6
15-d
20

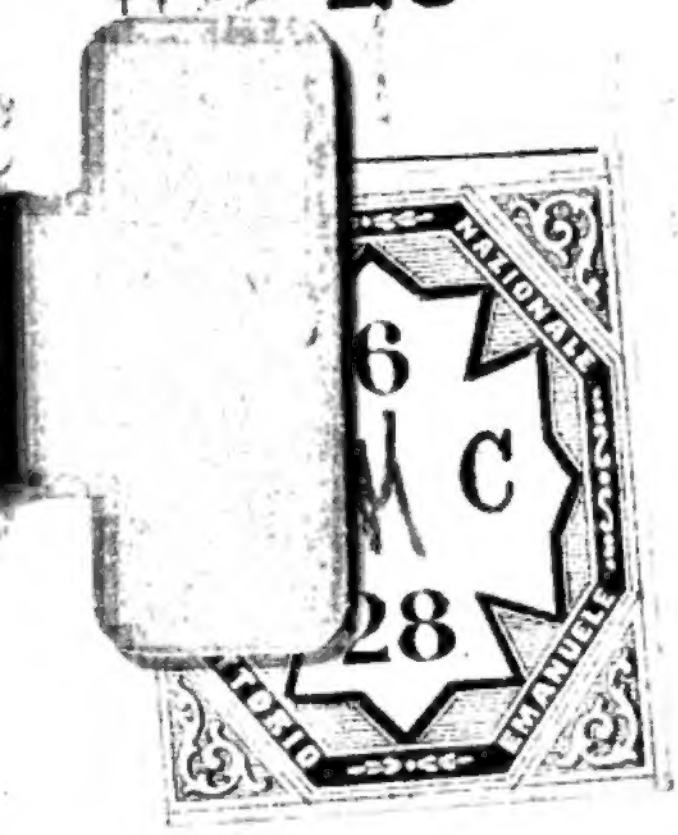

6-15-d-20

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

HOMERI ODYSSEA, BATRACHOMYOMACHIA, Hymni, & Epigrammata GRÆCE & LATINE.

GRÆCA

Ad principem H. Stephani, ut & ad primam omnium Demetrii Chalcondylæ editionem, atque insuper ad codd. mss. sunt excussa.

EX LATINIS EDITIS

Selecta sunt optima, verum ita interpolata, ut nov. plane versio videri possit.

Curante

STEPHANO BERGLERO, TRANSYLVANO.

BIBLIOTECA NAZ.

PATAVII, Typis Seminarii. MDCCXLIV.
Apud Joannem Manfrè.
SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO.

Digitized by Google

Digitized by Google

STEPHANUS BERGLERUS
Tranſylvanus Coronenſis,
LECTORI S.

BIBLIOTECA NAZ... ROMA VITTORIO EMANUELE

EGimus in Præfatione, quam priori hujus operis volumini præfiximus, de hujus editionis noſtræ ratione, quæque ad illam ſpectant. Reſtant hic exigenda quæ ibidem promiſimus de *Homero* ipſo, *reliquiſque ejuſdem poematibus* præter Iliadem & Odyſſeam. De *Homero* quidem ita diſſeremus, ut quaſi aliud agentes de *Patria* ejus, de *cæcitate*, de *ætate* qua vixerit, probabiliter, imo indubitate, pauca dicamus; nam cætera unde haurienda ſint indicabimus etiam.

Novam hanc editionem a laudibus & præſtantia Poetæ commendare non alienum erat, aut editoribus quorumvis Scriptorum minus uſitatum; nobis tamen parum verborum in laudandum Homerum impendere conſtitutum eſt; nam quod ipſe in Apollinem canit:

Πῶς γάρ σ' ὑμνήσω πάντως ἄμυμον ἐόντα;

id prorſus in hac re mihi etiam uſu venit; nam & major eſt Homerus noſtra laudatione, & Eruditi homines pridem hanc materiam certatim occupavere: quos &, quibus libitum eſt, adibunt. Nos ergo paucis dicamus, quod vix ita dictum ſit prius, *Homerum ſeipſum laudantem* oſtendamus. neque id invidiæ ei fore credimus; nam illis demum turpe eſt ſeipſos laudare, qui majora vero de ſe prædicare poſſunt: imo erit hoc niſi fallor laudum omnium κορυφην δρέπειν, ſi eum, qui omnium recte ſentientium judicio eſt incomparabilis, confitentem habeamus, ſe non erubeſcere ad quantalibet præconia, quaſi conſcium alii cuidam illa magis convenire. In Odyſſeæ ϑ. id eum facere maxime ajo, & per *Demodocum* apud Phæacas non niſi Homerum intelligendum. hoc inde quis credat, quia quoſcunque verſus in Alcinoi convivio ille decantat, iſte fecit; quem ergo niſi ſeipſum laudat, quando ſub Ulyſſis perſo-

na Muſicum hoc pacto, niſi mea verſione laudes illas detero, alloquitur, verſu 487:

Laudo Demodocum te præ mortalibus unum:
Aut Jove nata docet te Muſa, aut pulcher Apollo,
Qui tam rite canas Græcorum triſtia fata:
Quanta tulitque & quanta aliis gens fecit Achivum,
Ipſe quaſi adfueris, tuque hauſeris auribus ipſe.

Nonne legentibus noſtrum Trojani belli Scriptorem, talis ipſemet videtur omnibus? Porro ajunt Homerum *cæcum* fuiſſe, id aut revera ita fuit; adeoque cæcum finxit Demodocum in illo convivio: aut id propterea maxime crediderunt plerique, quia putarent Homerum ſignificari per Demodocum; nam verſu 62. hæc legas, quantum ea Latinis verbis exprimere potui:

Advenit adducens optatum præco Poetam,
Quem dilexit & auxit Muſa boniſque maliſque;
Namque oculis capto conceſſit amabile carmen.

De Homeri autem *cæcitate* dubitare, id quidem nimis ſcrupuloſum videtur; nam ut alios cum Herodoto vitæ Homeri, uti credunt, Scriptore, taceam, ipſemet iterum de ſe, neque jam perſonatus indicio eſt, quando Hymno in Apollinem verſu 165. Deliades ita compellat: (ſi meis verbis rem ſatis aſſequor.)

Eſte ſalutatæ, memores noſtri eſte Puellæ
Vos ſimul omnes: atque virum ſi terrigenarum
Forte quis adventans laſſus de me roget hoſpes:
Quis Vatum vobis, quo non ſit ſuavior alter
Hic obverſatur, delectans carmine ſolus?
Tum vos ne pigeat cunctas uno ore fateri:
Cæcus homo, civemque Chii ſe fert petricoſæ.

Ubi etiam videmus de *Patria* Homeri, quæ tam ἀμφιλύχητος olim fuit, mentionem factam. Hunc autem Hymnum nemo mihi ſuſpectum reddat, niſi qui crediderit ſuam apud quenquam Thucydidis autoritate plus valituram, qui ſcriptor ab vanitate alieniſſimus, nec ab Homeri ætate ita nimis remotus, Deliis aſſerturus antiquiſſimam quandam Solemnitatem, hunc Hymnum adducit, tribuitque Homero δηλοῖ δ' μάλιστα Ὅμηρος inquiens, ἐν τοῖς ἔπεσι τοῖσδε ἃ ἐστιν ἐκ προοιμίου Ἀπόλλωνος· verſibuſque inde ſubjectis, hæc addit quæ maxime huc faciunt: ἐτελεύτα τοῦ ἐπαίνου εἰς τήνδε τὴ ἔπη, ἐν οἷς ἂν ἑαυτοῦ ἐπεμνήσθη, & refert, quos modo citaveramus verſus: ita tamen, ut nonnihil variantiæ rehendatur ab Homeri hodiernis editionibus, v. g. ibi eſt:

Ἀλλ'

Digitized by Google

Α'λλ' ἄγεθ' ἱλήκοι μὲν Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
Χαίρετε δ' ὑμεῖς πᾶσαι ----

nos autem cum H. Stephano edidimus ita:

Α'λλ' ἄγε δὴ Λητὼ (melius Λητοῖ) μὲν Ἀπόλλονά
τ' Ἀρτέμιδι ξυνὴ
Χαίρετε δ' ὑμεῖς πᾶσαι.

Sed mihi neutra lectio placet præ mea conjectura; legendum & distinguendum crederem:

Α'λλ' ἄγεθ' ἵληθι μὲν Ἀπόλλονά τ' Ἀρτέμιδι ξύν.

& quæ sequuntur ad Deliades dirigenda: quid præterea sit differentiæ cognosces maxime ex accuratissima editione Thucydidis Anglicana. Atque nobis hoc pacto Homerus seipsum laudaverit. Universim hoc dicimus: quotiescunque Deorum aut Heroum consilia & facta præclara prædicat, seipsum admirabilem facit talium autorem atque effectorem, uti non uno loco ostendit optimus *Eustathius*. Iterum dico, qui ad Homeri commendationem pertinentia requirit plura, alios ut consulat, in primis Reverendi & Cl. Viri *Joh. Alb. Fabricii Bibliothecam Græcam*, ubi nihil non inveniet, quod ad historiam Homeri faciat, & alicubi de Encomiastis Homeri tractatum. Sed quia sunt, ibidemque alio capite libri, non pauciores recensentur etiam Reprehensores Homeri, quos forte multi hoc tempore citius audient quam Encomiastas: e re quidem erat illis ut par est hic pluribus responderi; sed cum nec facultas mea, nec temporis nec loci spatium huic Præfationi destinatum id permittat, utcumque pauca, saltem de Observationibus quibusdam in Poemata Homeri & Virgilii Gallice primum scriptis, postea elegantissime in Latinum sermonem translatis, notabo. Autor comparat Poetas illos, & examinat quasi normam adhibens præcepta Poetices Aristotelis. Sed mirum. p. 11. omnia summa tribuit Homero; p. autem 70. reliquo Poetarum gregi similem fore ait, demtis epithetis. Mox p. 12. affert definitionem Epopœiæ & Tragœdiæ, nec totam, ex Arist. Poet. c. 6. aitque has inter se differre, quod Tragœdia imitetur per Repræsentationem s. ὄψιν; Epopœia per Narrationem: de Tragœdia absurdum est; quia necessario etiam per Narrationem, uti videbis ex A. Poet. c. 1. & c. 24., nec non c. 26. Imo Repræsentatio omni prorsus caret arte, minimeque est proprium Poeticæ facultatis, sed habet suos artifices, quos σκηνοποιὸς vocant. Vid. A. P. c. 6. item 14. Sed hæc leviora sunto: & forte studio adferre omnia noluit. Jam p. 13. ex

Digitized by Google

A. P. cap. 6. refert partes Carminis Epici, quæ ſunt: μῦθος, ἦθη, λέξις, διάνοιαι. per has ſingulas examinat Poetas iſtos. Primo itaque ut præcipit & præit Ariſtoteles cap. 17. exponit μῦθον ſive Fabulam nudam ſine mentione certæ perſonæ, & ſine digreſſionibus, Iliados & Æneidos: poſtea eas comparat inter ſeſe, præferendo Æneidos fabulam fabulæ Iliados; quod Achillis actio (cujus ira argumentum Poemati) pernicioſa ſit patriæ, Æneæ autem ſalutaris. Atqui talem eam finxit Homerus cum ratione; imitationum enim ſive fictionum Poeticarum finis eſt non tantum Felicitas, verum etiam Calamitas ſive Miſeria, ut docet Ariſt. P. cap. 6. Itaque ſi Autor Odyſſeæ Fabulam, (quam expoſuit Ariſt. cap. 17.) cum Fabula Æneidos contuliſſet, feciſſet rectius; nam ibi æque Ulyſſis actio ſuis & ſibi eſt ſalutaris: nec ulla parte deterior iſte eſt illo; dubitanti fidem faciet ipſe apud Ovidium in Metam. Lib. XIII. Itaque quæ deinceps in Iliade & Perſona Achillis deſiderat, ex Odyſſea ſolves facile; ubi ille Æneam laudarit, tu Ulyſſem contra. Voluiſſe autem Homerum altero Poemate Calamitates hominum, altero Felicitatem, quæ oriuntur ex factorum qualitate, effingere, melius viderat etiam Horatius, ex cujus mente

Fabula quæ Paridis propter narratur amorem,
Græcia Barbariæ lento colliſa duello,
Stultorum Regum & populorum continet æſtus.

& paulo poſt:

Quicquid delirant Reges plectuntur Achivi.

Idem alibi de ſuis ſtudiis puerilibus (quæ hodie exemplo eſſe debebant) loquens, ejuſdem Iliados argumentum complectitur:

Romæ nutriri mihi contigit atque doceri
Iratus quantum Grajis nocuiſſet Achilles.

Et Euſtathius p. 5. Scopus, inquit, eſt Homero, ut ipſe in principio ponit, indicare, quot mala durante Achillis ira paſſi eſſent tam Græci quam Trojani. vid. & Autorem p. 34. Horatius etiam Odyſſeæ ſummam indicat:

Rurſus quid virtus & quid ſapientia poſſit,
Utile propoſuit nobis exemplar Ulyſſem.

Sed lege quæſo totam illam epiſtolam, ubi ait Homerum melius docuiſſe quid ſit officium & virtus, quid non, quam Philoſophi quidam doceant.

Pag. 15. & 16. ait Autor, perfectiorem habere finem Æneæ actionem quam Achillis; quod ſecus eſt, ſi recte po-

posuimus scopum Iliados. debuit ergo hic etiam contulisse Odysseam. Imo nec est adhuc res confecta in Æneide; nam restant adhuc pacis conciliatio, & nuptiæ Laviniæ; ἀτὰρ γὰρ ἀναγκαίης ἰσχυρῆς συμβάσιες ἰσχυρὰ οὐκ ἐθέλουσι συμμένειν uti inquit Herod. illa autem in parte Odysseæ manca non est; at hoc deesse Æneidi recte vidit Maphæus Vegius, qui rectius dicetur supplementum Æneidos scripsisse, quam Iliados Coluthus & Tryphiodorus, quos autor commemorat; causam cognosces ex notatis ad p. 34.

Rectissime p. 19. sentit Homero animum non fuisse effingendi in Heroe suo Achille ideam Principis perfecti; quid ergo efficit in sequentibus, quando non uno loco docet Achille potiorem esse Æneam; nisi ut probet Virgilium potuisse effingere Principem illo Principe perfectiorem, quem Homerus non studuerit perfectum sistere?

Pag. 23. vitio vertit Poetæ id, quod Horatius aliis etiam imitandum proponit:

——— *honoratum si forte reponis Achillem* (*esto ille*)
Impiger, *iracundus*, *inexorabilis*, *acer*,
Jura neget sibi nata, *nihil non arroget armis*.

Vid. not. ad p. 41.

Non ob ereptam ancillam, ut ait autor p. 24. iratus lamentatur Achilles; sed quia hoc erat signum contemtus: nam ὁ ἀτιμάζων ὀλιγωρεῖ, inquit Aristoteles II. Rhet. cap. 2., τὸ δὲ μηδενὸς ἄξιον ὑπάρχειν ἔχει τιμὴν ὅτε καλῶς ὅτε κακῶς· διὸ λέγει ὀργιζόμενος ὁ Ἀχιλλεύς,

Ἠτίμησεν· ἑλὼν γὰρ ἔχει γέρας αὐτὸς ἀπούρας (Iliad. α. 326.)
——— ὡσεί τιν' ἀτίμητον μεθέηκεν. (Iliad. ι. 644.)

διὰ ταῦτα ὀργιζόμενος. Vid. ejusdem Polit. Lib. III. cap. 2. utrobique invenies, judice Philosopho, Achillem indigne ferre læsam majestatem.

Quod p. 34. ait, quia Homerus ab Horatio vocetur Trojani belli Scriptor, hunc judicasse in Iliade esse actionem principalem Bellum Trojanum, id quam verum sit ostendi notatis ad p. 13.; sed vocat eum Horatius ita, respiciens utrumque Poema, quo respectu hoc vocabulum ei competit; nam quod in Iliade ad eam rem deest, Odyssea habet in digressionibus. adeoque facile, volenti facere justam Ἰλίου ἄλωσιν sive πέρσιν, quæ convenient ex Odyssea in Iliadem transferre. Ob hoc factum Arist. cap. 23. Homerum θεοπέσιον vocat, τῷ μηδὲ τὸ πέλεμον, καίπερ ἔχοντα ἀρχὴν καὶ τέλος ἐπιχειρῆσαι ποιεῖν ὅλον, λίαν γὰρ ἂν μέγας καὶ οὐκ εὐσύνοπτος (vid. cap. 7.) ἔμελλον ἔσεσθαι —— mox addit: Τοι-

γαρὼν ἐκ μὴ Ἰλιάδος ἢ Ὀδυσσείας μία Τραγῳδία ποιεῖται.
Jam p. 36. culpat, quod Odyſſea inchoetur per peregrinationes Telemachi, finiatur autem cum Ulyſſis erroribus; ſed omnes vident primum ibi Deos deliberare quo pacto Ulyſſes ex Calypſus inſula redeat: mittetur itaque Mercurius cum mandatis ad Calypſo, ut hæc illum dimittat. ſed prius viſum eſt Minervæ, i. e. Sapientiæ Homericæ, Telemachum ad quærendum Patrem mittere; cauſam non ſemel hoc verſu indicat: ἡ δ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσι. nimirum egregiam pietatis laudem reportabit, ſi eum non pigeat Patris cauſa tot adire labores. imo neceſſariam reddit Poeta Telemachi peregrinationem; nam & Procorum luxurioſa opibuſque Ulyſſis pernicioſa turba, jam impatientes moræ erant, negabantque ſe deſtituros πρίν γ' ὠτρυνὴ γήμασθαι, qui etiam jure quodam cogere eam poterant, detecta fallaci textura: & Telemachus jam exceſſerat ex ephebis, qui terminus expectationis ab ipſo Ulyſſe olim valedicenti Penelopæ erat præſcriptus: & pater Icarius inſtabat; Telemachus itaque indignum ratus opes magis dilaniari ſi maneant Proci, indignius autem ſi Patre vivo & mox forte redituro, mater alii nubat; quid magis optet quam ſcire an is vivat? itaque quærendum ſtatuit, ut ni vivum inveniat, mater jam faciat quod velit; cognito autem illum in vivis eſſe, aut etiam forte invento Patre, injurias ſi pote ulciſcatur. Jam itaque patebit quam inanis ſit illorum curioſitas, qui ajunt, quia Telemachi profectio nihil conferat ad inventionem Patris, omne illud Epiſodion minus opportunum eſſe, quod non χᾷσις ἀλλὰ πρᾶξις tantum Benius quidam, ut putat Autor, ſed olim etiam alii, obſervante Euſtathio, reprehenderunt. Nonne, ſi in eo vertitur cardo, Filio Patrem offerre alicubi penes Homerum erat, qui antea tam prope a Patria delatum, ut jam ignes ibi cernerent, ſoluto uno utre venti, in errores infinitos eum potuerat conjicere? nempe maluit περιπετείας & ἀναγνωρίσεις ſectari, quæ maxima pars ſunt Epopœiæ & Tragœdiæ. vid. Ar. Poet. cap. 11. & 16. nec non 24. Imo Telemachus plane eſt aſſecutus finem ſuæ navigationis, qui quod volebat ex Agamemnone diſcit, non tantum quod ſuperſit Pater, ſed & ubi ſit. Nec hoc animadvertunt, quorſum tendat Poeta, qui tam difficilem cauſam adhuc defendendam habet: quo nempe jure florem juventutis & nobilitatis, plus centum Procos, per Ulyſſem curet interficiendos; itaque quam poteſt ſceleratiſſimos

mos illos facit, ut merito luant: hinc etiam vitæ Telemachi insidiantur, submini∫trante illis Poeta occa∫ionem i∫ta Profectione, in mari, quia domi in oculis omnium minus tutum erat. Jam quærerem, an apud Virgilium, quem Autor prors∫us ἀνέγκλητον habet, magis neces∫arium sit Epi∫odion illa Didonis Tragœdia, i∫to Itinere; sed mihi de Virgilio aliquid gravius religio est dicere, Cujus sacra colo ingenti percul∫us amore. interim tamen ἀμφοῖν ἔστω φίλοιν ὅσιον προπιμπλάναι τὸν ἀληθέα.

Quod autem p. 41. & seq. ait, Homerum nimis studere ut Admirabilia videantur, quæ dicat: probatque inde, quia sæpe θεὸς ἀπὸ μηχανῆς introducat; ibi finem τὸ μηχανῆς non videtur satis intellexi∫se qui sit. Is non est, ut admiratio excitetur, quod Autor statuit etiam p. 43. & 44.; sed machina adhibetur tunc, quando Poeta admirabilia sectando, rem eo deduxit, ut humana ope expediri nequeat: hic jam animi su∫pensi sunt, & mirantur, & stupent, cum exitus rationem penetrare nequeant, qui tamen certo futurus est; ut igitur desinant mirari, Deus intervenit, qui nodum facile solvit, θωύκτας γὰρ ἔπαυσε, ut est apud Homerum Ody∫. δ. 237.: sæpe etiam Dii inter∫unt ut prænuncient futura, quod itidem fit sine admiratione sæpi∫sime, ἄπαυστα γὰρ ἀποδιδρήσκουσι τοῖς θεοῖς ὁρᾶν, ut inquit Phil. in Poet. cap. 15. Cum itaque sciamus talia Diis esse facilia, non miramur; nam θαυμάζεται τὸ ἄπορον. ὁ δ' ἀπορῶν ἐθαυμάζων, οἷόν τε ἀγνοεῖν teste eodem Philoso∫pho. Præcipua cau∫a cur Deos introducant, est, quia videbant humanæ societati prodesse, si credant esse Deos, & curare humana; partim propter occulta scelera, maxime impotentiorum, partim propter aperta, etiam potentiorum:

Si genus humanum & mortalia temnitis arma;
At sperate Deos memores fandi atque nefandi.

Itaque illi non tantum adversus Numen Divinum impii sunt, sed & societati civili nocent, qui nos jubent Religionibus, atque minis obsistere vatum. sed ad Autorem redeamus: Is cum laudet in Virgilio, quod Veros∫imilibus gaudeat, videtur in Homero, quem Virgilio opponit, reprehendere voluisse, quod ibi sint nimis multa Non Veros∫imilia, Majora vero, Impos∫ibilia, & quæ videantur Imper∫uadibilia, quæ jam per accidens fiunt Admirabilia. I∫ta autem nec Virgilius ip∫e ulla ratione sibi eripi pateretur, nam constat utrumque Poetam eandem pæne materiam & incredibilem sæpi∫sime tractare Cyclopes,

Scyl-

Scyllas, Circes, & alia. & talis eſt materia Poetarum, qui ψεύδη λέγουσιν ὡς δεῖ ut eſt in Poet. cap. 24. ubi dicit Philoſophus ab Homero cæteros omnes id edoctos: hinc etiam Heſiodus fatetur: ἴδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα· hinc proverbium apud Ariſtot. πολλὰ ψεύδονται ἀοιδοί. Itaque Poetæ parva extollunt, ſive ut Virgilius loquitur *verbis vincunt & exiguis rebus hinc addunt honorem*, notum eſt quod idem canit: *Admiranda tibi levium ſpectacula rerum*: & Ariſtoteles imitandos Pictores Poetæ præcipit, καὶ γὰρ ἐκεῖνοι ἀπομιμούμενοι τὰ οἰκεῖα μορφὰς, ὁμοίους ποιοῦντες καλλίους γράφουσι· οὕτω καὶ τὸν ποιητὴν μιμούμενον ἐν ὀργίλους καὶ ῥᾳθύμους καὶ τἆλλα τὰ τοιαῦτα ἔχοντας δεῖ τὴν ἠθῶν, ἐπιεικείας ποιεῖν παράδειγμα, ἢ σκληρότητος δεῖ· οἷον τὸν Ἀχιλλέα Ἀγάθων (ἀγαθὸς ποιητὴς ἐν ποθεινὸς τοῖς φίλοις inquit Bacchus in Ranis Comici) καὶ Ὅμηρον· (videbis alicubi quod Ariſtoteles hic laudat, autorem noſtrum reprehendere) hæc ſunt ex Capite 14. Poetices. vid. etiam cap. penult. item cap. 2. hinc Horatius:

——— *Pictoribus atque Poetis &c.*

Hinc excuſabilior eſt Poeta is, qui rem impoſſibilem vult efficere veroſimilem & perſuadibilem, illo, qui poſſibilem & credibilem, non potuit verofimilem reddere, uti Philoſophus monet Cap. penultimo. vid. etiam cap. 24. & cognoſces hic etiam Autorem in Homero reprehendere, in Virgilio autem laudare, quod Ariſtoteles (quem noſter autorem ſe habere profitetur) in aliis reprehendit, in Homero autem laudat. Ita etiam cum ipſemet fateatur p. 34. *Horatium eſſe magnum in hac arte arbitrum*, hujus præceptis & ſententiis de Homero ubique fere in contrarium abutitur, uti notavi ad p. 23. & uti experietur qui lecta ſaltem p. 112. evolverit Horatium: uno verbo, Horatius laudat ubique Homerum, quod is *nil molitur inepte*; noſter contra ſemel profeſſus ſe Horatii judicium probare, Homerum carpendo ſibi ipſi contradicit. Adeo ut ego verear ne Autor noſter ſapientior fuerit, atque nos putaveramus, qui τὰ ἥδιστα λόγον αἱρούμενον ita laudaverit Virgilium, quamvis merito ab aliis laudatum, ut Polycrates quidam, aut iſto ſapientior, Iſocrates illaudatum illum Buſiridem. ſed ſerviamus priori Hypotheſi, & ad rem redeamus. Ego vero jam etiam alteram cauſam mihi videor deprehendiſſe: nam una eſt allegoriæ ratio, cur Homerus de Diis plerumque humiliter & ridicule loquatur, quaſi obnoxii eſſent impotentiis humanis: nempe ſciebat homi-

nes

nes omnia maxima Diis attribuere; quomodo ergo majora diceret? itaque ἠθελοκάκησαν. Ista oppones iis, quæ p. 60. & alibi autor dicit.

Pag. 44. dicit Telemachum per universam Græciam quæsiviſse patrem; qui tantum in Pylum, Pheras, & Lacedæmonem, Peloponnesi urbes pervenerat, in quarum postrema etiam inaudivit de Patre, ut constat ex Odyss. γ. & δ.

Pag. 51. & 52. Mores, & p. 57. Sententias utriusque Poetæ spectat. quæ sine dubio idem esse putavit, quod ἤθη & διάνοιαι sunt in A. P. cap. 6. ἦθος quidem est idem quod Mores, uti patet ex loco jam citato, & ex cap. 15. sed quod ait διάνοιαν, quam Sententias vocat, nihil aliud esse quam expressiones morum, in eo jam ab Aristotele longe abit; nam hic per ἤθη intelligit quod Autor simul Mores & Sententias vocat; ipsa autem διάνοια est Aristoteli, quod in Rhetoricis ipse vocat φάσεις, λόγους & ἀποδείξεις ῥητορικάς. adeoque de διανοίᾳ tractaturus ad Rhetorica sua remittit lectorem in Poet. cap. 19. ubi gemina dicit istis quæ cap. 6.: ἔστιν δὲ ἡ διάνοια. τοῦτο δέ ἐστι τὸ λέγειν δυνάσθαι ἃ ἐνδέχεται καὶ ἁρμόττοντα. ὅπερ ἐπὶ τοῦ λόγου τὰ πολιτικῆς καὶ ῥητορικῆς ἔργον ἐστί. quod jam de illis Sententiis verum non est; nam, ut & hoc addamus, διάνοια non tantum Mores demonstrat, sed ὅσα ὑπὸ τὸν λόγον δεῖ ἀποδοθῆναι· μέρη δὲ τούτων τό, τε ἀποδεικνύναι, καὶ τὸ λύειν, καὶ τὰ πάθη παρασκευάζειν c. 19. Hinc oratio sine διανοίᾳ esse non potest, quia necesse est aut inesse alicui quid dicat, aut non inesse; sed non morata esse potest, ut ipse ait: οὐκ ἔχουσιν ἦθος ἔνιοι τῶν λόγων· ex autoris autem mente διάνοια nunquam sine moribus esse posset.

Pag. 54. Congressum Ulyssis & Nausicaes (Odyss. ζ.) terminos honestatis plane excedere ait. In quo consistat ille excessus dicat, & Nausicaam defendat Plutarchus in illo Libello, ubi docet, quo pacto juventus Poetas utiliter, ut ad philosophiam rite præparata ab illis transeat, legere debeat. Nausicaa dicit ad Ancillas suas, uti nos convertimus:

O utinam talem tribuant mihi fata maritum
Indigenam, aut libeat nostra huic considere terra?

Plutarchus, cum ostendisset primum, quomodo quis Nausicaes votum non probans, Homerum tamen hæc scribentem laudare debeat; deinde dicit quod, si quis recte judicet, neque Puellæ votum non sit honestum & probandum: εἰ

τοῖς λόγοις τῦ ἀνδρὸς τὸ ἦθος ἐνιδῦσα ἐθαυμάσατε ἢ ἐντελῶς αὐτῦ πολυὼ ἴδιον ἔχεσαι, ἄχετας τύτῳ συνοικεῖν μᾶλλον, ἢ πλωτικῷ τινι καὶ ἐρχησικῷ τῶν πολιτῶν, ἄξιον ἄγκαλ. Operæ pretium erit cognoscere elegantissimam fictionem, ubi Ulysses post naufragium in Phæacum insulam, quam Thucydides Corcyram putat esse, ejectus opis causa Nausicaæ supplicat. illum locum imitatus est Virgilius lib. 1. Æneidos, ubi Æneas itidem post fœdam maris tempestatem ad oras Lybiæ delatus, cum Venere colloquitur: ibidem Virgilius ante oculos habuit Hymnum Homeri in Venerem, ubi Æneæ Pater cum Venere colloquitur, uti infra ostendemus. sed inspicienti Homeri locum ex Odyss. ζ. patebit, an ibi magis excedatur modus, quam Libro IV. Æneidos, ubi

Speluncam Dido dux & Trojanus eandem
Deveniunt. (*solus cum sola.*)

Et quando ipsa ait:

Saltem si qua mihi de te suscepta fuisset
Ante fugam soboles. &c.

Sed nos talia neque in Virgilio neque in Homero reprehendemus, si sapimus; nam propterea ille istum imitatus est, quia cernebat hæc recte sese habere. Cur ergo Autor talia taxaverit nescio; nisi quis dicat forte, eum istud fugisse, quod nimirum Poetæ non tantum probas & laudabiles hominum actiones, sed & alteras effingant; μιμᾶνται, inquit Ar. Poet. cap. 2. & alibi, οἱ μιμούμενοι πράττοντας, ἀνάγκη δὲ τύτυς ἢ σπυδαίυς ἢ φαύλυς εἶναι. Plutarchus etiam in eodem illo Libello quem dixi, hæc tradit: καὶ κακίας ἐστὶ σημεῖα μεμιγμένα ταῖς πράξεσιν, ἡ μὲν παντάπασι τὴν ἀληθείας ἐλιγωρῦσα μίμησις σωνεκφέρει, ὥσπερ ἡ Ὁμήρυ, πολλὰ πάνυ τοῖς Στωικοῖς χαίρειν φράζυσα, μήτε τὸ φαῦλον ἀρετῇ προσεῖναι, μήτε κακίᾳ χρηστὸν ἀξιῦσα. Idem ille Plutarchus in alio Libello ubi docet exemplis, in Homero esse omnis sapientiæ humanæ vestigia, etiam causam quandam ejus rei affert; ἀνάγκη μὲν γὰρ ἦν τῷ ποιητῇ πράξεις ὑποδείξυς καὶ πάθη καὶ ἤθη διαφόρα ὑποτίθεσθαι· ἐπεὶ δὲ μὴ ἀγαθὰ καθ' ἑαυτὰ ἁπλᾶ ἐστι καὶ μονοειδῆ ἐστὶν ἀκριβασκάσατο· ἐν δὲ τοῖς κακοῖς ἀναμεμιγμένα πολλὰς ἔχει βόσεις καὶ παντοίας ἀλλοθέσεις. quæ idem sibi volunt quod versiculus iste, Nicomachæorum Lib. II. Εὐθλοὶ μὲν γὰρ ἁπλῶς, παντοδαπῶς δὲ κακοί. & forte etiam quodammodo Hesiodeum: Τλωὶ μὲν γὰρ κακίτηται καὶ ἰλκδοὶ ἐσιν ἑλέσθαι. Si itaque hæc talia voluisset perpendere Autor, cautius quædam Homero objecisset; nam ex istis omnibus, maxime autem ex capite penultimo Poetices, discimus, qualia reprehendere juste

in

in Poematis debeamus, & qualia ad injuſtas ſive imperitas reprehenſiones calumniatoribus reſpondere. Sed ego Autorem noſtrum tam rudem fuiſſe credere vix poſſum; verum illam meam opinionem veram eſſe autumo, voluiſſe eum εἰρωνεύεσθαι, argumentum paradoxum tractare, & invenire aliquem, qui hunc ingenii ludum ſerio refutans riſui materiam præbeat. Hoc ne nobis accidat caveamus: reputemuſque, Autorem, qui in mala cauſa jocando quædam probabiliter dixit, majorem laudem reportaturum nobis, bonam cauſam etiam recte defendentibus; nam ſi ille in mala hoc potuit, quid non potuiſſet in bona? ἀεὶ γὰρ ἐκ βελτίω τῇ φύσει διαλογισότερα καὶ πιθανώτερα, ut ait Ariſtoteles in Rhetoricis. Itaque cur tantillam partem nec plura eorum quæ alicui diſplicere poſſent in illo ſcripto, attigerimus, cauſa præter temporis & loci anguſtiam, uti dixi, hæc eſto. Si Autor ſerio hoc egit; & nobis alias, ubi operæ pretium videbitur, & fortaſſe cuivis in promtu erit oſtendere, illum nihil fuiſſe minus quam rationum Poeticarum intelligentem. Reſtat tertia promiſſi pars.

Addidimus etiam quæ inveniuntur ἀμφισβητήσιμα Homeri Carmina; de quibus nec nos aliquid certi pronunciamus. Solum Hymnum in Apollinem freti Thucydidis autoritate videmur non temere agnoſcere poſſe. Quod ſi conſtaret Herodotum eſſe genuinum ejus quæ circumfertur *Vitæ Homeri* Scriptorem, verecundius quædam eorum Homero abnegaremus. Nam ille Hiſtoricus non multo minus veritati litare videtur, atque alii de quibus res certa eſt: hoc tantum obſervandum, illum (ſi quid valet Grammaticorum diſtinctio) ſæpiſſime mendacium dicere, rariſſime inutiliter mentiri: utque hinc verum ſeparetur, eum in mendacio dicendo plerunque monere, ſe ita ab aliis accepiſſe; ſi autem nihil moneat, interim tamen res mira videatur, plerunque illum agere de Numine divino, de Fato, de Oraculorum & vaticiniorum certitudine, aliiſque ejuſmodi rebus, unde opinio de Deo hominibus oriri poſſit, in talibus Herodotus ſecurus eſt veritatis, dummodo eam penſet utilitate: hoc factitaſſe quoſdam in Eccleſia utinam mentirer: Summatim apud Herodotum Darius dicit: ὅτε δεῖ ψεύδεα λέγειν, λεγέσθω. Sed nos ſaltem propterea illum vitæ Homeri autorem ſuſpectum habemus, quia Homero tribuit, quæ eo non digna multi judicarunt. Cæterum, ſi diligenter & felicius illius Muſas legiſſem, conarer ex diſſimilitudine orationis & ſtyli oſtendere, Herodotum non

eſſe

esse Vitæ Homeri scriptorem; nunc pauca & levia observo: pro Articulis postpositivis Herodotus præpositivos usurpat adhærente incisione, ut Aldus ubique impressit, v. g. In principio Clionis: οἰκήσαντας τοῦτον τὸν χῶρον, τὸν καὶ νῦν. mox: τὸ δέ οἱ ὄνομα ἦν καὶ τοῦτο, τὸ, καὶ Ἕλληνες λέγουσι. Contra in vita Homeri: καὶ αὐτῷ γίνεται ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον, ᾧ ὄνομα πίθεται. pro, ut plura semel complectar: καί οἱ γίνεται ἐκ κοίτης θῆλυ τέκνον, τῷ, ὄνομα πίθεται. ita Vitæ autor: ᾧ ἐχρῆτο pro τῷ, ἐχρῆτο. οἷς μιν ὧστο pro τοῖς, μιν ὦστο, ita semper ille. Porro in Pronomine composito τουτὸ Herodotus mutat α in ω, uti videbas in illo exemplo quod secundo loco posui; ita, ne multa cumulem, in eadem Clione: συνέβησαν εἰς τοῦτο οἵ τε ἀπὸ Γύγεω ἀπεστῶτα, καὶ οἱ λοιποὶ Λυδοί. contra in Hom. Vita: συνῆλθον ἐν ταυτῷ πανταχόθεν ἔθνεα. Præterea, literam ε non solum quando est characteristica retinet Herodotus, sed aliis etiam verbis contractis & circumflexis multis inserit, v. g. in Clione circa principium: ἐὰς μὲν δὴ πλάνης τῆς γυναικὸς ἀποφυγέειν· contra in H. Vita: μὴ δυνατὸν ἀφυγεῖν τὸν νόσον, ubi etiam Herodotus νοῦσον fuerat dicturus, ut in eadem Clione: μακροτέρης δέ οἱ γλυομένης τὸν νόσου· ut ad Verba redeamus, itidem in Clione: τῷ, δὶ λέγουσι Κορίνθιοι, ὁμολογέουσι δεσφὶ Λέσβιοι in historia Arionis; contra in H. Vita: συνομολογοῦσι δέ μοι Κολοφώνιοι. in Thalia: τοῦ αὐτοῦ γλιχόμεθα οἵ τε ψαδόμενοι, καὶ οἱ τῇ ἀληθείῃ ἀπαχρεώμενοι· contra, H. Vita: σωφροσύνῃ πολλῇ χρωμένη. Denique, ne longus sim, enclitico οἱ utitur, pro αὐτῷ Herodotus in Clione: ἀπέστησε πᾶγμά οἱ ἦν ἀλαύνειν ὡς δυνατὸν τάχιστα ἔτι ἐς Σάρδις, ὅκως πρὶν τοδάτερον ἁλισθῆναι τὸν Λυδῶν δυνάμιν αὐτὸς καταλάβοι· ὡς δέ οἱ ταῦτα ἔδοξε καὶ ἐποίεε καὶ ἔσχε· Contra in H. Vita: ἀνέστη δὲ τῷ ἐπέων ἔδοξεν αὐτῷ δέξασθαι τὸν ἄνθρωπον Atque ita, talia & alia plura Herodotus semper fere Joniee effert; Autor vero Vitæ Homericæ communiter. sed qui paululum imbutam habebit memoriam Herodotea dictione, ille deprehendet plurima, & ei nunquam Vitæ Homeri scriptor Herodotus videbitur. Denique est aliud quod dubium faciat, uti notarunt alii etiam, quod eo libentius affero, quia *ætas* Homeri inde cognoscetur; de ea Herodotus & autor Vitæ Homericæ, parum inter se consentientia scribunt: ille in Euterpe, ubi refert a Pelasgis oraculum Dodonæum consultum, an utendum sit nominibus Deorum ex Ægypto allatis, nam hactenus illa ignorabant, præter commune illud θεοὶ, ait, a Pelasgis Helle-

nes

lenes poſtea illa accepiſſe, cumque neſciretur unde Dii eſſent, & an ſempiterni, & quales eſſent, Heſiodum nuper & Homerum primos illa in vulgus protuliſſe; hæc tantum inde citabo: Ἡσίοδον γὰρ καὶ Ὅμηρον ἡλικίην τεθραμμένους ἔτεσι δοκέω μὲν πρεσβυτέρους γενέσθαι, καὶ κ' πλέοσι. εἰσὶ δέ σφι οἱ ποιήσαντες θεογονίην Ἕλλησι, καὶ τοῖσι θεοῖσι τὰς ἐπωνυμίας δόντες καὶ τιμάς τε καὶ τέχνας διελόντες καὶ εἴδεα αὐτῶν σημήναντες· οἱ δὲ πρότεροι ποιηταὶ λεγόμενοι τούτων τῶν ἀνδρῶν γενέσθαι, ὕστερον ἐμοὶ δοκέειν ἐγένοντο τούτων· quadringentos annos minimum inter ſe & Homerum eſſe dicit; ſed Vitæ Homeri autor, multo plus ſexcentis: ἀφ' ὃ δὲ Ὅμηρος ἐγένετο ἔτεά ἐστιν ἑξακόσια εἰκοσιδύο μέχρι τῆς Ξέρξεω διαβάσεως. Haberem alia de iſto autore dicere, ſed nondum ſunt matura. Cum itaque obſcurus quidam & dubiæ fidei Scriptor videri queat; nobis ejus autoritas Batrachomyomachiam Homero adſcribentis, dubitationem de ea re eximere nondum potuit. Si cui ſatis argumenti videbitur hic etiam diſſimilitudo orationis; his adductus mecum forte ſentiet, paucis licet & ſic temere animadverſis: Batrachom. verſu 40.:

Οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνῃσι μεράπτων τάχεσι μάγειροι
Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι ποικιλόσιτοι,

hic occurrit μέροπες, quam vocem apud Homerum alias ſubſtantive ſolam pro Hominibus acceptam vix invenies; addit ſemper ἄνθρωποι. idem ποικιλόσιτος vix uſquam dixit, ſemper illius loco πανσυδίῃ. Porro verſu 45. Batr.

Καὶ πέρνης λαβόμενοι, καὶ ὑπὸ πόδα ἴκεσθαι ἀνδρὸς,
Νηδυμάτην οὐκ ἀπέφυγεν ὕπνος δάκτυλον ἐμεῖο.

In verbo ἵκω, & in caſibus inde formatis, α, in Homero longum ſemper me deprehendiſſe memini; in aor. 2. & Fut. 2. verbi φεύγω, υ, ſemper breve, quod hic contra eſſe vides.

Deinde verſu 263. —— τοῖσι δ' ἐφθέγξατο φωνήν. phraſis vix uſitata Homero. Jam v. 14. ἀληθέσσον. v. 61. ἀχερέα ἐσι. v. 66. ἔβλεπε. v. 147. ἐπείγη. verſu 157. πίξαντες. v. 175. ἐδέσμασι. v. 173. πορδόπη. v. 188. ἐκποπώθησι; iſtæ voces omnes Homeri ætate nondum in uſu fuiſſe videntur; nam cur illis abſtineret, ubi de eadem re dicit? ideo, cum plurimæ ſint in hoc Poematio voces quæ alias apud Poetam non occurrunt, cæteras omittimus, quia forte illis uſurus erat pro re nata.

Deinde verſu 10. eſt: Δαιτὸς δ' ἐξολόλυξε ——
apud Homerum iſtud verbum quidem occurrit, ſed ſemper, quod ſciam, in rei lætæ ſignificatione, ideo videbis id nobis verbo Jubilare expreſſum, Odyſ. χ.

Ἐν θυμῷ γηθήσειν καὶ ἔχειν μηδ' ὀλόλυζαι.

Verſu 262. Batrach. Παλλὰς, ſine additamento poſuit; ego non memini apud Homerum a Παλλὰς unquam abeſſe Ἀθήνη ſive Ἀθηναίη. Verſu penultimo occurrit vox Ἥλιος, qua, notante Euſtathio, non niſi ſemel uſum eſſe Homerum obſervarunt Grammatici, nempe Odyſ. θ. 271. qui ſi Batrachomyomachiam agnoviſſent genuinam, bis fuerant dicturi. Sed ego ne videar nimis ſollicite omnia conquiſiviſſe, etiam quæ in promtu habeo alia, non afferam. unicum tamen, verſu 199. ſatis facete Culices Ranis & Muribus claſſicum tuba canere fingit:

Καὶ τότε κώνωπες μεγάλης σάλπιγγος ἔχοντες
Δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον.

hoc quomodo excogitavit? auſim pæne dicere autorem illum ex Ariſtophanis Nubibus id arripuiſſe; nam ibi petulantiſſimus Comicus Socratem, venerandum ſenem, indigniſſime fingit de illo Culicum bombo, tanquam re ſeria diſputaſſe, ita, ut non alia occaſione facilius quis de attribuenda culicibus tuba cogitare potuerit: verſus iſti ſunt: Diſcipulus Socratis:

Τί δῆτ' ἂν ἕτεροι σὲ πύθοιο Σωκράτες
Φρόντισμα;

Ruſt. Ποῖον ἀντιβολῶ κάτειπός μοι.
Diſc. Ἀκρέτ' αὖτ' Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος
Ὁπότερα τὴν γνώμην ἔχοι· βίᾳ ἐμπίδες (culices)
Καθ' τὸ στόμ' ᾄδουσι ἢ κατὰ τὸ ῥύγχος;
Ruſt. Τί δῆτ' ὑμῖν εἶπε περὶ τῶν ἐμπίδων;
Diſc. Ἐφάσκειν εἶναι τὸ τέρετρον τῶν ἐμπίδων
Στενὸν, δι' οὗ διαλέπουσι δ' ὄντος αὐτοῦ, τὴν πνοὴν
Βίᾳ βαδίζειν διὰ τοῦ ῥύγχους.
Ἔπειθ' κοῖλον πρὸς σφῷν προσκείμενον
Τὸν πρωκτὸν ἠχεῖν ὑπὸ βίας τῶν ἐμπίδων.
Ruſt. Σάλπιγξ ὁ πρωκτός ἐστιν ἄρα τοῖν ἐμπίδοιν.

quæ, cum aliis ejuſmodi, quantum indignationem de Socrate augent, tantum iracundiam adverſus Ariſtophanem minuunt, quia ſunt excogitata facetiſſime & ingenio feliciſſimo. Etſi itaque vix credamus Poemation hoc eſſe Homeri, nihilominus tamen in hac Editione adjunximus; partim quia talis Poetæ eſt, qui ſub nomine Homeri latere potuit, quod fruſtra forte Chœrilus, aut alius talis ſperavit: partim quia in pleriſque aliis editionibus hodie viſitur.

De Hymnis pleriſque ex dictione nihil certi judicari poſſe

poſſe arbitror, niſi quod vetuſti ſint; nam nimis magna eſt ſimilitudo veterum illorum, uti patebit Homerum & Heſiodum inter ſe conferenti; nam ſi v. g. Clypeo Achillis ex Iliados σ. exemto, Heſiodeum Clypeum Herculis inſereres loco illius, mire ſagaces falleret hoſpites: non enim tantum inventionis ratio, ſed ſæpiſſime voces & phraſes ſunt eædem. & poteſt egregie Homeri ille locus illuſtrari ex Heſiodo; quod non feciſſe Spondanum, in quem nunc primum incido, haud nimis miror, nam ſolet ille ubi locus aliquis explicandus requirit ſolidiorem Græcæ linguæ cognitionem, plerunque id differre, uſque dum habeat paratum quod moliatur Lexicon Homericum & alia quæ promittit largiſſime, id eſt, jubet Lectores expectare uſque dum melius addiſcat Græcam linguam, ut ego accipio. Quid non ſperetis amantes, ſi tales commentatores adhuc pro ſanis habentur? credo ego, ſi poſtea unquam ad ſe rediit, eum ſatis pœnituiſſe illius abortus. Iſtorum quæ dixi de Spondano ego rationem redditurus ſum, ſi quis poſtulaverit. ſed jam ad Hymnos. Hic etiam nihil afferemus eorum quæ libris vulgata ſcimus, quos conſulendos ſupra monui; pauca itaque mihi relinquuntur. De Hymno in Apollinem mihi eum pro genuino habenti objici poſſe videtur: quia in illo occurrat vocabulum νόμος verſu 20. Πάλη γάρ τοι Φοῖβε νόμος βεβλήκατο φόρμης, quod Homeri ætate in uſu fuiſſe non videtur, uti obſervat Plutarchus in Libello de Homeri poeſi, illo loco ubi præter cæteras humanæ ſapientiæ partes, etiam Civilem diſciplinam Homero aſſerit, non tam miſerabiliter certe uti Spondanus, qui id ineſſe nondum probare potuit omnibus Poetis. ſed iſtum mittamus jam; Plutarchus itaque ibi, dum vim legum non ignoraſſe Homerum oſtendit, vocem illam tunc in uſu fuiſſe dubitat: εἰ μὴν ἦν, inquiens, ὃ τὸ ὄνομα τοῦ νόμου ἐπὶ κατ' αὐτὸ ὠνόμασε, σὺν ἔστι σαφῶς διορίσασθαι. videretur itaque recentioris Poetæ eſſe ille Hymnus. ſed reſponderi poſſe puto: Non debere temere negari vocem illam ſimpliciter fuiſſe in uſu; nam ſi in ſignificatione modulationis & cantus accipias, uti ſæpe ſolet, nihil videtur impedire, quominus etiam ante Homerum eam uſitatam fuiſſe credamus, imo etiam omnino antequam literæ ipſæ invenirentur: probo hoc ex Ariſtotelis Problemate Sectionis XVII. viceſimo octavo; quærit ibi primum: Διὰ τί νόμοι καλοῦνται ὡς ᾄδουσιν; deinde reſpondet: ἢ ὅτι πρὶν ἐπίστασθαι γράμματα ᾖδον τοὺς νόμους, ὅπως μὴ ἐκπλαγῶνται· ὥσπερ

ἐν Ἀγχθύροις ἔτι εἰώθασι, in Hymno autem iſto vides iſta ſignificatione vocem uſurpatam.

Hymnos etiam in Mercurium & Venerem, maxime illum in Mercurium ingenio Homeri cenſerem dignos eſſe, ſi quiſquam mihi, quod non credo, auſcultaret; eſt tamen quod me nonnihil ſufflaminet, in Mercurii Hymno, quod jam differemus Spondani more. Sed neque Veneris Hymnum niſi levibus argumentis Homero vindicare nunc quidem poſſumus: primum quod dictio ab Homerica non nimis abhorret: deinde quod Homero in re memorabili conſentientia contineat.

Nota eſt Prophetia, ſi diis placet, de Æneæ & Poſterorum ejus imperio Iliados υ. verſu 307.

Νῦν δὴ Αἰνείαο βίη Τρώεσσιν ἀνάξει
Καὶ παῖδες παίδων, τοί κεν μετόπισθεν γένωνται,

ibi notante Euſtathio ex Strabone, aliqui pro Τρώεσσι legebant πάντεσσι, quos & Virgilius, credo libenter, etſi videret utrobique depravatos eſſe locos, ſecutus eſt III. Æneidos v. 98. ubi ſuo ore Apollo edit ipſe:

Hic domus Æneæ cunctis dominabitur oris,
Et nati natorum, & qui naſcentur ab illis:

apud Horatium etiam Juno jam amicior Trojanis futura, idem innuit:

—— qualibet exules
In parte regnanto beati.

vidimus Æneæ particulare imperium promiſſum; ſed quia contigit ejus poſteros, uti credunt, *rerum dominos* fieri, in eorum gratiam proculdubio pro Τρώεσσι, ut dixi, πάντεσσι ſubſtituerunt. Nos ex Hymno iſto Τρώεσσι ſcripſiſſe Homerum, uti omnes editiones habent hodie, magis credimus, nam ibi Venus prima omnium de Ænea, quem recens conceperat, Anchiſæ ſuo vaticinatur verſu 196.:

Σοὶ δ' ἔσται φίλῳ υἱὸς ὃς ἐν Τρώεσσιν ἀνάξει
Καὶ παῖδες παίδεσσι πεφύμενοι ἐκγεγάονται.

Hoc argumentum ego futile duco; attuli tamen propter vaticinium illud de imperio Æneæ; quod ad univerſos non recte extendi mutata ſcriptione, hinc uno ſaltem argumento probari poteſt, neque inde poſſe argumentari de Æneæ in Italiam adventu; quod cum non veniret in mentem Spondano, *Deus novit*, inquit, *utrum ſit rectius*: ſcimus hoc, ſed propterea noſtri commentarii non evadent meliores. Iſtud etiam aut Homerum, aut non ſegnem Homeri imitatorem ſcripſiſſe Hymnum illum arguet: in

Odyſſ.

Odyſſ. Θ. 362. Venerem poſt complexum Martis in dilectam Cypron ſe tranſtuliſſe memoratur his verſibus:

Η' δ' ἄρα Κύπρον ἶκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπιειλίσσεται αἰὲν ἐόντας.

Contra ante Anchiſæ complexum in Hymno, vide quam ſimiliter itidem *ipſa Paphum ſublimis abit*:

Ἐς Κύπρον δ' ἐλθοῦσα, θυώδεα νηὸν ἔδυσεν
Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυώδης
Ἔνθ' ἡγ' εἰσελθοῦσα θύρας ἐπέθηκε φαεινάς.
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσαν καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπιειλίσσεται αἰὲν ἐόντας.

Iſtud jam neſcio an etiam argumentum dici mereatur, quod ajo: quia Virgilius ſtudioſe in Æneide Homerum alias imitetur, in iſtoque Hymno idem feciſſe videatur; Virgilium hunc Hymnum tanquam Homericum legiſſe, oſtendam tamen quomodo id faciat. Dixi ſupra eum I. Æneidos, ubi Venus & Veneris Filius colloquuntur, ante oculos habuiſſe hunc Hymnum, & alium ex Odyſſ. ζ., locum, ubi Ulyſſes Nauſicaam alloquitur: hic allatis Virgilii verſibus ſubjiciam Homericos:

Cui mater media ſeſe tulit obvia ſylva
Æneæ: *Virginis os habitumque gerens.* verſ. 318. I. Æn.
Στῆ δ' αὐτ' προπάροιθε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Anchiſæ. Παρθένῳ ἀδμήτῃ μέγεθος καὶ εἶδος ὁμοίη. Hym. verſ. 81.
Æneas: *O quam te memorem virgo? namque haud tibi vultus*
Mortalis, nec vox hominem ſonat: o Dea certe,
An Phœbi ſoror, an Nympharum ſanguinis una?
Sis felix. verſ. 334.
Anchiſes: Χαῖρ' ἄνασσ', ἥτις μακάρων τάδε δώμαθ' ἱκάνεις
Ἄρτεμις ἢ. & paucis interjectis:
Ἢ τις Νυμφάων. Hym. verſ. 393.
Ita etiam in Odyſſ. ζ. 150.
Ulyſſes: Γνοῦμαί σ' ἀνάσσα· θεὸς νύ τις ἢ βροτὸς ἐσσί.
Εἰ μὲν τις θεῶν ἐστὶ τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν
Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε ---- εἰσκω.
Æneas: ---- *noſtrumque leves quæcunque laborem,*
Et quo ſub cœlo tandem, quibus orbis in oris
Jactemur doceas: ignari hominumque locorumque
Erramus, vento huc vaſtis & fluctibus acti. 337.

Ulyſſes: Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐλέαιρε· σὲ γὰρ κεχρὰ πολλὰ μογήσας
Ἐς πρώτους ἱκόμην. & paulo ante:
Τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρει κραιπνάί τε θύελλαι. ib. 175.
Æneas: *Multa tibi ante aras noſtra cadet hoſtia dextra.* 138.
Anchiſes: Βωμὸν ποιήσω, ῥέξω δέ τοι ἱερὰ καλά. Hym. 101.
ad Æneam. *Tum Venus: Haud equidem tali me dignor honore.* 339.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπρᾳξα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη.
ad Anchiſ. Οὐ τίς τοι θεός εἰμι. τί μ' ἀθανάτῃσιν εἰσκρᾳς; Hym. 107.
Venus: *Quiſquis es, haud (credo) inviſus cœleſtibus auras*
Vitales carpis, Tyriam qui adveneris urbem. 392.
Nauſicaa: Οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Φαίηκας δ' αὖτ' αὖ μάλα θαμίζετε. θ. 239.
Æneid. 406. —— *roſea cervice refulſit.*
Ὡς δ' εἶδεν δειρήν τε καὶ —— Hym. 181.
Et vera inceſſu patuit dea. Ille ubi matre
Agnovit, tali fugientem eſt voce ſecutus:
Æneid. *Quid natum toties crudelis tu quoque falſis*
Ludis imaginibus? 409.
Anchiſes: Καί μιν λιπτόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Αὐθήκε σ' ὡς ἐπῶσα θεὰ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἔγνων ὡς θεὸς ἦσθα· σὺ δ' οὐ μεμάρτες ἔειπες.

Sed hæc forte caſu quis ita cecidiſſe exiſtimabit, quemadmodum contingere poteſt, duos homines diverſis parentibus natos inter ſe prorſus eſſe ſimiles

—— *vocemque coloremque*
Et flavos crines & membra decora juventæ:

noſque invalide argumentatos; niſi forte quis illud valere aliquid putet:

Εἰ γὰρ κεν ὀλίγον γε καὶ ὀλίγου κεχρᾶθεο
Καὶ θαμὰ καὶ θᾶσσον ἴδοις.
Addo unum atque addo etiam unum.

De cæteris Hymnis nihil dico. niſi quod illum qui eſt in Martem, ſuſpectum reddat, quæ ibi invenitur vox Τύχιος, & quidem in deteriorem partem accepta: Ἀνηβήτοισι τύχιος δηϊοτῆτος ἀγὸς φωτῶν, quam omnibus notum eſt, ignoraſſe Homerum; ἑκάτερον γὰρ τὸ ὁτόμα, inquit etiam Plutarchus in Libello de Poeſi Homerica. Idem ille Plutarchus in alio Libello de legendis Poetis docet, neque Homerum neque Heſiodum vocem τύχη uſurpaſſe: ἅπαν αὐτὸ τὸ ὁτόμα τῆς τύχης λέγοντες —— *fortuita* —— τοῖς τῆς θεᾶς ὁτόμασιν ἐξέφραζον.

ζον. Atqui illa vox occurrit in Hymno priori in Minervam:

Χαῖρε θεὰ, δὸς δ' ἄμμι τύχην ἀγαθὴν καὶ δαιμονίην τε.

Hæc argumenta alii judicabunt rectius quanti facienda sint. Scio autem apud plerosque plus valitura Veterum testimonia, quæ ex *Bibliotheca Græca* supra mihi laudata petenda dixi. Et sapiunt illi quidem meo etiam judicio; nam de vocabulis istis quæ collegi plerisque res videtur nimis incerta: etenim olim etiam ita fuit ut Horatius dicit:

Multa renascentur quæ jam cecidere, cadentque
Quæ nunc sunt in honore vocabula.

Ita in hodierna Græcorum vulgari Lingua renatas esse voces antiquissimas, quæ forte diu jacuerunt, non semel in consuetudine nostra quotidiana demonstravit mihi Hospes meus Nobilissimus *Dominus Andreas Nicolai Condicas*: qui suo exemplo ostendit non absurde a veteribus eundem Mercurium & ἐμπολαῖον & ἀγοραῖον cultum; nam cum Mercaturam in hac urbe feliciter pridem faciat, sociabilem Mercaturæ etiam Literaturam effecit, dum suæ Gentis antiquos Scriptores laudabili studio pergit

Nocturna versare manu versare diurna.

quorum etiam egregiam supellectilem sibi collegit, meis etiam usibus benigne concessam; quin etiam in Græcia Patria sua non piguit eum manu propria ex antiquis codicibus sibi describere quædam in futuros usus: ostenditque mihi Symeonis Sethi Libellum περὶ δυνάμεως τροφῶν, item Polemonis φυσιογνωμικὰ, nec non Melampodis περὶ σημείων, quos etiam impressos habet, priorem quidem ex editione Bogdani, posteriores autem Sylburgii: deprehendique istis posterioribus præcipue multa inde posse corrigi, & quædam etiam suppleri: affirmat etiam, domi sibi esse multo plura MSta, quæ brevi allatum iri nobis promittit; ἀλλὰ δέομαί σου, Ἀνδρέα Δημήτριε, ὅπως σὲ γὸ κατηξίωθη μοι νῦν ὁ λόγος, ποίησον ὅπως τάχιστα κομιζοίμεθα ἃ ἔχεις σὺ φῂς ἐν τῇ Ἑλλάδι παλαιῶν συγγράμματα, καθάπερ ἐμοὶ ποιήσειν ὑπέσχησθε· ἵνα ἰδωμεν, εἴ πως δυναίμεθά τι ὕπω παρ' ἡμῖν τοῖς ἀλογλώσσοις ἐνδεδομένον, εἰς τὸ φῶς προαγαγεῖν· ἢ ἔνιά γε τῶν ἐνδεδομένων μὴν ἐφικόμενα ἦν; καί που καὶ ἐλπίζειν, ὡς πολὺ πλῆθος οἱ δαμῶν, διορθοῦν γε καὶ ἀνακαλύπτειν· ταῦτα διατελέσας πᾶσι τοῖς περὶ τὰς λόγους καὶ σοφίαν ἀσπάζεσι μέγιστα χαριεῖ, καὶ σεαυτῷ δόξης κτῆμα εἰς αἰεὶ κόσμον περιποιήσεις· καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε· ἐγὼ δὲ καὶ τ' Ἀριστοφάνειον Φιλοπαίδιον, Ἔκπαγλον ὅσον ἀπέχισάς με τῶν λόγων μέτεστιν. Ille igitur, quem mihi nunc sic compellare libitum

fuit,

fuit, cum alia argumenta & exempla multa quotidie profert ad probandum, *novam hanc Linguam habere plurima ex intima antiquitate repetita, adeoque non esse nimis barbaram*: tum unum præcipue ex Etymologico nuper adducebat, nempe particulam ὄν, qua hodie ipsi pro οὐκ ὄν utuntur; hinc, & ex aliis ejusmodi, non hoc tantum, quod dixi, vult probare, sed aliud quoddam & majus, quod multis incredibile videbitur, & quod, pace ejus dictum sit, videtur mihi etiam, sed quid illud est? dicam: *Vetustos illos Græcos in sermonibus usos hodierna ista vulgari Lingua, & consequenter Pronunciatione, si excipias paucas barbaras voces; in scriptis autem sese ad Eruditorum & Grammaticorum rationes & Linguæ correctiones accommodasse*. De Pronunciatione nihil dico, quia parum abest quin me permoveant quæ de ea re scripsit Cl. Joh. Rud. VVetstenius; sed illum Etymologici locum maximopere miratus sum; nam & analogiæ repugnat illud ὄν, & autorum, quos habemus, usui. Locus iste est: ὡς τὸ ὄ τὸ, οὐδείς, τὸ οὐδέτερον, ὄν, χωρὶς ἦ, οὐ, παραθέσεως, ἔχομεν παρὰ τῷ Ἀλκαίῳ ἐν τῷ ὀγδόῳ, Καὶ ὄν ἐκ δενὸς γένοιτο. Ζωσίβιος. ex quo hauriisse hoc videtur, Alcæi igitur verba hoc pacto redderentur: *Et nihil ex nihilo fieri potest*. mihi nunc nihil in mentem venit, nisi non credere ὄν significare οὐκ ὄν, verum potius contrarium; Herodianus certe ita videtur accepisse cum Homericum illud οὐδενόσωρα componi dicit ex οὐ & δενὸς & ὥρα, ut statim ibi vides, exponitque: οὐκ μιᾶς φροντίδος ἄξια· contra, ὄν pro οὐκ ὄν accepto, vox illa significaret μὴ οὐδεμιᾶς ὥρας ἢ φροντίδος ἄξια, quod Herodianus non volebat; sed quia apud Græcos non semper duæ Negationes faciunt affirmationem, adhuc hæreo, facitque vel una hæc particula, ut non nimis multa tribuam argumentis illis ab usu vocum deductis, in attribuendo vel adimendo quosdam Hymnos & alia Carmina Homero. Ergo credo potius requirentur testimonia Veterum de ea re; quæ tamen hic me adducturum negavi antea; nam cum de plerisque non eadem ajant vel negent, ad extremum parum inde efficitur. Unicum tamen proferam, quia illud valde mihi placet, summonuit autem ejus me Doctissimus Hemsterhusius, qui mature in Pollucis Onomastico ostendit, quanta sibi Eruditus Orbis de tam fœcundo ingenio polliceri debeat. Ille vero locus est apud Scholiasten Pindari ad Pythiorum III. circa initium de genere Æsculapii, eum prognatum matre Coronide. verba sunt hæc: ἐν ᾧ τοῖς Ὁμηρικοῖς Ὕμνοις

Ἡτῆ-

Ἰητῆρα νόσων Ἀσκληπιὸν ἄρχομ' ἀείδειν,
Υἱὸν Ἀπόλλωνος, τὸν ἐγείνατο δῖα Κορωνὶς,
Δωτίῳ ἐν πεδίῳ κούρη Φλεγυέα βασιλῆος.

Extat autem ille Hymnus in Æsculapium in hac Editione p. 552. eodem prorsus modo, nisi quod in ultimo versu Φλεγύα sit, quod magis probo.

Atque hæc jam mihi dicta hic sunto. Levia certe, nec Homero digna; sed qualia imparato & incauto excidere potuerunt. Nunquam enim putabam a me hic præfationem additum iri. Potuissem vero ostendere *quanta mutaverim maxime in Castellionis versione* (qua hic plurimum usi sumus) *aut potius correctione*; *quantaque mutare debuissem*. Sed cum rem mecum reputarem, inveni hæc plura esse, quam ut in præfationis modum breviter constringi a me possent; itaque in chartam conjeci quæ hic expressa habes. Ea tamen subito a me conscripta esse, credes facile; ut Apelles olim, cum malus quidam pictor ei imaginem quandam ostenderet cum indicatione illam se ex tempore pinxisse, ὡὶ χὴ μὴ λέγῃς, inquit, οἶδα, ὅτι ταχὺ γέγραπται, θαυμάζω δ πῶς ἀχὶ τοιαύτα; πλείας γέγραφας. Vale. Dab. Amstelædami Idib. Sept. CIↃ IↃCCVI.

HO-

HOMERI POEMATUM
INDEX.

BATRACHOMYOMACHIA *Pag.* 611

HYMNI in

Æſculapium 503
Apollinem 625. 707
Bacchum 711
Bacchus ſive latrones 697
Cererem 701
Dianam 701. 711
Herculem leonini animi 703
Hoſpites 719
Jovem 709
Jovis pueros 703. 717
Junonem 701
Lunam 717
Martem 699
Matrem deorum 703
Matrem omnium 713
Mercurium 653. 705
Muſas & Apoll. 709
Neptunum 709
Palladem 701. 713
Pana 705
Solem. 715
Venerem 681. 695. 701
Veſtam & Mercurium 713
Vulcanum 707

EPIGRAMMATA.

Adverſus Antiſtitam Samiam 723
Cœcitatem deplorat 719
Cumam rediturus 719
ad Cumanos 719
in palatium Curialium 723
Eireſione ſeu ramus 725
ad Erythræam 721
Exordium parvæ Iliados 721
Fornax 723
ad Glaucum 723
in Midam 719
ad Nautas 723
Neptuno 721
Pinus 723
Piſcatoribus 725
Theſtoridæ 721

ΟΜΗΡΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΙΑ.

HOMERI
ODYSSEA.

ΟΔΥΣΣΕΙΑΣ ΟΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Α. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Θεῶν ἀγορὰ γίνεται περὶ τῆ Ὀδυσσέα εἰς Ἰθάκλω πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς Καλυψῦς νήσου· μεθ' ἣν ἡ Ἀθηνᾶ εἰς Ἰθάκλω παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντη βασιλεῖ Ταφίων. γενομένης δ' ὁμιλίας, παραινέσασα ἡ Ἀθηνᾶ Τηλεμάχῳ παραγενέσθαι διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν, εἰς Πύλον μὲν, πρὸς Νέστορα, εἰς Σπάρτην δὲ πρὸς Μενέλαον, ἀπαίρει, ἐμφασιν δοῦσα ὡς θεὸς εἴη. καὶ τῆδ μνηστήρων γίνεται διαχία

Ἄλφα, θεῶν ἀγορὴ, Ὀδυσσηΐδι Παλλάδι θάρσος.

ἌΝΔΡΑ μοι ἔννεπε μοῦσα πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσε·
Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω.
Πολλὰ δ' ὅγ' ἐν πόντῳ πάθεν ἄλγεα ὃν κατὰ θυμὸν,
Ἀρνύμενος ἥν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἑταίρων·
Ἀλλ' οὐδ' ὡς ἑτάρους ἐρρύσατο ἱέμενός περ.
Αὐτῇσι γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο,
Νήπιοι, οἳ κατὰ βοῦς ὑπερίονος ἠελίοιο
Ἤσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.
Τῶν ἁμόθεν γε θεὰ θύγατερ Διὸς εἰπὲ καὶ ἡμῖν.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ὅσοι φύγον αἰπὺ ὄλεθρον,
Οἶκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφυγότες ἠδὲ θάλασσαν·
Τὸν δὲ οἶον νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸς,
Νύμφη πότνι' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·

Ἀλλ'

ODYSSEÆ HOMERI PRIMI LIBRI

Argumentum.

DEorum concilium fit de Ulyſſe in Ithacam mittendo a Calypſus Inſula: poſt quod Pallas in Ithacam proficiſcitur ad Telemachum, ſimilis facta Mentæ regi Taphiorum. Facto autem colloquio, Pallas adhortata Telemachum ut proficiſceretur ad patris inquiſitionem, in Pylum quidem ad Neſtorem, in Spartam vero ad Menelaum diſcedit, indicio de ſe quod dea eſſet. & procorum fit convivium.

A. Deorum concio, *ab* Ulyſſea Pallade confidentia.

VIRUM dic mihi Muſa verſutum, qui admodum multum
Jactatus eſt, poſtquam Trojæ ſacram urbem evertit:
Multorumque hominum vidit urbes, & mores cognovit,
Plurimoſque idem in mari paſſus eſt dolores ſuo in animo,
Juxta æſtimans ſuamque vitam & reditum ſociorum: 5
Sed neque ſic ſervavit ſocios tametſi cupiens.
Sua enim ipſorum inſipientia perierunt,
Stulti, qui boves ſublimis ſolis
Comederunt: ille vero eis abſtulit reditus diem.
Hæc aliqua ex parte dea filia Jovis dic & nobis. 10
Jam alii quidem omnes quotquot effugerant ſævam mortem,
Domi erant, belloque elapſi atque mari:
Hunc ſolum reditu carentem atque uxore,
Nympha veneranda detinebat Calypſo diva Dearum
In ſpecubus cavis, cupiens maritum eſſe: 15

Α'λλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
Τῷ οἱ ἐπεκλώσθην θεοὶ οἶκόν δε νέεσθαι
Εἰς Ἰθάκην, ἐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων,
Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι. θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες,
Νόσφι Ποσειδάωνος· ὁ δ' ἀσπερχὲς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἐόντας
(Αἰθίοπας τοὶ δίχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,
Οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος)
Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνειῶν ἑκατόμβης.
Ἔνθ' ὅγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δ' ἅμ' ἄλλοι
Ζηνὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὀλυμπίῳ ἀθρόοι ἧσθον.
Τοῖσι δ' μύθων ἦρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθοιο,
Τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκτανε Ὀρέστης·
Τὸ ὄγ' ὀπμνησθεὶς, ἔπε' ἀθανάτοισι μετηύδα,
Ὤ πόποι, οἷον δή νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιόωνται.
Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δ' καὶ αὐτοὶ
Σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.
Ὡς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον, Ἀτρεΐδαο
Γῆμ' ἄλοχον μνησιθὼ, τὸν δ' ἔκτανε νοσφισσάντε,
Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον· ἐπεὶ προφὸ οἱ εἴπομεν ἡμεῖς.
Ἑρμείαν πέμψαντες ἐύσκοπον ἀργεϊφόντην,
Μήτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάασθαι ἄκοιτιν.
Ἐκ γὰρ Ὀρέσταο τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο,
Ὁππότ' ἂν ἡβήσῃ τε καὶ ἧς ἱμείρεται αἴης.
Ὣς ἔφαθ' Ἑρμείας· ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο
Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἅθρόα πάντ' ἀπέτισε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Καὶ λίην κεῖνός γε ἐοικότι κεῖται ὀλέθρῳ·
Ὡς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι δαίεται ἦτορ
Δυσμόρῳ, ὃς δὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχει,
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ, ἵθι τ' ὀμφαλὸς ἔστι θαλάσσης,
Νῆσος δενδρήεσσα· θεὰ δ' ἐν δώμασι ναίει
Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅστε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δέ τε κίονας αὐτὸς
Μακρὰς, αἳ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσι·
Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει·
Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἱμυλίοισι λόγοισι

Θέλ-

Sed quando tempus venit volventibus annis,
Quo ei deſtinarunt dii domum redire
In Ithacam, neque tum eluctatus erat e laboribus,
Etiam inter ſuos amicos. dii vero miſerebantur omnes,
Præter Neptunum: qui indeſinenter iraſcebatur
Divino Ulyſſi, antequam ſuam in terram veniſſet.
Sed ille quidem Æthiopas acceſſerat longe ſemotos:
(Æthiopas, qui bifariam diviſi ſunt, ultimi hominum,
Alii quidem occidentalis ſolis, alii vero orientalis,)
Adfuturus taurorumque & agnorum ſacrificio.
Hic ille delectabatur convivio aſſidens: at alii jam
Jovis in regia Olympii congregati erant.
His autem ſermones cœpit pater hominumque deorumque:
Recordabatur enim in animo eximii Ægiſthi,
Quem Agamemnonides inclytus occiderat Oreſtes:
Hujus ille recordatus inter immortales orationem habuit:
Papæ, ut ſcilicet deos mortales culpant.
Ex nobis enim ajunt mala eſſe: qui tamen ipſi
Sua inſipientia præter fatum calamitates habent,
Quemadmodum & nunc Ægiſthus præter fatum, Atridæ
Duxit uxorem ſponſam, ipſumque occidit reverſum,
Gnarus gravis exitii. quoniam illi prædiximus nos,
Mercurium mittentes ſpeculatorem Argicidam,
Neque ipſum occide, nec duc *ejus* uxorem.
Ex Oreſte enim erit ultio Atridæ,
Poſtquam pubuerit, & ſuam deſiderabit ditionem.
O ſi ait Mercurius: ſed non mentem Ægiſthi
Perſuaſit bona meditans: nunc cumulata omnia luit.
Huic reſpondit poſtea dea cæſia Pallas:
O pater noſter Saturnie, ſumme regum,
Et admodum ille quidem decenti jacet morte:
O ſi pereat & alius quicunque talia fecerit.
Verum mihi pro Ulyſſe bellicoſo cruciatur cor
Infelice, qui jam diu procul ab amicis calamitates patitur
Inſula in circumflua, ubi umbilicus eſt maris,
Inſula ſylvoſa: dea vero intra domum habitat
Atlantis filia multiſcii, qui maris
Omnis profunditates novit, ſuſtinet autem columnas ipſe
Longas, quæ terramque & cœlum diſterminant:
Ejus filia infortunatum lugentem detinet:
Sem per enim mollibus & dulcibus ſermonibus

Θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ὀπλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἱέμενος καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
Ἧς γαίης, θανέειν ἱμείρεται. ἀλλέ νυ σοί πο
Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ Ὀλύμπιε. ἀ νύτ' Ὀδυσσεὺς
Ἀργείων ἀέκητι νηυσὶ χαλέζετο ἴδα ῥέζων
Τροίῃ ἐν ἀρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ὠδύσαο Ζεύς;
Τλιὸ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὼ θείοιο λαθοίμην;
Ὃς πέρι μὲν νόον ὄχθι βροτῶν, πέρι δ' ἴδα θεοῖσιν
Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν;
Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰεὶ
Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
Ἀντίθεον Πολύφημον, ὃς κράτος ὄχθι μέγιστον
Πᾶσι Κυκλώπεσσι· θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
Φόρκυος ἀγλαὸς υἱὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Οὔπω κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἵδε περιφραζώμεθα πάντες
Νόστον, ὅπως ἔλθῃσι, Ποσειδάων ὃ μεθήσει
Ὀργὴν χόλον. ἀ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων
Ἀθανάτων, ἄεκητι θεῶν ἐριδαινέμεν οἷος.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
Νόστησαι Ὀδυσῆα δαίφρονα οἶκόνδε δόμον δε,
Ἑρμείαν μὲν ἔπειτα διάκτορον Ἀργεϊφόντην
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα
Νύμφῃ ἐϋπλοκάμῳ εἴπῃ νημερτέα βουλήν,
Νόστον Ὀδυσσῆι τηλασίφρονι, ὥς κε νέηται·
Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδ' εἰσελάσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
Μᾶλλον ἐποτρύνω, καί οἱ μένος ἐν φρεσὶ θείω,
Εἰς ἀγορὴν καλέσασθαι κηρύκεσσιν λιγέεσσιν
Πᾶσι μνηστῆρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵ τέ οἱ αἰεὶ
Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενον πατρὸς φίλου, ἢν που ἀκούσῃ,
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὣς εἰπὼν ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια, τά μιν φέρον ἠμὲν ἐπ' ὑγρὴν

Η'δ'

Demulcet, ut Ithacæ obliviſcatur: verum Ulyſſes
Cupiens vel fumum exilientem videre
Suæ terræ, mori cupit: neque tibi tandem
Commovetur tuum cor Olympie. nonne Ulyſſes
Argivorum apud naves gratificabatur ſacrificando
Troja in lata? quid illi tantum iraſceris o Jupiter?
Huic reſpondens alloquutus eſt nubium congreg. Jupiter,
Mea filia, qualis tibi ſermo excidit ſepto dentium?
Quomodo unquam ego Ulyſſis divini obliviſcerer?
Qui & mente ſupra mortales eſt, & ſupra cæteros ſacra diis
Immortalibus dedit qui cœlum latum habitant?
Sed Neptunus terram continens graviſſime ſemper
Ob Cyclopem iraſcitur, quem oculo excæcavit,
Parem deo Polyphemum, cujus robur eſt maximum
Inter omnes Cyclopas: Thooſa autem eum peperit Nympha,
Phorcynis filia maris infructuoſi regis,
In ſpecubus cavis Neptuno mixta.
Ex eo tempore Ulyſſem Neptunus terræ quaſſator
Neutiquam occidit, ſed errabundum arcet a patria terra.
Sed agite, nos ipſi diſpiciamus omnes
Reditum, ut redeat, Neptunus autem omittat
Suam iram. neque enim quicquam poterit contra omnes
Immortales, invitis diis contendere ſolus.
Huic reſpondit deinde dea cæſia Minerva:
O pater noſter Saturnie, ſupreme regnantium,
Si quidem nunc hoc gratum beatis diis,
Redire Ulyſſem prudentem ad ſuam domum,
Mercurium quidem jam internuncium Argicidam
Inſulam in Ogygiam jubeamus ire, ut célerrime
Nymphæ cirratæ edicat certum conſilium,
Reditum Ulyſſis fortis, uti redeat:
Aſt ego in Ithacam proficiſcar, ut ei filium
Magis excitem, & illi robur in præcordiis ponam,
Ut in concionem vocatis comatis Achivis,
Omnibus procis interdicat, qui ei ſemper
Pecora plurima mactant, & flexipedes nigras boves.
Mittam autem in Spartam & in Pylum arenoſam,
Reditum ſciſcitaturum patris chari, ſicubi audierit,
Atque ut eum gloria inſignis inter homines habeat.
Sic fata, pedibus ſubligavit pulchra talaria,
Immortalia, aurea, quæ ipſam ferebant tam ſuper mare,

Η'δ' ἐσ' ἀπείρονα γαῖαν ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Βριθὺ, μέγα, στιβαρὸν, τῷ δάμνησι σίχας ἀνδρῶν
Ἡρώων τοῖσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη·
Βῆ δ' κατ' ἀλύμποιο καφιώων αἰξασα·
Στῆ δ' Ἰθάκης ὀνὶ δήμῳ, ὅπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
Οὐδὸν ἐπ' αὐλείην· παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος,
Εἰδομένη ξείνῳ Ταφίων πάγκτορι Μέντῃ.
Εὗρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγλαΐσρας· οἱ μὲν ἔπειτα
Πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
Ἧμενοι ὀν ῥινοῖσι βοῶν ἃς ἔκτανον αὐτοί.
Κήρυκες δ' αὐτοῖσι κ' ὀτρηροὶ θεράποντες,
Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ὀνὶ κρητῆρσι κ' ὕδωρ,
Οἱ δ' αὖτε σπογγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
Νίζον, κ' προτίθεντο, ἰ' κρέα πολλὰ δατεῦντο.
Τῶν' δ' πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδής·
Ἧστο γὰ ὀν μνηστῆρσι φίλον τεθυμένος ἦτορ,
Ὀσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ὀνὶ φρεσὶν, εἴποθεν ἐλθὼν
Μνηστήρων τῶ μὲν σκέδασιν κατὰ δώματα θείη,
Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι, κ' κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
Τὰ φρονέων, μνηστῆρσι μεθήμενος, εἰσιδ' Ἀθήνην·
Βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο, νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ
Ξεῖνον δηθὰ θύρῃσιν ἐρεσάμεν. ἔγγυθι δ' σὰς
Χεῖρ' ἕλε δεξιτερὴν, κ' ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Χαῖρε ξεῖνε· πῴ' ἄμμι φιλήσεαι, αὐτὰρ ἔπειτα
Δεῖπνα πασσάμενος μυθήσεαι ὅττεό σε χρή.
Ὣς εἰπὼν ἡγεῖθ', ἡδ' ἕσπετο Παλλὰς Ἀθήνη·
Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἔντοσθεν ἔσαν δόμε ὑψηλοῖο,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Δουρὸς ἔντοσθεν εὐξόου, ἔνθά περ ἄλλα
Ἔγχε' Ὀδυσσῆος τηλαντόφρονος ἵστατο πολλά·
Αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσας
Καλὸν, δαιδάλεον, ὑπὸ δ' θρηνυς ποσὶν ἦεν.
Πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
Μνηστήρων, μὴ ξεῖνος ἀνιηθεὶς ὁρυμαγδῷ,
Δείπνῳ δδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθών,
Ἠδ' ἵνα μιν πρὸς πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δ' ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.

Σῖ-

Quam ſuper ingentem terram ſimul cum flatibus venti:
Sumpſit autem fortem haſtam, acuminatam acuto ære,
Gravem, magnam, validam, qua domat acies virorum
Heroum, quibus utique iraſcitur forti patre nata;
Deſcendit autem ab olympi verticibus ruens:
Stetitque Ithacæ in populo, ad veſtibulum Ulyſſis,
In limine aulæ: manu autem tenebat æream haſtam,
Similis hoſpiti Taphiorum duci Mentæ.
Invenit autem procos ſuperbos: qui quidem tum
Calculis ante januam animum oblectabant,
Sedentes in pellibus boum, quos occiderant ipſi.
Præcones autem ipſis & prompti famuli,
Alii quidem vinum miſcebant in crateribus & aquam,
Alii rurſum ſpongiis multiforis menſas
Abſtergebant, & proponebant, atque carnes multas dividebant.
Hanc vero longe primus vidit Telemachus Deo ſimilis:
Sedebat enim inter procos ſuo cruciatus corde,
Cernens patrem eximium in mente, ſi alicunde veniens
Procorum quidem diſperſionem per domos faceret,
Honorem autem ipſe haberet, & bonis ſuis imperaret.
Hæc cogitans, procis adſidens, vidit Palladem:
Ivitque recta foras, indignatus eſt autem animo
Hoſpitem diu ad januam ſtare: prope autem adſtans
Manum prehendit dextram, & accepit æream haſtam:
Et ipſam compellans verbis velocibus allocutus eſt,
Salve hoſpes: apud nos amice accipieris, at deinde
Cæna paſtus loquere quid tibi opus ſit.
Sic fatus præibat, ipſaque ſequebatur Pallas Minerva:
Illi vero cum jam intra domum eſſent excelſam,
Haſtam quidem ſtatuit ferens ad columnam longam,
Intra armarium bene politum, ubi utique aliæ
Haſtæ Ulyſſis fortis ſtabant multæ:
Ipſam vero in torum collocavit ducens, ſtragulum ſubſternens
Pulchrum, ingenioſe factum, ſub autem pedibus ſcabellum erat,
Ipſeque ſellam appoſuit variegatam, ſeorſum ab aliis
Procis, ne hoſpes offenſus tumultu,
Convivium faſtidiret, cum ſuperbis converſans,
Atque ut ipſum de patre abſente interrogaret.
Aquam vero ancilla ex gutto infundebat ferens
Pulchro, aureo, ſuper argenteum lebetem,
Ad lavandum: juxta autem politam ſtravit menſam.

Σῖτον δ' αἰδοίη τιμὴ παρέθηκε φέρουσα,
Εἰδατα πόλλ' ὀπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Δαιτρὸς ὃ κρεῶν πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Πλωτοίων, τῷ δέ σφι πίθει χρύσεια κύπελλα.
Κῆρυξ δ' αὐτοῖσι θάμ' ἐπώχετο οἰνοχοεύων.
Ἐς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγλαόωρες· οἱ μὲν ἔπειτα
Ἑξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Τοῖσι δ' κήρυκες μὲν ὕδωρ ὀπὶ χεῖρας ἔχευαν,
Σῖτον δ' δμῳαὶ παρενήεον ἐν κανέοισιν,
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Κοῦροι δ' κρητῆρας ἐπεσέφλυσαν ποτοῖο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο
Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει,
Μολπή τ' ὀρχηστύς τε· (τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός)
Κῆρυξ δ' ἐν χερσὶ κίθαριν περικαλλέα θῆκε
Φημίῳ, ὃς ῥ' ἤειδε τῷ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ·
Ἦτοι ὃ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Ἄγχι χαὶν κεφαλῇ, ἵνα μὴ πάθοιαθ' οἱ ἄλλοι,
Ξεῖνε φίλ', εἰ καί μοι νεμεσήσεαι ὅ, τι κεν εἴπω;
Τάδοισι μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ ἀοιδή,
Ῥεῖ'· ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν
Ἀνέρος ᾧ δή πα λάϊν ὀστέα πύθεται ὄμβρῳ,
Κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἁλὶ κῦμα κυλίνδει·
Εἰ κείνόν γ' Ἰθάκῃσι δόμοισιν νοστήσαντα,
Πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας ἦεν)
Ἢ ἀφνειότεροι χρυσοῦ τε ἐσθῆτός τε·
Νῦν δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε κακὸν μόρον, οὐδέ τις ἡμῖν
Θαλπωρὴ, εἰπέρ τις ὀπιχθονίων ἀνθρώπων
Φησὶν ἐλεύσεσθαι· τῷ δ' ὤλετο νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Ὁπποίης δ' ὄπι νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
Ἦγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι ἐχετόωνται;
Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι·
Καί μοι τῶτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εἰδῶ
Ἠὲ νέον μετέπεις, ἢ καὶ πατρώϊός ἐσσι
Ξεῖνος· ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ
Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κεῖνος ὁμοίῃ κίε φωτῶν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τοι γὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,

Panem vero verecunda proma appoſuit ferens,
Fercula multa addens, largiens de præſentibus.
Coquus autem carnium lances appoſuit tollens
Omnigenum, ipſis etiam apponebat aurea pocula.
Præco etiam eos ſedulo obibat vinum fundens.
Ingreſſi autem ſunt proci ſuperbi: qui continuo quidem
Ordine ſedebant per ſedilia toroſque:
His vero præcones quidem aquam in manus fundebant,
Panem autem ancillæ acervabant in caniſtris,
Illi autem ad edulia appoſita parata manus porrexerunt.
Pueri vero crateres ad ſummum implerunt potu.
Sed poſtquam potus & eſcæ amorem dimiſerunt
Proci, ipſis quidem alia in mente curæ erant,
Cantus ſaltatioque: (hæc enim ſunt ornamenta convivii)
Præco autem in manus citharam perpulchram poſuit
Phemio, qui ſane canebat inter procos neceſſitate:
Ille tamen fides pulſans præludebat ut ſcite pſalleret.
At Telemachus alloquutus eſt glaucis oculis inſignem Palladem
Prope admovens caput, ut ne audirent alii:
Hoſpes chare, num etiam mihi iraſceris *ob id* quod dixero?
His quidem hæc curæ ſunt, cithara & cantus,
Facile: quoniam alienum cibum impune abſumunt
Viri, cujus jam alicubi alba oſſa putreſcunt imbre,
Jacentia in continente, aut in mari fluctus volvit:
Si illum utique in Ithacam viderent reverſum,
Omnes optarent celeriores pedibus eſſe,
Quam ditiores auroque veſteque.
Nunc vero ille ſic periit malo fato, neque ulla nobis
Spes eſt, etiam ſi quis terreſtrium hominum
Dicat rediturum eſſe: ejus enim periit reditionis dies.
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarra,
Quis, unde es hominum? ubi tibi urbs atque parentes?
Quali autem in navi adveniſti? quo pacto te nautæ
Duxerunt in Ithacam? quinam eſſe ſe profitentur?
Neque enim ullo pacto te peditem exiſtimo huc veniſſe:
Et mihi hoc dic vere, ut bene cognoſcam
An recens veniſti, an *tu* etiam paternus es
Hoſpes: quoniam multi adibant viri noſtram domum
Alii; nam & is in ſe convertebat ſtudia hominum.
Hunc rurſus alloquuta eſt dea cæſia Minerva:
Enimvero ego tibi hæc perquam indubitate narrabo.

Men-

Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος ἔχομαι εἶναι
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.
Νῦν δ' ὧδε ξὺν νηὶ κατήλυθον ἠδ' ἑτάροισι,
Πλέων οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,
Εἰς Τεμέσην μετὰ χαλκόν· ἄγω δ' αἴθωνα σίδηρον.
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγρῷ νόσφι πόληος,
Ἐν λιμένι Ῥείθρῳ, ὑπὸ Νηΐῳ ὑληέντι.
Ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώϊοι ἔχομεθ' εἶναι
Ἐξ ἀρχῆς, εἰ πέρ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθὼν
Λαέρτεω ἥρωα· τὸ δέ κέ φασι πάλιν δὲ
Ἔρχεσθ', οὐδ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγρῷ πήματα πάσχειν
Γρηῒ σοὶ ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσίν τε πόσιν τε
Παρπτῆῖ, ὅτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβῃσι,
Ἑρπύζοντ' ἀνὰ γυνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.
Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφην ὀπάδημιον εἶναι
Σὸν πατέρ'· ἀλλά νυ τόν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου.
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ὀπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀλλ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται ἀμφιρύτῃ
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν
Ἄγριοι, οἵ πού κεῖνον ἐρυκανόωσ' ἀέκοντα.
Αὐτὰρ νῦν τοι ἐγὼ μαντεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι ὀΐω,
Οὔτέ τι μάντις ἐὼν, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδώς·
Οὔτι ἔτι δηρόν γε φίλης ἄπο πατρίδος αἴης
Ἔσσεται, οὐδ' εἴπερ τε σιδήρεα δεσμὰ ἔχῃσι·
Φράσσεται ὥς κε νέηται, ἐπεὶ πολυμήχανός ὄσσιν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος πάϊς εἰς Ὀδυσῆος.
Αἰνῶς γὰρ κεφαλήν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
Κείνῳ· ἐπεὶ θαμὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισι
Πρίν γε τὸ ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθά περ ἄλλοι
Ἀργείων οἱ ἄριστοι ἔβαν κοίλῃς ἐνὶ νηυσίν·
Ἐκ τοῦδ' ἔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὐδ' ἐμὲ κεῖνος.
Τλῶ δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Τοὶ γὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Μήτηρ μέν τ' ἐμέ φησι τὸν ἔμμεναι· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πω τις ἑὸν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον μάκαρος νύ τοι ἔμμεναι υἱὸς
Ἀνέρος, ὅν κτεάτεσσιν ἑοῖς ἔπι γῆρας ἔτετμε·
Νῦν δ' ὃς, ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων;
Τὸν μ' ἐκ φασὶ γενέσθαι· ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεείνεις.

Τὸν

Mentes Anchiali bellicoſi glorior eſſe
Filius, cæterum Taphiis navigandi ſtudioſis impero.
Nunc vero huc cum navi veni atque ſociis,
Navigans nigrum pontum ad alienæ linguæ homines,
In Temeſen ad æs: veho autem ſplendidum ferrum.
Navis autem ipſa mihi ſtat ad agrum ante urbem,
In portu Rhethro, ſub Neio ſylvoſo.
Hoſpites autem invicem paternos profitemur eſſe
Ab initio, ſi modo ſenem interroges conveniens
Laertem heroem: quem non amplius ajunt in urbem
Venire, ſed ſeorſim in agro dolores pati
Vetula cum ancilla, quæ illi cibumque potumque
Apponit, quandocunque ei languor membra invadit,
Reptantem per fertiliſſima ſoli viniferi.
Nunc autem veni: nam ipſum ajebant jam apud ſuos eſſe
Tuum patrem: ſed eum dii impediunt in itinere.
Non enim adhuc mortuus eſt ſuper terram divinus Ulyſſes,
Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto,
Inſula in circumflua: ſævi autem ipſum viri detinent
Agreſtes, qui alicubi illum arcent invitum.
Porro nunc tibi ego vaticinabor quemadmodum in animo
Immortales ſuggerunt, & quemadmodum perfectum iri puto,
Neutiquam vates cum ſim, neque auguriorum clare peritus:
Non jam diu chara a patria terra
Erit, neque ſi etiam ferrea vincula detinerent:
Videbit ut redeat, quoniam ſolers eſt.
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato,
Num ex ipſo tantus filius ſis Ulyſſe,
Vehementer enim & capite & oculis pulchris ſimilis es
Illi: nam frequenter ſicuti nunc nos inviſebamus invicem
Antequam ille in Trojam conſcenderet, quo utique alii
Græcorum optimates ierunt cavis in navibus:
Ex hoc tempore neque Ulyſſem ego vidi, neque me ille.
Hanc rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Enimvero ego tibi o hoſpes perquam indubitate enarrabo,
Equidem mater ait me ejus eſſe: aſt ego
Neſcio: non n. ullo pacto quiſquam ſuum parentem ipſe cognovit.
O ſi & ego debuiſſem beati alicujus eſſe filius
Viri, quem in ſuis bonis ſenectus inveniſſet:
Nunc vero qui infeliciſſimus eſt mortalium hominum,
Ex hoc me dicunt natum eſſe: quoniam tu me hoc interrogas.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ μέν τοι γνωτῷ γε θεοὶ νώνυμον ὀπίσσω
Θῆκαν· ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς δαίς, τίς ὅμιλος ὅδ' ἔπλετο, τίφθε δέ σε χρεώ;
Εἰλαπίνη, ἠὲ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ὅσσην·
Ὥς σέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσι
Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα. νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
Αἴσχεα πόλλ' ἰδόων, ὅστις πινυτός γε μετέλθοι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα.
Ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς,
Μέλλεν μέν ποτε οἶκος ὅδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων
Ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κεῖνος ἀνὴρ ὀπάδιμος ἦεν·
Νῦν δ' ἑτέρως ἐβάλοντο θεοὶ, κακὰ μηχανόωντες,
Οἱ κεῖνον μὲν ἄϊστον ἐποίησαν πέρι πάντων
Ἀνθρώπων· ἐπεὶ οὔ κε θανόντι περ ὧδ' ἀκαχοίμην,
Εἰ μετὰ οἷς ἑτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,
Ἢὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσε·
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Πανάχαιοι,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω·
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο·
Οἴχεται ἀΐστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδυνάς τε γόους τε
Κάλλιπεν. οὐδ' ἔπι κεῖνον ὀδυρόμενον κεναχίζω
Οἷον, ἐπεὶ νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κῆδε' ἔτευξαν.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ὑπερκρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναλὴ Ἰθάκῃ κατυπερθεν ἔασι,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δ' οἶκον.
Ἣ δ' οὔτ' ἀρνεῖται συγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δ' φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν· τάχα δή με καὶ αὐτὸν ἐξολέσσουσι καὶ αὐτόν.
Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη,
Ὢ πόποι, ἦ δὴ πολλὸν ἀποιχομένῳ Ὀδυσῆϊ
Δάμῃ, ὅ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.
Εἰ δ' ὧδ' αὖ νῦν ἐλθὼν, δόμον ἀμφὶ θυρῇσι θύρῃσι
Στείχων, ἐχων πήληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,
Τοῖος ἐὼν οἷός μιν ἐγὼ τὰ πρῶτ' ἐνόησα
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,
Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο,
Ὤχετο γὰρ κἀκεῖσε θοὴν ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεὺς,
Φάρμακον ἀνδροφόνον ζητήμενος, ὄφρα οἱ εἴη

Hunc autem rurſus alloquuta eſt dea cæſia Minerva.
Non ſane tibi etiam nativitatem dii ignobilem in poſterum
Fecerunt: poſtquam te talem peperit Penelope.
Sed age mihi hoc dic & indubitate enarrato,
Quodnam epulum, quæve hæc turba? aut quid *iſtis* tibi opus eſt?
Convivium, an nuptiæ? quoniam haud ſymbolum hæc ſunt:
Ita mihi ſupra modum contumelioſe videntur
Convivari per domum. indigne ferat vir
Turpia multa videns, quicunque cordatus utique intervenerit.
Hanc v. rurſum Telemachus prudens contra allocutus eſt:
O hoſpes, quandoquidem me hæc interrogas atque percontaris,
Videbatur quidem quondam domus hæc dives & integra
Eſſe, quamdiu adhuc ille vir apud nos erat:
Nunc vero aliter ſtatuerunt dii, mala meditantes,
Qui illum quidem ignobilem fecerunt ſupra omnes
Homines: ſiquidem non ob mortuum utique ſic lugerem,
Si inter ſuos ſocios occiſus fuiſſet Trojanorum in populo,
Aut amicorum in manibus poſtquam bellum egregie adminiſtraſſet:
Quare ei tumulum feciſſent omnes Græci,
Atque ſuo filio ingentem gloriam reportaſſet in poſterum:
Nunc vero ipſum ſine gloria Harpyæ abripuerunt:
Periit nulli inveniendus, nulli auditus, mihi autem dolores luctumque
Reliquit. neque amplius illum lugens deſleo
Solum, quoniam mihi alia dii triſtia mala ſtruxerunt:
Quotquot enim inſulis dominantur optimates,
Dulichioque Sameque & ſylvoſa Zacyntho,
Atque quotquot aſperæ Ithacæ dominantur,
Tot matrem meam ambiunt, atterunt autem domum.
Illa vero neque abnuit odioſas nuptias, neque finem
Facere poteſt: hi vero dilapidant epulantes
Domum meam: cito jam & me male perdent ipſum.
Hunc vicem ejus dolens alloquebatur Pallas Minerva:
Papæ, næ *tu* multum abſentis Ulyſſis
Indiges, qui procis impudentibus manus injiciat.
Si enim nunc veniens, domus in primis foribus
Staret, habens galeam & ſcutum & duo haſtilia,
Talem ſe ferens qualem ipſum ego primum cognovi
Domo in noſtra bibentemque ſeque oblectantem,
Ex Ephyra reverſum ab Ilo Mermeridâ,
(Profectus enim erat illuc celeri in navi Ulyſſes,
Venenum mortiferum inquirens, ut poſſet

Ι᾽ὰς χρίεσθαι χαλκήρεας· ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἂψ οἱ
Δῶκεν, ἐπεί ῥα θεὰς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας·
Α᾽λλὰ πατὴρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αὐτῶς)
Τοῖσ᾽ ἐὼν μνησῆρσιν ὁμιλήσθην Ο᾽δυσσεὺς,
Πάντες κ᾽ ὠκύμορσί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Α᾽λλ᾽ ἤτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ἤκεν νοσήσας ἀποπίσεται, ἠὲ καὶ αὖτι,
Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δ᾽ ὀΐομαι ἄνωγα
Ο᾽ππως κεν μνησῆρας ἀπώσεαι ἐκ μεγάροιο.
Εἰ δ᾽ ἄγε νῦν ξυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων,
Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Α᾽χαιοὺς,
Μύθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ᾽ ὀπιμάρτυροι ἔστων·
Μνησῆρας μὲν ὅπη σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι·
Μητέρα δ᾽ εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι,
Α᾽ψῖτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο·
Οἵ ῥ᾽ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ᾽, ὅσα ἔοικε φίλης ἅπο παιδὸς ἕπεσθαι.
Σοὶ δ᾽ αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἴκε πίθῃαι,
Νῆ᾽ ἄρσας ἐρέτῃσιν ἐείκοσιν ἥτις ἀρίστη,
Ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δηρὸν οἰχομένοιο,
Ἤν τις τοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσσον ἀκούσῃς
Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἐλθὲ, καὶ εἴρεο Νέστορα δῖον·
Κεῖθεν δ᾽ ἐς Σπάρτην ἐλθὲ ξανθὸν Μενέλαον·
Ὃς γὰρ δήτατος ἦλθεν Α᾽χαιῶν χαλκοχιτώνων·
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσῃς,
Ἦ τ᾽ ἂν τρυχόμενός περ ἔπι τλαίης ἐνιαυτόν·
Εἰ δέ κε τεθνειῶτος ἀκούσῃς, μηδέ τ᾽ ἐόντος,
Νοσήσας δ᾽ ἤπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τέ οἱ χεύσαι, καὶ ὅτι κτέρεα κτερείξαι
Πολλὰ μάλ᾽, ὅσα ἔοικε· καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,
Φράζεσθαι δ᾽ ἤδειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
Ο᾽ππως κεν μνησῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς, ἢ δόλῳ, ἢ ἀμφαδόν. ἀλλέ τι σε χρὴ
Νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκος ἐσσί.
Ἦ οὐκ ἀΐεις οἷον κλέος ἔλλαβε δῖον Ο᾽ρέστης
Πάντας ἐπ᾽ ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε παφφονῆα
Αἴγισθον δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα;
Καὶ σὺ φίλος, (μάλα γάρ σ᾽ ὁρόω καλόν τε μέγαν τε)
Ἄλκιμος ἔσο, ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων ἐὺ ἔπῃ.

Αὐ-

Sagittas ungere æratas: sed ille quidem non illi
Dedit, quoniam deos verebatur sempiternos:
Sed pater illi dedit meus: amabat enim vehementer)
Talem se ferens inter procos *si* versaretur Ulysses,
Omnes & brevis fati fierent & amaris nuptiis.
Verum enimvero hæc deorum in potestate posita sunt,
Utrum reversus ulciscetur, an non,
Suis in ædibus: te autem considerare jubeo
Quo modo procos expellas ex ædibus.
Eja age nunc intellige, & meam cura orationem,
Cras in concionem ubi vocaveris Heroes Achivos,
Orationem edissere omnibus, dii vero testes sint:
Procos quidem ad sua *quemque* discedere jube:
Matrem autem si eam animus incessit nubere,
Rursus eat in domum patris præpotentis:
Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem
Amplam admodum, quantam par est charam filiam comitari.
Tibi autem ipsi prudenter consulam, si quidem parueris,
Navem instruens remigibus viginti quæ optima est,
Proficiscere sciscitaturus de patre diu absente,
Si quis tibi dicat mortalium, aut oraculum audiveris
Ex Jove, quod potissimum gloriam adfert hominibus.
Primum quidem in Pylum abi, & interroga Nestorem eximi-
um:
Illinc in Spartam ad flavum Menelaum:
Hic enim novissimus venit Achivorum ære loricatorum,
Si quidem patris vitam & reditum audiveris,
Etsi defessus tamen adhuc sustinebis annum:
Si vero mortuum audieris, neque amplius viventem,
Reversus continuo charam in patriam terram,
Monumentum illi erige, & inferias infer
Eximias admodum quales decet: & viro matrem dato.
Ast ubi jam hæc finieris & perfeceris,
Considera deinde in mente & in animo
Quo pacto procos in ædibus tuis
Interficias, sive dolo, sive palam. neque te convenit
Puerilia tractare, siquidem non amplius tantillus es.
An non audis qualem gloriam ceperit nobilis Orestes
Omnes apud homines, postquam interfecit parricidam
Ægisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat?
Et tu amice, (admodum enim te video eximiumque magnum-
que)
Strenuus esto, ut aliquis de te etiam posterorum bona dicat.

Αὐτὰρ ἐγὼν ὅτε νῆα θοὴν κατελάσομαι ἤδη,
Ἠδ' ἑτάρους, οἵ πέ με μάλ' ἀχαλόωσι μένοντες·
Σοὶ δ' αὐτῷ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζεο μύθων.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ξεῖν' ἦτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
Ὥσε πατὴρ ᾧ παιδί, καὶ ἔκποτε λήσομαι αὐτῶν·
Ἀλλ' ἄγε νῦν ὄπιμενον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, τετιφπόμενός τε φίλον κῆρ,
Δῶρον ἔχων ὄπι νῆα κίῃς, χαίρων ὀνὶ θυμῷ,
Τιμῆεν, μάλα καλὸν, ὅ τοι κειμήλιον ἔσται
Ἐξ ἐμεῦ· οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι δίδουσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο·
Δῶρον δ' ὅ, τι κέ μοι δῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
Αὖθις ἀνερχομένῳ δόμεναι οἴκόνδε φέρεσθαι,
Καὶ μάλα καλὸν ἑλών· σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.
Ἦ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὄρνις δ' ὡς ἀνόπαια διέπτατο· τῷ δ' ὀνὶ θυμῷ
Θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τε ἑ πατρὸς
Μᾶλλον ἔτ' ἢ τὸ πάροιθεν. ὁ δ', φρεσὶν ἧσι νοήσας,
Θαύμβησεν κατὰ θυμόν· ἐΐσατο γὰρ θεὸν ἦεν.
Αὐτίκα δ' μνηστῆρας ἐπώχετο ἰσόθεος φώς·
Τοῖσι δ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτὸς, οἷ ὃ σιωπῇ
Εἵατ' ἀκηκοότες· ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδε
Λυγρὸν, ὃν ἐκ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῦ δ' ὑπερωΐοθεν φρεσὶ σιώπετο θέσπιν ἀοιδὴν
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια·
Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο,
Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε δύ' ἀμφίπολοι δύ' ἕποντο.
Ἠδ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥα θύρῃ θαλάμοιο τέγος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντυγα παφλάζων χερμένη λιπαρὴν κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε πάρεσκε·
Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ἀοιδὸν,
Φήμιε, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,
Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τά τε κλείουσιν ἀοιδοί.
Τῶν ἓν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος· οἱ δ' ἀσιωπῇ
Οἶνον πινόντων. τοῦτο δ' ἀποπαύε' ἀοιδῆς
Λυγρῆς, ἥτέ μοι αἰεὶ ὀνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ
Τείρει· ἐπεὶ μάλιστά μ' ἀθίζετο πένθος ἄλαστον.
Τοίλῃ γὰρ κεφαλῇ ποθέω, μεμνημένη αἰεὶ

Ἀν-

Aſt ego ad navem celerem deſcendam jam,
Atque ſocios, qui fortaſſis admodum ægre ferunt, *quod* me præſtolantur.
Tibi autem ipſi curæ ſit, & meos obſerva ſermones.
Hanc rurſus Telemachus prudens contra adloquutus eſt:
O hoſpes profecto hoc amico animo dicis,
Perinde atque pater ſuo filio, & nunquam obliviſcar illorum:
Sed age nunc mane, accelerans licet iter,
Ut & lotus, & oblectatus tuum cor,
Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,
Pretioſum, perquam eximium, quod tibi *inſtar* reconditi muneris erit
Ex me: qualia amici hoſpites hoſpitibus dant.
Huic reſpondebat deinde dea cæſia Minerva:
Ne me amplius detine, cupidum utpote itineris:
Donum autem quodcunque mihi dare tuum cor jubet,
Rurſus redeunti dato domum ferre,
Et ſane eximium excipiens: tibi autem dignum erit retributione.
Illa quidem ſic loquuta abiit cæſia Minerva,
Avis autem ut Anopea avolavit: huicque in animo
Indidit robur & audaciam, memoremque fecit patris
Magis adhuc quam antea. hic autem mente ſua conſiderans,
Obſtupuit in animo: putavit enim deum eſſe.
Continuo autem procos adibat deo æquandus vir:
Illis autem cantor canebat inclytus, iique tacite
Sedebant audientes: ille vero reditum Achivorum canebat
Difficilem, quem ex Troja indixiſſet Pallas Minerva.
Hujus e ſupernis ædium advertit animum divinæ cantilenæ
Filia Icarii prudens Penelope:
Gradibus autem altis deſcendit ſuæ domus,
Non ſola, una cum hac ancillæ duæ ſequebantur.
Illa vero quando jam ad procos pervenit præſtantiſſima mulierum,
Stetit ſane juxta poſtem domus affabre ſtructæ,
Genis prætendens tenuia capitis redimicula:
Ancilla vero ei fida utrinque adſtabat.
Lacrymans vero tum alloquebatur divinum cantorem:
O Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta noviſti.
Geſta hominumque deorumque, quæ celebrant poetæ,
Horum unum ipſis cane adſidens: illi autem ſilentio
Vinum bibant. ab hac vero quieſce cantilena
Moleſta, quæ mihi perpetuo in pectoribus meum cor
Rodit: nam me imprimis invaſit dolor graviſſimus.
Tale enim caput deſidero, memor ſemper

Ἀνδρὸς τᾶ κλέος εὐρὺ κατ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος·
Τῷ δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μῆτερ ἐμή, τί τ' ἄρ' αὖ φθονερὴς ἐρέεινον ἀοιδὸν
Τέρπειν ὅππη οἱ νόος ὄρνυται; ἀ νύ τ' ἀοιδοὶ
Αἴτιοι, ἀλλά ποθι Ζεὺς αἴτιος, ὅστε δίδωσιν
Ἀνδράσιν ἀλφηστῆσιν ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάστῳ.
Τέτῳ δ' οὐ νέμεσις Δαναῶν κακὸν οἶτον ἀείδειν·
Τῷ γὰρ ἀοιδῷ μᾶλλον ὀπιπλήσσ' ἀνθρωποι
Ἢ" τις ἀκουόντεσσι νεωτέρῃ ἀμφιπέληται.
Σοὶ δ' ὀφθαλμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν.
Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὴ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,
Ἱστόν τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἄνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τᾶ γὰρ κράτος ἔς' ἐνὶ οἴκῳ.
Ἡ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἶκόν δε βεβήκει.
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρά οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ὀπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα,
Πάντες δ' ἠρήσαντο παραὶ λεχέεσσι κλιθῆναι·
Τοῖσι δ' ἦρχε Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων,
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
Ἔστω· (ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκουέμεν οἷον ἀοιδὸς
Τοῖος δ' οἷος ὅδ' ἐστί, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν)
Ἠῶθεν δ' ἀγορὴν δὲ καθεζώμεσθα πιόντες
Πάντες, ἵν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
Ἐξιέναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαῖτας,
Τὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἶκους.
Εἰ δ' ὔμμιν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσσαι,
Κείρετ', ἐγὼ δ θεὸς ὄπβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴκέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι,
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φῶτες,
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευε·
Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱὸς,
Τηλέμαχ'. ἦ μάλα δή σε διδάσκησιν θεοὶ αὐτοὶ

385 Γ ψά-

Viri, cujus lata eſt gloria per Græciam & medium Argos.
Hanc rurſus Telem. prudens contra alloquutus eſt:
Mater mea, quid jam invidiam concitas jucundo cantori
Ne oblectet utcunque illi mens impellitur? non ſane poetæ
In cauſa ſunt, ſed interdum Jupiter in cauſa eſt, qui ſuggerit
Viris ingenioſis ita ut vult unicuique.
Huic autem haud reprehenſioni erit quod Græcorum adverſa canit.
Eam enim cantilenam magis celebrant homines
Quæcunque auditoribus recentiſſima exiſtat.
Tibi vero ſuſtineat cor & animus audire.
Non enim Ulyſſes ſolus perdidit reditus diem
In Troja, ſed multi & alii viri perierunt.
Tu vero in domum profecta tua opera adminiſtra,
Telamque columque, & ancillis impera
Operi incumbere: ſermones vero viris curæ erunt
Omnibus, potiſſimum vero mihi: cujus imperium eſt in domo.
Illa quidem admirabunda rurſus in domum ivit:
Filii enim dictum prudens ponebat in animo.
Ad ſuperioraque *ædium* conſcendens cum ſervientibus mulieribus,
Flebat tum Ulyſſem dilectum maritum, donec illi ſomnum
Dulcem palpebris immiſit cæſia Minerva.
Proci autem tumultuabantur per domum obſcuram,
Omnes autem optabant lectulis propter dormire:
Illis autem Telemachus prudens incepit ſermonem:
Matris meæ proci intolerabili contumelia inſtructi,
Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor
Adſit: (nam hoc honeſtum eſt audire cantorem
Talem, qualis hic eſt, diis aſſimilis voce)
Mane vero in concionem ſedeamus venientes
Omnes, ut vobis ſermonem audenter renunciem,
Exire ex ædibus: aliaſque ſequimini dapes,
Veſtra bona edentes, invitantes invicem ſuam quiſque in domum.
Si vero vobis videtur hoc ſatius & melius
Eſſe, viri unius victum impune perdere,
Abſumite, ego vero deos invocabo ſempiternos,
Sicubi Jupiter det repenſa facta *hæc* ut fiant,
Inulti tum intra ædes pereatis.
Sic ait. Illi vero omnes mordicus labia prehendentes,
Telemachum admirabantur, quod audacter loquutus eſſet:
Hunc autem rurſus Antinous alloquutus eſt Eupithei filius:
O Telemache, revera nimis te docuerunt dii ipſi

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

Υ'ψαγόρῳ τ' ἔμεναι, ϗ Θυρσαλέως ἀγορεύειν,
Μή σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
Ποιήσειεν· ὅ τοι γενεῇ πατρώϊόν ἐστιν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀντίνο', εἰπέρ μοι ϗ ἀγάσσεαι ὅ, τπ κεν εἴπω;
Καί κεν τῶτ' ἐθέλοιμι Διός γε δίδόντος ἀρέσθαι.
Ἦ φῂς τῶτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι;
Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλεύεμεν· αἶψά τε οἱ δῶ
Ἀφνειὸν πέλεται, ϗ τιμήεντος αὐτός.
Ἀλλ' ἤτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ ϗ ἄλλοι
Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἠϑ παλαιοὶ,
Τῶν κέν τις τόδ' ἔχησιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἄναξ ἔσομ' ἠμετέροιο,
Καὶ δμώων ἃς μοι λπίσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' αὖ Εὐρύμαχος Πολύβω παῖς ἀντίον ηὔδα,
Τηλέμαχ', ἤτοι ταῦτα ϑεῶν ἐν γούνασι κεῖται,
Ὅστις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν·
Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, ϗ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.
Μηδ' γὰρ ὄγ' ἔλθοι ἀνὴρ ὅστις ἀέκοντά βίηφι
Κτήματ' ἀποῤῥαίσει, Ἰθάκης ἔπι ναιεταούσης.
Ἀλλ' ἐϑέλω σε φέρειν περὶ ξείνοιο ἔρεσθαι,
Ὁππόθεν ἔτος ἀνήρ, ποίης δ' ἐξέχεται γαίης·
Γαίης· πῆ ϗ νύ οἱ γενεὴ ϗ πατρὶς ἄρουρα·
Ἦέ τοι ἀγγελίῃ πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
Ἦ ἐὸν αὐτῆ χρεῖος ἐελδόμενος τόδ' ἱκάνει.
Οἷον ἀναΐξας ἄρτι οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινε
Γνώμεναι· εἶδος μὲν γάρ τι κακῷ εἰς ὦπα ἐῴκει.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Εὐρύμαχ', ἤτοι νόος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο,
Οὔτ' ἔν ἀγγελίῃς ἔτι πείϑομαι, εἴ τινοθεν ἔλθοι,
Οὔτε ϑεοπροπίῃς ἐμπάζομαι, ἰῶ τινα μήτηρ
Εἰς μέγαρον καλέσασα ϑεοπρόπον ἐξερέηται.
Ξεῖνος δ' ἥτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ὅδε,
Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος ἄνσσεται υἱὸς,
Υἱὸς, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.
Ὣς φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δ' ἀθανάτην ϑεὸν ἔγνω.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε ϗ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο. μένον δ' ὀπὶ ἕσπερος ἔλθειν.
Τοῖσι δ τερπομένοισι μέλας ὀπὶ ἕσπερος ἦλθε.
Δὴ τότε κακκείοντες ἔβαν οἶκόν δε ἕκαστος.
Τηλέμαχος δ' ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς

Υ'ψη-

Sublimiloquum esse, & audenter concionari,
Ne te utique in circumflua Ithaca regem Jupiter
Constituat: quod tibi genere paternum est.
Hunc rursum Telemachus prudens contra alloquutus est:
Antinoe, num etiam mihi iraſceris *ob id* quod dixero?
Et hoc vellem Jove quidem dante accipere.
An putas hoc pessimum inter homines esse?
Non enim quicquam mali *est* regnare: statimque ei domus
Dives fit, & honoratior ipse.
Sed certe reges Achivorum sunt etiam alii
Multi in circumflua Ithaca, juvenes & veteres,
Horum aliquis hoc habere possit, postquam mortuus est nobilis Ulysses.
At ego domus rex ero nostræ,
Et servorum quos mihi mancipavit nobilis Ulysses.
Hunc rursus Eurymachus Polybi filius contra allocutus est:
O Telemache, certe hæc deorum in potestate posita sunt,
Quisnam circumfluæ Ithacæ dominabitur Græcorum:
Bona vero ipse habeas, & domui tuæ imperes.
Non enim ille veniat vir qui invitum vi
Bonis deprædaturus sit, dum Ithaca habitatur.
Sed volo te optime de hospite interrogare,
Unde ille vir, quali autem gloriatur esse
E terra: ubinam ei genus & patria rura:
An tibi nuncium patris adfert venientis,
An suum ipsius debitum expetens huc venit.
Ut proripiens se statim abiit, neque sustinuit
Ut cognoscceretur: nam haud quicquam in faciem malo similis erat.
Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquutus est:
Eurymache, certe reditus periit patris mei,
Certe nec nunciis amplius credo, sicunde veniat,
Neque vaticinium curo, si quem mater
In regiam vocans divinatorem sciscitetur.
Hospes vero hic meus paternus e Tapho est,
Mentes Anchiali cordati gloriatur esse
Filius, cæterum Taphiis navigandi studiosis imperat.
Sic ait Telemachus: mente vero immortalem deum intelligebat.
Hi vero ad saltationem & suavem cantum
Conversi oblectabantur, manebantque dum vesper adventaret.
His autem se oblectantibus niger vesperus supervenit.
Tunc ergo dormituri ibant domum quisque.
Telemachus autem ubi ipsi thalamus perpulchræ aulæ

Τ' ψηλὸς δέδμητο, θεμιστεύεσκε δὲ πᾶσι
Ἔνθ' ἔβη εἰς ἄντλον, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων.
Τῷ δ' ἄρ' ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε κέδν' εἰδυῖα
Εὐρύκλει', Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
Τοί ποτε Λαέρτης ὡρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν
Πρωθήβῃ ἔτ' ἐοῦσαν, ἐεικοσάβοια δ' ἔδωκεν.
Ἴσα δέ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ πέν ἐν μεγάροισιν·
Εὐνῇ δ' οὔποτ' ἔμικτο, χόλον δ' ἀλέεινε γυναικός·
Ἣ οἱ ἅμ' αἰθομένας δαΐδας φέρε, κήδε' ἐμάλιστα
Δμωάων φιλέεσκε, κ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
Ὤϊξεν ῥ' θύρας θαλάμης πύκα ποντοῖο·
Ἕζετο δ' ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ' ἔκδυνε χιτῶνα·
Καὶ τὸ μὲν γραΐης πυκιμήδεος ἔμβαλε χερσίν.
Ἣ δ' μὲν τὸ πύξασα κ' ἀσκήσασα χιτῶνα,
Παστάλῳ ἀγκρεμάσασα ἐϋξὸ τρητοῖσι λέχεσσι,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο· θύρῃ δ' ἐπέρυσε κορώνῃ
Ἀργυρέῃ· ὄπιθι δ' ἐτύνυσεν ἱμάντα.
Ἔνθ' ὅγε πηνύχιος, κεκαλυμμένος εἰδὸς ἀὴτῳ,
Βάλλε φρεσὶν ἦσιν ὁδὸν τηλοῦ πέφραδ' Ἀθηνή.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ο Μ Η Ρ Ο Υ Τ Η Σ Β.
Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ

Υ πόθεσις.

Συναγαγὼν ἐκκλησίαν Τηλέμαχος, ἀγγέλλει τοῖς μνηστῆρσιν ἐξιέναι τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσέως. λαβὼν δὲ παρὰ μὲν Εὐρυκλείας τὰ ὡρεῖα τῷ ἀποδημίῳ ὁπτήσεια, ἀγὼ δὲ Ἀθηνᾶς ἑταίρης καὶ ναῦν, εἰς πλοῦν ἀνάγεται ἡλίῳ δυομένῳ.

Βῆ ῥ' ἀγορὴν ἔχει, ἦα θεοῦ, πλοῦν μετ' Ἀθήνας.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὦρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην.
Αἶψα δ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσε
Κηρύσσειν ἀγορηνδε καρηκομόωντας Ἀχαιούς.
Οἱ μὲν ἐκήρυσσον, τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὦκα·
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,

Βῆ

Sublimis ædificatus erat, proſpicuo in loco,
Illuc ivit in lectum, multa mente reputans.
Simulque cum eo ardentes faces ferebat pudicitiam docta
Euryclea, Opis filia Piſenoridæ:
Quam olim Laertes emerat facultatibus ſuis
Primum jam pubeſcentem, pretiumque viginti boum dederat.
Æque autem ipſam ac pudicam uxorem honorabat in ædibus:
Sed lecto nunquam mixtus ea eſt, iram ſcilicet vitabat uxoris:
Hæc illi ſimul ardentes faces ferebat, & ipſum maxime
Sola ancillarum amabat, & enutrierat parvulum.
Aperuit autem januas thalami ſcite facti:
Sedebatque in lecto, & mollem exuebat tunicam:
Et eam quidem aniculæ ſedulæ dedit in manus.
Illa quidem plicans & aptans tunicam,
Paxillo ſuſpendens juxta lectum,
Feſtinavit ire ex thalamo: januam autem attraxit annulo
Argenteo: peſſulumque obtendit loro.
Hic ille pernox, tectus ovis florida lana,
Conſultabat mente ſua viam quam dixerat Minerva.

ODYSSEÆ HOMERI LIBRI SECUNDI

Argumentum.

COngregato concilio Telemachus denunciat procis ut exeant e domo Ulyſſis. Acceptis autem ab Euryclea quæ ad peregrinationem neceſſaria erant, a Pallade ſociis & navi ad navigationem, ſolvit poſt ſolis occaſum.

B. Concionem habet, viatica anus, navigationem cum Pallade.

QUando vero mane genita apparuit roſea digitos aurora,
Surrexit ex lectulo Ulyſſis dilectus filius,
Veſtes induens: gladiumque acutum ſuſpendit ab humeris.
Pedibus vero ſub ſplendidis ligavit pulchra ſandalia,
Feſtinavitque exire e cubiculo deo ſimilis plane.
Continuo autem præconibus vocalibus imperavit
Convocare ad concionem comantes Græcos.
Illi quidem convocarunt; hi vero congregabantur celerrime.
At poſtquam congregati ſunt, & in unum convenerunt,

Per-

Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, παλάμῃ δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος·
Οὐκ οἶος, ἅμα τῷ γε δύω κυνες ἀργοὶ ἕποντο·
Θεσπεσίῃ δ' ἄρα τῷ γε χάριν κατέχυδεν Ἀθήνη.
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἕζετο δ' ἐν πατρὸς θώκῳ, εἶξαν δὲ γέροντες.
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἥρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν,
Ὅς ῥα γέρων κυφὸς ἦεν, ἰδὴ δὲ μυρία ᾔδη.
Καὶ γὰρ τὸ φίλος υἱὸς ἅμ' ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι
Ἶλιον εἰς ἄπωλον ἔβη κοίλῃσιν ἐνὶ νηυσίν,
Ἄνδρος ἀϊχμητής· τὸ δ' ἄρι ἔκτανε Κύκλωψ
Ἐν σπῆι γλαφυρῷ, πύματον δ' ὤπλίσατο δόρπον.
Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν, καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὁμίλει·
Εὐρυάδης, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρώια ἔργα·
Ἀλλ' οὐδ' ὣς τὸ λήθετ' ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
Τοῖς ὅγε δακρυόεσσαν ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Κέκλυτε δή νυν μοι Ἰθακήσιοι ὅ, τι κεν εἴπω,
Οὔ ποθ' ἡμετέρη ἀγορὴ γένετ' οὐδὲ θόωκος,
Ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλῃσιν ἐνὶ νηυσί·
Νῶϊ δὴ τίς ὧδ' ἤγειρε; τίνα χρειὼ τόσον ἵκει
Ἠὲ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἳ προγενέστεροί εἰσιν;
Ἠέ πεν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο,
Ἣν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι ὅτε πρώτερός γε πύθοιτο;
Ἠέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται ἠδ' ἀγορεύει;
Ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος· εἴθέ οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν ὃ, τι φρεσὶν οἷσι μενοινᾷ.
Ὣς φάτο. χαῖρε δὲ φήμῃ Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Οὐδ' ἄρ ἔτι δηρὸν ἧστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν·
Στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
Κήρυξ Πεισήνωρ πεπνυμένα μήδεα εἰδώς.
Πρῶτον ἔπειτα γέροντι καθαπτόμενος προσέειπε,
Ὦ γέρον, οὐχ ἑκὰς οὗτος ἀνὴρ, (τύχα δ' εἴσεαι αὐτὸς)
Ὃν λαὸν ἤγειρα· μάλιστα δέ μ' ἄλγος ἱκάνει·
Οὔτέ πεν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιο,
Ἣν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ἔτε πρώτερός γε πυθοίμην,
Οὔτέ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκομαι οὐδ' ἀγορεύω·
Ἀλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρέος, ὅ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
Δοιά· τὸ μὲν πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν
Τοῖσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν.
Νῶϊ δ' αὖ καὶ πολὺ μεῖζον, ὃ δὴ τύχα οἶκον ἅπαντα
Πάγχυ διαρραίσει, βίοτον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει·
Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπώχαδον οὐκ ἐθελούσῃ,

Τῶν

Perrexit ire in concionem, manu autem tenebat ferream ha-
ſtam:
Non ſolus, una illum duo canes albi ſequebantur:
Divinam certe huic gratiam circumfudit Pallas.
Hunc ſane omnes populi advenientem admirabantur.
Sedebat autem in patris ſella, ceſſeruntque *ei* ſenes.
His deinde heros Ægyptius cœpit concionari,
Qui jam ſenio incurvus erat, & plurima ſciebat.
Etenim hujus dilectus filius cum divino Ulyſſe
Ad Ilion equis felicem ierat cavis in navibus,
Antiphus bellator: quem ſævus interfecit Cyclops
In ſpelunca cava, ultimamque paravit cœnam.
Tres autem illi alii erant, & unus inter procos verſabatur
Eurynomus, duo autem perpetuo habebant paterna opera:
Sed neque ſic illius oblitus erat lugens & dolens.
His ille lachrymans concionatus eſt & dixit:
Audite nunc jam me Ithacenſes quodcunque dixero,
Nunquam noſtrum concilium factum eſt neque conſeſſus,
Ex quo Ulyſſes divinus abiit cavis in navibus:
Nunc autem quis hunc congregavit? quem neceſſitas tantum urget
Sive ex junioribus viris, ſive qui ſeniores ſunt?
An aliquem nuncium exercitus audivit venientis,
Quem nobis ediſſerere queat, quoniam prior audiverit?
An quippiam publicum aliud dicturus eſt aut loquetur?
Probus mihi videtur eſſe, dignus cui bene cedat: utinam ipſi
Jupiter bene vertat quæcunque mente ſua cogitat.
Sic ait. lætus autem omine Ulyſſis charus filius,
Non amplius diu ſedit, cupiebat enim concionari:
Stetit autem in media concione: ſceptrumque ei dedit in manum
Præco Piſenor prudentia conſilia edoctus.
Primum deinde ad ſenem dirigens orationem loquutus eſt:
O ſenex, non procul abeſt ille vir (ſtatim aut. ipſe cognoſces)
Qui populum congregavi: potiſſimum enim me dolor urget:
Neque ullum nuncium exercitus audivi venientis,
Quem vobis ediſſeram, quod prior audiverim,
Neque quicquam publici aliud enarro neque dico:
Sed meum ipſius negotium, quod mihi malum incidit domui,
Imo duo: alterum quod patrem eximium perdidi, qui quondam
inter vos
Ipſos imperabat, erat autem velut pater mitis.
Nunc autem longe majus, quod mox cito domum univerſam
Omnino evertet, victumque omnem perdet:
Matri meæ proci ingruerunt nolenti,

Τῶν ἀνδρῶν φίλοι ἦες οἳ ὧνθάδε γ' εἰσὶν ἅπαντες·
Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασι νέεσθαι
Ἰθακείην, ὡς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θύγατρα,
Δοίη δ' ᾧ κ' ἐθέλοι καί οἱ κεχαρισμένῳ ἔλθοι·
Οἳ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα,
Βοῦς ἱερεύοντες καὶ ὄϊς καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἶκον ἀμῦναι·
Ἡμεῖς δ' οὐ νύπι τοῖοι ἀμυνέμεν· οὐδ' ἔπειτα
Λαγγαλέοι τ' ἐσόμεσθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν·
Ἣ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχαται, οὐδ' ἔτι καλῶς
Οἶκος ἐμὸς διόλωλε. νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί,
Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
Οἳ περιναιετάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
Μήπω μετατρέψωσιν ἀγασάμενοι κακὰ ἔργα.
Λίσσομαι ἠμὲν Ζηνὸς ὀλυμπίου ἠδὲ Θέμιστος,
Ἥτ' ἀνδρῶν ἀγορὰς ἠμὲν λύει ἠδὲ καθίζει,
Σχέσθε φίλοι, καί μ' οἶον ἐάσατε πένθεϊ λυγρῷ
Τείρεσθ', εἰ μήπου τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν ἐὺκνήμιδας Ἀχαιούς·
Τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες,
Τύτους ὀτρύνοντες· ἐμοὶ δέ κε κέρδιον εἴη
Τίσεσθ', εἰ μήπω

Eorum virorum chari filii qui hic utique sunt optimi:
Qui patris quidem in domum horrent ire
Icarii, ut ipse dotet filiam,
Detque cui voluerit & qui ipsi gratus venerit:
Illi vero in nostram ventitantes quotidie,
Boves sacrificantes & oves & pingues capras,
Splendide convivantur, bibuntque atrum vinum
Impune, multaque illa absumuntur: non enim adest vir
Qualis Ulysses erat, qui malum a domo arceat:
Nos vero neutiquam tales qui arceant: certe etiam deinceps *hoc pacto*
Calamitosi erimus & indocti *artium* fortitudinis.
Equidem arcerem, si mihi vis adesset.
Non enim jam tolerabilia facinora patrantur, neque honeste
Domus mea perit. indignamini & ipsi,
Aliosque reveremini vicinos homines
Qui circum habitant: deorum vero timete iram,
Ne quid rependant indigne ferentes mala facinora.
Oro sive per Jovem Olympium sive per Themidem,
Quæ hominum conciones & dimittit & cogit,
Succurrite amici, & *tum demum* me solum sinite dolore molesto
Affigi, si unquam pater meus probus Ulysses
Infensus malis affecit fortes Græcos:
Quæ mihi rependentes malis afficite infensi,
Istos instigantes: mihi vero satius esset
Vos absumere immobilia & mobilia bona:
Quod si vos comederetis, fortassis aliquando etiam solutio fieret.
Tandiu enim per urbem commutaremus verba,
Bona repetentes, donec omnia redderentur.
Nunc vero mihi insanabiles dolores injicitis animo.
Sic ait iratus, sceptrumque jecit in terram,
Lacrymas profundens. commiseratio autem cepit populum omnem.
Tunc alii quidem omnes in silentio erant: neque quisquam ausus est
Telemacho verbis respondere asperis:
Antinous autem ipsum solus respondens alloquutus est:
Telemache altiloque, virib. impotens, quid loquutus es
Nos infamans? vis autem maculam inurere.
Tibi vero neutiquam proci Græcorum culpandi sunt,
Sed chara mater, quæ sane versutias percallet.
Jam enim tertius est annus, statim autem ibit quartus,
Ex quo dementat animum intra præcordia Achivorum:
Omnes quidem sperare jubet; & promittit viris singulis,

Nun-

Α᾽γγελίας φοβέεσα, νέῳ δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ·
Η᾽ ᾧ δόλον τόν δ᾽ ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μυμήριξε·
Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν, ὕφαινε,
Λεπτὸν καὶ ἄμεσσον· ἄφαρ δ᾽ ἡμῖν μετέειπεν,
Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
Μίμνετ᾽ ἐπειγόμενοι τὸ ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ᾽ ὄληται)
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
Μοῖρ᾽ ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μήπως μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσας.
Ὣς ἔφαθ᾽· ἡμῖν δ᾽ αὖτε πεπείθετο θυμὸς ἀγλαΐῃ.
Ἔνθα καὶ ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκε μέγαν ἱστὸν,
Νύκτας δ᾽ ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς·
Ἀλλ᾽ ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Καὶ τότε δή τις ἔειπε γυναικῶν ἣ σάφα ᾔδη,
Καὶ τὴν γ᾽ ἀλλύοντα ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ᾽ ὑπ᾽ ἀνάγκης.
Σοὶ δ᾽ ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἵν᾽ εἰδῇς
Αὐτὸς σῷ θυμῷ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἀνωχθὶ δέ μιν γαμέεσθαι
Τῷ ὅτεῳ τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἀνδάνει αὐτῇ.
Εἰ δ᾽ ἔτ᾽ ἀνήσει γε πολὺν χρόνον ὥρας Ἀχαιῶν,
Τὰ φρονέουσ᾽ ἀνὰ θυμὸν ἃ οἱ πέρι δῶκεν Ἀθήνη,
Ἔργα τ᾽ ὀπάζασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλὰς,
Κερδέα θ᾽ οἷ᾽ ἄπιν᾽ ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
Τάων αἳ πάρος ἦσαν εὐπλοκαμίδες Ἀχαιαὶ,
Τυρώ τ᾽, Ἀλκμήνη τε, εὐπλόκαμός τε Μυκήνη·
Τάων οὔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπείη
Ἤδη. ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ᾽ ἀνάσιμον οὐκ ἐνόησεν.
Τόφρα γὰρ ἓν βιότου τε τεὸν καὶ κτήματ᾽ ἔδονται,
Ὄφρά κε κείνη τοῦτον ἔχῃ νόον ὅντινά οἱ νῦν
Ἐν στήθεσι θῆκε θεοί· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ
Ποιεῖτ᾽, αὐτὰρ σοί γε ποθὴ πολέος βιότοιο.
Ἡμεῖς δ᾽ οὔτ᾽ ὀτῆ ἔργα πάρος γ᾽ ἴμεν, οὔτέ πῃ ἄλλῃ,
Πρίν γ᾽ αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν ὧ κ᾽ ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀντίνο᾽, ὥπως δὴ δόμων ἀέκοντα ἀπῶσαι
Ἢ μ᾽ ἔτεχ᾽ ἠ μ᾽ ἔθρεψε· πατὴρ δ᾽ ἐμὸς ἄλλοθι γαίης
Ζώει ὄγ᾽ ἢ τέθνηκε. κακὸν δέ με πολλὸ ἀποτίνειν

Ἰκα-

Nuncios mittens, mens autem illi alia cogitat.
Sed illa dolum hunc alium in mente deliberavit:
Exorsa magnam telam in ædibus texuit,
Subtilem & immensam: continuoque nos allocuta est,
Juvenes mei proci, postquam mortuus est nobilis Ulysses,
Manete urgentes meas nuptias, donec textum
Perfecero, (ne mihi vana fila pereant)
Laerti Heroi sepulchrale, quando tandem ipsum
Fatum triste tollet somno longo consopientis mortis:
Ne aliqua me in populo mulierum Achivarum culpet,
Si absque tegumento jacuerit, qui multa possederat.
Sic ait. nobis vero statim persuasus est animus generosus,
Atque ibi tum die quidem texebat magnam telam,
Sed nocte solvebat, postquam faces adhibuerat.
Sic triennio quidem latuit dolo, & persuasit Achivis:
Sed cum quartus venit annus, & advenerunt horæ,
Et tunc certe aliqua indicavit mulierum quæ bene sciebat,
Et ipsam solventem invenimus pulchram telam.
Sic illa quidem perfecit etiam nolens præ necessitate.
Tibi vero sic proci respondent, ut scias
Ipse tuo animo, sciant & omnes Achivi:
Matrem tuam dimitte, jube autem ipsam nubere
Illi cuicunque pater jusserit, & placuerit ipsi.
Si vero adhuc vexabit multo tempore filios Achivorum,
Hæc agitans in animo quæ ei abunde dedit Pallas,
Operaque scire insignia, & mentem bonam,
Et versutias quales nunquam ullas audivimus neque veterum,
Earum quæ olim fuerunt cirratæ Achivæ,
Tyroque, Alcmenaque, & cirrata Mycena:
Harum nulla similia commenta Penelopæ
Sciebat. sed hoc quidem non conducibile excogitavit.
Tamdiu enim victum tuum & bona edent,
Quamdiu illa hunc habebit animum, quem illi nunc
In pectoribus ponunt Dii: magnam quidem gloriam sibi
Conciliat, sed tibi desiderium multi victus.
Nos autem nec ad negotia nostra ante ibimus, neque aliquo alio,
Priusquam ipsa nubat Græcorum cuicunque voluerit.
Hunc rursum Telemachus prudens alloquutus est:
Antinoe, nullo modo fas e domo invitam expellere
Quæ me peperit, quæ me nutrivit: pater autem meus alicubi terrarum
Sive vivit sive mortuus est. durum tamen me multa luere

Ica-

Ἰκαρίῳ, αἴκ' αὐτὸς ἑκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω·
Εἰ γὰρ τῆ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα ϑ δαίμων
Δώσει· ἐπεὶ μήτηρ συγερὰς ἀρήσετ' Ἐρινῦς
Οἶκα ἀπερχομένη, νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
Ἔσσεται. ὡς ἀ τῆτον ἐγώ ποτε μῦθον ἐνίψω.
Μέτερ δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῇ,
Εἶξιτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγωίετε δαῖτας,
Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἶκως·
Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωίτερον κ ἄμεινον
Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἑνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσσαι,
Κέιρετ'· ἐγὼ ϑ θεὸς ὄπβώσομαι αἰὲν ἐόντας,
Αἴκέ ποτε Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὅλοισθε.
Ὣς ῥάτο Τηλέμαχ. τῷ δ' αἰετὼ ὑψόπα Ζεὺς
Ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρε προέηκε πέτεσθαι.
Τὼ δ' ἔως μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο,
Πλωτῷ ἀλλήλοισι πτανομένω περύγεσιν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσῃ ἀγορῇ πολύφημον ἱκέσθην,
Ἔνθ' ὄπδινηθέντε πτερύγεσσι περὰ πολλὰ,
Ἐς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ὄσσοντο δ' ὄλεθρον·
Δρυφαμένω δ' ὀνύχεσσι παρειὰς ἀμφί τε δειρὰς,
Δεξιὼ ἤϊξην διά τ' οἰκία κ πόλιν αὐτῆς.
Θάμβησεν δ' ὄρνιθας ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ὥρμηνεν δ' ἀνὰ θυμὸν ἄπερ τελέεσθαι ἔμελλον.
Τοῖσι ϑ κ μετέειπε γέρων ἥρως Ἀλιθέρσης,
Μαστορίδης· ὃ γὰρ οἵ ὁμηλικίῃ ἐκέκασο,
Ὄρνιθας γνῶναι, κ ὀπαίσιμα μυθήσασθαι,
Ὅσσιν σὺ φρονέων ἀγορήσατο κ μετέειπε,
Κέκλυτε δὴ νῦν μευ Ἰθακήσιοι ὅ, τι κεν εἴπω.
Μνηστῆρσιν ϑ μάλιστα πιφαυσκόμενος τάδε εἴρω,
Τοῖσιν γὰρ μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεύς,
Δηὼ ἀπάνευθε φίλων ὤν ἔσσεται, ἀλλά πε ἤδη
Ἐγγὺς ἐών, τοῖσδεσσι φόνον κ κῆρα φυτεύει
Πᾶντεσσιν· πολέσιν ϑ κ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
Οἳ νεμόμεσθ' Ἰθάκην δι' ἐείδελον. ἀλλὰ πολὺ πρὶν
Φραζώμεσθ' ὡς κεν καταπαύσομεν, ἢ ϑ κ αὐτοὶ
Παυέσθων· κ γὰρ σφιν ἄρηρ τόδε λώιον ὅσιν.
Οὐ γὰ ἀπείρητος μαντεύσομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς·
Καὶ γὰρ ἐκείνῳ φημὶ τελεσσιθεωῆναι ἅπαντα
Ὡς οἱ ἐμυθεόμην ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ δέ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς.

Φίλῳ

Icario, ſi ipſe ego matrem dimiſero.
Ex patre enim mala patiar, alia autem deus
Dabit poſtquam mater odioſas imprecata fuerit furias
A domo diſcedens, invidia etiam mihi ex hominibus
Erit. ſic itaque hunc ego ſermonem nunquam dicam.
Veſter vero ſiquidem animus indignatur his,
Exite mihi domo, aliaſque curate dapes,
Veſtra bona comedentes, invicem per domos:
Si vero vobis videtur ſatius & melius
Eſſe viri unius victum impune perdere,
Vaſtate; ego vero deos invocabo ſempiternos,
Si unquam Jupiter dederit repenſa facta hæc fieri:
Inulti deinde intra domum periretis.
Sic ait Telemachus. huic aquilas late videns Jupiter
Ex alto a vertice montis miſit volare.
Hæ uſque quidem volabant cum flatu venti,
Propinquæ invicem extendentes alas:
Sed cum jam ad mediam concionem celebrem perveniſſent,
Hic in gyrum flexæ excutiebant multas pennas,
Adſpiciebantque omnium capita, & portendebant mortem:
Laniantes vero unguibus maxillas circumque colla,
Ad dextram volarunt & per ædes & per urbem ipſorum.
Admirati ſunt autem aves poſtquam viderunt oculis,
Agitabantque in animo quæ perficienda erant.
His vero etiam interfatus eſt ſenex heros Halitherſes,
Maſtorides. hic enim ſolus coævos vincebat
In avibus dijudicandis, & fatalia proloquendo,
Qui ipſis bene cupiens concionatus eſt, & dixit:
Audite nunc me Ithacenſes quodcunque dixero:
Procis autem potiſſimum præſagiens iſta dico,
Illis enim ingens periculum advolvitur: non enim Ulyſſes
Diu ſeorſim a ſuis amicis aberit, ſed alicubi jam
Prope cum ſit, ipſis cædem & fatum molitur
Omnibus: pluribus etiam aliis male erit,
Qui habitamus Ithacam claram. ſed longe antea
Conſideremus qui *illos* compeſcamus, aut etiam ipſi
Quieſcant: etiam ipſis ſtatim hoc utilius eſt.
Non enim inexpertus vaticinor, ſed bene doctus:
Etenim illi ajo perfecta eſſe omnia,
Quemadmodum illi prædixeram quando ad Ilium conſcenderunt
Græci, cumque ipſis conſcendit verſutus Ulyſſes.

Φίλῳ κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσθαντ' ἀπὸ πάντας ἑταίρους,
Ἄγνωστον πάντεσσιν ἐπισσῶ ἐνιαυτῷ
Οἴκαδ' ἐλθέσθαι· τάδε δὴ νῶϊ πάντα τελεῖται.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἀντίον ηὔδα,
Ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῶϊ μελετάλεο σοῖσι τέκεσσιν,
Οἴκαδ' ἰὼν, μή πε π κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω·
Ταῦτα δ' ἐγὼ σέο πολλὸν ἀμείνων μελετάεσθαι.
Ὄρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο
Φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ὀναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὤλετο τῆλ'. ὡς χὴ σὺ κατηφθίσθαι σοὶ ἐκείνῳ
Ὤφελες. οὐκ ἂν τόσα θεοπροπέων ἀγόρευες,
Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ὧδ' ἀνιείης,
Σῷ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος· αἶψα πόρησιν·
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τόδε χὴ τετελεσμένον ἔσται,
Αἶψα νεώτερον ἄνδρα, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς,
Παμφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
Αὐτῷ μέν οἱ πρῶτον ἀνηρέστερον ἔσται,
Πρῆξαι δ' ἔμπης ἔστι δυωδέκατα ἔπεσσα τῆδε,
Σοὶ δ' γέρον θωὼ ἐπιθήσομεν ἤν κ' ἐνὶ θυμῷ
Τίνων ἀχάλλῃς· χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγος.
Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός,
Μητέρα οἱ ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι,
Οἵ ῥ' γάμον τεύξουσι, χὴ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα
Πολλὰ μάλ', ὅσα ἑοικε φίλης ὀπὶ παιδὸς ἕπεσθαι.
Οὐ γὰρ πρὶν παύσασθαι οἴομαι υἷας Ἀχαιῶν
Μνηστύος ἀργαλέης· ἐπεὶ ἤ τινα δείδιμεν ἔμπης,
Οὔτ' ἂν Τηλέμαχον μάλα περ πολύμυθον ἐόντα·
Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομεθ' ἣν σὺ γδαιὲ
Μύθεαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
Χρήματα δ' αὖτε κακῶς βιβρώσεται, οὐδέ ποτ' ἴσα
Ἔσσεται, ὄφρά κεν ἤ γε ἀφιστείβησιν Ἀχαιὺς
Οὖν γάμον· ἡμεῖς δ' αὖ ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα,
Εἵνεκα ἧς ἀρετῆς ἐπιδαίνομον, οὐ μετ' ἄλλας
Ἐρχόμεθ' ἀξιόεικες ὀπυέμεν ὃς τιν' ἑκάστῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Εὐρύμαχ', ἠδ' χὴ ἄλλοι ὅσοι μνηστῆρες ἄγαυοί,
Ταῦτα μὲν οὐχ ὑμέας ἔτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω·
Ἤδη γὰρ τά γ' ἴσασι θεοὶ χὴ πάντες Ἀχαιοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν χὴ εἴκοσ' ἑταίρους,
Οἵ κέ μοι ἔνθα χὴ ἔνθα ἀφοσιήσονται κέλευθον.
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε χὴ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,

215 Νό-

Dixi mala multa paſſum, amiſſiſque omnibus ſociis,
Ignotum omnibus viceſimo demum anno
Domum venturum: hæc ſcilicet nunc omnia perficiuntur.
Hunc rurſus Eurymachus Polybi filius allocutus eſt:
O ſenex, eja age nunc vaticinare tuis liberis,
Domum profectus, ne forte quid mali patiantur in poſterum:
In his autem ego te longe melior ſum ad vaticinandum.
Aves ſane multæ ſub radiis ſolis
Volitant, neque omnes fatales: cæterum Ulyſſes
Periit procul: o ſi & tu periiſſe cum illo
Debuiſſes: non tanta vaticinans diceres,
Neque Telemachum iratum ſic incitares,
Tua in domo donum expectans ſi quod præbeat:
Sed tibi edico, quod etiam perfectum erit,
Si juvenem virum, veteraque multaque doctus,
Decipiens verbis incitaveris ad iraſcendum,
Illi quidem ipſi primum pernicioſius erit,
Efficere tamen nihil poteris propter hos,
Tibi vero o ſenex pœnam infligemus, quam in animo
Luens moleſte feras: graviſque tibi erit dolor.
Telemacho autem in primis ego ſuadebo ipſe,
Matrem ſuam ad patrem jubeat redire,
Illi vero nuptias facient, & parabunt dotem
Amplam, quantam convenit charam filiam comitari.
Non enim antea quieturos puto filios Achivorum
A procatione moleſta: quoniam neminem timemus omnino,
Neque ſane Thelemachum, tametſi multiloquus ſit:
Neque vaticinium curamus quod tu ſenex
Loqueris irritum, odioſus autem es magis,
Bona vero rurſus malo devorabuntur, neque unquam æque multa
Erunt, *ſed pauciora* ſemper, donec hæc detinebit Achivos
Suis nuptiis: nos vero rurſus expectantes diebus omnibus,
Propter ejus virtutem contendimus, neque ad alias
I mus quas conveniebat inire quemque.
Hunc autem rurſum Telemach. prudens allocutus eſt:
Eurymache, nec non alii quotquot proci generoſi,
Iſta quidem non vos amplius oro, neque dico:
Jam enim hæc ſciunt dii & omnes Achivi.
Sed age mihi date navem celerem & viginti ſocios,
Qui mihi hinc atque hinc pertranſeant viam.
Proficiſcar enim in Spartam & Pylum arenoſam,

Νόσον πδσόμενο πατρὸς δλῳ οἰχομένοιο,
Ἤν τις μοι εἴπῃσι βροτῶν, ἢ ὄσδλω ἀκούσω
Ἐκ Διὸς, ἥτε μάλιστα φέρει κλέο ἀνθρώποισι.
Εἰ μέν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσω,
Ἦτ' ἂν τρυχόμενός περ ἔπι τλαίην ἔτι καρτερός.
Εἰ δέ κε τεθνειῶτο ἀκούσω μηδ' ἔτ' ἐόντο,
Νοστήσας δ' ἤπειτα φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν,
Σῆμά τε οἱ χεύσω, καὶ ὀπιπτέρεα κτερέϊξω
Πολλὰ μάλ' ὅσσα ἔοικε· καὶ ἀνέρι μητέρα δώσω.
Ἦτοι ὅγ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο· τοῖσι δ' ἀνέστη
Μέντωρ, ὃς ῥ' Ὀδυσῆο ἀμύμονο ἦεν ἑταῖρο,
Καί οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
Πείθεσθαί τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν·
Ὅσφιν ἐὔφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
Κέκλυτε δή νῦν μοι Ἰθακήσιοι ὅ, τι κεν εἴπω.
Μήτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς καὶ ἤπιο ἔστω
Σκηπτοῦχο βασιλεύς, μηδ' ἥρεσιν αἴσιμα εἰδώς,
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι.
Ὡς ὔπις μέμνηται Ὀδυσσῆο θείοιο
Λαῶν οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἤπιο ἦεν.
Ἀλλ' ἤτοι μνηστῆρας ἀγηνόρας ὔπ μεγαίρω
Ἔρδειν ἔργα βίαια, κακοῤῥαφίῃσι νόοιο·
Σφὰς γὰρ πιφθέμενοι κεφαλὰς, κατέδουσι βιαίως
Οἶκον Ὀδυσσῆο, τὴ δ' ἤκ ἔτι φασὶ νέεσθαι·
Νῶϊ δ' ἄλλῳ δήμῳ νεμεσίζομαι· οἷον ἅπαντες
Ἥατ' ἄνεῳ, ἀτὰρ ὔπ καθαπτόμενοι ἐπέεσσιν,
Παύρους μνηστῆρας κατερύκετε πολλοὶ ἐόντες.
Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτο ἀντίον ηὔδα,
Μέντορ ἀτηρτηρὲ, φρένας ἠλεὲ, ποῖον ἔειπες,
Ἡμέας ὀτρυνέων καταπαυσίμεν; ἀργαλέον δ
Ἀνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί.
Εἴπερ γάρ κ' Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιο αὐτὸς ἐπελθὼν
Δαινυμένους κατὰ δῶμα ἑὸν μνηστῆρας ἀγαυὰς
Ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήσῃ ἐπὶ θυμῷ,
Οὔκέν οἱ κεχάροιτο γυνὴ, μάλα περ χατέουσα,
Ἐλθόντ', ἀλλά κεν αὐτῷ ἀεικέα πότμον ὀπάσσοι,
Εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' ἃ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἕκαστο, ἕκας δ',
Τόν γε δ' ὀτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἀλιθέρσης,
Οἵ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώϊοί εἰσιν ἑταῖροι.
Ἀλλ' (οἶω) καὶ δηθὰ καθήμενο, ἀγγελιάων

Πεί-

Reditum percontaturus patris diu abſentis,
Si quis mihi dicat mortalium, aut oraculum audiam
Ex Jove, quod maxime fert gloriam hominibus.
Si quidem patris vitam & reditum audivero;
Sane quantumvis adflictus adhuc ſuſtinebo annum:
Si vero mortuum audivero neque amplius ſuperſtitem,
Reverſus continuo meam in patriam terram
Tumulum illi faciam, & inferias inferam
Multas admodum quantas convenit: & viro matrem dabo.
Ille quidem ſic loquutus conſedit: his autem ſurrexit
Mentor, qui Ulyſſis inculpati erat ſocius,
Et illi cum proficiſceretur commiſit totam familiam,
Utque obedirent ſeni, & firma omnia cuſtodirent.
Qui illis bene cupiens concionatus eſt & dixit:
Audite certe me nunc Ithacenſes quodcunque dixero:
Nullus amplius benignus, manſuetus & mitis ſit
Sceptriger rex, neque in mente proſpera callens,
Sed ſemper gravis ſit, & nefaria patret.
Quandoquidem nullus recordatur Ulyſſis divini
Populorum quibus præfuit, & velut pater manſuetus erat.
Verum enim vero procos ſuperbos haud invideo
Committere facinora violenta, malis conſiliis mentis:
Sua enim objectantes capita, comedunt violenter
Domum Ulyſſis, quem non amplius autumant rediturum eſſe:
Sed nunc cætero populo ſuccenſeo: ut omnes
Sedetis muti, ac non redarguentes verbis,
Pauciores procos compeſcitis cum ſitis plures.
Hunc vero Euenorides Leocritus contra alloquebatur:
Mentor conviciator, ingenio ſtolide, ut loquutus es,
Nos adhortans deſiſtere? difficile autem erit
Cum viris pluribus pugnare de convivio.
Etiamſi enim Ulyſſes Ithacenſis ipſe adveniens
Convivantes per domum ſuam procos eximios
Expellere e domo cogitaret in animo,
Non illius lætaretur uxor, quantumvis valde deſiderans
Ut veniat, ſed is hic ſævam mortem inveniret,
Si pluribus pugnaret: tu vero non ex officio es loquutus.
Sed age, populi quidem diſpergantur ad opera quivis,
Huic autem diſponat Mentor viam & Halitherſes,
Qui illi a principio paterni ſunt amici.
Sed (puto) & diu ſedens, nuncios

Πάσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν ἄποτε ταύτῃ·
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψηρήν.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο κὰτ' ὠκὺς δώματ' ἔκαστος·
Μνηστῆρες δ' αὖτε δόματ' ἴσαν θείου Ὀδυσῆος.
Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθεν ἰὼν ἅμα θῖνα θαλάσσης,
Χεῖρας νιψάμενος πολιῆς ἁλὸς ἄχετ' Ἀθήνῃ,
Κλῦθί μοι ὅς χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἠμέτερον δῶ,
Καί μ' ἐν νηὶ κέλευσας ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Νόστον πευσόμενον πατρὸς δηρὸν οἰχομένοιο,
Ἔρχεσθαι· τὰ δ' πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί,
Μνηστῆρες δ μάλιστα, κακῶς ὑπερφιάλως ἐόντες.
Ὣς ἔφατ' ἀχόμενος. χεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδ κὴ αὐδήν,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', ἤδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, ἤδ' ἀταμίμων·
Εἰ δή τοι σῷ πατρὸς ἐνέσακται μένος ἠΰ,
Οἷος ἐκεῖνος ἔφη τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,
Οὔ τοι ἔπειθ' ἁλίη ὁδὸς ἔσσεται, ἤδ' ἀτέλεστος·
Εἰ δ' ἀ κείνου γ' ἐστὶ γόνος κὴ Πηνελοπείης,
Οὔ σ' ἔτ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσειν ἀ μενοινᾷς.
Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται·
Οἱ πλέονες κακίους· παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους·
Ἀλλ' ἐπεὶ ἤδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσεαι, ἤδ' ἀνοήμων,
Οὐδέ σε πάγχυ γε μοῖρα Ὀδυσῆος προλέλοιπεν,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα.
Τῷ νῦν μνηστήρων μὲν ἔα βουλήν τε νόον τε
Ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, κὴ δίκαιοι·
Οὐδέ πω ἴσασιν θάνατον, κὴ κῆρα μέλαιναν,
Ὅς δή σφιν σχεδόν ἐστιν ἐπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι.
Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκέτι δηρὸν ἀπέσσεται ἣν σὺ μενοινᾷς.
Τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἐγὼ πατρώιός εἰμι,
Ὅς τοι νῆα θοὴν κελεύω, κὴ ἅμ' ἕψομαι αὐτός.
Ἀλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει,
Ὄφρα σίτον τ' ἦϊα, κὴ ἄγγεσιν ἅρσον ἅπαντα,
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι, κὴ ἄλφιτα μυελὸν ἀνδρῶν,
Δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν· ἐγὼ δ' ἀνὰ δῆμον ἑταίρους
Αἶψ' ἐθελοντῆρας συλλέξομαι· ἐστὶ δὴ νῆες
Πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ νέαι ἠδὲ παλαιαί·
Τάων μέν τοι ἐγὼν ὄφρ' ὀπόψομαι ἥτις ἀρίστη·
Ὠκέα δ' ἐφοπλίσαντες ἐνήσομεν ἀφρεῖ πόντῳ.
Ὣς φατ' Ἀθηναίη κούρη Διός. οὐδ' ἄρ' ἔπι δηρὸν

Τη-

Percontabitur in Ithaca, perficietque viam nunquam hanc.
Sic ille loquutus, dimisit concionem celerem.
Hi quidem dispergebatur ad domum quisque suam:
Proci autem in domum ibant divini Ulyssis.
Telemachus autem seorsim profectus est ad littus maris,
Manibus lotis e cano mari precabatur Palladem:
Audi me qui heri deus venisti domum nostram,
Et me in navi jussisti per obscurum pontum
Reditum interrogaturum patris diu absentis,
Ire, nam hæc omnia impediunt Græci,
Proci autem potissimum, male superbientes.
Sic ait precatus. prope autem illum venit Pallas,
Mentori similis facta tum corpore tum etiam voce,
Et ipsum compellans verbis volatilibus allocuta est:
Telemache, neque in posterum ignavus eris, neque stolidus:
Si quidem tibi tui patris instillatus est animus fortis,
Qualis ille erat ad perficiendum opusque dictumque,
Non tibi vanum iter erit, neque iritum:
Si vero non illius esses filius & Penelopes,
Non sane deinde sperarem te perfecturum esse quæ cogitas.
Pauci enim filii similes patri sunt:
Plerique pejores, pauci vero etiam parentibus meliores:
Sed quoniam neque in posterum ignavus eris, neque stolidus,
Neque te penitus sapientia Ulyssis reliquit,
Spes deinde tibi est te perfecturum esse hæc opera.
Ideo nunc procorum sine consiliumque mentemque
Insipientium, quoniam neutiquam prudentes, neque justi:
Neque ullo pacto sciunt mortem, & fatum nigrum,
Quæ illis jam imminet die uno ut omnes pereant.
Tibi vero via non amplius aberit quam tu cogitas:
Talis enim tibi socius ego paternus sum,
Qui tibi navem celerem parabo, & simul sequar ipse.
Sed tu quidem ad domum vadens procos conveni,
Apparaque viatica, & vasis conde singula,
Vinum in amphoris, & farinam medullam hominum,
Utribus in densis: ego autem per populum socios
Statim voluntarios colligam. sunt autem naves
Multæ in circumflua Ithaca novæ atque veteres:
Harum quidem ego despiciam quæcunque optima est:
Statimque instructam immittemus lato mari.
Sic ait Pallas filia Jovis. neque amplius diu

Τηλέμαχ@ πυρέμιμνεν, ἐπεὶ θεῦ ἔκλυεν αὐδλώ.
Βῆ δ' ἴμεναι ὡρὸς δῶμα, φίλον τεπιμέν@ ὕτορ·
Εὗρε δ' ἄρα μνησῆρας ἀγλαὸρας ἐν μεγάροισιν
Αἶγας ἀνιεμένας, σταλὰς δ' ἔοντας ἐν αὐλῇ.
Ἀντίν@ δ' ἰθὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπ@ τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μέν@ ἄχετε, μήπ τοι ἄλλο
Ἐν σήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἐπ@ τε,
Ἀλλὰ μάλ' ἐδιέμεν χ᾽ πινέμεν, ὡς τοπάρ@ περ·
Ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελδτήσυσιν Ἀχαιοὶ,
Νῆα χ᾽ ἐξαίτυς ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
Ἐς Πύλον ἠγαθέην μετ' ἀγαυὸν πατρὸς ἀκυλήν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ@ πεπνυμέν@ ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο', ἔπως ὄφρ' ὑπδφιάλοισι μεθ' ὑμῖν
Δαίνυδαί τ' ἀέκοντι, χ᾽ ἀφραίνεδαι ἔκηλον.
Ἦ ἀχ ἄλις ὡς τοπάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ χ᾽ ἐδλὰ
Κτήματ' ἐμὰ μνησῆρες; ἐγὼ δ' ἔτ νήπι@ ἦα,
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, χ᾽ ἄλλων μῦδον ἀκκόων
Πωδάνομαι, χ᾽ δή μοι δέξεται ἔνδοδι δυμὸς,
Περήσω ὥς κ' ὔμμι κακὰς ὀπὶ κῆρας ἰήλω,
Ἦ ἐ Πύλον δ' ἐλδὼν, ἦ αὐτῦ τῶ δ' ὀνὶ δήμω.
Εἶμι μὲν, ὐδ' ἀλίη ὁδὸς ἔσεται ἣν ἀγορεύω
Ἔμπορ@ ὐ γὸ νηὸς ἐπήβολ@ ὐδ' ἐρετάων
Γίνομαι, ὡς νύ πυ ὔμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶ).
Ἦ ῥά, χ᾽ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσεν Ἀντιν:ο:ο
Ῥεῖα. μνησῆρες ᾧ δόμον κατὰ δαῖτα πένοντο,
Οἱ δ' ἐπελώβδων χ᾽ ἐκδτόμεον ἐπέεσσιν,
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπδιωρεόντων,
Ἦ μάλα Τηλέμαχ@ φίνον ἡμῖν μνδμηρίζει·
Ἦ πνας ἐκ Πύλυ ἄξει ἀμωύτορας ἡμαδόντ@,
Ἦ ὅγε χ᾽ Σπάρτηδεν· ἐπεὶ νύ περ ἵεται αἰνῶς.
Ἦ ἐ χ᾽ εἰς Ἐφύρη ἐθέλει πίειρὰν ἄρυραν
Ἐλδεῖν, ὄφρ' ἔνδεν δυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκῃ,
Ἐν ᾧ βάλῃ κρητῆρι, χ᾽ ἡμέας πάντας ὀλέσσῃ.
Ἄλλ@ δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερωρεόντων,
Τίς δ' οἶδ' εἴ κε χ᾽ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ὀπὶ νηὸς,
Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμεν@ ὥσπερ Ὀδυσδεύς;
Οὕτω κεν χ᾽ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμι.
Κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεδα, οἰκία δ' αὖτε
Τάτα μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅτις ὀπυίοι.
Ὣς φάν' ὁ δ' ὑψόροφον δάλαμον κατεβήσατο πατρὸς

Εὐ-

Telemachus moratus, poſtquam deæ audivit vocem.
Feſtinabat ire ad domum, ſuo cruciatus corde:
Invenit autem procos ſuperbos in ædibus
Capras excoriantes, porcoſque ſaginatos glabrantes in atrio.
Antinous autem ridens obviam ibat Telemacho,
Inque manu illius hæſit, verbumque dixit, & compellavit:
Telemache altiloque, impotens animi, ne quidquam tibi aliud
In pectore malum ſit curæ vel opus vel verbum,
Sed ſtrenue comede & bibe, ut antea:
Iſta enim naviter omnia perficient tibi Græci,
Navem & electos remiges, ut ocyus eas
In Pylum divinam ad inclyti parentis famam.
Huic autem rurſus Telemachus prudens reſpondit:
Antinoe, nullo modo decet cum vobis ſuperbis
Convivari invitum, & lætari quietum.
An non ſatis quod antea dilapidaſtis multas & eximias
Poſſeſſiones meas proci? ego autem adhuc infans eram:
Sed nunc ubi gandior ſum, & aliorum orationem audio
Sciſcitans, jamque mihi augeſcit intus ira,
Tentabo ut vobis malam mortem inferam,
Sive ad Pylum profectus, ſive hic in hoc populo.
Ibo quidem, neque vana via erit quam dico
Navem alienam conſcendens: neque enim navem poſſideo neque remiges,
Quod quidem, uti vobis videtur, melius eſt.
Dixit, & ex manu manum traxit Antinoi
Facile. proci autem per domum convivium apparabant,
Qui cavillabantur & inceſſebant verbis.
Tum vero aliquis dicebat juvenum ſuperbientium:
Næ ſane Telemachus cædem nobis meditatur:
Aut aliquos ex Pylo ducet ultores arenoſa,
Aut ille ex Sparta etiam: nam cupit vehementer.
Aut & in Ephyram vult fertilem terram
Proficiſci, ut inde mortifera venena afferat,
Injiciatque in craterem, & nos omnes perdat.
Alius rurſus dicebat juvenum inſolentium:
Quis ſcit an etiam ipſe profectus cava in nave,
Longe ab amicis pereat, errabundus ut Ulyſſes?
Sic & magis augere poſſet nobis laborem.
Bona enim omnia divideremus, domum vero
Illius matri daremus ut habeat, aut ille cui nubet.
Sic dicebant. ille vero excelſum thalamum intrabat parentis

Am-

Τηλέμαχ@ πυρέμιμνεν, ἐπεὶ θεὸς ἔκλυεν αὐδλώ.
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τεπημέν@ ἦτορ·
Εὗρε δ' ἄρα μνησῆρας ἀγλαΐορας ἐν μεγάροισιν
Αἶγας ἀνιεμένους, σιάλους δ' ὀΐοντας ἐν αὐλῇ.
Ἀντίνο@ δ' ἰθὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπ@ τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μέν@ ἄχετε, μήπ τοι ἄλλο
Ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἐπ@ τε,
Ἀλλὰ μάλ' ἐδθιέμεν καὶ πινέμεν, ὡς τοπάρ@ περ·
Ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελαντήσουσιν Ἀχαιοὶ,
Νῆα καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
Ἐς Πύλον ἠγαθέην μετ' ἀγαυὸν πατρὸς ἀκουήν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ@ πεπνυμέν@ ἀντίον ηὔδα·
Ἀντίνο', ἔπως ὀΐω ὑπδφιάλοισι μετ' ὑμῖν
Δαίνυσθαί τ' ἀέκοντα, καὶ ἀφραίνεσθαι ἔκηλον.
Ἦ ἐκ ἄλις ὡς τοπάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
Κτήματ' ἐμὰ μνησῆρες; ἐγὼ δ' ἔτι νήπι@ ἦα,
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμὶ, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
Πυνθάνομαι, καὶ δή μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμὸς,
Περήσω ὥς κ' ὔμμι κακὰς ὀτὶ κῆρας ἰήλω,
Ἢ ἐς Πύλον δ' ἐλθὼν, ἢ αὐτῆ τῶ δ' ὀνὶ δήμῳ.
Εἶμι μὲν, οὐδ' ἀλίη ὁδὸς ἔσεται ἣν ἀγοράω
Ἔμπορ@· πολὺ γὰρ νηὸς ἐπήβολ@ ἠδ' ἐρετάων
Γίνομαι, ὡς νύ πᾳ ὔμμιν ἐείσατο κέρδιον εἶναι.
Ἦ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα κατάσσεν Ἀντινόοιο
Ῥεῖα. μνησῆρες δ' ὅμον κατὰ δαῖτα πένοντο,
Οἱ δ' ἐπελώβων καὶ ἐκδτόμεον ἐπέεσσιν,
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπδιωρεόντων,
Ἦ μάλα Τηλέμαχ@ φόνον ἡμῖν μνᾶσθαι ἀείρει·
Ἤ πνας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμυντῆρας ἠμαθόεντ@,
Ἦ ὅγε καὶ Σπάρτηθεν· ἐπεὶ νύ περ ἵεται αἰνῶς.
Ἢ ἐ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει πίειδλα ἄρδρα
Ἐλθεῖν, ὄφρ' ἔνθεν δυμοφθόρα φάρμακ' ἐνείκῃ,
Ἐν ᾧ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας πάντας ὀλέσσῃ.
Ἄλλ@ δ' αὖτ' εἴπεσκε νέων ὑπερθωρεόντων,
Τίς δ' οἶδ' εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ὀπὶ νηὸς,
Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμεν@ ὥσπερ Ὀδυσδεύς;
Οὕτω κεν καὶ μᾶλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμι.
Κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε
Τάδε μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἠδ' ὅστις ὀπυίοι.
Ὣς φάν· ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς

Εὐ-

Telemachus moratus, poſtquam deæ audivit vocem:
Feſtinabat ire ad domum, ſuo cruciatus corde:
Invenit autem procos ſuperbos in ædibus
Capras excoriantes, porcoſque ſaginatos glabrantes in atrio.
Antinous autem ridens obviam ibat Telemacho,
Inque manu illius hæſit, verbumque dixit, & compellavit:
Telemache altiloque, impotens animi, ne quidquam tibi aliud
In pectore malum ſit curæ vel opus vel verbum,
Sed ſtrenue comede & bibe, ut antea:
Iſta enim naviter omnia perficient tibi Græci,
Navem & electos remiges, ut ocyus eas
In Pylum divinam ad inclyti parentis famam.
Huic autem rurſus Telemachus prudens reſpondit:
Antinoe, nullo modo decet cum vobis ſuperbis
Convivari invitum, & lætari quietum.
An non ſatis quod antea dilapidaſtis multas & eximias
Poſſeſſiones meas proci? ego autem adhuc infans eram:
Sed nunc ubi gandior ſum, & aliorum orationem audio
Sciſcitans, jamque mihi augeſcit intus ira,
Tentabo ut vobis malam mortem inferam,
Sive ad Pylum profectus, ſive hic in hoc populo.
Ibo quidem, neque vana via erit quam dico
Navem alienam conſcendens: neque enim navem poſſideo neque remiges,
Quod quidem, uti vobis videtur, melius eſt.
Dixit, & ex manu manum traxit Antinoi
Facile. proci autem per domum convivium apparabant,
Qui cavillabantur & inceſſebant verbis.
Tum vero aliquis dicebat juvenum ſuperbientium:
Næ ſane Telemachus cædem nobis meditatur:
Aut aliquos ex Pylo ducet ultores arenoſa,
Aut ille ex Sparta etiam: nam cupit vehementer.
Aut & in Ephyram vult fertilem terram
Proficiſci, ut inde mortifera venena afferat,
Injiciatque in craterem, & nos omnes perdat.
Alius rurſus dicebat juvenum inſolentium:
Quis ſcit an etiam ipſe profectus cava in nave,
Longe ab amicis pereat, errabundus ut Ulyſſes?
Sic & magis augere poſſet nobis laborem.
Bona enim omnia divideremus, domum vero
Illius matri daremus ut habeat, aut ille cui nubet.
Sic dicebant. ille vero excelſum thalamum intrabat parentis

Am-

Εὑρωὴ, ἔνθι πιτὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,
Εἰθής τ' ἐν χηλοῖσιν, ἅλις τ' ἀῶδες ἔλαιον.
Ἐν ᾗ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο
Ἑστασθ', ἄκρητον θεῖον ποτὰ ἐντὸς ἔχοντες,
Εἴξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες, εἴποτ' Ὀδυσσεὺς
Οἴκαδε νοστήσειε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
Κλῆσαι δ' ἐπέσθω σανίδες πυκινῶς ἀρηρυῖαι,
Δικλίδες· ἐν ᾗ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἦμαρ
Ἔσκεν ἣ πάντ' ἐφύλασσε νόῳ πολυϊδρείῃσιν,
Εὐρύκλει', Ὠπῶ θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
Τὴν τότε Τηλέμαχος προσέφη θάλαμόν δε καλέσας,
Μαῖ', ἄγε δή μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
Ἡδὺν, ὃς μετὰ τὸν λιρώτατος ὃν σὺ φυλάσσεις,
Κεῖνον ὀϊομένη τὸ κάμμορον, εἴποθεν ἔλθοι
Διογενὴς Ὀδυσεὺς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
Δώδεκα δ' ἐμπλῆσον, καὶ πώμασιν ἄρσον ἅπαντας.
Ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦον ἐϋῤῥαφέεσσι δοκοῖσιν·
Εἴκοσι δ' ἔσω μέτρα μυλήφατα ἀλφίτα ἀκτῆς.
Αὐτὴ δ' οἴη ἴσθι· τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω.
Εὐπείρεια γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὁππότε κεν δὴ
Μήτηρ εἰς ὑπερῷ' ἀναβῇ, κοίτοιό τε μέδηται.
Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἠμαθόεντα,
Νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου ἤν που ἀκούσω.
Ὣς φάτο. κώκυσεν δὲ φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια.
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τίπτε δέ τοι, φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τῆτο νόημα
Ἔπλετο; πῆ δ' ἐθέλεις ἰέναι πολλὸν ὄιν γαῖαν,
Μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ὄλετο τηλόθι πάτρης
Διογενὴς Ὀδυσεύς, ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δήμῳ·
Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράζονται ὀπίσσω,
Ὥς κε δόλῳ φθίσῃς, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσωνται·
Ἀλλὰ μὲν' αὖθ' ὅπι σοῖσι καθήμενος· κ' δέ τι σε χρὴ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, κ' ἀλάλησθαι.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Θάρσει μαῖ'· ἐπεὶ οὔ τι ἄνευ θεοῦ ἥδε γε βουλή·
Ἀλλ' ὄμοσον μή μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι
Πρίν γ' ὅτ' ἂν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,
Ἢ αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀρειμανέντος ἀκοῦσαι·
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃ.
Ὣς ἄρ' ἔφη. γρηῢς δὲ θεῶν μέγαν ὅρκον ἀπώμνυ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὀμόσέν τε τελέσσέν τε τὸν ὅρκον,

Αὖ-

Amplum, ubi cumulatum aurum & æs jacebat,
Veſtiſque in ciſtis, abundeque odoriferum oleum:
Intus etiam dolia vini veteris dulcis bibenti
Stabant, merum divinum potum continentia,
Ordine ad murum aptata, ſi quando Ulyſſes
In patriam reverteretur, & quidem dolores multos paſſus,
Clauſtriſque munitæ inerant januæ & ingenioſe aptatæ,
Biſores: intus autem mulier cuſtos noctesque dieſque
Erat, quæ omnia aſſervabat mentis ſolertia,
Euryclea, Opis filia Piſenoridæ:
Hanc tunc Telemachus allocutus eſt in thalamum vocatam:
Nutrix, age mihi vinum in amphoris hauri
Suave, quod dulciſſimum ſit *omniam* quæ tu aſſervas,
Illum expectans infeliciſſimum, ſi quando veniat
Generoſus Ulyſſes, mortem & fatum elapſus.
Duodecim autem imple, & operculis obduc omnes.
Infunde ſis etiam farinam mihi bene conſutis utribus:
Viginti autem menſuras impleant laboratæ Cereris dona.
Ipſa vero ſola ſcias: hæcque congregata omnia ſint.
Sub noctem enim ego accipiam, quando jam
Mater ad ſuperiora domus conſcenderit, lectique curam habebit.
Ibo enim in Spartam & Pylum arenoſam,
Reditum percontaturus patris chari ſicubi audiero.
Sic dixit. at exclamavit nutrix dilecta Euryclea,
Et cum magno ejulatu verbis volatilibus allocuta eſt,
Cur vero tibi, chare fili, in mente hæc ſententia
Eſt? quonam vis ire multam per terram,
Solus cum ſis & unicus? periit autem longe a patria terra
Generoſus Ulyſſes, ignoto in populo:
Illique tibi ſtatim profecto mala machinabuntur poſthac,
Ut dolo pereas, hæc vero ipſi omnia dividant:
Sed mane hic apud tuos ſedens: neque te oportet
Per pontum indomitum mala pati, neque errare.
Huic Telemachus prudens reſpondit:
Confide nutrix: quoniam neutiquam abſque deo hoc conſilium:
Sed jura matri charæ hæc non dicturam
Priuſquam undecimaque duodecimaque dies aderit,
Aut priuſquam ipſa me deſiderabit, & diſceſſiſſe audiet,
Ne flens pulchrum corpus deformet.
Sic dixit. at anus deorum magnum jusjurandum dedit.
Cæterum poſtquam juravit perfecitque jusjurandum,

Sta-

Αὐτάρ ἐπειτά οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,
Ἐν δέ οἱ ἄλφιτα χεῦεν ἐϋῤῥαφέεσσι δέρηισιν.
Τηλέμαχος δ' ἐς δῶματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει.
Ἔνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ὤχετο πάντη,
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον,
Ἐσπερίους δ' ὅτε νῆα θοὴν ἀγέρεσθαι ἀνώγει.
Ἦ δ' αὖτε Φρονίοιο νεήμενα φαίδιμον υἱὸν
Ἤτεε νῆα θοήν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Καὶ τότε νῆα θοὴν ἅλαδ' εἵρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
Ὅπλ' ἐτίθει τά τε νῆες ἐϋσσελμοι φορέουσιν.
Στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇς λιμένος· περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο· θεὰ δ' ὤτρυνεν ἕκαστον.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ἔνθα μνηστήρεσσιν ὕπνος γλυκερὸν ἐπέκλυεν,
Πλάζε δὲ πίνοντας· χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
Οἱ δ' ἤδην ὤρνυντο κατὰ πτόλιν· ἐς δ' ἄρ' ἔπι δῆλον
Εἵατ', ἐπεί σφισιν ὕπνος ὑπὸ βλεφάροισιν ἔπιπτεν.
Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων ἀναιετάντων,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν·
Τηλέμαχ', ἤδη μέν τοι ἐΰκνημῖδες ἑταῖροι
Εἵατ' ἐπήρετμοι, πλῶ σὸν ποτιδέγμενοι ὁρμήν·
Ἀλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ παρατρέπωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Κρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Αὐτὰρ, ἐπεί ῥ' ἵκανε νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Εὗρον ἔπειτ' ὄπιθεν θινὶ κομόωντας ἑταίρους·
Τοῖσι δὲ μετέφη ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο,
Δεῦτε φίλοι, ἤια φερώμεθα· πάντα γὰρ ἤδη
Ἀθρόα· σὶ μεγάρῳ, μήτηρ δ' ἐμὴ ὔπα πέπυσται,
Οὐδ' ἄλλαι δμωαί· μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Οἱ δ' ἅμα πάντα φέροντες, ἐϋσσέλμῳ ὑπὸ νηΐ
Κάτθεσθον ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν', ἦρχε δ' ἄρ' Ἀθήνη·
Νηῒ δ' ἐνὶ πρύμνῃ κατ' ἄρ' ἕζετο· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτῆ
Ἕζετο Τηλέμαχος. τοὶ δ' πρυμνήσι' ἔλυσθον.
Ἂν δ' ἆρ' ἐπὶ κληῖσι καθίζον·

Τοῖ-

Statim poſtea illi vinum in amphoras hauſit,
Farinamque illi infudit bene conſutis in utribus.
Telemachus autem domum ingreſſus procos conveniebat.
Tum rurſus alia excogitavit dea cæſia Minerva,
Telemachum ſimulans per urbem obibat ubique,
Et ſingulis viris adſtans dicebat ſermonem,
Veſperique ad navem celerem congregari jubebat.
Ipſa rurſus Phronii prudentem fortem filium
Poſcebat navem celerem: qui ei benevolus promiſit.
Occiditque ſol, obumbrabanturque omnes viæ.
Et tunc navem celerem in mare protraxit, omniaque in ipſa
Arma poſuit quæ naves bene tabulatæ ferunt.
Statuitque in extremum portum: circum autem eximii ſocii
Frequentes congregabantur: dea enim hortabatur quemque.
Tunc rurſus alia cogitavit dea cæſia Minerva,
Feſtinavit ire domum Ulyſſis divini:
Hic procis dulcem ſomnum infudit,
Decepitque bibentes: e manibuſque excuſſit pocula.
Hi vero dormitum feſtinabant per urbem: neque amplius diu
Sedebant, poſtquam ipſis ſomnus palpebris incidit.
Cæterum Telemachum allocuta eſt cæſia Minerva,
Evocans ex ædibus bene habitatis,
Mentori ſimilis facta tum corpore tum voce:
Telemache, jam tibi quidem fortes ſocii
Sedent remiges, tuum expectantes adventum,
Sed eamus, ne diutius differamus iter.
Sic locuta præceſſit Pallas Minerva
Subito: ille autem continuo ad veſtigia ſecutus eſt deæ.
Cæterum poſtquam ad navem perveſerunt atque mare,
Invenerunt continuo in littore comantes ſocios:
His vero interfatus eſt potens Telemachus:
Adeſte amici, viatica feramus: omnia enim jam
Congregata ſunt in ædibus: mater vero neutiquam ſcit,
Neque aliæ ancillæ: unica ſola orationem audivit.
Sic vero loquutus præceſſit: illique ſimul ſequebantur.
Ipſi vero ſimul omnia ferentes, pulchre tabulata in navi
Depoſuerunt ut præcepit Ulyſſis charus filius.
Telemachus vero navem conſcendit, præivit autem Minerva.
Naviſque in puppe conſedit: prope autem eam
Sedebat Telemachus. ipſi vero rudentes ſolverunt.
Etiam ipſi aſcendentes, per tranſtra ſederunt:

His

Τοῖσιν δ' ἴκμενον ἦρον ἰὴ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἀκραὴ Ζεφύροιο, κελάδοντ' ὄτι οἶνοπα πόντον.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Οπλων ἅπτεσθαι. τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἄκουσαν,
Ἱστὸν δ' εἰλάπινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀείραντες· κατὰ δ' ἱστοτόνοισιν ἔδησαν,
Ἕλκον δ' ἱστία λευκὰ εὐτρέπτοισι βοείοις.
Ἔπνησεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον· ἀμφὶ δ' ἄρα κῦμα
Στείρη πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε νηὸς ἰούσης·
Ἡ δ' ἔθεεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
Δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
Στήσαντο κρητῆρας ἀπερεφέας οἴνοιο,
Λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς αἰειγενέτῃσιν·
Ἐκ πάντων δ' ἀπάλισα Διὸς γλαυκώπιδι κούρῃ,
Πλωυχίη μέν ῥ' ἥ γε δίκῃ νέον ἔκτανε πατρός.

Ο' ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο' ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Γ.
ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Υπόθεσις.

ΤΗλέμαχον ἀλθόντα σὺν Ἀθήνᾳ ξενίζει Νέστωρ, καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἕλλησι, καὶ τὴν ἐκ Τροίας ἀπόπλουν. πυθόμενος δὲ τὰ περὶ τὸν μνηστῆρας, καὶ γνωρίσας τὴν Ἀθηνᾶν ἀπίεσθαι, θυσίαν αὐτῇ ἐπιτελεῖ. λαβὼν δὲ ὁ Τηλέμαχος ἅρμα σὺν Πεισιστράτῳ Νέστορος υἱεῖ, εἰς Σπάρτην ἀπαίρει. νυκτὸς δὲ διηγενομένης ξενίζονται παρὰ Διοκλεῖ ἐν Φηραῖς.

Γάμμι, ὑπὸ Νέστωρ δέκτο, σαώσατο δ' ὅς οἱ· θεὰ δ' ἔπλη.

Ἠέλιος δ' ἀνόρουσε, λιπὼν περικαλλέα λίμνην,
Οὐρανὸν εἰς πολύχαλκον, ἵν' ἀθανάτοισι φαείνῃ,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
Οἱ δὲ Πύλον, Νηλῆος ἐϋκτίμενον πτολίεθρον,
Ἵξον· τοὶ δ' ἐπὶ θινὶ θαλάσσης ἱερὰ ῥέζον,
Ταύρους παμμέλανας Ἐνοσίχθονι κυανοχαίτῃ.
Ἐννέα δ' ἕδραι ἕατο, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστῃ
Εἵατο, καὶ πρὸ ἔχοντο ἑκάστοθι ἐννέα ταύρους.
Ἔνθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῷ δ' ἐπὶ μηρία κᾶον,
Οἱ δ' ἰθὺς κατέβαινον, ἵν' ἰστία νηὸς ἐίσης
Στεῖλαι ἀείραντες, τὴν δ' ὥρμισαν· ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.

Ἐκ

His vero ſecundum ventum miſit cæſia Minerva,
Opportuniſſimum Zephyrum, æſtuoſum & nigrum per mare,
Telemachus autem ſocios horratus juſſit
Prehendere arma nautica, qui hortantem audiverunt,
Malum autem abiegnum cavam intra baſem
Statuerunt elevantes: rudentibuſque colligarunt,
Traxeruntque vela alba tortilibus loris.
Inflavit autem ventus medium velum: circumque fluctus
Carinam purpureus fremebat nave eunte:
Quæ currebat per fluctus conficiens iter.
Ligantes autem arma celerem per navem nigram,
Statuerunt crateras plenos vini.
Libabantque diis immortalibus ſempiternis:
Ex omnibus autem potiſſimum Jovis glaucæ oculos filiæ,
Per totam noctem quidem illa & auroram fecit iter.

ODYSSEÆ HOMERI III. LIBRI

Argumentum.

TElemachum venientem cum Pallade hoſpitio excipit Neſtor, & enarrat illi quæ acciderint Græcis, & ex Troja navigationem. utque audivit illa de procis, & cognovit Palladem diſcedentem, ſacrificium illi facit. Sed Telemachus accepto curru cum Piſiſtrato Neſtoris F. Spartam diſcedit. Nocte ſuperveniente divertuntur apud Dioclem Pheris.

1. Neſtor hoſpitem excepit, abiitque iſte cum ejus filia, & Dea volavit.

SOl autem ortus eſt linquens pulchrum lacum,
In cœlo firmo, ut immortalibus luceret,
Et mortalibus hominibus ſuper almam terram:
Atque illi in Pylum, Nelei bene ædificatum oppidum,
Pervenerunt: ipſi vero in littore maris ſacra faciebant,
Tauros nigerrimos Neptuno cœruleo cæſariem.
Novem autem conſeſſus erant, quingentique in quolibet
Sedebant, & præbebant cuique novem boves.
Hic illi viſcera ſumebant, deo autem femora incendebant,
Ipſi vero recta appellebant, atque vela navis æquabilis
Contrahebant tollentes, eamque in portum ducebant; & ipſi egrediebantur.

Egre-

Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν' · ἦρχε δ' Ἀθήνη.
Τὸν πρότερη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη ·
Τηλέμαχ', ἀ μέν σε χρὴ ἔτ' αἰδῶς ἔδ' ἠβαιόν ·
Τένεκα γὰρ κῆ πόντον ἐπέπλως ὄρρα πύθηαι
Πατρὸς, ὅπη κύθε γαῖα, κῆ ὄντινα πότμον ἐπέσπεν ·
Ἀλλ' ἄγε νῦν αὐτὸς ἴθυς κίε Νέστορα ἱπποδάμοιο ·
Εἴδομεν ὄφ' τινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκαδε.
Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸ ἔπος νημερτέα εἰπεῖν.
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει · μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί.
Τὼ δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῦδα,
Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ προσπτύξομαι αὐτόν;
Οὐδέ πω μύθοισι πεπείρημαι πυκινοῖσιν ·
Αἰδὼς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλέμαχ', ἄλλα μέν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῇσι νοήσεις,
Ἄλλα δ' ὑπ' δαίμων ὑποθήσεται · οὐ γὰρ οἴω
Οὔ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμως · ὁ δ' ἕπετο μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἵξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἀγυιάς τε καὶ ἕδρας.
Ἔνθ' ἄρα Νέστωρ ἧστο σὺν υἱάσιν · ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι, κρέα ὤπτων, ἄλλα δ' ἔπειρον.
Οἱ δ' ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, καὶ εἵσασθαι ἄνωγον.
Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν
Ἀμφοτέρων ἕλε χεῖρα, καὶ ἵδρυσεν πὰρ δαιτὶ
Κώεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ὅπι ψαμάθοις ἁλίῃσι,
Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδεϊ καὶ πατέρι ᾧ.
Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχεσθε
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ · προσπίνων δὲ προσηύδα
Παλλάδ' Ἀθηναίῃ κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο ·
Εὔχεο νῦν ὦ ξεῖνε Ποσειδάωνι ἄνακτι ·
Τῷ γὰρ καὶ δαίτης ἰώτητόν ἐστε μολόντες.
Αὐτὰρ ἐπὴν σπείσῃς τε καὶ εὔξεαι ἣ θέμις ἐστὶ,
Δὸς καὶ τόνω ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου
Σπεῖσαι · ἐπεὶ καὶ τὸν οἴομαι ἀθανάτοισιν
Εὔχεσθαι · πάντες γὰρ θεῶν δεήθατ' ἄνθρωποι.
Ἀλλὰ νεώτερός ἐστιν, ἐμηλικίη δ' ἐμοὶ αὐτῷ ·
Τένεκά τοι πρότερον δώσω χρύσειον ἄλεισον.
Ὣς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἡδέος οἴνου,
Χαῖρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,

Οὕνε-

Egrediebatur & Telemachus: ſed præibat Minerva.
Illum prior allocuta eſt dea cæſia Minerva:
Telemache, non opus tibi jam pudore ne paululum quidem:
Ejus enim gratia & pontum pernavigaſti ut audires
De patre, ubi eum occultet terra, & quonam fato obierit.
Sed age nunc recta vade ad Neſtorem equorum domitorem:
Videamus an aliquod conſilium in præcordiis abſconditum habeat.
Ora autem ipſum ut vera dicat.
Sed falſum non dicet: perquam enim prudens eſt.
Huic Telemachus prudens reſpondit,
Mentor, quo pacto accedam, quo pacto ſalutabo ipſum?
Neque adhuc ſermonibus exercitus ſum prudentibus:
Pudor etiam juvenem virum ſeniorem interrogare.
Hunc autem rurſus alloquuta eſt dea cæſia Minerva:
Telemache, quædam ipſe in mente tua diſpicies,
Quædam vero & deus ſuggeret. non enim puto
Te diis invitis natum eſſe nutritumve.
Sic locuta præivit Pallas Minerva
Celeriter: ille vero continuo veſtigia ſecutus eſt deæ.
Veneruntque in Pyliorum virorum congregationem & conſeſſum.
Hic Neſtor ſedebat cum filiis: circumque ſocii
Convivium apparantes, carnes aſſabant, aliaſque transfigebant.
Qui ut igitur hoſpites viderunt, conglobati venerunt omnes,
Manibuſque amplectebantur, & conſidere jubebant.
Primus Neſtorides Piſiſtratus prope accedens
Utrorumque prehendit manum, & collocavit ad epulas
Pellibus in mollibus, in arenis marinis,
Juxtaque fratrem Thraſymedem & patrem ſuum.
Præbuit autem viſcerum partes, infundebatque vinum
Aureo in poculo: reverenter autem allocutus eſt
Palladem Minervam filiam Jovis a capra nutriti:
Precare nunc o hoſpes Neptunum regem:
Ejus enim in epulas incidiſtis huc profecti.
Cæterum poſtquam libaveris & precatus fueris ut fas eſt,
Da & huic ſtatim poculum dulcis vini
Ut libet: quoniam etiam hunc puto immortales
Invocare. omnes enim diis indigent homines.
Sed junior eſt, ætas eadem *ei* mecum:
Propterea tibi priori dabo aureum poculum.
Sic locutus, in manibus ponit poculum dulcis vini,
Delectata eſt autem Minerva prudenti viro & juſto,

Οὔνεκά οἱ πρότερη δῶκε γέρσηον ἄλεισον·
Αὐτίκα δ' ἄχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Κλῦθι Ποσειδάον γαιήοχε, μηδ' ἀμενήνας
Ἡμῖν ἀχομένοισι τελεύτησαι τάδε ἔργα.
Νέστορι μὲν πρώτισα καὶ υἱάσι κῦδος ὄπαζε,
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδε χαρίεσσιν ἀμοιβήν,
Σύμπασι Πυλίοισιν, ἀγακλειτὴ ἑκατόμβης.
Δὸς δ' ἔπι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρήξαντα νέεσθαι
Οὕνεκα δεῦρ' ἱκόμεσθα θοῇ σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Ὣς ἄρ' ἔφατ' ἠρᾶτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελέσσε,
Δῶκε δ' Τηλεμάχῳ καλὴν δέπας ἀμφικύπελλον.
Ὣς δ' αὔτως ἠρᾶτο Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησάν τε κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε γερηνίος ἱππότα Νέστωρ,
Νῶϊ δὴ κάλλιόν ἐστι μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι
Ξείνους οἵτινές εἰσιν, ἐπεὶ τέρπησθον ἑδωδῆς.
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλέετ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἦ τί κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε
Οἷά τε λῃστῆρες ὑπεὶρ ἅλα; τοί γ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παφλάζοντες, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Θαρσήσας, αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
Θῆκ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο,
Ἠδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.
Ὦ Νέστορ Νηληιάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Εἴρεαι ὁππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δέ κε τοι κατὰ λέξω·
Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονίσσεται εἰλήλουθμεν,
Πρῆξις δ' ἥδ' ἰδίη, ἀ δήμιος, οὐ μεγαλύνω.
Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι οὔπω ἀκούω,
Δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· ὃν ποτέ φασιν
Σοὶ σοὶ μιφνέμενον Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι.
Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας ὅσοι Τροσὶν πολεμίζον,
Πάλλεμεν ἤχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῷ ὀλέθρῳ·
Κεῖνον δ' αὖ κλυτὸν ὄλεθρον ἀπάλυτέα θῆκε Κρονίων.
Οὐ γάρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν ὁππόθ' ὄλωλεν,
Εἴθ' ὅγ' ἐπ' ἤπείρῳ δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν,
Εἴτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
Τοὔνεκα νῦν τοὶ σά γούναθ' ἱκάνομαι, αἴκε θέλῃσθα
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπε ὅπωπας

Ὀφ-

Eo quod ipſi priori præbuiſſet aureum poculum:
Statimque precata eſt multa Neptunum regem,
Audi Neptune terram continens, neve dedigneris
Nobis precantibus perficere hæc opera.
Neſtori quidem primo & filiis gloriam præbe,
Deinde aliis da dignam gratiam,
Omnibus Pyliis, ob inclytam Hecatombam.
Da inſuper Telemachum & me re confecta redire,
Cujus gratia huc venimus celeri cum nave nigra.
Sic deinde precabatur, & ipſamet omnia perficiebat,
Dedit vero Telemacho pulchrum poculum rotundum.
Itidemque ſupplicavit Ulyſſis charus filius.
Hi poſtquam aſſarunt carnes ſuperiores & detraxerunt,
In partes dividentes, celebrabant ſplendidum convivium.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt,
His ſermones occœpit ſenex eques Neſtor;
Nunc certe ſatius eſt inquirere & interrogare
Hoſpites quinam ſint, poſtquam ſaturati ſunt cibo.
O hoſpites, quinam eſtis? unde navigatis humidas vias?
An ob aliquod negotium, aut temere erratis
Tanquam prædones per mare? qui errant
Animas exponentes, malum alienis ferentes.
Huic Thelemachus prudens reſpondit
Confidens. ipſa enim intra præcordia confidentiam Minerva
Poſuit, ut ipſum de patre abſente interrogaret:
Atque ut illum decus egregium apud homines maneat.
O Neſtor Nelide, ingens gloria Achivorum,
Interrogas unde ſimus: ego vero tibi enarrabo:
Nos ex Ithaca ſylvoſa venimus,
Negotium autem hoc privatum eſt, non publicum, quod dicam.
Patris mei gloriam magnam inquiro, ſicubi audiero,
Nobilis Ulyſſis, cujus mens invicta ferendis malis: quem pridem ajunt
Una tecum pugnantem Trojanorum urbem evertiſſe.
Alios quidem omnes quotquot cum Trojanis pugnarunt,
Audivimus quo in loco unuſquiſque perierit ſæva morte:
Illius vero mortem incognitam fecit Jupiter.
Neque quiſquam poteſt clare dicere ubinam perierit,
An ille in continente domitus ſit a viris inimicis,
An in pelago inter fluctus maris.
Ejus gratia nunc ad tua genua venio, ſi velis
Illius triſtem mortem ediſſerere, ſicubi videris

Ο'φθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλε μῦθον ἀκάσας
Πλαζομένε. πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὴν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τι μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων,
Ἀλλ' εἰ μοι κατάλεξον ὅπως λώτησας ὀπωπῆς·
Λίσσομαι, εἰπετέ τοι τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Ἦ" ἔπος ἠέ τι ἔργον ὑποσχὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοὶ,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτὲς ἐνίσπε.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερηνίος ἱππότα Νέστωρ,
Ὦ φίλ', ἐπεί μ' ἔμνησας ὀϊζύος ἣν ἐνὶ θυμῷ
Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄρχετοι υἷες Ἀχαιῶν,
Ἦ" μὲν ὅσα ξυὼ νῆυσὶν ἐπ' ἠερόεντα πόντον
Πλαζόμενοι κατὰ λῃστὸν ὅπη ἄρξειεν Ἀχιλλεὺς,
Ἠδ' ὅσα περὶ ἄστυ μέγα Πριάμοιο ἄνακτος
Μωνάμεθ', ἔνθα δ' ἔπεσπε κατέκτανεν ὄσσοι ἄριστοι·
Ἔνθα μὲν Αἴας κεῖται Ἀρηϊφιλος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεὺς,
Ἔνθα ὃ Πάτροκλος θείφιν μήστωρ ἀτάλαντος,
Ἔνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱὸς ἅμα κρατερὸς καὶ ἀμύμων,
Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχὺς, ἠδὲ μαχητής.
Ἄλλα τε πόλλ' ὅσα τοῖς πάθομεν κακά τίς κεν ἐκεῖνα
Πάντα γε μυθήσαιτο κατὰ σφυτὸν ἀνθρώπων;
Οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἑξάετες ὧδε μίμνων
Ἐξερέοις ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
Πρίν κεν ἀνιηθεὶς σὴν πατρίδα γαῖαν ἵκοιο.
Εἰνάστες γάρ σφιν κακὰ ῥάπτομεν ἀμφιέποντες
Παντοίοισι δόλοισι· μέγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
Ἔνθ' ἄπις ποτε μὴπιν ὁμοιωθήμεναι ἄντλῳ
Ἤθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεὺς
Πάντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός· εἰ ἐτεόν γε
Κεῖνος ἔκγονός ἐσσι· σέβας μ' ἐχει εἰσορόωντα·
Ἦ τοι γὰ μῦθοί γε ἐοικότες, οὐδέ κε φαίης
Ἄνδρα νεώτερον ὧδε ἐοικότα μυθήσασθαι.
Ἔνθ' ἦτοι ἐγὼ μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεὺς
Οὔτέ ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,
Ἀλλ' ἕνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ὄπωρινι βουλῇ
Φραζόμεθ' Ἀργείοισιν ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς·
Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μήδετο νόστον
Ἀργείοις· ἐπεὶ οὔπ νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
Πάντες ἔσαν· τῷ σφέων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,

135 Μή-

Oculis tuis, aut alterius orationem audieris
Errantis. perquam enim ipsum ærumnosum peperit mater.
Neque ullo pacto me veritus blandire, neque misertus,
Sed plane mihi narrato utcunque contigit videre:
Oro, si unquam tibi pater meus eximius Ulysses
Sive dictum sive factum pollicitus perfecit
Populo in Trojanorum, ubi passi estis clades Achivi,
Horum nunc mihi memor sis, & mihi verum dicas.
Huic respondit deinde senex eques Nestor:
O amice; quoniam me admones calamitatis quam in illo
Populo passi sumus robore indomiti filii Achivorum,
Sive quæcunque cum navibus per obscurum pontum
Errantes ad prædam qua duceret Achilles,
Sive quæcunque circa urbem magnam Priami regis
Pugnavimus, ubi deinde occisi sunt quotquot optimi:
Illic quidem Ajax jacet Martius, illic Achilles,
Illic & Patroclus diis artifex æquiparandus,
Illic meus dilectus filius simul fortis & inculpatus,
Antilochus, admodum currendo velox, atque pugnator.
Aliaque multa præterea passi sumus mala. quis illa
Omnia utique enarraret inter mortales homines?
Neque si vel quinquennio & sexennio hic permanens
Interrogares quæ illic passi sunt mala nobiles Achivi:
Prius tædio affectus tuam ad patriam terram ires.
Novennio enim ipsis mala machinati sumus circumvenientes
Omnimodis dolis: vix tandem finem dedit Saturnius.
Ibi nullus unquam prudentia æquari plane
Potuit, nam admodum multum vincebat nobilis Ulysses
Omnimodis dolis, pater tuus: si vere quidem
Illius filius es: admiratio me tenet aspicientem:
Profecto enim sermones quidem similes, neque tu diceres
Virum juniorem usque adeo similia loqui.
Ibi sane hactenus ego & nobilis Ulysses
Nunquam in concione diversum dicebamus, neque in consilio,
Sed eundem animum habentes, mente & prudenti consilio
Consultabamus Achivis ut quam optime fieret.
At postquam Priami urbem depopulati sumus excelsam,
Abivimusque in navibus: deusque disperdit Achivos:
Et tunc sane Jupiter tristem in mente machinabatur reditum
Achivis: nam neque prudentes neque justi
Omnes erant: ideoque ipsorum plures malum fatum consecuti sunt,

Μήλῳ ἐξ ὀλοῆς γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης;
Ἦ τ' ἐρίηι Ἀτρείδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν.
Τῷ δ' ἀλεωμένῳ ἀγορήνδε ἐς πάντας Ἀχαιοὺς
Μαψ, ἀτὰρ ἐκ κατὰ κόσμον, ἐς ἠέλιον καταδύντα,
(Οἱ δ' ἦλθον οἴνῳ βεβιηότες ἡδὲς Ἀχαιῶν)
Μυθον μυθείσθω τῷ εἵνεκα λαὸν ἀγείρω.
Ἔνθ' ἦτοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
Νῆσιν μιμνήσκεσθαι ἐπ' ἀργέα ἰῶτα θαλάσσης.
Οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἐϊδδώς· βάλετο γάρ ῥα
Λαὸν ἐρυκακέειν, ῥέζειν δ' ἱδὰς ἑκατόμβας,
Ὡς ἀ Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο.
Νήπιος, ὃς τὸ ἤδη ὃ ἀ πείσεσθαι ἔμελλον.
Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων.
Ὡς τὼ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένω ἐπέεσσιν
Ἕσαδον. οἱ δ' ἀνέρεδον ἐυκνήμιδες Ἀχαιοὶ
Ἦχῇ θεσπεσίῃ· δίχα δὲ σφίσιν ἴαδδε ἕκαστοι,
Νυκτὶ μὲν ἄεσαμεν χαλεπὰ φρεσὶν ὁρμαίνοντες
Ἀλλήλοις (ὀπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα καπέσσαι)
Ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας εἵλκομεν εἰς ἅλα δῖαν,
Κτήματά τ' ἐνπιθέμεδα, βαθυζώνους τε γυναῖκας·
Ἡμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες
Αὖθι παρ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν.
Ἡμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν. αἶψα δ' ἅκα
Ἔπλεον· ἐσόρεσεν δ' ὑπὸ μεγακήτεα πόντον.
Εἰς Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἱρὰ θεοῖσιν,
Οἴκαδε ἱέμενοι. Ζεὺς δ' οὔπω μήδετο νόστον,
Σχέτλιος, ὃς ῥ' ἔρυν ὦρσε κακὴν ὀπιδάτδον ἀϋτήν.
Οἱ μὲν ἀποσρέψαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας,
Ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτεω,
Αὖτις ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἤρα φέροντες.
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσσιν αἳ μοι ἕποντο,
Φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων.
Φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς Ἀρηϊφίλου, ὦρσε δ' ἑταίρους.
Ὀψὲ δὲ δὴ μετὰ νῆι κίε ξανθὸς Μενέλαος,
Εὗρ' Λέσβῳ δ' ἔτι μέλλον ἀολλιχὸν πλόον ὁρμαίνοντας,
Ἦ καθύπερθε Χίοιο νεώμεδα παιπαλοέσσης,
Νήσου ὑπὸ Ψυρίης, αὐτοῦ ἐπ' ἀριστερὰ ἔχοντες,
Ἦ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ὑεμόεντα Μίμαντα.
Ἤτεόμεν δὲ θεὸν φήνας τέρας· αὐτὰρ ὅγ' ἡμῖν
Δεῖξε, διὼγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν
Τέμνειν, ὄφρα τύχισα ὑπεκπροφύγοιμεν.

Ὦρτο

Ira ex pernicioſa Cæſiæ oculos ſorti patre natæ,
Quæ contentionem Atridas inter ambos fecit.
Hi vocatis ad concionem omnibus Achivis
Fruſtra, ac non rite, ad ſolem occidentem,
(Illi vero venerunt vino gravati filii Achivorum)
Sermones explicabant cujus gratia populum congregarunt.
Ibi tum Menelaus jubebat omnes Græcos
Reditus memores eſſe ſuper lata dorſa maris.
Neque Agamemnoni penitus placebat: volebat enim
Populum detinere, facereque ſacras hecatombas,
Ut Palladis vehementem iram placaret.
Stultus, neque iſtud noverat quod non perſuaſurus erat.
Non enim ſtatim deorum vertitur mens ſempiternorum.
Sic hi contumelioſis viciſſim contendentes verbis
Stabant. ipſi vero ſurrexerunt ocreati Achivi
Clamore diro: bifariam autem ipſis placebat conſilium,
Per noctem quidem dormivimus triſtia mente cogitantes
Invicem: (inſuper Jupiter parabat damnum mali)
Mane autem nos quidem naves traximus in mare vaſtum,
Reſque impoſuimus, alticinctaſque mulieres:
Pars autem populi retenti ſunt manentes
Ibi apud Atridem Agamemnonem paſtorem populorum:
Sed pars conſcendentes remigavimus. ipſæquæ *naves* perquam velociter
Navigabant: ſtravit enim deus vaſtum pontum.
In Tenedum autem venientes, fecimus ſacra diis,
Domum adſpirantes. Jupiter autem nondum curabat reditum,
Infeſtus, qui contentionem concitavit malam ſecundo iterum.
Hi quidem digreſſi aſcenderunt naves remis utrinque actas,
Qui circa Ulyſſem erant regem cordatum varii conſilii,
Rurſus Atridæ Agamemnoni gratificantes.
Sed ego cum navibus congregatis, quæ me ſequebantur,
Fugi, quoniam cognoſcebam quod jam mala meditabatur deus.
Fugi, & Tydei filius bellicoſus, excitavitque ſocios.
Sero autem jam ad nos veniebat flavus Menelaus,
In Lesbo autem invenit *nos* longam navigationem animo agitantes,
An ſupra Chium iremus aſperam,
Ad inſulam Pſyriam, ipſam a ſiniſtris habentes,
An ſub Chio, ad ventoſum Mimantem.
Rogabamus autem deum oſtenderet ſignum: ſed ille nobis
Oſtendit, & juſſit pelagus medium in Eubœam
Sulcare, ut quam celerrime infortunium effugeremus.

Ὦρτο δ' ὅτ' ἠὼς λιγὺς ἔρχεται ἠριγένεια·
αἱ δ' μάλ' ὄχα
Ἰχθυόεντα κέλευθα διέδραιμον, ἐς δ' Ἑλλησποντ
Εὐνύχιαι κατέβαινον. Ποσειδάωνι δ' ἔπειτα
Πολλὰ ὅτ' μὴρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες·
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, ὅτ' ἂρ Ἄργεϊ νῆας ἔΐσας
Τυδείδεω ἔτ' μοι Διομήδεος ἱπποδάμοιο
Ἵσασθαι. αὐτὰρ ἔγω γε Πύλον δ' ἔχον· οὐδέ πιτ' ἔσβη
Οὖρος ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς πρόεηκεν ἀέλλας.
Ὡς ἦλθεν φίλε τέκνον ἀπαλθής· οὐδέ τι οἶδα
Κείνων οἵ τ' ἐσάωθεν Ἀχαιῶν οἵ τ' ἀπόλοντο.
Ὅσσα δ' ὀνὶ μεγάροισι καθήμενος ἠμετέροισι
Πεύθεμαι, ἦ θέμις ὄστὶ δαήσεαι, οὐδέ σε κεύσω.
Εὖ μὲν Μυρμιδόνας φάσ' ἀλθέμεν ἐγχεσιμώρους,
Οὓς ἀγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός·
Εὖ δ' Φιλοκτήταο Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν·
Πέντας δ' Ἰδομενῆος Κρήτῃσιν εἰσήγαγ' ἑταίρους
Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πέντε δέ οἱ ἔπαν ἀσπούδαστοι·
Ἀτρεΐδῃ δ' ἦ οὐποτὲ ἀκούετε νόσφιν ἐόντες,
Ὡς τ' ἦλθ', ὡς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον·
Ἀλλ' ἦτοι κεῖνος μὲν ὑπερμενέως ἀπέτισεν,
Ὡς ἄγαθὸν ἦ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
Ἀνδρός· ἐπεὶ ἦ κεῖνος ἔπεφνε παμφονόωντα,
Αἴγισθον δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Καὶ σὺ φίλος (μέγα γάρ σ' ἔσσορ καλόν τε μέγαν τε)
Ἀλκιμος ἔσσ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων ἀγάπῃ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος περιμήκετος ἀντίον ηὔδα,
Ὦ Νέσορ Νηλήϊδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
Καὶ λίαν κεῖνος μὲν ἐτίσατο, καί οἱ Ἀχαιοὶ
Ὕστατα κλέος ἄρουν, καὶ ἐπιμνησθήσετ' ἀοιδοῖ.
Αἴ γὰρ ἐμοὶ τοσσόν γε θεοὶ δαίαμιν ὀφέλλειν
Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
Οἵ τέ μοι ὑβριζοντες ἀπήμονα μηχανόωντο.
Ἀλλ' ἦ μὰν τοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον
Πατρί τ' ἐμῷ καὶ ἐμοί· τῷ οὐ νῦ γε πεπλήσειν ἔμπης.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Ὦ φίλ', ἐπειδὴ τοῦτό μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες,
Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλὰς
Ἐν μεγάροις ἄεκητι σέθεν κακὰ μηχανάασθαι·
Εἴτέ μιν ἠὲ ἑκὼν ὑποδέξατο, ἦ σέ γε λαοὶ
Ἤχθηραν· ἀτὰρ ἔπος, ὅπαζομένοισι θεῆσι.
Τίς δ' οἶδ' εἴ κε ποτε σφι βίας ἀποπέσεται ἐλθὼν

Cœpit autem ſtridulus ventus ſpirare: ipſæ autem *naves* admodum velociter
Piſcoſas vias percurrerunt, & ad Gereſtum
Nocturnæ deductæ ſunt. Neptuno autem taurorum
Multa femora poſuimus, pelagus magnum menſi.
Quartus dies erat quando in Argis naves æquales
Tydidæ ſocii Diomedis bellicoſi
Stitere. ſed ego in Pylum tendebam: nec unquam extinctus eſt
Ventus poſtquam primum deus miſit flare.
Sic veni dilecte fili ut qui nihil audivi: nec ſcio
Qui illorum ſervati ſint Achivorum quique perierint.
Quæcunque autem in domibus ſedens noſtris
Audio, quatenus fas eſt, doceberis neque te celabo.
Bene quidem Myrmidonas dicunt iviſſe lanceatos,
Quos duxit Achillis magnanimi præclarus filius:
Bene etiam Philoctetem Pæantis illuſtrem filium:
Omneſque Idomeneus in Cretam duxit ſocios,
Qui fugerunt ex bello, pontus quoque ei nullum abſtulit:
Atridem autem & ipſi auditis procul qui eſtis,
Utque venit, utque Ægiſthus molitus eſt triſte exitium.
Sed ille quidem graviter luit,
Quam bonum & filium interempti relictum eſſe
Viri: quoniam & ille ultus eſt parricidam,
Ægiſthum doloſum, qui ejus patrem inclytum interfecerat.
Et tu amice (perquam enim te video bonumque magnumque)
Fortis ſis, ut aliquis tibi & poſterorum bene dicat.
Hunc rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt:
O Neſtor Nelide, magna gloria Achivorum,
Et jure ille quidem ultus eſt, & ei Achivi
Ferent gloriam amplam, & poſteris præconium.
Utinam enim mihi tantam dii vim dediſſent
Ad ulciſcendos procos ob injuriam moleſtam,
Qui me contumelia afficientes pernicioſa machinantur.
Sed neutiquam mihi hujuſmodi deſtinarunt dii felicitatem
Patrique meo & mihi: nunc autem opus eſt pati tamen.
Hunc autem excepit ſenex eques Neſtor:
O amice, quandoquidem de his me admones & loquutus es,
Ferunt procos tuam matrem propter multos
Domi te invito mala machinari:
Dic mihi an lubens vinceris, an te cives
Odio habent publice, ſequentes dei vaticinium.
Quis ſcit an aliquando eorum violentiam ulciſcatur veniens

Si-

Ἦ ῥα νύ γε μᾶν ἔσαν, ἦ ῥ᾽ οὐ σύμπαντες Ἀχαιοί;
Εἰ γάρ σ᾽ ὡς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθηνὴ
Ὡς τότ᾽ Ὀδυσσῆϊ παρίστατο κυδαλίμοιο
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε᾽ Ἀχαιοί.
Οὐ γάρ πω ἴδον ὧδε θεὰς ἀναφανδὰ φιλοῦντας
Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθηνή.
Εἴ σ᾽ ἅτως γ᾽ ἐθέλοι φιλέειν, κήδοιτό τε θυμῷ,
Τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.
Τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ὦ γέρον, ἦπο τᾶτο ἔπος τελέεσθαι ὀΐω.
Λίην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγη μ᾽ ἔχει· οὐκ ἂν ἔμοιγε
Ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ᾽, οὐδ᾽ εἰ θεοὶ ὡς ἐθέλοιεν.
Τὸν δ᾽ αὖτε προσέφη θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνή,
Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Ῥεῖα θεὸς γ᾽ ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαώσαι.
Βουλοίμην δ᾽ ἂν ἔγω γε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Οἴκαδέ τ᾽ ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
Ἢ᾽ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέσιος, ὡς Ἀγαμέμνων
Ὤλεθ᾽ ὑπ᾽ Αἰγίσθοιο δόλῳ καὶ ἧς ἀλόχοιο.
Ἀλλ᾽ ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοίϊον οὐδὲ θεοί περ
Καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δώανται ἀλαλκέμεν, ὁππότε κεν δὴ
Μοῖρ᾽ ὀλοὴ καθέλῃσι τυπλεγέος θανάτοιο.
Τὸν δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, κηδόμενοί περ.
Κείνῳ δ᾽ οὐκ ἔτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλά οἱ ἤδη
Φράσαντ᾽ ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
Νῶϊ δ᾽ ἐθέλω ἔπος ἄλλο μετιλλήσασθαι καὶ ἐρέσθαι
Νέστορ᾽, ἐπεὶ σοφίοισδε δίκας οἶ᾽ ἴδμεν ἀνάκτων.
Τρεῖς γὰρ δή μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε᾽ ἀνδρῶν·
Ὡς τέ μοι ἀθηλήτοις ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι.
Ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, σὺ δ᾽ ἀληθὲς ἔνισπε,
Πῶς ἔθανε᾽ Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
Ποῦ Μενέλαος ἔην; τίνα δ᾽ αὐτῷ μήσατ᾽ ὄλεθρον
Αἴγισθος δολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω.
Ἦ᾽ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ, ἀλλά που ἄλλῃ
Πλάζετ᾽ ἐπ᾽ ἀνθρώπους, ὁ δ᾽, θαρσήσας κατέπεφνε;
Τὸν δ᾽ ἠμείβετ᾽ ἔπειτα γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθέα πάντ᾽ ἀγορεύσω.
Ἦτοι μὲν τόδε κ᾽ αὐτὸς ὀΐεαι ὥς κεν ἐτύχθη·
Εἰ ζώοντ᾽ Αἴγισθον ἐπὶ μεγάροισιν ἔτετμεν
Ἀτρεΐδης Τροίηθεν ἰὼν ξανθὸς Μενέλαος,

Τῷ

Sive ille ſolus exiſtens, ſive univerſi Achivi?
Si enim te ſic vellet amare cæſia Minerva,
Quemadmodum Ulyſſem quondam ſupra modum curabat glotio-
ſum
Populo in Trojanorum, ubi paſſi ſumus mala Achivi.
Non enim unquam vidi uſque adeo deos manifeſte amantes,
Quemadmodum illi manifeſte aſtitit Pallas Minerva.
Si te adeo vellet amare, cutareque ex animo,
Tum quilibet illorum utique oblivisceretur nuptiarum.
Hunc rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt:
O ſenex, nunquam hunc ſermonem perfectum iri exiſtimo.
Nimis enim magna dixiſti: ſtupor me tenet: neque mihi
Speranti ea contingerent, neque ſi dii ſic vellent.
Hunc rurſus allocuta eſt dea cæſia Minerva:
Telemache, quale tibi dictum effugit ſeptum dentium?
Facile deus, ſi quidem velit, vel ex longinquo virum ſervarit.
Mallem vero ego etiam mala multa paſſus,
Domum redire & reditus diem videre,
Quam reverſus perire incola, veluti Agamemnon
Periit Ægiſthi dolo & ſuæ uxoris.
Verum enimvero mortem omnibus moleſtam neque dii ipſi
Etiam ab amato viro poſſunt arcere, quandocunque tan-
dem
Fatum pernicioſum corripuerit aſperæ mortis.
Hunc rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt:
Mentor, ne amplius hæc dicamus, ſoliciti quamvis.
Illi vero non amplius reditus verus, ſed ei jam
Deſtinarunt immortales mortem & fatum nigrum.
Nunc vero volo dictum aliud quærere & interrogare
Neſtorem: quoniam plus jura novit & prudentiam aliis.
Ter enim ipſum dicunt regnaſſe ſecula virorum:
Itaque mihi immortalibus æquiparatur aſpectu.
O Neſtor Nelide, tu vero verum dic,
Quomodo mortuus eſt Atrides late imperans Agamemnon?
Ubi Menelaus erat? quam vero illi machinatus eſt mortem
Ægiſthus doloſus? quandoquidem occidit ſe multo fortiorem.
An non in Argo erat Achaico, an alicubi alibi
Errabat apud homines, illeque ſumpto animo interfecit?
Huic reſpondit deinde ſenex eques Neſtor:
Profecto ego tibi fili vera omnia dicam.
Equidem hoc ipſe quoque ſuſpicaris quemadmodum accidit:
Si viventem Ægiſthum in ædibus inveniſſet
Atrides a Troja profectus flavus Menelaus,

Sa-

Τῷ κέ οἱ οὐ θλωόντι χυτλὼ ὅπι γαῖλω ἔχλλω,
Α᾽λλ᾽ ἀρα τόν γε χωίες τε χὴ οἰωνοὶ κατέδαψλω
Κείμενον ἐν πεδίῳ ἐκὰς Α᾽ργεῳ· ὐδέ κε τίς μιν
Κλαῦσεν Α᾽χαιϊάδων. μάλα γὸ μέγα μήσατο ἔργον·
Ημεῖς μέν γὼ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλως
Η᾽μεθ᾽· ὁ δ᾽ ὄκπλῳ μυχῷ Α᾽ργεῳ ἱπποβότοιο
Πόλλ᾽ Α᾽γαμεμνονέλω ἄλοχον θέλγεσκ᾽ ἐπέεσσιν,
Η᾽ δ᾽ ἴπτι τωρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς
Δῖα Κλυταιμνήστρη (φρεσὶ γὸ κέχρητ᾽ ἀγαθῆσι·
Πὰρ γὰρ ἔλω χὴ ἀοιδὸς ἀνὴρ ᾧ πόλλ᾽ ἐπέτελλεν
Α᾽τρείδης Τροίλω δε κιὼν, ἔρυσθαι ἄκοιτην)
Α᾽λλ᾽ ὅτε δή μιν μοῖρα θεῶν ἐπέθησε δαμῆναι,
Δὴ τότε τ᾽ μὲν ἀοιδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμλω,
Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ χὴ κύρμα γενέσθαι·
Τλὼ δ᾽ ἐθέλων ἐθέλοσδλω ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε.
Πολλὰ ϑ μηέ᾽ ἔκηε θεῶν ἰδεῖς ὅπι βωμοῖς.
Πολλὰ δ᾽ ἀγάλματ᾽ ἀνῆψεν, ὑφάσματά τε, χρυσόν τε,
Ε᾽κτελέσας μέγα ἔργον, ὃ ἄποτε ἔλπετο θυμῷ.
Η᾽μεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηθεν ἰόντες
Α᾽τρείδης χὴ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν·
Α᾽λλ᾽ ὅτε Σένιον ἱρὸν ἀφικόμεθ᾽ ἄκρον Α᾽θλωῶν,
Ε᾽νθα κυβερνήτλω Μενελάϋ Φοῖβος Α᾽πόλλων
Ὠκὺς ἀγλωοῖσι βέλεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε,
Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
Φρόντιν Ο᾽νητορίδλω, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ᾽ ἀνθρώπων
Νῆα κυβερνῆσαι ὁπότε στερχοίεν ἄελλαι.
Ὡς ὁ μὲν ἔνθα κατέχετ᾽, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
Ο᾽φρ᾽ ἔτυμον θάπτοι, χὴ ὅπι κτέρεα κτερέισειεν.
Α᾽λλ᾽ ὅτε δὴ χὴ κεῖνος ἰὼν ὅπι οἰνοπα πόντον
Ε᾽ν νηυσὶ γλαφυρῆσι, Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ι᾽ξε θεὼν, τότε δὴ συγερλὼ ἐδὲν ἀρύοπα Ζλὶς
Ε᾽φράσατο, λιγέων δ᾽ ἀνέμων ἐπ᾽ ἀϋτμένα χλὲε,
Κύματί τε ζοφόεντα, πελώρια, ἴσα ὄρεσσιν.
Ε᾽νθα ϑλυτμήξας, τὰς μὲν Κρήτη ἐπέλασσεν,
Η᾽χι Κύδωνες ἔναιον, Γορτύνη ἀμφὶ ῥέεθρα.
Ε᾽στι δέ τις λιστὴ αἰπεῖά τε εἰς ἅλα πέτρη
Ε᾽χαπὴ Γόρτωος, ὅν ἠροειδέϊ πόντῳ,
Ε᾽νθα νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαιὸν ῥίον ὠθεῖ
Ε᾽ς Φαιστόν· μικρὸς ϑ λίθος μέγα κῦμ᾽ ἀποέργει.
Αἱ μὲν ἄρ᾽ ἐνθ᾽ ἦλθον, σποδὴ δ᾽ ἤλυξλω ὀλεθρον
Α᾽νδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ στιλάδεσσιν ἔαξλω

Κί-

Sane ei neque mortuo fusilem terram infudissent,
Sed certe canesque & aves comedissent
Jacentem in campo procul ab Argis: neque ulla ipsum
Deploraſſet Achivarum. admodum enim magnum admisit facinus:
Nos etenim illic multa obeuntes certamina
Sedebamus: ille vero desidiosus in secessu Argi equos pascentis
Crebro Agamemnoniam uxorem demulcebat verbis,
Et illa quidem primo abnuebat facinus indignum
Nobilis Clytæmnestra (mente enim utebatur bona:
Nam aderat Musicus vir, cui plurimum mandarat
Atrides ad Trojam proficiscens, servaret uxorem)
Sed cum jam ipsum fatum deorum irretivit ut periret,
Tum vero ipsum Musicum ductum ad insulam desertam,
Dereliquit avibus lacerandum & rapiendum,
Ipsamque volens volentem duxit domum suam.
Multos autem armos adolebat deorum super sacra altaria.
Multa simulachra suspendit, & textilia, & aurum,
Quod perfeciſſet magnum opus, quod nunquam speraſſet animo.
Nos quidem simul navigabamus a Troja profecti
Atrides & ego, amice affecti invicem:
Sed cum ad Sunium sacrum pervenimus promontorium Athenarum,
Illic gubernatorem Menelai Phœbus Apollo
Suis mitibus telis superveniens occidit,
Clavum in manibus currentis navis habentem,
Phrontem Onetoriden, qui vincebat genera hominum
In gubernando navem quoties ingruebant procellæ.
Sic ille quidem illic detentus, festinans licet itinere,
Ut socium sepeliret, & inferias inferret.
Sed & ille ubi profectus in obscurum pontum
In navibus cavis, ad Malearum montem excelsum
Pervenit currens, tum certe invisum iter late tonans Jupiter
Destinavit, stridulorumque ventorum flatum immisit,
Fluctusque tumidos, ingentes, æquales montibus.
Illic separatus, partem quidem Cretæ admovit,
Ubi Cydones habitant, Jardani circa fluenta.
Est autem quædam plana excelsaque in mari petra
In finibus Gortynis, in obscuro ponto,
Huc Auster ingentem fluctum ad sinistrum promontorium pellebat
In Phæstum: parvulus aut. scopulus ingentem fluctum dividit.
Hæ quidem huc venerunt, vix autem effugerunt mortem
Viri, at naves sane ad saxa fregerunt

Flu-

Κύματ'. ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυδιοωρομένας
Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολυὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων,
Ἤλασκεν ξυὼ νηυσὶν ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
Τόφρα δὴ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἴκοθι λυγρὰ,
Κτείνας Ἀτρείδαο· δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ.
Ἑπτάετες μὲν ἄνασσε πολυχρύσοιο Μυκήνης.
Τῷ δέ οἱ ὀγδοάτῳ κακὸν ἦλυθε δῖος Ὀρέστης
Ἄψ ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε παίσφονήα
Αἴγισθον δολόμητιν, ὃς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
Ἤτοι ὃ γ' κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν
Μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίσθοιο.
Αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειρον·
Καὶ σὺ φίλος μή δηθὰ δόμων ἄπο τῆλε ἀλάλησο,
Κτήματά τε προλιπών, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισι
Οὕτω ὑπερφιάλως, μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δ' ἄπρηκτος ὁδὸν ἔλθῃς.
Ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
Ἐλθεῖν· κεῖνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν
Ἐκ τῆς ἀνθρώπων, ὅθεν κ' ἔλποιτό γε θυμῷ
Ἐλθέμεν, οὗ τινα πρῶτον ἀποσφήλωσιν ἄελλαι
Ἐς πέλαγος μέγα τοῖον, ὅθεν τέ περ κ' οἰωνὸς
Αὐτόετες οἰχνέῃσιν, ἐπεὶ μέγα τε δεινόν τε.
Ἀλλ' ἴθι νῦν σοὶ νηΐ τε σῇ καὶ σοῖς ἑτάροισιν.
Εἰ δ' ἐθέλεις πεζὸς, πάρα τοι δίφρός τε καὶ ἵπποι,
Πάρ δέ τοι υἷες ἐμοὶ, οἵ τοι πομπῆες ἔσονται
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἵνθι ξανθὸς Μενέλαος.
Λίσεσθαι δέ μιν αὐτὸν ἵνα πημερτὲς ἐνίσπῃ.
Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.
Ὡς ἔφατ'. ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ γέρον, ἦτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας.
Ἀλλ' ἄγε τύμβευτε μὲν γλωσσας, κεράασθε δ' οἶνον,
Ὄρρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
Σπείσαντες, κοίτοιο μεδώμεθα· πρὶν γὰρ ὥρη.
Ἤδη γὰρ φάος οἰχεθ' ὑπὸ ζόφον· οὐδὲ ἔοικε
Δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θαασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
Ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ, τοὶ δ' ἔκλυον αὐδησάσης
Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχαλσαν,
Κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·

340 Νώ-

Fluctus: at quinque naves cæruleis proris
Ægypto admovit ferens ventusque & aqua.
Sic ille quidem illic plurimum victum & aurum congregans,
Errabat cum navibus apud alterius linguæ homines.
Interea vero ista Ægisthus molitus est domi tristia,
Occiso Atrida: domitus quoque est populus sub illo.
Septennio vero imperavit divitibus Mycenis,
Sed ei ipsi octavo in perniciem venit nobilis Orestes
Rursus ab Athenis, occiditque parricidam
Ægisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interfecerat.
Atque illo occiso dedit cœnam sepulchralem Argivis
Matrisque invisæ & imbellis Ægisthi.
Eodem vero die supervenit voce bonus Menelaus,
Plurima bona ducens, quanta illi naves pondere sustinebant.
Et tu amice ne diutius a domo longe erres,
Bona relinquens, virosque in tuis ædibus
Tam insolentes, ne tibi omnia comedant
Bona dividentes, tu vero vanum iter feceris.
Sed ad Menelaum quidem ego adhortor & jubeo te
Proficisci. ille enim nuper aliunde venit
Ex eis hominibus, unde non speraret in animo
Redire, quemcunque primum abegerint procellæ
In pelagus tam magnum, unde utique nec aves
Intra annum venire possunt, quoniam ingens horrendumque.
Sed ito nunc cum nave tua & tuis sociis.
Si vero velis terrestri itinere, aderit tibi curruque & equi,
Aderunt tibi etiam filii mei, qui tibi comites erunt
Ad Lacedæmonem divinam, ubi flavus Menelaus.
Precare autem eum ipsum ut vera dicat.
Mendacium autem non dicet: valde enim prudens est.
Sic ait. sol autem occubuit & tenebræ advenerunt:
Cum his vero locuta est & dea cæsia Minerva:
O senex profecto hæc ex officio dixisti:
Sed agite secate & linguas, & miscete vinum,
Ut Neptuno & aliis immortalibus
Ubi libaverimus, lectum curemus: ejus enim hora adest.
Jam enim lumen ivit sub tenebras: neque decet
Diu deorum in epulis sedere, sed abire.
Dixit sane Jovis filia, illique audiverunt admonentem.
Ipsis autem præcones aquam manibus infuderunt,
Juvenesque crateres coronarunt potu:

Et

Νώμησλν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπιρρέξαμενοι δεπάεσσι,
Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνισάμενοι δ' ἐπέλειβον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Δὴ τότ' Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἄμφω ἰέσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι.
Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι,
Ζεύς τόγ' ἀλεξήσειε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Ὡς ὑμεῖς πρὸ ἐμεῖο θοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε,
Ὥστέ τε νῦ καὶ πάμπαν ἀνείμονος ἠὲ πενιχροῦ,
Ὅς τε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
Οὕτ' αὐτῷ μαλακῶς τε ξείνοισιν ἐνδύεται.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλὰ,
Οὐ θὴν δὴ τόδ' ἀνδρὸς Ὀδυσῆος φίλος υἱὸς
Νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν κατακλέξεται, ὄφρ' ἂν ἔγωγε
Ζώω, ἐπεὶ τῷ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
Ξείνους ξεινίζειν, ὅστις κ' ἐμὰ δώματ' ἵκηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα γέρον φίλε· σοὶ δ' ἔοικε
Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον ἔτω·
Ἀλλ' ὅτῳ μὲν νῶϊ σοὶ ἅμ' ἕψεται, ὄφρά κεν ἔδῃ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν
Εἶμ', ἵνα θαρσύνω τ' ἐτάρους, εἴπω τε ἕκαστα.
Οἵῳ γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὔχομαι εἶναι,
Οἱ δ' ἄλλοι φιλότητι νεώτεροι ἄνδρες ἕπονται
Πάντες ὁμηλικίη μεγαθύμου Τηλεμάχοιο·
Ἔνθά κε λοξαίμιλον κοίλην ἐπὶ νῆα μελαίνην
Νωῖν· ἀτὰρ ἤωθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
Εἶμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, ἄπτι νέον γε
Οὐδ' ὀλίγον. σὺ δ' ἔπεμψον (ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα)
Πέμψον σῶν δίφρῳ τε καὶ υἱεῖ· δοὺς δέ οἱ ἵππους
Οἵ τοι ἐλαφρότατοι θείειν, καὶ κάρτει ἄριστοι.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Φλὴν εἰδομένη. θάμβει δ' ἕλε πάντας ἰδόντας·
Θαύμαζεν δ' ὁ γεραιὸς ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Τηλεμάχῳ δ' ἕλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Ὦ φίλος, οὐκέτι σε ἔολπα κακὸν καὶ ἄναλκιν ἔσεσθαι,
Εἰ δή τοι νέῳ ὧδε θεοὶ πομπῆες ἕπονται.
Οὐ μὲν γάρ τις ὅδ' ἄλλος ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη Τριτογένεια,
Ἣ περ καὶ πατρὸς ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
Ἀλλὰ ἄναξ ἵλαθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν,

Αὐ-

Et diviſerunt omnibus libantes poculis.
Linguas autem in ignem conjecerunt, ſurgenteſque iterum libarunt.
At poſtquam libarunt biberuntque quantum deſiderabat animus,
Tum Minerva & Telemachus deo ſimilis
Ambo cupiebant cavam ad navem redire.
Neſtor autem adhuc detinuit inceſſens verbis:
Jupiter hoc prohibeat & immortales dii alii,
Ut vos a me celerem ad navem eatis,
Tanquam ab aliquo vel prorſus pannoſo vel pauperculo,
Cui neque lænæ neque pallia tincta plurima in domo,
Quibus nec ipſe molliter nec hoſpites poſſint indormire.
At mihi adſunt lænæ & pallia picta multa,
Nunquam certe hujus viri Ulyſſis charus filius
Navis in tabulatis cubaverit, donec ego
Vixero, donec liberi in regia linquentur,
Qui hoſpites ſuſcipiant, quicunque domum meam venerit.
Hunc rurſus alloquuta eſt dea cæſia Minerva:
Bene ſane hæc dixiſti ſenex amice: te vero decet
Telemacho perſuadere, quoniam longe melius ſic:
Sed hic quidem nunc te ſequatur, ut dormiat
Domi tuæ: ego autem ad navem nigram
Vado, ut confirmem ſocios, præcipiamque ſingula.
Solus enim inter illos ſeniorem me profiteor eſſe,
Alii vero ob amicitiam juniores viri ſequuntur
Omnes pari ætate cum magnanimo Telemacho:
Illic cubaverim cava in navi nigra
Nunc: ſed mane ad Cauconas magnanimos
Ibo, ubi debitum mihi reſtat neque novum
Neque exiguum. tu vero hunc (poſtquam tuam venit in domum)
Mitte cum curru & filio: daque illi equos
Qui tibi leviſſimi currendo, & robore fortiſſimi.
Sic certe loquuta abiit cæſia oculos Minerva,
Aquilæ ſimilis. ſtupor autem cepit omnes videntes:
Admiratus etiam eſt ſenex ut vidit oculis.
Telemachique prehendit manum, verbumque dixit, & compellavit:
O amice, haud te ſpero ignavum & imbellem fore,
Siquidem te juvenem ſic dii comites ſequuntur.
Non enim quiſquam hic eſt alius cœleſtes domos habitantium,
Sed Jovis filia prædatrix Pallas,
Quæ tibi & patrem bonum inter Argivos honorabat.
Quare regina propitia ſis, daque mihi gloriam eximiam,

Αὐτῷ τ' παίδεσσι τ' αἰδοίῃ θ' ἑκυίῃ
Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βῶν ἰῶιν, ἀρυμέτωπον,
Ἀδμήτῃ, ἰῷ ὅπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνήρ.
Τιὼ τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασι περιχεύας.
Ὣς ἔφατ' ἀρχόμενος. τῇ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθηνή.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε γερηνίος ἱππότα Νέστωρ,
Υἱάσι τ' γαμβροῖσιν ἅ τ' ἀρίστοις δώμασιν ἦσι καλά.
Ἀλλ' ὅτε δώματ' ἵκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἄνακτος,
Ἑξείης ἕζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασσεν
Οἴνῳ ἡδυπότοιο, τὸ ἐνδεκάτῳ ἐνιαυτῷ
Ὤιξε ταμίη, τ' ἄρσεμμεν ἔλυσε.
Τὸ ὁ γέρων κρητῆρα κεράσσατο· πολλὰ δ' Ἀθηνῇ
Εὔχετ' ἀποσπένδων, κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκόν δε ἕκαστος,
Τὸν δ' αὖτε κοίμησε γερηνίος ἱππότα Νέστωρ
Τηλέμαχον φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τρηχεῖαν ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐεδνώπῃ·
Πὰρ δ' ἄρ' ἐὐμμελίῃ Πεισίστρατον ἔρχαμον ἀνδρῶν,
Ὃς οἱ ἔτ' ἠίθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν.
Αὐτὸς δ' αὖτε καθεῦδε μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε τ' ἐνώ.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὦρτο τ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι γερηνίος ἱππότα Νέστωρ.
Ἐκ δ' ἐλθὼν, κατ' ἄρ' ἕζετ' ὅπι ξεστοῖσι λίθοισιν,
Οἵ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων,
Λάϊνοι, ἀποστίλβοντες ἁλείφατος· οἷς ὅπι μὲν πρὶν
Νηλεὺς ἵζεσκεν, θεόφιν μήστωρ ἀτάλαντος·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κῆρι δαμεὶς Ἀΐδος δε βεβήκει.
Νέστωρ αὖ τότ' ἔφιζε γερηνίος, ἥρως Ἀχαιῶν,
Σκῆπτρον ἔχων. περὶ δ' υἷες ἀολλέες ἠγερέθοντο,
Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε, Στρατίός τε,
Περσεύς τ', Ἄρητός τε, καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης·
Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἕκτος Πεισίστρατος ἦλυθεν ἥρως·
Πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον ἕδνω ἄγοντες.
Τοῖσι δ μύθων ἦρχε γερηνίος ἱππότα Νέστωρ,
Κρηπαλίμως μοι τέκνα φίλα κρήηνατ' ἐέλδωρ,
Ὄφρ' ἤτοι πρώτισα θεῶν ἱλάσσομ' Ἀθηνάων,
Ἣ μοι ἐναργὲς ἦλθε θεὰ ἐς δαῖτα θάλειαν.
Ἀλλά γ' ὁ μὲν πεδίονδ' ὅπι βῶν ἴτω, ὄφρα τάχιστα

Ἐλ-

Mihi ipſi & filiis & venerandæ uxori,
Tibi autem ſacrificabo bovem anniculam, lata fronte,
Indomitam, quam nullus ſub jugum duxit vir.
Hanc tibi ego ſacrificabo, auro cornibus circumfuſo.
Sic ait vovens. hunc autem audivit Pallas Minerva.
Illis autem præibat ſenex eques Neſtor,
Filiis & generis ſuam ad domum pulchram.
Sed poſtquam ad domum venerunt inclytam regis,
Ordine ſedebant per ſediliaque thronoſque.
His vero ſenex venientibus craterem miſcuit
Vini dulcis, quod undecimo anno
Aperuit proma, & operculum relevit.
Hujus ſenex craterem miſcuit: plurima vero Palladi
Vota fecit libans, filiæ Jovis ægidem habentis.
At poſtquam libarunt biberuntque quantum voluit animus,
Hi quidem dormiturientes abierunt domum quiſque,
Illic vero dormire ſivit ſenex eques Neſtor
Telemachum charum filium Ulyſſis divini,
Perforatis in lectis, ſub porticu ſonora:
Juxta eum vero bellicoſum Piſiſtratum ducem virorum,
Qui ei adhuc adoleſcens inter filios erat in regia:
Ipſe vero rurſus dormivit in receſſu domus excelſæ,
Huic vero conjux hera lectum præparavit & cubile.
Quando autem aere genita apparuit roſea digitos aurora,
Surrexit ſane ex lecto ſenex eques Neſtor.
Egreſſuſque ſedit ſuper politos lapides,
Qui illi erant ante fores excelſas,
Albi, reſplendentes unguento: quibus quidem antea
Neleus ſedebat, diis artifex æquiparandus:
At ille quidem jam fato domitus ad inferos deſcenderat,
Neſtor poſtea tum inſidebat ſenex, cuſtos Achivorum,
Sceptrum habens. circumque filii frequentes congregabantur,
E thalamis egreſſi, Echephronque, Stratiuſque,
Perſeuſque, Aretuſque, & deo par Thraſymedes:
His vero continuo ſextus Piſiſtratus acceſſit heros:
Juxta autem Telemachum deo ſimilem collocarunt ducentes,
Illis vero loqui cœpit ſenex eques Neſtor:
E veſtigio mihi filii chari perficite voluntatem,
Ut quam primum inter deos placem Minervam,
Quæ mihi manifeſta venit dei ad convivium celebre.
Sed alius quidem rus ad bovem eat, ut celerrime

Ε᾽λθήσιν, ἐλάσῃ ᾧ βοῶν ὀπιβυκόλος ἀνήρ·
Εἷς δ᾽ ὅτε Τηλεμάχῳ μεγαθύμῳ νῆα μέλαιναν
Πάντες ἰὼν ἐπίρρησ ἀγέτω, λιπέτω ᾧ δύ᾽ ἑταίρω·
Εἷς δ᾽ αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δῶρο κελέσθω
Ε᾽λθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.
Οἱ δ᾽ ἄλλοι μένετ᾽ αὐτοῦ ὁμῶλέες, εἴπατε δ᾽ ἔσω
Δμωῇσιν κατὰ δώματ᾽ ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
Ε᾽δρας τε ξύλα τ᾽ ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰνέμεν ὕδωρ.
Ὣς ἔρατ᾽. οἱ δ᾽ ἄρα πάντες ἐποίπνυον· ἦλθε μὲν ἄρ βοῦς
Ε᾽κ πεδίου, ἦλθον δ᾽ ἑταῖροι φωτὸς ἐίσης
Τηλεμάχου ἔυπροι μεγαλήτορος· ἦλθε δὲ χαλκὸς,
Ὅπλ᾽ ἃ ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,
Ἄκμονά τε, σφῦραν τ᾽, εὐποίητόν τε πυρίγρην,
Οἷσίν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἦλθε δ᾽ Ἀθήνη
Ἱρὸν ἀντιόωσα. γέρων δ᾽ ἱππηλάτα Νέστωρ
Χρυσὸν ἔδωκ᾽· ὁ δ᾽ ἔπειτα βοὸς κέρασιν περιχεύσας
Ἀσκήσας, ἵν᾽ ἄγαλμα θεὰ κεχάροιτο ἰδοῦσα·
Βοῦν δ᾽ ἀγέτην κεράων Στράτιος καὶ δῖος Ἐχέφρων·
Χέρνιβα δέ σφ᾽ Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι
Ἦλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων· ἑτέρῃ δ᾽ ἔχεν ἀλφὰς
Ἐν κανέῳ. Πέλεκυν ᾧ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
Ὀξὺν ἔχων ἐν χειρὶ παρέστατο, βοῦν ὀπάζων.
Πρυμνὸς δ᾽ ἀμνειὸν εἶχε· γέρων δ᾽ ἱππηλάτα Νέστωρ
Χέρνιβά τ᾽ ἀλοχύτας τε κατήρχετο· πολλὰ δ᾽ Ἀθήνῃ
Εὔχετ᾽ ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ᾽ εὔξαντο, καὶ ἀλοχύτας προβάλοντο,
Αὐτίκα Νέστορος υἱὸς ὑπερθύμου Θρασυμήδης
Ἤλασεν ἄγχι στὰς· πέλεκυς δ᾽ ἀπέκοψε τένοντας
Αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος. αἱ δ᾽ ὀλόλυξαν
Θυγατέρες τε νυοί τε, καὶ αἰδοίη πολυγήθεια
Νέστορος Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.
Οἱ μὲν ἔπειτ᾽ ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς ἐρυσθένος
Ἔσχον· ἀτὰρ σφάξεν Πεισίστρατος ὀρχαμος ἀνδρῶν.
Τῆς δ᾽ ἐπεὶ ἐκ μέλεων αἷμα ῥύη, λίπε δ᾽ ὀστέα θυμὸς,
Αἶψ᾽ ἄρα μιν διέχευαν· ἄφαρ δ᾽ ἐκ μηρία τάμνον
Πάντα κατὰ μοῖρον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψαν,
Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ᾽ αὐτοῖς δ᾽ ὠμοθέτησαν,
Καῖε δ᾽ ὅτε χίζης ὁ γέρων, ὅτε δ᾽ αἴθοπα οἶνον
Λείβε. νέοι δ᾽ παρ᾽ αὐτὸν ἔχον πεμπώβολα χερσίν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ᾽ ἐκάη, καὶ σπλάγχν᾽ ἐπάσαντο,
Μίσυλλόν τ᾽ ἄρα τ᾽ ἄλλα, καὶ ἀμφ᾽ ὀβελοῖσιν ἔπειραν,

Ὤπτησάν

Veniat, adducat autem boum bubulcus vir:
Unus autem ad Telemachi magnanimi navem nigram
Omnes profectus ſocios adducat, & relinquat duos ſolos:
Unus rurſum aurificem Laerceum huc jubeat
Venire, ut bovis aurum cornibus circumfundat.
Vos vero alii manete hic ſimul omnes, diciteque intus
Ancillis per domum celebre convivium apparent,
Sediliaque lignaque undique & limpidam ferant aquam.
Sic ait. illi autem omnes adminiſtrabant: venit & bos
Ex agro, venerunt etiam celeri a nave æquata
Telemachi ſocii magnanimi: venitque faber,
Arma in manibus tenens fabrilia, ſummam artis,
Incudemque, malleumque, benefactamque forcipem,
Quibus ſcilicet aurum faciebat. venit quoque Minerva
Sacris adfutura. ſenex autem eques Neſtor
Aurum dedit: ille vero deinde bovis cornibus circumfudit
Aptans, ut ornatum dea gauderet videns:
Bovem autem ducebant cornibus Stratius & nobilis Echephron:
Sed aquam ipſis Aretus in florido lebete
Venit ex thalamo ferens: altera vero geſtabat molas
In caniſtro. ſecurim autem bellicoſus Thraſymedes
Acutam tenens in manu aſtabat, bovem cæſurus.
Perſeus autem ſanguinis vas tenebat: ſenex autem eques Neſtor
Aquamque molaſque præcepit: multaque Minervæ
Vovebat incipiens, capitis pilos in ignem injiciens.
Cæterum poſtquam precati ſunt, & molas porrexerunt,
Statim Neſtoris filius magnanimus Traſymedes
Impulit prope ſtans: ſecuris autem abſcidit nervos
Cervicales, ſolvitque bovis robur. clamore autem ingenti precabantur
Filiæque nuruſque, & pudica uxor
Neſtoris Eurydice, maxima natu Clymeni filiarum.
Hi quidem dein attollentes a terra ſpatioſa
Tenebant: at mactavit Piſiſtratus princeps virorum.
Ex illa poſtquam niger ſanguis fluxit, reliquitque oſſa animus,
Celeriter ipſam diviſerunt: ſtatimque oſſa exciderunt
Omnia de more, & pinguedine cooperuerunt,
Duplicia facientes. ſuper ea vero cruda poſuerunt,
Torrebat autem ſuper ligna ſenex, inſuperque nigrum vinum
Libabat. juvenes vero juxta eum tenebant verua quinquefida manibus.
Sed poſtquam armi combuſti ſunt, & viſcera comederunt,
Minutatim diſſecuerunt cætera, & verubus transfixerunt,

Ὧπων δ', ἀκροτόρους ὀβελοὺς ὃν χερσὶν ἔχοντες.
Τέφρα ᾗ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη,
Νέστορος ὁπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λοῦσέν τε, καὶ ἐχρίσεν λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠῦ χιτῶνα,
Ἐκ ῥ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Πὰρ δ' ἄρα Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο ποιμένι λαῶν.
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησάν τε κρέ' ὑπέρτερα, καὶ ἐρύσαντο,
Δαίνυθ' ἑζόμενοι· ὄπη δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρουτο
Οἶνον ὀνοινοχοεῦντες ἐνὶ χρυσέοις δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Τοῖσι ᾗ μύθων ἦρχε γερηνίος ἱππότα Νέστωρ,
Παῖδες ἐμοὶ, ἄγε Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους
Ζεύξαθ' ὑφ' ἅρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσῃσιν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τᾶ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ὑπίθοντο.
Καρπαλίμως δ' ἔζευξαν ὑφ' ἅρμασιν ὠκέας ἵππους.
Ἐν ᾗ γωὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
Ὄψά τε οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες.
Ἂν δ' ἄρα Τηλέμαχος θρηικαλλέα βήσατο δίφρον.
Πὰρ δ' ἄρα Νεστορίδης Πεισίστρατος ὄρχαμος ἀνδρῶν
Ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἰῷα λάζετο χερσί·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' ἐκ ἄκοντε πετέσθην
Ἐς πεδίον, λιπέτην δ' Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον.
Οἱ δ', πλωτμέρμοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες·
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα
Υἱέος Ὀρτιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δ' νύκτ' ἄεσθην· ὁ δ' τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ἵππους τ' ἐζεύγνυντ', ἀνὰ δ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐρυθούσης·
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὼ δ' ἐκ ἄκοντε πετέσθην.
Ἵκοντ δ' ἐς πεδίον πυριφόρητον· ἔνθα δ' ἔπειτα
Ἦνον ἔδον. τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

Assaruntque, acuta verua in manibus tenentes.
Interea vero Telemachum lavit pulchra Polycaste,
Nestoris minima natu filia Nelidæ.
At postquam lavit, & unxit pingui oleo,
Ipsumque induso pulchro amixit atque tunica,
E lavacro exiit corpore immortalibus similis:
Ad Nestorem autem profectus assedit pastori populorum.
Hi vero postquam assarunt carnes exteriores, & detraxerunt,
Epulabantur sedentes: deinde viri præstantes surgebant
Vinum infundentes in aureis poculis.
At ubi potus & cibi amorem emiserunt,
Inter illos sermonem cœpit senex eques Nestor:
Filii mei, agite Telemacho pulchros crines habentes equos
Jungite sub currum ducentes, ut conficiat iter.
Sic ait. hi vero illum statim audierunt atque paruerunt:
Celeriterque junxerunt sub currum veloces equos.
Mulier vero proma panem & vinum imposuit,
Obsoniaque qualia edunt Jovis alumni reges.
Telemachus autem perpulchrum conscendit currum:
Juxta eum vero Nestorides Pisistratus princeps juventutis
In currumque conscendit, & habenas cepit manu:
Verberavitque ut impellerentur: illi vero non inviti volabant
In campum, reliqueruntque Pyli arduam urbem.
Illi vero tota die quatiebant jugum utrinque tenentes:
Occiditque sol, obumbratæque sunt omnes viæ.
Ad Pheras autem venerunt, Dioclis ad domum
Filii Ortilochi, quem Alpheus genuit filium.
Ibi per noctem quieverunt: ille v. illis hospitalia appposuit.
Quando vero aere nata apparuit rosea digitos aurora,
Equosque junxerunt, curruque variegatos conscenderunt:
Extra limen agitarunt & porticum sonoram:
Flagellavit autem ut irent: Illi vero non inviti volabant.
Venerunt autem in campum frugiferum: hicque deinde
Perficiebant iter: usqueadeo extulerant veloces equi.
Occiditque sol, inumbratæque sunt omnes viæ.

Ο᾽ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο᾽ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Δ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Υ᾽πόθεσις.

ΠΑρὰ Μενελάῳ ξενισθεὶς σωὶ Πεισιστράτῳ Τηλέμαχος, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ὑπὸ τῶν μνηστήρων πραττόμενα. ἔπειτα ἐξηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ τῶν νόστων τῶν Ἑλλήνων, καὶ τὴν Πρωτέως μαντείας, δι᾽ ἧς ἔγνω τὸν Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς ἔτι Καλυψοῖ ἐστι. βουλὴν δὲ γίνεται τῶν μνηστήρων περὶ τοῦ τὸν Τηλέμαχον ἀνελεῖν. ἐμφυθεῖται δὲ καὶ Ἀθηνᾶ δι᾽ ὀνείρου τῇ Πηνελόπῃ, ὅτι τὴν τοῦ παιδὸς ἀποδημίαν δυσχαίνουσαν, διὰ εἰδώλου, ὁμοιωθεῖσα Ἰφθίμῃ τῇ Πανελόπης ἀδελφῇ.

Δέλτα, μάθ᾽ ἀμφὶ πατρὸς πυρ᾽ Ἀτρείδα λοχώμενος ἱκό.

Οἱ δ᾽ ἶξον κοίλην Λακεδαίμονα κηπώεσσαν·
Πρὸς δ᾽ ἄρα δώματ᾽ ἔλων Μενελάου κυδαλίμοιο.
Τὸν δ᾽ ἕρον δαινύτην γάμον πολλοῖσιν ἑτῆσιν,
Υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος, ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥιπξιππορος ἱέι πέμπειν·
(Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
Δωσέμεναι· τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
Τὴν ἄρ᾽ ὄγ᾽ ἔνθ᾽ ἵπποισι καὶ ἅρμασι πέμπε νέεσθαι
Μυρμιδόνων πρὸτὶ ἄστυ περικλυτόν, οἷσιν ἄνασσεν.)
Υἱεῖ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἦγετο κούρην,
Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης
Ἐκ δούλης· Ἑλένῃ δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ᾽ ἔφαινον,
Ἐπειδὴ τοπρῶτον ἐγείνατο παῖδ᾽ ἐρατεινὴν
Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσέης Ἀφροδίτης.
Ὣς οἱ μὲν δαίνυντο καθ᾽ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα
Γείτονες ἠδ᾽ ἑταῖροι Μενελάου κυδαλίμοιο,
Τερπόμενοι. μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς,
Φορμίζων· δοιὼ δὲ κυβιστητῆρε κατ᾽ αὐτοὺς
Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνεον κατὰ μέσσον.
Τῶ δ᾽ αὖτ᾽ ἐν προθύροισι δόμων αὐτώ τε καὶ ἵππω,
Τηλέμαχος θ᾽ ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
Στῆσαν· ὁ δὲ προμολὼν ἵδετο κρείων Ἐτεωνεύς,
Θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο·
Βῆ δ᾽ ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν·

Ἀγ-

ODYSSEÆ HOMERI IV. LIBRI

Argumentum.

APud Menelaum hoſpitio exceptus cum Piſiſtrato Telemachus, nunciat ea quæ in Ithaca a procis fiebant. Deinde narrat ipſi Menelaus de reditu Græcorum, & Protei vaticinio, per quod cognovit Agamemnonis mortem, quodque Ulyſſes apud Calypſo eſſet. Sed proci conſultant de Telemacho occidendo. Conſolatur autem Pallas per ſomnium Penelopen, filii profectionem graviter ferentem, per ſimulachrum, ſimilis facta Iphthimæ Penelopes ſorori.

Δ. Diſcit de patre ab Atrida inſidiis circumdatus filius.

AT illi venerunt in cavam Spartam amplam:
Ad domum autem diverterunt Menelai glorioſi.
Hunc invenerunt celebrantem nuptias multis civibus,
Filii atque filiæ inculpatæ, ſua in domo.
Hanc quidem Achillis agminum perruptoris filio mittebat:
(In Troja enim primum ſpoponderat atque annuerat
Daturum: illis vero dii nuptias efficiebant.
Eam ipſe illuc cum equis & curribus mittebat ire
Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.)
Filio autem ex Sparta Alectoris dedit filiam,
Qui ei in ſenectute natus erat fortis Megapenthes
E ſerva: Helenæ enim dii prolem non amplius oſtendebant,
Ex quo ſemel genuerat filiam amabilem
Hermionem, quæ ſpeciem habebat aureæ Veneris.
Sic hi quidem epulabantur per ſublimem magnam domum
Vicini & cives Menelai glorioſi,
Oblectantes ſe. inter eos autem cantabat divinus Muſicus,
Citharam pulſans: duoque ſaltatores inter eos
Cantum auſpicantes ſaltabant in medio.
Cæterum in veſtibulo ædium ipſique & equi,
Telemachus heros & Neſtoris inclytus filius
Stabant: ipſe vero procurrens vidit potens Eteoneus,
Strenuus armiger Menelai glorioſi,
Ivitque annuncians per domos paſtori populorum:

Pro-

Ἀγχῦ δ' ἰσάμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ξεῖνω δή πνε τώδε, διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε,
Ἄνδρε δύω, γενεὴ ὃ Διὸς μεγάλοιο ἔοικεν·
Ἀλλ' εἶπ' εἰ σφῶϊν καταλύσομεν ὠκέας ἵππους,
Ἦ ἄλλον πέμπωμεν ἰκωμέμεν ὅς κε φιλήσῃ.
Τὸν δ' μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Οὐ μὲν νήπιος ἦθα βοηθοίδην Ἐτεωνὸν
Τοφρὶν, ἀτὰρ μὲν νῶϊ γε πάϊς ὡς νήπια βάζεις.
Ἦ τ μὲν δὴ νῶϊ ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε
Ἄλλων ἀνθρώπων δόρ' ἰκόμεθ', αἴκέ ποθι Ζεὺς
Ἐξοπίσω περ πωσὶ θοϊζύῃ. ἀλλὰ λύ' ἵππους
Ξείνων, ἐς δ' αὐτὸς προτέρω ἄγε δοινηθῆναι.
Ὣς φάτ'. ὁ δ' ἐκ μεγάροιο διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
Ὀτρηρὸς θεράποντας ἅμ' ἑσπέσθαι ἑοῖ αὐτῷ.
Οἱ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγὰ ἰδρώοντας·
Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἱππείῃσι κάπῃσι,
Πὰρ δ' ἔβαλον ζειὰς, ἀνὰ δ' κρῖ λευκὸν ἔμιξαν·
Ἅρμασι δ' ἔκλιναν πρὸς τοίχια παμφανόωντα,
Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον. οἱ δ' ἰδόντες
Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.
Ὡς τε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης
Δῶμα κατ' ὑψερεφὲς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Εἰς ῥ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λόεσθην.
Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λόεσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας ἕλκαν βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
Εἵς ῥα θρόνους ἕζοντο παρ' Ἀτρεΐδῃ Μενελάῳ.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δ' ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πολλ' ὀπάσασα, χαριζομένη παρεόντων·
Δαιτρὸς δ' κρεάων πίνακας παρέθηκεν ἀείρας
Πλωτοίων· παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
Τὼ δὲ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Σίτου θ' ἅπτεσθον, καὶ χαίρετον· αὖτὰρ ἔπειτα
Δείπνου παυσαμένω, εἰρησόμεθ' οἵτινες ἐστὲ
Ἀνδρῶν. οὐ γὰρ σφῶϊν γε γενὴ ἀπόλωλε τοκήων,
Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἐσσὶ διοτρεφέων βασιλήων,
Σκηπτούχων· ἐπεὶ οὔ κε κακοὶ τοιοῦδε τέκοιεν.
Ὣς φάτο· καὶ σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν

Ὃν

Prope autem ſtans verba velocia dixit:
Hoſpites quidam iſti, Jovis alumne Menelae,
Viri duo, proli vero Jovis magni ſimiles ſunt:
Sed dic an ipſis ſolvere debeamus veloces equos,
Aut ad alium mittamus ire qui eos amice excipiat.
Sed hunc admodum indignabundus allocutus eſt flavus Menelaus:
Non quidem ſtultus eras Boethide Eteoneu
Antea, at nunc quidem puer veluti puerilia loqueris.
Nos certe hoſpitalia multa poſtquam edimus
Aliorum virorum huc venimus, ſicubi Jupiter
In poſterum ſaltem liberaret ab ærumna. ſed ſolve equos
Hoſpitum, ipſoſque in conſpectum adduc ad epulandum.
Sic ait. ille vero ex ædibus prorupit, vocabatque cæteros
Strenuos famulos una, ut ſequerentur ſe ipſum;
Hi vero equos quidem ſolverunt ſub jugo ſudantes:
Et hos quidem alligarunt ad equina præſepia,
Apponebant autem avenas, & hordeum album admiſcuerunt:
Currus vero poſuerunt ad parietem collucentem,
Sed ipſos duxerunt in auguſtam domum. Qui contemplantes
Admirabantur per domum Jovis alumni regis.
Inſtar enim ſolis ſplendor erat atque lunæ
Domum per excelſam Menelai glorioſi.
At poſtquam ſaturati ſunt videndo oculis,
Ad labra deſcendentes perpolita lavabant.
Hos poſtquam igitur ancillæ laverunt, & unxerunt oleo,
Circumque veſtes villoſas poſuerunt ipſis atque tunicas,
In ſellas collocarunt prope Atridem Menelaum.
Aquam autem ancilla in gutturnio fudit ferens
Pulchro, aureo, ſuper argenteo lebete,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit menſam.
Cibum vero veneranda proma appoſuit ferens,
Fercula multa imponens, largiens de præſentibus:
Structor autem carnium lances propoſuit tollens
Diverſarum: ipſiſque appoſuit aurea pocula.
Hos etiam data dextra alloquutus eſt flavus Menelaus:
Cibum ſimul attingite, & gaudete: cæterum deinde
Cibo ſaturati, interrogabimus quinam ſitis
Hominum: non enim veſtrorum utiquè genus periit parentum,
Sed virorum genus eſtis Jovis alumnorum regum,
Sceptriferorum: ſiquidem haud ignavi tales genuerunt.
Sic ait: & ipſis terga bovis pinguia appoſuit

Ο"φ' ὲν χερσὶν ἐλὼν, τὰ ῥά οἱ γέρα πάρθεσθω αὐτῷ·
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα φορκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος φροσεφώνεε Νέσορος υἱόν,
Ἄγχι ἐὼν κεφαλῆι, ἵνα μὴ πάθοιεθ' οἱ ἄλλοι,
Φράζεο Νεσορίδη τῷ μῷ κεχαρισμένε θυμῷ,
Χαλκῷ τε σεροπῇ καὶ δώματα ἠχήεντα,
Χρυσῷ τ', ἠλέκτρῳ τε, καὶ ἀργύρῳ, ἠδ' ἐλέφαντος.
Ζηνός πω τοιήδε γ' Ὀλυμπίῳ ἔνδοθεν αὐλή.
Ὅσσα τάδ' ἄσσετται πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
Τῶ δ' ἀγοραόντος ξιάετο ξανθὸς Μενέλαος,
Καί σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τέκνα φίλ', ἤτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἄν τις ἐρίζοι·
(Ἀθάνατοι γὰρ τῷ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν)
Ἀνδρῶν δ' ἤ κεν τίς μοι ἐρίσσεται, ἠὲ καὶ οὐχί,
Κτήμασιν. ἦ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ πολλ' ἐπαληθεὶς
Ἠγαγόμην ἐν νηυσὶ, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον
Κύπρον Φοινίκην τε· καὶ Αἰγυπτίους ἐπάλητο,
Αἰθίοπάς θ' ἱκόμην, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβούς,
Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἅφαρ κεραοὶ τελέθουσι.
Τρὶς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν·
Ἔνθα μέν οὔτε ἄναξ ὀπάδοιο, οὔτέ τι ποιμὴν,
Τυρῷ καὶ κρειῶν, οὐδ' γλυκεροῖο γάλακτος·
Ἀλλ' αἰεὶ πιφέχουσιν ἐπιτεινὸν γάλα θῆσθαι.
Ἕως ἐγὼ δὴ κεῖνα πολὺν βίοτον συναγείρων
Ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνε,
Λάθρη, ἀνωΐστι, δόλῳ ὀλομένης ἀλόχοιο·
Ὥς οὔτοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
Καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκουέμεν, οἵτινες ὔμμιν
Εἰσίν· ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
Εὖ μάλα ναιετάοντα, κεχωσμένον πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὧν ὄφελον τριτάτῳ περ ἔχων ἐν δώμασι μοίρῳ
Ναίειν, οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι οἳ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν ἀρείῃ, ἑκὰς Ἄργεος ἱπποβότοιο.
Ἀλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν,
Ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Παύομαι· αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.
Τῶν πάντων ὅ τόσον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ,
Ὡς ἑνὸς, ὅσε μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδωδὴν
Μνωομένῳ. ἐπεὶ οὔτις Ἀχαιῶν πώς' ἐμέγαιρεν

Ὅσσ'

Assata in manibus capiens, quæ ei munera apposuerant ipsi.
Hi vero ad edulia parata apposita manus porrexerunt.
Cæterum postquam potus & cibi amorem emiserunt,
Tum Telemachus alloquutus est Nestoris filium,
Prope admovens caput, ut ne audirent alii:
Considera Nestoride meo gratissime animo,
Ærisque splendorem & domum sonoram,
Aurique electrique, & argenti, atque eboris.
Jovis nimirum talis est Olympii intus aula,
Quanta hæc infinita multa: admiratio me occupat inspicientem.
Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,
Et ipsos compellans verba volatilia dixit:
Filii chari, equidem cum Jove mortalium nemo contenderit:
(Immortalia enim ejus habitacula & facultates sunt)
Hominum vero sive aliquis mecum contendat, sive non,
Facultatibus. certe multa passus & multum errans
Vectus in navibus, & octavo *demum* anno veni
In Cyprum Phœnicemque: & Ægyptios oberrans,
Æthiopesque adii, & Sidonios, & Erembos,
Et Lybiam, ubi agni protinus cornuti sunt.
Ter enim pariunt oves per annum perfectum:
Ibi enim neque herus indigens est, neque pastor,
Casei & carnium, neque dulcis lactis:
Sed semper præbent durantes in totum annum lac mulgendum.
Interea dum ego circa illa multum victum congregans
Errabam, interea mihi fratrem alius interfecit,
Clam, ex improviso, dolo pernicioseæ uxoris:
Sic minime lætus istis facultatibus impero.
Et ex patribus ista eratis audituri, qui quidem vobis
Sunt, quandoquidem valde multa passus sum, & perdidi domum
Perquam bene habitatam, capientem multa & pretiosa.
Quorum debebam vel tertiam habens in domo partem
Habitare, illi vero viri salvi esse, qui tum perierunt
Troja in lata, longe ab Argis equos pascentibus.
Sed tamen omnes quidem lugens & deflens,
Crebro domi desidens nostræ,
Interdum quidem luctu mentem oblector, interdum rursus
Quiesco. brevis enim satietas molesti luctus,
Horum omnium non tantum lugeo, tametsi mœstus,
Ut unius gratia, qui mihi somnum invisum facit & cibum
Recordanti. quoniam nullus Græcorum tanta laboravit

Quan-

Ο"ως Ο'δυσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο· τῷ δ' ἄρ' ἔμελλεν
Αὐτῷ καὶδὶ ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
Κεῖνε, ὅπως δὴ δηρὸν ἀπείχεται. οὐδέ τι ἴδμεν
Ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκεν· ὀδύρονται νύ πε αὐτὰ
Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
Τηλέμαχός θ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑπ' ἴμερον ὦρσε γόοιο.
Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε πατρὸς ἀκούσας,
Χλαίνῃ πορφυρέῃ ἀντ' ὀφθαλμοῖϊν ἀνασχών
Ἀμφοτέρῃσι χερσί· νόησε δέ μιν Μενέλαος·
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἠέ μιν αὐτὰ πατρὸς ἐάσειε μνησθῆναι,
Ἢ" ὥρῃ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε μυθήσαιτο.
Ἐ"ως ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν,
Ἐκ δ' Ἐλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑψορόφοιο
Ἦλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα·
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' Ἀδρήστη κλισίην ἐὐτυκτον ἔθηκεν·
Ἀλκίππη δ' ὑπέπτυε φέρσεν μαλακὴν ἐρίοιο·
Φυλὼ δ' ἀργύρεον τάλαφον φέρε, τόν οἱ ἔδωκε
Ἀλκάνδρη Πολύβοιο δάμαρ, ὃς ἔναι' ἐνὶ Θήβῃς
Αἰγυπτίῃς, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κεῖται.
Ὅς Μενελάῳ δῶκε δύ' ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
Δοιὰς δ' τρίποδας, δέκα δ' χρυσοῖο τάλαντα·
Χωρὶς δ' αὖθ' Ἑλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα,
Χρυσῷ τ' ἠλακάτῳ, τάλαφόν θ' ὑπόκυκλον ὅπασσεν,
Ἀργύρεον, χρυσῷ δ' ὅτε χείλεα κεκράαντο·
Τὸν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλὼ πωέθηκε φέρουσα,
Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἠλακάτη τετάνυστο ἰοδνεφὲς εἶρος ἔχουσα.
Ἕζετο δ' ἐν κλισμῷ, ὑπὸ δ' θρῆνυς ποσὶν ἧεν·
Αὐτίκα δ' ἤγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα,
Ἴδμεν δὴ Μενέλαε Διοτρεφὲς οἵ τινες οἵδε
Ἀνδρῶν δὴ χέτόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω· κέλεται δέ με θυμός.
Οὔ γάρ πω τινά φημι ἐοικότα ὧδε ἰδέσθαι
Οὔτ' ἀνδρ', οὔτε γυναῖκα, (σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν)
Ὡς ὃδ' Ὀδυσῆϊ μεγαλήτορι εἰ ἔοικε
Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
Κεῖνος ἀνήρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἵνεκ' Ἀχαιοὶ
Ἦλθετ' ὑπὸ Τροίῃ, πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Οὔτω

Quanta Ulyſſes laboravit & ſuſtulit: ob hæc futurum erat
Ut ipſi dolores evenirent, mihi vero triſtitia ſemper inceſſabilis
Ejus *cauſa*, quoniam diu longe abeſt. neque ſcimus
Vivatne ille an mortuus ſit: deflent utique illum
Laerteſque ſenex & prudens Penelope,
Telemachuſque, quem reliquit recens natum in domo.
Sic ait. huic autem ob patrem deſiderium excitavit luctus.
Lachrymas vero a palpebris humi fudit patrem audiens,
Veſtem purpuream oculis obtendens
Utraque manu: agnovit autem Menelaus ipſum.
Deliberavitque deinde in mente & in animo,
An ipſum patris ſineret meminiſſe,
An prior interrogaret, ſingulaque diceret.
Interim dum ille iſta deliberabat in mente & in animo,
Helena ex thalamo odorifero excelſo
Egreſſa eſt, Dianæ aureum arcum habenti ſimilis:
Huic ſtatim Adraſta ſellam benefactam appoſuit:
Alcippe vero tapetem ferebat mollis lanæ:
Phyloque argenteum calathum ferebat, quem illi dedit
Alcandra Polybi uxor, qui habitabat in Thebis
Ægyptiacis, ubi plurima in ædibus bona jacent.
Qui Menelao dedit duo argentea labra,
Geminoſque tripodas, & decem auri talenta:
Privatim vero rurſus Helenæ uxor dedit pulchra dona,
Aureamque colum, calathumque ſubrotatum præbuit,
Argenteum, auro vero labia immixta erant:
Hunc itaque ei ancilla Phylo appoſuit ferens,
Filo pulchre elaborato repletum: cæterum ſuper eum
Colus extenſa erat violaceam lanam habens.
Sedit autem in ſella, ſcabellumque ſub pedibus erat:
Continuo autem illa verbis maritum interrogabat ſingula.
Scimus utique Menelae Jovis alumne quinam hi
Hominum glorientur veniſſe noſtram domum?
Mentiar, an verum dicam: jubet me animus.
Nullum enim unquam puto ſimilem adeo vidiſſe
Neque virum, neque mulierem, (admiratio me tenet aſpicientem)
Ut iſte Ulyſſis magnanimi filio ſimilis
Telemacho, quem reliquit recens natum domi ſuæ
Ille vir, quando mei impudentis gratia Achivi
Veniſtis ad Trojam, bellum ingens agitantes.
Hanc viciſſim reſpondens allocutus eſt flavus Menelaus:

Sic

Οὕτω νωῖ χ' ἐγὼ νοέω γωίαι ὡς σὺ ἔίσκεις.
Κείνω γὼ τοιοίδε πόδες, τοιαίδε τε χεῖρες,
Ὀφθαλμῶν τε βολαὶ, κεφαλή τ', ἐφύπδθέ τε χαῖται.
Καὶ νωῖ ἤτοι ἐγὼ μεμνημένω ἀμφ' Ὀδυσῆϊ,
Μυθεόμην ὅσα κεῖνω ὀϊζύσας ἐμόγησεν
Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβε,
Χλαίνω πορφυρέω, ἀντ' ὀφθαλμοῖϊν ἀνασχών.
Τὸν δ' αὖ Νεσορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρείδη Μενέλαε Διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Κείνα μέν τοι ὄδ' ὡς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλὰ σαόφρων ὄρσι, νεμεσσᾶται δ' ἐνὶ θυμῷ,
Ὅς δ' ἐλθὼν τοσσῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν
Ἄντα σέθεν, τῷ νωῖ θεῷ ὡς τερπόμεθ' αὐδῇ.
Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε γερηνίω ἱππότα Νέσωρ
Τῷ ἅμα πομπὸν ἕπεσθαι. ἐέλδετο γάρ σε ἰδέσθαι,
Ὄφρά οἱ ἤ τι ἔπω ὑποθήσεαι, ἠέ τι ἔργον.
Πολλὰ γὰρ ἄλγε' ἔχει πατρὸς πάϊς οἰχομένοιο,
Εἰ μεγάροις, ᾧ μή τι πολλοὶ ἀοσσητῆρες ἕωσιν·
Ὡς νωῖ Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
Εἰσ' οἵ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ φίλω ἀνέρι υἷος ἐμὸν δῶ
Ἵκεθ', ὃς εἵνεκ' ἐμεῖο πολεῖς ἐμόγησεν ἀέθλους·
Καί μιν ἔφλω ἐλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων
Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπὲρ ἅλα νόσον ἔδωκε
Νηυσὶ θοῇσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύοπα Ζεύς·
Καὶ κέν οἱ Ἄργεϊ ναίειν πόλιν, ἠδ' δώματ' ἔτευξα,
Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκεϊ ᾧ,
Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίδην πόλιν ἐξαλαπάξας,
Αἳ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῷ·
Καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας
Ἄλλο διέκρινε φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
Πρίν γ' ὅτε δὴ θλωάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν.
Ἀλλὰ τὰ μέν πω μέλλεν ἀγάασεσθαι θεὸς αὐτὸς,
Ὅς κεῖνον δύσλυτον ἀνόσιμον οἷον ἔθηκεν.
Ὣς φάτο. τοῖσι δ' πᾶσιν ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο.
Κλαῖε μὲν Ἀργείη Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
Κλαῖε δ' Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος·
Οὐδ' ἄρα Νέσορος υἱὸς ἀδακρύτω ἔχεν ὄσσε.
Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Τόν ῥ' Ἠὼς ἔκτεινε φαεινῆς ἀγλαὸς υἱός.

Τῷ

Sic nunc ego quoque cogito uxor ut tu putas.
Illius enim ejuſmodi pedes, ejuſmodique manus,
Oculorumque jactus, caputque, & ſuperne comæ.
Et nunc ſane ego recordatus de Ulyſſe,
Loquebar quantas ille ærumnas patiens toleravit
Pro me: at hic amaras a palpebris lachrymas ſtillavit,
Veſtem purpuream oculis prætendens.
Hunc rurſus Neſtorides Piſiſtratus allocutus eſt:
Atride Menelae Jovis alumne, dux populorum,
Equidem illius hic filius eſt vere, quemadmodum dicis:
Sed modeſtus eſt, indignumque putat in animo,
Huc veniens primum, interpellationes proferre
Coram te, cujus nos dei tanquam delectamur voce.
Cæterum me miſit ſenex eques Neſtor
Hunc ſimul comes ſequerer. cupiebat enim te videre,
Ut ei aut verbis conſulas, aut re ipſa.
Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius abſentem,
Domi ſuæ, cui non multi auxiliatores ſunt:
Sic nunc Telemacho: hic quidem abeſt, neque ei alii
Sunt qui per populum avertant malum.
Hunc viciſſim allocutus eſt flavus Menelaus:
Papæ, certe perquam amici viri filius meam domum
Venit, qui mei gratia plurima ſubiit certamina.
Atque ipſum putabam reverſum amaturum eſſe præter cateros
Argivos, ſi nobis ſuper mare reditum dediſſet
Navibus velocibus fieri Olympius late videns Jupiter:
Et ſane ei in Argo ſtatuiſſem urbem, & ædes ædificaſſem,
Ex Ithaca adducto cum facultatibus & filio ſuo,
Et omni populo, unam urbium evacuans,
Quæ circum habitabantur, regnanturque mihi ipſi:
Et crebro hic exiſtentes conſuetudinem habuiſſemus: neque nos
Aliud ſeparaſſet amanteſque, oblectanteſque,
Donec jam mortis nigra nebula obtexiſſet.
Sed hæc fortaſſe inviſurus erat deus ipſe,
Qui illum infelicem abſque reditu ſolum reddidit.
Sic ait. his vero omnibus voluptatem excitavit luctus.
Flebat quidem Argiva Helena ex Jove nata,
Flebat etiam Telemachuſque & Atrides Menelaus:
Neque ſane Neſtoris filius abſque lachrymis habebat oculos.
Recordabatur enim in animo inculpati Antilochi,
Quem ſane Auroræ interfecit ſplendidæ inclytus filius:

Τῶ ὄγ' ὀπμνηθεὶς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν,
Ἀτρείδη, πέρι μέν σε βοτῆϳ πεπνυμένον ἔϕϳ
Νέσϑαι φάϗ' ὁ γέρων, ὅτ' ὀπμνησαίμεθα σεῖο
Οἵσιν ἐνὶ μεγάροισι, ϗ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.
Καὶ νῶϊ εἴπ πᾳ ὀξὶ, πίϑοιό μοι· ᾳ γὰ ἔγωγε
Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ ϗ ἠὼς
Ἔσεται ἠριγένεια. νεμεσσῶμαί γε μὲν ᾳ ὄϳν
Κλαίειν ὅς κε ϑάνῃσι βροτῆϳ ϗ πότμον ὀπάσσῃ.
Τῶπ νυ ϗ γέρας οἷον ὀϊζυροῖσι βροτοῖσι,
Κείρασθαί τε κόμω, βαλέειν τ' ἀπὸ δάκρυ πῳειῶν.
Καὶ γὰ ἐμὸς τέϑνηκεν ἀδελφεὸς, ὅπ χάκιος
Ἀργείων· μέλλεις ϳ σὺ ἴδμεναι. ᾳ γὰρ ἔγωγε
Ἤντησ', ὄϳ ἴδον· πέρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, ϖερὶ μεν ϑείειν τυχῶ, ἠϳ μαχήτω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος ϖροσέϕη ξύνϑος Μενέλαος,
Ὦ ϕίλ', ἐπεὶ πόσα εἶπες ἔσ' ἂν πεπνυμένος ἀνὴρ
Εἴποι ϗ ῥέξειε, ϗ ὃς ϖρογενέσερος εἴη·
(Τοίῳ γὰρ ϗ πατρὸς ὁ ϗ πεπνυμένα βάζεις·
Ῥεῖα δ' ἀϱίγνωτος γόνος ἀνέρος ᾧ τε Κρονίων
Ὄλβον ὀπκλώσῃ γαμέοντί τε γενομένῳ τε·
Ὡς νῶϊ Νέσορι δῶκε ϖάμπερὲς ἤματα πάντα,
Αὐτὴ μὲν λιπαφῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν,
Υἷάς αὖ πινυτάς τε ϗ ἔγχεσιν ἔϕϳ ἀρίστους)
Ἡμεῖς ϳ κλαυθμὸν μὲν ἐάσομεν, ὃς ϖρὶν ἐτύχϑη·
Δόρπᾳ δ' ἐξαῦτις μνησώμεϑα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδωρ
Χεάντων· μῦϑοι ϳ ϗ ἠῶϑέν πᾳ ἔσονται
Τηλεμάχω ϗ ἐμοὶ, ϖϱφιπέμεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ'. Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδωρ ὀπὶ χεῖρας ἔχεεν,
Ὀτρυνὸς ϑεράπων Μενελάϖ κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαϑ' ἑτοῖμα ϖροκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Ἔνϑ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα.
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε ϕάρμακον ἔνϑεν ἔπινον,
Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶ ὀπλίϑον ἁπάντων.
Ὅς τὸ κατὰβρ;ξειεν ἐπὶω κρητῆϱι μιγείη,
Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ πῳειῶν,
Οὐδ' εἰ οἱ κατατεθναίη μήτηρ τε πατήρ τε,
Οὐδ' εἰ οἱ ϖροπάροιϑεν ἀδελφεὸν ἢ ϕίλον ὑὸν
Χαλκῷ δηϊόωεν, ὁ δ' ὀφϑαλμοῖσιν ὁρῷτο.
Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε ϕάρμακα μητιόεντα
Ἐσθλὰ, τά οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος ϖολύκοιπις
Αἰγυπτίη, τῇ πλεῖσα φέρει ζείδωρος ἄρουρα

230 Φάρ-

Hujus ille recordatus verba volatilia dixit:
Atride, ſupra alios mortales te prudentem eſſe
Neſtor dicebat ſenex, cum faceremus mentionem tui
Suis in domibus, & nos mutuo interrogaremus.
Quare nunc ſi forte licet, pareas mihi: non enim ego
Delector flens poſt cœnam: ſed & aurora
Erit aere genita; indignor quidem nihil
Deflere *illum* qui mortuus fuerit mortalium & fatum obierit.
Hic nimirum honos eſt ſolus miſeris mortalibus,
Tondereque comam, profundereque lacrymas a genis:
Etenim meus mortuus eſt frater, neutiquam ignaviſſimus
Argivorum; debes autem tu ſcire. non enim ego
Adfui, neque vidi: ſupra autem alios ferunt fuiſſe
Antilochum, ſupra alios & currendo velocem, & bellatorem.
Hunc autem excipiens allocutus eſt flavus Menelaus:
O amice, quandoquidem talia dixiſti quæcunque prudens vir
Diceret & faceret, & qui major natu eſſet:
(Talis enim & patris es, quare etiam ſapienter loqueris.
Facilis enim cognitu proles viri cui Saturnius
Felicitatem deſtinat & uxorem ducenti & naſcenti:
Quemadmodum nunc Neſtori dedit jugiter diebus omnibus;
Ipſum quidem molliter ſeneſcere domi ſuæ,
Filios rurſus prudentes & haſta eſſe optimos)
Nos vero fletum relinquemus, qui prius incidit:
Cœnæ autem rurſus memores ſimus, manibuſque aquam
Infundant: ſermones autem etiam mane erunt
Telemacho & mihi, ad colloquendum invicem.
Sic ait. Aſphalio vero aquam manibus infudit,
Strenuus famulus Menelai glorioſi.
Hi vero ad edulia parata appoſita manus mittebant.
Ibi tum alia excogitavit Helena Jove prognata.
Protinus ergo in vinum miſit medicamen unde bibebant,
Luctui iræque adverſum; malorum oblivionem inducens omnium.
Qui illud biberit poſtquam crateri mixtum eſt,
Non utique tota die profuderit lacrymas per genas
Neque ſi ei mortui fuerint materque paterque,
Neque ſi ei coram fratrem aut chatum filium
Ferro trucidarent, ipſe vero oculis videret.
Talia Jovis filia habebat medicamina utilia
Bona, quæ illi Polydamna præbuerat Thonis uxor
Ægyptia, qua plurima producit fertilis terra

Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δ' λυγρά.
Ἰητρὸς δ' ἕκαστος ὀπιδάμνιος ᾧδε πάντων
Ἀνθρώπων· ἦ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἰνοχοῆσαι,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν,
Ἀτρεΐδη Μενέλαε Διοτρεφὲς, ἦ δὴ καὶ οἴδε
Ἀνδρῶν ἐσθλῶν παῖδες, (ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ
Ζεὺς ἀγαθόν τε κακόν τε δίδοι· δύναται γὰρ ἅπαντα)
Ἧτοι νῦν δαίνυσθε καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
Καὶ μύθοις τέρπεσθε· ἐοικότα γὰρ καταλέξω.
Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω
Ὅσσοι Ὀδυσῆος ταλασίφρονος εἰσὶν ἄεθλοι·
Ἀλλ' οἷον τὸ δ' ἔρεξε καὶ ἔτλη κυρτὸς ἀνὴρ
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί·
Αὐτὸν μιν πληγῇσιν ἀεικελίῃσι δαμάσας,
Σπεῖρα κάκ' ἀμφ' ὤμοισι βαλὼν, οἰκῳῖ ἐοικὼς,
Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδυ πόλιν εὐρυάγυιαν·
Ἄλλῳ δ' αὖτ' φωτὶ κατακρύψας ἰήσκε
Δέκτῃ, ὃς ἄμ' τοῖος ἔην ὅτε νηυσὶν Ἀχαιῶν·
Τῷ ἴκελος κατέδυ Τρώων πόλιν. οἱ δ' ἀβέκηδον
Πάντες· ἐγὼ δέ μιν οἴη ἀνέγνων τοῖον ἐόντα,
Καί μιν ἀνηρώτων· ὁ δ' ὑπεξεφαάνθη ἀλέεινεν.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἐγὼν ἐλόδην καὶ χεῖον ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἕματα ἕσσα, καὶ ὤμοσα κυρτὸν ὅρκον,
Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρῴεσσ' ἀναφῆναι
Πρίν γε τὸν ἐς νῆάς τε θοὰς κλισίας τ' ἀφικέσθαι·
Καὶ τότε δή μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
Πολλοὺς δὴ Τρώων κτείνας ταναηκέϊ χαλκῷ,
Ἦλθε μετ' Ἀργείους· κατὰ δ' φρόνιν ἤγαγε πολλήν·
Ἔνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι
Ἄψ οἶκόν δ'· ἄτην δὲ μετέστενον, ἣν Ἀφροδίτη
Δῶκ' ὅτε μ' ἤγαγε κεῖσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισαμένη, θάλαμόν τε, πόσιν τε
Οὔ τι δεδόμενον, ἔτ' ἄρ φρένας, ἔτε τι εἶδος.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα γυναῖ κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Ἤδη μὲν πολέων ἐδάην βουλήν τε νόον τε
Ἀνδρῶν ἡρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
Ἀλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Οἷον Ὀδυσῆα ταλασίφρονα ἔσχε φίλον κῆρ.

Οἷον

Medicamina, multa quidem bona mixta, multa tamen & mala.
Medicus vero unuſquique peritus ſupra omnes
Homines: ſane enim Pæonis ſunt generis.
At poſtquam immiſit, juſſitque vinum infundere,
Denuo verbis excipiens allocuta eſt:
Atride Menelae a Jove nutrite, atque etiam hi
Virorum bonorum filii, (enimvero deus aliud ſupra aliud
Jupiter bonumque malumque dat: poteſt enim omnia)
Quare nunc convivamini ſedentes in ædibus,
Et ſermonibus delectamini: decentia enim ordine dicam.
Omnia quidem non ego enarrare queam neque nominare
Quot Ulyſſis patientis ſunt certamina:
Sed qualiter iſtud fecit & ſuſtinuit durus vir
Populo in Trojanorum, ubi paſſi eſtis ærumnas Achivi:
Seipſum plagis indecentibus domans
Pannos ſordidos circumjiciens humeris, ſervo ſimilis,
Hominum infenſorum ingreſſus eſt urbem latam:
Aliique ſeipſum viro diſſimulans aſſimilavit
Mendico, qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum:
Huic ſimilis ingreſſus eſt Troum urbem. qui ignorabant
Omnes: ego vero ipſum ſola agnovi talis quod eſſet,
Et ipſum interrogabam: ille vero aſtu tergiverſabatur.
Sed cum jam ipſum laviſſem & unxiſſem oleo,
Veſtibuſque induiſſem, & juraviſſem validum juramentum,
Non prius Ulyſſem apud Trojanos produturam
Priuſquam is ad naves veloces tentoriaque veniſſet:
Tum demum mihi omnem mentem aperuit Achivorum.
Plurimos autem Trojanorum cum interfeciſſet longo ferro,
Ivit ad Argivos: deſpectum vero *Trojanis* induxit multum.
Ibi aliæ Trojanæ ſtridule ejulabant: ſed meum pectus
Gaudebat, nam jam mihi cor verſum erat ut redirem
Rurſus domum: damnum vero deflebam, quod Venus
Dederat quando me duxit hinc chara a patria terra,
Filiamque meam ſegregans, thalamumque, maritumque,
Nulli ſecundum, neque mente, neque forma.
Illam dictis excipiens allocutus eſt flavus Menelaus:
Næ *tu* quidem hæc omnia uxor pro decenti dixiſti:
Jam quidem multorum cognovi conſiliumque mentemque
Virorum Heroum, multamque peragravi terram:
Sed nondum talem ego vidi oculis
Quale Ulyſſis patientis erat amicum cor.

Οἷον χὴ τόδ' ἔρεξε χὴ ἔτλη κυρτερὸς ἀνὴρ,
Ἵππῳ ἐνὶ ξεστῷ, ἵν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον χὴ κῆρα φέροντες.
Ἦλθες ἔπειτα σὺ κεῖσε· κελαδεόμεναι δέ σ' ἔμελλον
Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβάλετο κῦδος ὀρέξαι,
Καί τοι Δηϊφοβῳ θεοειδέϊ ἕσπετ' ἰούσῃ.
Τρὶς δ' ἐφέστειξας κοῖλον λόχον ἀμφαφόωσα,
Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν ὀνόμαζες ἀρίστους,
Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
Αὐτὰρ ἐγὼ χὴ Τυδείδης χὴ δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας.
Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὁρμηθέντε
Ἢ ἐξελθέμεναι, ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε χὴ ἔσχεθεν ἱεμένω περ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν ἠῶς Ἀχαιῶν·
Ἀνηκλῃ δ' ἔσε γ' οἷῳ ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν
Ἤθελεν· ἀλλ' Ὀδυσεὺς ὄπὶ μάσακα χερσὶ πίεζε
Νωλεμέως κρατερῇσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιούς·
Τόφρα δ' ἔχ' ὄφρά σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη,
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχῳ πεπνυμένῳ ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Ἄλγιον· ὐ γάρ οἱ πῃ πάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
Οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδήρεον ἔνδοθεν ἦεν.
Ἀλλ' ἄγετ', εἰς ὄνειὼ τρέπεθ' ἡμέας, ὄφρά κεν ἧδη
Κῶπυν ὑπὸ γλυκερῷ τυρπώμεθα κοιμηθέντες.
Ὣς ἔφατ'. Ἀργείη δ' Ἑλένη δμωῇσι κέλευσε
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν. σορέσαι τ' ἐρύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι ἄλας καθύπερθεν ἕσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
Δέμνια δ' ὄρσαντο. ἐκ δ' ξείνους ἄγε κῆρυξ.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο
Τηλέμαχος θ' ἥρως καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός·
Ἀτρεΐδης δ' ἄρα θάλαμον μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο,
Παρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δῖα γυναικῶν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ὦρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆφι βίλιὼ ἀγαθὸς Μενέλαος
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δ' ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ,
Ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῷ ἐναλίγκιος ἄντην,
Τηλεμάχῳ δ' παρέζεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ἐνόμαζε,

Τί-

Quale etiam illud fecit & ſuſtinuit fortis vir,
Equo in polito, ubi inſidebamus omnes optimi
Argivorum, Trojanis cædem & fatum ferentes.
Veniſti deinde tu illuc: juſſiſſe autem te videbatur
Deus, qui Trojanis volebat gloriam præbere,
Et te Deiphobus deo ſimilis ſequebatur vadentem.
Ter autem circumluſtraſti cavas inſidias attrectans,
Nominatim vero Danaorum nominabas optimos,
Omnium Argivorum voce aſſimilata uxoribus.
Cæterum ego & Diomedes & nobilis Ulyſſes
Sedentes inter medios, audivimus ut vocaſti.
Nos quidem ambo prompti eramus facto impetu
Aut exire, aut protinus reſpondere intus:
Sed Ulyſſes prohibuit & continuit quantumvis cupidos.
Ibi alii quidem omnes taciti erant filii Achivorum:
Anticlus vero te ſolus excipere verbis
Volebat: ſed Ulyſſes os manibus premebat
Indeſinenter robuſtis, ſervavitque omnes Achivos:
Tamdiu autem detinuit donec te ſeorſim abduxit Pallas Minerva.
Hunc rurſus Telemachus prudens allocutus eſt:
Atride Menelae Jovis alumne dux populorum,
Durum eſt: non enim ei iſta depulerunt triſtem mortem,
Neque ſi ei cor ferreum intus eſſet.
Sed agite ad cubile ducite nos, ut jam
Somno a dulci delectemur dormientes.
Sic ait. Argiva autem Helena ancillis præcepit
Cubilia ſub porticu ponere, & ſtragula pulchra
Purpurea injicere, ſternereque ſuperne tapetas,
Veſteſque imponere criſpas ſuperne cooperiendo.
Illæ vero iverunt ex ædibus, facem in manibus habentes:
Cubiliaque ſtraverunt. hoſpites vero ducebat præco.
Hi quidem in veſtibulo domus illic dormiebant
Telemachuſque heros & Neſtoris inclytus filius:
Atrides vero dormivit in receſſu domus excelſæ,
Juxtaque Helena ſinuoſo peplo cubavit nobiliſſima mulierum.
Quando vero aere genita apparuit roſea digitos aurora,
Surrexit ex lecto prælio ſtrenuus Menelaus
Veſtes induens: acutumque gladium circumpoſuit humero,
Pedibus vero nitidis ſubligavit pulchra ſandalia.
Inſtititque ire ex thalamo deo ſimilis plane,
Telemacho autem aſſidebat, ſermonemque habuit, & compellavit:

Τίπτε δέ σε χρεὼ δῦρ' ἤγαγε Τηλέμαχ' ἥρως;
Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' ἀνέρα νῶϊν θαλάσσης;
Δήμιον, ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρεΐδη Μενέλαε διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Ἦλυθον εἴ ποθί μοι κλυτὸν πατρὸς ἐνίσποις.
Ἐσθίεταί μοι οἶκος, ὀλωλε δὲ πίονα ἔργα·
Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλεῖος δόμος, οἵτέ μοι αἰεὶ
Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς,
Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
Τὼνεκα νῶϊ τιὰ σὰ γούνατ' ἱκάνομαι αἴκ' ἐθέλῃσθα
Κείνῳ λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπερ ὄπωπας
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας
Πλαζομένου. πέρι γάρ μιν ὀϊζυρὸν τέκε μήτηρ.
Μηδέ τι μ' αἰδόμενος μειλίσσεο μηδ' ἐλεαίρων,
Ἀλλ' ἄντικρυ κατάλεξον ὅπως ἴδες ὀφθαλμοῖσιν.
Λίσσομαι, εἴ ποτέ τοι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεὺς
Ἢ ἔπος ἢέ τι ἔργον ὑποσχὰς ἐξετέλεσσε
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πήματ' Ἀχαιοί,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, κατά μοι νημερτὲς ἔνισπε.
Τὸν δ' μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον ἐννῆμαρ καὶ ἐνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
Νεβρὼς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνὰς,
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δ' ἔπειτα εἰῷ εἰσήλυθεν εὐνῇ,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
Ὣς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἴ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν οἷός ποτ' ἐϋκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ,
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀνασσὰς,
Καὶ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεὺς,
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε·
Ταῦτα δ' ἃ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα παρὲξ εἴποιμι ἢ ξυνιείην, ἃ δ' ἀπατήσω·
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἅλιος νημερτής,
Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ὑποκλέψω.
Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
Ἔσχον, ἐπεὶ οὔ σφιν ἔρεξα τελείους ἑκατόμβας·

Οἵ

Et quæ te neceſſitas huc egit Telemache heros,
Ad Lacedæmonem nobilem, per lata dorſa maris?
Publica, an privata? hoc mihi vere dic.
Hunc rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt:
Atride Menelae Jovis alumne, rex populorum,
Veni ſi aliquam mihi famam de patre diceres:
Comeſtur mihi domus, perieruntque pinguia opera:
Hoſtiumque virorum plena eſt domus, qui mihi perpetuo
Oves frequentes mactant & flexipedes nigras boves,
Matris meæ proci violentam injuriam inferentes.
Propterea nunc ad tua genua venio, ſiquidem velis
Illius ſævam mortem indicare, ſicubi vidiſti
Oculis tuis, aut alterius ſermonibus audiviſti
Errantis. ſupra modum enim ipſum ærumnoſum peperit mater.
Neque quicquam me veritus blandiaris neque miſertus,
Sed plane mihi enarra quemadmodum incidiſti videndo.
Precor, ſi unquam tibi aliquod pater meus bonus Ulyſſes
Aut dictum aut etiam factum pollicitus effecit
Populo in Trojanorum, ubi paſſi eſtis ærumnas Achivi,
Horum nunc mihi memento, & mihi verum dic.
Hunc graviter ingemiſcens allocutus eſt flavus Menelaus:
Papæ, certe valde ſane duri viri in cubili
Voluerunt cubare imbelles ipſi cum ſint.
Ut cum in luſtro cerva fortis leonis
Hinnulos collocans recens genitos lactentes,
Colles inveſtigat & valles herboſas
Paſcens, ille vero deinde ſuum ingreditur cubile,
Et utriſque illis ingratam mortem infert:
Ita Ulyſſes illis mortem ingratam inferet.
Utinam O Jupiterque pater & Minerva & Apollo,
Talem ſe ferens qualis olim bene condita in Lesbo,
Contentione cum Philomelide luctatus eſt inſurgens,
Proſtravitque fortiter, & gaviſi ſunt omnes Achivi:
Talem ferens cum procis *utinam* congrediatur Ulyſſes.
Omnes & brevis vitæ fierent & amari matrimonii:
Iſta vero quæ me interrogas & precaris, non equidem
Alia quam *ſunt* dixero declinando, neque decipiam:
Sed quæ mihi dixit ſenex marinus verax,
Horum nullum te ego celabo dictum neque occultabo.
In Ægypto me adhuc dii huc cupientem redire
Detinuerunt, quoniam ipſis non exhibueram perfecta ſacrificia:

Sem-

Οἱ δ' αἰεὶ βάλοντο θεοὶ μεμνῆσθαι ἐφετμέων.
Νῆσῳ ἔπειτά πῃς ὄξὶ πολυκλύσῳ ἐνὶ πόντῳ,
Αἰγύπτιος τροπάροιθε (Φάρος δέ ἑ κικλήσκουσι)
Τόσσον ἄνδιξ ὅσσον τε πλωτὴ γλαφυρὴ νηῦς
Ἤνυσεν ἢ λιγὺς ἠρῳ ὀπιπνείησιν ὄπιθεν·
Ἐν ᾧ λιμένι ὅρμῳ, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας ἐΐσας
Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀρυσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
Ἔνθά μ' ἐείκοσιν ἤματ' ἔχον θεοί· οὐδέ ποτ' ἦροι
Πνείοντες φαίνονθ' ἁλιαέες, οἵ ῥά τε νηῶν
Πομπῆες γίνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Καὶ νύ κεν ἤια πάντα κατέφθιτο καὶ μένε' ἀνδρῶν,
Εἰ μή πῃς με θεῶν ὀλοφύραθ' ἁγὲ μ' ἐσάωσε,
Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ ἁλίοιο Γέροντος,
Εἰδοθέη· τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρουσα,
Ἣ μ' οἴῳ ἔρροντι συνωΐστησε νόσφιν ἑταίρων.
Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλώμενοι ἰχθυάασκον
Γαμφηλῇσ ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
Ἡ δ' ἐμὰ ἄγχι στᾶσα ἔπος φάτο, φώνησέν τε,
Νήπιος ἦς ὦ ξεῖνε λίην τόσον, ἠὲ χαλίφρων,
Ἠὲ ἑκὼν μεθίης, καὶ τέρπεαι ἄλγεα πάσχων,
Ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκεαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δύναται, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων;
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ἐγὼ μέν τοι ἐρέω, ἥτις σύ περ ἐσσὶ θεάων,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν κατερύκομαι, ἀλλά νυ μέλλω
Ἀθανάτους ἀλιτέσθαι οἳ εὐρὺν οὐρανὸν ἔχουσιν,
Ἀλλὰ σύ περ μοι εἰπὲ (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν)
Ὅστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύθου,
Νόσιν θ', ὡς ὀΐομαι πόντον ἐλάσσομαι ἰχθυόεντα;
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίχ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω,
Πωλεῖταί πῃς δ' ἅλιος γέρων ἁλίου νημερτής,
Ἀθάνατος Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, ὅστε θαλάσσης
Πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς·
Τόνδε τ' ἐμὸν φασὶν πατέρ' ἔμμεναι, ἠδὲ τεκέσθαι·
Τόν γ' εἴπως σὺ δυώαο λοχησάμενος λελαβέσθαι,
Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύσῃ,
Νόστον θ', ὡς ὅτι πόντον ἐλάσσεαι ἰχθυόεντα,
Καὶ ὅ κέ τοι εἴπῃσι πατρὸς καὶ πότνιας μητρός,
Ὅσσ', ἐπεὶ ἐν μεγάροισι κακόν τ' ἀγαθόν τε τέτυκται,
Οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.

Ὡς

Semper enim volunt dii nos meminiſſe præceptorum.
Cæterum inſula quædam eſt undoſo in ponto,
Ægyptum ante (Pharum autem ipſam vocant)
Tantum ſemota quantum tota die cava navis
Confecit cui ſtridulus ventus aſpirat a puppi:
In ea autem portus opportunus, unde naves æquales
In pontum deducunt, poſtquam hauſerunt nigram aquam.
Illic me viginti diebus detinuerunt dii; neque unquam venti ſecundi
Spirantes apparuerunt mari flantes, qui ſane navium
Ductores ſunt ſupra lata dorſa maris.
Et fortaſſis viatica omnia conſumpta fuiſſent & robur virorum,
Niſi me aliqua dearum reſpexiſſet & me ſervaſſet,
Protei potentis filia marini ſenis,
Idothea. illi enim maxime animum commovi,
Quæ mihi ſoli in ſolicitudine verſanti occurit ſeorſim a ſociis,
Semper enim circa inſulam errantes piſcabantur
Curvis hamis: urgebat enim ventrem fames.
Hæc prope me aſtans verbum dixit, & prolocuta eſt:
Stultus es o hoſpes uſqueadeo, aut fatuus,
An ſponte ceſſas, & delectaris dolores ferens,
Qui diu in inſula detineris, neque ullum finem
Invenire potes, conficitur autem tibi cor ſociorum?
Sic ait. at ego ipſam mutuis excipiens allocutus ſum:
Sane tibi dicam, quæcunque tandem ſis dearum,
Quod ego neutiquam volens detineor, ſed videor
Immortales offendiſſe qui cœlum amplum habitant,
Sed tu mihi dic (dii enim omnia ſciunt)
Quiſnam me immortalium impedit & moratur iter,
Reditumque, ut in pontum deveniam piſcoſum?
Sic dicebam, illa vero ſtatim reſpondebat præſtantiſſima dearum:
Enimvero ego tibi o hoſpes perquam vere enarrabo,
Habitat quiſpiam hic ſenex marinus verax,
Immortalis Proteus Ægyptius, qui maris
Totius profunditates novit, Neptuni ſubminiſter:
Hunc meum ajunt patrem eſſe, atque me genuiſſe:
Quem ſi quo pacto tu poſſis ex inſidiis capere,
Qui tibi dicat viam & modum itineris,
Reditumque, ut per mare proficiſcaris piſcoſum,
Atque præterea tibi dicat o Jovis alumne, ſi modo velis,
Quodcunque tibi in domibus malumque bonumque accidit,
Abſente te per longam viam difficilemque.

Sic

Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Αὐτή νωϊ φράζεο σὺ λόχον θείοιο γέροντος,
Μήπως με προϊδὼν ἠὲ προφανεὶς ἀλέηται.
Ἀργαλέος γάρ τ' ὅγε θεὸς βροτῷ ἀνδρὶ δαμῆναι.
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως κατερέξω·
Ἦμος δ' ἠέλιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει,
Τῆμος ἄρ' ἐξ ἁλὸς εἶσι γέρων ἁλιος νημερτής,
Πρωτεὺς Αἰγύπτιος, μελαίνῃ φρικὶ καλυφθείς,
Ὃν δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν.
Ἀμφὶ δέ μιν φῶκαι νέποδες καλῆς Ἁλοσύδνης
Εὐθροαὶ εὕδουσιν, πολιῆς ἁλὸς ἐξαναδῦσαι,
Πικρὸν ἀποπνείουσαι ἁλὸς πολυβενθέος ὀδμήν.
Ἔνθά σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα ἅμ' ἠοῖ φαινομένῃφι,
Εὐνάσω ἐξείης· σὺ δ' εὖ κρίνασθαι ἑταίρους
Τρεῖς, οἵ τοι νηυσὶν εὐεστέλμοισιν ἄριστοι.
Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα τοῖο γέροντος.
Φώκας μέν τοι πρῶτον ἀριθμήσει, ἃς ἔπεισιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσεται, ἠδ' ἴδηται,
Λέξεται ἐν μέσσοισι νομεὺς ὡς πώεσι μήλων·
Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα καταδμηθέντα ἴδησθε,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ὔμμιν μελέτω κάρτός τε βίη τε,
Αὖθι δ' ἔχειν μεμαῶτα· κὴ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
Πάντα δ' γενόμενος πειρήσεται ὅσσ' ὀπὶ γαῖαν
Ἕρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ, καὶ θερμοὶ πῦρ.
Ὑμεῖς δ' ἀσειφέως ἐχέμεν, μᾶλλόν τε πιέζειν.
Ἀλλ' ὅτε κεν δή σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν,
Τοῖος ἐὼν οἷόν κε κατάδμηθέντα ἴδησθε,
Καὶ τότε δὴ λῆσαί τε βίης, λῦσαί τε γέροντα
Ἥρως· εἰρέσθαι δὲ θεῶν ὅστις σε χαλέπτει,
Νόστον θ', ὡς ὅτι πόντον ἐλάσσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἔασσεν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἤϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
Δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ὅτε τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε δὴ παρὰ θῖνα θαλάσσης ἀπορρόου
Ἤϊα, πολλὰ θεὸς γενέμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσιν ἐπ' ἔργοις.

Τό-

Sic ait. at ego ipſam viciſſim allocutus ſum:
Ipſa nunc explica tu divini inſidias ſenis,
Ne quo pacto me prævidens effugiat.
Difficilis enim eſt deus mortali homini domari.
Sic dicebam. illa vero continuo reſpondit præſtantiſſima diva:
Enimvero ego tibi hoſpes perquam vere ediſſeram.
Cum ſol medium cœlum conſcendit,
Tum ſcilicet e mari emergit ſenex marinus verax,
Flatu ſub Zephyri, nigra ſuperficie horreſcentis maris tectus,
Egreſſus vero dormit ſub ſpeecubus cavis.
Circaque ipſum phocæ natatilibus pedibus pulchræ Haloſydnæ
Frequentes dormiunt, e cano mari egreſſæ,
Acerbum ſpirantes maris profundi odorem.
Illuc te ego ducens cum aurora illuceſcente,
Collocabo ex ordine: tu vero probe elige ſocios
Tres, qui tibi apud naves tranſtratas optimi ſunt.
Omnes autem tibi enarrabo aſtutias ipſius ſenis.
Phocas quidem primum numerabit, & obibit:
At poſtquam omnes quinquenario numeraverit, atque inſpexerit,
Cubabit in medio paſtor veluti in grege ovium:
Hunc poſtquam primum ſopitum videritis,
Tum deinde vobis curæ ſit roburque viſque,
Illic vero tenete cupientem & nitentem elabi.
Omnia autem fieri tentabit quæcunque in terra
Reptilia ſunt, & aqua, & divinitus ardens ignis.
Vos autem firmiter tenete, magiſque premite.
Sed quando te ipſe interrogaverit verbis,
Talis apparens qualem conſopitum videratis,
Tum vero deſiſte a vi, ſolveque ſenem
Heros: interroga vero deorum quiſnam te affligat,
Reditumque, ut per pontum proficiſcaris piſcoſum.
Sic locuta, ſub pontum ſubiit fluctuantem:
At ego ad naves, ubi ſtabant in arena,
Ibam: plurima vero mihi cor agitabat eunti.
Cæterum poſtquam ad navem veni atque mare,
Cœnamque apparavimus, & ſupervenit divina nox,
Ac tum obdormivimus in littore maris.
Quando vero aere genita apparuit roſea digitos aurora,
Tunc ad littus maris latum tranſitum habentis
Ibam, plurima diis ſupplicans: ac ſocios
Tres ducebam, quibus potiſſimum confidebam ad omne inceptum:

Τόφρα δ' ἄρ' ἦγ' ὑποδῦσα θαλάσσης ἀμφὶ κόλπον,
Τέσσερα φωκάων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικε·
Πάντα δ' ἔσω νεόδυρτα. δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί·
Εὐνὰς δ' ἐν ψαμάθοισι διαγλάψας' ἀλίησιν,
Ἧστο μένων. ἡμεῖς δ' ἅμα χερσὶν ἤλθομεν αὐτῇ·
Εἵξεν δ' ἀνίστε, βάλεν δ' ὑπὲ δέρμα ἑκάστῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατον λόχον ἐπλέτο· τεῖρε γὰρ αἰνῶς
Φωκάων ἁλιτρεφέων ὀλοώτατον ὀδμή·
Τίς γὰρ δὴ θείοιο παρ' ἀκτίν κοιμηθείη;
Ἀλλ' αὐτὴ ἐσάωσε, καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ·
Ἀμβροσίην ὑπὸ ῥῖνα ἑκάστῳ θῆκε φέρουσα,
Ἡδὺ μάλα πνείουσαν· ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν.
Πᾶσαν δ' ἠοίην μένομεν τετληότι θυμῷ·
Φῶκαι δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα
Εἶξαν ἡιωχίζοντο κατὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἔνθ' ὅ γέρων ἦλθ' ἐξ ἁλός, εὗρε δὲ φώκας
Ζατρεφέας· πάσας δ' ἄρ' ἐπῴχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.
Ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῷ
Ὤιεθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.
Ἡμεῖς δ' αὖ' ἴάχοντες ἐπεσσύμεθ'· ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Βάλλομεν. οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης,
Ἀλλ' πρώτιστα λέων γένετ' ἠυγένειος,
Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων, καὶ πάρδαλις, ἠδὲ μέγας σῦς·
Γίνετο δ' ὑγρὸν ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.
Ἡμεῖς δ' ἀσκμαθέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνίαζ' ὁ γέρων ὁλοφώια εἰδώς,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενον προσέειπεν,
Τίς νύ τοι Ἀτρέος υἷϊ θεῶν συμφράσσατο βουλάς,
Ὄφρά μ' ἕλοις ἀέκοντα λοχησάμενον; τέο σε χρή;
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενον προσέειπον,
Οἶσθα γέρον· τί με ταῦτα πολυφραδέων ἐρεείνεις;
Ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ
Εὑρέμεναι δυσάμαν, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.
Ἀλλὰ σύ γ μοι εἰπὲ (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν)
Ὅς τις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ὅτε πόντον ἐλάσσομαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενον προσέειπεν,
Ἀλλὰ μάλ' ὤφελες Διΐ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν
Ῥέξας ἱερὰ καλὰ ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
Σὴν ἐς πατρίδ' ἵκοιο, πλέων ὑπὲρ οἴνοπα πόντον.
Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον

Interea vero illa egreſſa maris latum ſinum,
Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit:
Omnes vero erant recentes. dolum autem ſtruebat patri:
Cubilia autem in arena exſculpens marina,
Sedebat expectans. nos vero valde prope venimus eam:
Ex ordine vero collocavit, injecit autem corium unicuique.
Illic quidem moleſtiſſimæ inſidiæ erant: affligebat enim graviter
Phocarum in mari nutritarum teterrimus odor:
Quis etenim marinum apud cetum cubet?
Sed ipſa ſervavit, & excogitavit magnam utilitatem:
Ambroſiam ad nares unicuique poſuit afferens,
Dulce admodum ſpirantem: fugavitque ceti odorem.
Totum autem matutinum tempus expectavimus patienti animo:
Phocæque e mari venerunt frequentes: illæ quidem deinde
Ordine cubabant juxta littus maris.
Meridianus autem ſenex venit e mari, invenitque phocas
Obeſas: omnes vero obibat, recenſuitque numerum.
Nos autem primos recenſuit inter cetos, neque animo
Putavit dolum eſſe: deinde decubuit & ipſe.
Nos vero protinus vociferantes irruimus: manuſque
Injecimus. neque ipſe ſenex doloſæ oblitus eſt artis,
Sed primum leo factus eſt bene barbatus,
At deinde draco, & pardalis, atque ingens ſus:
Factus eſt etiam liquida aqua, & arbor excelſa.
Nos vero firmiter tenebamus patienti animo.
Sed cum jam anguſtabatur ſenex verſutias ſciens,
Tunc vero me verbis interrogans allocutus eſt:
Quis vero tibi Atrei fili deorum dedit conſilium,
Ut me caperes invitum inſidiis? cujus rei opus habes?
Sic ait: at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Scis ſenex: quid me iſta decipiens interrogas?
Quod jam diu in inſula detineor, neque ullo pacto finem
Invenire queo, conficitur autem mihi intus cor.
Sed tu ſaltem mihi dic (dii enim omnia ſciunt)
Quiſnam me mortalium impediat & avertat a via,
Reditumque, ut per pontum vadam piſcoſum.
Sic dicebam. ille vero rurſus reſpondens me allocutus eſt:
Enimvero prorſus debebas Jovique aliiſque diis
Prius litaſſe quam ſolveres, ut velociſſime
Tuam ad patriam venires, navigans per nigrum pontum.
Non enim tibi antea fatum eſt amicoſque videre, & venire

Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Πρίν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτοιο διὰ πετέηο ποταμοῖο
Αὖτις ὕδωρ ἔλθῃς, ῥέξῃς θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι·
Καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοὶ ἣν σὺ μενοινᾷς.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Οὕνεκά μ' αὖτις ἄνωγεν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
Αἰγυπτίην δ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
Ἀλλά καὶ ὣς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ταῦτα μὲν δὴ ἔτω τελέω γέρον ὡς σὺ κελεύεις·
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοὶ
Οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἰόντες,
Ἦέ πῃ ὤλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἢ ὅτι νηὸς,
Ἦὲ φίλων ἐν χερσὶν, ἐπεὶ πόλεμον πολύπαδσεν.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ἀτρεΐδη, τί μοι ταῦτα διείρεαι; οὐδέ τι σε χρὴ
Ἴδμεναι, οὐδὲ δαῶναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σε φημὶ
Δηὖτε ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὴν δὲ πάντα πύθηαι.
Πολλοὶ μὲν γὰρ τῆσδε δάμεν, πολλοὶ δ' λίποντο.
Ἀρχοὶ δ' αὖ δύο μοῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,
Ἐν νόστῳ ἀπόλοντο· μάχῃ δέ τι καὶ σὺ πεφῆσθα·
Εἷς δ' ἔτι που ζωὸς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισι·
Γυρῇσι μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε
Πέτρῃσι μεγάλῃσι, καὶ ἐξέσάωσε θαλάσσης.
Καί νύ κεν ἐκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ Ἀθήνῃ,
Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἄασθη.
Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης·
Τὸν δὴ Ποσειδάων μεγάλ' ἴκλυεν αὐδήσαντος.
Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαινάν ἑλὼν χερσὶ σιβυρτήσιν,
Ἤλασε Γυραίῃ πέτρῃ, ἀπὸ δ' ἔχισεν αὐτήν·
Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ·
Τῷ ῥ' Αἴας τοπρῶτον ἑφεζόμενος μέγ' ἄασθη,
Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πίεν ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Σὸς δέ πατὴρ ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεὸς ἠδ' ὑπάλυξεν,
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῇσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
Ἵξεσθαι, τότε δή μιν ἀνωρμάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν, μεγάλα σενάχουσα,

Ἀγχοῦ

Ad domum bene ædificatam & tuam in patriam terram,
Donec Ægypti a Jove fluentis fluvii
Rurſus ad aquas redieris, feceriſque ſacris hecatombis
Immortalibus diis qui cœlum amplum tenent:
Et tunc tibi dabunt viam dii quam tu cupis.
Sic ait. cæterum mihi fractum eſt meum cor,
Eo quod me rurſus jubebat per obſcurum pontum
In Ægyptum ire, longam viam difficilemque.
Verum etiam ſic ipſum verbis excipiens allocutus ſum:
Iſta quidem ſic perficiam ſenex ut tu præcipis:
Sed age mihi hoc dic & vere ordine recenſe,
Num omnes cum navibus illæſi redierint Achivi,
Quos Neſtor & ego reliquimus a Troja profecti,
An quiſpiam periit morte inopinata ſua in nave,
Aut amicorum in manibus, poſtquam bellum adminiſtraſſet.
Sic dicebam. ille vero me rurſus excipiens allocutus eſt:
Atride, quid me iſta interrogas? Neutiquam te convenit
Scire, neque diſcere meam mentem: neque te puto
Diu abſque lachrymis fore, poſtquam bene omnia audieris.
Multi quidem illorum domiti ſunt, plurimi vero relicti.
Duces autem duo ſoli Græcorum loricatorum
In reditu perierunt: pugnæ quidem & tu interfuiſti:
Unus autem adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
Ajax quidem in navibus domitus eſt longis remis inſtructis:
Ad Gyras quidem primum Neptunus advexit
Petras ingentes, & ſervavit e mari.
Et ſane effugiſſet mortem, quantumvis inviſus Palladi,
Niſi impium dictum protuliſſet, & valde labefactus fuiſſet.
Dixit invitis diis ſe effugiturum ingentes fluctus maris:
Hunc Neptunus magnifica audivit jactantem.
Statim deinde tridentem arripiens manu forti,
Percuſſit Gyream petram, abſciditque ipſam:
Et unum quidem illic manſit, alterum fruſtum incidit mari:
Huic ſane Ajax primum inſidens valde labefactus eſt,
Illum autem detruſit in mare ingens undoſum.
Sic ille quidem ibi periit, poſtquam bibit ſalſam aquam:
Tuus vero utcunque effugit mortem frater atque elapſus eſt
In navi concava: ſervavit enim *eum* veneranda Juno.
Sed quando propere erat ad Malearum montem arduum
Perventurus, tum ipſum abripiens procella
Pontum per piſcoſum tulit, valde ingemiſcentem,

Α᾽χῆι ἐπ᾽ ἐχαπλώι· ὄθι δώματα ναῖε Θυέστης
Τοφρίν, ἀτὰρ τότ᾽ ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.
Α᾽λλ᾽ ὅτε δὴ ϰῆ κεῖθεν ἐφαίνετο νόος ἀπήμων,
Α᾽ψ ἴ θεοὶ ἶρον στρέψω, ϰῆ οἴκαδ᾽ ἵϰονται.
Η᾽τοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης,
Καὶ ϰυσὶ ἀσπάσατο ϰὴ πατρίδα· πολλὰ δ᾽ ἀπ᾽ αὐτῆς
Δάϰρυα θερμὰ χέοντ᾽, ἐπεὶ ἀσπασίως ἴδε γαῖαν.
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ἀπὸ σϰοπιῆς εἶδε σϰοπὸς, ὃν ῥα ϰαθεῖσεν
Αἴγισθος δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ᾽ ἔϰειτο μισθὸν,
Χρυσῆ δοιὰ τάλαντα. φύλασσε δ᾽ ὅγ᾽ εἰς ἐνιαυτὸν,
Μή ἑ λάθοι πτωιὼν, μνήσαιτο δ᾽ ἀλϰῆς.
Βῆ δ᾽ ἴμεν ἀγγελέων ὡρὸς δώματα ποιμένι λαῶν·
Αὐτίϰα δ᾽ Αἴγισθος δολίῳ ἐφράσσατο τέχνῳ·
Κεινάμενος ϰατὰ δῆμον ἑείϰοσι φῶτας ἀρίστους,
Εἶσε λόχον, ἑτέρωθι δ᾽ ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ βῆ ϰαλέων Α᾽γαμέμνονα ποιμένα λαῶν,
Ι᾽ππηισιν ϰὴ ὄχεσφιν, ἀνιόν μερμηρίζων.
Τὸν δ᾽ ὡϰ εἰδότ᾽ ὄλεθρον ἀνήγαγε ϰὴ ϰατέπεφνε
Δειπνίσας, ὡς τίς τε ϰατέϰτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Οὐδέ τις Α᾽τρείδεω ἑτάρων λίπεθ᾽ οἳ οἱ ἕποντο,
Οὐδέ τις Αἰγίσθου, ἀλλ᾽ ἔϰτανεν ὲν μεγάροισιν.
Ω᾽ς ἔφατ᾽· αὐτὰρ ἔμοι γε ϰατεϰλάσθη φίλον ἦτορ.
Κλαῖον δ᾽ ὲν ψαμάθοισι ϰαθήμενος· οὐδέ νυ μοι ϰῆρ
Η᾽θελ᾽ ἔτ ζώειν ϰὴ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ϰλαίων τε ϰυλινδόμενός τ᾽ ἐϰορέσθην,
Δὴ τότε μοι προσέειπε γέρων ἅλιος ἡμερτὴς,
Μηϰέτι Α᾽τρεΐδῃ μὲ πολὺν χρόνον ἀσϰελὲς ἔτω
Κλαῖ᾽ ἐπεὶ οὐϰ ἄνυσίν τινα δήομεν· ἀλλὰ τάχιστα
Πεῖρα ὅπως ϰεν δὴ σὸν πατρίδα γαῖαν ἵϰῃαι.
Η᾽ γάρ μιν ζωόν γε ϰιχήσεαι, ἢ ϰεν Ο᾽ρέστης
Κτείνειεν ὑποφθάμενος. σὺ δέ ϰεν τάφῳ ἐντιβολήσαις.
Ω᾽ς ἔφατ᾽. αὐτὰρ ἐμοὶ ϰραδίη ϰὴ θυμὸς ἀγλαὸς
Αὖτις ὲνὶ στήθεσσι, ϰὴ ἀχνυμένῳ περ, ἰάνθη,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τέτνας μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ᾽ ὀνόμαζε
Ο᾽ς τις ἔτ ζωὸς ϰατερύϰεται ἀρεῖ πόντῳ,
Η᾽ε᾽ θνωών. ἔθέλω δὲ ϰὴ ἀχνύμενός περ ἀϰοῦσαι.
Ω᾽ς ἔφάμην. ὁ δέ μ᾽ αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Υἱὸς Λαέρτεω Ι᾽θάϰῃ ἔνι οἰϰία ναίων.
Τὸν δ᾽ ἴδον ὲν νήσῳ θαλερὸν ϰατὰ δάϰρυ χέοντα
Νύμφης ὲν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγϰῃ

Ι᾽ϰει·

Agri ad extremam oram: ubi domos habitabat Thyeſtes
Prius, at tunc habitabat Thyeſtiades Ægiſthus.
Sed cum jam & illinc apparebat reditus illabefactus,
Retro vero dii ventum verterunt, & domum venerunt.
Ille quidem lætus deſcendit in patriam terram,
Et oſculabatur attingens ſuam patriam: multæque ab ipſo
Lachrymæ calentes effundebantur, quia libenter vidit terram.
Hunc ſane a ſpecula conſpexit ſpeculator, quem conſtituerat
Ægiſthus doloſus ducens: promiſit autem mercedem
Auri duo talenta. cuſtodivit vero hic toto anno,
Ne ipſum lateret præteriens, reminiſcereturque impetuoſi roboris.
Feſtinavitque ire annunciaturus ad domos paſtori populorum:
Statim autem Ægiſthus doloſam excogitavit artem:
Electis ex plebe viginti viris eximiis,
Conſtituit inſidias, alibi autem juſſit convivium apparari.
At ipſe ivit invitans Agamemnonem paſtorem populorum,
Equis & curribus, nefanda deliberans.
Hunc inſcium mortis deduxit & trucidavit
Cœna exceptum, ut ſi quis interficiat bovem ad præſepe.
Neque quiſquam Atridæ ſociorum relictus eſt qui eum ſequebantur,
Neque quiſquam Ægiſthi: ſed trucidati ſunt in regia.
Sic ait. at mihi concuſſus eſt meus animus.
Flebamque in arenis ſedens: neque mihi cor
Volebat amplius vivere & videre lumen ſolis.
Sed poſtquam flendo volutandoque ſaturatus ſum,
Tum me allocutus eſt ſenex marinus verax:
Ne amplius Atrei fili longo tempore continenter ſic
Fleas, quoniam non remedium aliquod inveniemus: ſed citiſſime
Tenta quo pacto jam tuam in patriam terram pervenias.
Aut enim ipſum vivum deprehendes, aut Oreſtes
Interfecit præveniens: tu vero ſepulturæ intereris.
Sic ait. at mihi cor & animus generoſus
Rurſus intra pectus, etiam dolenti, lætabatur,
Et ipſum allocutus verba volatilia dixi:
Iſtos quidem jam novi: tu vero tertium virum nomina
Qui adhuc vivus detinetur in lato mari,
Aut mortuus. volo enim quamvis dolens audire.
Sic dicebam. ille vero me rurſus excipiens allocutus eſt:
Filius Laertæ in Ithaca domos habitans.
Hunc vidi in inſula lachrymas uberes fundentem
Nymphæ in ædibus Calypſus, quæ ipſum neceſſitate

Ἴ"χεν· ὁ δ' ἃ δώσαται ὧ πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' ἀτρέα νῶτα θαλάσσης.
Σοὶ δ' ἃ θέσφατον ἔστι Διοτρεφὲς ὦ Μενέλαε
Ἄργει ἐν ἱπποβότῳ θανέειν καὶ πότμον ὀπάσσαι.
Ἀλλά σ' ἐς Ἠλύσιον πεδίον καὶ πείρατα γαίης
Ἀθάνατοι πέμψουσιν, (ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθος.
Τῇ περ ῥηΐστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν,
Οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἄρ χειμὼν πολὺς, οὔτέ ποτ' ὄμβρος·
Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνείοντας ἀήτας
Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους)
Οὕνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καί σφιν γαμβρὸς Διός ἐσσι.
Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Αὐτὰρ ἐγὼν ὅτε νῆας ἅμ' ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Ἦϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὅτε νῆα κατήλθομεν ἠῒ θαλάσσῃ,
Δόρπον θ' ὁπλισάμεσθ', ὅτε τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ὅτε ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἠμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ἐν δ' ἱστοὺς τίθεμεθα καὶ ἱστία νηυσὶν ἔϊσης·
Ἐν, ᾗ καὶ αὐτοὶ βάντες ὅτε κληῖσι κάθιζον,
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἂψ δ' εἰς Αἰγύπτοιο διιπετέος ποταμοῖο
Στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τελήεσσας ἑκατόμβας.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἐόντων,
Χεῦ' Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἵν' ἄσβεστον κλέος εἴη.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· ἔδοσαν δέ μοι ἆρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν·
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἐτέλεσσον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
Ὄφρά κεν ἑνδεκάτῃ τε δυωδεκάτῃ τε γένηται·
Καὶ τότε σ' ἀμφιπέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον ἐΰξοον· αὐτὰρ ἔπειτα
Δώσω καλὸν ἄλεισον, ἵνα σπένδηαι θεοῖσιν
Ἀθανάτοις, ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρεΐδη, μή δή με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρυκε.
Καὶ γάρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ σοὶ γ' ἀνεχοίμην
Ἥμενος, οὐδέ κε μ' οἶκος ἔλοι πόθος, οὐδὲ τοκήων·
(Αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
Τέρπομαι) ἀλλὰ ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι

Ἐν

Detinet : illeque non poteſt in ſuam patriam terram pervenire,
Non enim ei adſunt naves remiges & ſocii
Qui ipſum reducant per lata dorſa maris.
Tibi vero non eſt a fato decretum divine o Menelae
In Argo equos paſcente mori & fatum obire.
Sed te in Elyſium campum & fines terræ
Immortales mittent, (ubi flavus Rhadamanthus *eſt*:
Ubi facillima vivendi ratio eſt hominibus,
Non nix, neque hyems multa, neque unquam imber:
Sed ſemper Zephyri ſuaviter ſpirantes auras
Oceanus emittit, ad refrigerandum homines)
Eo quod habes Helenam, & ipſius Jovis gener es.
Sic locutus, ſubiit in pontum fluctuoſum.
At ego ad naves ſimul cum divinis ſociis
Ibam: multaque mihi cor deliberabat incedenti.
Cæterum poſtquam ad navem venimus atque mare,
Cœnamque apparavimus, ſupervenitque immortalis nox,
Ibi tum dormivimus in littore maris.
Quando autem aere genita apparuit roſea digitos aurora,
Naves quidem ante omnia deduximus in mare Jovis,
Maloſque impoſuimus & vela navibus æquis:
Ipſi etiam ingreſſi ſuper tranſtra ſederunt,
Ordine autem conſidentes ſpumoſum mare verberabant remis.
Rurſuſque ad Ægyptum a Jove fluens flumen
Conſtitui naves, & feci legitimis hecatombis.
At poſtquam ſedavi deorum iram qui ſemper ſunt,
Aggeſſi Agamemnoni tumulum, ut inextincta gloria eſſet.
Hæc ut perfeci rĕdii: dederuntque mihi ventum ſecundum
Dii, qui me celeriter charam in patriam miſerunt:
Sed age nunc mane in ædibus meis
Donec undecimaque duodecimaque fiat dies:
Et tunc te bene mittam, dabo autem tibi ſplendida dona,
Tres equos, & currum bene politum: ac poſtea
Dabo pulchrum poculum, ut libes diis
Immortalibus, mei memor diebus omnibus.
Hunc rurſus Telemachus prudens allocutus eſt:
Atride, ne ſane me multo tempore hic detine.
Etenim in annum ego apud te utique ſuſtinerem
Sedens, neque me domus caperet deſiderium, neque parentum:
(Vehementer enim verbis ſermonibuſque tuis audiens
Oblector) ſed jam mihi afficiuntur tædio ſocii

Ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ, σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἐρύκεις.
Δῶρον δ' ὅ, τι κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔσω·
Ἵππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
Ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίοιο ἀνάσσεις
Εὐρέος, ᾧ ἔνι μὲν λωτὸς πολύς, ἐν δὲ κύπειρον,
Πυροί τε, ζειαί τε, ἠδ' ἀρύφυες κριθὴ λευκή.
Ἐν δ' Ἰθάκῃ οὔτ' ἄρ δρόμοι εὐρέες, οὔτέ τι λειμών.
Αἰγίβοτος, μᾶλλον ἐπήρατος ἱππεβότοιο.
Οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος, οὐδ' εὐλείμων,
Αἵ θ' ἁλὶ κεκλίαται· Ἰθάκη δέ τε καὶ πόρρω πάντων.
Ὣς φάτο· μείδησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Χειρὶ τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Αἵματος ἧς ἀγαθοῖο φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις.
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μετευδόσω· δώσομαι γάρ.
Δώρων δ' ὅσσ' ἂν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
Δώσω ὃ κάλλιστον καὶ τιμιώτατόν ἐστιν·
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ὀπὶ χείλεα κεκράανται·
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἑ φαίδιμος ἥρως
Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα· τεὸν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Δαιτυμόνες δ' εἰς δῶμα θεῖον βασιλῆος.
Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' αἰθοπα οἶνον·
Σῖτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλιῤῥήδεμνοι ἔνεικαν.
Ὣς οἱ μὲν τῷδ' εἶπον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
Μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσῆος μεγάροιο
Δίσκοισι τέρποντο καὶ αἰγανέῃσιν ἱέντες,
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος θεοειδὴς,
Ἀρχοὶ μνηστήρων, ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.
Τοῖς δ' ἰὼν Φρονίος Νοήμων ἐγγύθεν ἦλθεν,
Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν,
Ἀντίνο', ἦ ῥά τι ἴδμεν ἐνὶ φρεσὶν ἠὲ καὶ οὐκί,
Ὁππότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐξ Πύλου ἠμαθόεντος;
Νῆά μοι οἴχετ' ἄγων· ἐμὲ δὴ χρεὼ γίνετ' ἀνάγκη
Ἠλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι· ἔνθά μοι ἵπποι
Δώδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι πουλυέργοι
Ἀδμῆτες, τὼ κέν τιν' ἐλαυνάμενος δαμασαίμην.
Ὣς ἔφατ', οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· ἃ γὰρ ἔφητο
Εἰς Πύλον οἴχεσθαι Νηλείωνα, ἀλλά πω αὐτὸν

In Pylo divina, tu autem me ætatem hic detines.
Donum autem quodcunque mihi dabis, theſaurus ſit:
Equos tamen in Ithacam non ducam, ſed tibi ipſi
Hic relinquam in delicias: tu enim campo imperas
Lato, in quo quidem lotus frequens, in quo cyperus,
Triticum, ſpelta, atque late germinans hordeum album.
In Ithaca autem neque ſane curricula lata, neque pratum.
Eſt capripaſcua, & magis grata *mihi* quam equipaſcua.
Nulla enim inſularum eſt equis idonea, neque felix pratis,
Quæ in mari jacent: Ithaca etiam ſupra omnes.
Sic ait. riſit vero in pugna ſtrenuus Menelaus:
Manuque ipſum prehendit, verbumque dixit, & compellavit,
Sanguinis es boni chare fili, qualia loqueris:
Atqui ego tibi hæc commutabo: poſſum enim.
Donorum autem quæcunque in mea domo repoſita jacent,
Dabo quod pulcherrimum & pretioſiſſimum eſt:
Dabo tibi craterem elaboratum: argenteus autem
Eſt totus, auroque labra immixta ſunt:
Opus autem eſt Vulcani. deditque ipſum glorioſiſſimus heros
Sidoniorium rex, quando ejus domus ſuſcepit
Illuc me profectum: tibi autem volo id præbere.
Sic hi quidem hujuſcemodi inter ſeſe loquebantur.
Convivæ vero in domum ierunt divini regis.
Illi vero adducebant oves, afferebantque forte vinum:
Panem vero ipſis uxores ornatæ vittis attulerunt.
Sic illi quidem circa cœnam in ædibus laborabant.
Proci autem ante Ulyſſis ædes
Diſcis delectabantur & jaculis torquendis,
In æquato pavimento, ubi antea inſolentiam exercebant.
Antinous vero conſederat & Eurymachus deo forma ſimi-
lis,
Duces procorum, virtute enim erant longe optimi.
His filius Phronii Noemon prope accedens,
Antinoum verbis interrogans alloquebatur:
Antinoe, an quid ſcimus in mente noſtra, an non,
Quando Telemachus redit ex Pylo arenoſa?
Navem mihi abiit abducens: mihi vero opus eſt illa.
Elidem in ſpatioſam ut trajiciam: ubi mihi equæ
Duodecim fæminæ, ſubtuſque muli patientes operis
Indomiti, ex quibus aliquem adigens ſubjugarem.
Sic ait. at illi in animo obſtupeſcebant: non enim puta-
bant
Ad Pylum abiiſſe Neleiam, ſed alicubi illic

Ἀχρῶν ἢ μήλοισι πεφέμμεναι, ἠὲ συβώτῃ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός,
Νημερτές μοι ἔνισπε πότ' ὤχετο, καὶ τίνες αὐτῷ
Κῶροι ἕποντ'· Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἢ οἱ αὐτῷ
Θῆτές τε δμῶές τε· δύναιτό γε καὶ τὸ τελέσσαι.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εἰδῶ,
Ἦ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρατο νῆα μέλαιναν,
Ἠὲ ἑκὼν οἱ δῶκας, ἑοῦ προσεπεύξατο μύθῳ.
Τὸν δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ηὔδα,
Αὐτὸς ἑκὼν οἱ δῶκα. τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
Ὅππότ' ἀνὴρ τοιοῦτος ἔχων μελεδήματα θυμῷ
Αἰτίζῃ; χαλεπόν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἶη.
Κοῦροι δ' οἱ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μετ' ἡμέας,
Οἵ οἱ ἕποντ'· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
Μέντορα, ἢὲ θεὸν, τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἐώικει.
Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον
Χθιζὸν ὑπ' ἠοῖον, τότε δ' ἔμβη νηὶ Πύλονδε.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός.
Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάασατο θυμὸς ἀγαυῶν·
Μνηστῆρες δ' ἄμυδις καθίσαν, καὶ παῦσαν ἀέθλων.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός,
Ἀχνύμενος· μένος δὲ οἱ ἔνδοθι μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
Πίμπλαντ', ὄσσε δέ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι ἐίκτην.
Ὦ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε. φάμεν δέ οἱ ἀτελέσθαι.
Ἕκ τόσσων δ' ἀέκητι νέος πάις οἴχεται αὖτως
Νῆα ἐρυσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
Ἄρξει καὶ πρότερόν κακὸν ἔμμεναι· ἀλλά οἱ αὐτῷ
Ζεὺς ὀλέσσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεῦσαι.
Ἀλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θοὴν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
Ὄφρά μιν αὖτ' ἰόντα λοχήσομαι ἠδὲ φυλάξω
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης·
Ὡς ἂν ὀπισμυγδὼς ναυπλήσεται εἵνεκα πατρός.
Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπῄνεον, ἠδ' ἐκέλευον·
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνασάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος
Μύθων οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπύθετο βουλάς,
Αὐλῆς ἐκτὸς ἐών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.
Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα Πηνελοπείῃ·
Τὸν δ' ἧκατ' ἐνδὲ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια,

Κῆ-

Agris aut ovibus adeſſe, aut ſubulco.
  Hunc rurſus Antinous allocutus eſt Eupithei filius:
Vere mihi dic quando abiit, & quinam illum
Juvenes ſequuntur: ex Ithaca electi, an ſui ipſius
Mercenariique mancipiaque. poſſet autem hoc etiam perficere.
Et mihi hoc dic vere, ut bene ſciam,
An te per vim invitum privavit nave nigra,
An lubens ei dediſti, poſtquam convenit te ſermone.
  Hunc autem filius Phronii Noemon allocutus eſt:
Ipſe ſponte ei dedi. quid faceret etiam alius,
Quando vir talis habens curas in animo
Peteret? difficile ſane abnegare munus eſſet.
Juvenes autem qui in populo optimates apud nos,
Illi eum ſequuntur: ducem vero ego conſcendentem agnovi
Mentorem, aut deum, huic enim ipſi omnimodo ſimilis erat:
Sed hoc admiror: vidi hic Mentorem divinum
Heri ſub aurora, tunc autem conſcendit navem ad Pylum.
  Sic locutus abiit ad domum patris.
His vero utriſque perculſus eſt animus generoſus.
Proci vero ſimul ſederunt, & quieverunt a certaminibus.
His vero Antinous interfatus eſt Eupithei filius,
Dolens: furore vero multum mens obtenebrata
Implebatur, oculi vero ei igni ſplendenti ſimiles erant.
  Eheu, quam ingens facinus ſuperbe patratum eſt
Telem. profectio iſthæc: putamus tamen ei non perfectum iri.
Ex tot vero invitis ætate puer abiit impune
Nave deducta, electiſque per populum optimis.
Incipiet & ulterius malum eſſe: ſed illi ipſi
Jupiter perdat vim antequam nobis malum ſerat.
Sed agite mihi date navem celerem & viginti ſocios,
Ut eum ipſum venientem inſidiis excipiam atque obſervem
In freto Ithacæque Samique aſperæ:
Ut laborioſe naviget propter patrem.
  Sic ait. illi vero omnes laudabant, atque jubebant.
Statim deinde exurgentes ibant in domum Ulyſſis.
  Neque ſane Penelope longo tempore erat inſcia
Sermonum quos proci in mente profunde cogitabant.
Præco enim illi dixit Medo, qui audierat conſilia,
Extra aulam cum eſſet: illi vero interius conſilium texebant.
Feſtinabat vero ire annunciaturus per domum Penelopæ:
Sed eum in limine euntem alloquebatur Penelope,

Κῆρυξ, τίπτε δέ σε προέσδω μνησῆρες ἀγαυοί;
Ἢ εἰπέμεναι δμωῇσιν Ὀδυσῆϊ θείοιο
Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;
Μὴ μνησάσθωτες, μηδ' ἄλλοθ' ὁμιλήσωτες,
Υ'σατε ϗ πύματε νῶϊ ἐνθάδε δειπνήσειδε.
Οἷ θάμ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείρετε πολλὸν,
Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαίφρονος· ἠδέ τι πατρῶν
Υ'μετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε παῖδες ἐόντες
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μετ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν·
Οὔτέ τινα ῥέξας ἐξαίσιον, οὔτέ τι εἰπὼν
Ἐν δήμῳ· ἦτ' ὀφὶ δίκη θείων βασιλήων,
Ἄλλον μ' ἐχθαίρῃσι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.
Κεῖνος δ' ὔποτε πάμπαν ἀτύσθαλον ἄνδρα ἐώργει.
Ἀλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς ϗ ἀεικέα ἔργα
Φαίνεται, οὐδέ τις ὀφὶ χάρις μετόπισθ' ἀέργεων.
Τῷ δ' αὖτε προσέειπε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς,
Αἲ γὰρ δὴ βασίλεια τόδε πλεῖστον κακὸν εἴη·
Ἀλλὰ πολὺ μεῖζόν τε ϗ ἀργαλεώτερον ἄλλο
Μνησῆρες φράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίων·
Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὀξέϊ χαλκῷ,
Ὃς κάδε νεισόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, ἠδ' ἐς Λακεδαίμονα δῖαν.
Ὣς φάτο. τοῦ δ' αὖτε λύτο γούνατα ϗ φίλον ἦτορ·
Δηὼ δέ μιν ἀμφασίη ἐπέων λάβε, τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν, θαλερὴ δέ οἱ ἔχετο φωνή·
Οὐδὲ ὃ δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπε,
Κῆρυξ, τίπτε δέ μοι παῖς οἴχεται; ἠδέ τι μιν χρεὼ
Νηῶν ὠκυπόρων ὄπιθεν κέμεν, αἵθ' ἅλιος ἵπποι
Ἀνδράσι γίγνονται, περήσασι ϗ πολλὴν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἦ ἵνα μηδ' ὄνομ' αὖτε ἐν ἀνθρώποισι λίπηται;
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μέδων πεπνυμένα εἰδώς,
Οὐκ οἶδ' εἴ τις μιν θεὸς ὄρορεν, ἦὲ ϗ αὐτὴ
Θυμὸς ἐφορμήθη ἴμεν ἐς Πύλον, ὄφρα πύθηται
Πατρὸς εἷο ἦ νόστον, ἢ ὄν τινα πότμον ἐπέσπεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος·
Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμορθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
Δίφρῳ ἐφεζέσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
Ἀλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἷζε πολυκμήτου θαλάμοιο,
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένη. περὶ δ' ἀμφοὶ μινύριζον
Πᾶσαι ὅσαι κατὰ δῶμαθ' ἑοῖο νέαι ἠδὲ παλαιαί.
Τῇς ἀδινὸν γοόωσα μετηύδα Πηνελόπεια,

Κλυ-

Præco, cur te præmiſerunt proci inclyti?
An dicere ancillis Ulyſſis divini
Ut a labore ceſſent, hiſque ipſis convivium apparent?
Ne *me* ambierint, neve alias ad cœnam convenerint,
Ultimum & poſtremum nunc hic cœnent.
Qui frequenter congregati, victum abſumitis multum,
Facultates Telemachi prudentis: neque quicquam a patribus
Veſtris antea audiſtis, pueri cum eſſetis,
Qualis Ulyſſes erat inter veſtros parentes:
Neque ulli faciens injuriam, neque quicquam *tale* locutus
Publice: quæ conſuetudo eſt divinorum regum,
Ut alium oderit mortalium, alium amet.
Ille vero nunquam prorſus malum homini fecit.
Sed veſter quidem animus & indigna facinora
Apparent, neque ulla eſt gratia poſt benefacta.
Hanc rurſus allocutus eſt Medon ſeria callens:
Utinam ſane o regina hoc maximum malum eſſet:
Sed multo majuſque & perniciosius aliud
Proci meditantur, quod non perficiat Saturnius:
Telemachum cupiunt interficere acuto ferro,
Domum revertentem: ille vero profectus eſt ad patris famam
In Pylum ſacram, atque in Lacedæmonem nobilem.
Sic ait. at ejus illic ſoluta ſunt genua & amicum cor:
Diuque ipſam ut loqui nequiret ſtupor linguæ tenuit, eique oculi
Lachrymis impleti ſunt, tenella autem ei detenta eſt vox:
Tandem vero ipſum verbis excipiens allocuta eſt:
Præco, cur mihi filius abiit? neque ipſum opus erat
Naves celeres conſcendere, quæ maris equi
Hominibus ſunt, trajiciuntque immenſum humidum mare,
An ut ne quidem nomen ejus inter homines relinquatur?
Illam excepit deinde Medon ſeria callens,
Haud ſcio an aliquis ipſum deus impulit, an ipſius
Animus impulſus eſt ire in Pylum, ut audiat
Patris ſui aut reditum, aut quodnam fatum obierit.
Sic locutus abiit ad domum Ulyſſis:
Hanc autem dolor circumfudit animum crucians, neque amplius ſuſtinuit
In ſella ſedere, plures in domo *lices* eſſent:
Verum ſuper limen ſedebat elaborati thalami,
Miſerabiliter lamentans. circumque ancillæ ejulabant
Omnes quotquot in domo erant juvenculæ atque vetulæ.
Illas vehementer lugens alloquebatur Penelope.

Au-

Κλῦτε φίλαι· πέρι γάρ μοι Ὀλύμπιοι ἄλγε' ἔδωκαν
Εἵκ πασέων ὅσαι μοι ὁμῶ τράφεν ἠδ' ἐγένοντο·
Ἡ ῥὰ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Πωτοίης ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
Εὐθλὸν, τῶ κλέος εὐρὺ κατ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος·
Νῦν δ' αὖ ταῖδ' ἀγαπητὸ ἀνηρείψατο θύελλαι
Ἀκλέα ἐκ μεγάρων· ὃ δ' ὁρμηθέντος ἄκουσα.
Σχέτλιαι, ἠδ' ὑμεῖς περὶ φρεσὶ θέσθε ἑκάστη
Εἴκ λεχέων μ' ἀνεγεῖραι, ὅπερ ἄμεναι σάφα θυμῷ,
Ὁππότ' ἐκεῖνος ἔβη κοίλῃ ὅτι νῆα μέλαιναν.
Εἰ γὰ ἐγὼ πυθόμην, ταύτῃ ὁδὸν ὁρμαίνοντα,
Τῶ κε μάλ' ἢ κεν ἔμεινε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,
Ἢ κέ μ τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
Ἀλλά τις ὀτρηρὸς Δολίον καλέσαιτε γέροντα,
Δμῶ' ἐμόν, (ὅν μοι ἔδωκε πατὴρ ἑπὶ δῶρο κιόντι,
Καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον) ὄφρα τάχιστα
Λαέρτῃ τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,
Εἰ δή πῃ πρὰ κεῖνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφήνας,
Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἵ μεμάασιν
Οὐν καὶ Ὀδυσῆος θεῖσαι γόνον ἀντιθέοιο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη κεφαλὴ Εὐρύκλεια,
Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ με κατάκτανε νηλεῖ χαλκῷ,
Ἢ ἔα ἔνδ μεγάρῳ· μῦθον δέ τοι ὅντινα οἶσω.
Ἢ δὲ ἐγὼ τάδε πάντα· πόρον δέ οἱ ὅσσ' ἐκέλευσε,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ· ἐμεῖο δ' ἔλετο μέγα ὅρκον,
Μὴ πρίν σοι ἐρέειν πρὶν δωδεκάτην τε γενέσθαι,
Ἢ σ' αὐτὴν πυθέσθαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·
Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χρόα καλὸν ἰάπτῃς·
Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Εὔχεο Ἀθηναίῃ κούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο·
Ἢ γὰ κέν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαώσαι.
Μηδὲ γέροντα κάκα κεκακωμένον. οὐ γὰ ὀΐω
Παγχυ θεοῖς μακάρεσσι γενεὴ Ἀρκεισιάδαο
Ἔχθεται· ἀλλ' ἔτι που τις ἐπέσσεται ὅς κεν ἔχῃσι
Δώματά θ' ὑψερεφέα καὶ ἀπόρουθι πίσυρας ἀγελάς.
Ὣς φάτο. τὴ δ' ἄνησε γέρον, κέχυθε δ' ὅσσε γόοιο
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροῒ εἵματ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἐν δ' ἔθετ' ἐλοχύτας κανέῳ. ἠρᾶτο δ' Ἀθηνῇ,
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη·

Εἴπο-

Audite dilectæ : supra modum enim mihi cœlites dolores dederunt
Ex omnibus quotquot una mecum nutritæ atque natæ sunt:
Quæ antea quidem maritum bonum amisi animosum instar leonis,
Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos,
Eximium, cujus gloria lata per Græciam & medium Argos:
Nunc rursus filium unicum abripuerunt procellæ
Inglorium ex ædibus: neque abeuntem audivi.
Improbæ, neque vos quidem in animum induxistis singulæ
E lectulo me suscitare, scientes certum animo,
Quando ille conscendit cavam in navem nigram.
Si enim ego audivissem istam profectionem molientem,
Sane statim aut mansisset, quantumvis festinans ad iter,
Aut me mortuam in domo reliquisset.
Sed aliquis famulus Dolium vocet senem,
Mancipium meum, (quem mihi dedit pater jam huc eunti,
Et mihi hortum habet arboriferum) ut celerrime
Laertæ hæc omnia assidens ordine dicat,
Si fortassis aliquod ille mente consilium texens
Progressus populo deploret, qui cupit
Ejus & Ulyssis perdere prolem diis æquiparandi.
Hanc rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea:
Domina chara, tu quidem me vel interfice crudeli ferro,
Vel relinquas in ædibus: sermonem certe non celabo.
Novi ego ista omnia: præbui autem illi quæcumque postulavit,
Panem & vinum dulce: a me autem accepit magnum juramentum,
Non prius tibi dicturam quam aut duodecima adesset dies,
Aut tu ipsa desiderares, & digressum audisses:
Ut ne flens corpus pulchrum læderes:
Sed tu lota, puras corpori vestes sumens,
In superiora ædium conscendens cum ministris mulieribus,
Vota fac Palladi filiæ Jovis a capra nutriti:
Hæc enim ipsum deinde & a morte servarit.
Neque senem affligе afflictum. non enim existimo
Penitus diis beatis sobolem Arcesiadæ
Invisam esse: sed alicubi aliquis supererit qui habeat
Domos excelsas & *qui* procul *sunt* pingues agros.
Sic ait. hujus autem sedavit luctum, cohibuitque oculos a luctu.
Ipsa vero lota, puras corpori vestes sumens,
In superiora conscendit cum ministris ancillis.
Impositque molas canistris, & precata est Palladem,
Audi me a capra nutriti Jovis filia indomita:

Si

Εἴποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεὺς
Ἢ βοὸς ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηρί' ἔκηε,
Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, γλί μοι φίλον ὧδα σάωσον,
Μνησῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερφιάλοντας.
Ὣς εἰπὼν ὀλόλυξε. θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.
Μνησῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα·
Ὧδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερφιάλων,
Ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασίλεια
Ἀρτωύει, ὐδέ τι οἶδεν ὅ οἱ φόνος ὧδε τέτυκται.
Ὣς ἄρα τις εἶπεσκε. τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
Πάντας ὁμῶς, μή πως τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἴσω.
Ἀλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀνασάντες τελέωμεν
Μῦθον ὃς δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤρεμον ἦμιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐκέλευε' ἐείκοσι φῶτας ἀρίστους·
Βὰν δ' ἰέναι ὅθι νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης.
Νῆα μὲν ἄρ πάμπρωτον ἁλὸς βένθοσδε ἐρύσσαν·
Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ·
Ἡρτώοντο δ' ἐρετμὰ ζωστοῖς ἐν δερματίνοισι,
Πάντα κατὰ μοῖραν. ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
Τεύχεα δέ σφιν ἔνεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες.
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τιθύ γ' ὥρμισσαν· ἐν δ' ἔβαν αὐτοί,
Ἔνθα ᾧ δόρπον ἕλοντο, μένον δ' ὅτε ἔσπερον ἐλθεῖν.
Ἡ δ' ὑπερῴ' ἀναβᾶσα φερέφρων Πηνελόπεια
Κεῖτ' ἄρ' ἄστρωτος, ἄπαστος ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Ὀρμαίνουσ' εἴ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,
Ἦ' ὅγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη.
Ὅσσα δ' ἐμερμήριξε λέων ἀνδρῶν ἐν ὁμίλῳ
Δείσας, ὁππότε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι·
Τόσσα μιν ὀρμαίνουσαν ἐπέλλαβε νήδυμος ὕπνος.
Εὖδε δ' ἀνακλιθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἄψεα πάντα.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Εἴδωλον ποίησε, δέμας δ' ἴκτο γυναικὶ
Ἰφθίμῃ κούρῃ μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο,
Τὴν Εὐμηλος ὄπυιε Φερῆς ἔνι οἰκία ναίων.
Πέμπε δέ μιν πρὸς δῶμα δαΐφρονος Ὀδυσῆος,
Εἵνεκ' Ἀμφινόμοιο καὶ Τηλεμάχοιο θυώδους,
Παύσειε κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.
Ἐς θάλαμον δ' εἰσῆλθε θοὴν κληῖδα μεθέντα.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,

Εὖ-

Si unquam tibi prudens in ædibus Ulyſſes
Aut bovis aut ovis pinguia femora adolevit,
Horum nunc memor ſis, & mihi charum filium ſerva,
Procos vero averte nimis inſolentes.
Sic locuta ejulavit. dea autem illius audivit preces.
Proci autem tumultuabantur per atria obſcura:
Sic vero aliquis dicebat juvenum inſolentium:
Profecto jam nuptias nobis a multis cupita regina
Apparat: neque quicquam novit quod ſuo cædes filio conſtituta eſt.
Sic quiſpiam dicebat. ea autem neſciebant ut acta erant.
Illis vero Antinous concionatus eſt & interfatus:
O felices, ſermones quidem arrogantes fugite,
Omnes pariter, ne forte quiſpiam annunciet etiam intus.
Sed age ſilentio hic exurgentes perficiamus
Conſilium quod etiam omnibus in mente placuit nobis.
Sic locutus, elegit viginti viros optimos.
Feſtinarunt autem ire ad navem velocem & littus maris.
Navem quidem principio maris in altum traxerunt:
Malum vero impoſuerunt & vela navi nigræ:
Aptabant autem remos vertebris coriaceis,
Omnia rite. ac vela alba expanderunt.
Arma vero ipſis tulerunt animoſi famuli.
Alteque in humidum hanc traxerunt: ingreſſique ſunt ipſi,
Et illic cœnam ſumpſerunt, expectaruntque dum veſper adveniret.
In ſuperiora ædium cum conſcendiſſet prudens Penelope
Jacebat ſane jejuna, non guſtans cibum neque potum,
Cogitans an ejus mortem effugeret filius innocens,
An ipſe ſub procis impiis domaretur.
Quantaque cogitat leo virorum in turba
Timens, cum ipſum doloſo in circulo agitant:
Tanta ipſam cogitantem corripuit dulcis ſomnus.
Dormivit vero recumbens: ſolutæque ſunt ei compages omnes.
Ibi tum alia excogitavit dea cæſia Minerva:
Idolum effinxit, corpore autem ſimile erat mulieri,
Iphthimæ filiæ magnanimi Icarii,
Hanc Eumelus duxerat Pheris in domo habitans.
Miſit vero ipſam ad domum Ulyſſis divini,
Si quo pacto Penelopen lamentantem lugentem
Compeſceret a fletu, luctuque lachrymoſo:
In thalamum vero ingreſſa eſt ſeræ apud lorum.
Stetitque ſupra caput, & ipſam ſermone alloquta eſt:

Dor-

Εὔδηις Πηνελόπεια φίλον τεπημένη ἦτορ;
Οὐ μέν σ' ἀΐω ἔωσι θεοὶ ῥεῖα ζώοντες
Κλαίειν, οὐδ' ἀκάχησθαι, ἐπεὶ ῥ' ἔπι νόσιμός ἐστι
Σὸς παῖς. οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ὄρνιν.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Ἦδὺ μάλα κνώσσεις' ἐν ὀνειρείῃσι πύλῃσι,
Τίπτε καταγνήτη δὲ ἦλυθες; ἦ πάρ γε
Πώλει, ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δώματα ναίεις·
Καί με κέλη παύσασθαι ὀϊζύος, ἠδ' ὀδυνάων
Πολλέων, αἳ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα ἠὲ κατὰ θυμόν.
Ἣ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπώλεσα θυμολέοντα,
Πάντοίης ἀρετῇσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν,
Εὐρέος· τοῦ κλέος δὴ καθ' Ἑλλάδα ἠὲ μέσον Ἄργος·
Νῦν δ' αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ὑπὸ νηὸς
Νήπιος, ὅστε πόνων δὲ εἰδὼς, ὅτ' ἀγοράων·
Τοῦ δὴ ἐγὼ ἠμᾶλλον ὀδύρομαι ἢ περ ἐκείνου.
Τοῦ δ' ἀμφιζδομέω ἠδὲ δείδια μή τι πάθῃσιν,
Ἢ ὅγε τῆμὶ ἐνὶ δήμῳ ἵν' εἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ.
Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
Ἐέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη εἴδωλον ἀμαυρὸν,
Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην.
Τοίη γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἕρχεται, ὧ τε καὶ ἄλλοι
Ἄνέρες ἥρήσαντο παρεσάμεναι, (δύναται γὰρ)
Παλλὰς Ἀθηναίη· σὲ δ' ὀδυρομένῳ ἐλεαίρει.
Ἣ νῦν μὲ προέηκε τεὴν τάδε μυθήσασθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εἰ μὲν δὴ θεὸς ἐσσὶ, θεοῦ τε ἔκλυες αὐδῆς,
Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κεῖνον ὀϊζυρὸν καταλέξον,
Εἴπως ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο,
Ἢ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἴδωλον ἀμαυρὸν,
Οὐ μέν τοι κεῖνόν γε διωκέως ἀγορεύσω,
Ζώει ὅγ' ἢ τέθνηκε. κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Ὣς εἰπὸν, σανίδμοιο πρὸς κληῖδα λιάσθη
Ἐς πνοιὰς ἀνέμων. ἡ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε
Καρὶ Ἰκμαίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη,
Ὡς οἱ ἐναργὲς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῷ.
Μνησῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Τηλεμάχῳ φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὁρμαίνοντες.
Ἔστι δέ τις νῆσος μέσῃ ἁλὶ πετρήεσσα,

Dormis Penelope tuo cruciata corde?
Nequaquam te ſinunt dii facile viventes
Flere, neque triſtem eſſe, quoniam adhuc rediturus eſt
Tuus filius: minimè enim quicquam deorum offenſor eſt.
Hanc vero excepit deinde prudens Penelope,
Suaviter admodum dormiens in ſomniorum portis,
Cur o ſoror huc veniſti? non antea quidem
Ventitabas, quandoquidem nimis procul domum habitas:
Et me jubes ceſſare ab ærumna, & doloribus
Multis, qui me irritant in mente & in animo.
Quæ ante quidem maritum bonum amiſi magnanimum,
Omnibus virtutibus ornatum inter Græcos,
Eximium: cujus gloria lata per Græciam & medium Argos:
Nunc rurſus filius unicus abiit cava in nave
Puer admodum, neque laborum probe gnarus, neque commerciorum.
Ob hunc jam ego etiam magis lugeo quam illum:
Ob hunc tremiſco & timeo ne quid patiatur,
Sive is eorum in populo quo abiit, ſive in ponto.
Hoſtes enim multi in ipſum *mala* machinantur,
Cupientes occidere antequam in patriam terram veniat.
Hanc excipiens allocutum eſt ſimulachrum obſcurum:
Confide, neque prorſus in mente timeas tantopere,
Talis enim comes una ſequitur, quam etiam alii
Viri optarint adeſſe, (poteſt enim)
Pallas Minerva: te enim lamentantem miſeratur.
Quæ nunc me præmiſit tibi hæc dicere.
Hanc rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Siquidem tu dea es, deæque audiviſti vocem,
Age mihi & illum ærumnoſum enarra,
Si fortaſſe adhuc vivit, & videt lumen ſolis,
An jam mortuus eſt, & in Plutonis ædibus.
Hanc reſpondens allocutum eſt idolum obſcurum:
Non quidem tibi illum continuo dicam,
Vivat ille an mortuus ſit. malum enim vana loqui.
Sic locutum, poſtium apud ſeram evanuit
In flatus ventorum. ipſa vero ex ſomno proſiliit
Filia Icarii: amicum autem illi cor exultavit,
Ut ipſam evidens ſomnium adiit noctis in conticinio.
Proci vero conſcenſa nave navigabant humidas vias,
Telemacho cædem arduam in mente meditantes.
Eſt autem quædam inſula medio mari petricoſa,

Μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἀστερίς, ἠ μεγάλη· λιμένες δ' ἔνι ναύλοχοι αὐτῇ
Ἀμφίδυμοι· τῇ τόν γε μένον λοχόωντες Ἀχαιοί.

Ο' ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο' ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ε. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἐκκλησίαν τῶν θεῶν δευτέραν ποιησάμενος ὁ Ζεὺς, Ἑρμῆν πέμπει ὅτι Καλυψοῦ, κελεύων ἀποπέμπειν τὸν Ὀδυσσέα. καὶ ὃς τὸ κελευσθὲν ποιεῖ· τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδὼν αὐτὸν ὁ Ποσειδῶν, καὶ χαλεπήνας, λύει τὸν σχεδίαν. Ἵνα δὲ αὐτῷ δίδωσι κρήδεμνον, ἐντειλαμένη ὅτι βάντι τὴν γῆν ἀπορρίψαι αὐτό. καὶ πολλὰ παθὼν, εἰς τὴν τῶν Φαιάκων χώραν ἔρχεται διασωθείς.

Ε, πλὴν ὅτι σχεδίης Ὀδυσσεὺς κεκαθεύδοντα πόντῳ.

Ἦμος δ' ἐκ λεχέων πῳ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
Ὄρνυθ', ἵν' ἀθανάτοισι φόως φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν·
Οἱ δὲ θεοὶ θῶκονδε καθίζανον, ἐν δ' ἄρα τοῖσι
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ὅς τε κράτει ὄχθι μέγιστον.
Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος
Μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι νύμφης.
Ζεῦ πάτερ. ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Μή τις ἔπι φρόφρων ἀγανὸς καὶ ἤπιος ἔστω
Σκηπτοῦχος βασιλεύς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδὼς,
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπός τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι·
Ὡς ὅτις μέμνηται Ὀδυσῆος θείοιο
Λαῶν οἵσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἤπιος ἦεν·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατερ' ἄλγεα πάσχων,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγκη
Ἴσχει, ὁ δ' οὐ δύναται ᾗ πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
Οἵ κέν μιν πέμψειεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμάασι,
Οἴκαδε νεισόμενον. ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Εἰς Πύλον ἠγαθέην ἠδ' εἰς Λακεδαίμονα δῖαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;
Οὐ δὴ τόν γε μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῇ,

Ὡς

Inter Ithacamque Samumque aſperam,
Aſteris, non magna: portus vero ad inſidias apti in ipſa
Ab utroque latere introit. habentes: ibi hunc expect. inſi. Ach.

ODYSSEÆ HOMERI

V. LIBRI

Argumentum.

COncilio deorum iterum facto, Jupiter Mercurium mittit ad Calypſo, jubens dimittere Ulyſſem. Quæ juſſum facit. Decima vero octava die conſpicatus eum Neptunus, & indignatus, ſolvit ratem. Ino vero ei dat vittam, præcipiens ut poſtquam ad terram appuliſſet, abjiceret eam. & multa paſſus, in Phæacum regionem venit ſervatus.

E. navigat in rate Ulyſſes fracta mari.

AUrora autem ex lectis ab generoſo Tithono
Surrexit, ut immortalibus lumen ferret atque mortalibus:
Ipſi vero dii ad conſeſſum conſederant, interque illos
Jupiter altitonans, cujus potentia eſt maxima.
Illis autem Pallas dicebat pericula multa Ulyſſis
Memor: curæ enim ei erat quod eſſet in domo Nymphæ.
Jupiter pater, atque alii beati dii ſempiterni,
Nullus amplius benignus mitis & manſuetus ſit
Sceptrifer rex, neque animo juſta ſentiens,
Sed ſemper durus ſit, & injuſta faciat:
Adeo nemo memor eſt Ulyſſis divini
Populorum quibus præfuit, pater autem ceu manſuetus erat:
Sed ille quidem in inſula jacet graves dolores patiens,
Nymphæ in ædibus Calypſus, quæ ipſum vi
Detinet, is vero non poteſt ſuam in patriam terram venire.
Non enim ei adſunt naves remiges & ſocii,
Qui ipſum comitentur ſuper lata dorſa maris.
Nunc rurſum filium unicum occidere cupiunt,
Domum revertentem. ille vero abiit ad patris famam
In Pylum divinam atque in Lacedæmonem claram.
Hanc excipiens alloquutus eſt Jupiter nubium coactor:
Filia mea, quale dictum excidit ſeptum dentium?
An non jam hoc quidem conſultaſti mente ipſa,

Ὡς ἦτοι κείνης Ὀδυσεὺς ἀποπαύσεται ἐλθών;
Τηλέμαχον δ' αὖ πέμψον ὀπασάμενος, (δώσασι γὰρ)
Ὥς κε μάλ' ἀσκηθὴς ἰὼν πατρίδα γαῖαν ἵκηται,
Μητέρες δ' ἐν νηῒ παλιμπετὲς ἀπονέωνται.
Ἦ ῥα, καὶ Ἑρμείαο φίλον υἱὸν ἀντίον ηὔδα,
Ἑρμεία (σὺ γὰρ οὔτε τύ τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι)
Νύμφῃ εὐπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βουλὴν,
Νόστον Ὀδυσσῆος τηλαπίφρονος, ὥς κε νέηται,
Οὔτε θεῶν πομπῇ, οὔτε θνητῷ ἀνθρώπων·
Ἀλλ' ὅγ' ὅτε χειμῖνι πολυδέσμῳ πήματι πάσχων
Ἤματί κ' εἰκοστῷ Σχερίῃ ἐρίβωλον ἵκοιτο,
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἳ ἀγχίθεοι γεγάασιν,
Οἵ κέν μιν περὶ κῆρι θεὸν ὡς τιμήσουσιν·
Πέμψωσι δ' ἐν νηῒ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις ἐσθῆτά τε δόντες,
Πολλ' ὅσ' ἄν κ' ἀδέποτ' ἐκ Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ λαὸν ἅπαντα.
Ὡς γάρ οἱ μοῖρ' ὄρσι φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὡς ἔφατ'. οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργεϊφόντης·
Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Ἀμβρόσια, χρύσεια· τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν,
Ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῇς ἀνέμοιο.
Εἵλετο δ' ῥάβδον τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργεϊφόντης.
Πιερίην δ' ὑπιβὰς, ἐξ αἰθέρος ἔμπεσε πόντῳ.
Σεύατ' ἔπειτ' ὀπὶ κῦμα, λάρῳ ὄρνιθι ἐοικώς,
Ὅς τε κατὰ δεινὰς κόλπους ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Ἰχθῦς ἀγρώσσων, πυκιναὶ περὰ δεύεται ἁλμῇ·
Τῷ ἴκελος πολέεσσιν ὀχήσατο κύμασιν Ἑρμῆς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' ἐοῦσαν,
Ἔνθ' ἐξ πόντου βὰς ἰὼν εἰδαλέου, ἤπειρόν δε
Ἤϊεν· ὄφρα μέγα σπέος ἵκετο, τῷ ἔνι νύμφη
Ναῖεν εὐπλόκαμος. τὴν δ' ἔνδοθι τέτμεν ἐοῦσαν·
Πῦρ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμὴ
Κέδρου τ' Δἰτεάτοιο θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει,
Δαιομένων. ἡ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπὶ καλῇ,
Ἰσὸν ἐπιχρομένη, χρυσείῃ κερκίδ' ὕφαινεν,
Τηλε δ' ὅσε ἀμφιπερύκει τηλεθόωσα,
Κλήθρη τ' αἴγειρός τε, καὶ εὐώδης κυπάρισσος,

Ut ſcilicet illos Ulyſſes ulciſceretur reverſus?
Telemachum autem tu deduc accurate, (potes enim)
Ut incolumis in patriam terram veniat,
Proci vero in navi retro iter relegant.
Dixit, & Mercurium dilectum filium alloquebatur:
Mercuri (tu enim & in aliis nuncius es)
Nymphæ cirratæ ediſſere certum conſilium,
Reditum Ulyſſis patientis, ut redeat,
Neque deorum ductu, neque mortalium hominum:
Sed is rate colligata ærumnas patiens
Die viceſima ad Scheriam fertilem perveniat,
Phæacenſium in terram, qui propinqui diis ſunt,
Qui ipſum ex animo deum veluti honorabunt:
Mittentque in navi charam in patriam terram,
Æſque aurumque abunde veſtemque dantes
Plurima quanta nunquam ex Troja ſuſtuliſſet Ulyſſes,
Etiamſi incolumis veniſſet, ſortitus ex præda portionem.
Sic enim ei fatale eſt amicoſque videre, & redire
Domum in excelſam & ſuam in patriam terram.
Sic ait. neque renuit internuncius Argicida:
Statim deinde pedibus ſubligavit pulchra ſandalia,
Immortalia, aurea: quæ ipſum ferebant ſive per mare,
Sive per immenſam terram, pariter cum flatibus venti.
Cepit & virgam, qua virorum oculos demulcet
Quorumcunque vult, rurſumque dormientes excitat.
Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida.
In Pieriam autem delapſus, ex æthere incidit in mare.
Ruit autem deinde ſuper fluctus, laro avi ſimilis,
Quæ circum magnos ſinus maris irrequieti
Piſces venans, crebro alas mergit ſalſugine:
Huic ſimilis plurimis vectus eſt fluctibus Mercurius,
Sed quando jam in inſulam pervenit longe ſitam,
Tum ex ponto aſcendens cœruleo, ad continentem
Ibat: donec ad ingentem ſpecum pervenit, in qua Nympha
Habitabat cirrata. eamque intus cum eſſet offendit:
Ignis quidem ſuper foco ingens ardebat, procul vero odor
Cedrique fiſſilis thyæque per inſulam olebat,
Ardentium. ipſa vero intus cantillans voce pulchra,
Telam percurrens, aureo radio texebat,
Sylva autem ſpecum circumcreverat vireſcens,
Alnuſque populuſque, & odorata cypariſſus.

Ἔνθα δέ τ' ὄρνιθες ποντοπόροι ἀνάζοντο,
Σκῶπές τ' ἴρηκές τε, ποντύγλωσσοί τε κορῶναι
Εἰνάλιαι, τῇσίν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.
Ἡ δ' αὐτῇ τετάνυσο ὑπὲκ ἀσπιδος γλαφυροῖο,
Ἡμὲνις ἁβώωσα, τεθήλει δ' ἁφυλήσι·
Κριῶαι δ' ἐξείης πίσυρες ῥέον ὑδατι λαδκῷ,
Πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἄλλυδις ἄλλη·
Ἀμφὶ δ' ἁμαλαὶ μαλακοὶ ἴα ἠδ' ἁνθεμα μήλης
Θήλεον· ἔνθά κ' ἔπειτα δ ἀθάνατός γε ἐπελθὼν
Θηήσαιτο ἰδὼν, δ τερφθείη φρεσὶν ἧσιν·
Ἔνθα σὰς θηεῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐῷ θηήσατο θυμῷ,
Αὐτίκ' ἄρ' εἰς ἁρὴ ποτέδη ἤλυθεν· ἁδέ μιν ἄντίον
Ἠγνοίησεν ἰδοῦσα καλυψὼ δῖα θεάων.
(Οὐ γάρ τ' ἀγνῶτές γε θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται
Ἀθάνατοι, ἁδ' εἴ πς ἀπόπροθι δώματα ναίει)
Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,
Ἀλλ' ὅγ' ἔπ' ἀκτῆ κλαῖε καθήμενος· ἔνθα πάρος πδ
Δάκρυσι δ συναχῇσι δ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο δάκρυα λείβων.
Ἑρμείᾳ δ' ἐρέεινε Καλυψὼ δῖα θεάων,
Ἐν θρόνῳ ἱδρύσασα φαεινῷ σιγαλόεντι,
Τίπτε μοι Ἑρμεία χρυσόῤῥαπι εἰλήλυθας,
Αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γέ μεν οὐ θαμίζεις.
Αὖδα ὅ, τι φρονέεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
Εἰ δυνάμαι τελέσαι γε, δ εἰ τετελεσμένον ὄρσαι·
Ἀλλ' ἕπεο πρότερος, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω.
Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ πυρέθηκε τράπεζαν,
Ἀμβροσίης πλήσασα· κέρασσε δ νέκταρ ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ὅ πῖνε δ ἦδε διάκτορος Ἀργειφόντης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, δ ἤρκεε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Εἰρωτᾷς μ' ἐλθόντα θεὰ θεόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Νημερτέως τ μῦθον ἐνισπήσω· κέλεαι γάρ.
Ζεὺς ἐμ' ἐλώγει δᾶρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα.
Τίς δ' ἂν ἑκὼν τοσσόν δε πολυδράμοι ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Ἄσσειον; ἁδέ πς ἄγχι βροτῶν πόλις οἵτε θεοῖσιν
Ἱερά τε ῥέζουσι δ ἑξαίτους ἑκατόμβας.
Ἀλλὰ μάλ' ὥπως ὅδε Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε πυρὲξ ἐλθὼν ἄλλον θεὸν, ὅθ' ἁλιῶσαι,
Φησί τοι ἄνδρα πυφεῖναι ὁϊζυρώτατον ἄλλων

Τῶν

Ibi quoque aves extenſas alas habentes nidulabantur,
Bubones, accipitreſque, lataſque linguas habentes cornices
Marinæ, quibus marina opera curæ ſunt.
Atque illic extenſa erat per ſpeluncam cavam,
Vitis pubeſcens, florebat vero uvis:
Fontes vero ex ordine quatuor fluebant aqua limpida,
Vicini inter ſe verſi alius alio:
Circum vero prata mollia violarum atque apii
Virebant: ibi tametſi immortalis accedens
Admiraretur videns, & oblectaretur mente ſua:
Illic ſtans admirabatur fortis internuncius Argicida.
Cæterum poſtquam omnia ſuo admiratus eſt animo,
Statim in amplam ſpeluncam perrexit: neque ipſum coram
Ignoravit conſpicata Calypſo præſtantiſſima dearum.
(Non enim ignoti utique dii invicem ſunt
Immortales, neque ſi quis longe procul domos habitet)
Neque vero Ulyſſem magnanimum intus offendit,
Sed is in littore flebat ſedens: ubi ante etiam
Lachrymis & gemitibus & doloribus animum macerans,
Pontum in irrequietum proſpiciebat lacrhymas ſtillans.
Mercurium autem interrogabat Calypſo præſtantiſſima dearum,
In throno collocatum ſplendido ſtupendo:
Cur ad me Mercuri auream virgam ferens veniſti,
Venerandus pariter & charus? ante quidem neutiquam frequentabas.
Loquere quodcunque cupis: perficere autem me animus juſſit,
Si poſſum perficere, & ſi perficiendum eſt:
Sed ſequere ulterius, ut tibi hoſpitalia *munera* apponam.
Sic locuta dea appoſuit menſam,
Ambroſia impletam: miſcuitque nectar rubrum.
At ille bibebat & comedebat internuncius Argicida.
At poſtquam cœnavit, & exhilaravit animum cibo,
Et tum ipſam verbis excipiens allocutus eſt:
Interrogas me venientem dea deum? aſt ego tibi
Vere ſermonem enarrabo: jubes enim.
Jupiter me juſſit huc ire invitum.
Quis enim volens tantam percurreret ſalſam aquam,
Immenſam? neque ulla prope mortalium urbs qui diis
Sacra faciunt & eximias hecatombas.
Sed nullo modo *fas* eſt Jovis mentem ægida habentis
Neque prætergredi alium deum, neque irritam facere,
Ait tibi virum adeſſe ærumnoſiſſimum præter cæteros

Τῶν ἀνδρῶν οἱ ἄσυ περὶ Πριάμοιο μάχοντο
Εἰνάετες, δεκάτῳ δ' πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
Οἴκαδ'· ἀτὰρ ἐν νόσῳ Ἀθηναίῃ ἀλίτοντο,
Ἦ σφιν ἐπῶρσ' ἄνεμόν τε κακὸν καὶ κύματα μακρά.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα δῖαν ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν,
Τὸν νηῒ σὺν ἰωῇ ἀποπεμπέμεν, ὅπη τύχισα.
Οὐ γάρ οἱ τῇδ' αἶσα φίλων ἄπο νόσφιν ὀλέσθαι,
Ἀλλ' ἔπι οἱ μοῖρ' ἔσι φίλας τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο. ῥίγησεν δ' Καλυψὼ δῖα θεάων,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Σχέτλιοι ἐσὲ θεοί, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
Οἵ τε θεὰς ἀγάασθε πὰρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
Ἀμφαδίῃ, ἤ τις τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην.
Ὡς μὲν ὅτ' Ὠρίωνα ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἠώς,
Τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ῥεῖα ζώοντες,
Ἕως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἁγνὴ
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν.
Ὡς δ' ὁπότ' Ἰασίωνι ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ,
ὯΙ θυμῷ εἶξασα, μίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
Νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ. οὐδ' ἦλυθε πεύθεσθαι
Ζεύς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.
Ὡς δ' αὖ νῦν μοι ἄγασθε θεοὶ βροτὸν ἄνδρα πυθέσθαι,
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιν βεβαῶτα
Οἶον· ἐπεὶ οἱ νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλασας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
Τὸν δ' ἄρα δῖαν ἄνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
Ἀλλ' ἐπεὶ οὔπως ἔστι Διὸς νόον αἰγιόχοιο
Οὔτε παρεξ ἐλθεῖν ἄλλον θεὸν, οὐδ' ἀλιῶσαι,
Εἴρῃτο, εἴ μιν κεῖνος ἐποτρωίη καὶ ἀνώγει
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· πέμψω δέ μιν οὔπη ἔοικε.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι
Οἵ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Αὐτάρ οἱ φράσσω καὶ ὀπιδήσομαι, οὐδ' ὀκνήσω,
Ὡς κε μάλ' ἀσκηθὴς εἰν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργεϊφόντης,
Οὕτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,

Μή-

Eorum virorum qui circum urbem Priami pugnarunt
Novennio, decimo vero urbem depopulati abiverunt
Domum: at in reditu Palladem offenderunt,
Quæ ipsis excitavit ventumque malum & fluctus ingentes.
Ibi alii quidem omnes perierunt boni socii,
Hunc vero huc ventusque ferens & fluctus appulit,
Hunc nunc te jubet dimittere quam celerrime.
Non enim ei hic fatale est ab amicis seorsim perire,
Sed adhuc ei fatale est amicosque videre, & pervenire
Domum in excelsam, & suam in patriam terram.
Sic ait. exhorruit vero Calypso præstantissima dea,
Et ipsum compellans voce, verba velocia dixit:
Improbi estis dii, invidi præ aliis,
Qui deabus invidetis cum viris dormire
Palam, si qua charum *sibi* conciliarit maritum.
Sic quidem cum Orionem cepit rosea digitos Aurora,
Tamdiu illi invidebatis dii facile viventes,
Donec ipsum in Ortygia aurea sella *utens* Diana casta
Suis mitibus sagittis aggrediens occidit:
Sic etiam quando Jasioni cirrata Ceres,
Suo animo cedens, commixta est amore & concubitu,
Novali in tertiato: neque diu erat ignarus
Jupiter, qui ipsum occidit feriens coruſco fulmine.
Sic rursum nunc mihi invidetis dii mortalem virum adesse,
Illum quidem ego servavi circum carinam sese versantem
Solum: quoniam illi navem celerem coruſco fulmine
Jupiter feriens diffidit medio in nigro ponto.
Tum alii quidem omnes perierunt boni socii,
Hunc vero huc ventusque ferens & fluctus adegit.
Eum ego amice excepi & pavi, atque dicebam
Me facturam *eum* immortalem & expertem senii diebus omnibus:
Verum quandoquidem nullo pacto fas est Jovis mentem ægiochi
Nec prætergredi alium deum, neque irritam facere,
Valeat, si eum ille impellit & *ire* jubet
Pontum per irrequietum: dimisero vero ipsum numquam ego.
Non enim mihi præsto sunt naves remigesque socii
Qui ipsum deducant per lata dorsa maris.
Ast ei lubens consulam, neque celabo,
Ut plane incolumis suam in patriam terram perveniat.
Hanc rursum allocutus est internuncius Argicida,
Sic nunc dimitte, Jovisque respice iram,

Ne

Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνῃ.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης.
Ἡ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια νύμφη
Ἧκ', ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.
Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆ εὗρε καθήμενον· οὐδέ ποτ' ὄσσε
Δακρυόφιν τέρσοντο· κατείβετο δ' γλυκὺς αἰὼν
Νόσφιν ὀδυρομένῳ, ἐπεὶ οὐκέτι λῷον ἔνασκε νύμφη.
Ἀλλ' ἤτοι νύκτας μὲν ἐπ' οὐκ ἐθέλουσαν ἀνάγκῃ
Ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ,
Ἤματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠιόνεσσι καθίζων,
Δάκρυσι καὶ στοναχῇσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.
Ἀγχοῦ δ' ἱσαμένη προσεφώνεε δῖα θεάων,
Κάμμορε, μή μοι ἔτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν
Φθινέτω· ἤδη γάρ σε μάλα προφρασσ' ἀποπέμψω.
Ἀλλ' ἄγε, δούρατα μακρὰ ταμών, ἁρμόζεο χαλκῷ
Εὐρέϊ καὶ σανίδεσσιν, ἀτὰρ ἵκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῇ
Τύψῳ, ὥς σε φέρῃσιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν
Ἐνθήσω μενοεικέ', ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι.
Εἵματά τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι οὖρον ὄπιθεν,
Ὡς κε μάλ' ἀσκηθὴς σὸν πατρίδα γαῖαν ἵκηαι,
Αἴκε θεοί γ' ἐθέλωσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οἵ μοῦ πέρτεροί εἰσι νοῆσαί τε κρῆναί τε.
Ὣς φάτο· ῥίγησεν δ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄλλό τι δὴ σὺ θεὰ τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπὴν,
Ἣ με κέλεαι σχεδίῃ περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ὅτε νῆες ἔσσαι
Ὠκύποροι περόωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὖρῳ.
Οὐδ' ἄν ἐγὼν ἀέκητι σέθεν σχεδίης ὀπιβαίην,
Εἰ μή μοι πλοάων γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μήτί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλεύσεμεν ἄλλο.
Ὣς φάτο. μείδησεν δ Καλυψὼ δῖα θεάων,
Χειρί τέ μιν κατέρεξεν, ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Ἦ δὴ ἀλίτρός γ' ἐσσι, καὶ οὐκ ἀπροφάλια εἰδώς·
Οἷον δὴ τ' μῦθον ἐπέφραδες ἀγορεῦσαι.
Ἴστω νῦν τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς εὐρὺς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅσσε μέγιστος
Ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι)
Μήτί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλεύσεμεν ἄλλο·

Ἀλ-

Ne fortaſſis tibi in poſterum iratus ſuccenſeat.
Sic locutus abiit fortis Mercurius:
Ipſa vero ad Ulyſſem magnanimum veneranda nympha
Ibat, poſtquam Jovis audierat mandata.
Illum autem in littore invenit ſedentem: neque unquam oculi
A lachrymis ſiccabantur; conſumebaturque dulcis ætas
Reditum deflenti, quoniam non amplius placebat nympha.
Enimvero nocte quidem dormiebat etiam *coactus* neceſſitate
In ſpeluncis cavis apud nolens volentem:
Per dies vero in petris & littoribus ſedens,
Lachrymis & gemitibus & doloribus animum macerans,
Pontum in irrequietum proſpiciebat, lachrymas ſtillans.
Prope autem aſtans allocuta eſt præſtantiſſima dearum:
Infelix, ne mihi amplius hic ejules, neve ætas tibi
Conſumatur: jam enim te perquam lubens dimittam.
Sed age, ligna longa cædens compinge ære
Latam ratem, atque tabulata fige ſuper eam
Sublime, ut te ferat per obſcurum pontum.
Porro ego panem & aquam & vinum rubrum
Imponam deſiderio conveniens, quæ tibi famem arceant:
Veſteſque induam: mittamque tibi ventum a tergo,
Ut plane incolumis tuam in patriam terram pervenias,
Si modo dii utique voluerint qui cœlum amplum habitant,
Qui me potiores ſunt in cognoſcendoque judicandoque.
Sic ait. exhorruit autem patiens nobilis Ulyſſes,
Et ipſam allocutus verba volucria dixit.
Aliud quid omnino tu dea hoc moliris, neutiquam dimiſſionem,
Quæ me jubes rate trajicere ingentes undas maris,
Horrendas difficileſque: quas neque naves æquales
Veloces trajiciunt, gaudentes Jovis vento.
Non ego te invita ratem conſcenderim,
Niſi mihi digneris dea magnum jusjurandum jurare,
Nullum mihi ipſi damnum malum ſtructuram aliud,
Sic ait. riſit vero Calypſo præſtantiſſima dearum,
Manuque ipſum demulſit, verbumque dixit, & compellavit:
Profecto improbus es, & non incauta ſciens:
Qualem jam hunc ſermonem induxiſti in animum proloqui.
Sciat nunc hoc terra, & cœlum amplum ſuperne.
Et ipſa ſubterlabens ſtygis aqua, (quod maximum
Jusjurandum graviſſimumque eſt beatis diis)
Non ullum tibi ipſi damnum malum ſtructuram aliud:

Sed

Ἀλλὰ τὰ μὲν νοέω γ' ὁράασομαι, ὅσσ' ἂν ἐμοί περ
Αὐτῇ μηδοίμην ὅτε με χρειὼ τόσον ἵκοι.
Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναίσιμος, ἠδέ μοι αὐτῇ
Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο δῖα θεάων
Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Ἵκεν ὃ πρὲς σπέος γλαφυρὸν θεὸς ἠῦ τε καὶ ἀνήρ·
Καί ῥ' ὁ μὲν ἔνθα κάθιζεν ὅθι θρόνε ἔνθεν ἀνέστη
Ἑρμείας· νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσιν ἐδωδὴν,
Ἔδμεναι θ' πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν·
Αὐτὴ δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆος θείοιο,
Τῇ δ' πῶρ' ἀμβροσίην δμωαὶ καὶ νέκταρ ἔθηκαν.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πάρπασθεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε Καλυψὼ δῖα θεάων,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὕτω δὴ οἶκόν δε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι; σὺ δ' χαῖρε καὶ ἔμπης.
Εἰ γε μὲν εἰδείης σῇσι φρεσὶν ὅσσά τοι αἶσα
Κήδε' ἀναπλῆσαι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἔνθάδε καὶ μείνας σοὶ ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,
Ἀθάνατός τ' εἶης· ἱμειρόμενός περ ἰδέσθαι
Σὸν ἄλοχον, τῆ αἰὲν ἐέλδεαι ἤματι πάντα.
Οὐ μέν θην κείνης γε χερείων εἶδος ἀέχομαι εἶναι),
Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν· ἐπεὶ οὔπως οὐδὲ ἔοικεν
Θνητὰς ἀθανάτῃσι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Πότνια θεά, μή μοι τόδε χώεο· οἶδα καὶ αὐτὸς
Πάντα μάλ' ὥνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
Εἶδος ἀκιδνοτέρη, μέγεθός τ', εἰς ὄντα ἰδέσθαι.
(Ἡ μὲν γὰρ βροτός ἐστι, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρως)
Ἀλλὰ καὶ ὣς, ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματι πάντα
Οἶκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Εἰ δ' αὖ τις ῥαίσῃσι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Τλήσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων τετληότα θυμόν.
Ἤδη γὰρ μάλα πολλὰ πάθον καὶ πολλὰ μόγησα
Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
Ὣς ἔφατ'. ἠέλιος δ' ἄρ' ἔδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν.
Ἐλθόντες δ' ἄρα τώγε μυχῷ σπείους γλαφυροῖο,
Τερπέσθην φιλότητι παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,

Αὐ-

Sed ea quidem cogito & ſuadeo, quæcumque mihi ipſi
Utique ſuaderem, ſi me neceſſitas tantopere urgeret.
Etenim mihi mens eſt æqua, neque mihi ipſi
Animus intra præcordia ferreus, ſed miſericors.
Sic locuta præivit præſtantiſſima dearum
Celeriter: ille deinde poſt veſtigia ivit deæ.
Pervenerunt autem ad ſpeluncam cavam dea atque vir:
Et ille quidem illic reſedit in ſolio unde ſurrexerat
Mercurius: Nympha vero appoſuit omnem cibum
Ad edendum & bibendum, qualia mortales viri edunt:
Ipſa vero e regione ſedit Ulyſſis divini,
Huic vero ambroſiam ancillæ & nectar appoſuerunt.
Iique ad fercula parata appoſita manus extenderunt.
At poſtquam ſaturati ſunt cibo & potu,
His ſermones cœpit Calypſo præſtantiſſima dea,
O inclyte Laertiade verſute Ulyſſes,
Siccine domum charam in patriam terram
Protinus nunc vis proficiſci? tu vero vale nihilominus.
Si quidem ſcires tua mente quantos tibi fatale
Dolores implere priuſquam in patriam terram pervenias,
Tum certe hic manens una mecum hanc domum cuſtodires,
Immortaliſque fieres: quantumvis cupidus ſis videndi
Tuam uxorem, cujus uſque deſiderio teneris dies omnes.
Non quidem certe illa inferiorem me ajo eſſe
Nec corpore, neque ſtatura; quandoquidem nequaquam decet
Mortales cum immortalibus corpore & forma certare.
Hanc reſpondens allocutus eſt verſutus Ulyſſes:
Veneranda dea, ne mihi ob hoc ſuccenſeas: ſcio enim ipſe
Omnia plane quod te prudens Penelope
Forma deterior eſt, magnitudineque, coram aſpectu.
(Illa enim mortalis eſt, tu v. immortalis & ſenii expers)
Sed etiam ſic volo & deſidero diebus omnibus
Domumque redire, & reditus diem videre.
Quod ſi quiſpiam ſævierit deorum in nigro ponto,
Patiar, in pectore habens patientem ærumnarum animum.
Jam enim perquam multa paſſus ſum, & multa laboravi
Fluctibus & bello: poſt illa hoc quoque fiat.
Sic ait. ſol autem occidit & tenebræ advenerunt:
Venientes autem hi in ſeceſſum ſpeluncæ cavæ,
Oblectati ſunt amore alter apud alterum manentes.
Quando autem aere genita apparuit roſea digitos aurora,

Con-

Αὐτίχ' ἑ μὲν χλαῖναν τε χιτῶά τε ἕννυτ' Ὀδυσσεύς,
Αὐτὴ δ' ἀργύρεον φᾶρος μέγα ἕννυτο νύμφη,
Λεπτὸν καὶ χαρίεν, ᾧδὲ ζ ζώνην βάλετ' ἰξυΐ
Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·
Καὶ τότ' Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μήδετο πομπήν·
Δῶκε μέν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμῃσι,
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ
Στειλειὴν ἐλαίνην, εὐπρηνέα, δ' ἐπιφρὸς·
Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον ἐΰξοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
Νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Κλήθρη τ' αἴγειρός τ', ἐλάτη τ' οὐρανομήκης,
Αὖα πάλαι, εὖ εἰκυῖα, τά οἱ πλώοιεν ἐλαφρῶς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξ' ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
Ἡ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψὼ δῖα θεάων·
Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θοῶς δέ οἱ ἴαυτο ἔργον.
Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα· πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῷ,
Ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ὁμὸν στάθμῃ ἴθυνε.
Τόφρα δ' ἐνεικε τέρετρα Καλυψὼ δῖα θεάων,
Τέτρηνεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἥρμοσεν ἀλλήλοισι·
Γόμφοισι δ' ἄρα τοὺς γε καὶ ἁρμονίῃσιν ἄρηρεν
Ὅσσον τίς τ' ἐδάφου νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ
Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων,
Τόσσον ἐπ' εὐρείῃ σχεδίῃ ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
Ἴκρια δ' ἔστησας, ἀραρὼν θαμέσι στομίνεσσι,
Ποίει, αὐτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
Ἐν δ' ἱστὸν ποίει, καὶ ὀπήκεον ἄρμενον αὐτῷ.
Πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι.
Φράξε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσυΐνῃσι,
Κύματος εἶλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
Τόφρα δ φάρε' ἔνεικε Καλυψὼ δῖα θεάων,
Ἱστία ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά.
Ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ·
Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τὴν γε κατείρυσεν εἰς ἅλα δῖαν.
Τέτρατον ἦμαρ ἔην, καὶ τῷ τετέλεστο ἅπαντα·
Τῷ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπε ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψὼ,
Εἵματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα, καὶ λούσασα.
Ἐν δέ οἱ ἀσκὸν ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο
Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δ καὶ πῖα
Κωρύκῳ, ἐν δέ οἱ ὄψα τίθει μενοεικέα πολλά.
Οὖρον δ ἔπεμψεν ἀπήμονά τε λιπαρόν τε.
Ἑσπερίῃ δ' ἔρῳ πέτασ' ἱστία δῖος Ὀδυσσεύς·

Αὐ-

Continuo is quidem palliumque tunicamque induit Ulyſſes,
Ipſa vero candidam ſtolam ingentem induit Nympha,
Tenuem & gratioſam, zonamque circumpoſuit lumbis
Pulchram, auream: capiti autem impoſuit calanticam:
Et tum tandem Ulyſſi magnanimo molita eſt dimiſſionem:
Dedit quidem primum ei ſecurim magnam, habilem in manus,
Ferream, utrinque acutam. cæterum in ipſa
Manubrium perpulchrum, oleaginum, fabrefactum:
Dedit vero deinde aſciam politam: duxque viæ erat
Inſulæ ad extremam oram, ubi arbores proceræ ſuccreverunt,
Alnuſque populuſque, abieſque, in cœlum pertingens,
Aridæ pridem, ſiccæ, quæ ei navigarent leviter.
Cæterum poſtquam oſtendit ubi arbores longæ creviſſent,
Rediit quidem ad domum Calypſo præſtantiſſima dea:
At ipſe cædebat ligna: celeriterque ei perficiebatur opus.
Viginti autem dejecit omnino: dolavitque ferro,
Levigavitque ſcite, & ad normam direxit:
Interim autem attulit terebras Calypſo præſtantiſſima dea,
Terebravit vero omnes, & compoſuit inter ſeſe:
Clavis autem ipſam & compagibus aptavit:
Quanto *sempore* quis fundum navis fabricabit vir
Onerariæ latæ, bene peritus fabrilium,
Tanto latam ratem confecit Ulyſſes.
Tabulata etiam erigens, coaptans denſis ſtaminibus,
Faciebat, cæterum longis aſſeribus perficiebat.
Inſerebat etiam malum, & antennas congruentes ei.
Præterea gubernaculum fecit, ut dirigeret.
Obſepſit vero ipſam virgis undique ſalignis,
Fluctuum propugnaculum ut eſſent: multamque ingeſſit materiam.
Interea vero lintea attulit Calypſo præſtantiſſima dearum,
Ad vela conficienda: ille vero bene confecit & iſta.
Illigavit quoque funeſque rudenteſque pedeſque in ipſa;
Vectibus autem illam traxit in mare divinum.
Quarta dies erat, & ei perfecta erant omnia:
Quinta vero dimiſit ab inſula præſtantiſſima Calypſo,
Veſteſque amiciens odoratas, & lavans.
Impoſuit vero ei utrem dea nigri vini
Alium, alium vero aquæ magnum: & viatica
In peram. etiam ei obſonia impoſuit deſiderio convenientia multa.
Ventum vero miſit innocuumque tepidumque.
Lætus vero vento extendit vela nobilis Ulyſſes:

Cæ-

Αὐτὰρ ὃ πηδαλίῳ ἰθυίετο τεχνήεντως
Ἥμενος· οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε
Πληϊάδας τ' ἐσορῶντι καὶ ὀψὲ δύοντα Βοώτην,
Ἄρκτον θ', ἣν καὶ ἅμαξαν ἐπίκλησιν καλέουσιν,
Ἣ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καί τ' Ὠρίωνα δοκεύει·
Οἴη δ' ἄμμορος ἔσκε λοετρῶν ὠκεανοῖο.
Τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψὼ δῖα θεάων
Πουτοπορεύμενον ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
Ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέεν ἤματα πουτοπορεύων,
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
Γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἄγχιστον πέλεν αὐτῷ·
Εἴσατο δ' ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
Τὸν δ' ἐξ Αἰθιόπων ἀνιὼν κρείων Ἐνοσίχθων,
Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὀρέων ἴδεν· εἴσατο γάρ οἱ
Πόντον ὀπωπαλείων. ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον·
Κινήσας ᾗ κάρη ωροπὶ ὃν μυθήσατο θυμὸν,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ μετεβάλλσαν θεοὶ ἄλλως
Ἀμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμεῖο μετ' Αἰθιόπεσσιν ἐόντος·
Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἔνθά οἱ αἶσα
Ἐκφυγέειν μέγα πεῖρας ὀϊζύος ἥ μιν ἱκάνει.
Ἀλλ' ἔτι μέν μιν φημὶ ἄτης ἐλάλλω κακότητος.
Ὡς εἰπὼν, σώαγεν νεφέλας, ἐτάραξε δ' πόντον,
Χερσὶ τελαμῶνι ἐλών· πάσας δ' ὀρόθυνεν ἀέλλας
Πνοιάων ἀνέμων· σκυ δ' νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖάν θ' ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' ἀρθυόθεν νύξ.
Σκὺ δ' ἅμα τόν γε νότος τ' ἔπεσε, ζέφυρός τε δυσαὴς,
Καὶ βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
Καὶ τότ' Ὀδυσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμὸν,
Ὤ μοι ἐγὼ δειλὸς, τί νύ μοι μήχισα γένηται;
Δείδω μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
Ἣ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἄλγε' ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Οἷοισι νεφέεσσι Ζεὺς ἀρίζηλον Δρυὸν
Ζεὺς, ἐτάραξε δ πόντον, ὄπασσέρχεται δ' ἄελλαι
Παντοίων ἀνέμων· νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις εἰ τότ' ὄλοντο
Τροίῃ ἐν Δρείῃ, χάριν Ἀτρείδῃσι φέροντες.
Ὡς δὴ ἐγωγ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ὐπασσεῖν
Ἤματι τῷ ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
Τρῶες ἐπέρριψαν περὶ Πηλείωνι θανόντι·

Τῷκ'

Cæterum ipſe gubernaculo dirigebat artificioſe
Sedens: neque ei ſomnus in palpebras cadebat
Pleiadeſque contemplanti & ſero occidentem Bootem,
Urſamque, quam & currum cognomento vocant,
Quæ ibidem vertitur, atque Orionem obſervat:
Sola vero expers eſt lavacrorum Oceani.
Hanc enim eum juſſit Calypſo præſtantiſſima dearum
Ponto navigare ad ſiniſtram manum habentem.
Septendecim quidem navigabat dies iter mari faciens,
Octodecima vero apparuerunt montes umbroſi
Terræ Phæacenſium, qua proximum erat illi:
Apparuit autem veluti ſcutum in obſcuro ponto.
Hunc vero ex Æthiopibus rediens potens Neptunus,
Procul ex Solymorum montibus vidit: apparuit enim ei
Pontum navigans. ille vero iratus eſt ex corde magis:
Quaſſans autem caput ad ſuum dixit animum:
Eheu, profecto jam conſultarunt dii aliter
De Ulyſſe, me apud Æthiopas abſente:
Et jam Phæacenſium terram prope, ubi ei fatum eſt
Effugere magnam metam ærumnarum, quæ ipſum manent.
Sed adhuc quidem eum ajo affatim agitatum iri malis.
Sic fatus, collegit nubes, & turbavit pontum,
Manibus tridentem capiens: omneſque concitavit procellas
Omnium ventorum: nubibuſque operuit
Terram ſimul & pontum: ruit autem e cœlo nox.
Una Euruſque Notuſque incidit, Zephyruſque vehemens,
Et Boreas ſerenus, ingentem fluctum provolvens.
Et tunc Ulyſſis ſoluta ſunt genua & amicum cor:
Ingemiſcens ſane dixit ad ſuum magnanimum animum:
Heu me miſerum, quid me tandem fiet?
Vereor ne omnia dea vera dixerit,
Quæ me dicebat in mari, priuſquam ad patriam terram pervenirem,
Dolores hauſturum eſſe: ea nempe nunc omnia perficiuntur.
Qualibus nubibus operuit cœlum latum
Jupiter, turbavitque mare, irruunt vero procellæ
Omnium ventorum: nunc mihi præſens eſt gravis pernicies.
Ter beati Danai, & quater qui quondam perierunt
Troja in ampla, Atridis gratificantes.
Utinam ego mortuus fuiſſem & fatum obiiſſem
Die illo, quando mihi plurimi æratas haſtas
Trojani injecerunt circa Atridem mortuum:

Τῶν' ἔλαχον κτεάων, νῆί μοι κλέος ἦγον Ἀχαιοί·
Νωῖ δέ με λυγαλέῳ θανάτῳ ἐμόρσατο ἄλωαι.
Ὣς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῦμα κατ' ἄκρης,
Δεινὸν ἐπιθρῴσκοντα, περὶ ᾧ σχεδίῃ ἐλέλιξεν.
Τῆλε δ' ἀπὸ σχεδίης αὐτὸς πέσε, πηδάλιον δ'
Ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δέ οἱ ἱστὸν ἔαξε
Δεινὴ μιγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα.
Τηλοῦ δ' ἀπείρων κὴ ὀπίσσω ἔμπεσε πόντῳ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον, οὐδ' ἀνάθη
Αἶψα μάλ' ἀνχεθέειν μεγάλα ὑπὸ κύματος ὁρμῆς.
Εἵματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ.
Ὀψὲ δ' ἄρ' ἐς Ὠγυγίην, σόματος δ' ἐξέπτυσεν ἅλμην
Πικρὴν, ἣ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυσσεν.
Ἀλλ' οὐδ' ὡς σχεδίης ἐπελήθετο τειρόμενός περ,
Ἀλλὰ μεθορμηθεὶς ἐν κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς·
Ἐν μέσῃ δ' ἐκάθιζε, τέλος θανάτοιο δοκεύων.
Τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα κὴ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτ' ὀπωρινοὺς Βορέης φορέῃσιν ἀκάνθας
Ἄν πεδίον, πυκιναὶ δ' ἅμα οἱ προσέχουσι μάλιστα·
Ὡς τὴν ἂν πέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα κὴ ἔνθα.
Ἄλλοτε μέν τε νότος Βορέῃ προβάλεσκε φέρεσθαι,
Ἄλλοτε δ' αὖτ' Εὖρος Ζεφύρῳ ἐΐξασκε διώκειν.
Τὸν δ' ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ καλλίσφυρος Ἰνὼ
Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἦν βροτὸς αὐδήεσσα,
Νωῖ δ' ἅλὸς ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορε τιμῆς,
Ἣ ῥ' Ὀδυσῆι ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγε' ἔχοντα,
Αἰθυίῃ δ' εἰκυῖα ποτῆ ἀνεδύσατο λίμνης·
Ἵζε δ' ὅπι σχεδίης πολυδέσμου, εἶπέ τε μῦθον,
Κάμμορε, πῶς τοι ὧδε Ποσειδάων ὀνοσίχθων
Ὠδύσατ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύει;
Οὐ μέν σ' ἦ σε κατοφθίσει μάλα περ μενεαίνων.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξαι, (δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν)
Εἵματα ταῦτ' ἀποδὺς, σχεδίῃ ἀνέμοισι φέρεσθαι
Κάλλιπ'· ἀτὰρ χείρεσσι νέων, ὄτμαίεο νόστου
Γαίης Φαιήκων, ὅθι τοι μοῖρ' ὅδε πεφύξαι.
Τῇ δ' ὅδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο πάτυσσαι
Ἄμβροτον· οὐδέν τοι παθέειν δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπὴν χείρεσσιν ἐφάψεαι ἠπείροιο,
Αὖ ἀποδυσάμενος βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον,
Πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι.
Ὣς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν,

Αὐ-

Tum fortitus eſſem parentalia, & meam gloriam celebraſſent
Achivi:
Nunc me triſti morte fatale eſt perire.
Sic ipſum locutum pepulit ingens fluctus a vertice,
Horrendum irruens, concuſſit autem ratem.
Longe vero a rate ipſe excidit, clavumque
Ex manibus dimiſit: medium autem malum ei fregit
Horrenda commixtorum ventorum irruens procella.
Longe autem velum & antenna incidit ponto.
Ipſumque ſub aqua detinuit longo tempore, neque potuit
Cito adeo emergere magni ſub fluctus impetu.
Veſtes enim gravabant, quas illi præbuerat optima Calypſo.
Sero tandem emerſit, ex ore autem evomuit ſalſuginem
Amaram, quæ ei copioſa ab capite defluebat.
Sed neque ſic ratis oblitus eſt tametſi afflictus,
Sed impetu facto in fluctibus, apprehendit eam:
In medio autem ſedit, finem mortis evitans:
Hanc autem ferebat ingens fluctus per fluenta huc atque illuc.
Ut cum autumnalis Boreas fert ſpinas
Per campum, denſæ autem invicem hærent:
Sic illam per mare venti ferebant huc atque illuc.
Interdum quidem Notus Boreæ objecit ferendam,
Interdum v. rurſus Eurus Zephyro cedebat ut perſequeretur.
Hunc autem vidit Cadmi filia pulchra talos Ino
Leucothea, quæ ante quidem erat mortalis vocalis,
Nunc vero maris in pelago deorum ſortita erat honorem.
Hæc Ulyſſem miſerata eſt vagabundum, dolores habentem,
Mergoque adſimilis volatu emerſit e gurgite:
Sedit autem in rate multis clavis munita, locutaque eſt:
Infelix, quid tibi ſic Neptunus terram concutiens
Iratus eſt vehementer, quod tibi mala multa ſerit?
Non tamen te perdet quantumvis inſaniens,
Sed certe ſic fac, (videris enim mihi non inſipiens eſſe)
Veſtes iſtas exuens, ratem ventis ferendam
Relinque: cæterum manibus natans, quære reditum
In terra Phæacenſium, ubi tibi fatale eſt effugere.
Accipe autem hanc vittam, & ſub pectore extendas
Immortalem: nihil tibi periculi te paſſurum aut periturum.
At poſtquam manibus contigeris littus,
Rurſus exuens projice in nigrum pontum,
Longe a littore, ipſe autem alio te convertas.
Sic locuta dea vittam dedit,

Αὐτὴ δ' ἂψ ἐς πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα,
Αἰθυίῃ εἰκυῖα· μέλῳ δέ ἑ κῦμα κάλυψεν.
Αὐτὰρ ὁ μνμήσειξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ὤ μοι ἐγώ, μή πῆς μοι ὑφαίνηπ δόλον ἄλλον
Ἀθανάτων, ὅτε μὲ χεδίης ἀποβήσεαι ἀνώγει.
Ἀλλὰ μάλ' ἔπω πείσομ'· ἐπεὶ ἐκὰς ὀφθαλμοῖσι
Γαῖαν ἐγὼν ὁρόμην ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶ)ναι·
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶ)δ ἄμεινον·
Ὄφρ' ἂν μέν κεν δοῦρατ' ὀν ἁρμονίῃσιν ἀρήρῃ,
Τόφρ' αὐτῆ μενέω κ) τλήσομαι ἄλγεα πάσχων·
Αὐτὰρ ἐπὴν δή μοι χεδίην διὰ κῦμα πνάξῃ,
Νήξομ'· ἐπεὶ ὀ μέν π πάρα φρονεῆσαι ἄμεινον.
Ἔως ὁ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα κ) κατὰ θυμόν,
Ὦρσε δ' ὅπ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.
Ὡς δ' ἄνεμο ζαὴς ἠΐων θημῶνα πνάξῃ
Κιρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη·
Ὣς τ δοῦρατα μακρὰ διεσκέδασ'. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφ' ἑνὶ δούρατι βαῖνε, κέλητ' ὡς ἵππον ἐλαύνων,
Εἵματα δ' ἐξαπέδυνε τά οἱ πόρε δῖα Καλυψώ·
Αὐτίκα ὃ κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο πάνυσσεν·
Αὐτὸς ὃ πρηνὴς ἀλὶ κάππεσε χεῖρε πετάσας,
Νηχέμεναι μεμαώς· ἴδε ὃ κρείων Ἐνοσίχθων,
Κινήσας ὃ κάρη ποτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν,
Οὕτω νῦ κακὰ πολλὰ παθὼν ἁλόα κατὰ πόντον,
Εἰσόκεν ἀνθρώποισι μετρεφέεσσι μιγείης·
Ἀλλ' ὀδ' ὡς σε ἔολπα ὀνήσεσθαι κακότητο.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ἴμασεν καλλίτριχας ἵππους,
Ἵκετο δ' εἰς Αἰγὰς ὅθι οἱ κλυτὰ δώματ' ἔασιν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη κούρη Διὸς ἄλλ' ἐνόησεν.
Ἤτοι τὴν ἄλλων ἀνέμων κατέδησε κελεύθους,
Παύσασθαι δ' ἐκέλευσε κ) ἐκοιμήσαι ἄπνευστι·
Ὦρσε δ' ὅπ κραιπνὸν βορέην, πρὸ ὃ κύματ' ἔαξεν,
Ἔως ὄγε Φαιήκεσσι φιλοπρήτμοισι μιγείη
Διογενὴς Ὀδυσσεύς, θάνατον κ) κῆρας ἀλύξας.
Ἔνθα δύω νύκτας δύο δ' ἤματα κύμασι πηγῷ
Πλάζετο· πολλὰ δέ οἱ κραδίῃ προπόεσκε ὀλέθρον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμο τέλεσ' ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἄνεμο μὲν ἐπαύσατο, ἦ) γαλήνη
Ἔπλετο νηνεμίη· ὀ δ' ἄρα σχεδὸν ἔσιδε γαίῃ,

Ipſa vero rurſus in pontum ingreſſa eſt fluctuantem,
Mergo adſimilis: niger vero ipſam fluctus obtexit.
Cæterum ſolicitus erat patiens eximius Ulyſſes,
Ac ingemiſcens dixit ad ſuum magnanimum animum;
Hei mihi, ne quis mihi texit dolum rurſus
Immortalium, quando me a rate diſcederet jubet.
Sed omnino nondum parebo: quoniam longe oculis
Terram ego vidi ubi mihi dixit effugium eſſe:
Sed omnino ſic faciam, videtur vero mihi eſſe optimum:
Quamdiu ſane ligna in compagibus hærebunt,
Tamdiu hic manebo & ſuſtinebo dolores patiens:
At poſtquam mihi ratem fluctus diſperſerit,
Natabo: quandoquidem nihil adeſt proſpectu melius.
Dum ille hæc cogitabat in mente & in animo,
Immiſit ingentem fluctum Neptunus terræ quaſſator,
Horrendumque moleſtumque ſublimem: impulitque ipſum.
Ut cum ventus vehementer ſpirans acervum diſſipat
Stipularum, quas quidem diſſipat ultro citroque:
Sic ipſius ligna longa diſperſit. porro Ulyſſes
In unum lignum conſcendit, deſultorium veluti equum impellens,
Veſteſque exuit quas ei præbuerat optima Calypſo.
Statimque vittam ſub pectus extendit:
Ipſe autem pronus in mare cecidit manus extendens,
Natandi cupidus. Vidit vero potens Neptunus,
Quaſſanſque caput ad ſuum locutus eſt animum:
Sic nunc mala plurima paſſus erres per mare,
Donec hominibus Jovis alumnis interſis:
Sed neque ſic te ſpero vilipenſurum malum.
Sic locutus, impulit pulchros jubis equos,
Venit autem ad Ægas, ubi ei inclytæ domus ſunt.
At Pallas filia Jovis alia excogitavit:
Illa quidem aliorum ventorum obſtruxit vias,
Quieſcereque juſſit & conſopitos eſſe omnes:
Excitavit autem velocem Boream, fluctuſque fregit,
Donec ipſe Phæacenſibus remigandi ſtudioſis miſeretur
Inclytus Ulyſſes, mortem & fatum effugiens.
Hic duas noctes duoſque dies fluctu vaſto
Errabat: circa plurima vero ei cor prævidebat perniciem.
Sed quando jam tertiam diem pulchricoma adduxit aurora,
Et tunc ſtatim ventus quidem quievit, atque ſerenitas
Erat tranquilla: ipſe vero prope conſpexit terram,

Ο'ξὺ μάλα ϖροΐδων, μεγάλω ὑπὸ κύματ@ ἀρθείς.
Ω'ς δ' ὅτ' ἂν ἀστέρ@ βίοτ@ παίδεσσι φανείη
Πατρὸς, ὃς ἐν νάσῳ κεῖται κρατερ' ἄλγεα πάσχων,
Δυσὸν τηκόμεν@, συγερὸς δέ οἱ ἔχραε δαίμων,
Α'στάσιον δ' ἄρα τόν γε θεοὶ κακότητ@ ἔλυσθω.
Ω"ς Ο'δυσῆ' ἀσταστ ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη.
Νῆχε δ' ἐπειγόμεν@ ποσὶν ἠπείρα ὀπιβλῆαι.
Α'λλ' ὅτε τοσσον ἀπῆν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ δὴ δ' ἄπον ἔκλυε ποτὶ ἀσιλάδεσσι θαλάσσης.
Ρ'όχθει γὰ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
Δεινὸν ἐρεγόμενον, εἵλυτο δ' πάνθ' ἁλὸς ἄχνη.
Οὐ γὰ ἔσαν λιμένες νηῶν ὄχοι, ἠδ' ὀπωγαί,
Α'λλ' ἀκταὶ ϖροβλῆτες ἔσαν, ἀσιλάδες τε πάγοι τε.
Καὶ τότ' Ο'δυσῆ@ λύτο γόνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ο'χθήσας δ' ἀρα εἶπε ϖρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν.
Ὤ μοι ἐπεὶ γαῖαν ἀέλπτεα δῶκεν ἰδέσθαι
Ζεύς, καὶ δὴ τόδε λαῖτμα ἀθέσφατον ἐπέρησα,
Ε"κβασις ἥ πη φαίνετ' ἁλὸς πολιοῖο θύραζε.
Ε'κτοσθεν μὲν γὰ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δ' κῦμα
Βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη,
Α'γχιβαθὴς δ' θάλασσα· καὶ οὔπως ἔστι πόδεσσι
Στήμεναι ἀμφοτέροισι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα;
Μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ
Κῦμα μέγ' ἁρπάξαν, μελέη θέ μοι ἔσσεται ὁρμή.
Εἰ δέ κ' ἔτι ϖροτέρω ϖλωήσομαι, αὖ πε ἐφάρῳ
Η'ϊόνας τε ϖλυπλῆγας λιμένας τε θαλάσσης,
Δείδω μὴ μ' ἐξαῦτις ἀνυρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ βαρέα στενάχοντα,
Η" ἔτι μοι καὶ κῆτ@ ὀπάσσῃ μέγα δαίμων
Ε'ξ ἁλός, οἷά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Α'μφιτρίτη.
Οἶδα γὰ ὡς μοι ὀδώδυσαι κλυτὸς Ε'νοσίγαι@.
Ε"ως ὃ ταῦθ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρεν τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτήν.
Ε'νθ' ἀπὸ ῥινός τε δρύφθη, σαύ τ' ὀστέ' ἀράχθη,
Εἰ μὴ ὄτι φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Α'θήνη·
Α'μφοτέρῃσι χερσὶν ἐπεσσύμεν@ λάβε πέτρης,
Τῆς ἔχετο στενάχων, εἷως μέγα κῦμα παρῆλθε.
Καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε· παλιρρόθιον δέ μιν αὖτις
Πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντῳ.
Ω'ς δ' ὅτε πολύποδ@ θαλάμης ἐξελκομένοιο
Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάϊγγες ἔχονται·

Ω"ς

Acute admodum prospiciens, e magno fluctu levatus.
Ut cum jucunda valetudo filiis apparet
Patris, qui in morbo decumbit validos dolores patiens,
Diu contabescens, odiosus vero ei ingruit dæmon.
Lubentem vero hunc dii a morbo liberarunt:
Sic Ulysi grate apparuit terra & sylva:
Natabat vero nitens pedibus littus ut conscenderet.
Sed cum tantum abesset quantum auditur clamans,
Et jam sonitum audivit ad scopulos maris.
Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis
Horrendum eructans, operuit autem omnia maris aspergo.
Non enim erant navium portus capaces, neque secessus,
Sed littora objecta erant, scopulique saxaque.
Et tunc Ulysi soluta sunt genua ejusque cor,
Ingemiscens vero dixit ad suum magnanimum animum:
Hei mihi: postquam terram insperatam dedit videre
Jupiter, & jam has undas sulcans penetravi,
Egressus nusquam apparet ex mari cano foras.
Extra enim saxa acuta, circumque fluctus
Fremit raucum, leviscque eminet petra,
Prope autem profundum mare: & nullo modo licet pedibus
Consistere ambobus, & effugere malum,
Ne fortasse me egredientem projiciat lubricam ad petram
Fluctus magnus abripiens, vanus vero mihi erit conatus.
Si vero adhuc ulterius natabo, si alicubi inveniam
Littora depressa portusque maris,
Vereor ne me rursus abripiens procella
Pontum in piscosum ferat graviter gementem,
Aut adhuc mihi etiam cetum immittat magnum deus
Ex mari, qualia multa nutrit inclyta Amphitrite.
Novi enim quam mihi infensus sit inclytus Neptunus.
Dum ille hoc deliberabat in mente & in animo,
Interea ipsum magnus æstus tulit ad asperum littus.
Ibi sane cutis lacerata, simulque ossa confracta fuissent,
Nisi in mentem indidisset dea cæsia Minerva:
Ambabus vero manibus irruens apprehendit petram,
Eique adhæsit ingemiscens, donec ingens fluctus præteriit:
Et hunc sic effugit: sed refluus ipsum rursus
Percussit irruens, longe autem ipsum injecit ponto.
Ut quando polypus ex cubili extrahitur,
Cavitatibus pedum crebri calculi adhærescunt,

Ὣς τὸ γε φησὶ πέτρῃσι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Ῥίνοι ἀπέδρυφθεν, τὸ δ' ἔμμεσε κῦμα κάλυψεν.
Ἔνθά κε δὴ δύσλωβος ὑπὲρ μόρον ὤλετ' Ὀδυσσεύς,
Εἰ μὴ ὀπιδρομίῃσι δάμασσε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Κύματος ἐξάλμησιν, τή τ' ἐράγετο πεῖρον ἰόντι,
Νήχε πρὸς ἠπείρου ὁρώμενος, εἶπε δὲ φαίδροι
Ἠϊόνας τε γύψ τε λιμένας τε θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
Ἶξε νέων, τῇ δή οἱ ἐείσατο χῶρος ἄριστος,
Λεῖος πετράων, καὶ ὄπη σκέπας ἦεν ἀνέμοιο·
Ἔγνω δ' ὡς προρέοιτο, κὰδ δ' ἔξατο ὃν κατὰ θυμόν,
Κλῦθι ἄναξ ὅς τις ἐσσί· πολύλλιστος δέ σ' ἱκάνω,
Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ὀιπάς.
Αἰδοῖος μέν τ' ὄρσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Ἀνδρῶν ὅστις ἵκηται ἀλώμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
Σόν τε ῥόον σά τε γούνατ' ἱκάνω πολλὰ μογήσας·
Ἀλλ' ἐλέαιρε ἄναξ, ἱκέτης δέ τοι ἄγχοθι εἶμι.
Ὣς φάθ'. ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἑὸν ῥόον, ἔσχε δὲ κῦμα·
Πρόσθε δέ οἱ ποίησε γαλήνιον, ἆσε δ' ἑτάροισιν
Εἰς ποταμὸν προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε.
Χεῖράς τε στιβαρὰς· ἀλὶ γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
Ὤιδέε δὲ λροά πάντα· θάλασσα δὲ κήκιε πολλὴ
Ἀμφὶ σάκος τε ῥῖνάς τε· ὁ δ' ἀπνευδὴς καὶ ἄναυρος
Κεῖτ' ὀλιγοπελέων, κάματος δέ μιν αἰνὸς ἵκανεν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Καὶ τότε δὴ κρήδεμνον ἀπὸ ἕο λῦσε θεοῖο·
Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἁλιμυρήεντα μεθῆκεν,
Ἄψ δ' ἄφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον· αἶψα δ' ἄρ' Ἰνὼ
Δέξατο χερσὶ φίλῃσιν. ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιαθεὶς
Σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δ' ζείδωρον ἄρουραν.
Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν,
Ὤ μοι ἐγώ, τί πάθω, τί νύ μοι μήκιστα γένηται.
Εἰ μέν κ' ὀν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
Μή μ' ἄμυδις σίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἔερση
Ἐξ ὀλιγοπελίης δαμάσῃ κεκαφηότα θυμόν.
Αὔρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρὴ πνέει ἠῶθι πρό.
Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην,
Θάμνοις ὀν πυκινοῖσι καταδραθὼ, εἴ με μεθείη
Ῥῖγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθῃ,
Δείδω μὴ θήρεσσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.
Ὣς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·

Sic hujus ad ſaxa fortibus a manibus
Cutis lacerata erat, eumque ingens fluctus obtexit.
Ibi jam infelix præter fatum periiſſet Ulyſſes,
Niſi prudentiam indidiſſet cæſia Minerva:
Ex fluctu emergens qui eructantur ad continentem,
Præternatabat in terram, ſpectans ſicubi inveniret
Littoraque depreſſa portuſque maris.
Sed quando certe fluvii ad oſtia pulchriflui
Pervenit natans, illic ei viſus eſt locus optimus,
Levis petris, & tectum erat a ventis:
Agnovit autem profluentem, & vota fecit ſuo in animo:
Audi rex quiſquis es: valde ſupplex autem ad te venio,
Fugiens ex ponto Neptuni iras.
Venerabilis quidem eſt etiam immortalibus diis
Ex hominibus quicumque venit errans, quemadmodum ego nunc
Ad tuum fluentum tuaque genua accedo plurima paſſus:
Sed miſerère rex, fateor tibi ſupplicem eſſe *me*.
Sic ait. ille v. continuo ſedavit ſuum fluentum, continuitque fluctus:
Et ante eum fecit tranquillitatem: ipſumque ſervavit
In fluvii oſtia: ille vero utrumque genu contraxit,
Manuſque fortes: mari enim afflictus ſuo corde erat,
Tumebatque corpore toto: mare autem manabat copioſum
Per oſque nareſque: illeque abſque anhelitu & voce
Jacebat debilis, laſſitudo enim ipſum vehemens invaſerat.
Sed poſtquam reſpiravit, & ad præcordia animus coivit,
Tum ſane vittam a ſe ſolvit deæ:
Et ipſam ad fluvium in mare fluentem immiſit,
Retro autem ferebat ingens fluctus per flumen: ſtatimque Ino
Suſcepit manibus ſuis. Ille vero ex fluvio ſecedens
In junco recubuit, oſculatuſque eſt almam tellurem.
Atque ingemiſcens dixit ad ſuum magnanimum animum:
Heu mihi, quid me fiet, quid mihi denique reſtat?
Si enim in fluvio gravem per noctem excubavero,
Ne mihi ſimul pruinaque mala & fœmineus ros
Ex imbecillitate conficiat afflictum animum.
Aura autem ex fluvio frigida ſpirat matutino tempore.
Si vero in altam conſcendens & umbroſam ſylvam,
Arbuſtis in denſis dormiero, ſi me ſinat
Frigus & laſſitudo, jucundus autem mihi ſomnus obrepat,
Vereor ne feris laceratio & præda fiam.
Sic ſane ei deliberanti viſum eſt ſatius eſſe:

Fe-

Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς ὕλην· τὴν δ' ἔκιχεν ὕδατι δῖον
Ἐν προῤῥαινομένῳ, δοιὼ δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνω
Ἐξεμόθεν περφῶτε· ὁ μὲν φυλίης, ὁ δ' ἐλαίης.
Τὼ μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων δυσηέα μένος ὑγρὸν ἀέντων,
Οὐδέ ποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν·
Οὔτ' ὄμβρος πεδάασκε διαμπερές· ὡς ἄρα πυκνοὶ
Ἀλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδίς· ἧς ὑπ' Ὀδυσσεὺς
Δύσετ'. ἄφαρ δ' ἄνδρωὶ ἐπαμήσατο χερσὶ φίλῃσιν
Εὐρεῖαν. φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή,
Οὔτ' ἂν τὴν δύο ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἐρυθρὰ
Ὧρη χειμερίη· εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαίνοι.
Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἐν δ' ἄρα μέσσῃ λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ,
Ἀγρῷ ἔπ' ἐσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
Σπέρμα πυρὸς σώζων, ἵνα μή ποθεν ἄλλοθεν αὖοι·
Ὣς Ὀδυσεὺς φύλλοισι καλύψατο. τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
Ὕπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦε, ἵνα μιν. παύσειε τάχιστα
Δυσπονέος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ο Μ Η Ρ Ο Υ Τ Η Σ Ζ.
Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ

Υπόθεσις.

Ἀθηνᾶ ὀπισᾶσα ὄναρ Ναυσικάᾳ τῇ Ἀλκινόου θυγατρὶ, κελεύει αὐτῇ τὴν ἐσθῆτα ὅπως πορευομένην ἀγαγέσθαι πλύνειν· ὡραῖον γὰρ αὐτῇ εἶναι τὸν γάμον, ἢν τὸ κελευσθὲν ποιῇ· ἔπειτα παίζειν μετὰ τῶν θεραπαινῶν. ἀκούσας δ' αὐτῆς ὁ Ὀδυσσεὺς ἐξυπνίζεται, καὶ δειθεὶς Ναυσικάας, ἐσθῆτα καὶ ξῦφος παρ' αὐτῆς λαβὼν, ἕπεται αὐτῇ εἰς τὴν πόλιν.

Ζῆτα δὲ Ναυσικάα κόμισ' ἐν Σχερίῃ Ὀδυσῆα.

Ὣς ὁ μὲν ἔνθα κάθευδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὕπνῳ καὶ καμάτῳ δαμασσάμενος· αὐτὰρ Ἀθήνη
Βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε.
Οἵ πρὶν μὲν ναῖον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
Ἄγχι Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερφιάλων,
Οἵ σφέας σίνεσκόν τε, βίηφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
Ἔνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοον θεοειδὴς,
Ἔσκεν δ' ἐν Σχερίῃ ἐπὶ ἀνδράσιν ἀλφηστῆσιν·

Ἀμ-

Festinavit ire in sylvam: hanc autem prope aquam invenit
In conspicuo loco, duo autem subiit arbusta
Ex uno loco enata: alterum oleastri, alterum oleæ.
Quæ nec ventorum perflat vis humidum spirantium,
Neque unquam sol lucens radiis percussit:
Neque imber penetravit penitus: sic sane densa
Invicem creverant contigue: quæ Ulysses
Subiit. statimque cubile aggessit manibus suis
Latum. foliorum enim erat copia affatim ingens,
Quantumque duos aut tres viros tegeret
Tempestate hiberna, etiamsi admodum sæviat.
Illam quidem videns lætatus est patiens nobilis Ulysses:
In medio autem procubuit, copiamque superingessit foliorum.
Ut cum quispiam torrem cinere abscondit nigro;
Agro in extimo, cui non adsunt vicini alii,
Semen ignis servans, ut ne qua aliunde incendat:
Sic Ulysses foliis absconditus erat. cui Pallas
Somnum in oculis fudit, ut ipsum quiescere faceret cito
Ab difficili labore, charas palpebras tegens.

ODYSSEÆ HOMERI

VI. LIBRI

Argumentum.

MInerva adstans per somnium Nausicaæ Alcinoi filiæ, jubet illam vestes ad flumen ferre lotum: instare enim ei nuptias. Illa vero jussa facit: deinde ludit cum ancillis. Audiens autem ipsas Ulysses expergiscitur, & precatus Nausicaam, vestemque & cibum ab ipsa accipiens, sequitur eam in urbem.

Z. Nausicaa excipit in Scheria Ulyssem.

SIc quidem illic dormiebat patiens nobilis Ulysses,
Somno & lassitudine gravatus: at Minerva
Ibat ad Phæacensium virorum populumque urbemque:
Qui antea quidem habitabant in spatiosa Hyperia,
Prope Cyclopas viros insolentes,
Qui eos infestabant, viribus enim potiores erant.
Inde excitos *illos* duxit Nausithous deo similis,
Sedemque *eis* fixit in Scheria procul ab hominibus ingeniosis:

Cir-

Ἀμφὶ δ τεῖχος ἔλασσε πόλιν, καὶ ἐδείματο οἴκους,
Καὶ νηὰς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμεὶς ἄϊδος δε βεβήκει·
Ἀλκίνοον δ τότ' ἦρχε, θεῶν ἀπο μήδεα εἰδώς·
Τῷ μὲν ἔβη φρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἔνι κούρη
Κοιμᾶτ', ἀθανάτῃσι φυὴν καὶ εἶδος ἐοίκη,
Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
Πὰρ δ δύ' ἀμφίπολοι χαρίτων ἄπο κάλλος ἔχουσαι
Στηθμοῖϊν ἑκάτερθε, θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.
Ἡ δ' ἀνέμῳ ὡς πνοιὴ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν φρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εἰδομένη κούρῃ ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
Ἣ οἱ ὁμηλικίη μὲν ἔῃν, κεχάριστο δ θυμῷ·
Τῇ μιν ἐεισαμένη φροτέρη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ναυσικάα, τί νυ σ' ὧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ;
Εἵματα μέν τοι κεῖται ἀκηδέα σιγαλόεντα.
Σοὶ δ γάμος χεδόν ὄρνυ, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
Ἐννυσθαι, τὰ δ τοῖσι παρηγορέειν οἵ κε σ' ἄγωνται.
Ἐκ γάρ τοι τάτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
Ἐθλή· χαίρουσιν δ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ.
Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἠοῖ φαινομένῃφι,
Καί τοι ἐγὼ συνέεσθαι ἅμ' ἕψομαι, ὄφρα τάχιστα
Ἐντυέαι. ἐπεὶ ἤτοι ἔπι δηρὸν πεφάσεαι ἔσσαι·
Ἤδη γάρ σε μνῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον
Πάντων Φαιήκων, ὅθι τοι γένος ὅδε καὶ αὐτῇ.
Ἀλλ' ἄγε ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρὸ
Ἡμιόνους καὶ ἅμαξαν ἐφοπλίσαι, ἥ κεν ἄγῃσι
Ζώστρά τε καὶ πέπλους καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Καὶ δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον ἠὲ πόδεσσιν
Ἔρχεσθαι· πολλὸν γὰρ ἀπο πλυνοί εἰσι πόληος.
Ἣ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Οὔλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
Ἔμμεναι. οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτέ ποτ' ὄμβρῳ
Δεύεται, οὔτε χιὼν ὀπιπίλναται· ἀλλὰ μάλ' αἴθρη
Πέπταται ἀννέφελος, λευκὴ δ' ὑπαδέδρομεν αἴγλη·
Τῷ ἔνι τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἤματα πάντα·
Ἔνθ' ἀπέβη γλαυκῶπις, ἐπεὶ μυθήσατο κούρῃ.
Αὐτίκα δ' ἠὼς ἦλθεν ἐύθρονος, ἣ μιν ἔγειρε
Ναυσικάην ἐύπεπλον. θάμβησε δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον.

Circum vero murum duxit civitati, & domos ædificavit,
Etiam templa fecit deorum, & diviſit agros.
Sed hic jam fato domitus ad inferos deſcenderat:
Alcinous vero tunc imperabat, a diis conſilia doctus:
Ejus quidem perrexit ad domum dea cæſia Minerva,
Reditum Ulyſſi magnanimo moliens.
Inſtitit autem ire ad thalamum fabrefactum, in quo puella
Dormiebat, immortalibus indole & forma ſimilis,
Nauſicaa filia magnanimi Alcinoi:
Aderant duæ ancillæ a gratiis pulchritudinem habentes
A poſtibus utrinque, fores vero admotæ erant ſplendidæ.
Illa vero venti veluti flatus acceſſit ad cubilia puellæ,
Stetitque ſupra caput, & ipſam ſermone allocuta eſt,
Similis filiæ excellentis nautæ Dymantis,
Quæ ei æqualis quidem erat, grataque ex animo:
Illam ſeipſam ſimulans allocuta eſt cæſia Minerva:
Nauſicaa, quid te ſic omiſſam peperit mater?
Veſtes etenim tibi jacent neglectæ admirabiles:
Tibique nuptiæ inſtant, ubi oportet pulchras te ipſam
Induere, taleſque illis præbere qui te ducent.
Etenim ex his fama apud homines it
Bona: gaudent vero pater & veneranda mater.
Sed eamus loturæ ſimul cum aurora apparente,
Et ego adjutrix ſimul ſequar, ut celerrime
Expediaris: quoniam non diu virgo eris.
Jam enim te ambiunt optimi in populo
Omnium Phæacenſium, ubi tibi genus eſt etiam ipſi.
Sed age jube patrem inclytum ſub auroram
Mulos & currum apparare, qui vehat
Cingulaque & peplos & pallia admirabilia.
Quippe tibi ſic ipſi multo honeſtius eſt quam pedibus
Ire: multum enim abſunt labra ab urbe.
Ipſa quidem ſic locuta abiit cæſia Minerva
Ad Olympum, ubi aſunt deorum ſedem tutam ſemper
Eſſe. neque ventis concutitur, neque unquam imbre
Rigatur, neque nix aſpergitur: ſed potius ſerenitas
Volat abſque nube, luciduſque circumfulget ſplendor:
In quo delectantur beati dii diebus omnibus:
Huc abiit Pallas, poſtquam indicavit puellæ.
Continuo aurora venit pulcro throno conſpicua, quæ ipſam excitabat
Nauſicaam ornatam peplo. ſubitoque admirata eſt ſomnium.

In-

Βῆ δ' ἰέναι διὰ δώματ', ἵν' ἀγγείλειε τοκῆσι,
Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρί. κιχήσατο δ' ἔνδον ἐόντας·
Ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἧστο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
Ἠλάκατα στρωφῶσ' ἁλιπόρφυρα· τῷ ὃ θύραζε
Ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτὸς βασιλῆας
Ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγαυοί.
Ἡ ὃ μάλ' ἄγχι στᾶσα φίλον πατέρα προσέειπε,
Πάππα φίλ' ἦ κ' ἄν δή μοι ἐφοπλίσειας ἀπήνην
Ὑψηλήν, ἄκυκλον; ἵνα κλυτὰ εἵματ' ἄγωμαι
Ἐς ποταμόν πλυνέουσα, τά μοι ῥερυπωμένα κεῖται.
Καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἐόντι
Βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροὶ εἵματ' ἔχοντι·
Πέντε δέ τοι φίλοι υἷες ἐνὶ μεγάροισι γεγάασιν,
Οἱ δύ' ὀπίονται, τρεῖς δ' ἡβηταὶ θαλέθοντες·
Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι νεόπλυτα εἵματ' ἔχοντες
Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῇ φρενὶ πάντα μέμηλεν.
Ὣς ἔφατ'. αἴδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι
Πατρὶ φίλῳ· ὁ δ' ἄρα πάντα νόει, κατὰ μῦθον ἄμειβε·
Οὔτέ τοι ἡμιόνων φθονέω τέκος, οὔτε τἄλλα.
Ἔρχεο· αὐτίκα τοί σε θεράπαιναι ἐφοπλίσουσιν ἀπήνην
Ὑψηλήν, ἄκυκλον, ὑπερτερίην ἁρμαρυίῃ.
Ὣς εἰπὼν, θεράπεσσιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ὀπίθοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν ἐύξοον ἡμιονείην
Ὦπλεον, ἡμίονους δ' ὕπαγον, ζεύξαν δ' ὑπ' ἀπήνῃ·
Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν εἵματα φαεινά·
Καὶ τὰ μὲν κατέθηκεν ἐϋξέστῳ ἐπ' ἀπήνῃ·
Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐπίθει μυρεψικὰ ἔδωδιμ',
Πολλὰ τοίλιπτα, ἐν δ' ὄψα πάσης, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
Ἀσκῷ ἐν αἰγείῳ· (κούρη δ' ἐπεβήσετ' ἀπήνης)
Δῶκε δ' ἄρ' ἐν χρυσείῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,
Εἴως χριτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
Ἡ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἰῶα σιγαλόεντα,
Μάστιξεν δ' ἐλάαν· κελαδεῖτο δ' ἰοῖ ἡμιόνοιϊν.
Αἱ δ' ἅμοτον τρωύοντο, φέρον δ' ἐσθῆτα καὶ αὐτήν,
Οὐκ οἴῃ· ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Αἱ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόας περικαλλὲ' ἵκοντο,
Ἔνθ' ἤτοι πλυναὶ ἦσαν ἐπηετανοὶ, πολὺ δ' ὕδωρ
Καλὸν ὑπεκκωρεέσκε, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι·
Ἔνθ' αἵγ' ἡμιόνους μὲν ὑπεκκωρούσησιν ἀπήνης,
Καὶ τὰς μὲν ἄγον ποταμὸν παρὰ δινήεντα,
Τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης

Εἵμα-

Inſtitit autem ire per domos, ut annunciaret parentibus,
Patri charo & matri. offendit autem intus cum eſſent:
Illa quidem ad focum ſedebat cum ſervientibus mulieribus,
Penſum verſans purpureum: in ipſum autem foras
Egredientem incidit ad inclytos reges
Ad conſilium, quo ipſum vocabant Phæacenſes generoſi.
Hæc valde prope aſtans charum patrem allocuta eſt:
Pater chare, nonne mihi inſtrueres currum
Excelſum, agilem rotis? ut pulchras veſtes feram
Ad flumen lotura, quæ mihi ſordidatæ jacent.
Etenim tibi ipſi convenit inter primores verſanti
Conſilia conſulere pulchras corpori veſtes habentem:
Quinque autem tibi chari filii in regia ſunt,
Quorum duo in matrimonio, tres autem cœlibes florentes:
Hi ſemper volunt recens lotis veſtibus induti
Ad ſaltationem ire: quæ meæ menti omnia curæ ſunt.
Sic ait: verebatur enim florentes nuptias nominare
Patri charo: ille v. omnia intelligebat, & reſpondit ſermone:
Neque tibi mulos invideo filia, neque quicquam aliud.
I: cæterum tibi famuli apparabunt currum
Altum, agilem rotis, contabulatione inſtructum.
Sic locutus, ſervis præcepit: illi vero paruerunt.
Illi quidem foris currum agilem rotis mulinum
Inſtruebant, muloſque ſubegerunt, junxeruntque ſub curru:
Filia vero e thalamo ferebat veſtem ſplendidam,
Et eam quidem repoſuit bene polito in curru:
Mater vero in ciſta collocabat deſiderio convenientem cibum,
Multifarium, obſonia quoque impoſuit, & vinum infudit
Utre in caprino: (puella vero conſcendit currum)
Dedit etiam aurea in ampulla humidum oleum,
Ut ungeretur cum miniſtris fœminis.
Illa vero cepit flagellum & habenas leves,
Flagellavitque ut currerent: ſtrepitus autem fiebat a mulis.
Qui ſtrenue contendebant, ferebantque veſtem & ipſam,
Non ſolam: ſimul cum illa ibant ancillæ aliæ:
Quæ quando jam fluvii ad alveum pervenerunt,
Ubi labra erant perennia, multaque aqua
Pulchra profluebat ad perſordida purganda:
Ibi illæ mulos quidem ſolverunt a curru,
Et eos quidem egerunt fluvium propter vorticoſum,
Ut ederent gramen dulce inſtar mellis: ipſæ vero a curru

Εἵματα χερσὶν ἕλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ.
Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι θοὰς ἔμεν ὡροφέρεσθαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πλυνάς τε καθηράς τε ῥύπα πάντα,
Ἐξείης πέτασαν ἐπὶ χθῖ' ἀλὸς, ἧχι μάλιστα
Λάϊγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύεσκε θάλασσα.
Αἱ δ', λουσάμεναι, καὶ χρισάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
Δεῖπνον ἔπειθ' εἵλοντο παρ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο.
Εἵματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τύρφθεν δμωαί τε καὶ αὐτὴ,
Σφαίρῃ ταί τ' ἄρ' ἔπαιζον ἀπὸ κρηδέμνα βαλοῦσαι.
Τῇσι δ' Ναυσικάα λευκώλενος ἦρχετο μολπῆς.
Οἵη δ' Ἄρτεμις εἶσι κατ' οὔρεα ἰοχέαιρα,
Ἢ κατὰ Τηΰγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον,
Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείῃς ἐλάφοισι,
Τῇ δέ θ' ἅμα νύμφαι κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο
Ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε φρένα Λητώ,
Πασάων δ' ὑπὲρ ἥγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,
Ῥεῖα δ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·
Ὣς ἥγ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἁδμής.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πάλιν οἶκόν δε νέεσθαι,
Ζεύξασ' ἡμιόνους, πτύξασά τε εἵματα καλά,
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὡς Ὀδυσεὺς ἔγρηται, ἴδοι τ' ἀμύμονα κούρην,
Ἣ οἱ Φαιήκων ἀνδρῶν πόλιν ἠγήσαιτο.
Σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια·
Ἀμφιπόλῳ μὲν ἅμαρτε, βαθεῖαν δ' ἔμπεσε δίνην.
Αἱ δ' ὄβριμον ἀΰσαν. ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἑζόμενος δ' ὥρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ὤ μοι ἐγώ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
Ἦ ῥ' οἵγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδ' δίκαιοι,
Ἦὲ φιλόξεινοι, καί σφι νόος ἔνδοθι θεσπής;
Ὥς με περὶ κραδίην ἀμφίλυτε θῆλυς ἀυτὴ
Νυμφάων, αἵ ἔχουσ' ὀρέων αἰπεινὰ κάρηνα,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πείσεα ποιήεντα·
Ἦ νύ πω ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδήεντων;
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι, ἠὲ ἴδωμαι.
Ὣς εἰπὼν θάμνων ὑπεδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πόρθησε κλάσε χειρὶ παχείῃ
Φύλλων, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροὶ μήδεα φωτός.
Βῆ δ' ἴμεν ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθώς,
Ὅς τ' εἶσ' ὑόμενος καὶ δήμενος, ὄν δέ οἱ ὄσσε

Δαίε-

Veſtes manibus ſumebant, & inferebant nigram aquam.
Calcabantque in ſcrobibus celeriter certamen proferentes.
At poſtquam lavaruntque purgaruntque ſordes omnes,
Ex ordine explicuerunt ad littus maris, ubi potiſſimum
Lapillos ad littus abluebat mare.
Illæ vero lotæ, & unctæ pingui oleo,
Prandium deinde ſumpſerunt ad ripas fluvii:
Veſteſque præſtolabantur dum ſiccarentur ſplendore ſolis.
Cæterum poſtquam cibo ſaturatæ ſunt ancillæque & ipſa,
Pila ludebant redimicula deponentes.
Illis Nauſicaa pulchra ulnas incepit cantilenam.
Qualis autem Diana incedit per montem ſagittis gaudens,
Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,
Oblectans ſe capris & velocibus cervis,
Simul cum illa Nymphæ filiæ Jovis Ægiochi
Agreſtes ludunt: gaudet vero mente Latona,
Omnes vero ipſa capite ſupereminet atque fronte,
Facileque notabilis eſt, pulchræ vero omnes:
Sic illa inter ancillas excellebat virgo nondum domita:
Sed quando jam erat rurſum domum reditura,
Jungens mulos, complicanſque veſtes pulchras,
Tum ſtatim alia excogitavit dea cæſia Minerva,
Ut Ulyſſes excitaretur, videretque pulchram oculos puellam,
Quæ illum ad Phæacenſium virorum urbem duceret.
Pilam deinde jecit ad ancillam regina:
Ab ancilla quidem erravit, profundum a. incidit in vorticem:
Illæ vero alte clamarunt, & excitatus eſt divinus Ulyſſes:
Sedens autem cogitabat in mente & in animo:
Hei mihi, quorumnam hominum in terram deveni?
An ſunt petulantes & agreſtes, neque juſti,
An hoſpitales, & ipſis eſt mens deum timens?
Ut me puellarum circumvenit fœminea vox
Nympharum, quæ habitant montium ſummos vertices,
Et fontes fluviorum, & paluſtria loca herboſa:
An fortaſſis homines ſum prope vocales?
Quin ego ipſe experiar atque videbo.
Sic locutus arbuſtis clam egrediebatur divinus Ulyſſes.
Ex denſa autem ſylva ramum fregit manu craſſa
Cum foliis, ut tegeret circa corpus genitalia viri.
Inſtititque ire veluti leo montanus, viribus fidens,
Qui incędit pluviam & ventos perpeſſus, intuſque ei oculi

Δαίεται· αὐτὰρ ὃ βυσὶν ὑπέρχεται ἢ ὀΐεσσιν,
Ἡὲ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἑ γαστὴρ
Μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·
Ὡς Ὀδυσεὺς κάρησιν ἐϋπλοκάμισιν ἔμελλε
Μίξεσθαι, γυμνός περ ἐών· χρειὼ γὰρ ἵκανε.
Σμερδαλέῳ δ' αὐτῇσι φάνη, κεκακωμένῳ ἁλμῇ·
Τρέσαν δ' ἄλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠιόνας ὁρμήθεσας·
Οἴη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε. τῇ γὰρ Ἀθήνη
Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἷλετο γυίων·
Στῆ δ' ἀντιαχομένη. ὁ δ' ἄρ' ἐμερμήριξεν Ὀδυσεὺς
Ἢ γούνων λίσσοιτο λαβὼν δεδαῶτα κούρην,
Ἢ αὔτως ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι
Λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἵματα δοίη.
Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι
Λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μειλιχίοισι,
Μή οἱ γοῦνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.
Αὐτίκα μειλίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον,
Γουνοῦμαί σε ἄνασσα· θεὸς νύ τις ἢ βροτὸς ἐσσί.
Εἰ μέν τις θεὸς ἐσσὶ τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε Διὸς κούρῃ μεγάλοιο
Εἶδός τε μέγεθός τε φυὴν τ' ἄγχιστα ἐΐσκω·
Εἰ δέ τις ἐσσι βροτῶν τοὶ ὑπὸ χθονὶ ναιετάουσι,
Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,
Τρισμάκαρες δὲ κασίγνητοι· μάλα που σφίσι θυμὸς
Αἰὲν ἐϋφροσυνῇσιν ἰαίνεται εἵνεκα σεῖο,
Λαοσσόντων τοιόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνάσσω.
Κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔξοχον ἄλλων
Ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βείσας οἶκόνδ' ἀγάγηται.
Οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν,
Οὔτ' ἄνδρ', οὔτε γυναῖκα. σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα·
Δήλῳ δή ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος ἐν Δήλῳ βωμῷ
Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα·
(Ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε, πολὺς δέ μοι ἕσπετο λαὸς
Τὴν ὁδὸν ἣ δὴ ἔμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδε' ἔσεσθαι)
Ὡς δ' αὖτως καὶ κεῖνο ἰδὼν, ἐτεθήπεα θυμῷ
Δηρόν· ἐπεὶ ὄπωπε τοῖον ἀνήλυθον ἐκ δόρυ γαίης·
Ὡς σὲ γυναῖ ἄγαμαί τε τέθηπά τε, δεινὰ δ' αἰνῶς
Γούνων ἅψασθαι. χαλεπὸν δέ με πένθος ἱκάνει.
Χθιζὸς ἐεικοστῷ φύγον ἤματι οἶνοπα πόντον,
Τόφρα δέ μ' αἰὲν κῦμα φόρει κραιπναί τε θύελλαι
Νήσου ἀπ' Ὠγυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,

Ὄφρ'

Ardent: at is boves invadit aut oves,
Aut agreſtiores cervas: jubet enim eum venter
Pecudes tentaturum etiam in denſam domum ire:
Ita Ulyſſes puellis pulchris comas erat ſe
Immiſturus, nudus licet eſſet: neceſſitas enim urgebat.
Horrendus autem ipſis apparuit, afflictus ſalſugine:
Diffugeruntque huc atque illuc per ripas prominentes:
Sola tamen Alcinoi filia manſit. ei enim Pallas
Audaciam in mente indiderat, & formidinem exemerat membris:
Stetit autem oppoſita: ſed ipſe cogitabat Ulyſſes
An oraret genibus prehenſis pulchræ oculos puellæ,
An alioquin verbis longe ſtans blandis
Precaretur, ut oſtenderet urbem, & veſtes daret.
Sic igitur ei cogitanti viſum eſt ſatius eſſe
Precari verbis eminus ſtantem blandis,
Ne ei genua prehendenti iraſceretur mente puella.
Protinus blandum & aſtutum dixit ſermonem:
Supplex te oro regina: deus utique quis aut mortalis es.
Si quidem deus es qui latum cœlum incolunt,
Dianæ te ego Jovis filiæ magni
Formaque magnitudineque, indoleque quam proxime compara:
Si vero aliquis es hominum qui ſuper terram habitant,
Ter beati tibi pater & veneranda mater,
Ter beati fratres: valde nimirum ipſorum animus
Uſque lætitiis geſtit tui gratia,
Videntibus tale germen ad choream te euntem.
Ille vero ex animo feliciſſimus præter cæteros
Quicumque te dote gravis domum duxerit.
Nondum enim talem vidi mortalem oculis,
Neque virum, neque mulierem. admiratio me tenet aſpicientem.
In Delo equidem aliquando tale Apollinis juxta aram
Palmæ recens germen ſuccreſcens vidi:
(Veni enim illuc quoque, multus autem me comitabatur populus
In ea profectione quæ mihi erat malum damnum futura).
Utque ſimiliter illud conſpicatus, obſtupui animo
Diu: quandoquidem nunquam tale ſuccrevit lignum e terra:
Sic te mulier admiror, obſtupeo, & vereor nimis
Genua prehendere. gravis enim me calamitas urget.
Heri vigeſimo effugi die nigrum pontum,
Interea me uſque fluctus ferebat & celeres procellæ
Inſula ab Ogygia: nunc vero me huc appulit deus,

Ὄφρ' ἔτι πω κῆ τῆνδε πάθω κακόν. ὐ γὰρ ὀΐω
Παύσεσθ', ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
Ἀλλὰ ἄνδρας ἐλέαιρε. σὲ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας
Εἰς ὡρώτην ἱκόμην· τῆμὶ δ' ἄλλων ἔπνα οἶδα
Ἀνθρώπων οἳ τῆνδε πόλιν κῆ γαῖαν ἔχουσιν.
Ἄσυ δέ μοι δεῖξον, δόε ἦ ῥάκεα ἀμφιβαλέσθαι,
Εἴ τι πω εἵλυμα ἀσείρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.
Σοὶ ἦ θεοὶ πόσα δοῖεν ὅσα φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ἄνδρά τε κῆ οἶκον κῆ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν,
Ἐσθλήν. ὐ μὲν γὰρ τε γε κρεῖσσον κῆ ἄρειον
Ἢ ὅτ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
Ἀνὴρ ἠῆ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,
Χάρματα δ' ἀμενέτῃσι· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.
Τὸν δ' αὖ Ναυσικάα λευκώλενος ἀντίον ηὔδα,
Ξεῖν', ἐπεὶ ἄτε κακῷ ἄτ' ἄφρονι φωτὶ ἐοικας,
Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν
Ἐσθλοῖς ἠῆ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλῃσιν ἑκάστῳ·
Καί πω σοὶ τόδ' ἔδωκε, σὲ ἦ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἡμετέρῃ τε πόλιν κῆ γαῖαν ἱκάνεις,
Οὔτ' ἄν ἐσθῆτος δευήσεαι, ὅτέ τε ἄλλα
Ὧν ἐπέοικ' ἱκέτῃ ταλαπείριον ἀντιάσῃτε.
Ἄσυ δέ τοι δείξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν.
Φαίηκες μὲν τῆνδε πόλιν κῆ γαῖαν ἔχουσιν·
Εἰμὶ δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Τῆς δ' ἐκ Φαιήκων ἔχεται κάρτος τε βίη τε.
Ἦ ῥα, κῆ ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι κέλευσε,
Στῆτέ μοι ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε φῶτα ἰδοῦσαι;
Ἦ μή πω τινὰ δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν;
Οὐκ ἔσθ' ὅτος ἀνὴρ δεινὸς βροτὸς, ὐδ' γένηται,
Ὃς κεν Φαιήκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἵκηται
Δηϊοτῆτα φέρων· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ
Ἔσχατοι, ὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ὀπιμίσγεται ἄλλος·
Ἀλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνει·
Τὸν νῦν χρὴ κομέειν. ξῶρος γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε πτωχοί τε. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε.
Ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε·
Λούσατε δ' ἐν ποταμῷ ὅθ' ἥκιστα σκέπας ἐστὶν ἀνέμοιο.
Ὣς ἔφατ'. αἱ δ' ἔστην τε κῆ ἀλλήλοισι κέλευσαν.
Κὰδ δ' ἄρ' Ὀδυσῆα εἶσαν ὅθι σκέπας, ὡς ἐκέλευσε
Ναυσικάα θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·

Πὲρ

Ut adhuc fortaſſe & hic patiar malum. non enim puto
Quieturos; ſed adhuc multa dii patrabunt ante.
Verum regina miſerere. te enim mala multa paſſus
Ad primam veni: aliorum autem neminem novi
Hominum qui hanc urbem & terram incolunt.
Urbem mihi oſtende, daque laceram veſtem ad induendum,
Si aliquod fortaſſe involucrum pannorum habebas huc veniens,
Tibi vero dii tanta dent quanta animo concupiſcis,
Maritum & familiam & concordiam præbeant
Bonam. non enim hoc quicquam præſtantius & melius
Quam cum concordes conſiliis rem familiarem adminiſtrant
Vir atque conjunx: multi dolores malevolis,
Gaudia autem benevolis: maxime autem exaudiunt ipſi.
Hunc autem rurſus Nauſicaa ulnas candida allocuta:
Hoſpes, quandoquidem non ignavo nec ſtulto viro ſimilis es,
Jupiter ipſe diſtribuit felicitatem Olympius hominibus
Bonis atque malis, prout voluerit unicuique:
Et fortaſſe tibi iſthæc dedit, te autem oportet pati tamen.
Nunc poſtquam in noſtram & terram & urbem venis,
Neque veſtium indigebis, neque alterius alicujus *rei*,
Quæ decent ſupplicem multa expertum occurrentem.
Urbem autem tibi oſtendam, & dicam nomen populorum.
Phæacenſes hanc urbem & terram habitant:
Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi,
Cujus inter Phæacenſes ſupereminet & imperium & potentia.
Dixit, & ancillis pulcricomis imperavit:
Siſtite mihi gradum ancillæ: quo fugitis virum conſpicatæ?
An ſcilicet aliquem hoſtium putatis eſſe virorum?
Non eſt ille vir vivus homo, neque naſcetur,
Qui Phæacenſium in terram veniat
Hoſtilia inferens: valde enim chari ſunt diis.
Habitamus autem ſeorſum undoſo in mari
Extremi, neque aliquis nobiſcum homo commercium habet alius.
Verum hic aliquis infelix errabundus huc venit:
Quem nunc oportet curare. a Jove enim ſunt omnes
Hoſpites & egeni. donum autem & exiguum gratum eſt.
Quare date ancillæ hoſpiti cibum & potum:
Et lavate in fluvio ubi tutela eſt a vento.
Sic ait. Illæ vero ſtabant & invicem adhortabantur.
Ulyſſemque collocarunt in tuto, quemadmodum juſſerat
Nauſicaa filia magnanimi Alcinoi:

Πὰρ δ' ἄρα οἱ φᾶρός τε χιτὼν ἑ τε εἵματ' ἔθηκαν.
Δῶκαν δ' οἱ χρυσέη ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον.
Ἤνωγον δ' ἄρα μὶν λοῦσθαι ποταμοῖο ῥοῇσι.
Δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισι μετηύδα δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀμφίπολοι στῆθ' ὅτῳ ἀπόρουθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς
Ἅλμιλλα ὤμοιιν ἀπολέσσομαι, ἀμφὶ δ' ἐλαίῳ
Χρίσομαι. ἦ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χροὸς ὄζιν ἀλοιφή.
Ἄντλιν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε λοέσσομαι· αἰδέομαι γὰρ
Γυμνοῦσθαι, κούρῃσιν ἐϋπλοκάμοισι μετελθών.
Ὣς ἔφαθ'· αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν. ἔπον δ' ἄρα κοῦραι.
Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χροΐα νίζετο δῖος Ὀδυσσεύς
Ἅλμιλλα, ἣ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ὤμους.
Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἁλὸς χνόον ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἄλειψεν,
Ἀμφὶ δ' ἕματα ἕσσατ' ἃ οἱ πόρε παρθένος ἀδμής.
Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν Διὸς ἐκγεγαυῖα
Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ δ' ὄπασε κάρητι
Οὖλας ἧκε κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνιν παντοίην, χαρίεντα δ' ἔργα τελείει·
Ὣς ἄρα τῷ κατέχεε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
Εἵζετ' ἔπειτ' ἀπάνευθε κιὼν ὅθι θῖνα θαλάσσης,
Κάλλεϊ καὶ χάρισι σίλβων. θηεῖτο δὲ κούρη.
Δή ῥα τότ' ἀμφιπόλοισιν ἐϋπλοκάμοισι μετηύδα,
Κλῦτέ μοι ἀμφίπολοι λευκώλενοι, ὄφρά τι εἴπω·
Οὐ πάντων δέκητι θεῶν οἱ Ὄλυμπον ἔχουσιν,
Φαιήκεσσ' ὅδ' ἀνὴρ ὁπαρίσκεται ἀντιθέοισι.
Πρόσθεν μὲν γάρ δή μοι ἀεικέλιος δόκει εἶναι,
Νῦν δ' θεοῖσιν ἔοικε τοὶ εὐρὺν οὐρανὸν ἔχουσιν.
Αἴ γὰρ ἐμοὶ τοῖός γε πόσις κεκλημένος εἴη
Ἐνθάδε ναιετάων, καί οἱ ἅδοι αὐτόθι μίμνειν.
Ἀλλὰ δότ' ἀμφίπολοι ξείνῳ βρῶσίν τε πόσιν τε.
Ὣς ἔφαθ'. αἱ δ' ἄρα τῆ μάλα μὲν κλύον, ἠδ πίθοντο,
Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ θέσαν βρῶσίν τε πόσιν τε.
Ἦτοι ὁ πῖνε καὶ ἤσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
Ἀρπαλέως· δηρὸν γὰρ ἐδήτυος ἦεν ἄπαστος.
Αὐτὰρ Ναυσικάα λευκώλενος ἄλλο ἐνόησεν·
Εἵματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης,
Ζεῦξεν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας· αὐτὴ δ' ἔβη αὐτή·
Ὤτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,

Ὄρ-

Eique pallium & tunicam veſteſque appoſuerunt.
Dederunt vero ei aurea in ampulla liquidum oleum,
Juſſeruntque ipſum lavare in fluvii fluento.
Tunc cum ancillis locutus eſt divinus Ulyſſes:
Ancillæ ſtate ſic ſeorſim, ut ego ipſe
Salſuginem ab humeris abluam, circumque oleo
Ungar. jam enim diu a corpore eſt unctio.
Coram vero haud ego lavero: vereor enim
Nudari inter puellas cirratas verſans.
Sic ait. illæ vero ſeceſſerunt, narraruntque puellæ.
At ipſe ex flumine a corpore lavabat divinus Ulyſſes
Salſuginem, quæ ei terga & latos tegebat humeros.
A capite autem exterſit maris ſordes indomiti.
Cæterum poſtquam omnia lavit & oleo unxit,
Veſteſque induit quas illi præbuerat virgo intacta:
Illum quidem Minerva reddidit ex Jove nata
Majoremque aſpectu & ſpiſſiorem; in capite vero
Criſpas demiſit comas, hyacinthino flori ſimiles.
Ut cum quis aurum circumfundit argento vir
Solers, quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva
Artem omnifariam, elegantia vero opera perficit:
Sic huic infudit gratiam capitique & humeris.
Sedit autem deinde ſeorſim incedens ad littus maris,
Pulchritudine & gratiis ſplendens, admirabatur autem puella:
Ac tunc ad ancillas cirratas loquebatur:
Audite me ancillæ candidæ lacertos, ut aliquid dicam:
Non omnibus invitis diis qui cœlum tenent,
Ad Phæacenſes hic vir pervenit diis æquiparandos.
Antea certe mihi nihili videbatur eſſe,
Nunc vero diis ſimilis qui cœlum amplum inhabitant.
Utinam mihi talis maritus vocatus eſſet
Hic habitans, & ipſi placeret ibidem manere.
Sed date ancillæ hoſpiti cibumque potumque.
Sic ait. Illæ v. hanc diligenter audiverunt, & paruerunt,
Ulyſſique appoſuerunt cibum & potum.
Atque ille bibebat & edebat prudens divinus Ulyſſes
Rapaciter: diu enim a cibo erat jejunus.
Cæterum Nauſicaa alba lacertis alia excogitavit:
Veſtes igitur plicans poſuit pulchrum in currum,
Junxitque mulos fortibus ungulis: conſcendit autem ipſa;
Adhortataque eſt Ulyſſem, verbumque dixit, & compellavit:

Ὄρσεο δὴ νωῖν ξεῖνε. πόλιν δ' ἴμεν, ὄφρά σε πέμψω
Πατρὸς ἐμῶ ποτὶ δῶμα δαίφρονος· ἔνθά σε φημὶ
Πάντων Φαιήκων εἰδήσεμεν ὅσσοι ἄριστοι.
Ἀλλὰ μάλ' ὧδ' ἔρδειν· (δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπιθήσειν)
Ὄφρ' ἂν μέν κ' ἀγρὸς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,
Τόφρα σοὶ ἀμφιπόλοισι μεθ' ἡμιόνοις καὶ ἅμαξιν
Καρπαλίμως ἔρχεσθον, ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω·
Αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ὑπερβήσομεν ἣν περὶ πύργος
Ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἑκάτερθε πόληος,
Λεπτὴ δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
Εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ὀπάσσιον ἧχι ἑκάστῳ·
Ἔνθα δέ τε σφ' ἀγορὴ, καλὸν Ποσειδήϊον ἀμφὶς,
Ῥυτοῖσιν λάεσσι κατωρυχέος· ἀρραφιῇσι.
Ἔνθα δὲ νηῶν ἔπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
Πείσματα καὶ σπεῖρα, καὶ ἀποξύουσιν ἐρετμά.
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βιὸς, ἀλλὰ φαρέτρη,
Ἀλλ' ἱστοὶ καὶ ἐρετμὰ νεῶν, καὶ νῆες ἐίσαι,
Ἧσιν ἀγαλλόμενοι πολιὴν περόωσι θάλασσαν.
Τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀιδρείη, μή τις ὀπίσσω
Μωμεύῃ· (μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον)
Καί νύ τις ὧδ' εἴπῃσι κακώτερος ἀντιβολήσας,
Τίς δ' ὅδε Ναυσικάῃ ἕπεται καλός τε μέγας τε
Ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὗρε; πόσις νύ τοι ἔσσεται αὐτῇ.
Ἦ πού τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἧς ἀπὸ νηὸς,
Ἀνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ οὔ τινες ἐγγύθεν εἰσίν·
Ἦ που οἱ ἀξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν,
Οὐρανόθεν καταβάς· ἔξει δέ μιν ἤματα πάντα.
Βέλτερον εἴ κ' αὐτή περ ἐποιχομένη πόσιν εὗρεν
Ἄλλοθεν· ἦ γὰρ τόσσδε γ' ἀπημύζει κατὰ δῆμον
Φαίηκας τοί μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
Ὡς ἐρέουσιν, ἐμοὶ δέ κ' ὀνείδεα ταῦτα γένοιτο·
Καὶ δ' ἄλλην νεμεσῶ ἥ τις τοιαῦτά γε ῥέζοι,
Ἥ τ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐόντων
Ἀνδράσι μίσγηται, πρίν γ' ἀμφάδην γάμον ἐλθεῖν.
Ξεῖνε, σὺ δ' ὧδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα τάχιστα
Πομπῆς καὶ νόστοιο τύχῃς πρὸ πατρὸς ἐμεῖο·
Δήομεν ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθηναίης ἄγχι κελεύθου
Αἰγείρων· ἐκ δ' ὕδωρ ῥέει, ἀμφὶ δὲ λειμών.
Ἔνθάδε πατρὸς ἐμοῦ τέμενος τεθαλυῖά τ' ἀλωή,
Τόσσον ἀπὸ πόληος ὅσσον τε γέγωνε βοήσας·
Ἔνθα καθεζόμενος μίνυνθά περ ἔσχεο θυμῷ

Ἄσσον

Surge nunc hoſpes, ad urbem ut eas, ut te mittam
Patris mei ad domum prudentis: ubi te autumo
Omnium Phæacenſium viſurum eſſe quotquot optimi.
Sed omnino ſic facito: (videris enim mihi non parum ſapere)
Donec quidem per agros iverimus & culturas hominum,
Tamdiu cum ancillis poſt mulos & currum
Celeriter venite, ego vero *per* viam ducam:
At poſtquam ad urbem conſcenderimus, circa quam murus
Altus, pulcher autem portus utrinque urbis,
Arctuſque introitus: & naves per viam utrinque agitatæ
Subductæ ſunt. omnibus enim ſua ſtatio eſt unicuique:
Ibi quoque ipſis forum eſt, pulchrum Neptuni circa templum,
Vectitiis lapidibus exciſis aptum.
Ibi vero navium armamenta nigrarum reſervant,
Rudentes & vela, & poliunt remos.
Non enim Phæacibus curæ eſt arcus neque pharetra,
Sed mali & remi navium, & naves æquatæ,
Quibus læti penetrant ſpumoſum mare:
Horum evito famam amaram, ne quis poſt
Carpat: (valde enim ſunt inſolentes vulgo)
Et fortaſſis quis ſic diceret malignior occurrens:
Quis ille qui Nauſicaam ſequitur pulcherque & magnus
Hoſpes? ubi illum nacta eſt? maritus utique erit ipſi.
Aut aliquem errantem adduxit a ſua navi
Virorum externorum: quandoquidem nulli prope ſunt:
Aut quiſpiam ſupplicanti multis exoratus Deus venit,
E cœlo deſcendens: habebit vero eum dies omnes.
Rectius ſi ipſa adiens maritum invenit
Aliunde. nam hos quidem ſpernit in populo
Phæaces, qui ipſam ambiunt multi & nobiles.
Sic dicent, mihi vero probroſa hæc fierent:
Atque alii ſuccenſerem quæcumque talia faceret,
Quæ invitis charis patre & matre viventibus
Viris miſceretur, priuſquam palam nuptiæ adveniſſent.
Hoſpes, tu autem ſic meum percipe ſermonem, ut celerrime
Deductu & reditu potiaris per patrem meum:
Inveniemus pulchrum lucum Palladis prope viam
Ex populis: fons autem effluit, circaque pratum.
Atque ibi patris mei & prædium & florentes horti,
Tantum ab urbe quantum auditur clamans:
Ibi deſidens præſtolare aliquandiu donec nos

Ἀσυδε ἔλθωμεν, ϗ ἰκώμεθα δώματα πατρός.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπη ποτὶ δώματ' ἀφῖχθαι,
Καὶ τότε Φαιήκων ἴμεν ἐς πόλιν, ἠδ' ἐρέεσθαι
Δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Ῥεῖα δ' ἀείσγνωτ' ὅςτις, ϗ ἂν πάϊς ἡγήσαιτο
Νήπιος. ἃ μὲν γάρ τι ἐοικότα τοῖσι τέτυκται
Δώμασι Φαιήκων, οἷος δόμος Ἀλκινόοιο
Ἥρωος. ἀλλ' ὁπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι ϗ αὐλή,
Ὧκα μάλ' ἐς μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Μητέρ' ἐμήν· ἣ δ' ἧσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Ἠλάκατα στρωτῶσ' ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι,
Κίονι κεκλιμένη, δμωαὶ δέ οἱ εἵαται ὄπιθεν.
Ἔνθά ϑ πατρὸς ἐμοῖο θρόνος πεπικέκλιται αὐτῇ,
Τῷ ὄγε οἰνοποτάζει ἐφήμενος, ἀθάνατος ὡς·
Τὸν παρμυθησάμενος, μητρὸς ποτὶ γούνατα χεῖρας
Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόσιμον ἦμαρ ἴδηαι.
Χαίρων κηρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐσσί.
Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν, ϗ ἱκέσθαι
Οἶκον εὐκτίμενον ϗ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὡς ἄρα φωνήσασ', ἵμασεν μάστιγι φαεινῇ
Ἡμιόνους. αἱ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα·
Αἱ δ' εὖ μὲν τρώχων, εὖ ϑ πλίοντο πόδεσσιν.
Ἡ ϑ μάλ' ἰωιόχεεν, ὅπως ἅμ' ἕποιατο πεζοὶ
Ἀμφίπολοί τ' Ὀδυσῆός τε· νόῳ δ' ἐπέβαλλεν ἰμάσθλῃ·
Δύσετό τ' ἠέλιος, ϗ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
Ἱρὸν Ἀθηναίης, ἵν' ἄρ' ἕζετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο Διὸς κούρη μεγάλοιο,
Κλῦθί μοι αἰγιόχοιο Διὸς τέκος Ἀτρυτώνη,
Νῦν δή πϱ μοι ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος ὅπποτ' ἄκουσας
Ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραις κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.
Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἐλθεῖν ἠδ' ἐλεεινόν.
Ὡς ἔφατ' ἀχόμενος· τῷ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη.
Αὐτῷ δ' οὔπω φαίνετ' ἐναλίτιον· αἴδετο γάρ ῥα
Παζηκασίγνητον· ὁ δ' ὀπιζαφελῶς μενέαινεν
Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ, πάρος ἣν γαῖαν ἱκέσθαι.

Ad urbem venerimus, & pervenerimus ad ædes patris.
At poſtquam nos ſperaveris ad ædes perveniſſe,
Et tum Phæacum eas ad urbem, atque require
Ædes patris mei magnanimi Alcinoi.
Facile autem notabiles ſunt, etiam puer duceret
Infans. neque enim quidquam ſimiles illi ſunt
Ædes Phæacum, qualis domus Alcinoi
Herois. ſed poſtquam te ædes celaverint & aula,
Valde celeriter ex regia penetra, ut pervenias
Ad matrem meam: quæ ſedet ad focum in ignis ſplendore,
Penſum verſans purpureum, mirabile viſu,
Columnæ acclinata, ancillæ vero ſedent pone illam.
Hic vero patris mei ſolium adjacet ei,
Quo ille convivatur inſidens immortalis ceu:
Hoc præterito, matris ad genua manus
Extende noſtræ, ut reditionis diem videas
Gaudens, cito, etiamſi valde procul hinc es.
Si quidem tibi illa utique bene volet in animo,
Spes tibi deinde amicoſque videre, & pervenire
Domum ad pulchre ædificatam & tuam in patriam terram.
Sic locuta, flagellavit flagello ſplendido
Mulos. qui celeriter reliquerunt fluvii fluenta:
Illi bene quidem currebant, & pulchre jactabant pedes.
Ipſa autem plane *ita* aurigabatur, ut ſimul ſequerentur pedites
Ancillæ Ulyſſeſque: arte vero impegit flagellum:
Occidit autem ſol, & illi inclytum ad delubrum pervenerunt
Sacrum Palladis, ubi ſedit divinus Ulyſſes:
Statim deinde precatus eſt Jovis filiam magni:
Audi me a capra nutriti Jovis filia indomita,
Nunc ſane me exaudi, quoniam antea nunquam exaudiviſti
Jactatum, quando me jactabat inclytus Neptunus.
Da me ad Phæacas gratum venire atque miſerabilem.
Sic ait orans. eum autem audivit Pallas Minerva.
Ipſi vero neutiquam apparebat palam: verebatur enim
Patruum. is enim vehementer iraſcebatur
Divino Ulyſſi, antequam ſuam ad terram veniret.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ο Μ Η Ρ Ο Υ Τ Η Σ Η.
Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ

Υ πόθεσις.

ΝΑυσικάα εἰς τὴν πόλιν ἀφικνεῖται, καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεὺς ἱκετεύει τὴν Ἀρήτην Ἀλκινόου τοῦ βασιλέως γυναῖκα. καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον πυθομένης ὁπόθεν τὴν ἐσθῆτα ἔσχεν, (ἐγνώρισε γὰρ αὐτὴν) τὰ συμβάντα αὐτῷ κατὰ τὸ πλεῖν ἀπὸ τῆς Ὠγυγίας μέχρι τῆς Φαιάκων γῆς διηγεῖται.

Ἦτοι δ' ἡ φρονέεσσ' Ὀδυσῆι Σχερίης βασιλῆες.

Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἠρᾶτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Κάρῃ ὃ φωτὶ ἄσυ φέρεν μένος ἠμιονοῖϊν.
Ἦδ' ὅτε δὴ ῥ' πατρὸς ἀγακλυτὰ δώματ' ἵκανεν,
Στῆσεν ἄρ' ὀν προθύροισι· κασίγνητοι δέ μιν ἀμφὶς
Ἴσαντ' ἀθανάτοις ἐναλίγκιοι, οἵ ῥ' ἀπ' ἀπείρων
Ἠμιόνας ἔλυον, ἐσθῆτά τε ἔσφδον ἔσω.
Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἐὸν ἤϊε· δαῖε δέ οἱ πῦρ
Γρηῢς Ἀπειραίη θαλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
Τὴν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι·
Ἀλκινόῳ δ' αὐτῷ γέρας ἔξελον, οὕνεκα πᾶσι
Φαιήκεσσιν ἄνασσε, θεὸς δ' ὡς δῆμος ἄκουεν·
Ἣ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν·
Ἣ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἔσω δόρπον ἐκόσμει.
Καὶ τότ' Ὀδυσσεὺς ὦρτο πόλινδ' ἴμεν, ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
Πολλὴν ἠέρα χεῦε φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ,
Μή πῃ Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
Κδτομέοι τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐξερέοιθ' ὅπις εἴη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἐρατεινὴν,
Ἔνθά οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Παρθενικῇ εἰκυῖα νεηνίδι κάλπιν ἐχούσῃ·
Στῆ δ' ἄρ' ἔμπροσθ' αὐτοῦ. ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὦ τέκος, οὐκ ἄν μοι δόμον ἀνέρος ὑπόσχοιο
Ἀλκινόου, ὃς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει;
Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος τηλαπείρου ἐνθάδ' ἱκάνω
Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ οὔπω οἶδα
Ἀνθρώπων οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξείνε πάτερ δόμον ὄν με κελεύεις

Δεί-

ODYSSEÆ HOMERI VII. LIBRI

Argumentum.

NAuſicaa in urbem pervenit, & paulo poſt Ulyſſes ſupplicat Aretæ Alcinoi regis uxori. Atque illi poſt cœnam interroganti unde veſtimenta haberet, (cognoverat enim ea) omnia quæ acciderant ſibi in navigatione ab Ogygia uſque ad Phæacum terram narrat.

H. Bene cupiunt Ulyſſi Scheriæ reges.

SIc quidem illic precabatur patiens divinus Ulyſſes,
Puellam vero ad urbem ferebat robur mulorum.
Illa vero quando jam *ad* ſui patris inclytas ædes pervenit,
Conſtitit in veſtibulo: fratres vero ipſam undique
Circumſtabant immortalibus ſimiles, qui a curru
Mulos ſolvebant, veſtemque portabant intro.
Ipſa vero ad thalamum ſuum ibat: accendebat autem illi ignem
Anus Epirotica cubicularia Eurymeduſa,
Quam olim ex Epiro naves duxerant remis utrinque agitatæ:
Alcinoo autem eam munus elegerunt, eo quod omnibus
Phæacibus imperabat, & veluti deum populus audiebat:
Quæ enutrivit Nauſicaam pulchram ulnis in regia:
Quæ ei ignem accendebat, & intus cœnam adornabat.
Atque tunc Ulyſſes ſurrexit ad urbem iturus. at Pallas
Multam caliginem circumfudit bene cupiens Ulyſſi,
Ne quis Phæacum magnanimorum obviam factus
Convitiaretur verbis, & interrogaret quiſnam eſſet.
Sed cum jam urbem ingreſſurus erat amabilem,
Hic ei obviam facta eſt dea cæſia Minerva,
Virgini ſimilis juvenculæ urnam geſtanti:
Stetitque ante eum. interrogabat autem divinus Ulyſſes:
O filia, nonne me ad domum viri deduceres,
Alcinoi, qui inter hoſce homines imperat?
Etenim ego hoſpes multa paſſus huc venio
Procul ex longinqua terra: quare nullum novi
Hominum qui hanc urbem & terram inhabitant.
Hunc contra allocuta eſt dea cæſia Miverva:
Equidem tibi hoſpes pater domum quam me jubes

Mon-

Δείξω· ἐπεί μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.
Ἀλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
Μηδέ τιν' ἀνθρώπων προπόσεο, μηδ' ἐρέεινε.
Οὐ γὰρ ξείνους οἵδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,
Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ' ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.
Νηυσὶ θοῇσιν τοί γε πεποιθότες ὠκείῃσιν,
Λαῖτμα μέγ' ἐκπερόωσιν, ἐπεί σφισι δῶκε Ἐνοσίχθων.
Τῶν νέες ὠκεῖαι ὡσεὶ πτερὸν ἠὲ νόημα.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἡγήσατο Παλλὰς Ἀθηνή
Κυρπαλίμως· ὁ δ' ἕπετο μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
Ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφέας. ὐ γὰρ Ἀθηνὴ
Εἴα ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός, ἣ ῥά οἱ ἀχλὺν
Θεσπεσίην κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσεὺς λιμένας καὶ νῆας ἐΐσας,
Αὐτῇσιν θ' ἡρώων ἀγορὰς καὶ τείχεα μακρὰ,
Ὑψηλὰ, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δώματ' ἵκοντο,
Τοῖσι δ' μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθηνή,
Οὗτος δή τοι ξεῖνε πάτερ δόμος ὃν με κελεύεις
Πεφραδέμεν, δήεις δ' διοτρεφέας βασιλῆας
Δαίτῃσι θαινυμένους. σὺ δ' ἔσω κίε, μηδέ τι θυμῷ
Τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ὃν πᾶσιν ἀμείνων
Ἔργοισι τελέθει, εἰ καί ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.
Δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσεαι ἐν μεγάροισιν,
Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἔστιν ἐπώνυμον· ἐκ δ' τοκήων
Τῶν αὐτῇ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Γείνατο καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,
Ὁπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,
Ὃς ποθ' ὑπερθύμοισι γιγάντεσσιν βασίλευεν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ὤλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ὤλετο δ' αὐτός.
Τῇ δ' Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα
Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἄνασσε.
Ναυσίθοος δ' ἔτεκε Ῥηξήνορά τ' Ἀλκίνοόν τε·
Τὸν μὲν ἄκουρον ἐόντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα
Ἀρήτην. τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
Καί μιν ἔτισ' ὡς οὔτις ὀπὶ χθονὶ πίσεται ἄλλη,
Ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν,
Ὣς κείνῃ περὶ κῆρι τετίμηταί τε καὶ ἔστιν,

Monſtrabo: quoniam mihi patrem inculpatum prope habitat.
Sed eas tacite ſic: ego vero viam præibo:
Neque quenquam hominum alloquere, neque interroga.
Non enim hoſpites hi admodum ferunt,
Nec amantes diligunt quicunque alinnde venerit.
Navibus velocibus iſti freti celeribus
Undas ingentes tranant, nam ipſis dedit Saturnius:
Horum naves veloces veluti penna & cogitatio.
Sic ſane locuta præibat Pallas Minerva
Celeriter: ipſe deinde poſt veſtigia ibat deæ.
Hunc autem Phæaces inclyti navigatione non animadverterunt
Vadentem in urbe per ipſos. non enim Pallas
Sinebat cirrata potens dea, quæ ei caliginem
Divinam offudit, bene cupiens in animo.
Mirabatur autem Ulyſſes portus & naves æquatas,
Ipſorumque Heroum fora & muros longos,
Sublimes, vallis munitos, mirabile viſu.
Sed quando jam regis ad inclytam domum pervenerunt,
His vero ſermonibus cœpit dea cæſia Minerva:
Hæc ſane tibi hoſpes pater domus quam me jubes
Indicare, invenies vero Jovis alumnos reges
Epulas epulantes. tu vero intro eas, neve quid animo
Timeas: audens enim vir in omnibus potior
Rebus eſt, etiam ſi alicunde aliunde veniat.
Reginam quidem primo invenies in regia,
Arete vero nomen eſt ex re: parentibus autem
Eiſdem eſt qui quidem genuerunt Alcinoum regem.
Nauſithoum quidem primum Neptunus terræ quaſſator
Genuit & Peribœa, mulierum forma pulcherrima,
Minima natu filia magnanimi Eurymedontis,
Qui olim ſuperbis gigantibus imperitabat.
Sed hic quidem perdidit populum ſceleſtum, periit & ipſe.
Huic vero Neptunus miſtus eſt, & genuit filium
Nauſithoum magnanimum, qui Phæacibus imperavit.
Nauſithous vero genuit Rhexenoremque Alcinoumque:
Illum autem prole maſcula carentem peremit arcitenens Apollo
Recentem a nuptiis in regia, unicam ſolam filiam relinquentem
Aretam: hanc Alcinous fecit uxorem,
Et ipſam honoravit, ut nulla ſuper terra honoratur alia,
Quotquot nunc quidem mulieres ſub viris domum habent,
Quemadmodum illa ex animo honorabatur & eſt,

Aque

Ἔκ τε φίλων παίδων ἐκ τ' αὐτῆς Ἀλκινόοιο,
Καὶ λαῶν, οἳ μιν ῥὰ θεὸν ὡς εἰσορόωντες,
Δειδέχαται μύθοισιν, ὅτε σείχησ' ἀνὰ ἄστυ.
Οὐ μέν γάρ τι νόῳ γε χὴ αὐτὴ δάεται ἐσθλῇ,
Οἵσίν τ' ἄν φρονέῃσι χὴ ἀνδράσι νείκεα λύει.
Εἰ κέν τοι κεῖνή γε φίλα φρονέῃσ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν, χὴ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον χὴ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· λίπε δ' Σχερίην ἐρατεινήν·
Ἦκεν δ' ἐς Μαραθῶνα χὴ εὐρυάγυιάν Ἀθήνην,
Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀλκινόου προὸς δῶματ' ἴε κλυτά. πολλὰ δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαιν' ἰσαμένῳ, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἱκέσθαι.
Ὥστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν ἠὲ σελήνης
Δῶμα κατ' ὑψερεφὲς μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.
Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐρηρέδατ' ἔνθα χὴ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θρηικὸς κυάνοιο.
Χρύσειαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκέῳ ἑστᾶσιν οὐδῷ,
Ἀργύρεον δ' ἐπ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη.
Χρύσειοι δ' ἑκάτερθε χὴ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
Οὓς Ἥφαιστος ἔτευξεν ἰδυίῃσι πραπίδεσσι,
Δῶμα φυλακτήσειν μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Ἀθανάτους ὄντας χὴ ἀγήρω ἤματα πάντα.
Ἐν δὲ θρόνοι πρὸς τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα χὴ ἔνθα,
Ἐς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ διαμπερές· ἔνθ' ἐπὶ πέπλοι
Λεπτοὶ δαίτυοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.
Ἔνθα δὲ Φαίηκων ἡγήτορες ἑδριόωντο,
Πίνοντες χὴ ἔδοντες· ἐπήετανὸν γὰρ ἔχεσκον.
Χρύσειοι δ' ἄρα κοῦροι ἐϋδμήτων ἐπὶ βωμῶν
Ἕστασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες,
Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.
Πεντήκοντα δέ οἱ δμωαὶ κατὰ δῶμα γυναῖκες·
Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἔπι μήλοπα καρπὸν,
Αἱ δ' ἰσὰς ὑφόωσι καὶ ἁλάκατα στρωφῶσιν
Ἧμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο·
Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον·
Τόσσον Φαίηκες πέρι πάντων ἴδμεν ἀνδρῶν
Νῆα θοὴν ἐπὶ πόντον ἐλαυνέμεν, ὥς τε γυναῖκες
Ἶσον τεχνήσασι· πέρι γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη

Ἔρ-

Atque charis liberis aque ipſo Alcinoo,
Et civibus, qui ipſam ſane veluti deam ſuſpicientes,
Excipiunt verbis, cum incedit per urbem.
Minime enim mente etiam ipſa eget bona,
Quibus bene vult etiam viris lites ſolvit.
Si tibi illa bene volet ex animo,
Spes eſt tibi poſtea amicoſque videre, & pervenire
Domum in excelſam & tuam in patriam terram.
Sic igitur locuta abiit cæſia Minerva
Pontum per infructuoſum: deſeruitque Scheriam amabilem:
Venit autem ad Marathonem & ſpatioſas plateis Athenas,
Ingreſſaque eſt Erechthei bene munitam domum. Sed Ulyſes
Alcinoi ad domum ibat inclytam. plurima vero illi cor
Cogitabat ſtanti, prius quam ad æreum limen veniſſet:
Inſtar enim ſolis ſplendor erat aut lunæ
Domum per excelſam magnanimi Alcinoi.
Ærei etenim muri firmati ſunt hinc atque hinc,
In penetrale a limine: cancelli autem cyani.
Aureæ vero fores firmam domum intus claudebant:
Argenti autem poſtes in æreo ſtabant limine,
Argenteum vero ſuperliminare, aureus autem circulus
Aurei autem utrinque & argentei canes erant,
Quos Vulcanus fecerat peritis præcordiis,
Domum ut cuſtodirent magnanimi Alcinoi,
Immortales futuros & inſeneſcentes dies omnes.
Intus ſedilia circa murum firmata erant hinc & hinc,
Ad infimum receſſum a limine penitus: ibi pepli
Tenues bene neti reconditi erant, opera mulierum.
Hic autem Phæacum ductores ſedebant,
Bibentes & edentes: toto anno enim habebant.
Aurei vero juvenes fabrefactas ad aras
Stabant, ardentes faces in manibus habentes,
Prælucentes nocte per domum convivantibus.
Quinquaginta autem ei ancillæ per domum fœminæ:
Aliæ quidem molunt ſub mola flavum fructum,
Aliæ telas texunt & penſum verſant
Sedentes, qualia folia excelſæ populi:
Bene textis autem a linteis deſtillat humidum oleum:
Tantum Phæaces ſupra omnes periti ſunt homines
Navem celerem per pontum agere, quantum mulieres
Telam texere: ſupra modum enim illis dedit Pallas

Ἔργα τ' ὀπίσαθαι ϖερικαλλέα, ϗ φρένας ἐθλάς.
Ἔκτοθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατ@ ἄγχι θυράων
Τετράγυ@· ϖερὶ δ' ἕρκ@ ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθα ϳ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθόωντα,
Ὄγχναι ϗ ῥοιαὶ, ϗ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ, ϗ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι·
Τάων οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὐδ' ὀπολείπει
Χείματ@ οὐϳ θέρεός ἐπετήσι@, ἀλλὰ μάλ' αἰὲι
Ζεφυρίη πνείουσα τὰ μὲν φύει, ἄλλα ϳ πέσσει.
Ὄγχνη ἐπ' ὄγχνῃ γηράσκει, μῆλον δ' ὀπὶ μήλῳ,
Αὐτὰρ ὀπὶ σταφυλῇ σταφυλὴ, σῦκον δ' ὀπὶ σύκῳ.
Ἔνθα δέ οἱ πολύκαρπ@ ἀλωὴ ἐρρίζωται·
Τῆς ἕτερον μὲν, θηλόπεδον λιθρῷ ἐνὶ χώρῳ
Τέρσεται ἠελίῳ, ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγόωσιν,
Ἄλλας ϳ τραπέουσι· πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν,
Ἄνθ@ ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσι.
Ἔνθα ϳ κοσμηταὶ ϖρασιαὶ ϖῆχυ νείατον ὄρχου
Πλωτοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γλωρόωσαι·
Ἐν ϳ δύω κρηῶαι, ἡ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπλωτα
Σκίδναται, ἡ δ' ἑτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἵησι
Πρὸς δόμον ὑψηλόν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
Τοῖ' ἄρ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.
Ἔνθα στὰς θηεῖτο πολύτλας δῖ@ Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐῷ θηήσατο θυμῷ,
Κρυπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσατο δώματ@ εἴσω.
Εὗρε ϳ Φαιήκων ἡγήτορας ἠϳ μέδοντας
Σπένδοντας δεπάεσσιν ἐῦσκόπῳ Ἀργειφόντῃ,
ὯΙ ῥα τελευταίῳ ϖερὶ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοίτης.
Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖ@ Ὀδυσσεύς,
Πολλὼ ἠέρ' ἔχων· τῷ οἱ περίχυτο Ἀθηναίη,
Ὄφρ' ἵκετ' Ἀρήτῃ τε ϗ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς·
Καὶ τότε δὴ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο θέσφατ@ ἀὴρ.
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο δόμον κατὰ φῶτα ἰδόντες·
Θαύμαζον δ' ὁρόωντες. ὁ δ' ἐλιτάνευεν Ὀδυσσεύς,
Ἀρήτη θύγατρ Ῥηξήνορ@ ἀντιθέοιο,
Σόν τε πόσιν σά τε γούναθ' ἱκάνω, πολλὰ μογήσας,
Τοὺς δέ τε δαιτυμόνας· τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
Ζωέμεναι, ϗ παισὶν ὀπιτρέψειεν ἕκας@
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας θ' ὅ, τι δῆμ@ ἔδωκεν.
Αὐτὰρ ἐμοὶ ϖομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἱκέσθαι

Θᾶσ-

Operaque ſcire perpulchra, & ingenium bonum.
Extra vero aulam ingens hortus prope januas
Quatuor jugerum: circaque ſeptum ductum eſt utrinque.
Ibi vero arbores proceræ creverant virentes,
Pirus & malus punica, & mali pulchrum fructum ferentes,
Ficuſque dulces, & oleæ vireſcentes:
Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit
Hyeme, neque æſtate, perennans, ſed plane ſemper
Zephyrus ſpirans alia creſcere facit, aliaque matureſcere.
Pirum poſt pirum ſeneſcit, malum poſt malum,
Ac poſt uvam uva, ficus autem poſt ficum.
Ibidem ei fructuoſa vinea ſata eſt.
Hujus alterum quidem ſolum lato in loco
Siccatur ſole, alias autem vindemiant,
Alias autem calcant: ante autem uvæ immaturæ ſunt,
Florem emittentes, nonnullæ vero matureſcunt.
Ibi exculti pulvini ad extremum ordinem
Omnis generis conſiti ſunt, toto anno virentes:
Duo autem fontes, alter quidem per hortum omnem
Diſpergitur, alter autem ex altera parte ſub aulæ limen fluit
Verſus domum excelſam, unde aquantur cives.
Talia videlicet in Alcinoi domo deorum erant ſplendida dona.
Ibi ſtans admirabatur patiens divinus Ulyſſes.
Cæterum poſtquam omnia ſuo admiratus eſt animo,
Celeriter ſuper limen ingreſſus eſt domum intro.
Invenit autem Phæacum duces atque conſiliarios
Libantes poculis ſpeculatori Mercurio,
Cui ultimo libabant, quando cogitabant de lecto.
Cæterum ipſe ivit per domum patiens divinus Ulyſſes,
Multam caliginem habens quam ei circumfuderat Pallas,
Donec pervenit ad Aretem & Alcinoum regem.
Circum igitur Aretæ jecit genua manus Ulyſſes;
Et tum rurſus ab ipſo diffuſus divinus aer.
Illi vero muti facti ſunt per domum ut virum conſpexerunt,
Admirabantur autem videntes. ipſe autem orabat Ulyſſes:
Arete filia Rhexenoris diis æquiparandi,
Ad tuum maritum & ad tua genua venio, multa paſſus,
Et ad hoſce convivas: quibus dii feliciter dent
Vivere, & liberis committant unuſquiſque
Bona domi, honoremque quemcunque populus dederit:
Cæterum mihi deductionem parate in patriam ut redeam

Θᾶσσον· ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἄπο πήματα πάσχω.
Ὣς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἕζετ' ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσι
Πὰρ πυρί. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
Ὃ ψὲ δὴ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
Ὃς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
Καὶ μύθοισι κέκασο, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς·
Ὄσσον ἐὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ἀλκίνοε, ἦ μέν τοι τόδε κάλλιον, ἠδ' ἔοικε,
Ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἧσθαι ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν κονίῃσιν,
Οἵδε δὲ σὸν μῦθον ποπδέγμενοι ἰαχήσονται.
Ἀλλ' ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ὅπι θρόνου ἀργυροήλου
Εἴσον ἀναστήσας· σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον
Οἶνον ὀπιπρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Δόρπον δὲ ξείνῳ ταμίη δότω ἔνδον ἐόντων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τό γ' ἄκουσε ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
Χειρὸς ἑλὼν Ὀδυσῆα δαίφρονα ποικιλομήτην,
Ὦρσεν ἀπ' ἐσχαρόφιν, καὶ ὅπι θρόνου εἶσε φαεινοῦ,
Υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,
Ὃς οἱ πλησίον ἷζε, μάλιστα δέ μιν φιλέεσκε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· πὰρ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πολλ' ὀπάσσασα, χαριζομένη παρεόντων.
Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἤσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο,
Ποντόνοε, κρητῆρα κεραασάμενος μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνῳ
Σπείσομεν, ὅς θ' ἱκέτῃσιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς φάτο. Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσάν τ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες·
Ἠῶθεν δὲ γέροντας ὅπι πλέονας καλέσαντες,
Ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσομεν, ἠδὲ θεοῖσι
Ῥέξομεν ἱερὰ καλά· ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς
Μησόμεθ', ὡς χ' ὁ ξεῖνος ἄνευθε πόνου καὶ ἀνίης

Πομ-

Ocyus: quoniam diu procul ab amicis ærumnas patior.
Sic fatus, reſedit ad focum in cineribus
Juxta ignem. illi vero omnes muti facti ſunt ſilentio.
Sero tandem fatus eſt ſenex heros Echeneus,
Qui ſane Phæacum virorum maximus natu erat,
Et eloquentia pollebat, priſcaque & plurima doctus:
Qui eis bene ſapiens concionatus eſt & dixit:
Alcinoe, non ſane hoc honeſtum, neque convenit,
Hoſpitem quidem humi ſedere ad focum in cineribus,
Iſti vero tuum juſſum expectantes cunctantur.
Sed age jam hoſpitem in ſede argenteis clavis diſtincta
Colloca erigens: tu autem præconibus impera
Vinum infundere, ut & Jovi fulminatori
Libemus, qui ſupplices venerandos comitatur.
Cœnam vero hoſpiti proma det de penu.
At poſtquam hoc audivit ſacrum robur Alcinoi,
Manu prehenſum Ulyſſem prudentem variùm conſilio
Levavit a foco, & in ſedem locavit ſplendidam,
Filium exuſcitans fortem Laodamantem,
Qui ei proximus ſedebat, maxime autem ipſum amabat.
Aquam autem ancilla gutturnio infudit ferens
Pulchro, aureo, ſuper argenteum lebetem,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit menſam.
Panem vero verecunda proma appoſuit ferens,
Eſcas multas addens, gratificans de præſentibus.
Cæterum ipſe bibebat & comedebat prudens divinus Ulyſſes:
Atque tum præconem allocutum eſt robur Alcinoi:
Pontonoe, craterem miſcens vinum diſtribue
Omnibus per domum, ut Jovi fulminatori
Libemus, qui ſupplices honoratos comitatur.
Sic ait. Pontonous autem dulce vinum miſcebat:
Diſtribuit igitur omnibus propinans poculis.
At poſtquam libarunt, biberuntque quantum cupiebat animus,
Illis Alcinous concionatus eſt & fatus:
Audite Phæacum duces atque conſiliarii,
Ut dicam quæ me animus in pectore jubet:
Nunc quidem paſti dormiatis domum euntes:
Mane autem ſenes plures advocantes,
Hoſpitem in ædibus hoſpitaliter tractabimus, atque diis
Faciemus ſacra pulchra: deinde etiam de reductione
Cogitabimus, ut hoſpes abſque labore & moleſtia

Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἰὼ πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι
Χαίρων, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστί·
Μηδέ τι μεσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσι
Πρίν γε τὴν ἧς γαίης ὀπιβήμεναι. ἔνθα δ' ἔπειτα
Πείσεται ἄσσά οἱ αἶσα Κατακλῶθές τε βαρεῖαι
Γενομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' ἀρδηδὲ εἰλήλουθεν,
Ἄλλό τι δὴ τόδ' ἔπειτα θεοὶ πεμμηχανόωνται.
Αἰεὶ γὰρ τοπάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
Ἡμῖν, ὅτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἑκατόμβας·
Δαίνυνταί τε παρ' ἄμμι καθήμενοι ἔνθά περ ἡμεῖς.
Εἴ δ' ἄρα τις καὶ μοῦνος ἰὼν ξύμβληται ὁδίτης,
Οὔτι κατακρύπτουσιν. ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν,
Ὥσπερ Κύκλωπές τε καὶ ἄγρια φῦλα γιγάντων.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀλκίνο', ἄλλό τι τοι μελέτω φρεσίν. οὐ γὰρ ἔγωγε
Ἀθανάτοισιν ἔοικα τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Οὐ δέμας, οὐ φυλὴ, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν.
Οὕς τινας ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας ὀΐζω
Ἀνθρώπων, τοῖσίν κεν ὀνοσσαίμην ἰσωσαίμην·
Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,
Ὅσσά γε δὴ ξυμπάντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι ἐάσατε κηδόμενόν περ.
Οὐ γάρ τι συγερὴ ὅτι γαστέρι κωτίλον ἄλλο
Ἔπλετο, ἥτ' ἐκέλευσεν ἔοι μνήσασθαι ἀνάγκη,
Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ὀνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
Ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσὶν, ἠὲ γὰρ αἰεὶ
Ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δέ με πάντων
Λήθάνει ὅσσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
Ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι,
Ὡς κέ μοι ἀθλίῳ ἐμῆς ὀπιβήσετο πάτρης,
Καί περ πολλὰ παθόντι. ἰδόντι με καὶ λίποι αἰὼν
Κτῆσιν ἐμὴν, δμῳάς τε, καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα.
Ὡς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεσαν, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ' ἐπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἶκονδε ἕκαστος.
Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Παρ δέ οἱ Ἀρήτη τε καὶ Ἀλκίνοος θεοειδὴς
Ἧατο· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἦρχετο μύθων,

Ἔγνω

Reductione ſub noſtra ſuam in patriam terram perveniat
Gaudens, celeriter, etiam ſi valde procul ſit:
Neque quicquam interea mali & damni patiatur
Antequam ipſe ſuam terram conſcendat. ubi deinde
Patiatur quæcumque ei fatum Parcæque graves
Naſcenti nerunt lino, quando ipſum peperit mater.
Quod ſi quis immortalium utique de cœlo venit,
Aliud quippiam hoc utique dii moliuntur.
Semper enim etiam antea dii apparent manifeſti
Nobis, quando facimus inclytis hecatombis:
Convivanturque apud nos ſedentes ubi & nos.
Si autem aliquis & ſolus iens occurrerit viator,
Haud occultant: quoniam ipſos prope ſumus,
Quemadmodum Cyclopeſque & agreſtes gentes gigantum.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Alcinoe, aliud quid tibi curæ ſit in animo. non enim ego
Immortalibus ſimilis ſum qui cœlum amplum habitant,
Neque corpore neque indole, ſed mortalibus hominibus.
Quos vos ſcitis maxime portare ærumnam
Hominum, illis in doloribus æquiparandus eſſem:
Et adhuc etiam plura ego mala dicerem,
Quæ quidem omnia deorum voluntate paſſus ſum.
Sed me quidem cœnare ſinite dolentem quamvis.
Non enim odioſum poſt ventrem impudentius aliud
Eſt, qui jubet ſui recordari neceſſitate,
Etiam valde afflictum, & in animo dolorem habentem.
Sic & ego luctum quidem habeo in animo, hic tamen etiam atque etiam uſque
Comedere jubet & bibere: & me omnium
Obliviſci facit quæcunque paſſus ſum, & repleri jubet.
Vos autem feſtinate ſimul atque aurora apparuerit,
Ut me infelicem meam adire faciatis patriam,
Quamvis multa paſſum. *ubi* conſpicatum me vel vita relinquat
Poſſeſſionem meam, famuloſque, & altam magnamque domum.
Sic dixit. illi autem omnes laudabant, & hortabantur
Deducere hoſpitem, quoniam pro decenti locutus erat.
Sed poſtquam libarunt biberuntque quantum voluit animus,
Illi quidem dormituri iverunt domum unuſquiſque.
Sed in domo relictus eſt divinus Ulyſſes,
Apud autem ipſum Areteque & Alcinous divina ſpecie præditus
Sederunt: famulæ autem auferebant vaſa convivii.
His autem Arete ulnas candida incepit verba,

Ἔγνω γὰρ φαρός τε χιτῶνά τε, εἵματ' ἰδοῦσα
Καλά, τά ῥ' αὐτὴ ταῦξε σιὼ ἀμφιπόλοισι γυναιξί·
Καί μιν φωνήσας' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτὴ,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἵματ' ἔδωκεν;
Οὐ δὴ φὴς ὅτι πόντον ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκέσθαι;
Τὼ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀργαλέον βασίλεια διιωνεκέως ἀγορεῦσαι
Κηδέ', ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ ἀρδιόωνες·
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾷς.
Ὠγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἁλὶ κεῖται,
Ἔνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ δολόεσσα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
Μίσγεται οὔτε θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
Ἀλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἦγαγε δαίμων
Οἶον, ἐπεί μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Ζεὺς ἔλασας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἑῶν ἅλοι ἑταῖροι·
Αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεός. ἣ μ' ἐλεαίρουσα
Ἐνδυκέως ἐφίλει τε καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
Ἔνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπεδον, εἵματα δ' αἰεὶ
Δάκρυσι δεύεσκον τά μοι ἄμβροτα δῶκε Καλυψώ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ὀπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
Καὶ τότε δή μ' ἐκέλευεν ἐποτρύνασα νέεσθαι,
Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἢ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῇ·
Πέμπε δ' ὅτι κεδνίης πολυδέσμου· πολλὰ δ' ἔδωκε,
Σῖτον καὶ μέθυ ἡδύ. καὶ ἄμβροτα εἵματα ἕσσεν·
Οὖρον δ' ὄρσεν ἔπειτα μενοεικέα τε λιαρόν τε.
Ἑπταὶ δὲ καὶ δέκα μὲν πλέον ἤματα πόντον ἀρούρων,
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκιόεντα
Γαίης ὑμετέρης· γήθησε δέ μοι φίλον ἦτορ
Δυσμόρῳ· ἦ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξωέσεσθαι ὀϊζύϊ
Πολλῇ, τλῶ μοι ἔπωρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε πελάγεσσι,
Ὤρινεν δ' ἁλὸς οὐδὸν ἀθέσφατον· οὐδέ τι κῦμα
Εἴα ὅτι κεδνίης ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.

Τὼ

Agnovit enim pallium & tunicam, veſtimenta videns
Pulchra, quæ ipſa fecerat cum miniſtris mulieribus:
Et ipſum alloquens verba velocia dixit:
Hoſpes, hoc quidem te primum interrogabo ipſa,
Quis? unde venis gentium? quis tibi hæc veſtimenta dedit?
An non dicis per mare *te* errabundum huc veniſſe?
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Difficile regina repente narrare
Ærumnas, quandoquidem mihi multas dederunt dii cœleſtes:
Hoc autem tibi dicam quod me interrogas & inquiris.
Ogygia quædam inſula longe in mari jacet,
Ubi Atlantis filia doloſa Calypſo
Habitat cirrata gravis dea: neque aliquis ipſi
Miſcetur neque deorum neque mortalium hominum:
Sed me infelicem inquilinum *ei* duxit fortuna
Solum, poſtquam mihi navem velocem candenti fulmine
Jupiter jaculatus diffidit medio in nigro mari.
Ubi alii quidem omnes periere boni ſocii:
At ego carinam ulnis capiens navis utrinque remis agitatæ,
Novem diebus ferebar: decimo autem me nocte nigra
Inſulam in Ogygiam appulerunt dii, ubi Calypſo
Habitat cirrata gravis dea. quæ me ſuſcipiens
Accurate excepit & alebat, atque ajebat
Facturam immortalem & expertem ſenectutis diebus omnibus:
Sed meum nunquam animum in pectoribus perſuaſit.
Illic quidem ſeptennio permanſi firmiter, veſtimenta a. ſemper
Lachrymis rigabam quæ mihi nulli obnoxia corruptioni dederat Calypſo.
Sed quando jam octavus mihi revolutus annus venit,
Ac tum demum me juſſit adhortans redire,
Jovis ex juſſu, ſive etiam animus mutatus eſt ipſius:
Dimiſitque in rate colligata: multa autem dedit,
Panem & ſuave vinum: & divinas veſtes induit:
Ventumque immiſit innocuum ſuavemque.
Septendecim quidem navigabam dies mare ſulcans,
Decimaoctava vero apparuerunt montes umbroſi
Terræ veſtræ: exultavitque mihi meum cor
Infelici. certe enim eram adhuc conflictaturus *cum* ærumna
Multa, quam mihi immiſit Neptunus terræ quaſſator,
Qui mihi immittens ventos, impedivit iter,
Commovitque mare immenſum: neque ullo pacto fluctus
Sinebat in rate crebro ingemiſcentem ferri.

Hanc

Τῶ μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασε, αὖτις ἔγωγε
Νηχόμενον πόδε λαῖτμα διήτμαγον· ὄφρά με γαίη
Γ'μετέρη ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ.
Ἔνθά κε μ' ἐκβαίνοντα βίησατο κῦμ' ὀπὶ χέρσε,
Πέτρης πρὸς μεγάλησι βαλὸν καὶ ἀτερπέϊ χώρῳ.
Ἀλλ' ἀναχασσάμενον νῆχον πάλιν, ἕως ἐπῆλθον
Ἐς ποτιμὸν, τῆ δή μοι ἐείσατο χῶρον ἄριστον,
Λεῖον πετράων, καὶ ὅπη σκέπας ἦεν ἀνέμοιο.
Ἔκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων· ὅπι δ' ἀμβροσίη νὺξ
Ἦλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διϊπετέος ποταμοῖο
Ἐκβὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον· ἀμφὶ δ' ἄυλλα
Ἠφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χέεν.
Ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι φίλον τεπιμένον ἦτορ,
Εὗδον πανυύχιον καὶ ἐπ' ἠῶ καὶ μέσον ἦμαρ.
Δύσετό τ' ἠέλιος, καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἀμφιπόλους δ' ὅπι θινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς
Παιζούσας, ἐν δ' αὐτὴ ἔην εἰκυῖα θεοῖσιν·
Τὴν ἱκέτευσ'· ἡ δ' ὄπι νοήματος ἤμβροτεν ἐσθλῆς,
Ὡς κέ τις ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
Ἔρξέμεν· αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.
Ἤμοι σῖτον ἔδωκεν ἅλις ἠδ' αἴθοπα οἶνον,
Καὶ λοῦσ' ἐν ποταμῷ καί μοι τόδε εἵματ' ἔδωκεν.
Ταῦτά τοι ἀχνύμενός περ ἀληθείην κατέλεξα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο φώνησέν τε,
Ξεῖνε, ἤτοι μὲν τοῦτό γ' ἐναίσιμον οὐκ ἐνόησε
Παῖς ἐμὴ, οὕνεκά σ' οὔ περ μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ἦγεν ἐς ἡμέτερον, σὺ δ' ἄρα πρώτιστον ἱκέτευσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἥρως, μή μοι ταῦτα νεμέσσεο κήδεα θυμῷ.
Ἡ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σοὶ ἀμφιπόλοισιν ἕπεσθαι·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ ἔθελον, δείσας, αἰδεσσάμενός τε,
Μήπως καὶ σοὶ θυμὸς ὀπισθόμενος ἰδόηται.
Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ὅπι χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Ξεῖνε, ἔ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ,
Μαψιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Αἲ γὰ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπόλλον,
Τοῖος ἐὼν οἷος ἐσσὶ, τά τε φρονέων ἄτ' ἐγώ περ,
Παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι,
Αὖθι μένων· οἶκον δὲ ἐγὼ καὶ κτήματα δοίην,
Αἴκ' ἐθέλων γε μένοις. ἀέκοντα δέ σ' οὔτις ἐρύξει
Φαιή-

Hanc quidem deinde procella diſperſit, at ego
Natans has undas emenſus ſum: donec me terræ
Veſtræ admovit ferens ventuſque & aqua.
Ibi me egredientem coegiſſet fluctus ad terram,
Petras ad magnas jaciens & inamabilem locum.
Sed reſiliens natavi rurſus, donec veni
Ad fluvium, qui mihi viſus eſt locus optimus,
Expers petrarum, & tutela erat a vento.
Et elapſus ſum animum colligens: divina vero nox
Advenit: ego autem ſeorſim a Jovifluo fluvio
Egreſſus in arbuſtis dormivi: circumquaque autem folia
Congeſſi: ſomnum autem deus immenſum infudit.
Hic quidem in foliis meo cruciatus corde,
Dormivi tota nocte uſque ad auroram & meridiem.
Inclinabatque ſol, & me dulcis ſomnus dereliquit.
Ancillas vero in littore tuæ agnovi filiæ
Ludentes, inter eas autem ipſa erat ſimilis diis:
Ei ſupplicavi: illa vero neutiquam ab indole abfuit bona,
Ut non ſperare poſſes juniorem obviantem
Facturum. ſemper enim juniores deſipiunt.
Quæ mihi cibum dedit affatim & nigrum vinum,
Et lavit in flumine, & mihi has veſtes dedit.
Hæc tibi tametſi afflictus vere enarravi.
  Huic rurſus Alcinous reſpondit dixitque:
Hoſpes, certe quidem ipſum decorum non conſideravit
Filia mea, quod te neutiquam cum miniſtris mulieribus
Duxit in noſtram domum, tu enim primæ ſupplicaſti.
  Illum excipiens allocutus eſt verſutus Ulyſſes:
Heros, ne mihi ideo inſontem reprehende puellam.
Ipſa quidem me juſſit cum ancillis ſubſequi:
Sed ego nolui, timens, reverituſque,
Ne fortaſſis tibi animus iraſceretur videnti.
Suſpicaces enim ſumus ſupra terram genus hominum.
  Huic rurſus Alcinous reſpondit, dixitque:
Hoſpes, non mihi tale in præcordiis meum cor,
Temere ut iraſcatur: potiora autem honeſta omnia.
Utinam enim o Jupiter pater & Minerva & Apollo,
Talis exiſtens qualis es, eaque ſentiens quæ ego quidem,
Filiam meam habere velles, & meus gener vocari,
Hic manens: domum enim ego & bona darem,
Si modo volens maneres. invitum enim te nullus retinebit

Φαιήκων· μὴ ἄτω φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι (ὄφρ' ἂ εἰδῇς)
Αὔριον· ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνῳ
Λέξεαι· οἱ δ' ἐλόωσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἵκηαι
Πατρίδα σὴν καὶ δῶμα, καὶ εἴπῃ περ φίλον ὀκτήν·
Εἴπερ καὶ μάλα πολλὸν ἑκαστέρω ἔσσ' Εὐβοίης.
Τὴν δὲ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι οἵ μιν ἴδοντο
Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξὺν Ῥαδάμανθυϊ
Ἦγον ἐποψόμενον Τιτυὸν γαιήϊον υἱόν·
Καὶ μὲν οἵ ἐνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν
Ἤματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήγαγον οἶκαδ' ὀπίσσω.
Εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν ὅσσον ἄρισται
Νῆες ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἅλα πηδῷ.
Ὣς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Εὐξάμενος δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Ζεῦ πάτερ, αἴθ' ὅσα εἶπε τελεσθήσειεν ἄπαντα
Ἀλκίνοος· τῷ μέν κεν ὀπὶ ζείδωρον ἄρουρα
Ἄσβεσον κλέος εἴη, ἐγὼ δέ κε πατρίδ' ἱκοίμην.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Κέκλετο δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἀμφιπόλοισιν
Δέμνι' ὑπ' αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
Πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι ἕλας, καθύπερθεν ἔσασθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι·
Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Ὦτρυνον Ὀδυσῆα παρισάμεναι ἐπέεσσιν,
Ὄρσο κέων ὦ ξεῖνε, πεποίηται δέ τοι εὐνή·
Ὣς φάν· τῷ δ' ἀσπαστὸν ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθα κάθευδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς
Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπῳ.
Ἀλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῷ δόμου ὑψηλοῖο·
Παρὰ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνὴν.

Ο' ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο'ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Θ.
Ρ'ΑΨΩΔΙΑΣ

Υ'πόθεσις.

Ἐκκλησία γίνεται τῶν Φαιήκων περὶ τοῦ ξένου, καὶ νεῶς καθέλκεται πρὸς ἐκπομπὴν τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ ἑστιῶνται παρὰ τῷ Ἀλκινόῳ τῶν Φαιήκων οἱ ἄριστοι· καὶ μετὰ ταῦτα

Phæacum: neque ſic gratum Jovi eſſet.
Reductionem vero ego perficiam (ut bene ſcias)
In craſtinum: in id temporis autem tu quidem domitus ſomno
Dormias: illi autem captabunt tranquillitatem, ut pervenias
In patriam tuam & domum, & ſicubi quid gratum eſt:
Si etiam prorſus multo longius abeſt quam Eubœa.
Eam enim longiſſime ajunt abeſſe qui eam viderunt
Ex populo noſtro, quando flavum Radamanthum
Duxerunt inviſurum *ad* Tytium terræ filium:
Atque illi quidem illuc venerunt, & abſque labore tranſnarunt
Die eodem, & abduxerunt domum retro.
Cognoſces etiam ipſe in mente quam optimæ
Naves meæ & juvenes in ſulcando mare remis.
Sic ait. gaviſus eſt autem ærumnoſus divinus Ulyſſes:
Supplicans vero dixit verbum, orationemque habuit:
Jupiter pater, utinam quæcunque dixit perficiat omnia
Alcinous: ejus quidem per frugiferam terram
Immortalis gloria eſſet, ego autem in patriam venirem.
Sic illi quidem talia ad ſe invicem colloquebantur.
Juſſit autem Arete albas lacertis ancillas
Cubilia ſub porticum ponere, & ſtragula pulchra
Purpurea iniicere, inſternereque deſuper tapetas,
Chlænaſque imponere villoſas, deſuper induere.
Illæ vero ibant ex ædibus facem in manibus geſtantes.
Cæterum poſtquam ſtraverunt denſum lectum accelerantes,
Excitarunt Ulyſſem aſtantes verbis:
Surge dormiturus hoſpes, paratus eſt tibi lectus.
Sic dicebant. huic vero gratum viſum eſt dormire.
Sic ille quidem illuc dormivit patiens divinus Ulyſſes
Cælatis in lectis ſub porticu ſonante.
Alcinous vero cubuit in penetrali domus excelſæ:
Juxta vero mulier regina lectum præbuit & cubile.

ODYSSEÆ HOMERI VIII.

LIBRI

Argumentum.

COncio fit Phæacum de hoſpite, & navis deducitur ad reductionem Ulyſſis, & convivio ſuſcipiuntur ab Alcinoo Phæacum optimates. Et poſthac diſco certant Phæaces & Ulyſſes.

τα δίσκω ἀγωνίζονται Φαίηκες ϗ Ο'δυσσεύς. ϗ ὁ Δη-
μόδοκος ἄδει, ὡρῶτα μὲν τὰ ὡρὶ τὴν μοιχείην Ἄρεως ϗ
Ἀφροδίτης, ἔπειτα ϗ τὰ ὡρὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῦ δουρείυ ἵππυ·
ϗ τῦ Ο'δυσσέως κλαίοντος, πωυθάνεται τίς ϗ πόθεν εἴη.

Θῆτα δ' ἄθλοις Φαίηκες Ο'δυσῆος πείρηθεν.

ΗΜος δ' ἠερίγενεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Ὦρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱρὸν μένος Ἀλκινόοιο.
Ἀν δ' ἄρα Ἀθηγενὴς ὦρτο πτολίπορθος Ο'δυσσεύς·
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνδε ἰὸν μένος Ἀλκινόοιο
Φαιήκων ἀγορὴνδ', ἣ σφιν ὡς ἐγένοντο νῆυσὶ τέτυκτο.
Ἐλθόντες ϗ κάθιζον ὁμὴ ξεστοῖσι λίθοισι
Πλησίον· ἣ δ' ἀνὰ ἄστυ μετώχετο Παλλὰς Ἀθηνὴ,
Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
Νόσον Ο'δυσσῆϊ μεγαλήτορι μηπόωσα.
Καί ῥα ἑκάστῳ φωτὶ παρισαμένη φάτο μῦθον,
Δεῦτ' ἄγε Φαιήκων ἡγήτορες ἠϗ μέδοντες
Εἰς ἀγορὴν ἰέναι, ὄφρα ξείνοιο πύθησθε,
Ὅς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
Πόντον ὑπερπλαγχθείς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.
Ὡς εἰποῦσ', ὄτρυνε μένος ϗ θυμὸν ἑκάστυ.
Κυρπαλίμως δ' ἐμπλῶντο βροτῶν ἀγοραί τε ϗ ἕδραι
Ἀγρομένων. πολλοὶ γὰρ ἐθηήσαντο ἰδόντες
Υἱὸν Λαέρτιαο δαίφρονα. τῷ δ' ἄρ' Ἀθηνὴ
Θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε ϗ ὤμοις·
Καί μιν μακρότερον ϗ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι,
Ὡς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
Δεινός τ' αἰδοῖός τε, ϗ ἐκτελέσειεν ἀέθλους
Πολλούς, οὓς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ο'δυσῆϊ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤγερθεν ὁμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο ϗ μετέειπε,
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠϗ μέδοντες,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελαδεῖ.
Ξεῖνος ὅδ' οὐκ οἶδ' ὅστις ἀλώμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
Ἠὲ πρὸς ἠοίων ἠὲ ἑσπερίων ἀνθρώπων·
Πομπὴν δ' ὀτρύνει, ϗ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι.
Ἡμεῖς δ' ὡς τοπάρος περ ἐποτρυνώμεθα πομπήν.
Οὐ γὰρ πώ τις ἄνηκε κιὼν ἐμὰ δώματ' ἵκηται,
Ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει εἵνεκα πομπῆς.
Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἅλα δῖαν

Πρω-

ſes. Et Demodocus canit, primum quidem ea quæ acciderunt circa adulterium Martis & Veneris, deinde ea quæ circa introductionem lignei equi: Atque Ulyſſe flente, interrogatur quis & unde ſit.

Θ Ex certaminibus Phæaces de Ulyſſe experimentum ſumpſerunt.

QUando vero aërigena apparuit roſea digitis aurora,
Surrexit ex lecto ſacrum robur Alcinoi.
Præterea inclytus ſurrexit urbium everſor Ulyſſes:
Illis vero præibat ſacrum robur Alcinoi
Phæacum ad concionem, quæ ipſis apud naves conſtituta erat.
Venientes vero conſidebant in politis lapidibus
Prope: ipſa vero per urbem obibat Pallas Minerva,
Similis præconi prudentis Alcinoi,
Reditum Ulyſſi magnanimo meditans.
Et ſane cuique viro aſſiſtens dixit verbum:
Huc age Phæacum principes atque rectores
Ad concionem ite, ut hoſpitem audiatis,
Qui recens Alcinoi prudentis venit ad domum,
Ponto pererrato, corpore immortalibus ſimilis.
Sic locuta, incitavit robur & animum ſingulorum.
Cito vero implebantur hominibus forumque & ſedilia
Congregatis. multi enim admirati ſunt videntes
Filium Laertæ prudentem. Ei enim Minerva
Divinam ſuperinfudit gratiam capitique & humeris:
Et ipſum longiorem & craſſiorem reddidit aſpectu,
Ut Phæacibus gratus omnibus fieret,
Graviſque & venerabilis, & ut perficeret certamina
Multa, quibus Phæaces experirentur Ulyſſem.
Cæterum poſtquam convenerunt congregatique erant,
Illis Alcinous concionatus eſt & locutus:
Audite Phæacum duces atque principes,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Hoſpes hic haud ſcio quinam errando venit meam domum,
Sive ab Orientalibus ſive Occidentalibus hominibus:
Deductionem flagitat, & precatur ratam eſſe.
Nos vero ut antea quidem maturemus deductionem.
Neque enim quiſquam alius quicunque meam domum pervenerit,
Hic lugens diu manet propter deductionem.
Sed age navem nigram deducamus in mare divinum

Re-

Πρωτόπλοον· κέρω ᾗ δύω καὶ πεντήκοντα
Κεκλάδων κατὰ δῆμον ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.
Δησάμενοι δ' ἆσσον πάντες ὅτῳ κλητῖσιν ἑρετμὰ
Ἔκβητ'. αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἁλεγυήετε δαῖτα,
Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' ἄρα πᾶσι παρέξω.
Κήρυσι μὲν ταῦτ' ὄπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι
Σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δώματα καλὰ
Ἔρχεσθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις φιλέωμεν.
Μηδέ τις ἀρνείσθω. καλέσασθε δ' ἀοιδὸν θεῖον
Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς περιδῶκεν ἀοιδὴν
Τερπνὴν, ὅππη θυμὸς ἐποτρύνῃσιν ἀείδειν.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο. τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο
Σκηπτοῦχοι· κῆρυξ δ' ἅμ' ἐπεμμένετο θεῖον ἀοιδόν.
Κέρω δ' ἑλόντες δύω καὶ πεντήκοντα
Βήτην ὡς ἐκέλευσ' ὅτῳ θῆν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὅτε νῆα κατήλυθον εἰς θάλασσαν,
Νῆα μὲν οἵ γε μέλαιναν ἁλὸς βένθεσφι ἔρυσσαν,
Ἐν δ' ἱστόν τ' ἐπέθεντο καὶ ἱστία νηὶ μελαίνῃ.
Ἡρτώοντο δ' ἐρετμὰ ζωστοῖς ἐν δερματίνοισι
Πάντα κατὰ μοῖρα, ἀνὰ δ' ἱστία λευκὰ πέτασσαν·
Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τιθύβῃ ὥρμισσαν. αὐτὰρ ἔπειτα
Βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαίφρονος εἰς μέγα δῶμα.
Πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαί τε καὶ ἔρκεα καὶ δόμοι ἀνδρῶν
Ἀγερομένων, πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσθεν νέοι ἠδὲ παλαιοί.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἱέρευσεν,
Ὀκτὼ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βῶς·
Τὼς δέρον ἀμφί θ' ἕπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινήν.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδὸν,
Τὸν περὶ μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε·
Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν.
Τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·
Κὰδ δ' ἐκ παντάλοφον κρέμασεν φόρμιγγα λιγεῖαν
Αὐτῷ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἑλέσθαι
Κῆρυξ· πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον καλήν τε τράπεζαν,
Πάρ δ' ἔπας οἴνοιο, πιεῖν ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Μοῦσ' ἄρ' ἀοιδὸν ἄνηκεν ἀείσμεναι κλέα ἀνδρῶν,
Οἴμης τ' τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἵκανε·
Νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλεΐδεω Ἀχιλῆος,

Ὡς

Recentem: juvenes autem duo & quinquaginta
Eligantur e populo quicunque olim sunt optimi.
Ligatis autem bene omnes ad scalmos remis
Exite. ac deinde subitum apparate convivium,
Ad nostram domum profecti: ego autem laute omnibus præbebo.
Juvenibus vero hæc præcipio: at cæteri
Sceptrigeri reges ad meam domum pulchram
Veniatis, ut hospitem in regia amplectamur.
Neque quisquam recuset. advocate vero divinum cantorem
Demodocum: illi enim deus excellenter dedit cantilenam
Suavem, quoties animus incitat ad cantandum.
Sic locutus præibat. illi vero simul sequebantur
Sceptrigeri: præco vero cucurrit ad divinum musicum.
Juvenes vero electi duo & quinquaginta
Ibant ut præceperat ad littus maris infructuosi.
At postquam ad navem descenderunt atque mare,
Navem quidem ipsi nigram in maris profundum deduxerunt,
Malumque imposuerunt & vela navi nigræ.
Aptaruntque remos vincula per coriacea
Omnia ut decebat, vela autem alba expanderunt.
Alte vero in humidum ipsam protraxerunt. at postea
Contenderunt ire Alcinoi prudentis in magnam domum.
Implebantur autem porticusque & septa & domus viris
Congregatis, multi enim erant juvenes atque senes.
Illis vero Alcinous duodecim oves immolavit,
Et octo albos dentibus sues, duosque flexipedes boves:
Quos degluberunt curaruntque, & apparatunt convivium amabile.
Præco autem prope venit ducens amabilem cantorem,
Quem supra modum Musa dilexit, dedit vero bonumque malumque:
Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantilenam.
Huic igitur præco posuit sedem argenteis clavis distinctam
In medio convivantium, columnæ longæ innixam.
Ex paxillo autem suspendit citharam argutam
Ipsius supra caput, & indicabat quo pacto manibus prenderet
Præco: juxta autem apponebat canistrum pulchramque mensam,
Juxta etiam poculum vini, ut biberet quoties animus juberet:
Illi vero ad edulia parata appositа manus mittebant.
Cæterum postquam potus & cibi desiderium expulerunt,
Musa cantorem excitavit ut caneret gloriam virorum,
Cantilenæ cujus tunc gloria ad cœlum amplum ibat:
Contentionem Ulyssis & Pelidæ Achillis,

Ὡς ποτε δημείατο θεῶν ὀν δαιτὶ θαλείῃ
Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν· ἄναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων
Χαῖρε νόῳ ὅτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δημιόωντο.
Ὡς γὰρ οἱ χρείων μυθήσατο φοῖβος Ἀπόλλων
Πυθοῖ ὀν ἠγαθέῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν
Χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχὴ
Τρωσί τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός, αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῇσι,
Κεκκεφαλῆς εἴρυσε, κάλυψε δ' ὃ καλὰ πρόσωπα.
Αἴδετο γὰρ Φαίηκας, ὑπ' ὀφρύσι δάκρυα λείβων.
Ἦτοι ὅτε λήξειεν ἀείδων θεῖος ἀοιδὸς,
Δάκρυ' ὀμορξάμενος, κεφαλῆς ἀπὸ φᾶρος ἔλεσκε,
Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν, σπείσασκε θεοῖσιν·
Αὐτὰρ ὅτ' ἄψ ἄρχοιτο, καὶ ὀτρυίειαν ἀείδειν
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, (ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν)
Ἄψ Ὀδυσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάασκεν.
Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοος δέ μιν οἷος ἐπέφραδε' ἦδ νόησεν,
Ἧμενος ἄγχ' αὐτοῦ· βαρὺ δ στενάχοντος ἄκουσεν·
Αἶψα δ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδ μέδοντες,
Ἤδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν ἐίσης,
Φόρμιγγός θ', ἣ δαιτὶ σαωτόρος ὅσσι θαλείῃ·
Νῶϊ δ' ἐξέλθωμεν, καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν
Πάντων· ὡς κε ὁ ξεῖνος ἑνίσσῃ οἷσι φίλοισιν,
Οἰκάδε νοστήσας, ὅσσον περιγινόμεθ' ἄλλων
Πύξ τε, παλαισμοσύνῃ τε, καὶ ἅλμασιν, ἠδ ποδέεσσιν.
Ὡς ἄρα φωνήσας ἡγήσατο· τοὶ δ' ἅμ' ἕποντο.
Κὰδ δ' ἐκ παασαλόφιν κρέμασε φόρμιγγα λιγεῖαν·
Δημοδόκε δ' ἕλε χεῖρα, καὶ ἐξαγεν ἐκ μεγάροιο
Κῆρυξ· ἦρχε δ τῷ αὐτὰ ὁδὸν ἰὼ περ οἱ ἄλλοι
Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμανέοντες.
Βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορήν· ἅμα δ' ἕσπετο πολὺς ὅμιλος,
Μυρίοι· ἀν δ' ἴσαντο νέοι πολλοί τε καὶ ἐσθλοί.
Ὦρτο μὲν Ἀκρόνεώς τε, καὶ Ὠκύαλος, καὶ Ἐλατρεύς,
Ναυτεύς τε, Πρυμνεύς τε, καὶ Ἀγχίαλος, καὶ Ἐρετμεύς,
Ποντεύς τε, Πρωρεύς τε, Θόων, Ἀναβησίνεώς τε,
Ἀμφίαλός θ' υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
Ἀν δ καὶ Εὐρύαλος βροτολοιγῷ ἶσος Ἄρηϊ,
Ναυβολίδης θ' ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε

Πάν-

Ut quondam contenderunt deorum in convivio celebri
Sævis verbis: rex autem virorum Agamemnon
Gaudebat animo cum optimi Achivorum contenderent.
Sic enim illi vaticinans prædixerat Phœbus Apollo
In Pythia divina, quando ingressus est lapideum limen
Oraculum petiturus: tunc enim versabatur mali principium
Trojanisque & Danais, Jovis magni per consilia.
Ista sane cantor cantabat inclytus. at Ulysses
Purpuream ingentem vestem prehendens manibus gravibus,
In caput traxit, obtexitque pulchram faciem.
Reverebatur enim Phæaces, sub superciliis lacrymas stillans.
At quando desinebat canere divinus cantor,
Lacrymis absterſis, a capite vestem demebat,
Et poculum rotundum accipiens, libabat diis:
At quando rursus incipiebat, & incitabant ut caneret
Phæacum optimates, (quippe oblectabantur verbis)
Rursus Ulysses capite obvoluto lugebat.
Hic alios quidem omnes latebat lacrymas stillans,
Alcinous vero solus ipsum animadvertit atque sensit,
Sedens prope ipsum: graviterque suspirantem audivit:
Continuo autem Phæacibus studiosis remorum loquebatur:
Audite Phæacum duces atque rectores,
Jam quidem convivio saturavimus animum æquali,
Citharaque, quæ convivio congruens est celebri:
Nunc autem exeamus, & certamina experiamur
Omnia: ut hospes narret suis amicis,
Domum reversus, quantum superemus alios
Cæstibusque, luctaque, & saltibus, atque pedibus.
Sic igitur locutus præibat: illi vero una sequebantur:
Ad paxillum autem suspendit citharam argutam:
Demodoci vero prehendit manum, & eduxit ex ædibus
Præco: præibat vero huic eandem viam qua & alii
Phæacum optimates, certamina admiraturi.
Institerunt a. ire ad forum: simulque sequebatur ingens turba,
Infiniti: surrexerunt autem juvenes multique & boni.
Surrexit quidem Acroneus, & Ocyalus, & Elatreus,
Nauteusque, Prymneusque, & Anchialus, & Eretmeus,
Ponteusque, Proreusque, Thoon, Anabesineusque,
Amphialusque filius Polynei Tectonidæ:
Surrexit etiam Euryalus homicidæ similis Marti,
Naubolidesque qui optimus erat corporeque specieque

Πάντων Φαιήκων μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα·
Ἀν δ' ἔσαν τρεῖς παῖδες ἀμύμονες Ἀλκινόοιο,
Λαοδάμας θ', Ἅλιός τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόνηος·
Οἵ δή τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν·
Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος, οἱ δ' ἅμα πάντες
Καρπαλίμως ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
Τῶν ὃ θέειν ὀκὺ ἄριστος ἔην Κλυτόνηος ἀμύμων·
Ὅσσον τ' ἐν νειῷ βοὸς ἥμιον οἶμον ἀρόσσαι,
Τόσσον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἴκετ', οἱ δ' ἐλίποντο.
Οἳ δὲ παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο,
Τῆς δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους·
Ἄλμαπε δ' Ἀμφιάλος πάντων προφερέστερος ἦεν·
Δίσκῳ δ' αὖ πάντων προφερέστατος ἦεν Ἐλατρεύς,
Πὺξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρένα ἀέθλοις,
Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη παῖς Ἀλκινόοιο,
Δεῦτε φίλοι, ὄφρ' ξεῖνον ἐρώμεθα εἴ τιν' ἀέθλων
Οἶδέ τε καὶ δεδάηκε. φυὴν γε μὲν ἀρχαίς ὄζει,
Μηρούς τε κνήμας τε, καὶ ἄμφω χεῖρας ὕπερθεν,
Αὐχένα τε στιβαρὸν, μέγα τε σθένος· ἀδέ τι καὶ βίης
Δείεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσιν.
Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημὶ κακώτερον ἄλλο θαλάσσης
Ἄνδρά τε συγχεῦαι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπες·
Αὐτὸς νῦν προκάλεσαι ἰὼν, καὶ πείραζε μύθῳ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
Στῆ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, καὶ Ὀδυσῆα προσέφην,
Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ ξεῖνε πάτερ πείρησαι ἀέθλων,
Εἴ τινά πῃ δεδάηκας. ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους.
Οὐ μὲν γὰρ μεῖζον κλέος ἀνέρος ὄφρά κεν ἦσιν,
Ἢ ὅπ ποσσίν τε ῥέξει καὶ χερσὶν ἑῇσιν.
Ἀλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμῷ.
Σοὶ δ' οὐδὸς οὐκ ἔτι δηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλά τοι ἤδη
Νηῦς τε κατείρυσται, καὶ ἑταῖροι ἐπωρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες;
Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶν ἢ περ ἄεθλοι,
Ὅς πρίν γε μὲν μάλα πολλὰ πάθον, καὶ πολλὰ ἐμόγησα·
Νῦν δ' μέθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόσφιν καθίζων
Ἧμαι, λισσόμενος βασιλῆά τε πάντα τε δῆμον.

Τὸν

Omnium Phæacum poſt inculpatum Laodamantem:
Surrexerunt & tres filii inculpati Alcinoi,
Laodamas, & Halius, & divinus Clytoneus:
Hi quidem primum periculum fecerunt pedibus:
Eiſque a carceribus intenſus eſt curſus, hi ſimul omnes
Celeriter volabant pulverem excitantes in campo.
Horum currendo longe optimus erat Clytoneus inculpatus:
Quantumque in novali ſpatium eſt mularum, *prævertendo boves*,
Tantum præcurrens ad populum venit, alii v. relinquebantur.
Alii vero luctæ moleſtæ periculum fecerunt,
In hac rurſus Euryalus vicit omnes optimos:
Saltu vero Amphialus omnium optimus erat:
Diſco autem omnium præſtantiſſimus erat Elatreus,
Pugnis rurſus Laodamas, eximius filius Alcinoi.
Cæterum poſtquam omnes oblectarunt animum certaminibus
His Laodamas locutus eſt filius Alcinoi:
Agite amici, hoſpitem rogemus ſi quod certamen
Et ſcit & didicit. habitudine corporis ſane non malus eſt,
Femoribuſque cruribuſque, & utraque manu deſuper,
Cerviceque firma, ingentique robore: neque vigore
Caret, ſed malis debilitatus eſt multis.
Non enim ego exiſtimo pejus aliud mari
Ad hominem affligendum, etiam ſi valde fortis ſit.
Hunc rurſus Euryalus excepit, dixitque:
Laodama, ſane hunc ſermonem rite dixiſti:
Tu ipſe nunc provoca vadens, & alloquere ſermone.
At poſtquam hoc audivit bonus filius Alcinoi,
Stetit in medium progreſſus, & Ulyſſem allocutus eſt:
Huc age & tu hoſpes pater periculum fac certaminum,
Si aliquod fortaſſis didiciſti. convenit enim te ſcire certamina.
Neque enim major gloria hominis quoad fuerit,
Quam quod pedibus præſtiterit & manibus ſuis.
Sed age tenta, pelle autem mœſtitiam ab animo.
Tibi vero profectio non jam diutius aberit, ſed tibi jam
Et navis deducta eſt, & præparati ſunt ſocii.
Hunc excipiens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Laodama, quid me iſta jubetis taxantes?
Dolores mihi etiam magis in præcordiis quam certamina,
Qui antea nimis multa paſſus ſum & multa pertuli:
Nunc vero in veſtro conſeſſu reditu indigens
Sedeo, precans regemque omnemque populum.

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νείκεσέ τ' ἄντην.
Οὐ γάρ σ' ὄϊ ξεῖνε δαήμονι φωτὶ ἐίσκω
Ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται.
Ἀλλὰ τῷ ὅδ' ἅμα νηὶ πολυκληῖδι θαμίζων,
Ἀρχὸς ναυτάων, οἵτε ῥηκτῆρες ἔασιν,
Φόρτα τε μνήμων, ἠδ' ὀπίσκοπος ἦσιν ὁδαίων,
Κερδέων θ' ἁρπαλέων. οὐδ' ἀθλητῆϊ ἔοικας.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ξεῖν', ἦ καλὸν ἔειπες· ἀτιμοτάλῳ ἀνδρὶ ἐοικας.
Οὕτως ἠ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσιν
Ἀνδράσιν, ἄτε φυλὴ, ἠὲ φρένας, ἠ ἀγορητύν.
Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
Ἀλλὰ θεὸς μορφὴν ἔσσευε κέφη· οἱ δέ τ' ἐς αὐτὴ
Τερπόμενοι λάϊσσιν· ὁ δ' ἀσφαλέως ἀγορᾶᾳ
Αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δῆμον πρέπει ἀγρομένοισιν·
Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστυ, θεὸν ὡς εἰσορόωσιν.
Ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν·
Ἀλλ' ἦ οἱ χάρις ἀμφιπερικαλύπτεται ἔπεσσιν.
Ὡς ἦ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπὲς, ἠδέ κεν ἄλλως
Οὐδὲ θεὸς τεύξειε· νόον δ' ἀποφώλιός ἐσσι.
Ὤρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
Εἰπὼν ἠ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' ἠ νηΐς ἄεθλων,
Ὡς σύ γε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν ὀΐω
Ἔμμεναι, οὐδ' ἤβῃ τε πεποίθεα χερσί τ' ἐμῇσι.
Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι. πολλὰ γὰρ ἔπλων,
Ἀνδρῶν τε πολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
Ἀλλά καὶ ὧς, κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομ' ἄεθλων.
Θυμοδακὴς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπών.
Ἦ ῥα καὶ αὐτῷ φάρει ἀναΐξας λάβε δίσκον
Μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον ἠ ὀλίγον πρὶν
Ἠὲ οἷῳ Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.
Τόν ῥα περιστρέψας ἧκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός.
Βόμβησεν δ' λίθος· κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς. ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντων,
Ῥῖμφα θεὸν ἀπὸ χειρός. ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθηνὴ
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα· ἔπος τ' ἔρατ', ἔκ τ' ἀνόμαζε.
Καί κ' ἀλαὸς τοι ξεῖνε διαμπερὲς τὸ σῆμα
Ἀμφαφόων· ἐπεὶ ἔπι μεμιγμένον ὄξὺν ὁμίλῳ,
Ἀλλὰ πολὺ πρῶτον. σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' ἄεθλον·
Οὔτις Φαιήκων τόνγ' ἵξεται, οὐδ' ὑπερήσει.

Ὡς

Huic rursus Euryalus respondit, objurgavitque coram.
Minime te hospes perito viro comparo
Certaminum, qualia multa inter homines sunt:
Sed huic qui apud navem transtratam frequens,
Princeps est nautarum, qui negotiatores sunt,
Vecturæque memor, & speculator est viaticorum,
Lucrique rapto acquisiti. neque athletæ similis es.
Illum torve intuitus allocutus est prudens Ulysses:
Hospes, non honeste dixisti: stulto viro similis es.
Ita non omnibus deus munera dat
Viris, neque formam, neque prudentiam, neque eloquentiam.
Alius quidem forma inferior est vir,
Verum deus formam eloquentia ornat: alii quoque in ipsum
Læti aspiciunt: & ipse secure loquitur
Modestia suavi, eminet autem in cœtu:
Incedentem autem per urbem, veluti deum aspiciunt.
Alius autem rursus forma quidem similis immortalibus:
Sed haud ei gratia addita sermonibus.
Sic & tibi species quidem decora, neque aliter
Neque deus fecerit: sed mente imperitus es.
Lacessisti mihi animum in præcordiis meis,
Locutus haud pro decenti: ego vero non ignarus certaminum
Ut tu loqueris, verum inter primos ajo
Fuisse *me*, donec juventa fretus fui viribusque meis.
Nunc autem teneor malo & doloribus. multa enim passus sum,
Virorumque bella, sævosque fluctus penetrans.
Sed etiam sic, valde multa passus, experiar certamina.
Mordax est enim sermo: irritasti autem me locutus.
Dixit sane, & cum ipsa veste impetum faciens prendit lapidem
Majorem & crassum, gravioremque non paulo
Quam quali Phæaces ludebant invicem.
Hunc circumrotans misit valida a manu:
Insonuit autem lapis: cernuabant autem ad terram
Phæaces longis remis utentes, navigationibus clari viri,
Lapidis ab impetu. qui supervolavit signa omnium,
Leviter currens a manu. posuit vero signum Pallas
Viro corpore similis verbumque dixit, & compellavit:
Etiam cæcus tibi hospes posset discernere signum
Palpando: quandoquidem neutiquam mixtum est multitudini,
Sed longe primum. tu autem confide in hoc utique certamine,
Nullus Phæacum ad hoc perveniet, neque transmittet.

Ὡς φάτο. γήθησεν δ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Χαίρων ὕνεχ' ἑταῖρον ἐπήια λαὸν ἐν ἀγῶνι.
Καὶ τότε κεφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι,
Τῦτον νῦν ἀφίκεσθε νέοι· τύχα δ' ὕστερον ἄλλον
Η"σειν ἢ τοσσῦτον οἴομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.
Τῶν δ' ἄλλων ὅπνα κραδίη θυμός τε κελεύει·
Δεῦρ' ἄγε πειρηθήτω, ἐπεί μ' ἐχολώσατε λίην.
Η" πύξ, ἠὲ πάλῃ, ἢ κῆ ποσὶν, ὅτι μεταίρω
Πάντων Φαιήκων, σχολῶ γ' αὐτῦ Λαοδάμαντι.
Ξεῖνῳ γάρ μοι ὅδ' ὄκᾳ. τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο;
Ἄφρων δὴ κεῖνός γε κῆ ἀπτήλιός πέλει ἀνὴρ
Ὅστις ξεινοδόκῳ ἔριδα φορφέρηται ἀέθλων
Δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· ἕο τ' αὐτῦ πάντα κολεύει.
Τῶν δ' ἄλλων ὅπερ τιν' ἀναίνομαι, ὐδ' ἀθερίζω,
Ἀλλ' ἐθέλω ἴδμεν κῆ πειρηθήμεναι ἄντῳ.
Πάντα γὰ κακός εἰμι μετ' ἀνδράσιν ὅσσοι ἄεθλοι,
Εὖ μὲν τόξον οἶδα ἐύξοον ἀμφαφάασθαι·
Πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι ἐΐσκασας ἐν ὁμίλῳ
Ἀνδρῶν δυσμενέων· εἰ κῆ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
Ἄγχι στᾶσαιεν, κῆ τοξαζοίατο φωτῶν.
Οἶος δή με Φιλοκτήτης ὑπερέκαινυτο τόξῳ
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί·
Τῶν δ' ἄλλων ἐμέ φημι πολὺ φορφερέστερον εἶμεν
Ὅσσοι νῦν βροτοί εἰσιν ὅπᾳ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Ἀνδράσι δ' προτέροισιν ἐριζέμεν οὐκ ἐθελήσω,
Οὔθ' Ἡρακλῆϊ, οὔτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ,
Οἵ ῥα κῆ ἀθλωτῆσιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων.
Τῷ ῥα κῆ αἶψ' ἔθλωεν μέγας Εὔρυτος, οὐδ' ὅπᾳ γῆρας
Ἵκετ' ὅπᾳ μεγάροισι. χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων
Ἔκτανεν, ὕνεκά μιν φορφαλίζετο τοξάζεσθαι.
Δορὶ δ' ἀκοντίζω ὅσσον οὐκ ἄλλος τις ὀΐσῳ.
Οἵοισιν δείδοικα φῶσίν μήτις με παφέλθῃ
Φαιήκων. λίην γὰρ ἀεικελίως ἐδαμάσθην
Κύμασιν ἐν πολλοῖς· ἐπεὶ οὐ κομιδῇ κατὰ νῆα
Ἦεν ἐπιστυνές· τῷ μοι φίλα γῦα λέλωιται.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκλῳὶ ἐγένοντο σιωπῇ·
Ἀλκίνοος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος φορσέειπε,
Ξεῖν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάεισα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
Ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετλῳὶ σλῳὶ φαινέμεν ἥ τοι ὀπηδεῖ,
Χωόμενος ὅτι σ' ἧτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι στᾶσας
Νείκεσεν, ὡς ἄν σλῳὶ ἀρετλῳὶ βροτὸς ἄπις ὄνοιτο,

240 Ὅς

Sic ait. gaviſus autem eſt patiens divinus Ulyſſes,
Gaudens eo quod ſocium benignum vidiſſet in circo.
Et tum levius allocutus eſt Phæacas:
Hunc nunc aſſequimini juvenes: brevi denuo alium
Me miſſurum eſſe tam longe puto, aut adhuc longius.
Ex aliis autem quemcunque cor animuſque invitat
Huc age periculum faciat. quoniam me irritaſtis valde.
Aut cæſtu, aut lucta, aut etiam curſu, nullum recuſo
Omnium Phæacum, præter ipſum Laodamantem.
Hoſpes enim mihi ille eſt. quis cum amico pugnet?
Inſipiens ille & nullius pretii eſt vir
Quicunque cum hoſpite contentionem movet certaminum
Populo in alienigeno: ſuique ipſius omnia perturbat.
Aliorum autem haudquaquam ullum recuſo, neque deſpicio,
Sed volo ſcire & periculum facere palam.
In omnibus n. non ignavus ſum inter homines quotquot certamina ſunt.
Bene quidem arcum novi politum tractare:
Primus virum contingerem jaculatus in turba
Virorum hoſtilium: etiam ſi valde multi ſocii
Juxta aſtarent, & jacularentur in viros.
Solus duntaxat me Philoctetes vincebat arcu
Populo in Trojanorum, quoties jaculabamur Achivi:
Aliorum me ajo longe præſtantiſſimum eſſe
Quales nunc mortales ſunt in terra panem edentes.
Cum viris autem priſcis contendere haud vellem,
Neque cum Hercule, neque cum Euryto Oechalienſi,
Qui etiam cum diis contendebant de arte jaculandi.
Quare etiam ſtatim mortuus eſt ingens Eurytus, neque ad ſenectutem
Pervenit in ædibus. iratus enim Apollo
Occidit, eo quod ipſum provocarat ad jaculandum.
Haſta autem jaculor quantum nullus alius quiſquam ſagitta.
Solis timeo pedibus ne aliquis me ſuperet
Phæacum. nimium enim male domitus ſum
Fluctibus in multis: quoniam non commeatus in navi
Erat perpetuus: ideoque mihi chara membra ſoluta ſunt.
Sic ait. illi vero omnes taciti erant ſilentio:
Alcinous autem ipſum ſolus reſpondens allocutus eſt:
Hoſpes, quandoquidem non ingrata inter nos hæc concionaris,
Sed vis virtutem tuam oſtendere quæ te ſequitur,
Iratus quod te hic vir in certamine aſtans
Objurgavit, ut tuam virtutem mortalis nullus vituperet,

Qui-

Ὅς τις δὴ σάκος ἦσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν·
Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλῳ
Εἴπῃς ἡρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ αἰγλῆεσσα τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,
Ἠμετέρης ἀρετὴ μεμνημένος, οἷά καὶ ἡμῖν
Ζεὺς ὄπασε ἔργα τίθησι παμπερὲς ἐξέπα πατρῶν.
Οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαισταὶ,
Ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς θέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι.
Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαὶς τε φίλη κίθαρίς τε, χοροί τε,
Εἵματά τ' ἐξημοιβὰ, λοετρά τε θερμὰ, καὶ εὐναί.
Ἀλλ' ἄγε Φαιήκων βητάρμονες ἔσχατοι ἄνδρες,
Παίσατε· ὡς κε ὁ ξεῖνος ἐνίσπῃ οἷσι φίλοισιν,
Οἰκάδε νοστήσας, ὅσσον περιγινόμεθ' ἄλλων
Ναυτιλίῃ καὶ ποσσὶ καὶ ὀρχηστύϊ καὶ ἀοιδῇ.
Δημοδόκῳ δέ τις αὖθι κιὼν φόρμιγγα λιγείαν
Οἰσέτω, ἥ πού κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν.
Ὣς ἔφαθ' Ἀλκίνοος θεοείκελος. ὦρτο δὲ κῆρυξ
Οἴσων φόρμιγγα λιγυρὴν δόμον ἐκ βασιλῆος.
Αἰσυμνῆται δὲ κρῖνοι ἐνέα πάντες ἀνέσταν
Δήμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας ἐϋφρήσεσκον ἔκασα·
Λειὴν δὴ χορὸν, καλὸν δ' ἄρσαντο ἀγῶνα.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λιγείην
Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἔπειτα κὶ ἐς μέσον. ἀμφὶ δὲ κοῦροι
Πρωθήβαι ἵσταντο, δαήμονες ὀρχηθμοῖο·
Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ.
Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀείδειν
Ἄμφ' Ἄρεος φιλότητος ἐϋστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,
Ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαίστοιο δόμοισι
Λάθρη· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ἤισχυνε κὶ εὐνὴν
Ἡφαίστοιο ἄνακτος. ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἦλθεν
Ἥλιος, ὃ σφ' ἐνόησε μιχαζομένους φιλότητι.
Ἥφαιστος δ' ὡς ἔν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσε,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσσοδομεύων·
Ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοβέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμοὺς
Ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἔμπεδον αὖθι μένοιεν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεύξε δόλον κεχολωμένος Ἄρει,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς θάλαμον ὅθι οἱ φίλα δέμνι' ἔκειτο·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἑρμῖσιν χέε δέσματα κύκλῳ ἁπάντη.
Πολλὰ δὲ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεκέχυντο
Ἠΰτ' ἀράχνια λεπτὰ, τά κ' οὐδέ τις ὀφθαλμοῖσι

Οὐ-

Quicunque ſcit ſua mente commoda dicere:
Sed age, nunc meum intellige ſermonem, ut etiam alii
Dicas Heroum, quando tuis in ædibus
Epulaberis apud tuamque uxorem & tuos liberos,
Noſtræ virtutis memor, qualia etiam nobis
Jupiter opera imponat perpetuo jam inde a majoribus.
Non enim pugiles ſumus irreprehenſibiles, neque luctatores,
Sed pedibus celeriter currimus, & navibus optimi *ſumus*.
Semper autem nobis conviviumque gratum, citharaque choreæque
Veſteſque mutatoriæ, lavacraque calida, & cubilia.
Sed age Phæacum ſaltatores quotquot optimi,
Ludite: ut hoſpes dicat ſuis amicis,
Domum reverſus, quantum ſuperemus alios
Arte navigandi & pedibus & ſaltatione & cantu.
Demodoco vero aliquis ſtatim profectus citharam argutam
Afferat, quæ alicubi jacet in noſtris ædibus.
Sic ait Alcinous deo ſimilis. ſurrexit autem præco
Allaturus citharam argutam domo ex regis.
Præfecti autem ludorum lecti novem omnino ſurrexerunt
Publici, qui in certaminibus adminiſtrabant ſingula:
Complanarunt autem locum, pulchrumque dilatarunt circum.
Præco autem prope venit ferens citharam argutam
Demodoco: qui deinde ibat in medium. circumque juvenes
Jam pubeſcentes ſtabant, docti ſaltationem:
Quatiebant autem circum divinum pedibus. at Ulyſſes
Radiationes admirabatur pedum, obſtupeſcebatque animo.
Cæterum ipſe citharam pulſans cœpit pulchre canere
De Martis amore pulchreque coronatæ Veneris,
Ut primum commixti fuerint in Vulcani domo
Clam: plurima autem dedit, lectumque dedecoravit & cubile
Vulcani regis. ſtatim autem illi nuncius venit
Sol, qui ipſos animadvertit commixtos amore.
Vulcanus autem ubi triſtem ſermonem audivit,
Inſtitit ire in officinam, mala animo profunde cogitans:
Impoſuitque baſi ingentem incudem, cudit autem vincula
Frangi ſolvique neſcia, ut firmiter illic manerent.
Deinde poſtquam ſtruxit dolum iratus Marti,
Inſtitit ire in thalamum ubi ei chara cubilia jacebant:
Infudit igitur fulcris vincula circum ex omni parte:
Multa autem & e trabibus effundebantur
Perinde atque tela araneæ ſubtilis, quam nemo cerneret

Ne-

Οὐδ θεῶν μακάρων· πέρι γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
Εἴσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον ἐϋκτίμενον πολίεθρον,
Ἦ οἱ γαιάων πολὺ φίλτατά ὄζιν ἁπασέων.
Οὐδ' ἀλαοσκοπιὴ ἔῖχε χρυσηίῳ Ἄρης,
Ὡς ἴδεν Ἥφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κιόντα·
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτὲ Ἡφαίστοιο,
Ἱέμενος φιλότητος ἐϋστεφάνου Κυθερείης.
Ἧστο νέον πατρὸς ἐρικυδέος Κρονίωνος
Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἕζετ'· ὁ δ' ἔσω δώματος ἦλθε,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
Δεῦρο φίλη, λέκτρονδε τραπείομεν ἐννηθέντε.
Οὐ γὰρ ἔθ' Ἥφαιστος μετιδήμιος, ἀλλά που ἤδη
Οἴχεται ἐς Λῆμνον μετὰ Σίντιας ἀγριοφώνους.
Ὣς φάτο. τῇ δ' ἀσπαστὴ ἐείσατο κοιμηθῆναι.
Τὼ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ
Τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν, οὐδ' ἀναεῖραι·
Καὶ τότε δὴ γίνωσκον ὅτ' οὐκ ἔπι φυκτὰ πέλονται.
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Αὖτις ὑποστρέψας πρὶν Λήμνιαν γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἠέλιος γάρ οἱ σκοπιὴν ἔχεν, εἶπέ τε μῦθον.
Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιημένος ἦτορ·
Ἔστη δ' ἐν προθύροισι· χόλος δέ μιν ἄγριος ἦρει,
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι,
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Δεῦθ' ἵνα ἔργα γελασσάμενοι ἴδηθε.
Ὡς ἐμὲ χωλὸν ἐόντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη
Αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' ἀίδηλον Ἄρηα·
Οὕνεκ' ὁ μὲν, καλός τε καὶ ἀρτίπος, αὐτὰρ ἔγωγε
Ἠπεδανὸς γενόμην. ἀτὰρ οὔ τοι αἴτιος ἄλλος,
Ἀλλὰ τοκῆε δύω· τὼ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.
Ἀλλ' ὄψεσθ' ἵνα τώγε καθήμενοι ἐν φιλότητι,
Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὁράων ἀκάχημαι.
Οὐ μέν σφας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά γε κείσεμεν ὧδε,
Καὶ μάλα περ φιλέοντε. τάχ' οὐκ ἐθελήσετον ἄμφω
Εὕδειν· ἀλλά σφωε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
Εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώσει ἕεδνα
Ὅσσά οἱ ἐγγυάλιξα κυνώπιδος εἵνεκα κούρης.
Οὔνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ πὸτι χαλκοβατὲς δῶ.

Ἥ-

Neque deorum beatorum: nimis enim dolosa facta erant.
Cæterum postquam omnem dolum circa lectum struxit,
Simulavit se ire in Lemnum pulchre ædificatum oppidum,
Quæ illi terrarum multo charissima est omnium.
Neque cœcam vigiliam habebat aurato freno utens Mars,
Ut vidit Vulcanum inclytum arte, seorsim euntem:
Institit autem ire ad domum inclyti Vulcani,
Cupidus amoris pulchre coronatæ Veneris.
Illa vero jam recens a patre præpotente Saturnio
Veniens resedit: ille vero intra domum ivit,
Illiusque manui inhæsit, verbumque dixit atque compellavit:
Age amica ad lectulum divertamus dormituri.
Non enim amplius Vulcanus domi est, sed alicubi jam
Proficiscitur in Lemnum ad Sintias barbaros.
Sic ait. huic autem gratum videbatur dormire.
Illi v. in lectum ut conscenderunt dormierunt: circum a. vincula
Fabrefacta fundebantur prudentis Vulcani.
Neque ullum movere membrum licebat, neque attollere:
Et tum quidem agnoverunt quod non amplius effugia patebant.
Prope autem eis venit inclytus Vulcanus,
Rursum reversus antequam ad Lemni terram veniisset:
Sol enim illi custodiam habuit, narravitque historiam.
Contendit autem ire ad domum, suo cruciatus corde,
Stetitque in vestibulo: ira autem ipsum effera cepit,
Horrendumque clamavit, & audire fecit omnes deos.
Jupiter pater, atque alii dii beati semper viventes,
Venite ut opera ridicula & non tolerabilia videatis.
Ut me claudus qui sum Jovis filia Venus
Semper dehonestat, amat autem pernicioſum Martem:
Eo quod ille quidem pulcher & sanus pedibus, sed ego
Imbecillus natus sum. at neutiquam mihi causa alia est,
Sed parentes duo: qui non genuisse debebant.
Sed videte ut illi dormiunt in amore,
Meo conscenso lecto: ego autem aspiciens tristor.
Non tamen eos jam spero paulisper optaturos jacere sic,
Licet admodum amantes *invicem*. fortasse nolent ambo
Una dormire: sed ipsos dolus & vinculum detinebit,
Donec mihi prorsus omnia pater reddat dotalia
Quæcunque illi præbui impudentem ob puellam.
Quod illi pulchra filia, sed haud constantis animi.
Sic ait. & congregati sunt dii æream ad domum.

Ve-

Ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχος, ἦλθ' ἐρεβέννης
Ἑρμείας, ἦλθεν δ' ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων.
Θηλύτεραι δ' ἔσαν ἀμφὶ μέγαν αἰδοῖ οἴκοι ἑκάστη.
Ἑστὼ δ' ἐν προθύροισι θεοὶ δωτῆρες ἐάων·
Ἄσβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλως μακάρεσσι θεοῖσι,
Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαίστοιο.
Ὧδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Οὐκ ἀρεταὶ κακὰ ἔργα· κιχάνει τοι βραδὺς ὠκύν·
Ὡς καὶ νῦν Ἥφαιστος ἐὼν βραδὺς εἷλεν Ἄρηα,
Ὠκύτατον περ ἐόντα θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσι,
Χωλὸς ἐών, τέχνῃσι· τὸ δὲ μοιχάγρι' ὀφέλλει.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἑρμῆν δ' προσέειπεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
Ἑρμεία Διὸς υἱὲ, διάκτορε, δῶτορ ἐάων,
Ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖσι θέλοις κρατεροῖσι πιεσθεὶς
Εὕδειν ἐν λέκτροισι παλὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργειφόντης,
Αἴθ' ἄδε τοῦτο γένοιτο ἄναξ ἑκατηβόλ' Ἄπολλον·
Δεσμοὶ μὲν τρὶς τόσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχοιεν,
Ὑμεῖς δ' εἰσορόῳτε θεοὶ, πᾶσαί τε θέαιναι,
Αὐτὰρ ἐγὼν εὕδοιμι παλὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Ὣς ἔφαθ'. ἵν δ' γέλως ὦρτ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Οὐδ' Ποσειδάωνα γέλως ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
Ἥφαιστον κλυτοτέχνην ὅπως λύσειεν Ἄρηα.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Λῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὖτε ὑπίσχομαι (ὡς σὺ κελεύεις)
Τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Μή με Ποσείδαον γαιήοχε ταῦτα κέλευε·
Λεπτὰ πιλεῖσθαι δεσμὰ καὶ ἐγγύθι ἐγγυάασθαι.
Πῶς ἄν ἐγώ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Εἴκειν Ἄρης οἴχοιτο χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας;
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Ἥφαιστ', εἴπερ γάρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
Οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τίδε τῖσω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,
Οὐκ ἔσ' ὅδ' οἷός ἐοικε τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.
Ὣς εἰπὼν, δεσμὸν ἀνῆκε μένος Ἡφαίστοιο.
Τὼ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν κρατερὼ περ ἐόντε,
Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν Θρήκηνδε βεβήκει,
Ἡ δ' ἄρα Κύπρον ἵκανε φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,

Ἐς

Venit Neptunus terræ quaſſator, venit utilitatum autor
Mercurius, venit & rex jaculator Apollo:
Fœminæ autem deæ manebant pudore domi ſingulæ.
Stabant autem in veſtibulo dii datores bonorum:
Immenſus autem riſus excitatus eſt diis beatis,
Fraudes inſpicientibus prudentis Vulcani.
Sic vero quiſpiam dicebat adſpiciens in proximum alium:
Haud conciliant virtutis decus mala opera: aſſequitur tardus celerem:
Ut nunc Vulcanus, qui eſt tardus, cepit Martem,
Velociſſimus licet deorum ſit qui Olympum tenent,
Claudus cum ſit, technis; propter quod & adulterii mulctam debet:
Sic illi quidem talia invicem ad ſe loquebantur.
Mercurium autem allocutus eſt rex Jovis filius Apollo:
Mercuri Jovis fili, internuncie, dator bonorum,
Num in vinculis velles fortibus compreſſus
Dormire in lecto propter auream Venerem?
Huic reſpondit deinde internuncius Mercurius:
Utinam hoc fieret rex jaculator Apollo:
Vincula quidem ter tot infinita cohibeant,
Vos autem inſpiciatis dii, omneſque deæ,
Attamen ego dormirem apud auream Venerem.
Sic ait. riſus autem excitatus eſt immortalibus diis.
Neque Neptunum riſus occupabat, ſed precabatur ſemper
Vulcanum inclytum artificem ut ſolveret Martem:
Et ipſum allocutus verba volucria dicebat:
Solve: ego autem tibi ipſum promitto (ut tu jubes)
Penſurum æqua omnia inter immortales deos.
Hunc rurſus allocutus eſt inclytus artifex ambiclaudus:
Ne me Neptune terræ quaſſator hæc jube:
Debiles debilium etenim ſponſiones ad ſpondendum.
Quo pacto ego te vincire poſſem inter immortales deos,
Si quidem Mars abierit debitum & vincula effugiens?
Hunc rurſus allocutus eſt Neptunus terræ quaſſator:
Vulcane, etiam ſi Mars debitum renuens
Abierit fugiens, ipſe tibi ego hæc perſolvam.
Huic reſpondit continuo inclytus ambiclaudus:
Non licet neque convenit tuam orationem abnuere.
Sic locutus, vincula ſolvit vis Vulcani.
Illi poſtquam e vinculo ſoluti ſunt, forte licet eſſet,
Statim proſilientes, ille quidem in Thraciam ivit,
Hæc vero ad Cyprum pervenit riſus amans Venus,

Ε'ς Πάφιν· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις·
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσάν τε, χ' χρῖσάν τε ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ, οἷα θεὸς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας·
Ἀμφὶ δ' εἵματα ἕσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Τέρπετ' ὀνὶ φρεσὶν ἦσιν ἀκούων, ἠδ' κ' ἄλλοι
Φαίηκες δολιχήρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
Ἀλκίνοον δ' Ἄλιον κ' Λαοδάμαντα κέλευσεν
Μοῦνὰξ ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν ἄπις ἔριζεν.
Οἱ δ' ἐπεὶ δὴ σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο
Πορφυρέην, τὴν σφιν Πόλυβος ποίησε δαίφρων,
Τὴν ἕτερος μὲν πασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα,
Ἰδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψόσ' ἀερθεὶς,
Ῥηϊδίως μετέλεσκε, πάρος ποσὶν ἅδας ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαῖρη ἀν' ἰθὺ πειρήσαντο,
Ὠρχείσθην δὴ ἔπειτα ποτὶ χθονὶ πολυβοτείρῃ
Ταρφέ' ἀμειβομένω· κῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι
Εὖ σαόντες κατ' ἀγῶνα· πολὺς δ' ὑπὸ κόμπος ὀρώρει.
Δὴ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἦ μὲν ἀπείλησας βητάρμονας εἶ) ἀρίστους,
Ἦ τ' δ' ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσοράωντα.
Ὣς φάτο. γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
Αἶψα ὃ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδ' μέδοντες,
Ὃ ξεῖνος μάλα μοι δοκέει πεπνυμένος εἶ)·
Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν ξεινήιον ὡς ὀπιήκει.
Δώδεκα γὰ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες
Ἄρχοι κραίνουσι, τριακαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
Τῶν οἱ ἕκας φᾶρος εὐπλυνὲς ἠδ' χιτῶνα,
Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἑνείκατε πρηέντος·
Αἶψα ὃ πάντα φέρωμεν ἀολλέα, ὄφρ' ὀνὶ χερσὶ
Ξεῖνος ἔχων, ὅτι δόρπον ἴη χαίρων ὀνὶ θυμῷ.
Εὐρύαλος δ' ἑαυτὸ ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι
Καὶ δώρῳ, ἐπεὶ οὔ τι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον.
Δῶρα δ' ἄρ' οἱ σέμεναι κρητῆρα κήρυκα ἔκαστος·
Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο φώνησέν τε,
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Τοιγὰρ ἐγὼ τ' ξεῖνον ἀρέσσομαι ὡς σὺ κελεύεις,
Δώσω οἱ τόδ' ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἔπι κώπη

Ἀρ-

In Paphum, ubi illi lucus araque odorata:
Hic autem ipſam Gratiæ lavarunt, & unxerunt oleo
Immortali, qualia diis inhæreſcunt ſemper viventibus.
Veſteſque induerunt amabiles, mirabile viſu.
Hæc igitur cantor cantabat inclytus: at Ulyſſes
Oblectabatur mente ſua audiens, atque etiam alii
Phæaces longis remis adſueti, navibus inclyti viri.
Alcinous autem Halium & Laomedontem juſſit
Solos tripudiare, quoniam ipſis nemo certabat.
Qui poſtquam pilam pulchram in manus acceperunt
Purpuream, quam ipſis Polybus fecerat prudens,
Hanc alter jaciebat ad nubes umbroſas,
Flexus retro. alter autem a terra in altum elevatus,
Facile accipiebat, antequam pedibus ad pavimentum veniſſet.
At poſtquam pila mittenda periculum feciſſent,
Saltaverunt poſtea in terra paſcenti multa
Frequenter alternantes: juvenes autem applaudebant cæteri
Stantes in certamine: multus autem ſtrepitus ſubortus eſt.
Tunc Alcinoum allocutus eſt divinus Ulyſſes:
Alcinoe rex, omnium clariſſime populorum,
Utique pollicitus es tripudiatores fore optimos,
Utique igitur factum eſt: ſtupor me habet inſpicientem.
Sic dixit. lætata autem eſt ſacra vis Alcinoi:
Statimque Phæaces amantes remorum allocutus eſt:
Audite Phæacum ductores ac principes,
Hoſpes mihi valde videtur prudens eſſe:
Sed agite ei demus hoſpitale munus uti conveniens *eſt*.
Duodecim enim in populo præclari reges
Principes imperant, tertius decimus autem ego ipſe:
Horum ſinguli ei veſtem bene lotam & tunicam,
Et auri talentum ferte pretioſi:
Statim autem omnia portemus conferti, ut in manibus
Hoſpes habens, ad cœnam veniat lætus in animo.
Euryalus autem ipſum placet verbis
Et dono, quoniam nequaquam pro decenti locutus eſt.
Sic dixit. omnes autem laudaverunt, & juſſerunt:
Donaque ut ferret præmiſerunt præconem ſinguli:
Illi contra Euryalus reſpondit locutuſque eſt:
Alcinoe rex, omnium clariſſime populorum,
Tibi equidem hunc hoſpitem placabo ſicut tu jubes,
Dabo ei hunc enſem totum æreum, cui eſt manubrium

Ἀργυρέη, κολεὸν δ' νεοπρίστῳ ἐλέφαντος
Ἀμφιδεδίνηται· πολέσι δέ οἱ ἄξιον ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, ὃν χεῖρα πίθει ξίφος ἀργυρόηλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, ἔπος δ' εἰπέρ τι βέβακται
Δεινόν, ἀφαρ τό φέροιεν ἀνηρπάξασαι ἄελλαι·
Σοὶ δ' θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν καὶ πατρίδ' ἱκέσθαι
Δοῖεν· ἐπειδὴ δηθὰ φίλων ἀπο πήματα πάσχεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Καὶ σὺ φίλος μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·
Μηδέ τι τοι ξίφεός γε πόθη μετόπισθε γένοιτο
Τύτθα ὁ δή μοι δῶκας ἀρεσσάμενος ἐπέεσσιν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισι θέτο ξίφος ἀργυρόηλον·
Δύσετο τ' ἠέλιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα πυρῆεν.
Καὶ τύγ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·
Δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο
Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα.
Τοῖσιν δ' ἡγεμόνευε ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.
Δὴ ῥα τότ' Ἀρήτῃ προσέφη μένος Ἀλκινόοιο,
Δεῦρο γυναι, φέρε κηλὸν ἀειπρεπέ' ὅππις ἀρίστη·
Ἐν δ' αὐτῇ θὲς φᾶρος ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα·
Ἀμφὶ δέ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
Ὄφρα λοεσσάμενός τε, ἰδὼν τ' ἀ κείμενα πάντα
Δῶρα τά οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
Δαιτί τε τέρπηται καὶ ἀοιδῇς ὕμνον ἀκούων·
Καί οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλὲς ὀπάσω,
Χρύσεον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα
Σπένδῃ ἐν μεγάρῳ Διί τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν.
Ὣς ἔφατ'. Ἀρήτη δὲ μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν
Ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν ὁπιτύχισα.
Αἶψα δὲ λοετρόον τρίποδ' ἵσασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ·
Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἔλεσσαν·
Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ·
Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα κηλὸν
Ἐξέφερεν θαλάμοιο, πόθη δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
Εἵματα, χρυσόν τε, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
Ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν, καλόν τε χιτῶνα,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ὅπι δεσμὸν ἵηλον,
Μή τις τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὁππόταν αὖτε

445 Εὖ-

Argenteum, vagina autem recens ſecto ebore
Circumdata eſt: multo autem ei dignus erit.
  Sic dicens, in manibus ponebat enſem argenteis clavis diſtinctum,
Et ipſum alloquens verba volucria dixit:
  Sis felix pater hoſpes, verbum autem ſi aliquod effutitum eſt
Grave, ſtatim ferant rapientes procellæ:
Tibi autem dii uxorem videre, & in patriam redire
Dent: quando diu ab amicis *procul* ærumnas pateris.
  Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Et tu amice ſis prorſus felix, diique tibi proſperitates dent:
Neque amplius tibi enſis deſiderium in futurum fiat
Hujus, quem jam mihi dediſti placans verbis.
  Dixit, & circa humeros poſuit enſem argenteum clavis.
Occidit autem ſol, & ei inclyta dona affuerunt.
Et hæc in domum Alcinoi tulerunt præcones illuſtres:
Suſcipientes autem filii eximii Alcinoi
Matrem juxta venerandam poſuerunt perpulchra dona.
Illis autem præibat ſacra vis Alcinoi:
Venientes vero ſederunt in altis ſoliis.
Tunc Areten allocuta eſt vis Alcinoi:
  Age mulier, fer arcam perpulchram quæ optima:
Imponeque veſtem bene lotam & tunicam:
Circaque ignem ei ahenum calefacite, & calefacite aquam,
Ut lotus, videnſque bene poſita omnia
Dona quæ ei Phæaces eximii huc tulerunt,
Et convivio oblectetur & cantilenæ laudem audiens:
Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum præbebo,
Aureum, ut mei memor diebus omnibus
Libet domi ſuæ Jovique aliiſque diis.
  Sic ait. Arete autem ancillis dixit
Ut ad ignem ponerent lebetem magnum quam celerrime.
Hæ autem labrum tripes locarunt ad ignem ardentem:
Aquamque infuderunt, & ſubtus ligna accendebant ſumpta.
Alvum quidem tripedis ignis circumdedit, calefiebatque aqua.
Interea vero Arete Hoſpiti pulchram ciſtam
Extulit e thalamo, impoſuitque perpulchra dona,
Veſtem, aurumque, quæ ei Phæaces dederant:
In ipſa etiam pallium poſuit, pulchramque tunicam,
Et ipſum allocuta verba volatilia dixit:
Ipſe nunc vide operculum, ſtatim vero vinculum circumjice,
Ne quis tibi in itinere damnum afferat, cum forte

Εὕδηθα γλυκιὼ ὕπνον ἰὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄνεστε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Αὐτίκ' ἐπάρτυε πῶμα, θοῶς δ' ὀπὶ δεσμὸν ἵηλε
Ποικίλον, ὃν ποτέ μιν δίδασε φερεσὶ πότνια Κίρκη.
Αὐτόθεν δ' ἄρα μιν σημάντῃ λέσασθαι ἄνωγεν
Εἰς ῥ' ἀράμινθον βάντ'. ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ
Θδμὰ λοέτρ'· ἐπεὶ ἦπ κομιζόμενός γ' ἐθάμιζεν
Ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠυκόμοιο·
Τόφρα δέ οἱ κομιδή γε θεῷ ὡς ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δ' ἐπεὶ ἓν δμωαὶ λοῦσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλον ἠδὲ χιτῶνα.
Ἐκ ῥ' ἀραμίνθου βὰς ἄνδρας μετὰ οἰνοποτῆρας
Ἧῖε. Ναυσικάα δ' θεῶν ἄπο κάλλος ἔχουσα
Στῆ ῥὰ θύρῃ σαθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο·
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶσα,
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Χαῖρε ξεῖνε, ἵνα κέ ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
Μνήσῃ ἐμεῖ', ὅτι μοι πρώτῃ ζωάγρι' ὀφέλλεις.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ναυσικάα θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
Οὕτω νῦν Ζεὺς θεύπη ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
Τῷ κέν τοι κἀκεῖθι θεῷ ὡς εὐχετοώμην
Αἰεὶ ἤματα πάντα. σὺ γάρ μ' ἐβιώσαο κούρη.
Ἦ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἷζε πὰρ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἔνεμον, κρόων τε οἶνον.
Κῆρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγων ἐρίηρον ἀοιδὸν
Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον· εἷσε δ' ἄρ' αὐτὸν
Μέσσῳ δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
Δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Νώτου ἀποπροταμών· ὀπὶ οἱ πλεῖον ἐλέλειπτο
Ἀργιόδοντος ὑὸς, θαλερὴ δ' ἰὼ ἀμφὶς ἀλοιφή·
Κῆρυξ, τῇ δὴ τοῦτο πόρε κρέας ὄφρα φάγῃσι,
Δημοδόκῳ, καί μιν προσπτύξομαι ἀχνύμενός περ.
Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ὁπηχθονίοισιν ἀοιδοὶ
Τιμῆς ἐμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὕνεκ' ἄρα σφέας
Οἶμας μοῦσ' ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φῦλον ἀοιδῶν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. κῆρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
Ἥρωϊ Δημοδόκῳ. ὁ δ' ἐδέξατο· χαῖρε δὲ θυμῷ.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἐντο,

Δὴ

Dormieris dulcem ſomnum profectus in nave nigra.
  At poſtquam hoc audivit prudens divinus Ulyſſes,
Statim aptavit operculum, celeriterque vinculum injecit
Varium, quod olim docuit ingenio veneranda Circe.
E veſtigio autem ipſum ancilla lavari juſſit
In balneum jam ingreſſum. ille vero libenter vidit animo
Calida lavacra: quoniam neutiquam curatus frequenter fuerat
Ex quo reliquerat domum Calypſus pulchricomæ:
Tunc autem ei curatura tanquam deo præſto erat.
Hunc poſtquam ancillæ lavarunt & unxerunt oleo,
Circa ipſum pallium pulchrum jecerunt atque tunicam.
Ex balneo igitur egreſſus viros ad potores vini
Ibat. Nauſicaa autem a diis pulchritudinem habens
Stetit juxta poſtes tecti pulchre fabricati:
Admirata autem eſt Ulyſſem oculis aſpiciens,
Et ipſum allocuta verba velocia dicebat:
  Salve hoſpes, ut etiam olim cum fueris in patria terra
Memor ſis mei, quod mihi primæ pretium vitæ debes.
  Hanc mutuis dictis allocutus eſt verſutus Ulyſſes:
Nauſicaa filia magnanimi Alcinoi,
Sic nunc Jupiter det altitonans maritus Junonis,
Domumque venire, & reditionis diem videre.
Ideo tibi etiam illic velut deo vota facerem
Semper diebus omnibus. tu enim me ſervaſti puella.
  Dixit, & in thronum ſedit juxta Alcinoum regem.
Hi vero jam offas dividebant, miſcebantque vinum.
Præco vero prope venit, ducens amabilem cantorem
Demodocum, populo venerandum: collocavit autem ipſum
In medio convivantium, ad columnam longam inclinans.
Ac tunc præconem allocutus eſt verſutus Ulyſſes,
De tergo abſcindens fruſtum: multumque ſupererat
Albidentis ſuis, tenera autem erat circum pinguedo:
  Præco, cape jam, hanc præbe carnem ut comedat
Demodoco, & ipſum complectar mœſtus licet.
Omnibus enim hominibus terreſtribus cantores
Honoris participes ſunt & reverentiæ, eo quod ipſos
Cantus Muſa docuit: amatque gentem cantorum.
  Sic ait. præco autem ferens in manibus poſuit
Heroi Demodoco. qui accepit: gaudebat autem animo.
Illi vero ad cibos apparatos appoſitos manus porrexerunt.
Cæterum poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt:

Δὴ τότε Δημόδοκον φερέφρη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Δημόδοκ', ἐξοχα δή σε βροτῶν αἰνίζομ' ἁπάντων,
Ἢ σέ γε μοῦσ' ἐδίδαξε Διὸς παῖς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων.
Λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον ἀείδεις,
ὅσ' ἔρξαν τ' ἔπαθόν τε, καὶ ὅσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί.
Ὡς τέ που ἢ αὐτὸς παρεὼν, ἢ ἄλλου ἀκούσας.
Ἀλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον ἄεισον,
Δουρατέου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
ὅν, ποτ' ἐς ἀκρόπολιν δόλον ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεὺς,
ἀνδρῶν ἐμπλήσας οἳ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν.
Αἴκεν δή μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατὰ λέξῃς,
αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν
Ὡς ἄρα τοι φόρφων θεὸς ὤπασε θέσπιν ἀοιδήν.
Ὡς φάτ'. ὁ δ' ὁρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' ἀοιδήν,
ἔνθεν ἑλὼν, ὡς οἱ μὲν ἐϋσσέλμοιο ὑπὸ νηῶν
βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες
Ἀργεῖοι· τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὰ ἀμφὶ Ὀδυσῆα
εἵατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.
Ὡς ὁ μὲν εἰσήκει· τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον
ἧμενοι ἀμφ' αὐτόν· τρίχα δ' ᾗσφιν ἤνδανε βουλή,
ἢ ἀλατμῆξαι κοῖλον δόρυ νηλεῖ χαλκῷ,
ἢ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρας,
ἢ ἐάαν μέγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτήριον εἶναι),
τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν.
Αἶσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ
δουράτεον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἵατο πάντες ἄριστοι
Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
Ἤειδεν δ' ὡς ἄστυ διέπραθον υἷες Ἀχαιῶν
ἱππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες.
Ἄλλον δ' ἄλλῃ ἄειδε πόλιν κεραΐζεμεν αἰπήν·
αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δώματα Δηϊφόβοιο
βήμεναι ἠΰτ' Ἄρηα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα,
νικῆσαι καὶ ἔπειτα διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
τήκετο· δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειάς.
Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
ὅστε ἑῆς προπάροιθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
ἄστεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμυνέων νηλεὲς ἦμαρ·
ἣ μὲν τ' ὀφθαλμοῖσι καὶ ἀσπαίροντ' ἐσιδοῦσα,

Ἀμφ'

Tunc Demodocum allocutus eſt verſutus Ulyſſes:
Demodoce, longe te nempe ſupra mortales laudo omnes,
Sive te Muſa docuit Jovis filia, ſive Apollo.
Valde enim ornate Græcorum fatum canis,
Quanta fecerint paſſique ſint, & quanta laborarint Achivi.
Tanquam alicubi aut tu ipſe præſens, aut ex alio audiveris.
Age vero jam tranſi, & equi apparatum canta,
Lignei, quem Epeus fecit cum Pallade,
Quem quondam in arcem dolum duxit divinus Ulyſſes,
Viris implens qui Ilium everterunt.
Si jam mihi hæc rite enarraveris,
Tum ego omnibus narrabo hominibus
Quod tibi benignus deus præbuit divinam cantilenam.
Sic ait. ille inſtinctus deo cœpit, exhibuitque carmen,
Inde exorſus, ut bene tabulatas naves
Conſcendentes navigarint, igne in tentoria injecto
Argivi: alii vero jam inclytum circum Ulyſſem
Sederint in Trojanorum cœtu tecti equo:
Ipſi enim eum Trojani in arcem protraxerant.
Sic ille quidem ſtabat: illi vero confuſa multa dicebant
Sedentes circa ipſum: trifariam autem ipſis placuit conſilium,
Aut diſcindere cavum lignum ſævo ferro,
Aut de rupe dejicere tractum in arcem,
Aut ſinere ingens ſimulachrum deorum oblectamentum eſſe,
Sic ſane & poſtea perficiendum erat.
Fatale enim erat perire, poſtquam urbs intra ſe obtexiſſet
Ligneum ingentem equum, ubi ſedebant omnes optimates
Argivorum, Trojanis cædem & mortem ferentes.
Canebat etiam ut urbem depopulati ſint filii Achivorum
Ex equo effuſi, cavas inſidias relinquentes.
Alium autem alibi canebat urbem vaſtare celſam:
At Ulyſſem ad domum Deiphobi
Iviſſe tanquam Martem, cum divino Menelao.
Illic jam graviſſimum bellum dicebat auſum fuiſſe,
Viciſſeque denique per magnanimam Palladem.
Hæc cantor cantabat eximius: at Ulyſſes
Tabeſcebat: lacrymaque irrigabat ſub palpebris genas.
Ut fœmina flet dilectum virum complectens,
Qui ſuam ante urbem populumque ceciderit,
Urbi & liberis arcens ſævam diem:
Quæ illum morientem & palpitantem videns,

Ἀμφ' αὐτῷ χυμένη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ' ὄπιθεν
Κόπτοντες δάρεσσι μετάφρενον ἠῦ καὶ ὦμους,
Εἴρερον εἰσανάγουσι πόνον τ' ἐχέμεν καὶ ὀϊζύν·
Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι πυρειαί·
Ὡς Ὀδυσεὺς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.
Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
Ἀλκίνοον δέ μιν οἶον ἐπεφράσατ' ἠδ' ἐνόησεν,
Ἥμενον ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δ' ἐστενάχοντα ἄκουσεν·
Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα.
Κέκλυτε Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Δημόδοκον δ' ἤδη κεθέτω φόρμιγγα λίγειαν.
Οὐ γάρ πως πάντεσσι χαριζόμενον τόδ' ἀείδει.
Ἐξ οὗ δορπέομέν τε καὶ ὧρορε δῖον ἀοιδός,
Ἐκ τοῦδ' ἔπαυσατ' ὀϊζυροῖο γόοιο
Ὁ ξεῖνον· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
Ἀλλ' ἄγε, ὁ μὲν κεθέτω, ἵνα ὁμῶς τερπώμεθα πάντες,
Ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνον· ἐπεὶ πολὺ κάλλιον ἔτω.
Εἵνεκα γὰρ ξείνοιο τόδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
Πομπή καὶ φίλα δῶρα, τά οἱ δίδομεν φιλέοντες.
Ἀνὴρ καστιγνήτῳ ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται
Ἀνέρι ὅς' ὀλίγον περ ὀπιφαύσκει φραπίδεσσι.
Τῷ νῦν μηδὲ σὺ κῆθε νοήμασι κερδαλέοισιν,
Ὄφρ', τι κέ σ' εἴρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιόν ἐστιν.
Εἰπὲ τύνομ', ὅ, τι σε κεῖθι κάλεον μήτηρ τε πατήρ τε,
Ἄλλοι θ' οἵ κατὰ ἄστυ καὶ οἱ περιναιετάουσι,
Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμος ἐστ' ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸς, οὐδὲ μὲν ἐσθλὸς, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται·
Ἀλλ' ὅτε πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι τοκῆες.
Εἰπὲ δέ μοι γαῖάν τε τεὴν δῆμόν τε πόλιν τε·
Ὄφρά σε τῇ πέμπωσι πιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνῆται γε ἔασιν,
Οὐδέ τι πηδάλι' ὅττι τάπερ ἄλλαι νῆες ἔχουσιν·
Ἀλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν.
Καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πίονας ἀγροὺς
Ἀνθρώπων· καὶ λαῖτμα τάχιστ' ἁλὸς ἐκπερόωσι,
Ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
Οὔτε τι πημανθῆναι ἔπι δέδοκται, οὐδ' ἀπολέσθαι.
Ἀλλὰ τόδ' ὡς ποτε πατρὸς ἐγὼ εἰπόντος ἄκουσα
Ναυσιθόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάωνι χολοῦσθαι
Ἡμῖν οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονες εἰμὲν ἁπάντων·
Φῇ ποτὲ Φαιήκων ἀνδρῶν ἐύεργέα νῆα

Ἐκ

Super illum fusa stridulum *quiddam* lamentatur: illi vero retro
Cædentes hastis tergum atque etiam humeros,
Servitutem inducunt laboremque ut habeat & calamitatem:
Hujus autem mirabilissimo dolore tabescunt genæ:
Sic Ulysses miserabiles sub palpebris lacrymas stillabat.
Hic alios quidem omnes latebat lacrymas fundens,
Alcinous autem ipsum solus consideravit atque animadvertit,
Sedens prope ipsum, graviter enim ingemiscentem audivit:
Statim autem Phæacibus navigandi studiosis dicebat:
Audite Phæacum duces & rectores,
Demodocus quoque jam cohibeat citharam sonoram.
Non enim fortassis omnibus gratificans hæc cantat.
Ex quo cœnamusque & cœpit divinus cantor,
Ex hoc nunquam cessavit ab ærumnoso luctu
Hospes: valde fortassis ipsi dolor mentem circundedit.
Sed age, ille quidem cesset, ut simul oblectemur omnes,
Hospitio suscipientes & hospes: quoniam multo melius est.
Propter enim hospitem hæc venerandum parata sunt,
Dimissio & amica dona, quæ illi damus amantes.
Pro fratre hospesque supplexque est
Viro cui paulum sensus in præcordiis,
Ideoque nunc nec tu cela ingenio vafro,
Quodcunque interrogavero: dicere enim te melius est.
Dic nomen quo te illic vocabant materque paterque,
Aliique qui in urbe & qui circum habitant.
Non enim quisquam omnino absque nomine est hominum,
Neque malus, neque probus, postquam primum natus sit:
Sed omnibus imponuntur, simul atque genuerint parentes.
Dic etiam mihi terramque tuam populumque urbemque:
Ut te illuc mittant meditatæ mente naves.
Non enim Phæacibus gubernatores sunt,
Neque ullo pacto gubernacula sunt quæ aliæ naves habent:
Sed ipsæ sciunt cogitationes & mentem virorum.
Et omnium norunt urbes & pingues agros
Hominum: & undas celerrime maris tranant,
Caligine & nebulis obtectæ. neque unquam ipsis
Neque detrimentum patiendi est metus, neque pereundi.
Sed hæc sic quondam patrem ego dicentem audivi
Nausithoum, qui dicebat Neptunum succensere
Nobis quod ductores innoxii sumus omnium:
Dicebat aliquando Phæacum virorum benefactam navem

Ε'κ πομπῆς ἀνιᾶσιν ὑπ' ἠδοιδέϊ πόντῳ
Ρ'αισέμεναι, μέγα δ' ἦμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων. τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν,
Η" κ' ἀτέλες' εἴη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Α'λλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ο"ππη ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἂς πινας ἵκεο χώρας
Α'νθρώπων· αὐτές τε, πόλεις τ' ἐῢ ναιετιώσας.
Η" μὲν ὅσοι χαλεποί τε καὶ ἄγριοι, οὐδ' δίκαιοι·
Οἵ τε φιλόξεινοι, καί σφι νόος ἔστι θεοδμής.
Εἰπὲ δ' ὅ, τι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἔνδοθι θυμῷ
Α'ργείων, Δαναῶν ἠδ' Ι'λίου οἶτον ἀκούων.
Τὸν ἦ θεοὶ μὲν τεῦξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον
Α'νθρώποις, ἵνα ἦσι καὶ ἐσσομένοισιν ἀοιδή.
Η" τίς τοι καὶ πυὸς ἀπώλετο Ι'λιόθι πρό,
Ε'θλὸς ἐὼν γαμβρὸς ἢ πενθερὸς, οἵ τε μάλιστα
Κήδιστοι τελέθουσι μετ' αἶμά τε καὶ γένος αὐτῷ.
Η" τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδὼς
Ε'θλός. ἐπεὶ σ' οὐ μέν τι κασιγνήτοιο χερείων
Γίνεται ὅς κεν ἑταῖρος ἐὼν πεπνυμένα εἰδῇ.

Ο' ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο'ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ι.
Ρ'ΑΨΩΔΙΑΣ

Υ'πόθεσις.

Α'ΡΧΗ' τῆς Ο'δυσσέως διηγημάτων, ἐν ᾗ φησὶ πεπολεμηκέναι τοῖς Κίκοσι, καὶ ὡρὸς τὰς Λωτοφάγους ἀφῖχθαι, καὶ ὡρὸς τ' Κύκλωπα Πολύφημον παραθῆναι· καὶ τοῦτον φαγόντας ἓξ ἤδη ἑταίρους ἐκτυφλῶσαι.

Ι'ωτα, Λωτοφάγων Κικόνων σκιὰ Κύκλωψ ὄφιν.

Τ'ΟΝ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ο'δυσσεύς,
Α'λκίνοε κρεῖον, πάντων ἐξαίρετε λαῶν,
Η" τοι μὲν τόδε καλὸν, ἀκουέμεν ὁῖην ἀοιδὸν
Τοιὸν δ' οἷος ὅδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδὴν.
Οὐ γὰρ ἔγωγέ πω φημὶ τέλος χαριέστερον εἶναι
Η" ὅτ' ἂν δ' φροσύνῃ μὲν ἔχῃ κατὰ δῆμον ἅπαντα,
Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκούάζωνται ἀοιδοῦ,
Η"μενοι ἑξείης· παρὰ δ' ἅλφιτα τράπεζαι
Σῖτα καὶ κρειῶν· μέθυ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσσων
Οἰνοχόος φορέῃσι καὶ ἐγχείῃ δεπάεσσιν·

Τὸ-

Ex deductione redeuntem in obſcuro ponto
Labefacturum *eum eſſe*, ingentemque nobis montem urbi incubiturum.
Sic dicebat ſenex. ea vero deus vel perficiat,
Vel imperfecta ſint, ut illi placitum eſt in animo.
Sed age mihi hoc dic & vere enarra,
Quonam jactatus fueris, & ad quaſnam perveneris regiones
Hominum: ad ipſoſque, urbeſque bene habitatas.
Et quotquot prorſus difficileſque & agreſtes, neque juſti:
Quique hoſpitales, & quibus mens eſt deo placens.
Dic quidnam fleas & lugeas intra animum
Argivorum, Danaorum atque Ilii fatum audiens.
Quod dii quidem pararunt, deſtinaruntque interitum
Hominibus, ut ſit & poſteris cantilena.
An aliquis tibi cognatus periit ante Ilium,
Qui eximius erat gener aut ſocer, qui maxime
Curæ ſunt poſt ſanguinem & genus veſtrum.
An aliquis fortaſſe ſocius vir familiaritate junctus
Eximius. quoniam haudquaquam fratre inferior
Eſt qui ſocius cum ſit ſeria ſciat.

ODYSSEÆ HOMERI IX. LIBRI

Argumentum.

PRincipium Ulyſſis narrationum, in quo aít ſe bellaſſe cum Ciconibus, & ad Lotophagos appuliſſe, & ad Cyclopem Polyphemum veniſſe, & eum poſtquam comediſſet ſex jam ſocios, excæcaſſe.

I. Cum Lotophagis & Ciconibus Cyclops eſt.

HUnc excipiens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Alcinoe imperator, omnium præſtantiſſime populorum,
Equidem hoc honeſtum eſt, audire cantorem
Talem qualis hic eſt, diis adſimilis voce.
Non enim ego ullum autumo factum gratius eſſe
Quam cum & lætitia detinet populum univerſum,
Et convivantes per domum audiunt cantorem,
Sedentes ordine: juxta autem plenæ ſunt menſæ
Pane & carnibus: vinum autem ex cratere hauriens
Pincerna adfert & infundit poculiis:

Τῶτο τί μοι κάλλιςον ἐνὶ φρεσὶν εἴδεται ἦε·
Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο ςονόεντα
Εἰρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμεν@ ςοναχίζω.
Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑςάτον κατιλέξω;
Κήδε' ἐπεί μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ ὠρανίωνες.
Νυῦ δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα κὴ ὑμεῖς
Εἴδετ'· ἐγὼ δ' ἄν ἔπειτα φυγὼν ὑπὸ νηλεὲς ἦμαρ,
Τμῖν ξεῖν@ ἔω, κὴ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
Εἶμ' Ὀδυσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
Ἀνθρώποισι μέλω, κηί μευ κλέ@ οὐρανὸν ἵκει.
Ναιετάω δ' Ἰθάκην ἀδρείελον· ἐν δ' ὄρ@ αὐτῇ
Νήριτον, εἰνοσίφυλλον, ἀριπρεπές· ἀμφὶ δὲ νῆσοι
Πολλαὶ ναιετάουσι μάλα ςεδὸν ἀλλήλῃσι,
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, κὴ ὑλήεσσα Ζάκυνθ@·
Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πολυπερτάτη εἰν ἁλὶ κεῖται
Πρὸς ζόφον· (αἱ δέ τ' ἄνδθε πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε)
Τρηχεῖ', ἀλλ' ἀγαθὴ κηροτρόφ@· οὔπ ἔγωγε
Ἧς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
Ἣ μέν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψὼ δῖα θεάων
Ἐν ἀσέσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
Ὡς δ' αὖτως Κίρκη κατερήτυεν ἐν μεγάροισιν
Αἰαίη, δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
Ἀλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ ςήθεσσιν ἔπειθον.
Ὡς οὖν γλύκιον ἦς πατρίδ@ κὴ τοκήων
Γίνεται, εἴπερ κηί πε ἀπόπροθι πίονα οἶκον
Γαίῃ ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκήων.
Εἰ δ' ἄγε τοι κὴ νόςον ἐμὸν πολυκηδέ' ἐνίσπω,
Ὃν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
Ἰλιόθεν με φέρων ἄνεμ@ Κικόνεσσι πέλασεν,
Ἰσμάρῳ. ἔνθα δ' ἐγὼν πόλιν ἔπραθον, ὤλεσα δ' αὐτούς·
Ἐκ πόλι@ δ' ἀλόχους κὴ κτήματα πολλὰ λαβόντες
Δασσάμεθ', ὡς μήπς μοι ἀτεμβόμεν@ κίοι ἴσπς.
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ διερῷ ποδὶ φαγέμεν ἠμέας
Ἠνώγεα· τοὶ δ μέγα νήπιοι ἐκ ὀπίθοντο.
Ἔνθα δ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δ μῆλα
Ἔσφαζον ἑλικοβλῆχ θοῖνα, κὴ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς.
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνδν,
Οἳ σφίσι γείτονες ἦσδν ἅμα πλέονες κὴ ἀρείους,
Ἤπειρον ναίοντες· ὀπηδέμενοι μὲν ἀρ' ἵππων
Ἀνδράσι μάρναθαι, κὴ ἔθι χρὴ πεζὸν ἐόντα.
Ἦλθον ἔπειθ' ὅσα φύλλα κὴ ἄνθεα γίνεται ὥρῃ,

Ἠὲ-

Hoc mihi pulcherrimum in mente videtur esse.
Tibi vero meas ærumnas animus institit lacrymosas
Interrogare, ut etiam magis lugens ingemiscam.
Quid primum, quid deinde, quid ultimo narrabo?
Ærumnas quandoquidem mihi multas dederunt dii cœlestes.
Nunc vero nomen primum dicam, ut & vos
Sciatis: egoque deinde effugiens sævum fatum,
Vobis hospes sim, etiam longe domum habitans.
Sum Ulysses Laertiades, qui omnibus dolis
Hominibus curæ sum, & mea gloria ad cœlum it.
Habito autem Ithacam apricam: inque ipsa mons *est*
Neritus ventis expositus: circum autem insulæ
Multæ habitantur valde prope invicem,
Dulichiumque, Sameque, & nemorosa Zacynthus:
Ipsa autem humilis longe suprema in mari jacet
Versus noctem. (illæ vero seorsum ad auroram solemque.)
Aspera, sed bona juvenum altrix. non quicquam ego
Sua *cujusque* terra possum dulcius aliud videre.
Enimvero me illic detinuit Calypso optima diva
In specubus cavis, cupiens maritum esse me *sibi*:
Consimiliter Circe detinuit domi suæ
Ææa, dolosa, cupiens maritum esse:
Sed meo nunquam animo in pectore persuaserunt.
Adeo nihil dulcius sua patria neque parentibus
Est, etiamsi quis procul divitem domum
Terra in aliena habitet seorsum a parentibus.
Age vero tibi & reditum meum lacrymosum narrabo,
Quem mihi Jupiter immisit a Troja profecto.
Ab Ilio me ferens ventus Ciconibus appulit,
Ad Ismarum. Ibi ego urbem depopulatus sum, occidique ipsos.
Ex urbe autem uxores & bona multa capta
Divisimus, ut ne quisquam mihi privatus abiret *parte* æquali.
Tum quidem ego celeri pede fugere nos
Auctor eram: illi vero nimis insipientes non parebant.
Hic vero & multum vini bibebatur, & multas oves
Mactabant ad littus, & flexipedes nigros boves.
Interea vero fugientes Cicones Ciconibus clamabant,
Qui ipsis vicini erant simul plures & meliores,
Continentem habitantes: docti quidem ab equis
Cum hominibus pugnare, & cum opus esset, pedites.
Venerunt deinde quot folia & flores crescunt in vere,

Ma-

Ἠέλιοι. τότε δή ῥα κακὴ Διὸς αἶσα πυρέσσω
Ἡμῖν αἰνομόρισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθωμεν.
Στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχῃ ωϗὶ νηυσὶ θοῇσι·
Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν.
Ὄφρα μὲν ἠὼς ἦν, καὶ ἐξετο ἱδὸν ἦμαρ,
Τόφρα δ' ἀλεξάμενοι μένομεν πλέονάς περ ἐόντας·
Ἦμος δ' ἠέλιος μετενίσσετο βάλυτόν δε,
Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖνθν δαμάσθωτες Ἀχαιούς.
Ἓξ δ' ἀφ' ἑκάστης νηὸς ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Ὤλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε μόρον τε.
Ἔνθεν ἢ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσθωτες ἑταίρους.
Οὐ δ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι,
Πρίν τινα τρὶς δειλῶν ἑτάρων τοῖς ἔκασιν αὐσαι,
Οἳ θάνον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὕπο δηϊωθέντες.
Νηυσὶ δ' ἐπῶρσ' ἄνεμον Βορέῃ νεφεληγέρετα Ζεύς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δ νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖάν τ' ὀμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' ἐρεμνὸς νύξ.
Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ὀπικάρσιαι, ἱστία δέ σφιν
Τρεῖς θ' ἅ τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἰς ἀνέμοιο.
Καὶ τὰ μὲν εἰς νῆας κάτθεμεν δείσαντες ὄλεθρον,
Αὐτὰς δ' ἐσσυμένως προφύσαμεν ἤπειρόν δε.
Ἔνθα δύω νύκτας δύο τ' ἤματα συνεχὲς αἰεὶ
Κείμεθ', ὀμοῦ καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' ἠώς,
Ἱστοὺς στησάμενοι ἀνά θ' ἱστία λάκν' ἐρύσαντες
Ἥμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον.
Καὶ νύ κεν ἀσκηθὴς ἱκόμην εἰς πατρίδα γαῖαν,
Ἀλλά με κῦμα ῥόῳ τε παραγνάμπτοντα Μάλειαν
Καὶ Βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δ Κυθήρων.
Ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισι
Πόντον ἀπ' ἰχθυόεντ'. αὐτὰρ δεκάτῃ ἐπέβημεν
Γαίης Λωτοφάγων, οἵ τ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ.
Αἶψα δ δεῖπνον ἕλοντο θοῇς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τ' ἐπασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐην πεύθεσθαι ἰόντας,
(Ἄνδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἅμ' ὀπάσσας)
Οἵτινες ἀνέρες εἶεν ὅτι χθονὶ σῖτον ἔδοντες.
Οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν.
Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μήδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον

Ἤμε-

Matutini. tunc ſane malum Jovis fatum adſtitit
Nobis infelicibus, ut dolores multos pateremur.
Conſiſtentes autem pugnabant pugna ad naves veloces:
Feriebant autem invicem æratis haſtis,
Quamdiu quidem mane erat, & augebatur ſacra dies,
Tamdiu defendentes ſuſtinebamus ipſos plures licet eſſent:
Quando vero ſol ibat *ad veſperam*, cum boves *aratro* ſolvuntur
Tum vero Cicones fugarunt domantes Achivos,
Seni autem a quavis navi bene armati ſocii
Perierunt: cæteri autem effugimus mortemque fatumque.
Illinc vero ulterius navigabamus mœrentes corde
Lubentes ex morte, charis amiſſis ſociis.
Neque tamen mihi ulterius naves procedebant utrimque agitatæ,
Priuſquam quemque miſerorum ſociorum ter quilibet vocaſſet,
Qui perierant in campo a Ciconibus trucidati.
Navibus autem immiſit ventum Boream nubium coactor Jupiter
Cum turbine immani, nubibuſque cooperuit
Terram ſimul & pontum: ruit vero e cœlo nox.
Ipſæ deinde ferebantur obliquæ, ac vela ipſis
In tres quatuorque partes diſcidit vis venti.
Et hæc quidem in naves depoſuimus timentes interitum,
Ipſas vero rapide ſubduximus ad continentem.
Hic duas noctes & duos dies continenter uſque
Jacebamus, ſimul labore & doloribus animum rodentes.
Sed quando jam tertiam diem pulchricoma præbuit aurora,
Malos erigentes velaque alba attrahentes
Sedimus: ipſas vero ventuſque gubernatoreſque dirigebant.
Et fortaſſis incolumis perveniſſem in patriam terram,
Sed me unda æſtuſque circumflectentem Maleam
Et Boreas repulit, aberrareque fecit Cytheris.
Hinc novem diebus ferebar pernicioſis ventis
Pontum per piſcoſum. cæterum decima die conſcendimus
Terram Lotophagorum, qui floridum cibum edunt.
Hic in continentem ivimus, & hauſimus aquam.
Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves ſocii.
At poſtquam cibum guſtavimus & potum,
Ibi tum ego ſocios præmiſi ſciſcitatum ut irent,
(Viros duos eligens, tertium præconem ſimul ſequi jubens)
Quinam viri eſſent ſuper terra frumentum comedentes.
Qui ſtatim digreſſi inciderunt in viros Lotophagos.
Neque ſane Lotophagi parabant ſociis mali quippiam

No-

Ἠμετέροις, ἀλλά σφι δόσιν λωτοῖο πάσασθαι·
Τῶν δ' ὅσις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,
Οὐκ ἔτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι·
Ἀλλ' αὐτοῦ βάλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστου τε λαθέσθαι.
Τοὺς μὲν ἐγὼν ὀπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκῃ,
Νηυσὶ δ' ὑπὸ γλαφυρῇσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἑρύσας·
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἑλίκας ἑταίρους
Σπερχομένους νηῶν ὀπιβαινέμεν ὠκειάων,
Μή πως λωτοῖο φαγὼν, νόστοιο λάθηται.
Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαινον, καὶ ὀπὶ κληῖσι κάθιζον·
Εἵξῆς δ' ἐζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἔνθεν δὴ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ·
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων ἀθεμίστων,
Ἱκόμεθ', οἳ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
Οὔτε φυτεύουσι χερσὶ φυτὸν, οὔτ' ἀρόωσιν·
Ἀλλὰ τά γ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,
Πυροὶ καὶ κριθαὶ, ἠδ' ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν
Οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
Τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι οὔτε θέμιστες·
Ἀλλ' οἵγ' ὑψηλῶν ὀρέων ναίουσι κάρηνα
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι. θεμιστεύει δ' ἕκαστος
Παίδων ἠδ' ἀλόχων· οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι.
Νῆσος ἔπειτα λάχεια πρὸς λιμένος τετύνυται
Γαίης Κυκλώπων, οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀποτηλοῦ,
Τληΐεσσ'· ὄν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γενάσσιν
Ἄγριαι. οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει·
Οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἵ τε καθ' ὕλην
Ἄλγεα πάσχουσιν, κορυφὰς ὀρέων ἐφέποντες.
Οὔτ' ἄρα ποίμνῃσιν κατοίχεται, οὔτ' ἀρότοισιν,
Ἀλλ' ἦγ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα,
Ἀνδρῶν χηρεύει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.
Οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πάρα μιλτοπάρῃοι,
Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἔνι τέκτονες, οἵ κε κάμοιεν
Νῆας εὐσταθέλμους, αἵ κεν τελέσιεν ἕκαστα,
Ἅσσ' ἐπ' ἀνθρώπων ἱκνεῖται· οἵά τε πολλὰ
Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θαλάσσῃ,
Οἵ κέ σφιν καὶ νῆσον ἐϋκτιμένην κάμοντο·
Οὐ μὲν γάρ τι κακὴ γε, φέροι δέ κεν ὥρια πάντα.
Ἔνι μὲν γὰρ λειμῶνες ἁλὸς πολιοῖο πάρ' ὄχθας
Ὑδρηλοὶ, μαλακοί. μάλα κ' ἄφθιτοι ἄμπελοι εἶεν.

Ἔν

Noſtris, ſed ipſis præbuerunt lotum guſtandum.
Horum quicunque loti ediſſent dulcem inſtar mellis fructum,
Non jam nunciare rurſum volebant, neque redire:
Sed illic volebant cum viris Lotophagis
Loto paſti manere, redituſque obliviſci.
Quos ego ad naves ducebam flentes vi,
Navibuſque in cavis ſub tranſtra ligavi trahens:
Aſt cæteros juſſi perdilectos ſocios
Feſtinantes naves conſcendere celeres,
Ne fortaſſis quis loto paſtus, reditus obliviſceretur.
Qui ſtatim ingreſſi ſunt, & per tranſtra ſederunt:
Ordine vero ſedentes canum mare tundebant remis.
Illinc autem ulterius navigavimus mœſti corde:
Cyclopum autem ad terram ſuperborum nefariorum
Venimus, qui ſcilicet diis freti immortalibus
Neque plantant manibus plantam, neque arant:
Sed hæc ſine ſemente & aratione omnia proveniunt,
Triticum & hordeum, atque vites, quæ ferunt
Vinum e grandibus uvis, & ipſis Jovis imber incrementum dat.
Iiſdem neque conciones conſiliariæ neque leges:
Sed ipſi celſorum montium inhabitant vertices
In ſpeluncis cavis. jus autem dat unuſquiſque
Liberis atque uxoribus: neque ſe invicem curant.
Inſula deinceps Lachea extra portum obtenditur
Terræ Cyclopum, non prope, neque remote,
Sylvoſa: in ea vero capræ innumeræ naſcuntur
Sylveſtres: neque enim ſemita hominum prohibet:
Neque ipſam inveſtigant venatores, qui per ſylvam
Dolores patiuntur, juga montium luſtrantes.
Neque gregibus colitur, neque aratoribus,
Sed ipſa inſeminata & inarata diebus omnibus,
Viris caret, paſcit vero balantes capras.
Non enim Cyclopibus naves adſunt miniatæ proris:
Neque viri inſunt navium fabri, qui fabricent
Naves tranſtratas, quæ perficiant ſingula,
Ad urbes hominum venientes: veluti crebro
Viri ad ſe invicem navibus trajiciunt mare,
Quique ipſis & inſulam excultam reddant.
Neque enim mala, ferretque tempeſtiva omnia.
Inſunt enim prata maris cani ad littus
Irrigua, mollia. in primis perennes vites eſſent.

Ε'ν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺ λήϊον αἰεὶ
Εἰς ὥρας ἀμῷεν· ἐπεὶ μάλα πῖαρ ὑπ' ἄδας.
Ε'ν ᾧ λιμὴν ἄορμος, ἵν' ἀχρεὼ πείσματός ἐστιν,
Οὔτ' ἀνὰς βαλέειν, ἄτε πρυμνήσι' ἀνάψαι,
Α'λλ' ὁπικέλσωσιν μεῖναι χρόνον, εἰσόκε ναυτέων
Θυμὸς ἐποτρύνῃ, καὶ ὁπηνίσωσιν ἄῆται.
Αὐτὰρ ὅπ' κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ,
Κρηὼν ὑπὸ σπείους· περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν.
Ε'νθα κατεπλέομεν, καί τις θεὸς ἡγεμόνευε
Νύκτα δι' ὀρφναίην· οὐδ' πρόφαινε ἰδέσθαι·
Α'ὴρ γὰρ περὶ νηυσὶ βαθεῖ' ἐκεκάλυπτο, καὶ σελήνη
Οὐρανόθεν πρόφαινε· κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν.
Ε'νθ' οὔτις τιὴ νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν·
Οὔτ' ἔν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χέρσον
Εἰσίδομεν πρὶν νῆας ἐϋσσέλμους ὁπικέλσαι.
Κελσάσησι δ' νηυσὶ, καθείλομεν ἱστία πάντα·
Ε'κ δ' καὶ αὐτοὶ βῆμεν ὅπ' ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Ε'νθα δ' ἀποβλίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Η'μος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεύμεθα κατ' αὐτήν.
Ω'ρσαν δ' νύμφαι κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο
Αἶγας ὀρεσκῴους, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι.
Αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγλήεσσ' δολιχαύλους
Εἱλόμεθ' ἐκ νηῶν· διὰ δ' τείχεα κοσμηθέντες
Βάλλομεν. αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα θήρην.
Νῆες μέν μοι ἕποντο δυώδεκα, ἐς δ' ἑκάστην
Ε'ννέα λάγχανον αἶγας· ἐμοὶ δ' δέκ' ἔξοχον εἶδον.
Ω'ς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Η'μεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄπλετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρὸς,
Α'λλ' ἔτι πολλὸν δ' ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἔκαστοι
Η'φύσαμεν, Κικόνων ἱερὸν πτολίεθρον ἐλόντες.
Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσομεν ἐγγὺς ἐόντων,
Καπνόν τ', αὐτῶν τε φθογγὴν οἰῶν τε καὶ αἰγῶν.
Η'μος δ' ἠέλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήθημεν ὅπ' ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Η'μος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠὼς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον,
Α'λλοι μὲν νηῦ μίμνετ' ἐμοὶ ἐρίπρες ἑταῖροι·
Αὐτὰρ ἐγὼ σὴν νῆά τ' ἐμὴν καὶ ἐμοὺς ἑτάροισιν
Ε'λθὼν, τῶν δ' ἀνδρῶν πειρήσομαι οἵτινές εἰσιν,

175 Η

Ineſt arvum læve: admodum profundam ſegetem ſemper
In tempore meterent: quia valde pingue ſubeſt ſolum.
In ea portus opportunus, ut non opus ſune ſit,
Neque anchoras jacere, neque rudentes aptare,
Sed qui appulerunt manere aliquandiu, donec nautarum
Animus velit, & aſpirent venti.
Aſt in vertice portus fluit limpida aqua,
Fons ſub ſpecu: circum autem alni naſcuntur.
Huc appulimus, atque aliquis deus dux viæ fuit
Noctem per obſcuram: neque lucebat *ut quis* cerneret.
Caligo enim circa naves denſa erat, neque luna
E cœlo lucebat: detinebatur enim nubibus.
Hic nullus inſulam vidit oculis:
Neque ſane fluctus magnos provolutos ad littus
Vidimus antequam naves bene tabulatas appuliſſemus.
Appulſis autem navibus, collegimus vela omnia:
Ipſi etiam egreſſi ſumus in littus maris,
Tum vero edormientes expectavimus auroram divinam.
Quando autem aerigena apparuit roſea digitis aurora,
Inſulam admirantes obambulabamus per eam.
Excitarunt autem Nymphæ filiæ Jovis caprarum alumni
Capras montanas, ut pranderent ſocii.
Continuo curvos arcus & haſtas cum longo ferro
Cepimus ex navibus: trifariam vero diſpoſiti
Jecimus. ſtatim autem dedit deus copioſam venationem.
Naves quidem me ſequebantur duodecim, in unamquamque autem
Novem ſortitus ſum capras: mihi vero decem elegerunt ſoli.
Sic tum tota die ad ſolem occidentem
Sedebamus epulantes carnes multas & vinum dulce.
Non enim adhuc ex navibus abſumptum erat vinum rubrum,
Sed inerat: multum enim in amphoris ſinguli
Hauſeramus, Ciconum ſacro oppido capto.
Cyclopum autem ad terram proſpiciebamus prope quia erant,
Fumumque, ipſorumque vocem oviumque & caprarum.
Quando autem ſol occidit & tenebræ advenerant,
Tunc dormivimus in littore maris.
Quando autem aerigena apparuit roſea digitis aurora,
Tunc ego concione advocata, omnes allocutus ſum:
Cæteri quidem nunc manete mihi perdilecti ſocii:
At ego cum navi mea & cum meis ſociis
Profectus, hos homines explorabo quinam ſint,

Η' ῥ' οἵγ' ὑβρισαί τε καὶ ἄγριοι, οὐδ' δίκαιοι·
Η'ὲ φιλόξεινοι, καί σφι νόος ἔνδοθι θεσπίς.
Ὡς εἰπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβην· ἐκέλευσα δ' ἑταίρους,
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ εἰσβαινον, καὶ ἕζετο κληῖσι κάθιζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τ' χῶρόν ἀφικόμεθ' ἐγγὺς ἐόντα,
Ἔνθα δ' ἐπ' ἐκπεπτὴ ποτέων εἴδομεν ἄγχι θαλάσσης,
Τ'ψηλὸν, δάφνῃσι κατηρεφές· ἔνθα δὴ πολλὰ
Μηλ' οἴτές τε καὶ αἶγες ἰαύεσκον· περὶ δ' αὐλὴ
Τ'ψηλὴ δέδμητο κατωρυχέεσσι λίθοισι,
Μακρῇσίν τε πίτυσσιν, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.
Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥά τε μῆλα
Οἶος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους
Πωλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ἤδη.
Καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον· οὐδὲ ἐῴκει
Ἀνδρὶ γε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίῳ ὑληέντι
Τ'ψηλῶν ὀρέων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.
Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐείρας ἑταίρους
Αὐτοῦ πὰρ νηῒ τε μένειν καὶ νῆα ἔρυσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ κείνας ἑτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους
Βλῶ· ἀτὰρ αἴγειον δσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο
Ἡδέος, ὅν μοι ἔδωκε Μάρων Εὐάνθεος υἱὸς
Ἱρεὺς Ἀπόλλωνος, ὃς Ἴσμαρον ἀμφιβεβήκει.
Οὕνεκά μιν σαὼ παισὶ περιχόμεθ' ἠδὲ γυναικὶ
Ἁζόμενοι· ἦκε γὰρ ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι
Φοίβου Ἀπόλλωνος. ὁ δέ μοι πόρεν ἀγλαὰ δῶρα·
Χρυσοῦ μέν μοι δῶκ' εὖ δεδαγμένα πάλαντα·
Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πολυάργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δυώδεκα πᾶσιν ἀρύσας,
Ἡδὺν ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν· ἤδέ τις αὐτὸν
Ἠείδει δμώων οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
Ἀλλ' αὐτός τ', ἀλοχός τε φίλη, ταμίη τε μί' οἴη.
Τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυθρὸν,
Ἓν δέπας ἐμπλήσας, ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
Χεῦ'· ὀδμὴ δ' ἡδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδώδει,
Θεσπεσίη· τότ' ἄν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγα, ἐν δὲ καὶ ἤϊα
Κωρύκῳ· αὐτίκα γάρ μοι ὀΐσατο θυμὸς ἀγήνωρ
Ἀνδρ' ἐπελάσσεσθαι μεγάλῳ ὀπιμένοντα ἀλκῇ,
Ἄγριον, ὅστε δίκας δ' εἰδότα, ὅστε θέμιστας.

Κυ-

An illi contumelioſi & agreſtes, neque juſti;
An hoſpitales, & ipſis mens deo placens.
Sic fatus, ad navem conſcendi: juſſique ſocios,
Et ipſos conſcendere, & rudentes ſolvere.
Qui continuo conſcenderunt, & per tranſtra ſederunt.
Ordine autem ſedentes canum mare verberabant remis.
Sed cum jam in locum pervenimus qui prope erat,
Hic extrema parte ſpeluncam vidimus prope mare,
Excelſam, lauris opacam: ibique multæ
Pecudes oveſque & capræ quieſcebant: circum autem cors
Excelſa ædificata erat exciſis lapidibus,
Longiſque piceis, atque quercubus alticomis.
Hic vir habitabat ingens, qui ſcilicet pecora
Solus paſcebat longe ab cæteris neque cum aliis
Verſabatur, ſed ſeorſim cum eſſet nefaria callebat.
Etenim miraculum erat monſtroſum: neque ſimilis erat
Homini qui frugibus veſceretur, ſed cacumini ſylvoſo
Excelſorum montium, quando apparet ſolum ab aliis.
Ibi tum alios juſſi perdilectos ſocios
Illic apud navemque manere & navem cuſtodire:
Aſt ego eligens ſociorum duodecim optimos
Ibam: atque caprinum utrem habebam nigri vini
Dulcis, quod mihi dederat Maron Evanthei filius
Sacerdos Apollinis, qui Iſmarum tuetur.
Quod ipſum cum liberis ſervaſſemus atque uxore
Reverentia moti: habitabat enim in luco arborifero
Phœbi Apollinis. qui mihi dedit pulchra dona:
Auri quidem mihi dedit elaborati ſeptem talenta:
Dedit autem mihi craterem totum argenteum: at deinde
Vinum in amphoris duodecim omnino hauriens,
Suave, incorruptum, divinum potum: neque quiſquam illud
Sciverat famulorum neque ancillarum in domo,
Sed ipſe, uxorque chara, promaque una ſola.
Hoc quoties biberent dulce inſtar mellis vinum rubrum,
Unum poculum implens, aquæ viginti menſuras
Infundebat: dulcis autem odor ab cratere ſpirabat,
Divinus: tum non abſtinuiſſe gratum erat.
Hujus ferebam implens utrem magnum, viatica autem
In pera: ſtatim autem mihi excitabatur animus generoſus
Virum adire ingenti prædituni robore,
Agreſtem, neque jura bene ſcientem neque leges.

Κύκλωπος δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', ὄφρα μιν ἔνδον
Εὕρομεν, ἀλλ' ὁ νόμον κατὰ πίονα μῆλα.
Ἐλθόντες δ' εἰς ἄντρον ἐθηεύμεθα ἔκαστα·
Τῦροὶ μὲν τυρῶν βεβίθον, σείοντο δ' σηκοὶ
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, διακεκριμέναι δ' ἔκασαι
Ἔρχατο, χωρὶς μὲν πρόγονοι, χωρὶς δ' μέτασαι,
Χωρὶς δ' αὖθ' ἕρσαι· νάον δ' ὁρᾷ ἄγγεα πάντα,
Γαυλοί τε σκαφίδες τε τετυγμένα, τοῖς ὀνάμελγεν.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρώτιστ' ἔτλην λίασονθ' ἑπέεσσι
Τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα
Κύκλωπος ὅπι νῆα θοὴν ἐρίφους τε κ' ἄρνας
Σηκῶν ἐξελάσωντας ὅπλειν ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Ἀλλ' ἐγὼ κ' πιθόμην, (ἦ τ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν)
Ὄφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, κ' εἴ μοι ξείνια δοίη.
Οὐδ' ἄρ' ἔμελλ' ἑτάροισι φανεὶς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι.
Ἔνθα δ πῦρ κείαντες ἐθύσαμεν, ἠδ κ' αὐτοὶ
Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν· μένομεν τέ μιν ἔνδον,
Ἧμενοι ἕως ἐπῆλθε νέμων. φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
Ὕλης ἀζαλέης, ἵνά οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
Ἔκτοσθεν δ' ἄντρου βαλὼν ὀρυμαγδὸν ἔθηκεν.
Ἡμεῖς δ δείσαντες ἀπεσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
Αὐτὰρ ὅγ' εἰς ἀρὺ αὐλὸν ἤλασε πίονα μῆλα
Πάντα μάλ' ὅσ' ἤμελγε· τὰ δ' ἄρσενα λεῖπε θύρηφι,
Ἀρνειούς τε τράγους τε βαθείης ἔκτοσθεν αὐλῆς.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
Ὄβριμον· οὐκ ἂν τόν γε δύω κ' εἴκοσ' ἄμαξαι
Εὐδμηαὶ τετράκυκλοι ἀπ' ἕδεος οὐχλίσειαν·
Τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε θύρηισιν·
Ἕζόμενος δ' ἤμελγεν ὄϊς κ μηκάδας αἶγας,
Πάντα κατὰ μοῖραν, κ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἑκάστη.
Αὐτίκα δ' ἥμισυ μὲν θρέψας λαχοῖο γάλακτος,
Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκε·
Ἥμισυ δ' αὖτ' ἔσχισεν ἐν ἀγγεσιν, ὄφρά οἱ εἴη
Πίνειν δαινυμένῳ, κ οἱ ποτιδόρπιον εἴη·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσε πονυσάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, κ εἴσιδεν, εἴρετο δ' ἡμέας,
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἵά τε λῃστῆρες ὑπεὶρ ἅλα, οἵ τ' ἀλόωνται
Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
Ὣς ἔφατ': ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,

Δει-

Celeriter autem in antrum venimus, neque ipſum intus
Invenimus, ſed paſcebat paſcuum per pinguia pecora.
Venientes autem in antrum admirabamur ſingula:
Calathi quidem caſeis gravabantur, anguſtabanturque ſtabula
Agnis atque hœdis, ſeparatæ vero quæque
Incluſæ erant, ſeorſim & grandiores natu, ſeorſim etiam mediæ,
Separatim recens natæ: natabantque ſero vaſa omnia,
Mulctraliaque ſcaphiaque præparata, quibus immulgebat.
Hic me primum ſocii quidem precabantur verbis
Caſeos ſumentes ut iremus retro: at deinde
Raptim ad navem celerem hœdoſque & agnos
Stabulis exigentes navigaremus ſalſam aquam:
Sed ego non parui, (certe multo ſatius fuiſſet)
Ut ipſum viderem, & ſi mihi hoſpitalia daret.
Neque ſane erat ſociis apparens amabilis futurus.
Tum autem igne accenſo ſacrificavimus, & ipſi *nos*
De caſeis ſumentes comedimus: expectavimuſque ipſum intus,
Sedentes donec venit paſcens. ferebat autem prægrave onus
Ligni aridi, ut illi ad cœnam eſſet.
Extra autem antrum dejiciens ſtrepitum fecit.
Nos autem timentes nos conjecimus in receſſum antri.
Aſt ille in latam ſpeluncam egit pingues pecudes
Omnes prorſum quaſcumque mulgebat: mares autem reliquit foris,
Arieteſque hircoſque profundam extra cortem.
Deinde impoſuit oſtium ingens ſublime levans,
Prægrave: non illud duo & viginti currus
Fortes quadriroti a ſolo dimoviſſent:
Tantam excelſam petram impoſuit januæ.
Sedens autem mulſit oves & balantes capras,
Omnia ſecundum ordinem, & fœtum ſubmiſit ſingulis.
Statim autem dimidium coagulans albi lactis,
Plexis in calathis conſtringens repoſuit:
Dimidium autem rurſus conſtituit in vaſis, ut ſibi eſſet
Ad potandum comedenti, & ſibi ad cœnam eſſet.
At poſtquam feſtinavit expediens ſua opera,
Tum ignem accendit, & aſpexit, interrogavitque nos:
O hoſpites, quinam eſtis? unde navigatis humidas vias?
Num ad negotiationem, aut temere vagamini,
Ut piratæ ſuper mare, qui vagantur
Animas *periculo* objicientes, malum alienigenis ferentes?
Sic ait. nobis autem ſtatim exanimatum eſt noſtrum cor,

Δεισάντων φθόγγον τε βίφω, αὐτόν τε πέλωρον·
Ἀλλά ϗ ὡς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενον προσέειπον,
Ἡμεῖς τοι Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Οἴκαδε ἱέμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα
Ἤλυθομεν· ὅτω που Ζεὺς ἤθελε μητιάασθαι.
Λαοὶ δ' Ἀτρείδεω Ἀγαμέμνονος εὐχόμεθ' εἶναι,
Τῶ δὴ νῦ γε μέγιστον ὑπερέννιον κλέος ὄφρι·
Τόσσην γὰρ διέπρησε πόλιν, ϗ ἀπώλεσε λαὸς
Πολλούς. ἡμεῖς δ' αὖτε χιχήσομενοι τὰ σὰ γοῦνα
Ἱκόμεθ', εἴ τι πόροις ξεινήιον, ἠὲ ϗ ἄλλως
Δώης δωτίνην, ἥτε ξείνων θέμις ὄσσιν·
Ἀλλ' αἰδοῖο φέεσθε θεούς· ἱκέται δέ τοι εἰμέν·
Ζεὺς δ' ὀπιμήτωρ ἱκετάων τε ξείνων τε
Ξεινίου, ὃς ξείνοισιν ἅμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ·
Νήπιος εἶς ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
Ὅς με θεοὺς κέλεαι ἢ δείδιμεν ἢ ἀλέασθαι.
Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιόχου ἀλέγουσιν,
Οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰμεν.
Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδοίμην,
Οὔτε σεῦ, οὔθ' ἑτάρων, εἰ μὴ θυμός με κελεύοι.
Ἀλλά μοι εἰπὲ ὅπη ἔσχες ἰὼν ἀνέργεα νῆα,
Ἦ που ἐπ' ἐσχατιῆς, ἢ ϗ σχεδόν· ὄφρα δαείω.
Ὣς φάτο πειράζων. ἐμὲ δ' οὐ λάθεν εἰδότα πολλά,
Ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην δολίοις ἐπέεσσι,
Νέα μέν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν ὑμῆς ὅτι πείρασι γαίης,
Ἄκρῃ προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν.
Αὐτὰρ ἐγὼ σοὶ τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺ ὄλεθρον.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' οὔτι ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ·
Ἀλλ' οἵ γ' ἀναΐξας ἑτάροις ὅμοι χεῖρας ἴαλλε·
Σοὶ ϗ δύω μάρψας, ὥστε σκύλακας ποτὶ γαίῃ
Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε ϗ γαῖαν·
Τοὺς ϗ μελεϊστὶ τμηθὲν ὀπλίσσατο δόρπον.
Ἤσθιε δ' ὥστε λέων ὀρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν
Ἔγκατά τε σάρκας τε ϗ ὀστέα μυελόεντα.
Ἡμεῖς ϗ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,
Σχέτλια ἔργ' ὁρόωντες· ἀμηχανίη δ' ἔσχε θυμόν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὺν,
Ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων, ϗ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,

Κεῖτ'

Timentibus ſonitumque gravem, ipſumque monſtrum:
Sed & ſic ipſum verbis excipiens alloquebar:
Nos tibi a Troja in diverſa jactati Achivi
Variis ventis ſuper ingentes fluctus maris,
Domum tendentes, alia via, aliis itineribus
Venimus: ſic fortaſſis Jupiter voluit conſtituere.
Populi autem Atridæ Agamemnonis gloriamur eſſe,
Cujus ſane nunc maxima ſub cœlo gloria eſt:
Tantam enim evertit urbem, & perdidit populos
Multos. nos autem contra procumbentes ad tua genua
Supplicamus, ſi quod præbeas hoſpitale, ſive alioquin
Donum des, qui hoſpitum mos eſt.
Sed verere optime deos: ſupplices enim tibi ſumus.
Jupiter autem ultor eſt ſupplicumque hoſpitumque
Hoſpitalis, qui hoſpites ſimul venerandos comitatur.
Sic ajebam. ille vero mihi contra reſpondit ſævo animo:
Stultus es o hoſpes, aut de longinquo adveniſti,
Qui me deos jubes aut timere aut obſervare.
Non enim Cyclopes Jovem a capra nutritum curant,
Neque deos beatos: quoniam multo præſtantiores ſumus.
Neque ego Jovis inimicitias evitans pepercero
Neque tibi, neque ſociis, niſi animus me jubeat.
Sed mihi dic ubi appuliſti cum huc venires fabrefactam navem,
An alicubi in ora, an potius prope: ut ſciam.
Sic ait tentans. me autem non latuit ſcientem plurima,
Sed ipſum viciſſim allocutus ſum doloſis verbis:
Navem quidem mihi fregit Neptunus terræ quaſſator,
Ad petram jaciens veſtræ ad fines terræ,
Scopulo impactam: ventus autem ex ponto tulit.
Aſt ego cum hiſce effugi arduam perniciem.
Sic ajebam. ille autem nihil reſpondit ſævo animo:
Sed ipſe irruens ſociis manus intulit:
Duos autem correptos, uti catulos ad terram
Illiſit, cerebrum autem humi fluebat, irrigabatque terram.
His autem membratim diſſectis apparavit cœnam.
Vorabat autem uti leo montanus, neque reliquit
Aut inteſtina aut carnes aut etiam oſſa medulloſa.
Nos autem flentes ſuſtulimus Jovi manus,
Flebilia facinora videntes: deſperatio autem habebat animum.
At poſtquam Cyclops magnum impleverat ventrem,
Humanas carnes comedens, & ad *hæc* merum lac bibens,

Ja-

Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄνζιο τανυσάμενος διὰ μήλων·
Τὸν μὲν ἐγὼ βάλσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν,
Ἄσσον ἰὼν, ξίφος ὀξὺ ἐρυσάμενος παλάμῃφι μιφῦ,
Οὐτάμεναι πρὸς στῆθος ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσιν,
Χεῖρ' ὀπμαοσάμενος· ἕτλη δέ με θυμὸς ἔρυκεν.
Αὐτῆ γάρ κε κῆ ἄμμες ἀπωλόμεσθ' αἰπὺ ὄλεθρον·
Οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλάων
Χερσὶν ἀπώσασθαι λίθον ὄβριμον ὃν προσέθηκεν.
Ὣς τότε μὲν σενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖον.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, κὴ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα
Πάντα κατὰ μοῖρον, κὴ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἑκάστη.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσε ποτησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σοὶ δ' ὄγε δὴ αὖτε δύω μάρψας ὠπλίσατο δεῖπνον.
Δειπνήσας δ' ἄντρον ἐξύλατε πίονα μῆλα,
Ῥῖπδέως ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα
Ἄψ ἐπέθηκ' ὡς εἴ τε φυρέτρη πῶμ' ὄπιθεν.
Πολλῇ ζ ῥοίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
Κύκλωψ. αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βουλεύων,
Εἴπως τισαίμην, δώῃ δέ μοι δῖχα Ἀθήνη.
Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Κύκλωπος μὲ ἔκειτο μέγα ῥόπαλον παρὰ σηκῷ,
Χλωρὸν, ἐλαίνεον, τὸ μὲν ἔκταμεν ὄφρα φοροίη
Αὐδωνῆα· τὸ μὲν ἄμμες ἐΐσκομεν εἰσορόωντες
Ὅσσον θ' ἱστὸν νηὸς ἐεικοσόροιο μελαίνης,
Φορτίδος εὐρείης, ἥτ' ἐκπλδάα μέγα λαῖτμα·
Τόσσον ἔλω μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι·
Τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παρασάς,
Καὶ παρέθηκ' ἑτάροισιν, ἀποξῦναι δ' ἐκέλευσα.
Οἱ δ' ὁμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δ' ἐθόωσα παρασάς
Ἄκρον, ἄφαρ δ' ἁβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ καιλέῳ·
Καὶ τὸ μὲν δ' κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρῳ,
Ἦ ῥα κατὰ σωρούς κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή.
Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρῳ πεπαλάχθαι ἄνωγον,
Ὅστις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν ἀείρας,
Τρίψαι ἐν ὀφθαλμῷ ὅτε τ' γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Οἱ δ' ἔλαχον τοὺς ἄν κε κὴ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι.
Τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην.
Ἐσπερίη δ' ἦλθεν καλλίτριχα μῆλα νομεύων·
Αὐτίκα δ' εἰς ἄρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
Πάντα μάλ'· οὐδέ τι λεῖπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,

Ἦ τι

Jacuit intra antrum extenſus inter pecudes:
Eum quidem ego conſtitueram magnanimo animo
Propius accedens, gladio acuto ſtricto ab femore,
Vulnerare ad pectus ubi præcordia hepar circundant,
Manus admovens: aliud autem me conſilium retinebat.
Illic enim etiam nos periiſſemus ſæva morte:
Non enim potuiſſemus ab janua excelſa
Manibus movere ſaxum grave quod admoverat.
Itaque tum ingemiſcentes expectavimus auroram divinam.
Quando autem mane genita apparuit roſea digitis aurora,
Tunc ignem accendit, & mulſit inclytas pecudes
Omnia rite, & *ſuum* fœtum ſubmiſit ſingulis.
At poſtquam feſtinavit perficiens ſua opera,
Simul ille rurſus duos prehendens apparavit prandium.
Ut prandit autem ex antro egit pinguia pecora,
Facile tollens oſtium ingens: at deinde
Rurſus admovit veluti ſi pharetræ operculum imponeret.
Multo autem cum ſtridore ad montem egit pingues pecudes
Cyclops. ſed ego relictus ſum mala profunde cogitans,
Si quo pacto ulciſcerer, daretque mihi victoriam Pallas.
Illud autem mihi in animo optimum apparebat conſilium:
Cyclopis enim jacebat ingens clava ad ſtabulum,
Viridis, oleagina, hanc quidem inciderat ut ferret
Arefactam: quam nos *tantam eſſe* conjiciebamus inſpicientes
Quantus eſt malus navis viginti remis agitatæ nigræ,
Onerariæ latæ, quæ trajicit ingentes fluctus:
Tanta erat longitudo, tanta ſpiſſitudo aſpectu:
Ab hac quantum *eſt* ulna ego abſcidi aſtans,
Et propoſui ſociis, lævigareque juſſi.
Hi vero lævem fecerunt: ego autem acui aſtans
Summum, ſtatim autem apprehendens torrui in igne ardente:
Et hanc quidem bene depoſui abſcondens ſub fimo,
Qui per ſpeluncam fuſus erat admodum denſe multus.
At cæteros ſorte ſortiri juſſi,
Quinam auderet mecum vectem tollens
Interere in oculum, quando illum dulcis ſomnus occuparet.
Iique ſortiti ſunt quos utique voluiſſem ipſe eligere
Quatuor, aſt ego quintus cum iis electus ſum.
Veſpertinus autem rediit velleribus pulchras pecudes paſcens:
Continuo vero in latam ſpeluncam egit pingues pecudes
Omnes prorſus: neque ullam reliquit profundam extra cortem,

Si-

Ἤ πι οἴοσάμενος, ἢ κὴ θεὸς ὣς ἐκέλδεν.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας,
Εἴζόμενος δ' ἤμελγεν ὅσ κὴ μηκάδας αἶγας,
Πάντα κατὰ μοῖραν, κὴ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἑκάστη.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσε πονησάμενος τὰ ἃ ἔργα,
Σεὺ δ' ὅγε δ' αὖτε δύω μάρψας ὑπλίσατο δόρπον.
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παστὰς,
Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνοιο,
Κύκλωψ τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρέα·
Ὄφρ' εἰδῆς οἷόν τι ποτὸν τόδε νηῦς ἐκεκάδει
Ἡμετέρη· σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
Οἴκαδε πέμψειας. σὺ δ' μαίνεαι οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς.
Σχέτλιε, πῶς κέν τις σε κὴ ὕστερον ἄλλος ἵκοιτο
Ἀνθρώπων πολέων, ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖρον ἔρεξας.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δ' ἔδεκτο κὴ ἔκπιεν· ἥσατο δ' αἰνῶς
Ἡδὺ ποτὸ πίνων· καί μ' ἤτεε δεύτερον αὖτις,
Δός μοι ἔτι προφρων, καί μοι τεὸν οὔνομα εἰπὲ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον ᾧ κε σὺ χαίροις.
Καὶ γὰ Κυκλώπεσσι φέρει ζείδωρος ἄρουρα
Οἶνον ἐριστάφυλον, καί σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·
Ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης κὴ νέκταρός ἐστιν ἀπορρώξ.
Ὣς ἔφαθ'· αὐτάρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἴθοπα οἶνον·
Τρὶς μὲν ἔδωκα φέρων, τρὶς δ' ἔκπιεν ἀφραδίηφιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἦλυθεν οἶνος,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσι προσηύδων μειλιχίοισι,
Κύκλωψ, εἰρωτᾷς μ' ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγώ τοι
Ἐξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὥσπερ ὑπέστης·
Οὖτις ἐμοί γ' ὄνομ' ἔσται· Οὖτιν δέ με κικλήσκουσι
Μήτηρ ἠδὲ πατήρ, ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
Ὣς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ,
Οὖτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισι.
Τἆς δ' ἄλλας πρόσθεν· τόδέ τοι ξεινήϊον ἔσαι.
Ἦ, κὴ ἀνακλινθεὶς πέσεν ὕπτιος· αὐτὰρ ἔπειτα
Κεῖτ' ἀποδοχμώσας παχὺν αὐχένα· κὰδ δέ μιν ὕπνος
Ἥρει πανδαμάτωρ. φάρυγος δ' ἐξέσυτο οἶνος,
Ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείων.
Καὶ τότ' ἐγὼ τὸ μοχλὸν ὑπὸ στοδὸς ἤλασα πολλῆς,
Εἵως θερμαίνοιτο· ἔπεσσί τε πάντας ἑταίρους
Θάρσυνον, μή πᾳ μοι ὑποδδείσας ἀναδύῃ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλαίνος ὃν πυρὶ μέλλεν
Ἄψασθαι χλωρός περ ἐών, διεραίνετο δ' αἰνῶς,

Καὶ

Sive quid ſuſpicatus, ſive etiam deus ſic juſſit.
At deinde admovit oſtium ingens ſublime tollens,
Sedens autem mulgebat oves & balantes capras,
Omnia ſecundum ordinem, & fœtus ſubmiſit ſingulis.
At poſtquam feſtinarat perficiens ſua opera,
Ille rurſus duos corripiens apparavit cœnam:
Et tum ego Cyclopem alloquebar prope aſtans,
Poculum in manibus tenens nigri vini,
Cyclops cape, bibe vinum, quia comediſti humanas carnes:
Ut ſcias qualem potum hunc navis occultaverat
Noſtra: tibi autem rurſus libamen ferebam ſi me miſeratus
Domum mittas. tu autem furis non jam tolerabiliter.
Improbe, quomodo quiſquam ad te in poſterum alius accedat
Hominum multorum, quia non pro decenti egiſti.
Sic dixi. is autem accepit & ebibit: delectatuſque eſt vehementer
Dulcem potum bibens: & a me petiit poſtea rurſus:
Da mihi adhuc benevolens, & mihi tuum nomen dic
Statim nunc, ut tibi dem hoſpitale quo tu gaudeas.
Etenim Cyclopibus fert alma terra
Vinum copioſis uvis, & ipſis Jovis imber dat incrementum:
Verum hoc ambroſiæ & nectaris eſt ſtiria.
Sic ait. at ei rurſus ego dedi ardens vinum:
Ter quidem dedi ferens, ter autem ebibit ſtupore.
At poſtquam Cyclopi circa præcordia venit vinum,
Tunc ipſum verbis alloquebar blandis:
Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi
Dicam: tu autem mihi da hoſpitale munus, ut pollicitus es:
Nemo mihi nomen eſt: Neminemque me vocant
Mater atque pater, atque omnes alii ſocii.
Sic dicebam. ille autem me rurſus excepit ſævo animo:
Neminem ego poſtremum edam poſt ſuos ſocios,
Cæteros autem prius: hoc tibi hoſpitale munus erit.
Dixit, & recumbens cecidit ſupinus: at deinde
Jacebat inflectens craſſam cervicem: & illum ſomnus
Cepit omnium domitor. e gutture que prorupit vinum,
Fruſtaque humanæ carnis: nam ructabat vino gravatus.
Tunc ego vectem ſub cinerem egi multum,
Ut calefieret: verbiſque omnes ſocios
Confirmavi, ne aliquis mihi ſubveritus refugeret.
Sed cum mox vectis oleaginus in igne erat
Arſurus viridis licet eſſet, candebatque vehementer,

Tunc

Καὶ τότ' ἐγὼν ἄορον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Ἵσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
Οἱ μὲν, μοχλὸν ἑλόντες ἐλάϊνον ὀξυὶ ἐπ' ἄκρῳ
Ὀφθαλμῷ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀείρας
Δίνεον. ὡς δ' ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νηΐϊον ἀνὴρ
Τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσταδὸν ἰμάντι
Ἁψάμενοι ἑκάτερθεν, τὸ ϑ' τρέχει ἐμμενὲς αἰεί·
Ὣς τὸ ὃν ὀφθαλμῷ πυρινήϊα μοχλὸν ἑλόντες
Δινέομεν, τοῦ δ' αἷμα περιῤῥέε θερμὸν ἐόντι·
Πάντα δέ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὀφρύας ἄϊσεν αὐτμὴ,
Γλήνης καιομένης· σφυρὰγδα δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν ἠὲ σκέπαρνον
Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτῃ μεγάλα ἰάχοντα,
Φύμα γὰρ σιδήρου τε κρατεῖ ὅδε (τὼ γὰρ ἄνευθε)
Ὣς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαΐνεον περὶ μοχλῷ.
Σμερδαλέον δ' μέγ' ὤμωξε· περὶ δ' ἴαχε πέτρη.
Ἡμεῖς δ' δείσαντες ἀπεσύμεθ'. αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
Ἐξέρυσ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῷ·
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ἕο χερσὶν ἀλύων.
Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἴαχεν, οἱ ῥά μιν ἀμφὶς
Ὤϊκεον ἐν σπήεσι δι' ἄκελας λιγυμερέας.
Οἱ δ', βοῆς ἀίοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος·
Ἱστάμενοι δ' εἴροντο περὶ σπέος ὀχθήσαντες,
Τίφϑε τόσον Πολύφημ' ἀρημένος ὧδ' ἐβόησας
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀΰπνους ἄμμε πίθησθα;
Ἦ μή τις σεῦ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;
Ἦ μή τις σ' αὐτὸν κτείνῃ δόλῳ ἠὲ βίηφι;
Τοὺς δ' αὖτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος,
Ὦ φίλοι, ἦ τίς με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφι.
Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον,
Εἰ μὲν δὴ μή τις σε βιάζεται οἷον ἐόντα,
Νῆσόν γ' ἔπως ὀΐω Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι·
Ἀλλὰ σύ γ' εὔχεο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.
Ὣς ἄρ' ἔφωνε ἀπιόντες. ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ
Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
Κύκλωψ δ' ὀδυνάων τε καὶ ὠδίνων ὀδυνῇσι,
Χερσὶ ψηλαφόων, ἀπὸ μὲν λίθον εἷλε θυράων.
Αὐτὸς δ' εἰνὶ θύρῃσι καθέζετο χεῖρε πετάσας,
Εἴ τινά που μετ' ὄεσσι λάβοι ϲείχοντα θύραζε.
Οὕτω γάρ που μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
Αὐτὰρ ἐγὼ βάλλον ὅπως ὄχ' ἄριστα γένοιτο,

Εἴ

Tunc ego propius attuli ex igne, circum autem ſocii
Stabant: cæterum audaciam inſpiravit ingentem deus.
Hi quidem vectem ſumptum oleaginum acutum in ſummo
Oculo infixerunt: ego autem ſuperne erectus
Verſabam. ut cum quis terebrat lignum vir navale
Terebra, illi vero infra torquent loro
Tenentes utrinque, illaque circumvolvitur aſſidue ſemper:
Sic ejus in oculo ignitum vectem ſumptum,
Verſabamus, hunc autem ſanguis circumfluebat caleſcentem:
Omneſque ei palpebras circum & ſupercilia cremavit vapor,
Pupilla ardente: crepitabant autem ei igne radices.
Veluti cum vir faber ſecurim magnam aut aſciam
In aqua frigida mergit multum ſtridentem,
Medicans: (hoc enim jam ferri utique robur eſt)
Sic ejus ſtridebat oculus oleaginum circa vectem.
Horrende autem magnum ejulavit: inſonuitque rupes.
Nos autem perterriti receſſimus. at ille vectem
Extraxit oculo fœdatum ſanguine multo:
Illum quidem deinde abjecit a ſe manibus prædolens.
At ipſe Cyclopas magna *voce* vocavit, qui circa ipſum
Habitabant in ſpeluncis per cacumina ventoſa.
Illi autem vocem audientes accurrebant aliunde alius:
Stantes a. interrogabant circa ſpeluncam quid ipſum affligeret:
Quid tantum Polypheme læſus ſic clamaſti
Noctem per divinam, & inſomnes nos facis?
An ne quis te oves mortalium invito abigat?
An ne aliquis teipſum occidat dolo aut vi?
Hos rurſus ex antro allocutus eſt fortis Polyphemus:
Amici, Nemo me occidit dolo, neque viribus.
Illi vero reſpondentes verba volatilia dixerunt:
Si quidem Nemo tibi vim infert ſolus cum ſis,
Morbum quidem nullo modo licet Jovis magni effugere:
Sed tu precare patrem Neptunum regem.
Sic dixerunt abeuntes. meum autem riſit charum cor
Quod nomen decepiſſet meum & conſilium inculpatum,
Cyclops autem ingemiſcenſque & dolens doloribus,
Manibus palpitans, lapidem quidem amovit a janua.
Ipſe autem in janua ſedebat manus extendens,
Si aliquem fortaſſis inter oves caperet euntem foras.
Sic enim me putabat in mente ſtultum eſſe.
Aſt ego deliberabam quid factu optimum eſſet,

Εἴ πη' ἑταίροισι θλωάτω λύσιν ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ
Εὐροίμιλω· πάντας ϑ' ὅλως χ' μῆπιν ὕφαινον,
Ὥ'σε πρὶ ψυχῆς. μέγα γὰ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
Ἠ'δε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βυλή·
Ἄ"ρσενες οἷες ἦσθω ἐϋτρεφέες δασύμαλλοι
Καλοί τε μεγάλοι τε, ἰοδνεφὲς ἦρ@ ἔχοντες·
Τὰς ἀκέων σωέεργον ἐϋστρεφέσσι λύγοισι,
Τῆς ἔπι Κύκλωψ ἄ"δε πέλωρ, ἀθεμίστια εἰδώς.
Σωΐτρεις αἰνύμεν@· ὁ μὲν, ὃν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
Τῶ δ' ἑτέρω ἑκάτερθεν ἴτλω σώοντες ἑταίρω,
Τρεῖς ϑ' ἕκασον φῶτ' οἷες φέρον· αὐτὰρ ἔγωγε
(Ἄ'ρνειὸς γὰρ ἔλω μήλων ὄχ' ἄρισ@ ἁπάντων)
Τὸ κατὰ νῶτα λαβὼν, λασίῳ ὑπὸ γαστέρ' ἑλυθεὶς
Κείμλω. αὐτὰρ χδσὶν ἀώτω ϑεσπεσίοιο
Νωλεμέως στρεφθεὶς ἐχόμλω τετληότι ϑυμῷ.
Ὣ"ς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖ'λω.
Ἦ"μ@ δ' ἠελγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλ@ ἠώς,
Καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέστυτο ἄρσενα μῆλα.
Θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι ϖρὶ σηκούς.
Οὔθατα γὰ στφαραγῶντο· ἄναξ δ' ὀδυσῆσι κακῆσι
Τειρόμεν@, πάντων οἷων ἐστεμάετο νῶτα
Ὀρθῶν ἑσταότων· τὸ ϑ' ὑπὶ@ οὐκ ἐνόησεν
Ὡ"ς οἱ ὑστ' εἰροπόκων οἷων στέρνοισι δέδεντο.
Τ"σατ@ ἀρνειὸς μήλων ἔσηχε θύραζε,
Λαχμῷ στενόμεν@, χ' ἐμοὶ πυκιναὶ φρονέοντι.
Τὸν δ' ὀπμαοσάμεν@ ϖροσέφη κρατερὸς Πολύφημ@,
Κλιὲ πέπον, τί μοι ὧδε διὰ σπέ@ ἔσυο μήλων
Τ"σατ@; ἔπ πάρ@ γε λελειμμέν@ ἔρχεαι οἰῶν,
Ἀ'λλὰ πολὺ ϖρῶτ@ νέμεαι τέρεν' ἄνθεα ποίης,
Μακρὰ βιβάς· ϖρώτ@ ϑ' ποταμῶν ἀρίχανεις.
Πρῶτ@ ϑ' σαθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
Ἑσπέρι@· νῦν αὖτε πλυύσατ@. ἦ σύ γ' ἄναχτ@
Ὀφθαλμὸν ποθέεις, τό σ' ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσε,
Σὺν λυγροῖς ἑτάροισι δαμασσάμεν@ φρένας οἴνῳ,
Οὖτις; ὃν ἄπω φημὶ πεφυγμένον εἶ) ὄλεθρον,
Εἰ' δὴ ὁμοφρονέοις, ποτφωνήεις τε γένοιο
Εἰ'πεῖν ὅππη κεῖν@ ἐμὸν μέν@ ἠλασκάζει·
Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέ@ ἄλλυδις ἄλλη
Θεινομένη ῥαίοιτο ϖρὸς ἔδει· καὶ ϑ' ἐμὸν κῆρ
Λωφήσειε κακῷ τά μοι οὐτιδανὸς πόρεν Οὖτις.
Ὣ"ς εἰπὼν, τ' κλιὸν ἀπὸ ἕο πέμπε θύραζε.

Ε'λ-

Si quam ſociis mortis ſolutionem atque mihi ipſi
Invenirem: omneſque dolos & conſilium texebam,
Ut ob vitam. ingens enim malum prope erat.
Illud autem mihi in animo optimum apparebat conſilium:
Mares ovium erant bene nutriti denſi velleribus
Pulchri magnique, violaceam lanam habentes:
Hos tacite colligavi bene tortis funibus,
In quibus Cyclops dormiebat monſtrum, infanda ſciens.
Ternos una conſtringens: qui quidem in medio erat virum ferebat,
Duo autem alii utrinque ibant ſervantes ſocios.
Terni autem ſingulos viros ovium mares ferebant: at ego
(Aries enim erat pecudum longe optimus omnium).
Hujus tergum arripiens, villoſum ſub ventrem volutus
Jacebam. at manibus lana pretioſiſſima
Firmiter implicitus hærebam conſtanti animo.
Sic tum quidem ingemiſcentes expectavimus auroram divinam.
Quando autem manegenita apparuit roſea digitis aurora,
Tum vero ad paſcua exegit maſcula pecora.
Fœminæ vero balabant immulctæ per ſtabula.
Ubera enim gravabantur: dominus vero doloribus multis
Afflictus, omnium ovium palpitabat terga
Erecte ſtantium. Illud autem ſtultus non animadvertit
Ut illi ſub lanigerarum ovium pectoribus ligati eſſent.
Ultimus aries pecorum exibat foras,
Vellere gravatus, & me aſtuta cogitante.
Hunc contrectans allocutus eſt fortis Polyphemus:
Aries ignave, quid mihi per ſpeluncam exis pecudum
Ultimus? neutiquam antea relictus ibas ab ovibus,
Sed multo primus paſcebaris teneros flores herbæ,
Magnis paſſibus incedens, primus ad fluenta fluviorum pervenis.
Primuſque in ſtabulum cupiebas redire
Veſpertinus: nunc contra omnium ultimus. num tu domini
Oculum deſideras, quem vir malus eliſit,
Cum perniciosis ſociis, poſtquam domuit mentem vino,
Nemo? quem nondum exiſtimarem elapſum eſſe mortem,
Si nempe idem mecum ſentires, vocaliſque fieres,
Ut diceres ubinam ille meum robur vitet:
Profecto ei cerebrum per ſpeluncam huc & illuc
Verberato ſpargeretur ad ſolum: meumque cor
Quieſceret e malis quæ mihi nihili vir intulit Nemo.
Sic locutus, arietem ab ſe miſit foras.

Ἐλθόντες δ' ἠιβαιὸν ἀπὸ σφείων τε καὶ αὐλῆς,
Πρῶτῳ ὑπ' ἀρνειῷ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους·
Καρπαλίμως δ' ἐπὶ μῆλα τανύποδα πίονα δημῷ
Πολλὰ περιξῴθεοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ' ὅτι νῆα
Ἱκόμεθ'· ἀσπάσιοι δ' ἑτάροισι φάνημεν,
Οἳ φύγομεν θάνατον. τοὺς δ' ἐστενάχοντο γοῶντες.
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ εἴων, ἀνὰ δ' ὀφρύσι νεῖον ἑκάστῳ
Κλαίειν· ἀλλ' ἐκέλευσα θοῶς καλλίτριχα μῆλα
Πόλλ' ἐν νηῒ βαλόντας ὅπιπλεῖν ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Οἱ δ' αἶψ' εἰσβαινον, καὶ ὅπὶ κληῖσι κάθιζον.
Ἑξῆς δ' ἐζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν ὅσσον τε γέγωνε βοήσας,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων κερτομίοισι,
Κύκλωψ, οὐκ ἄρ' ἔμελλες ἀνάλκιδι ἀνδρὸς ἑταίρους
Ἔδμεναι ἐν σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῇφι βίηφι·
Καὶ λίην σέ γε μέλλε κιχήσεσθαι κακὰ ἔργα,
Σχέτλι'. ἐπεὶ ξείνους οὐκ ἄζεο σῷ ἔνι οἴκῳ
Ἐσθέμεναι· τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρὶ θυμὸν·
Ἧκε δ' ἀποῤῥήξας κορυφὴν ὄρεϊ μεγάλοιο.
Καὶ δ' ἔβαλε προπάροιθε νεὼς κυανοπρῴροιο,
Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι.
Ἐκλύσθη δ' ἅλα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.
Τῷ δ' αἶψ' ἠπειρόν δε παλιῤῥόθιον φέρε κῦμα
Πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, θέμωσε δ' χέρσον ἱκέσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ χείρεσσι λαβὼν περιμήκεα κοντὸν
Ὦσα παρέξ. ἑτάροισι δ' ἐπωτρύνας, ἐκέλευσα
Ἐμβαλέειν κώπῃς, ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
Κραπὶ κατανεύων. οἱ δ', προπεσόντες ἔρεσσον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δὶς τόσσον ἅλα προήσαντες ἀπῆμεν,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδων, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος,
Σχέτλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθίζεμεν ἄγριον ἄνδρα,
Ὅς κε νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος, ἤγαγε νῆα
Αὖτις ἐς ἤπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
Εἰ δ' ὄφθεγξαμένου τοῦ ἢ αὐδήσαντος ἄκουσε,
Σεύ κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλὰς καὶ νήϊα δοῦρα,
Μαρμάρῳ ὀκρυόεντι βαλών· τόσον γὰρ ἵησιν.
Ὣς φάσαν. ἀλλ' οὐ πεῖθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμόν,
Ἀλλά μιν ἄψορρον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ,
Κύκλωψ, αἴκέν τις σε κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων

Ὀφ-

Profecti autem paululum a ſpeluncaque & corte,
Primus ab ariete ſolvebar, ſolvique & ſocios.
Celeriter autem pecudes rectipedes pingues pinguedine
Multas avertentes abigimus, donec ad navem
Pervenimus: deſiderati autem charis ſociis viſi ſumus,
Qui effugeramus mortem. illos autem gemitibus proſequebantur lugentes.
Sed ego non ſinebam, ſuperciliiſque innuebam ſingulis *ne*
Flerent: ſed juſſi celeriter pulchras vellèribus pecudes
Multas navi injicientes navigare ſalſam aquam.
Illi vero ſtatim conſcenderunt, & per tranſtra ſederunt.
Ordine autem ſedentes canum mare verberabant remis.
Sed quando tantum aberant quantum audiri poteſt clamans,
Et tunc ego Cyclopem alloquebar convitiis:
Cyclops, non ergo eras imbellis viri ſocios
Comeſurus in ſpelunca cava valentibus viribus:
Utique te correpturæ erant malæ res,
Improbe: quandoquidem hoſpites non verebaris tua in domo
Abſumere: ideoque te Jupiter ultus eſt & alii dii.
Sic dicebam. ille autem continuo iraſcebatur ex corde magis.
Miſit autem abruptum verticem montis magni,
Dejecitque ante navem nigram proram habentem,
Paululum autem abfuit clavum extremum quin pertingeret.
Inundavit autem mare decidente ab petra.
Ipſamque ſtatim ad continentem refluus ferebat fluctus
Inundatio ex mari, adegitque prope terram ut veniret.
At ego manibus apprehendens prælongum contum
Detruſi ab *littore*. ſocios autem hortans jubebam
Incumbere remis, ut malum fugeremus,
Capite annuens. qui incumbentes remigabant.
Sed quando bis tantum mare ſulcantes aberamus,
Tunc ego Cyclopem alloquebar, circum autem ſocii
Blandis verbis prohibebant aliunde alius,
Improbe, cur vis irritare agreſtem virum,
Qui etiam nunc in pontum jaciens telum, deduxit navem
Rurſus ad continentem? & ſane exiſtimabamus illic perituros *nos*.
Si vero ſonantem te aut loquentem audiviſſet,
Confregiſſet noſtra capita & navalia ligna,
Saxo aſpero jaciens: tam enim longe mittit.
Sic dicebant. ſed non perſuaſerunt meo generoſo animo.
Sed ipſum rurſus alloquebar irato animo:
Cyclops, ſi quis te inter mortales homines

Ο'φθαλμῶ ἐίρηται ἀνηκελίῳ ἀλαωτῇ,
Φάσθαι Ο'δυσῆα πολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι,
Υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάχῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ,
Ὤ πόποι, ἦ μέλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει!
Ἔσκέ πις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνῃ ἐκέκασο,
Καὶ μαντεύόμενος κατεγήρα Κυκλώπεσσιν·
Ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελεντήσεσθαι ὀπίσσω,
Χειρῶν ἐξ Ο'δυσῆος ἀμφιτήσεσθαι ὀπωπῆς·
Ἀλλ' αἰεί τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐσέγμεν
Ἐνθάδ' ἐλάσσεσθαι, μεγάλῳ ἐπειμένον ἀλκῇ·
Νῦν δέ μ', ἐὼν ὀλίγος τε καὶ ἀσθενὴς καὶ ἄκικυς,
Ο'φθαλμῶ ἀλάωσεν, ἐπεί μ' ἐδαμάσσατο οἴνῳ.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρ' Ο'δυσεῦ, ἵνα τοι πὰρ ξείνια θείω,
Πομπήν τ' ὀτρύνω δόμεναι κλυτὰ Ἐννοσίγαιον.
Τοῦ γὰρ ἐγὼ παίς εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς ἄχεται ἥδε·
Αὐτὸς δ' αἴκ' ἐθέλῃσιν ἰήσεται, οὐδέ τις ἄλλος
Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Αἴ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
Εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον Ἄϊδος εἴσω·
Ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἰήσεται οὐδ' Ἐνοσίχθων.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἄνακτι
Εὔχετο χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
Κλῦθι Ποσειδάων γαιήοχε κυανοχαῖτα.
Εἰ ἐτεόν γε σὸς εἰμι, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεαι εἶναι,
Δὸς μὴ Ο'δυσῆα πτολιπόρθιον οἶκαδ' ἱκέσθαι
Υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάχῃ ἔνι οἰκί' ἔχοντα.
Ἀλλ' εἰ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ὀψὲ κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους,
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, καὶ ἐν πήμασι οἶκον.
Ὣς ἔφατ' ἀρώμενος. τοῦ δ' ἔκλυε Κυανοχαίτης.
Αὐτὰρ ὃγ' ἐξαῦτις πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,
Ἧκ' ὀπλίνας· ἐπέρεισε δ' ἴην ἀπέλεθρον.
Κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεὸς κυανοπρῴροιο,
Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἱκέσθαι·
Ἐκλύσθη δ' θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.
Τὼ δ' ὤρσεν φέρε κῦμα, θέμωσε δ' χέρσον ἱκέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὼ νῆσον ἀφικόμεθ' ἔνθά περ ἄλλαι

Νῆες

Oculi interrogaverit fœdam privationem,
Dic Ulyſſem urbium everſorem privaſſe,
Filium Laertæ, in Ithaca domum habentem.
Sic dicebam. ille autem mihi ejulans reſpondebat ſermone:
Eheu, utique jam mihi priſca vaticinia accidunt.
Erat quidam hic vates vir bonuſque magnuſque,
Telemus Eurymides, qui vaticiniis pollebat,
Et vaticinans conſeneſcebat inter Cyclopas:
Qui mihi dixit hæc omnia perfectum iri in poſterum,
Manibus ex Ulyſſis privatum iri viſu.
Sed ſemper quendam virum ingentem & pulchrum expectabam
Huc venturum eſſe, magna præditum virtute:
Nunc autem me parvus & nihili & imbellis,
Oculo privavit, poſtquam domuit me vino.
Sed age huc veni Ulyſſes, ut tibi hoſpitalia præbeam,
Reditionemque horter ut det inclytus Neptunus.
Hujus enim ego filius ſum, pater autem meus gloriatur eſſe:
Ipſe autem ſiquidem voluerit ſanabit, neque quiſquam alius
Neque deorum immortalium, neque mortalium hominum.
Sic ait. at ego ipſum excipiens alloquebar:
Utinam enim ſic anima & vita te poſſem
Orbum faciens mittere Plutonis intra *domum*:
Ut oculum non ſanabit vel Neptunus.
Sic dicebam. at ille deinde Neptunum regem
Orabat manus tendens ad cœlum conſtellatum:
Audi Neptune terram continens niger cæſarie.
Si revera tuus ſum, patremque te meum profiteris eſſe,
Da ut ne Ulyſſes urbium everſor in patriam veniat
Filius Laertæ, in Ithaca domum habens.
At ſi illi fatale eſt amicoſque videre, & pervenire
Domum ad bene ædificatam & ſuam in patriam terram,
Sero male veniat, poſtquam perdiderit omnes ſocios,
Nave in aliena, inveniatque calamitates domi.
Sic ait precans. eum autem audivit Neptunus.
At ille iterum multo majorem lapidem tollens,
Miſit circumrotans: intendit autem vim immenſam
Dejecitque poſt navim cyaneam roſtro,
Paululum defuit quin gubernaculum ſummum attingeret:
Inundavitque mare delabente ab ſaxo.
Ipſam vero ulterius ferebat fluctus, coegitque ad continentem venire.
Sed quando jam ad inſulam pervenimus ubi cæteræ

Νῆες ἐϋσελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Εἵατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεί,
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ὀν ψαμάθοισι,
Ἐκ δ' ἔβημεν αὐτοὶ βῆμεν θ' ἁλὸς ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Μῆλα δ' Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
Δαισάμεθ', ὡς μή πῆς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
Ἄρνειὸν δ' ἐμοὶ οἷῳ ἐϋκνήμιδες ἑταῖροι
Μήλων δαιομένων δόσθω ἔξοχα. τὸ δ' ὅπ' ἔπειτα
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
Ῥέξας, μηρί' ἔκηον. ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
Ἀλλ' ἄρα μερμήριζεν ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
Νῆες ἐϋσελμοι, ἠδ' ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ὄπὶ κνέφας ἦλθε,
Καὶ τότ' ἐκοιμήθημεν ὅπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσα
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' ἐσβαινον καὶ ὅπὶ κληῖσι κάθιζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἔνθεν δ' προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.

Ο' ΔΥΣΣΕΙ'ΑΣ Ο'ΜΗ'ΡΟΥ ΤΗ͂Σ Κ. Ρ'ΑΨΩΔΙ'ΑΣ

Υ'πόθεσις.

ΤΑ' περὶ τὸν Αἴολον ἀπαγγέλλει τὴν τῶν ἀνέμων φύλακα, ὡς ἔδωκεν Ὀδυσσεῖ ἄπνοον ζέφυρον, τοὺς ἄλλους ἀνέμους ἐγκαθείρξας ἐν ἀσκῷ· ἐν οἷ ἑταῖροι λύσαντες κοιμωμένου Ὀδυσσῆος, ἅτε ἐν αὐτῷ χρυσὸν τιθ νομίζοντες, ὑπονοσῦσι πρὸς Αἴολον. ἀποπεμφθεὶς ὃ τῶ Αἰόλου τὸ Ὀδυσσέα, ἐκεῖθεν ἀποπλέων, εἰς Λαιστρυγόνας ἀφικνεῖται· παρ' οἷς ἕνδεκα τὴν νεῶν ἀπολέσας, μίᾳ εἰς Αἰαίλω τινὶ νῆσον φεύγει. κὰ σοῦ Εὐρυλόχου τοὺς ἡμίσεας τῶν ἑταίρων κλήρῳ λαχόντας ἐκπέμπει, πύσομένους τίνες οἱ κατοικοῦντες. μεταμορφωθέντων ὃ ἐκείνων εἰς σύας ὑπὸ τῆς Κίρκης, πάλιν Εὐρυλόχου, αὐτὸς ὅπὶ ζήτησιν ἐλθών, λαβὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ φάρμακον τὸ μῶλυ, οὗ βλάπτεται. ἀλλὰ κὰ τῶν ἑταίρων τὸν ἀρχαίαν φύσιν λαβόντων, ἐνιαυτὸν φυγμένους παρὰ τῆ Κίρκῃ, εἰς ἅδου κατέρχεται.

Κέ-

Naves bene tabulatæ ſtabant denſæ, circum autem ſocii
Sedebant lugentes, nos expectantes ſemper,
Navem quidem illuc venientes ſubduximus in arenas,
Ipſique exivimus ad littus maris.
Pecudes autem Cyclopis cava ex navi ſumentes
Diviſimus, ut nullus mihi privatus abiret æquali *portione*.
Arietem autem mihi ſoli fortes ſocii
Dividendis ovibus dederunt præ aliis. eum vero in littore
Jovi, cujus nigræ nubes, Saturnio, qui omnibus imperat,
Sacrificans, femora incendi. ille vero non curabat ſacra,
Sed deliberabat quo pacto perirent omnes
Naves bene tabulatæ, & mihi perdilecti ſocii.
Sic tunc quidem tota die donec ſol occidit
Sedebamus epulantes carnes immenſas & vinum dulce.
Quando autem ſol occidit, & tenebræ ſupervenerunt,
Tunc dormivimus in littore maris.
Quando autem manegenita apparuit roſea digitis aurora,
Tum ſcilicet ego ſocios adhortans juſſi
Et ipſos conſcendere, & rudentes ſolvere.
Illi vero ſtatim ingreſſi ſunt & per tranſtra ſederunt.
Ordine autem ſedentes canum mare verberabant remis.
Hinc vero ulterius navigamus mœrentes corde,
Lubentes ex morte, poſtquam charos amiſeramus ſocios.

ODYSSEÆ HOMERI X.

LIBRI

Argumentum.

EA quæ apud Æolum acciderunt narrat ventorum cuſtodem, ut dederit Ulyſſi ſecundum ventum Zephyrum, aliis ventis incluſis in utre: quem ſocii ſolventes dormiente Ulyſſe, videlicet in ipſo aurum eſſe exiſtimantes, redeunt ad Æolum. Sed non recipiente Æolo Ulyſſem, illinc navigans ad Læſtrygonas pervenit: apud quos undecim navibus amiſſis, una in Ææam inſulam proficiſcitur. Et cum Eurylocho dimidium ſociorum ſorte electum emiſit, interrogaturos quinam eſſent inhabitatores. Transformatis autem illis in ſues a Circe præter Eurylochum, ipſe ad inquiſitionem egreſſus, accepto a Mercurio medicamento moly, non eſt labefactus: imo etiam ſociis priſtinam naturam adeptis, poſtquam annum manſit apud Circen, ad inferos deſcendit.

Κάππα δ' ἔχ' Αἰόλα, Λαιστρυγόνων, καὶ Κίρκης ἔργα.

Αἰολίλω δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν
Αἴολος Ἱπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,
Πλωτῇ ἐνὶ νήσῳ. πᾶσιν δ' ἦ τε μὲν πέρι τεῖχος
Χάλκεον, ἄῤῥηκτον· λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρη.
Τοῖς καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν·
Ἓξ μὲν, θυγατέρες, ἓξ δ', υἱέες ἠβώοντες.
Ἔνθ' ὄγε θυγατέρας πόρεν υἱάσιν οἳ καὶ ἄνακτες
Οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ
Δαίνυνται· παρὰ δέ σφιν ὀνείατα μυρία κεῖται.
Κνισσῆεν δέ τε δῶμα θοῇσεναχίζεται αὐλῇ
Ἤματα, νύκτας δ' αὖτε παρ' αἰδοίοις ἀλόχοισι
Εὕδουσ' ἔν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσι.
Καὶ μὲν τὴν ἱκόμεσθα πόλιν καὶ δώματα καλά.
Μῆνα μὲν πάντα φίλει με, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα,
Ἴλιον, Ἀργείων τε νέας, καὶ νόστον Ἀχαιῶν.
Αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ᾔτεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεν, οὐδέ τι κεῖνος ἀνήνατο, τάχα δὲ πομπὴν
Δῶκε δέ μοι δείρας ἀσκὸν βοὸς ἐννεώροιο·
Ἔνθα δὲ βυκτίων ἀνέμων κατέδησε κέλευθα.
Κεῖνον γὰρ τετμήκει ἀνέμων ποιήσε Κρονίων,
Ἠμὲν παυέμεναι, ἠδ' ὀρνύμεν ὅν κ' ἐθέλῃσι.
Νηῒ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδησε μέρμιθι φαεινῇ
Ἀργυρέῃ, ἵνα μή τι παρὲξ ἐρύσῃ ὀλίγον περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν ζεφύρου προέηκεν ἀῆναι,
Ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτός. οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἐκτελέειν· αὐτῷ γὰρ ἀπωλόμεθ' ἀφραδίῃσιν.
Ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Τῇ δεκάτῃ δ' ἤδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα·
Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλάσσομεν ἐγγὺς ἐόντας.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα.
Αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνώμων· οὐδέ τῳ ἄλλῳ
Δῶκ' ἑτάρων, ἵνα θᾶσσον ἱκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
Οἱ δ' ἕταροι ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Καί μ' ἔφασθαι χρυσόν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι,
Δῶρα παρ' Αἰόλα μεγαλήτορος Ἱπποτάδαο.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ὦ πόποι, ὡς ὅδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν

Ἀν-

K. Habet AEoli, Læſtrygonum, & Circes geſta.

IN Æoliam autem inſulam pervenimus: ubi habitabat
Æolus Hippotades, charus immortalibus diis,
Natanti in inſula. omnem vero ipſam circum murus *eſt*
Aereus perrumpi neſcius: planaque ſurſum procurrit petra.
Ejuſque duodecim liberi in ædibus ſunt:
Sex quidem filiæ, ſex vero filii pubeſcentes.
Iſthic filia dabat filiis ut eſſent uxores.
Qui ſemper apud patrem charum & matrem caſtam
Convivantur: eiſque cibaria varia appoſita ſunt.
Nidore autem plena domus undique arctatur aula
Die, nocte vero rurſus apud pudicas uxores
Dormiunt inque tapetis & in perforatis lectis:
Equidem ad horum pervenimus urbem & domos pulchras.
Menſem vero totum amice accipiebat me, & exquirebat ſingula,
Ilium, Argivorumque naves, & reditum Achivorum.
At ego ei omnia pro decenti narravi.
Sed cum jam & ego iter poſtulabam, atque admonebam *ut*
Dimitteret, nihil quicquam ille abnuit, ſed paravit dimiſſionem.
Deditque mihi excorians utrem bovis novennalis
In quo procelloſorum ventorum ligavit flatus.
Illum enim promum ventorum fecit Saturnius,
Vel mulcere, vel tollere quemcunque velit.
Nave vero in cava alligavit func ſplendido
Argenteo, ut ne quicquam præterflaret vel paululum.
Cæterum mihi flatum Zephyri immiſit ut flaret,
Ut ferret naveſque & nos. neque erat
Perfecturus: noſtra ipſorum enim periimus inſipientia.
Novem tamen dies navigavimus nocteſque & dies:
Decima vero jam apparebant patria rura:
Et jam ignem accendentes videbamus *quia* prope erant.
Ibi me dulcis ſomnus occupavit defeſſum.
Semper enim pedem navis movebam: neque cuiquam alii
Dedi ſociorum, ut citius perveniremus in patriam terram.
Socii autem verbis ad ſe invicem loquebantur,
Et me autumabant aurumque & argentum domum portare,
Dona ab Æolo magnanimo Hippotada.
Sic autem aliquis dicebat intuens in proximum alium:
Papæ, ut hic omnibus gratus eſt & magni pretii

Ho-

Ἀνθρώποις ὀτέων τε πόλιν καὶ γαῖαν ἵκηται.
Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ
Λιπόντ· ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμὴν ὁδὸν ἐκτελέσαντες,
Οἴκαδε νισόμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.
Καὶ νῦν οἱ τάγ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότητι
Αἴολος. ἀλλ' ἄγε δαῦτον ἰδώμεθα ὅ, τι τάδ' ἔστιν,
Ὅσσος τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν.
Ὣς ἔφατο. βουλὴ δὲ κακὴ νίκησεν ἑταίρων.
Ἀσκὸν μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ἔκοντο·
Τοὺς δ' αἶψ' ἁρπάξασα φέρεν πόντονδε θύελλα
Κλαίοντας γαίης ἀπὸ πατρίδος. αὐτὰρ ἐγώγε
Ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμήριξα
Ἠὲ πεσὼν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ὅτι πόντῳ,
Ἦ ἀχέων τλαίην, καὶ ἔπι ζωοῖσι μετείην.
Ἀλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα· καλυψάμενος δ' ὅτι νηῒ
Κείμην· αἱ δ' ἐφέροντο κακὴ ἀνέμοιο θύελλη
Αὖτις ἐπ' Αἰολίην νῆσον· στενάχοντο δ' ἑταῖροι.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσάμεθ' ὕδωρ.
Αἶψα δ' ἕπειτον ἔλοντο θοῆς ὑπὸ νηυσὶν ἑταῖροι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιό τε καὶ ποτῆτος,
Δὴ τότ' ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπάσαμενος καὶ ἑταῖρον,
Βῶ εἰς Αἰόλου κλυτὰ δώματα· τὸν δ' ἐνίκλινον
Δαινύμενον παρά τ' ἄλοχῳ καὶ οἷσι τέκεσσιν.
Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα, παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' αὐδὴν
Ἑζόμεθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, ἔκ τ' ἔρεοντο,
Πῶς ἦλθες Ὀδυσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔσχεν δαίμων;
Ἦ μέν σ' εὐδύκεως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκοιο
Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ εἴ τι φίλον ὄφρα.
Ὣς φάτο. αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον ἀχνύμενος κῆρ,
Ἄασάν μ' ἔταροί τε κακοὶ, ὥρης τοῖσί τε ὕπνος
Σχέτλιος. ἀλλ' ἀκέσασθε φίλοι· δώσουσι γὰρ ὑμῖν.
Ὣς ἐφάμην, μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν.
Οἱ δ' ἄνεῳ ἐγένοντο. πατὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ,
Ἔρρ' ἐκ νήσου θᾶσσον ἐλέγχιστε ζωόντων.
Οὐ γὰρ μοι θέμις ὄφρα κομιζέμεν ἠδ' ἀποπέμπειν
Ἄνδρα τ' ὃς κε θεοῖσιν ἀπεχθήηται μακάρεσσιν.
Ἔρρε, ἐπεὶ ἄρα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἱκάνεις.
Ὣς εἰπὼν, ἀπέπεμπε δόμων βιφέα στενάχοντα.
Ἔνθεν ὃ πρότερω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ.
Τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς
Ἡμετέρῃ μαπίῃ· ἐπὶ ἀκέπ. φαίνετο πομπή.

Ἐξῆ-

Hominibus quorumcunque *in* urbem & terram veniat.
Multos quidem ex Troja ducit theſauros pulchros
Ex præda: nos vero contra idem iter emenſi,
In patriam redimus vacuas manus habentes.
Et nunc ipſi hæc dedit gratificans ob amicitiam
Æolus. ſed age cito videamus quidnam hæc ſint,
Quantum aurique & argenti utri inſit.
  Sic dicebant. conſiliumque malum vicit ſociorum.
Utrem quidem ſolverunt, venti autem omnes eruperunt.
Illos ſtatim raptos ferebat in pontum procella
Flentes terra à patria. at ego
Experrectus, in animo inculpato deliberabam
Utrum lapſus ex navi perirem in ponto,
An tacitus ſuſtinerem, & adhuc vivis intereſſem.
Sed ſuſtinui & manſi: tectus autem in navi
Jacebam: illæ vero ferebantur malo venti turbine
Rurſus ad Æoliam inſulam: gemebant autem ſocii.
Ibi terram conſcendimus, & hauſimus aquam.
Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves ſocii.
At poſtquam cibumque guſtavimus atque potum,
Tum ego præconem in comitem eligens & ſocium,
Ivi ad Æoli inclytas ædes: eum autem inveni
Convivantem apud ſuam uxorem & ſuos liberos.
Ut venimus autem in domum, ad fores in limine
Sedebamus: illi vero in animo obſtupeſcebant, interrogabantque:
Quomodo veniſti Ulyſſes? quis tibi malus ingruit deus?
Equidem te accurate dimiſimus, ut pervenires
In patriam terram, & domum, & ſicubi quid gratum eſt.
  Sic dicebant. at ego alloquebar triſtatus corde:
Labefactarunt me ſocii mali, & præterea ſomnus
Improbus. ſed ſanate amici: potentia enim penes vos.
  Sic ajebam, blandis demulcens verbis.
Illi vero conticuerunt. pater autem excepit ſermone:
Pereas ex inſula ocyus peſſime viventium:
Neque enim mihi fas eſt curare neque dimittere
Virum eum qui diis inviſus eſt beatis:
Pereas, quoniam certe diis inviſus huc veniſti.
  Sic locutus, dimiſit domo graviter ſuſpirantem.
Hinc vero ulterius navigabamus mœrentes corde.
Fatigabatur autem virorum animus a remigatione moleſta
Noſtra vanitate: quoniam non amplius apparebat reditus.

Sex

Ε ξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἦμαρ·
Ε βδομάτῃ δ' ἱκόμεθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον,
Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμὴ
Η πὺ ἐισελάων, ὁ δέ τ' ἐξελάων ὑπακούει.
Ε νθά κ' ἀϋπνος ἀνὴρ δοιὼ ἐξήρατο μισθὼ,
Τὸν μὲν, βουκολέων, τὸν δ', ἄργυρα μῆλα νομεύων·
Ε γγὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἤματός εἰσι κέλευθοι.
Ε νθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλυθομεν, ὃν πέρι πέτρη
Η λίβατος τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν,
Α κταὶ δ' προβλῆτες ἐνδυκέως ἀλλήλῃσιν
Ε ν στόμασι προέχουσιν· ἀραιὴ δ' εἴσοδός ἐστιν·
Ε νθ' οἵγ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
Αἱ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
Πλησίαι· ἀὴ μὲν γάρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ,
Οὔτε μέγ', οὔτ' ὀλίγον· λάκκη δ' ἰῷ ἀμφὶ γαλώῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν οἷος πρόσθεν ἔξω νῆα μέλαιναν,
Αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δήσας.
Ε σσυμαι δ', σκοπιὴν ἐς παπταλόεσσαν ἀνελθών·
Ε νθα μὲν οὔτε βοῶν οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα,
Καπνὸν δ' οἶον ὁρῶμεν ἀπὸ χθονὸς ἀΐσσοντα.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους πρόσθεν πέμψασθαι ἰόντας
Οἵ τινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες·
Α νδρε δύω κρίνας, τρίτατον κήρυκ' ἅμ' ὀπάσσας.
Οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδὸν, ἥπερ ἅμαξαι
Α συδ' ἀπ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην
Κήρῃ δὴ ξύμβλητο πρὸ ἄστεος ὑδρηλόῃσι,
Θυγατρὶ ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Α ντιφάτεω
Η μὲν ἄρ' ἐς κρηὼν κατεβήσατο καλλιρέεθρον
Α ρτακίην· ἔνθεν γὰρ ὕδωρ πρὸς ἄστυ φέρεσκον.
Οἱ δὲ παρισάμενοι προσεφώνεον, ἔκ τ' ἐρέοντο
Ο στις τῇδ' εἴη βασιλὴς, καὶ οἷσιν ἀνάσσοι.
Η δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψιμέδοντος.
Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
Εὗρον ὄσσην τ' ὄρεος κορυφὴν, κατὰ δ' ἔσυγον αὐτήν.
Η δ' αἶψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὴ Α ντιφατάων,
Ο ν πόσιν, ὃς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
Αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἑτάρων, ὠπλίσσατο δόρπον.
Τὼ δὲ δύ' αἰζηὼ φυγῇ ὄτρυνε νέεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ τανύσσε βοὴν διὰ ἄστεος· οἱ δ' ἀΐοντες
Φοίτων ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες ἀλλοθεν ἀλλος,
Μυρίοι, οὐκ ἀνδράσιν ἐοικότες, ἀλλὰ γίγασι·

Οἳ

Sex dierum quidem continue navigavimus noctesque & dies:
Septima vero venimus Lami ad excelsam urbem,
Longe distantes portas habentem Læstrygoniam, ubi pastorem pastor
Evocat ingens *pecus*, alter vero exigens obedire solet.
Ibi insomnis vir duplicem perciperet mercedem,
Unam pascendis bobus, alteram albis pecudibus.
Prope enim noctisque & diei sunt viæ.
Ibi postquam ad portum inclytum venimus, quem circum petra
Excelsa erat continenter utrinque,
Littoraque prominentia contraria sibi invicem
In ostiis procurrunt: angustus autem introitus est.
Ibi illi introrsum omnes tenebant naves versatiles.
Ipsæ quidem intra portum concavum ligabantur
Propinquæ. nunquam enim attollitur fluctus in ipso,
Neque magnus, neque parvus: candidaque erat circum tranquillitas.
Ast ego solus tenui extrinsecus navem nigram,
Illic in extrema *parte*, petræ funes alligans.
Stabam vero specula aspera conscensa:
Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera,
Sed fumum solum videbamus a terra erumpentem.
Tunc scilicet ego socios præmisi sciscitatum ut irent
Quinam viri essent supra terram pane vescentes:
Viros duos eligens, tertium præconem una comitem dans.
Qui iverunt egressi planam viam, qua currus
Ad urbem ab excelsis montibus vehebant sylvam.
In puellam autem inciderunt ante urbem aquantem,
Filiam fortem Læstrygonis Antiphatæ.
Hæc quidem ad fontem descenderat limpidum
Artaciam: hinc enim aquam ad urbem ferebant.
Illi vero astantes alloquebantur, interrogabantque
Quisnam illorum esset rex, & quibus imperaret.
Illa vero admodum cito patris indicavit excelsam domum.
At illi postquam ingressi sunt inclytam domum, ipsammet mulierem
Invenerunt velut montis verticem, horrueruntque ipsam.
Illa vero continuo e foro vocabat inclytum Antiphatem,
Suum maritum, qui illis molitus est sævam mortem:
Statim unum corripiens sociorum, apparavit cœnam.
Duo vero exilientes fuga ad naves pervenerunt.
At ipse clamorem excitavit per urbem. illi vero audientes
Ibant fortes Læstrygones aliunde alius,
Innumeri, non hominibus similes, sed gigantibus:

Οἳ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθέσι χερμαδίοισι
Βάλλον. ἄφαρ δ' ὃ κακὸς κόναβος κατὰ νῆας ὀρώρει
Ἀνδρῶν ὀλλυμένων, νηῶν θ' ἅμα ἀγνυμενάων.
Ἰχθῦς δ' ὡς πείροντες, ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.
Οἳ φρ' οἱ τὸν ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηρῷ,
Τῷ ἀπὸ πείσματ' ἔκοψα νεὸς κυανοπρῴροιο.
Αἶψα δ' ἐμοῖς ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
Ἐμβαλέειν κώπησ', ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν.
Οἱ δ' ἅμα πάντες ἀνέρριψαν, δείσαντες ὄλεθρον.
Ἀσσασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
Νηῦς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλέες αὐτόθ' ὄλοντο.
Ἔνθεν δὴ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
Αἰαίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιε
Κίρκη ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα,
Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο·
Ἄμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἠελίοιο,
Μητρός τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὠκεανὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα δ' ἐπ' ἀκτῆ νηῒ κατηγαγόμεσθα σιωπῇ
Ναύλοχον ἐς λιμένα· κηΐ τις θεὸς ἡγεμόνευεν.
Ἔνθα τότ' ἐκβάντες, δύο τ' ἤματα καὶ δύο νύκτας
Κείμεθ' ὁμῶς καμάτῳ τε καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐϋπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἐμὸν ἔγχος ἑλὼν καὶ φάσγανον ὀξὺ,
Κρυπαλίμως βῆν νηὸς ἀνήϊον ἐς περιωπὴν,
Εἴπως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν, ἠὲ πυθοίμην.
Ἔστην δ', σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών,
Καί μοι ἐείσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
Μερμήριξα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμὸν
Ἐλθεῖν ἠδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἴθοπα καπνόν.
Ὧδε δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτ' ἐλθόντ' ὅπλῃ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης,
Δεῖπνον ἑταίροισι δόμεναι, πρόφρασσέμεν τε πυθέσθαι.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλην νῆα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Καὶ τότε τίς με θεῶν ὁλοφύρατο μοῦνον ἐόντα,
Ὅς ῥά μοι ὑψίκερων ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτὴν
Ἧκεν. ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομοῦ ὕλης,
Πίόμενος. (δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο)
Τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἄκνημιν μέσα νῶτα

Πλῆ-

Qui a petris gravibus viro lapidibus
Jaciebant. ſtatim autem malus ſtrepitus per naves excitatus eſt
Viris pereuntibus, navibuſque ſimul fractis.
Piſces vero ſicut transfigentes, triſtes epulas ferebant.
Dum illi hos perdebant profundum portum intra,
Interea ego gladium acutum extrahens a femore,
Eo funes abſcidi navis nigræ proram.
Statim autem meos ſocios adhortans juſſi
Incumbere remis, ut calamitatem ſubterfugeremus.
Qui ſimul cuncti jactabant remos, timentes mortem.
Libenter autem in pontum cavas effugit petras
Navis mea: at reliquæ una omnes illic perierunt:
Hinc autem ulterius navigabamus mœrentes corde,
Lubentes ex morte, poſtquam dilectos amiſeramus ſocios.
Ææamque ad inſulam pervenimus: ubi habitabat
Circe cirrata, veneranda dea, vocalis,
Germana ſoror prudentis Æætæ:
Ambo enim nati ſunt hominibus lucem præbente ex Sole,
Matreque ex Perſa, quam Oceanus genuit filiam.
Hic vero in littore navi appulimus ſilentio
Navium capacem in portum: & deus aliquis dux erat.
Ibi tum exeuntes, duoſque dies & duas noctes
Jacebamus pariter & labore & doloribus animum rodentes.
Sed quando tertiam diem pulchricoma fecit aurora,
Tunc ego meam haſtam capiens & gladium acutum,
Rapide ab nave aſcendo in ſpeculam,
Sicubi opera viderem mortalium, vocemque audirem.
Steti autem, ſpecula prærupta conſcenſa,
Et mihi viſus eſt fumus a terra lata,
Circes in ædibus, per querceta & ſylvam.
Cogitabamque deinde in mente & in animo
Ire atque ſciſcitari, poſtquam vidi calidum fumum.
Sic autem mihi cogitanti viſum eſt ſatius eſſe,
Primum profectum ad navem celerem & littus maris,
Jentaculum ſociis dare, præmittereque ſciſcitatum.
Sed quando jam prope eram vadens ad navem verſatilem,
Tum aliquis me deorum miſeratus eſt ſolus cum eſſem,
Qui mihi excelſis cornibus cervum magnum in viam ipſam
Miſit. is quidem ad flumen deſcendebat ex paſcuis ſylvæ,
Potaturus: (jam enim ipſum tenebat vis ſolis)
Illum ego egredientem per ſpinam medio tergo

Per-

Πλῆξα· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησε·
Καὶ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μαχὼν, ἀπὸ δ' ἔπατο θυμός·
Τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
Ἐρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι καπυκλίνας ὅπῃ γαίῃ
Εἴασα· αὐτὰρ ἐγὼ ἀσασάμην ῥῶπάς τε λύγους τε·
Πεῖσμα δ' ὅσον τ' ὀργυιὴν εὐστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
Πλεξάμενος, σωέδησα πόδας δεινοῖο πελώρου.
Βὶς δ' ἀνὰ νηὸς φέρων ὅπῃ νῆα μελαινὴν,
Ἔγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ ἄπως ἦεν ἐπ' ὤμῳ
Χειρὶ φέρειν ἑτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν·
Καὶ δ' ἔβαλον πρηπάροιθε νεὼς· ἀνέσειρα δ' ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι, πολὺ φίλτατον ἄνδρα ἕκαστον,
Ὧ φίλοι, ἃ γάρ πως κατὰ δυσόμεθ', ἀχνύμενοί περ,
Εἰς ἀΐδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἦμαρ ἐπέλθῃ·
Ἀλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἐν νηῒ θοῇ βρώσίς τε πόσις τε,
Μνησόμεθα βρώμης, μηδ' τρυχώμεθα λιμῷ.
Ὣς ἐφάμην. οἱ δ' αἶψα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
Ἐκ δ' καλυψάμενοι πυρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Θηήσαντ' ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τέρπησθεν ὁρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
Χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ·
Ἥμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ὅτ' κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότ' ἐκοιμήθημεν ὅπῃ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ἧμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενος μετὰ πᾶσιν ἔειπον,
Κέκλυτέ μοι μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι,
Ὧ φίλοι, ἃ γάρ τ' ἴδμεν ὅπῃ ζόφος, ἠδ' ὅπῃ ἠώς,
Οὐδ' ὅπῃ ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὐδ' ὅπῃ ἀνέῃται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον
Εἴπερ ἔτ' ἔσαι μῆτις. ἐγὼ δ' οὐκ οἴομαι εἶναι.
Εἶδον γὰρ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθών,
Νῆσον, τὴν περὶ πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται·
Αὐτὴ δ' χθαμαλὴ κεῖται, καπνὸν δ' ἐνὶ μέσσῃ
Ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
Μνησαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο,
Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδροφάγοιο.
Κλαῖον δ' λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες·
Ἀλλ' ἃ γάρ τις ὠφελίη ἐγίνετο μυρομένοισιν;

Αὖ-

Percuſſi: penitus autem haſtile ferreum tranſiit:
Deciditque in pulveres balans, & evolavit animus.
Illi ego inſiliens haſtam ferream ex vulnere
Extraxi: quam illic reclinans in terra
Reliqui. aſt ego evulſi virgultaque viminaque:
Funemque ad ulnæ longitudinem bene tortum utrinque
Plectens, colligavi pedes ingentis monſtri.
Ibam autem in cervice gerens ad navem nigram,
Haſta innixus, quoniam nullo pacto poteram in humero
Manu ferre altera: admodum enim magna bellua erat:
Dejeci autem ante navem: excitavique ſocios
Blandis verbis, aſtando viros ſingulos:
O amici, non enim ullo pacto deſcendemus, tametſi triſtes,
In Plutonis domum, antequam fatalis dies venerit:
Sed agite quandiu in navi celeri cibuſque potuſque,
Memores ſimus eſcæ, neque maceremur fame.
Sic dicebam. illi vero ocyus meis verbis parebant:
Revelatique, apud littus maris infructuoſi
Admirabantur cervum: perquam enim magna bellua erat.
At poſtquam oblectati ſunt ſpectantes oculis,
Manus lavantes apparabant eximium epulum:
Sic tum quidem totum diem ad ſolis occaſum
Sedebamus epulantes carnes copioſiſſimas & vinum dulce:
Quando autem ſol occidit, & tenebræ ſupervenerunt,
Tunc ſcilicet dormivimus in littore maris.
Quando autem aerigena apparuit roſea digitis aurora,
Tunc ego concione inſtituta inter univerſos loquebar:
Audite meos ſermones mala licet patientes ſocii.
O amici, non enim ſcimus ubi occaſus, neque ubi aurora,
Neque ubi ſol hominibus lucem præſtans vadit ſub terram,
Neque ubi ſurgit: ſed conſideremus celeriter
Num quod adhuc ſit conſilium. ego autem non arbitror eſſe.
Vidi enim, ſpeculam in aſperam conſcendens,
Inſulam, quam pontus infinitus circundat:
Ipſa vero humilis jacet, fumum autem in medio
Vidi oculis per querceta denſa & ſylvam.
Sic dicebam. illis vero fractum eſt amicum cor,
Recordantibus facinorum Læſtrygonis Antiphatæ,
Cyclopiſque violentiæ magnanimi viros devorantis.
Flebant autem miſerabiliter, tenellas lacrymas profundentes.
Sed nullus profectus fiebat lugentibus.

Αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας ἐυκνήμιδας ἑταίρους
Ἠείθμεον, ἀρχὸν δ' μετ' ἀμφοτέροισιν ὄπασσα.
Τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τὼ δ' Εὐρύλοχός θεοειδής·
Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκήρει πάλλομεν ὦκα,
Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρυλόχοιο.
Βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
Κλαίοντες· κατὰ δ' ἄμμε λίπον γοόωντας ὄπιθεν.
Εὗρον δ' ἐν βήσῃσι τετυγμένα δώματα Κίρκης
Ξεστοῖσι λάεσσι, περισκέπῳ ἐνὶ χώρῳ.
Ἀμφὶ δέ μιν λύκοι ἦσθω ὀρέστεροι, ἠὲ λέοντες,
Τοὺς αὐτὴ κατέθελξεν, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
Οὐδ' οἵ γ' ὡρμήθησθω ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα πολλὰ
Οὐρῇσι μακρῇσι περισαίνοντες ἀνέσθω.
Ὡς δ' ὅταν ἀμφὶ ἄνακτα κυνες δαίτηθεν ἰόντα
Σαίνωσ'. (αἰεὶ γάρ τε φέρει μειλίγματα θυμῷ)
Ὡς τοὺς ἀμφὶ λύκοι κρατερώνυχες ἠὲ λέοντες
Σαῖνον. τοὶ δ' ἔδδεισθω, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
Ἕσθω δ' εἰνὶ θύρῃσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουσεν ἀειδούσης ὀπὶ καλῇ,
Ἱστὸν ἐποιχομένης μέγαν, ἄμβροτον· οἷα θεάων
Λεπτά τε καὶ χαρίεντα καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε Πολίτης ἡγεμὼν ἀνδρῶν,
Ὃς μοι κήδιστος ἑτάρων λέλῦ, καδνότατός τε,
Ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποιχομένη μέγαν ἱστὸν,
Καλὸν ἀοιδιάει. (δάπεδον δ' ἄπαν ἀμφιμέμυκεν)
Ἦ θεὸς, ἠὲ γυνή· ἀλλὰ φθεγγώμεθα θᾶσσον.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες.
Ἣ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο·
Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν, ὀϊόσατο δόλον εἶναι).
Εἷσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
Ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιτα καὶ μέλι χλωρὸν
Οἴνῳ Πραμνείῳ ἐκύκα. ἀνέμισγε δὲ σίτῳ
Φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοίατο πατρίδος αἴης·
Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, κατὰ συφεοῖσιν ἔρυγνυ.
Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς φωνήν τε δέμας τε,
Καὶ τρίχας· αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τὸ πάρος περ.
Ὣς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη
Πάρ ῥ' ἄκυλον βάλανόν τ' ἔβαλε, κρανόν τε χαμαιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.

Εὐρύ-

At ego bipartito omnes fortes ſocios
Numerabam, ducemque utriſque præbebam.
Alterorum ego dux eram, alterorum Eurylochus deo ſimilis.
Sortes autem in galea ferrea concuſſimus ocyus,
Exiliitque ſors magnanimi Eurylochi.
Feſtinabat autem ire, una cum eo duo & viginti ſocii
Flentes: nos etiam reliquerunt lugentes poſt ſe.
Invenerunt autem in convalle ædificatam domum Cirees
Politis lapidibus, conſpicuo in loco.
Circa ipſam autem lupi erant montani, atque leones,
Quos illa manſuefecerat, poſtquam mala medicamina dederat.
Neque illi irruerunt in viros, ſed ipſi
Caudis longis adulantes ſurrexerunt.
Ut cum circa dominum canes a convivio venientem
Adulantur: (ſemper enim fert quæ mulceant animum)
Sic circa hos lupi fortes unguibus atque leones
Adulabantur. illi vero timebant ubi viderunt ſæva monſtra.
Steterunt autem in januis deæ pulchricomæ:
Circem autem intus audiebant cantantem voce pulchra,
Telam percurrentem ingentem, divinam: qualia dearum
Subtilia & venuſta & ſplendida opera fiunt.
His vero verba *facere* cœpit Polites dux virorum,
Qui mihi chariſſimus ſociorum erat, quemque maximi faciebam.
O ſocii, intus ſane aliqua texens ingentem telam,
Pulchre canit, (pavimentum autem totum reſonat)
Aut dea, aut fœmina: quare alloquamur ocyus.
Sic dixit: illi vero allocuti ſunt vocantes.
Quæ continuo egreſſa januas aperuit ſplendidas,
Et invitabat: illi una omnes imprudenter ſequebantur:
Eurylochus autem remanſit, ſuſpicatus fraudem eſſe.
Collocavit autem introductos per ſediliaque thronoſque.
Ipſiſque caſeum, & farinam, & mel recens
Vino dulci confudit: commiſcuitque pani
Venena nocentia, ut omnino obliviſcerentur patriæ terræ.
Aſt ubi porrexitque & ebiberunt, ſtatim deinde
Virgula percutiens, intra haras concluſit.
Illi vero porcorum quidem habebant capita vocemque corpuſque,
Et ſetas: mens tamen erat firma, ut antea.
Sic hi quidem flentes concluſi ſunt: quibus Circe
Ilicis fructum glandemque projecit, & fructum corni,
Ad edendum, qualia ſues humi cubare ſueti ſemper edunt.

Εὐρύλοχ' δ' αὖψ' ἦλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
Ἀγγελίην ἑτάρων ἐρέων καὶ δακέα πότμον.
Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δυνάτο ἔπος, ἱέμενός περ,
Κῆρ ἄχεϊ μεγάλῳ βεβολημένος. ὄσσε δέ οἱ σε
Δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ὠΐετο θυμός.
Ἀλλ' ὅτε δή μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
Καὶ τότε δὴ δίλλων ἑτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον,
Ἤομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμά, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Εὕρομεν ἐν βήσῃσι τετυγμένα δώματα καλὰ
Ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπῳ ἔνι χώρῳ.
Ἔνθα δέ τις μέγαν ἶστὸν ἐποιχομένη λίγ' ἄειδεν,
Ἠὲ θεὸς, ἠὲ γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλέοντες.
Ἡ δ' αὖψ' ἐξελθοῦσα θύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει. οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρείῃσιν ἕποντο·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, ὀΐοσάμενος κακὸν εἶναι).
Οἱ δ' ἅμ' ἀϊξώθησαν ἀολλέες, ἀδέ τις αὐτῶν
Ἐξεφάνη· δηρὸν γὰρ καθήμενος ἐσκοπίαζον.
Ὡς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον
Ὤμοιϊν βαλόμην, μέγα, χάλκεον· ἀμφὶ δὲ τόξα.
Τὸν δ' αὖψ' ἰθύγεα αὐτὸν ὁδὸν ἡγήσασθαι.
Αὐτὰρ ὅγ' ἀμφοτέρῃσι λαβὼν ἐλίασετο γούνων,
Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Μή μ' ἄγε κεῖσ' ἀέκοντα· σέθεν δ' ἐφατρεφέες, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ.
Οἶδα γὰρ ὡς ὅτ' αὐτὸς ἐλάσσεαι, ὅτε πὴν ἄλλον
Ἄξεις σῶν ἑτάρων. ἀλλὰ ξὺν τοῖσδεσι θᾶσσον
Φύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ.
Ὡς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Εὐρύλοχ', ἦτοι μὲν σὺ μένε' αὐτοῦ τῷδ' ἔνι χώρῳ
Ἔσθων καὶ πίνων κοίλῃ παρὰ νηῒ μελαίνῃ·
Αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι, κρατερὴ δέ μοι ἕπλετ' ἀνάγκη.
Ὡς εἰπὼν παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἠδὲ θαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον ἰὼν ἱερὰς ἀνὰ βήσας
Κίρκης ἴξεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
Ἔνθά μοι Ἑρμείας χρυσόῤῥαπις ἀντεβόλησεν
Ἐρχομένῳ προὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικὼς
Πρῶτον ὑπηνήτῃ, τῷπερ χαριεστάτη ἥβη·
Ἔν τ' ἄρα μοι φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Πῇ δ' αὖτως δύστηνε δι' ἄκριας ἔρχεαι οἷος,
Χώρου ἄϊδρις ἐών; ἕταροι δέ τοι οἵδ' ἐνὶ Κίρκης
Ἔρχαται, ὥστε σύες πυκινὰς καθυμαίνας ἔχοντες.
Ἦ τὰς λυσόμενος δὴν ἔρχεαι; οὐδέ σε φημὶ

285 Αὖ-

Eurylochus autem continuo venit celerem ad navem nigram,
Nuncium de ſociis relaturus & amarum fatum:
Sed neque proloqui quibat verbum, cupidus licet,
Cor dolore ingenti perculſus. eique oculi
Lacrymis implebantur, luctum enim præ ſe ferebat animus.
Sed cum ei omnes inſtaremus interrogantes,
Tunc cæterorum ſociorum narravit exitium:
Ivimus, ut juſſeras, per querceta, inclyte Ulyſſes:
Invenimus in vallibus fabricatas ædes pulchras
Politis lapidibus, conſpicuo in loco.
Illic quædam magnam telam texens argute canebat,
Aut dea, aut mulier: illi vero alloquebantur vocantes eam.
Quæ continuo egreſſa fores aperuit ſplendidas,
Et vocabat. ſimul omnes illi per imperitiam ſequebantur:
At ego ſubſtiti, ratus dolum eſſe.
Illi vero ſimul evanuerunt univerſi, neque quiſquam eorum
Apparuit: diu autem deſidens ſpectabam.

Sic ait. at ego gladium quoque argenteis clavis confixum
Humeris appoſui, ingentem, ferreum: circum etiam arcum.
Illumque continuo juſſi eandem viam ducere.
At ille ambabus prehendens precabatur genua,
Et me flens verbis alatis alloquebatur:

Ne me duc illuc invitum o Jovis alumne, ſed relinque hic.
Novi enim quod neque ipſe redibis, neque quenquam aliorum
Abduces tuorum ſociorum. ſed cum iſtis ocyus
Fugiamus: adhuc enim effugeremus malam diem.

Sic ait. at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Eurylоche, equidem tu manè iſthic hoc in loco
Edens & bibens cavam apud navem nigram:
At ego vadam, dura enim mihi adeſt neceſſitas.
Sic fatus ab nave ego diſcedebam atque mari.
Sed cum jam eram pergens ſacràs per valles
Circes perventurus veneficæ ad magnam domum,
Ibi mihi Mercurius aureo caduceo *inſignis* obviam venit
Incedenti ad domum, adoleſcenti viro ſimilis
Primum pubeſcenti, cujus gratiſſima eſt pubertas:
Manuique mihi inhæſit, verbumque dixit, & compellavit:
Quorſum ſic temere o infelix per juga incedis ſolus,
Locorum ignarus? ſocii autem tibi illi in Circes *ædibus*
Concluſi ſunt, ut ſues permunita latibula inhabitantes.
An hos liberaturus huc venis? neque te autumo

Αὐτ' νοσίσειν, μενέεις ϑ σὺ ἔνθά πϱ ἄλλοι.
Ἀλλ' ἄγε δή σε κακῆϕ ἐκλύσομαι ἠϑ σαώσω·
Τῇ τόδε φάρμακον ἐσθλὸν, ἔχων δ' ἐς δώματα Κίρκης
Ἔρχεο, ὅ κέν τοι κρατὸς ἀλαλκήσει κακὸν ἦμαρ.
Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δλώεα Κίρκης·
Τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα σίτῳ.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς θέλξαι σε δυνήσεται· οὐ γὰϱ ἑάσει
Φάρμακον ἐσθλὸν ὅ τοι δώσω. ἐρέω ϑ ἔπος·
Ὁππότε κεν Κίρκη σ' ἐλάσῃ ϖεμμήκεϊ ῥάβδῳ,
Δὴ τότε σὺ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος ϖαϱὰ μηρῷ,
Κίρκῃ ἐπαΐξαι, ὥς κτίμεναι μενεαίνων.
Ἣ δέ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·
Ἔνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπδηήναδαι δεῦ δηλὼ,
Ὄφρα κέ τοι λύσῃ τ' ἐτάρους, αὐτόν τε κομίσῃ.
Ἀλλὰ κέλεδαί μιν μακάρων μέγα ὅρκον ὀμόσαι,
Μή τι τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλδσέμεν ἄλλο,
Μή σ' ἀπογυμνωδέντα κακὸν κ᾽ ἀνίωρα δείη.
Ὣς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης,
Ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτῆ ἔδειξεν.
Ῥίζῃ μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι ϑ εἴκελον ἄνθος·
Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί. χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν
Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.
Ἑρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη ϖρὸς μακρὸν Ὄλυμπον,
Νῆσον ἀν' ὑλήεσσαν· ἐγὼ δ' ἐς δώματα Κίρκης
Ἤϊα. πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κιόντι.
Ἔστην δ' εἰνὶ ϑύρῃσι ϑεᾶς καλλιπλοκάμοιο·
Ἔνθα στὰς ἐβόησα, ϑεὰ δέ μ' ἔκλυεν αὐδῆς.
Ἣ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα ϑύρας ὤϊξε φαεινὰς,
Καὶ κάλει· αὐτὰϱ ἐγὼν ἑπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Εἶσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ϑρόνου ἀργυροήλου,
Καλὸν, δαιδαλέον· ὑπὸ ϑ ϑρῆνυς ποσὶν ἦεν.
Τεῦξε δέ μοι κυκεῶ χρυσείῳ δέπαϊ ὄφρα πίοιμι·
Ἐν δέ τε φάρμακον ἧκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ ϑυμῷ.
Αὐτὰϱ ἐπεὶ δῶκέν τε, κ᾽ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔϑελξεν,
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Ἔρχεο νῦν συφεόνδε, μετ' ἄλλων λέξον ἑταίρων.
Ὣς φάτ'· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσσάμενος ϖαϱὰ μηρῷ,
Κίρκῃ ἐπήϊξα, ὥς κτάμεναι μενεαίνων.
Ἣ ϑ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε, κ᾽ λάβε γούνων,
Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα ϖτερόεντα ϖροσηύδα,
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠϑ τοκῆες;

Θαῦ-

Ipſum rediturum eſſe, manebis enim tu ubi utique alii.
Sed age jam te ex malis exſolvam atque ſervabo:
Accipe hoc medicamen bonum, retinens autem ad domum Circes
Vade, quod tibi a capite avertat malum diem.
Omnia autem tibi dicam pernicioſa conſilia Circes:
Apparabit tibi mixturam, injiciet vero medicamina in panem.
Sed neque ſic labefacere te poterit: non enim permittet
Remedium bonum quod tibi dabo. dicam vero ſingula:
Quando Circe te percutiet prælonga virga,
Tum ſcilicet tu gladium acutum extrahens a femore,
In Circen irrue, perinde atque interficiendi cupidus:
Illa vero te ſubtimeſcens invitabit ad concubitum:
Ibi tu neutiquam deinde recuſa deæ lectum,
Ut tibi diſſolvatque ſocios: ipſumque *te benigne* curet:
Sed jube ipſam beatorum magnum juramentum jurare,
Haud ullum tibi ipſi detrimentum malum paraturam ſe aliud,
Ne te nudatum malum & effœminatum faciat.
Sic locutus præbuit medicamentum Mercurius,
Ex terra evulſum, & mihi naturam ejus monſtravit.
Radice quidem nigrum erat, lacti vero ſimilis flos:
Moly autem ipſum vocant dii. difficileque effoſſu
Viris utique mortalibus: dii autem omnia poſſunt.
Mercurius quidem poſt *hæc* diſceſſit ad magnum olympum,
Per inſulam ſylvoſam: ego autem ad domum Circes
Ibam. multaque mihi cor cogitabat eunti.
Conſtiti autem pro foribus deæ cirratæ:
Ibi ſtans clamavi, dea autem meam exaudivit vocem.
Quæ ſtatim egreſſa fores aperuit ſplendidas,
Et invitabat: at ego ſequebar mœrens corde.
Collocavit autem me introducens in ſedili argenteo clavis,
Pulchro, fabrefacto: ſcabellumque ſub pedibus erat.
Adornavit autem mihi mixturam aureo poculo ut biberem:
Et medicamen immiſit, mala meditans in animo.
Sed poſtquam dedit, & ebibi, neque me labefecit,
Virgula feriens, verbumque dixit, & compellavit:
Abi nunc in haram, cum cæteris cuba ſociis.
Sic ait. ego autem gladium acutum ſtringens a femore,
In Circen irrui, tanquam occidere cogitans.
Illa vero magnum exclamans ſubtercurrit, & prehendit genua,
Et me lamentans verbis volatilibus allocuta eſt:
Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs atque parentes?

Θαῦμά μ' ἔχει ὡς ὔπ πιὼν τύδε φάρμακ' ἐθέλχθης!
Οὐδ γὰρ κέδέ πις ἄλλος ἀνὴρ τύδε φάρμακ' ἀνέτλη
Ὅς κε πίῃ, ἢ ῥῶτον ἀμείψεται ἕρκος ὀδόντων.
Σοὶ δέ πις ἐν στήθεσσιν ἀκήλητος νόος ἔξίν.
Ἦ σύγ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πολύτροπος, ὃν τέ μοι αἰεὶ
Φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόῤῥαπις Ἀργειφόντης,
Ἐκ Τροίης ἀνιόντα θοῇ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ κολεῷ μὲν ἄορ θέο, νῶϊ δ' ἔπειτα
Εὐνῆς ἡμετέρης ὀπιβήσομεν, ὄφρα μιγέντε
Εὐνῇ ἢ φιλότητι, πεπείθομεν ἀλλήλοισιν.
Ὣς ἔφατ', αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ὦ Κίρκη, πῶς γάρ με κέλῃ σοὶ ἤπιον εἶναι;
Ἦ μοι σοῦς μὲν ἔθηκας ἑνὶ μεγάροισιν ἑταίρους·
Αὐτὴ δ' ἐνθάδ' ἔχουσα δολοφρονέουσα κελεύεις
Εἰς θάλαμόν τ' ἰέναι, ἢ σῆς ὀπιβήμεναι εὐνῆς,
Ὄφρά με γυμνωθέντα, κακὸν ἢ ἀνιήρα θείης;
Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοιμι τεῆς ὀπιβήμεναι εὐνῆς,
Εἰ μή μοι τλαίης γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Μή ποι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλεύσεμεν ἄλλο.
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυεν ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὄμοσέν τε τελέτησέν τε τ' ὄρκιον,
Καὶ τότ' ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην καλλιπλοκάμοιο εὐνῆς.
Ἀμφίπολοι δ' ἄρα κεδναὶ ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
Τέσσαρες, αἳ οἱ δῶμα κάτα δρήσειραι ἔασι.
Γίνονται δ' ἄρα ταί γ' ἔκ τε κρηνέων, ἀπό τ' ἀλσέων,
Ἔκ θ' ἱερῶν ποταμῶν, οἵ τ' εἰς ἅλαδε προρέουσι.
Τάων ἡ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἐνὶ ῥήγεα καλὰ,
Πορφύρεα καθύπερθε, ὑπένερθε δ' ἔβαλλε τάπητας.
Ἡ δ' ἑτέρη προπάροιθε θρόνων ἐπίταμνε τραπέζας
Ἀργυρέας, ἐπὶ δέ σφι τίθει χρύσεια κάνεια.
Ἡ δ' τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
Ἡδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δ' χρύσεια κύπελλα.
Ἡ δ' τετάρτη ὕδωρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ὑπέκαιε
Πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· ἰαίνετο δ' ὕδωρ.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσεν ὕδωρ ἐνὶ λουτροῖσι χαλκῷ,
Ἐς ῥ' ἀσάμινθον ἔσασα, λόεν ἐκ τρίποδος μεγάλοιο,
Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατός τε καὶ ὤμων,
Ὄφρά μοι ἐκ κάματον θυμοφθόρον εἵλετο γυίων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ λάσσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα·
Εἷσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα θρόνου ἀργυροήλου,

Κα-

Stupor me tenet quod, cum biberis hæc medicamina, haud labefactus es.
Neque enim quiſquam alius vir hæc medicamina ſuſtinuit
Quicumque hauſerit, & primum tranſmiſerit per ſeptum dentium.
Tibi vero aliqua in pectoribus indomita mens eſt.
Certe tu Ulyſſes es verſutus, quem mihi ſemper
Prædixit venturum aureæ virgæ dominus Mercurius,
Ex Troja reverſum celeri cum nave nigrâ.
Sed age ſane in vaginam gladium pone, nos vero deinde
Lectum noſtrum conſcendamus, ut commixti
Lecto & amore, confidamus invicem nobis.
Sic ait, at ego ipſam excipiens alloquebar:
O Circe, quo pacto me jubes tibi mitem eſſe?
Quæ mihi ſues quidem feciſti in domibus ſocios:
Ipſum autem hic detinens, doloſa jubes
Ad thalamum ire, & tuum conſcendere lectum,
Ut me nudatum, malum & effœminatum facias?
Haud equidem ego volo tuum conſcendere lectum,
Niſi mihi ſuſtineas dea magnum juramentum jurare,
Nullum mihi damnum malum machinaturam te aliud.
Sic dicebam. illa vero continuo juravit ut jubebam.
At poſtquam juravit perfecitque jusjurandum,
Tum ego Circes conſcendi perpulchrum lectum.
Ancillæ autem fidæ in domo ſatagebant
Quatuor, quæ ei per domum miniſtræ erant.
Naſcuntur autem hæ ex fontibus, & a nemoribus,
Et ex ſacris fluminibus, quæ in mare profluunt.
Harum una quidem injecit ſedilibus tincta ſtragula pulchra,
Purpurea ſuperne, inferne lintea candida ſubjecit:
Altera vero ante ſedilia explicuit menſas
Argenteas, eiſque impoſuit aureas lances:
Tertia vero cratere mellifluum vinum miſcebat
Dulce in argenteo, diſtribuit autem aurata pocula:
Quarta vero aquam ferebat, & ſuccendit ignem
Multum ſub tripode magno: calefiebat autem aqua.
Aſt ubi jam ferbuit aqua in ſplendido aheno,
In labrum mittens me, lavit ex tripode magno,
Animo *meo* gratum ſpargens per caputque & humeros,
Donec mihi laſſitudinem animi peſtem exemit membris.
Aſt ubi lavit, & unxit pingui oleo,
Meque læna pulchra induit atque tunica:
Collocavit me introductum in ſedili argenteo clavos

Pul-

Καλῇ, δαιδαλέῃ· ὑπὸ δ᾽ ἠρίῳυς ποσὶν ἧεν.
Χέρνιβα δ᾽ ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρυσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· πρῆσε δ᾽ ἐΰξοον ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ᾽ αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρυσα,
Εἴδατα πολλὰ ἔθηκε παρειμένη ἐνθάδε καὶ ἔνθα.
Ἐσθέμεναι δ᾽ ἐκέλευεν· ἐμῷ δ᾽ οὐκ ἤρεσε θυμῷ.
Ἄλλ᾽ ἧμαι ἀλλοφρονέων, κακὰ δ᾽ ὄσσετο θυμός.
Κίρκη δ᾽ ὡς ἐνόησεν ἐμ᾽ ἥμενον, οὐδ᾽ ἔτι σίτῳ
Χεῖρας ἐΐσαντα, συγδὸν δέ με πείθεσκε ἔχοντα,
Αἴ, χι παρεσαμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τίφθ᾽ ὕτως Ὀδυσεῦ κατ᾽ ἄρ᾽ ἕζεαι ἶσος ἀναύδῳ,
Θυμὸν ἔδων, βρώμης δ᾽ οὐκ ἅπτεαι οὐδὲ ποτῆτος;
Ἦ πού πω δόλον ἄλλον ὀΐεαι, οὐδέ τι σε χρὴ
Δειδίμεν· ἤδη γάρ τοι ἀπώμοσα κρητδὸν ὅρκον.
Ὣς ἔφατ᾽. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ ὅς ἐναίσιμος εἴη,
Πρὶν τλαίη πάσασθαι ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Πρὶν λύσασθ᾽ ἑτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι;
Ἀλλ᾽ εἰ δὴ προφρασσα πιεῖν φαγέμεν τε κελεύεις,
Λῦσον, ἵν᾽ ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἑτάρους ἑτάρους.
Ὣς ἐφάμην. Κίρκη δ᾽ ἐκ μεγάροιο βεβήκει
Ῥάβδον ἔχουσ᾽ ἐν χερσί, θύρας δ᾽ ἀνέῳξε συφειοῦ·
Ἐκ δ᾽ ἔλασεν σιάλοισιν ἐοικότας ἐννεώροισιν.
Οἱ μὲν ἔπειτ᾽ ἔστησαν ἐναντίοι· ἡ δ᾽ ἀνὰ τοὺς
Ἐρχομένη προσάλειφεν ἑκάστῳ φάρμακον ἄλλο.
Τῶν δ᾽ ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἃς πρὶν ἔφυσε
Φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·
Ἄνδρες δ᾽ αὖθ᾽ ἐγένοντο νεώτεροι ἢ πάρος ἦσαν,
Καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσοράασθαι.
Ἔγνωσάν δέ με κεῖνοι, ἕπου τ᾽ ἐν χερσὶν ἔκαστος·
Πᾶσιν δ᾽ ἱμερόεις ὑπέδυ γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβιζε. θεὰ δ᾽ ἐλέαιρε καὶ αὐτή.
Ἠδέ μ᾽ ἄγχι σᾶσα προσηύδα δῖα θεάων,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν᾽ Ὀδυσεῦ,
Ἔρχεο νῦν ὁδὸν νῆα θοὴν καὶ ἶνα θαλάσσης·
Νῆα μὲν ἀρ πρώτιστον ἐρύσσατε καὶ σάον ἐρέτην δὲ,
Κτήμασι δ᾽ ἐν σπέεσι πολάσσατε, ὅπλα τε πάντα·
Αὐτὸς δ᾽ αὖθ᾽ ἵεναι, καὶ ἄνα, ἐν ἑτάρους ἑτάρους.
Ὣς ἔφατ᾽· αὐτὰρ ἐμοιγ᾽ ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ·
Βλῶ δ᾽ ἴεναι ὁδὸν νῆα θοὴν καὶ ἶνα θαλάσσης·

Εὗ-

Pulchro, fabrefacto: ſcabellumque ſub pedibus erat.
Aquam autem ancilla gutto infundebat ferens
Pulchro, aureo, ſuper argenteo lebete,
Ad lavandum: juxta autem politam explicuit menſam.
Panem autem pudica proma appoſuit ferens,
Edulia multa apponens, gratificans de præſentibus.
Edere autem juſſit: meo tamen non placebat animo.
Sed ſedebam alia cogitans, mala enim prævidebat animus.
Circe autem ut animadvertit me ſedentem, neque ad cibum
Manum porrigentem, gravem autem me dolorem habentem,
Prope aſtans verba volatilia dixit:
Quid ſic Ulyſſes ſedes ſimilis muto,
Animum rodens? cibum autem non attingis neque potum?
Certe aliquem dolum alium times, neque te oportet
Timere: jam enim juravi tibi firmum juramentum.
Sic ait. at ego ipſam excipiens dixi:
O Circe, quis enim vir, qui æquus & juſtus ſit,
Prius ſuſtineat guſtare cibum atque potum,
Antequam ſolverit ſocios & præ oculis viderit?
Sed ſi nempe benigna bibere edereque jubes,
Solve, ut oculis videam perdilectos ſocios.
Sic dicebam. Circe autem ex ædibus ibat
Virgam habens in manu, foreſque aperuit haræ:
Exegitque porcis ſimiles novem annorum.
Illi quidem continuo ſtabant oppoſiti: ipſa autem per eos
Incedens adunxit unicuique medicamen aliud.
Eorumque membris pili defluebant, quos ante produxerat
Medicamen exitiale, quod ipſis dederat auguſta Circe:
Virique ſtatim fiebant juniores quam antea fuerant,
Et multo pulchriores & majores aſpectu.
Agnoverunt autem me illi, hæſeruntque in manibus quiſque:
Omnibus autem dulcis ſubortus eſt luctus, circumque domus
Horrendum reſonabat. dea vero miſerta eſt & ipſa:
Quæ prope me ſtans locuta eſt dia dearum:
Generoſe Laertiade multiſcie Ulyſſes,
Vade nunc ad navem celerem & ad littus maris:
Navem quidem omnium primum ſubducite ad continentem,
Poſſeſſioneſque in ſpeluncas propius ferte, armaque omnia:
Ipſe autem ſtatim revertere, & adduc dilectos ſocios.
Sic ait. at mihi perſuaſus eſt animus generoſus.
Inſtitique ire ad navem celerem & littus maris:

In-

Εὗρον ἔπειτ' ὀπὶ νηὶ θοῇ ἑλίπρας ἑταίρους
Οἴκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
Ὡς δ' ὅταν ἀγραυλοι πόρκες περὶ βῶς ἀγελαίας
Ἐλθόσας εἰς χόωρον, ἐπιὴν βοτάνης κορέσωνται,
Πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐνωπαί· οὐδέ τι σηκοὶ
Ἴσχυσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
Μητέρας· ὣς ἐμὲ κεῖνοι ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
Δακρυόεντες ἔχυντο. δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς
Ὡς ἔμεν ὡς εἰ πατρίδ' ἱκοίατο καὶ πόλιν αὐτῆς
Τρηχείης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἔτραφεν ἠδ' ἐγένοντο.
Καί μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Σοὶ μὲν νοσήσαντι διοτρεφὲς ὡς ἐχάρημεν
Ὡς εἴ τ' εἰς Ἰθάκην αφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἄγε δὴ ἄλλων ἑτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
Ὡς ἔφαν. αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσιν·
Νῆα μὲν ἄρ πάμπρωτον ἐρύσομεν ἠνορέῃ δε,
Κτήματά τ' ἐν ἀσπέσι πελάσομεν, ὅπλά τε πάντα.
Αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἕπεσθαι,
Ὄφρα ἴδηθ' ἑτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης
Πίνοντας καὶ ἔδοντας· ἐπισταμένην γὰρ ἔχουσιν.
Ὡς ἐφάμην. οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Εὐρύλοχος δέ μοι οἶος ἐρύκανε πάντας ἑταίρους,
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἆ δειλοί, πόσ' ἴμεν; τί κακὸν μέμονεν τόδε ἔργον,
Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι; ἤ κεν ἅπαντας
Ἢ σῦς ἠὲ λύκους ποιήσεται, ἠὲ λέοντας,
Οἵ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκῃ,
Ὥσπερ Κύκλωψ ἔρξε, ὅτε οἱ μέσαυλον ἵκοντο
Ἠμέτεροι ἕταροι, σὺν δ' ὁ θρασὺς εἵπετ' Ὀδυσσεύς.
Τόνγε καὶ κεῖνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.
Ὡς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώγε μετὰ φρεσὶ μερμήριξα,
Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ,
Τῷ οἱ ἀποτμήξας κεφαλὴν ἐδάς δε πελάσσαι,
Καὶ πηῷ περ ἐόντι μάλα χεδόν. ἀλλά μ' ἑταῖροι
Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος,
Διογενές, τῆνον μὲν ἐάσομεν, εἰ σὺ κελεύεις,
Αὐτῆ πὰρ νηί τε μένειν καὶ νῆα ἐρύσθαι·
Ἡμῖν δ' ἡγεμόνευε ἱερὰ πρὸς δώματα Κίρκης.
Ὡς φάμενοι, παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἡϊόϊ θαλάσσης.
Οὐδ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηὶ λέλειπτο,
Ἀλλ' ἕπετ'· ἔδδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαγλον ἐνιπήν.

Τό-

Inveni deinde juxta navem celerem dilectos ſocios
Miſerabiliter lugentes, tenellas lacrymas profundentes.
Ac veluti villaticæ vitulæ circum vaccas armentales
Venientes ad mandram, poſtquam herbæ ſaturæ ſunt,
Omnes ſimul vitulantur adverſum : neque amplius ſtabula
Detinent, ſed multum mugientes circum currunt
Matres: ſic *circum* me illi ubi viderunt oculis,
Lacrymantes effundebantur. putabatque ipſorum animus
Ita eſſe quaſi in patriam veniſſent & urbem ſuam
Aſperæ Ithacæ, ubi nutriti ſunt atque nati:
Et me lugentes verbis volatilibus alloquebantur:
Tibi quidem redeunti Jovis alumne ſic gratulamur
Perinde atque ſi in Ithacam veniſſemus patriam terram:
Sed age cæterorum ſociorum narra interitum.
Sic dicebant. aſt ego alloquebar blandis verbis:
Navem quidem omnium primum ſubducamus in littus,
Bonaque in ſpeluncis reponamus, armaque omnia.
Vos autem accelerate me una univerſi ſequi,
Ut videatis ſocios ſacris in ædibus Circes
Bibentes & comedentes. copiam enim habent.
Sic dicebam. illique celeriter meis verbis obediebant.
Eurylochus tamen ſolus mihi detinebat omnes ſocios,
Et eos compellando, verbis volucribus allocutus eſt:
Ah miſeri, quo imus? quid mala concupiſcitis iſta,
Circes ad ædes ut deſcendatis? quæ omnes
Aut ſues aut lupos reddet, aut leones,
Qui ei magnam domum cuſtodiamus etiam neceſſario,
Ut Cyclops fecit, quando ei *ad* caulam venerunt
Noſtri ſocii, unaque hic audax ſecutus eſt Ulyſſes.
Huius enim etiam illi inſipientia perierunt.
Sic ait. at ego in mente conſtituebam,
Stringens longum gladium craſſo a femore,
Hoc ei abſcindens caput ad ſolum dejicere,
Tametſi conſanguinitate proximo. ſed me ſocii
Mollibus verbis retinebant aliunde alius:
Jovis alumne, hunc quidem ſinamus, ſiquidem tu jubes,
Hic juxta navem manere & navem cuſtodire:
Nobis autem dux eſto ſacram ad domum Circes.
Sic locuti, ab nave aſcendebant atque mari.
Neque tamen Eurylochus cavam apud navem relinquebatur,
Sed ſequebatur: timebat enim meas atroces minas.

In-

Τόφρα ϑ τὰς ἄλλας ἑτάρας ἐν δώμασι Κίρκη
Ἐνδυκέως λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ.
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας ἕλας βάλεν, ἠϑ χιτῶνας.
Δαινυμένους δ' ἄρα πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον, φράσσαντό τε πάντα,
Κλαῖον ὀδυρόμενοι, πὰρὶ δ' ἴσταχίζετο δῶμα.
Ἠδέ μιν ἄγχι σᾶσα παρασπὰς δῖα ϑεάων,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν ϑαλερὸν γόον ὄρνυτε. οἶδα καὶ αὐτὴ
Ἢ μὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
Ἠδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἔνι χέρσῳ.
Ἀλλ' ἄγετ' ἐσθίετε βρώμην, καὶ πίνετε οἶνον,
Εἰσόκεν αὖτις ϑυμὸν ἐνὶ στήϑεσσι λάβητε,
Οἷον ὅτε πρῶτον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
Τρηχείης Ἰϑάκης· νῦν δ' ἀσχελέες καὶ ἄϑυμοι
Αἰεὶ ἄλης χαλεπῆς μεμνημένοι· οὐδέ ποϑ' ὑμῖν
Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπεὶ μάλα πολλὰ πέποσϑε.
Ὣς ἔφαϑ'. ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείϑετο ϑυμὸς ἀγλαΐηπερ.
Ἔνϑα μὲν ἤματα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Ἤμεϑα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέϑυ ἡδύ.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔλυε, περὶ δ' ὧραι ἔτραπον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα μακρὰ τελέϑη,
Καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφην ἑείνρες ἑταῖροι,
Δαιμόνι', ἤδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης,
Εἴ τοι ϑέσφατόν ἐστι σαωϑῆναι, καὶ ἱκέσϑαι
Οἶκον ἐς ὑψόροφον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς ἔφαν. αὐτὰρ ἐμοιγ' ἐπεπείϑετο ϑυμὸς ἀγλαΐηπερ.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἤμεϑα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέϑυ ἡδύ.
Ἤμῳ δ' ἠέλιῳ καταδύντι, καὶ ὄρφνη ἐπέλϑεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ὀπιβὰς περικαλλέα δίνης,
Γούνων ἑλιτάνδσα. ϑεὰ δέ μοι ἔκλυεν αὐδῆς.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Ὦ Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν ἣν περ ὑπέσχες,
Οἴκαδε πεμψέμεναι. ϑυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἤδη,
Ἠδ' ἄλλων ἑτάρων, οἳ μοι φϑινύϑουσι φίλον κῆρ,
Ἀμφ' ἐμὲ ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύγε νόσφι γένηαι.
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα ϑεάων,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῷ ἔνι μίμνετε οἴκῳ.

Interea vero cæteros ſocios in domo Circe
Studioſe lavitque, & unxit pingui oleo,
Circumque lænas induit, atque tunicas.
Epulantes autem pulchre omnes invenimus intra ædes.
Hi vero poſtquam inviçem conſpexerunt, reputaruntque omnia,
Flebant lugentes, undiquaque autem reſonabat domus.
Illa vero prope me ſtans alloquebatur dia dearum:
Divine Laertiade verſute Ulyſſes,
Ne amplius nunc tenellum luctum excitetis. novi & ipſa
Partim quot in ponto paſſi eſtis dolores piſcoſo,
Partim quot inimici viri mala tibi intulerunt in continente.
Sed agite comedite cibum, & bibite vinum,
Donec denuo animum intra præcordia receperitis,
Qualem *habebatis* cum primum relinqueretis patriam terram
Aſperæ Ithacæ: nunc vero aridi *laſſitudine eſtis* & triſtes
Semper erroris duri memores: neque unquam vobis
Animus eſt in lætitia, quia multa paſſi eſtis.
Sic ait. nobiſque mox perſuaſus eſt animus generoſus.
Hic quidem diebus omnibus integrum in annum
Sedimus epulantes carnes immenſas & ſuave vinum:
Sed quando jam annus erat, & circumvertebantur horæ,
Menſibus exactis, & dies longi perfecti erant,
Tunc me evocantes alloquebantur perchari ſocii:
Infelix, jam nunc memor eſto patriæ terræ,
Si tibi fatale eſt ſervari, atque pervenire
Domum in excelſam & tuam in patriam terram.
Sic dicebant. at mihi perſuaſus eſt animus generoſus.
Sic tum quidem tota die ad ſolis occaſum
Sedimus epulantes carnes infinitas & ſuave vinum:
Quando vero ſol occidit, & caligo advenit,
Illi quidem dormierunt per ædes obſcuras:
At ego Circes inſcendens perpulchrum lectum,
Ad genua ſupplex rogavi: dea vero meam audivit vocem:
Et ipſam compellans verba volatilia dixi:
O Circe, perfice mihi promiſſionem quam promiſiſti,
Ad domum miſſuram. animus enim mihi impellitur jam,
Atque cæterorum ſociorum, qui mihi affligunt charum cor,
Circa me lamentantes, quandocunque tu abes.
Sic dicebam. illa continuo excepit dia dearum,
Divine Laertiade vaferrime Ulyſſes,
Ne amplius nunc inviti mea manete in domo:

Sed

Ἀλλ' ἄλλῃ χρὴ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἱκέσθαι
Εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαυνῆς Περσεφονείης,
Ψυχῆς χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο,
Μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι.
Τῷ καὶ τεθνειῶτι νόον πόρε Περσεφόνεια
Οἷῳ πεπνύσθαι· τοὶ δ', σκιαὶ ἀΐσσουσιν.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
Κλαῖον δ' ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
Ἤθελ' ἔτι ζώειν καὶ ὁρᾶν φάος ἠελίοιο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
Καὶ τότε δή μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Ὦ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτῃ ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
Εἰς Ἄϊδος δ' οὔπω τις ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ.
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
Διογενὲς Λαρτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Μή τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ τῇ νηὶ μελέσθω·
Ἱστὸν μὲν σήσας, ἁνὰ δ' ἱστία λευκὰ πετάσας,
Ἧσο. τὸν δέ τοι πνοιὴ Βορέαο φερήσιν.
Ἀλλ' ὅππότ' ἂν δὴ νηὶ δι' Ὠκεανοῖο περήσῃς,
Ἔνθ' ἀκτή τε λάχεια καὶ ἄλσεα Περσεφονείης,
Μακραί τ' αἰγείροι, καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι,
Νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' Ὠκεανῷ βαθυδίνῃ,
Αὐτὸς δ' εἰς ἀΐδεω ἰέναι δόμον ἀρήϊστα.
Ἔνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ῥέουσι
Κωκυτός θ', ὅς δὴ συγὸς ὕδατός ἐστιν ἀπορρώξ,
Πέτρη τε, ξυνέουσί τε δοῦω ποταμῶν ἐριβρόμω.
Ἔνθα δ' ἐπειθ' ἥρως μεμφθεὶς πέλας, ὡς σε κελεύω,
Βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε πυγούσιον ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ἀμφ' αὐτῷ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσι νεκύεσσι,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνῳ,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ὄπι δ' ἄλφιτα λευκὰ παλύνειν.
Πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
Εὐχετάσθαι δ' Ἰθάκῃσι, σεῖραν βοῦν ἥτις ἀρίστη
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερεύσεμεν οἴῳ,
Παμμέλαιναν, ἣ μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ χῆσι λίσῃ κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
Ἔνθ' ὄϊν ἀρνειὸν ῥέζειν θῆλύν τε μέλαινάν τε,
Εἰς Ἔρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι,
Ἱέμενος ποταμοῖο ῥοάων. ἔνθα δὲ πολλαὶ
Ψυχαὶ ἀλάσονται νεκύων κατατεθνειώτων.

Sed aliam oportet primum viam perficere, & pervenire
In Plutonis domos & sævæ Proserpinæ,
Animam consulturos Thebani Tiresiæ,
Vatis cæci, cujus præcordia integra sunt.
Ei etiam mortuo mentem tribuit Proserpina
Solus ut saperet: reliqui autem umbræ volitant.
Sic ait. at mihi fractum est meum cor:
Flebam autem in lecto sedens, neque animus
Volebat amplius vivere & videre lumen solis.
Ast ubi flendo volutandoque saturatus eram,
Tunc scilicet ipsam verbis excipiens alloquebar:
O Circe, quisnam hanc viam præibit?
In Plutonis domos enim nemo unquam pervenit nave nigra.
Sic dixi. illa continuo respondit dia dearum:
Divine Laertiade versute Ulysses,
Minime tibi ducis desiderium apud navem curæ sit.
Quin malo erecto, velisque albis expansis,
Sede: illam enim tibi flatus Boreæ feret.
Sed cum jam nave per Oceanum trajeceris,
Ubi littusque molle & nemora Proserpinæ,
Longæque populi, & salices steriles,
Navem quidem illic siste in Oceanum vorticosum,
Ipse autem in Plutonis eas domum obscuram.
Ubi & in Acherontem Pyriphlegethonque confluunt
Cocytusque, qui scilicet Stygis aquæ est rivus,
Et rupes, confluensque duorum fluviorum *est* murmurantium.
Ibi deinde Heros accedens prope, ut te jubeo,
Fossam fode cubitalem quaquaversum.
Circa illam libamen funde omnibus manibus,
Primum mulso, deinde etiam dulci vino,
Tertium autem aqua: insuper autem farinam albam misce.
Multa vero supplicato manium inanibus capitibus,
Te reversum in Ithacam, sterilem vaccam quæ optima *sit*
Sacrificaturum domi tuæ, pyramque impleturum rebus bonis.
Tiresiæ vero seperatim arietem sacrificaturum soli,
Prorsus nigrum, qui inter oves excellit vestras.
Ast ubi precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,
Ibi tum ovem marem sacrifica fœmellamque nigram,
Ad Erebum convertens, ipse autem seorsim aversus sis,
Contendens ad fluvii fluenta. ibi vero multæ
Animæ accedent manium defunctorum.

Δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας καὶ ἀνώξας
Μῆλα τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσταγμένα νηλεῖ χαλκῷ
Δείρωτας καπυκῆαι, ἐπεύξασθαι δ' θεοῖσιν,
Ἰφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
Αὐτὸς δ' ξίφος ὀξὺ ἐρυσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἧσθαι, μηδ' ἐᾶν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἔνθά τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται ὄρχαμε λαῶν,
Ὅς κέν τοι εἴπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
Νόστον θ', ὡς ὄφρα πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα.
Ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δ' χρυσόθρονος ἦλυθεν ἠώς.
Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσεν.
Αὐτὴ δ' ἀργύφεον φᾶρος μέγα ἔννυτο νύμφη
Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δ' ζώνην βάλετ' ἰξυΐ,
Καλὴν, χρυσείην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δώματ' ἰὼν ὤτρυνον ἑταίρους,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραστὰς ἄνδρα ἕκαστον,
Μηκέτι νῦν ἔμπαιον ἀωτεῖτε γλυκερὸν ὕπνον·
Ἀλλ' ἴομεν· δή γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
Ὣς ἐφάμην. τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.
Οὐδ' μὲν κἀδ' ἔνθεμπερ ἀπήμονας ἦγον ἑταίρους·
Ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὐδέ τι λίην
Ἀλκιμος ἐν πολέμῳ, οὔτε φρεσὶν ἦσιν ἀρηρώς,
Ὅς μοι ἄνευθ' ἑτάρων ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης
Ψύχεος ἱμείρων κατελέξατο οἰνοβαρείων·
Κινυμένων δ' ἑτάρων ὅμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας,
Ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἦσιν
Ἄψορρον κατιβῆναι ἰὼν ἐς κλίμακα μακρήν·
Ἀλλὰ κατ' αὐτόφι τέγεος πέσεν, ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' ἀϊδόσδε κατῆλθε.
Ἐρχομένοισι δ' τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον,
Φάσθε νύ πη οἴκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Ἔρχεσθ'· ἄλλην δ' ἦμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη
Εἰς Ἄϊδος δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
Ψυχῇ χρησομένους Θηβαίου Τειρεσίαο.
Ὣς ἐφάμην. τοῖσιν δ' κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
Ἑζόμενοι δ' κατὰ γοῶν, πίλνατό τε χαίτας.
Ἀλλ' ἀ γάρ πῃ ὧδε ἐγίνετο μυρομένοισιν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ὅπι νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης
Ἤομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες,
Τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένῃ Κίρκῃ ὑπὸ νηῒ μελαίνῃ

Ἄρ-

Nimirum tunc deinde ſocios hortare & jube
Oves quæ ſcilicet jacebunt mactatæ ſævo ferro
Excoriatas comburere: vota vero facere diis,
Præpotenti Plutoni & ſævæ Proſerpinæ.
Ipſe autem gladium acutum extrahens a femore
Sedeas, neque permitte manium inania capita
Ad ſanguinem prope accedere, antequam Tireſiam ſciſciteris.
Hic tibi ſtatim vates adveniet, o dux populorum,
Qui tibi dicat viam & modum itineris,
Reditumque, ut per pontum proficiſcaris piſcoſum.
Sic dixit. ſtatimque aureo throno conſpicua venit aurora.
Me vero læna tunicaque veſtibus veſtivit.
Ipſa autem candidam togam ingentem induit Nympha
Tenuem & venuſtam, zonaque cinxit lumbos,
Pulchra, aurea: capitique impoſuit calanticam.
At ego per domum vadens adhortabar ſocios,
Mollibus verbis aſtans virum quenque:
Ne amplius nunc dormientes carpite dulcem ſomnum:
Sed eamus: jam enim mihi edixit veneranda Circe.
Sic dicebam. illis vero perſuaſus eſt animus generoſus.
Neque tamen vel inde ſaltem mali expertes abduxi ſocios:
Elpenor quidam erat minimus natu, neque nimis
Fortis in bello, neque mente ſua aptus,
Qui mihi ſeorſim a ſociis ſacris in ædibus Circes
Refrigerium cupiens dormivit vino gravatus:
Moventium autem *ſe* ſociorum tumultum, & ſtrepitum audiens,
Repente ſurrexit, & oblitus fuerat mente ſua
Retro deſcendere iens in ſcalam longam:
Sed recta de tecto decidit, eique cervix
Ex articulis fracta eſt, anima vero ad inferos deſcendit.
Venientibus autem illis ego ſermonem dixi:
Autumaſtis fortaſſis domum charam in patriam terram
Ituros: aliam autem nobis viam oſtendit Circe
In Plutonis domum & ſævæ Proſerpinæ,
Animam conſulturis Thebani Tireſiæ.
Sic dixi. Illis vero fractum eſt charum cor.
Sedentes autem illic flebant, vellebantque capillos.
Sed enim nullus profectus fiebat lugentibus.
Sed quando jam ad navem celerem & littus maris
Ibamus triſtes, teneras lacrymas profundentes,
Interea vadens Circe ad navem nigram

Α'ρνειὸν κατέδησεν ὄϊν, θῆλύ τε μέλαιναν,
Ρ'εῖα περξελθοῦσα. τίς ἂν θεὸν ἂλλον ἐθέλοντα
Ο'φθαλμοῖσιν ἴδοιτ', ἢ ἔνθ' ἢ ἔνθα ἰόντα;

Ο'ΔΥΣΣΕΙ'ΑΣ Ο'ΜΗ'ΡΟΥ ΤΗ͂Σ Λ. Ρ'ΑΨΩΔΙ'ΑΣ

Υ'πόθεσις.

Α'παγγέλλει πῶς κατὰ τὰς Κί'ρκης ἐντολὰς εἰς ἅδου κατῆλθεν, καὶ ὡς ἤκουσε Τειρεσίου τοῦ μάντεως περὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων σωτηρίας, καὶ ὡς τοὺς Η'ρωας καὶ τὰς Η'ρωΐδας εἶδεν ἐν ἅδου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν ἐς Ι'λιον συστρατευσάντων ἐνίους, καὶ τὴν ἐν ἅδου κολαζομένων ποινάς.

Λάμβδα δ' ἐν δίδεω ψυχαῖς ἐνέτυχεν Ο'δυσεύς.

Α'υτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὅτε νῆα κατήλυθεμεν ἠῒ θαλάσσῃ,
Νῆα μὲν ἂρ πάμφωτον ἐρύσαμεν εἰς ἅλα δῖαν,
Ε'ν δ' ἱστὸν πεθέμεσθα καὶ ἱστία νηῒ μελαίνῃ.
Ε'ν δ' ἤτοι μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ
Βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Η'μῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὼς κυανοπρῴροιο
Ι'κμενον ἤρον ἴει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
Η'μεῖς δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
Η'μεθα. τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
Τῆς δ' ἅμα πανημερίης τέτατ' ἱστία ποντοπορούσης,
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Η'δ' ἐς πείραθ' ἵκανε βαθυῤῥόου Ω'κεανοῖο.
Ε'νθα δὴ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε πόλις τε
Η'έρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι, οὐδέ ποτ' αὐτοὺς
Η'έλιος φαέθων ὑπιδέρκεται ἀκτίνεσσιν,
Οὔθ' ὁπότ' ἂν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα βαίνῃσι,
Οὔθ' ὅταν αὖ πάλιν ἐξ οὐρανοῦ ἐπὶ γαῖαν τράπηται.
Α'λλὰ δὴ νὺξ ὀλοὴ τέτυκται δείλοισι βροτοῖσι.
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν, ἐκ δὲ τὰ μῆλα
Εἱλόμεθ'. αὐτοὶ δ' αὖτε παρὰ ῥόον Ω'κεανοῖο
Η'ϊομεν, ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ' ὃν φράσε Κίρκη.
Ε'νθ' ἱερῆα μὲν Περίμηδης Εὐρύλοχός τε
Ε'σχον· ἐγὼ δ' ἄορ ὀξὺ ἐρυσάμενος παρὰ μηροῦ,

25 Βό-

Maſculam alligavit ovem, fœmellamque nigram,
Facile prætergreſſa. quis deum nolentem
Oculis videat, aut huc aut illuc euntem?

ODYSSEÆ HOMERI XI.

LIBRI

Argumentum.

ENarrat quomodo ad Circes mandata ad inferos deſcenderit: & quo pacto audiverit Tireſiam vatem de ſua & cæterorum fortuna. Et ut Heroas & Heroidas viderit apud inferos, & matrem, & eorum, qui ad Ilium militarunt, nonnullos: & eorum qui apud inferos puniuntur.

A. Apud Orcum animas convenit Ulyſſes.

ASt ubi ad navem devenimus & mare,
Navem omnium primum deduximus in mare divinum,
Malumque impoſuimus & vela navi nigræ.
Etiam pecudes ſumentes inegimus, atque ipſi quoque
Conſcendimus mœrentes, uberes lacrymas profundentes.
Nobis autem rurſus a poſteriori parte navis nigræ proram
Secundum ventum immittit implentem velum, bonum ſocium,
Circe cirrata potens dea *humana* voce utens.
Nos autem arma cuncta diſponentes per navem,
Sedimus. ipſam *navem* ventuſque gubernatorque dirigebat.
Cujus tota die extendebantur vela per pontum vadentis.
Occidit autem ſol, obſcurabanturque omnes vici.
Et ea ad fines pervenit profundi Oceani:
Hic vero Cimmeriorum erat virorum populuſque civitaſque
Caligine & nube tecti, neque unquam eos
Sol lucidus aſpicit radiis,
Neque cum vadit ad cœlum ſtelliferum,
Neque cum rurſus ad terram de cœlo vertitur:
Sed nox pernicioſa ſupervolat miſeris mortalibus.
Navem quidem illuc profecti ſubduximus: pecudes autem
Extraximus. ipſi autem contra ad fluxum Oceani,
Ibamus, donec in locum pervenimus quem indicaverat Circe.
Hic victimas quidem Perimedes Eurylochuſque
Tenebant: ego autem gladium acutum extrahens a femore,

Βόθρον ὄρυξα ὅσον τε πυγών σιον ἔνθα κὴ ἔνθα·
Ἀμφ' αὐτῷ ἦ χοὰς χέομεν πᾶσι νεκύεσσιν,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα ἦ ἡδεῖ οἴνῳ,
Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ὄπι δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλαιον·
Πολλὰ ἦ γυνάμιλω νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στεῖρα βῶν ἥ πὶς ἀρίστη
Ῥέξειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν·
Τειρεσίῃ δ' ἀπάνευθεν ὄϊν ἱερεύσεμεν οἴῳ
Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
Τὰς δ' ἐπεὶ ἀχωλῇσι λιτῇσί τε ἔθνεα νεκρῶν
Ἐλλισάμιλω, τὰ ἦ μῆλα λαβὼν ἀπεδειροτόμησα
Ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἷμα κελαινεφές· αἱ δ' ἀγέροντο
Ψυχαὶ ὑπ' ἐξ Ἐρέβεος νεκύων κατατεθνειώτων,
Νύμφαι τ', ἠΐθεοί τε, πολύτλητοί τε γέροντες,
Παρθενικαί τ', ἁπαλαὶ νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι·
Πολλοὶ δ' ἀτμένοι χαλκήρεσιν ἐγχείῃσιν
Ἄνδρες ἀριήφατοι, βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες,
Οἳ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλο
Θεσπεσίῃ ἰαχῇ· ἐμὲ ἦ χλωρὸν δέος ἥρει·
Δὴ τότ' ἔπειθ' ἑτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα,
Μῆλα τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα πηλέϊ χαλκῷ,
Δείρωτας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι ἦ θεοῖσιν,
Ἰφθίμῳ τ' Ἀΐδῃ κὴ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὀξὺ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
Ἧμην, οὐδ' εἴων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
Αἵματος ἆσον ἵμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Πρώτη ἦ Ψυχὴ Ἐλπήνορος ἦλθεν ἑταίρου.
Οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης.
Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπομεν ἡμεῖς
Ἄκλαυτον κὴ ἄθαπτον, ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπεγε.
Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,
Καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Ἐλπῆνορ, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα;
Ἔφθης πεζὸς ἐὼν ἦ ἐγὼ σοὶ νηῒ μελαίνῃ;
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' οἰμώξας ἠμείβετο μύθῳ,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἆσέ με δαίμων αἶσα κακὴ, κὴ ἀθέσφατος οἶνος.
Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ κατακείμενον οὐκ ἐνόησα
Ἄψορρον κατιβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
Ἀλλὰ κατὰ πρυμνῆς τέγεος πέσον, ἐκ δέ μοι αὐχὴν
Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' ἀΐδος δε κατῆλθε.

Νῦν

Foſſam feci cubitalem inde & inde:
Circa eam autem libamina fundebamus omnibus manibus,
Primum mulſo, poſtea vero dulci vino,
Tertioque aqua: inſuper molam albam miſcebam:
Multaque precatus ſum *vovens* manium infirma capita,
Ubi veniſſem in Ithacam, ſterilem bovem quæ optima
Me ſacrificaturum in ædibus, pyramque impleturum bonis:
Tireſiæ vero ſeorſim ovem ſacrificaturum ſoli
Totam nigram, quæ inter pecora excellat noſtra.
Has ubi votis & precibus gentes mortuorum
Precatus eram, illas pecudes prehendens eis cervices abſcidi
Super foſſam, fluebat vero ſanguis niger: atque congregabantur
Animæ ex Erebo mortuorum defunctorum,
Sponſæque, juveneſque, & ærumnoſi ſenes,
Virgunculæque tenellæ, recenti luctu *faucium* animum habentes:
Multi etiam vulnerati æratis haſtis
Viri in bello occiſi, cruentata arma habentes,
Qui multi circa foſſam obambulabant aliunde alius
Immenſo clamore: me vero pallidus timor cepit:
Tum ſcilicet deinde ſocios adhortatus juſſi,
Pecudes quæ jam jacebant mactatæ ſævo ferro,
Deglubere & comburere, votaque facere diis,
Fortique Plutoni & ſævæ Proſerpinæ.
Aſt ego gladium acutum ſtringens a femore
Sedebam, neque ſinebam mortuorum debilia capita
Ad ſanguinem prope accedere, priuſquam Tireſiam interrogaſſem.
Prima vero anima Elpenoris venit ſocii.
Nondum enim ſepultus erat ſub terram ſpatioſam.
Cadaver enim in ædibus Circes reliqueramus nos
Indefletum & inſepultum, quoniam labor alius urgebat.
Illum ego flevi ut vidi, miſertuſque ſum animo,
Et ipſum allocutus verba volucria dixi:
Elpenor, quo pacto veniſti ſub tenebras obſcuras?
Prius veniſti pedes quam ego cum navi nigra?
Sic dixi. ille me plorans excepit ſermone:
Inclyte Laertiade ingenioſe Ulyſſes,
Labefecit me dæmonis fatum malum, & immodicum vinum,
Circes in domo cubans non adverti animum,
Quomodo retro deſcenderem, iens ad ſcalam longam,
Sed recta de tecto decidi, mihique cervix
Ex articulis fracta eſt, anima vero ad inferos devenit.

Νῶϊ δέ σε τῷ ὄπιθεν γναίζομαι ἠ πυρσόντων;
Πρός τ' ἀλόχῳ ἧ πατρὸς, ὅς ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα;
Τηλεμάχῳ θ' ὃν μοῦνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
Οἶδα γὰρ ὡς ἐνθένδε νιὼν δόμῳ ἐξ Ἀΐδαο,
Νῆσον ἐς Αἰαίην ἧσεις ἀέργεα νῆα·
Ἔνθά σ' ἔπειτα ἄναξ κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο,
Μή μ' ἄκλαυτον ἄθαπτον ἰὼν ὄπιθεν κατελείπειν,
Νοσφισθείς, μή τοι τι θεῶν μήνιμα γένωμαι·
Ἀλλά με κακκῆαι σὺν τεύχεσιν ἅσσά μοι ὄρνὶν,
Σῆμά τέ μοι χεῦαι πολιῆς ἐπὶ θινὶ θαλάσσης,
Ἀνδρὸς δυσμόρου, ἧ ἐσομένοισι πυθέσθαι.
Ταῦτα τέ μοι τελέσαι, πῆξαί τ' ἐπὶ τύμβῳ ἐρετμόν·
Τῷ ἧ ζωὸς ἔρεσσον, ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἑτάροισιν.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον;
Ταῦτά τοι ὦ δύστηνε τελεστήσω τε ἧ ἔρξω.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω συγεροῖσιν
Ἥμεθ'· ἐγὼ μὲν ἄνωθεν ἐφ' αἵματι φάσγανον ἴσχων,
Εἴδωλον δ' ἑτέρωθεν ἑταίρων πόλλ' ἀγόρευεν.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ μητρὸς κατατεθνειώης,
Αὐτολύκου θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀντίκλεια,
Τὴν ζωὸν κατέλειπον ἰὼν εἰς Ἴλιον ἱρήν.
Τὴν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ·
Ἀλλ' ἀδ' ὣς εἶων περτέρην, πυκινόν περ ἀχεύων,
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Θηβαίου Τειρεσίαο,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχων, ἐμὲ δ' ἔγνω ἧ προσέειπεν,
Τίπτ' αὖτ' ὦ δύστηνε λιπὼν φάος ἠελίοιο
Ἦλυθες, ὄφρα ἴδῃς νέκυας ἧ ἀτερπέα χῶρον;
Ἀλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἄπισχε ξίφος ὀξύ,
Αἵματος ὄφρα πίω, καί τοι νημερτέα εἴπω.
Ὣς φάτ'. ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος, ξίφος ἀργυρόηλον
Κωλεῷ ἐγκατέπηξα. ὁ δ' ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν,
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων,
Νόστον δίζησαι μελιηδέα φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Τὸν δέ τοι ἀργαλέον θήσει θεός. οὐ γὰρ οἴω
Λήσειν Ἐννοσίγαιον, ὅ, τοι κότον ἔνθετο θυμῷ,
Χωόμενος ὅτι οἱ ὑὸν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ' ἦτοι μέν γε ἧ ὡς κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε,
Αἴ κ' ἐθέλῃς σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν ἧ ἑταίρων,
Ὁππότε δὴ πρῶτον πελάσῃς ἀέργεα νῆα
Θρινακίῃ νήσῳ, προφυγὼν ἰοειδέα πόντον·

Βοσκο-

Nunc te per eos *qui* poſt *te ſunt* oro non præſentes,
Per uxoremque & patrem, qui nutrivit parvulum,
Telemachumque quem unicum in ædibus reliquiſti:
Scio enim quod hinc profectus ex *domo* Plutonis,
Inſulam in Ææam appelles fabrefactam navem:
Ibi te deinde rex, jubeo recordari mei,
Ne me indefletum inſepultum diſcedens poſt te relinquas,
Digreſſus, ne qua tibi deorum ira fiam:
Sed me combure cum armis quæcunque mihi ſunt,
Tumulumque mihi aggere cani in litore maris,
Viri infelicis, etiam poſteris audiendum.
Hæc mihi perfice, figeque ſuper ſepulchrum remum,
Quo etiam vivus remigabam, quamdiu eram cum meis ſociis.
Sic ait. at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Hæc tibi o infelix perficiam & curabo.
Nos quidem ſic verbis alternantes triſtibus
Sedebamus: ego quidem ſuper ſanguine gladium tenens,
Simulacrum vero altrinſecus ſocii multa loquebatur.
Supervenit autem anima matris demortuæ,
Autolici filia magnanimi Anticlea,
Quam vivam reliqui profectus ad Ilium ſacrum.
Hanc quidem ego deflevi videns miſeratuſque ſum animo:
Sed neque ſic permittebam priorem, multum licet dolens,
Ad ſanguinem prope accedere, antequam Tireſiam audirem.
Supervenit autem anima Thebani Tireſiæ,
Aureum ſceptrum tenens, meque agnovit & allocuta eſt:
Quid huc o infelix linquens lumen ſolis
Veniſti, ut videas manes & inamabilem locum?
Sed recede a foſſa, removeque gladium acutum,
Sanguinem ut bibam, & tibi vera dicam.
Sic ait, ego autem recedens, gladium argenteis clavis diſtinctum
Vaginæ infixi, ille deinde bibit ſanguinem nigrum,
Atque tum ſcilicet me verbis alloquebatur vates inculpabilis:
Reditum quæris mellis inſtar dulcem illuſtris Ulyſſes:
Quem tibi difficilem faciet deus. non enim puto
Id latebit Neptunum, qui iram adverſum te repoſuit animo,
Iratus quod ei filium charum excæcaſti.
Sed tamen mala licet patientes perveniretis,
Si velis tuum animum arcere & ſociorum,
Quando ſcilicet primum appuleris fabrefactam navem
Thrinacriæ inſulæ, elapſus obſcuro ponto:

Βοσκομένας δ' ἄρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα
Ἠελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
Τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάας, νόστον τε μέδηαι,
Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε·
Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
Νηί τε καὶ ἑτάροις. αὐτὸς δ' εἴπέρ κεν ἀλύξῃς,
Ὀψὲ κακῶς νέεαι, ὀλέσας ἅπο πάντας ἑταίρους,
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης. δήεις δ' ἐν πήματι οἶκον,
Ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον καὶ ἕδνα διδόντες.
Ἀλλ' ἦ τοι κείνων γε βίας ἀποτίσεαι ἐλθών.
Αὐτὰρ ἐπεὶ μνησῇρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
Κτείνῃς ἠὲ δόλῳ, ἢ ἀμφαδὸν ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἔρχεσθαι δ' ὔπειτα λαβὼν ἐὐήρες ἐρετμόν,
Εἰσόκε τὰς ἀφίκηαι οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
Ἀνέρες, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν.
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους,
Οὐδ' ἐὐήρε' ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ τοι ἐρέω μάλ' ἀριφραδές, οὐδέ σε λήσει·
Ὅππότε κεν δή τοι ξυμβλήμενον ἄλλον ὁδίτην
Φήῃ ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ.
Καὶ τότε δὴ γαίῃ πήξας ἐὐήρες ἐρετμόν,
Ῥέξας ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Ἀρνειόν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ὀχθήσαντα κάπρον,
Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
Πᾶσι μάλ' ἐξείης. θάνατος δέ τοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνῃ
Γήρᾳ ὑπὸ λιπαρῷ ἀρημένον. ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσονται. τὰ δέ τοι νημερτέα εἴρω.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ πω ἐπέκλωσ' αὐτοὶ θεοὶ αὐτοί·
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Μητρὸς τὴν δ' ὁρόω ψυχὴν κατατεθνειώσης·
Ἥδ' ἀκέουσ' ἧστ' αἷμα κεδὸν ἀπὸ σταλάων, οὐδ' ἰδυίη
Ἔτλη ἐσάντα ἰδεῖν, οὐδ' προπαμυθήσασθαι.
Εἰπὲ ἄναξ πῶς κέν μ' ἀναγνοίη τοῖον ἐόντα.
Ὣς ἐφάμην, ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ῥηϊδίον τοι ἔπος ἐρέω, καὶ ὅππως φρεσὶ σῇσι·
Ὅντινα μέν κεν ἐᾷς νεκύων κατατεθνειώτων
Αἵματος ἆσσον ἴμεν, ὃ δέ τοι νημερτὲς ἐνίψει·

Ὧ

Pascentesque inveneritis boves & pingues pecudes
Solis, qui omnia videt & omnia inaudit:
Hos si illæsos reliqueris, reditumque curaveris,
Et adhuc sic in Ithacam mala licet patientes perveniretis:
Sin læseris, tum tibi definio interitum
Navique & sodalibus. ipse quoque etiamsi elabaris,
Sero *tamen* calamitosè redibis, ubi perdideris omnes socios,
Navi in aliena, invenieisque mala domi,
Viros insolentes, qui tibi victum comedunt,
Ambientes divinam uxorem & munera dantes.
Sed tamen illorum vim ulciscens adveniens.
Ast ubi procos in ædibus tuis
Interfeceris sive dolo, sive palam acuto ferro,
Proficiscere deinde sumens habilem remum,
Donec ad illos perveneris, qui non sciunt mare
Viri, neque sale mistam escam edunt.
Neque sane hi sciunt naves purpureas *in proræ* genis,
Neque habiles remos, qui alæ navium sunt.
Signum vero tibi dicam perquam notabile, neque te latebit.
Quando tibi obviam factus alius viator
Dixerit *te* ventilabrum habere in forti humero,
Tunc scilicet terræ infigens habilem remum,
Mactans victimas eximias Neptuno regi,
Arietem, taurumque, & verrem a quo sues saliuntur
Domum revertere, mactesque sacras hecatombas
Immortalibus diis, qui cœlum latum habitant,
Omnibus sane ordine. mors vero tibi extra mare ipsi
Lenta prorsum talis adveniet, quæ te occidet
Senectute sub molli confectum. circum autem populi
Felices erunt. hæc tibi certa dico.
Sic dixit. at ego ipsum excipiens allocutus sum:
Tiresia, hæc quidem fortassis decreverunt dii ipsi:
Sed age mihi hoc dic & vere enarra,
Matris hanc video animam demortuæ:
Illa tacita sedet prope sanguinem, neque suum filium
Sustinet palam aspicere, neque alloqui.
Dic rex quo pacto me agnoscet talem.
Sic dicebam. ille vero me rursus excipiens allocutus est:
Facile tibi verbum hoc dicam, & in mente ponam:
Quemcunque quidem fines mortuorum defunctorum
Ad sanguinem prope accedere, ille tibi verum dicet:

Cui

Ω" δέ κ' ὀπφθονέεις, ὅδέ τοι πάλιν ἔσιν ὀπίσω!
Ω"ς φαμένη ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον Ἄϊδος εἴσω
Τειρεσίαο ἄνακτος, ἐπεὶ κατὰ θέσφατ' ἔλεξεν·
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ' ὅτε μήτηρ
Ἦλυθε, καὶ πίεν αἷμα κελαινεφές· αὐτίκα δ' ἔγνω,
Καί μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τέκνον ἐμὸν πῶς ἦλθες ὑπὸ ζόφον ἠερόεντα
Ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δ' τάδε ζωοῖσιν ὁρᾶσθαι.
Μέσσῳ γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα.
Ὠκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸ οὔπως ὁκὶ περήσαι
Πεζὸν ἐόντ', ἢν μή τις ἔχῃ εὐεργέα νῆα.
Ἦ νυῦν δὴ Τροίηθεν ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνεις
Νηΐ τε καὶ ἑτάροισι πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἦλθες
Εἰς Ἰθάκην; οὐδ' εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
Ὣς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον,
Μῆτερ ἐμή, χρειώ με κατήγαγεν εἰς Ἀΐδαο,
Ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο.
Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἁμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχων ἀλάλημαι ὀΐζύς,
Ἐξ οὗ τὰ πρῶτα σπόμην Ἀγαμέμνονι δίῳ
Ἴλιον εἰς ἐύπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε ταναηλεγὲος θανάτοιο;
Ἦ δολιχὴ νοῦσος, ἦ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν;
Εἰπὲ δέ μοι πατρός τε καὶ υἱέος ὃν κατέλειπον,
Ἦ ἔτι πάρ σφιν ἐμὸν γέρας, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι.
Εἰπὲ δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλήν τε νόον τε,
Ἠὲ μένει παρ' οἷ παιδί, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει·
Ἦ ἤδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος.
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ,
Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν. ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Σὸν δ' ἄπο τις ἔχει καλὸν γέρας, ἀλλὰ Τηλέμαχος
Τηλέμαχος τεμένη νέμεται, καὶ δαῖτας ἐίσας
Δαίνυται, ἃς ἐπέοικε δικασπόλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν·
Πάντες γὰρ καλέουσι. πατὴρ δ' σὸς αὐτόθι μίμνει
Ἀγρῷ, οὐδ' πόλινδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὐναὶ
Δέμνια καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα·

Ἀλλ'

Cui vero invidebis, ille tibi abibit retro.
Sic locuta anima quidem abiit domum Plutonis intra
Tireſiæ regis, poſtquam oracula ediſſeruit:
Aſt ego illic manebam conſtanter, donec mater
Advenit, & bibit ſanguinem nigrum: ſtatim autem agnovit,
Et me lamentans verbis volucribus allocuta eſt:
Fili mi quo pacto veniſti ſub caliginem obſcuram
Vivus cum ſis? difficile enim hæc viventibus videre.
Interſunt in medio ingentes fluvii & valida fluenta.
Oceanus quidem primum, quem non licet trajicere
Peditem, niſi quis habeat bene compactam navem.
Num jam a Troja errabundus huc veniſti
Cum navique & ſociis longo tempore? necdum iviſti
In Ithacam? neque vidiſti in ædibus uxorem?
Sic ait. at ego ipſam excipiens alloquebar,
Mater mea, neceſſitas adegit me in Plutonis ædes,
Animam conſulturum Thebani Tireſiæ.
Nondum enim prope veni Achajam, neque noſtram
Terram adivi, ſed ſemper habens erro ærumnam:
Ex quo primum ſecutus ſum Agamemnonem dium
In Ilium equis aptum, ut cum Trojanis pugnarem.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Quodnam te fatum edomuit longum ſomnum inducentis mortis?
An diuturnus morbus, aut Diana ſagittis gaudens
Suis mitibus jaculis aggrediens occidit?
Dic etiam mihi *de* patre & filio quem reliqui,
An adhuc apud illos meum *imperii* decus, aut aliquis jam
Virorum alius habet, me autem non amplius autumant redituram.
Dic etiam mihi nuptæ uxoris conſiliumque mentemque,
An manet cum puero, & ſalva omnia cuſtodit:
An jam eam duxit Achivorum qui erat præſtantiſſimus.
Sic dicebam. ipſa ſtatim reſpondit veneranda mater:
Et ſane illa quidem manet afflicto animo
Tuis in ædibus: ærumnoſæ autem ei ſemper
Conſumuntur noctesque dieſque lacrymas fundenti.
Tuum tamen nondum quiſquam habet pulchrum *imperii* honorem,
Telemachus lucos colit, & epulis juſtis (ſed quietus
Epulatur, quæ decet jura *populis* dantem virum curare:
Omnes enim vocant. pater autem tuus illic manet
In agro, neque in urbem concedit: neque illi lecti
Strata & lænæ, & ſtragula lævia:

Sed

Α'λλ' ὄγε χεῖμα μὲν ἄνδρα ὄθι δμῶες ἐνὶ οἴκῳ,
Ἐν κόνι ἄγχι πυρὸς, καχὰ ᾧ χροϊ εἵματα εἶται·
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρος τεθαλυῖά τ' ὀπώρη,
Πάντῃ οἱ κατὰ γυνὸν ἁλωῆς οἰνοπέδοιο
Φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται ἅναι.
Ἔνθ' ὄγε κεῖτ' ἀχέων· μέγα ᾧ φρεσὶ πένθος ἀέξει,
Σὸν πότμον γοόων· χαλεπὸν δ' ὅτι γῆρας ἱκάνει.
Οὕτω γὰρ κἠγὼν ὀλόμην, κὴ πότμον ἐπέσσον.
Οὔτ' ἔμ' ἐνὶ μεγάροισιν εὐσκόπος ἰοχέαιρα
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχομένη κατέπεφνεν,
Οὔτέ τις ἄν μοι νῆσος ἐπήλυθεν, ἥ τε μάλιστα
Τηλεδόνι συγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν.
Ἀλλά μεσός τε πόθος, σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,
Σή τ' ἀγλαοφροσύνη μελιηδέα θυμὸν ἀπηύρα.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἔγωγ' ἔθελον φρεσὶ μερμηρίξας
Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθνειώης.
Τρὶς μὲν ἐφορμήθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἄνωγε,
Τρὶς δέ μοι ἐκ χειρῶν σκιῇ ἴκελον ἢ καὶ ὀνείρῳ
Ἔπτατ'· ἐμοὶ δ' ἄχος ὀξὺ γενέσκετο κηρόθι μᾶλλον.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Μῆτερ ἐμή, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἐλέειν μεμαῶτα,
Ὄφρα καὶ εἰν Ἀΐδαο φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε
Ἀμφοτέρω κρυεροῖο τετυρπώμεσθα γόοιο;
Ἦ τί μοι εἴδωλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνεια
Ὤτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος κεναχίζω;
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ,
Ὤ μοι τέκνον ἐμόν, περὶ πάντων κάμμορε φωτῶν,
Οὔτι σε Περσεφόνεια Διὸς θυγάτηρ ἀπαφίσκει,
Ἀλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῷ, ὅτε κέν τε θάνωσιν.
Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα τοῖνες ἔχουσιν,
Ἀλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο
Δαμνᾷ, ἐπεί κε πρῶτα λίπῃ λεύκ' ὀστέα θυμὸς,
Ψυχὴ δ' ἠΰτ' ὄνειρος ἀποπταμένη πεπότηται.
Ἀλλὰ φόωσδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα
Ἴσθι, ἵνα καὶ μετόπισθε τεῇ εἰπῇσθα γυναικί.
Νῶϊ μὲν ὣς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ'· αἱ δὲ γυναῖκες
Ἦλυθον (ὤτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνεια)
Ὅσσαι ἀρισήων ἄλοχοι ἔσαν ἠὲ θύγατρες.
Αἱ δ' ἀμφ' αἷμα κελαινὸν ὁμίλεες ἠγερέθοντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ βάλλον ὅπως ἐρέοιμι ἑκάστην·
Ἥδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή,

Σπασ-

Sed ille hyeme quidem dormit ubi mancipia in domo,
In cineribus prope ignem, malaque corpori iudumenta induit:
Aſt ubi venit æſtaſque virenſque autumnus,
Undique illi per fertilem partem vineæ vitiferæ
Ex foliis delapſis humiles ſternuntur lectuli.
Ubi ille jacet mœrens: ingentemque in præcordiis luctum alit,
Tuum fatum deflens: moleſta autem inſuper ſenectus urget.
Sic enim & ego perii, & fatum obii.
Neque me domi ſcopum ferire docta jaculatrix
Suis mitibus telis aggrediens interemit,
Neque aliquis me morbus invaſit, qui maxime
Tabe invila membris exemiſſet animum.
Sed me tuique deſiderium, tuique cura, inclyte Ulyſſes,
Tuaque benignitas dulci vita privarunt.
Sic ait, at ego volui mente deliberans
Matris meæ animam prehendere defunctæ.
Ter quidem conabar, amplectique me animus jubebat,
Ter autem mihi ex manibus inſtar umbræ aut ſomni
Avolavit: mihique dolor acutus exiſtebat ex animo magis:
Et ipſam compellans verbis velocibus allocutus ſum,
Mater mea, cur me non expectas amplecti *te* cupientem,
Ut etiam apud inferos charas manus circumdantes *collis*
Ambo miſerabili delectemur luctu?
Nunquid mihi idolum hoc inclyta Proſerpina
Immiſit, ut adhuc magis lamentans ingemiſcam?
Sic dicebam, ſtatimque reſpondebat optima mater:
Heu mihi fili mi, ſuper omnes infelix viros,
Minime Proſerpina Jovis filia deludit,
Sed hæc conditio eſt mortalium, cum mortui fuerint.
Non enim amplius carneſque & oſſa nervi habent,
Sed ea quidem ignis valida vis ardentis
Abſumit, ubi primum reliquit alba oſſa animus,
Anima vero tanquam ſomnium avolans volat.
Sed in lucem viventium celerrime contende: hæc autem omnia
Scias, ut etiam in poſterum tuæ dicas uxori.
Nos quidem ſic verbis confabulabamur: mulieres autem
Acceſſerunt (incitabat enim inclyta Proſerpina)
Quotquot optimatum uxores erant atque filiæ.
Quæ circa ſanguinem nigrum frequentes congregabantur.
Aſt ego conſultabam quo pacto interrogarem ſingulas:
Illud autem mihi in animo optimum videbatur conſilium,

Extra-

Σπασάμενος ταυύηκες ἄορ παχέος ωλὴ μηρῶ,
Οὐκ ἐων πινέειν ἅμα πάσας αἷμα κελαινόν.
Αἱ ὃ, ωρομνησῖναι ἐπήεσαν, ἡ ὃ ἑκάστη
Οὖ γόνον ἐξαγόρδευ· ἐγὼ δ' ἐρέεινον ἁπάσας.
Ἔνθ' ἤτοι ωρώτιστα Τυρὼ ἴδον ἀπατέρειδω,
Ἣ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶη.
Φῆ ὃ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Αἰολίδαο,
Ἣ ποταμῶ ἠράσατ' Ἐνιπῆι θείοιο,
Ὃς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ὑπὸ γαῖαν ἵησι·
Καί ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα·
Τῶ δ' ἄρα εἰσάμενος γαιήοχος Ἐννοσίγαιος,
Ἐν ωροχοῆς ποταμῶ ωυκελέξατο δινήεντος.
Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα ωερισάθη ὄρεϊ ἶσον
Κυρτωθὲν, κρύψεν τε θεὸν θνητήν τε γυναῖκα.
Λῦσε ὃ ωυρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὕπνον ἔχυεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἐτέλεσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε·
Χαῖρε γύναι φιλότητι, ωεριωλομένου δ' ἐνιαυτῶ
Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιοι ἔναὶ
Ἀθανάτων. σὺ ὃ τὰ κομέειν, ἀπιτυλλόμεναί τε.
Νῶϊ δ' ἔρχεο ωρὸς δῶμα, κῆ ἴσχεο, μηδ' ὀνομήνης·
Αὐτὰρ ἐγώ τοι εἰμὶ Ποσειδάων ἐνοσίχθων.
Ὣς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
Ἣ δ' ὑποκυσαμένη, Πελίῃ τέκε κῆ Νηλῆα,
Τὼ κρατερὼ θεράποντε Διὸς μεγάλοιο γενέσθην
Ἀμφοτέρω· Πελίης μὲν ἐν ἀφνειῶ Ἰαολκῶ
Ναῖε πολυῤῥήνος, ὁ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι.
Τὰς δ' ἑτέρας Κρηθῆϊ τέκε βασίλεια γυναικῶν,
Αἴσονά τ', ἠῦ Φέρητ', Ἀμυθάονά θ' ἱπποχάρμην.
Τλῶ ὃ μέτ', Ἀντιόπην ἴδον Ἀσωποῖο θύγατρα,
Ἣ δὴ κῆ Διὸς ἄγχι ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι,
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ' Ἀμφίονά τε Ζῆθόν τε,
Οἵ ωρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
Πύργωσάν τ'. ἐπεὶ οὔ μεν ἀπύργωτόν γ' ἐδυνάντο
Ναιέμεν ἀφύχορον Θήβην, κρατερώ περ ἐόντε.
Τλῶ ὃ μέτ', Ἀλκμήνην ἴδον Ἀμφιτρύωνος ἄκοιτιν,
Ἣ ῥ' Ἡρακλῆα θρασυμέμνονα θυμολέοντα
Γείνατ', ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μεγάλοιο μιγεῖσα.
Καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερθύμοιο θύγατρα,
Τλῶ ἔσχεν Ἀμφιτρύων ὑὸς μένος αἰὲν ἀτειρής.
Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον καλὴν Ἐπικάστην,

Η'

Extrahens acutum gladium craſſo a femore,
Non ſinebam bibere ſimul omnes ſanguinem nigrum.
Illæ vero præſtolantes alia aliam accedebant, unaquæque autem
Suum genus narrabat: egoque interrogabam ſingulas.
Hic videlicet primam Tyro vidi bono patre natam,
Quæ dicebat Salmonei inculpati ſe filiam eſſe:
Dicebat autem Crethei ſe uxorem eſſe Æolidæ,
Quæ fluvium amavit Enipeum divinum,
Qui multo pulcherrimus fluviorum per terram labitur:
Et forte propter Enipei verſabatur pulchra fluenta:
Huic igitur ſimilis qui terram continet, & quatit deus
In oſtiis fluvii accubuit vorticoſi.
Purpureus autem fluctus circumſtetit monti æqualis
Curvatus, abſconditque deum mortalemque fœminam.
Solvit autem virgineam zonam, ſomnumque offudit.
Aſt poſtquam perfecit deus amatoria opera,
Inhæſit ſane ei manu, verbumque dixit, & compellavit:
Sis læta, mulier, hoc amore, circumvoluto enim anno
Paries pulchros liberos: quia haud vani concubitus
Immortalium. tu vero hos cura enutrique.
Nunc autem i domum, & te contine, neve *cuiquam* indices:
At ego tibi ſum Neptunus terræ quaſſator.
Sic locutus, pontum ſubiit fluctuantem.
Illa autem prægnans, Peliam peperit & Neleum,
Qui fortes miniſtri Jovis magni fuere
Ambo: Pelias quidem in ſpatioſa Jaolco
Habitabat abundans pecudibus, hic vero in Pylo arenoſa.
Alios quoque Cretheo peperit regina fœminarum,
Æſonemque, atque Pheretem, Amythaonemque gaudentem equis.
Poſt hanc Antiopam vidi Aſopi filiam,
Quæ ſcilicet & *ipſa* Jovis gloriabatur in ulnis dormiſſe,
Et habuit duos filios Amphionemque Zethumque,
Qui primi Thebarum fundamenta locarunt ſeptem portas habentium
Turribuſque circumdederunt, cum abſque turribus non poſſent
Habitare ſpatioſas Thebas, fortes licet eſſent.
Poſt hanc Alcmenam vidi Amphitryonis uxorem,
Quæ Herculem audacem animum leonis habentem
Peperit, in complexu Jovis magnanimi commiſta.
Et Megaram Creontis magnanimi filiam,
Quam habuit Amphitryonis filius animis ſemper indomitus.
Matrem quoque Oedipodis vidi pulchram Epicaſtam,

Η μέγα ἔργον ἄρεξεν ἀϊδρείῃσι νόοιο,
Γημαμένη ᾧ υἷϊ· ὁ δ' ὃν πατέρ' ἐξενάριξας
Γῆμεν· ἄφαρ δ' ἀνάπυσα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυπράτῳ ἄλγεα πάσχων,
Καδμείων ἴφθιμος, ἀνάσσων θεσπεσίῃσιν
Ἠ δ' ἔβη εἰς Ἀΐδαο πυλάρταο κρατεροῖο,
Ἀψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,
ὯΙ ἄχεϊ χομένη. τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω
Πολλὰ μάλ', ὅσσά τε μήτρὸς Ἐρινύες ἐκτελέουσι.
Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τὴν ποτε Νηλεὺς
Γῆμεν ἑὸν μετὰ κάλλει, ἐπεὶ πόρε μυρία ἕδνα,
Ὀπλοτάτην κούρην Ἀμφίονι Ἰασίδαο,
Ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυΐῳ ἶφι ἄνασσεν·
Ἣ δὲ Πύλῳ βασίλευε, τέκεν δέ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
Νέσσορά τε, Χρομίον τε, Περικλύμενόν τ' ἀγέραχον.
Τοῖσι δ' ἔπ' ἰφθίμῳ Πηρὼ τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,
Τὴν πάντες μνώοντο περικτίται· ἀλλὰ Νηλεὺς
Τῷ ἐδίδου ὃς μὴ ἕλικας βόας εὐρυμετώπους
Ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἰφικληείης
Ἀργαλέας. τὰς δ' οἷος ὑπέρτο μάντις ἀμύμων
Ἐξελάαν· χαλεπὴ δὲ θεὰ κατὰ μοῖρα πέδησε,
Δεσμοί τ' ἀργαλέοι, καὶ βουκόλοι ἀγροιῶται.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελέοντο
Ἐνιαυτῷ περιτελλομένῳ ἔτεϊ, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Καὶ τότε δή μιν ἔλυσε βίη Ἰφικληείη,
Θέσφατα πάντ' εἰποῦσα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.
Καὶ Λήδην εἶδον τὴν Τυνδαρέῳ παράκοιτιν,
Ἥ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρονι γείνατο παῖδε,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ πὺξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα·
Τὼς ἄμφω ζωὸς κατέχει φυσίζοος αἶα·
Οἵ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
Τεθνᾶσιν, τιμὴν δὲ λελόγχασιν ἶσα θεοῖσι.
Τὴν δὲ μετ', Ἰφιμέδειαν Ἀλωῆος παράκοιτιν
Εἶσιδον, ἣ δή φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι.
Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε (μινυνθαδίω δὲ γενέσθην)
Ὦτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,
Οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος ἄρουρα,
Καὶ πολὺ καλλίστους, μετὰ γε κλυτὸν Ὠρίωνα.
Ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ εὐρυεαπήχεες ἦσαν
Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυοι·

Οἵ

Quæ ingens facinus commiſit imprudentia mentis,
Nupta ſuo filio: ille vero ſuum patrem vita ſpolians
Uxorem duxit. ſtatimque hæc vulgata dii fecerunt hominibus.
Sed ille quidem in Theba amabili dolores patiens,
Thebanis imperabat, deorum dira per conſilia:
Illa autem abiit in Plutonis *domum* altas portas habentem firmam
Aptans laqueum ſublimem ab alta trabe,
Suo dolore correpta. illi autem dolores reliquit poſt ſe
Valde multos, quotquot matris furiæ efficiunt.
Et Chlorin vidi perpulchram, quam olim Neleus
Uxorem duxit ſuam ob formam, ubi dedit copioſiſſimam dotem,
Minimam natu puellam Amphionis Jaſidæ,
Qui quondam in Orchomeno Minyeo potenter imperavit
Atque in Pylo regnavit, peperit autem illi pulchros liberos,
Neſtoremque, Chromiumque, Periclymenumque præclarum.
Poſt hos eximiam Pero peperit, miraculum hominibus,
Quam omnes ambiebant vicini: neque Neleus
Huic dabat qui non nigras boves latis frontibus
Ex Phylaca abegiſſet præpotentis Iphicli
Difficiles *abactu*, quas ſolus promiſit vates inculpatus
Abacturum ſe: grave autem dei fatum impedivit,
Vinculaque ſæva, & bubulci agreſtes.
Sed cum jam menſeſque & dies finiti eſſent,
Rurſus circumvoluto anno, & advenerunt horæ,
Atque tunc demum ipſum ſolvit præpotens Iphiclus,
Fatalia omnia prolocutum, Jovis autem perficiebatur conſilium.
Et Ledam vidi Tyndari uxorem,
Quæ ex Tyndaro fortes peperit filios
Caſtoremque equorum domitorem & pugnis valentem Pollucem:
Quos ambos vivos habet alma terra:
Qui etiam infra terram honorem ab Jove habentes,
Alias quidem vivunt alternis diebus, alias autem rurſus
Moriuntur, honoremque ſortiti ſunt æqualem diis.
Poſt hanc, Iphimediam Aloei uxorem
Aſpexi, quæ ſcilicet dicebat ſe Neptuno miſtam.
Et peperit quidem duos filios (brevis tamen vitæ fuerunt)
Otumque diis æquiparandum, inclytumque Ephialtem,
Quos ſcilicet longiſſimos enutrivit alma terra,
Et longe pulcherrimos, poſt inclytum Orionem.
Novem annorum enim illi & novem cubitorum erant
Latitudine. at longitudine erant novem orgyiarum.

Οἵ ῥα ϗ ἀθλωάποισιν ἀπειλήτῳ, ὃν ὀλύμπῳ
Φυλόπιδα σήσειν πολυαίϗ πολέμοιο.
Ὅσσῳ ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασιν θέμεν, αὐτὰρ ἐσ' Ὄσσῃ
Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἵν' ἀρῳὸς ἄμβατὸς εἴη.
Καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσαν εἰ ἤβης μέτρον ἵκοντο·
Ἀλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱὸς ὃν ἤϋκομος τέκε Λητὼ,
Ἀμφοτέρω, πρὶν σρῶϊν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰᾶλυς
Ἀνθῆσαι, πυκάσαι τε γένυς ἀϊνῇ λάχνῃ.
Φαίδρην τε Πρόκριν τε ἴδον, καλήν τ' Ἀριάδνην,
Κρήτης Μίνωος ὀλοόφρονος, ἣν ποτε Θησεὺς
Ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηναίων ἱεράων
Ἦγε μέν, οὐδ' ἀπόνητο. πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔκτα
Δίῃ ἐν ἀμφιρύτῃ, Διονύσου μαρτυρίῃσι.
Μαῖράν τε Κλυμένην τε ἴδον, συγερήν τ' Εὐρύβην,
Ἣ χρυσὸν φίλε ἀνδρὸς ἐδέξατο πιμήεντα.
Πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω
Ὅσσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον ἠδὲ θυγατρας.
Πρὶν γάρ κεν κὴ νὺξ φθῆτ' ἄμβροτος. ἀλλὰ κὴ ὥρη
Εὕδειν ἢ ὅτε νῆα θοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους,
Ἢ αὐτῆ. πομπὴ δὲ θεοῖς ὑμῖν τε μελήσει.
Ὣς ἔφατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
Κηληθμῷ δ' ἔχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκώλενος ἦρχετο μύθων,
Φαίηκες, πῶς ὔμμιν ἀνὴρ ὅγε φαίνεται εἶδος
Εἶδός τε μέγεθός τε, ἰῇ φρένας ἔνδον ἐΐσας;
Ξεῖνος δ' αὖτ' ἐμός ἐστιν· ἕκας δ' ἔμμορε τιμῆς.
Τῷ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
Οὕτω χρηίζοντι κολώετε. πολλὰ γὰρ ὔμμιν
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι θεῶν ἰότητι κέονται.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἐχένηος,
Ὅς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,
Ὦ φίλοι, ἢ μὰν ὔμμιν ἄπο σκοπὸν, οὐδ' ἄπο δόξης
Μυθεῖται βασίλεια πολίφρων. ἀλλὰ πίθεσθε·
Ἀλκινόῳ δ' ἐκ τοῦδ' ἔσσεται ἔργον τε ἔπος τε.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Τῶτο μὲν ὣς δὴ ἔσται ἔπος, αἴκεν ἔγωγε
Ζωὸς Φαίηξιν φιλοπρήμοισιν ἀνάσσω.
Ξεῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόσοιο χατίζων,
Εἰμπης ἐν θυμῷ ἐπιμεῖναι ἐς αὔριον, εἰσόκε πᾶσαν
Δωτίνην τελέσω, πομπὴ δ' ἀνδρεσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί. τοῦ γὰρ κράτος ἐστὶν ἐνὶ δήμῳ.

Τὸν

Qui etiam immortalibus minabantur, in cœlo
Certamen moturos tumultuoſi belli.
Oſſam ſuper Olympo conati ſunt imponere, at ſuper Oſſa
Pelium frondoſum, ut cœlum permeabile eſſet.
Et fortaſſis perfeciſſent ſi ad pubertatis menſuram veniſſent:
Sed *eos* perdidit Jovis filius quem pulchricoma peperit Latona,
Ambos, antequam ipſis ſub temporibus lanugo
Floreret, denſareturqne mentum florenti lana.
Phædramque Procrimque vidi, pulchramque Ariadnam,
Filiam Minois prudentis, quam olim Theſeus
Ex Creta in fertiliſſimam regionem Athenarum ſacrarum
Duxit quidem, neque potitus eſt. ante autem ipſam Diana detinuit
Dia in circumflua, Bacchi monitu.
Mæramque Clymenamque vidi, odioſamque Eriphylam,
Quæ aurum pro ſuo marito accepit pretioſum.
Univerſas vero haud ego eloquar neque nominarim
Quotquot Heroum uxores vidi & filias.
Ante enim etiam nox periret divina. ſed etiam hora
Dormiendi, ſive ad navem celerem mihi digreſſo ad ſocios,
Sive hic reductio autem diis vobiſque curæ erit.
Sic ait, at illi omnes quieti erant ſilentio:
Voluptate enim tenebantur per domum umbroſam.
His vero Areta alba lacertis cœpit ſermonem:
Phæaces, qui vobis vir iſte videtur eſſe
Formaque magnitudineque, atque mente intus æqua?
Hoſpes ſane meus eſt: quiſque autem veſtrum particeps eſt honoris.
Ideo ne feſtinantes dimittite, neque dona
Sic egenti parce date. multa enim vobis
Bona in ædibus deorum benignitate jacent.
His autem interfatus eſt ſenex Heros Echeneus,
Qui ſcilicet Phæacum virorum maximus natu erat:
O amici, non utique vobis inepte, neque ſine judicio
Loquitur regina prudens. ſed obedite:
Alcinoo autem ex hoc pendet opuſque dictumque.
Hunc autem rurſus Alcinous excepit, dixitque:
Hoc quidem ſic erit dictum, ſi modo ego
Vivus Phæacibus navigandi peritis imperabo.
Hoſpes autem ſuſtineat, tametſi reditus indigus,
Tamen expectare in craſtinum, donec totam
Donandi rationem perficiam. deductio autem viris curæ erit
Omnibus, potiſſimum autem mihi, cujus imperium eſt in populo,

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἐξοχώτατε λαῶν,
Εἴ με κὴ εἰς ὄνιαντ' ἀνώγοιτ' αὖτόθι μίμνειν,
Πομπήν τ' ὀτρύνοιτε, κὴ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
Καί κε τὸ βουλοίμην, κήδιόν κεν πολὺ κέρδιον εἴη
Πλειοτέρῃ σὺν χειρὶ φίλῳ ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι,
Καί κ' αἰδοιότερος κὴ φίλτερος ἀνδράσιν εἶην
Πᾶσιν ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδοίατο νοστήσαντα.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Ὦ ξεῖν' Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν οὔ πού σ' εἰσορόωντες
Ἠπιοπῆά τ' ἔμεν κὴ ὀπίκλοπον, οἷά τε πολλοὺς
Βόσκει γαῖα μέλαινα πολυσπερέας ἀνθρώπους,
Ψεύδεά τ' ἀρτύοντας ὅθεν κέ τις οὐ ἴδοιτο.
Σοὶ δ' ἔνι μὲν μορφὴ ἐπέων, ἔνι κῆ φρένες ἐσθλαί·
Μῦθον δ' ὡς ὅτε, τ' ἀοιδὸς ὀπιπεμένως κατέλεξας,
Πάντων τ' Ἀργείων σέο τ' αὐτοῦ κήδεα λυγρά.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ κὴ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἴ τινας ἀντιθέων ἑτάρων ἴδες, οἵ τοι ἅμ' αὐτῷ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕποντο, κὴ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
Νὺξ δ' ἥδε μάλα μακρὴ ἀθέσφατος· οὐδέ πω ὥρη
Εὕδειν ἐν μεγάρῳ. σὺ δέ μοι λέγε θέσκελα ἔργα.
Καί κεν ἐς ἠῶ δῖον ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ
Τλαίης ἐν μεγάρῳ τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἐξοχώτατε λαῶν,
Ὥρη μὲν πολέων μύθων, ὥρη κῆ ὕπνου.
Εἰ δ' ἔτ' ἀκηδέμεναί γε λιλαίεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Τέτων σοι φθονέοιμι κὴ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορεῦσαι
Κήδε' ἐμῶν ἑτάρων, οἵ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο.
Οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον τονόεσσαν ἀϋτὴν,
Ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο κακῆς ἰότητι γυναικός.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπέσκεδας' ἄλλυδις ἄλλη
Ἀγνὴ Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων,
Ἦλθε δ' ὀτὴ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ' ὅσαι ἅμ' αὐτῷ
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον κὴ πότμον ἐπέσπον.
Ἔγνω δ' αἶψ' ἐμὲ κεῖνος ἐπεὶ πίεν αἷμα κελαινόν.
Κλαῖε δ' ὄγε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἴβων,
Πιτνὰς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων.
Ἀλλ' οὐ γάρ οἱ ἔτ' ἦν ἴς ἔμπεδος, οὐδέ τι κῖκυς
Οἵη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.

Τὸν

Hunc excipiens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Alcinoe rex, omnium clariſſime populorum,
Si me etiam in annum juſſeritis hic manere,
Deductionemque apparaveritis, & ſplendida dona dederitis,
Etiam hoc vellem, & utilius eſſet
Pleniori cum manu charam in patriam venire,
Et venerabilior & charior viris eſſem
Omnibus quotquot me in Ithacam viderent reverſum.
Hunc rurſus Alcinous allocutus eſt, dixitque:
O Ulyſſes! hoc quidem neutiquam te exiſtimamus aſpicientes
Impoſtoremque eſſe & fallacem, cujuſmodi multos
Paſcit terra nigra multifariam interſperſos homines,
Mendacia concinnantes unde quis neque ſuſpicaretur.
Tibi autem ineſt forma verborum, menſque bona:
Hiſtoriam vero uti quis poeta ſcite recenſuiſti,
Omnium Argivorum, tuique ipſius dolores triſtes.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Si quoſdam eximiorum ſociorum vidiſti, qui teipſum
Ad Ilium ſimul ſecuti ſunt, & illic fatum obierunt.
Nox autem hæc valde longa, immenſa: neque adhuc tempus
Dormiendi in ædibus. tu autem mihi dic mira opera.
Etiam in auroram divinam ſuſtinerem, ſi mihi tu
Suſtineres in ædibus tuos dolores dicere.
Hunc autem excipiens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Alcinoe rex, omnium clariſſime populorum,
Tempus & multa loquendi, tempus & dormiendi.
Si autem adhuc audire utique cupis, haud ego
His tibi invidus recuſem & miſerabiliores alios narrare
Dolores meorum ſociorum, qui ſcilicet poſtea perierunt.
Qui Trojanorum quidem effugerunt luctuoſum bellum,
In reditu vero perierunt malæ fœminæ gratia.
Aſt ubi & animas diſperſit huc atque illuc
Caſta Proſerpina mulierum fœminearum,
Supervenitque anima Agamemnonis Atridæ
Mœſta: circumque aliæ congregatæ erant quæcunque cum eo
Domo in Ægiſthi perierunt & fatum obierunt.
Agnovitque ſtatim me ille ubi bibit ſanguinem nigrum.
Flevit autem idem vehementer, teneras lachrymas deſtillans,
Extendens ad me manus, porrigere cupiens,
Sed non amplius ei aderat vis firma, neque ulla potentia
Qualis utique antea erat in flexilibus membris.

Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσά τ' ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ;
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Ἀτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,
Τίς νύ σε χὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέϊ θανάτοιο;
Ἠὲ σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμήν;
Ἠέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσω,
Βῶς ἀφιτιμενόμενον, ἠδ' οἰῶν πώεα καλά;
Ἠὲ περὶ πόλιος μαχεόμενον, ἠὲ γυναικῶν;
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον ἀϋτμήν,
Οὔτέ μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσω·
Ἀλλά μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε μόρον τε,
Ἔκτα σὺν ἀλομένῃ ἀλόχῳ, οἶκόν δε καλέσσας,
Δειπνίσσας, ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ.
Ὣς θάνον οἰκτίστῳ θανάτῳ. περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι
Νωλεμέως κτείνοντο, σύες ὡς ἀργιόδοντες,
Οἵ ῥά τ' ἐν ἀρείῃ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
Ἢ" γάμῳ ἢ ἑράνῳ, ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλυίῃ.
Ἤδη μὲν πολέων ἀνδρῶν φόνῳ ἀντεβόλησας
Μοναξ κτεινομένων ἠὲ ἐν κρατερῇ ὑσμίνῃ·
Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
Ὡς ἀμφὶ κρητῆρα τραπέζας τε πλησθέσας
Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Οἰκτροτάτῳ δ' ἤκουσα ὄπα Πριάμοιο θυγατρὸς
Καασάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρη δολόμητις
Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας ἀείρων,
Βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ. ἡ δ' ἂρ κυνῶπις
Νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη ἰόντι περ εἰς Ἄϊδαο
Χερσὶ κατ' ὀφθαλμοὺς ἑλέειν, σιώ τε σόμ' ἐρεῖσαι.
Ὡς οὐκ αἰνότερον κυνὸς οὐτιδανοῖο γυναικὸς
Ἧπις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάληται.
Οἷον δὴ κείνη ἐμήσατο ἔργον ἀεικές,
Κυρηδίῃ τεύξασα πόσει φόνον. ἦτοι ἔφην γε
Αὐτάρσι παίδεσσιν ἢ δμῳῇσιν ἐμοῖσιν
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἡ δ' ἔξοχα λύγρ' εἰδυῖα,
Ἣ τε κατ' αἶσχος ἔχεε καὶ ἐσομένῃσιν ὀπίσσω
Θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' ἐὺεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

435 Ὦ

Illum quidem ego flevi ut vidi, miſertuſque ſum in animo,
Et ipſum compellans verbis volucribus allocutus ſum,
Atride glorioſiſſime rex virorum Agamemnon,
Quodnam te fatum domuit aſperæ mortis?
An te in navibus Neptunus domuit,
Ciens ſævorum ventorum plurimum flatum?
An tibi inimici viri nocuerunt in continente,
Boves vaſtanti, atque ovium greges pulchros?
Aut pro urbe pugnanti, atque fœminis?
Sic dixi. ille autem me ſtatim excipiens allocutus eſt:
Inclyte Laertiade multiſcie Ulyſſes,
Neque me in navibus Neptunus domuit,
Excitans difficilium ventorum immenſum flatum,
Neque mihi hoſtiles viri nocuerunt in continente:
Sed mihi Ægiſthus ſtruens mortemque fatumque,
Occidit cum pernicioſa uxore, domum vocatum,
Convivio exceptum, uti quis occidit bovem ad præſepe.
Sic perii miſerabiliſſima morte. circumque cæteri ſocii
Continenter necabantur uti ſues albi dentibus,
Qui ſcilicet *mactantur* in locupletis viri præpotentis
Aut nuptiis, aut ſymbolis, aut convivio læto.
Jam *tu* quidem multorum virorum cædibus interfuiſti
Separatim interfectorum & in dura pugna.
Sed illa potiſſimum videns flevisſes *ex* animo,
Ut circa craterem menſaſque refertas
Jacebamus in ædibus, pavimentumque totum ſanguine undabat.
Miſerabiliſſimam autem audivi vocem Priami filiæ
Caſſandræ, quam occidit Clytæmneſtra doloſa conſiliis
Apud me: at ego a terra manus elevans,
Injiciebam moriens in gladium. illa autem impudentiſſima
Seceſſit, neque mihi voluit eunti in Ditis *domum*
Manibus oculos comprimere, atque os componere.
Adeo non eſt ſævius & impudentius aliud muliere
Quæcunque ſcilicet hujuſmodi animo facinora induxerit.
Quale & illa patravit facinus turpe,
Legitimo ſtruens marito cædem. atqui autumabam etiam
Jucundum liberis atque mancipiis meis
Me domum venturum: illa vero maxime exitialia callens,
Sibique infamiam aſperſit & illis quæ erunt deinceps,
Fæmineis mulieribus, etiam *illi* quæ benefica erit *i. e. proba*.
Sic dixit. at ego ipſum excipiens alloquebar,

Pa-

Ω" πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρέος ἀφύσπα Ζεὺς
Ἐκπάγλως ἤχθηρε γυναικείας διὰ βουλάς.
Ἐξ ἀρχῆς Ἑλένης μὲν ἀπωλόμεθ' εἵνεκα πολλοί·
Σοὶ ὃ Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἐόντι.
Ὣς ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Τῷ νῦν μή ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἠπιοφαίνου,
Μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφαυσκέμεν ὅν κ' ἐὺ εἰδῇς,
Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.
Ἀλλ' ἐ σοί γ' Ὀδυσεῦ φόνος ἔσσεται ἔκ τε γυναικός.
Λίην γὰρ πινυτή τε καὶ ἀφρεσὶ μήδεα οἶδε
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
Ἣ μέν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,
Ἐρχόμενοι πόλεμόν δε· παῖς δέ οἱ ἔνδον ἐόντι μαζῷ
Νήπιος, ὃς πω νῦν γε μετ' ἀνδράσιν ἵζει ἀριθμῷ,
Ὄλβιος. ἦ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθὼν,
Καὶ κεῖνος πατέρα προσπτύξεται ἣ θέμις ἐστίν·
Ἣ δ' ἐμὴ ἁδέ περ ᾗος ὀνιπλησθῆναι ἄκοιτις
Ὀφθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δέ με πέφνε καὶ αὐτόν.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι.
Κεύθειν μηδ' ἀναφανδὰ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
Νῆα κατασχέμεναι· ἐπεὶ οὐ ἔτι πιστὰ γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἴπερ ἔτι ζώοντος ἀκούετε παιδὸς ἐμοῖο,
Ἤπερ ἐν Ὀρχομενῷ, ἢ ἐν Πύλῳ ἠμαθόεντι,
Ἤπερ πὰρ Μενελάῳ ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ.
Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἔτι χθονὶ δῖος Ὀρέστης.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον.
Ἀτρεΐδη, τί μὲ ταῦτα διείρεαι; ἠδέ τι οἶδα
Ζώει ὄγ' ἢ τέθνηκε. κακὸν δ' ἀνεμώλια βάζειν.
Νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένω συγδοῦπον
Ἕσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Ἦλθε δ' ὅτ' ψυχὴ Πηλεϊάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατρόκλοιο, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ', ὃς ἄμυς τος ἔην εἶδός τε δέμας τε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
Ἔγνω δ' ψυχή με ποδώκεος Αἰακίδαο,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Διογενὲς Λαρτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργον;
Πῶς ἔτλης Ἄϊδος δὲ κατελθέμεν, ἔνθά τε νεκροὶ
Ἀφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἴδωλα καμόντων;

Ὣς

Papæ, quam nimis ſcilicet genus Atrei altitonans Jupiter
Vehementer odit fœminea propter conſilia.
Ab initio Helenæ quidem cauſa periimus multi:
Tibi vero Clytæmneſtra dolum ſtruxit procul abſenti.
Sic dicebam. ille autem me protinus excipiens alloquebatur:
Ideoque nunc nunquam etiam tu uxori manſuetus ſis,
Neque illi dictum omne revela quod bene noveris,
Sed aliud quidem dic, aliud autem & celatum eſto.
Sed haud tibi Ulyſſes exitium erit ex uxore.
Valde enim ſapiens eſt & bene in mente conſilia ſcit
Filia Icarii prudens Penelope.
Certe quidem ipſam nuptam novam relinquebamus nos,
Abeuntes in bellum: filius autem illi erat ad mammillam
Parvulus, qui forte nunc in virorum ſedet numero,
Felix: certe enim illum pater charus videbit veniens,
Et ille patrem amplectetur ita ut fas eſt:
Sed mea neque ſaltem filii ſaturari uxor
Oculis permiſit: prius enim me etiam occidit ipſum.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in mente reconde:
Clam non palam charam in patriam terram
Navem adpelle: quoniam non amplius fidendum eſt fœminis.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Sicubi adhuc viventem audiviſtis filium meum,
Aut alicubi in Orchomeno, aut in Pylo arenoſa,
An alicubi apud Menelaum in Sparta ampla.
Nondum enim mortuus eſt in terra dius Oreſtes.
Sic ait. at ego ipſum excipiens alloquebar:
Atride, quid me hæc interrogas? non enim quicquam ſcio
Vivat ne ille an mortuus ſit. malum autem vana loqui.
Nos quidem ſic verbis alternantes triſtibus
Stabamus mœſti, tenellas lacrymas profundentes.
Supervenit autem anima Pelidæ Achillis,
Et Patrocli, & eximii Antilochi,
Ajaciſque, qui præſtantiſſimus erat formaque corporeque
Cæterorum Græcorum poſt inculpabilem Achillem.
Agnovit autem me anima pedibus velocis Æacidæ,
Et lamentans verbis volucribus alloquebatur:
Generoſe Laertiade multiſcie Ulyſſes,
Infelix, quid adhuc majus in mente cogitabis facinus?
Quo pacto ſuſtinuiſti ad inferos venire, ubi mortui
Senſuum expertes habitant, hominum ſimulacra mortuorum?

Ως ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ω Αἰακίδη Πηλέος υἱὲ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
Ἦλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ πνα βουλὴ
Εἴποι ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἱκοίμην.
Οὐ γάρ πω χθεσσὸν ἦλθον Ἀχαιΐδος, οὐδέ πω ἁμῆς
Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακά. σεῖο δ' Ἀχιλλεῦ
Οὔτις ἀνὴρ πρόπαροιθε μακάρτατος, οὔ τ' ἄρ' ὀπίσσω.
Πρὶν μὲν γάρ σε ζωὸν ἐτίομεν ἶσα θεοῖσιν
Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσιν,
Ἐνθάδ' ἐών· τῷ μή τι θανὼν ἀκαχίζευ Ἀχιλλεῦ.
Ως ἐφάμην. ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Μή δή μοι θάνατόν γε πιφαύσκευ φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητεύεμεν ἄλλῳ
Ἀνδρὶ πὰρ' ἀκλήρῳ, ᾧ μὴ βίοτος πολὺς εἴη,
Ἢ πᾶσι νεκύεσσι κατηφιόωσιν ἀνάσσειν.
Ἀλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαυοῦ μῦθον ἐνίσπες,
Ἢ ἔπετ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἦε χ ὄχι.
Εἰπὲ δέ μοι Πηλῆος ἀμύμονος εἴ τι πέπυσαι,
Ἢ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσι μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,
Ἦ μιν ἀπειλάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,
Οὕνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε.
Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπίουρος ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
Τοῖος ἐὼν οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ ἀρείῃ
Πέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύμων Ἀργείοισιν.
Εἰ τοῖος δ' ἔλθοιμι μίνυνθά περ ἐς πατέρος δῶ,
Τῷ κε τέῳ σύξαιμι μένος χὴ χεῖρας ἀάπτους,
Οἳ κεῖνον βιόωνται, ἐέργουσίν τ' ἀπὸ τιμῆς.
Ως ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγώ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
Ἦ τοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος ἔκπυσμαι·
Αὐτάρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο
Πᾶσιν ἀληθείῃ μυθήσομαι, ὡς με κελεύεις.
Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἔκ νηὸς ἔτευξα
Ἤγαγον ἐκ Σκύρου μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ἦ τοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλὰς,
Αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, χὴ οὐχ ἡμάρτανε μύθων·
Νέστωρ τ' ἀντίθεος χὴ ἐγὼ νεικάσκομεν οἴω.
Αὐτὰρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μιχνοίμεθ' Ἀχαιοὶ,
Οὔποτε ἐς πληθὺν μένεν ἀνδρῶν, οὐδ' ἐν ἰμίλῳ·
Ἀλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὃν μένος οὐδενὶ εἴκων·
Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δῃοτῆτι.
Πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω

Ὅσσον

Sic ait. at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Achilles Pelei fili, longe excellentiſſime Græcorum,
Veni Tireſiæ propter vaticinium, ſi quod conſilium
Dicat quo pacto Ithacam ad arduam perveniam.
Necdum enim prope veni Achaiam, necdum noſtram
Terram conſcendi, ſed ſemper habeo mala. te vero Achilles
Nullus vir majorum beatior, neque poſteriorum.
Antea enim te vivum honorabamus æque ac deos
Argivi, nunc rurſus late imperas mortuis,
Hic degens: ideo neutiquam mortuus doleas Achilles.
Sic dicebam. ille autem me protinus excipiens alloquebatur:
Ne jam mihi mortem conſoleris inclyte Ulyſſes:
Mallem ruſticus mercede ſervire alii
Viro inopi, cui haud victus multus eſſet,
Quam omnibus vita defunctis imperare.
Sed age mihi de filio generoſo hiſtoriam dic,
An pergit bello inter primos pugnare, an vero non.
Dic etiam mihi de Peleo eximio ſi quid audiviſti,
An adhuc teneat honorem multis in Myrmidonibus,
An ipſum deſpiciunt per Græciam Phthiamque,
Eo quod ipſi ſenium occupat manuſque pedeſque.
Non enim ego defenſor *ſum* ſub lumine ſolis,
Talem me ferens, qualis olim in Troja ampla
Trucidabam populum fortiſſimum, pugnans pro Argivis.
Si talis venirem vel pauliſper in patris domum,
Hoc pacto alicui retunderem animos & manus intrepidas,
Eorum qui illum violant, arcentque ab honore.
Sic ait. at ego ipſum excipiens allocutus ſum:
Equidem de Peleo inculpato nihil audivi:
Sed tibi de filio ſaltem Neoptolemo charo
Omnem veritatem dicam, ut me jubes.
Ipſe enim illum ego cava in navi æquali
Duxi ex Scyro ad caligatos Achivos.
Ac quando circa urbem Trojam inibamus conſilia,
Semper primus dicebat, & non aberrabat oratione:
Neſtorque eximius & ego contendebamus ſoli.
Aſt quotiens circa urbem Trojam decerneremus Achivi,
Nunquam in multitudine manebat virorum, neque in turba,
Sed longe præcurrebat, ſuis animis nulli cedens:
Multos autem viros trucidavit in ſæva pugna.
Omnes vero haud ego eloqui poſſem neque nominare

Quan-

Ὅσσον λαὸν ἔπεφνεν ἀμωμάων Ἀργείοισιν.
Ἀλλ' οἷον τὸ Τηλεμάχῳ κατενήρατο χαλκῷ
Ἥρως Εὐρύπυλον, πολλοὶ δ' ἀμφ' αὐτὸ ἑταῖροι
Κήτειοι κτείνοντο, γυναίων εἵνεκα δώρων.
Κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον μετὰ Μέμνονα δῖον.
Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν ὃν τάμ' Ἐπειὸς,
Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ' ὅπα πάντ' ἐτέτυλτο,
Ἠμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἠδ' ὀπιθεῖναι·
Ἔνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἡγήτορες ἠὲ μέδοντες
Δάκρυά τ' ὠμόργνυντο, τρόμεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστου.
Κεῖνον δ' ἤποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Οὔτ' ὠχριόωντα χρόα κάλλιμον, ἄτε πυθοῖν
Δάκρυ' ὀμορξάμενον. ὁ δέ με μάλα πόλλ' ἰκέτευεν
Ἱππόθεν ἐξίμεναι· ξίφεϊ δ' ἐπεμαίετο κώπῃ,
Καὶ δόρυ χαλκοβαρές· κακὰ δ' ἤ Τρώεσσι μενοίνα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
Μοῖρά γ' ἐράς ἐθλὸν ἔχων ὅτε νηὸς ἔβαινεν
Ἀσκηθὴς, ἤτ' ἄρ βεβλημένος ὀξέϊ χαλκῷ,
Οὔτ' αὐτοσχεδίῃ ἀτυζόμενος· οἷά τε πολλὰ
Γίνεται ἐν πολέμῳ, ὅτε μίξ δέ τε μαίνεται Ἄρης.
Ὡς ἐφάμην. ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
Φοίτα μακρὰ βιβῶσα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
Γηθοσύνη ὅ οἱ ἦτορ ἔφην ἀριδείκετον εἶναι,
Αἱ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκύων κατατεθνηώτων
Ἕστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κηδέ' ἑκάστη.
Οἴη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
Νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
Τὴν μὲν ἐγὼ νίκησα δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ
Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος. ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ·
Παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ παλλὰς Ἀθήνη.
Ὡς δὴ μὴ ὄφελον νίκην τοιῶδ' ἐπ' ἄεθλῳ·
Τοίῃ γὰρ κεφαλῇ ἔνεκ' αὐτῇ γαῖα κατέσχεν,
Αἴαντ', ὃς πέρι μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τέτυκτο
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδων μειλιχίοισιν,
Αἶαν πὰϊ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἔμελλες
Οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλῳ εἵνεκα τεύχέων
Οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν.
Τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπώλεο· σεῖο δ' Ἀχαιοὶ
Ἶσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο
Ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές. οὐδέ τις ἄλλος

Αἴ-

Quantam turbam occiderit defendens Argivos.
Sed qualem Telephidem interfecit ferro
Heroem Eurypylum, multi autem circa eum ſodales
Cetei trucidabantur, mulierum propter dona.
Illum nempe pulcherrimum vidi poſt Memnonem divinum.
Cæterum cum in equum conſcendimus quem fabricavit Epeus,
Græcorum optimates, commiſſa autem mihi erant omnia,
Cum aperire callidas inſidias, tum concludere:
Hic alii Græcorum duces atque conſiliarii
Lacrymas abſtergebant, tremebantque membra cujuſque.
Illum autem nunquam prorſus ego vidi oculis
Neque palleſcentem corpore pulchro, neque a genis
Lacrymas abſtergentem. ille mihi multum ſupplicabat
Ab equo ut exiret: gladii autem prehendebat capulum,
Et haſtam gravatam ære: malaque Trojanis moliebatur.
Sed quando Priami urbem depopulati ſumus celſam,
Portionem & donum bonum habens navem conſcendit
Incolumis, neque eminus læſus acuto ære,
Neque cominus vulneratus: qualia ſæpius
Fiunt in bello, permixtim namque furit Mars.
Sic dicebam. anima autem pedibus celeris Æacidæ
Abibat magnifice incedens per herboſum pratum,
Læta quod ei dixiſſem filium excellentem eſſe.
Aliæ vero animæ mortuorum defunctorum
Stabant mœſtæ, narrabant autem curas unaquæque.
Sola autem Ajacis anima Telamoniadæ
Longe abſiſtebat, irata propter victoriam,
Qua ipſum ego viceram jure contendens apud naves
Pro armis Achillis. poſuerat autem veneranda mater:
Filii autem Trojanorum judicarunt & Pallas Minerva.
Utinam non debuiſſem vincere tali mercede:
Tale enim caput ob iſta terra accepit,
Ajacem, qui præſtantiſſimus & forma, & rebus geſtis fuit
Cæterorum Græcorum, poſt inculpabilem Pelidem:
Illum quidem ego verbis alloquebar mollibus:
Ajax fili Telamonis inculpati, ſiccine eras
Ne mortuus quidem obliturus mihi iræ ob arma
Pernicioſa? quæ exitialia dii fecerunt Argivis.
Talis enim ipſis turris periiſti: propter te autem Græci
Æque ac propter Achillis caput Pelidæ
Dolemus occiſum penitus, neque quiſpiam alius

Αἴπ⊙, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸ αἰχμητάων
Ἐκπάγλως ἤχθηρε, τεὶν δ' ὅτι μοῖρλν ἔθηκεν.
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο ἄναξ, ἵν' ἔπ⊙ χὴ μῦθον ἀκούσῃς
Ἡμέτερον· δάμασον ᾧ μέν⊙ χὴ ἀγλαΐα θυμόν.
Ὡς ἐφάμην. ὁ δέ μ' οὐκ ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ' ἄλλας
Ψυχὰς εἰς Ἔρεβ⊙ νεκύων καταμεθυσκομένων.
Ἔνθα χ' ὁμῶς στρεφθεὶς κεχολωμένῳ ἤκεν ἐγὼ τῷ,
Ἀλλά μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν καταμεθυσκομένων.
Ἔνθ' ἦτοι Μίνωα ἴδον Διὸς ἀγλαὸν υἱὸν,
Χρύσεον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νεκύεσσιν,
Ἥμενον· οἱ δέ μιν ἀμφὶ δίκας εἴροντο ἄνακτα,
Ἥμενοι ἠδ' ἑστῶτες τε κατ' εὐρυπυλὲς Ἄϊδ⊙ δῶ.
Τὸν δὲ μετ', Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα
Θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
Τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οἰοπόλοισιν ὄρεσσι,
Χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀαγές.
Καὶ Τιτυὸν εἶδον γαίης ἐρικυδέ⊙ υἱὸν,
Κείμενον ἐν δαπέδῳ, ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα.
Γῦπε δέ μιν ἑκάτερθε πιφαυσκόμενω ἦπαρ ἔκειρον,
Δέρτρον ἔσω δύνοντες. ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνετο χερσί.
Λητὼ γὰρ ἤλκησε Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν
Πυθώδ' ἐρχομένην διὰ καλλιχόρου Πλωπιῆ⊙.
Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον χαλεπ' ἄλγε' ἔχοντα,
Ἑστεὼτ' ἐν λίμνῃ, ἡ δὲ προσέπλαζε γενείῳ.
Στεῦτο δὲ διψάων, πιέειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι.
Ὁσσάκι γὰρ κύψει ὁ γέρων πιέειν μενεαίνων,
Τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκετ' ἀναβροχθέν· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ
Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, κατεζώσκε δὲ δαίμων.
Δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατηκρήωθεν χέε καρπὸν,
Ὄγχναι, καὶ ῥοιαὶ, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθόωσαι.
Τῶν ὁπότ' ἰθύσειε γέρων ὀρέξασθαι χερσὶ μάσασθαι,
Τὰ δ' ἄνεμ⊙ ῥίπασκε ποτὶ νέφεα σκιόεντα.
Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατερὰ ἄλγε' ἔχοντα,
Λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρῃσιν.
Ἦτοι ὁ μὲν, σκηριπτόμεν⊙ χερσίν τε ποσίν τε,
Λᾶαν ἄνω ὤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι
Ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότ' ἀποστρέψασκε κραταιὶς,
Αὖτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδής·
Αὖτὰρ ὅγ' αὖ σθένεσκε πταινόμεν⊙· κατὰ δ' ἱδρὼς

Ἔρ-

In culpa eſt, ſed Jupiter Danaorum exercitum bellicoſorum
Graviter odit, tibi autem fatum impoſuit.
Sed age huc veni rex, ut verbum & orationem audias
Noſtram: doma autem ſpiritus & generoſum animum.
Sic dixi. ille autem mihi nihil reſpondit, ibat autem ad alias
Animas ad Erebum mortuorum defunctorum.
Illic ſimiliter allocutus *me* fuiſſet iratus uti ego ipſum,
Sed mihi volebat animus in pectore meo
Aliorum animas videre defunctorum.
Ibi autem Minoem vidi Jovis illuſtrem filium,
Aureum ſceptrum habentem, jus dicentem mortuis,
Sedentem: illi vero circa ipſum cauſas dicebant regem,
Sedentes & *partim* ſtantes per late patentem Plutonis domum.
Poſt hunc autem Orionem animadverti
Feras ſimul agitantem per floridum pratum,
Quas ipſe occiderat in deſertis montibus,
Manibus habens clavam totam æream ſemper infractam.
Et Tityum vidi terræ glorioſæ filium,
Jacentem in pavimento, qui in novem jacebat jugera.
Vultures autem ipſum utrimque aſſiſtentes jecur tondebant,
In viſcera penetrantes. ille autem non abigebat manibus.
Latonæ enim vim intulit Jovis glorioſæ conjugi
Ad Pytho eunti per amœnum Panopeum.
Et Tantalum vidi graves dolores habentem,
Stantem in lacu, qui accedebat ad mentum.
Appetebat autem ſitiens, potum tamen non poterat capere.
Quoties enim inclinabat ſenex bibere cupiens,
Toties aqua peribat abſorpta: circaque pedes
Terra nigra apparebat, areſcere autem faciebat deus.
Arbores autem proceræ a capite fundebant fructum,
Pyri, mali punicæ, & aliæ mali egregium fructum ferentes,
Ficuſque dulces, & oleæ vireſcentes.
Quæ, quando pergeret ſenex manibus prehendere,
Ea ventus jactabat ad nubes umbroſas.
Et Siſyphum aſpexi, duros dolores patientem,
Lapidem geſtantem ingentem utraque *manu*.
Et ille quidem innixus manibuſque pedibuſque,
Lapidem ſurſum pellebat ad cacumen: ſed quando erat
Summum ſuperaturus, tunc Cratæis avertebat,
Rurſus deinde in campum volvebatur lapis impudens:
At ille rurſus pellebat contendens: ac ſudor

Ε"ρρεσιν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει·
Τὸν ᾧ μετ', εἰσορόωσα βίλω Η'ρακληείλω,
Εἶδωλον· αὐτὸς ᾧ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τέρπεται ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Η"βλω
Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Η"ρης χρυσοπεδίλω.
Α'μφὶ δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἰὼ, οἰωνῶν ὡς,
Πάντοσ' ἀτυζομένων. ὁ δ', ἐρεμνῇ νυκτὶ ἐοικὼς,
Γυμνὸν πῆχυν ἔχων καὶ ὄβριμον ἀορῆρα οἴστ",
Δεινὸν ποιπαίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἐοικώς.
Σμῦγαλέοι δέ οἱ ἀμφὶ περὶ στήθεσσιν ἀορτὴρ,
Χρύσεοι ἰὼ τελαμών· ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,
Α"ρκτοι τ', ἀγρόται τε σύες, καὶ χωρατοί τε λέοντες,
Υ'σμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαι τε,
Μὴ τεχνησάμενος μηδ' ἄλλό τι τεχνήσαιτο,
Ο"ς κεῖνον τελαμῶνα εἰῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ.
Ε"γνω δ' αὐτίκα κεῖνος, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι·
Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ο'δυσσεῦ,
Α" δειλ', ἦ πνα καὶ σὺ κακὸν μόρον ἡγλαάζεις,
Ο"ν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς Η'ελίοιο.
Ζηνὸς μὲν παῖς ἦα Κρονίονος, αὐτὰρ οἰζὺν
Εἶχον ἀπειρεσίην. μάλα γὰρ πολὺ χείρονι φωτὶ
Δεδμήμην, ὅ δέ μοι χαλεπὰς ἐπετέλλετ' ἀέθλους·
Καὶ ποτέ μ' ἐνθάδ' ἔπεμψε κύν' ἄξοντ'· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Φράζετο τῶνδέ τι μοι χαλεπώτερον ἦε ἄεθλον.
Τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἤγαγον ἐξ Α'ΐδαο·
Ε'ρμείας δέ μ' ἔπεμψεν ἰᾷ γλαυκῶπις Α'θήνη.
Ω"ς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη δόμον Α"ϊδος εἴσω.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἄμπεδον, εἴ πως ἔτ' ἔλθοι
Α'νδρῶν ἡρώων οἳ δὴ τοιῶνδε τέκοντο.
Καὶ νύ κ' ἔτι πρότερος ἴδον ἀνέρας, οὕς ἔθελόν περ,
Θησέα, Πειρίθοόν τε, θεῶν ἐρικυδέα τέκνα·
Α'λλὰ πρὶν ὅτι ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν
Η'χῇ θεσπεσίῃ· ἁμὲ ᾧ χλωρὸν δέος ᾕρει
Μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου
Ε'ξ Α"ϊδος πέμψειεν ἀγαυὴ Περσεφόνεια.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ὅτι νῆα κιὼν, ἐκέλευον ἑταίρους
Αὖτούς τ' ἀμβαίνειν, ἄνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἰσέβαινον, καὶ ὅτι κληῖσι καθίζον.
Τὼ ᾧ κατ' Ω'κεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο,
Πρῶτα μὲν εἰρεσίῃ, μετέπειτα ᾧ κάλλιμος ἔρος.

Ο'ΔΥΣ-

Defluebat ex membris, pulviſque ex capite oriebatur.
Poſt hunc vidi vim Herculeam,
Simulachrum: ipſe vero apud immortales deos
Oblectatur in conviviis, & habet pulchram pedibus Heben,
Filiam Jovis magnanimi & Junonis aurea ſandalia habentis.
Circa autem ipſum clamor mortuorum erat, avium inſtar,
Undique agitatarum. ille vero obſcuræ nocti ſimilis,
Nudum arcum habens & ad nervum ſagittam,
Horrendum circumſpiciens, ſemper jaculanti ſimilis.
Horrendus autem illi circum pectora baltheus,
Aureum erat lorum: ubi miranda opera elaborata erant,
Urſique, agreſteſque apri, truceſque leones,
Præliaque, pugnæque, cædeſque, homicidiaque.
Nec aliud fabricatus eſt nec aliud fabricabitur,
Qui illud lorum ſua elaboravit arte.
Agnovit autem ſtatim ille poſtquam vidit oculis:
Et me miſerans verbis alatis alloquebatur:
  Generoſe Laertiade multiſcie Ulyſſes,
Heu miſer, certe aliquod & tu malum fatum nactus es,
Quale ego portabam ſub radiis Solis.
Jovis quidem filius eram Saturnii, ſed ærumnam
Habebam infinitam, valde enim longe deteriori viro
Obnoxius eram, qui mihi gravia imperabat certamina.
Et aliquando me huc miſit ut canem ducerem: non enim aliud
Exiſtimabat illo mihi gravius fore certamen.
Eum quidem ego ſubduxi & traxi ex inferis:
Mercurius autem me deducebat atque cæſia Minerva.
  Sic fatus, ipſe quidem rurſus deſcendit in Ditis domum.
At ego illic manſi firmiter, ſi quis adhuc veniret
Virorum Heroum qui jam olim perierunt.
Et adhuc priſcos vidiſſem viros, quos volebam,
Theſeum, Pirithoumque, deorum glorioſos filios:
Sed ante multitudo congregabatur infinita mortuorum
Sonitu immenſo: me autem pallidus timor occupabat
Ne mihi Gorgonium caput horrendi monſtri
Ab inferis mitteret inclyta Proſerpina.
Statim deinde ad navem profectus, juſſi ſocios
Et ipſos aſcendere, & rudentes ſolvere.
Illi vero ſtatim ingreſſi ſunt, & per tranſtra ſederunt.
Illam vero per Oceanum flumen ferebat unda fluenti,
Primum quidem remigatio, poſtea autem optimus ventus.

Ο'ΔΥΣΣΕΙ'ΑΣ Ο'ΜΗ'ΡΟΥ ΤΗ͂Σ Μ. Ρ'ΑΨΩΔΙ'ΑΣ

Υ'πόθεσις.

ΔΙηγεῖται τιὼ ἐξ ἄδε γενομένιω αὐτῷ ἐπάνοδον πρὸς Κίρκιμ· καὶ ὡς τὰς Σειρῆνας παρέπλευσε, καὶ τὰς πλαγκτὰς πέτρας Σκύλλιν τε καὶ Χάρυβδιν· καὶ τιὼ τῆ αὐτῆ νεὼς καὶ τῆν ἑταίρων ἀπώλειαν, ἀνελόντων παῖς τῆν Η'λίε βοῶν· καὶ ὡς μόνῳ ὕστερ ξύλε πρὸς Καλυψὼ διεσώθη.

Μῦ Σειρῆνας ἔχει, πλαγκτάς τ', ἰῆ βῆς Α'ελίε.

Α Υ'τὰρ ἐπεὶ ποτιμοῖο λίπεν ῥόον Ω'κεανοῖο
Νηῦς, ἀπὸ δ' ἵκετο κῦμα θαλάσσης δ'ρυπόροιο
Νῆσον ἐς Αἰαίην, ἔνθι τ' Η'ῶ ἠριγενείης
Οἰκία καὶ χοροί εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Η'ελίοιο.
Νῆα μὲν ἔνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
Ε'κ δ' ἔβημεν αὐτοὶ βῆμεν ὕπι ῥηγμῖνι θαλάσσης.
Ε'νθα δ' ἀποβείξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
Η'μῶ δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλῳ ἠώς,
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάρους προΐειν εἰς δώματα Κίρκης
Οἰσέμεναι νεκρὸν Ε'λπήνορα τεθνειῶτα.
Φιτροὺς δ' αἶψα τμήσαντες, ὅθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτή,
Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρός τ' ἐκάη καὶ τεύχεα νεκρῶ,
Τύμβον χεύαντες, καὶ ὑπὲρ σήλῳ ἐρύσαντες,
Πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐῆρες ἐρετμόν.
Η μεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διειπομεν. οὐδ' ἄρα Κίρκιμ
Ε'ξ ἀίδεω ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὦκα
Η'λθ' ἐντυναμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
Σῖτον καὶ κρέα πολλὰ, καὶ αἴθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
Η'δ' ὐν μέσῳ σᾶσα μετηύδα δῖα θεάων,
Σχέτλιοι, οἳ ζώοντες ὑπήλθετε δῶμ' Α'ίδαο,
Διθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.
Α'λλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμιν καὶ πίνετε οἶνον
Αὖθι πανημέριοι· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Πλώσεσθ'. αὐτὰρ ἐγὼ δείξω ὁδὸν, ἠδὲ ἕκαστα
Σημανέω, ἵνα μή τι κακορραφίῃ ἀλεγεινῇ
Η' ἀλὸς, ἢ ὅτε γῆς ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.
Ω'ς ἔφαθ'. ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.

Ω'ς

ODYSSEÆ HOMERI XII. LIBRI

Argumentum.

NArrat ab inferis qualis fuerit ſibi reditus ad Circen: & quomodo Sirenes præternavigaverit, & erratiles petras, Scyllamque & Charybdim: & ſuæ navis & ſociorum interitum, qui occiderant quosdam Solis boves: & ut ſolus in ligno ad Calypſo evaſerit.

M. Sirenes habet, petras, atque boves Solis.

CÆterum poſtquam fluvii reliquit fluentum Oceani
Navis, abiitque ad fluctus maris latiflui
Inſulam ad Ææam, ubi Auroræ manegenitæ
Domicilium & chori ſunt, & Solis ortus,
Navem quidem huc venientes ſubduximus in arenam,
Nos autem egreſſi ſumus ad littus maris.
Hic dormientes expectavimus auroram divinam:
Quando autem manegenita apparuit roſea digitis aurora,
Scilicet tunc ego ſocios præmiſi ad domum Circes
Efferre mortuum Elpenorem defunctum.
Ligna vero ſtatim cædentes, qua ſummum prominebat littus,
Sepelivimus triſtes, tenellas lacrymas profundentes.
At poſtquam cadaver combuſtum eſt & arma mortui,
Tumulo congeſto, & inſuper columna erecta,
Fiximus in ſummo ſepulchro fabrefactum remum.
Nos quidem ſingula adminiſtravimus. neque vero Circen
Ab inferis regreſſi latuimus, ſed valde celeriter
Venit feſtinans: ſimul autem ancillæ ferebant cum ipſa
Panem & carnes multas, & ardens vinum rubrum.
Hæc in medio ſtans alloquebatur dia dearum:
Miſeri, qui viventes ſubiiſtis domum Plutonis,
Bis mortui, cum alii ſemel moriantur homines.
Sed agite, edite cibum & bibite vinum
Hic tota die: ſimul autem cum aurora illuceſcente
Navigabitis: at ego monſtrabo viam, atque ſingula
Significabo, ut ne quid inſidiis malis
Aut maris aut terræ doleatis cladem paſſi.
Sic ait. nobis vero perſuadebatur animus maſculus.

Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἥμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἡδύ.
Ἤμῳ δ' ἠέλιῳ καταδύντι καὶ ὄπτι κνέφας ἦλθεν,
Οἱ μὲν κοιμήσαντο παρ' ἠιόνι πολιῇ·
Ἣ δέ με χειρὸς ἑλοῦσα φίλων ἀπονόσφιν ἑταίρων,
Εἷσέ τε, καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα.
Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη,
Ταῦτα μὲν ὕστω πάντα πεπείρανται. σὺ δ' ἄκουσον
Ὡς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίξεαι, αἵ ῥά τε πάντας
Ἀνθρώπους θέλγουσιν, ὅ, τις σφέας εἰσαφίκηται.
Ὅς τις ἀϊδρείῃ πελάσῃ καὶ φθόγγον ἀκούσῃ
Σειρήνων, τῷ δ' οὔ τι γυνὴ καὶ νήπια τέκνα
Οἶκαδε νοστήσαντι παρίσταται, οὐδὲ γάνυνται·
Ἀλλά τε Σειρῆνες λιγυρῇ θέλγουσι ἀοιδῇ,
Ἥμεναι ἐν λειμῶνι. πολὺς δ' ἀμφ' ὀστεόφιν θὶς
Ἀνδρῶν πυθομένων, περὶ δ' ῥινοὶ μινύθουσιν.
Ἀλλὰ σύ γε ἐλάαν· ὅτε δ' ἂτ' ἀλεῖψαι ἑταίρους,
Κηρὸν δεψήσας μελιηδέα, μή τις ἀκούσῃ
Τῶν ἄλλων· αὐτὰρ αὐτὸς ἀκουέμεν αἴκ' ἐθέλῃθα,
Δησάντων σ' ἐν νηῒ θοῇ χεῖράς τε πόδας τε
Ὀρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτῆς πείρατ' ἀνήφθω·
Ὄφρά κε τερπόμενος ὄπ' ἀκούῃς Σειρήνοιϊν.
Αἱ δέ κε λίσσηαι ἑτάρους, λῦσαί τε κελεύῃς,
Οἱ δέ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι δεύντων.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τούς γε παρὲξ ἐλάσωσιν ἑταῖροι,
Ἔνθά τοι οὐκ ἔτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω
Ὁππότερή δή τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλά σὺ αὐτὸς
Θυμῷ βουλεύειν. ἐρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
Ἔνθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφέες, προτὶ δ' αὐτὰς
Κῦμα μέγα ῥοχθεῖ κυανώπιδος ἀμφιτρίτης·
Πλαγκτὰς δή τοι τάς γε θεοὶ μάκαρες καλέουσι.
Τῇ μέν τ' οὐδὲ ποτητὸν παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίῳ Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
Ἀλλά τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαυρεῖται λὶς πέτρη,
Ἀλλ' ἄλλῳ ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
Τῇ δ' οὔπω τις νηῦς φύγεν ἀνδρῶν ἥτις ἵκηται,
Ἀλλά θ' ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
Κύματ' ἀλὸς φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
Οἴη δὴ καὶ νῆα παρέπλω πουτοπόρος νηῦς

Ἀρ-

Sic tunc quidem tota die ad ſolis occaſum
Sedebamus epulantes carnes immenſas & dulce vinum.
Quando autem ſol deſcendit & crepuſculum venit,
Illi quidem dormierunt apud rudentes navis:
Ipſa autem me manu prehenſum dilectis ſeorſim a ſociis,
Locavitque, & accubuit, & interrogavit ſingula.
At ego illi omnia ſecundum ordinem recenſui.
Atque tunc ſcilicet me verbis alloquebatur veneranda Circe:
Hæc quidem ſic omnia tranſacta ſunt: tu autem audi
Ut tibi ego dicam, in memoriam reducet etiam deus ipſe.
Ad Sirenes quidem primum pervenies, quæ ſane omnes
Homines faſcinant, quicunque ad eas pervenerint.
Quicunque imprudentia appulerit & vocem audierit
Sirenum, huic neutiquam uxor & infantes parvuli
Domum reverſo aſtant, neque lætantur:
Sed Sirenes ſtridula faſcinant cantilena,
Sedentes in prato. ingens autem circa oſſium acervus
Virorum putrefactorum, circumque cutes conſumuntur.
Sed præternavigato: aures autem obline ſociorum,
Ceram depſens mellitam ne quiſquam audiat
Cæterorum: at ipſe audi ſi quidem voles,
Ligent te in navi veloci manibuſque pedibuſque
Erectum in ſtatione mali: ex ea autem funes alligentur:
Ut cum voluptate vocem audias Sirenum.
Quod ſi rogaveris ſocios, ſolvereque juſſeris,
Illi vero te pluribus vinculis alligent.
Aſt ubi has præternavigaverint ſocii,
Hic tibi non amplius jam continuo dicam
Utra tibi via erit, ſed & ipſe
Animo conſidera. dicam autem tibi utrimque,
Hinc quidem petræ excelſæ, ad eas autem
Fluctus ingens reſonat cærulei maris:
Erratiles ſcilicet eas dii beati vocant.
Hac neque volatilia prætervolant, neque columbæ
Timidæ, quæ ambroſiam Jovi patri ferunt,
Sed ex illis ſemper adimit lævis petra,
Sed aliam ſummittit pater ut in numero ſit.
Hac nondum ulla navis effugit virorum quæcumque acceſſerit,
Sed pariter tabulas navium & corpora virorum
Fluctus maris ferunt igniſque pernicioſi procellæ.
Sola nempe illa præternavigavit mare ſulcans navis

Τὸ Ἀργὼ πασιμέλουσα πῳ' Αἰήτιο πλέουσα.
Καὶ νύ κε τὴν ἔνθ' ὦκα βάλεν μεγάλας ποτὶ πέτρας,
Ἀλλ' Ἥρη πιφέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἰήσων.
Οἱ δ' δύω σκόπελοι, ὁ μὲν ἀρωὸν ἄρυὼ ἱκάνει
Ὀξείῃ κορυφῇ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε
Κυάνεη, τὸ μὲν οὔποτ' ἐρωεῖ, οὐδέποτ' αἴθρη
Κείνῳ ἔχει κορυφὴν, οὔτ' ἐν θέρει οὔτ' ἐν ὀπώρῃ.
Οὐδέ κεν ἀμβαίη βροτὸς ἀνὴρ, οὐ κατιβαίη,
Οὐδ' εἰ οἱ χεῖρές γε εἴκοσι καὶ πόδες ἦεν.
Πέτρη γὰρ λίς ὄγε ξεστὴ εἰκυῖα.
Μέσῳ δ' ἐν σκοπέλῳ ὄγε αὖτε ἠεροειδὴς
Πρὸς ζόφον εἰς ἔρεβος τετραμμένον· ἦπερ ἂν ὑμεῖς
Νῆα σὺν γλαφυρὴν ἰθύνετε φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
Οὐδέ κεν ἐν νηὸς γλαφυρῆς αἰζηΐου ἀνὴρ
Τόξῳ οἰστεύσας κοῖλον αὖτε εἰσαφίκοιτο.
Ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλη ναίει δεινὸν λελακυῖα.
Τῆς ἦτοι φωνὴ μὲν ὅση σκύλακος νεογιλῆς
Γίνεται, αὐτὴ δ' αὖτε πέλωρ κακός· οὐδέ κε τίς μιν
Γηθήσειεν ἰδὼν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
Τῆς ἦτοι πόδες εἰσὶ δυώδεκα πάντες ἄωροι·
Ἕξ δέ τε οἱ δειραὶ ἀδμήκεες, ἐν δ' ἑκάστῃ
Σμερδαλέη κεφαλὴ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες
Πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
Μέσσῃ μέν τε κατὰ αὐτοῦ κοίλοιο δέδυκεν·
Ἔξω δ' ἐξέχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου.
Αὐτὴ δ' ἰχθυάα σκόπελον περιμαιμώωσα
Δελφῖνάς τε κυνέας τε, καὶ εἴποθι μεῖζον ἕλῃσι
Κήτεος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.
Τῇ δ' οὔπω ποτε ναῦται ἀκήριοι ἀλύξεπόωνται
Παφυγέειν σὺν νηΐ. φέρει δέ τε κρατὶ ἑκάστῳ
Φῶτ' ἐξαρπάξασα νεὸς κυανοπρῴροιο.
Τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει Ὀδυσσεῦ,
Πλησίον ἀλλήλων· κε ἰὸς διοϊστεύσειας.
Τῷ δ' ἐν ἐρινεός ὄγε μέγας φύλλοισι τεθηλώς·
Τῷ δ' ὑπὸ δῖα Χάρυβδις ἀναῤῥοιβδεῖ μέλαν ὕδωρ.
Τρὶς μὲν γάρ τ' ἀνίησιν ἐπ' ἤματι, τρὶς δ' ἀναῤῥοιβδεῖ
Δεινόν. μὴ σύ γε κεῖθι τύχοις ὅτε ῥοιβδήσειεν.
Οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' Ἐνοσίχθων·
Ἀλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλῳ πεπλημένος, ὦκα
Νῆα πάρεξ ἐλάαν· ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐστιν
Ἕξ ἑτάρους ἐν νηῒ ποθήμεναι ἢ ἅμα πάντας.

Ὡς

Argo quæ omnibus curæ fuerat ab Æeta navigans:
Et fortaſſe illam ibi celeriter jeciſſet magnas ad petras,
Sed Juno præterire fecit, quoniam charus erat Jaſon.
Duo vero ſcopuli, hic quidem cœlum latum attingit
Acuto vertice, nubes autem ipſum circumdat
Obſcura, quæ nunquam recedit, neque unquam ſerenitas
Ejus occupat verticem, neque in æſtate neque autumno.
Neque aſcendere poſſet mortalis vir, neque deſcendere,
Neque ſi illi manus utique viginti & pedes eſſent.
Petra enim lævis eſt circumpolitæ ſimilis.
Medio autem in ſcopulo eſt ſpelunca obſcura
Verſus tenebras ad Erebum converſa. qua vos
Navem aliorſum cavam dirigite eximie Ulyſſes.
Neque ex navi cava juvenis vir
Arcu jaculatus ad cavam ſpeluncam perveniret.
Hic autem Scylla inhabitat graviter vociferans:
Ejus quidem vox quanta catuli nuper nati
Fit, ipſa autem monſtrum malum: neque quiſquam ipſam
Lætaretur aſpiciens, neque ſi deus obviam veniret.
Hujus quidem pedes ſunt duodecim omnes deformes:
Sex autem illi colla prælonga, in ſingulis autem
Horrendum caput, inſuntque triplici ſerie dentes
Denſi & frequentes, pleni nigræ mortis.
Media quidem per ſpeluncam cavam immergitur:
Extra autem porrigit capita ſævum barathrum.
Illic autem piſcatur ſcopulum circumluſtrans
Delphinaſque, caneſque, & ſicubi majus capere poſſit
Cete, quæ plurima alit ſonorum mare.
Hac nondum unquam nautæ illæſi gloriantur
Præternavigaſſe cum nave. aufert autem capitibus ſingulis
Virum abripiens ex nave nigra proram.
Alterum vero ſcopulum humiliorem videbis Ulyſſes,
Prope ad invicem: & jaculo attingeres.
In hoc caprificus eſt ingens foliis florens:
Sub hoc dia Charybdis abſorbet nigram aquam.
Ter enim eructat quotidie, ter vero abſorbet
Horrende. ne tu utique illuc venias quando abſorbet.
Non enim liberarit te ex illo malo neque Neptunus.
Sed valde Scyllæ ſcopulo appropinquans, celeriter
Navem præterage: quoniam longe ſatius eſt
Sex ſocios in navi deſiderare quam ſimul omnes.

Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενον προσέειπον·
Εἰ δ' ἄγε δή μοι τοῦτο θεὰ νημερτὲς ἐνίσπες,
Εἴπως τὴν ὀλοὴν μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
Τὴν δέ κ' ἀμυναίμην ὅτε μοι σίνοιτο γ' ἑταίρους.
Ὣς ἐφάμην. ἡ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων,
Σχέτλιε, κὴ δ' αὖτοι πολεμήϊα ἔργα μέμηλε
Καὶ πόνοι· οὐ θεοῖσιν ὑπείξεαι ἀθλιώτοισιν;
Ἡ δέ τοι οὐ θνητή, ἀλλ' ἀθάνατον κακὸν ὄφι,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε κὴ ἄγριον, οὐδὲ μαχητόν.
Οὐδέ τις ἔς' ἀλκή· φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς.
Ἢν γὰρ δηθυνῇθα, κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
Δείδω μή σ' ἐξαῦτις ἐφορμηθεῖσα κίχῃσι
Τόσσῃσιν κεφαλῇσι, τόσους δ' ἐκ φῶτας ἕληται.
Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κραταιΐν
Μητέρα τ' Σκύλλης, ἣ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν·
Ἣ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι.
Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεαι, ἔνθα δὲ πολλαὶ
Βόσκονθ' Ἠελίοιο βόες κὴ ἴφια μῆλα,
Ἑπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἰῶν πώεα καλά,
Πεντήκοντα δ' ἕκαστα· γόνος δ' οὐ γίνεται αὐτῶν,
Οὐδέ ποτε φθινύθουσι· θεαὶ δ' ὀπποιμένες εἰσὶν,
Νύμφαι ἐϋπλόκαμοι, Φαέθουσά τε Λαμπετίη τε,
Ἃς τέκεν Ἠελίῳ Ὑπερείονι δῖα Νέαιρα.
Τὰς μὲν ἄρα θρέψασα τεκοῦσά τε πότνια μήτηρ,
Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπῴκισε τηλόθι ναίειν,
Μῆλα φυλασσέμεναι πατρώϊα κὴ ἑλίκας βῶας.
Τὰς εἰ μέν κ' ἀσινέας ἐάᾳς, νόστον τε μέδηαι,
Ἦ τ' ἂν ἔτ' εἰς Ἰθάκην κακά περ πάσχοντες ἵκοισθε·
Εἰ δέ κε σίνηαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
Νηΐ τε κὴ ἑτάροις. αὐτὸς δ' εἴπερ κεν ἀλύξῃς,
Ὀψὲ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἅπο πάντας ἑταίρους.
Ὣς ἔφατ'. αὐτίκα δ' χρυσόθρονος ἦλυθεν ἠώς.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέσιχε δῖα θεάων·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κιὼν, ὤτρυνον ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἠδὲ πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' εἰσέβαινον, κὴ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
Ἑξῆς δ' ἑζόμενοι, πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὼς κυανοπρῴροιο
Ἴκμενον ἦρον ἵει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
Κίρκη δ' ἐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
Αὐτίκα δ' ὅπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα

Ἧμε-

Sic ait. at ego ipſam excipiens allocutus ſum:
Age vero mihi dic dea & vere enarra,
Si quo pacto pernicioſam quidem effugiam Charybdim,
Illam autem ulciſcar quando mihi læſerit ſocios.
Sic dicebam. illa ſtatim reſpondit diva præſtantiſſima,
Infelix, adhuc tibi bellica opera curæ ſunt
Et labor: nec diis cedes immortalibus?
Illa vero non mortalis, ſed immortale malum eſt,
Graveque difficileque & immane, neque expugnabile.
Neque ulla eſt liberatio: fugere optimum eſt ab illa.
Si enim cunctaberis, arma ſumens ad petram,
Vereor ne te denuo irruens conſequatur
Tot capitibus, totque viros abripiat.
Sed valde celeriter præternaviga, voca autem Cratæim
Matrem Scyllæ, quæ ipſam peperit malum hominibus:
Quæ ipſam deinde compeſcet poſterius ne irruat.
Trinacriam autem ad inſulam pervenies, hic autem multæ
Paſcuntur Solis boves & pinguia pecora,
Septem boum armenta, tot ovium pulchri greges,
Quinquaginta vero ſingula: propagatio autem non fit ipſorum,
Neque unquam moriuntur: deæ vero paſtores ſunt,
Nymphæ cirratæ, Phaethuſaque Lampetieque,
Quas peperit Soli Hyperioni dia Neæra.
Has quidem ut educavit peperitque veneranda mater,
Trinacriam in inſulam relegavit procul habitare,
Oves cuſtodire paternas & nigras boves.
Eas ſi quidem illæſas fines, redituſque curam habebis,
Sane adhuc in Ithacam mala licet paſſi veniretis:
Sin autem læſeris, tum tibi definio interitum
Navique & ſociis. ipſeque ſi modo evades,
Sero male redibis, amiſſis omnibus ſociis.
Sic ait. ſtatimque aureo throno *conſpicua* venit aurora.
Illa quidem deinde per inſulam abiit dia dearum:
At ego ad navem vadens, jubebam ſocios
Ipſoſque aſcendere funeſque reſolvere,
Qui ſtatim ingrediebantur, & per tranſtra ſedebant.
Ordine vero ſedentes canum mare verberabant remis.
Nobis autem in parte poſteriori navis nigræ proram
Secundum ventum miſit implentem vela, bonum ſodalem,
Circe cirrata, gravis dea voce humana utens.
Continuoque omnia arma componentes per navem

Con-

Η"μεθα, τὴν δ' ἄνεμός τε κυβερνήτης τ' ἴθυνον.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ,
Ω" φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἕνα ἴδμεναι οὐδὲ δύ' οἵους
Θέσφατ' ἄ μοι Κίρκη μυθήσατο δῖα θεάων·
Αὐτὰρ ἐρέω μὲν ἐγών, ἵνα εἰδότες ἢ κε θάνωμεν,
Η" κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν,
Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνώγει θεσπεσιάων
Φθόγγον ἀλεύασθαι, καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα.
Οἶον ἔμ' ἰωὴν ἄνωγε ὄπ' ἀκουέμεν. ἀλλά με δεσμῷ
Δήσατ' ἐν ἀργαλέῳ, (ὄφρ' ἔμπεδον αὐτόθι μίμνω)
Ὀρθὸν ἐν ἰσοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτῆς πείρατ' ἀνήφθω.
Αἴ δέ κε λίσσωμαι ὑμέας, λῦσαί τε κελεύω,
Υ'μεῖς γ' ἐπὶ πλείοσι τότ' ἐν δεσμοῖσι πιέζειν.
Η"τοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἑτάροισι πίφαυσκον.
Τόφρα δὴ καρπαλίμως ἐξίκετο νηῦς ἀέργης
Νῆσον Σειρήνοιϊν. ἔπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
Ε"πλετο νηνεμίη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.
Ἀνσάντες δ' ἕταροι νεὸς ἱστία μηρύσαντο,
Καὶ τὰ μὲν ἐν νηῒ γλαφυρῇ βάλον· οἱ δ' ἐπ' ἐρετμὰ
Ε'ζόμενοι, λάϊκαυνον ὕδωρ ξεστῇς ἐλάτῃσιν.
Αὐτὰρ ἐγὼν κηρὸν μέγαν ὄβριμον ὀξέϊ χαλκῷ
Τυτθὰ διατμήξας, χερσὶ σιβρῇσι πίεζον
Αἶψα δ' ἰάνετο κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἴς,
Η'ελίου τ' αὐγὴ Υ'περιονίδαο ἄνακτος.
Ε'ξείης δ' ἑτάροισιν ἐπ' ὄατα πᾶσιν ἄλειψα.
Οἱ δ' ἐν νηῒ μ' ἔδησαν ὁμῶς χεῖράς τε πόδας τε,
Ὀρθὸν ἐν ἰσοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτῆς πείρατ' ἀνῆψαν·
Αὐτοὶ δ' ἑζόμενοι πολιὴν ἅλα τύπτον ἐρετμοῖς.
Αὐτὰρ ὅτε τόσσον ἀπῆμεν ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
Ρ'ίμφα διώκοντες, τάς δ' ὀξὺ λάθεν ὠκέα νηῦς
Ε'γγύθεν ὀρνυμένη· λιγυρὴν δ' ἔντυον ἀοιδὴν,
Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν
Νῆα κατίσησον, ἵνα νωϊτέρην ὄπ' ἀκούσῃς.
Οὐ γάρ πω τις τῇδε παρήλασε νηῒ μελαίνῃ,
Πρίν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὄπ' ἀκοῦσαι.
Αὐτὰρ ὅγε τερψάμενος νεῖται, καὶ πλείονα εἰδώς.
Ι"δμεν γάρ τοι πάντ' ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ ἀρούρῃ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν,
Ι"δμεν δ' ὅσσα γένηται ὀπὶ χθονὶ πολυβοτείρῃ.
Ω"ς φάσαν, ἱεῖσαι ὄπα κάλλιμον. αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
Η"θελ'

Conſedimus, quam ventuſque gubernatorque dirigebant.
Ibi tunc ego ſocios alloquebar mœſtus corde:
O amici, non enim oportet unum ſcire neque duos ſolos
Vaticinia quæ mihi Circe prædixit dia dearum:
Sed dicam ego, ut ſcientes vel moriamur,
Vel elabentes mortem & fatum effugiamus.
Sirenum quidem primum jubebat divinarum
Vocem evitare, & pratum floridum.
Solum me jubebat vocem audire. ſed me vinculo
Ligate in gravi, (ut firmiter illic maneam)
Erectum in baſi mali: ex ipſo autem funes alligentur.
Si vero oravero vos, ſolvereque juſſero,
Vos vero pluribus tum in vinculis conſtringite.
Et ego quidem hæc ſingula dicens ſociis declarabam.
Interea autem rapide venit navis fabrefacta
Ad inſulam Sirenum. urgebat enim ventus innoxius.
Statim deinde ventus quievit, atque tranquillitas
Erat ſine ventis, ſopiveratque fluctus deus.
Surgentes autem ſocii navis vela complicarunt,
Et ea quidem in navi cava collocarunt: ipſi autem ad remos
Sedentes, dealbabant aquam politis abietibus.
Aſt ego ceræ ingentem orbem acuto ære
Minutatim diſſecans, manibus fortibus premebam.
Statim vero liquefiebat cera, nam jubebat magna vis,
Soliſque ſplendor Hyperionidæ regis.
Ordineque ſociis ad aures omnibus illevi.
Illi autem in navi mihi ligarunt pariter manuſque pedeſque,
Erecto in baſi mali, ex eo autem funes alligarunt:
Ipſi autem ſedentes ſpumoſum mare verberabant remis.
Sed cum tantum aberamus quantum audiatur clamans,
Propere urgentes, illas non latuit velox navis
Prope impulſa: argutumque inſtituerunt carmen:
Huc age veniens celeberrime Ulyſſes, ingens decus Achivorum
Navem ſiſte, ut noſtram vocem audias.
Non enim unquam aliquis hac præteregit navem nigram,
Quin prius noſtram ſuavem ab ore vocem audiret:
Sed hic delectatus abit, & plura ſciens.
Scimus enim tibi omnia quæcunque in Troja lata
Argivi Trojanique deorum voluntate pertulerunt,
Scimus etiam quæcunque fiunt in terra alma.
Sic dicebant, mittentes vocem pulchram. at meum cor

Ἤθελ' ἀκεύμενα, λῦσαί τ' ἐκέλευον ἑταίρους,
Οὐρύσι νεύσάζων· οἱ δ', ὡρμωμένοι ἔρεσσον.
Αὐτίκα δ' ἀνστάντες Περιμήδης Εὐρύλοχός τε
Πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλόν τ' ὀπίζευ·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τούς γε παρήλασεν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
Φθογγῆς Σειρήνων ἠκούομεν οὐδέ τ' ἀοιδῆς,
Αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἕλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
Οὓς σφιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ', ἐμέτ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσθον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα.
Τῶν δ' ἄρα δείσάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἐρετμά.
Βόμβησεν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· εἴχετο δ' αὐτῆς
Νηῦς, ἐπεὶ οὐκ ἔτ' ἐρετμὰ ποριήκεα χερσὶν ἔπεισον.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἰὼν ὄτρυνον ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παραστὰς ἄνδρα ἕκαστον,
Ὦ φίλοι, οὐ γάρ πω τι κακῶν ἀδαήμονες εἰμέν.
Οὐ μὲν δὴ τόδε μεῖζον ἔπι κακόν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
Εἴλει ἐνὶ σπῆϊ γλαφυρῷ κρατερῇφι βίηφι,
Ἀλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῇ ἀρετῇ βουλῇ τε νόῳ τε
Ἐκφύγομεν· καί που τῷδε μνήσεσθαι ὀΐω.
Νῦν δ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες·
Τμεῖς μὲν κώπῃσιν ἁλὸς ῥηγμῖνα βαθεῖαν
Τύπτετε, κληῖδεσσιν ἐφήμενοι, αἴκέ ποθι Ζεὺς
Δῴῃ τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι.
Σοὶ δ' κυβερνῆτα ὡδ' ὀπτέλλομαι, (ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Βάλλεο, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἰήϊα νωμᾷς)
Τάδε μὲν καπνῷ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε·
Νῆα, σὺ δ' σκοπέλου ὀπταλέου, μή σε λάθῃσι
Κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ εἰς κακὸν ἄμμε βάλῃσθα.
Ὣς ἐφάμην. οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
Σκύλλην δ' ἐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄῤῥηκτον ἀνίην,
Μήπως μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
Εἰρεσίης, ἐντὸς δ' πυκάζοιεν σφέας αὐτούς.
Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
Λελωβημένος, ἐπεὶ ὄπι μ' ἀνώγει θωρήσεσθαι.
Αὐτὰρ ἐγὼ κατὰ δοῦς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δοῦρε
Μακρ' ἐν χερσὶν ἑλών, εἰς ἴκρια νηὸς ἔβαινον
Πρῴρης. ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι
Σκύλλην πετραίην, ἣ μοι φέρε πῆμ' ἑτάροισιν.
Οὐδέ πη ἀθρῆσαι δυνάμην. ἔκαμον δέ μοι ὄσσε
Πάντη παπαίνοντι πρὸς ἠερόεντα πέτρην.

Η'.

Volebat audire, ſolvereque jubebam ſocios,
Superciliis innuens: illi autem incumbentes remigabant.
Statimque ſurgentes Perimedes Eurylochuſque
Pluribus me vinculis ligabant, magiſque premebant.
Cæterum ubi illas præterut *navis*, neque amplius deinde
Vocem Sirenum audiebamus neque cantilenam,
Mox ceram dempſerunt mei dilecti ſocii,
Quam illis ad aures illeveram, meque ex vinculis ſolverunt.
Sed quando jam inſulam reliquimus, ſtatim deinde
Fumum & ingentem fluctum vidi, & ſonitum audivi.
His igitur timentibus ex manibus ceciderunt remi.
Inſonuerunt autem omnia per fluctum: tenebaturque illic
Navis, quoniam non amplius remos prolixos manibus urgebant.
Aſt ego per navem iens cohortabar ſocios
Blandis verbis aſtans virum quemque:
O amici, non enim ullo pacto malorum ignari ſumus.
Non equidem hoc majus adeſt malum, quam cum Cyclops
Includebat *nos* ſpeluncæ cavæ forti vi,
Sed & hinc mea virtute conſilioque prudentiaque
Effugimus: & olim horum recordaturos puto.
Nunc agite, uti ego dixero pareamus omnes:
Vos quidem remis maris fluctus profundos
Verberate, tranſtris inſidentes, ſi forte Jupiter
Det hanc ſaltem mortem effugere & evitare.
Tibi vero gubernator hoc præcipio, (ſed in animo
Reconde, quoniam navis cavæ gubernacula motas)
Hunc quidem fumum & fluctum extra dirige
Navem, tu autem ſcopulum require, ne te imprudente
Illinc prorumpat, & in malum nos conjicias.
Sic dicebam. illique ocyus meis verbis parebant.
Scyllam tamen nondum commemoraveram, immedicabile malum,
Ne forte timentes ceſſarent mihi ſocii
A remigando, intraque conſtiparent ſeipſos.
Et tum ſcilicet Circes quidem mandatorum triſtium
Oblitus fueram, quoniam neutiquam me juſſerat armari.
Aſt ego indutus inclyta arma, & duas haſtas
Longas in manus ſumens ad tabulata navis ibam
Proræ. inde enim ipſam expectabam primum viſum iri
Scyllam petroſam, quæ mihi ferebat damnum ſociis.
Neque uſquam videre potui: laſſabanturque mihi oculi
Undique circumſpectanti ad obſcuram petram.

Nos

Ἡμεῖς ᾧ σεινωπὸν ἀνεπλέομεν γοόωντες·
Ἔνθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἑτέρωθι δ' αὖτα Χάρυβδις
Δεινὸν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Ἤτοι ὅτ' ἐξεμέσειε, λέβης ὡς ἐν πυρὶ πολλῷ,
Πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη, ὑψόσε δ' ἄχνη
Ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἔπιπτεν.
Ἀλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ,
Πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκωμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρῃ
Δεινὸν ἐβεβρύχει, ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
Ψαμμῷ κυανέῃ. τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ᾕρει.
Ἡμεῖς μὲν πρὸς τηλὸ' ἴδομεν, δείσαντες ὄλεθρον·
Τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους
Ἕξ ἔλεθ', οἳ χερσίν τε βίηφί τε φέρτεροι ἦσαν.
Σκεψάμενος δ' ἐς νῆα θοὴν ἅμα κὴ μετ' ἑταίρους,
Ἤδη τὴν ἐνόησα πόδας κὴ χεῖρας ὕπερθεν
Τῶν ἑξόσ' ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
Ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὔστατον, ἀχνύμενοι κῆρ.
Ὡς δ' ὅτε ἰχθῦς κητώεις προβόλῳ ἁλιῆος περμήκει ῥάβδῳ
Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἶδατα βάλλων,
Εἰς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο,
Ἀσταίροντα δ' ἔπειτα λαβὼν ἐρρίψε θύραζε·
Ὡς οἵγ' ἀσταίροντες ἀείροντο ποτὶ πέτρας·
Αὐτοῦ δ' εἰνὶ θύρῃσι κατήθιε κεκληγοντας,
Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
Οἴκτιστον δὴ κεῖνο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Πάντων ὅσσ' ἐμόγησα, πόρους ἁλὸς ἐξερεείνων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινήν τε Χάρυβδιν,
Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεὸν ἐς ἀμύμονα νῆσον
Ἱκόμεθ'· ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες ἀρυμέτωποι,
Πολλὰ ᾧ ἴφια μῆλ' Ὑπερείονος Ἠελίοιο.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἔτι πόντῳ ἐὼν ἐν νηῒ μελαίνῃ,
Μυκηθμῷ τ' ἤκουσα βοῶν αὐλιζομενάων,
Οἰῶν τε βληχηθμόν· κῆρί μοι ἐπῆλθε θυμῷ
Μάντηος ἀλαοῦ Θηβαίου Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν
Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο.
Δὴ τότ' ἐγὼν ἑτάροισι μετηύδων ἀχνύμενος κῆρ,
Κέκλυτέ μευ μύθων κακά περ πάσχοντες ἑταῖροι,
Ὄφρ' ὑμῖν ἔπω μαντήια Τειρεσίαο,
Κίρκης τ' Αἰαίης, ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο.

Ἔν-

Nos quidem anguſtum locum navigabamus lugentes:
Hunc enim Scylla, altrinſecus autem Charybdis
Immane abſorbuit maris ſalſam aquam.
Equidem quando evomebat, ſicut lebes in igne multo,
Tota remurmurabat conturbata, in altum autem aſpergo
Summis ſcopulis utriſque incidebat.
Sed quando abſorbebat maris ſalſam aquam,
Tota intus apparebat mota: circumque petram
Horrendum intonabat, infra autem terra apparebat
Arena *cum* cærulea. hos autem pallidus timor cepit.
Nos qnidem ad hanc videbamus, timentes interitum.
Interea autem mihi Scylla cava ex navi ſocios
Sex abſtulit, qui manibuſque virtuteque præſtantiores erant.
Aſpiciens autem in navem velocem ſimulque ad ſocios,
Jam horum animadverti pedes & manus ſuperne
In altum levatorum: me autem clamabant vocantes
Nominatim, tunc poſtremo, afflicti corde.
Ut cum in aggere piſcator prælonga virga
Piſcibus minutis dolum eſcam objiciens,
In pontum demittit bovis cornu agreſtis,
Palpitantemque deinde corripiens projicit foras:
Sic illi palpitantes tollebantur ad petras:
Illic autem pro foribus depaſcebatur clamantes,
Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
Miſerabiliſſimum ſcilicet illud meis vidi oculis
Omnium quæcunque paſſus ſum, vada maris rimans.
Aſt ubi petras effugimus, horrendamque Charybdim,
Scyllamque, ſtatim deinde dei ad eximiam inſulam
Pervenimus: ibi autem erant pulchri boves frontones.
Multæque pingues pecudes ſublimis Solis.
Ibi tunc ego adhuc *in* mari in navi nigra cum eſſem,
Mugitum audivi boum ſtabulantium,
Oviumque balatum: & mihi dicta inciderunt animo
Vatis cæci Thebani Tireſiæ,
Circeſque Æææ, quæ mihi admodum multis præcepit
Ut inſulam vitarem homines oblectantis Solis.
Scilicet tunc ego ſocios alloquebar cruciatus corde:
Audite meos ſermones mala quamvis patientes ſocii,
Ut vobis dicam vaticinia Tireſiæ,
Circeſque Æææ, quæ mihi perquam multis præcepit,
Ut inſulam vitarem Solis, qui delicium eſt hominum.

Ἔνθα γὰ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν·
Ἀλλὰ πυρὲξ τλῶ νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
Ὣς ἐφάμην. τοῖσιν δ' κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
Αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος συγδῶ μ' ἠμείβετο μύθῳ,
Σχέτλιος εἶς Ὀδυσεῦ· πέρι τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα
Κάμνεις· ἦ ῥά νυ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται,
Ὅς ῥ' ἑτάρους καμάτῳ ἀδηκότας ἠδὲ καὶ ὕπνῳ
Οὐκ ἐάας γαίης ὀπιβήμεναι, ἔνθά κεν αὖτε
Νήσῳ ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον·
Ἀλλ' αὖτως διὰ νύκτα θοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας,
Νήσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἠδοιδόϊ πόντῳ.
Ἐκ νυκτὸς δ' ἄνεμοι χαλεποὶ, δηλήματα νηῶν
Γίνονται. πῇ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺ ὄλεθρον,
Ἤν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἀνέμοιο θύελλα;
Ἢ νότος, ἢ ζεφύροιο δυσαὴς, οἵ τε μάλιστα
Νῆα ἀμαρτήσαντι θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων.
Ἀλλ' ἤτοι νῷν μὲν πειθώμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
Δόρπον θ' ὁπλισόμεσθα θοῇ ἐπὶ νηὶ μένοντες·
Ἠῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν ἁλὶ πόντῳ.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ὅτε δ' ἤνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
Καὶ τότε δὴ γίνωσκον ὃ δὴ κακὰ μήδετο δαίμων·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων,
Εὐρύλοχ', ἦ μάλα δή με βιάζετε μοῦνον ἐόντα.
Ἀλλ' ἄγε νῶϊ μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Εἴ κέ πὺ ἢὲ βοῶν ἀγέλην, ἢ πῶϋ μέγ' οἰῶν
Εὕρωμεν, μήπε τις ἀτιμοτερίῃσι κακῇσι
Ἢ βοῦν ἢ ἔπι μῆλον ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκηλοι
Ἐδμέναι βρώμην τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.
Ὣς ἐφάμην. οἱ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευον.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὅμοσάν τε τελέσσάν τε τὸν ὅρκον,
Στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ ἀδρὸν νέα
Ἄγχι· ὕδατος γλυκεροῖο. καὶ ἐξαπέβησαν ἑταῖροι
Νηὸς, ἔπειτα δ' δόρπον ὀπασσάμενοι τετύκοντο.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
Μνησάμενοι δ' ὕπειτα φίλους ἔκλαιον ἑταίρους,
Οὓς ἔφαγε Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλοῦσα.
Κλαιόντεσσι δ' τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος.
Ἥμος δ' τρίτα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
Ὦρσεν ὅτε ζαλῶ ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεύς
Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δ' νεφέεσσι κάλυψε
Γαῖάν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' ἐξ οὐρανόθεν νύξ.

Ἥμος

Ibi enim graviſſimum malum fore nobis ajebat.
Sed præter inſulam pellite navem nigram.
Sic dicebam. illis autem confringebatur ſuum cor.
Statimque Eurylochus moleſto mihi reſpondit ſermone:
Improbus es o Ulyſſes: ſuperat tibi tobur, neque unquam membris
Defatigaris: profecto omnia tibi ferrea ſunt,
Qui ſocios laſſitudine afflictos atque etiam ſomno *urgente*
Non ſinis terram conſcendere, ubi rurſus
Inſula in circumflua lautam paremus cœnam:
Sed ſic *temere* per, noctem celerem errare jubes,
Ab inſula aberrantes in obſcuro ponto.
Ex noctibus autem venti graves, pernicies navium
Exiſtunt: qua quis effugeret ſævam mortem,
Si forte repente veniret venti procella?
Aut Noti, aut Zephyri vehementis, qui potiſſimum
Navem infeſtant deorum non ſponte regum.
Verum ſane nunc quidem cedamus nocti nigræ,
Cœnamque apparemus celerem apud navem manentes:
Mane autem conſcendentes intremus latum pontum.
Sic ait Eurylochus: comprobarunt autem cæteri ſocii.
Atque jam tum agnoſcebam quod nempe mala moliretur deus:
Et ipſum compellans, verbis volatilibus alloquebar:
Eurylоche, profecto nimis jam me urgetis qui ſolus ſum.
Sed age nunc mihi omnes jurate firmum juramentum,
Si quod aut boum armentum, aut magnum gregem ovium
Inveniamus, ne forte quis ſcelere peſſimo
Aut bovem aut etiam pecudem occidat: ſed tranquilli
Comedite cibum quem immortalis præbuit Circe.
Sic dicebam. illi autem protinus jurarunt ut juſſeram.
Aſt ubi juraruntque finiveruntque jusjurandum,
Stitimus in portu cavo benefactam navem
Prope aquam dulcem: & exiverunt ſocii
E navi, deinceps autem cœnam ſcite appararunt.
Aſt ubi potus & cibi amorem emiſerant,
Recordati deinde charos defleverunt ſocios,
Quos devoraverat Scylla cava ex navi eripiens.
Flentibuſque ipſis ſupervenit dulcis ſomnus.
Quando autem tertia pars noctis erat: & aſtra tranſibant,
Immiſit vehementem ventum nubium coactor Jupiter
Cum nimbis ingentibus, nubibus autem cooperuit
Terram ſimul & pontum: ruitque de cœlo nox.

Ἡμῶ δ' ἠελγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλῶ ἠώς,
Νῆα μὲν ὡρμίσαμεν, κοῖλον ἀπὸ εἰσερύσαντες·
Ἔνθα δ' ἔσαν νυμφέων καλοὶ χοροὶ ἠδ θόωκοι.
Καὶ τότ' ἐγὼν ἀγορὴν θέμενῶ, μετὰ μῦθον ἔειπον,
Ὦ φίλοι, οὐ γὰ νηὶ θοῇ βρῶσίς τε πόσις τε
Ἔστιν, ἔπὶ δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν.
Δεινὸ γὰ θεὸ αἵδε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Ἡελίῳ, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.
Ὣς ἐφάμην. τοῖσιν δ' ἐπιπείθετο θυμὸς ἀγαίων.
Μῆνα δὲ πάντ' ἄλληκτῶ ἄη νότῶ, οὐδέ τις ἄλλῶ
Γίνετ' ἔπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ Εὖρός τε νότῶ τε.
Οἱ δ, ἔως μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,
Τόφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαιόμενοι βιότοιο·
Αὐτὰρ ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο πᾶια πάντα,
Καὶ δὴ ἄγρῃσιν ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκῃ,
Ἰχθῦς, ὀρνιθάς τε, φίλας ὅ, τι χεῖρας ἵκοιτο,
Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
Δὴ τοτ' ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν
Εὐξαίμην, εἴπῄς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.
Αὐτὰρ ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἅλυξα ἑταίρους,
Χεῖρας νιψάμενῶ ἔδ' ὅπῃ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
Ἠρώμην πάντεσσι θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν.
Εὐρύλοχῶ δ' ἑτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς,
Κέκλυτέ μευ μύθων κακὰ πάσχοντες ἑταῖροι.
Πάντες μὲν συγδοὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
Λιμῷ δ' οἰκτιστον θανέειν καὶ πότμον ὀπάσσαι.
Ἀλλ' ἄγετ', Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας,
Ῥέξωμεν ἀθανάτοισι τοὶ Ὀλύμπιον δόμον ἔχουσιν.
Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κεν Ἡελίῳ ὑπερίονι πίονα νηὸν
Τεύξομεν, ἔνθά κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἐσθλά·
Εἰ δ' ὀλοφυσάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων,
Νῆ' ἐθέλῃ ὀλέσαι, ὄπὶ δ' ἕπωνται θεοὶ ἄλλοι.
Βούλομ' ἄπαξ ὠρὸς κῦμα χανὼν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσαι,
Ἢ' δηθὰ σφαδάγεσθαι ἐὼν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.
Ὣς ἔφατ' Εὐρύλοχῶ· ὄπὶ δ' ἤνεον ἄλλοι ἑταῖροι.
Αὐτίκα δ' Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
Ἐγγύθεν· (ἐ γὰ τῆλε νεὸς κυανοπρῴροιο
Βοσκέσκοντ' ἕλικες καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι)
Τὰς ὃ περισήσαντο, καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι,

Φύλ-

Quando autem manegenita apparuit roſea digitis aurora,
Navem quidem ſubduximus, in cavam ſpeluncam intro trahentes.
Hic autem erant Nympharum pulchri loci atque ſedilia.
Et tum ego concionem faciens, ſermone allocutus ſum:
O amici, in navi quidem celeri cibuſque potuſque
Eſt, ab his bobus abſtineamus, ne quid patiamur.
Acris enim dei hi boves & eximia pecora,
Solis, qui omnia inſpicit & omnia inaudit.
Sic dicebam, illiſque perſuadebatur animus generoſus.
Menſem autem integrum nunquam deſinens ſpirabat Notus, neque quis alius
Exiſtebat deinceps ventorum, niſi Euruſque Notuſque.
Illi autem quoad quidem panem habebant & vinum rubrum,
Tamdiu a bobus abſtinebant, ſtudioſi *conſervandæ* vitæ:
Sed cum jam e navi periiſſent viatica omnia,
Ibi jam venaturam aggrediebantur neceſſitate,
Piſces aveſque, charas quodcunque in manus veniſſet,
Uncis hamis: vexabat enim ventrem fames.
Scilicet tum ego per inſulam ſeceſſi, ut deos
Precarer, ſi quis mihi viam monſtraret ut reditem.
Sed quando jam per inſulam iens declinaveram a ſociis,
Manus lavans ubi defenſaculum erat a vento,
Precabar omnes deos qui cœlum inhabitant:
Hi ſane dulcem ſomnum palpebris infuderunt.
Eurylochus autem ſociis mali dux erat conſilii:
Audite meos ſermones mala quamvis paſſi ſocii:
Omnes quidem inviſæ mortes miſeris mortalibus,
Fame autem miſerrimum mori & fatum aſſequi.
Sed agite, Solis ex bobus abigentes optimos,
Sacra faciemus diis qui cœlum latum habitant.
Quod ſi in Ithacam pervenerimus ad patriam terram,
Statim Soli per ſuperna gradienti dives templum
Struemus, ibi ponemus ornamenta multa & pretioſa.
Si vero iratus aliquo pacto ob boves erecta capita habentes
Navem volet perdere, ſuffragabunturque dii alii:
Malo ſemel ad fluctus hians vitam perdere,
Quam diutius tabeſcere manens in inſula deſerta.
Sic ait Eurylochus: collaudabant autem alii ſocii.
Statim autem Solis ex bobus abigentes optimos
Ex propinquo: (non enim longe a navi nigra roſtro
Paſcebantur camuris cornibus pulchri boves frontones)
Eos vero circumſtabant, & vota faciebant diis,

Φύλα ϑ' ἁρεψάμενοι τέρενα ἁρυὸς ὑψικέμοιο·
Οὐ γὰ ἔχον κεῖ λάκὸν ἐϋσσέλμε ἐπὶ νηός.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἄξλωτο, καὶ ἔσφαξλω καὶ ἄδειρλω,
Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατά τε κνίσῃ ἐκάλυψλω,
Λίπυχα ποιήσλωτες, ἐπ' αὐτῷ δ' ὠμοθέτησλω·
Οὐδ' εἶχον μέθυ λείψαι ἐπ' αἰθομένοις ἱεροῖσιν,
Ἀλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπιων ἔγκατα πάντα.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσλωτο,
Μίσυλλόν τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρλω.
Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσυτο νήδυμος ὕπνος.
Βλῶ δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα ϑοὴν καὶ ϑῖνα ϑαλάσσης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κιὼν νεὸς ἀμφιελίσσης,
Καὶ τότε μοι κνίσης ἀμφ' ἤλυϑεν ἡδὺς ἀϋτμή.
Οἰμώξας ϑεοῖσι μετ' ἀϑλωάτοισι γεγώνλν,
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες ϑεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Ἦ μέ μάλ' εἰς ἄτλν κοιμίσατε νηλεΐ ὕπνῳ·
Οἱ δ' ἕταροι μέγα ἔργον ἐμητίσλωτο μένοντες.
Ὠκέα δ' Ἠελίῳ ὑπερίονι ἄγγελος ἦλϑε
Λαμπετίη τανύπεπλος, ὃ οἱ βόας ἔκτλν ἑταῖροι.
Αὐτίκα δ' ἀϑλωάτοισι μετηύδα χωόμενος κῆρ,
Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες ϑεοὶ αἰὲν ἐόντες,
Τίσαι δὴ ἑτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Οἵ μὰ βοῦς ἔκτεινλν ὑπέρβιον, ἣσιν ἔγωγε
Χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς ἄρλιὸν ἀστερόεντα,
Ἠδ' ἐπὶ νῶϊ ἄψ ὀπὶ γαίλω ἀπ' ἀρλιόϑεν τροτραποίμλν.
Εἰ δέ μοι ἀμ πίσσσι βοῶν ὀπιχέ' ἀμοιβλὰ,
Δύσομαι εἰς ἀίδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτλς Ζεύς,
Ἠέλι', ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀϑλωάτοισι φάεινε
Καὶ ϑνητοῖσι βροτοῖσιν ὀπὶ ζείδωρον ἄρουρλν·
Τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα ϑοὴν ἀργῆτι κεραυνῷ
Τυτϑὶ βαλὼν κεάσαιμι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠϋκόμοιο·
Ἣ δ' ἔφη Ἑρμείαο διακτόρου αὐτὴ ἀκοῦσαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὀπὶ νῆα κατήλυϑον ἡῖ ϑαλάσσλ,
Νείκεον ἄλλοϑεν ἄλλον ὀπιπαδὸν, οὐδέ τι μῆχος
Εὑρέμεναι δυνάμεϑα· βόες δ' ἀποτέϑνασαν ἤδη.
Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα ϑεοὶ τέρατα προέφαινον·
Εἶρπον μὲν ῥῖνοι, κρέα δ' ἀμφ' ὀβελοῖς ἐμεμύκει,
Ὠπταλέα τε καὶ ὠμά· βοῶν δ' ὡς γίνετο φωνή.
Ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἑταῖροι ἑλίπρες ἑταῖροι

Δαί-

Folia quoque decerpentes tenera quercus alticomæ:
Non enim habebant hordeum album bene tabulata in navi.
Aſt ubi precati ſunt, & mactarunt & excoriarunt,
Femoraque exciderunt, arvinaque abſconderunt,
Duplicem facientes, deſuper autem cruda poſuerunt:
Neque habebant vinum ad libandum ſuper incenſa ſacra,
Sed aqua libantes aſſabant inteſtina omnia.
Aſt ubi femora incenſa ſunt, & viſcera comederunt,
Minutimque conciderunt cætera, & circum verua fixerunt.
Et tunc mihi palpebris excidit ſuavis ſomnus.
Feſtinabamque ire ad navem velocem & littus maris.
Sed cum jam vadens prope navem eſſem utrinque agitabilem,
Et tum mihi nidoris obvenit dulcis flatus.
Lamentans autem deos ad immortales clamavi:
Jupiter pater, atque cæteri beati dii ſempiterni,
Profecto me in malum ſopiviſtis ſævo ſomno:
Ipſi vero ſocii magnum facinus patrarunt illic manentes.
Velox autem Soli per ſuperna meanti nuncia venit
Lampetia lato peplo induta, quod ei boves interfecerint ſocii.
Statim autem deos allocutus eſt, iratus corde:
Jupiter pater, atque alii beati dii ſempiterni,
Luant jam ſocii Laertiadæ Ulyſſis,
Qui meos boves occiderunt ſuperbe, quibus ego
Lætabar & vadens in cœlum ſtelliferum,
Et quando retro ad terram a cælo vertebar.
Quod ſi mihi non luent boum condignam talionem,
Deſcendam ad Plutonis *domum*, & inter mortuos lucebo.
Quem excipiens alloquebatur nubium coactor Jupiter:
Sol, certe quidem tu inter immortales luceas
Et mortales homines ſuper fertilem terram:
Horum autem ſtatim navem celerem candenti fulmine
Paululum feriens incendam medio in ſævo ponto.
Hæc ego audivi a Calypſo pulchricoma:
Quæ dicebat a Mercurio internuncio ſe audiviſſe.
Aſt ubi ad navem perveni atque mare,
Objurgabam aliunde alium adſtans, neque remedium
Invenire potuimus: boves enim mortui erant jam.
Eis autem continuo deinde dii prodigia oſtendebant:
Serpebant quidem pelles, carnes autem circum verua mugebant,
Aſſæque & crudæ: boumque quaſi exiſtebat vox.
Sex diebus quidem deinde mihi perdilecti ſocii

Δαίνυντ' Ηελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας.
Αὐτὰρ ὅτε δ' ἔβδομον ἦμαρ ὅτ' ἐς Διὸς ἦλθε Κρονίωνος,
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀνέμῳ μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·
Ἡμεῖς δ' αὖψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν ἀρεῖ πόντῳ,
Ἱστὸν στήσάμενοι, ἀνὰ δ' ἱσία λάβρ' ἐρίσαντες.
Αὐτὰρ ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς, ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῇ·
Ἡ δ' ἔθει ὀξέα μάλα πολλὸν ὅτ' ἐκ ζόφου· αὖψα γὰρ ἦλθε
Κικλήσκων ζέφυρος μεγάλῃ σὺν λαίλαπι θύων.
Ἴσα δὲ πρωτόνης ἔρρηξε ἀνέμοιο θύελλα
Ἀμφοτέρας· ἰσὸς δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλά τε πάντα
Εἰς ἄντλον κατέχωιθ'. ὁ δ' ἄρα φρυμνῇ ἐνὶ νηΐ
Πλῆξε κυβερνήτεω κεφαλῇ, σὺν δ' ὀστέ' ἄραξε
Πάντ' ἀμυδις κεφαλῆς. ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἐοικὼς
Κάππεσ' ἀπ' ἰκριόφιν, λίπε δ' ὀστέα θυμὸς ἀγήνωρ.
Ζεὺς δ' ἀμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν·
Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
Ἐν δὲ θεείῳ πλῆτο. πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
Οἱ δὲ κορώνῃσιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
Κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀπορραίετο νόστον.
Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχου
Λῦσε κλύδων τρόπιος, τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα·
Ἐκ δέ οἱ ἱστὸν ἔαξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῷ
Ἐπίτονος βέβλητο βοὸς ῥινοῖο τετάχως.
Τῷ ῥ' ἀμφω συνέεργον ὀμῇ τρόπιν ἠδὲ καὶ ἱστόν.
Ἐζόμενος δ' ὄπὶ τοῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
Ἔνθ' ἤτοι ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων.
Ἦλθε δ' ὅτι νότος αὖτα, φέρων ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
Ὄφρ' ἔτι τὴν ὀλκὴν ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
Πάννυχιος φερόμην· ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
Ἦλθον ὅτι Σκύλλης σκόπελον, δεινήν τε Χάρυβδιν.
Ἡ μὲν ἀνερροίβδησε θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ·
Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθείς,
Τῷ προσφὺς ἐχόμην, ὡς νυκτερίς, οὐδέ πη εἶχον
Οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον, οὔτ' ὀπιβῆναι.
Ῥίζαι γὰρ ἑκὰς ἦσαν, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι,
Μακροί τε μεγάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν.
Νωλεμέως δ' ἐχόμην, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
Ἱστόν τε τρόπιν τε. ἐέλδομένῳ δέ μοι ἦλθεν

Ὄψ'

Convivabantur Solis boves poſtquam abegiſſent optimos.
Sed quando ſeptimum diem Jupiter induxit,
Tum vero ventus quidem ceſſavit turbine ſæviens,
Nos autem ſtatim conſcendentes immiſimus *navem* lato mari,
Malum erigentes, ſurſumque alba vela trahentes.
Sed quando jam inſulam deſeruimus, neque ulla alia
Apparebat terrarum, ſed cælum atque mare,
Ibi tum atram nubem ſtatuit Saturnius
Navim ſuper cavam, caligabatque pontus ſub ipſa.
Navis autem currebat haud adeo multum per tempus: ſtatim enim venit
Stridens Zephyrus ingenti cum turbine ſæviens.
Mali autem funes rupit venti procella
Utroſque: maluſque retro cecidit, armamentaque omnia
In ſentinam deciderunt. is autem extima in nave
Percuſſit gubernatoris caput, oſſaque confregit
Omnia ſimul capitis. ipſe autem urinatori ſimilis
Decidit a tabulatis, deſeruitque oſſa animus generoſus.
Jupiter autem ſimul intonuit, & injecit fulmen navi:
Ipſa autem contorquebatur tota, Jovis percuſſa fulmine,
Sulphureque implebatur. ceciderunt autem ex navi ſocii.
Illi autem *marinis* corvis ſimiles circa navem nigram
In fluctibus ferebantur: deuſque abſtulit reditum.
Aſt ego per navim incedebam, donec latera
Solvit unda carinæ, quam inermem ferebat fluctus:
Effregeratque ei malum uſque ad fundum: at ipſi
Lorum injectum erat bovis corio factum.
Hoc utrunque colligavi pariter carinam atque malum.
Sedens autem ſuper hæc, ferebar pernicioſis ventis.
Tum Zephyrus quidem ceſſavit turbine ſæviens.
Supervenit autem Notus celeriter, ferens meo angores animo,
Ut rurſus pernicioſam remetirer Charybdim.
Tota nocte ferebar: ſimul autem *cum* ſole oriente
Veni ad Scyllæ ſcopulum, horrendamque Charybdim.
Hæc quidem abſorpſerat maris ſalſam aquam:
At ego ad altam caprificum alte levatus,
Huic implicitus tenebar veluti veſpertilio, neque uſpiam poteram
Nec firmare pedem firmiter, neque aſcendere.
Radices enim longe erant, diſtantes autem erant rami,
Longique ingenteſque, obumbrabant autem Charybdim.
Continenter autem hærebam, donec evomeret retro
Malum & carinam denuo. cupienti autem mihi advenit

Tan-

Ο'ψὲ γὰμ δ' ὅτε δόρπον ἀνὴρ ἀγορῆθεν ἀνέστη,
Κείνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζηῶν,
Τῆμος δὴ τάγε δῶρα Χαρύβδιος ἐξεφαάνθη.
Ἦχα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
Μέσσῳ δ' ἐνδέπησα πυρὲξ ἐρεμνήκεα δῶρα,
Ἐζόμεθ' δ' ὅτε τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῇσι.
Σκύλλης δ' οὐκ ἔτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
Εἰσιδέειν· ἀ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἰπὺ ὄλεθρον.
Ἔνθεν δ' ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτῃ δέ με νυκτὶ
Νῆσον ἐς Ὠγυγίην πέλασαν θεοί, ἔνθα Καλυψὼ
Ναίει ἐϋπλόκαμος δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα.
Ἣ μ' ἐφίλει τ' ἐκόμει τε. τί τοι τάδε μυθολογεύω;
Ἤδη γάρ τοι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
Σοί τε καὶ ἰφθίμῃ ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἔπος ἐστὶν,
Λὖπις ἀείζηλος εἰρημένα μυθολογεύειν.

Ο'ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο'ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ν.
ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Υπόθεσις.

Κοιμωμένου Ο'δυσσέως μετὰ τῶν δώρων ἐκπλέασιν οἱ Φαίακες εἰς τὴν γῆν τῆς Ι'θακησίων· καὶ τὴν μὲν ναῦν αὐτῶν ἀποστρέφασαν, λίθον ποιεῖ Ποσειδῶν· Α'θηνᾶ δὲ ὁμιλεῖ τῷ αἰγιαλῷ Ο'δυσσεῖ συμβουλεύει περὶ τῆς μνηστηροφονίας· καὶ τὰ πρήγματα ἐν πυκινῷ ἀποκρύπτει, καὶ εἰς γέροντα μεταμορφοῖ τὸν Ο'δυσσέα.

Νῦν, Ι'θάκης ἐπέβη Φαιήκων πομπῇ Ο'δυσεύς.

Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
Κηληθμῷ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τὸν δ' αὖτ' Α'λκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Ὦ Ο'δυσεῦ, ἐπεὶ ἵκεο ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ
Υ'ψηρεφές, τῷ σ' οὔ πω παλιμπλαγχθέντα γ' οἴω
Α'ψ ἀπονοσήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.
Υ'μέων δ' ἀνδρὶ ἑκάστῳ ἐφιέμενος τάδε εἴρω,
Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἴθοπα οἶνον
Αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀοιδῆς·
Εἵματα μὲν δὴ ξεινῳ εὐξέστῃ ἐνὶ κιστῇ
Κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἄλλά τε πάντα
Δῶρ' ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν.

Α'λλ'

Tandem. quando autem ad cœnam vir e foro ſurgit,
Judicans lites multas litigantium juvenum,
Tunc ſcilicet ligna ex Charybdi apparebant.
Demiſique ego deſuper pedes & manus ut ferrentur,
In medium autem cum ſonitu cecidi circa oblonga ligna,
Sedens autem ſuper his remigabam manibus meis.
Scyllam autem non amplius permiſit pater hominumque deorumque
Me aſpicere: non enim effugiſſem ſævam mortem.
Hinc autem novem diebus ferebar: decima autem me nocte
Inſulam in Ogygiam appulerunt dii, ubi Calypſo
Habitabat cirrata veneranda dea voce *humana* utens.
Quæ me amice excipiebat fovebatque. quid tibi hæc enarro?
Jam enim tibi heri enarravi in domo
Tibique & caſtæ uxori: odioſum autem mihi eſt,
Rurſus plane enarrata recenſere.

ODYSSEÆ HOMERI XIII. LIBRI

Argumentum.

DOrmientem Ulyſſem cum donis exponunt Phæaces in terram Ithacenſium. Et navem quidem ipſorum redeuntem, lapidem fecit Neptunus: Minerva autem in littore Ulyſſi conſulit de procorum cæde: & bona ejus in quadam ſpelunca occultat, in ſenemque transformat Ulyſſem.

N. Ithacam ingreſſus eſt Phæacum ductu Ulyſſes.

SIc ait. illi autem omnes muti erant ſilentio,
Oblectationeque tenebantur per domos umbroſas.
Eum autem rurſum Alcinous excepit, compellavitque:
O Ulyſſes, quoniam veniſti meam ad æratam domum
Altam, ideo te haud retrorſum jactatum puto
Rurſus rediturum, etſi valde multa paſſus es.
Veſtrum autem viro unicuique injungens hæc dico,
Quicunque in ædibus honorarium ardens vinum
Semper bibitis meis, auſcultatiſque cantori:
Veſtes quidem jam hoſpiti pulchra in arca
Jacent, & aurum arte laboratum, aliaque omnia
Dona quæcunque Phæacum ſenatores huc attulerunt.

Sed

Ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠὲ λέβητα
Ἀνδρακάς. ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
Τισόμεθ'. ἀργαλέον γὰρ ἕνα ξυροικὸν χαρίσασθαι.
Ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος. τοῖσιν δ' ὀτρυνάνδρεε μῦθος.
Οἱ μὲν χαλκείοντες ἔβαν οἶκόν δε ἕκαστος·
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Νῆ' ἄρ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' ἀλίωρα χαλκόν.
Καὶ τὰ μὲν ἀ κατέθηκ' ἱερὸν μέγα Ἀλκινόοιο,
Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς ὑπὸ ζυγὰ, μή πιν' ἑταίρων
Βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὁπότε πλερχοίατ' ἐρετμοῖς.
Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, κὴ δαῖτ' ἀλέγυνον.
Τοῖσι γὰρ βοῦν ἱέρευσ' ἱερὸν μέγα Ἀλκινόοιο
Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
Μηρὰ μὲν κείαντες δαινυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
Δημόδοκος, λαοῖσι τεπμένος. αὐτάρ Ὀδυσσεὺς
Πολλὰ πρὸς ἠέλιον κεραλλὼ τρέπε παμφλογόωντα,
Δῦναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.
Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ᾧτε πολῆϊ
Νειὸν ἀν' ἕλκητον βόε οἴνοπε πικτὰ ἄροντε,
Ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδυ φάος ἠελίοιο,
Δόρπον ἑποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι·
Ὡς Ὀδυσῆϊ ἀσπαστὰ ἔδυ φάος ἠελίοιο.
Αἶψα μὲν Φαίηκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
Ἀλκινόῳ μάλιστα πιφαυσκόμενος φάτο μῦθον,
Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα· χαίρετε δ' αὐτοί.
Ἤδη γὰρ τετέλεσται ἃ μοι φίλος ἤθελε θυμός,
Πομπή τε φίλα δῶρα, τά μοι θεοὶ οὐρανίωνες
Ὄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἶκοι ἄκοιτιν
Νοστήσας ἅροιμι σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
Ὑμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
Κεδνὰς τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὁπάσειαν
Παντοίην, μή τι κακὸν μεταδήμιον εἴη.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον
Πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μέγας Ἀλκινόοιο,
Πόντονοε, κρητῆρα κεραασάμενος μέθυ νεῖμον
Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὄφρ' ἀρξάμενοι Διὶ πατρὶ,
Τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς φάτο. Πόντονος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·

Νώ-

Sed age ei demus tripodem magnum & lebetem
Viritim. nos autem rursus congregati in populo
Exigemus. difficile enim unum largitionem præbere.
Sic dixit Alcinous. illis autem placuit sermo.
Qui dormiturientes iverunt domum unusquisque:
Quando autem matutina apparuit rosea digitis Aurora,
Ad navem properabant, ferebantque generosum æs.
Et hæc quidem bene deposuit sacra potestas Alcinoi,
Ipse iens per navem sub transtra, ne aliquem sociorum
Læderet impellentium, quando incumberent remis.
Illi autem in Alcinoi *domum* iverunt, & epulas curarunt.
Post hæc autem bovem mactavit sacra potestas Alcinoi
Jovi nimboso Saturnio, qui omnibus imperat.
Femoribus autem crematis epulabantur celebri epulo
Se oblectantes: interque ipsos canebat divinus cantor
Demodocus, populis honoratus. at Ulysses
Crebro ad solem caput vertebat omnia illustrantem,
Ut occumberet optans: jam enim cupiebat reverti.
Ut cum vir cœnam concupiscit, cui tota die
Per novale verterunt boves nigri compactum aratrum,
Aventi autem huic occidit lumen solis,
Ad cœnam ut eat, labantque genua eunti:
Sic Ulyssi amicum occidit lumen solis.
Statim autem Phæacibus studiosis remorum locutus est,
Alcinoo autem maxime loquens dixit sermonem:
Alcinoe rex, omnium excellentissime populorum,
Mittite me postquam libaveritis, illæsum: & valete ipsi.
Jam enim perfecta sunt quæ mihi meus volebat animus,
Comitatus & chara dona, quæ mihi Dii cœlestes
Fortunata faciant: inculpabilemque domi uxorem
Reversus inveniam cum incolumibus amicis.
Vos autem hic manentes oblectetis uxores
Nuptas & liberos: Diique virtutem dent
Omnem, & ne quod malum publicum sit.
Sic dixit. illi autem omnes collaudabant, & jubebant
Mitti hospitem, quoniam pro decenti dixisset.
Atque tum præconem allocuta est virtus Alcinoi:
Pontonoe, cratere mixto temetum præbe
Omnibus in domo, ut precati Jovem patrem,
Hospitem mittamus suam in patriam terram.
Sic dixit. Pontonous autem mellitum vinum miscuit:

Di-

Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ὁπισθόν. οἱ δ θεοῖσιν
Εὐχετόωντο μακάρεσσι τοὶ ἀρχὸν ἀρίστῳ ἔχουσιν,
Αὐτόθεν ἐξ ἐδρέων. ἀνὰ δ' ἴστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἀρήτῃ δ' ἐν χερσὶ πίθεν δέπας ἀμφικύπελλον,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Χαῖρέ μοι ὦ βασίλεια διαμπερές, εἰσόκε γῆρας
Ἔλθῃ δ θάνατός, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.
Αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Παισί τε σῷ λαοῖσι δ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.
Ὣς εἰπὼν ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς·
Τῷ δ' ἅμα κήρυκα προέηκε μένος Ἀλκινόοιο,
Ἡγεῖσθαι δήμου νῆα θοὴν δ θίνα θαλάσσης.
Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῳὰς ἅμ' ἔπεμπε γυναῖκας,
Τὴν μέν, φάρος ἔχουσαν ἐΰπλυτον δ χιτῶνα,
Τὴν δ' ἑτέρην, κιστὸν πυκινὴν ἅμ' ἔπεμπε κομίζειν·
Ἡ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερε δ οἶνον ἐρυθρόν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὅτε νῆα κατήλυθον δ θάλασσαν,
Αἶψα τά γ' ἐν νηῒ γλαφυρῇ πομπῆες ἄγαυοὶ
Δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν δ βρῶσιν ἅπασαν.
Καὶ δ' ἄρ' Ὀδυσῆϊ στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
Νηὸς ἐπ' ἰκριόφιν γλαφυρῆς (ἵνα νήχετον εὕδοι)
Πρύμνης· ἔνθ' δ αὐτὸς ἐβήσετο, δ κατέλεκτο
Σιγῇ. τοὶ δ κάθιζον ὅτι κληῖσιν ἕκαστος
Κόσμῳ. πείσματα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τριτοῖο λίθοιο.
Ἔνθ' οἱ ἀναχλινθέντες ἀνερρίπτουν ἅλα πηδῷ·
Καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ὅτι βλεφάροισιν ἐπιπτε,
Νήχετος, ἥδιστος, θανάτῳ ἀγχιστα ἐοικώς.
Ἡ δ' ὥς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,
Πάντες ἅμ' ὁρμηθέντες ὑπὸ πληγῇσιν ἰμάσθλης,
Ὑψόσ' ἀειρόμενοι, ῥίμφα προτάνυσσι κέλευθον·
Ὣς ἄρα τ πρύμνη μὲν ἀείρετο, κῦμα δ' ὄπιθε
Πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Ἠῧ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον. οὐδέ κεν ἶρηξ
Κίρκος ὁμαρτήσειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν.
Ὣς ἡ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
Ἄνδρα φέρουσα θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα·
Ὅς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὃν κατὰ θυμὸν,
Ἀνδρῶν τε πολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·
Δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὗδε, λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει.
Εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅστε μάλιστα
Ἔρχεται ἀγγέλλων φάος ἠῶς ἠερίης.

Distribuitque omnibus scite. illi autem Diis
Libaverunt beatis qui cœlum latum habitant,
Indidem ex sedibus. surrexit tamen divinus Ulysses,
Aretæque in manibus posuit poculum rotundum,
Et ipsam appellans verba volucria dicebat:
Vale mihi o regina semper, donec senectus
Veniat & mors, quæque hominibus accidunt.
At ego redeo: tu autem delectare hac in domo,
Filiisque & populis & Alcinoo rege.
Sic fatus super limen ibat divinus Ulysses:
Ei autem una præconem præmisit virtus Alcinoi,
Ut duceret ad navem velocem & littus maris.
Arete autem illi famulas una misit mulieres,
Alteram chlamydem habentem puram & tunicam,
Alteram arcam pictam una misit ut portaret:
Alia autem panemque ferebat & vinum rubrum.
At postquam ad navem pervenerunt & mare,
Statim hæc in navi concava comites læti
Accipientes deposuerunt, potum & cibum omnem.
Sed Ulyssi straverunt pictamque vestem linteumque
Navis in tabulatis concavæ (ut molliter cubaret)
Extimæ: ingressus autem & ipse est, & recubuit
Silentio. illi autem sederunt in transtris quisque
Ordine. funemque solverunt a pertuso lapide.
Ibi tum illi incumbentes jactabant mare remo:
Et huic suavis somnus in palpebris incidit,
Inexcitabilis, jucundissimus, morti proxime similis.
Illa autem sicut in campo quadrijuges masculi equi,
Omnes simul incitati a verberibus scuticæ,
Alte elevati, celeriter emetiuntur viam:
Sic quidem hujus puppis tollebatur, fluctus autem pone
Niger ingens furebat personantis maris.
Eaque admodum tuto currebat firmiter. neque accipiter
Circus assecutus fuisset, levissimus volucrum.
Sic illa celeriter currens maris undas secabat,
Virum ferens Diis æqua consilia habentem:
Qui antea quidem multos passus erat dolores suo in animo,
Virorumque bella molestasque undas transiens:
At tunc placide dormiebat, oblitus quæ passus fuerat.
Quando stella extitit lucidissima, quæ maxime
Venit nuncians lumen Auroræ manegenitæ:

Tum

Τῆμος δὴ νήσῳ προσεπίλνατο ποντοπόρος νηῦς.
Φόρκωος δέ τις ἐστὶ λιμὴν ἁλίοιο γέροντος
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης· δύο δ' προβλῆτες ἐν αὐτῷ
Ἄκται ἀπορρῶγες, λιμένος ποτιπεπτηυῖαι,
Αἵτ' ἀνέμων σκεπόωσι δυσαπέων μέγα κῦμα
Ἔκτοθεν· ἐντοσθεν δ' ἀνδὰ δεσμοῖο μένουσι
Νῆες ἐύσσελμοι, ὅταν ὅρμια μέτρον ἵκωνται.
Αὐτὰρ ὑπὲκ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
Ἄγχοθι δ' αὐτῆς, ἀνέρι ἐπίρατον, ἠερόεις δ',
Ἱρὸν Νυμφάων αἳ Νηϊάδες καλέονται.
Ἐν δ' κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασιν
Λάϊνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα πολυβώσονται μέλισσαι.
Ἐν δ' ἰσοὶ λίθεοι πολυμήκεες, ἔνθά τε Νύμφαι
Φᾶρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα. δύω δέ τε οἱ θύραι εἰσίν·
Αἱ μὲν πρὸς βορέαο καταιβάται ἀνθρώποισιν,
Αἱ δ' αὖ πρὸς νότου εἰσὶ θεώτεραι, οὐδέ τι κείνῃ
Ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδός ἐστιν.
Ἔνθ' οἵγ' εἰσέλασαν πρὶν εἰδότες. ἡ μὲν ἔπειτα
Ἠπείρῳ ἐπέκελσεν ὅσον τ' ὀπὶ ἤματι πάσῃ,
Σπερχομένη. τοίων γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετάων.
Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες ἐύζυγα ἤπειρόνδε,
Πρῶτον Ὀδυσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν
Αὐτῷ σὺν τε λίνῳ καὶ ῥήγεϊ στιγαλόεντι,
Καὶδ δ' ἄρ' ὅπ' ψαμάθῳ ἔθεσαν δεδμημένον ὕπνῳ.
Ἐκ δ' κτήματ' ἄειραν ἃ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ
Ὤπασαν οἴκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.
Καὶ τὰ μὲν ἔν ῥ' πλῇ πυθμένι ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν
Ἐκτὸς ὁδοῦ, μή πῃ τις ὁδίτεων ἀνθρώπων,
Πρίν γ' Ὀδυσῆ ἔγρεσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο.
Αὐτοὶ δ' αὖτ' οἶκόνδε πάλιν χίον. ἂδ' Ἐνοσίχθων
Λήθετ' ἀπειλάων τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ
Πρῶτον ἐπιπείλησε Διὸς δ' ἐξείρετο βουλάς,
Ζεῦ πάτερ, οὐκ ἔτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
Τιμήεις ἔσομαι, ὅτε μοι βροτοὶ οὐ περὶ πάντων
Φαίηκες, τοί περ τοι ἐμῆς ἔξεισι γενέθλης.
Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
Οἴκαδ' ἐλάσσεσθαι· νόσον δέ οἱ οὔποτ' ἀπούρων
Πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο καὶ κατένευσας.
Οἱ δ' ἄδον' ἐν νηῒ θοῇ ὀπὶ πόντον ἄγοντες
Κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδοσαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,

Χαλ-

Tum insulæ appulit per mare iens navis.
Phorcynis autem quidam est portus marini senis
In agro Ithacæ: duo autem objecta in ipso
Littora abrupta, in portum vergentia,
Quæ ventorum defendunt stridentium magnum fluctum
Extra: intus autem sine vinculo manent
Naves bene tabulatæ, cum portus spatium intraverunt.
At in vertice portus patula oliva:
Prope autem ipsam antrum amabile, obscurum,
Sacellum Nympharum quæ Naiades vocantur.
Intus autem craterefque & amphoræ sunt
Lapideæ: ibi vero præterea mellificant apes.
Intus juga lapidea prælonga, ibique Nymphæ
Lintea texunt purpurea, mirabile visu.
Intus etiam aquæ perennes. duæ autem ei januæ sunt:
Hæ quidem ad Boream permeabiles hominibus,
Illæ autem contra ad Notum sunt diviniores, neque illac
Homines intrant, sed immortalium via est.
Huc illi egerunt prius gnari. ipsa deinde *navis*
Terræ appulit quantum ad dimidium totius,
Concitata. talium enim impellebatur manibus remigum.
Hi autem ex nave egressi bene transtrata in terram,
Primum Ulyssem concava ex nave tollebant
Ipso cumque lineo & veste molli,
Atque in arena deponebant captum somno.
Bona quoque efferebant quæ Phæaces illustres
Dederant domum eunti, propter magnanimam Minervam.
Et ea quidem apud imum *fundum* olivæ universa ponebant
Extra viam, ne aliquis viatorum hominum,
Antequam Ulysses expergisceretur, superveniens noceret.
Ipsi autem contra domum retro iverunt: neque Neptunus
Oblitus erat minarum quas divino Ulyssi
Prius minatus fuérat. Jovis autem rogabat sententiam:
Jupiter pater, haud amplius in mortalibus Diis
Honorabilis ero, cum me homines non honorent
Phæaces, qui tamen ex meo sunt genere.
Etenim nunc Ulyssem autumabam mala multa passum
Domum iturum: reditum tamen illi nunquam eripui
Omnino, postquam tu primum promisisti & annuisti.
Illi autem dormientem in navi veloci super pontum ducentes
Deposuerunt in Ithaca, dederuntque ei infinita dona,

Χαλκόν τε χρυσόν τε ἅλις, εὐῆτά θ' ὑφαντλῶ,
Πόλλ', ὅσ' ἂν ἀδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε λαχὼν ἀπὸ λαῖδος αἶσαν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ὦ πόποι Ἐννοσίγαι' ἄρυστνὲς οἷον ἔειπες;
Οὔπω σ' ἀπμάζουσι θεοί. χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀπμήσιν ἰάλλειν.
Ἀνδρῶν δ' εἴπέρ τις τε βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων
Οὔπω πέη, σοὶ δ' ἔσι καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰεί.
Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις, κεδέ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Αἶψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι κελαινεφὲς ὡς ἀγορεύεις.
Ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἀλεείνω.
Νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω θρασυκαλλέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιέσθαι ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
Ῥαῖσαι, ἵν' ἦδη κῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
Ἀνθρώπων· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλιν ἀμφικαλύψαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Ὦ πέπον, ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶδε ἄριστα,
Ὁππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προσίδωνται
Λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
Νηὶ θοῇ ἴκελον, (ἵνα θαυμάσσωσιν ἅπαντες
Ἀνθρωποι) μέγα δέ σφιν ὄρος πόλιν ἀμφικαλύψαι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην ὅθι Φαίηκες γεγάασιν,
Ἔνθ' ἔμεν'· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἦλυθε πουτοπόρος νηῦς
Ῥίμφα διωκομένη· τῇ δὲ σχεδὸν ἦλθ' Ἐνοσίχθων,
Ὃς μιν λᾶαν ἔθηκε, καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθε,
Χειρὶ καταπρηνεῖ ἐλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.
Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔσσεα πτερόεντ' ἀγόρευον
Φαίηκες δολιχήρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες·
Ὥδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ὤμοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδησε κατ' πόντῳ
Οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ πρόφαινετο πᾶσα.
Ὣς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν ὡς ἐτέτυκτο.
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δή με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει
Πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάασθαι
Ἡμῖν, οὕνεκα πομποὶ ἀπήμονες εἰμὲν ἁπάντων.
Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν θρασυκαλλέα νῆα
Ἐκ πομπῆς ἀνιέσθαι ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ

Ῥαῖ-

Æſque aurumque ſatis, veſtemque textam,
Multa, quanta nunquam Troja extuliſſet Ulyſſes,
Si illabefactus veniſſet ſortitus de præda portionem.
Illum excipiens affatus eſt nubicogus Jupiter:
Papæ o Neptune præpotens quid dixiſti?
Non te deſpiciunt Dii. difficile enim eſſet
Antiquiſſimum & præſtantiſſimum ignominiis proſequi.
Hominum autem ſi quis te viribus & robore *ſuo* elatus
Non colit, tibi vero eſt & poſtea ultio ſemper.
Fac ut vis, & tibi placitum eſt animo.
Huic autem reſpondit poſtea Neptunus quaſſator terræ:
Statim facerem, ſicut dicis o fuſcator nubium.
Sed tuam ſemper iram obſervo & fugito.
Nunc contra Phæacum volo perpulchram navem
Ex deductione redeuntem in nigro ponto
Perdere, ut jam abſtineant, deſiſtantque a deductione
Hominum: magnumque ipſis montem urbi imponere.
Illum excipiens affatus eſt nubicogus Jupiter:
O bone, ſic quidem meo animo videtur eſſe optimum,
Cum jam omnes incitatam intuebuntur
Homines ab urbe, eam facere lapidem prope terram
Navi veloci ſimilem, (ut admirentur omnes
Homines) magnumque ipſis montem urbi circumdare.
At poſtquam hoc audivit Neptunus quaſſator terræ,
Ingreſſus eſt iter in Scheriam ubi Phæaces erant,
Illic manſit. ipſa autem admodum prope venit pontigrada navis
Celeriter impulſa: *ad* quam prope venit Neptunus,
Qui ipſam lapidem fecit, & radicavit inferne,
Manu prona impellens. ipſe autem receſſit.
Hi autem inter ſe verba velocia loquebantur
Phæaces longis remis adſueti navibuſque inclyti viri:
Sic autem aliquis ajebat intuens in propinquum alium:
Eheu, quis jam navem velocem ligavit in ponto
Domum *verſus* propulſam? & ſane apparebat tota.
Sic aliquis dicebat: neque ſciebant ut illa accidiſſent.
Poſt hæc Alcinous concionatus eſt & interfatus:
Papæ, certe nimis jam me antiqua vaticinia aſſequuntur
Patris mei, qui ajebat Neptunum ſuccenſere
Nobis, quoniam comites innocui ſumus omnium.
Dixerat *is* ſe aliquando Phæacum virorum perpulchram navem
Ex deductione redeuntem in nigro ponto

Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἶφι ὅρῳ πόλει ἀμφικαλύψαι.
Ὣς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τάδε δὴ νῶϊ πάντα τελεῖται.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πειθώμεθα πάντες.
Πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῷ, ὅτε κέν τις ἵκηται
Ἡμετέρων· πρὸ δ' ἄγε Ποσειδάωνι ἶ ταύρους
Δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἴ κ' ἐλεήσῃ,
Μηδ' ἡμῖν προθέμεν ὄρῳ πόλει ἀμφικαλύψῃ.
Ὣς ἔφατ'. οἱ δ' ἔδδεισαν, ἑτοιμάσθοντο ἶ ταύρους.
Ὣς οἱ μὲν ῥ' ἄνσχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
Δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἠἶ μέδοντες,
Ἑστεῶτες περὶ βωμόν. ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Εὗδεν δ' ἐν γαίῃ πατρῴῃ. οὐδέ μιν ἔγνω
Ἦδη δηρὸν ἐόντα. περὶ γὰρ θεὸς ἠέρα χεῦεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διός· ὄφρά μιν αὐτὴ
Ἄγνωστον τεύξειεν, ἕκαστά τε μυθήσαιτο.
Μή μιν πρὶν ἄλοχός γε καὶ ἀστοί τε φίλοι τε,
Πρὶν πᾶσιν μνηστῆρσιν ὑπερβασίλλιον ἀποῖσαι.
Τοὔνεκ' ἄρ' ἀλλοιοῖα φαινέσκετο πᾶσι ἄνακτι,
Ἀτραπιτοί τε δηλωτέες, λιμένες τε πάνορμοι,
Πέτραι τ' ἠλίβατοι, καὶ δένδρεα τηλεθόωντα.
Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καὶ ῥ' εἴσιδε πατρίδα γαῖαν·
Ὤμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὡ πεπλήγετο μηρὼ
Χερσὶ κατωρυσσάς· ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα,
Ὤμοι ἐγὼ, τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω;
Ἦ ῥ' οἵ γ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
Ἦὲ φιλόξεινοι, καί σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
Πῆ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῆ δὲ καὶ αὐτὸς
Πλάζομαι; αἴθ' ὄφελον μεῖναι αὐτοῦ Φαιήκεσσιν
Αὐτῶ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλιν ὑπδμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.
Νῦν δ' οὔτ' ἄρ πη θέσθαι ὀΐσσομαι, οὐδὲ μὲν αὐτῶ
Καλλείψω, μή πως μοι ἔλωρ ἄλλοισι γένηται.
Ὦ πόποι, ἦ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι
Ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
Οἵ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον. ἣ τέ μ' ἔφαντο
Ἄξειν εἰς Ἰθάκην δύσκλειαν· οὐδ' ἐτέλεσσαν.
Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἱκετήσιος, ὅστε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται ὅστις ἁμάρτῃ.
Ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω καὶ ἴδωμαι,
Μή τι μοι οἴχωνται νοΐλης ἅτ' νηὸς ἄγοντες.
Ὣς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας

Ἠΐθε-

Labefacturum, magnumque nobis montem urbi circumdaturum.
Sic dixit senex: hæc scilicet nunc omnia finiuntur.
Sed agite, sicut ego dicam pareamus omnes.
Deductione quidem supersedete mortalium, cum quis venerit
Nostram ad urbem: Neptuno autem tauros
Duodecim electos sacrificabimus, si misereatur,
Neque nobis ingentem montem urbi circumdet.
Sic dixit. illi autem metuebant, parabantque tauros.
Sic ii quidem vota faciebant Neptuno regi
Populi Phæacum duces & curatores,
Stantes circum altare. Excitatus autem est divinus Ulysses,
Dormiens in terra patria. neque ipsam cognovit
Jam diu qui abfuerat. circum enim Dea nubem fudit
Pallas Minerva, filia Jovis: ut illum ipsum
Ignotum faceret, singulaque narraret.
Ne ipsum prius uxor cognosceret, civesque amicique,
Prius quam omnem procis injuriam retaliasset.
Propterea mutata videbantur omnia regi,
Viæque perpetuæ, portusque ad appellendum *apti*,
Petræque altæ, & arbores virescentes.
Stetit autem surgens, & inspexit patriam terram:
Flevitque postea, & sua percussit femora
Manibus pronis: lugensque verbum locutus est:
O ego, quorum rursus hominum in terram venio?
Nunquid injuriosique & crudeles, neque justi,
An hospitales, & ipsis mens est sancta?
Quo jam bona multa feram hæc? quo autem & ipse
Vagor? utinam mansissem apud Phæaces
Illic: egoque ad alium magnanimorum regum
Perveniissem, qui me amice accepisset & comites dedisset ad revertendum.
Nunc autem nusquam ponere scio, neque tamen hic
Relinquam, nequando mihi præda aliis fiant.
Eheu, non ergo per omnia intelligentes neque justi
Erant Phæacum duces & curatores,
Qui me in aliam terram abduxerunt. certe me dicebant
Ducturos in Ithacam amœnam: neque *id* perfecerunt.
Jupiter ipsos ulciscatur supplicum vindex, qui & alios
Homines inspicit, & punit quisquis peccet.
Sed age jam bona numerem & videam,
Ne quid mihi discesserint concava in navi ferentes.
Sic dicens, tripodas perpulchros & lebetes

Ἠνίθμεν, κὴ χρυσὸν, ὑφωτά τε εἵματα καλά.
Τῶν μὲν ἄρ' ἔπ πόθει· ὁ δ' ἐδύρετο πατρίδα γαῖαν,
Ἐρπύζων ωλὰ θῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Πόλλ' ὀλοφυρόμενος. κεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέῳ ὀπιβώτορι μήλων,
Πωαπάλῳ, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν.
Δίπτυχον ἀμφ' ὤμοισιν ἔχε σ' ἐργέα λώπλω.
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χειρὶ δ' ἄκοντα.
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν, κὴ ἐνωπί ἦλθε,
Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ φίλ', ἐπεί σε πρῶτα κιχάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
Χαῖρέ τε, κὴ μή μοι π κακῷ νόῳ ἀντιβολήσαις·
Ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ. τοὶ γὰ ἔγωγε
Εὔχομαι ὥς τε θεῷ, κηά σὰ φίλα γούναθ' ἱκάνω.
Καί μοι ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εἰδῶ
Τίς γῆ, πίς δῆμος, πίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν·
Ἦπε πις νήσων ἀΐδηλος, ἠέ πις ἀκτὴ
Κεῖθ' ἁλὶ κεκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Νήπιος εἶς ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν ἐλήλυθας,
Εἰ δὴ τηῦδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. οὐδέ π λίην
Οὕτω νώνυμός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοὶ,
Ἠμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε,
Ἠδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
Ἦτοι μὲν τραχεῖα κὴ οὐ ἱπποβότος ἐστίν,
Οὐδὲ λίην λυγρή, ἀτὰρ οὐδ' ἀρετῆ τέτυκται.
Ἐν μὲν γάρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
Γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖά τε ἕρση.
Αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ κὴ βώβοτος· ἔστι μὲν ὕλη
Πωτοίη, ἐν δ' ἁρδμοὶ ἐπήτριμοι πιφέασιν.
Τῶ τοι ξεῖν' Ἰθάκης γε κὴ ἐς Τροίην ὄνομ' ἶκει,
Τηλῦ περ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιΐδος ἔμμεναι αἴης.
Ὣς φάτο. γήθησεν δ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Χαίρων ἣ γαίη πατρώη, ὡς οἱ ἔειπε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς Αἰγιόχοιο.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Οὐδ' ὅγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὅγε λάζετο μῦθον,
Αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν·
Πωθηνώμην Ἰθάκης γε κὴ ἐν Κρήτῃ ἀρείῃ
Τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα κὴ αὐτὸς
Χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι. λιπὼν δ' ἔπ παισὶ πᾶσιν

Φεύ-

Numerabat, & aurum, textaſque veſtes pulchras.
Horum quidem nihil deſiderabat: ſed flebat patriam terram,
Repens ad littus perſonantis maris,
Multum lamentans, prope autem eum venit Minerva,
Viro corpore ſimilis juveni paſtori ovium,
Delicatulo, quales regum filii ſunt:
Duplicem circa humerum habens concinnam veſtem.
Pedibus autem ſub nitidis calceos habebat, manuque jaculum,
Quam Ulyſſes lætabatur videns, & obvius venit,
Et ipſam appellans, verbis velocibus alloquebatur:
O amice, poſtquam te primum invenio hoc in loco,
Salve, & ne mihi malo animo occurreris:
Sed ſerva & hæc, ſerva & me. tibi enim ego
Supplico tanquam deo, & ad tua chara genua accedo.
Et mihi hæc dic vere, ut bene ſciam
Quæ terra, quis populus, qui viri inſunt:
Num qua inſularum amœna, an aliquod littus
Jacet ad mare vergens gleboſæ continentis.
Hunc autem contra affata eſt Dea cæſia oculis Minerva:
Ineptus es o hoſpes, aut de longinquo veniſti,
Si nempe de hac terra interroges. neque nimis
Ita ignobilis eſt: norunt enim eam admodum multi,
Tum quotquot habitant ad auroram ſolemque orientem,
Tum quotquot pone ad noctem obſcuram.
Equidem aſpera & non equitabilis eſt,
Neque *tamen* omnino ſterilis, at neque lata eſt.
Etenim in ea triticum copioſum in *ea* & vinum
Fit: ſemper enim pluvia *eam* habet, floriduſque ros.
Capris autem paſcendis bona & bobus: eſt & ſylva
Omnigena, beneque aquationes perennes adſunt.
Itaque hoſpes Ithacæ & ad Trojam nomen pervenerit,
Quam procul dicunt ab Achaide eſſe terra.
Sic dixit. lætatus eſt autem patiens divinus Ulyſſes,
Gaudens ſua terra patria, ſicut ei dixerat
Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi.
Et ipſam compellans velocibus verbis alloquebatur,
Neque is vera dicebat, ſed retro convertit ſermonem,
Semper in præcordiis mentem peraſtutam agitans:
Audiebam de Ithaca quidem & in Creta lata
Longe trans pontum: nunc autem veni & ipſe
Bonis cum his. linquens autem adhuc filiis tantundem

Φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανεν Ἰδομενῆος
Ὀρσίλοχον πόδας ὠκὺν, ὃς ἐν Κρήτῃ ἀρείῃ
Ἀνέρας ἀλφηστὰς νίκα ταχέεσσι πόδεσσιν·
Οὕνεκά με στερέσαι τ λπίδος ἤθελε πάσης
Τρωϊάδος, τ εἵνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
Ἀνδρῶν τε πολέμους ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·
Οὕνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράποντι
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων·
Τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλον χαλκήρει δουρὶ
Ἀγρόθεν, ἐγγὺς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἑταίρῳ·
Νὺξ ἦ μάλα δυσφερὴ κάτεχ' οὐρανὸν, οὐδέ τις ἤμεας
Ἀνθρώπων ἐνόησε· λάθον δέ ἑ θυμὸν ἀπούρας.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τόνγε κατέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Αὐτίκ' ἐγὼν ὅτε νῆα κιὼν Φοίνικας ἀγαυοὺς
Ἐλισάμην, κεί σφιν μενοεικέα λπίδα δῶκα·
Τοὺς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε κατυσσῶσαι ἢ ἑφέσθαι,
Ἢ εἰς Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἀλλ' ἤτοι σφέας κεῖθεν ἀπώσατο εἵνεκα οἰνοῦ,
Πολλὰ δεκαζομένους· τοὔνεκ' ἤθελον ἐξαπατῆσαι.
Κεῖθεν ἦ πλαγχθέντες ἱκάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
Σπουδῇ δ' εἰς λιμένα πορεσσάμεθα, οὐδέ τις ἡμῖν
Δόρπου μνῆστις ἔην, μάλα περ κατέουσιν ἐλέσθαι·
Ἀλλ' αὕτως ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἄπωθεν.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
Οἱ δ', ῥῆματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑλόντες,
Κάτθεσθ' ἔνθά περ αὐτὸς ὅθι ψαμάθοισιν ἐκείμην.
Οἱ δ' εἰς Σιδονίην δ' ναιομένην ἀναβάντες
Ὦχοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.
Ὣς φάτο. μείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Χειρί τε μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἴκτο γυναικὶ
Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Κερδαλέος κ' ἔτι καὶ ὀπιθλοπος ὅς σε παφέλθοι
Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειε.
Σχέτλιε ποικιλομῆτα, δόλων ἄτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες
Οὐδ' ἐν σῇ περ ἐὼν γαίῃ λήξειν ἀπατάων,
Μύθων τε κλοπίων, οἵ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν.
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα, εἰδότες ἄμφω
Κέρδε'. ἐπεὶ σὺ μὲν ἐσσὶ βροτῶν ὄχ' ἀρείων ἁπάντων
Βουλῇ καὶ μύθοισιν· ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι
Μήτε τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· ἀὐ σύ γ' ἔγνως

Παλ-

Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenei
Orsilochum pedibus velocem, qui in Creta lata
Viros strenuos vincebat velocibus pedibus:
Quoniam me privare præda volebat omni
Trojana, cujus gratia ego passus eram dolores animo,
Virorumque bella molestasque undas transiens:
Quoniam haud suo patri gratificans servieram
Agro in Trojanorum, sed aliis imperabam sociis:
Hunc quidem ego descendentem percussi ærea lancea
Rure, prope viam insidians cum socio.
Nox autem valde obscura occupaverat cœlum, neque aliquis nos
Hominum animadvertit: latuique ipsi animam auferens.
At postquam hunc interfeci acuto ære,
Statim ego in navem iens Phœnices illustres
Oravi, & ipsis quanta cupiditati conveniret prædam dedi:
Hos me jussi in Pylum deferre & collocare,
Vel in Elidem divinam, ubi dominantur Epei.
Sed ipsos illinc repulit vis venti,
Admodum invitos: neque volebant fallere.
Illinc autem errabundi venimus huc nocte:
Cum festinatione autem in portum appulimus, neque ulla nobis
Cœnæ mentio erat, valde licet indigentibus sumere:
Sed sic egressi nave jacebamus omnes.
Hic me quidem dulcis somnus invasit defessum:
Illi autem bona mea concava ex navi tollentes,
Deposuerunt ubi ipse in arenis jacebam.
Ipsique in Sidoniam incolis abundantem conscendentes
Iverunt: at ego relictus sum mœstus animo.
Sic dixit. risit autem dea glauca oculos Minerva,
Manuque ipsum demulsit: corpore autem simulabat mulierem
Pulchramque magnamque, & illustria opera scientem:
Et ipsum compellans verbis velocibus alloquebatur:
Fraudulentus esset & fallax qui te superaret
In omnibus dolis, etiamsi Deus se offerret.
Improbe, variis consiliis instructe, doli insatiabilis, ergo non eras
Ne in tua quidem terra destiturus fallaciis,
Verbisque falsis, quæ tibi ab ortu amica sunt.
Sed age ne amplius hæc dicamus, scientes ambo
Fraudes. quia tu quidem es hominum quam optimus omnium
Consilio & verbis: ego autem in omnibus Diis
Consilioque polleo & fraudibus: neque tu cognovisti

Pal-

Παλλάδ' Αθηναίη, κούρη Διὸς, ἤτε τοι αἰεὶ
Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἠδ' ὀφυλάσσω;
Καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα;
Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἰκόμην ἵνα τοι σοὶ μῆτιν ὑφήνω,
Χρήματά τε κρύψω ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
Ὤπασάν οἴκαδ' ἰόντι ἐμῇ βουλῇ τε νόῳ τε·
Εἶπον δ' ὅσσά τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσι
Κήδε' ἀνασχέθαι. σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκῃ,
Μηδέ τῳ ἐκφάσθαι μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν
Πάντων εἵνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῇ
Πάσχειν ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀργαλέον σε θεὰ γνῶναι βροτῷ ἀντιόωντι,
Καὶ μάλ' ὀπωπευμένῳ. σὲ γὰρ αὐτίκα πάντα πεπύσθαι.
Τῶνεκα δ' ἐγὼ οὔ τοι ἐπιπλήσσω ἔπι μοι πάρος ἠπίη ἦσθα
Εἴως ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν·
Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπλὴν,
Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς,
Οὔ σέ γ' ἔπειτα ἴδον κούρη Διὸς, οὐδ' ἐνόησα
Νηὸς ἐμῆς ὀπιβᾶσιν, ὅπως τί μοι ἄλγεα πάσχοις·
Ἀλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἦσιν ἔχων δεδαϊγμένον ἦτορ
Ἠλώμην, εἴως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
Πρίν γ' ὅτε Φαίηκων ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Θάρσησάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἦγαγες αὐτή·
Νῦν δέ σε πρὸς πατρὸς γουνάζομαι, (οὐ γὰρ οἴω
Ἡμεῖν εἰς Ἰθάκην δεύτερον, ἀλλά πιν' ἄλλην
Γαῖαν ἀνασρέφομαι· σὲ δὲ κερτομέουσαν οἴω
Ταῦτ' ἀγορεύεμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπεύσῃς)
Εἰπέ μοι εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἱκάνω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Αἰεί τοι τοιόν γε νόον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
Τῷ σε κατὰ μοῖραν δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον ἐόντα,
Οὔνεκ' ἐπητής τ' ἐσσὶ καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐχέφρων.
Ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ἵετ' ἐνὶ μεγάροις ἰδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε·
Σοὶ δ' οὔπω φίλον ὅγε δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι,
Πρίν γέ τι σῆς ἀλόχου πειρήσεαι, ἥτε τοι αὖτως
Ἧσται ἐνὶ μεγάροισιν· ὀιζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνουσι νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Ἤδη ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους.

Ἀλ-

Palladem Minervam, filiam Jovis, quæ tibi ſemper
In omnibus laboribus aſto & te ſervo?
Atque te Phæacibus gratum omnibus reddidi?
Nunc vero rurſus huc veni ut tecum conſilium texam,
Bonaque abſcondam quæcunque tibi Phæaces illuſtres
Dederunt domum eunti meo conſilioque animoque:
Dicamque quantos tibi fatale eſt in domo fabrefacta
Dolores ſuſtinere. tu autem tolera etiam neceſſitate,
Neque cuiquam eloquere neque virorum neque mulierum
Omnium quod veneris errabundus: ſed tacendo
Patere dolores multos, injurias ſuſcipiens virorum.
Eam autem excipiens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Difficile dea cognoſcere mortali occurrenti,
Etiam admodum ſcienti. te enim ipſam unicuique aſſimulas.
Hoc autem ego bene ſcio, quod mihi antea benigna eras
Quandiu in Troja pugnabamus filii Achivorum:
At poſtquam Priami urbem diripuimus altam,
Ivimuſque in navibus, Deuſque diſſipavit Achivos,
Haud te poſtea vidi filia Jovis, neque animadverti
Navem meam aſcendentem, ut mihi dolorem amoveres:
Sed ſemper *in* præcordiis propriis habens confectum cor
Erravi, quouſque me Dii malo ſolverunt.
Priuſquam cum Phæacum virorum in ubere populo
Confirmaſti verbis, & in urbem duxiſti ipſa:
Nunc autem tibi per patrem ſupplico, (non enim puto *me*
Veniſſe in Ithacam amœnam, ſed aliquam aliam
Per terram verſor: te autem illudentem puto
Hæc dicere, ut meam mentem deciperes)
Dic mihi ſi vere dilectam in patriam veni.
Ei vero reſpondit poſtea Dea cæſia oculis Minerva:
Semper tibi talis in pectore cogitatio:
Propterea te etiam non poſſum deſerere infelicem,
Quoniam facundus es & ingenioſus & prudens.
Libenter enim alius vir errabundus veniens
Cuperet in ædibus videre filioſque uxoremque:
Tibi autem nondum gratum eſt doceri neque audire,
Priuſquam tuam uxorem experiaris, quæ tibi nequicquam
Sedet in ædibus: ærumnoſæ autem ei ſemper
Pereunt noctes & dies lacrymas fundenti.
At ego hoc quidem nunquam non credidi, ſed in animo
Sciebam quod rediturus eſſes amiſſis omnibus ſociis.

Ἀλλά τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι
Παῖ θεοῦ ἀσπιστῆτα, ὅς τοι χόλον ἔνθετο θυμῷ,
Χωόμενος ὅτι οἱ μὴν φίλον ἐξαλάωσας.
Ἀλλ' ἄγε τοι δείξω Ἰθάκης ἕδος, ὄφρα πεποίθῃς·
Φόρκυνος μὲν ὅδ' ὅδι λιμήν, ἁλίοιο γέροντος,
Ἠΐδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·
Ἀγχόθι δ' αὐτῇ ἄντρον ἐπήρατον ἠερόεις,
Ἱερὸν Νυμφάων αἳ Νηϊάδες καλέονται.
Τῆτο δέ τοι σπέος ἀρὺ κατηρεφές, ἔνθα σὺ πολλὰς
Ἕρδεσκες Νύμφῃσι τελήεσσας ἑκατόμβας.
Τῆτο δ' Νήριτον ὄξυν ὄρος κατακείμενον ὕλῃ.
Ὣς εἰπῆσα θεὰ σκέδασ' ἠέρα. εἴσατο δ' χθών,
Γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Χαίρων ἧ γαίῃ· κύσε δ' ζείδωρον ἄρουραν.
Αὐτίκα δ' Νύμφῃς ἠρήσατο χεῖρας ἀναχὼν,
Νύμφαι Νηϊάδες, κοῦραι Διὸς, ὄφρ' ἔγωγε
Ὄψεσθ' ὔμμ' ἐφάμην· νῦν δ' ἀγχωλῇς ἀγανῇσι
Χαίρετ'· ἀτὰρ κὴ δῶρα διδώσομεν ὡς τοπάρος περ,
Αἶσχεν ἐᾷ τροφόρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη
Αὐτήν τε ζώειν, καί μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
Ἀλλ' ἄγε, χρήματα μὲν μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
Θείομεν αὐτίκα νῶϊ, ἵνα πᾶσ' τύδε τοι σόα μίμνῃ·
Αὐτοὶ δ' φραζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Ὣς εἰπῆσα θεὰ δῦνε σπέος ἠρόεις,
Μαιομένη κλισμῶνας ἀνὰ σπέος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἄσον πάντ' ἐφόρει χρυσὸν κὴ ἀτειρέα χαλκὸν,
Εἵματά τ' ἀποίητα τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
Καὶ τὰ μὲν δὴ κατέθηκε· λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσι
Παλλὰς Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο.
Τὼ δ' καθεζομένω ἱερῆς ἀπὸ πυθμέν' ἐλαίης,
Φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
Τοῖσι δ' μύθων ἦρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Φράζεο ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσῃς,
Οἳ δή τοι τρίετες μέγαρον κατακοιρανέουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, κὴ ἕδνα διδόντες.
Ἣ δ', σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν,
Πάντας μέν ῥ' ἐλπει, κὴ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ,
Ἀγγελίας προϊεῖσα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.

Τῶν

Sed non volui Neptuno obſiſtere
Patruo, qui tibi iram induxit in animum *ſuum*,
Iratus quod ei filium dilectum excæcaſti.
Sed age tibi oſtendam Ithacæ ſedem, ut credas.
Phorcynis quidem hic eſt portus marini ſenis.
Hæc autem in vertice portus patula oliva:
Prope autem ipſam antrum amabile obſcurum,
Sacrarium Nympharum quæ Naiades vocantur.
Hæc autem ſpelunca lata contecta, ubi tu multas
Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas.
Hic autem Neritus eſt mons indutus ſylva,
Sic fata dea diſſipavit nebulam, & viſa terra eſt,
Lætatuſque eſt poſtea patiens divinus Ulyſſes,
Gaudens ſua terra: oſculatus eſt autem almam tellurem.
Statimque Nymphis ſupplicavit manus tollens:
Nymphæ Naiades, filiæ Jovis, nunquam ego
Me viſurum vos autumabam: nunc vocibus lætis
Salvete. at & dona dabimus ſicuti antea,
Si ſinit benevolens Jovis filia prædatrix
Ipſumque me vivere, & mihi charum filium auctat.
Hunc autem rurſus affata eſt cæſia oculis Minerva:
Confide, ne te hæc in præcordiis tuis ſolicitent.
Sed age, bona quidem in intimo antri mirandi
Ponamus ſtatim nunc, ubi hæc tibi ſalva maneant:
Ipſi autem conſultemus quo pacto quam optime fiat.
Sic fata Dea ſubiit ſpeluncam obſcuram,
Quærens latibula per ſpeluncam. at Ulyſſes
Propius omnia adportavit aurum & indomitum æs,
Veſteſque concinnas quas ei Phæaces dederant.
Et hæc quidem bene depoſuit: lapidemqne impoſuit foribus
Pallas Minerva filia Jovis Ægiochi.
Hi autem ſedentes ſacræ apud radicem olivæ,
Cogitabant procis inſolentibus mortem.
Tum autem verba incepit cæſia oculis Minerva:
Generoſe Laertiade prudens Ulyſſes,
Conſidera quomodo procis impudentibus manus inferas,
Qui jam tibi triennium domum regunt,
Ambientes divinam uxorem, & dotem dantes.
Illa autem, tuum ſemper reditum deflens in animo,
Omnibus quidem ſpem dat, & pollicetur viro unicuique,
Nuncios mittens: mens autem ei alia verſat.

Huic

Τὼ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,
Εἰ μή μοι σὺ ἕκαστα θεὰ κατὰ μοῖρ' ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε μῆτιν ὕφηνον ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς.
Πάρ δέ μοι αὐτὴ στῆθι, μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,
Οἷον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
Αἴ κέ μοι ὣς μεμαυῖα παραστήσαιο Γλαυκῶπι,
Καί κε τεληεσσίοισιν ἐγὼν ἀνδρεσσι μαχοίμην
Σοὶ σοί, πότνια θεά, ὅτε μοι προφρασσ' ἐπαρήγοις.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Καὶ λίην τοι ἔγωγε παρέσομαι, ὅς δέ με λήσεις
Ὁππότε κεν δὴ ταῦτα πονώμεθα· καί τιν' οἴω
Αἵματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσσετον ἔδαφος
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωστον θήσω πάντεσσι βροτοῖσι·
Κάρψω μὲν χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῷ
Ἔσσω ὅ κεν συγέησιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα.
Κυζώσω δέ τοι ὄσσε πάρος καλλεῖ ἐόντε,
Ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης,
Σῇ τ' ἀλόχῳ, ᾗ παιδὶ τ' ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
Αὐτὸς δ' ὃς πρώτιστα συβώτεω εἰσαφίκεσθαι,
Ὅς τοι ὑῶν ἐπίουρος· ὅμως δέ τοι ἤπια οἶδε,
Παῖδά τε σὸν φιλέει καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
Δήεις τόν γε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται
Πὰρ Κόρακος πέτρῃ, ὅθί τε κρουνὴ Ἀρεθούσῃ,
Ἔδμεναι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ
Πίνουσαι, τά τ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖά περ ἀλωῇ.
Ἔνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενον ἐξερέεσθαι,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτηνδε εὐκτιμένας γυναῖκας,
Τηλέμαχον καλέουσα τεὸν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεῦ·
Ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα πάρ Μενελάου
ὬΙχετο, πυθόμενος μετὰ σὸν κλέος, εἴ πού τ' ἔτ' εἴης.
Τὼ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τίπτε τ' ἄρ' ἣ οἱ ἔειπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
Ἦ ἵνα πού τις κεῖνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχῃ
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον; βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι;
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Μὴ δή τοι κεῖνός γε λίην ὀνθύμιος ἔστω.
Αὐτή μιν πόμπαζον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο,

Κεῖσ'

Huic autem reſpondens locutus eſt prudens Ulyſſes:
Eheu, profecto prorſus jam Agamemnonis Atridæ
Periturus malo modo domi eram,
Niſi mihi tu ſingula o dea ſecundum ordinem dixiſſes.
Sed age conſilium texe quomodo ulciſcar ipſos.
Et mihi ipſa aſta, animum peraudacem immittens,
Qualem quando Trojæ ſolvimus ſplendida mœnia.
Si mihi ſic ſtudioſa aſtabis Minerva,
Etiam adverſus trecentos ego viros pugnavero
Tecum, venerabilis Dea, ſi me benevola adjuveris.
Illi autem reſpondit poſtea Dea glaucocula Minerva:
Et valde tibi equidem adero, neque clam me eris
Quando ſcilicet hæc ſtruemus: atque aliquem ſpero
Sanguineque cerebroque maculaturum ingens pavimentum
Virorum procorum, qui tibi victum comedunt.
Sed age te incognoſcibilem faciam omnibus mortalibus.
Arefaciam cutem pulchram in flexilibus membris,
Flavoſque ex capite delebo crines, circumque velamen
Induam quod averſetur conſpicatus homo habentem.
Deformabo etiam tibi oculos antea perpulchros,
Ut turpis omnibus procis appareas,
Tuæque uxori, & filio quem in ædibus reliquiſti.
Ipſe autem primum ſubulcum adi,
Qui tibi ſuum cuſtos: attamen tibi bene vult,
Filiumque tuum diligit & prudentem Penelopen.
Invenies hunc ſuibus aſſidentem: quæ paſcuntur
Apud Corvi petram, & ad fontem Arethuſam,
Comedentes glandem ſuavem, & nigram aquam
Bibentes, quæ ſuibus nutriunt florentem adipem.
Illic mane, & omnia aſſidens interroga,
Donec ego ivero in Spartam pulchrarum fœminarum *altricem*
Telemachum vocans tuum dilectum filium, Ulyſſes:
Qui in magnam Lacedæmonem ad Menelaum
Ivit, auditurus de tua fama, ſicubi adhuc eſſes.
Huic autem reſpondens locutus eſt prudens Ulyſſes:
Cur itaque non ei dixiſti, in præcordiis omnia ſciens?
An ut alicubi & ille errans dolores patiatur
Ponto ſuper indomito? victum autem ei alii edunt?
Illi reſpondit deinde Dea glauca oculos Minerva:
Ne jam tibi ille valde in animo hæreat.
Ipſa eum miſi, ut famam bonam adipiſcatur,

Κεῖσ' ἐλθών· αὐτὰρ ἔπειτ' ἔχει πόνον. ἀλλὰ ἔκηλος
Ἦσαι ἐν Ἀτρείδαο δόμοις, φίλῳ δ' ἄπτεται κεῖται.
Ἦ μέν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηῒ μελαίνῃ,
Ἱέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι,
Ἀλλά τύ γ' ἄκ' ὀίω, πρὶν χμί πνα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνησιπόρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσιν.
Ὣς ἄρα μιν φωνέντι ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
Κάρψε μέν οἱ χρόα καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δ' ὄδερμα
Πάντεσσι μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος.
Κνύζωσεν δέ οἱ ὄσσε πάρος περικαλλέ' ἐόντε.
Ἀμφὶ δέ μιν ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλεν, ἠΰ χιτῶνα,
Ῥωγαλέα, ῥυπόωντα, καπνῷ μεμορυγμένα καπνῷ.
Ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα τυχείης ἔσθ' ἐλάφοιο
Ψιλόν· δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ δεικέα πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην. ἐν δ' ἱμὰς ἦεν ἀορτήρ.
Τὼ γ' ὡς βουλεύσαντε διέτμαγον. ἡ μὲν ἔπειτα
Εἰς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

Ο' ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο'ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ξ.
ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἐνισμὸς Ὀδυσέως γίνεται ἐν τῷ ἀγρῷ παρ' Εὐμαίῳ, καὶ ποικίλη τις ὁμιλία. Ἄλλως. Ὀδυσέως παρουσία πρὸς Εὔμαιον καὶ λόγοι γίνονται ἀναπλάττοντος ἑαυτὸ, καὶ πράξεις πνὰς ἐκπεθεμένου.

Ξῖ δ' Ὀδυσῆα ξείνισεν Εὔμαιος ἀγρῷ ὑφορβός.

Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προτέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν,
Χῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκρης, ἢ οἱ Ἀθήνη
Πέφραδε δῖον ὑφορβὸν, ὃ οἱ βιότοιο μάλιστα
Κήδετο οἰκήων, ὃς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὗρ' ἥμενον, ἔνθά οἱ αὐλὴ
Ὑψηλὴ δέδμητο περισκέπτῳ ἐνὶ χώρῳ,
Καλή τε μεγάλη τε, περίδρομος· ἣν ῥα συβώτης
Αὐτὸς δείματ' ὗεσσιν ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος,
Ῥυτοῖσι λάεσσι, καὶ ἐθρέγκωσεν ἀκέρσῃ·
Σταυροὺς δ' ἐκτὸς ἔλασσε συφεμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα

Πυ-

Illuc profectus. at nullam habet ærumnam. sed quietus
Sedet in Atridæ ædibus, copiosa autem adsunt.
Equidem illi insidiantur Juvenes cum nave nigra,
Cupientes interficere antequam in patriam terram veniat.
Sed hæc non puto, prius aliquem terra premet
Virorum procorum qui tibi victum devorant.
Sic igitur fata ipsum virga tetigit Minerva:
Siccavitque ei cutem pulchram in flexibilibus membris,
Flavosque ex capite delevit crines, circum autem pellem
Omnibus membris antiqui posuit senis.
Deformavitque ei oculos antea perpulchros.
Circum autem lacernam aliam malam injecit, & tunicam
Ruptam, sordidatam, malo tinctam fumo.
Amixitque eum magna pelle velocis cervæ
Nuda: deditque ei scipionem & deformem peram,
Crebris locis laceram, cui tortum inerat lorum.
Atque isti sic inito consilio divisi sunt: illa quidem postea
In Lacedæmonem divinam ivit ad filium Ulyssis.

ODYSSEÆ HOMERI XIV.

LIBRI

Argumentum.

HOspitium Ulyssis in agro apud Eumæum, & varium quoddam colloquium. Aliter. Ulyssis adventus ad Eumæum, & sermones fiunt dissimulantis seipsum, & facta quædam exponentis.

Ξ. Ulyssem excepit hospitio Eumæus in agro subulcus.

AT hic ex portu ingressus est asperam viam,
Locum in sylvosum per summa *juga*, qua Minerva
Dixerat divinum *ad* subulcum, qui ei victum maxime
Curabat domesticorum quos comparaverat divinus Ulysses.
Eum autem in vestibulo invenit sedentem, ubi ei caula
Alta ædificata erat conspicuo in loco,
Pulchraque magnaque, circummeabilis: quam subulcus
Ipse ædificaverat suibus absente rege,
Sine domina & Laerte sene,
Advecticiis lapidibus, & cinxerat sepe spinosa:
Palosque extra adegerat prorsus hinc & hinc

Πυκνὰς ϗ θαμέας, τὸ μέλλω δρυὸς ἀμφικεάσας·
Ἔντοθεν δ' αὐλῆς συφεὸς δυοκαίδεκα ποίει
Πλησίον ἀλλήλων, δίναὶς συσίν. ἐν ᾧ ἑκάεσῳ
Πεντήκοντα σύες χαμαιδεδρέπες ἐρχατόωντο
Θήλειαι τοκάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐκτὸς ἴασιν,
Πολλὸν παυρίτεροι. τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
Ἀντίθεοι μνησῆρες. ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
Αἰεὶ ζατρεφέων σιάλων τὸ ἄριστον ἁπάντων.
Οἱ δ', τεσσαρεσκαίδεκά τε ϗ ἑξήκοντα πέλοντο.
Πὰρ δ' ὑλακες θήρεσσιν ἐοικότες αἰὲν ἴασον
Τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν.
Αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑοῖς ἀράρισκε πέδιλα,
Ταύρων δέρμα βόειον εὖ ῥεγμοές· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
Ὤχοντ' ἄλλυδις ἄλλος ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν,
Οἱ τρεῖς· τὸ δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
Σοῦ ἀγέμεν μνησῆρσιν ὑπδριάλοισιν ἀνάγκῃ,
Ὄφρ' ἱδάσσωτες κρειῶν χορεσαίατο θυμόν.
Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύες ὑλακόμωροι.
Οἱ μὲν, κεκλήγοντες ἐπέδραμον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἕζετο κδδοσύνῃ· σκῆπτρον δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Ἔνθά κεν ὦ πρόμος σαθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος,
Ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μεταστὰς
Ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον· σκύτος δέ οἱ ἔκπεσε χειρός.
Τὰς μὲν ὁμοκλήσας σάκεν κύνας ἄλλυδις ἄλλη
Πυκνῇσι λιθάδεσσιν· ὁ δ' ἀντίος ἔστεν ἄνακτι,
Ὦρτο γέρον, ἦ ὀλίγα σε κύνες διεδηλήσαντο
Ἐξαπίνης· ϗ κέν μοι ἐλεγχείῃ κατέχαδες.
Καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε σοναχάς τε·
Ἀντιθέῳ γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος ϗ ἀχεύων
Ἧμαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀπτύλλω
Ἔδμεναι· αὐτὰρ κεῖνος ἐελδόμενός πε ἐδωδῆς
Πλάζετ' ἐπ' ἀλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
Εἴπερ ἔτι ζώει, ϗ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Ἀλλ' ἕπεο, κλισίηνδε ἴομεν γέρον, ὄφρα ϗ αὐτὸς
Σίτου ϗ οἴνοιο χορεσσάμενος κατὰ θυμὸν,
Εἴπῃς ὁππόθεν ἐσσί, ϗ ὁππόσα κήδε' ἀνέτλης.
Ὣς εἰπὼν κλισίηνδ' ἤγήσατο δῖος ὑφορβός·
Εἶσεν δ' εἰσαγαγὼν, ῥῶπας δ' ὑπέχαδε δασείας.
Ἐσσόρεσεν δ' ὅπι δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγὸς,
Αὐτῷ ἐπιδήμιον, μέγα ϗ δασύ. χαῖρε δ' Ὀδυσσεὺς
Οὕνεκά μιν ὧς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,

Ζεῦς

Denſos & crebros, nigrum *corticem* quercus abſcindens.
Intra autem aream ſuilia duodecim fecerat
Prope inter ſe, cubilia ſuibus. in ſingulis autem
Quinquaginta ſues humicubæ continebantur
Fœminæ fœtæ: ipſi autem mares foris dormiebant,
Multo pauciores. hos enim minuebant comedentes
Divini proci: quoniam mittebat ſubulcus
Semper ſaginatorum porcorum optimum omnium.
Hi autem trecentique & ſexaginta erant.
Juxtaque canes feris ſimiles ſemper dormiebant
Quatuor, quos nutriebat ſubulcus princeps virorum.
Ipſe autem circa pedes ſuos aptabat calceamenta,
Incidens pellem bovinam coloratam: cæteri autem
Iverant alio alius cum congregatis ſuibus,
Tres: quartum autem miſerat ad urbem,
Suem ut ageret procis ſuperbis neceſſitate *coactus*,
Ut mactantes carnibus ſaturarentur animo.
Extemplo autem Ulyſſem viderunt canes latratores:
Qui quidem clamantes accurrerunt. at Ulyſſes
Sedit aſſutia: ſcipioque ei excidit manu.
Hic ſuum apud ſtabulum indignum tuliſſet dolorem,
Sed ſubulcus ocyus pedibus velocibus ſubſequens
Ferebatur per veſtibulum: coriumque ei excidebat manu.
Illos quidem increpando canes pepulit alio alium
Crebris lapidibus: ipſe autem affatus eſt herum:
O ſenex, paullum *aberat* quin te canes læſiſſent
Repente: & mihi probrum offudiſſes.
Atqui mihi alios Dii dederunt dolores gemituſque.
Divinum enim *ob* herum flens & lugens
Sedeo, aliis autem ſues pingues nutrio
Ad comedendum: at ille egens forte cibi
Errat in alienigenarum virorum populoque urbeque,
Sicubi adhuc vivit, & videt lumen ſolis.
Sed ſequere, ad caſam eamus ſenex, ut & ipſe
Cibo & vino ſaturatus in animo,
Dicas unde ſis, & quot dolores toleraveris.
Sic locutus ad caſam præceſſit divinus ſubulcus:
Collocavit autem introductum, virgultaque ſubſtravit denſa.
Inſtravitque pellem villoſæ agreſtis capræ,
Ibidem *ut* eſſet cubile magnum & denſum. gaudebat autem Ulyſſes,
Quod ipſum ſic ſuſceperat: verbumque dixit, & appellavit:

Ζεύς τοι δοίη ξεῖνε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
Ὅτι, πι μάλις' ἐθέλεις, ὅπι μι φρόφρων ὑπέδεξο.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ξεῖν', ἀ μοι θέμις ἐς', ἀδ' εἰ κακίων σέθεν ἔλθοι,
Ξεῖνον ἀπιμῆσαι. πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
Ξεῖνοί τε πτωχοί τε. δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
Γίγνεται ἡμετέρη. ἡ γὰρ δμώων δίκη ἔσσετ',
Αἰεὶ δειδιότων ὅτ' ὀπικρατέωσιν ἄνακτες
Οἱ νέοι. ἦ γὰρ τῶ γε θεοὶ κατὰ νόσον ἔδησαν
Οἵς κεν ἐμὲ ὀνδυκέως ἐφίλει, καὶ κτῆσιν ὄπαζεν,
Οἷά τε φῶ οἰκῆϊ ἄνακ ἐύθυμος ἔδωκεν
Οἶκόν τε κλῆρόν τε, πολυμνήστην τε γυναῖκα,
Οἵς οἱ πολλὰ κάμησι, θεὸς δ' ὅτι ἔργον ἀέξει.
Ὡς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται ᾧ ἔπι μίμνω.
Τῶ κέ μι πόλλ' ὤνησεν ἄναξ εἰ αὐτόθ' ἐγήρα.
Ἀλλ' ὄλεθ'· ὡς ὤφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
Πρόχυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
Καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἔβη Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς
Ἴλιον εἰς ἄπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
Ὡς εἰπὼν, ζωστῆρι θοῶς σωέδυ χιτῶνα.
Βῆ δ' ἴμεν ἐς συφεούς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·
Ἔνθεν ἑλὼν δύ' ἔνεικε, καὶ ἀμφοτέρους ἱέρευσεν·
Εὖσέ τε, μίσυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.
Ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων προέθηκ' Ὀδυσῆϊ,
Θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν. ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
Ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον.
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν. ἐποτρύνων δ' ὃ προσηύδα,
Ἔσθιε νῦν ὦ ξεῖνε τά τε δμώεσσι πάρεστι
Χοῖρε. ἀτὰρ σιάλους γε σύας μνηστῆρες ἔδουσιν,
Οὐκ ὄσσοντα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητύν.
Οὐ μὲν κέτλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
Ἀλλὰ δίκην τίουσι καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.
Καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἵτ' ἐπὶ γαίης
Ἀλλοτρίης βῶσιν, καί σφιν Ζεὺς λιτὰ δώῃ·
Πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβην οἶκόν δε ἕκαστος.
Καὶ μὲν τοῖς ὄπιθεν κρατερὸν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει·
Οἴδε δέ τι ἴσασι, θεὸν δέ τιν' ἔκλυον αὐδήν,
Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
Μνᾶσθαι, οὐδ' νέεσθαι ὅπι σφέτερ'· ἀλλὰ ἕκηλοι
Κτήμασι δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔτι φειδώ.
Ὅσσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐκ Διός εἰσιν,

Οὐ-

Jupiter tibi det hoſpes & immortales dii alii
Quodcunque maxime vis, quia me benevolus ſuſcepiſti.
Illum viciſſim alloquebaris Eumæe ſubulce:
Hoſpes, haud mihi mos eſt, neque ſi pejor te veniat,
Hoſpitem contemnere. ab enim Jove ſunt omnes
Hoſpiteſque paupereſque. munus autem exiguumque charumque
Eſt noſtrum. hic enim ſervorum mos eſt,
Semper timentium cum dominantur heri
Juvenes. nam ejus quidem dii reditum impediverunt
Qui me accurate diligebat, & poſſeſſionem præbuit,
Utque ſuo domeſtico herus benevolus dedit
Domumque portionemque, & bene dotatam uxorem,
Qui ei multa laboraverit, Deus autem negotium adauget.
Sic & mihi hoc negotium augetur in quo maneo.
Ideo me multum juviſſet herus ſi hic ſenuiſſet:
Sed periit. utinam debuiſſet Helenæ genus periiſſe
Funditus, quoniam multorum virorum genua ſolvit.
Etenim ille ivit Agamemnonis propter honorem
In Ilium aptum equis, ut Trojanos oppugnaret.
Sic fatus, cingulo celeriter coercuit tunicam.
Perrexitque ire ad ſuilia, ubi gentes continebantur porcorum:
Illinc ſumens duos attulit, & ambos mactavit:
Uſtulavitque, conciditque, & verubus infixit.
Aſſataque omnia ferens appoſuit Ulyſſi,
Calida *cum* ipſis verubus. idemque farinam albam inſperſit:
Inque poculo miſcebat inſtar mellis dulce vinum.
Ipſe autem ex adverſo ſedit. & cohortans alloquebatur:
Comede nunc o hoſpes quæ ſervis adſunt
Porcina: at pingues porcos proci comedunt,
Haud vindictam reputantes in mentibus neque miſericordiam.
Non quidem improba opera Dii beati amant,
Sed juſtitiam honorant & pia opera hominum.
Equidem hoſtes & inimici, qui terram
Alienam invadunt, & quibus Jupiter prædam dat.
Impletiſque navibus eunt domum quiſque.
Etiam his vindictæ validus timor in animos cadit;
Hi autem aliquid ſciunt, Deique aliquam audiverunt vocem,
Illius triſtem mortem, quod nolunt juſte
Ambire, neque redire ad ſua: ſed otioſi
Bona devorant immoderate, neque amplius *eſt* parſimonia.
Quotquot enim noctesque & dies abs Jove oriuntur,

Οὔποθ' ἓν ἱερδύσ' ἰδμῖον, ὃς δύ' οἷω·
Οἶνον ὃ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
Ἦ γάρ οἱ ζωή γ' ὧδ' ἄσπετος· ὄφρα τόσσα
Ἀνδρῶν, ἡρώων, ὅτ' ἀπείριον μελαίνης,
Οὔτ' αὐτὴ Ἰθάκης· ὅτε ξωσείκοσι φωτῶν
Ἕ'ς' ἄφενος τοσσῆτον· ἐγὼ δέ κέ τοι καταλέξω·
Δώδεκ' ὄν ἠπείρῳ ἀγέλαι, τόσα πώεα οἰῶν,
Τόσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
Βόσκουσι ξεῖνοί τε καὶ αὐτῆς βώτορες ἄνδρες.
Ἔνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἔνδεκα πάντα
Ἐσχατιῇ βόσκονται· ὅθι δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄρονται,
Τῶν αἰεί σφιν ἕκας' ἐπ' ἤματι μῆλον ἀγινεῖ,
Ζατρεφέων αἰγῶν ὅσις φαίνηται ἄριστος.
Αὐτὰρ ἐγὼ σῦς τόσδε φυλάσσω τε ῥύομαί τε,
Καί σφι συῶν τ' ἄριστον ἐϋκρείνας ἀποπέμπω.
Ὣς φάθ'. ὁ δ' ὀρδυκέως κρέατ' ἤϊθιε, πῖνέ τε οἶνον
Ἀρπαλέως ἀκέων· κακὰ δ' μνησῖῆρσι φύτδεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε καὶ ἥρμοσε θυμὸν ἐδωδῇ,
Καί οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφος ᾧπερ ἔπινεν,
Οἴνου ἐνίπλειον. ὁ δ' ἐδέξατο. χαῖρε δ θυμῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν,
Ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ κυρτερὸς ὡς ἀγορεύεις;
Φῂς δ' αὐτὴ φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς.
Εἰπέ μοι αἴκέ ποθι γνώω τοιοῦτον ἐόντα.
Ζεὺς γάρ πε τόγε οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
Εἴ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδών· ὀπὶ πολλὰ δ' ἀλήθω.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ὦ γέρον, ὅπις ἐκεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
Ἀγγέλων πείσειε γυναῖκά τε καὶ φίλον υἱόν.
Ἀλλ' ἄλλως κομιδῇς κεχρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
Ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Ὅς δ' ἂν ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται.
Ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἐμὴν, ἀπατήλια βάζει.
Ἣ δ' ἅ δεξαμένη, φιλέει καὶ ἕκαστα μετυλλᾷ,
Καί οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
Ἣ θέμις ὅτι γυναικὸς, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὅληται;
Αἶψά κε καὶ σὺ γεραιὲ ἔπος ὠμογερτεχτήναιο,
Εἴ τις τοι χλαῖναν τε χιτῶνά τε εἵματα δοίη.
Τὼ δ' ἤδη μέλλουσι κραταιὲς ὠκέες τ' οἰωνοὶ
Ῥῖνὸν ἀπ' ὀστέοιν ἐρύσαι· ψυχὴ δ' ὃ λέλοιπεν·

135 Ἣ

Nunquam unam ſacrificant victimam, neque duas ſolas:
Vinumque conſumunt immoderate haurientes.
Certe enim ei victus erat plurimus: nulli tantus
Virorum heroum, neque continentis nigræ,
Neque ipſius Ithacæ: neque ſimul viginti virorum
Sunt divitiæ tantæ: ego autem tibi recenſebo:
Duodecim in continente armenta, tot greges ovium,
Tot ſuum paſcua, tot ſtabula lata caprarum
Paſcunt peregrinique & ipſius paſtores viri.
Hic etiam ſtabula lata caprarum undecim omnia
In extremo agri paſcuntur: inſuper viri boni cuſtodiunt,
Quorum ſemper ipſis unuſquiſque in die pecudem fert,
Saginatarum caprarum quæcunque apparet optima.
At ego ſues has ſervoque tueorque,
Et ipſis ſuum optimum electum mitto.
Sic dixit. ille autem ſtrenue carnes comedebat, bibebatque vinum
Avide, tacitus: mala autem procis plantabat.
Aſt ubi cœnavit & compoſuit animum cibo,
Etiam ei replens dedit poculum quo bibebat,
Vino plenum, is autem accipiebat: gaudebatque animo,
Et ipſum appellans verbis volucribus alloquebatur:
O amice, quiſnam te emit poſſeſſionibus ſuis,
Ita valde dives & fortis ut prædicas?
Aiſque ipſum periiſſe Agamemnonis propter honorem.
Dic mihi ſi forte noſcam talem.
Jupiter enim hoc ſcit & immortales Dii alii,
Si ipſum nunciem vidiſſe: in multa enim *loca* errabundus veni.
Huic autem reſpondit poſtea ſubulcus princeps virorum:
O ſenex, nullus illum vir errabundus veniens
Nuncians fidem fecerit uxorique & dilecto filio.
Sed alioquin victu indigentes viri errones
Mentiuntur, neque volunt vera loqui.
Quicunque enim vagabundus Ithacæ in agrum venerit,
Profectus ad dominam meam, fallacia loquitur.
Hæc autem benigne ſuſceptum diligit & ſingula inquirit,
Et ei flenti palpebris lacrymæ decidunt,
Qui mos eſt mulieris, cum maritus alibi perlit.
Cito & tu ſenex fabulam ſecus fabricares,
Si quis tibi lænamque tunicamque veſtimenta daret.
Illius autem jam potuerunt canes veloceſque alites
Cutem ab oſſibus traxiſſe: animaque defecit:

Ἡ τόν γ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὅσσα δ' αὐτῆς
Κεῖται ἐπ' ἠπείρῳ, ψαμάθῳ εἰλυμένα πολλῇ.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δ' οὐκέτι οἶος
Πᾶσιν, ἐμοί θ' ἅλις ἦσθα, τετεύχατο· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
Ἤπιον ὧδε ἄνακτα χιχήσομαι ὁππόσ' ἐπέλθω,
Οὐδ' εἴ κεν πατρός τε καὶ μητέρος αὖτις ἵκωμαι
Οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην, καί μ' ἔτρεφον αὐτοί·
Οὐδέ πη ἦ ἔτι τόσσον ὀδύρομαι ἀχνύμενός περ
Ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι, ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ·
Ἀλλά μ' Ὀδυσῆος πόθος αἴνυται οἰχομένοιο.
Τὸν μὲν ἐγών, ὦ ξεῖνε, καὶ ἀπρεπέα περ ὀνομάζειν
Αἰδέομαι· πολλὴ γάρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ.
Ἀλλά μιν ἠθεῖον καλέω καὶ νόσφιν ἐόντα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναίνεαι ἀλέγειν φῆσθα
Κεῖνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
Ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὔτως μυθήσομαι, ἀλλά σοι ὅρκῳ,
Ὡς νεῖται Ὀδυσεύς. ἀγγέλιον δέ μοι ἔσω,
Αὐτίκ' ἐπεὶ κεν κεῖνος ἰὼν τὰ ἃ δώματ' ἵκηται,
Ἑσσαί με χλαῖναν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Πρὶν δέ γε, καὶ μάλα περ κεχρημένος, οὔ τι δεχοίμην.
Ἐχθρὸς γάρ μοι κεῖνος ὁμῶς Ἀΐδαο πύλῃσι
Γίνεται ὃς πενίῃ εἴκων ἀπατήλια βάζει.
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἑστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
Ἦ τοι μὲν τάδε πάντα τελεύμενα ὡς ἀγορεύω.
Τῷ δ' αὐτῷ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς.
Τῷ μὲν φθίνοντος μηνὸς, τὸ δ' ἱσταμένοιο,
Οἵκαδε νοστήσει, καὶ πίσεται ὅς κεν ἐκεῖνα
Ἐνθάδ' ἀπημάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ὦ γέρον, ἤτ' ἄρ' ἐγὼν ἀγγέλιον τόνδε πίσω,
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἐπὶ οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἔκηλος
Πῖνε, καὶ ἄλλα πρηξ μεμνώμεθα, μηδέ μοι τούτων
Μίμνησκ'. ἦ γὰρ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν
Ἄχνυμαι ὁππότε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
Ἀλλ' ἤτοι ὅρκον μὲν ἐάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἐλθοι ὅπως μιν ἔγωγ' ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια,
Λαέρτης θ' ὁ γέρων καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
Νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,
Τηλεμάχῳ· τὸ μὲν ἔπλετο θρέψαν θεοὶ ἔρνεϊ ἶσον,

Καὶ

Vel illum in ponto comederunt piſces, oſſa autem ipſius
Jacent in terra, arenæ involuta multæ.
Sic ille quidem illic periit: amicis autem dolores poſt
Omnibus, mihi autem maxime, parati ſunt. non enim amplius alium
Mitem ſic herum inveniam quocumque ibo,
Neque ſi patris & matris iterum irem
In domum, ubi primum natus ſum, & me educaverunt ipſi.
Neque vero ob illos tantum fleo dolens quamvis
Oculis ut videam, in patria terra:
Sed me Ulyſſis deſiderium capit abſentis.
Hunc quidem ego, o hoſpes, & non præſentem nominare
Revereor: valde enim me diligebat & curabat animo.
Sed ipſum fratrem majorem voco etiam abſentem.
Hunc autem rurſus allocutus eſt patiens dius Ulyſſes:
O amice, poſtquam omnino negas neque dicis
Illum venturum eſſe, animuſque tibi ſemper incredulus:
Sed ego non temere loquar, ſed cum juramento,
Quod redit Ulyſſes. munus autem læti nuncii mihi ſit,
Statim poſtquam ille veniens ſuas domos pervenerit,
Indue mihi lænam & tunicam, veſtimenta pulchra.
Ante autem, licet valde indigens, nihil accipiam.
Inimicus enim mihi is pariter *cum* Ditis portis
Eſt qui egeſtati cedens fallacia loquitur.
Sciat nunc Jupiter primum deorum, hoſpitaliſque menſa,
Penateſque Ulyſſis inculpati ad quos venio,
Profecto tibi hæc omnia perficientur ſicut dico.
Hocque ipſo anno veniet huc Ulyſſes:
Iſto quidem pereunte menſe, illo autem inſtante,
Domum reverſus, & puniet quicunque illius
Hic probro afficit uxorem & illuſtrem filium.
Hunc autem reſpondens allocutus es Eumæe ſubulce:
O ſenex, neque ego pro læto nuncio munus ſolvam,
Neque Ulyſſes amplius domum veniet: ſed quietus
Bibe, & alia præter *hæc* memoremus, neque mihi hæc
Memora. certe enim animo in pectore meo
Triſtor quando aliquis meminit optimi heri.
Sed juramentum quidem ſinamus: at Ulyſſes
Veniat ut ipſum ego volo & Penelope,
Laerteſque ſenex & Telemachus divinus forma.
Nunc rurſus puerum ſine fine defleo quem genuit Ulyſſes,
Telemachum: quem poſtquam nutrierunt dii plantæ ſimi-
lem,

Καί μιν ἔφλω ἔστεψαι ἐν ἀνδράσιν ἔπι χερείω
Πατρὸς ἑοῖο φίλοιο, φρένας ϗ εἶδος ἀγητὸ,
Τῶδέ πις ἀθλωάτων βλάψε φρένας ἔνδον ἐίσας,
Ἠέ πις ἀνθρώπων. ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκωλὼ
Ε'ς Πύλον ἠγαθέλω. τ ὄ μνησῆρες ἀγαωοὶ
Οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φῦλον ὄληται
Νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκεισίω ἀντιθέοιο.
Ἀλλ' ἤτοι κεῖνον μὲν ἐάσομεν, ἤ κεν ἁλώῃ,
Ἦκε φύγοι, ϗ κέν οἱ ὑπέρχοι χεῖρα Κρονίων.
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γεραιὲ τὰ σαυτῆ κήδε' ἔνισπε,
Καί μοι τῆτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐῢ εἰδῶ,
Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν, πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες·
Ὁπποίης δ' ὄπὶ νηὸς ἀφίκεο· πῶς δέ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην, τίνες ἔμμεναι ἀΐχετόωντο.
Οὐ μὲν γάρ π σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Εἴη μὲν νῦν νῶϊν ὄπὶ χρόνος ἠμὲν ἐδωδὴ,
Ἠῶ μέθυ γλυκερὸν κλισίης ἔντοσθεν ἐέσσι,
Δαίνυσθαί τ' ἀκέοντ', ἄλλοι δ' ὄπὶ ἔργον ἔποιεν·
Ῥηϊδίως κεν ἔπειτα ϗ εἰς ἐνιαυτὸ ἄπλωτα
Οὔπ ἀφαρήξαιμι λέγων ἐμὰ κήδεα θυμῷ,
Ὅσσά γε δὴ ξύμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
Ἐκ μὲν Κρητάων γένος ἀΐχομαι ἀρηάων,
Ἀνέρος ἀφνειοῖο πάϊς· πολλοὶ γὰρ ϗ ἄλλοι
Υἱέες ἐν μεγάροις ἠμὲν τράφεν ἠδ' ἐγένοντο,
Γνήσιοι ἐξ ἀλόχου, ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
Παλλακὶς, ἀλλά με ἶσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα
Κάσωρ Ὑλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος ἀΐχομαι εἶναι·
Ὅς ποτ' ἐνὶ Κρήτεσσι θεὸς ὡς πέτο δήμῳ,
Ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, ϗ υἱάσι κυδαλίμοισιν.
Ἀλλ' ἤτοι τ' κῆρες ἔβλω θλωάτοιο φέρουσαι
Εἰς ἀΐδαο δόμους· τοὶ ὃ ζωλὼ ἐδάσθωτο
Παῖδες ὑπέρθυμοι, ϗ ὄπ' κλῆρος ἐβάλοντο·
Αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα πολλὰ δάσθω, ϗ οἰκί' ἐνεμθω·
Ἠγαγόμλω γ ὠ αἶκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
Εἵνεκ' ἐμῆς ἀρετ· ἐπεὶ ὐκ ἀποφώλιος ἦα,
Οὐδ φυγοπόλεμος. νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν.
Ἀλλ' ἔμπης καλάμλω γέ σ' οἴομαι εἰσορόωντα,
Γινώσκειν· ἦ γάρ με δύη ἔχει ἤλιθα πολλή.
Ἦ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδοσθω ϗ Ἀθλώη,

Καὶ

Et ipſum autumabam fore in viris haud pejorem
Patre ſuo charo, mente & ſpecie admirabilem,
Ejus autem aliquis immortalium læſit mentem intus æquabilem,
Vel aliquis hominum. is enim ivit ad patris auditionem
In Pylum divinam. huic autem proci ſuperbi
Domum venienti inſidiantur, ut genus pereat
Sine nomine ex Ithaca Arciſii divini.
Sed illum quidem ſinamus, ſive capiatur,
Sive effugiat, & eum protegat manu Saturnius.
Sed age mihi tu ſenex tuas ipſius ærumnas indica,
Et mihi hoc eloquere verum, ut bene intelligam,
Quis, unde es virorum, ubi tibi urbs & parentes:
Qua autem in navi veniſti: quomodo te nautæ
Duxerunt in Ithacam, quos *ſe* eſſe profitebantur.
Non enim te peditem puto huc veniſſe.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Enimvero ego tibi hæc admodum vera ediſſeram,
Sit quidem nunc nobis pro tempore & eſca,
Et vinum dulce tecta intra manentibus,
Epularique quiete, alii autem ad opus eant:
Facile poſtea & in annum omnes
Non perficerem narrans meos dolores animi,
Quoſcunque omnes deorum voluntate paſſus ſum.
Ex Creta *quod ad* genus *attinet* me ajo eſſe ſpatioſa,
Viri divitis filium: multi autem & alii
Filii in ædibus & educati & nati ſunt,
Legitimi ex uxore, me autem empta peperit mater
Pellex, ſed me æque ac legitimos æſtimabat
Caſtor Hylacides, cujus ego genus prædico *me* eſſe:
Qui quondam in Cretenſibus ut deus colebatur populo,
Fortuniſque divitiiſque, & filiis glorioſis.
Sed illum quidem fata mortis aggreſſa ſunt ferentia
In Ditis domos: victum autem diviſerunt
Filii magnanimi, & ſortes jecerunt:
At mihi valde pauca dederunt, & domum tribuerunt.
Duxi autem uxorem locupletiſſimorum hominum,
Virtutis meæ gratia: quia non futilis eram,
Neque fugax in bello. nunc autem jam omnia defecerunt.
Sed tamen ſtipulam ſaltem te arbitror intuentem
Cognoſcere: nam profecto me calamitas occupat cumulatim multa.
Certe enim audaciam Marſque dederant & Minerva,

Et

Καὶ ῥηξηνορέῃσι, ὁπότε κρείνοιμι λόχονδε
Ἄνδρας ἀριστῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων·
Οὔποτέ μοι θάνατον προπρόσθετο θυμὸς ἀγηνώρ;
Ἀλλὰ πολὺ πρώτιστον ἐπάλμενον ἔγχει, ἔλεσκον
Ἀνδρῶν δυσμενέων ὅ, τε μοι εἴξειε πόδεσσι.
Τοῖόν ἔ' ὄν πολέμῳ. ἔργον δέ μοι ὐ φίλον ἔσκεν;
Οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
Ἀλλά μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,
Καὶ πόλεμοι, κ᾽ ἄκοντες ἐΰξεστοι, κ᾽ ὀϊστοὶ,
Λυγρά, τά τ' ἄλλοισίν γε καταθρῃνηλὰ πέλονται.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε τά πρ θεὸς ὲν φρεσὶ θῆκεν·
Ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ὀπιτέρπεται ἔργοις.
Πρὶν μὲν γὰ Τροίην ὀπιβήμεναι ἦας Ἀχαιῶν,
Εἰνάκις ἀνδράσιν ἦρξα κ᾽ ὠκυπόροισι νέεσσιν
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· κρί μοι μάλα τύγχανε πάντα
Τῶν ἐξαιρούμην μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
Λάγχανον· αἶψα ὃ οἶκον ὀφέλλετο, κρί ῥα ἔπειτα
Δεινός τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τλῦδε συγχλὺ ὁδὸν ἀρύσπα Ζεὺς
Ἐφράσατ', ἣ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γυῖα τ' ἔλυσε,
Δὴ τότε μ' ἰῶγον κ᾽ ἀγακλυτὴ Ἰδομενῆα
Νῆας ὑπάσσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
Ἦεν ἀνηνάσθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δήμου φῆμις.
Ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν,
Τῷ δεκάτῳ δ᾽ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
Οἴκαδε σὺν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιούς.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῷ κακὰ μήδετο μητίετα Ζεύς.
Μοῦνα γὰ οἷον ἔμειναι τετυρπόμενον τεκέεσσι,
Κυδρίῃ τ' ἀλόχῳ κ᾽ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα
Αἴγυπτόν δε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
Νῆας ἐϋσσέλμους σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισιν.
Ἐννέα νῆας σῆλα, θοῶς δ' ἐσαγείραντο λαοί.
Ἑξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἑλίκρες ἑταῖροι
Δαίνυντ'. αὐτὰρ ἐγὼν ἱδρύια πολλὰ πορέξον,
Θεοῖσίν τε ῥέζειν, σύτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
Ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης ἀρούσης,
Ἐπλέομεν βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ, καλῷ,
Ῥηϊδίως, ὡσεί τε κατὰ ῥόον. οὐδέ τις ἦν μοι
Νηῶν πημανθῆ, ἀλλ' ἀσκελέες κ᾽ ἄνουσοι
Ἥμεθα· τὰς δ' ἀνεμός τε κυβερνῆταί τ' ἴθυνον,
Πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον ἐϋρρείτην ἱκόμεσθα·

Στῆ-

Et vim perrumpendi agmina virorum, cum legerem ad insidias
Viros optimates, mala inimicis ferens:
Nunquam mihi mortem ante oculos ponebat animus virilis,
Sed multo primus adoriens lancea, capiebam
Virorum inimicorum qui mihi cederet pedibus.
Talis eram in bello. opus autem mihi haud gratum erat,
Neque res familiaris, quæ nutrit charos filios:
Sed mihi semper naves remigabiles gratæ erant,
Et bella, & tela polita, & sagittæ,
Tristia, quæque aliis horrenda sunt.
At mihi grata erant quæ forte Deus in animo posuerat:
Alius enim aliis vir delectatur operibus.
Ante enim quam in Troja pedem ponerent filii Achivorum,
Novies viris imperator fui & velocibus navibus
Viros adversus externos: & mihi sane contigerant omnia
Ex quibus eligebam quæ animo placerent. multa autem post illa
Sortiebar: statimque domus augebatur, & postea
Gravisque reverendusque inter Cretenses evasi.
Sed cum jam hoc odiosum iter magnus Jupiter
Decreverat, quod multorum virorum subtus genua solvit,
Nempe tunc me jusserunt & inclytum Idomeneum
Navibus præesse in Ilium *destinatis:* neque ulla ratio
Erat denegandi, malus enim occupabat populi rumor.
Ibi quidem novem annis belligeravimus filii Achivorum,
Decimo autem urbem Priami populati, ivimus
Domum cum navibus: Deus autem disjecit Achivos:
At mihi misero male consuluerat consiliorum autor Jupiter:
Mensem enim solum mansi delectatus filiis,
Legitimaque conjuge & bonis: at postea
In Ægyptum me animus impulit navigare,
Naves adornantem cum divinis sociis.
Novem naves adornabam, citoque coactæ erant copiæ.
Sex diebus quidem postea mihi dilecti socii
Convivati sunt: at ego victimas multas præbebam,
Et diis ad sacrificandum, & ipsis ad epulas parandas.
Septimo autem conscendentes a Creta spatiosa,
Navigavimus Borea vento puro, bono,
Facile, veluti secundo flumine. neque ulla igitur mihi
Navium labefacta est, sed sospites & incolumes
Sedebamus: has autem ventusque & gubernatores dirigebant.
Quinto die autem Ægyptum pulchre fluentem venimus.

Sta-

Στῆσα δ' ὀν Αἰγύπῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας·
Ἔνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἑταίρους
Αὐτοῦ παρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἐρύσθαι.
Οἱ πῆρας ἦ κατὰ σκοπιὰς ὕπρωια νέεσθαι·
Οἱ δ', ὕβρει εἴξαντες, ὑπαστάμενοι μένει σφῷ,
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν ἀφνειοπαλέας ἀγροὺς
Πόρθεον, ἐκ δ' γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
Αὐτούς τ' ἔκτεινον. τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή.
Οἱ δ', βοῆς ἀίοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένῃφι
Ἦλθον· πλῆτο δ' πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
Χαλκῷ τε στεροπῆς. ὀν δ' Ζεὺς τερπικέραυνος
Φύζῃ ἐμοῖς ἑτάροισι κακὸν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
Μεῖναι ἐνωπάβιον· πᾶσι γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Τοὺς δ' ἄγαγον ζωούς, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
Αὐτάρ ἐμοὶ Ζεὺς αὖτος ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
Ποίησ'· ὡς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ὑπαυσεῖν
Αὐτοῦ ἐν Αἰγύπῳ· ἔτι γὰρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο.
Αὐτίκ' ἀπὸ κρατὸς κυνέην ἀτυκτον ἔθηκα,
Καὶ σάκος ὤμοιϊν· δόρυ δ' ἔκβαλον ἔκτοσε χειρός·
Αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἤλυθον ἵππων,
Καὶ κύσα γούνατ' ἐλών. ὁ δ' ἐρύσατο, καί μ' ἐλέησεν·
Εἰς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγεν οἰκαδε δακρυχέοντα.
Ἦ μέν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσον μελίῃσιν,
Ἱέμενοι κτεῖναι· (δὴ γὰρ κεχολώατο λίην)
Ἀλλ' ἀπὸ κεῖνος ἔρυκε· Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
Ξεινίου, ὅς τε μάλιστα νεμεσσᾶται κακὰ ἔργα.
Ἔνθα μὲν ἑπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγειρα
Χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· δίδοσαν γὰρ ἅπαντες.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ὑπερπλόμενον ἔτος ἦλθε,
Δὴ τότε Φοίνιξ ἦλθεν ἀνὴρ ἀπατηλὰ εἰδώς,
Τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ κάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει·
Ὃς μ' ἄγε πυκπεπιθὼν ἧσιν φρεσὶν, ὄφρ' ἱκόμεσθα
Φοινίκλων, ὅθι τῷγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔκειτο.
Ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελοῦντο
Ἀψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Εἰς Λιβύην μ' ὅπι νηὸς ἐέσσατο πουτοπόροιο,
Ψεύδεα βυλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι,
Κεῖθι δέ μ' ὡς περάσῃσι, καὶ ἄσσετον ὦνον ἕλοιτο·
Τῷ ἑπόμην ὅπι νηὸς, ὀϊόμενός περ, ἀνάγκῃ.

Η' δ'

Statui autem in Ægypto fluvio naves verſatiles.
Ibi quidem ego hortabar charos ſocios
Illic apud naves manere, & naves ſubducere.
Speculatoreſque per ſpeculas jubebam ire:
Illi autem intemperantia impulſi, ſequentes libidinem animi ſui,
Statim admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros
Populabantur, mulieres autem abigebant & infantes natos,
Ipſoſque interficiebant. cito antem in urbem ivit rumor.
Illi autem clamorem audientes, ſimul cum aurora apparente
Venerunt: impletus eſt autem totus campus peditibus & equitibus,
Æriſque fulgore. Jupiter autem fulminator
Fugam meis ſociis malam incuſſit, neque aliquis ſuſtinebat
Manere contra: circum enim mala undique ſtabant.
Ibi noſtrum multos quidem interfecerunt acuto ære,
Alios autem duxerunt vivos, ſibi ut opus facerent coactu.
At mihi Jupiter ipſe in mente hoc conſilium
Struxit. utinam debuiſsem mori & fatum obiiſse
Illic in Ægypto. adhuc enim me malum excepit.
Statim de capite galeam fabrefactam depoſui,
Et ſcutum *ab* humeris: lanceam quoque projeci ex manu:
At ego regis obviam ibam equis,
Et oſculabar genua complexus. qui ſervavit, & me miſeratus eſt:
In currumque me collocans duxit domum lacrymas fundentem.
Equidem me valde multi adoriebantur fraxinis,
Cupientes interficere: (jam enim irati erant valde)
Sed ille arcebat: Jovis enim reſpiciebat iram
Hoſpitalis, qui maxime indigne fert mala opera.
Hic quidem ſeptem annos manſi ibidem, multas autem cogi
Divitias inter Ægyptios viros: dabant enim omnes.
Sed cum jam octavus mihi rediens annus venit,
Tunc Phœnicius venit vir fallacias callens,
Helluo, qui jam multa mala hominibus fecerat:
Qui me duxit perſuadens ſua mente, ut iremus
In Phœniciam, ubi ejus domus & bona erant.
Ibi apud ipſum manſi perfectum in annum.
Sed quando jam menſeſque & dies perfecti ſunt
Vertentis anni, & ſupervenerunt tempora,
In Lybiam me navi impoſuit pontigrada
Fraudem meditans, ut ei onus comportarem,
Illic autem me ut venderet, & magnum precium acciperet.
Hunc ſequebar in navi, ſuſpicans licet, coactu.

Ἡδ' ἔθεεν βορέῃ ἀνέμῳ ἀκραέϊ καλῷ
Μέσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφιν μήδετ' ὄλεθρον
Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτῃλιν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
Φαίνετο γαιάων, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῇ.
Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν.
Ἡ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῷ,
Ἐν δὲ θεείου πλῆτο, πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
Οἱ δέ, κορώνῃσιν ἴκελοι, περὶ νῆα μέλαιναν
Κύμασιν ἐμφορέοντο. θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
Αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ,
Ἴστὴ ἀμαιμάκετον νηὸς κυανοπρῴροιο
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ὄπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
Τῷ ῥα περιπλεχθείς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν.
Ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
Γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασε μέγα κῦμα κυλίνδον.
Ἔνθά με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φείδων
Ἥρως ἀφριάτῃλιν· τὸ γὰρ φίλον υἱὸς ἐπελθὼν
Αἴθρῃ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν ἐς οἶκον,
Χειρὸς ἀνασσάμενος, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρός.
Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν τε χιτῶνά τε εἵματα ἔσσεν.
Ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κεῖνος γὰρ ἔφασκεν
Ξεινίσαι ἠδὲ φιλῆσαι ἰόντ' ἐς πατρίδα γαῖαν.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσσεύς,
Χαλκόν τε χρυσόν τε πολύκμητόν τε σίδηρον.
Καὶ νύ κεν ἐς δεκάτῳλιν γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι.
Τόσσά οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
Ὅππως νοστήσῃ Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον,
Ἤδη δηὶ ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν, ἠὲ κρυφηδόν.
Ὤμοσε δ' ὡρὸς ἔμ' αὐτῇ, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἑταίρους ἔμμεν ἑταίρης,
Οἵ δή μιν πέμψουσι φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Ἔνθ' ἔγε μ' ὡς ἐκέλευε πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστῳ
Ἐνδυκέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ὦρτο βουλὴ
Ἀμφ' ἐμοί, ὄφρ' ἔτι πάγχυ δύης ὀπὶ πῆμα γενοίμην.
Ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηῦς,

340 Αὐ-

Illa autem currebat Borea vento puro bono
Per medium ſupra Cretam. Jupiter autem ipſis moliebatur interitum.
Sed quando jam Cretam quidem liquimus, neque aliqua alia
Apparebat terrarum, ſed cœlum & mare,
Ibi tum atram nubem ſtatuit Saturnius
Navem ſupra cavam: caligabatque pontus ab ipſa.
Jupiter autem ſimul tonuit, & injecit navi fulmen.
Hæc autem contorquebatur tota, Jovis percuſſa fulmine,
Sulphureque implebatur, ceciderunt autem ex navi omnes,
Qui cornicibus ſimiles, circum navem nigram
Fluctibus inferebantur. Deus autem abſtulit reditum.
At mihi Jupiter ipſe habenti licet dolores animo,
Malum longum navis nigræ proram
In manibus poſuit, ut adhuc malum effugerem.
Hunc amplexus, ferebar perniciosis ventis:
Novem diebus ferebar, decima autem me nocte nigra
Terræ Theſprotorum applicuit magna unda volvens.
Tunc me Theſprotorum rex excepit Phidon
Heros gratis: hujus enim dilectus filius occurrens
Frigore & labore afflictum duxit in domum,
Manu ſublevans: donec venit ad ædes patris.
Et me penula tunicaque velaminibus amixit.
Ibi de Ulyſſe ego audivi: ille enim dicebat *ſe eum*
Hoſpitio ſuſcepiſſe & amanter tractaſſe euntem in patriam.
Et mihi bona oſtendit quæ coegerat Ulyſſes,
Æſque aurumque laboratiſſimumque ferrum.
Etiam in decimam progeniem alterum adhuc aleret.
Tot ei in domibus theſauri jacebant regis.
Illum autem in Dodonem dicebat iviſſe, ut Dei
Ex quercu procera Jovis mentem audiret,
Quomodo rediret Ithacæ in pinguem agrum,
Jam diu abſens, vel palam, vel occulte.
Jurabat autem ad me ipſum, libans in domo,
Navem deduxiſſe, & paratos eſſe ſocios,
Qui ipſum comitaturi eſſent dilectam in patriam terram.
Sed me prius dimiſit: contigit enim iens navis
Virorum Theſprotorum in Dulichium frumenti feracem.
Ibi tum me juſſit mittere regi Acaſto
Sedulo. illis autem malum animo placuit conſilium
De me, ut adhuc omnino caſus calamitatem ſubirem.
Sed quando a terra multum progreſſa erat pontigrada navis,

Αὐτίκα δ' ἅλιον ἦμαρ ἐμοὶ ἀθεμιτχλωόωντο.
Ἐκ μέν με χλαῖναί τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔδυσαν,
Ἀμφὶ δέ μοι ῥάκος ἄλλο κακὸν βάλον, ἠδὲ χιτῶνα,
Ῥωγαλέα, τὰ κῆ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρηαι.
Ἐσπέριοι δ' Ἰθάκης ἀδδεκέλε ἔργ' ἀφίκοντο.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν ἐϋστέλμῳ ἐνὶ νηΐ,
Ὄπλῳ ἐϋσρεφέϊ σερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
Ἑσσυμένως ἁλὶ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἔλοντο.
Αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκος ἀμφικαλύψας,
Ἕεστὰ ἐφόλκαιον κατυβὰς ἐπέλασσα θαλάσσῃ
Στῆθος· ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσα ἀμφοτέρῃσι
Νηχόμενος, μάλα δ' ὦκα θύρηθ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
Ἔνθ' ἀναβὰς ἔθι τε δεῖος ἰὼ πολυκωθέος ὕλης,
Κείμην πεπηώς. οἱ δέ, μεγάλα σκάζοντες
Φοίτων. ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
Μαίεσθαι σροτέρω. τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
Νηὸς ὅπι γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
Ῥηϊδίως, καί με σαθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες
Ἀνδρὸς ὀπισαμένου. ἔτι γὰρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος σροσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ἆ δείλ' ξείνων, ἦ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
Ταῦτα ἕκαστα λέγων ὅσα δὴ πάθες, ἠδ' ὅσ' ἀλήθης.
Ἀλλὰ τάδ' οὐ κατὰ κόσμον ὀΐομαι, οὐδέ με πείσεις,
Εἰπὼν ἀμφ' Ὀδυσῆϊ. τί σε χρὴ τοῖον ἐόντα
Μαψιδίως ψάδδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
Νόσον ἐμοῖο ἄνακτος, ὅτ' ἤχθετο πᾶσι θεοῖσι
Πάγχυ μάλ', ὅσσα μιν ἔσ μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν
Ἠὲ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ σόλεμον τολύπευσε.
Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
Ἠδέ κε καὶ ᾧ σαιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω·
Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.
Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν ὕεσσιν ἀπόξεσ· οὐδὲ πόλινδε
Ἔρχομαι, εἰ μή πού τι σερίφρων Πηνελόπεια
Ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίη σοθὲν ἔλθῃ.
Ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἕκαστα συνήμενοι ἐξερέουσιν,
Ἠμὲν οἳ ἀχνύονται ὅσῳ οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἠδ' οἳ χαίρουσι βίοτον νήποινον ἔδοντες.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μετιλλᾶσθαι καὶ ἔρεσθαι
Ἐξ οὗ δή μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύθῳ,
Ὅς τ' ἄνδρα κτείνας, πολλῷ ὅσσῳ γαῖαν ἀλήθεις,

Ἦλυθ'

Statim ſervilem diem mihi machinabantur.
Me quidem læna tunicaque velaminibus exuerunt,
Circum autem me lacernam aliam malam jecerunt, & tunicam,
Laceram, quæ & ipſe in oculis vides.
Veſperi autem Ithacæ amœnæ ad agros pervenerunt.
Ibi me quidem ligaverunt armata in navi,
Fune bene torto arcte: ipſi autem egreſſi
Feſtinanter ad littus maris cœnam ſumpſere.
At mihi vinculum quidem diſſolverunt dii ipſi
Facile: capiti autem lacernam amiciens
Levigatum ad clavum deſcendens applicui mari
Pectus: deinde manibus remigavi ambabus
Natans, valde autem cito foris eram circa illos.
Tunc aſcendens ubi quercetum erat floridæ ſylvæ,
Jacebam ſtratus. illi autem valde ſuſpirantes,
Ibant. ſed haud enim ipſis viſum eſt melius eſſe
Inquirere ulterius. hi quidem retro iterum iverunt
Navem in concavam: me autem abſconderunt dii ipſi
Facile, & me ſtabulo applicuerunt ducentes
Viri prudentis. adhuc enim mihi fatale eſt vivere,
Illum viciſſim alloquebaris Eumæe bubulce:
O miſer hoſpitum, certe mihi valde animum commoviſti,
Hæc ſingula dicens quæ paſſus, & quantum jactatus es.
Sed illa haud pro decenti, arbitror, *dicebas*, neque mihi fidem facies,
Loquens de Ulyſſe. quid te oportet talem *hominem*
Temere mentiri? ego autem certo ſcio & ipſe
Reditum mei domini, quod infeſtus eſt omnibus diis
Prorſus, quando ipſum non in Trojanis domuerunt,
Vel amicorum in manibus, poſtquam bellum abſolvit.
Quare ei tumultum etiam feciſſent omnes Achivi,
Ac etiam ſuo filio magnam gloriam conciliaſſet in poſterum.
Nunc autem ipſum ſine gloria harpyiæ abripuerunt.
At ego apud ſues ſemotus: neque ad urbem
Eo, niſi quid forte prudens Penelope
Venire jubeat, quando nuncius alicunde venit.
Sed illi quidem ſingula aſſidentes interrogant,
Et illi dolent diu abſente rege,
At hi lætantur victum impune edentes.
Sed mihi non gratum eſt inquirere & interrogare
Ex quo me Ætolus vir decepit verbo,
Qui viro interfecto, multas per regiones vagatus,

Ἦλυθ' ἐμὲν προὸς σαθμόν. ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον·
φῆ δέ μιν ὀτ Κρήτεσσι πάρ' Ἰδομενῆϊ ἰδέσθαι
Νῆας ἀκειόμενον τάς οἱ ξυνέαξεν ἄελλαι·
Καὶ φάτ' ἐλάσεσθαι ἢ ἐς θέρος ἢ ἐς ὀπώρην,
Πολλὰ χρήματ' ἄγοντα, σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι.
Καὶ σὺ γέρον πολυπενθὲς, ἐπεὶ σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
Μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτέ τι θέλγε.
Οὐ γὰρ τέκνεκ' ἐγώ σ' αἰδήσομαι, οὐδὲ φιλήσω,
Ἀλλὰ Δία ξένιον δείσας, αὐτόν τ' ἐλεήσας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος,
Οἷόν σ' οὐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
Ἀλλ' ἄγε νῶϊ ῥήτρῃσι ποιησόμεθ'. αὐτὰρ ὕπερθε
Μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοὶ τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Εἰ μέν κεν νοσήσῃ ἄναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα,
Εἵματα μὲν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα, πέμψαι
Δουλίχιον δ' ἰέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
Εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεὸς, ὡς ἀγοράω,
Δμῶας ὅπασσάσας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,
Ὄφρα κ' ἄλλῳ πῶχὸς ἁλάσεται ὑπεροπάζειν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε δῖος ὑφορβὸς,
Ξεῖν', ἅτω γάρ κέν μοι ἐΰκλεὴς τ' ἀρετή τε
Εἴη ἐπ' ἀνθρώπους ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετόπισθε,
Ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ ξείνια δῶκα,
Αὖθις ἑῦ κτείναιμι, φίλον δ' ἀπὸ θυμὸν ἑλόμην,
Πρόφρων δή κεν ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
Νῶϊ δ' ὥρη δόρποιο. τύχισά μοι ἔνδον ἑταῖροι
Εἶεν, ἵν' ὲν κλισίῃ λωὸν τετυκαίμεθα δόρπον.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἀγχίμολον δ' ἄρα σύες τε καὶ ἄνέρες ἦλθον ὑφορβοὶ,
Τὰς μὲν ἄρα ἔρξαι κατὰ ἤθεα κοιμηθῆναι·
Κλαγγὴ δ' ἄσπετος ὦρτο συῶν αὐλιζομενάων·
Αὐτὰρ ὁ οἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβὸς,
Ἄξεθ' ὑῶν τὴ ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱλάσσω
Τληλεδαπῷ. πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵπερ ὀίζω
Δηὼ ἔχομεν, πάσχοντες ὑῶν ἕνεκ' ἀργιοδόντων·
Ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλέϊ χαλκῷ·
Οἱ δ' ὦ εἰσῆγον μάλα πίονα πεντετέτηρον·
Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔσησαν ἐπ' ἐσχάρῃ. ἐν δὲ συβώτης
Δήθετ' ἄρ' ἀθλωάτων· (φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῇσιν)

Ἀλλ'

Venit ad meum ſtabulum: ego autem ipſum amice habui.
Dicebat autem eum inter Cretenſes apud Idomeneum *ſe* vidiſſe
Naves reficientem quas ei fregerant procellæ:
Et ajebat venturum vel in æſtatem vel in autumnum,
Multas opes vehentem, cum divinis ſociis.
Et tu ſenex multa paſſe, poſtquam te ad me duxit deus,
Neque quicquam mihi mendaciis gratificare, neque mulceas,
Non enim ob id ego te honorabo, neque diligam,
Sed Jovem hoſpitalem veritus, teque ipſum miſeratus.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Næ quidam tibi animus in pectoribus incredulus,
Ut te neque juratus induxi, neque tibi perſuadeo.
Sed age nunc pactum faciamus. at deſuper
Teſtes ambobus dii qui Olympum habitant.
Si quidem redibit herus tuus in hanc domum,
Induens me lænaque tunicaque veſtibus, miſſurum
Ad Dulichium ire: quo mihi gratum eſt animo:
Sin non venerit herus tuus, ut ajo,
Servos immittens mihi, dejice magna de rupe.
Ut & alius mendicus caveat decipere.
Illum reſpondens allocutus eſt divinus ſubulcus:
Hoſpes, ſcilicet ſic mihi bona fama virtuſque
Eſſet inter homines ſimul nunc & deinceps,
Qui te poſtquam domum duxi, & xenia dedi,
Contra jam interficerem, tibique animam eriperem,
Alacer ſcilicet poſtea Jovi Saturnio ſupplicarem.
Nunc vero hora cœnæ. citiſſime mihi intus ſocii
Sint, ut in tugurio lautam præparemus cœnam.
Sic hi quidem talia inter ſe dicebant.
Propius autem ſueſque & viri venerunt porcarii.
Igitur has quidem incluſerunt in *ſua* loca ad dormiendum:
Clamor autem multus ortus eſt ſuum ſtabulantium.
At ſuos ſocios adhortabatur divinus ſubulcus:
Ducite ſuum optimum, ut hoſpiti ſacrificem
Peregrino: una & ipſi recreabimur, qui ærumnam
Diu habemus, patientes ſuum gratia albidentium.
Alii autem noſtrum laborem impune edunt.
Sic locutus ſcidit ligna acuto ferro:
Illi autem ſuem adduxerunt valde pinguem quinquennem:
Hunc quidem poſtea poſuerunt in foco. neque ſubulcus
Oblitus eſt immortalium: (mente enim utebatur bona)

Α'λλ' ὄγ' ἀπωχόμενο, κεφαλῆς τείχας ὲν πυρὶ βάλλεν
Α'ργιόδοντο υἱὸς, ϗ ἐπάλχετο πᾶσι θεοῖσι
Νοσφίσσαι Ο'δυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
Κοψε δ' ἀναχόμενο χίζη δρυὸς ὗι λίπε κείων.
Τὸν δ' ἔλιπε ψυχή· τοὶ δ' ἔσφαξίν τε ϗ ἕσλω.
Αἶψα δέ μιν διέχαλων. ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης,
Πάντοθεν ἀρχόμενο μελέων, ἐς πίονα δημόν.
Καὶ τὰ μὲν ὲν πυρὶ βάλλε, παλαιὸς ἀλφίτα ἀκτῇ,
Μίσυλλόν τ' ἄρα τάλλα, ϗ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν,
Ω'πτησάν τε θερμράδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·
Βάλλον δ' εἰν ἐλεοῖσιν ἀολλέα. ἄν ῥ' ὁ συβώτης
Ι'σατο δαιτράσων· (περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ἤδη)
Καὶ τὰ μὲν ἔπαχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·
Τῳὶ μὲν ἴλω Νύμφῃσι ϗ Ἑρμῇ Μαιάδο υἷι
Θῆκεν ἐπαξάμενο, τοὺς δ' ἄλλους νεῖμεν ἑκάστῳ·
Νώτοισιν δ' Ο'δυσῆα διαπρυσίεσσι γέραιρεν
Α'ργιόδοντο υἱός· κύδαινε δ θυμὸν ἄνακτο·
Καί μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ο'δυσσεύς,
Αἴθ' ὅτως Εὔμαιε φίλο Διὶ πατρὶ γένοιο
Ω'ς ἐμοί, ὅττι με τοῖον ἐόντ' ἀγαθοῖσι γεραίρεις.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενο πρόσφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ε'σθλε δαιμόνιε ξείνων, ϗ τέρπεο τοῖσδε
Οἷα πάρεστ· θεὸς δ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἐάσει,
Ο'ππα κεν ᾧ θυμῷ ἐθέλει· δύναται γὰρ ἅπαντα.
Η' ῥα, ϗ ἄργματα θῦσε θεοῖς αἰειγενέτῃσι.
Σπείσας δ' αἴθοπα οἶνον, Ο'δυσῆϊ πολιπόρθῳ
Ε'ν χείρεσσιν ἔθηκεν. ὁ δ' ἕζετο ᾗ πρὸ μοίρῃ.
Σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιο, ὃν ῥα συβώτης
Αὐτὸς κτήσατο οἷο ἀποιχομένοιο ἄνακτο,
Νόσφιν δεσποίνης ϗ Λαέρταο γέροντο.
Πρὸ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν·
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιο ϗ ἐδητύο ἐξ ἔρον ἕντο,
Σῖτον μέν σφιν ἄφειλε Μεσαύλιο· οἱ δ' ὅτι κοῖτον
Σίτα ϗ κρειῶν κεχορημένοι εὐδάοντο.
Νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ σκοτομήνιο, ὗε δ' ἄρα Ζεὺς
Παννυχο· αὐτὰρ ἄη ζέφυρο μέγας αἰὲν ἐρυθρο.
Τοῖς δ' Ο'δυσεὺς μετέειπε, συβώτεω πειρητίζων,
Εἴπως οἱ ἐκδὺς χλαίνῃω πόρει, ἤ τιν' ἑταίρων
Ἄλλον ἐποτρύνειεν· ἐπεὶ ἔο κήδετο λίην·
Κέκλυθι νῦν Εὔμαιε, ϗ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι,

Εὖ-

Sed is primitias carpens, capitis pilos in ignem jecit
Albidentis ſuis, & precatus eſt omnes deos
Ut rediret Ulyſſes prudens ſuam domum.
Percuſſit autem in altum tollens ſegmine quercus quod liquerat ſecans:
Illumque reliquit anima: hi autem jugulaverunt & uſtularunt.
Statimque ipſum diviſerunt. cruda autem poſuit ſubulcus,
Undique præcipiens a membris, in pinguem adipem.
Et alia quidem in ignem jecit, conſpergens mola,
Minutatim vero ſecuerunt alia, & circum verua fixerunt,
Aſſaveruntque rite, extraxeruntque omnia:
Poſuerunt autem in menſis univerſa. ſubulcus vero
Surrexit diviſurus: (etenim mentibus æqua ſciebat)
Atque illa ſeptifariam omnia partitus eſt dividens:
Partem quidem unam Nymphis & Mercurio Majæ filio
Poſuit vota faciens, cæteras diſtribuit ſingulis:
Dorſis autem Ulyſſem integris honorabat
Albos dentes habentis ſuis: lætificavit autem animum domini:
Atque ipſum compellans allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Utinam ſic, Eumæe, dilectus Jovi patri eſſes,
Ut mihi, ſiquidem me talem bonis honoras.
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Comede optime hoſpitum, & delectare iſtis
Qualia adſunt: deus autem hoc quidem dabit, illud autem ſinet,
Quodcunque ſuo animo vult: poteſt enim omnia.
Dixit, & primitias ſacrificavit Diis ſempiternis.
Libans autem nigrum vinum, Ulyſſi urbium deſtructori
In manibus poſuit. hic autem ſedebat ſuam juxta partem.
Panem autem ipſis diſtribuit Meſaulius, quem ſubulcus
Ipſe *ſibi* comparaverat ſolus abſente domino,
Clam domina & Laerte ſene.
Ipſum quidem a Taphiis emerat de ſuo:
Illi in dapes paratas appoſitas manus extendebant:
At poſtquam potus & eſcæ amorem emiſerunt,
Panem quidem eis abſtulit Meſaulius: ipſi autem in cubile
Pane & carnibus ſaturati iverunt.
Nox autem ſuperveniebat mala obſcura, pluebatque Jupiter
Tota nocte: at ſpirabat Zephyrus magnus ſemper aquoſus.
Poſtea Ulyſſes locutus eſt, bubulcum tentans,
Si forte exuens lænam ſibi præberet, vel aliquem ſociorum
Alium *dare* juberet: quia ſui curam gerebat valde:
Audi nunc, Eumæe, & cæteri omnes ſocii,

Εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω. οἶνος γὰρ ἀνώγει
Ἠλεὸς, ὅς τ' ἐφέηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι·
Καί θ' ἁπαλὸν γελάσαι, καί τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν,
Καί τι ἔπος φορέηκεν ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἦν τὸ φαῶτον ἀνέχραγον, οὐκ ὀπιδίσω,
Εἴθ' ὡς ἠβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
Ὡς ὅθ' ὑπὸ Τροίῃ λόχον ἤγομεν ἀρτιώλιτες.
Ἡγείσθην δ' Ὀδυσεύς τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος,
Τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγώ· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἰκόμεθα ποτὶ πτόλιν αἰπύ τε τεῖχος,
Ἡμεῖς μὲν φρὶ ἄσυ κατὰ ῥωπήια πυκνὰ,
Ἀνδόνακας καὶ ἕλος ὑπὸ τάχεσι πεπλῶτες
Κείμεθα· νὺξ δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, βορέαο πεσόντος,
Πηγυλὶς, αὐτὰρ ὕπερθε χιὼν γένετ' ἠΰτε πάχνη
Ψυχρὴ, καὶ σακέεσσι φερίτρεφτο κρύσταλλος.
Ἔνθ' ἄλλοι πάντες χλαίνας ἔχον ἠὲ χιτῶνας,
Εὗδον δ' ἄκηλοι σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους·
Αὐτὰρ ἐγὼν χλαῖναν μὲν ἰὼν ἑτάροισιν ἔλειπον
Ἀφραδίας, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγωσέμεν ἔμπης·
Ἀλλ' ἑπόμην σάκος οἷον ἔχων καὶ ζῶμα φαεινόν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔλω, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
Καί τότ' ἐγὼν Ὀδυσῆα φοσηύδων ἐγγὺς ἐόντα,
Ἀγκῶνι τύξας· (ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσε)
Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Οὔτ' ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλά με χεῖμα
Δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν. φῶτά μ' ἤπαφε δαίμων,
Οἰόχιτων ἔμεναι· νῦν δ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.
Ὡς ἐφάμην. ὁ δ' ἔπειτα νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
Οἷος ἐκεῖνος ἦεν βουληφόρος ἠδὲ μάχεσθαι·
Φθεγξάμενος δ' ὀλίγῃ ὀπί μοι φάτο μῦθον ἔειπε,
Σίγα νῦν, μήτις σεῦ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
Ἦ καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν, εἶπέ τε μῦθον,
Κλῦτε φίλοι, θεός μοι ὀνείπιον ἦλθεν ὄνειρος.
Λίην γὰρ νηῶν ἐκὰς ἤλυθομεν. ἀλλά τις εἴη
Εἰπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,
Εἰ πλέονας φῶτας νηῶφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.
Ὡς ἔφατ'. ὦρτο δ' ἔπειτα Θόας Ἀνδραίμονος υἱὸς
Κυρπαλίμως, ἀπὸ τοῦ χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Βῆ δὲ θέειν ὅθι νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κεῖτο
Κείμην ἀσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος ἠώς.
Ὡς νῦν ἠβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,

Δοίη

Jactabundus aliquod verbum dicam. vinum enim jubet
Stultificum, quod impellit ſapientem etiam valde cantare,
Et molliter ridere, & ut ſaltet adigit,
Et aliquod verbum elicit quod non dictum melius.
Sed poſtquam primum garrulus eſſe cœpi, non celabo,
Utinam ita ætate vigerem vireſque mihi incolumes eſſent,
Sicut quando ſub Troja inſidias duximus parantes.
Duces autem erant Ulyſſes & Atrides Menelaus,
Cum his una tertius dux eram ego: ipſi enim jubebant.
Sed quando venimus ad urbem altumque murum,
Nos quidem circa urbem in virgultis denſis,
In ulva & palude ſub armis humi
Jacebamus: nox autem advenit mala, Borea orto,
Gelida, at poſtea nix facta eſt veluti pruina
Frigida, & ſcutis circumnutriebatur glacies.
Ibi alii omnes lænas habebant & tunicas,
Dormiebant autem quieti ſcutis cooperti humeros:
At ego lænam quidem diſcedens ſociis reliqueram
Inſcitia, quoniam non autumabam futurum ut frigerem:
Sed ſequebar ſcutum ſolum habens & tunicam nitidam.
Sed quando jam tertia pars noctis erat, aſtraque tranſierant,
Tunc ego Ulyſſem alloquebar qui prope erat,
Cubito pungens: (qui prompte audivit)
Nobilis Laertiade ſolertiſſime Ulyſſes,
Non amplius vivis interero, ſed me hyems
Domat: non enim habeo lænam. decepit me deus,
Una cum tunica ut eſſem: nunc nullum jam effugium eſt.
Sic dixi. is autem poſtea ſententiam habebat eam in animo,
Qualis ille erat ad conſultandum & pugnandum:
Loquens autem gracili voce ad me verba faciebat:
Sile nunc, ne quis te Achivorum alius audiat.
Dixit & in cubito caput tenuit, verbaque fecit:
Audite amici, divinum mihi in ſomnis aſtitit ſomnium.
Nimis enim a navibus longe venimus. ſed aliquis eat
Nunciatum Atridæ Agamemnoni paſtori populorum,
Si plures a navibus jubeat venire.
Sic dixit. ſurgebatque poſtea Thoas Andræmonis filius
Rapide, lænam autem deponebat purpuream,
Perrexitque currendo ad naves: ego autem in veſte illius
Jacui libenter: illuxitque aureo throno conſpicua Aurora.
Ita nunc ſi ætate vigerem vireſque mihi incolumes eſſent,

Da-

Δοίη κέν τις χλαῖνάω ἐνὶ σαθμοῖσι συφορβῶν,
Ἀμφότερον, φιλότητι καὶ αἰδοῖ φωτὸς ἑῆος.
Νῶϊ δέ μ' ἀπμάζουσι κακὰ χροϊ εἵματ' ἔχοντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ὦ γέρον, αἶνος μέν τοι ἀμύμων ὃν κατέλεξας,
Οὐδέ τι πω προτέρω μοίρω ἔπος νημερτὲς ἔειπες.
Τῷ οὔ τ' ἐσθῆτος δόσαν οὔτέ τι ἄλλο
Ὧν ἐπέοικ' ἰκέτῃσι πυλαπείρων ἀνπάσσωσι
Νῶϊ· ἀτὰρ ἠῶθέν γε τὰ σὰ ῥάκεα δυοπαλίξεις.
Οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπιμοιβοί τε χιτῶνες
Ἐνθάδε ἔννυσθαι, μία δ' οἴη φωτὶ ἑκάστῳ.
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσῆος φίλος υἱός,
Αὐτός τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα δώσει,
Πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Ὣς εἰπὼν ἀνόρουσε· πίθεν δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
Εὐνὴν, ἔνθ' οἰῶν τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς κατέλεκτ'. ὅτι ῥ χλαῖνάω βάλεν αὐτῷ
Πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ πορφεχέσκετ' ἀμοιβάς,
Ἔννυσθαι ὅτέ τίς χειμὼν ἔκπαγλος ὄροιτο.
Ὣς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δ' ὑπ' αὐτῇ
Ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνίαι, οὓς ἅμα συβώτῃ
Ἧνδανεν αὐτόθι κοίτος ὑῶν ἄπο κοιμηθῆναι.
Ἀλλ' οὐ γ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὠπλίζετο. χαῖρε δ' Ὀδυσεὺς
Ὅττι ῥά οἱ βιότου περικήδετο νόσφιν ἐόντος·
Πρῶτον μὲν ξίφος ὀξὺ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις·
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖνάω εἵσατ' ἀλεξάνεμον μάλα πυκνὴν,
Ἂν δ' ἄρα νάκην ἕλετ' αἰγὸς εὐτρεφέος μεγάλοιο·
Εἵλετο δ' ὀξὺν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρα καὶ ἀνδρῶν.
Βῆ δ' ἰμεναι κείων ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
Πέτρῃ ὑπὸ γλαφυρῇ κὰδ δὸν βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ο. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

ΤΗλέμαχον Ἀθηνᾶ ἐν ὄψει ἄστα εἰς Ἰθάκην ἐπανελθεῖν προτρέπεται. ὃς δῶρα παρὰ Μενελάου λαβὼν πέμπεται, καὶ ἐμβαίνει μελλων εἰς τὴν ναῦν, θεοκλύμενόν τινα Ἀργεῖον μάντιν ἀναλαμβάνει ὃν φόνῳ φεύγοντα. καὶ Εὔμαιος Ὀδυσσεῖ διηγεῖται ὡς Φοίνικες αὐτὴν λῃσάμενοι ἐκ Συρίας νήσου, ἀπέδοντο Λαέρτῃ, καὶ ἡ Τηλεμάχου ναῦς κατάγεται εἰς Ἰθάκην, καὶ ταύτην εἰς ἄσυ ἀποπέμψας, αὐτὸς πρὸς Εὔμαιον ἔρχεται.

Οὐ

Daret aliquis lænam in ſtabulis ſubulcorum,
Utrunque, & amicitia & reverentia viri boni.
Nunc autem me parum honorant malas circa corpus veſtes habentem.
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
O ſenex, laus quidem tibi bona quam dixiſti,
Neque ullum adhuc præter decorum verbum inutile dixiſti.
Ideo neque veſte indigebis neque aliqua alia re
Earum quæ conveniat ſupplici ærumnoſo occurrenti
Nunc: at mane tuis te pannis amicies.
Non enim multæ lænæ, mutatoriæque tunicæ
Hic ad induendum, una autem ſola viro cuique.
At poſtquam venerit Ulyſſis dilectus filius,
Ipſe tibi lænamque tunicamque veſtes dabit,
Mittetque quo te cor animuſque jubet.
Sic locutus ſurrexit: poſuit autem ei prope ignem
Lectum, oviumque & caprarum pelles injecit.
Ibi Ulyſſes recubuit: inſuper lænam injecit ipſi
Denſam & magnam, quæ ei præbebat copiam mutandi,
Ut ſe indueret quando aliqua tempeſtas terribilis orta eſſet.
Sic hic quidem tunc Ulyſſes dormivit, apudque ipſum
Viri dormierunt juvenes, neque ſubulco
Placuit illic in lecto a ſuibus longe dormire:
Sed is extra jens armabatur: (lætabatur autem Ulyſſes
Quod ſibi facultates curaverat abſenti)
Primum quidem enſem acutum circum fortes poſuit humeros:
Amixitque lænam quæ arceret ventos valde denſam,
Ac pellem ſumpſit capræ bene nutritæ magnæ:
Sumpſit & acutam lanceam, contra canes adjutricem & viros.
Perrexit autem ire dormiturus ubi ſues albidentes
Rupe ſub concava dormiebant Boreæ ſub tegmine.

ODYSSEÆ HOMERI XV. LIBRI

Argumentum.

TElemacho Minerva in ſomnis aſſiſtens in Ithacam eum redire hortatur. qui donis a Menelao acceptis mittitur, & ingreſſurus in navim, Theoclymenum quendam Argivum vatem recipit propter cædem exulantem. Et Eumæus Ulyſſi narrat uti Phœnices ipſum prædati ex Syria inſula, vendiderint Laertæ. Et Telemachi navis appellitur ad Ithacam, & cum hanc ad urbem remiſiſſet, ipſe ad Eumæum pergit.

O, Ap-

Οὐ ἐπέβη δ' Ἰθάκης Ὀδυσεὺς εἰς Λακεδαίμονα.

Ἦ δ' εἰς ἀρύχορον Λακεδαίμονα παλλὰς Ἀθηνὴ
Ὦρτ', Ὀδυσῆα μεγαθύμου φείδιμον υἱὸν
Νόστου ὑποσμήσουσα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Εὗρε δ' Τηλέμαχον, καὶ Νέστορα δῖον ἀγλαὸν υἱὸν,
Εὕδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο.
Ἦ τοι Νεστορίδην μαλακῷ δεδμημένον ὕπνῳ·
Τηλέμαχον δ' οὐκ ὕπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
Νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
Ἄγχι δ' ἱσταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Τηλέμαχ', οὐκ ἔτι καλὰ δόμων ἄπο σὸν ἀλάλησαι,
Κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλως· μή τοι κατὰ πάντα φάγωσι
Κτήματα δασάμενοι, σὺ δ' τηύσιλον ὁδὸν ἔλθῃς.
Ἀλλ' ὄτρυνε τύχιστα βελὼ ἀγαθὸν Μενέλαον,
Πεμπέμεν, ὄφρ' ἔτι οἶκοι ἀμύμονα μητέρα τέτμῃς.
Ἤδη γάρ ῥα πατήρ τε κασίγνητοί τε κέλονται
Εὐρυμάχῳ γήμασθαι. ὃ γὰρ πολὺ βάλλει ἅπαντας
Μνηστῆρας δώροισι, καὶ ἐξόφελλεν ἔεδνα.
Μὴ νύ τι σεῦ ἀέκητι δόμων ἐκ κτῆμα φέρηται.
Οἶσθα γὰρ οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
Κείνη βούλεται οἶκον ὀφέλλειν ὅς κεν ὀπύῃοι,
Παίδων δ' προτέρων καὶ κεδνοῖο φίλοιο
Οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλᾷ.
Ἀλλὰ σύγ' ἐλθὼν αὐτὸς ὅπιτρέψειας ἕκαστα
Δμωάων ἥτις τοι ἀρίστη φαίνεται ἦτορ,
Εἰσόκε τοι φήνωσι θεοὶ κυδρὸν νόστοιτον.
Ἄλλο δ τοί γε ἔπος ἐρέω· σὺ δ σώιζεο θυμῷ·
Μνηστήρων σ' ὀπτῆς ἀρηῖφιν λοχόωσιν
Ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
Ἴέμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Ἀλλὰ τύγ' ἔκ οἴω· πρὶν χέ τινα γαῖα καθέξει
Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἵ τοι βίοτον κατέδουσι.
Ἀλλὰ ἑκὰς νήσων ἀπέχειν εὐρέα νῆα·
Νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν. πέμψει δέ τοι ὦρον ὄπιθεν
Ἀθανάτων ὅς τις σε φυλάσσει τε ῥύεταί τε.
Αὐτὰρ ἐπὴν πρώτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηαι,
Νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἑταίρους·
Αὐτὸς δ πρώτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,

Ὅς

O, Appulit ad Ithacam Ulyſſides ex Lacedæmone.

IN latam Lacedæmonem Pallas Minerva
Ivit, ad Ulyſſis magnanimi illuſtrem filium
De reditu admonitura, & hortatura, ut rediret.
Invenit autem Telemachum, & Neſtoris inclytum filium,
Dormientes in veſtibulo domus Menelai illuſtris.
At Neſtoridem molli domitum ſomno:
Telemachum autem ſomnus non tenebat dulcis, ſed in animo
Noctem per ſolitariam curas patris congregabat.
Prope autem ſtans allocuta eſt glauca oculos Minerva:
Telemache, non amplius bene a domo diu vagaris,
Poſſeſſioneſque relinquens viroſque in tuis domibus
Sic ſuperbos: ne tibi omnia comedant *vereor*
Poſſeſſiones dividentes, tu autem inanem viam iveris.
Sed mone citiſſime prælio bonum Menelaum,
Te mittere, ut adhuc domi inculpabilem matrem invenias.
Jam enim paterque fratreſque jubent
Eurymacho nubere. is enim ſuperat omnes
Procos donis, & auget dotes.
Ne quid te invito ex domibus bonorum efferatur.
Scis enim qualis animus in pectoribus mulieris:
Illius vult domum augere quicunque duxerit,
Filiorum autem priorum & mariti primi
Non amplius recordatur mortui, neque inquirit.
Sed tu veniens ipſe committes ſingula
Famularum *ei* quæ tibi optima videbitur eſſe,
Donec tibi præbeant dii illuſtrem uxorem.
Aliud autem tibi verbum dicam: tu vero repone animo.
Procorum tibi diligenter optimi inſidiantur
In freto Ithacæque Samique pulverulentæ,
Cupientes occidere antequam in patriam terram venias.
Sed hæc non puto: ante etiam aliquem terra habebit
Virorum procorum, qui tibi victum comedunt.
Sed longe ab inſulis abſtine benefabricatam navem:
Nocte pariter naviga. mittet autem tibi ventum a tergo
Immortalium quicunque te cuſtoditque tueturque.
Aſt ubi *ad* primum littus Ithacæ perveneris,
Navem quidem in urbem impelle & omnes ſocios:
Ipſe autem primum ſubulcum adito,

Qui

Ὅς τοι υἱῶν ὀπίσω· ὁμῶς δέ τοι ἤπια οἶδεν.
Ἔνθα ἣ νύκτ' ἀέσαι. ἡ δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω
Ἀγγελίῃ ἐρέουσα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκά οἱ σῶς ἐστι, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.
Ἣ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὄλυμπον·
Αὐτὰρ ὁ Νεσορίδῃσι ἐξ ἥδεος ὕπνος ἔγειρεν,
Λαὸν ποδὶ κινήσας· καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἔγρεο Νεσορίδη Πεισίστρατε, μώνυχας ἵππους
Ζεῦξον ὑπ' ἄρματ' ἄγων, ὄφρα πρήσωμεν ὁδοῖο.
Τὸν δ' αὖ Νεσορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ηὔδα,
Τηλέμαχ', ὅπως ὄφρ', ἐπειγομένοις περ ὁδοῖο,
Νύκτα διὰ δυοφερὴν ἐλάσω. τάχα δ' ἔσσεται ἠώς.
Ἀλλὰ μέν' εἰσόχε δῶρα φέρων ὀπάσσεται ἀνὴρ
Ἥρως Ἀτρεΐδης δουρικλυτὸς Μενέλαος,
Καὶ μύθοις ἀγλαοῖσι πομπάσσας ἀποπέμψῃ.
Τὸ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκεται ἤματα πάντα
Ἀνδρὸς ξεινοδόκου ὅς κεν φιλότητα παρέχῃ.
Ὣς ἔφατ'. αὐτίκα δ' ἠριγένεια ἤλυθεν ἠώς·
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Ἀνδρὸς ἐξ ἀγορῆς Ἑλένης πάρα καλλικόμοιο.
Τὸν δ' ὡς οὖν ὄρόπσεν Ὀδυσῆος φίλος υἱὸς,
Σπερχόμενός ῥα χιτῶνα περὶ χροὶ σιγαλόεντα
Δῦνεν, καὶ μέγα φᾶρος ὑπὸ στιβαροῖς βάλετ' ὤμοις
Ἥρως. βῆ δ' ἰθὺς ἰέναι, παρεστάμεν δὲ προσηύδα
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσῆος θείοιο,
Ἀτρεΐδη Μενέλαε Διοτρεφὲς, ἆρχε λαῶν,
Ἦδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Τηλέμαχ', ἤ σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω
Ἱέμενον νόστοιο. νεμεσσῶμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
Ἀνδρὶ ξεινοδόκῳ, ὅς κ' ἔξοχα μὲν φιλέῃσιν,
Ἔξοχα δ' ἐχθαίρῃσιν. ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.
Ἶσόν τοι κακὸν ἠδ' ὅς τ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
Ξεῖνον ἐποτρύνῃ, καὶ ὃς εὐόμενον κατερύκῃ.
Χρὴ ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.
Ἀλλὰ μὲν εἰσόχε δῶρα φέρων ὀπάσσεται θείῳ
Καλά, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς· εἶπω δὲ γυναιξὶν
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἄλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀμφότερον, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐη, καὶ ὄνειαρ,
Δειπνήσαντας ἰέμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.

Qui tibi ſuum cuſtos, ſimulque tibi bene vult.
Illic autem noctem dormi. eumque mitte in urbem
Nuncium dicturum prudenti Penelopæ,
Quod ei ſalvus ſis, & ex Pylo veneris.
Hæc quidem ſic fata abivit ad magnum olympum.
At hic Neſtoridem ex dulci ſomno excitavit,
Calcitrando pede movens: & ad ipſum verbum dixit:
Surge Neſtoride Piſiſtrate, ſolidos ungulis equos
Junge ſub currus ducens, ut eamus viam.
Hunc autem Neſtorides Piſiſtratus contra allocutus eſt:
Telemache, nondum licet, feſtinantes quamvis ad iter,
Noctem per tenebroſam agere *equos*. cito autem aderit Aurora.
Sed mane dum dona ferens in currus ponat
Heros Atrides lancea inclytus Menelaus,
Et verbis mitibus conſolatus dimittat.
Etenim hoſpes recordatur dies omnes
Viri hoſpitalis qui amicitiæ copiam fecerit.
Sic fatus eſt, ſtatim autem aureo throno conſpicua venit Aurora:
Propius autem ipſos adiit prælio ſtrenuus Menelaus,
Surgens ex lecto Helena a pulchricoma.
Hunc poſtquam cognovit Ulyſſis dilectus filius,
Feſtinans tunicam circa corpus ſtupendam
Induit, & magnum pallium in fortes jecit humeros
Heros ivit autem foras, aſtans autem allocutus eſt
Telemachus dilectus filius Ulyſſis divini:
Atride Menelae Jovis alumne, princeps populorum,
Jam nunc me remitte dilectam in patriam terram.
Jam enim mihi animus cupit domum ire.
Huic autem reſpondit poſtea pugna ſtrenuus Menelaus:
Telemache, non te ego multo tempore hic detinebo
Cupientem reditus. ſuccenſerem autem & alii
Viro hoſpitali, qui vel nimis diligeret,
Vel nimis odiſſet. meliora enim modica omnia.
Æquale malum eſt qui & nolentem redire
Hoſpitem impellit, & qui abiturientem detinet.
Oportet hoſpitem præſentem diligere, volentem autem dimittere.
Sed mane donec dona ferens in currum ponam
Pulchra, tuque oculis videas: dicam autem mulieribus
Prandium domi ut parent abunde ex iis quæ intus ſunt.
Utrunque, gloriaque & ſplendor, & utilitas *erit*,
Si pranſi eatis multam ſuper interminatam terram.

Si

Εἰ δ' ἐθέλεις τρεφθῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
Ὄφρά τοι αὐτὸς ἔπωμαι, ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους·
Ἄνδρα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· ἠδέ τις ἡμέας
Αὖτως ἀποπέμψει, δώσει δέ τι ἔν γε φέρεσθαι,
Ἠέ τινα τρίποδ' ἠὲ λέβητα, ἢ καὶ χρύσειον ἄλεισον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἀτρεΐδη Μενέλαε Διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Βέλομαι ἤδη νεῖσθαι ἐφ' ἡμέτερ'· (ἀτὰρ γὰρ ὄπιθεν
Οὖρον ἰὼν κατέλειπον ὅτ' ἤτεον ἔμμεναι ἄλλον)
Μή πατέρ' ἀντίθεον δίζήμενος αὐτὸς ὄλωμαι,
Ἤ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὄληται.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Αὐτίκ' ἄρ' ἢ ἀλόχῳ ἠὲ δμωῇσι κέλευσε
Δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν ἅλις ἔνδον ἐόντων.
Ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοίδης Ἐτεωνεὺς,
Ἀνσὰς ἐξ εὐνῆς· ἐπεὶ ἀ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτῆς.
Τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Οἰνῆσαί τε κρεῶν. ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίθησεν ἀκούσας·
Αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηώεντα,
Οὐκ οἷος, ἅμα τῷ γ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκανον ὅθι οἱ κειμήλια κεῖτο,
Ἀτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφικύπελλον,
Υἱὸν δ' ἀντιθέην φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν
Ἀργύρεον. Ἑλένη δ' ἤϊε φωριαμοῖσιν,
Ἔνθ' ἔσθλ' οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή·
Τῶν ἓν' ἀειράμενη Ἑλένη φέρε δῖα γυναικῶν,
Ὃς κάλλιστος ἔην ποικίλμασιν, ἠδὲ μέγιστος,
Ἀστὴρ δ' ὡς ἀπέλαμπεν, ἔκειτο δὲ νείατος ἄλλων.
Βὰν δ' ἰέναι προτέρω διὰ δώματος, ἔως ἵκοντο
Τηλέμαχον. τὸν δὲ προσέφη ξανθὸς Μενέλαος,
Τηλέμαχ', ἦ τοι νόσον ὅπως φρεσὶ σῇσι μενοινᾷς,
Ὡς τοι Ζεὺς τελέσειεν ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
Δώρων δ' ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
Δώσω ὁ κάλλιστον καὶ τιμήεσσαν ὀπάσσω.
Δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον. ἀργύρεος δὲ
Ἔστιν ἅπας, χρυσῷ δ' ὄπιθεν χείλεα κεκράανται.
Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο· πόρεν δέ ἑ φαίδιμος ἥρως
Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' ἑὸς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα. τεὴν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.
Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον

Ἥρως

Si autem vis divertere per Græciam & medium Argos,
Ut te ipſe ſequar, ſubjungamque tibi equos:
Et ad urbem hominum ducam: neque quiſquam nos
Fruſtra remittet: dabit autem aliquid unum ſaltem ferendum,
Aut aliquem tripodem bene æratorum, aut lebetem,
Aut duos mulos, aut aureum poculum.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens contra allocutus eſt:
Atride Menelae divine, princeps populorum,
Volo jam redire ad noſtra: (non enim poſt *me*
Cuſtodem diſcedens reliqui facultatibus meis)
Ne patrem divinum quærens ipſe peream,
Aut aliquid mihi ex domibus pretioſi boni pereat.
At poſtquam hoc audivit bello ſtrenuus Menelaus,
Statim ſuam uxorem & famulas juſſit
Cibum domi parare abunde ex iis quæ intus eſſent.
Propius autem ad ipſum venit Boethœdes Eteoneus,
Surgens ex lecto: quoniam non procul habitabat ab ipſo.
Hunc ignem accendere juſſit prælio ſtrenuus Menelaus,
Aſſareque carnes. qui non immorigerus fuit audiens.
Ipſe autem in thalamum deſcendit redolentem,
Non ſolus, ſimul cum ipſo Helena ibat & Megapenthes.
Sed quando jam pervenerunt ubi ei gazæ jacebant,
Atrides quidem poſtea poculum cepit rotundum,
Filium autem cratera portare Megapenthem juſſit
Argenteum. Helena autem aſtitit arcis,
Ubi erant ei pepla variegata, quæ laboraverat ipſa:
Horum unum tollens Helena portabat præſtantiſſima mulierum,
Quod pulcherrimum erat variegationibus, & maximum:
Uti ſtella autem reſplendebat, jacebat autem extremum *omnium* aliorum.
Perrexerunt autem ire ulterius per domum, donec pervenerunt
Ad Telemachum, quem alloquebatur flavus Menelaus:
Telemache, utique reditum ut mente tua cogitas,
Sic tibi Jupiter perficiat tonans maritus Junonis.
Donorum autem quæcumque in mea domo repoſita jacent,
Dabo quod optimum & pretioſiſſimum eſt.
Dabo tibi cratera fabricatum: argenteus autem
Eſt totus, auroque labra perfecta ſunt.
Opus autem Vulcani: præbuit vero id *mihi* illuſtris heros
Sidoniorum rex, quando ejus domus habuerat
Illic me reverſum. tibi autem volo hoc præbere.
Sic dicens, in manibus poſuit poculum rotundum

Ἥρως Ἀτρείδης. ὁ δ' ἄρα χρυσῆρα φαεινὸν
Θῆκ' αὐτῷ προπάροιθε φέρων κρατὸς Μεγαπένθης
Ἀργύρεον. Ἑλένη δ' ἐπαρήσατο καλλιπάρῃ,
Πέπλον ἔχουσ' ὃν χερσίν. ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
Δῶρόν τοι κἀγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
Μνῆμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυπράτου ἐς γάμου ὥρην
Σῇ ἀλόχῳ φορέειν· τεῖος δ' φίλῃ ποσὶ μητὲρ
Κείθω ἐνὶ μεγάρῳ. σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
Οἶκον ἐϋκτίμενον κἀσιν εἰς πατρίδα γαῖαν.
Ὣς εἰπὼν ἐν χερσὶ τίθει. ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
Καὶ τὰ μὲν ἐς πείρηθα τίθει Πεισίρατος ἥρως
Δεξάμενος, κἀπάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ.
Τὼς δ' ἦγε προὸς δῶμα κάρη ξανθὸς Μενέλαος.
Ἑζέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· πρῆσε δ' ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πολλ' ὀπάσσα, χαριζομένη παρεόντων.
Πὰρ δ' Βοηθοίδης κρέα δαίετο, κὰδ νέμε μοίρας,
Ὤτρυνε δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος κὰδ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
Καὶ τότε Τηλέμαχος κὰδ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
Τοὺς δ' μετ' Ἀτρείδης ἕπετ' ξανθὸς Μενέλαος,
Οἴνου ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῇφι,
Χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψανθ' ἱοίτην.
Στὴ δ' ἵππων προπάροιθε· δεδισκόμενος δ' προσηύδα,
Χαίρετον ὦ κοῦρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
Εἰπεῖν· ἦ γὰρ ἔμοιγε πατὴρ ὡς ἤπιος ἦεν,
Εἶος ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος περιφραδὲς ἀντίον ηὔδα,
Καὶ λίην κείνῳ γε, Διοτρεφές, ὡς ἀγορεύεις,
Πάντα τάδ' ἐλθόντες κατιλέξομεν. αἲ γὰρ ἐγὼν ὧς
Νοστήσας, Ἰθάκηνδε κιὼν, Ὀδυσῆι ἐνὶ οἴκῳ
Εἴποιμ' ὡς πολλῷ σέο τυχὼν φιλότητος ἀπάσης
Ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγω κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
Αἰετὸς, ἀργὸν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,

Ἥμε-

Heros Atrides. at cratera lucidum
Posuit ante ipsum ferens fortis Megapenthes
Argenteum. Helena autem astitit pulchra genas,
Peplum habens in manibus; verbumque dixit, & appellavit:
Donum tibi & ego, fili dilecte, hoc do,
Memoriam Helenæ manuum, optatarum in nuptiarum tempus
Tuæ uxori gestandum: interim autem dilectam apud matrem
Jaceat in domo. tu autem mihi lætus abi
Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.
Sic fata in manibus posuit. hic autem suscepit gaudens.
Et hæc quidem in capsum posuit Pisistratus heros
Accipiens, & omnia suo admirabatur animo.
Hos autem duxit ad domum capite flavus Menelaus:
Sederunt autem postea in sedibusque soliisque.
Aquam vero famula gutturnio infudit ferens
Pulchro, aureo, super argenteo lebete,
Ad lavandum: juxtaque politam explicuit mensam.
Panem autem honesta famula appposuit ferens,
Dapes multas imponens, gratificans de præsentibus.
Juxtaque Boethœdes carnes incidebat, & distribuebat partes,
Vinum autem infundebat filius Menelai inclyti.
Illi ad dapes paratas appositas manus mittebant.
At postquam potus & cibi amorem emiserunt,
Tunc Telemachus & Nestoris illustris filius
Equos junxerunt, inque currus variegatos ascenderunt:
Exegerunt autem *equos* extra vestibulum & porticum resonantem.
Cum his autem Atrides ibat flavus Menelaus,
Vinum habens in manu dulce dextra,
Aurea in patera, ut ubi libassent irent.
Stabat autem ante equos: & venerabundus alloquebatur:
Valete o juvenes, & Nestori pastori populorum
Dicite: certe enim mihi pater tanquam mitis erat,
Quamdiu ad Trojam pugnavimus filii Achivorum.
Hunc antem Telemachus prudens allocutus est:
Et omnino illi, generose, sicut dicis,
Omnia hæc profecti narrabimus. utinam enim ego sic
Reversus, in Ithacam veniens, Ulyssi in domo
Dicam ut abs te consecutus benevolentiam omnem
Venio: afferoque gazas multas & bonas.
Sic ei dicenti supervolavit dextera avis,
Aquila, album anserem ferens unguibus magnum,

Ἤμδον ἐξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰὺζοντες ἕποντο
Ἀνέρες ἠῦ γωαῖκες. ὁ δέ σφιν ἐγγύθεν ἐλθὼν
Δεξιὸς ἤϊξε ωρόωθ' ἵωπων. οἱ ᾧ ἰδόντες
Γήθησλω, ϗ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
Τοῖσι ᾧ Νεσορίδης Πεισίρατος ἤρχετο μύθων,
Φράζεο δὴ Μενέλαε Διοτρεφὲς, ὄρχαμε λαῶν,
Εἰ νῶϊν τόδ' ἔφηνε θεὸς τέρας, ἠέ σοι αὐτῷ.
Ὣς φάτο. μερμήριξε δ' ἀρηίφιλος Μενέλαος
Ὅππως οἱ κατὰ μοῖρὰν ὑποκρίναιτο νοήσας.
Τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον,
Κλῦτέ μοι, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι ὡς ἐνὶ θυμῷ
Ἀθάνατοι βάλλωσι, ϗ ὡς τελέεσθαι ὀΐω.
Ὡς ὅδε χλῶρ' ἥρπαξ ἀπτερυγομένῳ ἐνὶ οἴκῳ
Ἐλθὼν ἐξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε τόκος τε·
Ὣς Ὀδυσεὺς κακὰ πολλὰ παθὼν, ϗ πόλλ' ἐπαληθεὶς,
Οἴκαδε νεσσήσει, ϗ πίσεται· ἠὲ ϗ ἤδη
Οἴκοι, ἀτὰρ μνησῆρσι κακὰ πάντεσσι φυτεύει.
Τῷ δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Οὕτω νωῖ Ζεὺς θείη ἐείγδεπος πόσις Ἥρης,
Τῷ κέν τοι ϗ κεῖθι θεῷ ὡς δίχεται ὠμῷ.
Ἦ, ϗ ἐφ' ἵπποιιν μάστιν βάλεν· οἱ ᾧ μάλ' ὦκα
Ἤϊξαν πεδίονδε διὰ πτόλιος μεμαῶτες.
Οἱ ᾧ πλωημένοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
Δύετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα
Τιέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
Ἔνθα ᾧ νύκτ' ἄεσλω· ὁ ᾧ τοῖς πὰρ ξείνια θῆκεν.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἅρματα ποικίλ' ἔβαινον·
Ἐκ δ' ἔλασλω ωροθύροιο ϗ αἰθούσης ἐϊγδούπου.
Μάστιξεν δ' ἐλάω· τὼ δ' οὐκ ἀκοντε πετέσθην.
Αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλον αἰπὺ πτολίεθρον.
Καὶ τότε Τηλέμαχος ωροσεφώνεε Νέσορος υἱὸν,
Νεσορίδη, πῶς κέν μοι ὑποχρήμνος τελέσειας
Μῦθον ἐμόν; ξεῖνοι ᾧ ἀμμιπλὲς ἀλλήλοιιν ἔμμεν
Ἐκ πατέρων φιλότητος· ἀτὰρ ϗ ὁμήλικες ἐσμέν·
Ἥδε δ' ὁδὸς ϗ μᾶλλον ὁμοφροσυνήσιν ὀπάσει.
Μή με παρὲξ ἄγε νῆα διοτρεφὲς, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ,
Μή με γέρων ἀέκοντα κατάσχῃ ὥ ἐνὶ οἴκῳ,
Ἱέμενος φιλέειν. ἐμὲ ᾧ χρεὼ θᾶσσον ἰκέσθαι.
Ὣς φάτο. Νεσορίδης δ' ἄρ' ἐῷ συμφράσσατο θυμῷ
Ὅπ-

Domeſticum e corte: clamantes autem ſequebantur
Viri & mulieres. hæc autem ipſos prope veniens
Dextera emicuit ante equos. hi autem videntes
Delectabantur, & omnibus in præcordiis animus lætatus eſt.
His autem Neſtorides Piſiſtratus incepit ſermonem:
Conſidera jam Menelae generoſe, princeps populorum,
Num nobis hoc oſtendit deus oſtentum, an tibi ipſi.
Sic dixit. cogitabat autem bellicoſus Menelaus
Quomodo ei rite reſponderet conſiderata re.
Quem Helena ſtolata præveniens dixit verbum:
Audite me, at ego vaticinabor ſicut in animo
Immortales jaciunt, & ſicut perfectum iri puto.
Sicut hæc anſerem rapuit nutritum in domo
Veniens ex monte, ubi ei proleſque partuſque:
Sic Ulyſſes mala multa paſſus, & multa vagatus,
Domum redibit, & puniet: aut etiam jam tum
Eſt domi, at procis mala omnibus plantat.
Hanc autem rurſus Telemachus prudens allocutus eſt:
Sic nunc Jupiter faciat tonans maritus Junonis,
Ideo tibi & illic deo tanquam ſupplicarem.
Dixit, & equis flagellum impegit: hi autem valde celeriter
Ruerunt in campum per urbem feſtinantes.
Iique toto die quatiebant jugum utrinque habentes.
Occidit autem ſol, obſcuratæque ſunt omnes viæ.
In Pheraſque pervenerunt, Dioclis ad domum
Filii Orſilochi, quem Alpheus genuit filium.
Illic nocte dormierunt: hic autem his hoſpitalia appoſuit.
Quando autem matutina apparuit roſea digitis Aurora,
Equoſque junxerunt, curruſque variegatos aſcenderunt:
Et impulerunt extra veſtibulum atque porticum reſonantem.
Flagellavitque impellendo: illi autem non inviti volabant.
Statim autem poſtea venerunt *ad* Pyli altam urbem.
Et tunc Telemachus allocutus eſt Neſtoris filium:
Neſtoride, quomodo mihi pollicitus perficeres
Verbum meum? hoſpites autem omnino dicimus nos eſſe
Ex patrum amicitia: quin & æquales ſumus:
Hæc autem via & magis concordia *nos* conjunget.
Ne me præter navem agas generoſe, ſed relinque illic,
Ne me ſenex invitum ſua detineat in domo,
Cupiens amanter tractare: me autem opus eſt cito ire.
Sic dixit. Neſtorides autem ſuo conſultabat animo

Ὄππως οἱ κατὰ μοῖρλν ὑποχόμενον τελέσειεν.
Ὣς δὲ δέ οἱ φρονέοντι δοάσατο κέρδιθν εἶδ.
Στρέψ' ἵππυς ὅπι νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσης.
Νηὶ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο κάλλιμα δῶρα,
Εἵθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Μενέλαος ἔδωκε.
Καί μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Σπεῦδῃ νῦν ἀνάβαινε, κέλευέ τε πάντας ἑταίρους,
Πρὶν ἐμὲ οἶκαδ' ἱκέσθαι, ἀπαγγεῖλαί τε γέροντι,
Εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Οἷος ἐκείνῳ θυμὸς ὑπέρβιος, ἤ σε μεθήσει,
Ἀλλ' αὐτὸς καλέων δεῦρ' εἴσεται. ἤδέ σε φημὶ
Ἄψ ἰέναι κεινεόν· μάλα γὰρ κεχολώσεται ἔμπης.
Ὣς ἄρα φωνήσας ἔλασεν καλλίτριχας ἵππυς
Ἄψ Πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δῶμαθ' ἵκοντο.
Τηλέμαχος δ' ἑτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσεν,
Ἐγκοσμεῖτε τὰ τάχε' ἑταῖροι νηὶ μελαίνῃ·
Αὐτοί τ' ἀμβαίνωμεν, ἵνα πρήσσωμεν ὁδοῖο.
Ὣς ἔφατ'. οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ὑπάθοντο·
Αἶψα δ' ἄρ' εἰσβαίνον, καὶ ὅπι κληῖσι κάθιζον·
Ἦτοι ὁ μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ ἄλλοθεν ἄλλα κέλευε·
Νηὶ δ' ἐΐσῃ πρύμνῃ. περὶ δόρπεν δέ οἱ ἤλυθεν ἀνὴρ
Τηλεδαπός, φεύγων ἐξ Ἄργεος, ἄνδρα κατακτάς,
Μάντις. ἀτὰρ γενεὴν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν.
Ὅς ῥὰ πρὶν μέν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἔνι μητέρι μήλων,
Ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔξοχα δώματα ναίων.
Δὴ τότε γ' ἄλλον δῆμον ἀρίκετο, πατρίδα φεύγων,
Νηλέα τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζωόντων,
Ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Εἴχε βίη· ὁ δ' ἄρ' ἔτεως μὲν ἐνὶ μεγάροις Φυλάκοιο
Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο, κρατερὰ ἄλγεα πάσχων,
Εἵνεκα Νηλῆος κούρης, ἄτης τε βαρείης,
Τῷ οἱ ὅπι φρεσὶ θῆκε θεὰ δασπλῆγα Ἐρινύς·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἤλασε βῆς ἐλαφείας
Ἐς Πύλον ἐκ Φυλάκης, καὶ ἐπίσατο ἔργον ἀεικές,
Ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῳ τε γυναῖκα
Ἠγάγετο πρὸς δώματ'. ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
Ἄργεος ἐς ἱπποβότου· τόθι γάρ νυ οἱ αἴσιμον ἦεν
Ναιέμεναι πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν.
Ἔνθα δ' ἔγημε γυναῖκα, καὶ ὑψόροφον θέτο δῶμα.
Γείνατο δ' Ἀντιφάτῃ καὶ Μάντιον, ὑῒ κραταιώ.
Ἀντιφάτης μὲν ἔπεκτεν Οἰκλῆα μεγάθυμον·

Αὖ-

Quomodo ei rite pollicitus perficeret.
Sic autem ei cogitanti viſum eſt melius eſſe:
Vertebat equos ad navem velocem & littus maris:
Navem autem apud extimam eximebat pulcherrima dona,
Veſtem, aurumque, quæ ei Menelaus dederat.
Et ipſum cohortans verbis volucribus alloquebatur:
Cum feſtinatione nunc aſcende, jubeque omnes ſocios,
Antequam ego domum eam, nunciemque ſeni,
Bene enim ego hoc ſcio in mente & in animo,
Qualis illius animus violentus, non te dimittet,
Sed ipſe vocaturus huc veniet. neque te autumo
Retro iturum vacuum: valde enim iraſcetur tamen.
Sic fatus impulit pulchros crinibus equos
Retro Pyliorum in urbem, velociter autem domum pervenit.
Telemachus autem ſocios incitans hortabatur:
Adornate armamenta, ſocii, in nave nigra:
Ipſique aſcendamus, ut trajiciamus *marino* itinere.
Sic dixit: illi autem eum & audiverunt quam maxime, eique obediverunt,
Et ſtatim ingreſſi ſunt, inque tranſtris ſederunt:
Jamque is hæc deproperabat, & vota faciebat: immolabatque Minervæ
Navem apud extimam. *cum* prope ad eum venit vir
Peregrinus, extorris ex Argo, viro interfecto,
Vates: at genere Melampodis proles erat.
Qui antea quidem quondam habitaverat in Pylo matre ovium,
Dives inter Pylios maxime excellentem domum habitans.
Atque tunc *in* alium populum pervenerat, patriam fugiens,
Neleumque magnanimum, clariſſimum viventium,
Qui ejus opes multas integrum in annum
Tenuit vi: ille autem tamdiu in domo Phylaci
Vinculo in gravi ligatus fuerat *antea*, duros dolores patiens,
Propter Nelei filiam, labemque gravem
Quam ei præcordiis indiderat acceſſu exitialis Erinnys:
Sed is effugit quidem mortem, & abegit boves mugitibus acres
In Pylum ex Phylaca, & ultus eſt factum nefarium,
Divinum Neleum, fratrique uxorem
Duxit domum. ipſe autem aliorum ivit ad populum,
In Argos equis paſcendis aptum: ibi enim ei fatale erat
Habitare multis imperantem Argivis.
Ibi autem duxit uxorem, & altam poſuit domum.
Genuit autem Antiphatem & Mantium, filios fortes.
Antiphates quidem genuit Oicleum magnanimum:

Αὐτὰρ Ὀϊχλείης λαοσσόον Ἀμφιάρηον,
Ὃν Ζεὺς κῆρι φίλει ἠδ' Ἀπόλλων
Πλουτοίῳ φιλότητι· ὃδ' ἵκετο γήραϊ λυγρῷ ἐδὸν,
Ἀλλ' ὅλετ' ἐν Θήβῃσι, γυναίων εἵνεκα δώρων.
Τῷ δ' υἷες ἐγένοντ' Ἀλκμάων Ἀμφίλοχός τε.
Μάντῳ αὖ τέκετο Πολυφείδεά τε Κλεῖτόν τε.
Ἀλλ' ἦτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠὼς,
Κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.
Αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφείδεα μάντιν Ἀπόλλων
Θῆκε βροτῶν ὀχ' ἄριστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάρηος,
Ὅς ῥ' Ὑπερησίλῃδ' ἀπενάσσατο πατρὶ χολωθείς·
Ἔνθ' ὅγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσι.
Τῷ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
Ὅς τότε Τηλεμάχῳ πέλας ἵστατο. τὸ δ' ἐκίχανε
Σπένδοντ' ἀκόμενόν τε θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Ὦ φίλ', ἐπεί σε θύοντα κιχάνω τῶδ' ἐνὶ χώρῳ,
Λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
Σῆς τ' αὐτῆς κεφαλῆς καὶ ἑταίρων οἵ τοι ἕπονται,
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μηδ' ὑποκλίσῃς.
Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμὶ, πατὴρ δέ μοι ὄχθιν Ὀδυσσεύς,
Εἰ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἤδη ἀπέφθιτο λυγρῷ ὀλέθρῳ.
Τοὔνεκα νηῒ ἐτάρους τε λαβὼν καὶ νῆα μέλαιναν,
Ἦλθον πεύσόμενος πατρὸς δηρὸν οἰχομένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής,
Οὕτω τοι κἠγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτὰς
Ἔμφυλον· πολλοὶ γὰρ ἀγάννητοί τε ἔασι τε
Ἀργοῖ ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιοί·
Τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν
Φεύγω· ἐπεὶ νύ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
Ἀλλά με νηὸς ἕφεσαι, ἐπεί σε φυγὼν ἱκέτευσα,
Μή με κατακτείνωσι· διωκέμεναι γὰρ ὀΐω,
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Οὐ μὲν δή σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς ἐίσης·
Ἀλλ' ἕπευ, αὐτὰρ κεῖθι φιλήσεαι οἷά τ' ἔχωμεν.
Ὣς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
Καὶ τόδ' ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
Ἂν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσατο ποντοπόροιο.

Ἐν

At Oicleus populi ſervatorem Amphiaraum,
Quem corde dilexit Jupiterque Ægiochus & Apollo
Omni amore: neque pervenit *ad* ſenectutis limen,
Sed periit in Thebis, muliebrium gratia donorum.
Hujus autem filii fuerunt Alcmaon Amphilochuſque.
Mantius rurſum genuit Polyphidemque Clitumque.
Sed Clitum quidem aureo ſolio conſpicua rapuit Aurora,
Pulchritudinis grātia ejus, ut immortalibus intereſſet.
At magnanimum Polyphidem vatem Apollo
Conſtituit hominum longe optimum, poſtquam mortuus eſt Amphiaraus,
Qui in Hypereſiam migravit patri iratus:
Ubi ille habitans vaticinabatur omnibus mortalibus.
Hujus igitur filius advenit, Theoclymenus autem nomen erat,
Qui tunc Telemachum prope ſtetit: hunc autem invenit
Libantem votaque facientem, velocem apud navem nigram:
Et ipſum compellans verbis volucribus alloquebatur:
O amice, quoniam te ſacrificantem invenio hoc in loco,
Oro per ſacrificia & deum, at deinde *per*
Tuumque ipſius caput & ſocios qui te ſequuntur,
Dic mihi interroganti vera, neque occultes.
Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
Hunc autem Telemachus prudens contra allocutus eſt:
Enimvero tibi ego hoſpes admodum indubitate dicam.
Ex Ithaca genere ſum, pater autem mihi eſt Ulyſſes,
Si quando erat: nunc autem jam interiit triſti morte.
Propterea nunc ſociiſque ſumptis & navi nigra,
Veni interrogaturus de patre diu abſente.
Hunc autem rurſus allocutus eſt Theoclymenus divinus:
Sic tibi & ego ex patria, viro interfecto
Tribule: multi autem fratreſque ſodaleſque
Argos per equipaſcuum, multum autem pollent Achivi:
Horum fugiens mortem & parcam nigram
Exulo: poſtquam mihi fatale eſt inter homines vagari.
Sed me navi impone, poſtquam tibi exul ſupplicavi,
Ne me interficiant: perſequi enim *eos me* puto.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens contra alloquebatur:
Non quidem te volentem pellam ab nave æquabili:
Sed ſequere, at illic amanter tractaberis *talibus* qualia habemus.
Sic locutus *ab* eo accepit æream lanceam,
Et hanc ſuper tabulata extendit navis utrinque vertibilis.
Ipſe quoque navem pontigradam aſcendit,

In

Ἐν φρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· παρ δέ οἱ αὖτῷ
Εἵσε Θεοκλύμενον· τοὶ ᾧ φρυμνήσι' ἐλυσθη.
Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
Ὅπλων ἅπτεσθαι. τοὶ δ' ἐσυμένως ὑπίθοντο.
Ἱστὸ δ' εἰλάπινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
Στῆσαν ἀειράμενοι· κατὰ ᾧ προτόνοισιν ἔδησαν.
Ἔλκον δ' ἱστία λευκὰ ἐϋστρέπτοισι βοεύσι.
Τοῖσιν δ' ἵκμενον ἆρον ἵει γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάχιστα
Νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Δύσετό τ' ἠέλιος, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἣ ᾧ Φερσὶς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς ἄρῃ·
Ἣ ᾧ πὰρ Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί.
Ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ὀπιπροέηκε θοῇσιν,
Ὀρμαίνων ἢ κεν θάνατον φύγοι, ἢ κεν ἁλώῃ.
Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
Δορπείτην· ᾠχοντο δέ σφιν ἐδώρπεον ἄνέρες ἄλλοι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
Τοῖς Ὀδυσεὺς μυθέεσθε, συβώτεω πειρητίζων,
Εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέοι, μένοντά τε κελεύοι
Αὐτοῦ ἐπὶ σταθμῷ, ἢ ὁτρωτὸν πόλινδε·
Κέκλυθι νῦν Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.
Ἠῶθεν φροπὶ ἄστυ λιλαίομαι ἀπονέεσθαι
Πτωχεύσων, ἵνα μή σε κατατρύχω καὶ ἑταίρους.
Ἀλλά μοι εὖ δ' ὑπόθεο, καὶ ἄμ' ἡγεμόνα ἐσθλὸν ὄπασσον,
Ὅς κέ με κεῖσ' ἀγάγῃ· κατὰ ᾧ πόλιν αὐτὸς ἀνάγκῃ
Πλάγξομαι, αἴκέν πις κοτύλῃ καὶ πύρνον ὀρέξῃ.
Καί κ' ἐλθὼν φρὸς δώματ' Ὀδυσῆος θείοιο,
Ἀγγελίην εἴποιμι φερέφρονι Πηνελοπείῃ·
Καί κεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
Εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν, ὀνείατα μυρί' ἔχοντες.
Ἶψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσιν ὅ, τι θέλοιεν.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δ' ᾧ σώθεο, καὶ μάλ' ἄκουσον,
Ἑρμείαο ἔκητι πέλω κτερεϊζόμενος, ὃς ῥά τε πάντων
Ἀνθρώπων ἔργοισι χάρην καὶ κῦδος ὀπάζει.
Δρηστοσύνῃ κε κἂν μοι ἐείσειεν βροτὸς ἀνὴρ,
Πῦρ τ' ἄρ' νηῆσαι, δειά τε ξύλα δμῳὰ πεδάσαι,
Δαιτρεῦσαί τε καὶ οἰνοχοῆσαι καὶ ὀπάσσαι
Οἷά τε τοῖς ἀγαθοῖσι θεράπουσι χέρηες.
Τὸν δ' μέγ' ὀχθήσας προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ὦ μοι ξεῖνε, πῇ τοι ἐνὶ φρεσὶ τῆτο νόημα

Ἔπλε-

In puppi autem poſtea ſedit: apud autem ſeipſum
Sedere fecit Theoclymenum: illi autem funes ſolverunt.
Telemachus autem ſocios incitans juſſit
Arma tangere. hi autem ſtudioſe obediverunt.
Malum autem abiegnum concavam intra baſim
Statuerunt erigentes, funibuſque colligarunt.
Traxeruntque vela alba bene tortis loris.
His autem ſecundum ventum mittebat cæſia Minerva,
Vehementem vi incurſantem per aerem, ut velociſſime
Navis expediret currens maris ſalſam aquam.
Occidit autem ſol, obſcuratæque ſunt omnes viæ.
Illaque Pheras appulit, impulſa Jovis vento:
Et apud Elidem divinam, ubi dominantur Epei.
Hinc autem rurſus inſulis immiſit acutis,
Solicitus an mortem fugeret, an caperetur.
Hi autem contra in caſa Ulyſſes & divinus ſubulcus
Cœnabant: apud autem ipſos cœnabant viri alii.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt,
Interea Ulyſſes ſermonem occepit, ſubulcum tentans,
Si ipſum adhuc ſtudioſe curaret, manereque juberet
Illic in ſtabulo, an hortetur *ut eat* in urbem:
Audi nunc Eumæe, cæterique omnes ſocii,
Mane ad urbem cupio ire
Mendicaturus, ut ne te comedam & ſocios, *i. e. veſtra omnia*.
Sed mihi bene conſule, & ſimul ductorem bonum præbe,
Qui me illuc ducat: per autem urbem ipſe neceſſitate
Vagabor, ſi quis poculum & panem porrigat.
Et profectus ad domos Ulyſſis divini,
Nuncium dicerem prudenti Penelopæ:
Et procis ſuperbis me immiſcerem,
Si mihi prandium dent, dapes plurimas habentes.
Statim bene perficerem inter ipſos quidquid volent.
Etenim tibi dicam, tu autem attende, & me audi,
Mercurii voluntate internuncii, qui omnium
Hominum operibus gratiam & gloriam præbet:
Strenuitate non mihi certarit homo alius,
Ignemque bene cumulando ſiccaque ligna diffindendo,
Coquumque agendo & aſſando & vinum infundendo:
Qualia bonis præſtant deteriores.
Hunc autem valde indignatus alloquebaris Eumæe ſubulce:
Hei mihi hoſpes, cur tibi in præcordiis iſtud conſilium
Fuit?

Ἔπλετο; ἦ σύ γε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι;
Εἰ δὴ μνησύρων ἐθέλεις κατιδωῦαι ὅμιλον,
Τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον ἁρμὸν ἵκει.
Οὔ τοι τοιοίδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων,
Ἀλλὰ νέοι χλαίνας δ' εἱμένοι ἠῦ χιτῶνας,
Αἰεὶ ὦ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα,
Οἳ σφιν ὑποδρώωσιν· εὔξεσοι δὲ τράπεζαι
Σίτου καὶ κρεῶν ἠδ' οἴνου βεβρίθασιν.
Ἀλλὰ μένε. κέ γάρ τις τοι ἀνιᾶται πυρὸς ὀπῆ,
Οὔτ' ἐγὼ, οὔτέ τις ἄλλος ἑταίρων οἵ μοι ἔασιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ἔλθῃσιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱὸς,
Κεῖνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματα ἕσσει,
Πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Αἴθ' ὄφελος Εὔμαιε φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο
Ὡς ἐμοὶ, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλης καὶ οἰζύος αἰνῆς.
Πλαγκτοσυνάων δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν.
Ἀλλ' ἕνεκ', ἀλομένῃς γαστρὸς κακὰ κήδε' ἔχουσιν
Ἀνέρες, οὗ κεν ἵκηται ἄλη καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.
Νῦν δ' ἐπεὶ ἰχθυάας, μεῖναί τε με κεῖνον ἄγωγας,
Εἶπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσῆος θείοιο,
Πατρός θ' ὃν κατέλειπεν ἰὼν ὀπὶ γήραος οὐδῷ,
Εἴπερ ἔπι ζώουσιν ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο,
Ἦ ἤδη τεθνᾶσι, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Λαέρτης μὲν ἔπι ζώει, Διὶ δ' ὄλχεται αἰεὶ
Θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν.
Ἐκπάγλως γὰρ παιδὸς ὀδύρεται οἰχομένοιο,
Κουριδίης τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἣ ἑ μάλιστα
Ἤκαχ' ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὠμῷ γήραϊ θῆκεν.
Ἣ δ' ἀχεϊ ἕ παιδὸς ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
Λάγαλέῳ θλιβάτῳ· ὡς μή τις θάνοι ὅστις ἐμοίγε
Ἐνθάδε ναιετάων φίλος εἴη καὶ φίλα ἕρδοι.
Ὄφρα μὲν ἔν δὴ κείνη ἔλω, ἀχέουσά περ ἔμπης,
Τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μετιλλᾶσαι καὶ ἔρεσθαι,
Οὕνεκά μ' αὐτὴ θρέψεν ἅμα Κτιμένῃ τανυπέπλῳ
Θυγατέρ' ἰφθίμῃ, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παίδων.
Τῇ ὁμῶς ἐτρεφόμην, ὀλίγον δέ τι μ' ἧσσον ἐτίμα.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἤβην πολυήρατον ἱκόμεθ' ἄμφω,
Τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν, καὶ μυρί' ἔλοντο.

Αὐ-

Fuit? tune omnino cupis illic perire?
Si nempe procorum vis ingredi turbam,
Quorum contumelia & violentia ad ferreum cœlum pervenit.
Non tibi tales ſunt miniſtri illorum,
Sed juvenes lænas bene induti & tunicas,
Semper autem nitidi capitibus & pulchris vultibus,
Qui ipſis adminiſtrant: bene politæ autem menſæ
Pane & carnibus & vino oneratæ ſunt.
Sed mane. non enim quiſquam te ægre fert præſentem,
Neque ego, neque quiſquam alius ſociorum qui mihi ſunt.
At poſtquam venerit Ulyſſis dilectus filius,
Ille te lænaque tunicaque veſtibus induet,
Mittetque quo te cor animuſque jubet.
Huic autem reſpondit poſtea multa patiens dius Ulyſſes:
Utinam ſic Eumæe dilectus Jovi patri ſis
Uti mihi, quod me quietum reddidiſti ab errore & ærumna gravi.
Vagatione enim non eſt pejus aliud hominibus.
Sed propter perditum ventrem malas curas habent
Viri, *ſi* quem invadit malum vagandi & labes & dolor.
Nunc autem quoniam detines, manereque me illum *talem* jubes,
Dic age mihi de matre Ulyſſis divini,
Patreque quem reliquit iens in ſenectutis limine,
Si forte adhuc vivunt ſub lumine ſolis,
An jam mortui ſunt, & in Ditis domibus.
Hunc autem rurſus allocutus eſt ſubulcus princeps virorum:
Enimvero ego tibi hoſpes perquam indubitate dicam:
Laertes quidem adhuc vivit, Jovi autem ſupplicat ſemper
Ut anima *ſibi* a membris pereat ſuis in domibus.
Terribiliter enim *propter* filium dolet abſentem
Nuptamque uxorem prudentem, quæ ipſum maxime
Triſtitia affecit pereundo, & in cruda ſenectute poſuit.
Quæ dolore ſui filii periit glorioſi,
Triſti morte: ſic ne moriatur quicunque mihi
Hic habitans amicus ſit & amica faciat.
Nempe quandiu quidem illa erat, dolens licet,
Tamdiu aliquid mihi jucundum erat ſciſcitari & interrogare,
Quoniam me ipſa nutrivit una cum Ctimena ſtolata
Filia eximia, quam poſtremam peperit natorum:
Cum hac ſimul nutritus ſum, paulo autem me minus honorabat.
At poſtquam *ad* pubertatem optatiſſimam venimus ambo,
Hanc quidem poſtea in Samum *nuptum* dederunt, & infinita acceperunt.

Αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖναν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐκείνη
Καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δῦσα,
Ἀγρόνδε προΐαλλε· φίλει δέ με κηρόθι μᾶλλον.
Νῶϊ δ' ἤδη τάτων ὄπιδα δέομαι. ἀλλά μοι αὐτῷ
Ἔργον ἀέξουσιν μάκαρες θεοὶ ὥς ὀπιμίμνω.
Τῶν ἔφαγόν τ' ἔπιόν τε, καὶ ἀνδράσιν ἔδωκα.
Εἶκε δ' ἄρα δεσποίνης ἐμεῖλιχόν ὄξιν ἀκοῦσαι
Οὕτ' ἔπος, ἄτέ τι ἔργον, ἐπεὶ κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ,
Ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὴ δμῶες κατέκτεν
Ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἔκαστα πυθέσθαι·
Καὶ φαγέμεν πιέμεν τε· ἔπεστι δὴ κέρτομα θέσθαι
Ἀγρόνδ', οἷά τε θυμὸν ἀεὶ δμώεσσιν ἰαίνει.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ πόποι, ὡς ἄρα τυτθὸς ἐὼν Εὔμαιε συβῶτα,
Πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοκήων.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Ἦ ἐὺ διεφράθετο πόλις ἀνδρῶν ἀρυάγμα,
Ἦ ἔνι ναιετάασκε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ·
Ἦ σέ γε μοῦνωθέντα πὰρ οἰέσσιν ἢ ὠΐεσσι βοτοῖν
Ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἠδ' ἐπέρασσαν
Τῶδ' ἀνδρὸς πρὸς δῶμαθ', ὁ δ' ἄξιον ὠνον ἔδωκεν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ξεῖνε, ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μετυλλᾷς,
Σιγῇ νῦν ξυνίει καὶ τέρπεο, πῖνέ τε οἶνον
Ἥμενος. αἵδε γὰρ νύκτες ἀθέσφατοι· ἔστι μὲν ὅστε
Καὶ πλέονες τερπομένοισιν ἀκουέμεν. οὐδέ τι σε χρὴ
Πρὶν ὥρη κατακλέχθαι. ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος.
Τῶν δ' ἄλλων εἴ τινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
Εὐδέτω εἰξελθών· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
Δειπνήσας, ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορίῃσιν ἑπέσθω.
Νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένω τε,
Κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λᾳγαλέοισι,
Μνωομένω. μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ
Ὅστις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ καὶ πολλ' ἐπαλήθῃ.
Τοῦτο δέ τοι ἐρέω ὅ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μετυλλᾷς.
Νῆσός τις Συρίη κικλήσκεται, (εἶπας ἀκούεις)
Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο.
Οὔπω τηλιπλῆθὴς λίην τόσον· ἀλλ' ἀγαθὴ μέν,
Εὔβοτος, ἄμηλος, οἰνοπλῆθὴς, πολύπυρος·
Πείνη δ' οὔποτε δῆμον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
Νῆσος ὅτι συγχρὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·

Ἀλλ'

At me lænaque tunicaque veſtibus illa
Pulchris admodum induens, pedibuſque calceos dans,
Ad agrum miſit: diligebat autem me corde magis.
Nunc autem jam his indigeo. imo mihi ipſi
Opus augent beati dii cui incumbo.
Ex his autem comedi bibique, & venerandis *hoſpitibus* dedi.
Ex autem domina haud mite *ullum* licet audire
Neque verbum, neque opus; quoniam malum incidit domui,
Viri inſolentes: valde autem famuli indigent
Coram domina dicere, & ſingula interrogare:
Et comedere bibereque: deinde & aliquid portare
Ad agrum, qualia animum ſemper famulis lætificant.
Hunc autem reſpondens alloquebatur ſapiens Ulyſſes:
Papæ, ſic parvulus Eumæe ſubulce,
Multum jactatus es ſeorſim a tua patria & parentibus.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
An vaſtata eſt urbs virorum lata viis,
In qua habitabat pater & alma mater:
An te ſolum relictum apud oves vel apud boves
Viri inimici navibus acceperunt, & vendiderunt translatum
Hujus viri ad domos, qui dignum pretium dedit.
Hunc autem rurſus alloquebatur ſubulcus princeps virorum.
Hoſpes, quoniam jam hæc me interrogas & inquiris,
Silentio nunc percipe & delectare, bibeque vinum
Sedens. hæ autem noctes magnæ: licet & dormire,
Licet etiam ſe oblectantibus auſcultare. neque te oportet
Ante horam dormire. moleſtia eſt etiam multus ſomnus.
Horum autem aliorum quemcunque cor & animus jubet,
Dormiat egreſſus: ſimul autem *cum* aurora apparente
Pranſus, ſimul ſues heriles ſequatur.
Nos autem in caſa bibenteſque comedenteſque,
Doloribus alter alterius delectemur triſtibus,
Recordantes. inter enim dolores etiam delectatur vir
Qui ſcilicet valde multa paſſus fuerit & vagatus:
Hoc autem tibi dicam quod me interrogas & inquiris.
Inſula quædam Syria vocatur, (ſi forte audiſti)
Ortygiam ſupra, ubi converſiones ſolis *ad obitum*.
Non ingens uſque adeo: ſed bona quidem,
Fertilis boum, fertilis ovium, vino plena, frumento abundans:
Fames autem nunquam populum invadit, neque aliquis alius
Morbus odioſus exiſtit miſeris hominibus:

Sed

Ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κατὰ φῦλ' ἀνθρώπων,
Ἐλθὼν ἀργυρότοξ' Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξυὼ,
Οἷς ἀγλωοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνεν.
Ἔνθα δύω πόλιες, δίχα δὲ φρονέοντα δάσσαι·
Τῇσιν δ' ἀμφοτέρῃσι πατὴρ ἐμὸς ἐμβασίλευε
Κτήσιος Ὀρμενίδης, ὃς πείκελος ἀθανάτοισιν·
Ἔνθα ἦ Φοίνικες ναυσίκλυτοι ἦλυθον ἄνδρες
Τρῶκται, μυρί' ἄγοντες ἀθύρματα νηὶ μελαίνῃ.
Ἔσκε ἦ πατρὸς ἐμοῖο γυνὴ Φοίνισσ' ἐνὶ οἴκῳ
Καλή τε μεγάλη τε, ἧ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα.
Τὴν δ' ἄρα Φοίνικες πολυπαίπαλοι ἠπεδόπαλον·
Πλωσίμῃ τὴς ὦρῶτα μίγη κοίλῃ ὥλῃ νηΐ
Εὐνῇ ἧ φιλότητι· τύ τε φρένας ἠπεροπεύει
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, ἧ εἴ κ' ἀέργος ἔῃσιν.
Εἰρώτα δ' ἥπειτα τίς εἴη ἧ πόθεν ἔλθοι.
Ἦ ἦ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψερεφὲς δῶ.
Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου δ' ἔχομαι γε)·
Κέρη δ' εἰμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο·
Ἀλλά μ' ἀνήρπαξάν Τάφιοι λῃστορες ἄνδρες
Ἀγρόθεν ἐρχομένην· πέρασδε δέ με δῶρ' ἀγαγόντες
Τῇδ' ἀνδρὸς ὦρὸς δώμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.
Τὴν δ' αὖτε ὦροσέειπεν ἀνὴρ ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ.
Ἦ ῥά κε νῶϊ πάλιν αὖτις ἅμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἔποιο,
Ὄφρα ἴδῃς πατρὸς ἧ μητέρα ὑψερεφὲς δῶ,
Αὐτάς τ', ἦ γὰ ἔτ' εἰσὶ, ἧ ἀφνειοὶ καλέονται.
Τὸν δ' αὖτε ὦροσέειπε γυνὴ, ἧ ἀμείβετο μύθῳ,
Εἴη κεν ἧ τῆτ', εἴ μοι ἐθέλοι τέ γε ναῦται
Ὅρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξειν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευεν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὄμοσάν τε τελέσσάν τε τὸν ὅρκον,
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνὴ, ἧ ἀμείβετο μύθῳ,
Σιγᾶτε νῦν· μή τις με ὦροσαυδάτω ἑπέεσσιν
Ἑταίρων ἑτάρων, συμβλήμενος ἢ ὁδὸν ἀΐξας,
Ἢ πὼ ὅτε κρείων· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
Ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' ὀϊόσάμενος κατιδήσῃ
Δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ὄπιφράσεται ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὁδαίων·
Ἀλλ' ὅτέ κεν δὴ νηῦς πλείη βιότοιο γένηται,
Ἀγγελίη μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δώμαθ' ἱκέσθω.
Οἴσω γὰ ἧ χρυσὸν ὅπις κ' ὑποχείριος ἔλθῃ·
Καὶ δέ κεν ἄλλ' ὄπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην.

Πχῦ-

Sed quando ſenuerunt in urbe gentes hominum,
Veniens argentei arcus dominus Apollo cum Diana
Suis illuſtribus ſagittis aggrediens interficit.
Illic duæ urbes, bifariam autem ipſis omnia diviſa ſunt:
His autem ambabus pater meus imperavit
Cteſius Ormenides, ſimilis immortalibus:
Illuc autem Phœnices navibus inclyti venerunt viri
Vafri, infinita agentes ludicra nave nigra,
Erat autem patris mei uxor Phœniſſa in domo
Pulchraque magnaque, & ſplendida opera ſciens.
Hanc autem Phœnices callidi deceperunt:
Cum lavante quidam primum coiit concavam apud navem
Lecto & amore: quæ mentes decipiunt
Fœmineis mulieribus, etiam ſiquà proba ſit.
Interrogarat autem poſtea quæ eſſet & unde venerit.
Hæc autem cito admodum patris indicavit altam domum.
Ex quidem Sidone divite æris glorior eſſe:
Filia autem ſum Arybantis ego abunde divitis:
Sed me rapuerunt Taphii latrones viri
Ex agro venientem: vendideruntque me huc ducentes
Hujus viri ad domos: hic autem dignum pretium dedit.
Hanc autem rurſus allocutus eſt vir qui coiverat clam:
Igitur nunc retro rurſus ſimul nos domum ſequereris,
Ut videas patris & matris altam domum,
Ipſoſque, certe enim adhuc ſunt, & divites vocantur.
Hunc autem rurſus allocuta eſt mulier, & reſpondit verbo:
Erit & hoc, ſi mihi velitis nautæ
Jurejurando fidem dare, me indemnem domum abducturos.
Sic dixit. illi autem omnes juraverunt ſicut juſſit.
At poſtquam juraveruntque finiveruntque jusjurandum,
Illis rurſus collocuta eſt mulier, & reſpondit verbo:
Tacite *agatis* nunc: ne quis me alloquatur verbis
Veſtrorum ſociorum, occurrens aut in via,
Aut forte apud fontem: ne quis ad domum ſeni
Profectus dicat: is autem intelligens liget
Vinculo in difficili, vobiſque moliatur mortem,
Sed habete in mente verbum, & deproperate emptionem viaticorum.
Sed quando jam navis plena victu fuerit,
Nuncius mihi poſtea velociter ad domos veniat.
Portabo enim & aurum quodcunque ſub manus venerit:
Quin & aliud naulum ego volens dederim.

Παῖδα γὸ ἀνδρὸς ἐῆ⊙ ἐνὶ μεγάροις ἀπτύλω;
Κδδαλέον δὴ τοῖον ἀμαξοχόωντα θύραζε,
Τόν κεν ἄγοιμ' ὅτι νηός· ὁ δ' ὑμῖν μυελόν ὄνον
Ἄλφοι, ὅπη περάσητε φρὸς ἀλλοθρόας ἀνθρώπους.
Ἦ μὲν ἄρ' ὡς εἰπὼσ' ἀπέβη φρὸς δώματα καλά·
Οἱ δ' ἐνιαυτῷ ἄπλωτα πῳ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
Εἰν νηῒ γλαφυρῇ βίοτον πολλὼ ἐμπολόωντο.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίλη νηῦς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
Καὶ τότ' ἄρ' ἄγγελον ἦκλω, ὃς ἀγγείλειε γυναικὶ,
Ἦλυθ' ἀνὴρ πολυΐδεις ἐμὲ φρὸς δώματα πατρὸς,
Χρύσεον ὅρμεν ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο·
Τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμωαὶ κ᾽ πότνια μήτηρ
Χείρεσιν ἀμφαρόωντο, κ᾽ ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶντο,
Ὧνον ὑπιχόμεναι· ὁ δ᾽ ᾧ τῇ κατέιδσε σιωπῇ.
Ἦτοι ὁ κλωιδόσος κοίλῳ ὅτι νῆα βεβήκει.
Ἦδ' ἐμὲ χειρὸς ἑλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε.
Εὗρε δ' ἐνὶ φροδόμῳ ἡμένω δέπας ἠῦ τραπέζας
Ἀνδρῶν δαιτυμόνων, οἱ μὰ πατέρ' ἀμφεπένοντο.
Οἱ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον φρόμολον, δήμοιό τε φῆμιν.
Ἦδ' αἶψα τεί' ἄλεισα κατακρύψασ' ὑπὸ κόλπῳ
Ἔκφερον· αὐτὰρ ἐγὼν ἑπόμιλω ἀεσιφροσιώησι.
Δύσετό τ' ἠέλι⊙, σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
Ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸ ἦλθομεν ὦκα κιόντες,
Ἔνθ' ἄρα Φοινίκων ἰῦ ἀνδρῶν ὠκύαλ⊙ νηῦς.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
Νῶ ἀναβασάμενοι· ὅτι ᾧ Ζεὺς ἄρον ἴαλλεν.
Ἑξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε κ᾽ ἦμαρ·
Ἀλλ' ὅτ' ἄρ ἕβδομον ἦμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
Τῶ μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα·
Ἄντλῳ δ' ἐνδόπησε πεσοῦσ' ὡς εἰναλίη κήξ·
Καὶ τῶ μὲν φώκῃσι κ᾽ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
Ἔκβαλεν· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμιλω, ἀκαχήμεν⊙ ἦτορ.
Τὰς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε κ᾽ ὕδωρ·
Ἔνθά με Λαέρτης φρίατο κτεάτεσσιν ἑοῖσιν.
Οὕτω τῶδέ τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.
Τὸν δ' αὖ Ἀθηγενὴς Ὀδυσεὺς ἠμείβετο μύθῳ,
Εὖμαι', ἦ μάλα δή μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ἔεινας,
Ταῦτα ἕκασα λέγων ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
Ἀλλ' ἤτοι σοὶ μὲν φῶϛ κ᾽ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκε
Ζεύς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
Ἠπίῳ, ὃς δή τοι πῳέχει βρῶσίν τε πόσιν τε

490 Εἰν-

Filium enim viri mei in domibus nutrio,
Petulantem nempe ſic temere ſimul curſitantem foras,
Hunc ducam in navi: hic vobis copioſum lucrum
Inveniet, ubicunque vendideritis translatum ad diverſilingues homines.
Hæc quidem ſic fata abivit ad domos pulchras:
Illi autem per anum totum apud nos manentes
In navem cavam facultates multas emebant.
Sed quando jam cava navis gravata erat illis ad redeundum,
Tunc nuncium miſerunt, qui nunciaret mulieri,
Venit vir multiſcius mei ad domos patris,
Aureum monile habens, quod electro continebatur:
Illud igitur in domo famulæ & honeſta mater
Manibus tractabant, & oculis ſpectabant:
Precium pollicitæ: ille autem huic innuebat tacite.
Atque ubi innuerat cavam in navem ibat.
Hæc autem me manu prehendens domibus educebat foras.
Invenit autem in veſtibulo & poculum & menſas
Virorum convivarum, qui circa meum patrem verſabantur.
Illi quidem in conſeſſum proceſſerant, populique confabulationem.
Hæc autem ſtatim tria pocula abſcondens ſub ſinu
Efferebat: at ego ſequebar dementia *mea*.
Occiditque ſol, & inumbrabantur omnes viæ.
Nos autem in portum inclytum venimus celeriter euntes,
Ubi Phœnicum erat virorum velox in mari navis.
Hi quidem poſtea aſcendentes navigabant humidas vias,
Nobis impoſitis: Jupiter autem ventum immiſit.
Sex diebus quidem ſimul navigavimus nocte & die:
Sed quando ſeptimum diem Jupiter fecit Saturnius,
Ipſam quidem poſtea mulierem jaculata eſt Diana ſagittis gaudens:
Sentinæ autem inſonuit illapſa ſicut marina fulica:
Et hanc quidem phocis & piſcibus eſcam futuram
Ejecerunt: at ego relictus ſum mœſtus corde.
Hos autem Ithacæ admovit portans ventuſque & aqua:
Ubi me Laertes emit poſſeſſionibus ſuis.
Sic hanc terram ego vidi oculis.
Huic autem rurſus divinus Ulyſſes reſpondit verbo:
Eumæe, certe valde jam mihi in præcordiis animum moviſti,
Iſta ſingula dicens quantos ſcilicet paſſus ſis dolores animo.
Sed certe tibi quidem apud etiam malum bonum poſuit
Jupiter, quoniam *ad* viri domos perveniſti multa perpeſſus
Humani, qui nempe tibi præbet cibumque potumque

Ἐνδυκέως· ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον. αὐτὰρ ἔγωγε
Πολλὰ βροτῶν ὀπὶ ἄσε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἱκάνω.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Κὰδ δ' ἄρα θέτλιον δ' ἄ πολὺν ὄπι ἦλθεν, ἀλλὰ μίνυνθα·
Αἶψα γὰ ἠὼς ἦλθεν ἐύθρονος. οἱ δ' ἐπὶ χέρσῳ
Τηλεμάχῳ ἔπαροι λύον ἱσία· κὰδ δ' ἔλον ἱστὸν
Καρπαλίμως, τὼ δ' εἰς ὅρμον φορέρυτον ἐρετμοῖς·
Ἐκ δ' ἀνὰς ἔβαλον, κατὰ ᾧ πρυμνήσι' ἔδησαν.
Ἐκ ᾗ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ὀπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἴθοπα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
Τοῖσι ᾗ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχετο μύθων,
Τμεῖς μὲν νῦν ἄσυδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγρόνδ' ἐπελάσσομαι ἠῆ βοτῆρας.
Ἐσπέριος δ' εἰς ἄστυ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι·
Ἠῶθεν δέ κεν ὔμμιν ὁδοιπόρον ὄψοφόρον τε,
Δαῖτ' ἀγαθὴν κρειῶν τε καὶ οἴνου ἡδυπότοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής,
Πῆ δὴ ἐγὼ φίλε τέκνον ἴω; τεῦ δώματ' ἵκωμαι
Ἀνδρῶν οἳ κρείουσι Ἰθάκης καταικοιρανέουσιν;
Ἦ ἴδυς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἄλλως μέν σ' ἄν ἐγωγε καὶ ἡμέτερόν δε κελοίμην
Ἔρχεσθ'. ἠ γάρ τοι ξεινίων πρόσθεν· ἀλλά σοι αὐτῷ
Χείρων, ἐπεί τοι ἐγὼν μὲν ἀπέσομαι, ἠδέ σε μήτηρ
Ὄψεται. ἠ μὲν γάρ τ' θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
Φαίνεται, ἀλλ' ἄπο τῷ ὑπαιθρίῳ ἱστὸν ὑφαίνει.
Ἀλλά τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι ὃν κεν ἵκηαι,
Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαίφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
Τὸν νῦν ἴσα θεῷ Ἰθακήσιοι εἰσορόωσι.
Καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιστα
Μητέρ' ἐμὴν γαμέειν, καὶ Ὀδυσῆος γέρας ἔξειν.
Ἀλλά τέ γε Ζεὺς οἶδεν ὀλύμπιος αἰθέρι ναίων,
Εἰ καί σφιν πρὸ γάμοιο τελευτήσει κακὸν ἦμαρ.
Ὣς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπταθο δεξιὸς ὄρνις,
Κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν ᾗ πόδεσσι
Τίλλας πέλειαν ἔχων, κατὰ ᾗ πτερὰ χεῦεν ἔραζε
Μεσσηγὺς νηός τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.
Τὸν δ' Θεοκλύμενος ἐπαίρων ἀπονέσφι καλέσσας,
Ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
Τηλέμαχ', ἤτοι ἄνδα θεὸς ἐπέπταθο δεξιὸς ὄρνις.

Ἔγνων

Decenter: vivis autem bonam vitam. at ego
Multas hominum per urbes poſtquam erravi huc venio.
Sic hi quidem talia inter ſeſe loquebantur:
Dormierunt autem non multum tempus, ſed paululum:
Statim enim Aurora venit pulchro throno conſpicua. at in terra
Telemachi ſocii ſolvebant vela: demebantque malum
Rapide, ipſamque navem in portum protrahebant remis.
Ejiciebantque anchoras, funes autem ligabant.
Egrediebanturque & ipſi in littus maris,
Cœnamque parabant, miſcebantque ardens vinum.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerant,
His Telemachus prudens occepit ſermones:
Vos quidem nunc ad urbem impellite navem nigram:
At ego ad agrum ibo & ad paſtores.
Veſpertinus autem viſis meis operibus diſcedam:
Mane autem vobis itinericum apponam,
Convivium bonum carniumque & vini dulcis potatu.
Hunc autem contra alloquebatur Theoclymenus divinus:
Quo enim ego dilecte fili ibo? cujus domos adibo
Virorum qui aſperæ Ithacæ dominantur?
An recta ad tuam matrem eam & tuam domum?
Hunc autem Telemachus prudens contra alloquebatur:
Alioquin quidem te ego & noſtram juberem *in domum*
Ire. haud enim tibi hoſpitalium donorum deſiderium *eſſet*: ſed tibi ipſi
Pejus *foret*, quoniam tibi ego quidem abero, neque te mater
Videbit. non enim frequenter procis in domo
Apparet, ſed ſeorſim ab his in ſuperiore ædium parte telam texit.
Sed tibi alium virum indicabo ad quem eas,
Eurymachum, Polybi prudentis inclytum filium,
Quem nunc inſtar Dei Ithacenſes ſuſpiciunt.
Etenim longe optimus vir eſt, cupitque maxime
Matrem meam ducere uxorem, & Ulyſſis honorem habere.
Sed hæc Jupiter ſcit olympius in æthere habitans,
An & ipſis ante nuptias perficiet malum diem.
Sic ei locuto volavit dextera avis,
Accipiter, Apollinis velox nuncius: in autem pedibus
Vellebat columbam tenens, deorſumque pennas fundebat ad terram
In medio naviſque & ipſius Telemachi.
Hunc autem Theoclymenus ſeorſum a ſociis vocans,
Manu prehendit, verbumque dixit, ac compellavit:
Telemache, non ſine Deo volavit dextera avis.

Ε'γνων γάρ μιν ἐς ὄντα ἰδὼν οἰωνὸν ἐόντα.
Τ'μετέρῳ δ' οὐκ ἔστι γενὰς βασιλάτερον ἄλλο
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεί.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Αἶ γὰ τῶτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον ἔῃ.
Τῷ κε τύχα γνοίης φιλότητί τε πολλά τε δῶρα
Ἐξ ἐμέο, ὡς ἄν τις σε σαωτόμενος μακαρίζοι.
Ἦ, καὶ Πείραιον προσεφώνεε πιστὸν ἑταῖρον,
Πείραιε Κλυτίδη, σὺ δέ μοι τά περ ἄλλα μάλιστα
Πείθῃ ἑμῶν ἑτάρων, οἵ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἕποντο
Καὶ νῦν μοι τὸ ξεῖνον ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν,
Ἐνδυκέως φίλεειν καὶ πέμπειν, εἰσόκεν ἔλθω.
Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ηὔδα,
Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολὺν χρόνον ἐνθάδε μίμνοις·
Τοὐδὲ δ' ἐγὼ κομιῶ, ξενίων δέ οἱ ἄσσα ποθὴ ἔσται.
Ὣς εἰπὼν, ὀπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους
Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.
Οἱ δ' αἶψ' ἐσβαινον, καὶ ὀπὶ κληῖσι κάθιζον.
Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ,
Νὴς δ' ἀπὸ ἰκριόφιν. τοὶ δ' πρυμνήσι' ἔλυσαν.
Οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὡς ἐκέλευσεν
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Τὸν δ' ὦκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν
Ἔνθά οἱ ἥσθιε υἷες μάλα μυρίαι, ἦσαν συβώτης
Ἐθλὸς ἐὼν σηίωσιν, ἀνάκτεσσιν ἥπια εἰδώς.

Ο'ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο'ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Π.
Ρ'ΑΨΩΔΙΑΣ

Υ'πόθεσις.

Ε'λθόντος εἰς τὰς ἀγρὰς Τηλεμάχου, πέμπεται Εὔμαιος εἰς τὴν πόλιν, ὀφείλων ἐπαγγεῖλαι τῇ δεσπότῃ τὴν παρουσίαν. γίνεται δὲ ἐν τοῖς ἑξῆς Ο'δυσσέως πρὸς τὸν ἀναγνωρισμὸς κατὰ βάλησιν Α'θηνᾶς, καὶ τῷ ὅτι τὴν ἐνέδρην Τηλεμάχου τεταγμένων ὅτι τὴν πόλιν ὑποστροφή.

Πῖ δ' ἄρα Τηλέμαχος ἀναγωγείζει πατέρα ὃν.

Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ο'δυσεὺς καὶ θεῖος ὑφορβὸς
Ἐντυόντο ἄριστον ἅμ' ἠοῖ, κηαμένω πῦρ,

Ἔκ-

Cognovi enim eam contra intuitus auguralem esse.
Vestro autem non est genere dominantius aliud
In populo Ithacæ, sed vos potentes semper.
Hunc autem statim Telemachus prudens contra alloquebatur:
Utinam quidem hoc hospes verbum perficiatur.
Utique cito cognosceres amicitiamque multaque dona
A me, adeo ut aliquis te occurrens beatum diceret.
Dixit, & Piræum allocutus est fidum socium:
Piræe Clytide, tu enim mihi in aliis etiam *rebus* maxime
Obsequeris meorum sociorum qui me in Pylum secuti sunt:
Et nunc mihi hunc hospitem ducens in domibus tuis,
Studiose ama & honora, donec veniam.
Hunc autem rursus Piræus lancea inclyt. contra alloquebatur:
Telemache, si quidem tu multo tempore hic maneas:
Hunc tamen curabo, hospitaliumque munerum ei desiderium haud erit.
Sic loquutus navem conscendit, jussitque socios
Ipsosque ascendere, atque funes solvere.
Hi autem statim ascendebant, & in sedibus sedebant.
Telemachus autem sub pedibus ligavit pulchra calceamenta,
Sumpsitque fortem lanceam acuminatam acuto ære,
Navis a tabulatis. illi autem funes solverunt.
Surſumque adigentes *navem* navigabant in urbem, sicut jusserat
Telemachus dilectus filius Ulyssis divini.
Ipsum autem celeriter progredientem pedes ferebant, donec venit in cortem
Ubi ei erant sues perquam multæ, apud quas subulcus
Bonus commorabatur, heris bene cupiens.

ODYSSEÆ HOMERI XVI. LIBRI

Argumentum.

Post adventum Telemachi in agrum, Eumæus in urbem mittitur, qui debebat nunciare præsentiam heri sui. Fit autem deinceps Ulyssis apud filium agnitio secundum voluntatem Minervæ, & ad insidias Telemachi ordinatorum in urbem reversio.

II. Telemachus agnoscit patrem suum.

IN casa autem Ulysses & divinus subulcus
Parabant prandium simul cum aurora, incendentes ignem,

Ἐκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγχομένοισι σύεσσι.
Τηλέμαχον δ' ἐφέσαινον ἀγακόμωροι ὑακόμωροι,
Οὐδ' ὕλαον προσιόντα. νόησε δ' ἄρα Ὀδυσσεὺς
Σαίνοντάς τε κύνας, ἀμφί τε κτύπος ἦλθε ποδοῖιν
Αὐτὰρ δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Εὔμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ὀψὲ δ' ἑταῖρος,
Ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος. ἐπεὶ κύνες οὐκ ὑλάουσιν,
Ἀλλὰ φρισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.
Οὔπω πᾶν εἴρητο ἔπος ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
Ἔστη ἐνὶ προθύροισι. τυφὼν δ' ἀνόρουσε συβώτης·
Ἔκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονεῖτο
Κιρνὰς αἴθοπα οἶνον. ὁ δ' ἀντίος ἦλυθ' ἄνακτος·
Κύσσε δέ μιν κεφαλήν τε καὶ ἀμφω φάεα καλὰ,
Χεῖράς τ' ἀμφοτέρας. θαλερὸν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
Ὡς δ' ὅτε πατὴρ ὃν παῖδα φιλοφρονέων ἀγαπάζει
Ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
Μοῦνον τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·
Ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὑφορβὸς
Πάντα κύσεν περιφύς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα.
Καί ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἦλθες Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐ σέ τ' ἔγωγε
Ὄψεσθαι ἐφάμην ἐπεὶ ᾤχεο νῆι Πύλονδε·
Ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε φίλον τέκος, ὄφρά σε θυμῷ
Τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
Οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ ἀγρὸν ἐπέρχεαι οὐδὲ νομῆας,
Ἀλλ' ὀπιδυμάδεις. ὡς δὴ νύ τοι ἄνδρε θυμῷ,
Ἀνδρῶν μνησίφρων προσορᾶν ἀίδηλον ἴμιλον.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἔστεται ἔτως ἄττα· σέθεν δ' ἕνεκ' ἐνθάδ' ἱκάνω,
Ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
Εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἦέ τις ἤδη
Ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν· Ὀδυσσῆος δέ κε λέχη,
Χήτεϊ εὐδαίων κακὰ δ' ἀράχνια κῆται ἔχυτα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ὀϊζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
Φθίνυσι νύκτες τε καὶ ἤματα δακρυχεούσῃ.
Ὡς ἄρα φωνήσας, οἱ δέξατο χάλκεον ἔγχος.
Αὐτὰρ ὅγ' εἴσω ἴεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
Τῷ δ' ἔδρης ὀπόντι πατὴρ ὑπέθηκεν Ὀδυσσεύς.
Τηλέμαχος δ' ἑτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε,

Ἦ α'

Emiſeruntque paſtores cum congregatis ſuibus.
Circa Telemachum autem adulabantur canes latratores,
Neque allatrabant advenientem. intellexit autem dius Ulyſſes
Adulantes canes, circumque ſonus venit pedum.
Statim autem Eumæum verbis velocibus allocutus eſt:
Eumæe, certe omnino aliquis tibi veniet huc ſocius,
Vel etiam notus alius, quoniam canes non latrant,
Sed adulantur: pedum autem ſubtus ſonum audio.
Nondum totum dictum erat verbum, cum ejus dilectus filius
Stetit in veſtibulis. ſtupefactus autem proſiliit ſubulcus:
Eque ejus manibus ceciderunt vaſa, quibus laborabat
Miſcens nigrum vinum. iſque obviam ibat hero:
Oſculatuſque eſt ipſius caputque & ambo lumina pulchra,
Manuſque ambas. tenera autem ei excidit lachryma.
Utque pater ſuum filium amanter excipit
Venientem ex longinqua terra decimo anno,
Solum unicum in ſenectute genitum, ob quem dolores multos
paſſus eſt:
Sic tunc Telemachum divinum dius ſubulcus
Totum oſculatus eſt, amplectens tanquam ex morte elapſum.
Et flens verbis velocibus alloquebatur:
Veniſti Telemache, dulce lumen. neque te ego
Me viſurum autumabam poſtquam iveras navi ad Pylum:
Sed age nunc ingredere dilecte fili, ut te animo
Delecter inſpiciens recens aliunde domum reverſum.
Non enim frequenter in agrum venis neque ad paſtores,
Sed apud populum manes. ſic enim placuit animo,
Virorum procorum adſpicere pernicioſam turbam.
Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
Erit ſic frater ſenex. tui enim cauſa huc venio,
Ut te videam oculis, & ſermonem *tuum* audiam,
An mihi adhuc in domibus mater manet, aut aliquis jam
Virorum alius *eam* duxit uxorem: Ulyſſis autem forte torus,
Ob vacuitatem cubationis turpes araneas jacet habens.
Hunc autem rurſus alloquebatur ſubulcus princeps viro-
rum:
Et quidem omnino illa manet patienti animo
Tuis in ædibus: ærumnoſæ autem ei ſemper
Pereunt noctesque & dies lacrymas fundenti.
Sic utique vociferans, ejus ſuſcepit æream lanceam:
At hic introivit, & tranſivit lapideum limen.
Huic autem ſedem adeunti pater ceſſit Ulyſſes.
Telemachus autem altrinſecus prohibebat compellabatque:

Sede

Ηὖσ' ὦ ξεῖν' · ἡμεῖς ϑ᾽ ἁλοϑι δήομεν ἔδρῃσι
Στυϕελῷ ἐν ἡμετέρῳ · πάρα δ' ἀνὴρ ὃς κατυϕήσει.
Ὣς φάϑ'. ὁ δ' αὖϑις ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τῷ δ᾽ συβώτης
Χεῖεν ὑπο χλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὕπερϑεν,
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσῆϊ φίλῳ υἱός.
Τοῖσιν δ᾽ κρειῶν πίνακας παρέϑηκε συβώτης
Ὀπαλέων, ἃ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες·
Σῖτον δ' ἐσυμένως πυρεδώεεν ἐν κανέοισιν,
Ἐν δ' ἄρα κισυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον.
Αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν Ὀδυσσῆϊ ϑείοιο.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαϑ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβὸν,
Ἄττα, πόϑεν τοι ξεῖνος ὅδ' ἵκετο; πῶς δέ ἑ ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰϑάκην; τίνες ἔμμεναι ἀχετόωντο;
Οὐ μὲν γάρ πη ἐ πεζὸν ὀίομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληϑέα πάντ' ἀγορεύσω.
Ἐξ μὲν Κρητάων γένος ἀχέται ἀρειάων·
Φησὶ δ᾽ πολλὰ βροτοῖσι διὰ ἄστεα δινηϑῆναι
Πλαζόμενον· ὡς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τά γε δαίμων.
Νῦν δ' αὖ Θεσπρωτοῖσι ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδρὰς
Ἦλυϑ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν. ἐγὼ δέ σοι ἐγγυαλίξω·
Ἔρχον ὅπως ἐϑέλεις. ἱκέτης δέ τοι ἄχεται ἐκεῖνος.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Εὔμαι', ἦ μάλα τῆτο ἔπος ϑυμαλγὲς ἔειπες,
Πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ;
Αὐτὸς μὲν νέος εἰμί, καὶ ὔπω χερσὶ πέποιϑα
Ἀνδρ' ἀπαμυνάσϑαι, ὅτέ τις πρότερος χαλεπήνῃ·
Μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα ϑυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
Ἢ αὖτε πρὸ ἐμοί τε μένῃ, καὶ δῶμα κομίζῃ,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δημόν τε φάτιν,
Ἢ ἤδη ἅμ' ἕπεται Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρῃσιν.
Ἀλλ' ἤτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
Εἵσω μιν χλαίνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
Δώσω δ᾽ ξίφος ἀμφήκες καὶ ποσσὶ πέδιλα,
Πέμψω δ' ὅππη μιν καρδίη ϑυμός τε κελεύει.
Εἰ δ' ἐϑέλεις αὐ, κόμιζον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
Εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἄπαστα,
Ἔδμεναι, ὡς ἄν μή σε καταπρύχῃ καὶ ἑταίρους.

Κεῖ-

Sede o hoſpes: nos autem & alibi inveniemus ſedem
Tugurio in noſtro: adeſtque vir qui deponet.
Sic dixit. ille autem rurſus ivit feſſum. huic autem ſubulcus
Subſtravit viridia virgulta & pellem deſuper,
Illic ſedit poſtea Ulyſſis dilectus filius.
His autem carnium ſcutellas apponebat ſubulcus
Aſſarum, quas ſcilicet priori *die* reliquerant edentes:
Panem autem feſtinanter accumulabat in caniſtris,
Inque poculo miſcebat dulce vinum.
Ipſe autem e regione ſedit Ulyſſis divini.
Atque illi in dapes paratas appoſitas manus mittebant.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerant,
Tunc ſcilicet Telemachus alloquebatur divinum ſubulcum:
Frater ſenex, unde tibi hoſpes hic venit? quomodo autem ipſum nautæ
Duxerunt in Ithacam? quinam ſe eſſe gloriabantur?
Non enim ipſum pedeſtrem puto huc veniſſe.
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Equidem tibi fili vera omnia dicam.
Ex Creta quidem genus ſuum prædicat ſpatioſa:
Dicit autem *ſe* multas in hominum urbes divertiſſe
Errabundum. ſic enim ei deſtinavit iſta deus.
Nunc autem contra Theſprotorum virorum ex nave elapſus.
Venit meum ad ſtabulum. ego autem tibi in manus *eum* dabo:
Fac quomodo vis. ſupplicem autem tibi ſe profitetur eſſe.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens allocutus eſt:
Eumæe, certe nimis hoc verbum animo *meo* grave dixiſti,
Quomodo enim jam hoſpitem ego ſuſcipiam domi?
Ipſe quidem juvenis ſum, & nondum manibus auſim
Virum tueri, quando quis prior laceſſat:
Matri autem meæ bifariam animus in præcordiis cogitat,
An illic apud me maneat, & domum curet,
Torum verens mariti populique famam,
An jam una ſequatur Achivorum *eum* quicunque optimus
Procatur in domibus vir & plurima dat.
Sed equidem hoſpitem, quoniam tuam venit *in* domum,
Induam ipſum lænaque tunicaque veſtibus pulchris:
Et dabo enſem ancipitem & pedibus calceamenta,
Mittamque quo ipſum cor animuſque jubet.
Si autem vis tu, curato in ſtabulis detinens:
Veſtes autem huc ego mittam & cibum omnem
Ad edendum, ne te comedat & ſocios, *i. e. veſtra omnia.*

Illuc

Κεῖσε δ' ἂν ἔ μιν ἔγωγε μετὰ μνησῆρας ἑῶμι
Ἔρχεσθαι· λίλιω γὰρ ἀτύσθαλον ὕβριν ἔχουσι,
Μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἀχνύμενος ἔσσεται αἰνόν·
Πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
Ἄνδρα καὶ ἴφθιμον· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλ', ἐπεὶ θυμῷ μοι κὴδεμέναι θέμις ἔστιν,
Ἠμὲν μάλα μὲν κατατήκετ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
Οἷα φατὲ μνησῆρας ἀτύσθαλα μηχανάασθαι
Ἐν μεγάροις ἄκοντι σέθεν τοιάδε ἐόντος.
Εἰπέ μοι ἦὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέ γε λαοὶ
Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ὅτι στυγέουσι θεοὶ περ;
Ἦ τι κασιγνήτοις ὀπιμέμφεαι· οἵ τέ περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
Αἴ γὰρ ἐγὼν ὅτω νέος εἴην τῷδ' ἐνὶ θυμῷ,
Ἦ πάις ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦὲ καὶ αὐτὸς
Ἔλθοι ἀλητεύων. (ἔπι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα)
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλοτρίοφως,
Εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
Ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Εἰ δ' αὖ με πληθύι δαμασσάτο μοῦνον ἐόντα,
Βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
Τεθνάμεν, ἢ τιδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁράασθαι,
Ξείνους τε συφορβιζομένους, δμωάς τε γυναῖκας
Ῥυσάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά·
Καὶ οἶνον μαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας
Μᾶψ αὔτως ἀτέλεστον, ἀνιωύσω ὅτι ἔργῳ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ξεῖνε μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Οὔτέ τι μοι πάις δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
Οὔτε κασιγνήτοις ὀπιμέμφομαι, οἵ τε περ ἀνὴρ
Μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
Ὧδε γὰρ ἡμετέρῳ γενεὴ μέμονε Κρονίων·
Μοῦνον Λαέρτῃ Ἀρκεισίου υἱὸν ἔπικτε,
Μοῦνον δ' αὖ Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μοῦνον ἔμ' ὃν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο.
Τῶν νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἰσ' ἐνὶ οἴκῳ.
Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ὑπέρτατοι ἔνδοθι ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Ἠδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατὰ κοιρανέουσιν,
Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δ' οἶκον.

Η'

Illuc autem haud ipſum ego ad procos ſivero
Ire: nimis enim ſceleratam contumeliam habent,
Ne ipſum convitiis proſcindant, mihi autem dolor erit gravis.
Efficere autem difficile eſt aliquid inter plures
Virum etiam fortem: quoniam multo potentiores ſunt.
Illum contra alloquebatur multum tolerans divinus Ulyſſes:
O amice, quoniam mihi etiam alternis dicere fas eſt,
Certe valde meum corroditur audientis dilectum cor,
Qualia dicitis procos injuſta machinari
In ædibus, ingratiis tuis, cum talis tantuſque ſis.
Dic mihi an voluntarius domaris, an te homines
Oderunt per populum, ſequentes Dei vocem:
An fratres accuſas: quibus vir
Pugnantibus confidit, & ſi magna contentio moveatur.
Utinam enim ego ſic juveni eſſem hoc in animo,
Vel filius ex Ulyſſe inculpato, vel etiam ipſe
Veniat errabundus: (adhuc enim etiam ſpei copia eſt)
Statim poſtea meum caput præcidat alienus vir,
Ni ego illis malum omnibus fiam,
Veniens in domum Laertiadæ Ulyſſis.
Contra autem ſi me multitudine domarent ſolum,
Mallem in meis interfectus ædibus
Mori, quam hæc ſemper indigna opera videre,
Hoſpiteſque vexatos, famulaſque mulieres
Illos violantes indigne in domibus pulchris:
Et vinum exhauſtum, & cibum comedentes
Temere ſic nequicquam, ſine ullo operis profectu.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Enimvero ego tibi hoſpes perquam indubitate dicam:
Neque mihi omnis populus infenſus iraſcitur,
Neque fratres accuſo, quibus vir
Pugnantibus confidit, etimſi magna contentio moveatur.
Ita enim noſtrum genus ſolitarium fecit Jupiter:
Solum Laertem Arceſius filium genuit,
Solum autem rurſus Ulyſſem pater genuit: at Ulyſſes
Solum me in ædibus generatum liquit, neque fruitus eſt.
Quorum nunc inimici nimis multi ſunt in domo.
Quotquot enim inſulis dominantur optimi,
Dulichioque Samæque, & ſylvoſæ Zacyntho,
Aut quicunque aſperam Ithacam regunt imperio,
Tot matrem meam petunt, conſumuntque domum.

Η δ' ὅτ' ἀρνῆται συγερὸν γάμον, ὅτε τελὸτιὼ
Ποιῆσαι δωώται. τοὶ ϑ φθινύθουσιν ἔδοντες
Οἶκον ἐμόν· τύχα δή με ἀμφαράσσωσι καὶ αὐτόν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ταῦτα ϑεῶν ἐν γούνασι κεῖται.
Ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο ϑᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
Εἰφ' ὅτι οἱ σῶς εἰμι, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω· σὺ ϑ δ' ὦρο νέεσθαι,
Οἵη ἀπαγγείλαις· τῷ δ' ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
Πύϑεσθω. πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέουτι κελεύεις.
Ἀλλ' ἄγε μοι πόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἰ καὶ Λαέρτῃ αὐτιὼ ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
Δυσμόρῳ· ὃς τείως μὲν Ὀδυσῆος μέγ' ἀχεύων,
Ἔργά τ' ἐποπτεύεσκε, μετὰ δμώων τ' ἰνὶ οἴκῳ
Πίνε καὶ ἤσθ' ὅτε ϑυμὸς ἐνὶ στήϑεσσιν ἀνώγοι·
Αὐτὰρ νῦν ἐξ οὗ σύ γε ὤχεο νηὶ Πύλονδε,
Οὔπω μιν φασὶν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὖτως,
Οὐδ' ὅτι ἔργα ἰδεῖν, ἀλλὰ σοναχῇ τε γόῳ τε
Ἧσαι ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστέον ἠρώς.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν, ἀχνύμενόν περ.
Εἰ γάρ πως εἴη αὐτίχρετα πάντα βροτοῖσι,
Πρῶτόν κεν τὸ πατρὸς ἑλοίμεϑα νόστιμον ἦμαρ.
Ἀλλά σύ γ' ἀγγείλας ὀπίσω χίε, μηδ' κατ' ἀγρὸς
Πλάζεσθαι μετ' ἐκεῖνον. ἀτὰρ φρὸς μητέρα εἰπεῖν,
Ἀμφίπολον ταμίλω ὀτρυνέμεν ὀτπτάχιστα
Κούβδλω· κείνη γάρ κεν ἀπαγγείλειε γέροντι.
Ἦ ῥά, καὶ ὦρσε συφορβόν. ὁ δ' εἵλετο χερσὶ πέδιλα·
Δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν. οὐδ' ἄρ' Ἀθηλὼ
Λῆϑεν ἀπὸ σαθμοῖο κιὼν Εὔμαιος ὑφορβός·
Ἀλλ' ἦγε χεδόν ἦλϑε, δέμας δ' ἴκτο γυναικὶ
Καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ.
Στῆ ϑ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆι φίλωεῖσα.
Οὐδ' ἄρα Τηλέμαχον ἴδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν·
(Οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς)
Ἀλλ' Ὀδυσεύς τε κύνες τε ἴδον· καί ῥ' οὐκ ὑλάοντο,
Κυζήϑμῳ δ' ἐτέρωσε διὰ σαθμοῖο φόβηϑεν.
Ἦ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε ϑ δῖος Ὀδυσεύς·
Ἐκ δ' ἦλϑεν μεγάροιο πυρὲκ μέγα τεῖχος αὐλῆς·
Στῆ ϑ πάροιθ' αὐτ· ἦ ϑ προσέειπεν Ἀθηνή,

Δίο-

Illa autem neque abnegat odioſas nuptias, neque finem
Facere poteſt. hi autem corrumpunt comedentes
Domum meam: citoque perdent & me ipſum.
Sed ea quidem deorum in genibus jacent.
Frater ſenex, tu vero vade cito, prudenti Penelopæ
Dic quod ei ſalvus ſum, & ex Pylo veni.
At ego hic manebo: tu autem huc redi,
Soli nunciato: aliorum autem nullus Achivorum
Audiat. multi enim mihi mala machinantur.
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Cognoſco, ſapio: hæc jam intelligentem jubes.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
An & Laerti eadem via nuncius eam
Infelici: qui hactenus quidem Ulyſſis *cauſa* valde dolens,
Operaque ſpectabat, cum famuliſque in domo
Bibebat & comedebat quando animus in pectore juberet:
At nunc ex quo tu iviſti navi ad Pylum,
Nondum ipſum dicunt comediſſe & bibiſſe plane,
Neque opera inſpexiſſe, ſed ſuſpirioque luctuque
Sedet lamentans, tabetque circum oſſa cutis.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Triſtius, ſed tamen ipſum ſinamus, dolentem licet.
Si enim aliquo modo eſſent proprii arbitrii omnia hominibus,
Primum patris eligeremus reditus diem.
Sed tu ubi nunciaveris redito, neque per agros
Erra ad illum. at matri dicito,
Famulam promam ut mittat quam citiſſime
Clam: illa enim nunciarit ſeni.
Dixit, & ire juſſit ſubulcum. ille cepit manibus calceamenta:
Liganſque ſub pedibus ad urbem ivit. neque Minervam
Latuit a ſtabulo iens Eumæus ſubulcus:
Sed hæc prope venit, corpore autem ſimilis erat mulieri
Pulchræque magnæque, & ſplendida opera ſcienti.
Stetit autem in veſtibulo caſæ Ulyſſi apparens.
Neque Telemachus vidit coram, neque animadvertit:
(Non enim omnibus dii apparent manifeſti)
Sed Ulyſſeſque caneſque viderunt: & non latrarunt,
Cum gannitu autem aliorſum per ſtabulum fugiebant.
Hæc autem ſuperciliis innuit: intellexit autem div. Ulyſſes,
Exivitque domo extra magnum murum cortis:
Stetit autem ante ipſam. illum autem allocuta eſt Minerva:

Gene-

Διογενὲς Λαερτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἦδη νῦν σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ὑπίδῃτε,
Ὡς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
Ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν. αὐτὰρ ἐγὼ αὐτὴ
Δηρὸν ἀπὸ σφῶιν ἔσομαι μεμαυῖα μάχεσθαι.
Ἦ, καὶ χρυσείῃ ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
Φᾶρος μέν οἱ πρῶτον ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
Θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ὤφελλε καὶ ἤβαι.
Αὖ δὲ μελαγχροιὴς γένετο, γναθμοὶ δὲ πάνυσθεν·
Κυάνεαι δ' ἐγένοντο ἐθειράδες ἀμφὶ γένειον.
Ἦ μὲν ἄρ' ὡς ἔρξασα, πάλιν κίεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἦιεν ἐς κλισίην. θάμβησε δέ μιν φίλος υἱός.
Τυφθήσας δ' ἑτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄλλοιός μοι ξεῖνε φάνης νέον ἠὲ πάροιθεν,
Ἄλλα δὲ εἵματ' ἔχεις, καί τοι χρὼς οὐκ ἔτ' ὁμοῖος·
Ἦ μάλα τίς θεός ἐσσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
Ἀλλ' ἴλαθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δῶσομεν ἱρὰ
Ἠδὲ χρύσεα δῶρα τετυγμένα. φείδεο δ' ἡμέων.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Οὔτίς τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν ἐΐσκεις;
Ἀλλὰ πατὴρ τεός εἰμι, τεῦ εἵνεκα σὺ σὺ γε ναχίζων
Πάσχεις ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.
Ὣς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσε, καδδὲ παρειῶν
Δάκρυον ἧκε χαμᾶζε· πάρος δ' ἔχε νωλεμὲς αἰεί.
Τηλέμαχος δ' (οὐ γάρ πω ἐπείθετο ὃν πατέρ' εἶναι)
Ἐξαῦτις μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Οὐ σύ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι πατὴρ ἐμός· ἀλλά με δαίμων
Θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.
Οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόῳτο
Ὡς αὐτὸς γε νόῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθών,
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη νέον ἠὲ γέροντα.
Ἦ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρων καὶ δείκελα ἔστο,
Νῦν δὲ θεοῖσιν ἐοικὰς οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Τηλέμαχ', οὔ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἔνδον ἐόντα
Οὔτέ τι θαυμάζειν ὐδιώσιον οὔτ' ἀγάασθαι.
Οὐ μὲν γάρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
Ἀλλ' ὅδ' ἐγώ τοιόσδε, παθὼν κακὰ, πολλά τ' ἀνατλὰς,
Ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,

Ἦ τέ

Generoſe Laërtiade multiſcie Ulyſſes,
Jam nunc tuo filio verbum dic, neque occulta,
Ut procis mortem & fatum machinati
Eatis ad urbem inclytam. neque ego ipſa
Diu procul a vobis ero prompta pugnare.
Dixit, & aurea virga palpavit Minerva.
Veſtem quidem ei prius bene lavatam & tunicam
Poſuit circum pectora; corpuſque auxit & vigorem.
Rurſumque fuſcus colore factus eſt, genæque diſtendebantur:
Cyanei autem facti ſunt pili circa mentum.
Illa quidem ſic ubi fecit, abivit: at Ulyſſes
Ivit in tugurium. admirabatur autem ipſum dilectus filius.
Timens autem aliorſum vertebat oculos, ne Deus eſſet,
Et ipſum compellans verbis velocibus alloquebatur:
Alius mihi hoſpes appares jam quam ante,
Aliaque veſtimenta habes, & tibi cutis haud amplius ſimilis.
Certe prorſus aliquis deorum es qui cœlum latum habitant.
Sed placatus ſis, ut tibi grata demus ſacra,
Et aurea dona præparata. parceque nobis.
Huic autem reſpondit poſtea pertolerans divinus Ulyſſes:
Non aliquis Deus ſum: cur me diis aſſimilas?
Sed pater tuus ſum, cujus gratia tu ſuſpirans
Pateris dolores multos, violentias tolerans virorum.
Sic fatus filium oſculabatur, perque genas
Lachrymam mittebat humi: ante *ſe* autem tenebat continenter.
Telemachus autem (nondum enim perſuaſus erat ſuum patrem eſſe)
Rurſus ipſum verbis excipiens alloquebatur:
Haud tu Ulyſſes es pater meus: ſed me Deus
Decipit, ut adhuc magis flens ſuſpirem.
Non enim ullo modo mortalis vir iſta machinaretur
Sua ipſius mente, niſi Deus ipſe adveniens,
Facile volens faciat juvenem & ſenem.
Certe enim modo eras ſenex & indecenter indutus eras,
Nunc autem diis ſimilis es qui cœlum latum habitant.
Illum viciſſim alloquebatur conſiliis dives Ulyſſes,
Telemache, non te decet dilectum patrem intus verſantem
Neque mirari ſupra modum neque ſtupere.
Non enim amplius alius veniet huc Ulyſſes.
Sed ipſe ego talis, paſſus mala, multaque tolerans,
Veni vigeſimo anno in patriam terram.
At tibi hoc opus eſt Minervæ prædatricis,

Η"τέ μεν τοῖον ἔθηκεν ὅπως ἐθέλει· (δώσαται γδ)
Α"λλοτε μὲν πωχῶ ἀναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
Α'νδρὶ νέῳ χ᾽ καλὰ ϖερὶ χροΐ εἵματ' ἔχοντι.
Ρ'ηϊδίως ὃ θεοῖσι τοὶ ὠλυμπον δώμ' ἔχουσιν,
Η'μὲν κυδῆναι θνητὸ βροτὸ ἠὲ κακῶσαι.
Ω"ς ἄρα φωνήσας, κατ' ἄρ' ἔζετο. Τηλέμαχος δ'
Α'μφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο δάκρυα λείβων.
Α'μφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὄρτο γόοιο·
Κλαῖον δ' λιγέως, δεινώτερον ἢ τ' οἰωνοὶ
Φλῶαι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἵσί τε τέκνα
Α'γρόται ἐξείλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι.
Ω"ς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον·
Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αὖψα,
Ποίῃ νῦ νῶϊ δῦρο πάτερ φίλε νηΐ σε ναῦται
Ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι ἀντόωντο;
Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν ὀΐομαι ἐνθάδ' ἱκέσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθείην κατὰ λέξω,
Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἵτε καὶ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅπῃ σφέας ἐισαφίκηται.
Καί μ' εὕδοντ' ἐν νηῒ θοῇ ὑπὸ πόντον ἄγοντες
Κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην. ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
Χαλκόν τε, χρυσόν τε πολύς, ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν.
Καὶ τὰ μὲν ἐν σπῆσι θεῶν ἰότητι κέονται·
Νωῖν δ' αὖ δεῦρ' ἱκέσθαι ὑποθημοσύνην Ἀθήνης,
Ὄφρά κε δυσμενέεσσι φόνον πέρι βαλέσωμεν.
Ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
Ὅφρ' εἰδέω ὅσοι τε καὶ εἵπονες ἀνέρες εἰσί.
Καί κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μυθησάμενος,
Φράσομαι εἴκεν νῶϊ δυωκτόμεθ' ἀντιφέρεσθαι
Μόνω ἄνδρ' ἄλλων, ἢ καὶ δεύτεροι ἄλλους.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ω" πάτερ, ἦτοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
Χεῖράς τ' ἀΐχμητὼ ἔμεναι καὶ θυμὸν ἀμύμονα βαλεῖν.
Ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες· ἄγαι μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη
Ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
Μνηστήρων δ' ἄτ' ἄρ δεκάς ἀτρεκὲς, οὐδὲ δύ' οἶμαι,
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τύχα δ' εἴσεαι ἐνθάδ' ἀριθμόν.
Ἐκ μὲν Δουλιχίοιο δύω καὶ πεντήκοντα
Κοῦροι κεκριμένοι, ἕξ δ' ὄρνιθες ἕπονται.

Ἐκ

Quæ me talem fecit uti vult: (potest enim)
Alias mendico similem, alias rursus
Viro juveni & pulchras circum corpus vestes habenti.
Facile enim est diis qui cœlum latum habitant,
Et decorum facere mortalem hominem & turpem.
Sic fatus sedit. Telemachus autem
Circumfusus patri optimo, flebat lachrymas fundens.
Ambobus autem ipsis desiderium suboriebatur luctus:
Flebantque stridule, abundantius quam aves
Aquilæ vel vultures curvi unguibus, quibus filios
Rustici abstulerunt antequam volatiles fierent.
Sic illi miserabiliter sub superciliis lachrymam fundebant.
Et forte lugentibus occidisset lumen solis,
Nisi Telemachus allocutus fuisset suum patrem statim:
Qualinam huc pater navi te nautæ
Duxerunt in Ithacam? quos se esse dicebant?
Non enim te pedestrem puto huc venisse.
Hunc autem rursus alloquebatur pertolerans divinus Ulysses:
Equidem tibi fili veritatem enarrabo,
Phæaces me duxerunt navibus inclyti, qui & alios
Homines mittunt, si quis ipsos adeat.
Et me dormientem nave veloci super pontum vehentes
Deposuerunt in Ithacam. dederunt autem mihi splendida dona,
Æsque, aurumque abunde, vestemque textam.
Et hæc quidem in speluncis deorum favore jacent:
Nunc autem rursus huc veni admonitionibus Minervæ,
Ut inimicorum de cæde consultemus.
Sed age mihi procos numerans recense,
Ut sciam quotque & qui viri sint.
Et meo in animo strenuo cogitans,
Considerabo si nos poterimus pares esse
Soli sine aliis, an & quæremus alios.
Hunc autem rursus Telemachus prudens alloquebatur:
O pater, equidem tuam ingentem gloriam semper audivi,
Te manibusque bellicosum esse & prudentem consilio.
Sed nimis magnum dixisti: stupor me habet: neque liceret
Viros duos *cum* multis & fortibus pugnare.
Procorum enim neque decas una, neque duæ solæ,
Sed multo plures: cito autem scies hic numerum.
Ex quidem Dulichio duo & quinquaginta
Juvenes electi, sex autem famuli *eos* comitantur.

Ε'κ Ζ̃ Σάμης πίσυρές τε κ᾽ εἴκοσι κοῦροι ἔασιν·
Ε'κ Ζ̃ Ζακώθ᾽ ἔασιν ἐείκοσι φῶτες Ἀχαιῶν·
Ε'κ δ' αὐτ᾽ Ἰθάκης, δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι·
Καί σφιν ἅμ' ὁρτὶ Μέδων κῆρυξ κ᾽ θεῖος ἀοιδὸς,
Καὶ δοιὼ θεράποντε δαήμονε δαιτ᾽ ἀγασσάων.
Τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
Μὴ πολύπικρα κ᾽ αἰνὰ βίας ἀποπέσσαι ἐλθών.
Ἀλλὰ σύ γ' εἰ δύναται πὶν ἀμύτορα μερμηρίξαι,
Φράζεο, ὅ κέν τις νῶϊν ἀμωὸς φρόφρονι θυμῷ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δ᾽ σώθεο, κραί μοι ἄκουσον,
Καὶ φράσαι εἰ κ᾽ νῶϊν Ἀθηναίη σιὼ Διὶ πατρὶ
Ἀρκέσει, ἦέ πὶν ἄλλον ἀμύτορα μερμηρίξω.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος ποδαγυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἐσθλώ τοι τάτω γ' ἐπαμύτορε τὰς ἀγορὰς εἰς,
Τ' ψιπερ ἐν νεφέεσσι καθημένω, ὥτε κ᾽ ἄλλοις
Ἀνδράσι τε κρατέουσι κ᾽ ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Οὐ μέν τοι κείνω γε πολὺ χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
Φυλόπιδος κρατερῆς, ὁπότε μνησῆρσι κ᾽ ἡμῖν
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κείνηται Ἄρηος.
Ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχεο ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφι
Οἶκαδε, κ᾽ μνησῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμίλει·
Αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστυ συβώτης ὕστερον ἄξει,
Πτωχῷ λιγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠὲ γέροντι.
Εἰ δέ μ' ἀπειλήσει δόμον κάτα, σὸν Ζ̃ φίλον κῆρ
Τετλάτω ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο,
Ἤν περ κ᾽ διὰ δῶμα ποδῶν ἕλκωσι θύραζε,
Ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.
Ἀλλ' ἤτοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
Μειλιχίοις ἐπέεσσι πειρώμενος. οἱ δέ τοι οὐχὶ
Πείσονται· δὴ γάρ σφι παρείσαται αἴσιμον ἦμαρ.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ὁππότε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θήσει Ἀθήνη,
Νώσω μέν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας
Ὅσσά τοι ἐν μεγάροισιν ἀρήια τεύχεα κεῖται,
Ἐς μυχὸν ὑψηλὸν θαλάμου καταθεῖναι ἅπαντα
Πάντα μάλ'. αὐτὰρ μνησῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Πειρᾶσθαι, ὅτε κέν σε μετειπεῖν ποθέοντες,
Ἔκ καπνὸν κατέθηκ', ἐπεὶ ἀκέτι τοῖσιν ἐώικει
Οἷά ποτε Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,

Ἀλ-

Ex Samo quatuorque & viginti juvenes ſunt.
Ex Zacyntho ſunt viri viginti Achivorum.
Ex ipſa Ithaca, duodecim omnes optimi:
Et cum ipſis ſimul eſt Medon præco & divinus cantor,
Et duo ſervi periti rei coquinariæ.
His ſi omnibus *nos* opponamus intus verſantibus,
Vereor ne multum amare & graviter violentias luas profectus.
Sed tu ſi potes aliquem adjutorem excogitare,
Meditare, qui nobis auxilietur prompto animo.
Hunc autem rurſus alloquebatur pertolerans divinus Ulyſſes:
Enimvero dicam, tu autem attende, & me audi,
Et cogita num nobis Minerva cum Jove patre
Sufficiat, an aliquem alium adjutorem diſpiciam.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Boni iſti ſunt adjutores quos dicis,
Alte in nubibus ſedentes, qui & aliis
Viris prævalent & immortalibus diis.
Hunc autem rurſus alloquebatur pertolerans divinus Ulyſſes:
Haud quidem illi multo tempore aberunt
A pugna forti, quando procis & nobis
In domibus meis robur decernetur Martis.
Sed tu quidem nunc vade ſimul *cum* aurora apparente
Domum, & *cum* procis ſuperbis converſare:
At me ad urbem ſubulcus poſtea ducet,
Mendico vili ſimilem & ſeni.
Si autem me contumelia afficient in domo, tuus amicus animus
Toleret in pectoribus, male patiente me,
Etiamſi per domum pedibus trahent foras,
Vel jaculis jaculabuntur: tu vero inſpiciens tolera.
Quanquam ceſſare jube ab inſipientia,
Mitibus verbis alloquens. illi vero tibi non
Parebunt: jam enim ipſis adeſt fatalis dies.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in ſenſibus pone tuis:
Quando dives conſilii in præcordiis *mihi id* ponet Minerva,
Innuam quidem tibi ego capite: tu autem deinde *eo* animadverſo,
Quæcunque tibi in domibus Martia arma jacent,
In receſſum alti thalami deponito ſublata
Omnia omnino. at procos mollibus verbis
Alloquere, quando te interrogabunt *arma* deſiderantes:
Ex fumo depoſui, quoniam non illis ſimilia ſunt
Qualia quondam ad Trojam proficiſcens reliquit Ulyſſes,

Ἀλλὰ κατήκισαι ὄσσον πυρὸς ἵκετ' ἀϋτμή.
Ποὸς δ' ἔπ μοι τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
Μήπως οἰνωθέντες, ἔχειν σήσαντες ἐν ὑμῖν,
Ἀλλήλους τρώσητε, καταιχώητέ τε δαῖτα
Καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Νῶϊν δ' οἵοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δόρε
Καλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἑλέσθαι.
Ὡς ἂν ὀπιθύσαντες ἑλοίμεθα. τὰς δέ κ' ἔπειτα
Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεύς.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι, καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
Μήτις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουάτω ἔνδον ἐόντος,
Μήτ' ἂν Λαέρτης ἴσω τόγε, μήτε συβώτης,
Μήτέ τις οἰκήων, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·
Ἀλλ' οἶοι σύ τ' ἐγώ τε γυναικὸς γνώομεν ἰθύν.
Καί κε τέο δμώων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
Ἢ μὲν ὅπως τίς νῶϊ τίει καὶ δείδιε θυμῷ,
Ἢδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ τοῖον ἐόντα.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱὸς,
Ὦ πάτερ, ἤτοι ἐμὲν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ' ὀΐω
Γνώσεαι· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύνας γε μ' ἔχουσιν·
Ἀλλ' ἄτοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσεσθαι οἴω
Ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ γὰρ φράζεσθαι ἄνωγα.
Δηθὰ γὰρ αὖτως εἶσι ἑκάστῳ πειρητίζων,
Ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ὄν μεγάροισιν ἔκηλοι
Χρήματα δαφοίνυσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἔτι φειδώ.
Ἀλλ' ἤτοι σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάασθαι ἄνωγα
Αἵ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσιν·
Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἄν ἔγωγε κατὰ σαθμὰς ἐθέλοιμι
Ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
Εἰ ἐτεόν γ' ἐπ οἶδα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηῦς ἀλεγεινὴ,
Ἣν φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους.
Οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένα πολυβενθέα ἔντὸς ἵκοντο,
Νῆα μὲν οἵγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροια ἔρυσσαν,
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένειλαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
Αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
Αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος
Ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
Οὕνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγρὸν, νῆα δ' ἀνώγει

Ἄσυδ'

Sed fœdata ſunt quantum ignis attigit afflatus.
Adhuc autem mihi hoc majus in præcordiis poſuit Saturnius,
Ne forte inebriati, contentionem excitantes in vobis,
Alternos vos vulneretis, dehoneſteriſque convivium
Et ſponſalia: ipſum enim allicit virum ferrum.
Nobis autem ſolis duos enſes & duas lanceas
Relinque, & duo ſcuta manibus capienda:
Ut facta re divina ſumamus. illos autem poſtea
Pallas Minerva turbabit & conſiliarius Jupiter.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in ſenſibus pone tuis,
Siquidem vere meus es, & ſanguinis noſtri,
Ne quis poſtea Ulyſſem audito intus eſſe,
Ne quidem Laertes ſciat hoc, neque ſubulcus,
Neque aliquis domeſticorum, neque ipſa Penelope:
Sed ſoli tuque egoque mulierum cognoſcamus inclinationem animorum
Et aliquem famulorum virorum adhuc tentaremus,
Cum ſicubi quis nos honoret & timeat animo,
Tum etiam qui non curet, teque parum honoret talem *tantumque*.
Hunc autem reſpondens alloquebatur illuſtris filius:
O pater, equidem meum animum & poſtea puto
Cognoſces: neque enim ſocordia me tenet:
Sed haud hoc emolumento ego fore puto
Nobis ambobus: te autem conſiderare jubeo.
Diu enim per ocium cognoſces ſingulos tentans,
Opera adiens: illi autem in domibus quieti
Opes devorant præter modum, neque parſimoniæ locus eſt.
Sed equidem te mulieres ego diſcere jubeo
Quæ te parum honorant & quæ ſceleſtæ ſunt:
Viros autem nondum ego in ædibus vellem
Nos tentare: ſed poſtea hæc curare,
Si vere adhuc ſcis Jovis ſignum Ægiochi.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur.
Poſtea Ithacam appulſa eſt navis arte fabricata,
Quæ tulerat Telemachum a Pylo & omnes ſocios.
Qui quando jam portum valde profundum intra venerunt,
Navem quidem ii nigram in terram traxerunt,
Arma autem ipſis aſportaverunt magnanimi ſervi:
Statim autem in Clytii *domum* portarunt perpulchra dona.
At præconem præmiſerunt domum ad Ulyſſis
Nuncium dicturum perprudenti Penelopæ,
Quod Telemachus quidem in agro, navem autem juſſiſſet

Ἄσυδ' ἀποπλείην· ἵνα μὴ δείσας' ἐνὶ θυμῷ
Ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
Τὼ ᾧ σωλωτήτλω κήρυξ καὶ δῖος ὑφορβός,
Τῆς αὐτ' ἕνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναικί.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,
Κῆρυξ μέν ῥα μέσῃσι μετὰ δμωῇσιν ἔειπεν,
Ἤδη τοι βασίλεια φίλος πάϊς εἰλήλυθε.
Πηνελοπείη δ' ἔπε συβώτης ἄγχι θυράς
Πάνθ' ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσιν ἐφημοσύνην ἀπέειπε,
Βῆ ῥ' ἰμεναι μετ' ὄας, λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε·
Μνησῆρες δ' ἀνάχοντο, κατὰ φρένα τ' ἐνὶ θυμῷ·
Εἶκ δ' ἦλθον μεγάροιο πυρὲκ μέγα τεῖχίον αὐλῆς,
Αὐτοῦ ᾧ σποπάροιθε θυράων ἑδριόωντο.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάϊς ἦρχ' ἀγορεύειν,
Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἥδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
Ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσομεν ἠπὶς ἀρίστη·
Ἐς δ' ἐρέτας ἁλιῆας ἀγείρομεν, οἵ κε τάχιστα
Κείνοις ἀγγείλωσι θοῆς οἶκόνδε νέεσθαι.
Οὔπω πᾶν εἰρηθ' ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,
Στρεφθεὶς ἐκ χώρης λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς,
Ἱστία τε στέλλοντας, ἐρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.
Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεεν οἷς ἑτάροισι,
Μήπν' ἔτ' ἀγγελίην τρωσόμεθ'· οἵδε γὰρ ἔνδον.
Ἦ πὶς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ εἰσιδον αὐτοὶ
Νῆα παρδραμέειν, τὴν δ' οὐκ ἐδυνάμεθα κιχεῖν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἀναστάντες ἔβαν ἐπὶ θεῖα θαλάσσης·
Αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείρου ἐρύσσαν,
Τεύχεα δέ σφ' ἀπένειλαν ὑπερθύμοι θεράποντες.
Αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλων
Εἴων οὔτε νέων μετιέμεν οὔτε γερόντων·
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱὸς,
Ὦ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
Ἤματα μὲν σκοποὶ ἧζον ἐπ' ἄκριας ἰφιμοέσσας
Αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι,
Οὔποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
Νηὶ θοῇ πλέοντες ἐμίμνομεν ἠῶ δῖαν,
Τηλέμαχον λοχόωντες, ἵνα φθίσωμεν ἑλόντες
Αὐτόν· τὸ δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων,
Ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον

Τη-

Ad urbem navigare: ut ne timens in animo
Potens regina teneras lachrymas fundat.
Hi autem sibi occurrerunt præco & divinus subulcus,
Ejusdem gratia nuncii, dicturi mulieri.
Sed quando jam venerunt *in* domum divini regis,
Præco quidem mediis in ancillis dixit:
Jam tibi regina dilectus filius venit.
Penelopæ autem dixit subulcus prope astans
Omnia quæcunque ipsum dilectus filius jusserat loqui.
At postquam omne præceptum denarravit,
Institit ire ad sues, liquit autem septaque domumque.
Proci autem tristabantur, & mœrebant in animo:
Exibantque domo extra magnnm murum atrii,
Illic autem ante januas sederunt.
His autem Eurymachus Polybi filius incipiebat dicere:
O amici, certe magnum opus supra modum perfectum est:
Telemacho via hæc: autumabamus autem ei non perfectum iri.
Sed agite navem nigram trahamus quæ optima:
Inque *eam* remiges marinos congregemus, qui citissime
Illis nuncient velociter domum *ut* redeant.
Nondum totum dictum erat, quando Amphinomus vidit navem,
Versus ex eo loco, portum profundum intra,
Velaque contrahentes, remosque manibus tenentes:
Suaviter autem ridens loquebatur inter suos socios:
Nullum nuncium jubeamus *ire*: adsunt enim.
Vel aliquis eis hoc dixit deorum, vel viderunt ipsi
Navem advenientem, sed eam non potuere assequi.
Sic dixit. hi autem surgentes iverunt ad littus maris.
Statimque navem nigram in terram traxerunt,
Arma autem ipsis abstulerunt magnanimi servi.
Ipsi autem in concionem iverunt densi, neque quenquam aliorum
Sinebant neque juvenum una sedere neque senum:
His autem Antinous dixit Eupithei filius:
O amici, ut hunc virum dii malo solverunt.
Die quidem speculatores sedebant in cacuminibus ventosis
Semper assidui: simul autem cum sole occidente,
Numquam in terra nocte dormiebamus, sed in ponto
Nave veloci navigantes expectabamus auroram divinam,
Telemacho insidiantes, ut interficeremus capientes
Ipsum: hunc autem interim quidem abduxit domum deus,
Nos autem hic consultemus gravem mortem

Tele-

Τηλεμάχω· μηδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι. ἀ γὰρ οἴω
Τέτυ γε ζώοντ@ ἀνύσεσθαι τάδε ἔργα.
Αὐτὸς μὲν γὰρ ὄπιση μων βυλῇ τε νόῳ τε·
Λαοὶ δ' ὐκ ἐπ πάμπαν ἐρ' ἡμῖν ἤρα φέρυσιν.
Ἀλλ' ἄγετε πρὶν κεῖνον ἀμηχυείσαθαι Ἀχαιὺς
Εἰς ἀγορήν. ἀ γάρ π μεθησέμυναί μιν οἴω,
Ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ὲν πᾶσιν ἀνασὰς,
Οὕνεκά οἱ φόνον αἰπὺ ἐράπτομεν, ἀδ' ἐκίχημεν.
Οἱ δ' ὐκ αἰνήσυσιν ἀκύοντες κακὰ ἔργα,
Μήπ κακὸν ῥέξωσι, κ᾽ ἡμέας ἐξελάσωσι
Γαίης ἡμετέρης, ἄλλον δ' ἀρικώμεθα δῆμον.
Ἀλλὰ φθέωμεν ἑλόντες ἑπ' ἀγρῦ νόσφι πόλη@,
Ἠ' ὲν ὁδῷ· βίοτον δ' αὐτοὶ κ᾽ κτήματ' ἔχωμεν,
Δασσάμενοι κατὰ μοῖρ᾽ ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὖτε
Κείνυ μητέρι δοῖμεν ἔχειν ἠδ' ὅσις ὀπυίοι.
Εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθ@ ἀρηδάνει, ἀλλὰ βάλεσθε
Αὐτόν τε ζώειν κ᾽ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
Μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἄλις θυμηδέ' ἔδωμεν
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἕκας@
Μνάσθω ἐδνοισι δίζήμεν@· ἡ δ' ἂν ἔπειτα
Γήμαιθ' ὅς κεν πλεῖσα πόροι κ᾽ μόρσιμ@ ἔλθοι.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴ ἐγένοντο σιωπῇ.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομ@ ἀγορήσατο κ᾽ μετέειπεν,
Νίσυ φαίδιμ@ υἱὸς Ἀρητιάδαο ἄνακτ@·
Ὅς ῥ' ἐκ Δυλιχίυ πολυπύρυ ποιήσντ@
Ἤγετο μνησῖῆρσι· μάλισα ὃ Πηνελοπείη
Ἤνδανε μύθοισι. φρεσὶ γὰ κέκρηντ' ἀγαθῇσιν.
Ὅσσην ἐὐφρονέων ἀγορήσατο κ᾽ μετέειπεν,
Ὦ φίλοι, ὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
Τηλέμαχον· δεινὸν γὰ γένος@ βασιλῆϊόν ὄξι
Κτείνειν. ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βυλάς.
Εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο θέμισες,
Αὐτός τε κτενέω, τός τ' ἄλλυς πάντας ἀνώξω.
Εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοὶ, παύσασθαι ἄνωγα.
Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομ@. τοῖσιν δ' ὀπιυίδηλε μῦθ@·
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνσάντες ἔβην δόμον εἰς Ὀδυσῆ@,
Ἐλθόντες δ' ἐκάθιζον ὀπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.
Ἠ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
Μνησήρεσσι φανῆαι ὑπέρβιον ὖβριν ἔχυσι,
Πάθετο γὰρ ᾧ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον.
Κῆρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπάθετο βυλάς.

Telemacho: neque nos ſubterfugiat. non enim puto
Hoc quidem vivente expeditum iri hæc opera.
Ipſe enim peritus conſilioque menteque:
Populi autem non jam omnino nobis grata indulgent.
Sed agite antequam ille congreget Achivos
Ad concionem. non enim remiſſurum ipſum puto,
Sed iraſcetur, dicetque in omnibus ſurgens,
Quod ei cædem gravem ſuebamus, neque aſſecuti ſumus.
Illi autem non laudabunt audientes mala opera,
Ne quod malum faciant, & nos expellant
Terra noſtra, alium autem adeamus populum.
Sed occupemus interficere in agro procul ab urbe,
Vel in via: victum autem ipſi & poſſeſſiones habeamus,
Dividentes per partes inter nos, domum autem contra
Illius matri dabimus habere, & quicunque duxerit uxorem.
Si autem vobis hoc verbum non placet, ſed vultis
Ipſumque vivere & habere paterna omnia,
Ne ei opes deinceps affatim animo dulces comedamus
Hic congregati, ſed ex domo unuſquiſque
Petat uxorem dotibus quærens: illa vero poſtea
Nubat ei qui plurima dabit & fatalis veniet.
Sic dixit. hi autem omnes muti erant ſilentio.
His autem Amphinomus concionatus eſt & dixit,
Niſi illuſtris filius Aretiadæ regis:
Qui ex Dulichio divite frumenti & herboſa
Dux erat procis: maxime autem Penelopæ
Placebat verbis. mente enim utebatur bona.
Qui ipſis bene cupiens concionatus eſt & dixit:
O amici, non ego interficere velim
Telemachum: arduum enim genus regium eſt
Interficere. ſed primum deorum interrogemus conſilia.
Si quidem laudabunt Jovis magni jura,
Ipſeque interficiam, alioſque omnes jubebo:
Sin avertant dii, quieſcere ſuadeo.
Sic dixit Amphinomus. illis autem placuit ſermo:
Statim poſtea ſurgentes ibant domum in Ulyſſis,
Venientes autem ſedebant in politis ſedibus.
Alia autem rurſus excogitavit prudens Penelope,
Procis apparere violenta contumelia inſtructis:
Audiverat enim ſui filii in domibus mortem.
Præco enim ei dixerat Medon, qui audiverat conſilia.

Per-

Βῆ δ' ἰέναι μέγαρόν δε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥὰ παρ' ὑψηλὸν σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα παφειάων χομένη λιπαρὴν κρήδεμνα.
Ἀντίνοον δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Ἀντίνο' ὕβριν ἔχων κακομήχανε, καὶ δέ σε φασὶν
Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μετ' ὀμήλικας ἔμμεν' ἀρίστον
βουλῇ καὶ μύθοισι. σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα.
Μάργε, τίη δὴ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
Ῥάπτεις, ἠδ' ἱκέτας ἐμπάζεαι οἵτιν' ἄρα Ζεὺς
Μάρτυρος; ἠδ' ὅσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
Ἦ οὐκ οἶσθ' ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων
Δῆμον ὑποδδείσας; δὴ γὰρ κεχολώατο λίην,
Οὕνεκα λῃστῆρσιν ὀπαζόμενος Ταφίοισιν
Ἤκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμιοι ἦσαν·
Τὸν ῥ' ἔθελον φθῖσαι, καὶ ἀπορρᾶσαι φίλον ἦτορ,
Ἠὲ κατὰ ζωὸν φαγέειν μενοεικέα πολλά·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἰεμένους περ.
Τοῦ νῦν οἶκον ἄποινον ἔδεις, μνάᾳ δ' ἀγαυὴν γυναῖκα,
Παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις.
Ἀλλά σε παύσασθαι κέλομαι, καὶ ἀνώγειν ἄλλους.
Τοὶ δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου πάις ἀντίον ηὔδα,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
Οὐκ ἔστ' οὐδ' ἔσται, οὐδ' ἔσεται, οὐδ' γένηται,
Ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῷ ἀμύνει χεῖρας ἐποίσει
Ζώοντός γ' ἐμέθεν καὶ ὅτε χθονὶ δερκομένοιο.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, καὶ μοὶ τετελεσμένον ἔσται,
Αἶψά οἱ αἷμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ
Ἡμετέρῳ· ἐπεὶ καὶ ἐμὲ πολύπορθος Ὀδυσσεὺς
Πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐρεσσάμενος, κρέας ὀπτὸν
Ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχέ τε οἶνον ἐρυθρόν.
Τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
Ἀνδρῶν· μηδέ τι μιν θάνατον δείδεσθαι ἄνωγα
Ἔκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.
Ὣς φάτο θαρσύνων, τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
Ἦ μὲν ἄρ' εἰσβαβάσ' ὑπερῴϊα σιγαλόεντα,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν· ὄφρά οἱ ὕπνον
Ἡδὺ χυτὸν βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Εὐαρέϊ δ' Ὀδυσῆι καὶ ἠϊόνι δῖος ὑφορβὸς
Ἦλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ὀπηδὸν ὠπλίζοντο,

Σῶν

Perrexit autem ire in domum cum famulis mulieribus.
Sed quando jam ad procos venit divina mulierum,
Stetit apud poſtem domus ornate factæ,
Genis obtendens ſplendida redimicula.
Antinoum autem increpavit, verbumque dixit, ac compellavit:
Antinoe contumelia inſtructe, male cogitans, atqui te ajunt
In populo Ithacæ inter coævos eſſe optimum
Conſilio & verbis. tu vero haud talis es.
Inſane: cur autem tu Telemacho cædemque mortemque
Suis, neque ſupplices curas quibus nimirum Jupiter
Teſtis? neque pium eſt mala fuere alterum alteri.
An neſcis quando huc pater tuus venit fugiens
Populum veritus? etenim iratus erat valde,
Quoniam latrones inſequens Taphios
Læſerat Theſprotos, qui nobis conjuncti erant:
Illum nempe volebant perdere, & deſtruere ejus cor,
Et victum conſumere dulcem plurimum:
Sed Ulyſſes arcebat & prohibebat licet cupientes,
Hujus nunc domum ingloriam comedis, ambiſque uxorem,
Filiumque interficis, me autem valde contriſtas.
Sed te deſinere jubeo, & hortari alios.
Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur:
Filia Icarii prudens Penelope,
Confide, ne tibi hæc in animo tuo curæ ſint.
Non eſt hic vir, neque erit, neque ſit,
Qui Telemacho tuo filio manus inferat
Vivente quidem me & in terra vidente.
Sic enim edico, idque perfectum erit,
Statim ejus ſanguis niger fluet circum lanceam
Noſtram: poſtquam & mihi urbium populator Ulyſſes
Sæpe genibus ſuis impoſito, carnem aſſatam
In manibus poſuit, præbuitque vinum rubrum,
Ideo mihi Telemachus omnium multo amiciſſimus eſt
Virorum: neque ipſum mortem timere jubeo
A procis: Divinitus autem *quæ veniunt* non licet effugere:
Sic dixit confirmans, illi tamen parabat ipſe mortem.
Illa igitur conſcenſis cœnaculis ſtupendis,
Flebat poſtea Ulyſſem dilectum maritum: donec ei ſomnum
Dulcem in palpebris poſuit cæſia Minerva.
Veſpertinus autem Ulyſſi & filio divinus ſubulcus
Venit: hi autem cœnam ſcite parabant,

Sue

Σωῦ ἱερὰ σώωτες ἐνιαύσιον. αὐτὰρ Ἀθηνὴ
Ἄγχι παρισαμένη Λαρτιάδῃ Ὀδυσῆϊ
Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, πάλιν ποίησε γέροντα·
Λυγρὰ δ' εἵματα ἕσσε περὶ χροΐ, μή ἑ συβώτης
Γνοίη ἐσάντα ἰδὼν, καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
Ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδ' φρεσὶν εἰρύσαιτο·
Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος προὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἦλθες δῖ' Εὔμαιε· τί δὴ κλέος ἔσ' ἀνὰ ἄστυ;
Ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγαυότεροι ἔνδον ἔασιν
Ἐκ λόχου; ἢ ἔτι μ' αὖτ' εἰρύαται οἴκαδ' ἰόντα;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μετιλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,
Ἄστυ κατιβλώσκοντα, τύχισά με θυμὸς ἄνωγεν,
Ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν δὲ ῥ' ἀπονέεσθαι.
Ὤμήρησε δέ μοι πῶ' ἑταίρων ἄγγελος ὠκὺς
Κῆρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.
Ἄλλο δέ τοι τόδε οἶδα, τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ἤδη ὑπὲρ πόλιος ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ὄρθ',
Ἦα κιὼν, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην καταβᾶσαν
Ἐς λιμένα ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·
Βεβρίθει δ' σάκεσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Καὶ σφέας ὠΐσθην τοὺς ἔμμεναι· ἀδέ τι οἶδα.
Ὣς φάτο. μείδησεν δ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο,
Ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν. ἀλέεινε δ' ὑφορβόν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
Δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐΐσης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.

Ο' ΔΥΣΣΕΙ'ΑΣ Ο' ΜΗ'ΡΟΥ ΤΗ͂Σ Ρ.
Ρ' ΑΨΩΔΙ'ΑΣ

Υ'πόθεσις.

Ἐ'Ις τὴν πόλιν ἐλθὼν Τηλέμαχος διηγεῖται τῇ μητρὶ Πηνελόπῃ τ ἀποδημίας τὰ κεφάλαια. Ὕστερον δ Ὀδυσσεὺς ἀχθεὶς ὑπὸ τῶ Εὐμαίου εἰς Ἰθάκην ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς, εἰς τὸ συμπόσιον τῆς μνηστήρων εἰσέρχεται. ὁ δ ποιητὴς ἀπαγγέλλει πῶς ὁ κύων ἀναγνωρίζει τ δεσπότην· καὶ ὡς Εὐμαιος μὲν εἰς τὰς ἀγρὰς ὑποστρέφει, Ὀδυσσεὺς δ ἐν αὐτοῖς μένει.

Sue mactato anniculo. at Minerva
Prope ſtans Laertiadem Ulyſſem
Virga percutiens, iterum fecit ſenem:
Turpes autem veſtes induit circum corpus, ne ipſum ſubulcus
Cognoſceret intuens, & prudenti Penelopæ
Iret nunciatum, neque mente contineret:
Hunc & Telemachus prior verbis allocutus eſt:
Veniſti divine Eumæe: quænam fama eſt in urbe?
Num jam proci ſuperbi intus ſunt
Ex inſidiis? an adhuc me rurſus obſervant domum euntem?
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Non fuit mihi curæ hæc inquirere & interrogare.
Per urbem incedentem citiſſime me animus juſſit,
Nuncio indicato, rurſus huc redire.
In unum conveniebat autem mecum a ſociis nuntius velox
Præco, qui ſcilicet primus verbum tuæ matri dixit.
Aliud autem tibi hoc novi, hoc enim vidi oculis,
Jam ſuper urbe ubi Mercurialis collis eſt,
Eram iens, quando navem velocem vidi devenientem
In portum noſtrum: multi autem erant viri in ipſa:
Onuſta erat autem ſcutis & lanceis ancipitibus.
Et ipſos putabam illos eſſe: neque quicquam ſcio.
Sic dixit. ſubriſit autem ſacra vis Telemachi,
In patrem oculis aſpiciens: vitavit autem ſubulcum.
Hi poſtquam igitur ceſſarunt a labore, paraveruntque convivium,
Convivati ſunt: neque animus indigebat convivio æquali.
At poſtquam potus & cibi amorem emiſerunt,
Tunc nimirum cubitum iverunt, & ſomni donum ceperunt,

ODYSSEÆ HOMERI XVII.

LIBRI

Argumentum.

IN urbem cum veniſſet Telemachus, enarrat matri Penelopæ peregrinationis capita. Poſtea Ulyſſes ductus ab Eumæo in Ithacam ex agris, ad convivium Procorum ingreditur. Poeta autem refert quomodo canis agnoſcat dominum: quodque Eumæus in agros revertitur, Ulyſſes autem inter ipſos manet.

Ρῶ βάλες αἰπόλε τε μνησήρ τε κύων ὃν ἀνέγνω.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Δὴ τότ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος φίλος υἱὸς Ὀδυσῆος θείοιο·
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμηφιν ἀρήρει,
Ἄσυδε ἱέμενος, ἡ ἐὸν ῥοσέειπε συβώτην,
Ἆ πῆ ἵπποι μὲν ἐγὼν εἶμ' ἐς πόλιν, ὄφρά με μήτηρ
Ὄψεται· (ἀ γάρ μιν ῥόαθεν παύσεσθαι ὀΐω
Κλαυθμῶ τε συγερῶ γόοιό τε δακρυόεντος,
Πρίν γ' αὐτὸν μ' ἐσίδηται) ἀτὰρ σοί γ' ὧδ' ὀπτέλλω,
Τὸν ξεῖνον δύσλιον ἄγ' ἐς πόλιν, ὄρρ' ἂν ἐκεῖθι
Δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ οἱ ὅς κ' ἐθέλῃσι
Πύριον ἡ κοτύλην. ἐμὲ δ' οὔπως ὅδε πάντας
Ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
Ὁ ξεῖνος δ' εἴπερ μάλα μιλτοπάρῃος ἐέσται,
Ἧσσον ἐμοὶ κεδνόν· ἦ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ φίλος, ἀδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεσθαι μενεαίνω.
Πτωχῷ βέλτιόν ὄχ' ἐστὶ κατὰ πτόλιν ἠὲ κατ' ἀγρούς
Δαῖτα πτωχεύειν. δώσει δέ μοι ὅς κε θέλῃσιν.
Οὐ γὰρ ὄπ' σαφμοῖσι μένειν ἔπι τηλίκος εἰμί,
Ὥς' ὀπτελαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι.
Ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ ὅδε ἐν σὺ κελεύεις,
Αὐτίκ' ἐπεί κε πυρὸς θερέω, ἁλέη τε γένηται.
Αἰνῶς γὰρ τάδε εἵματ' ἔχω κακά· μή με δαμάσῃ
Σπίβη ὑπωροίη. ἔκαθεν δέ τοι ἄσυ φάτ' εἶναι.
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δ' ἄρα διὰ σαφμοῖο βεβήκει,
Κραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· κακὰ δ' μνησῆρσι φύτευεν.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανε δόμους εὖ ναιετάοντας,
Ἔγχος μέν ῥ' ἔστησε φέρων πρὸς κίονα μακρὴν,
Αὐτὸς δ' εἴσω ἴεν, ἡ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
Τὴν δ' πολὺ πρώτη εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
Κώεα καστορνῦσα θρόνοις ἐνὶ δαιδαλέοισι·
Δακρύσασα δ' ἔπειτα ἰθὺς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
Δμῳαὶ Ὀδυσῆος πολυφρονος ἠγερέθοντο,
Καὶ κυνέουν ἀγαπάζομέναι κεφαλήν τε ἡ ὤμους.
Ἡ δ' ἦεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Ἀμφὶ δ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε δακρύσασα.

Κῦσε

P. Percuſſiſti caprarieque proceque canis quem cognovit.

QUando jam matutina apparuit roſea aurora,
Tunc ſcilicet ſub pedibus ligavit pulchra calceamenta
Telemachus dilectus filius Ulyſſis divini:
Cepit autem fortem lanceam, quæ ejus palmis apta erat,
In urbem iturus, & ſuum allocutus eſt ſubulcum:
Frater ſenex, equidem vado in urbem, ut me mater
Videat: (non enim ipſam ante ceſſaturam puto
A fletuque odioſo luctuque lachrymoſo,
Priuſquam ipſum me inſpiciat) ſed tibi ſic injungo:
Hunc hoſpitem infelicem duc in urbem, ut illic
Cibum mendicet: dabit autem ei quicunque voluerit
Panem & poculum. mihi autem haudquaquam licet omnes
Homines tolerare, habentem quidem dolores animo.
Hic hoſpes autem ſi valde iraſcetur, gravius ipſi
Erit. certe mihi amicum eſt vera loqui.
Hunc autem allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O amice, neque tibi ipſe detineri cupio.
Mendico melius eſt in urbe quam in agris
Cibum mendicare. dabit autem mihi quicumque voluerit.
Non enim ut apud ſtabula maneam amplius ea ætate ſum,
Ut imperanti rectori in omnibus paream.
Sed vade: me autem ducet vir hic quem tu jubes,
Statim poſtquam igne caluero, calorque fuerit.
Graviter enim hæc veſtimenta habeo mala: ne me conficiat
Ros matutinus. procul autem urbem dicitis eſſe.
Sic dixit. Telemachus autem per ſtabulum ibat,
Velociter pedibus procedens: mala autem procis plantabat.
Sed poſtquam pervenit *ad* domos bene habitatas,
Lanceam quidem poſuit ferens ad columnam longam,
Ipſe autem intro ivit, & tranſivit lapideum limen.
Hunc autem multo prima vidit nutrix Euryclea,
Pelles ſternens ſedibus in affabre factis:
Lachrymans autem poſtea obviam ibat: circumque aliæ
Ancillæ Ulyſſis patientis congregabantur,
Et oſculabantur amplectentes caputque & humeros.
Ipſa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,
Dianæ ſimilis & aureæ Veneri.
Circum autem filium dilectum jecit brachia lachrymans.

Κῦσε δέ μιν κεφαλῇ τε ἄμφω φάεα καλά,
Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἦλθες Τηλέμαχε γλυκερὸν φάος· ἄ σέ τ' ἔγωγε
Ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὤχεο νηὶ Πύλονδε
Λάθρη ἐμεῖο ἄεκητι φίλην μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
Ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον ὅπως ἰδίτησας ὀπωπῆς.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὄρνυθι, μηδέ μοι ἦτορ
Ἐν στήθεσσιν ἔγεινε, φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἵματ' ἑλοῦσα,
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Εὔχεο πᾶσι θεοῖσι τελήεσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴκέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορὴνδε ἐλεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
Ξεῖνον ὅς μοι κεῖθεν ἅμ' ἕσπετο δῖα γυναικί.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρόπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἑτάροισι·
Πείραιον δέ μιν ἐώγεα πρὸ οἷ ἦγον ἄγοντα
Εὐδυκέως φιλέειν καὶ πέμεν εἰσόκεν ἔλθω.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν. τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Ἡ δ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροὶ εἵματ' ἑλοῦσα,
Εὔχετο πᾶσι θεοῖσι τελήεσσας ἑκατόμβας
Ῥέξειν, αἴκέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσῃ.
Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα διὲκ μεγάροιο βεβήκει
Ἔγχει ἔχων· ἅμα τῷγε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Θεσπεσίῃ δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχυδεν Ἀθήνη·
Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηεῦντο.
Ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγακλειτοὶ ἠγερέθοντο
Ἐσθλὰ ἀγορεύοντες, κακὰ δ' ἐν φρεσὶ βυσσοδόμευον.
Αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα διέκπαγλον πύλεμον,
Ἀλλ' ἵνα Μέντωρ ἦσι καὶ Ἄντιφος ἠδ' Ἀλιθέρσης,
Οἵ τε οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρώιοι ἦσαν ἑταῖροι,
Ἔνθα καθέζετ' ἰών· τοὶ δ' ἀξερέεινον ἕκαστα.
Τοῖς δ' ὅτε Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἦλθεν,
Ξεῖνον ἄγων ἀγορηνδε διὰ πτόλιν, οὐδ' ἄρ' ἔτι δηὖ
Τηλέμαχος ξείνοιο ἑκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρέστη·
Τὸν καὶ Πείραιος πρότερος προὸς μῦθον ἔειπεν,
Τηλέμαχ', αἶψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας,
Ὡς τοι δῶρ' ἀποπέμψω ἃ τοι Μενέλαος ἔδωκε.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Πείραι', εὖ γάρ τ' ἴδμεν ὅπως ἔσαι τύδε ἔργα·
Εἴ κεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγακλειτοὶ ἐν μεγάροισι

Oſculataque eſt ejus caput & ambo lumina pulchra,
Et flens verbis velocibus alloquebatur:
Veniſti Telemache dulce lumen. haud te ego quidem
Viſuram autumabam, poſtquam iveras nave *in* Pylum
Clam meis ingratiis dilecti ad patris auditionem.
Sed age mihi narra quidnam tibi contigerit videre.
Illam contra Telemachus prudens alloquebatur:
Mater mea, ne mihi luctum excita, neque mihi cor
In pectoribus commove, elapſo licet *ex* perniciali exitio.
Sed lota, puras corpori veſtes ſumens,
In ſuperiora ædium aſcendens cum ſervientibus mulieribus,
Vove omnibus diis perfectas hecatombas
Te ſacrificaturam, ſicubi Jupiter repenſa facta reddat.
At ego *ad* concionem ibo, ut vocem
Hoſpitem qui me illinc ſimul ſecutus eſt huc venientem,
Illum quidem ego præmiſeram cum divinis ſociis:
Piræum autem ipſum juſſi ad domum ducentem
Studioſe tractare & honorare donec veniſsem.
Sic locutus eſt. illi *quaſi* impennatum *haud evolavit* verbum,
Ipſaque lota, puras corpori veſtes ſumens,
Vovit omnibus diis perfectas hecatombas
Se ſacrificaturam, ſicubi Jupiter remuneratoria opera perfeciſſet.
Telemachus autem poſtea ex domo ivit
Lanceam habens: ſimul eum canes pedibus veloces ſequebantur.
Divinam autem illi gratiam offudit Minerva:
Eumque omnes populi incedentem admirabantur.
Circum autem ipſum proci ſuperbi congregati ſunt
Bona dicentes, mala autem mentibus penitus cogitabant,
At is horum quidem poſtea declinabat multam turbam,
Aſt ubi Mentor ſedebat & Antiphus & Halitherſes,
Qui ei a principio paterni erant ſocii,
Illic ſedit iens: hi autem interrogabant ſingula.
Ad hos autem Piræus lancea inclytus prope venit,
Hoſpitem ducens ad concionem per urbem. neque adhuc diu
Telemachus ab hoſpite longe verſus eſt, ſed aſtitit:
Quem & Piræus prior ſermone alloquebatur:
Telemache, ſtatim jube *ire* meam ad domum mulieres,
Ut tibi dona mittam quæ tibi Menelaus dedit.
Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
Piræe, non enim ſcimus quomodo erunt hæc opera:
Si me Proci ſuperbi in domibus

Βὸ Λέθρῃ κτείνωντες, πατρώϊα πάντα δάσονται;
Αὐτὰρ ἔχοντά σε βέλομ' ἐπαυρέμεν ἢ πνα τῶνδε
Εἰ δέ κ' ἐγὼ τέτοισι φόνον καὶ κῆρα φυτεύσω,
Δὴ τότε μοι χαίροντι φέρειν ωρὸς δώματα χαίρων.
Ὣς εἰπὼν, ξεῖνον τηλαπείεμον ἦγεν ἐς οἶκον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἵκοντο δόμους ἀν' ναιετάοντας,
Χλαῖνάν μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε
Ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες ἐϋξέστας λέσθην.
Τὼς δ' ἐπεὶ ὖν δμωαὶ λέσαν, καὶ χρῖσαν ἐλαίῳ,
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας ἕλκας βάλον ἠδὲ χιτῶνας,
Ἐκ ῥ' ἀσαμίνθων βάντες ὀπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος φορέουσ' ἐπέχευε φέρουσα,
Καλῇ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
Νίψασθαι· παρὰ δ' ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Εἴδατα πόλλ' ὀπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
Μήτηρ δ' ἀντίον ἷζε ωαρ' ὑμὸν σταθμὸν μεγάροιο,
Κλισμῷ κεκλιμένη, λεπτὰ δ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα ωροκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
Τοῖσι δ μύθων ἦρχε ωεφίδων Πηνελόπεια,
Τηλέμαχ', ἦτοι ἐγὼν ὑπερῴϊον εἰσαναβᾶσα
Δέξομαι εἰς ἀϊδηλον ἢ μοι σονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι περυρμένη, ἐξ ὃ Ὀδυσσεὺς
Ὤχεθ' ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐς Ἴλιον· ἠδέ μοι ἔτλης
Πρὶν ἐλθεῖν μνησῆρας ἀγλώορας εἰς τόδε δῶμα,
Νόσφιν σὸν πατρὸς σάφα εἰπέμεν εἴπερ ἄκουσας.
Τηλὼ δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι μῆτερ ἀληθείην καταλέξω·
Ἤχόμεθ' ἔς τε Πύλον καὶ Νέσορα ποιμένα λαῶν.
Δεξάμενος δέ μ' ἐκεῖνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
Ἐνδυκέως ἐφίλει, ὡσεί τε πατὴρ ἑὸν υἱὸν
Ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν, ὡς ἐμὲ κεῖνος
Ἐνδυκέως ἐκόμιζε σὺν υἱάσι κυδαλίμοισι.
Αὐτὰρ Ὀδυσῆος θαλερόφρονος ὅττ' ἔφασκε
Ζωὸς ἔτ' θλιόντος ὀπιχθονίων τιν' ἀκοῦσαι,
Ἀλλά μ' ἐς Ἀτρείδην δουρικλυτὸν Μενέλαον
Ἵπποισι φορέπεμψε καὶ ἅρμασι κοιλητοῖσιν.
Ἔνθ' ἴδον Ἀργείην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν.
Εἴρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος

Ὅτ-

Clam interfecto, paterna omnia divident,
Ipsum habentem te malo frui quam aliquem horum:
Sin ego his cædem & mortem patravero,
Tunc mihi gaudenti portato ad domos gaudens.
Sic locutus, hospitem calamitosum duxit in domum.
At postquam pervenerunt ad domos bene habitatas,
Lænam deposuerunt in lectisque soliisque:
Inque labra ingressi bene polita lavati sunt.
Hos autem postquam famulæ lavarunt & unxerunt oleo,
Circumque lænas convolubiles jecerunt & tunicas,
Ex balneo egressi in sedibus sederunt.
Aquam autem serva gutturnio infundebat ferens,
Pulchro, aureo, super argenteo lebete,
Ad lavandum: juxta autem politam explicuit mensam.
Panem autem pudica proma apposuit portans,
Escas multas imponens, gratificans de præsentibus.
Mater autem ex adverso sedit ad postem domus,
Sellæ fulta, tenuia pensa versans.
Illi autem in cibos paratos appositos manus porrigebant.
At postquam potus & cibi amorem emiserunt,
His sermones occepit prudens Penelope:
Telemache, equidem ego in superiora domus ascendens
Cubabo in lectum qui mihi luctuosus est,
Semper lachrymis meis irrigatus, ex quo Ulysses
Abiit cum Atridis ad Ilium: neque mihi sustinuisti
Antequam venirent proci superbi in hanc domum,
Reditum tui patris aperte dicere sicubi audivisti.
Illam contra Telemachus prudens alloquebatur:
Enimvero ego tibi mater veritatem narrabo:
Ivimus inque Pylum & ad Nestorem pastorem populorum.
Excipiens autem me ille in altis domibus,
Amantissime tractavit, tanquam pater suum filium
Reversum longo post tempore recens aliunde, sic me ille
Studiose curavit cum filiis glorioſis.
At Ulyssem miserum nunquam ajebat
Vivum neque mortuum ex terrestrium ullo *se* audivisse,
Sed me ad Atridem lancea inclytum Menelaum
Cum equis misit & curribus conglutinatis.
Ubi vidi Argivam Helenam, cujus causa multi
Argivi Trojanique deorum voluntate laboraverunt.
Interrogabat autem statim postea prælio strenuus Menelaus

Ὀππὰ χρὴ ζωὸν ἱκόμην Λακεδαίμονα δῖαν·
Αὐτάρ ἐγὼ τῷ πᾶσιν ἀληθείην κατέλεξα.
Καὶ τότε δή μ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενον προσέειπεν,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
Ἤθελον ἀνθέμεναι ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἐόντες.
Ὡς δ' ὁπότ' ἐν ξυλόχῳ ἐλάφου κρατεροῖο λέοντος
Νεβρὸς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνὰς,
Κνημοὺς ἐξερέῃσι καὶ ἄγκεα ποιήεντα
Βοσκομένη, ὁ δέ τ' ὦκα εἰῷ εἰσήλυθεν ὕλῃ,
Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐρῆξεν·
Ὡς Ὀδυσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει.
Αἲ γὰρ Ζεύς τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,
Τοῖος ἐὼν οἷός ποτ' ἐὺκτιμένῃ ἐνὶ Λέσβῳ
Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀνασσὰς,
Κὰδ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί·
Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς.
Πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
Ταῦτα δ' ἃ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
Ἄλλα πιφέξ εἴπιμι παρέξ ἠὲ σὺ μυθήσω.
Ἀλλὰ τὰ μέν μοι ἔειπε γέρων ἁλιος νημερτὴς,
Ὧν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος οὐδ' ὑποκλέψω.
Φῆ μιν ὅ γ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατερὴν ἀλγεσ' ἔχοντα,
Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκῃ
Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἣν πατρίδα γαῖαν ἱκέσθαι.
Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι
Οἵ κέ μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
Ὡς ἔφατ' Ἀτρεΐδης δουρικλυτὸς Μενέλαος.
Ταῦτα τελευτήσας νεόμην· δόσαν δέ μοι ὦρον
Ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.
Ὡς φάτο· τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄρινε.
Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδὴς,
Ὦ γύναι Αἰόλου Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἦ τοι ὅδ' ἀσάφα οἶδεν· ἐμεῖο δὲ σοὶ θέσπεο μῦθον·
Ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι, οὐδ' ὑποκλέψω·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἑστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
Ὡς ἤτοι Ὀδυσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ
Ἧμενος ἢ ἕρπων, τάδε πάσσεται κακὰ ἔργα,
Ἑστήκει, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πᾶσιν φυτεύει.
Τοῖον ἐγὼν οἰωνὸν ἐϋσσέλμου ὑπὲρ νηὸς
Ἧμενος ἐφράσαμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.

Τὸν

Cujus *rei* indigens veniſſem *in* Lacedæmonem divinam.
At ego ei omnem veritatem dixi.
Et tunc ſcilicet me verbis excipiens alloquebatur:
Papæ, utique valde fortis viri in lecto
Voluerunt dormire imbelles ipſi cum ſint.
Sicut quando in arbuſto cerva fortis leonis
Hinnulis cubitum poſitis recens natis lactentibus,
Saltus inquirit & valles herboſas
Paſcens, hic autem poſtea ſuum ingreditur in cubile,
Ambobuſque illis ingratam mortem infert:
Sic Ulyſſes illis ingratam mortem inferet.
Utinam enim o Jupiter pater, & Minerva & Apollo,
Talem ſe ferens qualis olim bene ædificata in Lesbo
Ex provocatione cum Philomelide luctatus eſt ſurgens,
Dejecitque fortiter, gaviſi ſunt autem omnes Achivi:
Talem ſe ferens *utinam* cum procis verſaretur Ulyſſes.
Omnes brevis ævi fierent & amararum nuptiarum.
Hæc autem quæ me interrogas & precaris, haud ego
Alia præter *verum* dicam declinando, neque decipiam.
Sed quæ quidem mihi dixit ſenex marinus verax,
Horum nullum tibi ego occultabo verbum neque abſcondam.
Ajebat ipſum is in inſula *ſe* vidiſſe duros dolores habentem,
Nymphæ in domibus Calypſus, quæ ipſum coactu
Tenet: is autem non poteſt ſuam in patriam terram venire.
Non enim ei adſunt naves remigabiles, & ſocii
Qui etiam ipſum mittant ſuper lata dorſa maris.
Sic ait Atrides lancea inclytus Menelaus.
His perfectis redii: dederunt autem mihi ventum
Immortales, qui me ocyus dilectam in patriam miſerunt.
Sic dixit. illi autem animum in pectoribus movit.
Poſt hæc vero etiam locutus eſt Theoclymenus divinus:
O uxor venerabilis Laertiadæ Ulyſſis,
Equidem iſte non aperte ſcit: meo autem attende ſermoni:
Vere enim tibi vaticinabor, neque occultabo:
Sciat nunc Jupiter primum deorum, hoſpitaliſque menſa,
Domuſque Ulyſſis ſtrenui *in* quam adveni,
Quod equidem Ulyſſes jam in patria terra
Sedens vel ſerpens, hæc audiens mala facinora,
Eſt, at procis malum omnibus molitur.
Tale augurium ego bene tabulata in navi
Sedens obſervavi, & Telemacho clamavi.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύφρων Πηνελόπεια·
Αἰ γὰρ τοῦτο ξείνε ἐπὶ τετελεσμένον εἴη·
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητί τε πολλά τε δώρα
Ἐξ ἐμέο, ὡς ἄν τις σε σαωσάτο μακαρίζοι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Μνηστῆρες δ' αὖ πάρεσθεν Ὀδυσσῆϊ μεγάροιο
Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγλωέσσιν ἱέντες
Ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι πρὶν πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀλλ' ὅτε δὴ δεῖπνησε ἰδὼν, καὶ ἐπήλυθε μῆλα
Πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον οἵ περ πρίν,
Καὶ τότε δή σφιν ἔειπε Μέδων, (ὃς γάρ ῥα μάλιστα
Ἥνδανε κηρύκων, καί σφιν παρεγίνετο δαιτὶ)
Κοῦροι, ἐπεὶ δὴ πάντες ἐτέρφθητε φρένα δαΐτῃ,
Ἔρχεσθε πρὸς δῶμα, ἵν' ἐντανύωμεθα δαῖτα,
Οὐ μὲν γάρ τι χέρειον ὅτ' ὥρη δεῖπνον ἑλέσθαι.
Ὣς ἔφατ'. οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν, πείθοντό τε μύθῳ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκοντο δόμους εὖ ναιετάοντας,
Χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε,
Οἱ δ' ἱέρευον ὄϊς μεγάλας καὶ πίονας αἶγας·
Ἱέρευον δ' σύας σταλὰς καὶ βοῦν ἀγελαίην,
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι. τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
Ὥρτρυνον' Ὀδυσῆος τ' ἰέναι καὶ δῖα ὑφορβός.
Τοῖσι δ' μύθων ἦρχε συβώτης ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δ' ἤπειτα πόλινδ' ἰέναι μενεαίνεις
Σήμερον, ὡς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμός, ἦ σ' ἄν ἔγωγε
Αὐτὸς βαλοίμην σαώμεν ῥυτῆρα γενέσθαι·
Ἀλλὰ τ' αἰδέομαι, καὶ δείδιμ μή μοι ὀπίσσω
Νεικείῃ. χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοκλαί.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἴομεν. δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα
Ἦμαρ, ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἕσπερα ῥίγιον ἔσται.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἴομεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
Δὸς δέ μοι ἢ ποθί τοι ῥόπαλον τετμημένον ὄζῳ,
Σκηρίπτεσθ', ἐπεὶ φάτ' ἀεισφαλὲς ἔμμεναι ὁδόν.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δ' σόος ἦεν ἀορτήρ.
Εὔμαιος δ' ἄρα οἱ σκῆπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.
Τὼ βήτην. σαῦλον δ' κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
Ῥῦτ' ὄπιθε μένοντες. ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα
Πτωχῷ λιγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδ' γέροντι,

Σκη-

Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Utinam hoc hoſpes verbum perfectum ſit:
Ideo cito cognoſceres amicitiamque multaque dona
Ex me, ut aliquis te occurrens beatum prædicaret.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur:
Proci autem ante Ulyſſis domum
Diſcis delectabantur & tragulis mittendis
In præparato pavimento, ubi antea contumeliam exercuerant.
Sed quando jam prandendi tempus erat, & advenerunt oves
Undique ex agris, hi autem agebant *eas* qui antea,
Tunc ipſis dixit Medon, (hic enim maxime
Placebat præconum, & ipſis aderat convivio)
Juvenes, poſtquam jam omnes delectati eſtis mente certaminibus,
Ite ad domos, ut paremus convivium.
Non enim malum eſt ſuo tempore prandium capere.
Sic ait. illi autem ſurgentes ibant, obtemperabantque ſermoni.
At poſtquam venerunt in domos bene habitatas,
Lænas quidem depoſuerunt in ſedibus throniſque,
Ipſi autem ſacrificaverunt oves magnas & pingues capras:
Sacrificaverunt autem ſues pingues & bovem armentalem,
Convivium parantes. hi autem ex agro ad urbem
Contendebant Ulyſſeſque ire & divinus ſubulcus.
Poſt hæc autem ſermones occepit ſubulcus princeps virorum:
Hoſpes, quoniam poſtea in urbem ire cupis
Hodie, ſicut juſſit dominus meus, certe te ego
Hic vellem ſtabulorum cuſtodem fieri:
Sed vereor & timeo ne me poſtea
Objurget. difficiles enim dominorum ſunt minæ.
Sed age nunc eamus. jam enim proceſſit maxime
Dies, at mox ad veſperam frigidius erit.
Illum reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Cognoſco, mente teneo: hæc jam intelligenti præcipis.
Sed eamus: tu autem deinde plane duc.
Da autem mihi ſicubi baculum inciſum eſt,
Ad innitendum, quoniam dicitis valde difficilem eſſe viam.
Dixit, & circum humeros turpem jecit peram
Multis locis laceram: cui tortum inerat lorum.
Eumæus autem ei baculum animo *ejus* gratum dedit.
Hi ibant. ſtabulum autem canes & paſtores viri
Cuſtodiebant a tergo manentes. hic autem in urbem duxit regem
Mendico miſero ſimilem & ſeni,

Ful-

Σκιπτόμενον· τὴ ὃ λυγρὰ σὺν χρὶ εἵματα ἕσσε.
Ἀλλ' ὅτε δὴ σείχοντες ὁδὸν κάτα παιπαλόεσσαν
Ἄσεο ἐγγὺς ἔσαν, ᾗ ὅπι κρηνίδιον ἀφίκανε
Τυκτὸν, καλλίρροον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
Τὸν ποίησ' Ἰθακος καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύκτωρ·
Ἀμφὶ δ' ἄρ' αἰγείρων ὑδατοτρεφέων λιν ἄλσος
Πάντοσε κυκλοτερὲς, κατὰ δ' ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ
Ὑψόθεν ἐκ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο
Νυμφάων, ὅθι πάντες ὀπρέζεσκον ὁδῖται·
Ἔνθά σφεας ἐκίχανε δολίσιο Μελανθέος,
Αἶγας ἄγων αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνηστῆρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες.
Τὰς δ' ἰδὼν νείκεσσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε
Ἔκπαγλον καὶ ἀεικές· (ἔρεπε δὲ κῆρ Ὀδυσῆϊ)
Νῶϊ μὲν δὴ μάλα πάγχυ κακὸς κακὸν ἡγεμονεύει·
Ὡς αἰεὶ τὸ ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς τὸ ὁμοῖον.
Πῆ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πτωχὸν ἀνιηρὸν, δαιτὶ κακὸν ἀπολυμαντῆρα;
Ὅς πολλῇσι φλιῇσι παγὰς φλίψεται ὤμους,
Αἰτίζων ἀκόλους, οὐκ ἀοιδοὺς ὥς λέβητας.
Τόν κ' εἴ μοι δοίης σαθμῶν ῥυτῆρα γενέσθαι,
Σηκοκόρον τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆσαι,
Καί κεν ὀρὸν πίνων, μεγάλῳ ὀπιγυίδα θείτο.
Ἀλλ' ἐπεὶ ὃν δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
Ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πῶασων κατὰ δῆμον
Βούλεται αἰτίζων βίοτον λιὼ γαστέρ' ἄναλτον.
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τόδε δὲ τετελεσμένον ἔσται·
Αἴ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσῆϊ θείοιο,
Πολλά οἱ ἀμφὶ κάρῃ σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμάων
Πλαδραὶ ἀποτείψουσι, δόμον κάτα βαλομένοιο.
Ὡς φάτο· καὶ παρεών λάξ ἔμβαρεν ἀφραδίῃσιν
Ἰσχίῳ· οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀπαρσίτης ἐσυρήλιξεν,
Ἀλλ' ἔμεν' ἀσφαλέως. ὁ δὲ μυδιήλιξεν Ὀδυσσεύς,
Ἦ δὲ μετὰ ξύλον ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἔλειτο,
Ἦ πρὸς γοῦν ἐλάσειε κάρη, ἀμφ' ὦδας ἀείρας,
Ἀλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο. τὸ δὲ συβώτης
Νείκεσεν αὖτε ἰδὼν· μέγα δ' ὄξατο χεῖρας ἀνασχών,
Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διὸς, εἴ ποτ' Ὀδυσσεὺς
Τμμ' ὅπι μηρί' ἔκηε καλύψας πίονι δημῷ
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων, τόδε μοι κρήηνον ἐέλδωρ,
Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων·

Τῷ

Fulcientem ſe: illeque turpi circum corpus amictu amictus erat:
Sed quando jam euntes viam per aſperam
Urbem prope erant, & ad fontem pervenerant
Structum, pulchre fluentem, unde aquabantur cives,
Quem fecerat Ithacus & Neritus & Polyctor:
Circum autem alnorum aquaticarum erat nemus
Undique rotundum, frigida autem defluebat aqua
Alte ex petra: ara autem deſuper facta erat
Nympharum, ubi omnes ſacrificabant viatores:
Illic ipſos invenit filius Dolii Melantheus,
Capras agens quæ omnibus antecellebant gregibus,
Prandium procis: duo autem ſimul ſequebantur paſtores.
Illos autem intuitus objurgavit, verbumque dixit, & prolocutus eſt
Minax & contumelioſum: (movit autem cor Ulyſſis)
Nunc quidem omnino malus malum ducit:
Ut ſemper ſimilem ducit Deus ad ſimilem.
Quo jam hunc ſectatorem epularum ducis nulli invidende ſubulce
Mendicum moleſtum, conviviorum perniciem?
Qui multis poſtibus aſtans atteret humeros,
Petens fruſta, non enſes neque lebetes.
Hunc ſi mihi dares ſtabulorum cuſtodem fieri,
Cortis purgator ut ſit, frondemque hædis ferat,
Equidem ſerum bibens, magnum femur *ſuum* efficeret.
Sed quoniam facinora mala didicit, non volet
Opus adire, ſed tremulus reptans per populum
Vult mendicando paſcere ſuum ventrem inſatiabilem.
Sed tibi edico, quod & perfectum erit:
Si iverit ad domos Ulyſſis divini,
Multa ei circum caput ſcabella virorum ex manibus
Latera deterent per domum percuſſo.
Sic dixit, & accedens calce inſultavit inſipientia
Coxæ: neque ipſum extra viam excuſſit,
Sed manſit firme. cogitavit autem Ulyſſes,
An irruens baculo animam eriperet *ei*,
An ad terram dejiceret caput, ad ſolum extollens,
Sed duravit, animumque cohibuit. illum autem ſubulcus
Increpuit contra intuitus: valde autem precatus eſt manus tollens:
Nymphæ fontanæ, filiæ Jovis, ſi unquam Ulyſſes
Vobis femora combuſſit cooperiens pingui adipe
Agnorum & hædorum, hoc mihi perficite votum,
Ut veniat ille vir, ducatque ipſum deus!

Hoc

Τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε ἀφαρκεδάσειεν ἁπάσας,
Τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ
Ἄσυ κάτ' · αὐτὰρ μῆλα κακοὶ φθείρουσι νομῆες.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος αἰπόλος αὐγῶν ;
Ὦ πόποι, οἷον ἔειπε κύων ὀλοφώϊα εἰδὼς,
Τόν ποτ' ἐγὼν ὄπι νηὸς εὐσελμοιο μελαίνης
Ἄξω τῆλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολλὼ ἄλφοι :
Αἰ γὰ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Σήμερον ἐν μεγάροις, ἢ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείη,
Ὡς Ὀδυσῆί γε τῆλε ἀπώλετο νόστιμον ἦμαρ.
Ὣς εἰπὼν, τὰς μὲν λίπεν αὐτόθι ἦκα κιόντας·
Αὐτὰρ ὁ βῆ · μάλα δ' ὦκα δόμους ἴκανεν ἄνακτος·
Αὐτίκα δ' ἔσω ἴεν, μετὰ δ' μνηστῆρσι κάθιζεν
Ἀντίον Εὐρυμάχου · τὸ γὰ φιλέεσκε μάλιστα.
Τῷ δ' ἀμφὶ μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν οἱ πονέοντο·
Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
Ἔδμεναι. ἀγχίμολον δ' Ὀδυσῆα καὶ δῖον ὑφορβὸς
Στήτην ἐρχομένω. περὶ δὲ σφέας ἤλυθε φωνὴ
Φόρμιγγος γλαφυρῆς · ἀνὰ γὰρ σφισι βάλλετ' ἀείδειν
Φήμιος. αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἑλὼν προσέειπε συβώτην,
Εὔμαι, ἦ μάλα δὴ τόδε δώματα καλ' Ὀδυσῆος,
Ῥεῖα δ' ἀείγνωτ' ὄξι καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
Ἐξ ἑτέρων ἕτερ' ὄξιν · ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ
Τοίχω καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' ἀρηρέες εἰσὶ
Δικλίδες · ἀκ ἄν τις μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίοσαιτο.
Γιγνώσκω δ' ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
Ἄνδρες · ἐπεὶ κνίσση μὲν ἀνιώδεα, ἐν δέ τε φόρμιγξ
Ἥπυε, τὴν ἄρα δαὶτὶ θεοὶ ποίησαν ἑταίρην.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ῥεῖ' ἔγνως · ἐπεὶ οὐ τά τ' ἄλλα περ ἔσσ' ἀνοήμων.
Ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ' ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
Ἦ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους ἐς ναιετάοντας,
Δύσεο δ' μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
Εἰ δ' ἐθέλεις, ἔπιμεινον, ἐγὼ δ' εἶμι προπάροιθε.
Μὴ δὲ σὺ δηθύνειν, μή τις σ' ἔκτοθι νοήσας
Ἢ βάλῃ, ἢ ἐλάσῃ · τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Γιγνώσκω, φρονέω · τά γε δὴ φρονέοντι κελεύεις.
Ἀλλ' ἔρχεο προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
Οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων, οὐδὲ βολάων.
Τολμήεις μοι θυμὸς, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα

285 Κύ-

Hoc pacto tibi comtus dissiparet omnes,
Quos nunc protervus fers, vagans semper
Per urbem: at pecudes mali perdunt pastores.
Hunc autem rursus alloquebatur Melanthius caprarius caprarum:
Papæ, quid dixit canis versutias callens,
Hunc aliquando ego in navi bene tabulata nigra
Agam longe ab Ithaca, ut mihi victum multum inveniat.
Utinam enim Telemachum interficiat arcitenens Apollo
Hodie in domibus, vel a procis interficiatur,
Nam Ulyssi quidem procul periit reditus dies.
Sic locutus, hos quidem liquit illic placide euntes:
At ipse ivit: admodum vero celeriter ad domos pervenit heri
Statim autem introivit, eumque procis sedit
Ex adverso Eurymacho: hunc enim amabat maxime.
Illi quidem carnium partem appositerunt qui laborabant:
Panem autem verecunda proma appositit ferens,
Ad comedendum. prope autem Ulysses & divinus subulcus
Steterunt venientes. circum autem ipsos venit sonitus
Citharæ concavæ: etenim illis occeperat canere
Phemius. at ille manum prehendens alloquebatur subulcum:
Eumæe, certe nimis scilicet hæ sunt ædes pulchræ Ulyssis,
Facileque notabiles etiam inter multas visu.
Ex aliis aliæ *aptæ* sunt: ornatum est autem eis atrium
Muro & septis, januæ autem bene munitæ sunt
Biſores: haud quisquam eas vir expugnaret.
Cognosco autem quod multi in ipsa convivia instituunt
Viri: quoniam nidor etiam ascendit, & cithara
Sonat, quam convivio dii fecerunt sociam.
Hunc autem respondens alloquebaris Eumæe subulce:
Facile nosti: siquidem ne cætera quidem es bardus.
Sed age jam consultemus quomodo erunt hæc opera.
Vel tu primus ingredere domos bene habitatas,
Inferque *te* procis, ego autem relinquar hic:
Sin vis, remane, ego autem ibo præ.
Neque tu tarda, ne quis te extra conspicatus
Vel percutiat, vel pellat: hæc enim te reputare jubeo.
Huic autem respondit postea pertolerans divinus Ulysses:
Scio, teneo: hæc intelligenti præcipis:
Sed i præ, ego autem relinquar hic:
Non sum enim plagarum indoctus, neque ictuum.
Patiens mihi animus, quoniam mala multa passus sum

Un-

Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω·
Γαστέρα δ' ὅππως ὀΐσιν ἀποκρύψαι μεμαυῖλω
Οὐλομένλω, ἣ πολλὰ κακὰ ἀνθρώποισι δίδωσι.
Τῆς ἕνεκεν καὶ νῆες ἐύζυγοι ὁπλίσσονται
Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρυσαι.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρλυν.
Α'ν δ' ὑὸν κύων κεραλλὼ τε καὶ ὄατυ κείμενον ἔχεν
Α'ργον Ο'δυσῆος πυλαστόρον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
Θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δ' εἰς Ι'λιον ἱρὴν
Ω'χετο. τὸν δ' οὔ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες
Αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας, ἠὲ πρόκας, ἠὲ λαγωούς.
Δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεσκον ἀποιχομένοιο ἄνακτος,
Ἐν πολλῇ κόπρῳ, ἣ οἱ προπάροιθε θυράων,
Ἡμιόνων τε βοῶν τε ἅλις κέχυτ'· ὄφρ' ἂν ἄγοιεν
Δμῶες Ο'δυσῆος τέμενος μέγα κοπρήσοντες.
Ἔνθα κύων κεῖτ' Α'ργος ὀνήπλειος κυνοραιστέων.
Δὴ τότε γ' ὡς ὄνόησεν Ο'δυσσέα ἐγγὺς ἐόντα,
Οὐρῇ μέν ῥ' ὅγ' ἔσηνε, καὶ ὄατυ κάββαλεν ἄμφω.
Α'σσον δ' οὐκ ἔτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος
Ἐλθέμεν. αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,
Ρ'ῆα λαθὼν Εὔμαιον· ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ,
Εὔμαι', ἦ μάλα θαῦμα, κύων ὅδε κεῖτ' ὀνὶ κόπρῳ·
Καλὸς μὲν δέμας ὄσιν, ἀτὰρ τόδε γ' ἔ σάφα οἶδα
Εἰ δὴ καὶ τυχὺς ἔσκε θέειν ὅπὶ εἴδεϊ τῷδε,
Ἦ αὔτως, οἷοί τε τραπεζῆες κυνες ἀνδρῶν
Γίγνονται, ἀγλαΐης δ' ἕνεκεν κομέουσιν ἄνακτες.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Καὶ λίην ἀνδρός γε κύων ὅδε τῆλε θανόντος.
Εἰ τοῖόσδ' εἴη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ ἔργα
Οἷόν μιν Τροίηνδε κιὼν κατέλειπεν Ο'δυσσεύς,
Αἶψά κε θηήσαιο ἰδὼν τάχος ἠδὲ καὶ ἀλκήν.
Οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
Κνώδαλον ὅ, τι ἴδοιτο· καὶ ἴχνεσι γὰρ πελέδνη.
Νῦν δ' ἔχεται κακότητι, ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
Ω'λετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες ὀ κομέουσι.
Δμῶες δ' οὔτ' ἂν μηκέτ' ὀπιπρατέωσιν ἄνακτες,
Οὐκ ἔτ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ὀναίσιμα ἐργάζεσθαι.
Ἥμισυ γάρ τ' ἀρετὴ ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
Ἀνέρος, εὖτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἕλησιν.
Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους δὲ ναιετάοντας·
Βῆ δ' ἰθὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς.

Α''β-

Undis & in bello: cum illis hoc etiam fiat.
Ventrem autem haudquaquam eſt abſcondere cupidum
Perditum, qui multa mala hominibus dat.
Cujus gratia & naves bene tranſtratæ armantur
Pontum ſuper indomitum, mala inimicis ferentes.
Sic hi quidem talia inter ſe dicebant:
Surſum autem canis caputque & aures jacens levavit
Argus Ulyſſis calamitoſi, quem quondam ipſe
Nutrierat quidem, neque *tamen* perceperat fructum & uſum:
prius enim in Ilium ſacrum
Iverat. hunc autem antea ducebant juvenes viri
Capras ad ſylveſtres, & cervos, & lepores.
Tunc jacebat neglectus abſente domino,
In multo ſtercore, quod ei ante fores,
Mulorumque boumque affatim fuſum erat: donec auferrent
Servi Ulyſſis nemus magnum ſtercoraturi.
Illic canis jacebat Argus plenus ricinorum.
Ibi tum ut agnovit Ulyſſem prope eſſe,
Cauda quidem hic adulabatur, & aures motabat ambas:
Prope autem non item potuit ſuum dominum
Venire. at iſte eo procul viſo abſterſit lacrymam,
Facile latens Eumæum: ſtatim autem interrogabat verbo:
Eumæe, certe nimis mirum *eſt*, canis hic jacet in ſimo:
Pulcher quidem corpore eſt, at hoc non certo ſcio
An ſcilicet etiam velox fuerit ad currendum cum forma iſta,
An ſecus, quales menſarii canes virorum
Sunt, decoris autem gratia nutriunt domini.
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Et ſane viri canis hic *eſt* procul mortui,
Si talis eſſet & corpore & operibus,
Qualem ipſum ad Trojam iens reliquit Ulyſſes,
Statim admirareris videns velocitatem & fortitudinem.
Non enim effugiebat profundæ in profunditatibus ſylvæ
Fera, quamcunque viderat: & veſtigiis enim ſciebat:
Nunc autem tenetur malo, dominus autem ejus extra patriam
Periit: hunc autem mulieres negligentes non curant.
Servi autem quando non amplius imperant domini,
Non amplius poſtea volunt officium facere.
Dimidium enim virtutis aufert late ſonans Jupiter
Viri, quando ipſum ſervilis dies occupat.
Sic locutus, ingreſſus eſt domos bene habitatas:
Ivit autem recta *per* domum ad procos ſuperbos.

Ἄργον δ' αὖ κατὰ μοῖρ' ἔλαβεν μέλαν θάνατοιο,
Αὐτίκ' ἰδόντ' Ὀδυσῆα ἐεικοσάω ἐνιαυτῷ.
Τὸν δ' ὃ πολὺ πρῶτος ἴδε Τηλέμαχος θεοειδὴς
Ἐρχόμενον κατὰ δῶμα συβώτῃω· ὦκα δ' ἔπειτα
Νόσφ' ὅτι οἱ καλέσας. ὁ δ' παπτήνας ἕλε δίφρον
Κείμενον, ἔνθα δ' ἀοιδὸς ἐρίζεσκεν πρέα πολλὰ
Δαιόμενος μνηστῆρσι δόμον κάτα δαινυμένοισι.
Τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
Ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφέζετο. τῷ δ' ἄρα κῆρυξ
Μοῖραν ἑλὼν ἐπίθει, κλυτέα τ' ἐκ σῖτον ἀείρας.
Ἀγχίμολον δὲ μετ' αὐτὴ ἐδύσετο δῶματ' Ὀδυσσεύς,
Πτωχῷ λυγαλέῳ ἐναλίγκιος ἠδὲ γέροντι,
Σκηπτόμενος· τὰ δ' λυγρὰ περὶ χροΐ εἵματα ἕσο.
Ἵζε δ' ὅτι μελίνη ὑδὸς ἔντοσθε θυράων,
Κλινάμενος σανίδι κυπαρισσίνῳ, ὅν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ὀπταμένως, καὶ ὅτι σάνιδι ἴθυνε.
Τηλέμαχος δ' ὅτι οἱ καλέσας προσέειπε συβώτην,
Ἄρτον δ' ἅλον ἐλὼν περικαλλέος ἐκ κανέοιο,
Καὶ κρέα, ὡς οἱ χεῖρες ἐχάνδανον ἀμφιβαλόντι,
Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων· αὐτόν τε κέλευε
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
Αἰδὼς δ' ἐκ ἀγαθὴ κεχρημένῳ ἀνδρὶ πρόκτη.
Ὣς φάτο. βῆ δ' συβώτης ἐπεὶ τ' μῦθον ἄκουσεν·
Ἀγχοῦ δ' ἰσάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τηλέμαχός τοι ξεῖνε διδοῖ τάδε, καί σε κελεύει
Αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας.
Αἰδῶ δ' ἐκ ἀγαθὼ φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ πρόκτῃ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ὀπ ἀνδράσιν ὄλβιον εἶη),
Καί οἱ πάντα γένοιθ' ὅσα κρείσσων ἔστι μενοινᾷ.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφοτέρῃσιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
Αὖθι, ποδῶν προπάροιθεν, ἀεικελίης ὅτι πήρης·
Ἤσθιε δ' ὡς ὅτ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν,
Εὖθ' ὅδ' ἐδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύσατο θεῖος ἀοιδός.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ. αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
Ὤτρυν' ὡς ἄν πύρνα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
Γνοίη θ' οἵτινές εἰσιν ἐναίσιμοι οἵ τ' ἀθέμιστοι.
Ἀλλ' οὐδ' ὣς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.
Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον,
Πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὡσεὶ πτωχὸς πάλαι ἔμπης.

Οἱ

Argum autem contra occupavit fatum nigræ mortis,
Statim ut viderat Ulyſſem vigeſimo anno.
Primus autem vidit Telemachus divinus
Venientem per domum ſubulcum: celeriterque deinde
Innuit ad ſe vocans. atque ille circumſpectans cepit ſellam
Jacentem, ubi coquus inſidere ſolebat carnes multas
Incidens procis in domo convivantibus.
Hanc depoſuit potans ad Telemachi menſam
Ex adverſo: ibi ſcilicet ipſe ſedebat. huic autem præco
Partem capiens ponebat, ex caniſtroque panem ſumens.
Propius accedendo autem poſt ipſum intravit domos Ulyſſes,
Mendico ſqualido ſimilis & ſeni,
Scipioni innixus: illoque ſordidato circum corpus amictu amictus erat.
Sedebat autem in fraxineo limine intra januas,
Innixus limini cypariſſeo, quod quondam faber
Poliverat ſcite, & ad normam direxerat.
Telemachus autem ad ſe vocatum alloquebatur ſubulcum,
Panemque totum ſumens perpulchro ex caniſtro,
Et carnes uti ei manus capiebant comprehendenti:
Da hoſpiti hæc ferens: ipſumque jube
Mendicare prorſus omnes adeuntem procos.
Pudor enim non eſt bonus indigenti viro gratis habere cupienti.
Sic dixit. ibat autem ſubulcus poſtquam verbum audivit:
Prope autem ſtans verbis velocibus alloquebatur:
Telemachus tibi hoſpes dat hæc, & te jubet
Mendicare prorſus omnes adeuntem procos.
Pudorem autem non bonum dicit eſſe viro gratis accepturienti.
Hunc autem reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Jupiter rex, Telemachus mihi in viris beatus ſit,
Et ei omnia fiant quæcunque animo ſuo cogitat.
Dixit, & ambabus accepit, & depoſuit
Illic, pedes ante, indecenti in pera:
Comedebat autem uſque dum cantor in ædibus canebat,
Donec ille cœnaverat, iſte ceſſabat divinus cantor.
Proci autem tumultuabantur per ædes. at Minerva
Prope aſtans Laertiadæ Ulyſſi
Hortabatur ut panes a procis congregaret,
Cognoſceretque quinam eſſent juſti quique injuſti.
Sed neque ſic quenquam exempturus erat malo.
Inſtitit autem ire petiturus dextre a viro quoque
Undique manum porrigens, tanquam olim mendicus fuiſſet.

Οἱ δ', ἐλεχίροντες δίδοσθω, χ) ἐθάμβεον αὐτόν·
Ἀλλήλους τ' εἴροντο πίς εἴη χ) πόθεν ἔλθοι,
Τοῖσι ὃ χ) μετέειπε Μελανθιῶ αἰπόλῳ αἰγῶν,
Κέκλυτέ μοι μνηςῆρες ἀγακλειτῆ βαςιλείης
Τῆδε πέρι ξείνῳ· ἦ γάρ μιν πρόσθεν ὀπωπα.
Ἦτοι μέν οἱ δῶρο συβώτης ἡγεμόνευεν,
Αὐτὰρ δ' ὅ σάφα οἶδα πόθεν γείνῳ ἀνέχεται δὲ).
Ὣς ἔφατ'. Ἀντίνοῳ δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην,
Ὦ πέπον ἐγνωτε συβῶτα, πίη ὃ σὺ τόνδε πόλιόδε
Ἤγαγες; ἦ ὄχ ἄλις ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι χ) ἄλλοι
Πτωχοὶ ἀνέροι, δαιτὸς ἀπολυμαντῆρες;
Ἦ ἔνοσαι ὅπ τοι βίοτον κατέδοσιν ἄνακτος
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι; σὺ ὃ χαί ποθι τόνδ' ἐκάλεσσας;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Ἀντίνο', ἦ μὲν καλὰ χ) ἐθλὸς ἐὼν ἀγορεύεις.
Τίς γὰρ δὴ ξεῖνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
Ἄλλόν γ' εἰ μὴ τῆ οἳ δημιοεργοὶ ἔασιν;
Μάντιν, ἢ ἰητῆρα κακῶν, ἢ τέκτονα δούρων,
Ἦ χ) θέσπιν ἀοιδὸν, ὃ κεν τέρπῃσιν ἀείδων;
Οὗτοι γὰρ κλητοί γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν.
Πτωχὸν δ' ὄκ ἄν τις καλέοι τρύζοντα ἑαυτόν.
Ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς πέλει πάντων εἰς μνηςήρων
Δμωσὶν Ὀδυσῆος, πέλει δ' αὖτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
Οὐκ ἀλέγω, ἕως μοι ἐχέφρων Πηνελόπεια
Ζώει ἐνὶ μεγάροις χ) Τηλέμαχος θεοειδής.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Σίγα, μή μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν.
Ἀντίνοος δ' εἰώθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
Μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δ χ) ἄλλους.
Ἦ ῥά, χ) Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἀντίνο', ἦ μάλ καλά, πατὴρ ὥς κήδεαι ἡμῶν,
Ὅς τ ξεῖνον ἀνώγας ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειε.
Δός οἱ ἐλών· ἔ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἔγωγε.
Μήτ' ἔν μητέρ' ἐμὴν ἄζο τύγε, μήτέ τιν' ἄλλον
Δμώων οἳ κατὰ δώματ' Ὀδυσῆος θείοιο.
Ἀλλ' ἔ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα.
Αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολὺ βέλεαι ἢ δόμεν ἄλλῳ.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπε,
Τηλέμαχ' ὑψαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες;
Εἴ οἱ τόσσον ἄπαντες ὀρέξειαν μνηςῆρες,

Καὶ

Hi autem miſerantes dabant, & mirabantur ipſum:
Mutuos autem interrogabant quis eſſet & unde veniſſet,
His autem interloquebatur Melanthius cuſtos caprarum.
Audite me proci inclytæ reginæ
Iſto de hoſpite: certe enim antea ipſum vidi.
Equidem eum huc ſubulcus duxit,
Ipſum autem non aperte ſcio unde *ſe* genere dicat eſſe.
Sic ait. Antinous autem verbis objurgabat ſubulcum:
O famoſe ſubulce, cur tu hunc in urbem
Duxiſti? an non ſatis nobis errones ſunt alii
Mendici moleſti, epularum peſtes?
An te juvat quod vitam edunt regis
Hic congregati? tu autem etiam alicunde hunc vocaſti?
Hunc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Antinoe, non quidem bona licet bonus dicis.
Quis enim hoſpitem vocat aliunde ipſe adiens
Alium niſi eorum *aliquem* qui publici operarii ſunt?
Vatem, vel ſanatorem malorum, vel fabrum lignorum,
Vel etiam divinum cantorem, qui delectet canens?
Hi enim vocati hominum ſuper infinita terra.
At mendicum nemo vocaverit comeſurum ſeipſum, *i. e. ejus bona.*
Sed ſemper moleſtus ſuper omnes es procos
Servis Ulyſſis, præcipue autem mihi: at ego
Non curo, donec mihi prudens Penelope
Vivit in domibus & Telemachus divinus.
Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
Tace, ne mihi huic reſponde multum verbis.
Antinous enim conſuevit male irritare ſemper *quoſdam*
Verbis moleſtis, quin incitat etiam alios.
Dixit, & Antinoum verbis velocibus alloquebatur:
Antinoe, certe me bene pater uti curas filium,
Qui hoſpitem juſſiſti a domo exire
Verbo cogenti: ne hoc Deus perficiat.
Da ei capiens: non invideo: jubeo enim ego etiam.
Neque igitur matrem meam verere in hoc, neque quenquam alium
Servorum, qui in domibus Ulyſſis divini.
Sed haud tibi talis in pectoribus cogitatio.
Ipſe enim comedere multo mavis quam dare alii.
Illum contra Antinous reſpondens alloquebatur:
Telemache altiloque, animo intemperate, quid dixiſti?
Si ei tantum omnes porrigerent proci,

Καὶ κέν μιν τρεῖς μιλῶας ἀποφροθὲν οἴκῳδε ἐρύκοι·
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ θριῶων ἐλεὼν ὑπέφηνε τραπέζη
Κείμενον, ᾧ ῥ' ἔπεχεν λιπαρὰς πόδας εἰλαπινάζων·
Οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσάν δ' ἄρα πήρην
Σίτου καὶ κρειῶν. τύχα δή κε ἔμελλεν Ὀδυσσεὺς
Αὖτις ἐπ' ἀδὸν ἰὼν φρουικὸς γάσεσθαι Ἀχαιῶν.
Στῆ δ' παρ' Ἀντίνοον, καί μιν φρὸς μῦθον ἔειπεν,
Δὸς φίλος· οὐ μέν μοι δοκέεις ὁ κάκιστος Ἀχαιῶν
Ἔμμεναι, ἀλλ' ὤριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.
Τῷ σε χρὴ δόμεναι καὶ λωΐονα ἠέ περ ἄλλοι
Σίτου· ἐγὼ δ' ἄν σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ χρειὼ μένος ἔλθοι·
Ἤσαν δ' ἡμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλά τε πολλὰ
Οἵσιν τ' ἀγαθὸν ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·
Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων, (ἤθελε γάρ πω)
Ὅς μ' ἅμα λαϊτμῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν
Αἰγυπτόν δ' ἰέναι δολιχὴν ὁδὸν, ὄρρ' ἀπολοίμην·
Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
Ἔνθ' ἤτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἑταίρους
Αὐτοῦ παρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι·
Ὀπτῆρας δ' κατὰ σκοπιὰς ὥτρυνα νέεσθαι.
Οἱ δ' ὕβρει εἴξαντες, ὁπαζόμενοι μένεϊ σφῷ,
Αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν ἀγερώχους ἀγελὰς
Πόρθεον· ἐκ δ' γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
Αὐτούς τ' ἔκτεινον. τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' ἀϋτή·
Οἱ δ', βοῆς ἀίοντες, ἅμ' ἠοῖ φαινομένῃφι
Ἦλθον. πλῆτο δ' πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
Χαλκοῦ τε στροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
Φύζαν ἐμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν· οὐδέ τις ἔτλη
Στῆναι ἐναντίβιον. πολλὴ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἦεν.
Ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξέϊ χαλκῷ,
Τοὺς δ' ἄναγον ζωοὺς σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκῃ.
Αὐτάρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιτύσαντι
Δημήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρῳ ἶφι ἄνασσεν·
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω πήματα πάσχων.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Τίς δαίμων τόδε πῆμα παρασπάγαγε, δαιτὸς ἀείσω;
Στῆθ' ὅτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
Μή τάχα πικρὸν Αἴγυπτον καὶ Κύπριν ἴδηαι.

Ως

Eum vel tres menſes procul hinc domus detineret.
Sic ait, & ſcabellum capiens oſtendebat ſubter menſam
Poſitum, in quo ſcilicet habebat nitidos pedes epulans.
Cæteri quoque omnes dabant, implebantque *ei* peram
Pane & carnibus. cito etiam erat Ulyſſes
Rurſus ad limen iens donum guſtaturus Achivorum.
Stetit autem apud Antinoum, & ipſum verbo alloquebatur:
Da amice: haud quidem mihi videris peſſimus Achivorum
Eſſe, ſed optimus, quoniam regi ſimilis es.
Ideo te oportet dare & melius quam alii
De pane: ego autem te laudabo per carentem finibus terram:
Etenim ego aliquando domum in hominibus habitavi
Beatus divitem, & ſæpe dedi erroni
Tali qualiſcunque eſſet, & cujuſcunque indigens veniret:
Erantque ſervi omnino plurimi, aliaque multa
Quibuſque bene vivunt, & divites vocantur *homines*:
Sed Jupiter perdidit Saturnius, (voluit enim ſic)
Qui me cum latronibus multum errantibus adegit
In Ægyptum ire longam viam, ut perirem.
Stiti autem in Ægypto fluvio naves verſatiles.
Tunc quidem ego juſſi perdilectos ſocios
Illic apud naves manere, & naves cuſtodire:
Speculatores autem ad ſpeculas juſſi ire.
Hi autem incontinentiæ cedentes, ſequentes animos ſuos,
Cito admodum Ægyptiorum virorum perpulchros agros
Populabantur: muliereſque abigebant & infantes liberos,
Ipſoſque interficiebant. cito autem in urbem ivit clamor.
Illi autem clamorem audientes, ſimul cum aurora apparente
Venerunt. impletus eſt autem omnis campus peditibus & equis,
Æriſque ſplendore: ac Jupiter gaudens fulmine
Fugam meis ſociis malam injecit: neque aliquis auſus eſt
Stare contra. circum enim mala undique ſtabant.
Tunc noſtrum multos quidem interfecerunt acuto ære,
Alios autem abduxerunt vivos ipſis ut opus facerent coactu.
At me in Cyprum hoſpiti dederunt occurrenti
Dmetori Jaſidæ, qui Cypro fortiter imperabat:
Inde ſcilicet nunc huc venio clades paſſus.
Hic autem rurſus Antinous reſpondebat, & loquebatur:
Quis deus hanc peſtem adduxit, convivii moleſtiam?
Sta ſic in medium, mea procul a menſa,
Ne cito amaram Ægyptum & Cyprum videas.

Ως τις θυρσαλέως καὶ ἀναιδὴς ἐστι πτοίκτης.
Ἐξείης πάντεσσι παρίσασαι· οἱ δ' ὄδοσι
Μαψιδίως· ἐπεὶ ἄτις ὀπήχεσις ἀδ' ἐλεήτυς
Ἀλλοτρείων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἑκάστῳ.
Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὤ πόποι, ἦ ῥα σοίγ' ὅτι εἴδεῖ καὶ φρένες ἦσιν·
Οὐ σύ γ' ἂν ἐξ οἴκου σῷ ὄπασάτῃ ἀδ' ἄλα δοίης,
Ὃς νῶϊ ἀλλοτρίοισι πιφήμενος, ἄτι μοι ἔτλης
Σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τοὶ δ', πολλὰ πάρεσιν.
Ὣς ἔφατ'. Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Νῦν δή σ' οὐκ ἔτι καλὰ δι' ἐκ μεγάροιό γ' οἴω
Ἄψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνείδεα βάζεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ θρῴων ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
Πρυμνότατον κατὰ νῶτον. ὁ δ' ἐσάθη ἠΰτε πέτρη
Ἔμπεδον. οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο,
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Ἄψ δ' ἀρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο, κὰδ δ' ἄρα πήρην
Θῆκεν εὐπλείην. μετὰ δ' μνηστῆρσιν ἔειπεν,
Κέκλυτέ μοι μνηστῆρες ἀγακλειτῆ βασιλείης,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Οὐ μὰν οὐδ' ἄχος ὧδε μετὰ φρεσὶν, οὐδέ τι πένθος,
Ὁππότ' ἀνὴρ φίλοι οἷσι μαχεόμενος κτεάτεσσι
Βλήεται, ἢ περὶ βουσὶν, ἢ ἀργεννῇσ' ὀΐεσσιν·
Αὐτάρ ἐμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,
Οὐλομένης, ἣ πολλὰ κακὰ ἀνθρώποισι δίδωσιν.
Ἀλλ' εἴπερ πού τις ἐπιχθονίων γε θεοὶ καὶ ἐρινύες εἰσὶν,
Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχεῖεν.
Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός,
Εἰσὶ ἔκηλος ξείνε καθήμενος, ἢ ἄπιθ' ἄλλη·
Μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', (οἵ' ἀγορεύεις)
Ἢ ποδὸς ἢ καὶ χειρὸς, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερφιαλευόντων,
Ἀντίνο', ἦ μὲν καλὰ ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην.
Οὐλόμεν', εἰ δή που τις ἐπουράνιος θεός ἐστι;
Καί τε θεοὶ ξείνοισιν ἐοικότες ἀλλοδαποῖσι,
Παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόληας,
Ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες. ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Τηλέμαχος δ' ὃν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξε

490 Βλη-

Ita quidam audax & impudens es mendicus.
Ordine omnibus aſtas: hi autem dant
Temere: quia nulla prohibitio neque miſeratio *eſt*
De alieno largiri, ſiquidem adſunt multa cuique.
Hunc autem recedens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Papæ, haud ſcilicet tibi cum forma etiam mens erat:
Non tu ex domo tua adſtanti neque ſalem dares,
Qui nunc alienis aſſidens, haud quidquam mihi ſuſtines
Panis ſumptum dare: cum multa adſint.
Sic ait. Antinous autem iraſcebatur corde magis,
Et ipſum torve intuens verbis volucribus alloquebatur:
Nunc jam te non amplius honeſte ex domo puto
Receſſurum, quando etiam opprobria dicis.
Sic dixit, & ſcabellum capiens mittebat in dexterum humerum,
Extimum in dorſum. ille autem ſtabat tanquam rupes
Firmiter: neque ipſum turbarat jactus Antinoi,
Sed tacite movebat caput, mala penitus cogitans.
Rurſum autem ad limen iens ſedebat, peram autem
Depoſuit bene plenam, prociſque dixit:
Audite me proci perinclytæ reginæ,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Non quidem neque dolor eſt in mente, neque luctus,
Quando vir pro ſuis pugnans poſſeſſionibus
Jactu icitur, vel propter boves, vel candidas oves:
At me Antinous jaculatus eſt ob ventrem odioſum,
Perditum qui multa mala hominibus dat.
Sed ſicubi mendicorum dii & Erinnyes ſunt,
Antinoum ante nuptias finis mortis opprimat.
Hunc autem Antinous alloquebatur Eupithei filius:
Comede tranquillus hoſpes ſedens, aut abi alio:
Ne te juvenes per domos trahant, (qui ſic loquaris)
Vel pede, vel & manu, lacerentque totum.
Sic ait. illi autem omnes ſupra modum indignabantur:
Sic autem aliquis dicebat juvenum elatorum:
Antinoe, non quidem bene iaculatus es infelicem erronem.
Perdite, ſi nimirum forſan aliquis cœleſtis Deus eſt?
Et ſane dii hoſpitibus ſimiles peregrinis,
Omnimodos ſe ferentes, verſantur in urbibus,
Hominum injuriam & æquitatem inſpicientes.
Sic dicebant proci. ille autem non curabat verba.
Telemachus vero in corde quidem magnum luctum augebat

Βλημένω· ἠδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιϊν·
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Τὸν δ' ὡς ἓν ἴκνισε περίφρων Πηνελόπεια
Βλημένω ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμωῇσιν ἔειπεν,
Αἰθ' ὅτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη ὡρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο,
Οὐκ ἄν τις τάων γε ἐὺθρονον ἠῶ ἵκοιτο.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται·
Ἀντίνοος δ' ὀλοὴ μελαίνῃ κηρὶ ἔοικεν.
Ξεῖνός τις δύστλος ἀλητεύει κατὰ δῶμα,
Ἀνέρας αἰτίζων· (χρημοσύνη γὰρ ἀνώγει)
Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ' ἔδοσάν τε·
Οὗτος δὲ θρηϊνῃ πρυμνὴν βάλε δεξιὸν ὦμον.
Ἡ μὲν ἄρ' ὡς ἀγόρευε μετὰ δμωῇσι γυναιξὶν,
Ἡμένη ἐν θαλάμῳ. ὁ δ' ἐδείπνεε δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἠ δ' ὅτε οἱ καλέσασα πρόσπολα δῖον ὑφορβὸν,
Ἔρχεο δῖ' Εὔμαιε· κιὼν τ ξεῖνον ἀνωχθι
Ἐλθέμεν, ὄφρά π μὶν προσαστύξομαι, ἠδ' ἐρέωμαι
Εἴ πω Ὀδυσῆος τηλαγέος ἠὲ πέπυσαι,
Ἦ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι. πολυπλάγκτῳ γὰρ ἔοικεν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Εἰ γάρ τοι βασίλεια σιωπήσειε Ἀχαιοὶ
Οἷ' ὄγε μυθεῖται, θέλγοιτο κέ τοι φίλον ἦτορ.
Τρεῖς γὰρ δή μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἤματ' ἔρυξα
Ἐν κλισίῃ, (πρῶτον γὰρ ἐμ' ἵκετο νηὸς ἀποδράς)
Ἀλλ' ὅπω κακότητα διλύσεν ἠῦ ἀγορεύων.
Ὡς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποπλέρκεται ὅς τε θεῶν ἐξ
Ἀείδῃ δεδαὼς ἔπε' ἱμερόεντα βροτοῖσι,
Τὸν δ' ἄμοτον μεμάασιν ἀκουέμεν ὁππότ' ἀείδῃ·
Ὡς ἐμὲ κεῖνος ἔθελγε πυριήμενος ἐν μεγάροισι.
Φησὶ δ' Ὀδυσῆος ξεῖνος τατρωϊὸς ἔμμεν,
Κρήτῃ ναιετάων, ὅθι Μίνως γένος ὄζῳν.
Ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πήματα πάσχων,
Προφρυλινδόμενος· σέθεν δ' Ὀδυσῆα δοκεῦσαι
Ἄγχι Θεσπρωτῇσι ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Ζωὸν· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια ὧνδε δόμονδε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Ἔρχεο, δεῦρο κάλεσσον, ἵν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσσῃ.
Οὗτοι δ' ἠὲ θύρῃσι καθήμενοι ἐψιαάσθων,

Ἦ

Illo percuſſo. neque tamen lacrymam in terram mittebat ex palpebris,
Sed tacitus movebat caput, mala profunde cogitans.
Illum ut audivit prudens Penelope
Percuſſum in domo, ancillis loquebatur:
Utinam ſic ipſum te jaculetur inclytus arcu Apollo.
Hanc autem rurſus Eurynome proma alloquebatur:
Si enim in precibus ſumma noſtris poſita eſſet,
Haud quiſquam horum pulchro ſolio conſpicuam auroram attingeret.
Hanc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope:
Nutrix, odioſi quidem omnes, quoniam mala machinantur:
Antinous autem maxime nigræ morti ſimilis eſt.
Hoſpes quidam infelix mendicat in domo,
Viros rogans: (egeſtas enim jubet)
Hic alii quidem omnes impleverunt dederuntque:
Hic autem ſcabello extimum percuſſit dextrum humerum.
Illa quidem ſic loquebatur inter ſervas mulieres,
Sedens in thalamo. cœnabat autem divinus Ulyſſes.
Illa ad ſe vocatum alloquebatur divinum ſubulcum:
Vade divine Eumæe: iens hoſpitem jube
Venire, ut ipſum alloquar, & interrogem
Sicubi Ulyſſem miſerum vel audivit,
Vel vidit oculis. multum jactato enim ſimilis eſt *viro*.
Hanc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Utinam quidem tibi regina tacerent Achivi
Qualia hic loquitur, mulceret tibi tuum cor.
Tres enim jam ipſum noctes habui, tres autem dies detinui
In tugurio, (primum enim ad me venit nave aufugiens)
Sed nondum calamitatem ad finem pervenit narrans.
Sicut autem quando cantorem vir aſpicit qui ex diis
Canit doctus verba ſuavia hominibus,
Quem inſatiabiliter cupiunt audire quando canit:
Sic me ille mulſit aſſidens in ædibus.
Dicit autem Ulyſſis amicum paternum *ſe* eſſe,
In Creta habitantem, ubi Minois genus eſt.
Inde nunc huc venit mala patiens,
Provolutus: affirmat autem Ulyſſem audiviſſe
Prope Theſprotorum virorum in pingui populo
Vivum: multos autem ducit theſauros ſuam domum.
Hunc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope:
Vade, huc voca, ut coram ipſe dicat.
Hi autem vel in januis ſedentes ludant,

Η" αὐτᾶ κατὰ δῶματ'. ἐπεὶ σφίσι θυμὸς ἐύφρων.
Αὐτῷ μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
Σίτῳ τε μέθυ τε πολύ· τὰ μὲν οἰκῆες ἔδασιν·
Οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πολλάμενοι, ἤματα πάντα
Βοῦς ἱερδίοντες καὶ ὄϊς καὶ πίονας αἶγας,
Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἴθοπα οἶνον·
Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ καταίνεται. ὃ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ
Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν ἀρὴν ἀπὸ οἶκον ἀμῦναι.
Εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποπέσεται ἀνδρῶν.
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπτατο· ἀμφὶ δὲ δῶμα
Σμερδαλέον κονάβησε. γέλασσε δὲ Πηνελόπεια·
Αἶψα δ' ἄρ' Εὔμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἔρχεό μοι, τὸ ξεῖνον ἐνιπτύον ὧδε κάλεσσον.
Οὐχ ὁράας ὅ μοι υἱὸς ἐπέπτατο πᾶσιν ἑπέσσιν;
Τῷ κε καὶ ἀτελείς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο
Πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξοι.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν,
Αἴ κ' αὐτὴ γνώω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά.
Ὣς φάτο. βῆ δὲ συφορβὸς ἐπεὶ τὸ μῦθον ἄκουσεν·
Ἀγχοῦ δ' ἱσάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
Μήτηρ Τηλεμάχοιο· μετὰ μνηστῆρσι τί ἑ θυμὸς
Ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ κήδεά περ πεπαθυίη.
Εἰ δέ κέ σε γνοίη νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
Ἕσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
Χρῄζεις. σῖτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
Γαστέρα βοσκήσεις, δώσει δέ τοι ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Εὔμαι', αἶψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
Κούρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείῃ.
Οἶδα γὰρ δὴ περὶ κεῖνε, ἐμοὶ δ' ἀνεδέγμεθ' ὁμοίως.
Ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὄμιλον,
Τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
Καὶ γὰρ νῦν ὅτε μ' ἔτυχε ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα
Οὔτι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδυνήσιν ἔδωκεν,
Οὔτέ τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρκεσεν, οὔτέ τις ἄλλος.
Τῷ νῦν Πηνελόπειὸν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
Μεῖναι, ἐπειγομένῳ περ, ἐς ἠέλιον καταδύντα.
Καὶ τότε μ' εἰρέσθω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,

Ἀσσο-

Vel illic in domibus: poſtquam ipſis animus lætus eſt.
Ipſorum quidem enim poſſeſſiones intactæ jacent in domo,
Panis & vinum dulce: quæ quidem domeſtici comedunt:
At ipſi in noſtra *domo* verſantes, dies omnes
Boves ſacrificantes & oves & pingues capras,
Epulantur, bibuntque ardens vinum
Temere: hæc autem multa conſumuntur. non enim adeſt vir
Qualis Ulyſſes erat qui cladem a domo arceat.
Si autem Ulyſſes veniret & accederet in patriam terram,
Statim cum ſuo filio violentias puniret virorum.
Sic ait. Telemachus autem alte ſternutabat. circumque domus
Terribiliter reſonuit. riſit autem Penelope:
Statimque Eumæum verbis velocibus alloquebatur:
Vade mihi, hoſpitem coram huc voca.
Non vides quod mihi filius adſternutavit omnibus verbis?
Ideo & non irrita mors procis ſit
Omnibus omnino, neque quiſquam mortem & fatum vitet.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in ſenſibus repone tuis,
Si ipſum cognovero vera omnia loquentem,
Amiciam ipſum lænaque tunicaque, amictu pulchro.
Sic dixit. ibat autem ſubulcus poſtquam hunc ſermonem audiverat:
Prope autem ſtans verbis velocibus alloquebatur:
Hoſpes pater, vocat te prudens Penelope,
Mater Telemachi: quærere aliquid ipſam animus
De marito jubet, quamvis dolores paſſam.
Si autem te cognoverit vera omnia loquentem,
Induet te lænaque tunicaque, quibus tu maxime
Indiges. panem autem etiam petens in populo,
Ventrem paſces, dabit autem tibi qui voluerit.
Illum contra alloquebatur multa paſſus divinus Ulyſſes,
Eumæe, ſtatim ego vera omnia dicam
Filiæ Icarii perprudenti Penelopæ.
Scio enim bene de illo, ſimilem enim accepimus ærumnam,
Sed procorum difficilium non nihil timeo turbam,
Quorum contumelia & violentia ferreum cœlum attingit.
Etenim nunc quando me hic vir per domum euntem
Haud quicquam mali facientem jaculans doloribus dedit,
Neque quicquam Telemachus hoc prohibuit, neque aliquis alius.
Ideo nunc Penelopen in ædibus jube
Manere, feſtinantem licet, in ſolem occidentem.
Et tunc me interroget mariti de reditus die,

Pro-

Ἀστοτέρω καθίσασα πυρὶ πυρί. εἵματα γάρ τοι
Λύχρ' ἔχω. οἶσθα καὶ αὐτός, ἐπεί σε φρῶθ' ἱκέτευσα.
Ὣς φάτο. βῆ δ' ὑφορβὸς, ἐπεὶ τ' μῦθον ἄκουσεν.
Τὸν δ' ὑπέρ ἑδνὰ βάντα φρασηύδα Πηνελόπεια,
Οὐ σύ γ' ἄγεις Εὔμαιε; τί τᾶτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
Ἦ πού πᾶ δείσας ἐξαίσιον; ἦέ καὶ ἄλλως
Αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Μυθεῖται κατὰ μοῖρλν, ἅπερ κ' οἴοιτο καὶ ἄλλος,
Τ' βειν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων.
Ἀλλά σε μεῖναι ἄνωγεν ἐς ἠέλιον καταδύντα.
Καί δέ σοι ὧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ὦ βασίλεια,
Οἷον πρὸς ξεῖνον φάσθαι ἔπος, ἠδ' ἐπακοῦσαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος ὀΐεται, ὅσσα δὴ εἴη.
Οὐ γάρ πω τινὲς ὧδε κατατρωπῶσ' ἀνθρώπων
Ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτύσσαλα μηχανόωνται.
Ἦ μὲν ἄρ' ὣς ἀγόρευεν. ὁ δ' ὤρνυτο δῖος ὑφορβὸς
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.
Αἶψα δ' Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄγχι κὰρ κεφαλῆ, ἵνα μὴ πάθοιεν οἱ ἄλλοι·
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι σύας καὶ κεῖνα φυλάξων,
Σὸν καὶ ἐμὸν βίοτον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
Αὐτὸ μέν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ
Μή τι πάθῃς. πολλοὶ δὴ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·
Τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ἔστεται ὥτως ἅπαντα· σὺ δ' ἔρχεο δειελιήσας.
Ἠῶθεν δ' ἰέναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλά.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.
Ὣς φάθ'. ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστην ὀπίσω δίφρον,
Πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μετ' ὕας· λίπε δ' ἕρκεά τε μέγαρόν τε
Πλεῖον δαιτυμόνων. τοὶ δ' ὀρχηστύϊ καὶ ἀοιδῇ
Τέρποντ'· ἤδη γὰρ καὶ ἐπήλυθε δείελον ἦμαρ.

Propius ſedens apud ignem. veſtimenta enim
Mala habeo. noſti & ipſe, quoniam *ad* te primum ſupplex veni.
Sic dixit. ibat autem ſubulcus, poſtquam eum ſermonem audiverat:
Hunc autem ſuper limen euntem alloquebatur Penelope:
Non tu ducis Eumæe? quid hoc in animum induxit *ille* erro?
An aliquem forte timens ſupra modum? an etiam aliter
Verecundatur in domo? malus eſt verecundus erro.
Hanc autem reſpondens alloquebaris Eumæe ſubulce:
Loquitur pro decenti, quæ putaret etiam alius,
Petulantiam vitans virorum potentium.
Sed te expectare juſſit in ſolem occidentem.
Etenim tibi ſic ipſi multo melius, o regina,
Solam ad hoſpitem loqui verbum, & audire.
Hunc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope:
Non inſipiens hoſpes *hoc* putat, quiſquis etiam ſit.
Non enim forte ulli ſic mortalium hominum
Viri petulantes injuſta machinantur.
Illa quidem ſic loquebatur. ibat autem divinus ſubulcus
Procorum in cœtum, poſtquam dixerat omnia.
Statim autem Telemachum verbis volucribus alloquebatur,
Prope tenens caput, ut ne audirent alii:
O dilecte, ego quidem abeo ſues & illa cuſtoditurus,
Tuum & meum victum: tibi autem hic omnia curæ ſint.
Ipſum quidem te primum ſerva, & conſidera animo
Ne quid patiaris. multi enim mala cogitant Achivorum:
Quos Jupiter perdat antequam nobis malum fiat.
Hunc autem rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Erit ſic mi ſenex: tu autem vade poſt meridiem uſque hic commoratus:
Mane autem veni & duc victimas pulchras.
At mihi hæc omnia & immortalibus curæ erunt.
Sic dixit. ipſe autem rurſus ſedebat bene polita in ſede,
Impletus autem animum cibo & potu,
Perrexit ire ad ſues: liquit autem ſeptaque domumque
Plenam convivarum. hi autem ſaltu & cantu
Delectabantur: jam enim advenerat pomeridianum tempus.

Ο᾽ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο᾽ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Σ.
Ρ᾽ΑΨΩΔΙΑΣ

Υ᾽πόθεσις.

Ο᾽Δυσσέως καὶ Ἴρου πυγμὴ γίνεται. φαίνεται δὲ καὶ Πηνελόπη τοῖς μνηστῆρσι, καὶ παρ᾽ αὐτῇ δῶρα λαμβάνει. γίνεται δὲ καί τις κοινολογία ἐν τοῖς ἑξῆς Ο᾽δυσσέως πρὸς Εὐρύμαχον.

Σῖγμα δ᾽ ἔχει Ἴρος, ἀντὶ Ο᾽δυσσῆος, δῶρά τ᾽ ἀνάκτων.

Ἦλθε δ᾽ ἔπι πτωχὸς πολυήμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
Πτωχάσκε᾽ Ἰθάκης, μετὰ δ᾽ ἔφερπε γαστέρι μάργῃ,
Αἴζηχὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἴς,
Οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὁράασθαι.
Ἄρναῖος δ᾽ ὄνομ᾽ ἔσκε· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
Ἐκ γενετῆς· Ἶρον δὲ νέοι κίκλησκον ἅπαντες,
Οὕνεκ᾽ ἀπαγγέλλεσκε κιὼν ὅτε πᾶς τις ἀνώγοι.
Ὅς ῥ᾽ ἐλθὼν Ο᾽δυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
Καί μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Εἶκε γέρον προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἕλκῃ.
Οὐκ ἀΐεις ὅτι δή μοι ὁπαλλίζουσιν ἅπαντες,
Ἐλκέμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ᾽ αἰδοίομαι ἔμπης.
Ἀλλ᾽ ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.
Τὸν δ᾽ ἄρ᾽ ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ο᾽δυσεύς,
Δαιμόνι᾽, ἤτέ τι σε ῥέζω κακὸν, ἠδ᾽ ἀγορεύω,
Οὔτέ τινα φθονέω δόμεναι καὶ πολλὰ ἀνελόντι.
Οὐδὸς δ᾽ ἀμφοτέρῃς ὅδε χείσεται· οὐδέ τι σε χρὴ
Ἀλλοτρίων φθονέειν. δοκέεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
Ὥσπερ ἐγών. ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.
Χερσὶ δὲ μήτι λίλαιο προκαλίζεο, μή μ᾽ ἐχολώσῃς,
Μή σε, γέρων περ ἐών, στῆθος καὶ χείλεα φύρσω
Αἵματι· ἡσυχίη δ᾽ ἂν ἐμοὶ καὶ μᾶλλον ἔτ᾽ εἴη
Ἄριον. ἀ μὲν γάρ τι σ᾽ ὑποστρέψεσθαι ἔπειτα
Δεύτερον εἰς μέγαρον Λαερτιάδεω Ο᾽δυσῆος.
Τὸν δὲ χολωσάμενος προσεφώνεεν Ἶρος ἀλήτης,
Ὦ πόποι, ὡς ὁ μολοβρὸς ὑποκλοάδην ἀγορεύει,
Γρηὶ καμινοῖ ἶσος· ἐν ἂν κακὰ μητισαίμην,
Κόπτων ἀμφοτέρῃσι, χαμαὶ δ᾽ ἐκ πάντας ὀδόντας
Γναθμῶν ἐξελάσαιμι, συὸς ὡς ληϊβοτείρης.

30 Ζῶ-

ODYSSEÆ HOMERI XVIII. LIBRI

Argumentum.

ULyſſis & Iri pugna fit. Apparet autem & Penelope procis, & ab ipſis dona accipit. Fit & quædam collocutio deinceps Ulyſſis cum Eurymacho.

Σ. Contentionem Iri, gloriam Ulyſſis, donaque regum.

VEnit autem mendicus publicus, qui in urbe
Mendicabat Ithacæ, excellebat autem ventre inſano,
Continenter comedendo & bibendo: neque ei erat vis,
Neque robur: ſpecie autem valde magnus erat intuenti.
Arnæus autem nomen *ei* erat: hoc enim impoſuerat alma mater
Ex nativitate: Irum vero juvenes vocitabant omnes,
Quoniam renunciatum ibat cum aliquorſum quis juberet.
Qui veniens Ulyſſem expellebat ſua domo,
Et ipſum objurgans verbis volucribus alloquebatur:
Recede ſenex *a* veſtibulo, ne ſcilicet mox etiam pede traharis.
Non audis quod ſcilicet mihi innuunt omnes,
Trahereque jubent? ego autem verecundor tamen.
Sed ſurge, ne mox nobis contentio & manibus fiat.
Hunc autem torve ſpectans alloquebatur conſilio pollens Ulyſſes:
Miſer, neque aliquid tibi facio malum, neque dico,
Neque aliquem invideo dare & multa ſumentem.
Limen autem ambos hoc capiet: neque te oportet
Alienis invidere. videris autem mihi eſſe erro,
Sicut ego. opulentiam autem dii ſuppeditaturi ſunt.
Manibus autem ne quid nimis provoces, ne mihi bilem moveas,
Ne tibi, licet ſenex ſim, pectus & labra fœdem
Sanguine: quies autem mihi etiam magis adhuc eſſet
Cras. non enim te reverſurum puto
Iterum in domum Laertiadæ Ulyſſis.
Hunc autem iratus alloquebatur Irus erro:
Papæ, quam hic epularum ſectator volubiliter dicit,
Vetulæ fornacinæ ſimilis: cui male conſulerem,
Verberans ambabus, in terramque omnes dentes
Maxillis excuterem, porci ſicut ſegetem depaſcentis.

Ac-

Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ὀπιγνώωσι καὶ οἵδε
Μνηστῆρες. πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;
Ὣς οἱ μὲν φροπάροιθε θυράων ὑψηλάων
Οὐδὲ ὅπι ξεστὸν πλινθμαδὸν ὀχεύοντο.
Τοῖσιν δ' ξωεέηκ' ἰδὼν μέγα Ἀντινόοιο,
Ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεε μνηστῆρεσσιν·
Ὦ φίλοι, ἢ μέν πω τὶ πάρα τοιῆτον ἐτύχθη.
Οἴῳ τερπωλῇ θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα·
Ὅ ξεῖνός τε καὶ Ἶρος ἐείζετον ἀλλήλοιῖν
Χερσὶ μαχέσασθαι. ἀλλὰ ξωελάσομεν ὦκα.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξθω γελόωντες,
Ἀμφὶ δ' ἄρα πτωχὼ κακοείμονε ἠγερέθοντο.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱὸς,
Κέκλυτέ μοι μνηστῆρες ἀγλαὸ ὄφρά τι εἴπω.
Γαστέρες αἰδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί· τὰς δ' ἔπι δόρπῳ
Κατθέμεθα κνίσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες·
Ὁππότερος δέ κε νικήσῃ κρείσσων τε γένηται,
Τάων λῷ κ' ἐθέλῃσιν ἀνασὰς αὐτὸς ἑλέσθω·
Αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μετδαίσεται, οὐδέ πιν' ἄλλον
Πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντι.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος. τοῖσιν δ' ὀπιθώδησε μῦθος.
Τοῖς ὃ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ φίλοι, ὅπως οὐκὶ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι
Ἄνδρα γέροντα δύῃ ἀρημένον· ἀλλά με γαστὴρ
Οὐτιδανὸς κακοεργὸς ἵνα πληγῇσι δαμείω.
Ἀλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὀμόσσατε καρτερὸν ὅρκον,
Μή τις ἐπ' Ἴρῳ ἧρα φέρων ἐμὲ χειρὶ παχείῃ
Πλήξῃ ἀτιμάζων, τάχα δέ με ἶφι δαμάσσῃ.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυον ὡς ἐκέλευσε.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειπε θεοειδὴς Τηλεμάχοιο·
Ξεῖν', εἴ σ' οὐτιδανὴ καρδίη καὶ θυμὸς ἀγαίρει,
Τοῦτον ἀλέξασθαι· τῷ δ' ἄλλων μή τιν' Ἀχαιῶν
Δείδιθ'. ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται ὅς κέ σε θείνῃ.
Ξεινοδόκος μὲν ἐγών, ὀπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες
Εὐρύμαχός τε καὶ Ἀντίνοος, πεπνυμένω ἄμφω.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ζώσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δ' μηρὸς
Καλός τε μεγάλως τε, φάνεν δέ οἱ ὦμοι ἄνωθεν
Στήθεά τε, σιβφοί τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδηνε ποιμένι λαῶν.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσθησαν.

Ὧδε

Accingere jam, ut omnes cognoſcant & hi
Pugnantes. quomodo autem tu juniori viro pugnabis?
Sic hi quidem ante januas altas
Limine in polito toto animo concurſabant duriter,
Eos autem animadverterat ſacra virtus Antinoi,
Suaviter autem ridens alloquebatur procos:
O amici, haud quidem quicquam antea tale factum eſt.
Qualem delectationem Deus duxit in hanc domum:
Hoſpeſque & Irus contendunt inter ſeſe
Manibus pugnare. ſed committamus ocyus.
Sic dixit. illi autem omnes ſurrexerunt ridentes,
Circumque mendicos pannoſos congregati ſunt.
His autem Antinous locutus eſt Eupithei filius:
Audite me proci fortes, ut aliquid dicam.
Ventriculi iſti caprarum jacent in igne: quos in cœnam
Depoſuimus pinguedine & ſanguine impletos:
Uter autem vicerit potiorque fuerit,
Eorum quem voluerit ſurgens ipſe eligat:
Semper autem deinceps nobiſcum convivabitur, neque quenquam alium
Mendicum intus admiſceri *nobis* ſinemus mendicaturum.
Sic dixit Antinous. his autem placuit ſermo.
Hos autem aſtutus alloquebatur divés conſilii Ulyſſes:
O amici, nequaquam fas eſt *cum* juniore viro pugnare
Virum ſenem calamitate labefactum: ſed me venter
Hortatur maleficus ut plagis domer.
Sed age nunc mihi omnes jurate forte juramentum,
Ne quis Iro gratificans me manu craſſa
Feriat prævaricans, eo enim me vehementer domaret.
Sic dixit. illi autem omnes juraverunt ſicut juſſerat.
Eos autem rurſus allocuta eſt ſacra vis Telemachi:
Hoſpes, ſi te hortatur cor & animus maſculus,
Iſtum protelato: reliquorum autem neminem Achivorum
Time: quoniam pluribus pugnabit qui te pulſabit.
Hoſpes quidem ego, aſſentiuntur autem reges
Eurymachuſque & Antinous, prudentes ambo.
Sic dixit. hi autem omnes laudaverunt. at Ulyſſes
Cingebatur quidem pannis circum genitalia, oſtendebat autem femora
Pulchraque magnaque, apparuerunt autem ei lati humeri,
Pectoraque, fortiaque brachia: at Minerva
Prope aſtans membra auctabat paſtori populorum.
Proci autem omnes ſupra modum admirabantur:

Ω῞ς δὲ δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς ωλησίον ἄλλον,
Η῞ τάχα Ι῞ρῳ ἄϊρῳ ὀπίπασον κακὸν ἔξει.
Οἵλῳ ἐκ ῥακέων ὁ γέρων ὀπιγυίδα φαίνει.
Ω῞ς ἄρ' ἔφλω. Ι῞ρῳ ϑ κακῶς ὠείνετο ϑυμός.
Α'λλὰ χ᾽ ὧς ὁρησῆρες ἄγον ζώοντες ἀνάγκῃ,
Δειδίότα, σάρκες ϑ ωεϊζόμεόντο μέλεσσιν.
Α'ντίνοῳ δ' ὀνένιπεν, ἔπῳ τ' ἐφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Νωῖ μὲν μήτ' εἶπες βυγάϊε, μήτε γένοιο,
Εἰ δὴ τὸν γε ζόμέεις χ᾽ δείδιφας αἰνῶς,
Α῞νδρα γέροντα, δύῃ ἀρημένον ἢ μιν ἱκάνει.
Α'λλ' ἔκ τοι ἐρέω, τόδε χ᾽ τετελεσμένον ἔσαι,
Αἴκέν σ' ὅτῳ νικήσῃ χρείοσων τε γένηται,
Πέμψω σ' ἤπειρόνδε βαλὼν ὀν νηῒ μελαίνῃ,
Εἰς Ε῞χετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
Ο῞ς κ' ἀπὸ ῥῖνα τύμῃσι χ᾽ ὦατα νηλέϊ χαλκῷ,
Μήδεά τ' ἐξερύσας, δῴῃ κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι.
Ω῞ς φάτο. τῷ δ' ἔπι μᾶλλον ὑπὸ τρόμῳ ἔλλαβε γῆα.
Ε῾ς μέσον δ' ἄναγον· τὼ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέχον.
Δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ο'δυσσεύς,
Η῞ ἐλάσει ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
Η'έ μιν ἦκ' ἐλάσειε, ταχύσειέν τ' ὀπὶ γαίῃ.
Ω῞δε δέ οἱ φρονέοντι δοάσατο κέρδιον εἶναι,
Η῞κ' ἐλάσαι, ἵνα μή μιν ὀπιφραδσαίατ' Α'χαιοί.
Δὴ τότ' ἀναχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον
Ι῞ρῳ, ὁ δ' αὐχέν' ἔλασεν ὑπ' ὦατῳ, ὀσέα δ' εἴσω
Ε῞θλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθεν ἀνὰ στόμα φοίνιον αἷμα,
Κὰδ δ' ἔπεσ' ὀν κονίῃσι μαχὼν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας,
Λακτίζων ποσὶ γαῖαν. ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
Χεῖρας ἀναχόμενοι γέλῳ ἔκθλιον. αὐτὰρ Ο'δυσσεὺς
Εἷλκε δι' ἐκ ωροθύροιο, λαβὼν ποδός· ὄφρ' ἵκετ' αὐλὴν
Αἰθούσης τε θύρας. χαί μιν ποτὶ ἔρκιον αὐλῆς
Εἶσεν ἀνακλίνας· σκῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα ωροσηύδα,
Β῾νταῦθοῖ νῦν ἧσο κύων τε σύας τ' ἀπερύκων,
Μηδ σύ γε ξείνων χ᾽ πωχῶν κοίρανος ἔσσι),
Λυγρὸς ἐών· μή πε τι κακὸν χ᾽ μεῖζον ἐπαύρῃ.
Η῞ ῥὰ, χ᾽ ἀμφ' ὤμοισιν ἀεικέα βάλλετο πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δ στρόφῳ ἦεν ἀορτήρ.
Α῞ψ δ' ὄγ' ἐπ' ἀδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἕζετο. τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
Η'δὺ γελώοντες, χαί ἑ δεικλώεντ' ἐπέεσσιν,
Ζεύς τοι δοίη ξεῖνε χ᾽ ἀθάνατοι ϑεοὶ ἄλλοι

Ο῞,

Sic autem aliquis dicebat intuens propinquum alium:
Certe mox Irus non Irus attractum malum habebit,
Qualem ex veſtimentis ſenex coxam oſtendit.
Sic dicebant. Iro autem male turbabatur animus.
Sed & ſic famuli ducebant cingentes coactu,
Timentem, carnes autem tremebant circum membra.
Antinous autem increpabat, verbumque proloquebatur & compellabat:
Nunc quidem neque ſis, o jactator, neque fueris *i. e. nullus es, periiſti*,
Si nempe hunc tremebundus times graviter,
Virum ſenem, miſeria labefactum quæ ipſum invaſit.
Sed tibi edico, quod etiam perfectum erit,
Si te hic vicerit potiorque fuerit,
Mittam te in Epirum conjiciens in navem nigram,
Ad Echetum regem, hominum peſtem omnium,
Qui naſum abſcindat & aures ſævo ære,
Genitaliaque evellens, det canibus cruda comedenda.
Sic dixit. illi autem adhuc magis tremor cepit membra.
In medium autem ducebant: illi autem ambas manus tollebant.
Tunc cogitabat multa tolerans divinus Ulyſſes,
An feriret ut ipſum anima linqueret illic lapſum.
An ipſum remiſſius feriret, proſterneretque in terram.
Sic autem ei cogitanti viſum eſt melius eſſe,
Leniter ferire, ut ne ipſum cognoſcerent Achivi.
Tunc ſcilicet elevati, hic quidem feriebat dextrum humerum
Irus, ille autem cervicem feriebat ſub aure, oſſa autem intus
Fregit: ſtatim autem venit per os ruber ſanguis,
Deciditque in pulveribus mugiens, colliſitque dentes,
Calcitrans pedibus terram. at proci ſuperbi
Manus elevantes riſu emoriebantur. at Ulyſſes
Traxit ex veſtibulo, prehendens pede: donec venit ad atrium
Porticuſque januas, & ipſum ad ſeptum atrii
Statuit reclinans: baculum autem ejus impoſuit manui,
Vocemque edens ipſum verbis volucribus alloquebatur:
Hic nunc ſede caneſque fueſque arcens,
Neque tu hoſpitum & mendicorum dominus eſto,
Malus cum ſis: ne forte aliquod malum etiam majus accipias.
Dixit, & circum humeros turpem jecit peram,
Multis locis laceram: cui tortum inerat lorum.
Iterumque hic ad limen iens reſedit. illi autem ibant intro
Suaviter ridentes, & ei blandiebantur verbis:
Jupiter tibi det hoſpes & immortales dii alii

Ο", τπ μάλις' ἐθέλεις, χαί τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ;
Ο"ς τῶτον τ' ἄναλτον ἀλητάειν ἀπέπαυσας
Ἐν δήμῳ. τάχα γάρ μιν ἀιάξομεν ἠπειρόν δε
Εἰς Ἐχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.
Ὣς ἄρ' ἔφω. χαῖρεν δ κλειτόνι θεῖο Ο'δυσσεύς.
Ἀντίνοο δ' ἄρα οἱ μεγάλως ἠνώγ ἀγαθὰ θῆκεν
Ἐμπλείως κνίσης τε καὶ αἵματο. Ἀμφίνομο δ
Ἄρτως ἐκ κλυτέοιο δύω πυρόθηκεν ἀείρας,
Καὶ δέπαϊ χρυσέῳ δεξίσκετο, φώνησέν τε,
Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε· γένοιτό τοι ἔσσ ὀπίσσω
Ὄλβο, ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολέεσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενο προσέφη πολύμητις Ο'δυσσεύς,
Ἀμφίνομ', ἦ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένο ἔμμεν.
Τοιόσδε γὰρ πατρός· ἐπεὶ κλέο ἐσθλὸν ἄκουον,
Νῖσον Δουλιχιῆα εὖν τ' ἔμεν ἀφνειόν τε.
Τοῦ σ' ἐκ φασὶ γενέσθαι. ἐπιτῆ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοὔνεκά τοι ἐρέω· σὺ δ σωίσεο, καί μευ ἄκουσον·
Οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο
Πάντων ὅσσά τε γαῖαν ἐπιπνείει τε καὶ ἕρπει.
Οὐ μὲν γάρ ποτε φησὶ κακὸν πείσεσθαι ὀπίσσω,
Ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοὶ καὶ γούνατ' ὀρώρῃ·
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ λυγρὰ θεοὶ μάκαρες τελέσωσι,
Καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενο τετληότι θυμῷ,
Τοῖο γὰρ νόο ἐστὶν ὁποῖων ἀνθρώπων,
Οἷον ἐπ' ἦμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλβιο ἔσσειν,
Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων,
Πατρί τ' ἐμῷ πίστωο καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισι.
Τῷ μή τις τοι πάμπαν ἀνὴρ ἀθεμίστιο εἴη,
Ἀλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅ, τι δίδοῖεν.
Οἷ' ὁρόω μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
Κτήμασι χείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκοιτιν
Ἀνδρὸς ὃν οὐκ ἔτι φημὶ φίλων καὶ πατρίδο αἶψα
Δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα γ' ἆσσόν. ἀλλά σε δαίμων
Οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντάσειας ἐκείνῳ,
Ὅππότε νοστήσειε φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Οὐ γὰρ ἀνάιμωτί γε μιγήμεναί φημι ἔοικεν
Μνηστῆρας καὶ κεῖνον, ἐπεί κε μέλαθρον ἐπέλθοι.
Ὣς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιηδέα οἶνον.
Ἂψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
Αὐτὰρ ὁ βῆ κατὰ δῶμα, φίλον τετιμένο ἦτορ,

Νό-

Quodcunque maxime vis, & tibi gratum eſt animo,
Qui hunc inſatiabilem a mendicando cohibuiſti
In populo. cito enim ipſum ducemus in Epirum
Ad Echetum regem, hominum perniciem omnium.
Sic dicebant, gaudebat autem omine divinus Ulyſſes.
Antinous autem ei magnum ventriculum appoſuit
Plenum pinguedineque & ſanguine. Amphinomus vero
Panes ex caniſtro duos appoſuit tollens,
Et poculo aureo ſalutavit, dixitque:
Salve pater o hoſpes: contingat tibi in poſterum quidem
Opulentia, at nunc quidem malis teneris multis.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Amphinome, certe valde mihi videris prudens eſſe.
Ejuſmodi enim es patris: ſiquidem gloriam bonam audivi,
Niſum Dulichienſem bonum eſſe divitemque.
Ex hoc te dicunt natum eſſe. facundo autem viro ſimilis es.
Propter hoc tibi dicam: tu autem attende, & me audi:
Nihil ærumnoſius terra nutrit homine
Omnium quæcunque in terra ſpirantque & ſerpunt.
Non enim unquam autumat malum ſe paſſurum eſſe in poſterum,
Quamdiu virtutem præbent dii & genua vigent:
Sed quando & mala dii beati perficiunt,
Et hæc fert invitus patienti animo.
Talis enim mens eſt terreſtrium hominum,
Qualem diem adducit pater virorumque deorumque.
Etenim ego quondam videbar in viris beatus eſſe,
Multa autem injuſta feci, viribus & robori *meo* cedens,
Patrique meo confidens & meis fratribus.
Quocirca ne quiſquam omnino vir injuſtus ſit,
Sed quilibet ſilentio dona deorum habeat, quodcunque dent.
Qualia video procos injuſta machinantes,
Poſſeſſiones conſumentes, & inhonorantes uxorem
Viri, quem non amplius dico ab amicis & patria terra
Diu fore: valde autem prope. ſed te deus
Domum ſubducat, neque occurras illi,
Quando redibit dilectam in patriam terram.
Non enim ſine cruore decreturos puto
Procos & illum, poſtquam in ædes venerit.
Sic dixit: & libans bibit dulce vinum.
Iterum autem in manibus poſuit poculum moderatori populorum.
At ille ivit per domum, ſuo cruciatus corde

Νάσάζων κεφαλῆ· δὴ γὼ κακὸν ἔασετο θυμῶ.
Ἀλλ' ἄδ' ὡς φύγε κῆρα· πέδησε ὃ χὴ ϕ Ἀθλώη
Τηλεμάχω ὑπὸ χερσὶ χὴ ἔγχεϊ ἴφι δαμῆναι.
Ἄψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ὀπὶ θρόνω ἔνθεν ἀνέστη.
Τῇ δ' ἄρ' ὀπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθλώη
Κύρη Ἰκαρίοιο περίφρονι Πηνελοπείη
Μνησίρεσσι φωνῆσαι, ὅπως πεπίσεις μάλιστα
Θυμὸν μνησίρων, ἰῷ τιμήεσσα γένοιτο
Μᾶλλον πρὸς πόσιός τε χὴ υἱέος· ἦ πάρος ἦεν.
Ἀχρεῖον δ' ἐγέλασεν· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν,
Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, ἄπ πάρος γε,
Μνησίρεσσι φωνῆσαι, ἀπεχθομένοισί περ ἔμπης.
Παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος τό κε κέρδιον εἴη,
Μὴ πάντα μνησίρσιν ὑπερφιάλοισιν ὁμιλεῖν,
Οἵτ' ἀν μὲν βάζωσι, κακῶς δ' ὄπιθεν φρονέωσιν.
Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη τιμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα τέκος κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἴθι, χὴ σῷ παιδὶ ἔπος φάο, μηδ' ὀπίκαθε,
Χρῶτ' ἀπονιψαμένη, χὴ ὀπηδείσασα πυρειάς.
Μηδ' ἔτω δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
Ἔρχα. ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεί.
Ἤδη μὲν γὰρ τοὶ παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα
Ἥρῃ ἀθλώτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα πιφαύσκε κηδομένη περ,
Χρῶτ' ἀπονίπτεσθαι, χὴ ὀπηδείεσθαι ἀλοιφῇ.
Ἀγλαΐῃ γὰρ ἔμοιγε θεοὶ τοὶ Ὄλυμπον ἔχουσιν
Ὤλεσθαι, ἐξ ἧς κεῖνος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν.
Ἀλλά μοι Αὐτονόῃ τε χὴ Ἱπποδάμειῃ ἄνωχθι
Ἐλθέμεν, ὄφρα κέ μοι πυρσήιστον ἐν μεγάροισιν.
Οἵη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.
Ὣς ἄρ' ἔφη. γρηῢς δ' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, χὴ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Ἔνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθλώη·
Κύρη Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔχυεν.
Εὖδε δ' ἀναπλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἅψεα πάντα
Αὐτῇ ἐνὶ χλιντῆρι. τέως δ' ἄρα δῖα θεάων
Ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θήσαιατ' Ἀχαιοί.
Κάλλεϊ μέν οἱ πρῶτα πρόσωπά τε καλὰ κάθηρεν
Ἀμβροσίῳ, οἷῳ περ ἐῢστέφανος Κυθέρεια
Χρίεται ὁππότ' ἂν ἴῃ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα.

Καί

Nutans capite: etenim malum augurabatur animus.
Sed neque ſic fugit mortem: irretivit autem & hunc Minerva
Telemachi a manibus & haſta fortiter ut domaretur.
Rurſus autem iterum ſedit in ſede unde ſurrexerat.
Ipſi autem in mentem poſuit dea cæſia Minerva
Filiæ Icarii prudenti Penelopæ
Procis apparere, ut extenderet maxime
Animum procorum, & honorabilis fieret
Magis a viroque & filio quam antea erat.
Incaſſum autem riſit: verbumque dixit, & prolocuta eſt:
Eurynoma, animus mihi cupit, non *ut* pridem
Procis apparere, inviſis licet tamen.
Filio autem dicerem verbum quod utile fuerit,
Ne omnino procorum ſuperborum familiaritate utatur,
Qui bene quidem dicunt, male autem retro cogitant.
Hanc autem rurſus Eurynoma proma alloquebatur:
Næ iſta quidem omnia filia pro decenti dixiſti.
Sed ito, & tuo filio verbum dic, neque occulta,
Corpore lota, & uncta genas.
Neque ſic lachrymis fœdata circum faciem
Vade. quoniam malum lugere ſine diſcrimine ſemper.
Etenim jam quidem tibi filius tantus, quem tu maxime
Supplicabas diis barbatum videre.
Hanc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope:
Eurynoma, ne iſthæc loquere dolens licet,
Corpore ut laver, & inungar unguento.
Splendorem enim mihi dii qui Olympum habitant
Perdiderunt, ex quo ille ivit concavis in navibus.
Sed mihi Autonoenque & Hippodamiam jube
Venire, ut mihi aſſent in ædibus.
Sola autem non illuc ibo ad viros: verecundor enim.
Sic dixit. vetula autem e domo exivit,
Nunciatura mulieribus, & incitatura ad eundum.
Tunc rurſus alia excogitavit dea cæſia Minerva:
Filiæ Icarii dulcem ſomnum infudit.
Dormivit autem reclinata: ſolutaque ſunt ei membra omnia
Illic in lecto. tunc igitur divina dearum
Immortalia dona dedit, ut ipſam admirarentur Achivi.
Pulchritudine quidem ei primo vultuſque bene purificant
Divina, quali pulchre coronata Venus
Ungitur quando it in Gratiarum chorum amabilem.

Καί μιν μακροτέρῳ χ᾽ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Λευκοτέρῳ δ᾽ ἄρα μιν θῆκεν πρισσὸ ἐλέφαντος.
Ἣ μὲν ἄρ᾽ ὡς ἔρξασ᾽ ἀπεβήσατο δῖα θεάων.
Ἦλθον δ᾽ ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο,
Φθόγγῳ ἐπερχόμεναι, τῷ ῥ᾽ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκε,
Καί ῥ᾽ ἀπομόρξατο χερσὶ πυρειάς, φώνησέν τε,
Ἧ μὲ μάλ᾽ αἰνοπαθῆ μαλακὸν περὶ κῶμ᾽ ἐκάλυψεν.
Αἴθέ μοι ὡς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἁγνὴ
Αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ᾽ ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
Αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
Πάντοίῃ ἀρετῇ ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.
Ὡς φαμένη κατέβαιν᾽ ὑπερῴια σιγαλόεντα,
Οὐκ οἴη· ἅμα τῇγε καὶ ἀμφίπολοι δύ᾽ ἕποντο.
Ἣ δ᾽ ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥὰ παῤ σταθμὸν τέγεος πύκα ποικιλίοιο,
Ἄντα πυρειάων κεφαλὴν κρήδεμνα.
Ἀμφίπολος δ᾽ ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε πάρεστη.
Τῶν δ᾽ αὐτῆς λύτο γούνατ᾽, ἔρως δ᾽ ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν·
Πάντες δ᾽ ἱμείροντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι.
Ἣ δ᾽ αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν,
Τηλέμαχ᾽ οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα.
Παῖς ἔτ᾽ ἐὼν καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε᾽ ἐνώμας.
Νῦν δ᾽ ὅτε δὴ μέγας ἐσσι, καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνεις,
Καί κέν τις φαίη γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρὸς,
Εὐμεγέθης καὶ κάλος ὁρώμενος ἀλλοτρόπων φώς,
Οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναίσιμοι, οὐδὲ νόημα.
Οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,
Ὅς τ᾽ ξεῖνον ἔασας ἀεικιδιήμεναι ὧδε.
Πῶς νῦν; εἴ τις ξεῖνος ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
Ἧμενος, ὧδε πάθοι ῥυσαικτύος ἐξ ἀλεγεινῆς,
Σοί κ᾽ αἶσχος λώβη τε μετ᾽ ἀνθρώποισι πέλοιτο.
Τῷ δ᾽ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μῆτερ ἐμή, τὸ μὲν οὔ σε νεμεσσῶμαι κεχολῶσθαι·
Αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἕκαστα,
Ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρηα· (πάρος δ᾽ ἔπι νήπιος ἦα)
Ἀλλά τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι.
Εἷς γάρ με πλήσσουσι, φυήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος,
Οἵδε κακὰ φρονέοντες· ἐμοὶ δ᾽ οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.
Οὐ μέν τοι ξείνῳ γε καὶ Ἴρῳ μῶλος ἐτύχθη
Μνησιφόνῳ ἰότητι· βίη δ᾽ ὄγε φέρτερος ἦεν.
Αἴ γὰρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἄπολλον,

235 Οὗ-

Et ipſam longiorem & craſſiorem reddidit adſpectu:
Candidioremque ipſam reddidit ſecto elephante.
Sic his factis abivit divina dearum.
Venerunt autem famulæ albæ ulnas ex domo,
Cum ſtrepitu incedentes. hanc autem dulcis ſomnus dimiſit,
Et abſterſit manibus genas, dixitque:
Certe me valde gravia patientem mollis ſomnus cooperuit.
Utinam ſic mihi mollem mortem daret Diana caſta
Statim nunc, ut non amplius lugens in animo
Ævum corrumperem, mariti deſiderans dilecti
Omnigenam virtutem; quoniam præſtantiſſimus erat Achivorum.
Sic loquens deſcendit de cœnaculo ſtupendo,
Non ſola: ſimul hanc & famulæ duæ ſequebantur.
Hæc autem quando jam ad procos pervenit divina mulierum,
Stetit ad poſtem domus fabrefactæ,
Genis obtendens ſplendida redimicula.
Famula autem ei proba utrinque aſtitit.
Horum autem illic ſolvebantur genua, amore autem in animo percellebantur:
Omneſque optabant in lectis propter dormire.
Hæc autem contra Telemachum alloquebatur ſuum filium:
Telemache non amplius tibi mens integra neque cogitatio.
Puer adhuc etiam magis mente utilia verſabas.
Nunc autem quando jam magnus es, & ad pubertatis menſuram perveniſti,
Etiam aliquis diceret filium te eſſe beati viri,
In magnitudinem & pulchritudinem intuens alienus vir,
Non amplius tibi mens eſt juſta: neque cogitatio.
Quale jam hoc facinus in domibus patratum eſt,
Qui hoſpitem ſiviſti contumelia affici ſic.
Quomodo nunc? ſi quis hoſpes in noſtris domibus
Sedens, ſic pateretur vexatione ex dira,
Tibi dedecus opprobriumque hominibus eſſet.
Hanc autem rurſus Telemachus prudens alloquebatur:
Mater mea, iſtud quidem non tibi indignor quod iraſceris:
At ego animo intelligo & novi ſingula,
Bonaque & pejora: (antea autem adhuc infans eram:)
Sed non poſſum prudentia omnia intelligere.
Nam me perterrent, aſſidentes aliunde alius,
Iſti mala cogitantes: mihi autem non ſunt auxiliatores.
Non tamen hoſpitis & Iri pugna facta eſt
Ex procorum ſententia: viribus enim ille potior fuit.
Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo,

Οὕτω νῶϊ μνησῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισι
Νδίοιεν κεφαλὰς δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
Οἱ δ' ἔντοσθε δόμοιο, λέλυτο ᾧ γυῖα ἑκάστῳ·
Ὡς νῶϊ Ἴρῳ ἐκείνῳ ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἧσθαι νδσάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἐοικώς,
Οὐδ' ὀρθὸς δύναται σθένος ἔμπεδον, οὐδὲ νέεσθαι
Οἶκαδ' ὅπη οἱ νόος ἐστί· ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρδον.
Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσηύδα Πηνελόπειαν,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἀν' Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοὶ,
Πλείονές κεν μνησῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
Ἠῶθεν δαινύατ'. ἐπεὶ περίεσσι γυναιξὶν
Εἶδός τε μέγεθός τε, ἰῇ φρένας ἔνδον ἐΐσας.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Εὐρύμαχ', ἤτοι ἐμεῖο ἀρετεῖο εἶδός τε δέμας τε
Ὤλεσθον ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι· μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸ ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μᾶλλόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κάλλιον ἔτι.
Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
Ἦ μὲν δή ὅτε τ' ἦεν λιπὼν κατὰ πατρίδα γαῖαν,
Δεξιτερὴν ἔτμαγε καρπῷ ἑλὼν ἐμὸν καρπὸν ὀδόντων,
Ὦ γύναι, ἦ γὰρ οἴω εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς
Ἐκ Τροίης δὴ πάντας ἀπημόνας ἀπονέεσθαι.
Καὶ γὰρ Τρῶας φασὶ μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
Ἠδὲ καὶ ἀκοντιστὰς ἠδὲ ῥυτῆρας ὀϊστῶν,
Ἴππων τ' ὠκυπόδων ὄτριβήτορας, οἵ κε τάχιστα
Κραδίην μέγα νείκος ὁμοίϊον πολέμοιο.
Τῶ κέ μοι οὔ δ' εἴ κέν μ' ἀνέσει θεὸς, ἦ κεν ἁλώω
Αὐτῇ ὑπὸ Τροίῃ. σοὶ δ' ὑνθάδε πάντα μελόντων.
Μεμνῆσθαι πατρὸς ἠδὲ μητέρος ἐν μεγάροισιν,
Ὡς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον ἐμὲ ἀπονόσφιν ἐόντος.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενειήσαντα ἴδῃαι,
Γήμασθ' ᾧ κ' ἐθέλῃσθα, τεὸν κατὰ δῶμα λιπόσα.
Κεῖνός θ' ὡς ἀγόρδε· τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
Νὺξ δ' ἔσαι ὅτε δὴ συγερὸς γάμος ἀντιβολήσει
Οὐλομένης ἐμέθεν, ἣ τε Ζηνὸς ὄλβον ἀπούρα.
Ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίῃ καὶ θυμὸν ἰκάνει.
Μνησήρων ἦχι ἥδε δίκη τοπάροιθε τέτυκτο,
Οἵτ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ αἰσυμνητὸν ἄνακτα

Μνη-

Ita nunc proci in noſtris domibus
Nutent capita domiti, partim in atrio,
Partim intra domum, diſſolvanturque membra cujuſque
Uti nunc Irus ille in atrienſibus foribus
Sedet nutans capite, ebrio ſimilis,
Neque rectus poteſt ſtare pedibus, neque reverti
Domum quo ei reditus eſt: quoniam ei ſua membra ſoluta ſunt.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur,
Eurymachus autem verbis allocutus eſt Penelopen:
Filia Icarii prudens Penelope,
Si omnes te viderent in Iaſo Argo Achivi,
Plures proci in noſtris domibus
Mane convivarentur. quoniam præſtas mulieribus
Specieque magnitudineque, & mente intus æquabili.
Huic autem reſpondit poſtea prudens Penelope:
Eurymache, certe meam virtutem ſpeciemque corpuſque
Perdiderunt immortales, quando Ilium ingreſſi ſunt
Argivi: cum quibus meus maritus ibat Ulyſſes.
Si ille veniens hanc meam vitam gubernaret,
Major gloria eſſet mea & melior hoc *pacto*.
Nunc autem triſtor: tot enim mihi immiſit mala dæmon.
Equidem quando ibat relinquens patriam terram,
Dextram in carpo prehendens mihi manum alloquebatur:
O mulier, non puto bellicoſos Achivos
Ex Troja bene omnes illabefactos redituros.
Etenim Trojanos dicunt pugnaces eſſe viros,
Et jaculatores & tractores ſagittarum,
Equorumque velocium pedibus conſcenſores, qui citiſſime
Decreverint magna contentione communis belli.
Ideo neſcio ſi me remittet Deus, an capiar
Illic in Troja. tibi autem hic omnia curæ ſint.
Ut memineris patris & matris in ædibus,
Sicut nunc, vel etiam magis me abſente.
At ubi jam filium barbatum videris,
Nubito cui voles, tuam domum relinquens.
Ille ſic dicebat: quæ nunc omnia perficiuntur.
Nox autem erit quando odioſæ nuptiæ contingent
Perditæ mei, cujus Jupiter beatitudinem abſtulit.
Sed hic gravis dolor cor & animum cepit.
Procorum non hic mos olim fuit,
Qui bonamque mulierem & divitis filiam

Μνησάμην ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοις ἐρίσωσιν.
Αὐτοὶ τοί γ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἴφια μῆλα,
Κέρδεα δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν.
Ἀλλ' ἄκ ἀλλότριον βίοτον νήποινον ἔδουσιν.
Ὣς φάτο. γήθησεν ὃ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Οὕνεκα τῷ μὲν δῶρα πιφέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
Μειλιχίοις ἐπέεσσι, νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.
Τλὼ δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός,
Κύρη Ἰκαρίοιο περίφρον Πηνελόπεια,
Δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνείκαι,
Δέξασθ'. ἀ γὰ καλὸν ἀνήνασθαι δόσιν ὀρθήν.
Ἡμεῖς δ' αὖτ' ὀπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτέ τι ἄλλη,
Πρίν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος. τοῖσιν δ' ὀπιώδυνε μῦθος.
Δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι προέσθω κύρικα ἕκαστος.
Ἀντινόῳ μὲν ἔνεικε μέγα περικαλλέα πέπλον
Ποικίλον· ἐν δ' ἄρα ἔσθλα περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
Χρύσειαι, κλητῖσιν εὐγναμπτοῖς ἀραρυῖαι.
Ὧρμον δ' Εὐρυμάχῳ πολυδαίδαλον αὐτίκ' ἔνεικε
Χρύσειον, ἠλέκτροισιν ἐδμένον, ἠέλιον ὡς.
Ἔρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θηλάποντες ἔνεικαν,
Τρίγληνα, μορόεντα. χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
Ἧκε δ' ἄρα Πεισάνδροιο Πολυκτορίδαο ἄνακτος
Ἴθμιον ὤνεικεν θηλάμων περικαλλὲς ἄγαλμα.
Ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
Ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερῷα δῖα γυναικῶν·
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
Οἱ δ' εἰς ὀρχηστύν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
Τρωπάμενοι τέρποντο· μένον δ' ὀπὶ ἕσπερον ἐλθεῖν.
Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ὀπὶ ἕσπερος ἦλθεν·
Αὐτίκα λαμπτῆρας τρεῖς ἔσασθαι ἐν μεγάροισιν,
Ὅπρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ξύλα κάγκανα θῆκαν
Αὖα πάλαι, περίκηλα, νέον κεκοπισμένα χαλκῷ·
Καὶ δαΐδας μετέμισγον. ἀμοιβηδὶς δ' ἀνέφαινεν
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος τηλοσίφρονος. αὐτὰρ ὁ τῇσιν
Αὐτὸς Ἀθηναίης μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Δμωαὶ Ὀδυσσῆος δηρὸν οἰχομένοιο ἄνακτος,
Ἔρχεσθε πρὸς δώματ', ἵν' αἰδοίη βασίλεια.
Τῇ δὲ πῦρ' ἠλάκατα σχεδὸν ἐρίζετε. τέρπετε δ' αὐτὴν
Ἥμεναι ἐν μεγάρῳ, ἢ εἴρια πείκετε χερσίν.
Αὐτὰρ ἐγὼ τέτοισι φάος πᾶσι πιφήσω.

Ἦν

Ambire vellent, & inter ſe contenderent.
Ipſi abducunt *domo* boves & pingues oves,
Sponſæ epulas amicis, & ſplendida dona dant:
Sed non alienum victum impune edunt.
Sic dixit. lætatus eſt autem pertolerans divinus Ulyſſes,
Quoniam eorumque dona attrahebat, mulcebatque animum
Suavibus verbis, mens autem ejus alia cogitabat.
Illam contra Antinous alloquebatur Eupithei filius:
Filia Icarii prudens Penelope,
Dona quidem quicumque voluerit Achivorum huc ferre,
Accipe, non enim bonum eſt recuſare quod datur.
Nos autem neque ad opera ante ibimus, neque uſquam alio,
Priuſquam tu alicui nubas Achivorum quicumque optimus.
Sic dixit Antinous. illis autem placebat ſermo.
Dona igitur allaturum miſerunt præconem quiſque.
Antinoo quidem ferebat magnum perpulchrum peplum
Varium: inerant autem fibulæ duodecim omnino
Aureæ, clavis bene inflexis aptæ.
Monile autem Eurymacho multa arte laboratum ferebat
Aureum, electris fulgens, ſicuti ſolem.
Inaures autem Eurydamanti duo ſervi ferebant,
Cum trinis ocellis, operoſas: gratia autem reſplendebat multa.
Ex Piſandro autem Polyctoride rege
Collare ferebat ſervus perpulchrum ornamentum.
Aliud autem alius donum Achivorum pulchrum ferebat.
Hæc quidem poſtea aſcendit in ſuperiora ædium divina mulierum:
Ipſi autem ſimul famulæ ferebant perpulchra dona.
Illi autem in ſaltationem & ſuavem cantum
Verſi delectabantur: manebantque donec veſper veniret.
Eis autem ſe delectantibus niger veſper venit:
Statim lampades tres ſtatuerunt in domibus,
Ut lucerent: circum autem ligna arida poſuerunt
Sicca pridem, præfiſſilia, nuper ſciſſa ære:
Et candelas miſcuerunt. per vices autem prælucebant
Famulæ Ulyſſis calamitoſi. at illis
Ipſe generoſus locutus eſt prudens Ulyſſes:
Famulæ Ulyſſis diu abſentis regis,
Ite ad domos, ubi veneranda regina,
Et apud illam penſa verſate: delectate autem ipſam
Sedentes in domo, vel lanas pectite manibus.
At ego his lumen omnibus præbebo.

Si

Ἦν περ γάρ κ' ἐθέλωσιν ἐΰθρονον ἠῶ μίμνειν,
Οὔπ με νικήσουσι. πολυτλήμων ὅ μάλ' εἰμί.
Ὣς ἔφαθ'. αἱ δ' ἐγέλασσαν, ἐς ἀλλήλας δ' ἴδοντο.
Τὸν δ' αἴσχεως ἐνένιπε Μελανθὼ καλλιπάρηος,
Τὴν Δόλιος μὲν ἔπικτε, κόμισσε δ' Πηνελόπεια,
Παῖδα δ' ὡς ἀπίτυλλε· δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ,
Ἀλλ' ὅ δ' ὡς κέθε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης.
Ἀλλ' ἦγ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, κ' φιλέεσκεν·
Ἦ ῥ' Ὀδυσῆι ἐνένιπεν ἐνειδείοις ἐπέεσσι,
Ξεῖνε πάλιν, σὺ γέ πις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσὶ,
Οὐδ' ἐθέλεις δῦναι χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
Ἠέ πι ἐς λέχλιν· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν. οὐδέ τι θυμῷ
Τυρβεῖς. ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἢ νύ τοι αἰὲν
Τοιοῦτος νόος ἐστὶν, ὅ κ' μεταμώλια βάζεις·
Ἢ' ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τ' ἀλήτην.
Μή πις τοι τάχα Ἶρος ἀμείνων ἄλλος ἀνασσὴ,
Ὅστις σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπὼς χερσὶ σιβώσσι,
Δώματος ἐκπέμψησι, φορύξας αἵματι πολλῷ.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἦ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω κύον οἷ' ἀγορεύεις,
Κῆσ' ἐλθὼν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεΐσι τύμησιν.
Ὣς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.
Βὰν δ' ἴμεναι διὰ δῶμα· λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης
Τυρβοσυνήν. φὰν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
Αὐτὰρ ὁ πὰρ λαμπτῆρσι φαεινὸν αἰθομένῃσιν
Εἰσήκει ἐς πάντας ὁρώμενος· ἄλλα δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαινε φρεσὶν ἦσιν, ἃ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο.
Μνησῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγλαΐορας εἶα Ἀθηνὴ
Λώβης ἰχέσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύῃ ἄχος κραδίῃ Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν,
Κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἑτάροισιν ἔτυξεν.
Κέκλυτέ μοι μνησῆρες ἀγακλειῆς βασιλείης,
Ὅφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει,
Οὐκ ἄθεοι δ' ἄνδρ' Ὀδυσῆϊον ἐς δόμον ἵκει,
Ἔμπης μοι δοκέει δαίδων σέλας ἔμμεναι αὐτῶν
Καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὔ οἱ ἔνι τρίχες οὐδ' ἠβαιαί.
Ἦ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσσῆα πτολίπορθον·
Ξεῖνε, ἦ ἄρ κ' ἐθέλεις θητεύεμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,
Ἀγρῷ ἐπ' ἐσχατιῇ, (μισθὸς δέ τοι ἄρκιος ἔσται)

Αἶμα.

Si enim voluerint pulchro ſolio conſpicuam Auroram expectare,
Non me vincent. perpatiens enim valde ſum.
Sic dixit. hæ autem riſerunt, aliaque aliam inſpiciebat.
Eumque immodeſte allocuta eſt Melanto pulchra genis,
Quam Dolius quidem genuit, educavit autem Penelope,
Ceu filiam autem nutriebat: dabatque oblectamenta animo,
Sed neque ſic habuit dolorem in animo Penelopes.
Sed illa cum Eurymacho rem habebat, & *eum* amabat:
Hæc ſcilicet Ulyſſem alloquebatur contumelioſis verbis:
Hoſpes miſer, tu aliquis mente captus es,
Neque vis dormire æream in domum profectus,
Vel aliquo in cætum confabulantium: ſed hic multa dicis
Confidenter multos inter viros. neque quidquam animo
Times. certe tuam vinum habet mentem, aut tibi ſemper
Talis mens eſt, qui & vana garris:
An exultas quod Irum viciſti erronem?
Vereor ne quis tibi mox Iro melior alius ſurgat,
Qui te in capite percutiens manibus fortibus,
Domo emittat, fœdatum ſanguine multo.
Hanc torve aſpiciens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Certe mox Telemacho dicam canis qualia loqueris,
Illuc profectus, ut te illic membratim incidat.
Sic fatus, verbis perterruit mulieres.
Perrexerunt autem ire per domum, ſolutaque ſunt ſubtus membra cujuſque
Timore. autumabant enim ipſum vera dicere.
At hic apud lampades prælucens accenſas
Stabat omnes aſpiciens: alia autem ejus cor
Cogitabat præcordiis ejus, quæ ſane non irrita fuerunt.
Procos autem haud omnino ſuperbos ſinebat Minerva
A contumelia abſtinere animi cruce, ut adhuc magis
Subiret dolor cor Laertiadæ Ulyſſis.
His autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere,
Convitiis proſcindens Ulyſſem: riſum autem ſociis fecit.
Audite me proci inclytæ reginæ,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Non ſine Deo hic vir Ulyſſeam in domum venit,
Tamen mihi videtur facium ſplendor eſſe ipſius
Etiam capitis: quoniam non ei ſunt capilli neque pauci.
Dixit, ſimulque allocutus eſt Ulyſſem urbium deſtructorem.
Hoſpes, nunquid vis ſervire, ſi te ſuſcipiam,
Agri in extremitate; (merces autem tibi ſufficiens erit)

Αἰμασίας τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων;
Ἔνθα δ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν πυρέχοιμι,
Εἵματά τ' ἀμφιέσαιμι, ποσὶν θ' ὑποδήματα δοίην,
Ἀλλ' ἐπεὶ οὐ δὴ ἔργα κάκ' ἔμμαθες, οὐκ ἐθελήσεις
Ἔργον ἐποίχεσθαι· ἀλλὰ πώεσιν κατὰ δῆμον
Βόσκειν, ὄφρ' ἄν ἔχῃς βόσκειν σὺ γαστέρ' ἀνάλτον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται,
Ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν ἀκαμπὲς ἔχοιμι,
Καὶ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργῳ
Νήστιες ἄχρι μάλα κνέφας, ποίῃ δὲ πυρείῃ.
Εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν οἵπερ ἄριστοι,
Αἴθωνες, μεγάλοι, ἄμφω κεκορηότε ποίης,
Ἥλικες, ἰσοφόροι, τὼ τε θέειν ἀκαμαντώ,
Τετράγυον δ' εἴη, εἶχοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρῳ,
Τῷ κέ μ' ἴδοις εἰ ὦλκα διηνεκέα προτυμοίμην.
Εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρμήσειε Κρονίων
Σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη καὶ δύο δοῦρε,
Καὶ κυνέη πάγχαλκος ὀφὶ κροτάφοις ἀραρυῖα·
Τῷ κέ μ' ἴδοις προπάροιθε συὶ προμάχοισι μιγέντα,
Οὐδ' ἄν μοι τλὼ γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορεύοις.
Ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καί τοι νόος ὧδ' ἀπεφαίνει·
Καί που τίς δοκέεις μέγας ἔμμεναι, ἠὲ κραταιός,
Οὕνεκα παρ παύροισι καὶ ἀγαθοῖσιν ὁμίλεις·
Εἰ δ' Ὀδυσεὺς ἔλθοι καὶ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
Αἶψά κέ τοι τὰ θύρετρα, καίπερ μάλ' εὐρέα ἔντα,
Φεύγοντι σταίνοντο δι' εἰνοδίοιο θύραζε.
Ὣς ἔφατ'. Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
Καί μιν ὑποδρα ἰδὼν, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄ τεῖλ', ἦ τύχα τοι τελέω κακὸν. οἵ τ' ἀγορεύεις
Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν· οὐδέ τι θυμῷ
Τάρβεῖς. ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἤ νύ τοι αἰεὶ
Τοιοῦτος νόος ἐστὶν, ὃ καὶ μεταμώλια βάζεις·
Ἦ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸ ἀλήτην.
Ὣς ἄρα φωνήσας, σφέλας εἵλετο. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἀμφοτέρω προὸς γοῦνα καθίζετο Δουλιχιῆος,
Εὐρύμαχον δείσας. ὁ δ' ἄρ' οἰνοχόον βάλε χεῖρα
Δεξιτερὴν· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα.
Αὐτὰρ ὅγ' οἰμώξας πέσεν ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκιόεντα.

Ω̃ν-

Sepeſque colligens, & arbores longas plantans?
Illic autem ego panem quidem perennem præberem,
Amictuque amicirem, pedibuſque calceamenta darem.
Sed quoniam ſcilicet opera mala didiciſti, non voles
Opus adire: ſed mendicare in populo
Vis, ut poſſis paſcere tuum ventrem inſatiabilem.
Hunc autem reſpondens alloquebatur conſilio dives Ulyſſes:
Eurymache, ſiquidem nobis contentio operis fieret
Tempore in verno, quando dies longi ſunt,
In herba, falcem quidem ego bene flexam haberem,
Tu quoque talem haberes, ut faceremus periculum in opere
Jejuni uſque adeo ad tenebras, herba autem adeſſet.
Sin rurſus & boves eſſent agendi qui optimi,
Ardentes, magni, ambo ſaturati herba,
Coævi, æqualiter ferentes, quorum robur haud labefactum,
Quatuorque jugera eſſent, cederetque ſubtus gleba aratro,
Tunc me videres an ſulcum continuum proſcinderem.
Sin rurſus & bellum alicubi moveret Saturnius
Hodie, & mihi ſcutum eſſet & duæ lanceæ,
Et galea tota ærea in temporibus apta:
Tunc me videres primis in pugnatoribus mixtum,
Neque mihi ventrem exprobrans loquereris.
Sed nimis injurius es, & tibi mens crudelis:
Et aliquo modo quidam videris magnus eſſe, & fortis,
Quoniam cum paucis & non bonis verſaris:
At ſi Ulyſſes veniret & appelleret in patriam terram,
Statim tibi portæ, licet latæ admodum ſint,
Fugienti arctarentur per veſtibulum foras.
Sic dixit. Eurymachus autem iraſcebatur corde magis,
Et ipſum torve intuens, verba volucria locutus eſt:
Ah miſer, certe mox tibi perficiam malum, qui ſic loquare
Confidenter multos inter viros: neque quidquam animo
Times. utique vinum tuam habet mentem, aut tibi ſemper
Talis mens eſt, qui & vana garris:
An exultas quod Irum viciſti erronem?
Sic vociferans ſcabellum cepit. at Ulyſſes
Amphinomi ad genua ſedit Dulichii,
Eurymachum timens. hic autem pincernam feriebat in manu
Dextra; gutturnium autem humi reſonabat cadens.
At ille plorans cecidit reſupinus in pulveribus.
Proci autem tumultuabantur in ædibus umbroſis.

Ὣς ἄδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς ὡλισθόν ἄλλον,
Αἴθ' ὄφελλ' ὁ ξεῖνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι,
Πρὶν ἐλθεῖν· τῷ κ' ἄπ τόσον κέλαδον μεθέηκεν.
Νῶϊ ἦ ῥα πλωχῶ ἐρεθαίνομεν· ἀδέ π δαιτὸς
Ἐσθλῆς ἔσεται ἦδος, ἐπεὶ τὰ χερείονα νικᾷ.
Τοῖσι δ' ἀμειβόμενος ἰδὴ ἴς Τηλεμάχοιο,
Δαιμόνιοι, μαίνεσθε, κ' οὐκέτι κάδετε θυμῷ
Βρωτύν, οὐδ' ποτῆτα. θεῶν νύ τις ὔμμ' ὀροθύνει.
Ἀλλ' ἐ δαισάμενοι κατακείετε οἴκαδ' ἰόντες,
Ὁππότε θυμὸς ἄνωγε· δίομαι δ' ἔπιν ἔγωγε.
Ὣς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδὰξ ἐν χείλεσι φῶτες,
Τηλέμαχον θαύμαζον ἔ θυρσαλέως ἀγορᾶων.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Νίσου φαίδιμος υἱὸς Ἀρητιάδαο ἄνακτος,
Ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ὀπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
Ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος χαλεπαίνοι.
Μήτέ π τ' ξεῖνον συφελίζετε, μήτέ τιν' ἄλλον
Δμώων οἳ κατὰ δῶματ' Ὀδυσῆος θείοιο.
Ἀλλ' ἄγετ', οἰνοχόος μὲν ἐπιῤῥαθέτω δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες κατακείομεν οἴκαδ' ἰόντες·
Τὸν ξεῖνον δ' ἐῶμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος
Τηλεμάχῳ μελέμεν. τὸ γὰ φίλον ἵκετο δῶμα.
Ὣς φάτο. τοῖσι δ' πᾶσιν ἐαδότα μῦθον ἔειπε.
Τοῖσιν δ' κρητῆρα κεράσσατο Μάλιος ἥρως,
Κῆρυξ Δολιχιάδης· θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο.
Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ὀπιδνόν. οἱ δ', θεοῖσι
Σπείσαντες μακάρεσσι, πίον μελιηδέα οἶνον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσάν τ' ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
Βάν ῥ' ἴμεναι κείοντες ἐὰ πρὸς δώματ' ἕκαστος.

Ο' ΔΥΣΣΕΙ'ΑΣ Ο' ΜΗ'ΡΟΥ ΤΗ͂Σ Τ. Ρ'ΑΨΩΔΙ'ΑΣ

Υ'πόθεσις.

ΣΤ'ν Τηλεμάχῳ ἔκθεσιν ποιεῖται τῶν ὅπλων Ὀδυσσέως, καὶ πρὸς Πηνελόπην ἐκ Κρήτης εἰσὶ ὑποκείνεται. γίγνεται δὲ αὐτῷ δι' ἁλὸς ἀναγνωρισμὸς πρὸς Εὐρύκλειαν, τὸς πόδας αὐτοῦ νίψασαν. καὶ κατὰ περίκβασιν ὁ ποιητὴς διηγεῖται ὡς ἐν Πύλῳ ἐπλήγη ὑπὸ σίου κωπηγοῦ.

Τοῦ

Sic autem aliquis dicebat aſpiciens propinquum alium:
Utinam debuiſſet hic hoſpes errabundus alibi periiſſe,
Antequam veniret: eo non tantum tumultum immiſiſſet.
Nunc autem de mendico rixamur: neque aliqua convivii
Boni erit voluptas, quoniam pejora vincunt.
Illis autem dixit virtus Telemachi:
Miſeri, inſanitis, & non amplius capitis animo
Cibum, neque potum. Deorum aliquis nimirum vos concitat.
Sed bene epulati decumbite domum profecti,
Quando animus jubet: pello autem neminem ego.
Sic dixit. illi autem omnes mordicus labris prehenſis,
Telemachum admirabantur quod audacter locutus eſſet.
Illis Amphinomus fatus eſt & dixit,
Niſi illuſtris filius Aretiadæ regis:
O amici, haud jam quiſquam ſuper dicto æquo
Contrariis verbis carpens ſæviat,
Neque hoſpitem duriter tractate, neque quenquam alium
Famulorum qui ſunt in domibus Ulyſſis divini.
Sed agite, pincerna incipiat poculis,
Ut poſtquam libaverimus decumbamus domum profecti:
Hoſpitem autem ſinamus in ædibus Ulyſſis
Telemacho curæ eſſe. ejus enim propriam venit domum.
Sic dixit. illis autem omnibus placitum verbum dixit:
Iiſque craterem miſcuit Mulius heros,
Præco Dulichienſis: miniſter autem erat Amphinomi.
Diſtribuit autem omnibus adſtando: hi autem, diis
Libato beatis, biberunt dulce vinum.
At poſtquam libarunt biberuntque quantum voluit animus,
Perrexerunt ire cubituri ſuas ad domos quiſque.

ODYSSEÆ HOMERI XIX.

LIBRI

Argumentum.

CUm Telemacho ſeponit arma Ulyſſes, & ad Penelopen ex Creta ſe eſſe fingit. Fit autem ipſius per cicatricem agnitio ad Eurycleam, pedes ipſius lavantem. Et per digreſſionem poeta narrat quo pacto in Parnaſo vulneratus fuerit ab apro inter venandum.

Ταῦ δ' ἀναγνωρίζει ἐξ ἀλλῆς χρῆς Ὀδυσῆα.

Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Μνησήρεσσι φόνον σοὶ Ἀθηναίη μερμηρίζων.
Αἶψα δ' ἔπειτα Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τηλέμαχε, χρὴ τάχε' ἄρματα κατθέμεν εἴσω
Πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
Παρφάθαι, ὅτε κέν σε μετιτάλλωσιν ποθέοντες·
Ἐς καπνὸν κατέθηκ'. ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐώικει
Οἷά ποτε Τροίηνδε νεὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεὺς,
Ἀλλὰ κατήκισται ὅσσον πυρὸς ἵκετ' αὐτμή.
Πρὸς δ' ἔπι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων,
Μήπως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
Ἀλλήλους τρώσητε, καταισχύνητε δὲ δαῖτα,
Καὶ μνηστύν. αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπιπείθετο πατρί.
Ἐκ δὲ καλεσσάμενος τροφὸν Εὐρύκλειαν,
Μαῖ', ἄγε δή μοι ἔρυξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
Ὄφρά κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντεα πατρὸς
Καλά, τά μοι κατὰ οἶκον ἀκηδέα καπνὸς ἀμέρδει,
Πατρὸς ἀποιχομένοιο. ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα.
Νῦν δ' ἐθέλω καταθέσθαι ἵν' ἀὴρ πυρὸς ἵκετ' αὐτμή.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Αἲ γὰρ δή ποτε τέκνον ὑπερφιάλου ἀνέλοιο,
Οἵκου κήδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
Ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοιχομένη φάος οἴσει;
Δμωὰς δ' οὐκ ἂν ἔμιμνες, αἳ κεν ἔφαινον.
Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ξεῖνος ὅδ'. ἀτὰρ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι ὅς κεν ἐμῆς γε
Κοίνης ἅπτηται, καὶ πολὺ φέρτερος ᾖ.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν. τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Κλῆισεν δὲ θύρας μεγάρων δαΐφρονα ναιετοώντων.
Τὼ δ' ἄρ' ἀνηΐξαντ' Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱὸς
Ἐσφόρεον κόρυθάς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας,
Ἔγχεα τ' ὀξυόεντα. πάροιθε δὲ παλλὰς Ἀθηνὴ,
Χρύσεον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλὲς ἐποίει.
Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὃν πατέρ' αἶψα,
Ὦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Ἔμπης μοι τοῖχοι μεγάρων, καλαί τε μεσόδμαι,
Εἰλάπιναί τε δοκοὶ, καὶ κίονες ὑψόσ' ἔχοντες

Φαί-

T. Agnoſcit ex cicatrice vetula Ulyſſem.

AT ipſe in domo relinquebatur divinus Ulyſſes,
Procis cædem cum Minerva meditans.
Statim autem Telemachum verbis volucribus allocutus eſt:
Telemache, oportet arma martialia ſeponere intro
Omnia prorſus: at procos mollibus verbis
Decipe, quando ex te quærent deſiderantes:
Ex fumo ſepoſui; quoniam non amplius illis ſimilia ſunt,
Qualia quondam ad Trojam proficiſcens reliquit Ulyſſes,
Sed conſumpta ſunt quantum ignis attigit vapor.
Inſuper adhuc etiam hoc majus in mentem dedit deus,
Ne forte inebriati, contentionem excitantes in vobis,
Mutuo vos vulneretis, dehoneſtetiſque convivium,
Et ſponſalia. ipſum enim attrahit virum ferrum.
Sic dixit. Telemachus autem dilecto obedivit patri.
Extra autem vocans allocutus eſt nutricem Eurycleam:
Nutrix, age mihi contine domi fœminas,
Donec in thalamum reponam arma patris
Pulchra, quæ mihi in domo neglecta fumus denigrat,
Patre abſente. ego autem adhuc parvulus eram:
Nunc autem volo ſeponere ubi ignis vapor non venit.
Hunc autem rurſus allocuta eſt dilecta nutrix Eury-
clea:
Utinam vero tandem fili prudentiam accipias
Domum curandi, & poſſeſſiones omnes ſervandi.
Sed age, quæ tibi poſtea tecum iens lumen portabit?
Famulas autem non ſinis præire, quæ præluceant.
Hanc contra Telemachus prudens alloquebatur:
Hoſpes hic. non enim ocioſum tolerabo qui meum
Modium attingit, licet & procul venerit.
Sic nempe dixit. illi autem haud evolavit *hoc* verbum:
Clauſit autem januas ædium bene habitatarum.
Hi autem feſtinantes Ulyſſes & illuſtris filius
Intro portaverunt galeaſque & ſcuta umbonibus munita,
Lanceaſque acutas. ante autem Pallas Minerva,
Auream lucernam tenens, lumen perpulchrum faciebat.
Tunc Telemachus allocutus eſt ſuum patrem ſtatim:
O pater, certe magnum miraculum hoc oculis video:
Enimvero mihi parietes domorum, pulchraque interti-
gnia,
Abiegnæque trabes, & columnæ ſurſum tendentes

Φαίνονθ' ὀφθαλμοῖς ὡσεὶ πυρὸς αἰθομένοιο.
Ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴσχανε, μηδ' ἐρέεινε.
Αὕτη τοι δίκη ὅππη θεῶν οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτῆς,
Ὅφρά κ' ἔτι δμωὰς καὶ μητέρα σὴν ἐρεθίζω.
Ἣ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δ' ἵππους ἐκ μεγάροιο βεβήκει
Κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπολαμπομενάων,
Ἔνθα πάρος κοιμᾶθ' ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι.
Ἔνθ' ἄρα καὶ τότ' ἔλεκτο, καὶ ἠῶ δῖον ἔμιμνεν.
Αὐτὰρ ὁ ὃν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,
Μνησήρεσσι φόνον σὺν Ἀθηναίῃ μερμηρίζων.
Ἦλθ' ἴεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἰκέλη ἠὲ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
Τῇ ῥ' ἄμφω μὲν κλισίην πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ' ἄρ' ἔφιζε,
Δινωτὴν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἣν ποτε τέκτων
Ποίησ' Ἰκμάλιος, καὶ ὑπὸ θρηνυν πόσιν ἦκε,
Προσφυέ' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ὁπὶ μέγα βάλλετο κῶας.
Ἔνθα καθεζομένῃ περίφρων Πηνελόπεια.
Ἦλθον δ' δμωαὶ λαὸν κιχήλενοι ἐκ μεγάροιο·
Αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολλὸν ἤρεον ἠδὲ τραπέζας,
Καὶ δέπα ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.
Πῦρ δ' ἀπὸ λαμπήρων χαμάδις βάλον, ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῷ
Νήπυθον ξύλα πολλά, φόως ἔμεν ἠδὲ θέρεσθαι.
Ἦ δ' Ὀδυσῆα ἐνένιπε Μελανθὼ δεύτερον αὖτις,
Ξεῖν', ἔτι καὶ σὺ θυρηθὲν ἀνιήσεις διὰ νύκτα
Δινδίων κατὰ οἶκον; ὀπιπεύσεις δὲ γυναῖκας;
Ἀλλ' ἔξελθε θύραζε τάλαν, καὶ δαῖτος ἔνισο·
Ἢ τύχα καὶ δαλῷ βεβλημένος εἶσθα θύραζε.
Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Δαιμονίη, τί μοι ὧδ' ἐπέχεις κεχοτημένῳ θυμῷ;
Ἦ ὅτι σ' ἀλιτόω; κακὰ δὲ χροὶ εἵματα εἶμαι;
Πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀνάγκαιη γὰρ ἕπεται.
Τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασι.
Καὶ γὰρ ἐγώ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον
Ὄλβιος ἀφνειὸν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτῃ
Τοίῳ ὁποῖος ἔοι, καὶ ὅτευ κεχρημένος ἔλθοι.
Ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλά τε πολλὰ
Οἷσίν τ' εὖ ζώουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται·

Apparent oculis quaſi ignis ardentis.
Omnino aliquis Deus intus eſt *eorum*, qui cælum latum habitant.
Illum reſpondens alloquebatur conſilii dives Ulyſſes:
Sile, & tuam mentem retine, neque interroga.
Hic tibi mos eſt Deorum qui Olympum habitant.
Sed tu quidem decumbe: ego autem relinquar hic,
Ut adhuc famulas & matrem tuam irritem:
Quæ me lamentans interrogabit de ſingulis.
Sic dixit. Telemachus autem ex domo diſceſſit
Cubiturus in cubiculum, facibus lucentibus,
Ubi antea dormiebat quando ipſum dulcis ſomnus capiebat.
Illic igitur & tunc cubuit, & Auroram divinam expectabat.
At in domo relinquebatur divinus Ulyſſes,
Procis cædem cum Minerva cogitans,
Ipſa autem ibat ex thalamo prudens Penelope,
Dianæ ſimilis vel aureæ Veneri.
Cui ſellam apud ignem deponebant, ubi inſidebat,
Circumcirca obductam ebore & argento: quam quondam faber
Fecerat Icmalius, & ſubtus ſcabellum pedibus miſit,
Aptum ex ipſa, ubi magnam injecit pellem.
Illic ſedit poſtea prudens Penelope.
Venerunt autem famulæ albæ ulnis ex domo:
Quæ panem multum tollebant atque menſas,
Et pocula unde ſcilicet viri ſuperbi biberant.
Ignem autem a foculis ad terram jecerunt, aliaque in eos
Congregarunt ligna, ut lumen eſſet & calefieret.
Ipſa autem Ulyſſem increpabat Melantho ſecundo rurſus:
Hoſpes, adhuc & nunc hic moleſtus eris per noctem
Obverſans in domo? aſpicis autem mulieres?
Sed exi foras miſer, & tibi epulum proſit:
Aut mox etiam torre percuſſus ibis foras.
Hanc autem torve aſpiciens alloquebatur conſilii dives Ulyſſes:
Mira *mulier*, cur me ſic obſervas infenſo animo?
An quod parum niteo; turpique corpus amictu ſum amictus?
Et mendico in populo? neceſſitas enim urget.
Tales mendici & errones viri ſunt.
Etenim ego quondam domum in hominibus habitabam
Beatus divitem, & ſæpe dedi erroni
Tali qualis eſſet, & cujuſcunque *rei* indigens veniret.
Erant autem ſervi valde multi, aliaque multa
Quibus *homines* bene vivunt & divites vocantur:

Ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων· ἤθελε γάρ πω.
Τῶ νωῖ μή ποτε ἧς σὺ γυίαι ἀπὸ πᾶσιν ὀλέσσης
Ἀγλαΐῃ τῇ νηῒ μετὰ δμωῇσι κέκασσαι,
Μή πως τοι δέσσοινα κοτεσσαμένη χαλεπήνῃ,
Ἠ' Ὀδυσῆς ἔλθῃ. ἔπι γὰρ ἧς ἐλπίδος αἶσα.
Εἰ δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,
Ἀλλ' ἤδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἔκηπ
Τηλέμαχος· τὸ δ' ὄπις ἐνὶ μεγάροισι γυναικὸς
Λήθει ἀτυζομένοισ'· ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
Ἀμφίπολον δ' ἐνέπησεν, ἑπὸς τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
Πάντως θαψαλέη κύον ἀδδεὲς ἔπ με λήθεις
Ἐρδουσα μέγα ἔργον, ὅ σῇ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
Πάντα γὰρ οὖ ἤδηθα, ἐπεὶ ἐξ ἐμοῦ ἔκλυες αὐτῆ,
Ὡς τ' ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν
Ἀμφὶ πόσει εἴρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάχημαι.
Ἠ ῥα, καὶ Εὐρυνόμῃ ταμίῃ ὡρὸς μῦθον ἔειπεν,
Εὐρυνόμη, φέρε δή δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτῶ,
Ὄφρα καθεζόμενος εἴπῃ ἑπὸς ἠδ' ἐπακούσῃ
Ὁ ξεῖνος ἐμέθεν. ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.
Ὣς ἔφαθ'. ἡ δ' ἅμα δίφρον ἀραλέως κατέθηκε φέρουσα
Δίφρον εὐξέσσαν, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν·
Ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια,
Ξεῖνε, τὸ μέν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή,
Τίς; πόθεν εἶσι ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι, οὐκ ἄν τις σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν
Νεικέοι· ἡ γάρ σου κλέος οὐρανὸν εὐρὺ ἱκάνει.
Ὡς τε βασιλῆος ἀμύμονος, ὅστε θεουδὴς
Ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσων,
Εὐδικίας ἀνέχησι· φέρηισι δὲ γαῖα μέλαινα
Πυρούς τε κριθάς, βρίθουσι δὲ δένδρεα καρπῶ.
Τίκτει δ' ἔμπεδα μῆλα· θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς
Ἐξ εὐηγεσίης· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.
Τῶ ἐμὲ νῦν τὰ μὲν ἄλλα μετείλεο σῷ ἐνὶ οἴκῳ.
Μηδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
Μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων
Μνησαμένῳ. πολλὰ δ' εἰμὶ πολύστονος· οὐδέ τι μοι ἔπος
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοόωντί τε μυρομένῳ τε
Ἧδαι. ἐπὴ πάντων πεπόνημεναι ἄκριτον αἰεί.

Μή

Sed Jupiter vaſtavit Saturnius: voluit enim.
Ideo nunc ne aliquando & tu mulier fortaſſis omnem amittas
Pulchritudinem, qua nunc inter ancillas ornata es,
Ne tibi aliquo modo domina irata ſæviat,
Vel Ulyſſes veniat. adhuc enim & ſperare fas eſt.
Sin ille quidem ita periit & non amplius rediturus eſt,
At jam filius talis Apollinis favore
Telemachus: hunc autem nulla in domibus mulierum
Latet improbe agens: quoniam non amplius tantillus eſt.
Sic dixit. eum autem audiverat prudens Penelope:
Ancillam autem increpabat, verbumque dicebat & proloquebatur:
Omnino audax canis intrepida non me lates
Faciens magnum facinus, quod tuo capiti infringes.
Omnia enim bene ſcis, quoniam ex me audiviſti ipſa,
Quod hoſpitem eram in domibus meis
De marito interrogatura: quoniam multum triſtor.
Dixit, & Eurynomen promam ſermone alloquuta eſt:
Eurynoma, fer ſedem & pellem ſuper ipſa,
Ut ſedens dicat verbum & audiat
Hoſpes meum. volo autem ipſum interrogare.
Sic dixit. illa valde feſtinanter depoſuit ferens
Sedem bene politam, & ſuper ipſa pellem jecit:
Illic ſedit poſtea multa tolerans divinus Ulyſſes.
Poſt hæc ſermonem occepit prudens Penelope:
Hoſpes, hoc quidem te primum ego interrogabo ipſa,
Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O mulier, haud quiſquam te hominum ſuper interminatam terram
Vituperaverit: certe enim tua gloria cœlum latum attingit,
Sicut alicujus regis inculpabilis, qui Deum colens
Viris in multis & fortibus regnans,
Jura ſuſtentat: fert autem terra nigra
Triticum & hordeum, gravanturque arbores fructu:
Pariuntque incolumes pecudes: mareque præbet piſces
Ex felicitate: virtutemque exercent populi ſub ipſo.
Ideo ex me nunc alia quidem inquire tua in domo,
Neque meum interroga genus & patriam terram,
Ne mihi magis animum impleas doloribus
Recordanti. valde autem ſum ærumnoſus: & nihil me oportet
Domo in aliena lugentemque flentemque
Sedere. quoniam malum eſt lugere valde ſemper;

Μή πς μοι δμωῶν νεμεσήσεται, ἠὲ σύ γ' αὐτή·
Φῄ ϑ δακρυπλώειν βεβιφηότα με φρένας οἴνῳ.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Ξεῖν', ἤτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε
Ὤλεσεν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσεύς.
Εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὴ ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύοι,
Μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν ϗ κάλλιον ἔτω.
Νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέκλασεν κακὰ δαίμων
Οὅσοι γὰρ νήσοισιν ὑπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε ϗ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
Οἵτ' αὐτὴν Ἰθάκην δι' ἀείελον ἀμφινέμονται,
Οἵ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δ οἶκον.
Τῶ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, οὔθ' ἱκετάων,
Οὐτέ τι κηρύκων, οἵ' δημιοεργοὶ ἔασιν.
Ἀλλ' Ὀδυσῆα ποθοῦσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
Οἱ δ γάμον ἀποδύσαν. ἐγὼ δ δόλους τολυπεύω.
Φᾶρος μέν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων
Στήσαμένῃ μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
Λεπτὸν ϗ περίμετρον. ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον,
Κῆροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσεύς,
Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον· εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται)
Λαέρτῃ ἥρωι ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο,
Μή πς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴ κεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσας.
Ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγλαΐηφι.
Ἔνθά κεν ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἱστὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκον ἐπὴν δαΐδας παραθείμην.
Ὣς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ ϗ ἔπειθον Ἀχαιούς·
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, ϗ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἤματα πολλ' ἐτελέσθη,
Καὶ τότε δὴ μοι, διὰ δμωὰς κυνὸς οὐκ ἀλεγούσας,
Εἶλον ἐπελθόντες, ϗ ὀμοκλήσαντ' ἐπέεσσιν.
Ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα ϗ οὐκ ἐθέλουσ' ὑπ' ἀνάγκης·
Νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτέ πην ἄλλην
Μῆτιν ἐφευρίσκω. μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
Γήμασθ'. ἀχαλάα δ πάϊς βίοτον κατεδόντων,
Γιγνώσκων· ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλιστα
Οἶκον κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.

Ἀλ-

Ne aliqua mihi ancillarum ſuccenſeat, vel tu ipſa:
Dicatque lacrymis abundare gravatum me in mente vino.
Sed ei reſpondit poſtea prudens Penelope:
Hoſpes, certe quidem meam virtutem ſpeciemque corpuſque
Perdiderunt immortales, quando ad Ilium profecti ſunt
Argivi, cum quibus meus maritus ivit Ulyſſes.
Si ille veniens hanc meam vitam gubernaret,
Major gloria eſſet mea & melior hoc pacto.
Nunc autem angor: tot enim mihi immiſit mala deus.
Quotquot enim inſulis dominantur optimi,
Dulichioque Samæque & ſylvoſæ Zacyntho,
Quique ipſam Ithacam amœnam incolunt,
Hi me nolentem petunt uxorem, conſumuntque domum.
Ideo neque hoſpites curo, neque ſupplices,
Neque præcones, qui publici operarii ſunt:
Sed Ulyſſem deſiderans, proprio contabeſco corde.
Illi autem nuptias urgent: ego vero dolos machinor.
Velamen quidem mihi primum inſpiravit menti Deus
Inſtituenti magnam telam in ædibus texere,
Tenuem & immenſam. Statim autem ipſis dixi.
Juvenes mei proci, poſtquam mortuus eſt divinus Ulyſſes,
Manete urgentes meas nuptias: donec velamen
Perficiam, (ne mihi vana fila pereant)
Laerti heroi funebre, quando ipſum
Parca pernicioſa capiet in longum conſopientis mortis.
Ne aliqua mihi in populo Græcarum ſuccenſeat,
Si ſine velamine jacet, multa qui poſſederit.
Sic dixi: illis autem perſuaſus eſt animus maſculus.
Tunc interdiu quidem texebam magnam telam,
Noctes autem reſolvebam poſtquam faces appoſueram.
Sic triennium quidem latui ego, & fidem faciebam Achivis:
Sed quando quartus venit annus, & venerunt horæ,
Menſibus intereuntibus, & dies multi conſummati erant,
Atque tunc ſcilicet me, per famulas canes *talia* non curantes,
Deprehenderunt ingreſſi, & objurgavere verbis.
Sic illud perfeci & non volens coactu:
Nunc autem neque effugere poſſum nuptias, neque aliquid aliud
Conſilium invenio. valde autem hortantur parentes
Nubere. ægre fert autem filius *quod illi* victum devorant,
Cognoſcens: jam enim vir eſt qui poſſit maxime
Domum curare, cui Jupiter gloriam præbet.

Sed

Ἀλλὰ ϗ̓ ὥς μοι εἰπὲ τεὸν γένο̃ν, ὁππόθεν ἐσσί.
Οὐ γὰ̃ρ ἀπὸ δρυός ἐσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.
Τίω δ' ἀστιβόμενο̃ πρόσθεν πολύμητις Ὀδυσσεύς;
Ὤ γύναι αἰδοίη Λαρτιάδεω Ὀδυσῆο̃,
Οὐκ ἔτ' ἀπολλίξεις τ' ἐμὸν γόνον ἐξερέουσα·
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω· ἢ μέν μ' ἀχέεσσί γε δώσεις
Πλείοσιν ἢ ἔχομαι. ἢ γὰ̃ρ δίκη, ὁππότε πάτρης
Ἧς ἀπέησιν ἀνὴρ τόσον χρόνον ὅσσον ἐγὼ νῶ̃ι,
Πολλὰ βροτῶ̃ν ὅτι ἄστε' ἀλώμενο̃, ἄλγεα πάσχων.
Ἀλλὰ ϗ̓ ὡς ἐρέω· ἐ μ' ἀνείρεαι ἠ̃ μετιλλᾶ̃ς.
Κρήτη τις γαῖ' ὀ̃ῤι μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Καλὴ ϗ̓ πίειρα, περίρρυτο̃· ἐν δ' ἀνθρωποι
Πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, ϗ̓ ἐννήκοντα πόλιες.
Ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀχαιοὶ,
Ἐν δ' Ἐτεόκρητες μεγαλήτορες, ἐν ϗ̓ Κύδωνες,
Δωριέες τε τριχάϊκες, δῖοί τε Πελασγοί.
Τοῖσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς μεγάλη πόλις, ἔνθά τε Μίνως
Ἐννέωρο̃ βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής,
Πατρὸς ἐμοῖο πατήρ μεγαθύμου Δευκαλίωνο̃.
Δευκαλίων δέ μ' ἔτικτε, ϗ̓ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω
Ὤχετ' ἅμ' Ἀτρεΐδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸ Αἴθων,
Ὁπλότερο̃ γενεῇ· ὁ δ' ἄρα, πρότερο̃ ϗ̓ ἀρείων.
Ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἰδόμην, ϗ̓ ξείνια δῶκα.
Καὶ γὰρ τὸ Κρήτηνδε κατήγαγεν ἴς ἀνέμοιο,
Ἱέμενον Τροίηνδε, περιπλάγξασα Μαλειῶν.
Στῆσε δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέο̃ Εἰλειθυίης,
Ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι· μόλις δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
Αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετίλλατο δῖον ἰόντα·
Ξεῖνον γάρ μιν ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν αἰδοῖόν τε.
Τῷ δ' ἤδη δεκάτη ἠ̃ ἐνδεκάτη πέλεν ἠὼς
Οἰχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
Τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶμα᾽ ἄγων ἐ̃ εξείνισσα,
Ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων.
Καί οἱ, τοῖς τ' ἄλλοις ἑτάροις οἳ ἅμ' αὐτῷ ἕποντο,
Δημόθεν ἄλφιτα δῶκα ϗ̓ αἴθοπα οἶνον ἀγείρας,
Καὶ βόας ἱερεύσασθαι· ἵνα πλησαίατο θυμόν.
Ἔνθα δυώδεκα μὲν μένον ἤματα δῖοι Ἀχαιοί·
(Εἶλει γὰρ βορέης ἄνεμο̃ μέγας, οὐδ' ὑπὸ γαίῃ
Εἶα ἵστασθαι. χαλεπὸς δέ τις ὦρορε δαίμων)
Τῇ τριςκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμο̃ πέσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.

Ἴσκε

Sed & ſic mihi dic tuum genus, unde ſis.
Non enim a quercu es olim fabuloſa, neque a petra.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O uxor venerabilis Laertiadæ Ulyſſis,
Nondum deſines meum genus interrogans:
Sed eloquar tibi: certe quidem me doloribus dabis
Pluribus quam teneor. is enim mos, quando patria
Sua abeſt vir tanto tempore quanto ego nunc,
Multas hominum ad urbes errans, dolores patiens.
Sed & ſic dicam quod me interrogas & exquiris.
Creta quædam terra eſt medio in nigro ponto,
Pulchra & pinguis, circumflua: in eaque homines
Multi infiniti, & nonaginta urbes.
Alia autem aliorum lingua mixta: inſunt & Achivi,
Et veri *ſ. indigenæ* Cretenſes magnanimi, inſunt etiam Cydones,
Dorienſeſque trifariam ſparſi, divinique Pelaſgi.
In his Gnoſſus magna urbs, ubi Minos
Novennalis regnavit Jovis magni familiaris,
Patris mei pater magnanimi Deucalionis.
Deucalion autem me genuit, & Idomeneum regem.
Sed hic quidem in navibus roſtratis Ilium ad
Ivit ſimul cum Atridis: mihi autem nomen inclytum Æthon,
Junior natu: is autem prior & melior.
Illic Ulyſſem ego vidi, & hoſpitalia dedi.
Etenim eum ad Cretam egerat vis venti,
Euntem ad Trojam, in diverſa jactatum a Maleis.
Siſtebat autem naves in Amniſo, ubi ſpelunca Lucinæ,
In portibus difficilibus: vix autem evaſit procellas.
Statim autem Idomeneum requirebat ad urbem profectus:
Hoſpitem enim ipſum dicebat dilectumque eſſe reverendumque.
Huic autem jam decima vel undecima erat aurora
Eunti cum navibus roſtratis Ilium intro.
Illum quidem ego ad domos ducens bene excepi hoſpitio,
Peramanter tractans, abundante domo.
Et ei, cæteriſque ſociis qui ſimul ipſum ſequebantur,
A populo farinas dedi & nigrum vinum congregans,
Et boves mactandos: ut impleret animum.
Illic duodecim quidem manſerunt dies divini Achivi:
(Continebat enim eos Boreas ventus magnus, neque in terra
Sinebat ſtare: ſævus autem aliquis moverat deus)
Ipſa autem tertiadecima die ventus cecidit: illi autem ſolverunt.

Simu-

Ἴσκε ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
Τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δ' χρώς.
Ὡς δ' χιὼν κατατήκετ' ἐν ἀκροτόλοισιν ὄρεσσιν,
Ἣν τ' Εὖρος κατέτηξεν ἐπιὼν ζέφυρος καταχεύσας,
Τηκομένης δ' ἄρα τ ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες,
Ὡς τ τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,
Κλαιούσης ἑὸν ἄνδρα παρήμενον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Θυμῷ μὲν γοόωντι ἐλέαιρε γυναῖκα,
Ὀφθαλμοὶ δ' ὡσεὶ κέρα ἔστασκε, νεύρῳ,
Ἀτρέμας ἐν βλεφάροισι. δόλῳ δ' ὄγε δάκρυα κεῦθε.
Ἣ δ' ἐπεὶ οὖν τύρθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Ἐξαῦτίς μιν ἔπεσσιν ἀμειβομένη προσέειπεν,
Νῦν μὲν δή σε ξεῖνέ γ' ὀΐω πειρήσεσθαι
Εἰ ἐτεὸν δὴ κεῖθι σοὺ ἀντιθέοις ἑτάροισιν
Ξείνισας ἐν μεγάροισιν ἐμὸν πόσιν, ὡς ἀγορεύεις.
Εἰπέ μοι ὁπποῖ' ἄσσα περὶ χροὶ εἵματα ἕσο,
Αὐτός θ' οἷος ἔην, ἠδ ἑταίρους οἵ οἱ ἕποντο.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι, ἀργαλέον τόσσον χρόνον ἀμφὶς ἐόντα
Εἰπέμεν, ἤδη γάρ οἱ εἰκοστὸν ἔτος ὅδ' ἵκει
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβη, ἠδ ἐμοῦ ἀπελήλυθε πάτρης.
Ἀλλὰ ἦ ὡς ἐρέω ὥς ἐρέω ὥς μοι ἰνδάλλεται ἦτορ.
Χλαῖναν μὲν πορφυρέην διπλῆν ἔχε δῖος Ὀδυσσεύς,
Λιπλῆν· αὐτὰρ οἱ περόνη χρυσοῖο τέτυκτο
Αὐλοῖσιν δισσύμοισι· πάροιθε δὲ δαίδαλον ἦεν·
Ἐν προτέροισι πόδεσσι κύων ἔχε ποικίλον ἐλλὸν
Ἀσπαίροντα λαγωὸν· τὸ δὲ θαυμάζεσκον ἅπαντες,
Ὡς οἱ χρύσειοι ὄντες, ὁ μὲν λάε νεβρὸν ἀπάγχων,
Αὐτὰρ ὁ, ἐκφυγέειν μεμαὼς, ἴαυε πόδεσσι.
Τὸν δὲ χιτῶν' ἐνόησα περὶ χροὶ στιγαλόεντι,
Οἷόν τε κρομύοιο λοπὸν κατὰ ἴχαλέοιο.
Τὼς μὲν ἦλω μαλακὸς, λαμπρὸς δ' ὑπὲρ ἠελίῳ ὥς.
Ἣ τ μὲν πολλαί γ' αὐτῇ ἐθηήσαντο γυναῖκες.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Οὐκ οἶδ' εἰ τάδε ἕσο περὶ χροὶ οἴκοθ' Ὀδυσσεύς,
Ἦπις ἑταίρων δῶκε θοῇς ὅτε νηὸς ἰούσῃ,
Ἦ πού τε καὶ ξείνῳ. ἐπεὶ πολλοῖσιν Ὀδυσσεὺς
Ἔσκε φίλος· παῦροι γὰρ Ἀχαιῶν ἦσαν ὁμοῖοι.
Καὶ οἱ ἐγὼ χάλκειον ἄορ καὶ δίπλακα δῶκα
Καλὴν, πορφυρέην, καὶ τερμιόεντα χιτῶνα.
Αἰδοίως δ' ἀπέπεμπον ἐϋσσέλμου ἐπὶ νηός.

Καὶ

Simulabat mendacia multa dicens veris ſimilia.
Illius audientis fluebant lacrymæ, tabebatque corpus.
Sicut autem nix liquefit in ſummis verticibus montium,
Quam Eurus liquefecit poſtquam Zephyrus effuderat,
Liqueſcenteque ea fluvii implentur fluentes,
Sic hujus liquebantur pulchræ genæ lacrymas fundentis,
Flentis ſuum virum aſſidentem. at Ulyſſes
Animo quidem lugentem ſuam miſerabatur uxorem,
Oculi autem tanquam cornua ſtabant, aut ferrum,
Immoti in palpebris. dolo autem is lacrymas occultabat.
Illa igitur poſtquam ſatiata erat lacrymoſo luctu,
Iterum ipſum verbis reſpondens alloquebatur:
Nunc te ſcilicet, hoſpes, puto experturam *me* eſſe
An vere ſcilicet illic cum divinis ſociis
Hoſpitio excepiſti in domibus meum maritum, ut dicis.
Dic mihi quali quodam circa corpus amictu erat amictus,
Ipſe qualis erat, & ſocios *dic* qui ipſum ſequebantur.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O mulier, difficile tanto tempore ſeorſum abſentem
Dicere. jam enim ei vigeſimus annus eſt
Ex quo illinc ivit, & mea abiit patria.
Sed & ſic dicam uti mihi videtur animo:
Lænam purpuream mollem habebat divinus Ulyſſes,
Duplicem: at ei fibula auro facta erat *cum*
Fiſtulis geminis: ante autem artificium *quoddam* erat:
In prioribus pedibus canis habebat varium hinnulum
Trementem comedens: hoc autem admirabantur omnes,
Ut cum ipſi aurei eſſent, ille quidem comedebat hinnulum ſuffocans.
At iſte effugere cupiens palpitabat pedibus.
Tunicam autem animadverti circa corpus ſtupendam,
Qualis eſt de cepa membrana *quædam* tenui.
Tam quidem erat mollis, ſplendida autem erat uti ſol.
Certe multæ ipſam admirabantur mulieres.
Aliud autem tibi dicam, tu autem in ſenſibus repone tuis:
Neſcio an his amictus fuerit circa corpus domi Ulyſſes:
Aut aliquis ſociorum dederit veloci in navi eunti,
Aut aliquis alicubi etiam hoſpes: quoniam multis Ulyſſes
Fuit amicus. pauci enim Achivorum erant ſimiles,
Et ei ego æreum enſem & duplam dedi *interulam*
Pulchram, purpuream, & talarem tunicam.
Reverenter autem dimiſi bene tabulata in navi

Et

Καὶ μέν οἱ κῆρυξ ὀλίγον προγενέστερος αὐτῆς
Εἵπετο· τὸν τοι μυθήσομαι οἷος ἔην περ.
Γυρὸς ἔην ὤμοισιν, μελανόχροος, ἀλικάρηος·
Εὐρυβάτης δ' ὄνομ' ἔσκε. τίεν δέ μιν ἔξοχον ἄλλων
Ὧν ἑτάρων Ὀδυσεύς, ὅτι οἱ φρεσὶν ἄρτια ἤδη.
Ὡς φάτο. τῇ δ' ἔπι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο,
Σήματ' ἀναγνόσῃ τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Ἣ δ' ἐπεὶ ἂν τύρθῃ πολυδακρύτοιο γόοιο,
Καὶ τότε μιν μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπε,
Νῦν μὲν δή μοι ξεῖνε, πάρος περ ἐὼν ἐλεεινὸς
Ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι, φίλος τ' ἔσῃ αἰδοῖός τε,
Αὐτὴ γὰρ τόδε εἵματ' ἐγὼ πόρον οἷ' ἀγορεύεις,
Πτύξασ' ἐκ θαλάμου· περόνην τ' ἐπέθηκα φαεινὴν,
Κείνῳ ἀγαλμ' ἀΐω. τὸ δ' οὐ δέξομαι αὖτις
Οἴκαδε νοστήσαντα φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Τῷ ῥα κακῇ αἴσῃ κοίλης ὑπὸ νηὸς Ὀδυσσεὺς
Ὤχετ' ἐποψόμενος κακὸν Ἴλιον οὐκ ὀνομαστόν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν χρόα καλὸν ὀνείρεο, μηδέ τι θυμὸν
Τῆκε, πόσιν γοόωσα. νεμεσσῶμαι γέ μεν οὐδέν.
Καὶ γάρ τις τ' ἄλλοιον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα
Κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκῃ φιλότητι μιγεῖσα,
Ἢ Ὀδυσῆ', ὃν φασι θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.
Ἀλλὰ γόον μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δ' εὖ σαώθεο μῦθον.
Νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ὀπιδέσω,
Ὡς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα
Ἄγχι Θεσπρωτῆσι ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ
Ζωὸν. αὐτὰρ ἄγει κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλὰ,
Αἰπίζων ἀνὰ δῆμον. ἀτὰρ εἰρύατο ἑταίρους
Ὤλεσε καὶ νῆα γλαφυρὴν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
Θρινακίης ἀπὸ νήσου ἰών. ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ
Ζεύς τε καὶ Ἠέλιος. τοῦ γὰρ βόας ἔκτανε ἑταῖροι.
Οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·
Τὸν δ' ἄρ' ὀπὶ τρόπιος νηὸς ἔκβαλε κύμ' ὀπὶ χέρσου
Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἵ περ ἀγχίθεοι γεγάασιν.
Οἵ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὡς τιμήσαντο,
Καί οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοὶ
Οἴκαδ' ἀπήμονα. καί κεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
Ἦεν· ἀλλ' ἄρα οἱ τό γε κέρδιον εἴσατο θυμῷ,
Χρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ὀπὶ γαῖαν ἰόντι.

285 Ὡς

Et quidem ei præco paulo major natu quam ipſe
Sequebatur: & hunc tibi dicam qualis erat.
Gibboſus in humeris, nigra cute, criſpo capite:
Eurybates autem nomen erat. æſtimabat autem ipſum præ ceteris
Suis ſociis Ulyſſes, quod ei mente convenientia ſciebat.
Sic dixit. huic autem adhuc magis deſiderium movit luctus
Signa agnoſcenti quæ ei certa dixerat Ulyſſes.
Hæc igitur poſtquam ſatiata eſt lacrymis abundante luctu,
Tunc ipſum verbis reſpondens allocuta eſt:
Nunc quidem mihi hoſpes, antea licet miſerabilis
In ædibus meis, amicuſque eris honorabiliſque.
Ipſa enim hos amictus ego præbui quales dicis,
Plicans ex cubiculo: fibulamque impoſui lucidam,
Illi ornamentum ut eſſet: hunc autem non ſuſceptura ſum rurſus
Domum reverſum dilectam in patriam terram.
Itaque malo fato concava in navi Ulyſſes
Ivit inſpecturus malam Trojam non nominabilem.
Illam reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:
O uxor veneranda Laertiadæ Ulyſſis,
Ne amplius nunc corpus pulchrum deſtrue, neque animum
Tabefac virum lugens, ſuccenſeo quidem nihil.
Etenim aliqua alium luget virum quem perdidit
Juvenem, cui filios peperit amore mixta,
Quam Ulyſſem, quem dicunt diis ſimilem eſſe.
Sed luctu quidem ceſſa, meo autem attende ſermoni.
Vere enim tibi loquar, neque occultabo,
Quod jam Ulyſſis ego de reditu audivi
Prope Theſprotos populos in pingui populo
Vivi. at ducit theſauros multos & bonos,
Petens in populo. ſed perdilectos ſocios
Perdidit & navem concavam in nigro ponto,
Trinacria ab inſula veniens. irati enim fuerant ipſi
Jupiterque & Sol. hujus enim boves interfecerant ſocii.
Illi quidem omnes perierunt undoſo in ponto:
Hunc autem in carina navis injecit fluctus in continentem
Phæacum in terram, qui deorum proximi ſunt.
Qui ſcilicet eum ex corde ceu deum honorarunt,
Et ei multa dederunt, mittereque ipſum volebant ipſi
Domum illæſum. & jam diu huc Ulyſſes
Veniſſet: ſed ei hoc utilius viſum eſt animo,
Opes congregare multam ſuper terram eundo.

Ὡς περὶ κέρδεα πολλὰ κατὰ θυμὸν ἀνθρώπων
Οἷδ' Ὀδυσεύς· ὀδ' ἄν τις ἐείσεται βροτὸς ἄλλος,
Ὡς μοι Θεσπρωτὸν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων.
Ὤμνυε δ' ὅ γε πρὸς ἐμὸ αὐτὸ ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
Νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἑταῖροι ἕμμενε πομπῆς.
Οἳ δή μιν πέμψειν φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐμὲ μὲν πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηῦς
Ἀνδρῶν Θεσπρωτὸν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
Καί μοι κτήματ' ἔδειξεν ὅσα ξυναγείρατ' Ὀδυσεύς·
Καὶ νύ κεν ἐς δεκάτῳ γενεὴν ἕτερόν γ' ἐπὶ βόσκοι
Ὅσσά οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κεῖτο ἄνακτος.
Τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
Ἐκ δρυὸς ὑψικόμοιο Διὸς βουλὴν ἐπακούσῃ,
Ὅππως νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
Ἤδη δὴν ἀπεών, ἢ ἀμφαδὸν ἦε καὶ ἤδη.
Ὡς ὁ μὲν ἔστιος ὅδε σόος, καὶ ἐλεύσεται ἤδη
Ἄγχι μάλ'· ὀδ' ἔπι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Δηρὸν ἀπεσσεῖται. ἔμπης δέ τι ὅρκια δώσω·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
Ἱστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
Ἦ μέν τοι τάδε πάντα τελείεται ὡς ἀγορεύω,
Τῇ δ' αὐτῇ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσεύς,
Τῇ μὲν φθίνοντος μηνός, τῇ δ' ἱσαμένοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Αἲ γὰρ τοῦτο ξεῖνε ἔπος τετελεσμένον εἴη.
Τῷ κε τάχα γνοίης φιλότητί τε πολλά τε δῶρα
Ἐξ ἐμέθ'· ὡς ἄν τις σὲ σαωσόμενον μακαρίζοι.
Ἀλλά μοι ὧδ' ἀνὰ θυμὸν ὀίεται ὡς ἔσεταί περ·
Οὔτ' Ὀδυσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται, οὔτε σὺ πομπῆς
Τύχῃ. ἐπεὶ οὔτοι σημάντορές εἰσιν ἐν οἴκῳ,
Οἷος Ὀδυσεὺς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν, (εἴποτ' ἔην γε)
Ξείνους αἰδοίους ἀποπεμπέμεν ἠδὲ δέχεσθαι.
Ἀλλά μιν ἀμφίπολοι ἀπονίψατε, κάτθετε δ' εἴνλῃ,
Δέμνια καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα,
Ὡς κ' ἐθαλπιόων χρυσόθρονον ἠῶ ἵκηται.
Ἠῶθεν δὲ μάλ' ἦέ λοεσσαί τε χρῖσαί τε,
Ὡς κ' ἔνδον παρὰ Τηλεμάχῳ δείπνοιο μέδηται
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ. τῷ δ' ἄλγιον ὅς κεν ἐκείνων
Τοῦτον ἀνιάζῃ θυμοφθόρος, οὐδέ τι ἔργον
Ἐνθάδ' ἔπι ῥήξει, μάλα περ κεχολωμένος αἰνῶς.
Πῶς γὰρ ἐμέθεν σύ ξεῖνε δαήσεαι εἴπερ γυναικῶν

Ἀλ-

Sic aſtutias multas præ mortalibus hominibus
Novit Ulyſſes: neque aliquis contenderit homo alius,
Sic mihi Theſprotorum rex locutus eſt Phidon.
Jurabat autem ad me ipſum libans in domo,
Navem protractam, & paratos eſſe ſocios.
Qui nempe ipſum comitabuntur dilectam in patriam terram.
Sed me prius dimiſit: contigit enim veniens navis
Virorum Theſprotorum in Dulichium dives frumenti.
Etiam mihi poſſeſſiones oſtendit quaſcunque congregaverat Ulyſſes:
Et quidem in decimam generationem alterum adhuc paſceret
Quanti ei in ædibus theſauri jacebant regis.
Ipſum autem in Dodonem dicebat iviſſe, ut Dei
Ex quercu alta Jovis conſilium audiret,
Quomodo rediret dilectam in patriam terram,
Jam diu abſens, vel palam vel clam.
Sic quidem ille eſt ſalvus, & veniet jam
Brevi omnino: nec amplius longe ab amicis & patria terra
Diu aberit. tamen tibi jusjurandum dabo:
Sciat nunc *teſtis* Jupiter primum deorum eximius & optimus.
Domuſque Ulyſſis boni, ad quam perveni,
Certe tibi hæc omnia perficientur ſicut dico,
Hoc ipſo anno veniet huc Ulyſſes,
Iſto quidem pereunte menſe, illo autem inſtante.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Utinam iſtud quidem hoſpes verbum perficiatur.
Hoc pacto mox cognoſceres amicitiamque multaque dona
Ex me: ut aliquis te occurrens beatum diceret.
Sed mihi ſic in animo videtur ſicut erit:
Neque Ulyſſes amplius domum veniet, neque tu reductionem
Conſequeris: poſtquam haud rectores ſunt in domo,
Qualis Ulyſſes erat inter viros, (ſi eſſet quidem)
Ad hoſpites venerandos dimittendos & excipiendos.
Sed ipſum famulæ lavate, & ponite lectum,
Stramenta & lænas & lodices pulchras,
Ut bene calefactus aureo throno conſpicuam auroram attingat.
Ab aurora autem ſummo mane lavate ungiteque,
Ut intus apud Telemachum prandium *ſibi* curet
Sedens in domo. illi autem *erit* gravius quiſquis illorum
Huic moleſtus fuerit, neque quicquam operis
Hic amplius efficiet, admodum licet iratus graviter.
Quomodo enim me tu hoſpes ſcies ecquid mulieres

Ἀλλάων πρόσθεν νόον ἢ ὄπιδρονα μῆτιν,
Εἴ κεν ἀϋσαλέῳ κακὰ εἱμένῳ ἐν μεγάροισι
Δαινύῃ; ἄνθρωποι ὃ μινυνθάδιοι τελέθουσιν.
Ὅς μὲν ἀπιλιής τ' αὐτὸς ἔῃ ἢ ἀπιλέα εἰδῇ,
Τῷ ὃ καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ὀπίσσω
Ζωῷ, ἀτὰρ τεθνεῶτί γ' ἐφεψιόωνται ἅπαντες·
Ὅς δ' ἂν ἀμύμονα αὐτὸς ἔῃ ἢ ἀμύμονα εἰδῇ,
Τῷ μέν τε κλέῳ εὐρὺ διὰ ξεῖνοι φορέουσι
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, πολλοὶ δέ μιν ἐσθλὸν ἔειπον·
Τὼ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Ἦ τοι ἐμοὶ χλαῖναι καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα
Ἤχθεθ', ὅτε πρῶτον Κρήτης ὄρεα νιφόεντα
Νοσφισάμην ὅτε νηὸς ἐὼν δολιχηρέτμοιο.
Κείω δ' ὡς τὸ πάρος περ ἀϋπνους νύκτας ἴαυον.
Πολλὰς γὰρ δὴ νύκτας ἀεικελίῳ ἐνὶ κοίτῃ
Ἄεσα, καί τ' ἀνέμενα ἐύθρονον ἠῶ δῖαν.
Οὐδέ τι μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ὀπίρηια θυμῷ
Γίγνεται· οὐδ' γυνή τις ἅψεται ὑμετέροιο
Τάων αἵ τοι δῶμα κάτα δρήσειραι ἔασιν,
Εἰ μή τις γρηῦς ὅτι παλαιὴ, κέδν' εἰδυῖα,
Ἥτις τέτληκεν τόσα φρεσὶν ὅσσά τ' ἐγώ περ·
Τῇδε δ' ἂν οὐκ ἀέκοιμι ποδῶν ἅψασθαι ἐμεῖο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύφρων Πηνελόπεια,
Ξεῖνε φίλ', ἦ γάρ πω τις ἀνὴρ πεπνυμένος ὧδε
Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα,
Ὡς σὺ μάλ' ἀφραδέως πεπνυμένα πάντ' ἀγορεύεις.
Εἰσὶ δέ μοι γρηῦς πυκινὰ φρεσὶ μήδε' ἔχουσα,
Ἥ κεῖνον δύστηνον ἐὔτρεφεν ἠδ' ἀπέπαλλεν,
Δεξαμένη χείρεσσ' ὅτε μιν πρῶτον τέκε μήτηρ,
Ἦ σε πόδας νίψει, ὀλιγηπελέουσά περ ἔμπης.
Ἀλλ' ἄγε νῦν ἀνστᾶσα πολύφρων Εὐρύκλεια,
Νίψον σεῖο ἄνακτος ὁμήλικα· καί που Ὀδυσσεὺς
Ἤδη τοιόσδ' ὅσσι πόδας, τοῖος δέ τε χεῖρας.
Λῖπα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγηράσκουσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη γρηῦς δ' ἧς κατέχετο χερσὶ πρόσωπα,
Δάκρυα δ' ἔκβαλε θερμὰ, ἔπος δ' ὀλοφυδνὸν ἔειπεν·
Ὤμοι ἐγὼ σέο τέκνον ἀμήχανος· ἦ σε πολὺ Ζεὺς
Ἀνθρώπων ἤχθηρε θεοσδέα θυμὸν ἔχοντα.
Οὐ γάρ πω τις τόσα βροτὸς Διὶ τερπικεραύνῳ
Πίονα μηρί' ἔκηε, ἠδ' ἑξαίτας ἑκατόμβας,

Ὅσ-

Alias ſupero mente & prudenti conſilio,
Si veſte carens male amictus in domibus
Epuleris? homines antem brevis ævi ſunt.
Qui quidem ſævus ipſe eſt & crudeliter affectus,
Huic imprecantur omnes homines dolores poſtmodum
Vivo, at mortuo maledicunt omnes:
Qui autem bonus ipſe eſt & bene affectus,
Hujus quidem gloriam latam hoſpites ferunt
Omnes in homines, multique ipſum bonum dicunt.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O uxor veneranda Laertiadæ Ulyſſis,
Certe mihi lænæ & lodices molles
Infenſæ fuerunt, quando primum Cretæ montes nivales
Reliqui in navi proficiſcens longos remos habenti.
Cuboque ſicut antea inſomnes noctes tranſigebam.
Multas nimirum noctes ſordida in domo
Dormivi, & expectavi pulchro ſolio conſpicuam auroram divinam.
Neque mihi pelvis pedum amabilis animo
Eſt: neque mulier pedem tanget noſtrum
Harum quæ tibi domi miniſtræ ſunt,
Niſi aliqua anus eſt antiqua, officia ſciens,
Quæ toleraverit tot mente quot ego:
Huic non invidero pedes tangere meos.
Illum contra alloquebatur prudens Penelope:
Hoſpes dilecte, non enim quiſquam vir tam ſapiens
Hoſpitum peregrinorum amabilium in meam pervenit domum,
Uti tu adeo ſcite callida omnia loqueris.
Eſt autem mihi anus cata mente conſilia habens,
Quæ illum infelicem bene nutrivit & educavit,
Suſceptum manibus quando ipſum primum peperit mater,
Quæ tibi pedes lavabit, parum valida licet ſit, tamen.
Sed age nunc ſurgens prudens Euryclea,
Lava tui Heri coævum: & forte Ulyſſes
Jam talis eſt pedibus, & talis manibus.
Statim enim in malo homines ſeneſcunt.
Sic dixit. vetula autem operuit manibus vultum,
Lacrymas autem emiſit calidas: verbumque luctuoſum dixit:
Hei mihi fili, quæ te reducere nequeo: certe te Jupiter ſupra
Homines odit pium animum habentem.
Non enim quiſquam hominum tot Jovi fulminatori
Pinguia femora combuſſit, neque eximias hecatombas

Ο'σσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἔως ἵκοιο
Γῆράς τε λιπνιὸν, θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν.
Νῦν δέ τοι ὧδέ σε πάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ·
Οὕτω πὰρ κἀκείνῳ ἐτεψιόωντο γυναῖκες
Ξείνων τηλεδαπάων, ὅτε τὰ κλυτὰ δώματ' ἵκοιτο,
Ὡς σέθεν αἱ κοῦραι αἵδε κατεψιόωνται ἅπασαι,
Τάων νῦν λώβῃ τε καὶ αἴσχεα πόλλ' ἀλεείνων,
Οὐκ ἐάᾳς νίζειν· ἐμὲ δ' ἂν ἀέκοντα ἀνάγει
Κέρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.
Τῷ σε πόδας νίψω, ἅμα τ' αὐτῇ Πηνελοπείῃ
Καὶ σέθεν εἵνεκ'· ἐπεί μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμὸς
Κήδεσιν. ἀλλ' ἄγε νῦν ξυνίει ἔπος ὅ, τι κεν εἴπω·
Πολλοὶ δὴ ξεῖνοι τηλαπείρμοι ἐνθάδ' ἵκοντο,
Ἀλλ' ἔπος πρὸ φημὶ ἐοικότα τῷδε ἰδέσθαι
Ὡς σὺ δέμας φωνήν τε πόδας τ' Ὀδυσῆι ἔοικας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι, ἦτοι φασὶν ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν
Ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα ἴκελω ἀλλήλοιϊν
Ἔμμεναι· ὡς σύ πρὸς αὐτὴν ὀπφρονέεσσ' ἀγορεύεις.
Ὣς ἄρ' ἔφη. γηθὺς δὲ λέβητ' ἔλε παμφανόωντα
Τῷ πόδας ἐξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐπεχεύατο πολὺ
Ψυχρόν· ἔπειτα δ' ἔθυμὸν ἐπήφυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἷζεν ἐπ' ἐσχάρῃφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ἐΐσατο μή ἑ λαβοῦσα
Οὐλομένη ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφαδὰ ἔργα γένοιτο.
Νίζε δ' ἄρ' ἆσσον ἰοῦσα καὶ ἀγχοῦ ἔστη· αὐτίκα δ' ἔγνω
Οὐλιξὴν τιθὴν ποτέ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι
Παρνησόνδ' ἐλθόντα μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ υἷας,
Μητρὸς ἑῆς πατέρ' ἐσθλὸν, ὃς ἀνθρώπους ἐκέκαστο
Κλεπτοσύνῃ θ' ὅρκῳ τε. θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν
Ἑρμείας. τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία κάῃεν
Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων. ὁ δέ οἱ περίφρων ἅμ' ὀπήδει.
Αὐτόλυκος δ' Ἰθάκης ἐλθὼν ἐς πίονα δῆμον,
Παῖδα νέον γεγαῶτα κιχήσατο θυγατέρος ἧς·
Τὸν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκε
Παυομένῳ δόρποιο· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν,
Αὐτόλυκ', αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὕρεο, τι κε θείης
Παιδὸς παιδὶ φίλῳ, πολυάρητος δέ τοι ὅδε.
Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
Γαμβρὸς ἐμὸς θυγάτηρ τε πίθεσθ' ὄνομ' ὅ, τι κεν εἴπω·
Πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἱκάνω

Ἀν-

Quot tu ei dediſti, precans ut pervenires
Ad ſenectutem facilem, nutrireſque illuſtrem filium:
Nunc autem ſic tibi omnino abſtulit redeundi diem.
Sic alicubi & illi illudunt mulieres
Hoſpitum peregrinorum, quando ad inclytas domos pervenit,
Ut tibi ſenex canes hæ illudunt omnes,
Quarum nunc contumeliam & turpitudines multas fugiens,
Non ſinis lavare: me autem non invitam jubet
Filia Icarii prudens Penelope.
Ideo tibi pedes lavabo, ſimulque ipſius Penelopes
Et tui gratia: quoniam mihi movetur intus animus
Doloribus. ſed age nunc intellige verbum quod dicam:
Multi jam hoſpites miſeri huc pervenerunt,
Sed nondum quenquam dico ſimilem ſic vidiſſe *me*
Uti tu corpore voceque pedibuſque Ulyſſi ſimilis es.
Hanc reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O anus, ſic dicunt quicunque viderunt oculis
Nos ambos, valde ſimiles inter nos
Eſſe: ſicut tu ipſa prudens dicis.
Sic dixit. vetula autem lebetem accepit collucentem
In quo pedes lavabat, aquam autem infudit multam
Frigidam: poſtea autem calidam inſuper hauſit. at Ulyſſes
Sedebat in foco, ad tenebras autem vertebatur ſtatim.
Subito enim in animo cogitabat ne ipſum accipiens
Cicatricem animadverteret, & manifeſtæ res fierent.
Lavabat autem prope iens herum ſuum: ſtatim autem cognovit
Cicatricem quam aliquando aper inflixerat albo dente
In Parnaſum profecto ad Autolycumque & filios,
Matris ſuæ ad patrem bonum, qui homines ſuperabat
Aſtuque & jurejurando: Deus autem ei ipſe dederat
Mercurius. huic enim grata femora comburebat
Agnorum & hædorum. hic autem eum promptus comitabatur.
Autolycus autem *olim* Ithacæ veniens in pinguem populum,
Filium recens natum invenit filiæ ſuæ:
Hunc ei Euryclea dilectis in genibus poſuit
Finienti cœnam: verbumque dixit, & prolocuta eſt:
Autolyce, ipſe nunc nomen inveni quod ponas
Filiæ filio. optatiſſimus autem tibi eſt.
Illam contra Autolycus mutuo ſermone compellavit:
Gener meus filiaque ponite nomen quodcunque dicam.
Multis enim ego inviſus huc veni

Ἀνδράσιν ἠὲ γυναιξὶν ἀνὰ χθόνα πυλυβότειραν.
Τῷ δ' Ὀδυσεὺς ἔνομεν ἔσω ἐπώνυμον. αὐτὰρ ἔγωγε,
Ὁππότ' ἂν ἠβήσας μητρώϊον εἰς μέγα δῶμα
Ἔλθῃ Παρνησόν δ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασιν,
Τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καί μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.
Τῶν ἕνεκ' ἦλθ' Ὀδυσεύς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεσσί τε μειλιχίοισι.
Μήτηρ δ' Ἀμφιθέη μητρὸς περιῦσ' Ὀδυσῆι,
Κῦσ' ἄρα μιν κεφαλῇ τε καὶ ἄμφω φάεα καλά.
Αὐτόλυκος δ' υἱοῖσιν ἐκέκλετο κυδαλίμοισι,
Δεῖπνον ἐφοπλίσαι· τοὶ δ' ὑπερώιοντος ἄκουσαν.
Αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πεντετέτηρον·
Τὸν δέρον ἀμφί θ' ἔπον, καί μιν διέχευαν ἄπαντα·
Μίσυλλόν τ' ἄρ' ὄπτησαμένως, πείραν τ' ὀβελοῖσιν,
Ὤπτησάν τε περιφραδέως, δάσαντό τε μοίρας.
Ὣς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Δαίνυντ'. οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς ἐίσης,
Ἦμος δ' ἠέλιος κατέδυ, καὶ ὀπὶ κνέφας ἦλθε,
Δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἕλοντο.
Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Βὰν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην ἠμὲν κύνες ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤιεν. αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλῃ
Παρνησσόν· τάχα δ' ἵκανον πτύχας λασιαύχενας.
Ἠέλιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
Ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.
Οἱ δ' ἐς βῆσσάν ἵκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
Ἴχνη ἐρευνῶντες κύνες ἤισαν· αὐτὰρ ὄπισθεν
Υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δῖος Ὀδυσσεὺς
Ἤιεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
Ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λόχμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς.
Τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διάη μένος ὑγρὸν φέντων,
Οὔτέ μιν ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
Οὔτ' ὄμβρος περάασκε διαμπερές· ὡς ἄρα πυκνὴ
Ἦεν, ἀτὰρ φύλλων ἐρέφη χύσις ἤλιθα πολλή.
Τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖιν,
Ὡς ἐπάγοντες ἐπῆσαν. ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο
Φείξας δ' λοφιῇ, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκὼς,
Στῆ ῥ' αὐτῇσι κεδόθεν. ὁ δ' ἄρα πρώτος Ὀδυσσεὺς
Ἔσσυτ' ἀναχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παχείῃ,

Οὖ-

Viris & mulieribus ſupra terram multipaſcuam:
Huic Ulyſſes nomen eſt ex re. at ego,
Quando pubeſcens maternam in magnam domum
Venerit ad Parnaſum, ubi mihi poſſeſſiones ſunt,
Ex his ei ego dabo, & ipſum gaudentem dimittam.
Horum gratia iverat Ulyſſes, ut ei præberet ſplendida dona,
Hunc quidem Autolycuſque & filii Autolyci
Manibuſque complectebantur, verbiſque ſuavibus.
Mater autem Amphithea matris circumfuſa Ulyſſem,
Oſculabatur ipſi caputque & ambo lumina pulchra.
Autolycus autem filios juſſit glorioſos
Prandium parare, qui hortantem audiverunt.
Statim autem introduxerunt bovem maſculum quinquennem:
Quem excoriarunt curaruntq;,*in parteſque quaſi* diffuderunt omnem.
Minutimque inciderunt ſcienter, fixeruntque verubus,
Aſſaveruntque perite, diviſeruntque partes.
Sic tunc quidem toto die ad ſolem occumbentem
Epulabantur. neque animus indigebat epulis communibus.
Quando autem ſol deſcendit, & tenebræ venerunt,
Tunc dormierunt, & ſomni donum acceperunt.
Quando autem manegenita apparuit roſea digitos Aurora,
Perrexerunt ire in venationem & canes & ipſi
Filii Autolyci: cum his autem divinus Ulyſſes
Ibat, altum autem montem aſcenderunt indutum ſylva
Parnaſſi: cito autem pervenerunt in receſſus ventoſos.
Sol quidem poſtea recens attingebat arva,
Ex tacite fluenti profundifluo Oceano.
Ipſi autem in vallem pervenerunt ductores *canum:* ante autem ipſos
Veſtigia ſcrutantes canes ibant. at retro
Filii Autolyci: cum his autem divinus Ulyſſes
Ibat prope canes, vibrans longam haſtam.
Hic in ſylva denſa jacebat magnus aper:
Quam quidem neque ventorum penetrabat vis humidum ſpirantium,
Neque ipſam ſol lucens radiis percutiebat,
Neque imber penetrabat prorſus: ſic denſa
Erat, at foliorum inerat fuſio cumulatim multa.
Hunc autem virorumque canumque ſonitus circumvenit pedum,
Ut ducentes *canes* accedebant. hic autem contrarius ex ſylva
Horrens bene cervicem, igneiſque oculis intuens,
Stetit prope ipſos. ipſe autem primus Ulyſſes
Ferebatur elevans longam lanceam manu forti,

Vulne-

Οὐτάμεναι μεμαώς. ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
Γυνὸς ὕπερ· πολλὸν δ' διήρυσε σαρκὸς ὀδόντι
Λικριφὶς αἴξας, ὑπὸ δ' ὀστέον ἵκετο φωτός.
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς ἔτυψε τυχὼν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
Ἀντικρὺ δ' διῆλθε φαεινῆ δουρὸς ἀκωκή.
Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακών· ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπένοντο,
Ὠτειλὼ δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἀντιθέοιο
Δῆσάν ὀπταμένως· ἐπαοιδῇ δ' αἷμα κελαινὸν
Ἔσχεθον· αἶψα δ' ἵκοντο φίλων ὡρὸς δώματα πατρός.
Τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
Εὖ ἰησάμενοι, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
Κφπαλίμως χαίροντι φίλῳ χαίροντες ἔπεμπον.
Εἰς Ἰθάκην. τῷ μέν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
Χαῖρον νοσφίσαντι, καὶ ἐξερέεινον ἕκαστα,
Οὐλὴν ὅττι πάθοι. ὁ δ' ἄρα σφίσιν ἂν κατέλεξεν,
Ὡς μιν θηρεύοντ' ἔλασεν σῦς λευκῷ ὀδόντι
Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Τὴν γεπὺς χείρεσσι καταψαύσασα λαβοῦσα,
Γνῶ ῥ' ὀπισθαμένη· πόδα δ' ὤρουσε φέρεσθαι.
Ἐν δ' λέβητι πέσε κνήμη, κλαγξε δὲ χαλκός.
Ἂψ δ' ἑτέρωσε ἐκλίθη· τὸ δ' ὅτι χθονὸς ἐξέχυτ' ὕδωρ.
Τὼ δ' ἅμα χάρμα καὶ ἄλγος ἕλε φρένα· τὼ δέ οἱ ὄσσε
Δακρυόφιν πλῆσθεν· θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
Ἁψαμένη δὲ γενείου Ὀδυσῆα προσέειπεν,
Ἦ μάλ' Ὀδυσεύς ἐσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγε
Πρὶν ἔγνων πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἁμφαφάασθαι.
Ἦ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσι,
Περαδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Ἠδ' ὅτ' ἀθρῆσαι δυσάτ' ἀντίη, ὅτε νοῆσαι·
Τῇ γὰ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν. αὐτὰρ Ὀδυσεὺς
Χεῖρ' ὀπιμαστάμενος, φάρυγος λάβε δεξιτερῆφι·
Τὴ δ' ἑτέρῃ ἔθεν ἄλλον ἐρύσατο, φώνησέν τε,
Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτὴ
Τῷ σῷ ὀδυρομένῳ. νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
Ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης γε καὶ ὅτι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Σίγα, μή πως τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθηται.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται,
Εἴ κ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Οὐδ' σῇ περ κουρῇ κτεῖνας σέθεν ἀφέξομαι, ὁππότ' ἂν ἄλλας

490 Δμωὰς

Vulnerare cupiens. ille autem ipſum præveniens percuſſit aper
Genu ſuper: multum autem exhauſit carnis dente
Oblique ruens, neque os attigit viri.
Illum vero Ulyſſes vulneravit in dextro armo,
Penituſque tranſiit lucidæ lanceæ cuſpis.
Cecidit autem in pulveribus protenſus: avolavitque animus.
Hunc quidem Autolyci filii dilecti curabant,
Vulnus autem Ulyſſis inculpabilis diis æquiparandi
Ligaverunt ſcite: incantatione autem ſanguinem nigrum
Cohibuerunt: ſtatimque iverunt dilecti ad domos patris.
Hunc quidem Autolycuſque & filii Autolyci
Bene ſanatum, & ſplendidis donis præbitis,
Statim gaudentem dilectam gaudentes miſerunt
In Ithacam. eo quidem pater & veneranda mater
Gaviſi ſunt reverſo, & interrogaverunt ſingula,
Cicatricem quod accepiſſet: hic autem ipſis bene narravit,
Ut ipſum venantem percuſſerit aper albo dente
Ad Parnaſum profectum cum filiis Autolyci.
Hanc *cicatricem* anus manibus pronis prehendens,
Agnovit attrectans: pedem autem ſivit ferri.
In autem lebete cecidit ſura, ſonuitque æs.
Retroque altrinſecus inclinata eſt: at in terram effuſa eſt aqua.
Ipſius ſimul gaudium & dolor invaſit mentem: ejuſque oculi
Lachrymis impleti ſunt: liquidaque ipſi hæſit vox.
Contingens autem mentum Ulyſſem allocuta eſt:
Certe omnino Ulyſſes es, chare fili: neque te ego
Prius agnovi quam totum herum meum contrectavi.
Dixit, & Penelopem inſpexit oculis,
Indicare volens dilectum maritum intus eſſe.
At illa neque videre potuit contra, neque animadvertere:
Ei enim Minerva mentem vertit. at Ulyſſes
Manu prehenſum guttur cepit dextra:
Altera propius *ad* ſe traxit, dixitque:
Nutrix, cur me vis perdere? tu autem me nutriviſti ipſa
Ipſo tuo in ubere. nunc autem dolores multos perpeſſus,
Veni vigeſimo anno in patriam terram.
Sed poſtquam intellexiſti & tibi Deus injecit animo,
Sile, ne quis alius in domo reſciſcat.
Sic enim dico, id quod & perfectum erit,
Si mihi Deus domuerit Procos ſuperbos,
Neque a nutrice te abſtinebo, quando alias

Δμωὰς ὲν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείναιμι γυναῖκας·
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια,
Τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγε ἕρκος ὀδόντων;
Οἶδα μὲν οἷον ἐμὸν μένος ἔμπεδον, ἠὲ ὄπισκτόν·
Ἔξω δ' ὡς ὅτε πὴς σδεὶ λίθος, ἠὲ σίδηρος.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Εἴ χ' ὑπὸ σοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Δὴ τότε τοι κατιλέξω ὲνὶ μεγάροισι γυναῖκας
Αἵ τέ σ' ἀπημάζουσι καὶ αἳ νηλιτεῖς εἰσιν.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Μᾶα, πίη ἦ σὺ τὰς μυθήσεαι; ἠδέ τι σε χρή·
Εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ ἔσομαι ἐκάστων.
Ἀλλ' ἔχε σιγῇ μῦθον, ὀπίτρεφον ἦ θεοῖσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. γρηῢς δ' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Οἰσομένη ποδάνιπτρα. τὰ γὰρ πρότερ' ἔκχυτο πάντα.
Αὖτὰρ ἐπεὶ νίψάν τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
Αὖτις ἄρ' ἀστοτέρω πυρὸς ἕλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
Θερσόμενος, ἀλλὰ δ' κατὰ ῥακέεσσι κάλυψε.
Τοῖσι δ' μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια,
Ξεῖνε, τὸ μέν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή·
Καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τύχ' ἡδέος ἔσεται ὥρη,
Ὅστινά γ' ὕπνος ἕλοι γλυκερὸς καὶ κηδόμενόν περ·
Αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων.
Ἦματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γοόωσα,
Ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὁρόωσα καὶ ἀμφιπόλων, ἐνὶ οἴκῳ·
Αὐτὰρ ἐπὴν νὺξ ἔλθῃ, ἕλῃσί τε κοῖτος ἅπαντας,
Κεῖμαι ἐνὶ λέκτρῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
Ὀξεῖαι μελεδῶναι ὀδυρομένῳ ἐρέθουσιν.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη χλωρῆϊς ἀηδὼν
Καλὸν ἀείδῃσιν ἔαρος νέον ἱσαμένοιο,
Δενδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκινοῖσιν,
Ἥτε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνὴν,
Παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἴτυλον φίλον, ὃν ποτε χαλκῷ
Κτεῖνε δι' ἀφραδίας, κοῦρον Ζήθοιο ἄνακτος·
Ὣς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
Ἠὲ μένω παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
Κτῆσιν ἐμὴν, δμῳάς τε καὶ ὑψερεφὲς μέγα δῶμα,
Εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος, δήμοιό τε φῆμιν·
Ἦ ἤδη ἅμ' ἕπωμαι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος
Μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορὼν ἀπερείσια ἕδνα.
Παῖς δ' ἐμὸς, ἕως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἦδ' ἀφραδίῃσιν,

Γή-

Famulas in domibus meis interficiam mulieres,
  Hunc autem rursus allocuta est prudens Euryclea:
Fili mi, quale tibi verbum fugit septum dentium?
Scis quidem qualis meus animus incolumis quique haud recessérit:
Tenebo vero sicut aliquis durus lapis, vel ferrum.
Aliud autem tibi dicam, tu autem sensibus repone tuis:
Si tibi Deus domuerit Procos superbos,
Tunc tibi narrabo in domibus mulieres
Quæ te inhonorant & quæ sceleste sunt.
  Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
Nutrix, cur tu eas indicabis? nihil te oportet:
Bene & ipse ego intelligam & cognoscam quamque.
Sed tene silentio verbum, committeque diis.
  Sic dixit. anus autem per domum exivit,
Allatura pedum lavacra. priora enim effusa erant omnia.
Sed postquam lavitque & unxit pingui oleo,
Iterum prope ignem traxit sedem Ulysses
Calefaciendus, cicatricem autem pannis cooperuit.
Hos autem sermones occepit prudens Penelope:
Hospes, hoc quidem te adhuc paullum interrogabo ipsa:
Etenim jam cubatus cito dulcis erit hora *illi*,
Quem somnus ceperit dulcis licet dolentem:
Sed mihi & dolorem immensum præbuit deus.
Dies quidem enim delector lamentans, lugens,
In mea opera inspiciens & ancillarum, in domo:
At postquam nox venit, cepitque somnus omnes,
Jaceo in lecto, densæ autem mihi circa miserum cor
Acutæ curæ lamentantem lacessunt.
Sicut autem quando Pandarei filia viridis luscinia
Pulchre canit, vere recens orto,
Arborum in foliis sedens densis,
Quæ frequenter versans fundit sonoram vocem,
Filium lugens Itylum dilectum, quem quondam ære
Interfecit per insanias, filium Zethi regis:
Sic & mihi bifariam animus movetur huc & illuc,
Utrum maneam apud filium, & incolumia omnia servem,
Possessionem meam, famulasque & altam magnam domum,
Lectumque reverens mariti, populique voces:
An jam simul sequar Achivorum qui optimus
Ambit *me* in domibus, præbens infinitas dotes.
Filius autem meus, donec quidem fuit adhuc infans & ignavus,

Γήμαιδ' ἅ μ' εἶα, πόσιος κατὰ δῶμα λιπέσθαι·
Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας ὄφις ἧς ἵβης μέζον ἰκάνει,
Καὶ δή μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
Κτήσιος ἀχαλόων τιν οἱ κατέδυσαν Ἀχαιοί.
Ἀλλ' ἄγε μοι τὸ ὄνειρον ὑποκρίναι, ἧς ἄκουσον·
Χῆνές μοι κατὰ οἶκον ἐείκοσι πυρὸν ἔδουσιν
Ἐξ ὕδατος, χαίρω τέ σφιν ἰδυίῃσι εἰσορόωσα·
Ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
Πᾶσι κατ' αὐχένας ἧξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐκέχυντο
Ἀθρόοι ἐν μεγάροις· ὁ δ' ἐς αἰθέρα δῖαν ἀέρθη.
Αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκυον ἔν περ ὀνείρῳ.
Ἀμφὶ δέ μ' ἠγερέθοντο εὐπλοκάμιδες Ἀχαιαί,
Οἰκτρὰ ὀλοφυρομένῃ ὅ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
Αὖψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἕζετ' ὀπὶ πρῳ̃ χοντι μελάθρῳ·
Φωνῇ δ' βροτέῃ κατδήτυε, φώνησέν τε,
Θάρσει Ἰκαρίδη κόρη τηλεκλειτοῖο·
Οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔσται.
Χῆνες μὲν, μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
Ἦα πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα,
Ὅς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσω.
Ὣς ἔφατ'. αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὴς ὕπνος ἀνῆκε.
Παπτήνασα δ, χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νέουσα
Πυρὸν ἐρεπτομένους ὡς τὸ πάρος περ.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι, ἦ πως ὄφιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον
Ἄλλῃ ἀποκλίνῃς'. ἐπεὶ ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεὺς
Πέφραδ' ὅπως τελέει· μνηστῆρσι δὴ φαίνετ' ὄλεθρος
Πᾶσι μάλ'· οὐδέ κε τις θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύφρων Πηνελόπεια,
Ξεῖν', ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀκριτόμυθοι
Γίνονθ', οὐδέ τι πάντα τελείεται ἀνθρώποισι.
Δοιαὶ γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων.
Αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχαται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
Τῶν οἳ μέν κ' ἔλθωσι διὰ πριστὸν ἐλέφαντος,
Οἳ δ' ἐλεφαίρονται ἔπε' ἀκράαντα φέροντες·
Οἳ δ' ὅ διὰ ξεστοῖσι κεράων ἔλθωσι θύραζε,
Οἵ ῥ' ἔτυμα κραίνουσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδηται.
Ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὀΐομαι αἰνὸν ὄνειρον
Ἐλθέμεν· ἦ κ' ἄσπαστα ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσιν·
Ἦδε δὴ ἠὼς εἶσι δυσώνυμος, ἥ μ' Ὀδυσῆος

Οἶκα

Nubere non me ſinebat, mariti domum derelinquentem:
Nunc autem quando jam magnus eſt & pubertatis menſuram attigit,
Etiam me orat retro ire ex domo,
Propter poſſeſſionem iratus quam ei conſumunt Achivi.
Sed age mihi ſomnium dijudica, & audi:
Anſeres mihi in domo viginti triticum edunt
Ex aqua, & ipſis lætor inſpiciens:
Veniens autem ex monte magna aquila adunco roſtro
Omnibus cervices effregit, & interfecit. hi autem fuſi ſunt
Conferti in ædibus: ipſa vero in æthera divinum elevata eſt.
At ego flebam & exclamabam in ſomnio.
Circum autem me congregatæ ſunt cirratæ Achivæ,
Miſerabiliter lugentem quod mihi aquila interfeciſſet anſeres.
Rurſus autem veniens ſedebat in prominenti domo:
Voce autem humana me compeſcebat, & loquebatur:
Confide Icarii filia longe lateque inclyti:
Non ſomnium, ſed vera res, quæ perficietur.
Anſeres quidem proci: ego autem aquila avis
Fui antea, nunc rurſus tuus maritus veni,
Qui omnibus procis fœdam mortem immittam.
Sic dixit. at me dulcis ſomnus dimiſit.
Circumſpectans autem, anſeres in ædibus intellexi
Triticum comedentes apud alveum, ubi antea.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O mulier, nequaquam licet declarare ſomnium
Alio flectentem. quandoquidem tibi ipſe Ulyſſes
Dixit quomodo perficiet: procis autem apparet cædes
Omnibus prorſus: neque aliquis mortem & fatum effugiet.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Hoſpes, certe quidem ſomnia difficilia indiſtincte loquentia
Sunt, neque omnia perficiuntur hominibus.
Duæ enim portæ inanium ſunt ſomniorum:
Nam alteræ quidem cornibus factæ ſunt, alteræ autem ebore:
Horum quæ venerint per ſectum ebur,
Illa decipiunt verba irrita portantes:
Quæ autem per polita cornua eunt foras,
Hæc vera perficiunt, hominum quando aliquis videt.
At mihi non hinc puto grave ſomnium
Veniſſe: certe jucundum mihi & filio eſſet.
Aliud autem tibi dicam, tu autem ſenſibus repone tuis:
Hæc jam Aurora veniet infamis, quæ me Ulyſſis

Οἴκε ἀποχήσειν. νῦν γὰρ κατυθήσω ἄεθλον,
Τὸν πελέκεας τὸς κεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἔοῖσιν
Ἴσαχ' ἐξείης, ὀρυόχοις ὥς, δώδεκα πάντας,
Στὰς δ' ὄγε πολλὸν ἄνδιξε, διαρρίπτασκεν ὀϊστόν·
Νῦν ζ μνησήρεσσιν ἄεθλον τόνδε φήσω.
Ὃς δά κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διϊκάνῃσι πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ' ἑσπομένῳ, νοσφισαμένη τόδε δῶμα
Κυείδην, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·
Τὸν ποτε μεμνήσεσθαι οἴομαι ἔν περ ὀνείρῳ.
Τὼ δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
Μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἔνι τόνδ' ἄεθλον.
Πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς
Πρὶν τόξον εὔξοον ἀμφαφόωντας,
Νευρήν τ' ἐντανύσαι διϊκέσθαί τε σιδήρῳ.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εἰ κ' ἐθέλοις μοι ξεῖνε φίλος μεγάροισι
Τέρπειν, ἔ μοι ὕπνος ὀπὶ βλεφάροισι χυθείη.
Ἀλλ' οὐ γάρ πως ὀξὺν ἀΰπνους ἔμμεναι αἰὲν
Ἀνθρώπους· ὅτι γάρ τοι ἑκάστῳ μοῖρα τέτυκται
Ἀθανάτοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν.
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼν ὑπερῷον εἰσαναβᾶσα,
Λέξομαι εἰς εὐνὴν ἣ μοι στονόεσσα τέτυκται,
Αἰεὶ δάκρυσ' ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
Ὤιχετ' ἐποψόμενος κακοείλιον οὔνομα τοῦτο.
Ἔνθά κε λεξαίμην· σὺ δ' ἧς λέξεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Ἢ' χαμάδις στορέσας, ἤ τοι κατὰ δέμνια θέντων.
Ὡς εἰποῦσ' ἀνέβαιν' ὑπερῷα σιγαλόεντα,
Οὐκ οἴη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
Εἰς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶ,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν· ὄφρά οἱ ὕπνον
Ἠδὺν ὅτι βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ο' ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο' ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Τ ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Υ'πόθεσις.

Βουληθεὶς ἀνελεῖν Ὀδυσσεὺς τὰς μιγνυμένας τοῖς μνηστῆρσι θεραπαινίδας, καὶ μεταγνοὺς, διὰ τῆς ἐξῆς πρὸς Εὔμαιον

καὶ

Domo ſeparabit. nunc enim deponam certamen,
Secures quas ille in domibus ſuis
Statuebat ordine, annulos ut, duodecim omnino,
Stans autem ille multum ab inde trajiciebat ſagittam:
Nunc autem procis certamen hoc immittam.
Qui autem facillime intenderit arcum in palmis,
Et jaculabitur per ſecures duodecim omnes,
Hunc ſequar, linquens hanc domum
Maritalem, perpulchram, plenam victu:
Cujus aliquando recordaturam me puto ſaltem in ſomnio.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O uxor veneranda Laertiadæ Ulyſſis,
Ne amplius nunc differ in domibus hoc certamen.
Ante enim prudens veniet huc Ulyſſes
Quam illi hunc arcum bene politum tractantes
Nervum intendant jaculenturque per ferrum.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Si velis mihi hoſpes aſſidens in domibus
Delectare, haud mihi ſomnus in palpebris funderetur.
Sed nequaquam licet inſomnes eſſe ſemper
Homines: in quaque enim *re* ſortem poſuerunt
Immortales mortalibus ſupra fertilem terram.
Sed ego quidem in ſuperiorem contignationem aſcendens,
Cubabo in lectum qui mihi lamentabilis factus eſt,
Semper lachrymis fœdatur, ex quo Ulyſſes
Ivit viſurus malum Ilium neque nominandum.
Illic cubarim: tu autem cuba hac in domo,
Vel humi ſternens, vel tibi lectos ponant.
Sic dicens aſcendit in cœnaculum ſtupendum,
Non ſola: cum ea & famulæ ibant aliæ.
In cœnaculoque conſcenſo cum ancillis mulieribus,
Flebat poſtea Ulyſſem dilectum maritum: donec ei ſomnum
Dulcem in palpebris jecit cæſia Minerva.

ODYSSEAE HOMERI XX.

LIBRI

Argumentum.

VOlens interficere Ulyſſes mixtas procis ancillas, & mutata ſententia, exinde cum Eumæo & Philœtio colloquitur. In quo & Procorum fit collocutio.

καὶ Φιλοίπον διαλέγεται. ἐν ᾧ καὶ τῶν μνηστήρων γίνεται ὁμιλία.

Υ. βρονταῖς Ζεὺς θάρσυν' Ὀδυσῆα, καὶ αὐτὸς Ἀχαιούς.

Αὐτὰρ ὁ ἐν προδόμῳ ἀνέζετο δῖος Ὀδυσεύς.
Καμμὲν ἀδέψητον βοέην εὖρεν, αὐτὰρ ὕπερθε
Κώεα πόλλ' οἰῶν τὰς ἱρήσκον Ἀχαιοί·
Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ὄπα χλαίνῃ βάλε κοιμηθέντι.
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,
Κεῖτ' ἐγρηγορέων. ταὶ δ' ἐκ μεγάροιο γυναῖκες
Ἦισαν αἳ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,
Ἀλλήλῃσι γέλωτα καὶ ἀφροσύνην παρέχουσαι.
Τῷ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
Πολλὰ δ' μερμήριζε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Ἢ ἐπὶ μετρίξας θάνατον τεύξειεν ἑκάστῃ,
Ἦ ἔτ' ἐῶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
Ὕστατα καὶ πύματα. κραδίη δέ οἱ ἔνδοθεν ὑλάκτει.
Ὡς δ' κύων ἀμαλῇσι περὶ σκυλάκεσσι βεβῶσα,
Ἀνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
Ὣς ῥα τῷ ἔνδοθεν ὑλάκτει ἀγαιομένῳ κακὰ ἔργα.
Στῆθος δ' πλήξας, κραδίῃ λωίπαπε μύθῳ,
Τέτλαθι δὴ κραδίη· καὶ κυνώτερον ἄλλο ποτ' ἔτλης,
Ἤματι τῷ ὅτε μοι μένος ἄσχετος ἤσθιε Κύκλωψ
Ἰφθίμους ἑτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρά σε μῆτις
Ἐξάγαγ' ἐξ ἀΐδαο, δοιόμενον θανέεσθαι.
Ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι καθαπτόμενος φίλον ἦτορ.
Τῷ δ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
Νωλεμέως· αὐτὰρ αὐτὸς ἑλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
Ὡς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ πολέος πυρὸς αἰθομένοιο
Ἐμπλείῃ κνίσης τε καὶ αἵματος ἔνθα καὶ ἔνθα
Αἰόλλει, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι·
Ὡς ἄρ' ὅγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἑλίσσετο, μερμηρίζων
Ὅππως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,
Μοῦνος ἐὼν πολέσσιν. ἀφαυρότερος δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Οὐρανόθεν καταβᾶσα· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί.
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν φωνὴς μῦθον ἔειπε,
Τίπτ' αὖτ' ἐγρήσεις πάντων πέρι κάμμορε φωτῶν;
Οἶκος μέν τοι ἔδ' ὅδε, γυνὴ δέ τοι ἣδ' ἐνὶ οἴκῳ,
Καὶ παῖς οἷόν τε τις ἐέλδεται ἔμμεναι ὥρη.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσεύς,

Νῦν

ϰ. Tonitribus Jupiter audacem fecit Ulyſſem & tenuit Achivos.

AT ipſe in veſtibulo dormivit divinus Ulyſſes:
Subter quidem non maceratam bovinam ſtravit, ſed deſuper
Pelles multas ovium quas ſacrificaverant Achivi:
Eurynoma autem lænam ſuperinjecit dormienti.
Illic Ulyſſes procis mala cogitans in animo,
Jacebat vigilans. ex domo autem mulieres
Ibant quæ cum procis coiverant prius,
Alternis riſum & lætitiam præbentes.
Hujus autem movebatur animus in pectoribus propriis:
Multa autem cogitabat mente & in animo,
An irruens mortem pararet cuique,
An ſineret cum procis ſuperbis coire
Extremo & ultimo. cor autem ei intus latrabat.
Sicut autem canis teneros circum catulos iens,
Virum ignorans allatrat, cupitque decertare:
Sic huic intus latrabat graviter ferentis mala facinora.
Pectus autem percutiens, cor increpuit verbo:
Tolera jam cor: & pejus aliud aliquando toleraſti,
Die illo quando tibi robore invictus comedit Cyclops
Fortes ſocios: tu autem tolerabas, donec te prudentia
Eduxit ex antro, cum putares te moriturum.
Sic dixit, in pectoribus increpitans proprium cor.
Ei autem in retinaculo cor manebat tolerans
Continenter: at ipſe vertebatur huc & illuc.
Sicut autem quando ventriculum vir multo igne ardenti
Plenum pinguedineque & ſanguine huc & illuc
Varie verſat, valde autem cito cupit aſſari:
Sic ille huc & illuc vertebatur, cogitans
Quomodo jam procis impudentibus manus injiceret,
Solus multis. prope autem ipſum venit Minerva,
Cœlitus deſcendens: corpore autem aſſimilata erat mulieri.
Stetit igitur ſuper capite, & ipſum ſermone compellabat:
Cur rurſus vigilas omnes ſupra infortunate viros?
Domus quidem tibi hæc eſt, uxor autem tibi hac in domo,
Et filius qualem aliquis cuperet eſſe filium.
Hanc autem reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:

Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα θεὰ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλά τι μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
Ὅππως δὴ μνησῖῆρσιν ἀνωιδέσι χεῖρας ἐφήσω
Μάν@ ἐών· οἱ δ' αἰὲν ἀριστῆες ἔνδον ἔασι.
Ποὶς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω,
Εἴπερ γὰρ κτείναιμι Διός τε σέθεν τε ἕκητι,
Πῆ κεν ὑπεκφοροίμην; τὸ δὴ φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Σχέτλιε, καὶ μὲν τίς τε χερείονι πείθεται ἑταίρῳ,
Ὅστις θνητός τ' ἦεν καὶ τόσα μήδεα οἶδεν·
Αὐτὰρ ἐγὼ θεός εἰμι, διαμπερὲς ἥ σε φυλάσσω
Ἐν πάντεσσι πόνοις. ἐρέω δέ τοι ἐξαναφανδόν·
Εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
Νῶϊ περισταῖεν, κτεῖναι μεμαῶτες ἄρηι,
Καί κεν τῷ ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
Ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος. ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
Πάννυχον ἐγρήσσοντα· καὶῷ δ' ὕπο δύσεαι ἤδη.
Ὣς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ὑπὸ βλεφάροισιν ἔχυδεν.
Αὐτὴ δ' ἄψ ἐς Ὄλυμπον ἀφίκετο δῖα θεάων,
Εὖτε τ' ὕπνος ἔμιμπτε λύων μελεδήματα θυμῶ,
Λυσιμελής. ἄλοχος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·
Κλαῖε δ' ἄρ' ὀν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο ὃν κατὰ θυμόν,
Ἀρτέμιδι πρώτιστον ἐπεύξατο δῖα γυναικῶν,
Ἄρτεμι, πότνα θεά, θύγατερ Διὸς, αἴθέ μοι ἤδη
Ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦσ' ἐκ θυμὸν ἕλοιο
Αὐτίκα νῦν, ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
Οἴχοιτο προφέρουσα κατ' ἠερόεντα κέλευθα,
Ἐν προχοῇς Ὠκεανοῖο βάλοι ἀψορρόου ὀκεσθαι.
Ὡς δ' ὅτε Πανδαρέου κοῦραι ἀνέλοντο θύελλαι,
Τῇσι τοκῆας μὲν φθῖσε θεοὶ, αἱ δ' ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι,
Ὀρφναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δῖα Ἀφροδίτη
Τυρῷ καὶ μέλιτι γλυκερῷ καὶ ἡδέϊ οἴνῳ·
Ἥρη δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν
Εἶδος καὶ πινυτὴν, μῆκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἁγνὴ,
Ἔργα δ' Ἀθηναίη δέδαε κλυτὰ ἐργάζεσθαι·
Εὖτ' Ἀφροδίτη δῖα προσέσιχε μακρὸν Ὄλυμπον
Κούρης αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,
Ἐς Δία τερπικέραυνον· (ὁ γὰρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,
Μοῖράν τ' ἀμμοσύνην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων)
Τόφρα δὲ τὰς κούρας ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο,

Καὶ

Equidem iſta omnia Dea pro decenti dixiſti.
Sed quiddam mihi iſtud animus in præcordiis cogitat,
Quomodo jam procis impudentibus manus injiciam
Solus cum ſim: hi autem ſemper conferti intus ſunt.
Præterea & hoc majus in mente cogito,
Etſi enim interficerem Jovis tuique ipſius favore,
Quo ſubterfugiam? hoc autem conſultare jubeo.
Illum contra alloquebatur dea cæſia Minerva:
Improbe, & quidem aliquis pejori confidit ſocio,
Qui mortalis eſt, & non tot conſilia novit:
At ego Dea ſum, plane quæ te cuſtodio
In omnibus laboribus: dicam autem tibi clare:
Siquidem quinquaginta agmina diverſilinguium hominum
Nos circumſtarent, interficere cupientia ferro,
Etiam horum abigeres boves & pingues oves.
Sed capiat te & ſomnus. moleſtum eſt etiam cuſtodire
Tota nocte vigilantem: mala autem ſubibis mox.
Sic dixit: & ei ſomnum in palpebris fudit.
Ipſa autem retro in olympum abivit divina dearum,
Quando hunc ſomnus cepit ſolvens curas animi,
Solvens membra. uxor autem experrecta eſt honeſta ſciens:
Flebat autem in lectis ſedens mollibus.
At poſtquam flens ſatiata eſt ſuo in animo,
Dianam primum precata eſt divina fœminarum:
Diana, veneranda dea, filia Jovis, utinam mihi jam
Sagittam in pectoribus jaciens animam eximas.
Statim nunc, vel poſtea me ſurripiens procella
Eat portans per obſcuras vias,
In oſtiiſque jaciat reflui Oceani:
Sicut quando Pandari filias ſuſceperunt procellæ,
Quibus parentes quidem perdiderant dii, ipſæ autem relictæ erant
Orbæ in ædibus, nutriebat autem dia Venus
Caſeo & melle dulci & dulci vino:
Juno autem ipſis præ omnibus dedit mulieribus
Speciem & prudentiam, magnitudinem autem præbuit Diana caſta,
Opera autem Minerva docuit inclyta operari:
Quando Venus dia adivit altum olympum
Puellis petitura perfectionem floridarum nuptiarum,
Ad Jovem gaudentem fulmine: (is enim bene novit omnia,
Fortunamque infortuniumque mortalium hominum)
Interim autem puellas Harpyiæ ſurripuerunt,

Καί ῥ' ἔδοσαν συγερῆσιν ἐεννύσιν ἀμφιπολεύειν.
Ὡς ἐμ' ἀϊσσόμενον ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,
Ἠέ μ' ἐϋπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὄφρ' Ὀδυσῆα
Ὀσσομένη, καὶ γαῖαν ὑπὸ συγερὴν ἀφικοίμην,
Μηδέ τι χείρονος ἀνδρὸς ἐϋφραίνοιμι νόημα.
Ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει κακόν, ὁππότε κέν τις
Ἤματι μὲν κλαίῃ πυκινῶς ἀκαχήμενος ἦτορ,
Νύκτας δ' ὕπνος ἔχησιν· (ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ἁπάντων
Ἐσθλῶν ἠὲ κακῶν, ἐπεὶ ἂρ βλέφαρ' ἀμφικαλύψῃ)
Αὐτάρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσθενεν κακὰ σχέμεν.
Τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέστατον εἴκελοι αὐτῷ,
Τοὶ ἐὸν οἶον ἦσαν ἅμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμοὶν κῆρ
Χαῖρ', ἐπεὶ ἂκ ἐφάμην ἔτι μιν ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἤδη.
Ὡς ἔφατ'. αὐτίκα δ' χρυσόθρονος ἦλυθεν ἠώς.
Τῆς δ' ἄρα κλαιούσης ὄπα σαώσατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Μνώειζε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
Ἤδη γινώσκουσα παρεσσόμενον κεφαλῇφι.
Χλαῖναν μὲν σωσελὼν καὶ κώεα τοῖσιν ἔνδυσεν,
Ἐς μέγαρον κατέθηκεν ὅπῃ θρόνος· ἐκ δὲ βοείην
Θῆκε θύραζε φέρων. Διὶ δ' ὄρχετο χεῖρας ἀνασχών,
Καὶ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ὅπῃ τραφθέν τε καὶ ὑγρὸν
Ἤγετ' ἐμὸν ἐς γαῖαν, ἐπεί μ' ἐκάκωσατε λίην,
Φήμην τίς μοι φάσθω ἐγειρομένων ἀνθρώπων
Ἔνδοθεν, ἔκποθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.
Ὡς ἔφατ' ἀρχόμενος. τὸν δ' ἔκλυε μητίετα Ζεύς·
Αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἀπ' αἰγλήεντος ὀλύμπου
Τηλόθεν ἐξ ὑψηρεφέων. γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.
Φήμην δ' ἐξ οἴκοιο γυνὴ προέηκεν ἀλετρὶς
Πλησίον, ἔνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἵατο ποιμένι λαῶν·
Τῇσι δὲ δώδεκα πᾶσαι ἐπηρήωντο γυναῖκες,
Ἄλφιτα τεύχουσαι καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
Αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι δῖον, ἐπεὶ πυρὸν ἀλέσσαν·
Ἦ μί' ἔπω παύεσθ', ἀραρυῖα δ' ἐτέτυκτο·
Ἦ ῥα μύλην στήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι,
Ζεῦ πάτερ, ὅσσε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,
Ἦ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' ἀστέρος ἀστερόεντος,
Οὐδέ ποθι νέφος ἐστί· τέρας νύ τεῳ τόδε φαίνεις.
Κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος, ὅττι κεν εἴπω·
Μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὔστατον ἤματι τῷδε
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἑλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν·
Οἵ δή μοι καμάτῳ θυμαλγέϊ γούνατ' ἔλυσαν

Ἀλ-

Et dederunt odioſis Erinnybus ſervire:
Sic me tollant e medio olympias domos habitantes,
Vel me cirrata jaculetur Diana, ut Ulyſſem
Viſura, etiam terram ſub odioſam abeam,
Neve pejori viro lætificem mentem.
Sed hoc quidem & tolerabile habet malum, quando aliquis
Die quidem flet frequenter dolens corde,
Nocte autem ſomnus occupat: (hic enim obliviſci facit omnes homines
Bonorum & malorum, poſtquam palpebras amplexus eſt)
At mihi & inſomnia immiſit mala deus.
Hac enim me nocte propter dormivit ſimilis ipſi,
Talis exiſtens qualis ivit cum exercitu; at meum cor
Gaudebat, quoniam non putabam ſomnium eſſe, ſed verum jam.
Sic dixit. ſtatim autem aureo ſolio conſpicua venit Aurora.
Illius autem flentis voci attenderat divinus Ulyſſes:
Cogitabat autem poſtea, viſaque eſt ei in animo
Jam cognoſcens aſtare capiti.
Veſtem quidem ſimul capiens & pelles quibus indormiverat,
In domum depoſuit in ſella: extraque bovinam
Poſuit foras portans. Jovem autem precatus eſt manus extollens:
Jupiter pater, ſi me volentes in ſiccaque & humida *via*
Duxiſtis meam ad terram, poſtquam malis affeciſtis nimis,
Omen aliquis mihi dicat excitatorum hominum
Intus, extra autem Jovis monſtrum aliud appareat.
Sic dixit precatus. hunc autem audivit conſiliarius Jupiter:
Statim autem tonuit a ſplendido olympo
Ab alto ex nebulis. lætatus eſt autem divinus Ulyſſes.
Vocem autem e domo mulier miſit molitrix
Prope, ubi molæ erant paſtori populorum:
His autem duodecim omnino magno conamine incumbebant mulieres,
Farinas facientes & oleum, medullam virorum.
Et quidem aliæ dormiebant, poſtquam triticum moluerant:
Hæc autem una nondum ceſſarat, debiliſſima enim erat:
Hæc igitur molam ſiſtens, verbum dixit, ſignum regi:
Jupiter pater, qui diis & hominibus imperas,
Certe valde intonuiſti a cœlo ſtellato,
Neque uſquam nubes eſt: portentum utique alicui hoc oſtendis.
Perfice nunc & mihi miſeræ verbum quod dicam:
Proci poſtremumque & ultimum die hoc
In ædibus Ulyſſis capiant cibum optatum:
Qui jam mihi labore animum cruciante genua ſolverunt

Ἄλφιτα τ' ἀλεσάτην, νωῖν ὕσατα δειπνήσειεν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. χαῖρε δ' ἄνακτι δῖος Ὀδυσσεύς,
Ζωός τε βρωτῆ· φάτο γὰρ πίσασθαι ἀνώγειν.
Αἱ δ' ἄλλαι δμωαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος
Ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἀγχάρῃ ἀκάματον πῦρ.
Τηλέμαχος δ' ἄνηθεν ἀνίσατο ἰσόθεος φώς,
Εἵματα ἑσσάμενος· περὶ δ' ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμῳ.
Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
Εἵλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν·
Μαῖα φίλη, πῶς ξεῖνον ἐτιμήσαθ' ἑνὶ οἴκῳ
Εὐνῇ ἠδὲ σίτῳ; ἢ αὔτως κεῖται ἀκηδής;
Τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ πινυτή περ ἔασα,
Ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
Χείρονα, τὴ δέ τ' ἀρείω ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια,
Οὐκ ἄν μιν νῦν τέκνον ἀναίτιον αἰτιόῳο.
Οἶνον μὲν γὰρ τῶνε καθήμενος, ὅππῃ ἔθελε αὐτός·
Σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι. εἴρετο γάρ μιν.
Ἀλλ' ὅτε δὴ κοίτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκοιτο,
Ἦ μὲν δμῳῇσιν ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμωῇσιν.
Αὐτὰρ ὅγ', ὥς τις πάμπαν ὀϊζυρὸς καὶ ἄποτμος,
Οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
Ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἰῶν
Ἔδραθεν ἐν προδόμῳ· χλαίνῃσι δ' ὄπασσαμεν ἡμεῖς·
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἔγχος ἔχων· ἅμα τῷ γε κύνες πόδας ἀργοὶ ἕποντο.
Βῆ δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν μετ' εὐκνήμιδας Ἀχαιούς.
Ἦ δ' αὖτε δμῳῇσιν ἐκέκλετο δῖα γυναικῶν,
Εὐρύκλει' Ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο,
Ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
Ῥάσσατέ τ'· ἐν δ' θρόνοισ' ἁπαλὰς ἐπὶ πτύχας τύπτετε πορφυρέους· αἱ δ' ἀμόγγοισι τραπέζας
Πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δ' κρητῆρας,
Καὶ δέπα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δ' μεθ' ὕδωρ
Ἔρχεσθε κρηνίνδε, καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι.
Οὐ γὰρ δὴ μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
Ἀλλὰ μάλ' ἦῶι νέονται, ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή.
Ὣς ἔφατ'. αἱ δ' ἄρα τῇ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ὑπίθοντο.
Αἱ μὲν εἰκοσι βῆσαν ὅτε κρηνίνδε μελάνυδρον·
Αἱ δ' αὖτε κατὰ δῶμα ὑπερμενέως πονέοντο.

Ἐς

Farinas facienti, nunc ultimo prandeant.
Sic dixit. lætabatur autem omine dius Ulyſſes,
Joviſque tonitru: autumabat enim ſe eſſe ulturum ſontes.
Aliæ autem famulæ in domos pulchras Ulyſſis
Congregatæ accendebant in foco magnum ignem.
Telemachus autem e lecto ſurrexit par deo vir,
Veſtes induens: circumque enſem poſuit humero.
Pedibuſque ſub nitidis ligavit pulchra calceamenta,
Et accepit fortem lanceam acuminatam acuto ferro:
Stetit autem ſuper limen progreſſus, adque Eurycleam dixit:
Nutrix dilecta, quomodo hoſpitem honoraſtis in domo
Lecto & cibo? an ſic jacet neglectus?
Ejuſmodi enim mihi mater, ſapiens ut ut ſit,
Solicite alterum honorat diverſilinguium hominum
Deteriorem, illum autem meliorem inhonoratum dimittit.
Hunc autem rurſus alloquebatur prudens Euryclea:
Non ipſam nunc fili inſontem accuſes.
Vinum equidem bibit ſedens, quamdiu voluit ipſe:
Cibum autem non amplius dixit *ſe* eſurire: interrogabat enim ipſum.
Sed quando jam lecti & ſomni meminiſſet,
Illa quidem lectos juſſit ſubſternere ancillas:
At hic, tanquam aliquis omnino ærumnoſus & infortunatus,
Noluit in lectis & in lodicibus dormire,
Sed in cruda bovina & pellibus ovium
Dormivit in veſtibulo, lænam autem injecimus nos:
Sic dixit. Telemachus autem ex domo tranſiverat,
Lanceam habens: ſimul illum canes pedibus veloces ſequebantur.
Perrexit autem ire in concionem ad fortes Achivos.
Ipſa autem rurſus ancillas hortabatur optima mulierum,
Euryclea Opis filia Piſenoridæ:
Agite, partim quidem domum verrite feſtinantes,
Et rigate: inque ſedilibus fabrefactis tapetes
Jacite purpureos: partim autem ſpongiis menſas
Omnes abſtergite, purgateque crateras,
Et pocula rotunda fabrefacta: partim autem ad aquam
Ite ad fontem, & portate cito euntes.
Non enim jam proci aberunt domo,
Sed admodum mane venient, quia etiam omnibus feſta dies.
Sic dixit. illæ eam omnino audiverunt & obedierunt.
Viginti quidem iverunt ad fontem nigræ aquæ:
Reliquæ illic in domo ſcite laborabant.

Ἐς δ' ἦλθον μνησῆρες ἀγλώορες. οἱ μὲν ἔπειτα
Εὖ κὴ ὄπισαμένως κέασθω ξύλα· αἱ δ' ὑγιαίνες
Ἦλθον ἀπὸ κρηνίης. ὄφι δέ σφισιν ἦλθε συβώτης,
Τρεῖς σιάλους κατάγων οἳ ἔσθω ὃν πᾶσιν ἄριστοι.
Καὶ τὸς μέν ῥ' εἴασε καθ' ἕρκεα καλὰ νέμεσθαι,
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα φρασιήδεα μειλιχίοισι,
Ξεῖν', ἦ ἄρτι σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσορόωσιν,
Ἠέ σ' ἀπημάζωσι κατὰ μέγαρ', ὡς τοπάρος περ;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος φρεσὶν πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Αἲ γὰ δὴ Εὔμαιε θεοὶ τίσαιτο λώβην,
Ἣν οἵδ' ὑβρίζοντες, ἀεικέα μηχανόωνται
Οἴκῳ ἐν ἀλλοτρείῳ, ἀδὲ αἰδῆς μοῖραν ἔχωσιν.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν
Αἶγας ἄγων αἳ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισι,
Δεῖπνον μνησῆρεσι· δύω δ' ἅμ' ἕποντο νομῆες,
Καὶ τὸς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐϋδμήτῳ,
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα φρασιήδεα κερτομίοισι,
Ξεῖν', ἔτι κὴ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις κατὰ δῶμα
Ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξειμι θύραζε;
Πάντως οὐκέτι νῶϊ διαμπερὲς ἔσται ὀΐω
Πεῖραν χειρῶν γδύσασθαι. ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον
Αἰτίζεις· εἰσὶν κὴ ἄλλαι δμῶτες Ἀχαιῶν.
Ὡς φάτο. τῷ δ' ἔπι φρεσὶ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
Τοῖσι δ' ὄπι τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν,
Βῆν σεῦρ' μνησῆρσιν ἄγων κὴ πίονας αἶγας.
(Πορθμῆες δ' ἄρα τάς γε διήγαγον, οἵτε κὴ ἄλλους
Ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται)
Καὶ τὰ μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰθούσῃ ἐϋδμήτῳ·
Αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτῃ ἄγχι παραστάς,
Τίς δὴ ὅδε ξεῖνος νέον εἰλήλουθε συβῶτα
Ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξίκετο φῦλον
Ἀνδρῶν; ποῦ δῆτα νυ οἱ γενεὴ κὴ πατρὶς ἄρουρα;
Δύσμορος, ἢ τε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι.
Ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
Ὁππότε κὴ βασιλῆσιν ὀπυκλώσωνται ὀΐζυν·
Ἦ, κὴ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Χαῖρε πάτερ ὦ ξεῖνε, γένοιτό τοι ἔσσερ ὀπίσσω
Ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχεαι πολλοῖσιν.

Intro autem venerunt proci ſuperbi. hi quidem poſtea
Bene & ſcite findebant ligna: illæ autem mulieres
Venerunt a fonte. poſt autem ipſas venit ſubulcus,
Tres porcos adducens qui erant inter omnes optimi.
Et hos quidem ſivit in ſeptis pulchris paſci,
Ipſe autem rurſus Ulyſſem allocutus eſt ſuavibus:
Hoſpes, an jam te magis Achivi reſpiciunt,
An te inhonorant in ædibus, ſicut antea?
Illum reſpondens alloquebatur conſilii dives Ulyſſes:
Utinam ſcilicet Eumæe dii puniant contumeliam,
Quam iſti inſultantes indignam machinantur
Domo in aliena; neque pudoris *vel* particulam habent.
Sic hi quidem talia inter ſeſe loquebantur:
Prope autem ipſos venit Melanthius cuſtos caprarum,
Capras agens quæ omnes inter excellebant greges,
Prandium procis: duo autem ſimul ſequebantur paſtores,
Et has quidem religavit ſub porticu reſonanti,
Ipſe autem rurſus Ulyſſem allocutus proſcindebat convitiis:
Hoſpes, adhuc & nunc hic moleſtus eris in domo
Viros poſcens? an non exis foras?
Omnino non amplius nos diremptum iri puto
Priuſquam manus *invicem* guſtemus: quia tu haud pro decenti
Petis: ſunt autem & aliæ epulæ Achivorum.
Sic dixit. illum autem nequaquam alloquebatur ſapiens Ulyſſes,
Sed tacitus movebat caput, mala penitus cogitans.
Hos autem poſt tertius venit Philœtius princeps virorum,
Bovem ſterilem procis agens & pingues capras.
(Portitores autem hos trajecerant, qui & alios
Homines mittunt; quiſquis ad ipſos veniat)
Et hæc quidem religaverunt ſub porticu reſonanti:
Ipſe autem contra interrogavit ſubulcum prope aſtans:
Quis jam hic hoſpes nuper venit ſubulce
Noſtram ad domum? ex quibus ſe dicit eſſe
Viris? ubi ei genus & patria terra?
Infelix, certe ſimilis eſt corpore regi imperanti.
Sed dii malis mergunt multum jactatos homines,
Quando etiam regibus nent ærumnam.
Dixit, & dextra complectebatur manu aſtans:
Et ipſum compellans verbis volucribus alloquebatur:
Salve pater o Hoſpes, contingat tibi ſaltem in poſterum
Opulentia: at nunc quidem malis teneris multis.

Ζεῦ πάτερ, ἤπι σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος·
Οὐκ ἐλεαίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γείνεαι αὐτὸς,
Μιτγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λυγαλέοισιν.
Ἦτοι ὡς ὀτόφσα, δεδάκρυσται δέ μοι ὄσσε,
Μνησαμένῳ Ὀδυσῆος· ἐπεὶ καὶκεῖνον ἐίσω
Τοιάδε λαίφε' ἔχοντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
Εἰσὶν ἔτι ζώει, καὶ ὁρᾷ φάος ἠελίοιο.
Εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν,
Ὤμοι ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ ἀμύμονι, ὅς μ' ὀπὶ βαιὴν
Εἴσ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα Κεφαλλήων ἐνὶ δήμῳ·
Νῶϊ δ' αἰ μὲν, γίνονται ἀθέσφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
Ἀνδρί γ' ὑποσαχύῳτο βοῶν γένυ καὶ ῥυμετώπων·
Τὰς δ' ἄλλοι μὲ κέλονται ἀγινέμεναι σφίσιν αὐτοῖς
Ἔρδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,
Οὐδ' ὁπίδα ξυμέουσι θεῶν. μεμάασι γὰρ ἤδη
Κτήμασι δάσασθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
Αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι
Πόλλ' ὀτοδύνεται· μάλα μὲν κακὸν, ᾧ γε ἕκαστος,
Ἄλλων δῆμον ἰκέσθαι, ἰόντ' αὐτῆσι βόεσσιν
Ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· τὸ γὰρ ῥίγιον, οὐδὲ μένοντε
Βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι καθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
Καί κεν δὴ πάλαι ἄλλην ὑπερμενέων βασιλήων
Ἐξικόμην φεύγων· (ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται)
Ἀλλ' ἔτι τ' Ὀδυσῆα οἴομαι, εἰπόθεν ἐλθὼν
Ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
Γινώσκω δ' αὐτός· ὁ τοι πινυτὴν φρένας ἴσχει,
Τὤνεκά τοι ἐρέω, καὶ ὀπὶ μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι·
Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίη τε τράπεζα,
Ἑστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἣν ἀφικάνω,
Ἦ σέθεν ἐνθάδ' ἐόντος ἐλεύσεται οἶκαδ' Ὀδυσσεύς·
Σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐποψεαι, αἴ κ' ἐθέλῃσθα,
Κτεινομένους μνηστῆρας οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ὀπιβουκόλος ἀνήρ,
Αἴ γὰρ τοῦτο Ζεὺς τελέσειε Κρονίων·
Γνοίης οἷόν ἐμὶν δυνάμις καὶ χεῖρες ἕπονται
Ὡς δ' αὖτως Εὔμαιος ἐποτρύνησι πᾶσι θεοῖσι
Νοστῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα τόνδε δόμονδε.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θανάτου τε μόρου τε

Ἤρ-

Jupiter pater nullus te deorum pernicioſior alius:
Non miſeraris viros, poſtquam generaſti ipſe,
Miſceri malo & doloribus triſtibus.
Sudavi ut animadverti, lachrymanturque mihi oculi
Recordanti Ulyſſis: quoniam & illum puto
Tales pannos habentem inter homines errare,
Sicubi adhuc vivit, & videt lumen ſolis.
Si autem jam mortuus eſt, & in Plutonis domibus,
Hei mihi poſtea Ulyſſem bonum, qui me bobus
Præfecit adhuc parvulum Caphallenorum in populo.
Nunc autem hæ quidem fiunt innumerabiles, neque aliter
Viro fœtificet boum genus frontonum:
Has autem alii me jubent ducere ſibiipſis
Edendas: neque filium in ædibus curant,
Neque vindictam timent deorum. cupiunt enim jam
Poſſeſſiones comedere diu abſentis domini.
At mihi hoc animus in pectoribus meis
Plerumque volvit: nimis quidem malum, filius *cum mihi* ſit,
Aliorum in populum *me* diſcedere, euntem cum ipſis bobus
Viros in alienos: hoc autem pejus eſt, hic manentem
Boves apud alienas ſedentem dolores pati.
Et jam olim ad alium animoſorum regum
Exiviſſem fugiens: (quoniam non amplius tolerabilia ſunt)
Sed adhuc illum infelicem reputo, ſicunde veniens
Virorum procorum profligationem domi faciat.
Hunc autem reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Bubulce, quoniam neque malo neque inſipienti viro ſimilis es,
Cognoſcoque ipſe quod tibi prudentia in præcordia venit,
Ideo tibi dicam, & magnum juramentum jurabo:
Sciat nunc Jupiter primum deorum, hoſpitaliſque menſa,
Domuſque Ulyſſis inculpati, *ad* quam perveni,
Certe te hic præſente veniet domum Ulyſſes:
Tuiſque oculis videbis, ſi volueris,
Interfici procos qui hic dominantur.
Hunc autem rurſus allocutus eſt boum bubulcus vir:
Utinam quidem iſtuc hoſpes verbum perficiat Saturnius:
Cognoſceres qualis mea potentia & manus ſequerentur.
Sic ſimiliter Eumæus orabat omnes deos
Ut rediret Ulyſſes cordatus ſuam domum.
Sic hi quidem talia inter ſe confabulabantur.
Proci autem Telemacho interitumque mortemque

Ἤρτυον. αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἦλυθεν ὄρνις,
Αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε ᾧ τρήρωνα πέλειλω.
Τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ὦ φίλοι, οὐκ ἡμῖν σωτὸς ἔσεται οὐδέ γε βουλή,
Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.
Ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ὀπὶ ἴδλωε μῦθος·
Ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσῆος θείοιο,
Χλαῖνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Οἱ δ' ἱέρδεον ὄϊς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας,
Ἱέρδεον δ' σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίλω·
Σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων· ἐν δ' ἄρα οἶνον
Κρητῆρσι κερόωντο, κύπελλα δ' νεῖμε συβώτης.
Σῖτον δέ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος ὄρχαμος ἀνδρῶν
Καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἐωνοχόει δ' Μελανθώς.
Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,
Ἐντὸς ἐϋσταθέος μεγάρου, πὰρ λάϊνον οὐδόν·
Δίφρον ἀεικέλιον προθελὼν, ὀλίγην τε τράπεζαν·
Πὰρ δ' ἐπίθη προλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχδεν
Ἐν δέπαϊ χρυσέῳ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἔνταυθοῖ νῦν ἧσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
Κδτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
Πάντων μνηστήρων. ἐπεὶ ἄτοι δήμιός ὄφιν
Οὐκ ὄδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος· ἐμοὶ δ' ἐκτήσατο κεῖνος.
Ὑμεῖς δ μνηστῆρες ὀπάχετε θυμὸν ἰωπῆς
Καὶ χεῖρας, ἵνα μή τις ἔρις καὶ νεῖκος ὄρηται,
Ὣς ἔφατ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδάξ ἐν χείλεσι φωτὸς
Τηλέμαχον θαύμαζον ὁ θρασυαλέως ἀγόρδεν.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱὸς,
Καὶ χαλεπόν περ ἐόντα δεχώμεθα μῦθον Ἀχαιοὶ
Τηλεμάχου· μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας ἀγορδίη.
Οὐ γὰ Ζεὺς ἔασε Κρονίων· τῷ κέ μιν ἤδη
Παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγυὺ περ ἐόντ' ἀγορητύν.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος. ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστυ θεῶν ἱερὴν ἑκατόμβην
Ἦγον. τοὶ δ' ἀγέροντο κομησιόωντες Ἀχαιοὶ
Ἄλσος ὑπὸ σκιερὴν ἑκατηβόλου Ἀπόλλωνος·
Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησάν κρέ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
Μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοίρην θέσαν οἳ περ ἔσαν,
Ἶσην ὡς αὐτοί περ ἐλάγχανον. ὡς γὰρ ἀνώγει

Τη-

Parabant. at illis ſiniſtra venit avis,
Aquila altivolans, tenebat autem trepidam columbam.
His autem Amphinomus locutus eſt & dixit:
O amici, haud nobis perficietur hoc conſilium,
Telemachi cædes: ſed recordemur convivii.
Sic dixit Amphinomus. illis autem placuit ſermo.
Venientes autem in domos Ulyſſis divini,
Lænas quidem depoſuerunt in lectiſque & ſellis:
Ipſi autem ſacrificabant oves magnas & pingues capras,
Sacrificabant & porcos & bovem gregariam.
Viſcera autem aſſantes diſtribuebant: & vinum
Crateribus miſcebant. poculaque diſtribuebat ſubulcus.
Panem autem ipſis diſtribuebat Philœtius princeps virorum
Pulchris in caniſtris: vinum vero infundebat Melanthius.
Ipſi in cibos paratos appoſitos manus mittebant.
Telemachus autem Ulyſſem ſedere fecit aſtutias cogitans,
Intra bene fundatam domum, apud lapideum limen:
Sellam turpem apponens, parvamque menſam:
Appoſuitque viſcerum partes, & infudit vinum
In poculo aureo, & ad ipſum verba fecit:
Hic nunc ſede cum viris vinum bibens:
Convicia autem tibi ipſe ego & manus arcebo
Omnium procorum. quoniam non publica eſt
Domus hæc, ſed Ulyſſis: mihi autem acquiſivit ille.
Vos autem proci continete animum convitio
Et manus, ut ne aliqua lis & contentio oriatur.
Sic dixit. illi autem omnes mordicus labra tenentes
Telemachum admirabantur quod audacter locutus eſſet.
His autem Antinous locutus eſt Eupithei filius:
Licet moleſtum feramus verbum Achivi
Telemachi: valde autem nobis minatus loquitur.
Non enim Jupiter ſivit Saturnius: ideo ipſum jam
Sedaviſſemus in domibus, canorum licet concionatorem.
Sic dixit Antinous. ipſe autem non curabat verbum.
Præcones autem per urbem deorum ſacram hecatomben
Ducebant. ipſi autem congregabantur comati Achivi
Nemore ſub umbroſo longe jaculantis Apollinis.
At poſtquam aſſaverunt carnes ſuperiores & traxerunt,
Partibus diviſis epulabantur celebri epulo.
Apud autem Ulyſſem partem poſuerunt qui miniſtrabant,
Æqualem ut ipſi ſortiti fuerant. ſic enim juſſerat

Te-

Τηλέμαχ@ φίλ@ υἱὸς Ο Δυσῆ@ θείοιο.
Μνησῖῆρας δ' ἀ πάμπαν ἀγωίορας εἶα Λ'θωίη
Λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέ@· ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
Δύη ἄχ@ κραδίῃ Λαερτιάδῃ Ο'δυσῆα.
Η'ν δέ τις ἐν μνησῖῆρσιν ἀνὴρ ἀθεμίστια εἰδώς,
(Κτήσιππ@ δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἔνι οἰκία ναίων)
Ο'ς δή τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς πατρὸς ἑοῖο,
Μνάσκετ' Ο'δυσῆ@ δῖῳ οἰχομένοιο δάμαρτα.
Ο'ς ῥα τότε μνησῖῆρσιν ὑπδρομάλοισι μετηύδα,
Κέκλυτέ μοι μνησῖῆρες ἀγωίορες, ὄφρά τι εἴπω.
Μοῖρῳ μὲν δὴ ξεῖν@ ἔχει πάλαι, ὡς ἐπέοικεν,
Ι'σῳ. ἀ γὼ καλὸν ἀτέμβειν ἀῦ δίχωμαι
Ξείνης Τηλεμάχ, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἵκηται.
Ἀλλ' ἄγε οἱ κῆ ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὄφρα κῆ αὐτὸς
Η'ὲ λοιγοχόῳ δώῃ γέρας, ἠέ τῳ ἄλλῳ
Δμώων οἳ κατὰ δώματ' Ο'δυσῆ@ θείοιο.
Ὣς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ παχείῃ,
Κείμενον ἐκ κλισίοιο λαβὼν ὁ δ' ἀλάομαι Ο'δυσεύς,
Η'κα ῥ' ἀμφὶ κλίνας κεφαλῇ· μείδησε δ θυμῷ
Συβδάνιον μάλα τοῖον. ὁ δ' ἄβδμητον βάλε τοῖχον,
Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχ@ ἰῷ πάπε μύθῳ,
Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιθν ἔπλετο θυμῷ.
Οὐκ ἔβαλες τὸ ξεῖνον. ἀλάομαι γὼ βέλ@ αὐτός.
Η' γάρ κέν σε μέσον βάλον ἔγχει ὀξυόεντι,
Καί κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατὴρ τάφον ἀμφεπονεῖτο
Ε'νθάδε. τῶ μή τις μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
Φαινέτω. ἤδη γὼ νοέω κῆ οἶδα ἕκαστα,
Ε'σθλά τε κῆ τὰ χέρεια· πάρ@ δέ τι νήπι@ ἦα.
Ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν κῆ τέτλαμεν εἰσορόωντες,
Μήλων σφαζομένων, οἴνοιό τε πινομένοιο,
Καὶ σίτου. χαλεπὸν γὰρ ἐρυκακέειν ἕνα πολλούς.
Ἀλλ' ἄγε μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες.
Εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸ κτεῖναι μενεαίνετε χαλκῷ,
Καί κε τὸ βουλοίμην, κῆ κεν πολὺ κέρδιθν εἴη
Τεθνάμεν ἢ τάδε αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὁρᾶσθαι,
Ξείνους τε συρηλιζομένους, δμῳὰς τε γυναῖκας
Ρυσάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλά.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκλῳὶ ἐγένοντο σιωπῇ.
Ο'ψὲ δ δὴ μετέειπε Δαμαστορίδης Ἀγέλα@,
Ὦ φίλοι, οὐκ ἄν δή τις ὅτι ῥηθέντι δικαίῳ
Ἀνηβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμεν@ χαλεπαίνοι.

Μήτ'

Telemachus dilectus filius Ulyſſis divini.
Procos autem non omnino ſuperbos ſinebat Minerva
A contumelia abſtinere triſti: ut adhuc magis
Intraret dolor in corde Laertiadem Ulyſſem.
Erat autem quidam in procis vir injuſta ſciens,
(Cteſippus autem nomen erat, in Samo domum habitans)
Qui poſſeſſionibus fretus patris ſui,
Petebat Ulyſſis dudum abſentis uxorem:
Qui tunc procos ſuperbos allocutus eſt:
Audite me proci ſtrenui, ut aliquid dicam.
Partem quidem jam hoſpes habet dudum, ſicut decet,
Æqualem. non enim bonum eſt privare neque juſtum
Hoſpites Telemachi, quicunque ad has domos pervenerit.
Sed age ei & ego dabo hoſpitale *donum*, ut & ipſe
Vel balneatori det munus, vel alicui alii
Famulorum qui ſunt in domibus Ulyſſis divini.
Sic locutus, projecit bovis pedem manu forti,
Jacentem ex lance capiens. ipſe autem evitavit Ulyſſes,
Leviter inclinans caput: ſubriſit autem animo
Sardanium omnino tale. ille autem bene ædificatum percuſſit murum.
Cteſippum autem Telemachus increpuit verbo:
Cteſippe, certe omnino tibi hoc utilius fuit animo.
Non percuſſiſti hoſpitem. evitavit enim jactum ipſe.
Certe enim te medium percuſſiſſem lancea acuta,
Et tibi pro nuptiis pater ſepulchrum curaſſet
Hic. quare ne quis mihi iniquitates in domo
Oſtendat. jam enim intelligo & ſcio ſingula
Bonaque & pejora: antea autem infans eram.
Sed tamen hæc quidem etiam toleramus inſpicientes,
Dum oves jugulantur, vinumque bibitur,
Et panis. difficile enim cohibere unum multos.
Sed agite ne amplius mihi mala facite hoſtiliter affecti.
Si vero jam me ipſum interficere cupitis ferro,
Et hoc vellem, & multo utilius eſſet
Mori quam hæc ſemper iniqua opera videre,
Hoſpites verberari, famulaſque mulieres
Vos vexantes turpiter in domibus pulchris.
Sic dixit. illi autem omnes muti erant ſilentio:
Tandem locutus eſt Damaſtorides Agelaus;
O amici, haud jam quiſquam ſuper dicto æquo
Contrariis verbis carpens ſæviat.

Μήτ' ἔπι ϝ ξεῖνον συφελίζετε, μήτέ πιν' ἄλλον
Δμώων οἳ κατὰ δῶματ' Ὀδυσῆϊ θείοιο.
Τηλεμάχῳ δέ κε μῦθον ἐγὼ ϗ μητέϊ φαίην
Ἤπιον, εἰ σρῶῖν κραδίῃ ἅδοι ἀμφοτέροισιν.
Ὄφρα μὲν ἡμῖν θυμὸς ὀρὶ σήθεσσιν ἐώλπει
Νοσῆσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ἔνδε δόμονδε,
Τόφρ' ἔπις νέμεσις μενέμεν τ' ἰῶ ἰαχέμεναί τε
Μνησῆρας κατὰ δῶματ'· (ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
Εἰ νόσησ' Ὀδυσεὺς ϗ ὑπόδρων ἵκετο δῶμα)
Νωῖ δ' ἤδη τόδε δῆλον ὅτ' ἀκέπι νόσιμός ὄρσιν.
Ἀλλ' ἄγε σῇ τίδε μητρὶ παρεζόμεν@ κατάλεξον,
Γήμαθ' ὅσις ἄριστος ἀνὴρ ϗ πλεῖσα πόρῃσιν,
Ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρῴϊα πάντα νέμηαι,
Ἔδθων ϗ πίνων· ἡ δ' ἄλλυ δῶμα ἴκηται.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχ@ πεπνυμέν@ ἀντίον ηὔδα,
Οὐ μὰ ζῶ' Ἀγέλαε ϗ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,
Ὅς πυ τῆλ' Ἰθάκης ἢ ἔρθιται ἢ ἀλάληται,
Οὔπω ἀμφιτείβω μητρὸς γάμον. ἀλλὰ κελεύω
Γήμαθ' ᾧ κ' ἐθέλῃ, ποτὶ δ' ἄασετα δῶρα δίδωσι.
Αἰδέομαι δ' ἀέκοντα ἀπὸ μεγάροιο δίεσθαι
Μύθῳ ἀναγκαίῳ. μὴ τᾶτο θεὸς τελέσειεν.
Ὣς φάτο Τηλέμαχ@. μνησῆρσι δ Παλλὰς Ἀθηνὴ
Ἄσβεσον γέλον ὦρσε, παρέπλαγξεν δ νόημα.
Οἱ δ' ἤδη γναθμοῖσι γελώων ἀλλοτρίοισιν·
Αἰμορόρυκτα δ δὴ κρέα ἤσθιον· ὄσσε δ' ἄρα σφέων
Δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' ὤρτετο θυμός.
Τοῖσι δ ϗ μετέειπε Θεοκλύμεν@ θεοειδής,
Ἆ δειλοὶ τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
Εἰλύαται κεφαλαί τε προσωπά τε νέρθε τε γοῦνα.
Οἰμωγὴ δ δέδυε, δεδάκρυνται δ παρειαί·
Αἵματι δ' ἐρράδαται τοῖχοι καλαί τε μεσόδμαι.
Εἰδώλων δ πλέον προθύρου, πλείη δ ϗ αὐλὴ,
Ἱεμένων Ἔρεβός δε ὑπὸ ζόφον. ἠέλι@ δ
Οὐρανῷ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ὀπὶ δέδρομεν ἀχλύς.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχ@ Πολύβυ παῖς ἦρχ' ἀγορεύειν,
Ἀφραίνει ξεῖν@ νέον ἄλοθεν εἰληλουθώς.
Ἀλλά μιν αἶψα νέοι δόμυ ἐκπέμψασθε θύραζε
Εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τόδε νυκτὶ ἐίσκει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμεν@ θεοειδής,
Εὐρύμαχ' ἤ σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆας ὀπάζειν.

365 Εἰσί

Neque amplius hoſpitem verberate, neque quenquam alium
Servorum qui ſunt in domibus Ulyſſis divini.
  Telemacho autem verbum ego & matri dicam
Mite, ſi ipſorum cordi placeat amborum.
Quandiu quidem vobis animus in pectoribus ſperabat
Rediturum Ulyſſem perprudentem ſuam domum,
Tamdiu nihil prohibebat manereque tenerique
Procos in domibus: (quoniam hoc utilius erat,
Si rediiſſet Ulyſſes & redux veniſſet domum)
Nunc autem jam hoc manifeſtum quod non amplius reverſurus
  eſt.
Sed age tuæ hæc matri aſſidens narra,
Nubat quicunque optimus vir & plurima præbeat,
Ut tu quidem gaudens paterna omnia poſſideas,
Edens & bibens: illa vero in alterius domum veniat.
  Illum contra Telemachus ſapiens alloquebatur:
Non per Jovem Agelae & dolores patris mei,
Qui alicubi longe *ab* Ithaca vel mortuus eſt vel erat,
Non remoror matris nuptias: ſed jubeo
Nubere cuicunque velit, adhæc *qui* plurima dona dat,
Erubeſco autem nolentem a domo amovere
Oratione violenta. ne hoc Deus perficiat.
  Sic dixit Telemachus. procis autem Pallas Minerva
Inextinctum riſum movit, induxitque in errorem cogitationes.
Illi autem jam maxillis ridebant alienis:
Cruentataſque jam carnes comedebant: oculique ipſorum
Lachrymis implebantur: luctumque cogitabat animus.
His autem etiam locutus eſt Theoclymenus divinus forma:
Ah miſeri quodnam malum hoc patimini? nocte quidem veſtra
Cooperiuntur capitaque facieſque infraque genua:
Ululatuſque exarſit, lachrymantur autem genæ:
Sanguineque conſperſi parietes pulchraque intertignia.
Simulachris vero plenum eſt veſtibulum, plena vero & aula
Euntibus in erebum ſub tenebras. ſol autem
Ex cœlo periit, malaque inceſſit caligo.
  Sic dixit. illi autem omnes ſuper ipſo ſuaviter riſerunt.
His autem Eurymachus Polybi filius incepit dicere:
Deſipit hoſpes nuper aliunde huc profectus.
Sed ipſum ſtatim juvenes domo emittite foras
In forum ire: quoniam hæc nocti aſſimilat.
  Hunc autem rurſus allocutus eſt Theoclymenus divinus for-
  ma:
Eurymache non te jubeo mihi comites dare.

Εἰσί μοι ὀφθαλμοί τε χὴ ἔαπα χὴ πόδες ἄμφω,
Καὶ νόῳ ὲν σήθεσσι τετυγμένῳ ἠῦν ἀεικής·
Τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὔμμιν
Ἐρχόμενον, τό κεν ἔπις ὑπεκφύγοι ἠδ' ἀλέαιτο
Μνησήρων, οἳ δῶμα κατ' ἀνπθέω Ὀδυσῆος
Ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτύθαλα μηχανάαθε.
Ὣς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων ἀΐ ναιεταόντων.
Ἵκετο δ' ἐς Πείραιον, ὅ μιν φρόφρων ὑπέδεκτο.
Μνησῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλας ὁρόωντες,
Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ὅπι ξείνοις γελόωντες.
Ὧδε δέ τις εἴπεσκε νέων ὑπερθυμεόντων,
Τηλέμαχ', ἔπις σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος·
Οἷον μέν τινα τὸν ἔχεις ὀπήμαορον ἀλήτην,
Σίτα χὴ εἵνα κεχρημένον· ἠδέ τι ἔργων
Ἔμπαιον, ἠΐ βίης, ἀλλ' αὖτως ἄχθος ἀρούρης.
Ἄλλος δ' αὖτέ τις ἔτος ἀνέστη μηχανάασθαι.
Ἀλλ' εἴ μοι πείθοιο, τό κεν πολὺ κέρτιον εἴη·
Τὸς ξείνους ὲν νηὶ πολυκλήῖδι βαλόντες
Ἐς Σικελὸς πέμψωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἅλφοι.
Ὣς ἔφασθ' μνησῆρες. ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Ἀλλ' ἀκέων πατέρα φρονερὸν ἐρέχετο, δύγμενος αἰεὶ
Ὅππότε δὴ μνησῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.
Ἦ ῥ' κατάντησιν θεμένη θεὸς ἀγχιάλοιο
Κέρη Ἰκαρίοιο φερέφρων Πηνελόπεια,
Ἀνδρῶν ὲν μεγάροισιν ἑκάστω μῦθον ἄκουε.
Δεῖπνον μὲν γὰρ τοί γε γελοίωντες τετύκοντο
Ἡδύ τε χὴ μενοεικὲς, ἐπεὶ μάλα πολλ' ἱέρευσαν·
Δόρπον δ' οὐκ ἂν πως ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
Οἷόν δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ χὴ κερτόμος ἀνὴρ
Θήσεσθαι. φρότεροι γὰρ ἀεικέα μηχανόωντο.

Ο' Δ Υ Σ Σ Ε Ι' Α Σ Ο' Μ Η' Ρ Ο Υ Τ Η Σ Φ
Ρ' Α Ψ Ω Δ Ι' Α Σ

Υ'πόθεσις.

Πηνελόπη τῷ τέκνῳ τὸ τόξον ὁμολογεῖ τῇ αὐτῆ γάμον· Ὀδυσσεὺς ὢν Εὐμαίῳ χὴ Φιλοιτίῳ συνεπελάμενος περὶ τῆς τῶν θυρῶν ἀσφαλείας, αὐτὸς ἀφίησι τὸ βέλος διὰ τῶν πελέκεων, ἄλλος τείνας τὸ τόξον μὴ δυνηθέντος.

Φεῖ

Sunt mihi oculique & aures & pedes ambo,
Et mens in pectoribus ordinata neque iniqua:
His exibo foras, quoniam intelligo malum vobis
Imminens, quod haud quiſquam ſubterfugiat neque evitet
Procorum, qui domo in divini Ulyſſis
Viros injuria afficientes injuſta operamini.
Sic locutus, exivit domibus bene habitatis.
Ivit autem ad Piræum, qui ipſum promptus ſuſcepit.
Proci autem omnes alternos intuentes,
Telemachum irritabant, ſuper hoſpitibus ridentes.
Sic autem quidam dicebat juvenum ſuperborum:
Telemache, tuis hoſpitibus pejores habet nemo:
Qualem iſtum etiam habes famelicum erronem,
Panis & vini indigentem: neque operum
Scientem, neque fortitudinis, ſed nequicquam pondus terræ.
Alius autem rurſus quidam hic ſurrexit ad vaticinandum.
Sed ſi mihi obtemperes, quod multo utilius eſſet:
Hoſpites in navim multiſedam injicientes
In Siculos mittamus, unde tibi pretium inveniatur.
Sic dixerunt proci. ille autem non curavit verba:
Sed tacite patrem aſpiciebat, expectans ſemper
Quando procis impudentibus manus injiceret.
E regione autem cubiculi ponens pulchram ſellam
Filia Icarii prudens Penelope,
Virorum in domibus uniuſcujuſque verbum audiebat.
Prandium equidem ridentes parabant
Suave & lautum, quia admodum multa mactarant:
Illa vero cœna nequaquam minus grata alia fieri poſſet,
Qualem ſcilicet mox erat dea & fortis vir
Facturus. priores enim iniqua machinati fuerant.

ODYSSEÆ HOMERI XXI.

LIBRI

Argumentum.

PEnelope tendenti arcum pollicetur ſui conjugium. Ulyſſes autem Eumæo & Philœtio mandans de januarum cuſtodia, ipſe mittit ſagittam per annulos, alio tendere arcum non valente.

Φῖ ϑ βιὸν προπάθησιν ἄεθλεν Πωελοπείῃ.

Τὴν δ' ἄρ' ὅπ' φρεσὶ θεὰ θῆκε γλαυκῶπις Ἀθηνὴ
Κέρῃ Ἰκαρίοιο περίφρονι Πωελοπείῃ,
Τόξον μνησάρεσθαι θέμεν πολιόν τε σίδηρον
Ἐν μεγάροις Ὀδυσῆϊ, ἀέθλια, ᾗ φόνα ἀρχὴν.
Καίμακα δ' ὑψηλὸν προσεβήσατο οἷο δόμοιο·
Εἵλετο ϑ κληῖδ' ἀκαμπέα χειρὶ παχείῃ
Καλὴν, χαλκείην, κώπην δ' ἐλέφαντος ἔπῆεν·
Βῆ δ' ἴμεναι ϑάλαμόν δε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν
Ἔχατον. ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κεῖτο ἄνακτος,
Χαλκός τε χρυσός τε πολύκμητός τε σίδηρος.
Ἔνθα ϑ τόξον ἔκειτο παλίντονον, ἠϑ φαρέτρη
Ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἐνεσσύμενοι ὀϊστοί·
Δῶρα τά οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας
Ἴφιτος Εὐρυτίδης, ὁπείκελος ἀϑανάτοισι.
Τὼ δ' ὲν Μεσσήνῃ ξυμβλήτην ἀλλήλοιϊν,
Οἴκῳ ὲν Ὀρτιλόχοιο δαίφρονος. ἦτοι Ὀδυσσεὺς
Ἦλθε μετὰ χρεῖος· τό ῥά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλε·
Μῆλα γὰ ἐξ Ἰθάκης Μεσσηίοι ἄνδρες ἄειρον
Νήυσὶ πολυκληίσι τεσσήκοσί, ἠϑ νεμέᾶς.
Τῶν ἕνεκ' ἐξεσίην πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεὺς
Παιδνὸς ἐών. πρὸ γὰρ ἦκε πατὴρ ἄλλοι τε γέροντες.
Ἴφιτος αὖϑ' ἵππους διζήμενος αἳ οἱ ὄλοντο,
Δώδεκα ϑήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι τιταλδροὶ,
Αἳ δή οἱ κῆ ἔπειτα φέρον κῆ μοῖρα γένοντο,
Ἐπεὶ δὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον
Φῶϑ' Ἡρακληῆα, μεγάλων ὀπίσορα ἔργων,
Ὃς μιν ξεῖνον ἐόντα κατέκτανεν ὠμὸν ὲνὶ οἴκῳ·
Σχέτλιος, ὃϑ ϑεῶν ὄπιν ἠδέσατ', ὃϑ τράπεζαν
Τὴν δή οἱ πρόϑηκεν· ἔπειτα δ' πέφνε κῆ αὐτόν·
Ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερώνυχας ὲν μεγάροισι.
Τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ σημήνετο· δῶκε δ τόξον,
Τὸ πρὶν μέν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὔρυτος, αὐτὰρ ὁ παιδὶ
Κάλλιπ' ἀποθνήσκων ὲν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
Τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ξίφος ὀξὺ κῆ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,
Ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος. αἳ τραπέζῃ
Γνώτην ἀλλήλων. πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔσεσθαι
Ἴφιτον Εὐρυτίδην, ὁπείκελον ἀϑανάτοισιν,
Ὃς οἱ τόξον ἔδωκε. τὸ δ' ὕστατα δῖος Ὀδυσσεὺς

Ἐρ-

Φ. Arcum proponit certamen Penelope.

IPſi autem in mentem poſuit dea cæſia Minerva
Filiæ Icarii prudenti Penelopæ,
Arcum procis ponere canumque ferrum
In ædibus Ulyſſis, certamina, & cædis principium.
Scalam autem altam aſcendit ſuæ domus:
Accepitque clavem bene flexam manu craſſa
Pulchra, æream, manubrium autem eboris inerat:
Perrexit autem ire ad thalamum cum miniſtrantibus mulieribus
Ultimum. illic autem ei theſauri jacebant regis,
Æſque aurumque multique laboris ferrum.
Ibi arcus jacebat reflexus, & pharetra
Sagittifera, multæ autem inerant lethiferæ ſagittæ:
Dona quæ ei hoſpes Lacedæmone dederat congreſſus
Iphitus Eurytides, ſimilis immortalibus.
Hi autem in Meſſena occurrerunt alter alteri,
Domo in Ortilochi cordati. cæterum Ulyſſes
Ivit ad debitum quod ei univerſus populus debebat:
Oves enim ex Ithaca Meſenii viri extulerant
Navibus compactis trecentas, & paſtores.
Horum gratia legationem multam viam venit Ulyſſes
Parvulus. miſerat enim pater aliique ſenes.
Iphitus contra equas quærens quæ ei perierant,
Duodecim fœminæ, ſub *iiſque* muli patientes operum,
Quæ ei & poſtea cædes & fatum factæ ſunt,
Poſtquam ad Jovis filium pervenit magnanimum
Virum Herculem, magnorum authorem operum,
Qui ipſum hoſpitem interfecit domi ſuæ:
Improbus, neque Deorum vocem reveritus, neque menſam
Illam quam ei appoſuit: poſtea autem occidit & ipſum:
Equas autem ipſe tenuit fortes ungulis in ædibus.
Quas quærens Ulyſſi occurrit: dedit autem arcum,
Quem antea quidem portaverat magnus Eurytus. at hic filio
Reliquerat moriens in domibus altis.
Illi autem Ulyſſes enſem acutum & fortem lanceam dedit,
Principium hoſpitii neceſſarii. neque in menſa
Cogniti ſunt inter ſe. ante enim Jovis filius interfecit
Iphitum Eurytidem, ſimilem immortalibus,
Qui ei arcum dederat. hunc autem nondum dius Ulyſſes

Ἐρχόμενον πόλεμόν δε μελαινάων ὅτε νηῶν
Ἠρεῖτ', ἀλλ' αὐτὸς μνῆμα ξείνοιο φίλοιο
Κέσκετ' ἐνὶ μεγάροισι· φόρει δέ μιν ἦς ὅτε γαίης·
Ἠδ' ὅτε δὴ θάλαμον τ' ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
Οὐδόν τε δρύϊνον προσεβήσατο, τὸν ποτε τέκτων
Ξέσσεν ὀπασάμενος, καὶ ὅτι σάθμιλα ἴθυνεν,
Ἐν δ' σανίδας ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς·
Αὐτίκ' ἄρ' ἡ γ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνη,
Ἐν δ' κληῖδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπεν ὀχῆας
Ἄντα πτυσκομένη. τὰ δ' ἀνέβραχεν ἠΰτε ταῦρος
Βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα
Πληγέντα κληῖδι, πετάσθησάν δέ οἱ ὦκα.
Ἠδ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ, ἔνθα δ' ἀλοιαὶ
Ἔσασαν, ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἵματα κεῖτο.
Ἔνθεν ὀρεξαμένη ἀπὸ πασσάλου ἄνυτο τόξον
Αὐτῷ γαρυτῷ, ὅς οἱ προέκειτο φαεινός.
Ἑζομένη δ', κατ' ἄντα φίλοις ὅτε γούνασι θεῖσα,
Κλαῖε μάλα λιγέως· ἐκ δ' ἤρεε τόξον ἄνακτος.
Ἠδ' ἐπεὶ οὖν πάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
Βῆ ῥ' ἴμεναι μέγυφόν δε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Τόξον ἔχουσ' ἐν χερὶ παλίντονον, ἠδ' φαρέτρην
Ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν σονόεντες ὀϊστοί.
Τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον, ἔνθα σίδηρος
Κεῖτο πολὺς καὶ χαλκός, ἄεθλια τοῖο ἄνακτος.
Ἠδ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀρίκετο δῖα γυναικῶν,
Στῆ ῥὰ πρὸ σταθμοῦ σανίδος τέγος πύκα ποιητοῖο,
Ἄντα πυρειάων κομέουσ' λιπαρὴ κρήδεμνα·
Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἑκάτερθε παρέστη.
Αὐτίκα δ' μνηστῆρσι μετηύδα, καὶ φάτο μῦθον,
Κέκλυτέ μοι μνηστῆρες ἀγηνορέες, οἳ τόδε δῶμα
Ἐλάετ' ἐδιέμεν καὶ πινέμεν ἐμμενὲς αἰεὶ
Ἀνδρὸς ἀποιχομένοιο πολλὼ χρόνον, οὐδέ πιν' ἄλλῃ
Μύθῳ ποιήσασθαι ὀπιζομένῃ ἐδυώασθε,
Ἀλλ' ἐμὲ ἱέμενοι γῆμαι θέσθαι τε γυναῖκα.
Ἀλλ' ἄγετε μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον.
Θήσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσῆος θείοιο·
Ὅς δέ κε ῥηΐτατ' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσι,
Καὶ διϊκάσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
Τῷ κεν ἅμ' εἱπόμην, νοσφισαμένη τόδε δῶμα
Κυρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο,
Τό ποτε μεμνήσεσθαι ὀΐομαι ἔμπεδον ὀνείρῳ.

Ὡς

Proficiſcens ad bellum nigris in navibus
Acceperat, ſed ibi monimentum hoſpitis dilecti
Jacebat in ædibus: geſtaverat autem ſua in terra.
Ipſa autem quando jam in thalamum pervenit divina mulierum,
Limenque quernum aſcendit, quod quondam faber
Poliverat ſcite, & ad normam direxerat,
Inque *eo* poſtes aptaverat, januas autem impoſuerat ſplendidas:
Statim hæc lorum velociter abſolvit annulo,
Clavemque immiſit, & forium repulit peſſulos
Recta collineans. quæ reſonuerunt velut taurus
Paſcens prato: tantum ſonuerunt pulchræ portæ
Percuſſæ clavi, apertæque ſunt ei ocyus.
Ipſa in alta tabulata ivit, illic autem capſæ
Stabant, in quibus odoriferæ veſtes jacebant.
Inde manus porrigens a clavo accepit arcum
Cum ipſa vagina, quæ ei circumdata erat lucida.
Sedens autem, propriis genibus eum imponens
Flebat admodum ſtridule: eximebatque arcum regis.
Ac poſtquam ſatiata eſt lacrymis abundante luctu,
Perrexit ire in domum ad procos ſuperbos,
Arcum tenens in manu remiſſum, & pharetram
Sagittiferam: multæ autem inerant lethiferæ ſagittæ.
Ei autem ſimul ancillæ portabant corbem, ubi ferrum
Jacebat multum & æs certamina regis.
Quando autem jam ad procos pervenit divina mulierum,
Stetit apud poſtem domus fabrefactæ,
Genis obtendens tenuia redimicula:
Ancilla autem ei caſta utrinque aſtitit.
Statim autem procis locuta eſt, & dixit verbum:
Audite proci ſuperbi, qui hanc domum
Premitis comedendo & bibendo aſſidue ſemper
Viro abſente multo tempore, neque ullum alium
Seditionis facere prætextum potuiſtis,
Sed me cupientes ducere facereque uxorem.
Sed agite proci, quoniam hoc apparet certamen.
Ponam enim magnum arcum Ulyſſis divini:
Quicunque autem facillime intenderit arcum in manibus,
Et jaculabitur per annulos duodecim omnes,
Hunc ſimul ſequar, linquens hanc domum
Maritalem, pulchram, plenam victu,
Cujus aliquando recordaturam me puto vel in ſomnio.

Sic

Ὡς φάτο· τὸν δ' Εὔμαιον ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
Τόξον μνηστῆρσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον.
Δακρύσας δ' Εὐμαῖος ἐδέξατο, ἠδ κατέθηκεν·
Κλαῖε δ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἴδε τόξον ἄνακτος.
Ἀντίνοος δ' ὀνείνιπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
Νήπιοι ἀγροιῶται, ἐφημέρια φρονέοντες,
Ἆ δειλοί, τί νυ δάκρυ κατείβετον, ἠδ γυναικὶ
Θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὀρίνετον; ἥ τε καὶ ἄλλως
Κεῖται ἐν ἄλγεσι θυμός, ἐπεὶ φίλον ὤλεσ' ἀκοίτην.
Ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἢὲ θύραζε
Κλαίετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
Μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἀάατον. οὐ γὰρ ὀΐω
Ῥηϊδίως τόδε τόξον ἐΰξοον ἐντανύεσθαι.
Οὐ γάρ τις μετὰ τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν
Οἷος Ὀδυσσῆος ἔσκεν. ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὄπωπα·
Καὶ γὰρ μνήμων εἰμί, σάφα δ' ἔτ νήπιος ἦα.
Ὡς φάτο. τῷ δ' ἄρα θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει
Νόστῳ ἐντανύσειν, ἀθῆσάσειν τε σιδήρῳ.
Ἦτοι ὀϊστὸν γε πρώτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
Ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν ποτ' ἀτίμα
Ἥμενος ἐν μεγάρῳ, ὀτρύνε δ' ὄρνυε πάντας ἑταίρους.
Τοῖσι δ' ὃ καὶ μετέειφ' ἰδὴ ἷς Τηλεμάχοιο,
Ὢ πόποι, ἦ μάλα μὲς Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων.
Μήτηρ μέν μοι φησὶ φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,
Ἄλλῳ ἅμ' ἕψεσθαι, νοσφισαμένη τόδε δῶμα·
Αὐτὰρ ἐγὼ γελόω καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
Ἀλλ' ἄγετε μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνετ' ἄεθλον,
Οἵη νῦν ἀνὰ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀχαιίδα γαῖαν,
Οὔτε Πύλῳ ἰδμῆς, οὔτ' Ἄργεϊ, οὔτε Μυκήνῃς,
Οὔτ' αὐτῇ Ἰθάκῃς, οὔτ' ἠπείροιο μελαίνης.
Καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴσθ· τί με χρὴ μητέρος αἶνος;
Ἀλλ' ἄγε μὴ μύθῳσι παρέλκετε, μηδ' ἔτι τόξου
Δηρὸν ἀποτρωπᾶσθε τανυσσόμενοι, ὄφρα ἴδωμεν.
Καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τὸ τόξον πειρησαίμην·
Εἰ δέ κεν ἐντανύσω, ἀθῆσάσω τε σιδήρῳ,
Οὐ κέ μοι ἀχνυμένῳ τάδε δώματα πότνια μήτηρ
Λείποι ἅμ' ἄλλῳ ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην,
Οἷός τ' ἤδη πατρὸς ἀέθλια κάλ' ἀνελέσθαι.
Ἦ, καὶ ἀπ' ὤμοιϊν χλαῖναν θέτο φοινικόεσσαν,
Ὀρθὸς ἀναΐξας· ἀπὸ δ ξίφος ὀξὺ θέτ' ὤμων.
Πρῶτον μὲν πελέκεας στῆσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας

Πᾶσι

Sic dixit: & Eumæum juſſit divinum ſubulcum
Arcum procis ponere canumque ferrum.
Lacrymans autem Eumæus accepit, & depoſuit.
Flebat etiam bubulcus alibi, poſtquam vidit arcum regis.
Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & profatus eſt:
Stulti ruſtici, diecularia cogitantes,
Ah miſeri, cur lacrymas funditis, & mulieri
Animum in pectoribus movetis? cui etiam alias
Jacet in doloribus animus, poſtquam dilectum perdidit maritum.
Sed tacite comedite ſedentes, vel foras
Flete egreſſi, arcus hic relinquentes,
Procis certamen difficile. non enim puto
Facile hunc arcum politum tendi.
Non enim quiſquam adeſt talis vir in his omnibus
Qualis Ulyſſes erat. ego enim eum ipſe vidi:
(Etenim memor ſum) puer autem parvus eram.
Sic dixit. ipſi nempe animus in pectoribus ſperabat
Se arcum tenſurum, jaculaturumque per ferrum.
Et quidem ſagittam primus guſtaturus erat
Ex manibus Ulyſſis inculpati, quem aliquando contumelia affecerat
Sedens in domo, incitaratque omnes ſocios.
His autem & dixit ſacra vis Telemachi:
O boni, certe valde me Jupiter dementem reddidit Saturnius.
Mater quidem mihi ait dilecta, prudens ut ut ſit,
Se alium ſimul ſequuturam, linquens hanc domum:
At ego rideo & delector inſano animo.
Sed agite proci, quoniam hoc apparet brabeum,
Qualis nunc non eſt mulier in Achaica terra,
Neque Pyli ſacræ, neque Argi, neque Mycenæ,
Neque ipſius Ithacæ, neque Epiri nigræ.
Et quidem ipſi hoc ſcitis: quid me oportet matrem laudare?
Sed agite ne tergiverſationibus *rem* differte, neque amplius arcus
Diu averſamini tenſionem, ut ſciamus.
Et quidem ipſe ego hunc arcum experiar:
Si autem tenderem, perjacularerque ferrum,
Non mihi dolenti has domos veneranda mater
Linqueret cum alio iens, cum ego retro relinquerer,
Valens jam patris brabea pulchra obtinere.
Dixit, & ab humeris lænam poſuit purpuream,
Erectus ſurgens: enſemque acutum depoſuit *ab* humeris.
Prius quidem bipennes ſtatuit, ſcrobem fodiens

Πᾶσι μίλῳ μακρῷ, ϗ ὅτι τάθμιος ἴθυνεν·
Ἀμφὶ ϑ γαῖαν ἔναξε. πάρος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας
Ὡς ἀκόσμως τεῦξε. πάρος δ' ὃ πώποτ' ὀπώπει.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, ϗ τόξα πειρήτιζεν·
Τοὶς μέν μιν πελόμιξεν, ἐρύεσθαι μενεαίνων,
Τοὶς ϑ μεθῆκε βίης, ὄφελπόμενος τόγε θυμῷ,
Νήεσσιν ἐντυνύσειν, ἀθῆσάσειν τε σιδήρῳ.
Καὶ νύ κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε βίῃ τετράτυτον ἀνέλκων,
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς ἀνένευε, ϗ ἔρυκεθεν ἱέμενόν περ.
Τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἰς Τηλεμάχοιο,
Ὤ πόποι, ἢ ϗ ἔπειτα κακός τ' ἔσομαι ϗ ἄκικυς,
Ἢὲ νεώτερός εἰμι, ϗ ὄφρα χερσὶ πέποιθα
Ἄνδρ' ἀπαμύνεσθαι, ὁτέ τις πρότερος χαλεπήνῃ.
Ἀλλ' ἄγεθ', οἵπερ ἐμεῖο βίῃ προφερέστεροί ἐστε,
Τόξα πειρήσασθε, ϗ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ὣς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἕο θῆκε χαμᾶζε,
Κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέσῃς σανίδεσσιν·
Αὐτῆ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ.
Ἂν δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ὅτι θρόνος ἔνθεν ἀνέστη.
Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός,
Ὄρνυθ' ἑξείης ὅπὸ δέξια πάντες ἑταῖροι,
Ἀρξάμενοι τῆ χώρῃ ὅθεν τέ περ οἰνοχοάει.
Ὣς ἔφατ' Ἀντίνοος. τοῖσιν δ' ὅπλώδησε μῦθος.
Λειώδης ϑ πρῶτος ἀνίσατο Οἰνοπος υἱὸς,
Ὅσφι θυοσκόος ἔσκε, πρὶν δ' ἐν κρητῆρα ϑ καλὸν
Ἴζε μυχοίτατος αἰεί. ἀτιμοτάλαι δέ οἱ οἵῳ
Ἔχθραὶ ἔσαν, πᾶσι ϑ νεμέσσα μνησιπήρεσσιν.
Ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε ϗ βέλος ὠκύ·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, ϗ τόξα πειρήτιζεν.
Οὐδέ μιν ἐντύνυσε. πρὶν γὰρ κάμε χεῖρας ἀνέλκων,
Ἀτειρὴς, ἀπαλάς. μετὰ ϑ μνησιπήρσιν ἔειπεν,
Ὤ φίλοι, ἢ μὲν ἐγὼ τανύω· λαβέτω ϑ ϗ ἄλλος,
Πολλὸς γὰρ τόδε τόξον ἀρεσσάμενος κεκαδήσει
Θυμῷ ϗ ψυχῇ. ἐπεὶ πολὺ φέρτερόν ἐστι
Τεθνάμεν, ἢ ζώοντας ἀμηχανέειν ἄθ' ἕνεκ' αἰεὶ
Ἐνθάδ' ὁμιλέομεν ποπδέγμενοι ἤματα πάντα.
Νῦν μέν τις ϗ ἔλπεται ἐνὶ φρεσὶν ἠϑ μενοινᾷ
Γῆμαι Πηνελόπειαν Ὀδυσσῆος πρόμνηστιν·
Αὐτὰρ ἐπὴν τόξα πειρήσεται, ἠϑ ἴδηται,
Ἄλλην δή τιν ἔπειτα Ἀχαιϊάδων εὐπέπλων
Μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα

Omnibus unam longam, & ad amuſſim direxit:
Circumque terram addenſavit. ſtupor autem cepit omnes, videntes
Quam rite ſtatuerat. antea autem nunquam viderat.
Stetit autem in limen iens, & arcum tentavit:
Ter quidem ipſum permoverat, trahere cupiens,
Terque remiſerat de vi, ſperans hoc animo,
Se nervum tenſurum, jaculaturumque per ferrum.
Et ſane tetendiſſet vi quarto attrahens,
Sed Ulyſſes abnuit, & tenuit cupientem licet.
His autem rurſus locuta eſt magna vis Telemachi:
O boni, aut etiam poſtea maluſque ero & ignavus,
Aut junior ſum, & nondum manibus confido
Virum propulſare, quando aliquis prior moleſtus ſit.
Sed agite, qui me viribus potiores eſtis,
Arcum tentate, & perficiamus certamen.
Sic locutus, arcum quidem a ſe poſuit humi,
Acclinans conglutinatis politis tabulis:
Illic autem citum telum pulchra acclinavit crena.
Retro autem iterum ſedit in ſede unde ſurrexerat.
His autem Antinous locutus eſt Eupithei filius:
Surgite ordine *inde* a dextris omnes ſocii,
Incipientes a loco unde vinum miniſtratur.
Sic dixit Antinous. illis autem placuit ſermo.
Liodes autem primus ſurrexit Oenopis filius,
Qui ipſis vates erat, apud autem cratera pulchrum
Sedebat intimus ſemper. improbitates autem ei ſoli
Inimicæ erant, omnibus autem ſuccenſebat procis.
Qui tunc primus arcum accepit & telum velox:
Stetit autem in limen iens, & in arcu periculum faciebat.
Neque ipſum intendit; prius enim doluit manus attrahens,
Parum tritas, teneras. prociſque dixit:
O amici, non quidem ego intendo: capiat autem & alius.
Multos enim hic arcus optimos privabit
Animo & anima, quoniam multo melius eſt
Mori, quam vivos *illo* excidere cujus gratia ſemper
Hic verſamur expectantes dies omnes.
Nunc quidem aliquis & ſperat in mente & cupit
Ducere Penelopen Ulyſſis uxorem:
At poſtquam arcum tentaverit, & viderit,
Aliam jam aliquam poſtea Græcarum bene indutarum
Ambiat dotibus quærens; hæc autem poſtea

Nubat

Γήμαιθ' ὅς κεν πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι:
Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἕο τόξον ἔθηκε,
Κλίνας κολλητῆσιν ἐϋξέστης σανίδεσσιν,
Αὐτῆ δ' ὠκὺ βέλος καλῇ παρασέκλινε κορώνῃ.
Ἆψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ὅθι θρόνος ἔνθεν ἀνέστη.
Ἀντίνοος δ' ὀνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Λειώδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε; νεμεσσῶμαί δέ τ' ἀκούων,
Εἰ δὴ τῆτό γε τόξον ἀεθλοσύνας κεκαδήσει
Θυμῷ καὶ ψυχῇ· ἐπεὶ ἀ δωόσασαι σὺ πανύσσαι.
Οὐ γάρ τοι σέ γε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ
Οἷόν τε ῥυτῆρα βιῆ τ' ἔμεναι καὶ ὀϊστῷ·
Ἀλλ' ἄλλοι πανύσσουσι πύχα μνησῆρες ἀγαυοί.
Ὡς φάτο· καί ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν,
Ἄγχει δὴ πῦρ κῆιον ἐνὶ μεγάροισι Μελανθοῦ,
Παρ δ' ἧσθαι δίφρόν τε μέγαν καὶ κῶας ἐπ' αὐτῷ,
Ἐκ δ' ἔσσεται ἔνεικε μέγαν ἔγχος ἔνδον ἐόντος,
Ὄφρα νέοι θάλποντες, ὀπιχρίοντες ἀλοιφῇ,
Τόξα πειρώμεσθα, καὶ ἐκτελέσωμεν ἄεθλον.
Ὡς φάθ'· ὁ δ' αἶψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ.
Παρ δ' ἧρων δίφρον θῆκεν καὶ κῶας ἐπ' αὐτῷ,
Ἐκ δ' ἔσσεται ἔνεικε μέγαν ἔγχος ἔνδον ἐόντος,
Τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδυώλην
Ἐντανύσαι, πολλὸν δ' βίης ὀπιδεύεες ἦσαν.
Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπεῖχε καὶ Εὐρύμαχος θεοειδὴς,
Ἄρχοι μνησήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἐξοχ' ἄριστοι.
Τὼ δ' ἐξ οἴκου βῶσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἄμφω
Βυκόλος ἠδ' συφορβός Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἐκ δ' αὐτὼς μετὰ τοὺς δόμου ἦλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
Ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐντὸς θυρέων ἔσαν ἠδ' καὶ αὐλῆς,
Φθεγξάμενος σφ' ἐπέεσσι προσηύδα μειλιχίοισι,
Βυκόλε καὶ σὺ συφορβὲ, ἔπος τί κε μυθησαίμην,
Ἦ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
Ποῖοί κ' εἶτ' Ὀδυσῆι ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι
Ὧδε μάλ' ἐξαπίνης, καί τις θεὸς αὐτὸ ἀνείκῃ;
Ἦ κεν μνησήρεσσιν ἀμυνοίτην, ἦ Ὀδυσῆϊ;
Εἴπαθ' ὅπως ὑμέων κραδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ὀπιβουκόλος ἀνὴρ,
Ζεῦ πάτερ, αἴ γὰρ τοῦτο τελεσσιτίσειας ἐέλδωρ,
Ὡς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἑ δαίμων,
Γνοίης κ' οἵη ἐμὴ δυνάμις καὶ χεῖρες ἕπονται.

Ὡς

Nubat qui plurima dederit & fatalis venerit.
Sic dixit, & a se arcum posuit,
Acclinans conglutinatis politis tabulis,
Illic autem citam sagittam pulchra acclinavit crena:
Retro autem iterum sedit in sede unde surrexerat.
Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus est:
Liodes, quale tibi verbum fugit septum dentium,
Graveque molestumque? succenseo autem tibi audiens,
Si scilicet hic arcus optimates privabit
Animo & anima: quoniam non potes tu intendere.
Non enim te talem genuit alma mater
Ut tensor arcusque esses & sagittarum:
Sed alii tendent mox proci inclyti:
Sic dixit: & hortatus est Melanthium custodem capra-
rum:
Age jam ignem accende in ædibus Melantheu,
Juxtaque pone sellamque magnam & pelles in ipsa,
Effer autem adipis magnum orbem *de illo* qui intus est,
Ut juvenes calefacientes, ungentes pingui,
Arcus periculum faciamus, & perficiamus certamen.
Sic dixit. statimque accendit Melanthius magnum ignem,
Juxtaque ferens sellam posuit & pellem super ipsam,
Et adipis extulit magnum orbem *de illo* qui intus erat,
Eo juvenes calefacientes periculum faciebant: neque poterant
Tendere, multum enim virium expertes erant.
Antinous autem adhuc abstinebat & Eurymachus divinus,
Principes procorum: virtute autem erant facile optimi.
Illi vero ex domo iverunt simul ambo
Bubulcus & subulcus Ulyssis divini:
Ipse autem post hos domo exivit dius Ulysses.
Sed quando extra januas erant & atrium,
Loquens ipsos verbis allocutus est suavibus:
Bubulce & tu subulce, verbum aliquod dicam.
An celem? dicere autem me animus jubet.
Quales essetis ad Ulyssi auxiliandum, sicunde veniat
Sic valde repente, & aliquis deus ipsum afferat?
Num procis auxiliaremini, an Ulyssi?
Dicite quomodo vos cor animusque jubet.
Hunc autem rursus allocutus est boum bubulcus vir:
Jupiter pater, utinam hoc perficias votum,
Ut veniat quidem ille vir, ducatque eum deus,
Cognoscerес qualis mea potentia & manus sequerentur.

Si-

Ὡς δ' αὖτως Εὔμαιος ἐπᾴχετο πᾶσι θεοῖσι
Νοσφῐσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὃνδε δόμονδε.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τῷ γε νόον νημερτέ' ἀνέγνω,
Ἐξαῦτίς σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ἔνδοθι μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγώ· κακὰ πολλὰ μογήσας,
Ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Γιγνώσκω δ' ὡς σφῶϊν ἐελδομένοισιν ἰκάνω
Οἵοισι δμώων· τῷ δ' ἄλλων ὄ τιν' ἄκουσα
Εὐξαμένω ἐμὲ αὖτις ὑπόδρομον οἶκαδ' ἱκέσθαι.
Σφῶϊν δ' ὡς ἔσεται περ, ἀληθείῃ καταλέξω.
Αἴχ' ὑπ' ἐμοί γε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
Ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὀπάσσω,
Οἰκία τ' ἐγγὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καί μοι ἔπειτα
Τηλεμάχῳ ἑτάρω τε κασιγνήτω τε ἔσεσθον.
Εἰ δ' ἄγε δὴ καὶ σῆμα διαφραδὲς ἄλλο τι δείξω,
(Οὖρά μοι δὸς γνῶτον, πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ)
Οὐλῇ τιν' ἣ ποτέ με σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν υἱάσιν Αὐτολύκοιο.
Ὡς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
Τὼ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην, δὺ τ' ἐφράσσαντο ἔκαστα,
Κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα χεῖρε βαλόντε,
Καὶ κυσέον ἀγαπάζόμενοι κεφαλῇ τε καὶ ὤμω·
Ὡς δ' αὖτως Ὀδυσεὺς κεφαλὰς καὶ χεῖρας ἔκυσε.
Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἠελίοιο,
Εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε,
Παύεσθον κλαυθμοῖο γόοιό τε· μή τις ἴδηται
Ἐξελθὼν μεγάροιο, ἄτὰρ εἴπῃσι καὶ ἔσω.
Ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες·
Πρῶτος ἐγώ, μετὰ δ' ὔμμες. ἄτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω·
Ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοὶ,
Οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠὲ φαρέτρην·
Ἀλλὰ σὺ δῖ' Εὔμαιε φέρων ἀνὰ δώματα τόξον,
Ἐν χείρεσσιν ἐμοὶ θέμεναι· εἰπεῖν τε γυναιξὶ
Κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.
Ἤν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπον ἔνδοθεν ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ὀν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτῆ ἀκλιὴ ἔμεναι τῷ ἔργῳ.
Σοὶ δ' ὦ Φιλοίτιε δῖε θύρας ὀπτέλλομαι αὐλῆς
Κληῖσαι κλῃῖδι, θεῶς δ' ὅτι δεσμὸν ἴῆλαι.
Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους δ' ναιετάοντας.
Ἕζετ' ἔπειτ' ὅτι δίφρον ἰὼν ἔνθέν περ ἀνέστη.

Ἐς

Similiter Eumæus precabatur omnes deos
Ut rediret Ulyſſes prudens ſuam domum.
At poſtquam horum mentem veram cognovit,
Iterum ipſos verbis excipiens allocutus eſt:
Intus quidem jam hic ipſe ego: mala multa paſſus,
Veni vigeſimo anno in patriam terram.
Cognoſco autem quod vobis cupientibus veni
Solis ſervorum: aliorum autem haud quenquam audivi,
Optantem me iterum reducem domum venire.
Vobis autem, ſicut erit, veritatem dicam:
Si ſub me deus domuerit procos ſuperbos,
Dabo ambobus uxores, & poſſeſſiones præbebo,
Domoſque prope me ædificatas: & mihi poſtea
Telemachi ſociique fratreſque eritis.
Age vero jam & ſignum manifeſtum aliud quoddam oſtendam,
(Ut me bene cognoſcatis, credatiſque in animo)
Cicatricem quam quondam mihi ſus inflixit albo dente,
Ad Parnaſum profecto cum filiis Autolyci.
Sic locutus, pannos magna ſeparavit a cicatrice.
Illi autem poſtquam inſpexerunt, beneque cognoverunt ſingula,
Fleverunt ſcilicet circa Ulyſſem prudentem manus jaçientes,
Et oſculati ſunt amplectentes caputque & humeros:
Eodem modo Ulyſſes capita & manus oſculatus eſt.
Et ſane flentibus occidiſſet lumen ſolis,
Niſi Ulyſſes ipſe prohibuiſſet, locutuſque fuiſſet:
Ceſſate a fletu luctuque: ne quis videat
Egreſſus domo, atque dicat intus.
Sed alter alterum expectantes intrate, neque ſimul omnes:
Primus ego, poſt autem vos. at hoc ſignum fiat:
Alii enim omnes quicunque proci ſuperbi,
Non ſinent mihi dari arcum & pharetram:
Sed tu, divine Eumæe, ferens per domos arcum,
In manibus mihi ponito: dicitoque mulieribus
Claudant domus januas firmiter compactas.
Si autem aliqua vel gemitum vel ſtrepitum intus audiat
Virorum noſtris in ſeptis, nequaquam foras
Prodeant, ſed illic quietæ ſint apud opus.
Tibi autem Philœtie divine fores mando atrii
Claudas clavi, cito autem ligamen apponas.
Sic dicens, intravit domos bene habitatas.
Sedit poſtea in ſella iens unde ſurrexerat.

Ε'ς δ' ἄρα ϗ τὼ δμῶε ἴτλω θείω Ο'δυσῆϊ.
Εὐρύμαχ@ δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἑνώμα,
Θάλπων ἔνθα ϗ ἔνθα σέλα πυρός· ἀλλά μιν οὐδ' ὡς
Ε'ντανύσαι δυώατο. μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·
Ο'χθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπ@ τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Ω' πόποι, ἦ μοι ἄχ@ πρὶ τ' αὐτῶ ϗ πρὶ πάντων.
Οὔτι γάμω τοσσῶτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ·
(Εἰσὶ ϗ ἄλλαι πολλαὶ Α'χαιΐδες, αἱ μὲν ἐν αὐτῇ
Α'μφιάλῳ Ι'θάκῃ, ἠδ' ἄλλῃσιν πολίεσσιν)
Α'λλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ὀπιδέες εἰμὲν
Α'νηθέω Ο'δυσῆϊ, ὅτ' ἀ δυώμεθα τανύσαι
Τόξον. ἐλεγχείη ϗ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.
Τὸν δ' αὖτ' Α'ντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός,
Εὐρύμαχ', ἀ χ ὄτως ἔσαι· νοέεις ϗ αὐτός.
Νῦν μὲν γὰ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο
Α'γνή· τίς δέ κε τόξα πταίνοιτ'; ἀλλὰ ἕκηλοι
Κάτθετ'. ἀτὰρ πελέκεάς γε ϗ εἴ κ' εἰῶμεν ἄπωτας
Ε'στάμεν, ἀ μὲν γάρ πν' ἀναιρήσεσθαι ὀΐω,
Ε'λθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ο'δυσῆϊ.
Α'λλ' ἄγετ', οἰνοχόω μὲν ἐπιφραδέως δεπάεσσιν,
Ὄφρα σπείσαντες κατατθείομεν ἀγκύλα τόξα·
Η'ῶθεν ϗ κέλεσθε Μελάνθιον αἰπόλον αἰγῶν
Αἶγας ἄγειν αἳ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
Ὄφρ' ὅπ μηρία θέντες Α'πόλλωνι κλυτοτόξῳ,
Τόξα πειρώμεθα, ϗ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.
Ω'ς ἔφατ' Α'ντίνοος. τοῖσιν δ' ὀπὶ ὦδε μῦθος.
Τοῖσι ϗ κήρυκες μὲν ὕδωρ ὀπὶ χεῖρας ἔχ@δον,
Κοῦροι ϗ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπιφραδέως δεπάεσσιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ ῥα σπείσάν τ', ἔπιόν θ' ὅσον ἤθελε θυμός,
Τοῖσδε δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ο'δυσσεύς,
Κέκλυτέ μ@ μνηστῆρες ἀγακλειτῆ βασιλείπε,
Ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Εὐρύμαχον ϗ μάλιστα ϗ Α'ντίνοον θεοειδέα
Λίσσομ', ἐπεὶ ϗ τῦτο ἔω@ κατὰ μοῖρ@ ἔειπε·
Νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ὀπιτρέψαι δέ θεοῖσιν.
Η'ῶθεν ϗ θεὸς δώσει κράτ@ ᾧ κ' ἐθέλῃσιν·
Α'λλ' ἄγε μοι δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα μεθ' ὑμῖν
Χειρῶν ϗ σθένε@ πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ὄξὺν
Ι"ς οἵη πάρ@ ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
Η" ἤδη μοι ὄλεσσεν ἄλη τ' ἀκομιστίη τε.

285 Ω'ς

Tum etiam famuli ingreſſi ſunt divini Ulyſſis.
Eurymachus autem jam arcum in manibus verſabat,
Calefaciens hinc & hinc ſplendore ignis: ſed ipſum neque ſic
Tendere potuit. valde autem ſuſpiravit glorioſo corde:
Suſpiranſque locutus eſt, verbumque dixit, & prolocutus eſt:
Eheu, certe mihi dolor de me ipſo & de omnibus.
Non nuptias tantum defleo, mœſtus licet
(Sunt & aliæ multæ Achivæ, & in ipſa
Cincta mari Ithaca, & aliis urbibus)
Sed ſi nempe tantum viribus inferiores ſumus
Divino Ulyſſe, ut non poſſimus tendere
Arcum, opprobrium eſt & poſteris auditu.
Hunc autem rurſus Antinous allocutus eſt Eupithei filius:
Eurymache, non ſic erit: intelligis autem & ipſe.
Nunc quidem enim in populo feſtum Dei
Sanctum: quis arcus tendat? ſed quieti
Deponite. at bipennes etiamſi ſinamus omnes
Stare, haud equidem quenquam ſublaturum puto
Venientem in domum Laertiadæ Ulyſſis.
Sed agite: pincerna quidem incipiat poculis,
Ut libantes deponamus curvos arcus:
Mane autem jubete Melanthium cuſtodem caprarum
Capras ducere quæ in omnibus excellentiſſimæ ſunt gregibus,
Ut femoribus impoſitis Apollini inclyto arcu,
In arcu periculum faciamus, & perficiamus certamen.
Sic dixit Antinous. illis autem placuit ſermo:
Eiſque præcones quidem aquam in manus fuderunt,
Juvenes autem crateras coronaverunt potu:
Diviſerunt autem omnibus incipientes poculis.
Hi autem poſtquam libarunt, biberuntque quantum voluit animus,
Eos dolos cogitans allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Audite me proci inclytæ reginæ,
Ut dicam quæ me animus in pectoribus jubet.
Eurymachum autem maxime & Antinoum regem
Oro, quoniam & hoc verbum pro decenti dixit:
Nunc quidem quieſcere ſinite arcum, & committite diis:
Mane autem Deus dabit robur cui voluerit.
Sed age mihi date arcum bene politum, ut cum vobis
Manus & robur experiar, ſi mihi adhuc eſt
Vis qualis antea fuit in flexibilibus membris,
An jam mihi perdiderit vagatio & neglectus.

Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν,
Δείσαντες μὴ τόξον ἐΰξοον ἐντανύσειεν.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε,
Ἄφρ' ἀεικὲς ξείνων, ἔνι τοι φρένες ἠδ' ἠβαιαί.
Οὐκ ἀγαπᾷς ὅθ' ἑκηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
Δαίνυσαι; ἠδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεαι, αὐτὰρ ἀκούεις
Μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; ἠδέ τις ἄλλος
Ἡμετέρων μύθων ξεῖνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
Οἴνός σε τρώει μελιηδής, ὅστε καὶ ἄλλους
Βλάπτει, ὃς ἄν μιν χανδὸν ἕλῃ, μηδ' αἶσιμα πίνῃ.
Οἶνος καὶ κένταυρον ἀγακλυτὸ Εὐρυτίωνα
Ἄασεν ἐν μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
Ἐς Λαπίθας ἐλθόντ'. ὁ δ' ἐπεὶ φρένας ἄασεν οἴνῳ,
Μαινόμενος κάκ' ἔρεξε δόμον κάτα Πειριθόοιο.
Ἥρωας δ' ἄχος ἕλε, δι' ἐκ προθύρου δ' ὄρουσε
Ἔλκον ἀναίξαντες, ἀπ' ἄατα νηλέϊ χαλκῷ
Ῥῖνάς τ' ἀμήσαντες. ὁ δ', φρεσὶν ἦσιν ἀασθείς,
Ἧιεν ᾗ ἄτῃσι ὀχέων ἀεσίφρονι θυμῷ,
Ἐξ ἑ κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
Οἳ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν ἄρετο οἰνοβαρείων.
Ὣς καί σοι μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἴ κε τὸ τόξον
Ἐντανύσῃς. ἀ γάρ τοι ἐπιτυ̃ος ἀντιβολήσεις
Ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νηὶ μελαίνῃ
Εἰς Ἔχετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
Πέμψομεν· ἔνθεν δ' ὔ τι σαώσεαι. ἀλλὰ ἔκηλος
Πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀντίνο', ἦ μὲν καλὸν ἀτέμβειν οὐδὲ δίκαιον
Ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώματ' ἴκηται.
Ἔλπεαι, αἴ κ' ὁ ξεῖνος ὀιστῷ μέγα τόξον
Ἐντανύσῃ, κλυτόν τε βίῃφί τε ἷφι πιθήσας,
Οἴκαδέ μ' ἄξεσθαι, καὶ ἐμὸν θήσεσθαι ἄκοιτιν;
Οὐδ' αὐτός πω τῶτό γ' ἐνὶ φρεσὶν ἔλπετο θυμῷ,
Μηδέ τις ὑμείων τῶ γ' εἵνεκα θυμὸν ἀχεύων
Ἐνθάδε δαινύσθω. ἐπεὶ οὐ μὲν οὐδ' ἔοικεν.
Τίω δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ἤυδα,
Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Οὔτοι σε τόνδ' ἄξεσθαι ὀΐομεθ', οὐδ' ἔοικεν·
Ἀλλ' αἰσχυνόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἠδὲ γυναικῶν,
Μή ποτέ τις εἴπῃσι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν,
Ἢ πολὺ χείρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν

Μνῶν-

Sic dixit. illi autem omnes ſupra modum indignati ſunt, 285
Timentes ne arcum bene politum tenderet.
Antinous autem increpuit, verbumque dixit, & prolocutus eſt:
Ah miſer hoſpitum, inſunt tibi mentes neque tantulæ.
Non boni conſulis quod tranquillus in menſis cum nobis
Epularis? neque epulis privaris, at audis 290
Verba noſtra & locutionem? neque quiſquam alius
Verba noſtra hoſpes & mendicus audit.
Vinum te ſauciat inſtar mellis dulce, quod & alios
Lædit, quicunque ipſum hianti *ore* ſumſerit, neque modice biberit.
Vinum & centaurum valde inclytum Eurytionem 295
Labefecit in domo magnanimi Pirithoi,
Ad Lapithas profectum. qui poſtquam præcordia labefecerat vino,
Inſaniens mala patravit domo in Pirithoi.
Heroas autem dolor cepit, ex veſtibulo autem foras
Traxerunt inſurgentes, aures ſævo ære 300
Nareſque demetentes. ille autem præcordiis ſuis labefactus,
Ivit ſuam labem portans inſano animo,
Ex quo centauris & viris contentio facta eſt,
Sibique ipſi primo malum invenit vino gravatus.
Sic & tibi magnum malum denuncio, ſi hunc arcum 305
Tetenderis. non enim ullam facundiam *pro te* invenies
Noſtro in populo, ſtatim autem te navi nigra
Ad Echetum regem, hominum peſtem omnium,
Mittemus: inde autem nequaquam ſalvus evades. ſed tranquillus
Bibeque, neque contende cum viris junioribus. 310
Illum contra alloquebatur prudens Penelope:
Antinoe, non quidem bonum lædere neque juſtum
Hoſpites Telemachi, quicunque in has domos pervenit.
Exiſtimas, ſi hoſpes Ulyſſis magnum arcum
Intenderit, manibuſque viribuſque ſatis fretus, 315
Domum me ducturum, & ſuam facturum uxorem?
Neque ipſe hoc in pectoribus ſperat,
Neque quiſquam veſtrum hujus gratia animo dolens
Hic epuletur. quoniam neque quidem decet.
Illam contra Eurymachus Polybi filius alloquebatur: 320
Filia Icarii prudens Penelope,
Non te hunc ducturam putamus: neque decet:
Sed verentes famam virorum & mulierum,
Nequando aliquis dicat pejor alius Achivorum:
Certe multo deteriores viri ſtrenui viri uxorem 325

Μνῶνται· ὅτ' ἀδέ π τόξον ἐΰξοον ἐντανύσσιν,
Ἀλλ' ἄλλός τις πωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἦκε σιδήρυ.
Ὣς ἐρέετ'· ἡμῖν ὄ ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύμρων Πηνελόπεια,
Εὐρύμαχ', ἔπως ὄφιν ἐὐκλείας κατὰ δῆμον
Ἔμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀπημάζοντες ἔδουσιν
Ἀνδρὸς ἀμειλιχίου. τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα πίθεσθε;
Οὗτος ὃ ξεῖνος, μάλα μὲν μέγας ἠδ' ἀπηνὴς,
Ἀνδρὸς δ' ἐξ ἀγαθοῦ γένος ἄχεται ἔμμεναι υἱός·
Ἀλλ' ἄγε οἱ δότε τόξον ἐΰξοον, ὄφρα ἴδωμεν.
Ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὴ κὴ τετελεσμένον ἔσται·
Εἰ' κέ μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ οἱ ἄχος Ἀπόλλων,
Ἕσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά·
Δώσω δ' ἐξοὶ ἄκοντα. χυῶν ἀλκτῆρα κὴ ἀνδρῶν,
Καὶ ξίφος ἀμφήκες· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα·
Πέμψω δ' ὅππι μιν καρδίη θυμός τε κελεύει.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Μῆτερ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν ὅττις ἐμεῖο
Κρείσσων ὧ κ' ἐθέλω δόμεναί τε κὴ ἀρνήσασθαι,
Οὐδ' ὅσσοι κρατέουσι Ἰθάκῃ κατακοιρανέουσιν,
Οὐδ' ὅσοι νήσοισι πρὸς Ἠλίδος ἱπποβότοιο·
Τῶν ὅττις μ' ἀέκοντα βιήσεται. αἲ κ' ἐθέλοιμι
Καὶ καθάπαξ ξείνῳ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.
Ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα, τὰ σαυτῆ ἔργα κόμιζε,
Ἰστόν τ' ἠλακάτην τε· κὴ ἀμφιπόλοισι κέλευε
Ἔργον ἐποίχεσθαι· τόξον δ' ἀνδράσσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί. τῆ γὰρ κράτος ἐς' ἐνὶ οἴκῳ.
Ἣ μὲν, θαμβήσασα, πάλιν οἶκόν δε βεβήκει·
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.
Ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν· ὄφρά οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ὑπὸ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε καμπύλα δῖος ὑφορβός.
Μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμήκλεον ἐν μεγάροισιν·
Ὧδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερφιαλεόντων,
Πῆ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις ἀμέγαρτε συβῶτα,
Πλαγκτέ; τύχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κυσὶν τηχέες τιτέδονται
Οἷσιν ἀπ' ἀνθρώπων, ἧς ἔτρεφες, εἴ κεν Ἀπόλλων
Ἡμῖν ἱλήκῃσι κὴ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι·
Ὣς φάσαν. αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χώρῳ,

Δεί-

Ambiunt: quod neque arcum politum intendunt,
Sed alius quidam mendicus vir errabundus veniens,
Facile tetendit arcum, perque ferrum misit.
Sic dicent: nobis autem probra hæc fuerint.
Hunc autem rursus allocuta est prudens Penelope:
Eurymache, nequaquam licet inclytos in populo
Esse, qui scilicet domum inhonorantes edunt
Viri optimatis. cur vero probra ista ducitis?
Iste autem hospes, valde quidem magnus & bene compactus,
Virique ex boni genere gloriatur esse filius:
Sed age ei date arcum politum: ut videamus.
Sic enim edicam, hoc autem etiam perfectum erit:
Si ipsum tetenderit, dederitque ei gloriam Apollo,
Amiciam ipsum lænaque tunicaque, amictu pulchro;
Daboque acutum jaculum canum propulsatorem & virorum,
Et ensem ancipitem: dabo etiam sub pedibus calceamenta:
Mittamque quo ipsum cor animusque jubet.
Illam contra Telemachus sapiens alloquebatur:
Mater mea, arcum quidem Achivorum nullus me
Potentior cui velim dareque & negare,
Neque quicunque asperæ Ithacæ dominantur,
Neque quicunque insulis ad Elidem equipascuam:
Horum nullus me invitum coget, si voluero
Et omnino hospiti dare hos arcus auferendos.
Sed in domum iens ipsa tua ipsius opera cura,
Telamque columque: & ancillas jube
Opus adire: arcus autem viris curæ erit
Omnibus, maxime autem mihi, cujus potentia est in domo.
Illa quidem stupefacta, retro in domum ivit:
Filii enim verbum sapiens reponebat animo.
Inque superiora *ædium* ascendens cum ancillis mulieribus,
Flebat postea Ulyssem dilectum maritum: donec ei somnum
Dulcem in palpebris jecit cæsia Minerva.
At arcum capiens ferebat curvum dius subulcus.
Proci autem omnes increpabant in ædibus:
Sic autem aliquis dicebat juvenum insolentium:
Quo jam curvum arcum fers invidia non digne subulce,
Erro? mox te apud sues canes veloces edent
Solum ab hominibus, quos nutrivisti, siquidem Apollo
Nobis propitius erit & immortales dii cæteri.
Sic dixerunt. at ille posuit ferens ipso in loco,

Δείσας, ὄνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι.
Τηλέμαχ@ δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει,
Ἄττα, τρόσω φέρε τόξα (τύχ' ἀκ δ' πᾶσι φιθήσεις)
Μή σε, χ' ὁπλότερός περ ἐὼν, ἀγρόνδε δίωμαι
Βάλλων χερμαδίοισι. βίηφι ὃ φέρτερός εἰμι.
Αἰ γὰ πάντων τόσσον ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασι,
Μνηστήρων χερσίν τε βίηφί τε φέρτερ@ εἴλω·
Τῷ κε τύχα συγερῶς πν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
Ἠμετέρα ἐξ οἴκω· ἐπεὶ κακὰ μηχανόωνται.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν
Μνηστῆρες· χ' δὴ μείλιν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχῳ. τὰ ὃ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
Ἐν χείρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε φυλάσσων.
Ἐκ ὃ καλεσσάμεν@ προσέφη ἶφθὸν Εὐρύκλειαν,
Τηλέμαχ@ κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλεια,
Κληῖσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
Ἤν δέ τις ἢ στοναχῆς ἠὲ κτύπον ἔνδον ἀκούσῃ
Ἀνδρῶν ἡμετέρωσιν ἐν ἕρκεσι, μή τι θύραζε
Προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι σῷ ἐργῳ.
Ὣς ἄρ' ἐφώνησεν. τῇ δ' ἄπτερ@ ἔπλετο μῦθ@·
Κλήισεν ὃ θύρας μεγάρων δ' ναιετακόντων.
Σιγῇ δ' ἐξ οἴκοιο Φιλοίτι@ ἆλτο θύραζε,
Κλήισεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας ἀερκέ@ αὐλῆς.
Κεῖτο δ' ὑπ' αἰθούσῃ ὅπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
Βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἤϊεν αὐτός.
Ἕζετ' ἔπειτ' ὀπὶ δίφρον ἰὼν ἔνθέν περ ἀνέστη,
Εἰσορόων Ὀδυσῆα. ὃ δ' ἤδη τόξον ἐτώμα,
Πάντη ἀνασρωφῶν, πειρώμεν@ ἔνθα χ' ἔνθα
Μὴ κέρα Ἶπες ἔδοιεν ἀποιχομένοιο ἄνακτ@.
Ὧδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον,
Ἦ τις θηητὴρ χ' ὁπόκλοπ@ ἔπλετο τόξων.
Ἦ ῥα νύ που τοιοῦτα χ' αὐτῷ οἴκοθι κεῖται,
Ἦ' ὅγ' ἐφορμᾶται ποιητέμεν· ὡς ὀνὶ χερσὶ
Νωμᾷ ἔνθα χ' ἔνθα κακὸν ἔμπα@ ἀλήτης.
Ἄλλ@ δ' αὖτ' εἶπεσκε νέων ὑπερφιάλων,
Αἶ γὰ δὴ τοσσῆτον ὀνήσι@ ἀνιήσειν,
Ὡς ὅτι; ποτε τόδε δαιήσεται ἐντανύσασθαι.
Ὣς ἄρ' ἐφὼ μνηστῆρες. ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβήσατο, χ' ἴδε πάντη,
Ὡς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγ@ ὀπιτάμεν@ χ' ἀοιδῆς
Ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ ὀπὶ κόλλοπι χορδὴν,

Ἄψας

Timens, quoniam multi minabantur in ædibus.
Telemachus autem altrinſecus minatus clamabat:
Heus, ulterius fer arcum (mox non bene omnibus obedies)
Ne te, junior licet ſim, in agrum expellam
Jaculans ſaxis. viribus enim potior ſum.
Utinam omnibus tanto quotquot in domibus ſunt,
Procis manibus vique fortior eſſem:
Eo mox fœde aliquem ego mitterem ire
Noſtra ex domo: quoniam mala machinantur.
Sic dixit. illi autem omnes ſuper ipſo dulce riſerunt
Proci: & jam remiſerunt ab gravi ira
Telemacho. arcum autem ferens in domum ſubulcus
In manibus Ulyſſi prudenti poſuit aſtans.
Evocanſque allocutus eſt nutricem Eurycleam:
Telemachus jubet te, prudens Euryclea,
Claudere domus januas fortiter compactas:
Si autem aliqua vel gemitum vel ſonum intus audiat
Virorum noſtris in ſeptis, nequaquam foras
Prodire, ſed illic tacite ſint apud opus.
Sic dixit. illi autem non evolabat *hoc* verbum:
Clauſitque januas domorum bene habitatarum.
Cum ſilentio autem ex domo Philœtius proſiliebat foras,
Clauſitque poſtea januas ſepti aulæ.
Jacebat autem ſub porticu funis navis circumagitabilis
Byblinus, quo adſtrinxit januas, introivit autem ipſe.
Sedit poſtea in ſellam iens unde ſurrexerat,
Inſpiciens Ulyſſem. hic autem jam arcum tractabat,
Undique verſans, tentans hinc atque hinc
Ne cornua coſſi ediſſent abſente domino.
Sic autem aliquis dixit videns in propinquum alium:
Certe quidam admirator & fur eſt arcuum.
Aut forte tales & ipſi domi jacent,
Aut molitur facere: ſic in manibus
Tractat huc & illuc malorum ſciens erro:
Alius autem rurſus dicebat juvenum ſuperborum:
Utinam tantundem utilitatis conſequeretur,
Ut iſte unquam hunc poterit intendere.
Sic nempe dixerunt proci. at ſolertiſſimus Ulyſſes,
Statim poſtquam magnum arcum portavit, & vidit undique,
Sicut quando vir citharæ peritus & cantus
Facile extendit novo clavo chordam,

A-

Α"ψας ἀμφοτέρωθεν ἐϋστρεφὲς ἕντερον οἰὸς,
Ὡς ἄρ' ἄτερ κασιγνήτης τάνυσε μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.
Δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς.
Ἡδ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλη αὐδήν.
Μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα χρὼς
Ἐτράπετο· Ζεὺς δ μεγάλ' ἔκτυπε σήματα φαίνων.
Γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Ὅττι ῥά οἱ τέρας ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω.
Εἵλετο δ' ὠκὺν ὀϊστὸν, ὃς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
Γυμνός· τοὶ δ' ἄλλοι κοίλης ἔντοσθε φυλέτρης
Κέατο, τὴν πάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
Τόν ῥ' ὅτε πήχει ἑλὼν, εἶλκεν νευρὴν γλυφίδας τε
Αὐτόθεν ἐκ δίφροιο καθήμενος· ἧκε δ' ὀϊστὸν
Ἄντα πτυσσόμενος· πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
Πρώτης σειλείης, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
Ἰὸς χαλκοβαρής. ὁ δ' Τηλέμαχον προσέειπεν,
Τηλέμαχ', οὔ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει
Ἥμενος· οὐδέ πη τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ πη τόξον
Δηὼν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν,
Οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀπαμείρεσθαι ὄνονται.
Νῦν δ' ὥρη καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
Ἐν φάει, αὖτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάασθαι
Μολπῇ καὶ φόρμιγγι. τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Ἦ, καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσεν. ὁ δ' ἀμφέθετο ξίφος ὀξὺ
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θείοιο.
Ἀμφὶ δ χεῖρα φίλῃ βάλεν ἔγχεϊ· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
Παρ θρόνῳ εἰσάκει κεκορυθμένος αἴθοπι χαλκῷ.

Ο'ΔΥΣΣΕΙ'ΑΣ Ο'ΜΗ'ΡΟΥ ΤΗ͂Σ Χ ΡΑ'ΨΩΔΙ'ΑΣ

Υ'πόθεσις.

ΤΑ' περὶ τὴν μνηστηροφονίαν ἐργασάμενος Ὀδυσσεὺς παρέσης Ἀθηνᾶς, ἐν τοῖς ἑξῆς τὰς θεραπαίνας διὰ Τηλεμάχου καὶ τῶν οἰκείων κολάζει, ἅμα Μελανθίῳ.

Χῖ Ὀδυσσεὺς μνηστῆρας ἐκφίνυτο νηλεῖ χαλκῷ.

Αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἅλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδὸν, ἔχων βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
Ἰῶν ἐμπλείην· ταχέας δ' ἐκχύδαν' ὀϊστοὺς

Αὐτοῦ

Aptans utrinque bene tortum inteſtinum ovis,
Sic ſine nixu tendit magnum arcum Ulyſſes.
Dextera autem manu capiens tentavit nervum.
Hic autem pulchre ſonuit, hirundini ſimilis voce.
Procis autem dolor factus eſt magnus, omnibuſque color
Mutatus eſt. Jupiter autem valde ſonuit ſigna oſtendens.
Lætatuſque eſt poſtea pertolerans dius Ulyſſes,
Quod ei oſtentum miſiſſet Saturni filius verſuti.
Accepit autem velocem ſagittam, quæ ei adjacebat menſæ
Nuda: aliæ autem concavam intra pharetram
Jacebant, quas mox erant Achivi experturi.
Quam ad manubrium *arcus* ſumens, traxit nervum crenaſque
Illic ex ſella, ſedens: miſitque ſagittam
Recta collineans: ſecuriumque non aberravit omnium
Primo foramine, tranſivit autem penitus foras
Sagitta ære gravis. ipſe autem Telemachum allocutus eſt:
Telemache, non te hic hoſpes in ædibus dedecorat
Sedens: neque ſcopo aberravi, neque arcum
Diu laboravi tendens: adhuc mihi robur incolume eſt,
Non uti me proci inhonorantes vituperant.
Nunc autem hora & cœnam Achivis parari
In luce, at poſtea & alioquin delectari
Cantu & cithara. hæc enim ornamenta ſunt convivii.
Dixit, & ſuperciliis innuit. ipſe autem circumpoſuit enſem acutum
Telemachus, dilectus filius Ulyſſis divini.
Circumque manum propriam poſuit lanceæ: propeque ipſum
Apud ſellam ſtetit armatus ſplendido ære.

ODYSSEAE HOMERI XXII. LIBRI

Argumentum.

PRocorum cædem cum peregiſſet Ulyſſes præſente Minerva, exinde ancillas per Telemachum & familiares punit, cum Melanthio.

x. Ulyſſes procos vicit ſævo ferro.

AT ipſe nudabatur pannis conſilii dives Ulyſſes:
Proſiliebatque in magnum limen, habens arcum & pharetram
Sagittis plenam: celereſque effudit ſagittas

Ibi

Αὐτῆ φρόνδε ποδῶν· μετὰ δ' μνησῆρσιν ἔειπεν,
Οὗτος μὲν δὴ ἀεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται·
Νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν ἔπω τις βάλεν ἀνήρ,
Εἴσομαι αἴ κε τύχοιμι, πόρῃ δέ μοι ἴφθιμος Ἀπόλλων.
Ἦ· καὶ ἐπ' Ἀντινόῳ ἰθύνετο πικρὸν ὀϊστόν.
Ἤτοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε
Χούσεον, ἄμφωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
Ὄφρα πίοι οἴνοιο· φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
Μέμβλετο. τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι,
Μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα κυρτερὸς εἴη,
Οἱ τάξειν θάνατόν τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν;
Τὸν δ' Ὀδυσεὺς κατὰ λαιμὸν ὀπιχόμενος βάλεν ἰῷ,
Ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἦλυθ' ἀκωκή.
Ἐκλίνθη δ' ἑτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
Βληθέντι· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥῖνας παχὺς ἦλθεν
Αἵματος ἀνδρομέοιο. θοῶς δ' ἀπὸ οἷο τραπέζης
Ὤσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἴδατα χαμάδις ἔραζε·
Σῖτός τε κρέα τ' ὀπτὰ φορυίετο. τοὶ δ' ὁμάδησαν
Μνηστῆρες κατὰ δῶμα, ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα.
Ἐκ δ θρόνων ἀνόρουσαν ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
Πάντοσε παπταίνοντες ἐϋτμήτους ποτὶ τοίχους·
Οὐδέ πη ἀσπὶς ἔην, οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος ἑλέσθαι.
Νείκειον δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν,
Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· ἦκέτ' ἀέθλων
Ἀλλων ἀντάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
Καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες ὃς μέγ' ἄριστος
Κάρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται.
Γῆσεν ἔκας ἀνήρ, ἐπεὶ φάσθω οἱ κε ἑθέλοντα
Ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ γὰρ νήπιοι οἱ κε ἐνίσπω
Ὡς δή σφιν καὶ πᾶσιν ὀλέθρια πείρατ' ἐφῆπτο.
Τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ κύνες, ἤ μ' ἔτ' ἐφάσκετ' ὑποδρηστον οἶκαδ' ἰκέσθαι
Δήμῳ ἀπὸ Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
Δμωῇσιν δ γυναιξὶ πυρὶ ἀνάζεσθε βιαίως,
Αὐτῆ τε ζώοντος ὑπεμνάασθε γυναῖκα,
Οὔτε θεὰς δείσαντες οἱ ἠρίῳ ἀμφὶ ἔχουσιν,
Οὔτέ πιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔτεσθε·
Νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρια πείρατ' ἐφῆπται.
Ὣς φάτο. τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷλεν·
Πάλλην δ' ἔκας ὄπιν φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Εὐρύμαχος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν,

Ibi ante pedes: poſtque procis dixit:
Hoc quidem jam certamen difficile perfectum eſt:
Nunc rurſus ſcopum alium, quem nondum quiſquam percuſſit vir,
Videbo an conſequar, præbeatque mihi gloriam Apollo.
Dixit: & in Antinoum direxit amaram ſagittam.
Ille quidem pulchrum poculum elevare volebat
Aureum, utrinque anſatum: & jam manibus tractabat,
Ut biberet vinum: cædes autem ei haud in animo
Curæ erat. quis putaret inter viros convivas,
Solum in pluribus, etſi valde fortis eſſet,
Sibi illaturum cædem malam & mortem nigram?
Hunc autem Ulyſſes in gutture detentum percuſſit ſagitta,
Recta autem teneram per cervicem ivit cuſpis.
Declinatus eſt autem alio, poculumque ei excidit manu
Percuſſo: ſtatim autem fiſtula per nares craſſa venit
Sanguinis humani: cito autem a ſe menſam
Impulit pede feriens, diffuditque eſcas humi:
Paniſque caroque aſſa fœdata eſt. ipſi autem tumultuabantur
Proci in domo, ut viderunt virum cadentem.
Exque ſedibus ſurrexerunt turbati in domo,
Undique circumſpectantes bene inciſos ad parietes:
Neque alicubi ſcutum erat, neque fortis lancea ad capiendum,
Increpabant autem Ulyſſem iratis verbis:
Hoſpes, male in viros jacularis: non amplius certaminibus
Aliis intereris: nunc tibi adeſt gravis pernicies.
Etenim nunc virum interfeciſti qui longe optimus
Juvenum in Ithaca: ideo te hic vultures edent.
Simulabat quiſque vir, quia autumabant non volentem
Virum interfeciſſe: hoc autem ſtulti non cognoverunt,
Quod jam ipſis etiam omnibus mortis fines imminebant.
Eos autem torve aſpiciens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Canes, non me amplius exſtimabatis reducem domum venturum
Populo a Trojanorum qui mihi conſumebatis domum,
Ancillaſque mulieres propter dormiebatis violenter,
Ipſoque *me* vivente clam ambiſtis *meam* uxorem,
Neque deos timentes qui cœlum latum habitant,
Neque aliquam hominum indignationem in poſterum *vobis* propoſuiſtis:
Nunc vobis & omnibus mortis fines imminent.
Sic dixit. illos autem omnes pallidus timor cepit:
Aſpiciebat autem quiſque qua effugeret gravem perniciem.
Eurymachus autem ipſum ſolus reſpondens allocutus eſt:

Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσεὺς Ἰθακήσιος εἰλήλουθας,
Ταῦτα μὲν αἴσιμα εἶπες, ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοὶ,
Πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγρῷ·
Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κεῖται ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,
Ἀντίνοος. ὅτι γὰρ ὀτρύνεν τάδε ἔργα,
Οὔτι γάμου τόσσον κεχρημένος ἔτε χαπίζων,
Ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων·
Ὄφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐϋκτιμένης βασιλῆι
Αὐτὸς, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσας.
Νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται· σὺ δ' εἰδέο λαῶν
Σῶν. ἀτὰρ ἄμμες ὄπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον,
Ὅσσά τοι ἐκπέποται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισιν,
Τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες ἐεικοσάβοιον ἕκαστος,
Χαλκόν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰσόκε σὸν κῆρ
Ἵλῃται· πρὶν δ' οὔ τι νεμεσσητὸν κεχολῶσθαι.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Εὐρύμαχ', εἴ μοι πατρῴια πάντ' ἀποδοῖτε,
Ὅσσά τε νῦν ὔμμ' ἔστι, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ὀπάζοιτε,
Οὐδέ κεν ὣς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
Πρὶν πᾶσιν μνηστῆρας ὑπερβασίλλιον ἀποῖσαι.
Νῦν ὑμῖν πρόμαχεσθαι ὀνωίστιον ἠὲ μάχεσθαι,
Ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ.
Ἀλλά τιν' ἢ φεύξεσθαι ὀΐομαι αἰπὺ ὄλεθρον.
Ὣς φάτο. τῷ δ' αὐτῷ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
Τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσερώνεε δεύτερον αὖτις,
Ὦ φίλοι, ἦ δὴ κεῖνος ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·
Ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐΰξοον ἠδὲ φαρέτρην,
Οὐδὲ θοὰς ξεστὰς τοξάσεται, εἰσόκε πάντας
Ἄμμε κατακτείνῃ· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης·
Φάσγανά τε σπάσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
Ἰῶν ὠκυμόρων. ὀϊστὸν δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
Ἀθρόοι, εἴ κέ μιν ἐκ βοτάνης ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων.
Ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστυ, βοὴ δ' ὦκιστα γένοιτο·
Τῷ κε τάχ' ἔστ' ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσαιτο.
Ὣς ἄρα φωνήσας, εἵρυσατο φάσγανον ὀξὺ,
Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· ἆλτο δ' ἐπ' αὐτῷ
Σμερδαλέα ἰάχων. ὁ δ' ὁμοκλήσας ἴε Ὀδυσσεὺς
Ἰὸν ἀποστρεφέως, βάλε στῆθος παρὰ μαζὸν,
Ἐν δέ οἱ ἧπαρ πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
Φάσγανον ἧκε χαμᾶζε, περιῤῥήσθη δὲ τραπέζῃ
Κάππεσε δινηθείς· ἀπὸ δ' εἴδατα χεῦεν ἔραζε,

Καὶ

Si quidem jam Ulyſſes Ithacenſis veniſti,
Hæc quidem decenter dixiſti, quæcunque fecerunt Achivi,
Multa quidem in ædibus injuſta, multa etiam in agro.
Sed hic quidem jam jacet qui cauſa fuit omnium,
Antinous. hic enim induxit hæc facinora,
Non nuptiarum adeo indigens neque cupiens,
Sed alia cogitans, quæ ei non perfecit Saturnius:
Ut Ithacæ in populo bene ædificatæ regnaret
Ipſe, at tuum filium interficeret inſidians.
Nunc autem hic quidem *ſuo* fato interfectus eſt: tu autem parce populis
Tuis. at nos in futurum *te* placantes in populo,
Quæcunque tibi epota ſunt & comeſta in ædibus,
Pretium ſeparatim ducentes viginti boum quiſque,
Æſque aurumque reddemus, donec tuum cor
Lætum fuerit: prius autem non indignum *eſt* iraſci.
Hunc autem torve videns allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Eurymache, neque ſi mihi paterna omnia redderetis,
Quæcunque & nunc vobis ſunt, & ſicunde alia adderetis,
Neque ſic adhuc manus meas cohiberem a cæde,
Antequam omnes proci exceſſus luant.
Nunc vobis propoſitum eſt contra vel pugnare,
Vel fugere, qui mortem & fata evitaverit.
Sed haud ullum effugiturum puto gravem perniciem.
Sic dixit. eorum autem illic diſſolvebantur genua & propri-um cor.
Eos autem Eurymachus allocutus eſt ſecundo rurſus:
O amici, non abſtinebit vir hic manus intactas:
Sed poſtquam accepit arcum politum & pharetram,
Limine a polito jaculabitur, donec omnes
Nos interfecerit: ſed recordemur pugnæ:
Enſeſque trahite, & obtendite menſas
Sagittis velocibus, ipſique omnes immineamus
Conferti, ſi ipſum ab limine pellamus & foribus.
Eamuſque in urbem, clamorque ocyus fiat:
Eo cito hic vir nunc ultimo jaculetur.
Sic nempe locutus, traxit enſem acutum,
Æreum, utrinque acutum: proſiliebatque in ipſum
Terribiliter vociferans. at ipſe ſimul dius Ulyſſes
Sagittam emiſit, percuſſitque pectus apud mammam,
Inque ei hepate fixit velox telum: exque manu
Enſem demiſit humi, circumfuſuſque menſæ
Decidit volutus: eſcaſque effudit humi,

Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον. ὁ δ' ἄχθεα τύπτε μετώπῳ,
Θυμῷ ἀνιάζων. ποσὶ δ' ἄρονον ἀμφοτέρῃσιν
Λακπάζων ἐπίναξε. κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχυτ' ἀχλύς.
Ἀμφίνομον δ' Ὀδυσῆα ἐείσατο κυδαλίμοιο
Ἀντία δίξας· εἵρυτο δὲ φάσγανον ὀξύ,
Εἶπως οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
Τηλέμαχον κατόπισθε βαλὼν χαλκήρει δουρὶ
Ὤμων μεσηγύς, διὰ δ' στῆθος ἔλασσε.
Δοῦπησεν δ' πεσών, χθόνα δ' ἤλασε πληγὶ μετώπῳ.
Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος
Αὐτῷ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ δίε μή τις Ἀχαιῶν
Ἔγχει ἀνελκόμενον δολιχόσκιον ἢ ἔλασσεν
Φασγάνῳ δίξας, ἢὲ προπρολιστὶ τύψας.
Βῆ δ' θέων· μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν,
Ἀγχοῦ δ' ἱστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ πάτερ, ἦ δή τοι σάκος οἴσω καὶ δύο δόρε,
Καὶ κυνέην δ' χαλκὸν ὅτι κροτάφοις ἁρμῇ ἄνω,
Αὐτός τ' ἀμφιβαλὼν ἰὼν· δώσω δ' συβώτῃ
Καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα. τετεύχῃσθαι γὰρ ἄμεινον.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Οἶσε θέων, εἰὼς μοι ἀμυνέσθαι πάρ' ὀΐσω,
Μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἐόντα.
Ὣς φάτο. Τηλέμαχος δ' πατρὶ φίλῳ ἐπεπείθετο πειθοῖ·
Βῆ δ' ἴμεναι θάλαμον ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο.
Ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δόρατα δ' ὀκτὼ,
Καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας.
Βῆ δ' φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν·
Αὐτὸς δ' πρώτισα περὶ χροὶ δύσατο χαλκόν·
Ὡς δ' αὖτως τὼ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλὰ,
Ἕστω δ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαίφρονα ποικιλομήτην.
Αὐτὰρ ἔγ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνασθαι ἔσαν ἰοὶ,
Τόφρα μνησήρων ἕνα γ' αἰεὶ ὦ ἐνὶ οἴκῳ
Βάλλε τιτυσκόμενος. τοὶ δ' ἀγχίστινοι ἔπιπτον·
Αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ ὀϊστεύοντα ἄνακτα,
Τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάροιο
Ἔκλινεν ἑσάμενος πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
Αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην ἐΰτυκτον ἔθηκεν
Ἵππουριν, δεινὸν δ' λόφος ὑπερθεν ἔνευεν.
Εἵλετο δ' ἄλκιμα δόρε δύω κεκορυθμένα χαλκῷ.
Ὀρσοθύρη δέ τις ἔσκεν ἐϋδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ

Ἀκρόν

Et poculum rotundum. ipſe autem terram verberavit fronte,
Animo dolens: pedibus autem ſedile ambobus
Calcitrans concuſſit. in oculis autem fuſa eſt caligo.
Amphinomus autem Ulyſſi ivit glorioſo
Contrarius ruens: ſtrinxitque enſem acutum,
Si quo modo ſibi cederet januis: ſed ipſum prævenit
Telemachus a tergo percutiens ærata lancea
Humerorum medio, perque pectora adegit.
Sonuit autem cadens, terramque percuſſit tota fronte.
Telemachus autem inde proripuit ſe linquens longam lanceam
Illic in Amphinomo: pertimebat enim ne quis Achivorum
Lanceam trahentem longam, vel tranſadigeret
Enſe ruens, vel prono feriens.
Ivit autem currens: valde autem cito ad dilectum patrem venit,
Prope autem ſtans verbis velocibus allocutus eſt:
O pater, jam tibi ſcutum feram & duas lanceas,
Et galeam bene ære munitam temporibus aptam,
Ipſeque induar iens: dabo autem ſubulco
Et bubulco alia. armari enim melius.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Porta currens, quamdiu mihi ad propugnandum adſunt ſagittæ,
Ne me amoveant foribus ſolus qui ſum.
Sic dixit. Telemachus autem dilecto obedivit patri.
Perrexit autem ire in thalamum ubi ei inclyta arma jacebant:
Hinc quatuor quidem ſcuta cepit, lanceas autem octo,
Et quatuor galeas pilis equinis denſe criſtatas.
Ibat autem ferens, valde autem citò ad dilectum patrem venit:
Ipſe autem primum circa corpus induit æs:
Eodemque modo famuli induebant arma pulchra,
Stabantque circum Ulyſſem prudentem varii conſilii.
At hic, quandiu quidem ad propugnandum erant ſagittæ,
Tandiu procorum unum ſemper in domo
Feriebat collineans, atque illi denſi cadebant:
At poſtquam defecerant ſagittæ jaculantem regem,
Arcum quidem ad poſtem bene fundatæ domus
Inclinavit ſtare ad parietes collucentes:
Ipſe autem circum humeros ſcutum poſuit quadruplex.
Capite autem in forti galeam bene factam poſuit
Cum equina cauda, graviter autem criſta deſuper nutabat.
Cepit autem fortes lanceas duas armatas ære.
Janua autem quædam erat bene ædificato in pariete:

Ἀκρότιτον ᾗ πωῤ ὁδὸν ἐϋσαθέϊ μεγάροιο
Ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σηκοὶ δ' ἔχον ἀμφιγύαι·
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
Εἰσαύτ' ἄγχ' αὐτὸ· μία δ' οἴη γίνετ' ἐφορμή.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων,
Ὦ φίλοι, οὐκ ἄν δή τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη,
Καὶ εἴποι λαοῖσι; βοὴ δ' ὤκιστα γένοιτο;
Τῶ κε τύχ' ἕτερος ἀνὴρ νηῒ ὕστατα τοξάσαιτο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Οὔπως ἔστ' Ἀγέλαε διοτρεφές. ἀγχι γὰρ αἰνῶς
Αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλέον σόμα λαύρης.
Καί χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ ὃς ἄλκιμος εἴη.
Ἀλλ' ἄγετ' ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
Εἰκ θαλάμων. ἔνδον γὰρ (οἴομαι) ἠδὲ πη ἄλλη
Τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.
Ὣς εἰπὼν ἀνέβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν
Εἰς θαλάμους Ὀδυσῆος ἀνὰ ῥῶγας μεγάροιο.
Ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δ' ἄρ' ἔγχη,
Καὶ τόσσας κυνέας χαλκήρεας ἱπποδασείας·
Βῆ δ' ἴμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκε.
Καὶ τότ' Ὀδυσῆος λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
Ὡς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα, χερσὶ δ' ἄρα μακρὰ πνάοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
Αἶψα δ' Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τηλέμαχ', ἦ μάλα δή τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
Νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακόν, ἠὲ Μελανθώ.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον, (οὐδέ τις ἄλλος
Αἴτιος) ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυίην
Κάλλιπον ἀγκλίνας· τὴν δ' σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
Ἀλλ' ἴθι δῖ' Εὐμαιε θύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
Καὶ φράσαι εἴ πις ἄρ' ὅδε γυναικῶν ἢ τόδε ῥέζει,
Ἦ υἱὸς Δολίοιο Μελανθεύς, τόν περ ὀΐω.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Βῆ δ' αὖτις θάλαμόν δε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Οἴσων τεύχεα καλά. νόησε δ' δῖος ὑφορβὸς,
Αἶψα δ' Ὀδυσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα,
Διογενὲς Λαρτιάδη πολυμήχαν' Ὀδυσεῦ,
Κεῖνος δ' αὖτ' ἀίδηλος ἀνὴρ ὃν οἴομεθ' αὐτοί,
Ἔρχεται εἰς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἐνίσπες,
Ἦ μιν ἀποκτείνω, αἴ κεν κρείσσων γε γένωμαι·

Ἠέ

Ultimum autem apud veſtibulum bene ſtantis domus
Erat via in angiportum, tabulæ autem cohibebant bene aptæ,
Quam Ulyſſes obſervare juſſit divinum ſubulcum
Stantem prope ipſam: una autem ſola erat via.
His autem Agelaus dixit verbum omnibus nuncians:
O amici, nulluſne in ſuperiorem januam aſcenderet
Et diceret populis? clamorque ocyus fiat?
Ideo cito hic vir nunc poſtremo jaculetur.
Hunc autem rurſus allocutus eſt Melanthius cuſtos caprarum:
Nullo modo licet Agelae divine. prope enim nimis
Aulæ pulchræ fores, & difficile os angiportus.
Etiam unus omnes prohibeat vir qui fortis ſit.
Sed agite vobis arma feram ad armandum
Ex thalamo. Illic enim (puto) neque alio
Arma depoſuerunt Ulyſſes & illuſtris filius.
Sic locutus aſcendit Melanthius cuſtos caprarum
In thalamum Ulyſſis ſupra ſcalas domus:
Ubi duodecim quidem ſcuta excepit, totidemque lanceas,
Et tot galeas æreas pilis equinis criſtatas:
Perrexit autem ire, admodumque cito ferens procis dedit.
Et tunc Ulyſſis ſoluta ſunt genua & proprium cor,
Ut circumponentes vidit arma, manibuſque lanceas
Longas vibrantes: magnum autem ipſi videbatur opus.
Statim autem Telemachum verbis volucribus allocutus eſt:
Telemache, certe omnino aliqua in domibus mulierum
Nobis inſtigat bellum malum, aut Melanthius.
Illum contra Telemachus ſapiens alloquebatur:
O pater, ipſe ego hoc peccavi, (neque quiſquam alius
Cauſa eſt) qui thalami januam compacte aptam
Reliqui apertam: horum autem ſpeculator fuit melior.
Sed ito divinæ Eumæe januam claude thalami,
Et obſerva ſiqua eſt mulierum quæ hæc faciat,
An filius Dolii Melanthius, quem ego puto.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur.
Ibat autem iterum in thalamum Melanthius cuſtos caprarum,
Portaturus arma pulchra. animadvertitque dius ſubulcus.
Statim autem Ulyſſem allocutus eſt prope præſentem:
Divine Laertiade ſolertiſſime Ulyſſes,
Ille rurſus exitioſus vir, quem putamus ipſi,
It in thalamum: tu autem mihi verum dic,
An eum interficiam, ſi ſuperior fiam:

Ἠέ σοι ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
Πολλὰς, ὅσας ἔτλῃ ἐμήσατο σῷ ἐνὶ οἴκῳ.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ἦτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μητιήτας ἀγαυὰς
Σχήσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας·
Σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν,
Εἰς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε·
Σειρῇσιν δ' ἢ πλεκτῇσιν ἐξ αὐτῆς πειρήνασθε,
Κίονα δ' ἀν' ὑψηλὸν ἐρύσαι, πελάσαι τε δοκοῖσιν,
Ὡς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν, χαλεπ' ἄλγεα πάσχῃ.
Ὣς ἔφατ'. οἱ δ' ἄρα τᾶ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ὑπίθοντο,
Βὰν δ' ἴμεν εἰς θάλαμον· λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
Ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα τάχ' ἐρύκα·
Τὼ δ' ἔσω ἐκάτερθε σὺν σταθμοῖσι μένοντε·
Εὖθ' ὑπὲρ κ' δὸν ἔβαινε Μελάνθιος αἰπόλος αἰγῶν,
Τῇ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὸν τρυφάλειαν,
Τῇ δ' ἑτέρῃ σάκος ἄρρυ, γέρον, πεπαλαγμένον ἀζῇ,
Λαέρτεω ἥρωος, ὃ κωμήσας φορέεσκε·
Δὴ τότε γ' ἤδη κεῖτο, ῥαφαὶ δ' ἐλέλυντο ἰμάντων.
Τὼ δ' ἄρ' ἐπαίξαντ' ἐλέτην, ἔρυσάν τε μιν εἴσω
Κωμήξ· ἐν δαπέδῳ δ' ἄρα χαμαὶ βάλον ἀχνύμενον κῆρ.
Σειῇσιν δ' πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγεῖ δεσμῷ,
Εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε πολύμητις, ὡς ἐκέλευσεν
Υἱὸς Λαέρταο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Σειρῇσιν δ' πλεκτῇσιν ἐξ αὐτῆς πειρήνασθε,
Κίονα δ' ἀν' ὑψηλὸν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσι.
Τὸν δ' ὀπικερτομέων προσέφης Εὔμαιε συβῶτα,
Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ Μελάνθιε νύκτα φυλάξεις
Εἰνὴ ἐνὶ μαλακῇ καταλέγμενος, ὡς σε ἔοικεν·
Οὐδέ σε γ' ἠγαγένεια πολὺ Ὠκεανοῖο ῥοάων
Λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ἰφί κ' ἀγινεῖς
Αἶγας μνηστῆρεσι δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι.
Ὣς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο τυθεὶς ὀλοῷ ἐνὶ δεσμῷ·
Τὼ δ' εἰς τάχεα δύτην, θύρῃ τ' ὀπιθέντε φαεινῇ,
Βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαίφρονα, ποικιλομήτην.
Ἔνθα μὲν ἑστήκεσαν ἐφέσασθον· οἱ μὲν ἔπ' ἄδην,
Τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.
Τὴν δ' Ὀδυσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπε·
Μέντορ ἄμυνον ἀρωὴν, μνῆσαι δ' ἑταίρου φίλοιο,

Ὅς

An tibi huc ducam, ut exceſſus *ſuos* ſolvat
Multos, quotquot hic patravit tua in domo.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Ego quidem & Telemachus procos ſuperbos
Retinebimus intra domos, licet percupidos:
Vos autem avertentes pedes & manus deſuper,
In thalamum jacite, januas autem adſtringite a tergo:
Funiſque plexi extrema ipſi alligantes,
Columnam in altam trahite, admoveteque trabibus,
Ut diu vivus, graves dolores patiatur.
Sic dixit. illi autem eum omnino audiverunt, & morem geſſerunt,
Iverunt vero in thalamum: fefellerunt autem ipſum intus cum eſſet.
Et ille quidem in thalami penetrali arma quærebat:
Hi autem ſteterunt utrinque apud poſtes manentes:
Donec limen tranſibat Melanthius cuſtos caprarum,
Altera quidem manu ferens pulchram galeam,
Altera autem ſcutum latum, antiquum, inquinatum ſiccitate.
Laertæ herois, quod juvenis portaverat.
Nempe tum quidem jacebat, ſuturæque ſolutæ erant lororum,
Illi autem irruentes ceperunt, traxeruntque ipſum intro
Juveniliter: inque pavimento humi jecerunt dolentem corde.
Pedes autem manuſque conſtrinxerunt animum cruciante vinculo,
Bene averſas prorſus, ſicut juſſerat
Filius Laertis pertolerans dius Ulyſſes.
Funiſque plexi ipſi extrema alligantes,
Columnam in altam traxerunt, admoveruntque trabibus.
Hunc autem mordacibus verbis alloquebaris Eumæe ſubulce:
Nunc quidem jam etiam atque etiam Melanthie nocte cuſtodies
Lecto in molli dormiens, uti te decet:
Neque te aurora ab Oceani fluctibus
Latebit adveniens aureo throno conſpicua, quando ages
Capras procis domum ad convivium parandum.
Sic hic quidem illic relictus eſt extenſus pernicioſo in vinculo.
Illi autem arma induentes, januamque claudentes ſplendidam,
Iverunt ad Ulyſſem prudentem, verſutum.
Hic robur ſpirantes adſtiterunt: hi quidem in limine,
Quatuor, illi autem intra domum multique & boni.
His prope acceſſit filia Jovis Minerva,
Mentori aſſimilata & corpore & voce.
Hanc autem Ulyſſes lætatus eſt videns, & verbum dixit:
Mentor propulſa malum, recordare autem ſocii dilecti,

Ο"ς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον· ἑμπλικίη δέ μοι ἐσσί.
Ὣς ἔφατ', οἰόμενος λασιόον ἔμμεν' Ἀθηίλῳ·
Μνησῆρες δ' ἐτέρωθεν ὁμόκλεον ἐν μεγάροισι·
Πρῶτος τὸν γ' ἐνένιπε Δαμασορίδης Ἀγέλαος,
Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι πιφαυσκέμεν Ὀδυσῆος
Μνησήρεσσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῷ.
Ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἴω·
Ὀππότε κεν τούτους κτείομεν, πατέρ' ἠδὲ καὶ υἱόν,
Ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα περήσεαι, οἷα μενοινᾷς
Ἔρδειν ἐν μεγάροις· σῷ δ' αὐτῷ κράαπι πίσεις.
Αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀπερύκομεν ἀρῇ,
Κτήματ' ὀπάσσω τοι ὅσσα τε νῦν ἔνδοθι καὶ τὰ θύρηφι,
Τοῖσιν Ὀδυσῆος μετιμίξομεν· ἠδέ τοι υἷας
Ζώειν ἐν μεγάροισιν ἐάσομεν ἠδὲ θύγατρας,
Οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστυ πολίσθην.
Ὣς φάτ'. Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον·
Νείκεσεν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν,
Οὐκ ἔτι σοί γ' Ὀδυσεῦ μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλκή,
Οἵη ὅτ' ἀμφ' Ἑλένῃ λαοσσόον ἐννέα δ' ἤματα
Εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρνασο νωλεμὲς αἰεί·
Πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι,
Σῇ δ' ἤλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια.
Πῶς δὴ νῦν, ὅτε σόν γε δόμον καὶ κτήματ' ἱκάνεις,
Ἄντα μνησήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
Ἀλλ' ἄγε δεῦρο πέπον πὰρ ἐμὲ ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον,
Ὄφρ' εἰδῇς οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσι
Μέντωρ Ἀλκιμίδης ἐναρίσιμος ἀποτίνει.
Ἦ ῥα· καὶ οὔπω πάγχυ δίδου ἐτεραλκέα νίκην,
Ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν
Ἠμὲν Ὀδυσῆα καὶ υἱὸν κυδαλίμοιο.
Αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
Ἔζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰκέλη ἄντην.
Μνησῆρας δ' ὤτρυνε Δαμασορίδης Ἀγέλαος,
Εὐρύνομός τε καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,
Πείσωνός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων.
Οἵ γὰρ μνησήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι,
Ὅσσοι ἔτ' ἔζωον, περί τε ψυχέων ἐμάχοντο·
Τὸν δ' ἤδη ἐδάμασσε βιὸς καὶ τυρφερὲς ἰόν.
Τοῖς δ' Ἀγέλαος ἔειπεν, ἔπος πάντεσσι φιλοῖσιν,
Ὦ φίλοι, ἤδη χεῖσε ἀνὴρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους.
Καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενεὰ δ' ἄγματα εἶπών,

250 Οἱ

Qui tibi bona feci: coævus autem mihi es.
Sic dixit, ſuſpicans populorum ſalvatricem eſſe Minervam.
Proci autem altrinſecus minabantur in ædibus:
Primus hanc increpavit Damaſtorides Agelaus:
Mentor, ne tibi verbis perſuadeat Ulyſſes
Procis pugnare, auxiliari autem ſibi ipſi.
Sic enim noſtram mentem perficiendam puto;
Quando hos interfecerimus, patrem atque etiam filium,
Inter eos tu poſtea interficieris, qui talia cogites
Patrare in ædibus, tuoque ipſius capite ſolves.
At poſtquam vobis vires abſtulerimus ferro,
Poſſeſſiones quot tibi ſunt quæque intus & quæ foris,
Ipſis Ulyſſis commiſcebimus: neque tibi filios
Vivere in ædibus ſinemus neque filias,
Neque uxorem caſtam Ithacæ in urbe verſari.
Sic dixit. Minerva autem irata eſt ex animo magis:
Increpuit autem Ulyſſem iratis verbis:
Non amplius tibi Ulyſſes robur incolume, neque ulla fortitudo,
Qualis quando pro Helena albiulna bono patre nata
Novem annis Trojanis pugnaſti perpetuo uſque:
Multos autem viros interfeciſti in gravi pugna,
Tuoque capta eſt conſilio Priami urbs lata viis.
Quomodo jam nunc, quando in domum tuam & poſſeſſiones venis,
Contra procos lamentabiliter recuſas fortis eſſe?
Sed age huc o bone apud me ſta, & vide opus,
Ut videas qualis tibi in viris inimicis
Mentor Alcimides beneficia reddet.
Dixit: & nondum omnino dabat inclinatam victoriam,
Sed adhuc potentiamque & fortitudinem tentabat
Tum Ulyſſis tum filii glorioſi.
Ipſa autem ſplendidæ in domus trabem
Sedit proripiens ſe, hirundini ſimilis aſpectu.
Procos autem hortabatur Damaſtorides Agelaus,
Eurynomuſque, & Amphimedon, Demoptolemuſque,
Piſanderque Polyctorides, Polybuſque belli peritus.
Hi enim procorum fortitudine erant facile optimi,
Qui adhuc vivebant, deque animabus pugnabant:
Reliquos jam domuerat arcus & frequentes ſagittæ.
His autem Agelaus dixit, verbum omnibus nuncians:
O amici, jam cohibebit vir hic manus intactas.
Atque jam ei Mentor quidem abit locutus inanes jactationes,

Οἱ δ' οἵοι λείπονται ὅπι πρώτῃσι θύρῃσι.
Τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀφίετε δῆριν μακρὴν·
Ἀλλ' ἄγεθ' οἱ ἐξ πρῶτον ἀκοντίσατ', αἴ κέ ποθι Ζεὺς
Δώῃ Ὀδυσῆα βλῆθαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι·
Τῶν δ' ἄλλων ἐ κῆδω, ἐπεὶ ὃτός γε πέσῃσιν.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὡς ἐκέλευσεν,
Ἱέμενοι· τὰ δ' πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλῳ μὲν σαθμὸν ἐϋσαθέϊ μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλῳ δ' θύρῃ πυκινῶς ἀραρυίῃ·
Ἄλλα δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δῆρατ' ἀλάλητο μνηστῆρων,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Ὦ φίλοι, ἤδη μέν τις ἐγὼν εὔποιμι καὶ ἄμμι
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάασιν
Ἡμέας ἐξεναρίξαι ὅπι πρότερόν γε καὶ ἄλλων.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξέα δῆρα,
Ἄντα πτυσκόμενοι. Διμοιτίδην μὲν Ὀδυσσεὺς,
Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἔλατον δὲ συβώτης,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ὄπιβουκόλος ἀνήρ·
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἄμα πάντες ὁμάδῳ ἔλον ἄσπετον ἔδας.
Μνηστῆρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε.
Τοῖς δ' ἄρ' ἐπιπτόμενος, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἔλοντο.
Αὖτις δὲ μνηστῆρες ἀκόντισαν ὀξέα δῆρα,
Ἱέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
Τῶν ἄλλῳ μὲν σαθμὸν ἐϋσαθέϊ μεγάροιο
Βεβλήκει, ἄλλῳ δὲ θύρῃ πυκινῶς ἀραρυίῃ·
Ἄλλα δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλεμάχου βάλε χεῖρ' ὑπὲρ καρπῷ
Λίχνῃ, ἄκρην δὲ ῥινὸν ὑπήλασε χαλκός.
Κτήσιππος δ' Εὐμαίου ὑπὲρ σάκος ἔγχεϊ μακρῷ
Ὤμον ἐπέδραψεν· τὸ δ' ὑπέρπατο, πῖπτε δ' ἔραζε.
Τοὶ δ' αὖτ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαίφρονα ποικιλομήτην
Μνηστήρων ἐς ὅμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δῆρα.
Ἔνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς,
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ὄπιβουκόλος ἀνὴρ
Βεβλήκει πρὸς στῆθος· ἐπαχθόμενος δὲ προσηύδα,
Ὦ Πολυθερσίδη φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
Εἴκων ἀφραδίῃσι, μέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσι
Μῦθον ὀπιτρέψαι· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
Τόν τοι ἀντὶ πόδος ξεινήϊον, ὅν ποτ' ἔδωκας

Ἀν-

Hi autem soli relicti sunt in primis foribus.
Ideo ne simul omnes mittite lanceas longas:
Sed agite sex primum jaculamini, si forte Jupiter
Det Ulyssem percuti, & gloriam obtinere:
Cæterorum autem nulla cura, postquam hic ceciderit.
Sic dixit. illi autem omnes jaculabantur sicut jusserat,
Mittentes: illa autem omnia vana fecit Minerva.
Eorum alius quidem postem bene fundatæ domus
Percussit, alius autem januam dense aptam:
Alterius autem parieti fraxinus incidit ære gravis.
At postquam jam lanceas evitaverunt procorum,
His sermones occepit pertolerans dius Ulysses:
O amici, jam quidem ego dixerim & nobis
Procorum in turbam ut jaculemur, qui cupiunt
Nos interficere ad priora mala.
Sic dixit. hi autem omnes jaculati sunt acutas lanceas,
Contra collineantes. Demoptolemum quidem Ulysses,
Euryadem autem Telemachus, Elatum autem subulcus,
Pisandrum autem interfecit boum bubulçus vir:
Hi quidem postea simul omnes mordicus ceperunt magnum pavimentum.
Proci autem recesserunt in ædium penetrale:
His autem irruerunt, eque cadaveribus lanceas rapuerunt.
Rursus autem proci jaculati sunt acutas lanceas,
Connixi: pleraſque vero irritas reddidit Minerva.
Horum alius quidem postem bene fundatæ domus
Percussit, alius autem januam densis compagibus aptam:
At alterius parieti fraxinus incidit ære gravis.
Amphimedon autem Telemacho percussit manum ad carpum
Strictim, extremam autem pellem læsit æs.
Ctesippus autem Eumæo supra scutum lancea longa
Humerum aravit: illa autem supervolavit, ceciditque humi.
Isti contra circa Ulyssem belli peritum versutum
Procorum in turbam jaculabantur acutas lanceas.
Tunc vero Eurydamanta percussit urbium populator Ulysses,
Amphimedonta autem Telemachus, Polybum autem subulcus:
Ctesippum autem postea boum bubulcus vir
Percussit ad pectus: gloriabundus autem alloquebatur:
O Polytherside amator convitiorum, nunquam omnino
Cedens stultitiæ magnifica loquere, sed diis
Verbum committe: quoniam multo potentiores sunt.
Hoc tibi pro pede hospitale donum est, quem dedisti

Ἀντιθέῳ Ὀδυσῆι δόμον κάτ' ἀλητείην.
Ἦ ῥα βοῶν ἐλίκων ὄπιβυκόλος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Οὔτι Δαμασορίδῃ αὐτοχεδὸν ἔγχει μακρῷ.
Τηλέμαχος δ' Εὐρυμορίδῃ Λειώκριτον ἅτε
Δυεὶ μέσον κενεῶνα, διαῤῥὸ ᾧ χαλκὸν ἔλασσεν·
Ἤριπε ᾧ ῥινῶι, χθόνα δ' ἤλασε ῥωπὶ μετώπῳ.
Δὴ τότ' Ἀθηναίη φθισίμβροτον αἰγίδ' ἀνέσχεν
Τ' ψόθεν ἐξ οὐρανῆς· τῇσι δ' φρένες ἐπτοίηθεν.
Οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὡς ἀγελαῖαι,
Τὰς μέν τ' αἰόλος οἶστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν
Ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
Οἱ δ', ὥς τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοκῆλαι
Ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θοῶσι,
Ταὶ μέν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,
Οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ πῃ ἀλκὴ
Γίνεται οὐδὲ φυγή, χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρῃ·
Ὣς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
Τύπτον ὀπισθοφάδην. τῇσι δ' σόνος ὦρνυτ' ἀεικὴς,
Κρατῶν τυπτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Γουνοῦμαί σ' Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, καί μ' ἐλέησον.
Οὐ γάρ πω τινὰ φημὶ γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
Εἰπεῖν ἠδέ τι ῥέξαι ἀπάλαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
Παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.
Ἀλλά μοι οὐ πείθοντο κακῇ ἀπὸ κῆρας ἔχεσθαι·
Τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσσουν.
Αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, ἀγαθὸς ἐργὼς,
Κείσομαι. ὡς ἂν ἔσι χάρις μετόπισθε ἀλγέων.
Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος ἄμμιν ἔπειτα,
Πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι,
Τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
Σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι καὶ τέκνα τεκέσθαι·
Τῷ οὐκ ἂν θανάτου γε δυσηλεγέα προφύγοιτα.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ξίφος ἕλετο χειρὶ παχείῃ
Κείμενον, ὃ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
Κτεινόμενος· τῷ τόγε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε·
Φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίῃσιν ἐμίχθη.
Τερπιάδης δέ τ' ἀοιδὸς ἀλύσκαζε κῆρα μέλαιναν
Φήμιος, ὃς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκῃ.

Ἔσπ

Divino Ulyſſi domi mendicanti.
Dixit boum nigrarum bubulcus. at Ulyſſes
Feriebat Damaſtoridem cominus lancea longa.
Telemachus autem Eucnoridem Leocritum feriebat
Lancea medio ventre, penitus autem æs tranſadegit:
Cecidit autem pronus, terramque percuſſit tota fronte.
Tunc Minerva clades hominum, Ægida ſuſtulit
Alto ex faſtigio: illorum autem mentes percellebantur:
Iidemque fugitabant per ædes, boves tanquam gregariæ,
Quas quidem pernix œſtrus ingruens agitavit
Tempore in verno, quando dies longi ſunt.
Hi autem, ſicut vultures curvi unguibus, uncis roſtris
Ex montibus venientes avibus inſiliunt,
Hæ quidem in campo trepidantes nubes affectant,
Illi autem has perdunt inſilientes, neque ullum auxilium
Fit neque fuga: gaudent autem viri præda:
Sic hi procos irruentes in domum
Verberabant quaquaverſum. horum autem gemitus oriebatur indecens,
Capitibus verberatis: pavimentum autem totum ſanguine æſtuabat.
Liodes autem Ulyſſis advolans cepit genua,
Et ipſum precans verbis velocibus alloquebatur:
Supplex oro te Ulyſſes: tu autem me reſpice, & mei miſerere.
Nunquam enim cuiquàm dico me mulierum in ædibus
Dixiſſe, neque aliquid feciſſe mali: ſed & alios
Sedabam procos, quicunque talia faceret.
Sed mihi non obediverunt ut malis manus abſtinerent:
Ideo ob improbitatem indecora morte obierunt.
At ego cum his vates, qui nihil feci,
Jacebo. ſic non eſt gratia in poſterum benefactorum.
Hunc autem torve videns allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Siquidem jam cum his vatem dicis eſſe te,
Sæpe forſan debuiſti optare in ædibus,
Longe mihi reditus finem dulcis fieri.
Te autem uxoremque dilectam ſequi & filios parere:
Ideo haud mortem gravem effugies.
Sic locutus, enſem cepit manu forti
Jacentem, quem Agelaus abjecerat humi
Cum cæderetur: quo hunc in cervicem mediam percuſſit.
Loquentiſque ejus caput pulveribus mixtum eſt.
Terpiades autem cantor declinabat mortem nigram
Phemius, qui canebat cum procis coactu.

Sta-

Ἔστι δ' ἐν χείρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἄγχι πυρ' ὀρσοθύρῳ· δίχα ᾗ φρεσὶ μερμήριζεν,
Ἢ' ἐκδὺς μεγάροιο, Διὸς μεγάλα ποτὶ βωμὸν
Ἔρκεϊ ἴζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
Λαέρτης Ὀδυσεύς τε βοῶν ὀπὶ μηρί' ἔκαιον·
Ἢ' γάνυσσαν λίσσοιτο προσαΐξας Ὀδυσῆα.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Γούνων ἅψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
Ἤτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμᾶζε
Μεσσηγὺς κρητῆρος ἰῆ θρόνου ἀργυροήλου·
Αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαΐξας λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Γουνοῦμαί σ' Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἴδεο, κύδι μ' ἐλέησον.
Αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
Πέφνῃς ὅσε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀείδω.
Αὐτοδίδακτος δ' εἰμί· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἵμας
Παντοίας ἐνέφυσεν. ἔοικα δέ τοι θεὸν εἶναι
Ὧσε θεῷ· τῷ μή με λιλαίεο δειροτομῆσαι.
Καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι σὸς φίλος υἱός,
Ὡς ἐγὼ οὔτι ἑκὼν ἐς σὸν δόμον, ἔνθ' ἔχαιζον,
Πωλεύμενος μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαῖτας,
Ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἤκουσε θεοπροπίης Τηλεμάχοιο,
Αἶψα δ' ἐὸν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα,
Ἴσχεο, μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον ὄτρυνε χαλκῷ.
Καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅστέ μοι αἰεὶ
Οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος·
Εἰ δὴ μή μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος, ἠὲ συβώτης,
Ἠέ σοι ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἤκουσε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς·
Πεπτηὼς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Ἔσσο βοὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
Αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὦρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοείην·
Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὅδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχεο, εἰπὲ δὲ πατρὶ
Μή με σιδηρείοις ἐλάσσεται ὀξέϊ χαλκῷ,
Ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος, οἵ οἱ ἔκειρον
Κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔπιον.
Τὸν δ' ὀπωπήσας προσέφη πολυμήτις Ὀδυσσεύς,
Θάρσει, ἐπεὶ δή σ' ἦτορ ἐρύσατο καὶ ἐσάωσεν,

Ὄφρα

Stabat autem in manibus tenens citharam ſtridulam
Prope apud ſuperiorem januam: bifariam autem mente cogitabat
An egreſſus domo, Jovis magni ad aram
Tutelaris ſederet ſtructam, ubi multa
Laertes Ulyſſeſque boum femora combuſſerant:
An per genua precaretur aggreſſus Ulyſſem.
Sic autem ei cogitanti viſum eſt melius eſſe,
Genua prehendere Laertiadæ Ulyſſis.
Ille quidem citharam concavam depoſuit humi
Inter craterem & ſedile argenteum clavos:
Ipſe autem Ulyſſi accidens ad genua, ea prehendit,
Et ipſum precans verbis velocibus alloquebatur;
Supplex oro te Ulyſſes: tu autem me reſpice, & mei miſerere.
Ipſi tibi in futurum dolor erit, ſi cantorem
Interfeceris qui diis & hominibus cano.
Ipſe per me doctus ſum: deus autem mihi in mente cantilenas
Omnigenas inſevit. videor autem tibi accinere
Tanquam deo: ideo ne me cupias decollare.
Et Telemachus hæc dicet tuus dilectus filius,
Quod ego non voluntarius in tuam domum, neque indigens,
Veni procis cantaturus ad convivia,
Sed multo plures & potentiores duxerunt coactu.
Sic dixit. eum autem audivit ſacra vis Telemachi.
Statim autem ſuum patrem allocutus eſt prope qui erat:
Abſtine, & nequaquam hunc inſontem percute ferro.
Et præconem Medontem ſervemus, qui mei ſemper
Domo in noſtra curam habuit puer cum *adhuc* eſſem:
Si jam non ipſum interfecit Philætius, aut Subulcus,
Aut tibi occurrit ruenti in domo.
Sic dixit. hunc autem audivit Medon cata ſciens.
Trepidus enim prociderat & jacebat ſub ſede, circum autem pelle
Indutus erat bovis recenti, vitans mortem nigram.
Statim autem a ſedili ſurrexit, citoque exuit bovinam:
Telemachum autem poſtea aggreſſus cepit genua,
Et ipſum precans verbis velocibus alloquebatur:
O amice, ego quidem hic ſum: tu vero continete, & dic patri,
Et ne me ſuperans lædat acuto ferro,
Virorum procorum *cauſa* iratus, qui ei totonderunt
Poſſeſſiones in ædibus, te autem ſtulti nihil honoraverunt.
Hunc autem ſubridens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Fide, quoniam te hic liberavit & ſervavit,

Ὄφρα γνῷς κατὰ θυμὸν, ἅτ' εἰπλοθα καὶ ἄλλῳ,
Ὡς κακοεργίης ἀεργεσίη μέγ' ἀμείνων.
Ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἔζεσθε θύραζε
Ἐκ φόνα εἰς αὐλὴν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδὸς,
Ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι ὅττεό με χρή·
Ὡς φάτο. τὼ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κιόντε.
Ἐζέσθην δ' ἄρα τώγε Διὸς μεγάλα ποτὶ βωμὸν,
Πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένω αἰεί.
Πάπτηνεν δ' Ὀδυσεὺς καθ' ἑὸν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν
Ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, λύσκων κῆρα μέλαιναν.
Τοὺς δ' ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσι
Πεπτηῶτας πολλούς· ὥς τ' ἰχθύας ὅσθ' ἁλιῆες
Κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
Δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῷ· οἱ δέ τε πάντες
Κύματ' ἀλὸς ποθέοντες ὀπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
Τῶν μέν τ' ἠέλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν.
Ὡς τότ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
Δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεὺς,
Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον βοτὸν Εὐρύκλειαν,
Ὄφρα ἔπος εἴποιμι τό μοι κατὰθύμιόν ἐστιν·
Ὡς φάτο. Τηλέμαχος δ' οὐ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
Κινήσας δ' θύρῃσι, προσέφη βοτὸν Εὐρύκλειαν,
Δεῦρο δὴ ὄρσο τάχιστα παλαιγενές, ἥτε γυναικῶν
Δμωάων σκοπὸς ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
Ἔρχεο, κικλήσκει σε πατὴρ ἐμός, ὄφρά τι εἴπῃ.
Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
Ὤϊξεν δ' θύρας μεγάρων καὶ ναιετάοντων·
Βῆ δ' ἴμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος προέηκε κιόντα.
Εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν,
Αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον· ὥστε λέοντα,
Ὅς ῥά τε βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο,
Πᾶν δ' ἄρα οἱ στῆθός τε παρήϊα τ' ἀμφοτέρωθεν
Αἱματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι.
Ὡς Ὀδυσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὕπερθεν.
Ἦδ' ὡς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσσετον εἴσιδεν αἷμα,
Ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον·
Ἀλλ' Ὀδυσεὺς κατέρυκε, καὶ ἔσχεθεν ἱεμένῳ περ·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Εἰν θυμῷ χαῖρε, γύναι, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυζε.
Οὐκ ὅσιον κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν ἀχετάασθαι.
Τοῦσδε δὴ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν, καὶ κήτεα ἔργα,

Οὕτ-

Ut noſcas in animo, at dicas & alii,
Quod malefacto benefactum eſt longe melius.
Sed egreſſi ædibus ſedete foris
Ex cæde in atrium, tuque & celeberrimus cantor,
Ut ego in domo laborem quod me oportet.
Sic dixit. illi autem exiverunt domo procedentes.
Sederunt autem illi Jovis magni ad altare,
Undique circumſpectantes, cædem expectantes ſemper.
Circumſpectans ibat Ulyſſes per ſuam domum, ſi quis adhuc virorum
Vivus ſe ſubduxiſſet, fugiens mortem nigram.
Illos autem vidit prorſus omnes in ſanguine & pulveribus
Collapſos multos: ſicut piſces quos piſcatores
Concavum in littus canum extra mare
Reti extraxerunt foraminoſo: hi autem omnes
Undas maris deſiderantes in arenis fuſi ſunt,
Horum quidem ſol lucens abſtulit animam.
Sic tunc proci alius ſuper alio fuſi erant.
Tunc Telemachum allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Telemache, eia age mihi voca nutricem Eurycleam,
Ut verbum dicam quod mihi in animo eſt:
Sic dixit. Telemachus autem dilecto parebat patri:
Motoque oſtio, allocutus eſt nutricem Eurycleam:
Ehodum move te anus antiqua, quæ mulierum
Famularum inſpectrix es in domibus noſtris:
Veni, vocat te pater meus, ut aliquid dicat.
Sic locutus eſt. illi autem impennatum fuit verbum;
Aperuit autem januas ædium bene habitatarum:
Perrexitque ire: at Telemachus ante præibat.
Invenit poſtea Ulyſſem cum interfectis mortuis,
Sanguine & pulvere inquinatum, tanquam leonem,
Qui comeſto bove venit armentali,
Omne autem ei pectuſque genæque utrinque
Cruentæ ſunt: terribiliſque eſt in vultum aſpectu.
Sic Ulyſſes inquinatus erat pedes & manus deſuper.
Illa autem poſtquam mortuoſque & infandum inſpexit ſanguinem,
Conata eſt jubilare, quoniam magnum vidit opus:
Sed Ulyſſes prohibuit, & tenuit cupientem licet:
Et ipſam compellans verbis velocibus alloquebatur:
In animo anus gaude, teque contine, neve jubiles.
Haud juſtum eſt interfectos ob viros gloriari.
Hos autem fatum domuit deorum, & impia opera.

Οὔπνα γὰρ πέσχον ὀπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν, ἀλλ' ἐσθλὸν, ὅπις σφέας εἰσαφίκοιτο.
Τῷ καὶ ἀταθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
Ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον
Αἵ τέ μ' ἀπημάξουσι καὶ αἳ νηλιτέες εἰσι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι τέκνον ἀληθείῃ καταλέξω.
Πεντήκοντά τοι εἰσὶν ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκες
Δμωαὶ, τὰς μέν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
Εἰρειά τε ξαίνειν, καὶ δμωσύνης ἀνέχεσθαι.
Τάων δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
Οὔτ' ἐμὲ τίουσαι οὔτ' αὐτῇ Πηνελοπείῃ.
Τηλέμαχος δ' ἦ νέον μὲν ἄεξετο, οὐδέ ἑ μήτηρ
Σημαίνειν ἐάσκεν ὅτε δμωῇσι γυναιξίν.
Ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερῴια σιγαλόεντα,
Εἴπω σῇ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Μήπω τοῦδ' ἐπέγειρε. σὺ δ' ὀτρύνασα εἰπὲ γυναιξὶν
Ἐλθέμεν αἵπερ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο.
Ὣς ἄρ' ἔφη. ζηνὸς δὲ διὲκ μεγάροιο βεβήκει,
Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
Αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
Εἰς ἓ καλεσσάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν, καὶ ἄνωχθε γυναῖκας·
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσησθε,
Δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσταθέος μεγάροιο,
Μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἕρκεος αὐλῆς
Θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰσόκε πασέων
Ψυχὰς ἐξαφέλοισθε, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης
Τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσγοντό τε λάθρῃ.
Ὣς ἔφαθ'. αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
Αἰνὰ ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
Πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνειῶτας,
Καὶ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ πύθεσθαι ἐέρκεος αὐλῆς,
Ἀλλήλῃσιν ἐρείδουσαι. σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς
Αὐτὸς ὑπαντέρχων· ταὶ δ' ἐκφέρεον καὶ ἀνάγκη.
Αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
Ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης

455 Λί-

Non enim quenquam æſtimabant terreſtrium hominum,
Non malum, neque quidem bonum, qui ad ipſos perveniſſet:
Ideo & peccatis fœdam mortem aſſecuti ſunt.
Sed age mihi tu mulieres in domibus enumera
Quæ me inhonorant & quæ ſceleſtæ ſunt.
Illum contra alloquebatur dilecta nutrix Euryclea:
Enimvero ego tibi fili veritatem dicam.
Quinquaginta tibi ſunt in domibus mulieres
Famulæ, quas quidem opera docuimus operari,
Lanaſque carpere, & ſervitutem tolerare:
Harum duodecim omnes impudentiam ingreſſæ ſunt,
Neque me honorantes neque ipſam Penelopen.
Telemachus autem nuper quidem adolevit, neque ipſum mater
Imperare ſivit in famulis mulieribus.
Sed age ego aſcendens cœnaculum ſtupendum,
Dicam tuæ uxori, cui aliquis deus ſomnum immiſit.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Nondum illam excita. tu autem huc dic mulieribus
Venire quæ antea indecora patrabant.
Sic dixit. anus autem per domum exivit,
Nunciatura mulieribus, & hortatura ad eundum.
At ipſe Telemachum & bubulcum & ſubulcum
Ad ſe vocans, verbis velocibus alloquebatur:
Incipite nunc mortuos portare, & jubete mulieres:
At poſtea ſedilia pulchra & menſas
Aqua & ſpongiis cavernoſis purgare.
At poſtquam totam domum ornaveritis,
Famulas educentes ſtabili domo,
Inter tholum & bonum ſeptum atrii
Ferite enſibus longis, donec omnium
Animas auferatis, & obliviſcantur Veneris
Quam a procis habebant, coibantque clam.
Sic dixit. mulieres autem confertæ venerunt omnes,
Graviter lamentantes, teneram lachrymam fundentes.
Primum quidem cadavera portabant mortua,
Subque porticu depoſuerunt bene ſepti atrii,
Sibi invicem innitentes. imperabat autem Ulyſſes
Ipſe urgens: illæ autem exportabant etiam coactu.
At poſtea ſedilia pulchra & menſas
Aqua & ſpongiis cavernoſis purgarunt.
At Telemachus & bubulcus & ſubulcus

Λίσζησιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
Ξῦον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαὶ, πίθεσθε δ' ὑραζε·
Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
Δμωὰς ἐξαγαγόντες ἐϋσαθέᾳ μεγάροιο,
Μεσαηγύς τε θόλω καὶ ἀμύμονα ἔρκε' αὐλῆς,
Εἴλεον ὀξυόεντι, ὅθι ἄπυρον ἦεν ἀλύξαι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν,
Μὴ μέν δὴ καθύμῳ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἑλοίμην
Τάων αἳ δὴ ἐμῇ κεφαλῇ κατ' ὀνείδεα χέαν,
Μητέρι θ' ἠμετέρῃ, ᾗ τε μνηστῆρσιν ἵαυον.
Ὣς ἄρ' ἔφη· καὶ πεῖσμα νεὼς κυανοπρῴροιο
Κίονος ἐξάψας μεγάλης, περίβαλλε θόλοιο,
Τ' ψόσ' ἐπεντυνύσας, μήπως ποσὶν ἆδας ἵκηται.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἢ κίχλαι τανυσίπτεροι ἠὲ πέλειαι
Ἕρκει ἐνιπλήξωσι, τόθ' ἁρπάλιμοι ἐνὶ θάμνῳ,
Αὖλιν ἐσιέμεναι, συγχὸς δ' ὑπεδέξατο κοίτος·
Ὣς αὖγ' ἐξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πᾶσαις
Δειρῇσιν βρόχοι ἦσθο, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.
Ἤωρουν δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ, ἔπ μάλα δηύ.
Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ προθύρου τε καὶ αὐλεῦ·
Τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ ἆτα νηλέϊ χαλκῷ
Τάμνον· μηδεά τ' ἐξέρυσθο κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι,
Χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον κεκοτηότι θυμῷ.
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,
Εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίον· τετέλεστο δὲ ἔργον.
Αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλῳ θρασὺν Εὐρύκλειαν,
Οἷσε θέειον ἰδυῖ καὶ φάρμακα, οἷσε δέ μοι πῦρ,
Ὄφρα θειώσω μέγαρον. σὺ δὲ Πηνελόπειαν
Ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν·
Πάσας δ' ὅτρυνον δμῳὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Ναὶ δὴ ταῦτά γε τέκνον ἐμὸν κατὰ μοῖραν ἔειπες.
Ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖναν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐνείκω.
Μηδ' ὧδε ῥάκεσιν πεπυκασμένον εὐρέας ὤμους
Ἕσθ' ἐνὶ μεγάροισι. νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Πῦρ νῦν μοι πρώτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.
Ὣς ἔφαθ'. ἃ δ' ἀπίθησε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
Ἤνεγκεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θεῖον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
Γρηῢς δ' αὖτ' ἀνέβη διὰ δώματα καλὰ Ὀδυσῆος,

Ἀγ-

Raſtris pavimentum fabrefactæ domus
Stringebant: exportabant autem famulæ, ponebantque foris.
At poſtquam omnem domum ornaverunt,
Famulas educentes ſtabili domo,
Inter tholum & bonum ſeptum atrii,
Cogebant in anguſto, unde nequaquam licebat effugere.
His autem Telemachus prudens incepit dicere:
Non quidem jam pura morte animam auferam
Harum quæ meo capiti opprobria offuderunt,
Matrique meæ, apudque procos dormiebant.
Sic dixit: & funem navis nigræ
Ex columna aptans magna, circumjecit tholo,
Alte extendens, ne qua pedibus ſolum tangeret.
Sicut autem quando vel turdeæ patulæ alis vel columbæ
Reti impingunt, quod ſtat in fruticeto,
Diverſorium intrantes, triſte autem ſuſcipit cubile:
Sic hæ ordine capita habebant, circum autem omnibus
Colla laquei erant, ut miſerrime morerentur.
Palpitabant autem pedibus paululum non adeo diu.
Eduxerunt autem Melanthium in veſtibulumque & atrium:
Eique nares & aures ſævo ferro
Amputarunt: genitaliaque extraxerunt canibus cruda comedenda,
Manuſque & pedes inciderunt irato animo.
Hi quidem poſtea abluti manuſque pedeſque,
Ad Ulyſſem in domum iverunt: conſummatumque eſt opus.
At hic alloquebatur dilectam nutricem Eurycleam:
Fer ſulfur anus malorum medelam, ferque mihi ignem,
Ut ſuffiam domum. tu autem Penelopen
Venire huc jube cum ancillis mulieribus.
Omnes autem hortare famulas per domum venire.
Hunc autem rurſus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea:
Næ jam hæc fili mi pro decenti locutus es.
Sed age lænamque tunicamque veſtimenta feram.
Neque ſic pannis tectus latos humeros
Sta in domibus. indignum enim eſſet.
Hanc autem rurſus allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Ignis nunc mihi primum in domibus fiat.
Sic dixit. neque non obedivit dilecta nutrix Euryclea:
Portavit autem ignem & ſulfur: at Ulyſſes
Bene adolevit ædes & domum & aulam.
Anus autem rurſus aſcendit per domos pulchras Ulyſſis,

Ἀγγελέουσα γυναιξὶ, καὶ ὑπερφίαλον νέεσθαι.
Αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάῳ μετὰ χεῖρα ἔχουσαι.
Αἱ μὲν ἄρ' ἀμφεχέοντο καὶ ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
Καὶ κυσέων ἀγαπαζόμεναι κεφαλήν τε καὶ ὤμους,
Χεῖράς τ' αἰνύμεναι. τὸ δὲ γλυκὺς ἵμερος ὦρτο
Κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς· γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

Ο' ΔΥΣΣΕΙΑΣ Ο' ΜΗΡΟΥ ΤΗΣ Ψ. ΡΑΨΩΔΙΑΣ

Ὑπόθεσις.

Ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσέως πρὸς τὴν γυναῖκα, καὶ τῆς τῶν πλάνης διηγημάτων ἀνακεφαλαίωσις, καὶ Ὀδυσέως καὶ Τηλεμάχου μετὰ τὴν οἰκείων ἔξοδον.

Ψῖ δ' ἀναγνωρίζει πόσιν ὃν ποτε Πηνελόπεια.

Γρηῢς δ' εἰς ὑπερῷ' ἀνεβήσατο καγχαλόωσα,
Δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα.
Γούνατα δ' ἐρρώσθητο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο·
Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
Ἔγρεο Πηνελόπεια, φίλον τέκος. ἔφρα ἴδῃαι
Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσι τά τ' ἔλδεαι ἤματι πάντα.
Ἦλθ' Ὀδυσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται ὀψέ περ ἐλθών.
Μνηστῆρας δ' ἔκτεινεν ἀγηνόρας, οἵ θ' ἑὸν οἶκον
Κήδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.
Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν· οἵπερ ἅπαντα
Ἄφρονα ποιῆσαι, καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
Καί τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
Οἵ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν γὰρ φρένας αἰσίμη ἦθα.
Τίπτέ με λωβᾶσαι πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
Ταῦτα παρὲξ ἐρέουσα; καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις
Ἡδέα, ὅς μ' ἐπέδησε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας;
Οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδραθον, ἐξ ἧς Ὀδυσῆος
Ὤιχετ' ἐποψόμενος κακείλιον ἣν ὀνομαστήν.
Ἀλλ' ἄγε νῦν κατάβηθι, καὶ ἄλλῃ ἔρχεο μέγαρόν δε.
Εἰ γάρ τις μ' ἄλλη γε γυναικῶν αἵ μοι ἔασι,
Ταῦτ' ἐλθοῦσ' ἤγγειλε, καὶ ἐξ ὕπνου μ' ἀνέγειρε,
Τῶ κε τάχα συγερῶς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι

Αὖ-

Nunciatura mulieribus, & hortatura ad eundum.
Illæ autem iverunt ex domo, tædas in manibus tenentes.
Illæ quidem circumfundebantur & ſalutabant Ulyſſem,
Et oſculabantur amplectentes caputque & humeros,
Manuſque capientes. hunc autem dulce deſiderium cepit
Fletus & ſuſpirii. cognoſcebat autem animo omnes.

ODYSSEÆ HOMERI XXIII.

LIBRI

Argumentum.

AGnitio Ulyſſis apud uxorem, & erroris narrationum ſumma. & Ulyſſis & Telemachi cum domeſticis exitus.

✝. Agnoſcit maritum ſuum tandem Penelope.

ANus autem in cœnaculum aſcendit cachinnans,
Heræ dictura dilectum maritum intus eſſe.
Genua autem properabant, pedeſque agitabantur ei:
Stetit autem ſuper capite, & ipſam allocuta eſt:
Surge Penelope, dilecta filia, ut videas
Oculis tuis quæ cupis dies omnes.
Venit Ulyſſes, & domum ingreſſus eſt ſero licet veniens.
Procos autem interfecit ſuperbos qui ejus domum
Contriſtabant, & poſſeſſiones comedebant, violabantque filium.
Hanc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Nutrix dilecta, inſanam te dii fecerunt: qui poſſunt
Inſipientem facere, & prudentem admodum,
Et inſipientem prudentiam inire fecerunt:
Qui te læſerunt: antea autem mente bona eras.
Cur me contumelia afficis perdolentem animum habentem,
Hæc aliorſum dicens? & ex ſomno ſuſcitas
Dulci, qui me vinxerat meas palpebras complexus?
Nunquam enim ſic dormivi, ex quo Ulyſſes
Ivit viſurus malum Ilium infandum.
Sed age nunc deſcende, & retro vade in domum.
Si enim aliqua me alia mulierum, quæ mihi ſunt,
Hæc veniens nunciaſſet, & ex ſomno excitaſſet,
Ideo mox duriter ipſam ego remiſiſſem ire

Αὖπις ἔσω μεγάρων· σὲ ᾗ τᾶτό γε γῆρας ὀνήσει.
Τλὼ δ' αὖτε προσέειπε φίλη ἦρθὸς Εὐρύκλεια,
Οὔπ σε λωβάω τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι
Ἦλθ' Ὀδυσεύς, χὴ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύω.
Ὁ ξεῖνος, τ' πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισι·
Τηλεμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ᾔδεεν ἔνδον ἐόντα.
Ἀλλὰ σαοφροσύνῃσι νοήματα πατρὸς ἔκαθεν,
Οὖρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίλω ὑπερφιαλεόντων.
Ὡς ἔφαθ'. ἡ δ' ἐχάρη, χὴ ἀπὸ λέχηος θορεῦσα
Γρηῒ προπλέχθη, βλεφάρων δ' ἄπο δάκρυον ἧκε·
Καί μιν φωνήσασ' ἔπτερα πτερόεντα προσηύδα,
Εἰ δ' ἄγε δή μοι μαῖα φίλη νημερτὲς ἔνιαπτε,
Εἰ ἐτεὸν δὴ οἶκον ἱκάνεται, ὡς ἀγορεύεις,
Οὖπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφῆκε
Μῦνος ἐών, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμιμνον.
Τλὼ δ' αὖτε προσέειπε φίλη ἦρθὸς Εὐρύκλεια,
Οὐκ ἴδον, ἀ πυθόμην, ἀλλὰ σέσυσμαι οἶον ἄκουον
Κτεινομένων· ἡμεῖς ᾗ μυχῷ θαλάμων εὐπήκτων
Ἥμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
Πρίν γ' ὅτε δή μ' υἱὸς σὸς ἀπὸ μεγάροιο κάλεσσε
Τηλέμαχος· τ' γάρ ῥα πατὴρ προέηκε καλέσσαι.
Εὗρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν
Εἱσάθ'· οἱ δέ μιν ἀμφὶ κραταίπεδον ἔδας ἔχοντες,
Κεῖατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν. ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης
Αἵματι χὴ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα.
Νῦν οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
Ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα θεειοῦται περικαλλὲς,
Πῦρ μέγα κηάμενος. σὲ δέ μ' ἔπεφνε καλέσσαι.
Ἀλλ' ἕπευ, ὄφρα σῇσιν ἐϋφροσυνῇς ὀπάσσῃ
Ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ. ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
Νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται.
Ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἑρέσι, δῖρε ᾗ χὴ σὲ
Καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· κακῶς δ' οἵ περ μιν ἔρεζον
Μνηστῆρες, τὰς πάντας ἐπάσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
Τλὼ δ' αὖτε προσέειπε πολύφρων Πηνελόπεια,
Μᾶια φίλη, μή πω μέγ' ἐπεύχεο καγχαλόωσα.
Οἶσθα γὰρ ὡς κ' ἄσασις ἐνὶ μεγάροισι φανείη
Πᾶσι, μάλισα δ' ἐμοί τε χὴ υἷϊ τ τεκόμεσθα.
Ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὡς ἀγορεύεις·
Ἀλλά τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγαυὰς,
Ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα χὴ κακὰ ἔργα.

Οὔπ·

Rurſus intra domos: te autem in hoc quidem ſenectus juvat.
Hanc autem rurſus allocuta eſt dilecta nutrix Euryclea:
Non te contumelia afficio filia dilecta; ſed vere tibi
Venit Ulyſſes, & domum ingreſſus eſt, ſicut dico.
Ille hoſpes, quem omnes ignominia afficiebant in ædibus:
Telemachus quidem eum olim ſciverat intus eſſe.
Sed prudens cogitationes patris occultabat,
Ut virorum puniret violentiam ſuperborum:
Sic dixit. illa autem lætata eſt, & lecto proſiliens
Anum complexa eſt, a palpebris autem lachrymas miſit:
Et ipſam loquens verbis velocibus allocuta eſt:
Eja age jam mihi nutrix dilecta verum dic,
Si vere jam domum venit, ut ais,
Quomodo ſcilicet procis impudentibus manus immiſit
Solus cum eſſet, illi enim ſemper conferti intus manebant.
Hanc autem rurſus alloquebatur dilecta nutrix Euryclea:
Non vidi, non audivi, ſed gemitum & *tumultum* ſolum audiebam
Interfectorum: nos autem in ſeceſſu thalamorum compagibus aptorum
Sedebamus turbatæ, januæque *nos* tenebant aptæ *i. e. clauſæ*:
Antequam me tuus filius a domo vocavit
Telemachus: hunc enim pater præmiſerat vocare.
Inveni poſtea Ulyſſem inter cæſos mortuos
Stantem: ſolidum pavimentum tenentes,
Jacebant unus ſuper altero. tu videns animo exhilarata fuiſſes
Sanguine & cruore fœdatum, tanquam leonem.
Nunc hi quidem jam omneş in atrienſibus januis
Congregati: at ipſe domum ſuffit perpulchram,
Ignem magnum accendens. te autem me miſit vocare.
Sed ſequere, ut vobis lætitia imbuatis
Ambo dilectum cor. quoniam mala multa paſſi eſtis.
Nunc autem jam hoc longum deſiderium perfectum eſt.
Venit quidem ipſe vivus domum redux, invenit autem & te
Et filium in ædibus: male autem qui ei faciebant
Proci, eos omnes punivit ſua in domo.
Hanc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope:
Nutrix dilecta, nondum magnopere glorieris ridens.
Scis enim quod gratus in domo appareret
Omnibus, maxime autem mihique & filio quem genuimus.
Sed non eſt hoc verbum verum, ſicut dicis:
Sed aliquis immortalium interfecit procos ſuperbos,
Ob injuriam indignatus triſtem & mala opera.

Οὔπνα γὰ τίεσκον ὀπιχθονίων ἀνθρώπων,
Οὐ κακὸν οὐδ' ἀγαθὸν, ὅπις σφέας εἰσαφίκοιτο·
Τῶ δι' ἀτιωθαλίας ἔπαθον κακόν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιϊκὸν, ὤλετο δ' αὐτός.
Τὼ δ' ἠμείβετ' ἔπειτα φίλη βροτὸς Εὐρύκλεια,
Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
Ἠ πόσιν ἔνδον ἐόντα πυρὶ ἐοικέναι, ὅππότ' ἔφηθα.
Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι; θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος
Ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλό τι εἴπω·
Οὐλὴν, τὴν ποτέ μιν σῦς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
Τὴν ἀπονίζοντα φρασσάμην. ἔθελον δέ σοι αὐτὴ
Εἰπέμεν· ἀλλά με κεύθων ἐλοῦν ὅτι μάσσατο χερσίν,
Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυϊδρείῃσι νόοιο.
Ἀλλ' ἕπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
Αἴ κέν σ' ἐξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ.
Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Μαῖα φίλη, χαλεπόν σε θεῶν αἰειγενετάων
Δηώσεα εἰρύσθαι, μάλα περ πολυΐδριν ἐοῦσαν.
Ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμὸν, ὄφρα ἴδωμαι
Ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας. ἠδ' ὃς ἔπεφνεν.
Ὣς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερῴϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
Ὥρμαιν', ἢ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἐξερεείνοι,
Ἢ πρωσᾶσα κύσειε κάρη καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
Ἠ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν,
Ἕζετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆϊ ἐναντίον ἐν πυρὸς αὐγῇ,
Τοίχου τοῦ ἑτέρου· ὁ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὸν
Ἧστο κάτω ὁρόων, ποτιδέγμενος εἴ τί μιν εἴποι
Ἰφθίμη γουνῶν ἀπὸ ἧκοπις, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Ἠ δ' ἄνεω δηρὸν ἧστο, τάρβει δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη.
Ὄψει δ' ἄλλοτε μέν μιν ἐναντίον ἐσκέδασκεν,
Ἄλλοτε δ' ἀγνώσασκε κακὰ χροῒ εἵματ' ἔχοντα.
Τηλέμαχος δ' ἐνένιπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Μῆτερ ἐμή, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
Τίφθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδ' ἐπὶ σοὶ αὐτῇ
Ἕζομένη μύθοισιν ἀνείρεαι οὐδὲ μετίλλᾳς;
Οὐ μέν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀπεσσαίη, ὃς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Σοὶ δ' αἰεὶ κραδίη στερεωτέρη ἐστὶ λίθοιο.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Τέκνον ἐμὸν, θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν.

Οὐδὲ

Haud quenquam enim æſtimabant terreſtrium hominum,
Non malum neque quidem bonum, quicunque ad ipſos venerat:
Ideo ob ſcelera paſſi ſunt malum. at Ulyſſes
Perdidit longe reditum ab Achaia, periitque ipſe.
Huic autem poſtea reſpondit dilecta nutrix Euryclea:
Filia mea, quale tibi verbum excidit ſepto dentium?
Quæ maritum qui intus eſt apud focum, nunquam dicis
Domum eſſe venturum? animus autem tibi ſemper incredulus.
Sed age tibi & ſignum permaniſeſtum aliud quoddam dicam:
Cicatricem, quam quondam ei ſus inflixit albo dente,
Hanc abluens agnovi. volebam autem tibi ipſa
Dicere: ſed me ille capiens in ore manibus,
Non ſinebat dicere, aſſutia mentis.
Sed ſequere: at ego *tecum* de me conditionem inibo ipſa,
Si te decepero, ut interficias me miſerrima morte.
Illi reſpondit poſtea prudens Penelope:
Nutrix dilecta, difficile te eſt deorum immortalium
Conſilia tenere, *id eſt noſſe*, valde licet multiſciam.
Sed tamen eamus ad filium, ut videam
Viros procos interfectos, & qui interfecit.
Sic dicens, deſcendit de cœnaculo: multa autem ei cor
Movebat, an eminus dilectum maritum interrogaret,
An aſtans oſcularetur caput & manus capiens.
Hæc autem poſtquam ingreſſa eſt & tranſivit lapideum limen,
Sedit poſtea Ulyſſi ex adverſo in ignis ſplendore,
Parietis alterius: ille autem ad columnam longam
Sedebat deorſum ſpectans, expectans ſi quid ipſi dicat
Fortis uxor, poſtquam videbat oculis.
Hæc autem tacita diu ſedit, ſtupor autem ei cor cepit.
Oculis autem aliquando ipſum obtutu aſpiciebat,
Aliquando autem ignorabat mala corpori veſtimenta habentem.
Telemachus autem increpabat, verbumque dixit, & compellabat:
Mater mea, mala mater, ſævum animum habens,
Cur ſic a patre ſepararis, neque apud ipſum
Sedens verbis interrogas neque ſcrutaris?
Non quidem alia ſic mulier roleranti animo
Viro abſiſteret, qui ei multa perpeſſus
Veniſſet vigeſimo anno in patriam terram.
Tibi autem ſemper cor durius eſt lapide.
Hunc autem rurſus alloquebatur prudens Penelope.
Fili mi, animus mihi in pectoribus ſtupet.

Οὐδέ τι φροφάσθαι δύναμαι ἔπος, ἠδ' ἐρέεσθαι,
Οὐδ' εἰς ὦπα ἰδέσθαι ἐναντίον. εἰ δ' ἐτεὸν δὴ
Ἔς' Ὀδυσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ἢ μάλα νῶϊ
Γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον. ἔστι γὰρ ἡμῖν
Σήματ' ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.
Ὣς φάτο. μειδήσεν δῖος πολύτλας δῖος Ὀδυσεύς,
Αἶψα δ' Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Τηλέμαχ', ἦτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
Πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δ' ὄψεται καὶ ἄριον.
Νῶϊ δ' ὀπὶ ῥυπόω, κακὰ δ' ἕσσατο εἵματα εἶμαι,
Τὼ νέκ' ἀπαμύζει με, καὶ ὅσσω φησὶ τ' ἔμμεν.
Ἡμεῖς δ' φραζώμεθ' ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.
Καὶ γάρ τις θ' ἕνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
ὯΙ μὴ πολλοὶ ἔασιν ἀοσσητῆρες ὀπίσσω,
Φεύγει, πίδας τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν.
Ἡμεῖς δ' ἔρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἵ μέγ' ἄριστοι
Κέκρων ἐν Ἰθάκῃ· τῷ σε φράζεσθαι ἄνωγα.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Αὐτὸς ταῦτά γε λάσσε πάτερ φίλε. σοὶ γὰρ ἀείσω
Μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, ἠδέ κε τίς τοι
Ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε κατὰ θνητοὺς ἀνθρώπους.
Ἡμεῖς γε μενεαῶτες ἅμ' ἑψόμεθ', ἠδέ τι φημὶ
Ἀλκῆς δηλήσεσθαι, ὅση περ δυνάμις γε πάρεστι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ ἔμμεν ἄριστα.
Πρῶτα μὲν ἆρ λούσασθε, καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
Δμωὰς τ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἵματ' ἑλέσθαι.
Αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λιγεῖαν
Ἡμῖν ἡγείσθω φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,
Ὥς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκούων,
Ἢ ἀν' ὁδὸν στείχων, ἢ οἳ πολυκαετέουσιν.
Μὴ πρόσθε κλέος δῖον ἀνὰ στόμα κατὰ ἄστυ γένηται
Ἀνδρῶν μνηστήρων, πρίν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
Ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
Φραστόμεθ' ὅ, τι κε κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρα τε μάλα μὲν κλύον ἠδ' ὑπάκουον.
Πρῶτα μὲν ἂν λούσαντο, καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας·
Ὤπλισθεν δ' ὑμωιαῖχες. ὁ δ' εἵλετο θεῖος ἀοιδὸς
Φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δὲ σφίσιν ἵμερον ὄρσεν
Μολπῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
Τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναχίζετο ποσσὶν

Ἀν-

Neque alloqui poſſum verbis, neque interrogare,
Neque in vultum videre contra. ſi autem revera ſcilicet
Eſt Ulyſſes, & domum venit, certe prorſus nos
Cognoſcemur inter nos & melius. ſunt enim nobis
Signa quæ ſcilicet & nos abſcondita ſcimus ab aliis.
Sic dixit. riſit autem pertolerans dius Ulyſſes,
Statim autem Telemachum verbis velocibus alloquebatur:
Telemache, equidem matrem in domibus ſine
Tentare me: forſan autem agnoſcet & melius.
Nunc autem quia ſqualleo, turpique corpus amictu ſum amictus,
Ideo non æſtimat me, & nondum ſatetur ipſum eſſe.
Nos autem conſultemus ut plane optime fiat.
Etenim aliquis uno viro interfecto in populo,
Cui non multi ſint adjutores retro,
Fugit, affineſque relinquens & patriam terram:
Nos autem columen civitatis interfecimus, qui erant longe optimi
Juvenum in Ithaca: ideo conſulere jubeo.
Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
Ipſe hæc videas pater dilecte. tuum enim optimum
Conſilium in hominibus dicunt eſſe, neque quiſquam tibi
Alius vir certet mortalium hominum.
Nos autem prompti ſimul ſequemur, negoque
Fortitudine me aliis ſecundum fore, quanta quidem potenria adeſt.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt dives conſiliis Ulyſſes;
Tibi enim ego dicam ut mihi videtur eſſe optimum:
Primum quidem lavamini & induimini veſtes,
Famulaſque in domibus jubete veſtimenta capere.
At divinus cantor tenens citharam ſtridulam
Nobis præeat amatrice ludorum ſaltatione,
Ut aliquis autumet nuptias eſſe, extra audiens,
Vel per viam ambulans, aut qui circum habitant:
Ne antea fama lata cædis in urbe fiat
Virorum procorum, quam nos exeamus extra
Agrum in noſtrum arboriferum: illic autem poſtea
Conſultabimus quod utile Olympius præbebit.
Sic dixit. hi autem hunc omnino & audiverunt & *ei* paruerunt.
Primum igitur lavabantur, & induebant tunicas:
Adornabanturque mulieres. ipſe autem cepit divinus cantor
Citharam concavam, ipſiſque deſiderium movit
Cantuſque dulcis & inculpatæ ſaltationis.
Poſt hæc magna domus reboabat undique pedibus

Viro-

Ἀνδρῶν παιζόντων καλλιζώνων τε γυναικῶν·
Ὣς δέ τις εἴπεσκε δόμων ἔκτοσθεν ἀκουών,
Ἦ μάλα δή τις ἔγημε πολυμνήστην βασίλειαν·
Σχετλίη, ἀδ' ἔτλη πόσιν ὃν χαριδίοιο
Εἴρυσθαι μέγα δῶμα ἀλαμπδές, ὄφρ' ἄν ἴκοιτο·
Ὣς ἄρα τις εἴπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἰσάμεν ὡς ἐτέτυκτο.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα δῶ ἐνὶ οἴκῳ
Εὐρυσόμη τιμίη λοῦσεν, καὶ χρῖσεν ἐλαίῳ·
Ἀμφὶ δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα.
Αὐτὰρ κεφαλῆς χάδεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
Μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· κατὰ δὲ κάρητος
Οὖλας ἧκε κόμας ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας.
Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ
Ἴδρις, ὃν Ἥφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δ' ἔργα τελείει,
Ὡς μὲν τῷ περίχευε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις
Ἐκ δ' ἀσαμίνθου βῆ δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
Ἂψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἕζετ' ὀπῆ θρόνου ἔνθεν ἀνέστη,
Ἀντίον ἦς ἀλόχου· καί μιν φρὸς μῦθον ἔειπε,
Δαιμονίη, περὶ σοί γε γυναικῶν θηλυτεράων
Κῆρ ἀτέραμνον ἔθηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες.
Οὐ μέν κ' ἄλλη ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
Ἀνδρὸς ἀφεσαίη, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
Ἔλθοι εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἄγε μοι μαῖα στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
Λέξομαι· ἦ γὰρ τῆγε σιδήρεον ἐν φρεσὶ θυμός.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Δαιμόνι', ὔτ' ἄρ τι μεγαλίζομαι, ὔτ' ἀθερίζω,
Οὔτ' λίην ἄγαμαι· μάλα δ' εὖ οἶδ' οἷη ἔησθα
Ἐξ Ἰθάκης ὅτε νηὸς ἐὼν δολιχηρέτμοιο.
Ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος Εὐρύκλεια
Ἐκτὸς εὐσταθέος θαλάμου, τόν ῥ' αὐτὸς ἐποίει.
Ἔνθά οἱ ἐκθεῖσαι πυκινὸν λέχος, ἔμβαλε τ' ὶφθὰ,
Κώεα καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη πόσιν πειρωμένη. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ὀχθήσας ἄλοχον προσερώτεε κέδν' εἰδυῖαν,
Ὢ γύναι, ἦ μάλα τῆτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες.
Τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη
Καὶ μάλ' ὀπυιομένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
Ῥηϊδίως ἐθέλων θείη ἄλλη ἐνὶ χώρῃ.
Ἀνδρῶν δ' οὐκ ἄν τις ζωὸς βροτὸς, οὐδὲ μάλ' ἡβῶν,

ῥεῖα

Virorum ludentium pulchrizonarumque mulierum.
Sic autem aliquis dicebat domos extra audiens:
Nimirum aliquis duxit uxorem multis petitam reginam.
Improba, non ſuſtinuit mariti ſui primi
Servare magnam domum perpetuo, donec veniret.
Sic igitur aliquis dixit. hæc autem neſciebant quomodo ſeſe haberent.
Aſt Ulyſſem magnanimum ſua in domo
Eurynome cuſtos penus lavit, & unxit oleo:
Circum autem ipſum pallium pulchrum jecit & tunicam.
At in capite fudit multam pulchritudinem Minerva,
Majoremque aſpectu & craſſiorem: deque capite
Criſpas *ei* demiſit comas hyacinthi flori ſimiles.
Ut cum quis aurum circumfundit argento vir
Peritus, quem Vulcanus docuit & Pallas Minerva
Artem omnigenam, elegantia autem opera perfecit:
Sic quidem huic circumfudit gratiam capitique & humeris.
E balneo autem exivit corpore immortalibus ſimilis:
Iterum autem rurſus reſedit in ſede unde ſurrexerat,
Contra ſuam uxorem: & ipſam allocutus eſt:
Mirabilis, præ tibi mulieribus fœmineis
Cor durum fecerunt olympias domos habitantes.
Haud quidem alia ſic mulier toleranti animo
A viro abſiſteret, qui ei mala multa perpeſſus
Veniſſet vigeſimo anno in patriam terram.
Sed age mihi nutrix ſterne lectum, ut & ipſe
Dormiam. nam huiç quidem ferreus in pectoribus animus.
Illum contra alloquebatur prudens Penelope:
Mirabilis, neque quicquam *me* magnifice effero, neque te parvifacio,
Neque nimis afficior: perquam autem bene ſcio qualis eras
Ex Ithaca in navi iens longis remis inſtructa.
Sed age ei ſterne denſum lectum Euryclea
Extra ſtabilem thalamum, quem quidem ipſe fecit.
Ibi ei expoſito denſo cubili, injicite lectum,
Pelles & lænas & lodices ſtupendos.
Sic dixit maritum tentans. at Ulyſſes
Ingemiſcens uxorem allocutus eſt caſta doctam:
O mulier, certe valde hoc verbum animo *meo* triſte dixiſti.
Quis autem mihi alibi poſuit lectum? difficile enim eſſet
Et perquam bene ſcienti, niſi Deus ipſe veniens
Facile volens poneret alio in loco.
Virorum autem haud quiſquam vivus homo, neque valde vigens,

Faci-

Ρ'εῖα μεταχλίσειεν. ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται
Ε'ν λέχει ἀσκητῷ· τὸ δ' ἐγὼ κάμον, οὐδέ τις ἄλλος·
Θάμνος ἐφυ τανύφυλλος ἐλαίης ἔρχεος ὄντως,
Α'κμηνὸς θαλέθων· πάχετος δ' ἰῷ ἠΰτε κίων·
Τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα
Πυκινῆς λιθάδεσσι, κὴ ἀν καθύπερθεν ἔρεψα·
Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας στυκινῶς ἁρμήσας·
Καὶ τότ' ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης·
Κορμὸν δ' ἐκ ῥίζης προτμηδὸν, ἀμφέξεσα χαλκῷ
Εὖ κὴ ὀπτεύσας, κὴ ὀπὶ σάθμην ἴθυνα,
Ε'ρμῖν' ἀσκήσας· τέτρηνα δ' ἅπαντα τρέτρῳ.
Ε'κ δὴ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
Δαιδάλλων χρυσῷ τε κὴ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι,
Ε'κ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βόος φοίνικι φαεινόν.
Οὕτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδέ τι οἶδα
Εἰ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι λέχος, ἠέ τις ἤδη
Α'νδρῶν ἄλλοσε θῆκε τομὴν ὑπὸ πυθμέν' ἐλαίης.
Ω'ς φάτο. τῆ δ' αὐτῆ λύτο γούνατα κὴ φίλον ἦτορ,
Σήματ' ἀναγνούσῃ τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ο'δυσσεύς.
Δακρύσασα δ' ἔπειτα ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
Δειρῇ βάλλ' Ο'δυσῆι, κάρη δ' ἔκυσ'· ἠδὲ προσηύδα,
Μή μοι Ο'δυσσεῦ σκύζεο, ἐπεὶ τά περ ἄλλα μάλιστα
Α'νθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον οἴζυν,
Οἳ νῶϊν ἀγάσσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
Η'βης τερπλῶαι, κὴ γήραος οὐδὸν ἱκέσθαι.
Αὐτάρ μὴ νῶϊ μοι τόδε χώεο μηδὲ νεμέσσα,
Οὕνεκά σ' οὐ τοιοῦτον ἐπεὶ ἴδον, ὡδ' ἀγάπησα.
Αἰεὶ γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
Ε'ρρίγει μή τις με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν
Ε'λθών. πολλοὶ γὰρ κακὰ κέρδεα βουλεύουσιν.
Οὐδέ κεν Α'ργείη Ε'λένη Διὸς ἐκγεγαυῖα
Α'νδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι κὴ εὐνῇ,
Εἰ ἦδη γ' μιν αὖτις ἀρίζηλοι υἷες Α'χαιῶν
Α'ξέμεναι οἶκόν δε φίλην ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
Τὴν δ' ἤτοι ῥέξαι θεὸς ὤρορεν ἔργον ἀεικές·
Τὴν δ' ἄτην ἃ πρόσθεν ἐῷ ἐγκάτθετο θυμῷ
Λυγρὴν, ἐξ ἧς πρῶτα κὴ ἡμέας ἵκετο πένθος.
Νῶϊ δ' ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέως κατέλεξας
Εὐνῆς ἡμετέρης, τὴν ἃ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
Α'λλ' οἷοι σύ τ' ἐγώ τε, κὴ ἀμφίπολος μία μήτη
Α'κτορίς, (τὴν μοι δῶκε πατὴρ ἔτι δῶμα κιόντι,

Η'

Facile amoliretur. quoniam magnum ſignum extat
In lecto laborato: id autem ego feci, neque quiſquam alius.
Frutex erat patulus foliis olivæ ſeptum intra,
Vigens, floreſcens: ſpiſſitudine autem erat tanquam columna:
Huic autem ego circumdans thalamum ſtruxi, donec perfeci
Denſis lapidibus, & bene deſuper texi:
Conglutinataſque impoſui januas denſe aptas:
Et tunc poſtea abſcidi comam frondoſæ olivæ:
Truncum autem ex radice incidens, circum polivi ære
Bene & ſcite, & ad amuſſim direxi,
Fulcrum faciens: terebravi autem omnia terebra.
Exque hoc incipiens lectum dolavi, donec perfeci,
Variegans auroque & argento & ebore,
Extra autem extendi pellem bovis purpura ſplendidam.
Sic tibi hoc ſignum dico: neque ſcio
An mihi adhuc incolume eſt cubile, aut aliquis jam
Virorum alibi poſuit ſucciſo fundo olivæ.
Sic dixit. ejus illic ſoluta ſunt genua & proprium cor,
Signa recognoſcentis quæ ei certa dixerat Ulyſſes.
Lachrymans autem poſtea recta cucurrit, circumque manus
Collum jecit Ulyſſi, caput autem oſculata eſt: & dixit:
Ne mihi Ulyſſes iraſcere, quoniam in aliis maxime
Hominum prudens fuiſti: dii autem dederunt ærumnam,
Qui nobis inviderunt una manentes
Juventute delectari, & ſenectutis limen attingere.
At ne nunc mihi *ob* hoc iraſcere neque indignare,
Quod te non primum poſtquam vidi, ſic amplexa ſum.
Semper enim mihi animus in pectoribus meis
Horrebat ne me quis hominum deciperet verbis
Veniens. multi enim malas aſtutias cogitant.
Neque Argiva Helena Jove nata
Viro cum externo mixta eſſet amore & lecto,
Si ſciviſſet quod ipſam iterum bellicoſi filii Achivorum
Ducturi domum dilectam in patriam eſſent.
Hanc autem facere Deus impulit opus indecorum:
Hoc autem nocumentum antea non ſuo impoſuerat animo
Grave, ex quo primum & ad nos venit dolor.
Nunc autem poſtquam jam ſigna valde manifeſte dixiſti
Lecti noſtri, quem non homo alius vidit,
Sed ſoli tuque egoque, & ancilla una ſola
Actoris, (quam mihi dedit pater jam huc venienti,

Η" νῶϊν εἴρυτο θύρας πυκινῆ θαλάμοιο)
Πείθεις δή μοι θυμὸν ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.
Ὣς φάτο. τῷ δ' ἔπι μᾶλλον ὑφ' ἵμερον ὦρσε γόοιο·
Κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κέδν' εἰδυῖαν.
Ὡς δ' ὅτ' ἂν ἀσπασίως γῆ νηχομένοισι φανείη,
Ὥντε Ποσειδάων δίεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ
Ῥαίσῃ ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύμασι πηγῷ,
Παῦροι δ' ἐξέφυγον πολιῆς ἁλὸς ἤπειρόν δε
Νηχόμενοι, πολλὴ δ' περὶ χροῒ τέτροφεν ἅλμη,
Ἀσπάσιοι δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
Ὡς ἄρα τῇ ἀσπασὸς ἔλυε πόσις εἰσοροώσῃ.
Δειρῆς δ' ἔπαφε πάμπαν ἀφίετο πήχεε λευκώ·
Καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
Εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν σχέθεν, ἠῶ δ' αὖτε
Ῥύσατ' ἐπ' Ὠκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
Ζεύγνυθ' ὠκύποδας φάος ἀνθρώποισι φέροντας
Λάμπον ἵ Φαέθοντ', οἵ τ' ἠῶ πῶλοι ἄγουσι.
Καὶ τότ' ἄρ' ἰῷ ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γύναι, ἦ γάρ πω πάντων ὅτι πείρατ' ἐέθλων
Ἤλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὄπιθεν ἀμέτρητον πόνον ἔσται
Πολλὸς καὶ χαλεπὸς, τὸ ἐμὲ χρὴ πάντα τελέσσαι.
Ὡς γάρ μοι ψυχὴ μυθήσατο Τειρεσίαο
Ἤματι τῷ ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄϊδος εἴσω,
Νόστον ἑταίροισιν διζήμενον ἠδ' ἐμοὶ αὐτῷ.
Ἀλλ' ἔρχεο, λέκτρονδ' ἴομεν γύναι, ὄφρα καὶ ἤδη
Ὕπνῳ ὑπὸ γλυκερῷ τερπώμεθα κοιμηθέντε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εὐνὴ μὲν δὴ σοί γε τότ' ἔσσεται ὁππότε θυμῷ
Σῷ ἐθέλῃς. ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησθον ἱκέσθαι
Οἶκον ἐϋκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καί τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
Εἶπ' ἄγε μοι τὰ ἄεθλον, ἐπεὶ καὶ ὄπιθεν (οἴω)
Πεύσομαι· αὐτίκα δ' ὄψὲ δαήμεναι ἔπι χρέος.
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς
Δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρυνέουσα κελεύεις
Εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὑποκλίσω.
Οὐ μέν τοι θυμὸς κεχαρήσεται· οὐδ' ἐγὼ αὐτὸς
Χαίρω, ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτοὺς ὅτι ἄστε' ἄνωγεν
Ἐλθεῖν. ὃν χείρεσσιν ἔχοντ' ἀνέρες ἐρετμόν·
Εἰσόκε τοὺς ἀφίκωμαι οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν

Ἀνέ-

Quæ nobis cuſtodiebat januas denſi cubiculi)
Fidem facis jam meo animo ſævo licet valde.
Sic dixit. illi autem adhuc magis deſiderium movit luctus:
Flebat autem habens uxorem animo dilectam caſta doctam.
Sicut autem quando expectata terra natantibus apparet,
Quorum Neptunus bene factam navem in ponto
Fregerit impulſam vento & fluctu vaſto,
Pauci autem effugiunt canum mare in terram
Natantes, multa autem circa corpus hæſit ſalſugo,
Læti autem adiverunt terram, malum fugientes:
Ita illi gratus erat maritus inſpicienti.
Collo autem nunquam omnino removebat brachia alba:
Et ſane flentibus apparuiſſet roſea digitis Aurora,
Niſi alia cogitaſſet Dea cæſia Minerva.
Noctem quidem in termino longam tenebat, auroram autem rurſus
Servabat in Oceano aurea ſede conſpicuam, neque ſinebat equos
Jungi veloces pedibus, lumen hominibus portantes
Lampum & Phaethonta, qui auroram pulli agunt.
Tunc igitur ſuam uxorem allocutus eſt prudens Ulyſſes:
O mulier, nondum enim omnium ad fines certaminum
Venimus, ſed adhuc deinceps immenſus labor eſt
Multus & difficilis, quem me oportet omnem perficere.
Sic enim mihi anima dixit Tireſiæ
Die illo quando deſcendi domum Plutonis intra,
Reditum ſociis quærens & mihi ipſi.
Sed veni, ad lectum eamus uxor, ut & jam
Somno ſub dulci delectemur dormientes.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Lectus quidem tibi tunc erit quando animo
Tuo volueris. poſtquam te dii fecerunt venire
Domum bene ædificatam & tuam in patriam terram.
Sed quoniam cognoviſti, & tibi Deus injecit animo,
Dic age mihi illud certamen. quoniam & in futurum (puto)
Audiam: ſtatim autem eſt ſcire non pejus.
Hanc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Mira *mulier*, cur igitur rurſum me valde hortans jubes
Dicere? at ego dicam, neque celabo.
Haud quidem tibi animus lætabitur: neque enim ipſe
Lætor. quoniam admodum multas hominum in urbes jubebat
Venire, in manibus habentem habilem remum:
Donec *ad* eos pervenirem qui ignorant mare

Ἀνέρας, οὐδέ θ' ἅλεσσι μεμιγμένον εἶδωρ ἔδοντιν,
Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασιν νέας φοινικοπαρήους,
Οὐδ' ἀίρε ἐρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
Σῆμα δέ μοι τό δ' ἔειπεν ἀμύμονα (οὐδέ σε κεύσω)
Ὁππότε κεν δή μοι ξυμβλήμενον ἄλλον ὁδίτης
Φήη ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὤμῳ,
Καὶ τότε μ' ὀν γαίῃ πήξαντ' ἐκέλευεν ἐρετμὸν,
Ἔρξαντ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
Ἀρνειὸν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ὀχβήτορα κάπρον,
Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱερὰς ἑκατόμβας
Ἀθανάτοισι θεοῖσι τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι,
Πᾶσι μάλ' ἑξείης. θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
Ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνῃ
Γήρᾳ ὑπαὶ λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
Ὄλβιοι ἔσονται. τὰ δέ μοι τάδε πάντα τελεῖσθαι.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια,
Εἰ μὲν δὴ γήρᾳ γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
Ἐλπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσεσθαι.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰὴ τροφὸς ἔντυον εἵματα
Εὐῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὑπολαμπομενάων.
Αὐτὰρ ἐπεὶ κόρεσθη πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι,
Γρηῢς μὲν κείουσα, πάλιν οἶκόν δε βεβήκει.
Τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
Ἐρχομένοισι λέχοσδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
Εἰς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα, πάλιν κίεν. οἱ μὲν ἔπειτα
Ἀσπασίοι λέχος ἷξον παλαιὸν θεσμὸν ἵκοντο.
Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
Παῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναῖκας·
Αὐτοὶ δ' ἐνάζοντο κατὰ μέγαρα σκιόεντα.
Τῷ δ' ἐπεὶ ἂν φιλότητος ἐτερπήτην ἐρατεινῆς,
Τερπέσθην μύθοισι πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντες,
Ἣ μὲν ὅσ' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο δῖα γυναικῶν,
Ἀνδρῶν μνησίφρων ἑτέροις ἀΐδηλον ὅμιλον,
Οἳ ἔθεν εἵνεκα πολλὰ βόας καὶ ἴφια μῆλα
Ἔσφαζον, πολλὸς δὲ πίθων ἡφύσσετο οἶνος·
Αὐτὰρ ὁ δαιμονίης Ὀδυσεὺς, ὅσα κήδε' ἔθηκε
Ἀνθρώποισι, ὅσά τ' αὐτὸς ὀϊζύσας ἐμόγησε,
Πάντ' ἔλεγ'· ἡ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀκούουσ', οὐδέ οἱ ὕπνος
Πίπτεν ὑπὲ βλεφάροισι πάρος καταλέξαι ἅπαντα.
Ἤρξατο δ' ὡς πρῶτον Κίκονας δάμασ', αὐτὰρ ἔπειτα

Ἦλθ'

Viros, neque ſalibus mixtam eſcam edunt,
Neque ſciunt naves purpureas roſtris,
Neque habiles remos, qui alæ navibus ſunt.
Signum autem mihi hoc dixit permanifeſtum: (neque te celabo)
Quando jam mihi occurrens alius viator
Dixerit *me* ventilabrum tenere in illuſtri humero,
Tunc me in terra figentem jubebat remum,
Sacrificantem ſacra bona Neptuno regi,
Arietem, taurumque, porcaſque ineuntem verrem,
Domum abire, facereque ſacris hecatombis
Immortalibus diis qui cœlum latum habitant,
Omnibus prorſus ordine. mors autem mihi ex mari ipſi
Lenta omnino talis veniet, quæ me interficiet
Senectute ſub matura labefactum: circum autem populi
Beati erunt. hæc mihi dixit omnia perfectum iri.
Hunc autem rurſus allocuta eſt prudens Penelope:
Si quidem jam ſenectutem dii perficient meliorem,
Spes tibi poſtea malorum fugam fore.
Sic hi quidem talia inter ſe dicebant,
Interim autem Eurynomeque & nutrix parabat lectum
Veſte molli, tædis ſublucentibus.
At poſtquam ſtraverunt denſum lectum feſtinantes,
Anus quidem decubitura, retro domum ivit.
His autem Eurynome cubicularia præibat
Euntibus ad lectum, tædam in manibus tenens:
In thalamum autem illis ductis, retro abivit. illi deinde
Lubentes lecti antiqui legem repetiverunt.
At Telemachus & bubulcus & ſubulcus
Ceſſare fecerunt ſaltatione pedes, ceſſare fecerunt & mulieres:
Ipſi autem cubuerunt in ædibus umbroſis.
Illi autem poſtquam amore delectati ſunt deſiderato,
Delectabantur verbis invicem ſe alloquentes,
Illa quidem quæcunque in ædibus toleraverat divina mulierum,
Virorum procorum inſpiciens exitioſam turbam,
Qui ſui gratia multa, boves & pingues oves
Jugulabant, multum autem ex doliis hauriebatur vini:
At divinus Ulyſſes, quoſcunque dolores poſuiſſet
Hominibus, quaſcunque ipſe ærumnas paſſus fuiſſet,
Omnia dicebat. illa autem delectata eſt audiens, neque ei ſomnus
Cecidit in palpebris antequam narraſſet omnia.
Incepit autem quomodo primum Ciconas domuit, at poſtea

Ἦλθ' ὡς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πίειρὰν ἄρουραν·
Ἠδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὡς ἀπετίσατο ποινὴν
Ἰφθίμων ἑτάρων, οὓς ἤσθιεν, οὐδ' ἐλέαιρεν.
Ἠδ' ὡς Αἰολίην ἶκεθ', ὅ μιν φιλίως ὑπέδεκτο,
Καὶ πέμπ'. οὐδέ πω αἶσα φίλῳ ἐς πατρίδ' ἱκέσθαι
Ἤιεν, ἀλλά μιν αὖτις ἀνηρπάξασα θύελλα
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα.
Ἠδ' ὡς τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,
Οἳ νῆάς τ' ὄλεσάν καὶ ἀκηδέμονας ἑταίρους
Πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἷος ὑπέκφυγε νηὶ μελαίνῃ.
Καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον πολυμηχανίην τε.
Ἠδ' ὡς εἰς Ἀΐδεω δόμον ἤλυθεν Ἀρῴοντα,
Ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο
Νηΐ πολυκληῖδι, καὶ εἰσίδε πάντας ἑταίρους,
Μητέρα θ' ἣ μιν ἔπηκτε καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα.
Ἠδ' ὡς Σειρήνων λιγυρὰων φθόγγον ἄκουσεν·
Ὤς θ' ἵκετο πλαγκτὰς πέτρας, δεινόν τε Χάρυβδιν,
Σκύλλην θ', ἣν ἃ πώποτ' ἀκήδεσι ἄνδρες ἄλυξαν.
Ἠδ' ὡς Ἠελίοιο βόας κατέπεφνον ἑταῖροι·
Ἠδ' ὡς νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· ἀπὸ δ' ἔφθιθεν ἐσθλοὶ ἑταῖροι
Πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ κῆρας ἄλυξεν.
Ὡς θ' ἵκετ' Ὠγυγίην νῆσον, νύμφην τε Καλυψώ,
Ἣ μιν δὴ κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,
Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκε
Θήσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἤματα πάντα·
Ἀλλὰ τῷ οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
Ἠδ' ὡς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο πολλὰ μογήσας,
Οἳ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὡς τίμησαν,
Καὶ πέμψῳ σαὶ νηῒ φίλῳ ἐς πατρίδα γαῖαν,
Χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλις ἐδῶτί τε δόντες.
Τοῦτ' ἄρα δὴ πάντων ἔπεσ' ἔσχατον, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος
Λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.
Ἠδ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὁππότε δή ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο ἦν κατὰ θυμὸν
Εὐνῆς ἧς ἀλόχου τερπήμεναι ἠδὲ καὶ υἱῆος,
Αὐτίκ' ἀπ' Ὠκεανοῖο ῥοὸν προγένειαν
Ὦρσεν, ἵν' ἀνθρώποισι φόως φέρῃ. ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς
Εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ὅπα μῦθον ἔτελλεν,
Ὦ γύναι, ἦδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων
Ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον
Κλαίουσ'·

Venit in Lotophagorum virorum pinguem terram:
Et quæcunque Cyclops fecit, & quomodo luit pœnas
Fortium ſociorum, quos comederat, neque miſertus erat.
Et quomodo ad Æolum ivit, qui ipſum benevolus ſuſcepit,
Et miſit. neque adhuc fatale dilectam in patriam ire
Erat, ſed ipſum rurſus rapiens procella
Pontum in piſcoſum tulit valde ingemiſcentem.
Et quomodo longam portis Læſtrygoniam adivit,
Qui naves perdiderunt & fortes ſocios
Omnes: Ulyſſes autem ſolus aufugit nave nigra.
Et Circes narravit dolum calliditatemque:
Et quomodo in Ditis domum ivit latam,
Animam ſciſcaturus Thebani Tireſiæ
Navi multis clavis apta, & inſpexit omnes ſocios,
Matremque quæ ipſum peperit & nutrivit parvulum.
Et quomodo Sirenum frequentium vocem audivit.
Quomodoque pervenit ad erratiles petras, gravemque Charybdim,
Scyllamque, quam nunquam indemnes viri effugerant.
Et quomodo Solis boves interfecerunt ſocii:
Et quomodo navem velocem percuſſit ardenti fulmine
Jupiter altitonans: perieruntque boni ſocii
Omnes ſimul, ipſe autem malum fatum ſubterfugit:
Quomodoque ivit *in* Ogygiam inſulam, nymphamque Calypſo,
Quæ ipſum detinuit, cupiens maritum eſſe,
In ſpeluncis cavis, & aluit, & dixit
Se facturam *eum* immortalem & ſenectutis expertem dies omnes:
Sed illi nunquam animum in pectoribus permovit.
Et quomodo in Phæaces pervenit multa paſſus,
Qui ipſum ex animo deum tanquam honoraverunt,
Et miſerunt cum navi dilectam in patriam terram,
Æs aurumque ſatis veſtemque dantes.
Hoc igitur ultimum dicebat verbum, quando ei dulcis ſomnus
Solvens membra irruit, ſolvens curas animi.
Ipſa rurſus alia excogitavit dea cæſia Minerva:
Quando jam Ulyſſem putabat ſuo in animo
Concubitu ſuæ uxoris delectatum eſſe atque etiam ſomno,
Statim ab Oceano aurithronam matutinam
Movit, ut hominibus lumen ferret. ſurrexit autem Ulyſſes
Lecto ex molli, uxori autem verbum mandavit:
O uxor, jam quidem multis ſatiati ſumus certaminibus
Ambo: tu quidem hic meum multarum curarum reditum

Κλαίωσ' · αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι
Γέμεσσαν πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης.
Νῶϊ δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυΐρατον ἱκόμεθ' ἄνδιχα,
Κτήμασι μὲν τά μοι ὄφρα κεμιζέμεν ἐν μεγάροισι·
Μῆλα δ' ἃ μοι μνησῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειρον,
Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ λήσομαι, ἄλλα δ' Ἀχαιοὶ
Δώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἑταίρους·
Ἀλλ' ἤτοι μὲν ἐγὼ πολυδένδρεον ἄγρὴν ἔπειμι,
Οἰόμενος πατέρ' ἐσθλὸν, ὃ μοι πυκινῶς ἀκάχηται.
Σοὶ δὲ γυῖαι τόδ' ὄπιτελλω πινυτῇ περ ἐούσῃ·
Αὐτίκα γὰρ φάος ἠὼς ἅμ' ἠελίῳ ἀνιόντι
Ἀνδρῶν μνησήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν·
Εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξὶν,
Ἧσθαι, μηδέ τινα τροπάασθαι, μηδ' ἐρέεινε.
Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ὤμοισιν ἑδύσατο τεύχεα καλά.
Ὦρσε δ' Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδ' συβώτην,
Πάντας δ' ἔντε' ἄνωγεν ἀρήϊα χερσὶν ἑλέσθαι.
Οἱ δέ οἱ οὐκ ἀπίθησαν· ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ,
Ὤϊξαν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἤϊον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
Ἤδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
Νυκτὶ κατακρύψασα, θοῶς ἐξῆγε πόληος.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ο Μ Η Ρ Ο Υ Τ Η Σ Ω.
Ρ Α Ψ Ω Δ Ι Α Σ

Υπόθεσις.

Τὰς τῶν μνησήρων ψυχὰς Ἑρμῆς εἰς ἅδου καπάγει· καὶ ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως γίνεται πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Λαέρτην. καὶ παραχρῆμα τοῖς Ἰθακησίοις γεγενημένην ὅπη τῶν μνησήρων ἀναιρέσει Ἀθηνᾶ παρεκωλύθη.

Ω δ' Ὀδυσσεὺς σὺν πατρὶ καὶ υἱέϊ μάχετ' Ἀχαιοῖς.

Ἑρμῆς δ' ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
Ἀνδρῶν μνησήρων· ἔχε δ' ῥάβδον μετὰ χερσὶν
Καλὴν, χρυσείην, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει
Ὧν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.
Τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τρίζουσαι ἕποντο.
Ὡς δ' ὅτε νυκτερίδες μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο
Τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεὶ κέ τις ἀποπέσῃσιν

Ὃρ-

Flens: at me Jupiter doloribus & dii cæteri
Feſtinantem impeditum tenuerunt mea a patria terra.
Nunc autem poſtquam ambo multis modis optatum attigimus lectum,
Poſſeſſiones quæ mihi ſunt cura in ædibus:
Pecudes autem quas mihi proci ſuperbi conſumſerunt,
Multas quidem ipſe ego prædabor, alias autem Achivi
Dabunt, donec omnia impleverint ſtabula:
Sed equidem arboroſum agrum adibo,
Viſurus patrem optimum, qui mihi frequenter dolet.
Tibi autem uxor hoc injungo ſapienti licet:
Statim enim fama ibit ſimul cum ſole aſcendente
Virorum procorum, quos interfeci in ædibus:
In ſuperiora aſcendens cum ancillis mulieribus,
Sede, neque quenquam aſpice, neque interroga.
Dixit, & circum humeros induit arma pulchra:
Hortatus eſt autem Telemachum & bubulcum & ſubulcum,
Omneſque arma juſſit martia manibus capere.
Qui non immorigeri erant: verum armabantur ære,
Aperiebantque januas, & exibant, præibat autem Ulyſſes.
Jam quidem lumen erat in terra: hos autem Minerva
Caligine cooperiens, velociter eduxit urbe.

ODYSSEÆ HOMERI XXIV.

LIBRI

Argumentum.

PRocorum animas Mercurius ad inferos deducit: Et agnitio Ulyſſis fit ad patrem Laertem. Et turbam Ithacenſibus factam ob procorum cædem Minerva compeſcit.

Ω. Ulyſſes cum patre & filio pugnat Achivis.

MErcurius autem animas Cyllenius evocabat
Virorum procorum: habebat autem virgam in manibus
Pulchram, auream, qua hominum oculos mulcet
Quorum vult, quoſdam contra etiam dormientes ſuſcitat.
Hac igitur ducebat movens: illæ autem ſtridentes ſequebantur.
Sicut autem quando veſpertiliones ſeceſſu antri ingentis
Stridentes volant, poſtquam aliqua exciderit

Ὁρμαθὸν ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλῃσιν ἔχονται·
Ὡς αἰ τετειγῦαι ἄμ' ἤισθω, ἦρχε δ' ἄρα σφιν
Ἑρμείας ἀκάκητα κατ' ὀρώεντα κέλευθα.
Πὰρ δ' ἴσαν Ὠκεανὸν τε ῥοὰς καὶ Λευκάδα πέτρην,
Ἠδ' πυρ' ἠελίοιο πύλας καὶ δῆμον ὀνείρων
Ἠισθω· αἶψα δ' ἵκοντο κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
Ἔνθά τε ναίεσι ψυχαὶ, εἴδωλα καμόντων.
Εὗρον δ ψυχὼ Πηλῃάδεω Ἀχιλῆος,
Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἔην εἶδός τε δέμας τε
Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
Ὡς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὁμίλεον· ἀγχίμολον δ
Ἦλυθ' ὀϊὴ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο
Ἀχνυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέρατ' ὅσαι ἅμ' αὐτῷ
Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
Τὸν πρότερη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλείωνος,
Ἀτρεΐδη, περί μέν σε φάμεν Διὶ τερπικεραύνῳ
Ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἤματι πάντι,
Οὕνεκα πολλοῖσίν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσες
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.
Ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα πεπρωμένον ἦεν ἐμελλες
Μοῖρ' ὀλοὴ, τλῆναι οἵη κε γένηται.
Ὡς ὄφελες τιμῆς ἀποτετιμένος ἦσθα ἄνασσες,
Δήμῳ ἐνὶ Τρώων θάνατον καὶ πότμον ὀπάσσαι.
Τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησθω Πανάχαιοὶ,
Ἠδέ κε καὶ σῷ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω·
Νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίσῳ θανάτῳ ἕμμορτο ἀλῶναι.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρείδαο,
Ὄλβιε Πηλέος υἱὲ, θεοῖς ὁμοίϊε Ἀχιλλεῦ,
Ὃς θάνες ἐν Τροίῃ ἑκὰς Ἄργεος, ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
Κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν ὑῖες ἄριστοι,
Μιφνάμενοι περὶ σεῖο· σὺ δ σχεδόν κονίης
Κεῖσο μέγας μεγαλωστὶ, λελασμένος ἱπποσυνάων.
Ἡμεῖς δ πρόπαν ἦμαρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν
Παυσάμεθα πολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.
Αὐτὰρ ἐπεί σ' ὅπη νῆας ἐνείκαμεν ἐκ πολέμοιο,
Κάτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθήρωτες χρόα καλὸν
Ὕδατί τε λιαρῷ καὶ ἀλείφατι. πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς
Δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοὶ, κείροντό τε χαίτας.
Μήτηρ δ' ἐξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτῃσ' ἁλίῃσιν,
Ἄγγελίης ἄϊσσα· βοὴ δ' ὅπα πόντον ὀρώρει

Θεσ-

Uva ex petra, interque ſeſe hærent:
Sic hæ ſtridentes ſimul ibant, præibat autem ipſis
Mercurius alienus a malo, per ſqualidas vias.
Præteribant autem Oceani fluxus & Albam petram,
Et ſolis portas & populum ſomniorum
Præteribant: ſtatim autem pervenerunt in herboſum pratum,
Ubi habitant animæ, ſimulachra defunctorum.
Invenerunt autem animam Pelidæ Achillis,
Et Patrocli, & inculpabilis Antilochi,
Ajaciſque, qui optimus erat ſpecieque corporeque
Cæterorum Danaorum, poſt inculpatum Pelidem.
Sic illi quidem circa illum verſabantur: prope autem
Adveniebat anima Agamemnonis Atridæ
Dolens: circumque autem aliæ congregabantur quæcunque cum ipſo
Domo in Ægiſthi mortuæ erant & fatum obiverant.
Hunc prior anima allocuta eſt Pelidæ:
Atride, ſupra quidem te autumabamus Jovi gaudenti fulmine
Viros heroas dilectum eſſe diebus omnibus,
Quoniam multiſque & fortibus imperabas
Populo in Trojanorum, ubi paſſi ſumus dolores Achivi.
Ergone & tibi primum adſtare debuit
Parca pernicioſa, quam nullus fugit, quicunque natus eſt?
Utinam debuiſſes honore fruitus quo imperabas,
Populo in Trojanorum mortem & fatum obiiſſe.
Eo tibi ſepulchrum quidem feciſſent omnes Achivi,
Et tuo quoque filio magnam gloriam conciliaſſes in futurum:
Nunc autem te miſerrima morte fatale erat capi.
Hunc autem rurſus anima alloquebatur Atridæ:
Beate Pelei fili, diis ſimilis Achilles,
Qui mortuus es in Troja longe *ab* Argo, circum autem te alii
Interfecti ſunt Trojanorum & Achivorum filii optimi,
Pugnantes de te: tu autem in globo pulveris
Jacebas magnus, ingenti ſpatio, oblitus equitationis.
Nos autem toto die pugnabamus: neque omnino
Ceſſaviſſemus a bello, niſi Jupiter turbine ſedaſſet.
At poſtquam te ad naves portavimus ex bello,
Depoſuimus in lectis, purgantes corpus pulchrum
Aquaque calida & unguento. multas autem te circum
Lacrymas calidas fundebant Danai, tondebantque crines.
Mater autem ex mari venit cum immortalibus marinis,
Nuncium audiens: vox autem in mare ruerat

Ma-

Θεσπεσίη. ὑπὸ δ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιούς·
Καὶ νύ κ' ἀναίξαντες ἔβλω κοίλας ἐπὶ νῆας,
Εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε παλαιά τε πολλά τε εἰδὼς,
Νέστωρ, ὅ ῥ' ἐκ πρόσθεν ἀρείσης φαίνετο βουλῆς,
Ὅς σφιν ἐὺ φρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Γνωθι Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε κῦδος Ἀχαιῶν.
Μήτηρ ἐξ ἁλὸς ἥδε σὺν ἀθανάτης ἀλίηφιν
Ἔρχεται, ὃν παιδὸς τεθνειότος ἀντιόωσα.
Ὣς ἔφατ'. οἱ δ' ἔχοντο φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοί.
Ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν κῦραι ἁλίοιο γέροντος,
Οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἕσσαν.
Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ,
Θρῆνεον. ἔνθά κεν ἔπειτ' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
Ἀργείων· τοῖον γὰρ ὑπώρορε Μοῦσα λίγεια.
Ἑπτακαίδεκα μέν σε ὁμῶς νύκτάς τε καὶ ἦμαρ
Κλαίομεν ἀθάνατοί τε θεοὶ θνητοί τ' ἄνθρωποι·
Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρὶ, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶς
Μῆλα κατεκτάνομεν μάλα πίονα καὶ ἕλικας βοῦς.
Καίεο δ' ἐν τ' εἴδῃσι θεῶν, καὶ ἀλείφατι πολλῷ,
Καὶ μέλιτι γλυκερῷ. πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
Τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν περὶ καιομένοιο,
Πεζοί θ' ἱππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δή σε φλὸξ ἐδμήσατο Ἡφαίστοιο,
Ἠῶθεν δή τοι λέγομεν λάϊνε ὀστέ' Ἀχιλλεῦ
Οἴνῳ ἐν ἀκρήτῳ καὶ ἀλείφατι. δῶκε δὲ μήτηρ
Χρύσεον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
Φάσκ' ἔμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἡφαίστοιο.
Ἐν τῷ τοι κεῖται λάϊνε ὀστέα φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
Μίγδα δ', Πατρόκλοιο Μενοιτιάδαο θανόντος·
Χωρὶς δ', Ἀντιλόχοιο, τά ἔξοχα πῆς ἀπάντων
Τῶν ἄλλων ἑτάρων μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
Ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
Χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητάων
Ἀκτῇ ὅθι πρυχόσῃ ὅθι πλατεῖ Ἑλλησπόντῳ.
Ὡς κεν τηλεφανὴς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
Τοῖς οἳ νῦν γεγάασι καὶ οἳ μετόπισθεν ἔσονται.
Μήτηρ δ' αἰτήσασα θεὰς περικαλλέ' ἄεθλα,
Θῆκε μέσῳ ἐν ἀγῶνι ἁριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
Ἦδη μὲν πολέων πάρος ἀνδρῶν ἀντεβόλησα
Ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
Ζώνυνται νέοι καὶ ἐπευτύνονται ἄεθλα·

90 Ἀλ-

Magna. cepitque tremor omnes Achivos:
Et ruentes iviſſent concavas in naves,
Niſi vir detinuiſſet antiquaque multaque ſciens,
Neſtor, cujus & antea optimum apparuit conſilium,
Qui ipſis bene cupiens concionatus eſt & dixit:
Continete vos Argivi, ne fugite filii Achivorum.
Mater ex mari hæc cum deabus marinis
Venit, ſuo filio mortuo adfutura.
Sic dixit, cohibueruntque fugam magnanimi Achivi.
Circum autem te ſteterunt filiæ marini ſenis,
Miſerabiliter lugentes, circum autem immortales veſtes induerunt.
Muſæ autem novem omnes, alternis voce pulchra,
Lamentabantur. hic nullum illachrymem vidiſſes
Argivorum: tam *lugubre* enim *quiddam* moverat Muſa ſtridula.
Septem & decem quidem te ſimul noctesque & dies
Flevimus immortaleſque dii mortaleſque homines:
Octava & decima autem dedimus igni, multaſque circa te
Oves occidimus valde pingues & nigras boves.
Cremabaris autem in veſte deorum, & unguento multo,
Et melle dulci. multi autem heroes Achivi
Cum armis ferebantur circa pyram ardentis,
Pedeſtreſque equeſtreſque: multus autem ſtrepitus ortus eſt.
At poſtquam te flamma confecit Vulcani,
Mane ſcilicet tibi collegimus alba oſſa, Achilles,
In vino puro & unguento: dedit autem mater
Auream amphoram: Bacchi autem donum
Dicebat eſſe, opus autem inclyti Vulcani.
In hac tibi jacent alba oſſa illuſtris Achilles,
Mixtim autem, Patrocli Menœtiadæ mortui:
Separatim autem Antilochi, quem maxime honorabas omnium
Cæterorum ſociorum poſt Patroclum mortuum.
Circum ipſa autem poſtea magnum & inſignem tumulum
Fudimus Argivorum ſacer exercitus bellicoſorum
Littore in excelſo in lato Helleſponto.
Ut longe manifeſtus ex ponto viris eſſet
His qui nunc ſunt & qui in futurum erunt.
Mater autem poſcens deos perpulchra certamina,
Poſuit medio in circo optimatibus Achivorum.
Jam quidem multorum ſepulchro virorum interfui
Heroum, quando olim mortuo rege
Cingunturque juvenes & parant certamina:

Sed

Ἀλλά κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν θυμήσαο θυμῷ,
Οἷ' ὄφρ' σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα
Ἀργυρόπεζα Θέτις. μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν·
Ὡς σὺ μὲν ἐν θανὼν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλά τοι αἰεὶ
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσεται ἐσθλὸν Ἀχιλλεῦ·
Αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος ἐπεὶ πόλεμον πολύπαλσα;
Εἰ γάρ μοι Ζεὺς μήσατο λυγρὸν ὄλεθρον
Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἀλομένης ἀλόχοιο.
Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
Ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργεϊφόντης,
Ψυχὰς μνησόμενον κατάγων Ὀδυσῆϊ δαμέντων.
Τὼ δ' ἄρα θαμβήσαντε ἰθὺς χίον, ὡς ἐσιδέσθην.
Ἔγνω δ' ἡ Ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
Παῖδα Μελανθῆος ἀγακλυτὰ Ἀμφιμέδοντα·
Ξεῖνος γάρ οἱ ἔην, Ἰθάκῃ ἔνι οἰκία ναίων.
Τὸν πρότερη ψυχὴ προσερώνεεν Ἀτρεΐδαο,
Ἀμφίμεδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε
Πάντες κεκριμένοι καὶ ὁμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλως
Κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους.
Ἦ ὔμμ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,
Ὄρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρά;
Ἦ πού ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσῳ
Βῶς περιταμνομένους ἠδ' οἰῶν πώεα καλά;
Ἢ ἐπὶ πτόλιος μαχεόμενοι ἠὲ γυναικῶν;
Εἰπέ μοι εἰρομένῳ· ξεῖνος δέ τοι εὔχομαι εἶναι.
Ἦ οὐ μέμνη ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
Ὀτρωέων Ὀδυσῆα σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ
Ἴλιον εἰς ἅμ' ἕπεσθαι ἐυστέλμων ἐπὶ νηῶν;
Μηνὶ δ' ἄρ' ἅλῳ πάντα περήσαμεν εὐρέα πόντον,
Σπουδῇ πυκπεπιθόντες Ὀδυσσῆα πτολίπορθον.
Τὴν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος,
Ἀτρεΐδη κύδιστε ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγαμέμνον,
Μέμνημαι τάδε πάντα, καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
Ἡμετέρῳ θανάτοιο κακὸν τέλος οἷον ἐτύχθη.
Μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δολομήτεω οἰχομένοιο πολλόν·
Ἡ δ' ἀδ' ἠργεῖτο συγερὸν γάμον, ἔτ' ἐτέλεσσε,
Ἡμῖν φραζομένη θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
Ἀλλά δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξε·
Στησαμένη μέγαν ἱστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε
Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπε,
Κοῦροι ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,

Sed illa maxime videns miratus fuiſſes animo,
Qualia de te poſuit Dea perpulchra certamina
Argentea pedibus Thetis. valde enim amicus eras diis.
Sic tu quidem neque mortuus nomen perdidiſti, ſed tibi ſemper
Omnes in homines gloria erit bona Achilles:
At mihi quæ hæc utilitas quod bellum geſſi?
In reditu enim mihi Jupiter molitus eſt triſtem interitum
Ægiſthi ſub manibus & perditæ uxoris.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur:
Prope autem ipſos venit internuncius Argicida,
Animas procorum deducens Ulyſſi domitorum.
Illi igitur ſtupefacti recta iverunt, poſtquam viderunt.
Cognovit autem anima Agamemnonis Atridæ
Filium Melanthei perinclytum Amphimedontem:
Hoſpes enim erat, in Ithaca domos *ſuas* inhabitans.
Hunc prior anima alloquebatur Atridæ:
Amphimedon, quid vobis accidit ut tenebroſam terram ſubiretis
Omnes electi & æquævi? neque *quiſquam* aliter
Diſcernens elegiſſet in urbe viros optimos.
Num vos in navibus Neptunus domuit,
Excitans graves ventos & fluctus vaſtos?
An inimici viri læſerunt in continente
Boves vaſtantes (*pro abigentes*) & ovium greges pulchros?
An pro urbe pugnantes & mulieribus?
Dic mihi interroganti: hoſpitem autem tibi me dico eſſe.
An non meminiſti quando illuc veni in veſtram domum,
Hortaturus Ulyſſem cum divino Menelao
Ad Ilium ut una ſequeretur *nos* bene tranſtratis in navibus?
Menſe autem toto omnem tranſivimus latum pontum,
Vix permoventes Ulyſſem urbium populatorem.
Hunc autem rurſus anima alloquebatur Amphimedontis:
Atrides optime rex virorum Agamemnon,
Memini hæc omnia, & indubitate narrabo
Noſtræ mortis malum finem, qualis contigerit:
Ambiebamus Ulyſſis diu abſentis uxorem:
Hæc autem neque negabat odioſas nuptias, neque perficiebat,
Nobis meditans mortem & parcam nigram.
Sed dolum hunc alium in mente cogitavit:
Statuens magnam telam in domibus texebat
Tenuem & rotundam: ſtatim autem nobis poſtea loquebatur:
Juvenes mei proci, quoniam mortuus eſt divinus Ulyſſes,

Μίμνετ' ἐπειγόμενοι τ' ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
Ἐκτελέσω, (μή μοι μεταμώλια νήματ' ὄληται)
Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον, εἰσότε κέν μιν
Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
Μή πς μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσήσῃ,
Αἴσχεα ἄτερ σπείρας κεῖται πολλὰ κτεατίσσας.
Ὣς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγλαΐαφ.
Ἔνθά κεν ἡματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστὸν,
Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παρθείη.
Ὣς τρίετες μὲν ἔλαθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς.
Ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Μηνῶν φθινόντων, πολλὰ δ' ἤματα πάλλ' ἐτελέσθη,
Καὶ τότε δή πς ἔειπε γυναικῶν ἣ σάφα ᾔδη,
Καὶ τὴν γ' ἀλλύοντα ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστὸν,
Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης,
Εὖθ' ἣ φᾶρος ἔδειξεν, ὑφήνασα μέγα ἱστὸν,
Πλυνάσσ', ἠελίῳ ἐναλίγκιον ἠὲ σελήνῃ.
Καὶ τότε δή ῥ' Ὀδυσῆα κακός ποθεν ἤγαγε δαίμων
Ἀγρὸν ἐπ' ἔσχατιὴν, ὅθι δώματα ναῖε συβώτης.
Ἔνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσῆος θείοιο,
Ἐξ Πύλου ἠμαθόεντος ἰὼν σὺν νηῒ μελαίνῃ.
Τὼ ὃ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
Ἵκοντο πρὸς ἄστυ περικλυτόν· ἦτοι Ὀδυσσεὺς,
Ὕστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἤγεμόνευε.
Τὸν ὃ συβώτης ἦγε κακὰ χροὶ εἵματ' ἔχοντα,
Πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠὲ γέροντι,
Σκηπτόμενον· τὰ δ' ἄρα χροὶ εἵματα ἕστο,
Οὐδέ πς ἡμείων δύνατο γνῶναι τὸν ἐόντα,
Ἐξαπίνης φοιτῶντ', οὐδ' οἳ πρόγενέστεροι ἦσαν.
Ἀλλ' ἔπεσίν τε κακοῖσιν ἐνίπτομεν ἠδὲ βολῇσιν.
Αὐτὰρ ὃ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι
Βαλλόμενος καὶ ἐνιστάμενος, τετληότι θυμῷ·
Ἀλλ' ὅτε δή μιν ἔγειρε Διὸς νόος Αἰγιόχοιο,
Σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' ἀείρας,
Ἐς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλῄϊσεν ὀχῆας·
Αὐτὰρ ὃ λῦε τόξον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε
Τόξον μνηστῆρσι θέμεν πολιόν τε σίδηρον,
Ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια καὶ φόνα ἀρχὴν.
Οὐδέ πς ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
Νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ὀπίσω ἔμεν ἦμεν.
Ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἵκανεν Ὀδυσσῆος μέγα τόξον

Εἶθ'

Manente urgentes meas nuptias, donec veſtem
Perficiam, (ne mihi vana fila pereant)
Laerti heroi ſepulchralem, dum ipſum
Parca pernicioſa ſuſtulerit in longum ſopientis mortis:
Ne aliqua me in populo Græcarum culpet,
Si ſine veſte jacebit qui multa poſſederit.
Sic dixit: nobis autem perſuaſus eſt animus maſculus.
Tunc diurna quidem texebat magnam telam,
Noctibus autem diſſolvebat, poſtquam faces appoſuerat.
Sic triennio latuit dolo, & fidem fecit Achivis.
Sed quando quartus venit annus, & venerunt tempora,
Menſibus deficientibus, multique dies conſummati erant,
Tunc quædam dixit mulierum quæ clare ſciebat,
Et hanc diſſolventem invenimus illuſtrem telam,
Sic hanc perfecit & non volens, per vim.
Donec ipſa veſtem oſtendit, cum pertexuiſſet magnam telam,
Et laviſſet, ſoli ſimilem vel lunæ.
Tunc Ulyſſem mala alicunde duxit fortuna
Agri in extremitate, ubi domos *ſuas* habitabat ſubulcus.
Illic venit dilectus filius Ulyſſis divini,
Ex Pylo arenoſa reverſus cum navi nigra.
Hi autem procis mortem malam parantes,
Venerunt ad urbem perinclytam: Ulyſſes quidem
Poſterior, at Telemachus ante præceſſit.
Illum autem ſubulcus duxit turpes corpore amictus habentem,
Mendico vili ſimilem atque ſeni,
Scipioni innitentem: illoque turpi circum corpus amictu amictus erat.
Neque quiſquam noſtrum potuit cognoſcere ipſum eſſe,
Repente apparentem, neque qui majores natu erant:
Sed verbis malis inceſſimus & jaculis.
At is quidem interea tolerabat in ædibus ſuis
Percuſſus & objurgatus patienti animo:
Sed quando jam ipſum ſuſcitavit Jovis mens Ægiochi,
Cum Telemacho quidem perpulchra arma tollens,
In thalamum depoſuit, & clauſit feras:
At idem ſuam uxorem multo aſtu juſſit
Arcum procis ponere canumque ferrum,
Nobis infortunatis certamina & cædis principium.
Neque quiſquam noſtrum potuit fortis arcus
Nervum intendere, longeque aberamus:
Sed quando in manus pervenit Ulyſſis magnus arcus,

Tunc

Ε'νθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἑπέεσσι
Τόξον μὴ δόμεναι. μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι·
Τηλέμαχος δέ μιν οἷος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν.
Αὐτὰρ ὁ δέξατο χειρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἦκε σιδήρῳ.
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς,
Δεινὸν παπταίνων· βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα,
Ἄντα πτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχίστινοι ἔπιπτον.
Γνῶ δ' ἰὼ ὅ ῥά τις σφι θεῶν ὀπιτύρροθος ἦεν.
Αὐτίκα γὰρ κατὰ δῶματ' ὀπαζόμενοι μένει σφῶ
Κτεῖνον ὀπιζυφέλιω· τῶν δ' στόνος ὦρνυτ' ἀεικὴς,
Κράτων τυπτομένων, πέδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
Ὣς ἡμεῖς Ἀγάμεμνον ἀπωλόμεθ', ὧν ἔτι καὶ νῦν
Σώματ' ἀκήδεα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος.
Οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δῶμαθ' ἑκάστου,
Οἵ κ' ἀπονίψαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,
Κατθέμενοι γοάοιεν. ὃ γὰρ γέρας ὅς τε θανόντων.
Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσερώνεεν Ἀτρεΐδαο,
Ὄλβιε Λαέρτιο πάϊ πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Ἦ ἄρα σοὶ μεγάλη ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.
Ὡς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ,
Κούρῃ Ἰκαρίοιο, ὡς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,
Ἀνδρὸς κουριδίου, τῷ οἱ κλέος οὔποτ' ὀλεῖται
Ἠῶς ἀρετῆ· τεύξουσι δ' ὀπιχθονίοισιν ἀοιδὴν
Ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ.
Οὐχ ὡς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μήσατο ἔργα,
Κουρίδιον κτείνασα πόσιν· στυγερὴ δ' ἀοιδὴ
Ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὄπασσε
Θηλυτέρῃσι γυναιξὶ, καὶ ἥ κ' ἐὺεργὸς ἔῃσιν.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
Ἑσταότ' εἰν Ἀΐδαο δόμοις ὑπὸ κεύθεσι γαίης.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τύχα δ' ἀγρὸν ἵκοντο
Καλὸν Λαέρτιο τετυγμένον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς
Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν·
Ἔνθά οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θέε πάντη,
Ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἵζανον ἠδὲ ἴασιν
Δμῶες ἀναγκαῖοι, τοὶ οἱ φίλα ἐργάζοντο·
Ἔν δὲ γυνὴ Σικελὴ χῆρυς πέλεν, ἣ ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόληος·
Ἔνθ' Ὀδυσεὺς δμῳῆσι καὶ υἱέϊ μῦθον ἔειπεν.

Τμῆς

Tunc nos quidem omnes increpabamus verbis
Arcum non dari, neque ſi valde multa diceret:
Telemachus autem eum ſolus hortans juſſit.
At ipſe cepit manu perpatiens dius Ulyſſes,
Facile autem tetendit arcum, *ſagittamque* miſit per ferrum.
Stetit autem ad limen progreſſus, veloceſque effudit ſagittas,
Horrendum circumſpectans: jaculatuſque eſt Antinoum regem.
At poſtea aliis immiſit tela luctifera,
Recta collineans: hi autem ſimul denſi cadebant.
Cognitum autem erat quod aliquis ipſi deorum adjutor eſſet:
Statim enim in ædibus obſequentes furori ſuo
Occidebant quaquaverſum: illorū autem gemitus excitabatur fœdus,
Capitibus percuſſis, pavimentum autem totum ſanguine æſtuabat.
Sic nos o Agamemnon periimus, quorum adhuc nunc
Corpora neglecta jacent in domibus Ulyſſis.
Nondum enim ſciunt amici in domibus cujuſque,
Qui abluto nigro ſanguine ex vulneribus,
Seponentes lugerent. hic enim honor eſt mortuorum.
Hunc autem rurſus anima alloquebatur Atridæ:
Beate Laertæ fili ſolertiſſime Ulyſſes,
Nimirum cum magna virtute nactus es uxorem.
Quam bona mens erat inculpabilis Penelopæ,
Filiæ Icarii, quam bene meminerat Ulyſſis,
Viri genialis. ideo ei gloria nunquam peribit
Suæ virtutis: facient autem terreſtribus cantilenam
Immorrales gratam prudenti Penelopæ.
Non ſic Tyndari filia mala conſultavit opera,
Genialem interficiens maritum: odioſa autem cantilena
Erit in hominibus: gravemque famam præbuit
Fœmineis mulieribus, & quæ benefica *i. e. proba* erit.
Sic hi quidem ejuſmodi alternis loquebantur,
Stantes in Ditis domibus ſub cavernis terræ.
Illi autem poſtquam ex civitate iverunt, citoque in agrum pervenerunt
Pulchrum Laertis, excultum, quem quondam ipſe
Laertes comparaverat, poſtquam valde multum laborarat:
Illic ei domus erat, circumque exhedra currebat, *i. e. ducta erat*, undique,
In qua comedebant & ſedebant & dormiebant
Famuli neceſſarii, qui ei amica operabantur;
Ineratque mulier Sicula anus, quæ ſenem
Diligenter curabat in agro longe ab urbe:
Ibi tum Ulyſſes paſtoribus & filio ſermonem dixit:

Υμεῖς μὲν νῶϊ ἕλθετ' εὐκτίμενον δόμον εἴσω·
Δεῖπνον δ' αἶψα συῶν ἰδάσατε ὅσις ἄεισθ·
Αὐτὰρ ἐγὼ πατρὸς πειρήσομαι ἠμετέροιο,
Αἴ κ' ἔμ' ὀπιγνοίη ϗ φράσεται ὀφθαλμοῖσιν,
Ἦέ κεν ἀγνοίησι, πολὺν χρόνον ἄμμιν ἐόντα.
Ὣς εἰπὼν, δμῳῆσιν ἀρήϊα τεύχε' ἔδωκεν.
Οἱ μὲν ἔπειτα δόμονδε θοῶς κίον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Ἄσσον ἴεν πολυκάρπῳ ἀλωῆς πειρητίζων·
Οὐδ' ἄρεν Δολίον μέγαν ὄρχατον ἐσκαταβαίνων,
Οὐδέ τινα δμώων, ἠδ' υἱέων· ἀλλ' ἄρα τοίγε
Αἰμασιὰς λέξοντες, ἀλωῆς ἔμμεναι ἔρκος,
Ὤχοντ'· αὐτὰρ ὁ τοῖσι γέρων ὁδὸν ἡγεμόνευεν.
Τὸν δ' οἷον πατέρ' εὗρεν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ,
Διφρεύοντα φυτόν. ῥυπόωντα δ' ἕσο χιτῶνα,
Ῥαπτὸν, ἀεικέλιον· περὶ δ' κνήμῃσι βοείας
Κνημῖδας ῥαπτὰς δέδετο, χειροβοήας ἀλεείνων·
Χειρῖδας τ' ὄπι χεῖρας, βάτων ἕνεκ'· αὐτὰρ ὕπερθεν
Αἰγείῃ κωκύτῳ κεφαλὴν ἔσχε, πέτασθε δέξων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
Γήραϊ τειρόμενον, μέγα δ' ὀρεσὶ πέτασθε ἔχοντα,
Στὰς ἄρ' ὑπὸ βλωθρῇσιν ὀγχνῃσι κατὰ δάκρυον εἶβε.
Μερμήριξε δ' ἔπειτα κατὰ φρένα ϗ κατὰ θυμὸν,
Κῦσαι ϗ περιδῦναι ἑὸν πατέρ', ἦ ἔκαστα
Εἰπεῖν, ὡς ἔλθοι ϗ ἵκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν·
Ἦ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε πειρήσαιτο.
Ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
Πρῶτον κερτομίοις ἐπέεσσιν πειρηθῆναι.
Τὰ φρονέων ἴθυς κίεν αὐτῆ δῖος Ὀδυσσεύς·
Ἤτοι ὁ μὲν κάτ' ἔχων κεφαλῇ, φυτὰ ἀμφελάχαινε·
Τὸν δ' παρισάμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός,
Ὦ γέρον, οὐκ ἀδαημονίη σ' ἔχει ἀμφιτολεύειν
Ὄρχατον· ἀλλ' ἄρα τοι κομιδὴ ἔχει, οὐδέ τι πάμπαν
Οὐ φυτὰ, οὐ συκῆ, οὐκ ἄμπελος, οὐ μὲν ἐλαίη,
Οὐκ ὄγχνη, οὐ πρασιή τοι ἄνα κομιδῆς κατὰ κῆπον.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ μὴ χόλον ἔνθεο θυμῷ·
Αὐτόν σ' οὐκ ἀγαθὴ κομιδὴ ἔχει, ἀλλ' ἅμα γῆρας
Λυγρὸν ἔχεις, αὐχμεῖς τε κακῶς, ϗ ἀεικέα ἕσσαι.
Οὐ μὲν ἀδηίης γε ἄναξ ἕνεκ' ἄ σε κομίζει,
Οὐδέ τι δούλιον ὄπποφέπει εἰσοράασθαι
Εἶδος ϗ μέγεθος· βασιλῆϊ γὰ ἀνδρὶ ἔοικας.
Τοιούτῳ δ ἔοικας, ἐπεὶ λούσαιτο φάγοι τε,

Εὐδέ-

Vos quidem nunc ite in affabre factam domum intro:
Prandium autem ſtatim porcorum ſacrificate qui optimus eſt.
At ego patrem tentabo noſtrum,
Si me agnoſcat & animadvertat oculis,
An ignoret, multo tempore abſentem.
Sic locutus, ſervis martia arma dedit.
Hi quidem poſtea in domum velociter iverunt: at Ulyſſes
Propius ivit ad abundantem fructibus hortum, tentaturus:
Neque invenit Dolium in magnum viridarium deſcendens,
Neque quemquam ſervorum, neque filiorum: ſed ii
Sentes collecturi, horti futuras ſepem,
Abiverant: at eis ſenex viam præibat.
Solum autem patrem invenit in bene culto horto,
Purgantem plantam. ſordida autem amictus erat tunica,
Pannoſa, fœda: circumque tibias bubulas
Ocreas conſutas ligaverat, lacerationes evitans:
Digitaliaque in manibus, ruborum cauſa: at deſuper
Caprinum pileum capite habebat, dolorem auctans.
Hunc autem poſtquam agnovit perpatiens divinus Ulyſſes
Senectute conſumptum, magnumque mente dolorem habentem,
Stans ſub excelſa pyro lacrymam effudit.
Cogitabat autem poſtea in mente & in animo,
An oſcularetur & amplecteretur ſuum patrem, & ſingula
Diceret, quomodo veniſſet & perveniſſet in patriam terram:
An prius interrogaret, ſingulaque tentaret.
Sic autem ei cogitanti viſum eſt melius eſſe,
Primum mordacioribus verbis tentare.
Hæc cogitans recta ivit ad eum dius Ulyſſes:
Et ille quidem demiſſo capite ſtirpem circum fodiebat:
Eum autem aſtans allocutus eſt illuſtris filius:
O ſenex, non imperitia te tenet curandi
Ordines vitium: ſed bene tibi cura habet, atque omnino
Non planta, non ficus, non vitis, non quidem oliva,
Non pyrus, non areola ſine cura in horto.
Aliud autem tibi dicam, tu autem ne iram impone animo:
Ipſum te non bona cura habet, ſed ſimul ſenectutem
Moleſtam habes, ſqualleſque male, & indecenter indutus es,
Non quidem pigritiæ dominus cauſa non te curat,
Et nequaquam tibi ſervilis ineſt, ſi quis inſpiciat,
Forma & magnitudo: regi enim viro ſimilis es.
Tali autem ſimilis es, poſtquam lotus eſt comeditque,

Εὐδέμεναι μαλακῶς· ἢ γὰρ δίκη ὧδε γεράνται.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Τίς δμῳὸς εἰς ἀνδρῶν; τίς δ' ἀρχάτου ἀμφιπολεύει;
Καί μοι τῆτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἐὖ εἰδῶ,
Εἰ ἐτεόν γ' Ἰθάκην τιὺδ' ἱκόμεθ', ὥς μοι ἔειπεν
Οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ ξυμβλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
Οὔπω μάλ' ἀρτίφρων· ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἔκαστα
Εἰπεῖν, οὐδ' ἐπακοῦσαι ἐμοὶ ἔπος, ὡς ἐρέεινον
Ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴπερ ζώει τε καὶ ὁρᾷ,
Ἢ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Ἀΐδαο δόμοισιν.
Ἐκ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι·
Ἄνδρα ποτ' ἐξείνισα φίλην ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
Ἠμέτερόν δ' ἐλθόντα· καὶ ἄλλοθι πλείονες ἦσαν
Ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα.
Εὔχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκε
Λαέρτῃ Ἀρκεισιάδῃ πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ.
Τὸν μὲν ἐγὼ ὥρῃς δώματ' ἄγων καὶ ἐξείνισσα
Εὐφρόνεως φίλεόν, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων,
Καί οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα οἷά περ ἔωικε·
Χρυσοῦ μὲν οἱ δῶκ' ἀνέρι ἐπὶ τάλαντα τρία,
Δῶκα δέ οἱ κρητῆρα πολυάργυρον ἀνθεμόεντα,
Δώδεκα δ' ἁπλοΐδας χλαίνας, τόσσους ὑ τάπητας,
Τόσσα ὑ φάρεα καλά, τόσους δ' ὅτι τοί σι χιτῶνας·
Χωρὶς δ' αὖτε γυναῖκας ἀμύμονας ἔργ' εἰδυίας
Τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἑλέσθαι.
Τὸν δ' ἤμειβε ἔπειτα πατὴρ κατὰ δάκρυον εἴβων·
Ξεῖν', ἦτοι μὲν γαῖαν ἱκάνεις ἣν ἐρεείνεις,
Γύβριδαί δ' αὖτιν κικλήσκουσ' ἄνδρες ἔχουσι,
Δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο μυρί' ὀπάζων!
Εἰ γάρ μιν ζωόν γ' ἐνὶ χθονὶ Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ,
Τῷ κέν σ' ἐὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψε,
Καὶ ξεινίη ἀγαθή· ἣ γὰρ θέμις, ἥτις ὑπάρξῃ.
Ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Πέντε δὴ ἔτεσιν ὅτε ξείνισας ἔκεινον
Σὸν ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ'; ἦ ποτ' ἔην γε
Δύσμορον, ὃν πω τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
Ἦέ που ἤδη πίτνα φάγον ἰχθύες, ἦ ὅπι χέρσῳ
Θηρσὶ καὶ οἰωνοῖσιν ἕλωρ γέγετ'· οὐδέ ἑ μήτηρ
Κλαῦσε περισσείλασα, πατήρ θ', οἵ μιν τεκόμεσθα!
Οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος ἐχέφρων Πηνελόπεια
Κώκυσ' ἐν λεχέεσσι φίλον πόσιν, ὡς ἐπιθείκεν,

Ut dormiat molliter, hic enim mos eſt ſenum.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Cujus ſervus es virorum? cujus autem hortum colis?
Et mihi hoc dic vere, ut bene ſciam,
Si vere in Ithacam hanc venimus, ſicut mihi dixit
Hic vir nunc obviam factus huc venienti,
Non ſatis prudens: quoniam non ſuſtinuit ſingula
Dicere, & audire meum verbum, ſicut interrogabam
De amico meo, ſicubi vivit & eſt,
An jam mortuus eſt, & in Ditis domibus.
Nam tibi dicam, tu autem intellige, & me audi:
Virum aliquando hoſpitio excepi dilecta in patria terra,
In noſtram domum venientem: & nondum quiſquam homo alius
Hoſpitum peregrinorum amicorum meam venerat domum.
Dicebat autem ex Ithaca oriundum ſe eſſe, & dicebat
Laertem Arciſiadem patrem eſſe ſuum.
Illum quidem ego ad domum ducens bene hoſpitio excepi
Peramanter tractans, cum multa in domo mihi eſſent,
Et ei dona præbui hoſpitalia qualia decebat:
Auri quidem ei dedi benefacti ſeptem talenta,
Dedique ei pateram totam argenteam floridam,
Duodecim autem ſimplas lænas, totque tapetas,
Totidemque pallia pulchra, totque inſuper tunicas:
Separatim autem rurſus mulieres eximias operum gnaras
Quatuor ſpecioſas, quas voluit ipſe eligere.
Illi reſpondit poſtea pater lacrymas fundens:
Hoſpes, equidem in terram perveniſti quam interrogas,
Injurii autem ipſam & ſceleſti viri habent.
Dona autem vana hæc donaſti multa præbens.
Si enim ipſum vivum inveniſſes Ithacæ in populo,
Equidem te bene donis remuneratus dimiſiſſet,
Et hoſpitalitate bona, hoc enim jus eſt, quicumque cœperit.
Sed age mihi hoc dic & vere narra,
Quotus jam annus eſt quando excepiſti illum
Tuum amicum infelicem, meum filium? ſiquidem eſſet:
Infortunatum, quem longe ab amicis & patria terra,
Aut in ponto comederunt piſces, aut in continente
Feris & avibus laniamentum factus eſt: neque ipſum mater
Flevit cooperiens, paterque, qui ipſum genuimus:
Neque uxor multum dotata prudens Penelope
Ploravit in lectis dilectum maritum, ſicut decebat,

ὀφθαλμὼ καθελοῦσα. τὸ γὰρ, γέρας ὀξὺ θανόντων.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἂν ἰδῶμαι,
Τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;
Ποῖ δὴ νηῦς ἔσηκε θοὴ, ἢ σ' ἤγαγε δεῦρο,
Ἀντιθέην θ' ἑτάρους, ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας
Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἱ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Τοιγὰρ ἐγώ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
Εἰμὶ γὰρ ἐξ Ἀλύβαντος, ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω,
Υἱὸς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ἄνακτος.
Αὐτὰρ ἐμοί γ' ὄνομ' ὄξὺν Ἐπήρητος· ἀλλά με δαίμων
Πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα·
Νηῦς δέ μοι ἥδ' ἔσηκεν ἐπ' ἀγρῷ νόσφι πόληος.
Αὐτὰρ Ὀδυσσῆι τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ὀξὺν
Ἐξ οὗ κεῖθεν ἔβην, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
Δύσμορος· ἦ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι
Δεξιοὶ, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκεῖνον,
Χαῖρε δὲ κεῖνος ἰών. θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει
Μίξεσθαι ξενίῃ, ἠδ' ἀγλαὰ δῶρα δώσειν.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἄχεος νεφέλη ἐκάλυψε μέλαινα.
Ἀμφοτέρῃσι δὲ χερσὶν ἑλὼν κόνιν αἰθαλόεσσαν
Χάσατο κακκεφαλῆς πολιῆς, ἀδινὸν στενάχιζεν.
Τὸν δ' ὠδίνετο θυμὸς, ἀνὰ ῥῖνας δέ οἱ ἦδη
Δεμνὺ μένος προέτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
Κῦσε δέ μιν, ψαῦσέν τε χερὶ σθένεϊ, φάτο τε,
Κεῖνος μέντοι ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλᾷς,
Ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
Ἀλλ' ἴσχεο κλαυθμοῖό γόοιό τε δακρυόεντος.
Εὖ γάρ τοι ἐρέω· (μάλα δὴ νεμεσσητὸν ἔμπης)
Μνησῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Λώβην πνυόμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε,
Εἰ' μὲν δὴ Ὀδυσεύς γε ἐμὸς παῖς ἐνθάδ' ἱκάνεις,
Σῆμά τι μοι νῦν εἰπὲ διαφραδὲς, ὄφρα πεποίθω.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Οὐλὴν μὲν πρῶτον τιθύδε φράσαι ὀφθαλμοῖσι
Τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σὺς λευκῷ ὀδόντι
Οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
Ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὄφρ' ἂν ἕλοίμην
Δῶρα τὰ δεῦρο μολὼν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν.
Εἰ δ' ἄγε τοι καὶ δένδρε' ἐϋκτιμένην κατ' ἀλωὴν
Εἴπω

Oculos claudens: hic enim eſt honos mortuorum.
Et mihi hoc dic verum, ut bene ſciam,
Quis? unde es gentium? ubi tibi urbs & parentes?
Ubi autem navis ſtat velox, quæ te duxit huc,
Divinoſque ſocios? an vectus veniſti
Navi in aliena, illi autem te expoſito diſceſſerunt?
Eum autem reſpondens alloquebatur prudens Ulyſſes:
Tibi equidem omnia prorſus indubitate narrabo.
Sum enim ex Alybante, ubi inclytas domos habito,
Filius Aphidantis Polypemonidæ regis.
At mihi nomen eſt Eperitus: ſed me deus
Errare fecit a Sicania huc venire nolentem:
Navis autem mihi ipſa ſtat in agro longe ab urbe.
At Ulyſſi hic jam quintus annus eſt
Ex quo illinc ivit, & a mea diſceſſit patria,
Infelix: certe ei bonæ erant aves eunti
Dextræ, quibus gaudens quidem ego dimiſi illum,
Gaudebatque ille iens: animus autem nobis adhuc ſperabat
Nos hoſpitiis junctum iri, & ſplendida dona daturos eſſe.
Sic dixit. illum autem doloris nubes cooperuit nigra.
Ambabus autem manibus capiens cinerem ardentem
Fudit in caput canum, graviter ſuſpirans.
Hujus autem motus eſt animus, per nares autem ei jam
Acer ſpiritus prorupit, dilectum patrem inſpicienti.
Oſculatus eſt autem ipſum amplectens aſſiliens, & allocutus eſt
Ille quidem hic ipſe ego, pater, quem tu inquiris,
Veni vigeſimo anno in patriam terram.
Sed abſtine fletu luctuque lacrymoſo.
Etenim tibi dicam (valde autem oportet feſtinare tamen)
Procos interfeci in noſtris domibus,
Contumeliam ulciſcens animo gravem & mala facinora.
Huic autem rurſus Laertes reſpondit, dixitque:
Si quidem jam Ulyſſes meus filius huc veniſti,
Signum aliquod mihi nunc dic manifeſtum, ut perſuadear.
Illum autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Cicatricem quidem primum hanc animadverte oculis,
Quam in Parnaſo mihi inflixit ſus albo dente
Cum *illuc* iviſſem: tu autem me miſeras & optima mater
Ad patrem Autolycum matris dilectum, ut caperem
Dona quæ huc profectus mihi promiſerat & annuerat.
Eja age tibi & arbores bene culta in area

Εἶπες ἄ μοι πότ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἤτεόν σε ἕκαστα,
Παιδνὸς ἐὼν κατὶ κῆπον ὀπαδόμενος· διὰ δ' αὐτῆς
Ἱκνάμεθα, σὺ δ' ὀνόμασας κἠ εἶπες ἕκαστα.
Ὄγχνας μοι δῶκας τρισκαίδεκα, κἠ δέκα μῆλέας,
Συκέας τεσσαράκοντ'· ὄρχους δέ μοι ὧδ' ὀνόμηνας
Δώσειν πεντήκοντα, ἅ περ τρύγι ἦ ἔκας ἔνι.
Ἦλω. ἔνθα δ' ἀνὰ σαφυλαὶ πλωτοῖαι ἔασιν,
Οἵππότε δὴ Διὸς ὥραι ὀπωρίσειαν ὕπερθεν.
Ὣς φάτο. τὼ δ' αὐτῷ λύτο γούνατα κἠ φίλον ἦτορ,
Σήματ' ἀναγνόντε· τά οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
Ἄμφὶ ἦ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχεε· τὸ ἦ φρονὶ οἷ
Εἷλεν ἀποψύχοντα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἄμπνυτο, κἠ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπε,
Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἐστὲ θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον,
Εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτίσθαλοι ὕβριν ἔπαυσω.
Νῷν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα μὴ τύχα πάντες
Ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας ἦ
Πάντη ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολέσσι.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων·
Ἀλλ' ἴομεν προτὶ οἶκον ὃς ἀρχάτε ἐγγύθι κεῖται.
Ἔνθα ἦ Τηλέμαχον κἠ βουκόλον ἠδ' συβώτην
Πρόπεμψ', ὡς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τύχισα.
Ὣς ἄρα φωνήσαντε βάτην προὸς δώματα καλά.
Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο δόμους ἐὺ ναιετάοντας,
Εὗρον Τηλέμαχον κἠ βουκόλον ἠδ' συβώτην
Ταμνομένους κρέα πολλὰ, κερῶντάς τ' αἴθοπα οἶνον.
Τόφρα ἦ Λαέρτην μεγαλήτορα ὦ ἑὸν οἶκω
Ἀμφίπολος Σικελὴ λῦσεν, κἠ χρῖσεν ἐλαίῳ·
Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν. αὐτὰρ Ἀθήνη
Ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἤλδανε ποιμένι λαῶν,
Μείζονα δ' ἠὲ πάρος κἠ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Ἐκ δ' ἀνεμίνυθε βῆ· θαύμαζε δέ μιν φίλος υἱὸς,
Ὡς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἆντην.
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετάων
Εἶδος τε μέγεθός τε ἀμύμονα θῆκεν ἰδέσθαι.
Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Αἶ γὰ Ζεῦ τε πάτερ κἠ Ἀθηναίη κἠ Ἄπολλον,
Οἷος Νήριτον εἶλον εὐκτίμενον πτολίεθρον,

Ἀκτὴν

Dicam quas mihi aliquando dediſti, ego autem petebam a te ſingulas,
Puer per hortum ſubſequens: per autem ipſas
Ibamus, tu autem nominabas & dicebas ſingulas.
Piros mihi dediſti tredecim, & decem malos,
Ficos quadraginta: ſulcos autem mihi ſic nominaſti,
Daturum quinquagiuta, frugifer autem quiſque
Erat: illic uvæ omnigenæ ſunt,
Quando jam Jovis tempora iucumbunt deſuper.
Sic dixit. illius autem ibi ſoluta ſunt genua & proprium cor,
Signa recognoſcéntis quæ ei certa dixerat Ulyſſes.
Circum autem filium dilectum jecit brachia: eum autem ad ſe
Cepit exanimatum pertolerans dius Ulyſſes.
At poſtquam reſpiravit, & in præcordia animus congregatus eſt,
Iterum verbis reſpondens allocutus eſt:
Jupiter pater, certe adhuc eſtis dii in magno Olympo,
Si revera proci improbam contumeliam luerunt.
Nunc autem graviter timeo in mente ne mox omnes
Huc adveniant Ithacenſes, nuncios autem
Paſſim mittant in Cephallenorum urbes.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes:
Confide, ne tibi iſta in mente tua curæ ſint:
Sed eamus ad domum quæ viridarium prope jacet.
Illuc autem Telemachum & bubulcum & ſubulcum
Præmiſi, ut cœnam pararent citiſſime.
Sic locuti iverunt ad domos pulchras.
Hi autem quando jam pervenerunt ad domos bene habitatas,
Invenerunt Telemachum & bubulcum & ſubulcum
Incidentes carnes multas, miſcenteſque nigrum vinum.
Interim autem Laertem magnanimum ſua in domo
Famula Sicula lavit, & unxit oleo:
Circum autem veſtem pulchram jecit. at Minerva
Prope aſtans auctavit membra paſtori populorum,
Majoremque quam antea & craſſiorem fecit videri.
Eque balneo ivit: admiratus eſt autem ipſum dilectus filius,
Poſtquam vidit immortalibus diis ſimilem prorſus:
Et ipſum vocans verbis velocibus allocutus eſt:
O pater, certe omnino aliquis te deorum ſempiternorum
Formaque magnitudineque bonum fecit videri.
Illum contra Laertes prudens alloquebatur:
Utinam Jupiterque pater & Minerva & Apollo,
Qualis Nericum cepi bene ædificatum oppidum,

Littus

Ἀκτὴ ἠπείροιο Κεραλλίωεσιν ἀνάσσων,
Τοῖσ' ἐών τοι χθιζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισι,
Τάφε' ἔχων ὤμοισιν ἐφεσάμεναι ἠδὲ ἀμιῦναι
Ἄνδρας μνησῆρας. τῷ κε σφέων γένατ' ἔλυσα
Πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δ' ὄφρεναι ἔνδον ἰάνθης.
Ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
Οἱ δ' ἐπεὶ ἂν παύσαντο πόνε, τετύκοντό τε δαῖτα,
Ἑξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.
Ἔνθ' οἱ μὲν δείπνῳ ἐπεχείρεον· ἀγχίμολον δὲ
Ἦλθ' ὁ γέρων Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῖο γέροντος
Ἐξ ἔργων μογέοντες, ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσεν
Μήτηρ γρηῢς Σικελή, ἣ σφέας τρέφε· νοί ῥα γέροντα
Ἐνδυκέως κομέεσκεν, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρπτεν.
Οἱ δ' ὡς οὖν Ὀδυσῆα ἴδον, φράσθησάν τε θυμῷ,
Ἔσθων ἐνὶ μεγάροισι τεθηπότες. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
Μειλιχίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν,
Ὦ γέρον, ἦ ῥ' ὅτι δεῖπνον, ἀπεκλελάθεσθε δὲ θάμβος.
Δηρὸν γὰρ σέο τῷ ὅτι χειρήσασθαι μεμαῶτες
Μίμνομεν ἐν μεγάροις, ὑμέας ποτιδέγμενοι αἰεί.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Δολίος δ' ἰθὺς κίε χεῖρε πετάσας
Ἀμφοτέρας. Ὀδυσῆος δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ὑπὲρ καρπῷ,
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐελδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
Οὐδέ τ' ὀϊομένοισι, θεοὶ δέ σε ἤγαγον αὐτοὶ,
Ὄλβιέ τε χαῖρε μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' ἂν ἰδῶ,
Ἦ ἤδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια
Νοστήσαντά σε δῶρ', ἦ ἄγγελον ὀτρύνωμεν.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
Ὦ γέρον, ἤδη οἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι;
Ὣς φάθ'. ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἕζετ' ἐϋξέστῳ ἐπὶ δίφρῳ.
Ὣς δ' αὖτως παῖδες Δολίου κλυτὰ ἀμφ' Ὀδυσῆα
Δειπνώοντ' ἐπέεσσι, καὶ ἐν χείρεσσι φύοντο·
Ἑξείης δ' ἔζοντο πατέρα σφὸν πατέρα σφῶν.
Ὣς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.
Οὖσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὠκὺ κατὰ πτόλιν ᾤχετο πάντη,
Μνησήρων συγγὸν θάνατον καὶ κῆρ' ἐκέπυσα.
Οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς ἰόντες ἐφοίτων ἄλλεθεν ἄλλος
Μυχμῷ τε συναχῇ τε δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος.
Ἐκ δ' ἄρα νέκυς εἷκον φόρεον, καὶ θάπτον ἕκαστοι.
Τοὺς δ' ἐξ ἀλλάων πολίων οἰκόνδε ἕκαστον

Πέμ-

Littus continentis, Cephallenibus imperans,
Talem me ferens heſternus in noſtris domibus,
Arma habens humeris adfuiſſem & propulſaſſem
Viros procos: eo ipſorum genua ſolviſſem
Multorum in ædibus, tu autem in mente lætatus fuiſſes.
Sic hi quidem talia inter ſe loquebantur.
Illi autem poſtquam ceſſarunt a labore, paraveruntque epulas,
Ordine ſederunt in lectiſque ſedibuſque.
Tunc hi quidem prandio manus admovebant: mox autem
Venit ſenex Dolius, ſimulque filii hujus ſenis
Ex operibus fatigati, ſiquidem ante veniens vocaverat
Mater anus Sicula, quæ ipſos nutriebat: & ſenem
Studioſe curabat, poſtquam ſenectus ceperat.
Qui ut Ulyſſem viderunt, agnoveruntque animo,
Steterunt in ædibus ſtupefacti. at Ulyſſes
Dulcibus verbis compellans dixit:
O ſenex, ſede ad prandium, obliviſcimini autem ſtupóris.
Dudum enim cibo manum admovere volentes
Manebamus in ædibus, vos expectantes ſemper.
Sic dixit. Dolius autem recta ivit manus protendens
Ambas, Ulyſſis autem capiens oſculatus eſt manum in carpo,
Et ipſum vocans verbis velocibus alloquebatur:
O amice, quoniam rediiſti cupientibus valde nobis,
Neque putantibus, dii autem te duxerunt,
Salveque & magnopere gaude, dii autem tibi felicitates dent.
Et mihi hoc dic verum, ut bene ſciam,
An jam aperte ſcit prudens Penelope
Reverſum te huc, an nuncium mittamus.
Hunc autem reſpondens allocutus eſt prudens Ulyſſes.
O ſenex, jam ſcit: quid te oportet hæc laborare?
Sic dixit. ille autem rurſus ſedit bene polita in ſede.
Eodem modo filii Dolii inclytum circa Ulyſſem
Salutabantque verbis, & in manibus ei hærebant:
Ordine autem ſederunt apud Dolium patrem ſuum.
Sic hi quidem circa prandium in ædibus laborabant.
Vox autem nuncia ocyus per urbem ivit ubique,
Procorum odioſam mortem & fatum indicans.
Illi autem ſimul audientes iverunt aliunde alius
Cum ſtrepituque & gemitu ante ædes Ulyſſis:
Et mortuos ædibus efferebant, & ſepeliebant ſinguli.
Qui autem erant ex aliis urbibus domum quemque

Πέμπον ἄγειν ἀλιάδ᾽σι, θεῆς ὅπι νηυσὶ πιθέντες.
Αὐτοὶ δ᾽ εἰς ἀγορὴν κίεν ἀθρόοι, ἀχνύμενοι κῆρ.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ᾽ ἤγερθεν ὁμηγερέες τ᾽ ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ᾽ Εὐπείθης ἀνὰ θ᾽ ἵσατο καὶ μετέειπεν·
Παιδὸς γὰρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο
Ἀντινόης, τὴν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς·
Τῆ ὄγε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὅδε μήσατ᾽ Ἀχαιούς·
Τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,
Ὤλεσε μὲν νῆας γλαφυρὰς, ἀπὸ δ᾽ ὤλεσε λαούς·
Τοὺς δ᾽ ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ᾽ ἀρίστους.
Ἀλλ᾽ ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ ἐς Πύλον ἠνεμοέσσαν ἱκέσθαι,
Ἢ καὶ ἐς Ἦλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοὶ,
Ἴομεν· ἢ καὶ ἔπειτα κατηφέες ἐσσόμεθ᾽ αἰεί.
Λώβη γὰρ τάδε γ᾽ ὀπὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι,
Εἰ δὴ μὴ παίδων τε καὶ αἰνηστήνων τε φονῆας
Τισόμεθ᾽, οἳ κ᾽ ἂν ἐμοῖγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
Ζωέμεν· ἀλλὰ τάχιστα θανεῖν φθιμένοισι μετείη.
Ἀλλ᾽ ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκεῖνοι.
Ὡς φάτο δακρυχέων· οἶκτος δ᾽ ἕλε πάντας Ἀχαιούς.
Ἀγχίμολον δέ σφ᾽ ἦλθε Μέδων καὶ θεῖος ἀοιδὸς
Ἐκ μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεὶ σφέας ὕπνος ἀνῆκεν.
Ἔστη δ᾽ ἐν μέσσοισι· τύφε δ᾽ ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον.
Τοῖσι δ᾽ ἅμα καὶ μετέειπε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς,
Κέκλυτε δὴ νῦν μοι Ἰθακήσιοι· ἦ μὲν Ὀδυσσεὺς
Ἀθανάτων οὐκ ἄνευθε θεῶν τάδε μήσατο ἔργα.
Αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὃς ῥ᾽ Ὀδυσῆϊ
Ἐγγύθεν εἱστήκει, καὶ Μέντορι πάντα ἐῴκει.
Ἀθάνατος δ᾽ ὁ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ᾽ Ὀδυσῆος
Φαίνετο θαρσύνων, τοτὲ δ᾽ ἂψ μνηστῆρας ὀΐνων
Θοῦρος κατὰ μέγαρον· τοὶ δ᾽ ἀγχίσιν ἔπιπτον.
Ὡς φάτο. τοὺς δ᾽ ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἷρπε.
Τοῖσι δ᾽ ἅμα καὶ μετέειπε γέρων ἥρως Ἀλιθέρσης,
Μαστορίδης· ὃ μοῦνος ὀπίσσω καὶ πρόσσω ἄμυνε.
Ὃς σφιν ἐϋφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,
Κέκλυτε δὴ νῦν μοι Ἰθακήσιοι ὅ, τι κεν εἴπω.
Τῶν μετέρῃ κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γένοντο.
Οὐ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ᾽, οὐδὲ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
Τῶν μετέρους παῖδας κατερυκάνομεν ἀφρονέουσιν·
Οἳ μέγα ἔργον ἔρεζον ἀτασθαλίῃσι κακῇσι,
Κτήματα κείροντες, καὶ ἀπημύνοντας ἄνοιαν.

Ἀλλ᾽

Mittebant vehendos eis qui maria rimantur, in naves veloces
ponentes.
Ipsi autem in concionem ibant conferti, dolentes cor.
At postquam coiverunt congregatique sunt,
His Eupithes surrexit & locutus est:
Filii enim ei intolerabilis in præcordiis dolor jacebat
Antinoi, quem primum interfecerat dius Ulysses:
Ob eum ille lacrymans concionatus est & dixit:
O amici, certe magnum facinus vir hic patravit Achivis.
Alios quidem cum navibus ducens multosque & bonos,
Perdidit & naves cavas, perdidit & populos:
Alios autem veniens interfecit Cephallenorum facile optimos.
Sed agite, antequam hic vel in Pylum ocyus eat,
Vel in Elidem divinam, ubi dominantur Epei,
Eamus: aut postea tristes erimus semper.
Contumelia enim hæc sunt & futuris auditu.
Si non filiorumque fratrumque interfectores
Puniemus, non mihi in animo dulce fuerit
Vivere: sed citissime mortuus cum defunctis sim.
Sed eamus, ne præveniant transeuntes illi.
Sic dixit lacrymans: dolor autem cepit omnes Achivos.
Prope autem ad ipsos venit Medon & divinus Cantor
Ex ædibus Ulyssis, postquam ipsos somnus reliquerat.
Steterunt autem in mediis: stupor autem cepit virum quemque.
His autem etiam locutus est Medon seria doctus:
Audite nunc me Ithacenses: non enim Ulysses
Immortalium ingratiis deorum hæc operatus est opera.
Ipse ego vidi Deum immortalem, qui Ulyssi
Prope adstabat, & Mentori omnia similis erat.
Immortalis autem Deus aliquando quidem ante Ulyssem
Apparebat audaciam addens, aliquando procos ciens
Ruebat per domum: illi autem densi cadebant.
Sic dixit. illos autem omnes pallidus timor capiebat.
Illis autem dixit senex heros Halitherses
Mastorides: hic enim solus videbat ante & pone:
Qui ipsis bene cupiens concionatus est & dixit:
Audite nunc me Ithacenses quod dixero.
Vestro vitio, amici, hæc opera facta sunt.
Non enim mihi parebatis, non Mentori pastori populorum,
Ut vestros filios cohiberetis ab amentia:
Qui magnum facinus fecerunt scelere malo,
Possessiones attondentes & inhonorantes uxorem

Ἀνδρὸς ἀρισῆος. τὸ δ' οὐκ ἐπὶ φάντο γένεσθαι.
Καὶ νῶϊ ὧδε γένοιτο. πίθεσθέ μοι ὡς ἀγορεύω·
Μὴ ἴομεν, μή πω τις ὀπισσατὸ κακὸν ἄρηι.
Ὣς ἔφαθ'. οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ,
Ἡμίσεων πλείας· τοὶ δ' ἀθρόοι αὖτόθι μεῖναν.
Οὐ γάρ σφιν ἄδε μῦθος ἐνὶ φρεσὶν, ἀλλ' Εὐπείθει
Πείθοντ'. αἶψα δ' ἔπειτ' ὀπὶ τάχεα ἐσσεύοντο.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἔσσυτο θοὲ χερσὶ νάρθηκα χαλκὸν,
Ἀθρόοι ἠγερέθοντο θοὸ ἄστεος ἀρυχόροιο.
Τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἠγήσατο νηπιέησιν.
Φῆ δ' ὅγε πίσεσθαι παιδὸς φόνον· ὄφρ' ἄρ' ἔμελλεν
Ἄψ ἀποτίσεσθαι, ἀλλ' αὐτῆ πότμον ἐφέψειν.
Αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζεῦα Κρονίωνα προσηύδα,
Ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
Εἰπέ μοι εἰρομένη, τί νύ τοι νόος ἐνδοθι κάθη;
Ἦ πρότερα πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
Τεύξεις; ἦ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι πίθησθα;
Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεύς,
Τέκνον ἐμὸν, τί με ταῦτα διείρεαι ἠδὲ μετάλλᾳς,
Οὐ χρὴ δὴ τόδον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτὴ,
Ὡς ἥδε κείνης Ὀδυσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών;
Ἔρξον ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω δέ τοι ὡς ἐπέοικεν.
Ἐπειδὴ μνησῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεὺς,
Ὅρκια πιστὰ τάμόντες, ὁ μὲν βασιλεύετω αἰεὶ,
Ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο
Ἐκλησιν θέωμεν. τοὶ δ' ἀλλήλους φιλεόντων
Ὡς τοπάρος· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἅλις ἔσω.
Ὣς εἰπὼν ὤτρυνε πάρος μεμαῶτα Ἀθήνην·
Βῆ δὲ κατ' αἰόλου κρημνοῦ κορυφῆς ἀΐξασα.
Οἱ δ' ἐπεὶ δὴ σῖτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἔντο,
Τοῖς ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς,
Εἰσελθών τις ἴδοι μὴ δὴ κεδνὸν ὧδε κιόντες.
Ὣς ἔφατ'. ἐκ δ' ἡρῶς Δολίου κίεν ὡς ἐκέλευεν·
Στῆ δ' ἄρ' ἐπ' αὐλὸν ἰὼν, τοὺς δὲ κεδνὸν εἰσιδε πάντας·
Αἶψα δ' Ὀδυσῆα ξπεα πτερόεντα προσηύδα,
Οὐδέ δὴ ἐγγὺς ἔασ'. ἀλλ' ὁπλιζώμεθα θᾶσσον.
Ὣς ἔφατ'. οἱ δ' ὤρνυντο, καὶ ὧν τάχεσσι δύοντο,
Τέσσυρες ἀμφ' Ὀδυσῆα, ἓξ δ' υἱεῖς Δολίοιο.
Ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τάχε' ἔδυνον,
Καὶ πολιοὶ περ ἐόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἔσταλτο περὶ χροὶ νάρθηκα χαλκὸν,
Ὦϊ-

Viri optimatis. quem non amplius autumabant rediturum.
Et nunc ſic fiat. obtemperate mihi ſicut dico:
Ne eamus, ne quis attractum *ſibi* malum inveniat.
Sic dixit. hi autem exiliebant magno clamore,
Dimidiis plures: illi autem conferti illic manebant.
Non enim ipſis placebat verbum in mentibus, ſed Eupitheo
Parebant. ſtatim autem poſtea in arma ruebant.
Sed poſtquam amicti ſunt circum corpus ſplendido ære,
Univerſi coiverunt ante urbem amplam.
His autem Eupithes dux erat ſtultitiis.
Dicebat autem is ulturum filii cædem: neque erat
Rurſus rediturus, ſed illic mortem obiturus.
At Minerva Jovem Saturnium allocuta eſt:
O pater noſter Saturnie, ſumme dominantium,
Dic mihi interroganti, quid tibi mens intus occultat?
Nunquid prius bellumque malum & pugnam gravem
Facies? quam amicitiam cum ambobus conciliaſti?
Hanc autem reſpondens allocutus eſt nebularum congregator Jupiter:
Filia mea, cur me hæc interrogas & inquiris?
Nonne hanc quidem conſultaſti mentem ipſa,
Ut illos quidem Ulyſſes puniret veniens?
Fac ut vis: dicam autem tibi ſicut decet.
Poſtquam jam procos punivit dius Ulyſſes,
Fœderibus fidis percuſsis, hic quidem regnet ſemper,
Nos autem rurſus filiorum fratrumque cædis
Oblivionem faciamus. illi autem invicem ament
Sicut antea: divitiæ autem & pax abunde ſit.
Sic fatus movit antea cupidam Minervam:
Venit autem ab olympi cacuminibus ruens.
Hi autem poſtquam cibi dulcis deſiderium ejecerunt,
Illis igitur ſermones occepit pertolerans dius Ulyſſes:
Egreſſus aliquis videat ne jam prope ſint venientes.
Sic dixit. extra autem filius Dolii ivit ſicut juſſerat:
Stetit autem ad limen progreſſus, illoſque prope vidit omnes:
Statim autem Ulyſſem verbis velocibus allocutus eſt:
Illi quidem prope ſunt. ſed armemur cito.
Sic dixit. hi autem moti ſunt, & arma induerunt,
Quatuor circum Ulyſſem, ſex autem filii Dolii.
In iiſque Laertes Doliuſque arma induerunt,
Cani licet eſſent, neceſſarii bellatores.
At poſtquam amicti ſunt circum corpus ſplendido ære,

Ape-

Ὤϊξεν ϑ' ϑύρας, ἐκ δ' ἤϊον, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς·
Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον ϑυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠδ' ἀϊδρείην.
Τὼ μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Αὖτα ϑ' Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν,
Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τόδε γ' εἴσεαι αὐτὸς ἐπελθών,
Ἀνδρῶν μιμνάμενον, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,
Μήπ καταισχύνειν πατέρων γένος, οἵ ποτ' ἄρ' ἦσ
Ἀλκῇ τ' ἰσορέπᾳ τε κεκάσμεϑα πᾶσάν τ' ἐπ' αἶαν.
Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα,
Ὄψεαι, αἰκ' ἐϑέλῃϑα, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐνὶ ϑυμῷ,
Οὔπ καταισχύνοντα τεὸν γένος, ὡς ἀγορεύεις.
Ὣς φάτο. Λαέρτης δ' ἐχάρη καὶ μῦϑον ἔειπε,
Τίς νύ μοι ἠμέρη ἦδε, ϑεοὶ φίλοι; ἦ μάλα χαίρω·
Υἱός τ' ἠνός τ' ἀρετῇ πέρι σῆεν ἔχωσι.
Τὸν δ' παρισαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ὦ Ἀρκεισιάδη πάντων πολὺ φίλτατ' ἑταίρων,
Εὔξαι νῦν κούρῃ γλαυκώπιδι καὶ Διὶ πατρὶ,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προϊεὶ δολιχόσκιον ἔγχος.
Ὣς φάτο. καί ῥ' ἔμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη.
Εὔξατο δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρῃ μεγάλοιο,
Αἶψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
Καὶ βάλεν Εὐπείϑεα κόρυϑος διὰ χαλκοπαρῄδος.
Ἤλυϑ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διαπρὸ δ' εἴσατο χαλκός.
Δοῦπησεν δ' πεσών, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
Ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός·
Τύπτον δ ξίφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι.
Καὶ νύ κε δὴ πάντας τ' ὤλεσσαν καὶ ἔθηκαν ἀνόστους,
Εἰ μὴ Ἀθηναίη κούρη Διὸς αἰγιόχοιο
Ἤυσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα,
Ἴσχεσθε πτολέμου Ἰθακήσιοι ἀργαλέοιο,
Ὡς κεν ἀναιμωτεί γε διακριθῆτε τάχιστα.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη. τοὶ δ χλωρὸν δέος εἷλε·
Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτυτο τεύχεα,
Πάντα δ' ὀπὶ χθονὶ πῖπτε, ϑεᾶς ὅπα φωνησάσης·
Πρὸς δ πόλιν τρωπῶντο, λιλαιόμενοι βιότοιο.
Σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ὄτρυνεν δ ἀλεὶς, ὡς' αἰετὸς ὑψιπετήεις.
Καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει ψολόεντα κεραυνόν.
Καδδ' ἔπεσεν προπάροιϑεν γλαυκώπιδος ἐβειμοπάτρης.
Καὶ τότ' Ὀδυσῆα προτέρη γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Διο-

Aperueruntque portas, extraque iverunt, dux erat autem Ulyſ-
ſes,
Illis propius accedens filia Jovis venit Minerva,
Mentori ſimilis & corpore & voce.
Hanc autem videns lætatus eſt pertolerans divinus Ulyſſes:
Statim autem Telemachum allocutus eſt ſuum dilectum filium:
Telemache, jam quidem hoc videberis ipſe aggreſſus,
Viris pugnantibus, ubi diſcernuntur optimi,
Ne quid dedecores majorum genus, qui antea
Robore fortitudineque ornati ſuimus omnem ſuper terram.
Illum contra Telemachus prudens alloquebatur:
Videbis, ſi volueris, pater dilecte, hoc in animo,
Non dedecorantem tuum genus, ſicut dicis.
Sic dixit. Laertes autem gaviſus eſt, & verbum dixit,
Quæ mihi dies hæc, dii amici? certe valde gaudeo:
Filiuſque nepoſque de virtute litem habent.
Hunc autem aſtans allocuta eſt cæſia Minerva:
O Arceſiade omnium multo dilectiſſime ſociorum,
Votis factis filiæ cæſiæ & Jovi patri,
Statim omnino vibratam emitte longam lanceam.
Sic dixit: & inſpiravit animum magnum Pallas Minerva.
Igitur votis factis deinde Jovis filiæ magni,
Statim omnino vibratam emiſit longam lanceam,
Et percuſſit Eupithem per galeam æream.
Illa vero haud lanceam prohibuit, quin tranſadactum eſt ferrum.
Sonuit autem cadens, reſonueruntque arma ſuper ipſo.
Irruerunt autem primis pugnatoribus Ulyſſes & illuſtris fi-
lius:
Verberabant autem enſibuſque & lanceis utrinque acutis.
Et ſane omnes perdidiſſent & feciſſent reditus expertes,
Niſi Minerva filia Jovis Ægiochi
Clamaſſet voce, detinuiſſetque populum omnem:
Abſtinete a bello Ithacenſes difficili,
Ut ſine cruore ſeparemini citiſſime.
Sic dixit Minerva, illos autem pallidus timor cepit:
Eorumque timentium ex manibus volaverunt arma,
Omnia autem in terram ceciderunt, Dea vocem edente:
Ad autem urbem reverſi ſunt, cupidi *conſervandæ* vitæ.
Terribiliter autem clamavit pertolerans divinus Ulyſſes,
Ruitque ſaltu, ſicut aquila altivolans.
Et tunc Saturnides miſit ardens fulmen,
Decidit autem ante Cæſiam forti patre natam.
Ac tunc Ulyſſem allocuta eſt cæſia Minerva:

Διογενὲς Λαρτιάδη Πολυμήχαν' Ὀδυσεῦ,
Ἴχεο, παῦε ϗ νεῖκος ὁμοίιον πολέμοιο,
Μήπως τοι Κρονίδης χεχολώσεται ἀρύοπα Ζεύς.
Ὣς φάτ' Ἀθηναίη. ὁ δ' ἐπείθετο, χαῖρε ϗ θυμῷ.
Ὅρκια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκε
Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,
Μέντορι εἰδομένη ἠμὲν δέμας ἠϗ φωνήν.

Τέλος ϗ Ὁμήρου Ὀδυσσείας.

Ο ΜΗΡΟΥ ΒΑΤΡΑΧΟΜΥΟΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος, ῥῶτον, Μουσῶν χορὸν ἐξ Ἑλικῶνος
Ἐλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι, εἵνεκ' ἀοιδῆς.
Ἦν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ὑπὸ γούνασι θῆκα
Δῆριν ἀπειρεσίην, πολεμόκλονον ἔργον Ἄρηος,
Εὐχόμενος μύθοισιν ἐς ἄκουα πᾶσι βαλέσθαι.
Πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀρισάμενοι ἔβησαν,
Γηγενέων ἀνδρῶν μιμήμενοι ἔργα γιγάντων,
Ὡς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἐλώ· τοίλιν δ' ἔχεν ἀρχήν.
Μῦς ποτὲ διψαλέος, γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,
Πλησίον ἐν λίμνῃ ἁπαλὸν προσέθηκε γένειον,
Ὕδατι τερπόμενος μελιηδέϊ. τὸν δὲ κατεῖδε
Λιμνόχαρις πολύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγξατο πῖον,
Ξεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἠόνα; τίς δέ σ' ἐφύσας;
Πάντα δ' ἀληθήσεσον· μὴ ψεύδομένόν σε νοήσω.
Εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
Δῶρα δέ τοι δώσω ξεινήϊα πολλὰ ϗ ἐσθλά.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
Τιμῶμαι, βατράχων ἡγήμενος ἤματα πάντα·
Καί με πατὴρ Πηλεύς ποτε γείνατο, Τρομεδούσῃ
Μιχθεὶς ἐν φιλότητι πυρὸ ὄχθας Ἠελδωοῦς.
Καί σε δ' ὁρῶ καλόν τε ϗ ἄλκιμον, ἔξοχον ἄλλων,
Σκηπτοῦχον βασιλῆα, ϗ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
Ἔμμεναι· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἐλὼ γενεὴν ἀγόρευε.
Τὸν δ' αὖ Ψιχάρπαξ ἠμείβετο, φώνησέν τε,
Τίπτε γένος τεὸν ζητεῖς φίλε, δῆλον ἅπασιν
Ἀνθρώποις τε θεοῖς τε ϗ ἐρδνίοις πετεηνοῖς;
Ψιχάρπαξ μὲν ἐγὼ κικλήσκομαι, εἰμὶ ϗ κῆρος
Τρωξάρτεω πατρὸς μεγαλήτορος. ἡ δέ νυ μήτηρ,
Λειχομύλη, θυγάτηρ Πτερνοτρώκτεω βασιλῆος.

Jove nate Laertiade prudens Ulyſſes,
Abſtine, ſedaque contentionem communis belli,
Ne Saturnides tibi iraſcatur late ſonans Jupiter.
Sic dixit Minerva. ille autem obedivit, gaviſus eſt autem animo.
Fœdera autem rurſus in futurum cum ambobus fecit
Pallas Minerva, filia Jovis Ægiochi,
Mentori ſimilis & corpore & voce.

Finis Odyſſeæ Homeri.

HOMERI BATRACHOMYOMACHIA.

INcipiens, primum, Muſarum cœtum ex Helicone
Venire in meum cor opto, gratia carminis:
Quod nuper in libellis meis ſuper genua poſui
Litem immenſam, tumultuoſum opus Martis,
Optans hominibus in aures omnibus mittere:
Quomodo mures in ranas egregie pugnantes iverunt,
Terrigenum virorum imitantes opera gigantum,
Uti fama inter mortales erat: tale autem habuit principium.
Mus aliquando ſitibundus, felis periculum evitans,
Prope in lacum teneram appoſuit barbam,
Aqua delectatus dulci: hunc autem vidit
Limnocharis obſtrepera, verbumque locuta eſt tale:
O hoſpes, quis es? unde veniſti ad littus? quiſve qui te genuit?
Omnia autem vere dic; ne mendacem te intelligam.
Si enim te cognovero amicum dignum, in domum ducam,
Donaque tibi dabo hoſpitalia multa & bona.
Sum autem ego rex Phyſignathus, qui per lacum
Color, ranarum dux dies omnes:
Et me pater Peleus olim genuit, Hydromeduſæ
Mixtus in amore apud ripam Eridani.
Et te quoque video pulchrumque & fortem, excellentem præ cæteris,
Sceptriferum regem, & in præliis bellatorem
Eſſe. ſed age ocyus tuum genus eloquere.
Illi contra Pſicharpax reſpondit, dixitque:
Quidnam genus meum perquiris o amice, manifeſtum omnibus
Hominibus diiſque & aeriis volucribus?
Pſicharpax quidem ego vocor, ſum autem filius
Troxartæ patris magnanimi: at mater
Lichomyle, filia Pternotroctæ regis.

Γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, κ' ἐξεθρέψατο βρωτοῖς
Σύκοις κ' κωφύοις, κ' ἐδέσμασι πλωτοδαποῖσι.
Πῶς ᾧ φίλον ποιῇ με ⸗ εἰς φύσιν ἦν ὁμοῖον;
Σοὶ μὲν γὰ βίος ἔστιν ἐν ὕδασιν· αὐτὰρ ἔμοιγε
Ὅσα πὰρ ἀνθρώποις τρώγειν ἔθος· ἀλλέ με λήθει
Ἄρτος τετρακοπάνιστος ἀπ' ἀκύκλου κοπέοιο,
Οὐᾧ πλακοῦς τυρύπεπλος ἔχων πολλὰ σησαμίδα,
Οὐ τόμος ἐκ πέρνης, ἀ' ἴπνατα λακοχίτωνα,
Οὐᾧ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῖο γάλακτος,
Οὐ μέλιτος μελίτωμα, τὸ κ' μάκωνες πυθέσπιν,
Οὐδ' ὅσα πρὸς θοίνην μυρόπωλ τεύχουσι μάγειροι,
Κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι πλωτοδαποῖσιν.
Οὐδέ ποτ' ἐκ πολέμοιο κακὴν ἀπέφυγον ἀϋτὴν,
Ἀλλ' ἀεὶ μετὰ μῶλον ἰὼν προμάχοισιν ἐμίχθην.
Οὐ δέδι' ἄνθρωπον, καίπερ μέγα σῶμα φορεῦντα,
Ἀλλ' ὅτι λέκτρον ἰὼν, ἄκρον δάκτυλον καταδάκνω·
Καὶ πέρνης λαβόμην, κ' ἀ πόνος ἴκελον ἄνδρα,
Νήδυμος ἀκ ἀπέφυγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμεῖο.
Ἀλλὰ δύω μάλα πάντα τὰ δείλαια πᾶσιν ἐπ' ἄλλων,
Κίρκον κ' γαλέην, οἵ μοι μέγα πένθος ἄγουσι,
Καὶ παγίδα τανύουσιν, ὅπα δολόεις πέλε μύτος.
Πλεῖστον δὴ γαλέην φιλείαλος ἦπις ἀείρει,
Ἢ κ' τρωγλοδυόντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει.
Οὐ τρώγω ῥαφάνους, ἀ κράμβας, ἀ κολοκυντας,
Οὐ τεύτλοις χλωροῖς ὀπιβόσκομαι, ἀᾧ σελίνοις.
Ταῦτα γὰ ὑμῶν ἔστιν ἐδέσματα τῷ κατὰ λίμνην.
Πρὸς τάδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ἠύδα,
Ξεῖνε, λίην αὐχεῖς ὅτι γαστέρι. ἔστι κ' ἡμῖν
Πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ κ' ὅτι χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
Ἀμφίβιον γὰ ἔδωκε νομὸν βατράχοισι Κρονίων,
Σκιρτῆσαι κατὰ γῆν, κ' ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
Εἰ δ' ἐθέλεις κ' ταῦτα δαίμεναι, ἄχθος ἔστιν.
Αἶρω σ' ἐν νώτοισι· κράτει δέ με, μήποτ' ὄλησαι,
Ὅππως γηθόσυνος τὸ ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.
Ὣς ἄρ' ἔφη, κ' νῶτ' ἐδίδα· ὁ δ' ἔβαινε τύχισα
Χεῖρας ἔχων ἁπαλοῖο κατ' αὐχένος ἄλματι κύφῳ.
Καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρον ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὄρμους,
Νήξει τραπόμενος Φυσίγναθε· ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα
Κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δακρύων
Ἄχνυσον μετέπειτα ἐμέμφετο· πᾶλλε δ' ἀΐσσων,
Καὶ πόδας ἔσφιγεν κατὰ γαστέρος· ἐν δέ οἱ ἦτορ

Πάλ-

Genuit autem in cavo me, & enutrivit cibariis
Ficubus & nucibus, & eduliis omnigenis.
Quomodo autem amicum facias me natura nihil similem?
Tibi enim vita est in aquis: sed mihi
Quæcunque apud homines comedere mos: neque me latet
Panis ter depsitus a bene rotunda lance,
Neque placenta extensa habens multam sisamida,
Non frustum ex perna, non jecora albam vestem habentia,
Neque caseus nuper pressus a dulci lacte,
Non bonum dulciarium, quod & divi desiderant,
Neque quæcunque ad cœnam hominum parant coci,
Ornantes ollas condimentis omnigenis.
Nunquam ex bello malum effugi clamorem,
Sed statim ad pugnam iens primipilariis me immiscui.
Non timeo hominem, quamvis magnum corpus ferentem,
Sed adlectum iens, summum digitum mordeo:
Et calce capio, nec dolor occupat virum,
Suavis non aufugit somnus, mordente me.
Sed duo valde *per* omnia timeo omnem per terram,
Accipitrem & felem, qui mihi magnum luctum adferunt,
Et decipulam flebilem, ubi dolosum extat fatum.
Plurimum sane felem prætimeo quæ potissima,
Quæ & foramen ingredientem per foramen perquirit.
Non comedo raphanos, non caules, non cucurbitas,
Non betis viridibus pascor, neque apiis.
Hæc enim vestra sunt edulia per lacum.
Ad hæc subridens Physignatus contra locutus est:
O hospes, valde gloriaris de ventre: adsunt & nobis
Multa valde in lacu & intra mirabilia visu.
Ambivictuale enim dedit pascuum ranis Saturnius.
Saltare per terram, & in aquis corpus cooperire.
Si autem vis & hæc scire, facile est.
Portabo te in humeris: tene autem me, ne forte pereas,
Ut lætus in meam domum venias.
Sic inquit, & terga præbebat: ille autem ascendebat velociter
Manus tenens tenero in collo saltu levi.
Et primum quidem gaudebat quando intuebatur vicinos portus,
Natatione delectatus Physignathi: sed quando jam utique
Undis purpureis alluebatur, multum lacrymans
Inutilem pœnitentiam accusabat: vellebatque comas,
Et pedes stringebat per ventrem: intusque ei cor

Πάλλετ' ἀηθείη, καὶ ὅπλ χθόνα βάλετ' ἰδέσθαι·
Δεινὰ δ' ἐπεσονάχιζε, φόβα κρυόεντα ἀνάγκη.
Οὐρλὼ μὲν πρῶτ' ἔπλασ' ἐφ' ὕδασιν, ἠὅτε κώπλω
Σύρων· ἀχόμενός τε θεοῖς ὅπλ γαῖλω ἱκέσθαι,
Ὕδασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο· πολλὰ δ' ἐβία,
Καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρδεν,
Οὐχ ἅτω νώτοισιν ἐβάσασε φόρτον ἑρωτος
Ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπλω διὰ κύματος ἦγ' ὅπλ Κρήτλω,
Ὡς ἔμ' ὅπλπλώσας ὅπινώπον ἦγεν ἐς οἶκον
Βάτραχος, ὑψώσας ὠμοῖν δέμας ὕδατι λδκῷ.
Ὕδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεταίνετο, δεινὸν ὅραμα
Ἀμροτέροις· ὀρθὸν δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον·
Τὸν ἰδὼν κατέδυ Φυσίγναθος, ὅπ νοήσας
Οἷον ἑταῖρον ἔμελλεν ἀπολλύμεναι κατὰ λίμνλω·
Δὺ ᾗ βάθος λίμνης, καὶ ἁλδάτο κῆρα μέλαινλω.
Κεῖνος δ' ὡς ἀφέθη, πέσεν ὔπλος ἀθὺς ἐς ὕδωρ·
Χεῖρας δ' ἔσφιγγεν· καὶ ἀπολλύμενος κατέτειζε.
Πολλάκι μὲν κατέδυσεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
Λακτίζων ἀνέδυσε· μόρον δ' ὀκ λῶ ὑπαλύξαι.
Δδόμεναι ᾗ τείχες πλεῖσον βάρος εἵλκον ἐπ' αὐτῷ.
Ὕδασι δ' ὀλλύμενος, τοίνς ἐφθέγξατο μύθνς,
Οὐ λήσεις γε θεὰς Φυσίγναθε ταῦτα ποιήσας,
Νωμηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος, ὡς ἀπὸ πέτρης.
Οὐκ ἄν μν κατὰ γαῖλω ἀμείνων ἄλθα κάκισε,
Παγκρατίῳ τε, πάλῃ τε, καὶ εἰς δρόμον· ἀλλὰ πλανήσας
Εἰς ὕδωρ μ' ἐρρίψας. ἔχει θεὸς ἔκδικον ἔμμα·
Ποινλὼ σὺ τίσεις μνῶν στρατῷ, ὃδ' ὑπαλύξεις.
Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνδσεν ἐν ὕδασι. τὴ ᾗ κατεῖδε
Λειχοπίναξ ὄχθῃσιν ἑφεζόμενος μαλακῇσι·
Δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, δραμὼν δ' ἤγγειλε μύεσσιν.
Ὡς δ' ἔμαθον τλὺ μοίρλω, ἔδυ χόλος αἰνὸς ἅπαντας·
Καὶ τότε κηρύκεσσιν ἑοῖς ἐκέλδσθλ ὑπ' ὄρθρον
Κηρύσσειν ἀγορλὶδ' ἐς δώματα Τρωξάρτλο,
Πατρὸς δυσλύη Ψιχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνλω
Γῦπος ἐξέπλωτο νεκρὸν δέμας ὃᾗ πῳ ὄχθας.
Ἦν ἤδη τλήμων, μέσῳ δ' ἐπενήχετο πόντῳ.
Ὡς δ' ἦλθον πδόδοντες ἅμ' ἠοῖ, ὠρῶτος ἀνέσση
Τρωξάρτης, ὅπ παιδὶ χολόμενος, εἶπέ τε μῦθον,
Ὦ φίλοι, εἰ καὶ μᾶνος ἐγὼ κακὰ πολλὰ πέπονθα
Ἐν βατράχων, ἡ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ δύσλος, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα·

Καὶ

Palpabat inſolentia, & in terram volebat videre:
Vehementer autem ingemiſcebat, timoris frigidi neceſſitate.
Caudam quidem in primis extendit in aquis, tanquam remum
Trahens: ſupplicanſque diis in terram venire,
Aquis purpureis alluebatur: multum autem clamabat,
Et talem dixit ſermonem, ab oreque fabatur:
Non ſic dorſo portavit onus amoris
Taurus, quando Europam per undam vexit in Cretam,
Ut me navigans dorſo inhærentem duxit ad domum
Rana, elevans pallidum corpus aqua alba.
Hydrus autem ex improviſo apparebat, horrendum ſpectaculum
Utriſque: erectumque ſuper aquam habebat collum:
Hunc videns demerſit ſe Phyſignatus, nequaquam cogitans
Qualem ſocium erat perditurus per lacum:
Subiitque profunditatem lacus, & evitavit fatum nigrum.
Ille autem ut relictus eſt, cecidit ſupinus ſtatim in aquam:
Manus autem ſtringebat, & moriens ſtridebat.
Sæpe quidem ſubmergebatur in aquam, ſæpe autem rurſus
Calcitrans emergebat; mortem autem non licebat evitare.
Madentes autem pili plurimum pondus trahebant in ipſo.
Aquis autem periens, tales locutus eſt ſermones:
Non latebis utique deos Phyſignate hæc faciens,
Naufragum jaciens a corpore, ut a petra.
Non me per terram potior fuiſſes o peſſime,
Pancratioque luctaque, & ad curſum: ſed decipiens
In aquam me projeciſti. habet Deus ultorem oculum:
Pœnam tu ſolves mutium exercitui, neque evitabis.
Hæc locutus, expiravit in aquis. hunc autem vidit
Lichopinax ripis inſidens mollibus:
Vehementer autem ululavit, currens autem annunciavit muribus.
Ut autem didicerunt fatum, ſubiit ira ſæva univerſos:
Et tunc præcones ſuos juſſerunt ſub diluculum
Vocare ad concionem in domos Troxartæ,
Patris infelicis Piſcharpagis, qui per lacum
Supinus expanſus erat mortuo corpore, neque juxta ripas
Erat jam miſer, medio autem innatabat ponto.
Ut autem venerunt feſtinantes cum aurora, primus ſurrexit
Troxartes ob filium iratus, dixitque ſermonem:
O amici, tametſi ſolus ego mala multa paſſus ſum
Ex ranis, ſors mala omnibus facta eſt.
Sum autem ego infelix, poſtquam treis filios perdidi:

Καὶ τὸ μὲν πρῶτόν ῥα κατέκτανεν ἁρπάξασα
Ἐγχείῃ γαλέη, τρώγλης ἔκποθεν ἑλοῦσα.
Τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπλοΐδες ἐς μόρον ἧξαν
Καινοτέραις τέχναις, ξύλινον δόλον ἐξαράντες,
Ἣν παγίδα καλέουσι, μυῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν·
Ὃ τείτῳ λῷ ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κεδνῇ,
Τοῦτον ἀπέπνιξεν Φυσίγναθος ἐς βυθὸν ἄξας.
Ἀλλ' ἄγεθ' ὁπλισόμεσθα καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτούς,
Σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισι.
Τοῦτ' εἰπὼν, ἀνέστησε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
Καὶ τοὺς μέν ῥ' ἐκόρυσσεν Ἄρης πολέμοιο μεμηλώς·
Κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμῃσιν ἔθηκεν,
Ῥαπτὰς καλάμοις χλωροῖς, δι' τ' ἀσκήσαντες,
Οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ὀπισθοτονοῦντες κατέτρωξαν·
Θώρηκας δ' εἶχον καλαμοσεφέων ἀπὸ βυρσῶν,
Οὓς, γαλέῃ δειρόντες, ὀπισθοτονοῦντες ἐποίησαν·
Ἀσπὶς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον· ἡ δέ νυ λόγχη,
Εὐμήκεις βελόναι, παγχάλκεον ἔργον Ἀρηος·
Ἡ δὲ κόρυς, τὸ λέπυρον ὃ περὶ κροτάφοισι κυρύσσει.
Οὕτω μὲν μύες ἦσαν ἔνοπλοι. ὡς δ' ἐνόησαν
Βάτραχοι, ἐξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος, εἰς δ' ἕνα χῶρον
Ἐλθόντες, βυλὴν ξυνάγον πολέμοιο κακοῖο.
Σκεπτομένων δ' αὐτῶν πόθεν ἵκετο πῆμα, τίς ὁ θρύλλος,
Κῆρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σκῆπτρον μετὰ χερσὶ,
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος Ἐμβασίχυτρος,
Ἀγγέλων πολέμοιο κακὴν φάτιν· εἶπέ τε μῦθον,
Ὦ βάτραχοι, μύες ὔμμιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν
Εἰπεῖν, ὁπλίζεσθαι ὅτι πόλεμόν τε μάχην τε.
Εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψιχάρπαγα, ὃν κατέπεφνεν
Ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος. ἀλλὰ μάχεσθε
Οἷπερ ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.
Ὣς εἰπὼν ἀπέφηνε· λόγος δ' ἐς ἅπαν μυῶν
Εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγαθάων.
Μεμφομένων δ' αὐτῷ Φυσίγναθος εἶπεν ἀνάσσας,
Ὦ φίλοι, ἦ ἔκτεινον ἐγὼ μυῶν, ἤ κατέδυν
Ὀλλύμενον· πάντως ἐπίγη παίζων, ὥστε λίμνῃ
Νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος· οἱ δὲ κάκιστοι
Νῶϊ ἐμὲ μέμφονται τ' ἀναίτιον. ἀλλ' ἄγε βυλὴν
Ζητήσωμεν ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.
Τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα·
Σώματα κοσμήσαντες ἐνοπλιδῶμεν ἅπαντες

Ἄκροις

Et quidem primum nempe occidit rapiens
Inimiciſſima felis, foramen extra capiens:
Alium autem rurſus viri crudeles ad mortem duxerunt
Novis artibus, ligneum dolum invenientes,
Quam decipulam vocant, murium perditricem exiſtentem:
Qui tertius erat unicus mihi & matri almæ,
Nunc ſuffocavit Phyſignatus in profundum ducens.
Sed agedum armemur & exeamus in ipſas,
Corpora ornantes in armis variis.
Hæc locutus, perſuaſit armari univerſos.
Et hos quidem armavit Mars belli curam habens:
Caligas quidem primum circa tibias poſuerunt,
Frangentes fabas virides, beneque aptantes,
Quas ipſi per noctem adſtantes comederant:
Thoraces autem habebant calamis circundatis a coriis,
Quos, felem deglubentes, ſcite fecerant:
Clypeus autem erat lucernæ medius umbilicus: at lancea,
Longæ acus, omnino æreum opus Martis:
At caſſis, teſta nucis in temporibus.
Sic quidem mures erant armati. ut autem *id* intellexerunt
Ranæ, egreſſæ ſunt ab aqua, in unumque locum
Venientes, conſilium congregaverunt belli mali.
Conſiderantibus autem ipſis unde ſeditio, vel quis tumultus.
Præco prope venit, ferens ſceptrum in manibus,
Tyroglyphi filius magnanimi Embaſichytrus,
Nuncians belli malam famam: dixitque ſermonem:
O ranæ, mures vobis minitantes miſerunt *me*
Dicere, ut armemini ad bellumque pugnamque.
Viderunt enim per aquam Pſicharpaga, quem occidit
Veſter rex Phyſignatus. ſed pugnate
Quæcunque inter ranas præſtantiores eſtis.
Sic locutus diſparuit: ſermo autem murium, in aures
Ingrediens conturbavit mentes ranarum ſuperbarum.
Accuſantibus autem ipſis Phyſignathus dixit ſurgens:
O amici, non occidi ego murem, neque vidi
Pereuntem: omnino ſuffocatus eſt ludens per lacum,
Natatus ranarum imitatus: at peſſimi illi
Nunc me accuſant inculpabilem. ſed age conſilium
Quæramus ut doloſos mures deperdamus.
Etenim ego dicam ut mihi videtur eſſe optimum:
Corpora ornantes armati ſtemus univerſi

Ἄκροις παρ χείλεσσιν, ὅπα κατάκρημνος ὁ χῶρος,
Ἡνίκα δ' ὁρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσι,
Δραξάμενοι κορύθων ἕως χαδὸν ἀντίον ἔλθοι,
Ἐς λίμνην αὐτὰς σφὶ ἔντεσιν ἔνθὺ βάλωμεν.
Οὕτω γὰ πνίξαντες ἐν ὕδασι τὰς ἀκολύμβους,
Στήσομεν ἐνθύμως τὸ μυκτόνον ὧδε τρόπαιον.
Ὣς ἄρα φωνήσας, ὅπλοις ἐνέδυσεν ἄπλωτας.
Φύλλοις μὲν μαλαχῶν κνημὸς ἐὰς ἀμφεκάλυψεν,
Θώρηκας δ' εἶχον χλοδῶν πλατέων ἀπὸ τάλλων,
Φύλλα ἓ τῷ κραμβῶν εἰς ἀασίδας δ' ἤσκησαν,
Ἔγχος δ' ὀξύχοινος ἑκάστῳ μακρὸς ἀρήρει,
Καὶ κόρυθες κοχλιῶν λεπτῷ κράατ' ἀμφεκάλυπτον.
Φραξάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθας ὑψηλῆσι,
Σείοντες λόγχας· θυμῷ δ' ἔπλητο ἕκαστος.
Ζεὺς ἓ θεὰς καλέσας εἰς ὁρμὴν ἀστερόεντα,
Καὶ πολέμου πληθὼ δείξας, κρατερός τε μαχητὰς
Πολλούς τε μεγάλους, ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
Οἷος κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠὲ γιγάντων,
Ἦλθε γελῶν ἐρέεινε τίνες βατράχοισιν ἀρωγοί,
Ἢ μυσὶν, ἀθλωάτων· τῷ Ἀθηναίη προσέειπεν,
Ὦ πάτερ, μυσὶν ἤ ῥ' ἐπαλεξήσεσα πορδύσῃ;
Καὶ γάρ σε κατὰ νηὸν ἀεὶ σκιρτῶσιν ἄπλωτες,
Κνίσῃ τερπόμενοι τε ἐδέσμασιν ἐκ θυστέων.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης. τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθηνή·
Ὦ πάτερ, ἐκ ἄν πώποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
Ἐλθοίμην ἐπαρωγός, ἐπεὶ κακὰ πολλά μ' ἔοργεν,
Στέμματα βλάπτοντες τε λύχνους εἵνεκα ἐλαίου.
Τῶτο δέ μοι λίην ἔδακε φρένας, οἷον ἔρεξεν·
Πέπλον μοι κατέτρωξεν ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα
Ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, τε σήμονα λεπτὸ ἔνησα,
Τρῶγλας τ' ἐμποίησαν· ὁδ' ὑπήτης μοι ἐπέσπη,
Καὶ πράσσει με τόκος. τέτυ χάριν ἐξώργισμαι.
Χρησαμένη γὰ ὕφηνα, τε ἐκ ἔχω ἀντιποδῶναι.
Ἀλλ' ἐδ' ὡς βατράχοισιν ἀρηγέμεν ἐκ ἐθελήσω·
Εἰσὶ γὰρ ἐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι, ἀλλά με πρῶτον
Ἐκ πολέμου ἀγιῆσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην,
Ὑπνου δαμένην, ἐκ εἴασαν θορυβῆντες
Οὐδ' ὀλίγον καταμῦσαι· ἐγὼ δ' ἄϋπνος κατεκείμην
Τὴν κεφαλὴν ἀλγεῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ.
Ἀλλ' ἄγε παυσώμεθα θεοὶ τέτοισιν ἀρήγειν,
Μή κέ τις ἡμείων τρωθῇ βέλει ὀξυόεντι·

Εἰσὶ

Summas juxta ripas, ubi præceps locus,
Quando autem impetum facientes in nos venerint,
Prehendentes galeas, quicunque prope obvius venerit,
In lacum ipsos cum armis statim dejiciamus.
Sic enim suffocantes *illos* in aquis expertes natandi,
Constituemus lætæ statim murium occisorum hic trophæum.
Sic locutus, fecit ut arma induerent universi.
Foliis quidem malvarum tibias suas cooperuerunt,
Loricas autem habuerunt viridibus latis a betis,
Folia autem brassicarum in clypeos bene aptaverunt,
Lancea autem acutus juncus unicuique longus aptatus erat,
Et galeæ ex cochleis tenuibus capita cooperiebant.
Munitæ autem steterunt in ripis altis,
Vibrantes lanceas: iraque implebatur unaquæque.
Jupiter autem deos vocans in cœlum astriferum,
Et belli multitudinem ostendens, fortesque pugnatores
Multos & magnos, & lanceas longas gerentes,
Qualis Centaurorum exercitus procedit & gigantum,
Suaviter ridens interrogabat qui ranis auxiliatores
Vel muribus, immortalium: & Palladem alloquebatur:
O filia, muribus nunquid auxiliatura ibis?
Etenim tuum per templum semper saltitant universi,
Nidore delectati, & cibariis ex sacrificiis.
Sic dixit Saturnius. eum autem alloquebatur Pallas:
O pater, haud certe unquam ego muribus afflictis
Venirem auxiliatrix, quoniam mala multa mihi fecerunt,
Coronas destruentes & lucernas causa olei.
Hoc autem meum valde momordit animum, quod fecerunt:
Peplum meum corroserunt quod texui laborans
Ex trama subtili, & stamen subtile nevi,
Foraminaque fecerunt: at sartor mihi institit,
Exigitque a me usuras. hujus causa irata sum.
Mutuata enim texui, & non possum restituere.
Sed neque sic ranis auxiliari velim:
Sunt enim neque ipsæ mentibus incolumes, verum me ante *hac*
Ex bello redeuntem, postquam valde defatigata fui,
Somno indigentem, non permiserunt tumultuantes
Neque parum oculos claudere: ego autem insomnis jacebam
Caput dolens, donec clamavit gallus.
Sed age supersedeamus dii his auxiliari,
Ne quis nostrum vulneretur jaculo acuto:

Sunt

Εἰσὶ γὰρ ἀγχέμαχοι, ἢν καὶ θεὸς ἀντίος ἔλθῃ·
Πάντες δ' ἀραιόθεν τερπώμεθα δῆριν ὁρῶντες.
Ὣς ἄρ' ἔφη. τῷ δ' αὖτε πεπείθοντο θεοὶ ἄλλοι
Πάντες, ὁμῶς ὃ ἀολλέες ἤλυθον εἰς ἕνα χῶρον,
Κἀδδ' ἦλθον· κήρυκε τέρας πολέμοιο φέροντε.
Καὶ τότε κώνωπες μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες
Δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον· ἀρχὸν δ' ὃ
Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε τέρας πολέμοιο κακοῖο.
Πρῶτος δ' Ὑψιβόας Λειχηνόρα ἔπεσε δουρὶ,
Ἐσθλὸς ὢν προμάχοις, κατὰ γαστέρα εἰς μέσον ἧπαρ·
Κὰδ δ' ἔπεσεν πρηνής, ἀπαλὰς δ' ἐκόνισεν ἐθείρας.
Τρωγλοδύτης δ' μετ' αὐτὸ ἀκόντησε Πηλείωνα·
Πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ σιβαρὸν δόρυ. τὸ δ' ὄπισθε
Εἶλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐκ σώματος ἔπτη.
Σθλαῦκος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέρι Ἐμβασίχυζον.
Ἀρτοφάγος δ' Πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν·
Ἤριπε δ' πρηνής, ψυχὴ δ' μελέων ἐξέπτη.
Λιμνόχαρις δ' ὡς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
Τρωγλοδύτῃ πέτρῳ μυλοειδέϊ τρῶσεν ὀπισθὰς
Αὐχένα παρ μέσον· τὸ δ' σκότος ὄσσε ἐκάλυψεν.
Λειχηνόρ δ' αὐτοῦ πτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
Καὶ βάλεν (ὀδ' ἀφάμαρτε) καθ' ἧπαρ. ὡς δ' ὀρόθυσε
Κραμβοφάγος, ὄχθῃσι βαθείαις ἔμπεσε φεύγων·
Ἀλλ' ὅδ' ὡς ἀπέλιγεν ὑπ' ὕδασιν, ἤλασε δ' αὐτόν.
Κάππεσε δ', ἐκ ἀνέπνευσεν· ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
Πορφυρέῳ, αὐτὸς δ' πὰρ ἠϊόνι ἐξετανύσθη,
Χορδῇσι λιπαρῇσί τ' ἐπορνύμενος λαγόνεσσιν.
Λιμνίσιος δ' ὄχθῃσι Τυρόγλυφον ἐξενάριξε.
Πτελογλύφου δ' ἰδὼν Καλαμίνθιος, εἰς φόβον ἦλθεν,
Ἤλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
Τὸν δρόχαρις δέ τε πέφνε Πτερνοφάγον βασιλῆα,
Χερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος· ἐγκέφαλος δ'
Ἐκ ῥινῶν ἔσαξε, πολὺς δ' αἵματι γαῖα.
Λειχοπίναξ δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην
Ἔγχει ἐπαίξας· τὸ δ' σκότος ὄσσε ἐκάλυψε.
Πρασοφάγος δ' ἐσιδὼν, ποδὸς εἵλκυσε Κνισοδιώκτην,
Ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε, κρατήσας χερὶ τένοντα.
Ψιχάρπαξ δ' ἥμυν' ἑτάρων πρὸ τεθνειώτων,
Καὶ βάλε Πηλύσιον κατὰ νηδύος εἰς μέσον ἧπαρ·
Πίπτε δέ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' ἀΐδος δὲ βεβήκει.
Πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν, πηλῷ δράκα ῥίψεν ἐπ' αὐτὸ,

Καὶ

Sunt enim pugnaces, etiam ſi deus obvius *iis* veniret:
Omnes autem de cœlo delectemur litem videntes.
Sic dixit. huic autem poſt paruerunt dii cæteri
Omnes, ſimul autem conferti venerunt in unum locum,
Veneruntque præcones duo ſignum belli ferentes.
Et tunc culices magnas tubas habentes
Vehementer tuba clangebant belli ſtrepitum: cœlitus autem
Jupiter Saturnius intonuit ſignum belli mali.
Primus autem Hypſiboas Lichenorem vulneravit lancea,
Stantem inter primipilares, per ventrem in medium hepar.
Concidit autem pronus, teneras autem pulvere infecit comas.
Troglodytes autem poſt ipſum jaculatus eſt Pelionem:
Infixit autem in pectore ſolidam lanceam. hunc autem cadentem
Cepit nigra mors, anima autem ex corpore evolavit.
Seutlæus autem occidit, percutiens cor, Embaſichytrum.
Artophagus autem Polyphonum per ventrem percuſſit:
Cecidit autem ſupinus, anima autem membris evolavit.
Limnocharis autem ut vidit pereuntem Polyphonum,
Troglodytem petra molari vulneravit præveniens
Collum juxta medium: huic autem caligo oculos cooperuit.
Lichenor autem in eum collineavit lancea lucida,
Et percuſſit (neque aberravit) per hepar. ut autem intellexit
Crambophagus, ripis profundis incidit fugiens:
Sed neque ſic ceſſavit in aquis, impulit autem ipſum.
Concidit autem, non reſpiravit: tingebatur autem ſanguine lacus
Purpureo, ipſe autem juxta litus extenſus eſt,
Venis pinguibuſque incitatus inteſtinis.
Limniſius autem in ripis Tyroglyphum ſpoliavit.
Pternoglyphum autem videns Calaminthius, in timorem venit,
Saltavit autem in lacum fugiens, clypeum abjiciens.
Hydrocharis autem occidit Pternophagum regem,
Saxo percutiens in ſincipite: cerebrum autem
Ex naribus ſtillabat, polluebatur autem ſanguine terra.
Lichopinax autem occidit irreprehenſibilem Borborocœtem,
Lancea aggreſſus: caligo autem oculos cooperuit.
Praſſophagus autem videns, pede traxit Cniſſodioctem,
In lacu autem ſuffocavit, tenens manu tendinem.
Pſicharpax autem ultus eſt ſocios mortuos.
Et percuſſit Pleuſium in ventrem, in medium epar:
Cecidit autem ante ipſum: anima autem in Orcum ivit.
Pelobates autem videns, luti pugillum jecit in ipſum,

Et

Καὶ τὸ μέτωπον ἔχρισε, καὶ ἐξετύφλα σμικρόν.
Θυμώθη δ' ἄρα κεῖνος, ἑλὼν δέ γε χειρὶ παχείῃ
Κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ἔβλημον, ἄχθος ἀρούρης,
Τῷ βάλε Πηλεβέτῃ ὑπὸ γόνατα· πᾶσα δ' ἐκλάσθη
Κνήμη δεξιτερή, πέσε δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι.
Κραυγασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὖθις βάλλεν ἐπ' αὐτόν·
Τύψε μέσῳ δ' αὐτὰ κατὰ γαστέρα, πᾶς δέ οἱ εἴσω
Ὀξύχολος δαὼς· χαμαὶ δ' ἐκχύντο ἅπαντα
Ἔγκατ' ἐρεπτομένῳ ὑπὸ δηρατῇ χειρὶ παχείῃ.
Σιτοφάγος δ' ὡς εἶδεν ἐπ' ὀχθήσιν ποταμοῖο,
Σκάζων ἐκ πολέμου ἐνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς·
Ἤλατο δ' ἐς τύφρον, ὅππως φύγῃ αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς πόδα ἄκρον·
Ὧκα δ' ὃ τειρόμενος ἐς λίμνην ἵλατο φεύγων.
Τρωξάρτης δ' ὡς εἶδεν ἐθ' ἡμίπνοα φροπεσόντα,
Καί οἱ ἐπέδραμεν αὖθις, ἀποκτάμεναι μενεαίνων·
Πασσαῖος δ' ὡς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνοα φροπεσόντα,
Ἦλθε διὰ φρομάχων, καὶ ἀκόντισεν ὀξέϊ χαλκῷ·
Οὐδ' ἔρρηξε σάκος, χέτο δ' αὐτᾶ δουρὸς ἀκωκή.
Ἦν δέ τις ἐν μυσσὶ νέος παῖς ἐξοχος ἄλλων,
Ἀγχέμαχος, φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβάλω,
Ὄρχαμος, αὐτὰρ Ἄρηι φαίνων, κρατεροὺς Μεγαδάρπας,
Ὃς μόνος ἐν μύεσσιν ἀριδείκετο μάχεσθαι·
Στὰς δ' ἄρα λίμνῃ γαυρούμενος οἷος ἀπ' ἄλλων,
Στῆσε δ' ὀρθώσειν βατράχων γένος αἰχμητάων·
Καὶ νύ κεν ἐξετέλεσσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
Εἰ μὴ ἄρ' ὀξὺ νόησε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε,
Καὶ τότ' ἀπολλυμένους βατράχους ὤϊκτειρε Κρονίων·
Κινήσας δ' κάρη, τοιοῦδ' ἐφθέγξατο φωνῇ,
Ὦ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Οὐ μικρὸν μὲ ἔπληξε Μεγαδάρπαξ κατὰ λίμνας
Ἐννάιρειν βατράχους βλεμεαίνων. ἀλλὰ τάχιστα
Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον, ἥ γε καὶ Ἄρηι,
Οἵ μιν ἀποσχήσουσι μάχης κρατερόν περ ἐόντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη Κρονίδης. Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ,
Οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης Κρονίδῃ θέμις ἔστε Ἄρηϊ
Ἰφθίμους βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
Ἀλλ' ἄγε πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες· ἤ τοι σὺν ὅπλοις
Κινείσθω μέγα τιτυοκτόνος, ὀβριμοεργὸς,
Ὃς Τιτῆνας πέφνες ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας ἰδ' ἀγρια φῦλα γιγάντων.

Ὧς

Et frontem inunxit, & quin excæcaſſet parum aberat.
Iratus eſt autem ille, capienſque manu forti
Jacentem in campo lapidem ponderoſum, pondus terræ,
Hoc percuſſit Pelobatem ſub genua: tota autem fracta eſt
Tibia dextra, cecidit autem ſupinus in pulveribus.
Craugaſides autem ultus eſt, & rurſus ibat in ipſum;
Percuſſit autem medium ipſum per ventrem, totus autem ei intro
Acutus juncus ingrediebatur: humique effundebantur univerſa
Inteſtina, dum *ipſe* trahebatur a lancea manu craſſa.
Sitophagus autem ut vidit in ripis fluminis,
Claudicans ex bello recedebat, cruciabatur enim graviter:
Saliebat autem in foſſam, ut effugeret diram perniciem.
Troxartes autem percuſſit Phyſignatum in pedis ſummitatem:
Ocyus autem dolens in lacum ſaliebat fugiens.
Troxartes autem ut vidit adhuc ſemianimem antequam *eo veniret*, lapſum,
Et illi incurrit rurſus, occidere cupiens:
Praſſæus autem ut vidit adhuc ſemianimem qui ante ceciderat,
Venit per primos pugnatores, & jaculatus eſt acuto junco:
Neque fregit ſcutum, tenebatur autem ipſius lanceæ acies.
Erat autem quidam inter mures juvenis filius egregius inter alios,
Promptus bello, charus filius boni Artepibuli,
Princeps, ipſum Martem repræſentans, robuſtus Meridarpax,
Qui ſolus inter mures præſtabat pugnando:
Stetit autem juxta lacum gloriabundus ab aliis,
Jactabat autem depopulaturum *ſe* ranarum genus pugnacium:
Et certe perfeciſſet, quoniam magnum ipſi robur erat,
Niſi ſtatim intellexiſſet pater hominumque deorumque,
Atque tum pereuntes ranas miſeratus fuiſſet Saturnius:
Movens autem caput, talem locutus eſt vocem:
Eheu, certe magnum opus præ oculis video:
Non parum me perculit Meridarpax apud lacum
Trucidare ranas cupiens. ſed celerrime
Palladem mittamus tumultuoſam, atque Martem,
Qui ipſum arcebunt a pugna robuſtum quamvis.
Sic locutus eſt Jupiter. Mars autem reſpondebat ſermone:
Neque certe Palladis o Jupiter potentia neque Martis
Poterit ranis avertere diram perniciem.
Sed age omnes eamus auxiliatores: vel tuum jaculum
Moveatur magnum quod Titanas ſuſtulit, efficaciſſimum,
Quo Titanas occidiſti fortes ultra omnes,
Enceladumque ligaſti, & agreſtia genera gigantum.

Sic

Ὣς ἄρ' ἔφη. Κρονίδης δ' ἔβαλε ψολόεντα κεραυνόν·
Πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγα δ' ἐλέλιξεν ὄλυμπον,
Αὖτὰρ ἔπειτα κεραυνὸν, δεινὰ λέων Διὸς ὅπλον,
Ἧκ' ὀπαδινήσας· ὁ δ' ἄρ' ἔπατο χειρὸς ἄνακτος.
Πάντας μέν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τε μύας τε·
Ἀλλ' ὅδ' ὡς ἀπέλιπε μυῶν στρατὸς, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
Ἴετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητάων,
Εἰ μὴ ἀπ' ἀλύμπου βατράχους ἐλέησε Κρονίων,
Ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγὰς δ' ἰθὺς ἔπεμψεν.
Ἦλθον δ' ἐξαίφνης νωτάκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
Λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόσομοι, ὀστρακόδερμοι,
Ὀσφυεῖς, πλατυώτοι, ἀποσίλβοντες ὀν ὤμοις,
Βλαισοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ σέρνων ἐσορῶντες,
Ὀκτάποδες, δικάρηνοι, ἀχθρέες, (οἱ ὃ καλέονται
Καρκίνοι) οἵ ῥα μυῶν ὠρὰς σομάτεσσιν ἔκοπτον,
Ἠὲ πόδας χὴ χεῖρας· ἀνεστράμπτοντο δ' ὀπίσσω.
Οὓς χὴ ὑπεδδείσθην δεινοὶ μύες, ὐδ' ὑπέμειναν,
Εἰς ὃ φυγὼ ἐτράποντο. ἐδύετο δ' ἠλίου αὐγὴ,
Καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

ΟΜΗΡΟΥ ΥΜΝΟΙ.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Μνήσομαι ἠδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο,
Ὅντε θεοὶ κατὰ δῶμα Διὸς τρομέουσιν ἰόντα,
Καί ῥά τ' ἀναΐσσουσιν ὀπαχέδον ἐρχομένοιο
Πάντες ἀφ' ἑδράων, ὅτε φαίδιμα τόξα πιταίνει.
Λητὼ δ' οἴη μίμνε παρὰ Διὶ τερπικεραύνῳ,
Ἧ ῥα βιόν τ' ἐχάλασσε καὶ ἐκλήϊσε φαρέτρην,
Καί οἱ ἀπ' ἰφθίμων ὤμων χείρεσσιν ἑλοῦσα
Τόξον, ἀνεκρέμασε πρὸς κίονα πατρὸς ἑοῖο,
Καὶ κατὰ ἐν θρόνον εἷσεν ἀγαστόν.
Τῷ δ' ἄρα πατὴρ ἔδωκε πατὴρ δέπαϊ χρυσείῳ,
Δεικνύμενος φίλον υἱόν· ἔπειτα δ' οἱ δαίμονες ἄλλοι
Ἔνθα καθίζουσιν. χαίρει δέ τε πότνια Λητὼ
Οὕνεκα τοξοφόρον καὶ κρατερὸν υἱὸν ἔπεκτεν.
Χαῖρε μάκαιρ' ὦ Λητοῖ, ἐπεὶ τέκες ἀγλαὰ τέκνα,
Ἀπόλλωνά τ' ἄνακτα καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
Τὴν μὲν, ἐν Ὀρτυγίῃ, τὸ δὲ, κραναῇ ἐνὶ Δήλῳ,
Κεκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρος καὶ Κυνθίου ὄχθον,

Ἀγ-

Sic dixit. Saturnius autem jaculatus eſt ardens fulmen:
Primum quidem intonuit, magnumque tremefecit olympum,
Sed poſtea fulmen, terribile Jovis telum,
Miſit rotando: illud autem evolavit a manu regis.
Omnes quidem utique terruit jaculatus ranaſque mureſque:
Sed neque ſic ceſſavit murium exercitus, ſed adhuc amplius
Cupiebat depopulatum ire ranarum genus pugnacium,
Niſi ab olympo ranas miſeratus fuiſſet Saturnius,
Qui utique tunc ranis auxiliatores illico miſit.
Venerunt autem ex improviſo habentes incudes in tergo, unguliſ curvis,
Oblique ingredientes, tortuoſi, habentes cortices in ore, oſtripelles,
Oſſei natura, lati dorſo, rutilantes in humeris,
Vari, nervoſis manibus, a pectoribus intuenteis,
Octopedes, bicipites, ſine manibus, (illi autem vocantur
Cancri) qui utique murium caudas oribus incidebant,
Etiam pedes & manus: flectebantur autem lanceæ.
Quos & timuerunt miſeri mures, neque ſuſtinuerunt,
In fugam autem vertebantur. occidebat autem ſol jam,
Et belli finis unius diei perfectus eſt.

HOMERI HYMNI.

IN APOLLINEM.

MEmor ero neque obliviſcar longe jaculantis Apollinis,
Quem & dii ipſi per domum Jovis metuunt euntem.
Et utique aſſurgunt prope advenienti
Omnes a ſedibus, quando præclaros tendit arcus.
Latona autem ſola manet apud Jovem fulmine gaudentem,
Quæ & arcum ei remittere ſolet, & occludere pharetram,
Et illius ab fortibus humeris manibus capiens
Arcum, ſuſpendere ad columnam patris ſui,
Clavo ex aureo: eumque in ſedem collocare ducens.
Huic autem nectar dat pater poculo aureo,
Salutans charum filium: poſtea vero dii cæteri
Ibi ſedent. gaudet autem veneranda Latona
Quoniam arcitenentem & fortem filium peperit.
Salve, o beata Latona, quoniam peperiſti præclaros liberos,
Apollinemque regem & Dianam ſagittis gaudentem,
Hanc quidem in Ortygia, illum vero aſpera in Delo.
Inclinata ad longum montem & Cynthium collem,

Ἀγχοτάτω φοίνικος, ὑπ' Ἰνώποιο ῥεέθροις.
Πῶς γάρ σ' ὑμνήσω πάντως ἄυμνον ἐόντα;
Πάντη γάρ τοι Φοῖβε νόμος βεβλήαται ᾠδῆς,
Ἠ μὲν ἀν' ἤπειρον πορπιτρόφον ἠδ' ἀνὰ νήσους.
Πᾶσαι ᾗ σκοπιαί τοι ἄδον καὶ πρώονες ἄκροι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ποταμοί θ' ἅλαδε προρέοντες,
Ἀκταί τ' εἰς ἅλα κεκλιμέναι, λιμένες τε θαλάσσης.
Ἦ ὥς σε πρῶτον Λητὼ τέκε χάρμα βροτοῖσι,
Κλινθεῖσα πρὸς Κύνθου ὄρος κραναῇ ἐνὶ νήσῳ,
Δήλῳ ἐν ἀμφιρύτῃ· ἑκάτερθε δὲ κῦμα κελαινὸν
Εἶξεν χέρσονδε λιγυπνοίοις ἀνέμοισιν.
Ἔνθεν ἀπορνύμενος πᾶσι θνητοῖσιν ἀνάσσεις
Ὅσσαι Κρήτη ἐντὸς ἔχει καὶ δῆμος Ἀθηνῶν,
Νῆσός τ' Αἴγινα, ναυσικλείτη τ' Εὔβοια,
Αἰγαί τ' Εἰρεσίαι τε, καὶ ἀγχιάλη Πεπάρηθος,
Θρηϊκιός τ' Ἄθως, καὶ Πιλίου ἄκρα κάρηνα,
Θρηϊκίη τε Σάμος, Ἴδης τ' ὄρεα σκιόεντα
Σκῦρός καὶ Φώκαια, καὶ Αὐτοκάνης ὄρος αἰπύ,
Ἴμβρος τ' ἀκτιμένη, καὶ Λῆμνος ἀμιχθαλόεσσα,
Λέσβος τ' ἠγαθέη, μάκιρος ἕδος Αἰολίωνος,
Καὶ Χίος, ἣ νήσων λιπαρωτάτη ἐν ἁλὶ κεῖται,
Παιπαλόεις τε Μίμας, καὶ Κωρύκου ἄκρα κάρηνα,
Καὶ Κλάρος αἰγληέσσα, καὶ Αἰσαγέης ὄρος αἰπύ,
Καὶ Σάμος ὑδρηλή, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα,
Μίλητός τε, Κόως τε, πόλις μερόπων ἀνθρώπων,
Καὶ Κνίδος αἰπεινή, καὶ Κάρπαθος ἰωκμόεσσα.
Νάξος τ', ἠδὲ Πάρος, Ῥηναία τε πετρήεσσα.
Τόσσον ἐπωδίνουσα Ἐχιβόλον ἵκετο Λητώ,
Εἴ τις οἱ γαιέων ἐθέλει οἰκία θέσθαι.
Αἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεόν τε καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη
Φοῖβον δέξασθαι, καὶ πιοτέρη περ ἐοῦσα.
Εἰν γ' ὅτε δή ῥ' ὀπὶ Δήλῳ ἐβήσατο πότνια Λητώ,
Καί μιν ἀνειρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Δῆλ', εἰ γάρ κ' ἐθέλοις ἕδος ἔμμεναι ἦος ἐμοῖο
Φοίβῳ Ἀπόλλωνος, θέσθαι τ' ἐνὶ πίονα νηόν,
Ἄλλος δ' οὔτις σεῖο πόθ' ἅψεται, οὐδέ σε λίσσει,
Οὐδ' ἄβων σε ἔσεσθαι ὀΐομαι, οὐδ' ἀμήλων,
Οὐδὲ τρύγῃ οἴσεις, οὔτ' ἄρ φυτὰ μυρία φύσεις.
Αἰ δέ κ' Ἀπόλλωνος ἑκαέργου νηὸν ἔχῃσθα,
Ἄνθρωποί τοι πάντες ἀγινέσσιν ἑκατόμβας
Ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, κνίσῃ δέ τοι ἄσπετος αἰεὶ,

Δη-

Proxime palmam, ſub Inopi fluentis.
Quomodo enim te laudabo prorſus laudabilem?
Penitus enim tibi, o Phœbe, modulatio attributa eſt cantus,
Sive per continentem vitulos nutrientem, ſive per inſulas.
Omnes autem ſpeculæ tibi placent & cacumina ſumma
Altorum montium, amneſque in mare profluentes,
Littoraque ad mare protenſa, portuſque maris.
An ut te primum Latona peperit gaudium mortalibus,
Procumbens ad montem Cynthium aſpera in inſula,
Delo in circumflua: utrinque autem unda nigra
Exibat in terram ſtridulum ſpirantibus ventis.
Hinc ortus omnibus mortalibus imperitas
Quoſcunque Creta intus habet & populus Athenarum,
Inſulaque Ægina, navibuſque inclyta Eubœa,
Ægæque Ireſiæque, & finitima mari Peparethus,
Thraciuſque Athos, & Pelii ſummi vertices,
Thraciaque Samus, Idæque montes umbroſi,
Scyrus & Phocæa, & Authocanæ mons altus,
Imbruſque bene habitata, & Lemnus inſociabilis,
Lesbuſque valde divina, beati ſedes Æolionis,
Et Chius, quæ inſularum fœcundiſſima in mari jacet,
Saxoſuſque Mimas, & Coryci ſummi vertices,
Et Claros ſplendida, & Æſageæ mons altus,
Et Samus aquoſa, Nycalæque alti vertices,
Miletuſque, Couſque, urbs mortalium hominum,
Et Cnidus alta, & Carpathus ventoſa.
Naxuſque, & Paros, Rhenæaque ſaxoſa.
Tantum *terrarum* parturiens procul jacuſſantem, obivit Latona,
Si qua ei terrarum filio velit habitacula ponere.
Hæ vero valde tremebant & timebant, neque ulla ſuſtinuit
Phœbum ſuſcipere, fertilis quanquam eſſet.
Priuſquam in Delum aſcendit veneranda Latona,
Et illam interrogans verba alata dixit:
Dele, ſi enim vis ſedes eſſe filii mei
Phœbi Apollinis, imponereque opulentum templum,
Alius autem nemo te tanget, neque te rogabit,
Neque bobus te fore puto, neque ovibus opulentam,
Neque vindemiam feres, neque plantas innumeras produces,
Si autem Apollinis longe operantis templum habueris,
Homines tibi omnes ferent centum boum ſacrificia
Huc coeuntes, nidor autem tibi immenſus ſemper,

Δηρὸν ἄναχτ' εἰ βόσκεις, οἵ τε θεοί κέ σ' ἔχωσιν
Χειρὸς ἀπ' ἀλλοτερίης, ἐπεὶ ἢ τοι πῖαρ ὑπ' ἔδας.
Ὣς φάτο· χαῖρε ἄ Δῆλε, ἀμειβομένη ἆ σποσπύδα,
Λητοῖ, κυδίστη θύγατερ μεγάλοιο Κρόνοιο,
Ἀσπασίη μὲν ἔγωγε γουνὼ Ἑκάτοιο ἄνακτος
Δεξαίμην. αἰνῶς γὰ ἐτήτυμόν εἰμι δυσηχὴς
Ἀνδράσιν, ὧδε δέ κεν σποτιμήσασα γενοίμην.
Ἀλλὰ τόδε ζυμέω Λητοῖ ἔπος, ἠδέ σε κάσω·
Λίην γάρ τινα φασὶν ἀτύσταλον Ἀπόλλωνα
Ἔμσεσθαι, μέγα ἄ σποτανδήσεμεν ἀθανάτοισι,
Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ὅτι ζείδωρον ἄρουρα.
Τῷ ῥ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Μὴ ὁπότ' ἂν σποσφῶτον ἴδῃ φάος ἠελίοιο,
Νῆσον ἀπιμήσῃ, ἐσσὶ χαλεπὸς εἰμι,
Ποσὶ κατασρέψας, ὥστε δ' ἁλὸς ἐν πελάγεσσιν.
Ἔνθ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦμα κατὰ κρατὸς ἅλις αἰεὶ
Κλύσει. ὁ δ' ἄλλων γαῖαν ἀφίξεται ἣν κεν ἀδῇ οἱ,
Τάξασθαι νηόν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα.
Πολύποδες δ' ἐν ἐμοὶ θαλάμαις φῶκαί τε μέλαιναι
Οἰκία ποιήσονται ἀκηδέα, χήτεϊ λαῶν.
Ἀλλ' εἰμὶ τλαίης γε θεὰ μέγαν ὅρκον ὀμόσαι,
Ἐνθάδε μιν σποῶτον τάξειν σποκαλλέα νηὸν,
Ἔμμεναι ἀνθρώπων χρηστήριον, αὐτὰρ ἔπειτα
Πάντας ἐπ' ἀνθρώπους, ἐπεὶ πολυώνυμός ἐσσιν.
Ὣς ἄρ' ἔφη. Λητὼ ἆ θεῶν μέγαν ὅρκον ὄμοσσεν,
Ἴσω νωῖ τόδε γαῖα καὶ οὐρανὸς ἄρυς ὕπερθεν,
Καὶ τὸ καταιβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, (ὅσε μέγιστος
Ὅρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν)
Ἦ μὴν Φοίβῳ τῇδε θυώδης ἔσσεται αἰὲν
Βωμὸς καὶ τέμενος, πίσει δέ σε γ' ἔξοχα πάντων.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ὤμοσέν τε τελάντησέν τε τὸν ὅρκον,
Δῆλος μὲν μάλα χαῖρε γόνῳ Ἑκάτοιο ἄνακτος·
Λητὼ δ' ἐννήμαρ τε καὶ ἐννέα νύκτας ἀέλπτοις
Ὠδίνεσσι πέπυστο· θεαὶ δ' ἔσαν ἔνδοθι πᾶσαι
Ὅσσαι ἄριστοι ἔσαν, Διώνη τε, Ῥείη τε,
Ἰχναίη τε Θέμις, καὶ ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη,
Ἄλλαι τ' ἀθάναται, νόσφιν λαχνολένου Ἥρης·
Ἧστο γὰ ἐν μεγάροισι Διὸς νεφεληγερέταο.
Μούνη δ' οὐκ ἐπέπυστο μογοστόκος Εἰλείθυια·
Ἧστο γὰ ἄκρῳ ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσέοισι νέφεσσιν,
Ἥρης φραδμοσύνῃ λαχνολένου, ἣ μιν ἔρυκε

Diu regem ſi alueris, diique te tuebuntur
Manu ab aliena, quoniam haud tibi fertile ſolum.
Sic dixit: gaudebat autem Delus. & reſpondens ait:
Latona, inclytiſſima filia magni Saturni,
Lubens quidem ego nativitatem jaculatoris regis
Suſciperem. nimis enim verum *eſt quod* male audio
Apud homines, ſic autem admodum honorata fierem.
Sed hunc tremo Latona ſermonem, neque te celabo:
Valde enim quendam dicunt protervum Apollinem
Fore, lateque dominaturum immortalibus,
Et mortalibus hominibus ſuper frugiferam tellurem.
Quare nimis male timeo in mente & in animo,
Ne cum primum viderit lumen ſolis,
Inſulam aſpernetur, quoniam aſpero ſolo ſum,
Pedibus evertens, propellatque maris in pelago.
Ubi me quidem magna unda in caput ſatis ſuperque ſemper
Inundabit; hic autem in aliam terram veniet quæ placuerit ipſi,
Conſtructurus templumque & lucos arboribus denſos.
Polypodes autem in me thalamos phocæque nigræ
Domicilia facient neglecta, ob defectum populorum.
Sed ſi mihi ſaltem ſuſtinueris dea magnum juramentum jurare,
Hic illum primum conſtructurum perpulchrum templum,
Quod ſit hominum oraculum, ac poſtea
Omnes ad homines, quandoquidem multa nomina habet.
Sic itaque dixit. Latona autem deorum magnum juramentum juravit:
Sciat nunc hæc terra & cœlum amplum ſuperius,
Et illa inferne fluens Stygis aqua, (quod maximum
Juramentum graviſſimumque eſt beatis diis)
Certe utique Phœbi hic odoriferum erit ſemper
Altare & templum, honorabit autem te maxime omnium.
Sed poſtquam juraſſetque finiiſſetque jusjurandum,
Delus quidem valde gaudebat nativitate jaculatoris Apollinis:
Latona autem novem dies quidem & novem noctes inſperatis
Partus doloribus configebatur, deæ autem erant intus omnes
Quæcunque optimæ erant, Dionaque, Rheaque,
Veſtigatrixque Themis, ac valde gemens Amphitrita,
Aliæque immortales, præter albis ulnis decoram Junonem:
Sedebat enim in domibus Jovis nubicogi.
Sola autem non audierat partus doloribus præfecta Lucina:
Sedebat enim ſummo in olympo ſub aureis nubibus,
Junonis conſilio albis ulnis decoræ, quæ illam detinebat

Ζηλοσύνη, ὅτ' ἄρ' ἰὸν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
Λητὼ τέξεσθαι καλλιπλόκαμος τότ' ἔμελλεν.
Αἱ δ' Ἴ̈ριν ὠρώπεμψαν ἐυκτιμένης ἀπὸ νήσου,
Ἀξέμεν Εἰλείθυιαν, ὑποσχόμεναι μέγα ἔρμιν
Χρυσείοισι λίνοισιν ἐρυγμένον, ἐννεάπηχυ.
Νόσφιν δ' ἰοῦσαν καλέειν λάθοντο Εἰλείθυιαν Ἥρης,
Μή μιν ἔπειτ' ἐπέεσσιν ἀποστρέψειεν ἰοῦσαν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε ποδώκεος ὠκέα Ἶρις,
Βῆ ῥα θέειν, ταχέως δ' ἐλιλίετο πᾶν τὸ μεσηγύ.
Αὐτὰρ ἐπεί ῥ' ἵκανεν θεῶν ἕδος αἰπὺ Ὄλυμπον,
Αὐτίκ' ἄρ' Εἰλείθυιαν ἀπ' ἐκ μεγάροιο θύραζε
Ἐκφροκαλεσαμένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Πάντα μάλ' ὡς ἐπέτελλον ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι.
Τὴ δ' ἄρα θυμὸν ἔπειθεν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι·
Βὰν δ' ποσὶ τρήρωσι πελειάσιν ἶσα θοαί.
Εὗτ' ὄπτ' Δήλου ἔβαινε μογοστόκος Εἰλείθυια,
Τῷ τότε δὴ τόκος ἦλε, μενοίνησεν δ' τεκέσθαι·
Ἀμφὶ δ' φοίνικι βάλε πήχεε, γοῦνα δ' ἔρεισε
Λειμῶνι μαλακῷ· μείδησε δ' γαῖ' ὑπένερθεν.
Ἐκ δ' ἔθορε προπρόωσθε· θεαὶ δ' ὁλόλυξαν ἅπασαι.
Ἔνθά σε Φοῖβε θεαὶ λοῦσαν ὕδατι καλῷ
Ἁγνῶς καθαρῶς, περίρξαν δ' ἐν φάρεϊ λευκῷ
Λεπτῷ, νεογατέῳ· περὶ δ' χρύσεον στρόφον ἧκαν.
Οὐδ' ἄρ' Ἀπόλλωνα χρυσάορα θήσατο μήτηρ,
Ἀλλὰ Θέμις νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίῃ ἐρατεινῇ
Ἀθανάτῃσιν χερσὶν ἐπήρξατο. χαῖρε δ' Λητὼ
Οὕνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερὸν υἱὸν ἔπεκτεν.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ Φοῖβε κατέβρως ἄμβροτον εἶδαρ,
Οὔ σέ γ' ἔπειτ' ἴσχεν χρύσεοι στρόφοι ἀσπαίροντα,
Οὐδέ τι δεσμάτ' ἔρυκε, λύοντο δ' πείρατα πάντα.
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων,
Εἰ μοι κίθαρίς τε φίλη καὶ καμπύλα τόξα,
Χρήσω τ' ἀνθρώποισι Διὸς νημερτέα βουλήν.
Ὣς εἰπὼν ἐβίβασκεν ἀπὸ χθονὸς ἀρυοδείης
Φοῖβος ἀκερσεκόμης ἑκατηβόλος. αἱ δ' ἄρα πᾶσαι
Θάμβεον ἀθάνατοι. χρυσῷ δ' ἄρα Δῆλος ἅπασα
Βεβρίθει, καθορῶσα Διὸς Λητοῦς τε γενέθλην,
Γηθοσύνῃ ὅτι μιν θεὸς εἵλετο οἰκία θέσθαι
Νήσων ἠπείρῳ τε· φίλησε δ' κηρόθι μᾶλλον,
Ἤνθησ' ὡς ὅτε ῥίον ὄρεος ἄνθεσιν ὕλης.
Αὐτὸς δ' ἀργυρότοξε ἄναξ ἑκατηβόλ' Ἄπολλον

Ἄλ-

Invidia, quod nempe filium bonumque fortemque
Latona paritura pulchricoma tunc erat.
Illæ autem Irim misere a bene culta insula,
Accersitum Lucinam, pollicentes magnum monile
Aureis filis contextum, novem cubitorum.
Seorsum autem jusserunt vocare ab albiulna Junone,
Ne ipsam postea verbis averteret venientem.
Sed postquam hoc audivisset ventipes velox Iris,
Abiit utique currens, velociter autem transmisit quicquid in medio spatii est.
Ast ubi pervenit ad deorum sedem altum olympum,
Statim utique Lucinam inde ex domo foras
Evocans, verbis alatis alloquebatur,
Per omnia prorsus, ut injunxerant, quæ Olympias domos habitant.
Huic autem animum persuadebat in pectoribus ejus:
Ibant autem pedibus, trepidis columbis gressu similes.
Donec in Delum veniebat dolori partus præfecta Lucina,
Illam tunc jam partus ceperat, cupiebatque parere:
Circaque palmam jaciebat brachia, genua autem fixit
Prato in molli: subrisit autem terra subtus.
Prosiliit autem in lucem; Deæ vero jubilarunt omnes.
Ibi te, o jaculator Phœbe, Deæ lavabant aqua pulchra
Caste & pure, fasciaverunt autem in veste candida
Tenui, nova: circumque auream fasciam dederunt.
Neque utique Apollinem ensem habentem aureum lactavit mater,
Verum Themis nectarque & ambrosiam amabilem
Immortalibus manibus propinavit. gaudebat autem Latona
Quoniam arciferum & fortem filium peperisset.
At postquam, Phœbe, comedisti immortalem cibum,
Non te amplius retinuerunt aureæ fasciæ palpitantem,
Neque vincula detinuere, solvebantur autem nodi omnes.
Statim autem immortales allocutus est Phœbus Apollo:
Sit mihi citharaque chara & curvi arcus,
Vaticinaborque hominibus Jovis verum consilium.
Sic cum dixisset, descendebat a terra lativia
Phœbus intonsus longe jaculans. hæ autem omnes
Stupebant immortales. auro igitur Delus universa
Onerabatur, aspiciens Jovis Latonæque progeniem,
Læta. quoniam ipsam Dea elegisset ad domum struendam, *solam*
Insularum continentisque: amabatque corde magis,
Florebat sicut quando vertex montis floribus sylvæ.
Tu autem habens argenteum arcum rex longe jaculator Apollo

Ἄλλοτε μέν τ' ὅπι Κώϑε ἐβήσαν παιπαλόεντα,
Ἄλλοτε δ' αὖ νήσους τε καὶ ἀνέρας ἠλάσκαζες.
Πολλοί τοι νηοί τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα,
Πᾶσαι δὲ σκοπιαί τε φίλαι καὶ ῥῶνες ἄκροι
Ὑψηλῶν ὀρέων, ποτιμοὶ δ' ἅλαδε ῥοαὶ ἐκκρέουσιν.
Ἀλλὰ σὺ Δήλῳ Φοῖβε μάλιστ' ὀπτέρπεαι ἦτορ,
Ἔνθά τοι ἑλκεχίτωνες Ἴαονες ἠγερέθονται
Αὐτοῖς σὺν παίδεσσι καὶ αἰδοίης ἀλόχοισιν.
Οἱ δέ σε πυγμαχίῃ τε καὶ ὀρχηθμῷ καὶ ἀοιδῇ
Μνησάμενοι τέρπουσιν, ὅταν στήσωνται ἀγῶνα.
Φαίη κ' ἀθλιάτας καὶ ἀγήρως ἔμμεναι ἀνὴρ
Οἵ τότ' ἐπιπλώτιά σεῖό τ' Ἴαονες ἀθρέοι εἶεν.
Πάντων γάρ κεν ἵδοιτο χαίρων, τέρψαιτο δὲ θυμὸν,
Ἄνδρας τ' εἰσορόων καλλιζώνους τε γυναῖκας,
Νῆάς τ' ὠκείας, ἠδ' αὐτῷ κτήματα πολλά.
Πρὸς δὲ, τόδε μέγα θαῦμα ὅτε κλέος ἄφθιτον ὀλεῖται,
Κοῦραι Δηλιάδες Ἑκατηβελέταο θεράπναι·
Αἵτ' ἐπεὶ ἂρ πρῶτον μὲν Ἀπόλλωνα ὑμνήσωσιν,
Αὖτις δ' αὖ Λητώ τε καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
Μνησάμεναι ἀνδρῶν τε παλαιῶν ἠδὲ γυναικῶν,
Ὕμνον ἀείδουσιν, θέλγουσι δὲ φῦλα ἀνθρώπων.
Πάντων δ' ἀνθρώπων φωνὰς καὶ κρεμβαλιαστὺν
Μιμεῖσθαι ἴσασιν. φαίη δέ κεν αὐτὸς ἕκαστος
Φθέγγεσθ'· ἕτω σφιν καλὴ συναάρμοσεν ἀοιδή.
Ἀλλ' ἄγε δὴ Λητὼ μὲν Ἄπολλόν τ' Ἀρτέμιδι ξυὼ,
Χαίρετε δ' ὑμεῖς πᾶσαι· ἐμεῖο δὲ καὶ μετόπισθε
Μνήσασθ', ὁππότε κέν τις ὀπιχθονίων ἀνθρώπων
Ἐνθάδ' ἀνείρηται ξεῖνος πολυπείρων ἐλθὼν,
Ὦ κοῦραι τίς δ' ὔμμιν ἀνὴρ ἥδιστος ἀοιδῶν
Ἐνθάδε πωλεῖται, καὶ τέῳ τέρπεσθε μάλιστα;
Ὑμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθε ἀφ' ἡμέων,
Τυφλὸς ἀνὴρ, οἰκεῖ δὲ Χίῳ ἐνὶ παιπαλοέσσῃ,
Τοῦ πᾶσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν ἀοιδαί.
Ἡμεῖς δ' ἡμέτερον κλέος οἴσομεν ὅσσον ἐπ' αἶαν
Ἀνθρώπων στρεφόμεσθα πόλεις ἐς ναιετυώσας.
Οἱ δ' ὄντως πείσονται, ἐπεὶ καὶ ἐτήτυμόν ἐστιν.
Αὐτὰρ ἐγὼν οὐ λήξω ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα
Ὑμνέων ἀργυρότοξον, ὃν ἠύκομος τέκε Λητώ.
Ὦ ἄνα καὶ Λυκίῃ καὶ Μηονίῃ ἐρατεινῇ,
Καὶ Μίλητον ἔχεις, ἔναλον πόλιν, ἱμερόεσσαν,
Αὐτὸς δ' αὖ Δήλοιο περικλύστης μέγ' ἄνασσεις.

Εἶσι

Interdum quidem Cynthum aſcendebas ſaxoſum,
Interdum autem rurſus inſulaſque & viros vitabas.
Multa tibi ſunt templa lucique arboribus denſi,
Omnes autem ſpeculæque charæ & vertices ſummi
Altorum montium, amneſque in mare profluentes:
Sed tu Delo Phœbe maxime oblectas animum,
Ubi tibi trahentes veſtes Iones congregantur
Suis cum liberis ac venerandis uxoribus.
Hi autem te pugilum certamine & tripudio & cantu
Memores exhilarant, quando conſtituunt certamen.
Diceret utique immortales & inſeneſcibiles eſſe vir
Qui tunc coram te Iones congregati eſſent.
Omnium enim videret decus, delectaretque animum,
Viroſque inſpiciens beneque cinctas mulieres,
Naveſque veloces, & ipſorum opes multas.
Ad hæc autem magnum miraculum, cujus laus nunquam peribit,
Puellæ Deliades procul jaculantis Apollinis miniſtræ:
Quæ poſtquam primum quidem Apollinem laudaverint,
Rurſus autem Latonamque & Dianam ſagittis gaudentem,
Mentionem facientes virorumque antiquorum atque mulierum,
Hymnum canunt, demulcentque gentes hominum.
Omnium autem hominum voces & ſtrepitum
Imitari norunt. diceretque ipſe quiſque
Se loqui: adeo illis bona coaptata eſt cantio.
Sed age jam Latonaque Apolloque cum Diana,
Salvete vos omnes: mei autem & poſtea
Memores ſitis, quando aliquis terreſtrium hominum
Hic rogaverit hoſpes ærumnoſus veniens:
O puellæ quis vero vobis vir ſuaviſſimus poetarum
Hic verſatur, & quo delectamini maxime?
Vos autem bene omnino omnes reſpondeatis a nobis:
Cæcus vir, habitat autem Chium ſaxoſam.
Cujus omnes in pretio poſtea ſunt cantiones.
Nos autem noſtram laudem feremus quantum per terram
Hominum verſamur *in* urbes bene habitatas.
Illi autem adcredent ſcilicet, quoniam & verum eſt.
Aſt ego non deſinam procul jaculantem Apollinem
Laudare ſplendidi arcus dominum. quem pulchricoma peperit Latona.
O rex & Lyciam & Meoniam amabilem,
Et Miletum habes, maritimam urbem, optabilem,
Idemque ipſe Delo circumfluæ dominaris.

Εἶσι ὃ φορμίζων Λητᾶς ἐριχυδέος υἱὸς
Φόρμιγγι γλαφυρῇ φῶς Πυθὼ πετρήεσσαν,
Ἄμβροτα εἵματ' ἔχων τε θυώδεα· τοῖο δ' φόρμιγξ
Χρυσέη ὑπὸ πλήκτρῳ κλωαχίζει ἔχει ἱμερόεσσα.
Ἔνθεν δ' ὡρὸς Ὄλυμπον ἀπὸ χθονὸς ὦκε νέεσθαι
Εἶσι Διὸς φῶς δῶμα, θεῶν μετ' ὁμήγυριν ἄλλων,
Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μέλει κίθαρις καὶ ἀοιδή.
Μοῦσαι μέν θ' ἅμα πᾶσαι ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ
Γηθοσύνην ῥα θεῶν δῶρ' ἄμβροτα, ἠδ' ἀνθρώπων
Τλημοσυνάς, ὅσ' ἔχοντες ὑπ' ἀθανάτοισι θεῖσι
Ζώουσ' ἀμφαδέες καὶ ἀμήχανοι, οὐδ' ἁδυνῶνται
Εὑρέμεναι θανάτοιό τ' ἄκος καὶ γήραος ἄλκαρ.
Αὐτὰρ εὐπλόκαμοι Χάριτες καὶ ἔφρονες Ὧραι,
Ἁρμονίη θ', Ἥβη τε, Διὸς θυγάτηρ τ' Ἀφροδίτη,
Ὀρχεῦντ', ἀλλήλων ὄπι καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι.
Τῆσι μὲν οὔτ' αἰσχρὴ μεταμέλπεται, οὔτε λάχεια·
Ἀλλὰ μάλα μεγάλη τε ἰδεῖν καὶ εἶδος ἀγητὴ
Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, ὁμόζωρος Ἀπόλλωνι.
Ἔνθ' αὖ τῆσιν Ἄρης καὶ εὐσκοπος Ἀργειφόντης
Παίζουσ'. αὐτὰρ ὁ φοῖβος Ἀπόλλων ἐγκιθαρίζει
Καλὰ καὶ ὕψι βιβάς· αἴγλη δέ μιν ἀμφιφαείνει,
Μαρμάρυγαί τε ποδῶν καὶ ἰκλώσιοι χιτῶνες.
Οἱ δ' ὅτε τέρπονται θυμὸν μέγα, εἰσορόωντες
Λητὼ τε χρυσοπλόκαμος καὶ μητίετα Ζεύς,
Τέκνα φίλον παίζοντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
Πῶς τ' ἄρ' σ' ὑμνήσω πάντως ἄυμνον ἐόντα;
Ἠέ σ' ἐνὶ μνησῇσιν ἀείδω καὶ φιλότητι,
Ὁππόσ' ἀνωόμενος ἔκιες Ἀζωτίδα κάρῃ
Ἴχυι, ἅμ' ἀνηθέῳ Ἐλαπονίδῃ ἀίππῳ,
Ἠὲ ἅμα Φόρβαντι τελόπῳ γένος, ἢ ἅμ' Ἐρεθεῖ,
Ἠὲ ἅμα Λεκίππῳ καὶ Λεκίπποιο δάμαρτι
Πεζὸς, ὁ δ' ἵπποισιν; ἃ μιν Τελόπος τ' ἐτέλεσσεν.
Ἠὲ ὡς τὸ πρῶτον χρυσηέλιον ἀνθρώποισι
Ζητεύων κατὰ γαῖαν ἔβης ἑκατηβόλ' Ἄπολλον;
Πιερίης μὲν πρῶτον ἀπ' ὀλύμποιο κατῆλθες,
Λέκτον τ' ἠμαθόεντα πυρέσιχες, ἠ Μαγνῆτας,
Καὶ διὰ Περραιβούς· τάχα δ' εἰς Ἰωλκὸν ἵκανες,
Κηναίου τ' ἐπέβης ναυσικλείτης Εὐβοίης.
Στῆς δ' ἐπὶ Ληλάντῳ πεδίῳ, τό τοι οὐχ ἅδε θυμῷ
Τεύξασθαι νηόν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα.
Ἔνθεν δ' Εὔριπον διαβὰς ἑκατηβόλ' Ἄπολλον,

Βῆς

It autem ludens Latonæ inclytæ filius
Cithara cava ad Pyto saxosam,
Immortales vestes habens odoriferas: ejusque cithara
Aureo a plectro sonum habet amabilem.
Hinc autem ad olympum a terra ut mens, *tam celeriter*
Contendit Jovis in domum, deorum in cœtum cæterorum,
Statim autem immortalibus curæ est citharaque & cantio.
Musæ quidem omnes alternantes voce pulchra
Cantant utique deorum dona immortalia, & hominum
Ærumnas, quantas habentes ab immortalibus diis
Vivunt desperati ac inopes consilii, neque possunt
Invenire mortis medelam & senectutis remedium:
Cæterum pulchricomæ Gratiæ & benevolæ Horæ,
Harmoniaque, Hebeque, Jovisque filia Venus,
Tripudiant, invicem in carpum manus tenentes.
Cum his quidem neque turpis canit, neque consciſſa *rugis*:
Sed valde magnaque visu & forma admirabilis
Diana sagittis gaudens, educata simul cum Apolline.
Ubi rursus cum his Mars & bonus speculator Argicida
Ludunt. sed Phœbus Apollo citharam pulsat
Pulchre & alte ascendens. splendor autem illum circumlucet,
Radiationesque pedum ac bene concinnæ tunicæ.
Illi autem delectantur animo magno, inspicientes
Latonaque flava cincinnis; ac consiliorum autor Jupiter,
Filium charum ludentem cum immortalibus Diis.
Quo pacto igitur te laudabo omnino dignum laudari?
An te inter sponsas laudem & in amore,
Quando animo tristi adiisti Azantida puellam
Robore, simul cum diis æquali Elationide abundante equis,
Aut simul cum Phorbante Triopo genere, aut simul cum Ereuthe
Aut simul cum Leucippo & Leucippi conjuge
Pedes, hic vero cum equis? neque tamen Triopus deerat.
Aut ut primum oraculum hominibus
Quærens super terram incessisti procul jaculans Apollo?
In Pieriam enim primum ab olympo descendisti,
Lectonque arenosam transmisisti, aut Magneidas,
Et per Perrhæbos: celeriter autem in Iolcum perveniſti,
Cenæunque ascendisti, navibus inclytæ Eubœæ.
Stetisti autem in Lelantho campo, qui tibi non placebat in animo
Ut strueres templumque ac lucos arboribus abundantes.
Hinc autem Euripum transgressus longe jaculans Apollo,

Ascen-

Βῆς ἀν' ὄρος ζάθεος χλωρόν· τύχα δ' ἵξας ἀπ' αὐτῆς
Ες Μυκαλησσὸν ἰὼν ἠ Τάμησσὸν λεχεποίλω.
Θήβης δ' εἰσαφίκοιο ἔδος κατειμένον ὕλῃ·
Οὐ γάρ πω τις ἔναιε βροτῶν ἰδὴ ἐνὶ Θήβῃ,
Οὐδ' ἄρα πώποτε ἦσθα ἀτειρπιτοὶ ἠὲ κέλεθοι
Θήβης ἀμπεδίον πυριφόρον, ἀλλ' ἔχεν ὕλη.
Ἔνθεν ἢ πρότερος ἔκιες ἑκατηβόλ' Ἄπολλον,
Οὖγχηστον δ' ἵξες Ποσιδήϊον ἀγλαὸν ἄλσος·
Ἔνθα νεοδμὴς πῶλος ἀναπνέει ἀχθόμενός περ,
Ἕλκων ἅρματα καλὰ, χαμαὶ δ' ἐλατὴρ ἀγαθός περ
Ἐκ δίφροιο θοροὼν, ὁδὸν ἔρχεται, οἱ δ' ἢ τέως μὲν
Κεἰν' ὄχεα κροτέουσιν, ἀνακτορίλω ἀφιέντες·
Εἰ δέ κεν ἅρματ' ἄνῃσιν ἐν ἀλσεῖ δενδρήεντι,
Ἵπποις μὲν κομέουσι, τὰ δ' ἢ κλίνηωτες ἐῶσιν.
Ὡς ἢ τὰ πρώτιστ' ὀσίη γένετ', οἱ δ' ἄνακτι
Εὔχονται, δίφρου δ' ἢ θεὸς τότε μοῖρα φυλάσσει.
Ἔνθεν ἢ πρότερος ἔκιες ἑκατηβόλ' Ἄπολλον·
Κηφισσὸν δ' ἄρ' ἔπειτα κιχήσαο καλλιρέεθρον,
Ὅς τε Λιλαίηθεν προχέει καλλίῤῥοον ὕδωρ.
Τὸν διαβὰς ἐκάεργε ἢ Ὠκαλείω πολύπυργον,
Ἔνθεν ἄρ' εἰς Ἄμφιστον ἀφίκεο ποιήεντα.
Βῆς δ' ὅτε Δελφούσης, τόθι τοι ἄδε χῶρος ἁπήμων
Τάξασθαι νηόν τε ἢ ἄλσεα δενδρήεντα.
Στῆς ἢ μάλ' ἄγχ' αὐτῆ, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπες,
Δελφοῦσ', ἐνθάδε δὴ φρονέω περικαλλέα νηὸν,
Ἀνθρώπων τάξαι χρηστήριον, οἵτέ μοι αἰεὶ
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τελήεσσας ἑκατόμβας,
Ἠ μὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίειρὰν ἔχουσιν,
Ἠδ' ὅσοι Εὐρώπῃ τε ἢ ἀμφιρύτῃς κατὰ νήσους,
Χρησόμενοι· τοῖσιν δέ τ' ἐγὼ νημερτέα βουλὴ
Πᾶσι θεμιστεύσω, χρέων ἐνὶ πίονι νηῷ.
Ὣς εἰπὼν διέθηκε θεμείλια φοῖβος Ἀπόλλων
Εὐρέα ἢ μάλα μακρὰ διηνεκές· ἡ δ' ἐσιδοῦσα
Δελφοῦσα κραδίῃ ἐχολώσατο, εἶπέ τε μῦθον,
Φοῖβε ἄναξ ἑκάεργε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω·
Ἐνθάδ' ἐπεὶ φρονέεις τάξαι περικαλλέα νηὸν,
Ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον· οἱ δέ τοι αἰεὶ
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τελήεσσας ἑκατόμβας·
Ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῇσι,
Πημανέει σ' αἰεὶ κτύπος ἵππων ὠκειάων,
Ἀρδόμενοί τ' ἀρῆες ἐμῶν ἱερῶν ἀπὸ πηγῶν,

Ἐπι-

Aſcendiſti ſuper montem magnus deus viridem: celeriter autem
perveniſti ab ipſo
In Mycaleſſum iens & Teumeſſum herboſam
Thebæ autem adiiſti ſolum amictum ſylva:
Nondum enim quiſquam habitabat mortalium ſacra in Theba,
Neque igitur adhuc erant ſemitæ nec viæ
Thebæ in campo tritici ferace, ſed habebat ſylvam.
Hinc autem ulterius proceſſiſti procul jaculans Apollo,
In Oncheſtum autem perveniſti Neptuni ſplendidum lucum:
Ubi recens domitus pullus reſpirat pondere gravatus præcipue,
Trahens currus pulchros, humi autem auriga quamvis eſſet præſtans
E curru deſiliens, iter facit. hi autem tunc quidem
Vacua vehicula pulſant, imperio depoſito:
Si autem currus frangantur in nemore arboribus pleno,
Equos quidem curant, illos autem acclinantes ſinunt.
Sic enim primum pietas fuit, hi autem regem
Orant, currum autem divina ſors tunc ſervat.
Hinc autem proceſſiſti procul jaculans Apollo:
Cephiſum utique deinde aſſecutus es pulchra fluenta habentem,
Quique ex Lilea profundit limpidam aquam.
Hunc tranſgreſſus Jaculator, & Ocaleam turritam,
Hinc utique in Amartum veniſti herboſum.
Iviſti autem ad Delphuſam, ubi tibi placuit regio innocua
Ad conſtruendum templumque & lucos arboribus plenos.
Stetiſti autem valde prope ipſam, ac illam verbis allocutus es.
Delphuſa, hic utique habeo in animo præclarum templum,
Hominum conſtruere oraculum, qui mihi ſemper
Hic adducent perfectas Hecatombas,
Et qui Peloponneſum pinguem habent,
Et qui Europam & qui circundatas mari inſulas,
Sciſcitaturi: his autem ego verum conſilium
Omnibus vaticinabor, oracula edens in opulento templo.
Sic dicens diſpoſuit fundamenta Phœbus Apollo
Ampla & valde longa continua ſerie. conſpicata autem
Delphuſa, corde irata eſt, dixitque verbum:
Phœbe rex longe operans, verbum quoddam tibi in mentem
ponam:
Hic quoniam in animo habes conſtruere præclarum templum,
Ut ſit hominibus oraculum: hique tibi ſemper
Hic adducent perfecta ſacrificia centum boum:
Sed tibi dicam, tu autem ſenſibus repone tuis:
Nocebit tibi ſtrepitus equorum velocium,
Irrigatique muli meis ſacris ex fontibus.

Hic

Ἔνθά πς ἀνθρώπων βυλήσεται εἰσοράαδαι
Ἅρματά τ' ἀκοίητα καὶ ὠκυπόδων κτύπον ἵππων,
Ἠνίνον τε μέγιλω καὶ κτήματα πόλλ' ἐνέοντα.
Ἀλλ' εἰ δή π πίθοιο, (σὺ δ' ἀρείοσων καὶ ἀρείων
Ἐσσὶ ἄναξ ἐμέθεν, σὰ δ' ὄπιθεν ὅτι μέγιςον)
Ἐν Κείοιη ποίησαι ὑπὸ πτυχὶ Πιρναισσοῖο·
Ἔνθ' ἄθ' ἅρματα καλὰ δυνήσεται, ὅτέ τοι ἵππων
Ὠκυπόδων κτύπος ἔσαι ἐύδμητον περὶ βωμόν.
Ἀλλὰ καὶ ὡς προάγοιεν ἱππαιλώονι δῶρα
Ἀνθρώπων κλυτὰ φῦλα· σὺ δ' φρένας ἀμφιγεγήθὼς
Δέξαι ἱλὰ καλὰ πρόμικπόνων ἀνθρώπων.
Ὡς εἰπᾶσ' Ἑκάτα πέπιθε φρένας, ἔφρα οἱ αὖτῇ
Δελφίνῃ κλέος εἴη ὅπι χθονὶ, μηδ' Ἑκάτοιο.
Ἔνθεν δ' προτέρω ἔκιες ἑκατηβόλ' Ἄπολλον·
Ἵξες δ' ἐς Φλεγύων ἀνδρῶν πόλιν ὑβριςάων,
Οἳ Διὸς οὐκ ἀλέγοντες ὅπι χθονὶ ναιετάασκον
Ἐν καλῇ βιόσῃ, Κηφισσίδι ἐγγύθι λίμνης.
Ἔνθεν κηφαλίμως προσέβης πρὸς δειράδα θύων·
Ἵκεο δ' ἐς Κείοιο ὑπὸ Πυθνιὸν νιφόεντα,
Κνῆμον πρὸς ζέφυρον τετραμμένον, αὐτὰρ ὕπερθεν
Πέτρη ὑποκρέμαται, κοίλη δ' ὑποδέδρομε βῆσα
Τρηχεῖ. ἔνθα ἄναξ τεκμήρατο φοῖβος Ἀπόλλων
Νηὸν ποιήσαθαι ἐπήρατον, εἶπέ τε μῦθον,
Ἐνθάδε δὴ φρονέω τεύξειν περικαλλέα νηὸν,
Ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηςήριον, οἵ τέ μοι αἰεὶ
Ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τελήεσσας ἑκατόμβας,
Ἠμὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίειρὰν ἔχουσιν,
Ἠδ' ὅσοι Εὐρώπην τε καὶ ἀμφιρύτας κατὰ νήσους
Χρησόμενοι. τοῖσιν δ' ἂν ἐγὼ νημερτέα βυλὴν
Πᾶσι θεμιςεύω χρέων ὑπὸ πίονι νηῷ.
Ὡς εἰπὼν διέθηκε θεμείλια φοῖβος Ἀπόλλων
Εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ περιμπερές. αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῖς
Λάϊνον οὐδὸν ἔθηκε Τροφωνίος ἠδ' Ἀγαμήδης,
Υἱέες Ἐργίνου, φίλοι ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ἀμφὶ δ' νηὸν ἔναιον ἀθέσφατοι φῦλ' ἀνθρώπων
Κηκοῖσιν λάεσσιν ἀοίδιμον ἔμμεναι αἰεί.
Ἀγχοῦ δ' κρηνὴ καλλίῤῥοος, ἔνθα δράκαινα
Κτεῖνεν ἄναξ Διὸς υἱὸς ἀπὸ κρατεροῖο βιοῖο,
Ζατρεφέα, μεγάλη, τέρας ἄγριον, ἣ κακὰ πολλὰ
Ἀνθρώπους ἔρδεσκεν ὅπι χθονὶ, πολλὰ μὲν αὐτοὺς,
Πολλὰ δ' μῆλα τανύπορ'. ἐπεὶ πέλε πῆμα δαφοινὸν,

Καί

Hic aliquis hominum malet inſpicere
Curruſque benefactos ac velocipedum ſtrepitum equorum,
Quam templumque magnum & opes multas quæ inerunt.
Sed ſi utique obtemperaveris, (ut autem fortior & melior
Es o rex me, tuaque vis eſt maxima)
In Criſſa fac ſub ſinu Parnaſi:
Ubi neque currus pulchri agitabuntur, neque tibi equorum
Velocipedum ſtrepitus erit bene fabricatam circa aram.
Verum & ſic adducent Jopæani dona
Hominum inclytæ gentes: tu autem mente gaviſus
Suſcipe ſacra pulchra finitimorum hominum.
Sic locuta Procul jaculantis perſuaſit mentem, ut ſibiipſi
Delphuſæ laus ſit ſuper terram, non autem Procul Jaculantis.
Hinc autem ulterius proceſſiſti, jaculator Apollo:
Perveniſti autem ad Phlegyorum virorum urbem contumelioſorum,
Qui Jovem non curantes ſuper terram habitabant
In pulchra valle Cephiſſidem prope lacum.
Hinc rapide aſcendiſti ad jugum furens,
Perveniſti autem ad Criſſam ſub Parnaſo nivoſo,
Ad ſaltum qui in Zephyrum vertitur, at deſuper
Petra ſuſpenſa eſt, cava autem porrigitur vallis
Aſpera. ubi rex ſtatuit Phœbus Apollo
Templum facere optabile, dixitque verbum:
Hic utique cogito conſtruere præclarum templum,
Quod ſit hominibus oraculum, qui mihi ſemper
Hic adducent juſtas Hecatombas,
Et qui Peloponeſum pinguem habitant,
Et qui Europamque & circumfluas inſulas.
Sciſcitaturi. his autem ego certum conſilium
Omnibus vaticinabor oracula edens in pingui templo.
Sic cum dixiſſet, diſpoſuit fundamenta Phœbus Apollo
Ampla & valde longa quaquaverſum. at in ipſis
Lapideum limen impoſuit Trophonius atque Agamedes,
Filii Ergini, amici immortalibus diis:
Circumque templum ſtruxerunt ineffabiles gentes hominum
Fabricatis lapidibus, celebre ut eſſet ſemper.
Prope autem fons pulchrifluus, ubi dracænam
Necavit rex Jovis filius ex forti arcu,
Saginatam, magnam, monſtrum ferum, quæ mala multa
Hominibus faciebat ſuper terram, multa quidem ipſis,
Multa autem pecudibus quæ habent longos pedes. quia erat labes cruenta

Et

Καί ποτε δεξαμένη χρυσοθρόνα ἔτρεφεν Ἥρη,
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα πῆμα βροτοῖσιν,
Ὅν ποτ' ἄρ' Ἥρη ἔτικτε, χολωσαμένη Διὶ πατρί.
Εὖτ' ἄρα δὴ Κρονίδης ἐκυδάνα γείνατ' Ἀθήνην
Ἐν κορυφῇ, ἡ δ' αἶψα χολώσατο πότνια Ἥρη,
Ἣ ῥ' ἀγορευμένοισι μετ' ἀθανάτοισιν ἔειπε;
Κέκλυτέ μευ πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι.
Ὡς ἐμ' ἀπημάζειν ἄρχη νερεληγερέτα Ζεύς
Πρῶτα, ἐπεί μ' ἄλοχον ποιήσατο κεδν' εἰδυῖαν;
Καὶ νῦν νόσφιν ἐμεῖο τέκε γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
Ἣ πᾶσιν μακάρεσσι μεταφρένοις ἀθανάτοισιν
Αὐτὰρ ἔγ' ἠπεδανὸς γέγονεν μετὰ πᾶσι θεοῖσι,
Παῖς ἐμὸς Ἥφαιστος, ῥικνοὺς πόδας, ὃν τέκον αὐτή.
Ῥῖψ' ἀνὰ χερσὶν ἑλοῦσα, καὶ ἔμβαλον ἀῤῥεῖ πόντῳ
Ἀλλά ἑ Νηρῆος θυγάτηρ Θέτις ἀργυρόπεζα
Δέξατο, καὶ μετὰ ἧσι κασιγνήτῃσι κόμισσεν.
Ὡς ὄφελ' ἄλλο θεοῖσι χαρίζεσθαι μακάρεσσι.
Σχέτλιε ποικιλομῆτα τί νῦν ἔτι μήσεαι ἄλλο;
Πῶς ἔτλης οἷος τεκέειν γλαυκώπιδ' Ἀθήνην;
Οὐκ ἂν ἔγωγε τεκόμην, καὶ σὺ κεκλημένη ἔμπης
Ἦν ἄρ' ὃν ἀθανάτοισιν οἳ οὐρανὸν ἀμφιβεβήκασι.
Καὶ νῦν τοιγὰρ ἐγώ τεχνήσομαι ὥς κε γένηται
Παῖς ἐμός, ὅς κε θεοῖσι μεταφρένοις ἀθανάτοισιν,
Οὔτε σὸν ἀψώας ἱερὸν λέχος, ἔτ' ἐμὸν αὖτε.
Οὐδέ τοι εἰς ἄνλιν πωλήσομαι, ἀλλ' ἀπὸ σεῖο
Τηλόθεν ἔσσα, θεοῖσι μετέσσομαι ἀθανάτοισιν.
Ὡς εἰποῦσ', ἀπὸ νόσφι θεῶν κίε χωομένη περ.
Αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοῶπις πότνια Ἥρη,
Χερσὶ καταφλιυῆι δ' ἔλασε χθόνα, καὶ φάτο μῦθον,
Κέκλυτε νῦν μοι γαῖα καὶ οὐρανὸς ἄρυε ὕπερθεν,
Τιτῆνές τε θεοὶ τοὶ ὑπὸ χθονὶ ναιετάουσιν
Τάρταρον ἀμφὶ μέγαν, ὅθεν ἔξ ἄνδρες τε θεοί τε,
Αὐτοὶ νῦν μοὶ πάντες ἀκούσατε, καὶ δότε παῖδα
Νόσφι Διὸς, μηδέν τι βίῃ ὀπιδρέα κείνου.
Ἀλλ' ὄγε φέρτερος ἦεν, ἴσον Κρόνου ἄρυομα Ζεύς.
Ὡς ἄρα φωνήσασ' ἴμασε χθόνα χειρὶ παχείῃ.
Κινήθη δ' ἄρα γαῖα φερέσβοια· ἡ δ' ἐσιδοῦσα
Τέρπετο ὃν κατὰ θυμόν· ὀίετο γὰρ τελέεσθαι.
Ἐκ τότε δ' ὕπειτα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Οὔτέ ποτ' εἰς ἄνλιν Διὸς ἤλυθε μητίετα,
Οὔτέ ποτ' εἰς θῶκον πολυδαίδαλον, ὡς τὸ πάρος περ,

Αὐ-

Et olim ſuſcipiens nutriverat Junonis aurea ſede conſpicuæ
Gravemque difficilemque Typhaona cladem mortalibus.
Quem olim ſcilicet Juno peperit, irata Jovi patri.
Quando nimirum Jam Saturnius perinclitam genuerat Minervam
In vertice, ſtatim autem irata eſt veneranda Juno,
Et ad congregatos immortales dixit:
Audite me omnes dii omneſque deæ.
Ut me injuria afficere incipit nubium coactor Jupiter
Primus, poſtquam me uxorem fecit caſta ſcientem,
Et nunc ſine me peperit cæſiam oculos Minervam,
Quæ inter omnes beatos maxime decora eſt immortales:
Verum hic debilis factus eſt inter omnes Deos
Filius meus Vulcanus, mutilis pedibus, quem peperi ipſa.
Jeci manibus correptum, & dejeci in amplum pontum:
Sed illum Neri filia Thetis argentipes
Suſcepit, & cum ſuis ſororibus educavit.
Utinam debuiſſet aliud gratificari beatis *diis*.
Improbe, verſute, quid nunc adhuc excogitabis aliud?
Quo pacto ſuſtinuiſti ſolus parere Minervam?
Nonne ego peperiſſem, maxime cum tua vocaret?
Eram utique inter immortales qui cœlum amplum habitant.
Et nunc utique aliquid moliar ut naſcatur
Filius meus, qui inter deos excellat immortales,
Neque tuum dedecorans ſacrum cubile, neque meum ipſius.
Neque tibi in cubile itabo, ſed abs te
Longe abſens, cum diis ero immortalibus.
Sic fata, procul a diis ſeceſſit irata utique.
Statim deinde precabatur magnis oculis decora, veneranda Juno,
Manuque prona pepulit terram, & dixit verbum:
Audite jam me terra & cœlum amplum deſuper,
Titaneſque dii qui ſub terra habitatis
Tartarum circa magnum, ex quibus virique diique:
Ipſi nunc me omnes audite, & date filium
Abſque Jove, nihil vi inferiorem illo:
Sed is præſtantior ſit, quantum Saturno late tonans Jupiter.
Sic effata pulſavit terram manu craſſa:
Mota eſt igitur terra alma. illa autem cum vidiſſet
Oblectabatur ſuo animo: cognoſcebat enim perfectum eſſe.
Ex hoc autem deinde totum in annum
Nunquam ad cubile Jovis venit conſiliorum autoris,
Neque unquam ad thronum varie exornatum, ſicuti antea;

Αὐτῷ ἐφεζομένη πυκινὰς φραζέσκετο βυλάς·
Ἀλλ' ἤγ' ἐν νηοῖσι πολυλλίστοισι μένεσκε
Τέρπετο οἷς ἰδοῖσι βοῶπις πότνια Ἥρη.
Ἀλλ' ὅτε δὴ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο
Ἀμφὶ περιτελλομένων ἐτέων, καὶ ἐπήλυθον ὧραι,
Ἣ δ' ἔτεκ' ἤτε θεοῖς ἀταλίφρονα κῆτε βροτοῖσι
Δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν.
Αὐτίκα τόνδ' λαβοῦσα βοῶπις πότνια Ἥρη
Δῶκεν ἔπειτα φέρουσα κακῷ κακόν· ἣ δ' ὑπέδεκτο,
Ὃς κακὰ πόλλ' ἔρδεσκε κατὰ κλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων·
Ὃς τῇ γ' ἀντιάσειε, φέρεσκέ μιν αἴσιμον ἦμαρ.
Πείν γέ οἱ ἶὸν ἔφηκεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων
Κικυτερόν· ἣ δ' ὀδύνῃσιν ἐρεχθομένη χαλεπῇσι,
Κεῖτο μέγ' ἀθμαίνουσα, κυλινδομένη κατὰ χῶρον·
Θεσπεσίη δ' ὀπὴ γένετ' ἄσπετος· ἣ ῥ' ὅθ' ὕλῃ
Πυκνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσετο, λείπε καὶ θυμὸν
Φοινὸν ἀποπνείουσ'· ὁ δ' ἐπεύξατο φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἐνταῦθοί νῦν πύθ' ὄφι χθονὶ βωτιανείρῃ.
Οὔ σύ γε ζωοῖσι κακὸν δηλήμα βροτοῖσιν
Ἔσσεαι, οἳ γαίης πολυφόρβης κύκλον ἐδόντες
Ἐνθάδ' ἀγινέουσι τελήεσσας ἑκατόμβας·
Οὐδέ τι τοι θάνατόν γε δυσηλεγέ' ἄστε Τυφωεύς
Ἀρκέσει, ἀλλά σε γ' αὐτῷ Χίμαιρα δυσώνυμος, ἀλλὰ σέ γ' αὖτε
Πύθι γαῖα μέλαινα καὶ ἠλέκτωρ Ὑπερίων
Ὧς φάτ' ἐπευχόμενος· τὸν δ' σκότος ὄσσε κάλυψε.
Τὸν δ' αὖτε κατέπυσ' ἱμερόν μέρος ἠελίοιο·
Ἐξ οὗ νῦν Πυθὼ κικλήσκεται· οἱ δὲ ἄνακτα,
Πύθιον καλέουσιν ἐπώνυμον, οὕνεκα κεῖθι
Αὐτῷ πῦσε πέλωρ μένος ὀξέος ἠελίοιο.
Καὶ τότ' ἄρ' ἔγνω ἦσιν ὑπὸ φρεσὶ φοῖβος Ἀπόλλων
Οὔνεκά μιν κρηὼν καλλίῤῥοος ἐξαπάφησε.
Βῆ δ' ὅτε Δελφούσῃ κεχολωμένος, αἶψα δ' ἵκανε·
Στῆ δ' ἐπὶ μάλ' ἄγχ' αὐτῆς, καί μιν φρὸς μῦθον ἔειπε,
Δελφοῦσ', ἦ ῥ' ἔμελλες ἐμὸν νόον ἐξαπάφεσθαι,
Χῶρον ἔχουσ' ἐρατὸν φορέειν καλλίῤῥοον ὕδωρ.
Ἐνθάδε δή τις ἐμὸν κλέος ἔσσεται, ἦ σὸν ὀΐσῃς.
Ἦ, καὶ ὅτι ῥίον ὦσεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων
Πέτρῃσι φοχυτῇσιν· ἀπέκρυψεν δ' ὁδὸν ὕδωρ,
Καὶ βωμὸν ποιήσατ' ὀνήσιον ἀνδράσιν ἔμπης,
Ἄγχι μάλα κρηὼς καλλιῤῥόου. ἔνθα δ' ἅπαντες
Πάντες ἐπικλίνουσιν Δελφοσσόω ἀμφιέπονται.

Οὖ-

Cum ipſo ſedens, ſapientia conſultans conſilia:
Verum hæc in templis; ubi multa vota fiunt, manens
Oblectabatur ſuis ſacris magnis oculis veneranda Juno.
Sed quando jam noctesque & dies perficiebantur
Rurſus circumacto anno, & venerunt horæ,
Ipſa peperit neque diis ſimilem neque mortalibus
Gravemque difficilemque Typhaona, cladem mortalibus.
Statim hunc ſuſcipiens magnis oculis veneranda Juno
Dedit deinde ferens malum malo *draconæ*: quæ cum ſuſcepit,
Qui mala multa faciebat apud inclytas gentes hominum.
Quiſquis huic obviam iret, ferebat eum fatalis dies.
Antequam illi telum immiſiſſet longe operans Apollo
Validum: hæc vero doloribus agitata gravibus,
Jacebat valde anhelans, volutata per terram:
Ingens autō clamor factus fuit ineffabilis, hæc autem ſuper ligna
Frequenter admodum hinc atque hinc volvebatur, & reliquit animum
Cruentum ſpirans. ipſe autem ſuper his gloriabundus ait Phœbus Apollo:
Hic nunc putreſce ſuper terra viros paſcente,
Neque tu utique vivis malum damnum mortalibus
Eris, qui terræ multos nutrientis fructum edentes
Hic adducent juſtas hecatombas:
Neque tibi mortem triſtem neque Typhoeus
Arcebit, neque Chimæra infauſti nominis, ſed te utique hic
Putredine conficiet terra nigra & excitator Hyperion.
Sic dixit gloriabundus. illius autē oculos tenebræ obtexerunt,
Eamque hic putredine confecit optabilis vis ſolis:
Ex quo nunc Pytho vocatur: hi autem regem
Pythium vocant ex re nomine, quoniam illic
Putredine confecit monſtrum vis acuti Solis.
Et tunc utique cognovit ſua in mente Phœbus Apollo
Quod ſe fons pulchriſluus decepiſſet.
Ivit autem ad Delphuſam iratus, celeriter autem pervenit:
Stetit autem valde prope ipſam, & illam verbis allocutus eſt:
Delphuſa, non utique eras mea mente decepta,
Locum habens amabilem profluxura pulchriſlua aqua.
Hic jam & mea laus erit, neque tua ſolius.
Dixit, & in cacumen impulit rex longe operans Apollo
Petris profuſis: occultavit autem fluenta,
Ac templum fecit in luco umbroſo,
Prope valde fontem pulchriſluum. hic regi
Omnes cognomento Delphuſio vota faciunt;

Οὕνεκα Δελφίνης ἰδὴς ἤχωσε ῥέεθρα.
Καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐφράζετο φοῖβος Ἀπόλλων
Οὕς τινας ἀνθρώπους ἐργίτνας εἰσαγάγοιτο,
Οἳ θλαπάσονται Πυθοῖ ἐνὶ πετρήεσσι.
Ταῦτ' ἄρα ὁρμαίνων ἐνόησ' ὀπὶ οἴνοπι πόντῳ
Νῆα θοὴν· ἐν δ' ἄνδρες ἔσαν πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ,
Κρῆτες ἀπὸ Κνωσσοῦ Μινωίου, οἵ ῥά τ' ἄνακτι
Ἱρά τε ῥέζουσι, καὶ ἀγγέλλουσι θέμιστας
Φοίβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅ, τι κεν εἴπῃ,
Χρηίων ἐκ δάφνης γυάλων ὕπο Πυρνησσοῖο.
Οἱ μὲν ὅπι πρῆξιν καὶ λῃίματα νηὶ μελαίνῃ
Εἰς Πύλον ἠμαθόεντα Πυλαιγενέας τ' ἀνθρώπους
Ἔπλεον· αὐτὰρ ὁ τοῖσι σαωσίτεκτο φοῖβος Ἀπόλλων·
Ἐν πόντῳ δ' ἐπόρουσε, δέμας δελφῖνι ἐοικώς,
Νηῒ θοῇ, καὶ κεῖτο πέλωρ μέγα τε δεινόν τε.
Τῶν δ' ὅσις κατὰ θυμὸν ὀπιφραδέοιτο κιόντας,
Πάντοθ' ἀναθρήσασκε, φίναδε ἢ νηῖα δέρα.
Οἱ δ' ἀκέων ἐνὶ νηὶ καθείατο δειμαίνοντες.
Οὐδ' οἵ γ' ὅπλ' ἔλυον κοίλῳ ἀνὰ γῆα μέλαιναν,
Οὐδὲ λύον λαῖφος νηὸς κυανοπρῴρου·
Ἀλλ' ὡς οἱ πρὶν πρῶτα κατεσήναντο βοεῦσιν,
Ὣς ἔπλεον, κραιπνὸς δὲ νότος κατόπισθεν ἔγειρε
Νῆα θοήν. πρῶτον δὲ παρημείβοντο Μάλειαν.
Παρ δὲ Λακωνίδα γαῖαν, ἁλιτρέφεα πτολίεθρα
Ἶξον, καὶ χῶρον τερψιμβρότου ἠελίοιο,
Ταίναρον, ἔνθά τε μῆλα βαθύτριχα βόσκεται αἰεὶ
Ἠελίοιο ἄνακτος, ἔχει δ' ὀπιτερπέα χῶρον.
Οἱ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἔθελον νῆα σχεῖν, ἠδ' ἀποβάντες
Φράσασθαι μέγα θαῦμα, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι
Εἰ μενέει πὸς γλαφυρῆς δαπέδοισι τέλωρον,
Ἢ εἰς οἶδμ' ἅλιον πολυΐχθυον ἀμφὶς ὀρέσθαι·
Ἀλλ' ὁ πηδαλίοισιν ἐπείθετο νηὸς ἀέργης,
Ἀλλὰ πρὸς Πελοπόννησον πίειρὰν ἔχετα
Ἦεν ὁδόν. πτοιῇ δ' ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων
Ῥηϊδίως ἴθυν'. ἡ δ' ὀρίνετα κέλαδόν τε,
Ἀρμῷ ἴκελος καὶ Ἀργυρέῳ ἐρατεινῷ,
Καὶ Θρῄκην Ἀλφειοῖο πόρον εὐκτίμενον αἰπύ,
Καὶ Πύλον ἠμαθόεντα Πυλαιγενέας τ' ἀνθρώπους.
Βῆ δ' ὡγὲ Κρανὰς, καὶ Χαλκίδα, καὶ ὡγὲ Δύμαν,
Ἦδ' ἅπῃ Ἤλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί·
Εὖτε Φερὰς ἐπέβαλλεν, ἀγαλλόμενος Διὸς υἱῷ.

Καὶ

Quoniam Delphuſæ ſacræ pudore affecit fluenta.
Atque tum ſcilicet animo cogitabat Phœbus Apollo
Quoſnam homines ſibi ſacerdotes introduceret,
Qui ſibi miniſterium exhiberent Pytho in ſaxoſa.
Hæc igitur in *animo* agitans vidit in cœruleo ponto
Navem velocem: in *ipſa* autem viri erant multique & boni,
Creteníes ex Gnoſſo Minoia, qui nempe regi
Sacraque faciunt, & enunciant leges
Phœbi Apollinis citharam auratam habentis, quodcunque dixerit,
Oracula edens ex lauro e vallibus Parnaſi.
Hi quidem ad negotia ac pecuniarum gratia cum navi nigra
Ad Pylum arenoſam Pyligenaſque homines
Navigabant: verum eis occurrebat Phœbus Apollo:
In ponto autem inſiliebat, corpore delphini ſimilis,
Navi veloci, ac jacebat monſtrum magnum & horribile.
Horum autem quicunque in animo cogitaret aſpicere,
Undecunque commovebat, concutiebatque navis ligna.
Illi autem ſilentes in navi ſedebant timentes.
Neque arma ſolvebant cavam ſuper navem nigram,
Neque ſolvebant velum navis cæruleæ proram.
Sed quemadmodum a principio inſiſtebant remis,
Sic navigabant, velox autem notus a tergo excitabat
Navem velocem. primum autem præternavigarunt Malcam.
Ad Laconicamque terram, mari coronatam urbem
Pervenere, & locum oblectantis homines Solis,
Tænarum, ubique oves denſis velleribus inſignes paſcuntur ſemper
Solis regis, habet autem amœnum locum.
Hi quidem hic volebant navim ſiſtere, & egreſſi
Aſpicere magnum miraculum, ac oculis videre
Si maneret in navis cavæ pavimento monſtrum,
An in undam marinam piſcibus abundantem aperte impetum faceret:
Sed haud clavis obediebat navis bene fabricata,
Verum præter Peloponneſum pinguem tendens
Pergebat viam. flatu autem rex longe jaculans Apollo
Facile dirigebat. hæc autem ſulcans viam,
Ad Arenem pervenit ac Argipheam optabilem,
Et Thryum, quod Alpheius permeat bene habitatum altum,
Ac Pylum arenoſam Pyligenaſque homines.
Præterivit Crunos & Chalcidem, & Dymen,
Et Elidem diam, ubi imperant Epei:
Tum ad Pheras appulit, gaudens Jovis vento ſecundo.

Καί σφιν ὑπὲκ ἱερέων Ἰθάκης τ' ὄρος αἰπὺ πέφανται,
Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.
Ἀλλ' ὅτε δὴ Πελοπόννησον περιγίγνετο πᾶσαν,
Καὶ δὴ ἐπεὶ Κρίσης κατεφαίνετο πόλπος ἀπείρων,
Ὅσσε δι' ἠκ Πελοπόντισον πίπρωσκε ἔργα,
Ἦλθ' ἄνεμος ζέφυρος μέγας αἰθρίος ἐκ Διὸς αἴσης,
Λάβρος, ἐπαιγίζων ἐξ αἰθέρος, ὄφρα πίχιστα
Νηῦς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
Ἄψορροι δ' ἤπειτα πρὸς ἠῶ τ' ἠέλιόν τε
Ἔπλεον, ἡγεμόνευε δ' ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων.
Ἵκτο δ' ἐς Κρίσην ἀδινὸν ἁμπελόεσσαν,
Ἐς λιμένα· ἡ δ' ἀμάθοισιν ἐχρίμπτατο ποντοπόρος νηῦς.
Ἔνθ' ἐκ νηὸς ὄρουσεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ἀστέρι εἰδόμενος μέσῳ ἤματι, τοῦ δ' ἀπὸ πολλαὶ
Σπινθαρίδες πωτῶντο, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἶκεν·
Ἐς δ' ἄδυτον κατέδυσε διὰ τριπόδων ἑκατόμπων.
Ἐν δ' ἄρ' ὄγε φλόγα δαῖε, ὀπταινόμενος τοὶ ἃ κῆλα,
Πᾶσαν ἣ Κρίσην κάτεχεν σέλας. αἱ δ' ὀλόλυξαν
Κρισαγόραι λαοχοί καλλίζωνοί τε θύγατρες,
Φοίβῳ ὑπὸ ῥιπῆς· μέγα γὰρ δέος εἷλεν ἕκαστον.
Ἔνθεν δ' αὖτ' ὀπὶ νῆα νόμῳ ὡς ἅλτο πέτεσθαι,
Ἀνέρι εἰδόμενος αἰζηῷ τε κρατερῷ τε
Πρωθήβῃ, χαίτῃ εἱλυμένος ἀΐρεας ὤμους.
Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστὲ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
Ἦ πὶ κατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,
Οἷά τε λῃστῆρες, ὑστεὶρ ἄλα; τοί τ' ἀλόωνται
Ψυχὰς πορθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες.
Τίφθ' ὕτως ἧσθον τεπηότες, οὐδ' ὅτι γαῖαν
Ἐκβῆτ', οὐ καθ' ὅπλα μελαίνης νηὸς ἔθεσθε;
Αὕτη μέν γε δίκη πέλει ἀνδρῶν ἁλφησάων,
Ὁππόταν ἐκ πόντοιο ποτὶ χθονὶ νηῒ μελαίνῃ
Ἔλθωσιν καμάτῳ ἀδηκότες, αὐτίκα δέ σφεας
Σίτοιο γλυκεροῖο πέλει φρένας ἵμερος αἱρεῖ.
Ὣς φάτο· καί σφιν θάρσος ἐνὶ στήθεσσιν ἔθηκε.
Τὸν δ' ἀμειβόμενος Κρητῶν ἄγος ἄντιον ηὔδα,
Ξεῖν', ἐπεὶ ἢ μέν γάρ τι κατὰ θυμὸν ἐοικας,
Οὐ δέμας, οὐ φυλὴ, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Οὐλέ τε δὴ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρα δὲ εἰδῶ,
Τίς δῆμος, τίς γαῖα, τίνες βροτοὶ ἐκγεγάασιν;

Ἄλλη

Et illis e nubibus Ithacæque mons altus apparebat,
Dulichiumque, Sameque, ac nemorosa Zacynthus.
Sed quando jam Peloponnesum præteriit omnem,
Ac jam postquam Crissæ apparebat sinus infinitus,
Qui Peloponnesum pinguem separat,
Venit ventus zephyrus magnus serenus e Jovis consilio,
Impetuosus, spirans ab æthra, ut celeriter
Navis perficeret currens maris salsam aquam.
Retrogradi deinde ad ortumque solemque
Navigabant, dux autem erat rex Jovis filius Apollo.
Pervenere autem ad Crissam amœnam, vitibus abundantem,
In portum: arenis autem appulit pontigrada navis.
Hic e navi impetum fecit rex longe operans Apollo,
Astro similis medio in die, ab hoc autem multæ
Scintillæ evolabant, fulgor autem ad cœlum usque venit:
Inque adytum subiit per tripodas venerabiles.
Flammam autem accendebat, ostendens sua tela,
Totam autem Crissam occupavit splendor. ululârunt autem
Crissagorum conjuges beneque cinctæ filiæ,
Phœbi ab impetu: magnus enim timor cepit quemque.
Hinc iterum ad navem *cito* uti cogitatio saltu volavit,
Viro similis juvenique fortique
Primum pubescenti, coma involutus amplos humeros:
Ac illos allocutus, verba alata dixit:
O hospites, qui estis? unde navigatis uvidas vias?
An ad rem gerendam, aut temere vagamini,
Qualiter latrones, super mare? qui vagantur
Animas exponentes, malum exteris afferentes.
Quid ita sedetis stupefacti, neque in terram
Descendistis, neque arma nigræ navis deposuistis?
Hic enim mos est virorum solertium,
Ubi ex ponto ad terram cum navi nigra
Pervenerint labore defessi, statim autem ipsos
Cibi dulcis circum præcordia cupiditas invadit.
Sic dixit: ac illis audaciam in pectoribus posuit.
Quem, respondens Cretensium dux allocutus est:
Hospes, quoniam haud quicquam mortalibus similis videris,
Neque corpore, neque indole, verum immortalibus diis,
Salveque & valde gaude, diique tibi prospera dent.
Et mihi hoc dic verum, ut recte sciam,
Quis hic populus, quæ terra, qui mortales indigenæ?

Ἄλλη γὰρ φρονέοντες ἐπεπλέομεν μέγα λαῖτμα,
Εἰς Πύλον ἠὲ Κρήτης, ἔνθεν γένος ἀνχόμεθ' ἠμῖν·
Νηῒ δ' ὧδε ξυὼ νηῒ κατήλυθομεν θοὸν ἐκόντες,
Νόστιμοι ἱέμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα.
Ἀλλά τις ἀθανάτων δεῦρ' ἤγαγεν οὐκ ἐθέλοντας.
Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ξεῖνοι τοὶ Κνωσσὸν πολυδένδρεον ἀμφινέμεσθε
Τοπρίν, ἀτὰρ νηῶν οὐκ ἔτ' ὑπόδρομοι αὖθις ἔσεσθε
Ἔς τε πόλιν ἐρατὴν καὶ δώματα καλὰ ἕκαστα,
Ἔς τε φίλας ἀλόχους· ἀλλ' ὀντάδε πίονα νηὸν
Ἕξετ' ἐμὸν, πολλοῖσι τετιμένον ἀνθρώποισιν.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων δ' ὄνομαι τοι.
Ὑμέας δ' ἤγαγον ὀντάδ' ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Οὔτι κακὰ φρονέων, ἀλλ' ὀντάδε πίονα νηὸν
Ἕξετ' ἐμὸν, πᾶσιν μάλα τίμιον ἀνθρώποισι·
Βουλὰς τ' ἀθανάτων εἰδήσετε, τῇσι τότ' αἰεὶ
Αἰεὶ τιμήσεσθε μεμπτὸς ἤματα πάντα.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἄν ἐγὼ εἴπω πείθεσθε τύχισα·
Ἱστία μὲν πρῶτον κάθετον, λύσατε βοείας·
Νῆα δ' ἐπειτα θοὴν ὅτι τάχιστα ἐρύσσατε,
Ἐκ δ' ἔντεα θέσθε καὶ ἔντεα νηὸς ἔασιν.
Καὶ βωμὸν ποιήσατ' ὅτι ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Πῦρ ὑπικαίοντες, ὅτι τ' ἄλφιτα λευκὰ θύοντες·
Εὐχέσθαι δ' ἔπειτα παρεστάμενοι περὶ βωμόν.
Ὡς μὲν ἐγὼ τὸ πρῶτον ὑπ' ἠνορέῃ πόντῳ
Εἰσόμενος δελφῖνι θοῇς ὅτι νηὸς ὄρεσσα,
Ὡς ἐμοὶ εὔχεσθαι Δελφινίῳ· αὐτὰρ ὁ βωμὸς
Αὐτοὺς Δέλφιος καὶ ἐπώνυμος ἔσσεται αἰεί.
Δειπνήσαί τ' ἄρ' ἔπειτα θοὴν παρὰ νῆ μελαίνην
Καὶ σπείσαι μακάρεσσι θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἧσθε,
Ἔρχεσθαί θ' ἅμ' ἐμοὶ, καὶ Ἰήϊον ἀείδειν,
Εἰσόκε χῶρον ἵκησθον ἵν' ἕξετε πίονα νηόν.
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ὑπίθοντο.
Ἱστία μὲν πρῶτον πάσσαδον, λῦσαν δὲ βοείας·
Ἱστὸν δ' ἰσοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες.
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ὅτι ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἐκ δ' ἄλοσ ἤπειρόν δε θοὴν ἀνὰ νῆ' ἐρύσσαντο
Τμῆξαι ὅτι ψαμάθοις, καὶ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν·
Καὶ βωμὸν ποίησαν ὅτι ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Πῦρ δ' ὑπικαίοντες, ὅτι τ' ἄλφιτα λευκὰ θύοντες,

Εὐ-

Aliorſum enim cogitantes navigabamus magnam undam,
Ad Pylum ex Creta, unde *nos* genere prontemur eſſe:
Nunc autem huc cum navi devenimus non volentes,
Reditus cupidi, aliam viam, alia itinera.
Sed aliquis immortalium huc duxit nolentes.
His reſpondens dixit longe operans Apollo:
Hoſpites qui Gnoſſum nemoroſam incolebatis
Antea, ſednunc non amplius reduces iterum eritis
Ad urbemque amabilem & ad domos pulchras unuſquiſque,
Ad charaſque uxores: ſed hic opimum templum
Habebitis meum, multis honoratum hominibus.
Sum autem ego Jovis filius, Apolloque glorior eſſe:
Vos autem duxi huc ſuper magnam undam maris,
Non malo animo, ſed hic opimum templum
Habebitis meum, omnibus valde honoratum hominibus:
Conſiliaque immortalium cognoſcetis, quorum voluntate
Semper honorabimini omnino dies omnes.
Sed agite, ut ego dicam parete celerrime:
Vela quidem primum demittite, ſolventes lora:
Navem poſtea velocem in continentem trahite,
Et poſſeſſiones afferte & arma ex navi æquali.
Et aram facite in littore maris,
Ignem incendentes, poſteaque farinas albas ſacrificantes:
Precamini poſtea prope ſtantes circum aram.
Ut quidem ego primum in aereo ponto
Aſſimulatus Delphino velocem ad navem impetum feci,
Sic mihi ſupplicate Delphinio: ſed ara
Ipſa Delphia & conſpicua erit ſemper.
Cœnate poſtea celerem apud navem nigram,
Et libate beatis diis qui cœlum incolunt.
Sed poſtquam cibi dulcis amorem exemeritis,
Venite ſimul mecum, & Jopæana canite,
Donec ad locum perveneritis ubi habebitis pingue templum.
Sic fatus eſt. hi autem illum omnino audierunt, & paruerunt.
Vela quidem primum demiſerunt, ſolveruntque lora:
Malum autem mali receptaculo admoverunt rudentibus ſubmittentes.
Egrediebantur autem & ipſi in littore maris:
Exque mari ad continentem velocem navim traxerunt
Alter ſuper arenas, ſuſtentaculaque longa extenderunt:
Et aram fecerunt in littore maris,
Ignem autem accendentes, inſuperque farinas albas ſacrificantes.

Ἄλλη γὰρ φρονέοντες ἐπεπλέομεν μέγα λαῖτμα,
Εἰς Πύλον ἐκ Κρήτης, ἔνθεν γένος ἐσχόμεθ' ἡμεῖς·
Νῶϊ δ' ὧδε ξὺν νηὶ κατήλυθομεν θεοπρόποι ἐόντες,
Νόστιμοι ἱέμενοι, ἄλλην ὁδόν, ἄλλα κέλευθα.
Ἀλλά τις ἀθανάτων δεῦρ' ἤγαγεν ἠὲ ἑκόντας.
Τὼς δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ξεῖνοι τοὶ Κνωσσὸν πολυδένδρεον ἀμφινέμεσθε
Τοπρίν, ἀτὰρ νῦν οὐκ ἔτ' ὑπόδμοι αὖθις ἔσεσθε
Εἰς τε πόλιν ἐρατὴν καὶ δώματα καλὰ ἑκάστου,
Εἰς τε φίλας ἀλόχους· ἀλλ' ὧνθάδε πίονα νηὸν
Ἕξετ' ἐμόν, πολλοῖσι τετιμένον ἀνθρώποισιν.
Εἰμὶ δ' ἐγὼ Διὸς υἱός, Ἀπόλλων δ' ἔκλομαι ἔμμεν.
Ὑμέας δ' ἤγαγον ὧνθάδ' ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
Οὐκ, κακὰ φρονέων, ἀλλ' ὧνθάδε πίονα νηὸν
Ἕξετ' ἐμόν, πᾶσιν μάλα τίμιον ἀνθρώποισι·
Βουλὰς τ' ἀθανάτων εἰδήσετε, τῇ κε τότιπτε
Αἰεὶ τιμήσεσθε διαμπερὲς ἤματα πάντα.
Ἀλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼ εἴπω πείθεσθε τύχισα·
Ἱστία μὲν πρῶτον κάθετον, λύσατε βοείας·
Νῆα δ' ἐπειτα θοὴν ἅλαδε ἕλκετε, ἐν δὲ πέρησα
Ἐν ᾗ κτήματ' ἔλεσθε καὶ ἔντεα νηὸς ἐίσης.
Καὶ βωμὸν ποιήσατ' ὄπι ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Πῦρ ὑπαίοντες, ὄφρ' ἀθανάτοισι λάκητε οὐρῆας·
Εὔχεσθαι δ' ἔπειτα παρεσάμενοι περὶ βωμόν.
Ὡς μὲν ἐγὼ πρῶτον γε νεοσσυτέϊ πόντῳ
Εἰσόμενος δελφῖνι θοῇς ὄπι νηὸς ὄρεσα,
Ὡς ἐμοὶ ἄγχεσθαι Δελφινίῳ· αὐτὰρ ὁ βωμὸς
Αὐτοὺς Δέλφιος καὶ ἐπώνυμος ἔσσεται αἰεί.
Δειπνήσαί τ' ἄρ' ἔπειτα θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ,
Καὶ σπείσαι μακάρεσσι θεοῖς οἳ Ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αὐτὰρ ἐπὴν σίτοιο μελίφρονος ἐξ ἔρον ἧσθε,
Ἔρχεσθαί θ' ἅμ' ἐμοὶ, καὶ Ἰήϊον ἀείδειν,
Εἰσόκε χῶρον ἵκησθον ἵν' ἕξετε πίονα νηόν.
Ὣς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα τῷ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ὑπίθοντο.
Ἱστία μὲν πρῶτον κάθεσαν, λῦσαν δὲ βοείας·
Ἱστὸν δ' ἰσοδόκῃ πέλασαν προτόνοισιν ὑφέντες.
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ὄπι ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἐκ δ' ἅλὸς ἤπειρόν δε θοὴν ἀνὰ νῆ' ἐρύσαντο
Ὑψοῦ ὄπι ψαμάθοις, πρῆσσι δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσαν·
Καὶ βωμὸν ποίησαν ὄπι ῥηγμῖνι θαλάσσης,
Πῦρ δ' ὑπαγίοντες, ὄφρ' ἀθανάτοισι λάκητε οὐρῆας,

Εὖ-

Aliorſum enim cogitantes navigabamus magnam undam,
Ad Pylum ex Creta, unde *nos* genere profitemur eſſe:
Nunc autem huc cum navi devenimus non volentes,
Reditus cupidi, aliam viam, alia itinera.
Sed aliquis immortalium huc duxit nolentes.
His reſpondens dixit longe operans Apollo:
Hoſpites qui Gnoſſum nemoroſam incolebatis
Antea, ſednunc non amplius reduces iterum eritis
Ad urbemque amabilem & ad domos pulchras unuſquiſque,
Ad charaſque uxores: ſed hic opimum templum
Habebitis meum, multis honoratum hominibus.
Sum autem ego Jovis filius, Apolloque glorior eſſe:
Vos autem duxi huc ſuper magnam undam maris,
Non malo animo, ſed hic opimum templum
Habebitis meum, omnibus valde honoratum hominibus:
Conſiliaque immortalium cognoſcetis, quorum voluntate
Semper honorabimini omnino dies omnes.
Sed agite, ut ego dicam parete celerrime:
Vela quidem primum demittite, ſolventes lora:
Navem poſtea velocem in continentem trahite,
Et poſſeſſiones afferte & arma ex navi æquali.
Et aram facite in littore maris,
Ignem incendentes, poſteaque farinas albas ſacrificantes:
Precamini poſtea prope ſtantes circum aram.
Ut quidem ego primum in aereo ponto
Aſſimulatus Delphino velocem ad navem impetum feci,
Sic mihi ſupplicate Delphinio: ſed ara
Ipſa Delphia & conſpicua erit ſemper.
Cœnate poſtea celerem apud navem nigram,
Et libate beatis diis qui cœlum incolunt.
Sed poſtquam cibi dulcis amorem exemeritis,
Venite ſimul mecum, & Jopæana canite,
Donec ad locum perveneritis ubi habebitis pingue templum.
Sic fatus eſt. hi autem illum omnino audierunt, & paruerunt.
Vela quidem primum demiſerunt, ſolveruntque lora:
Malum autem mali receptaculo admoverunt rudentibus ſubmittentes.
Egrediebantur autem & ipſi in littore maris:
Exque mari ad continentem velocem navim traxerunt
Alter ſuper arenas, ſuſtentaculaque longa extenderunt:
Et aram fecerunt in littore maris,
Ignem autem accendentes, inſuperque farinas albas ſacrificantes

Vo-

Εὔχονθ' ὡς ἐκέλευε, παρισάμενοι περὶ βωμόν.
Δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο θοὴ περὶ νηὶ μελαίνη,
Καὶ σπείσαν μακάρεσσι θεοῖς οἱ ὄλυμπον ἔχουσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἕντο,
Βάν ῥ' ἴμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
Φόρμιγγ' ὀν χείρεσσιν ἔχων, ἀγανὰ κιθαρίζων,
Καλὰ καὶ ὑψι βιβάς. οἱ δ' ἐφέποντες ἕποντο
Κρῆτες πρὸς Πυθώ, καὶ Γηπαιήον' ἄεισον.
Οἵοί τε Κρητῶν παιήονες, οἵσί τε Μοῦσα
Ἐν σήθεσσιν ἔθηκε θεὰ μελίγηρυν ἀοιδήν.
Ἄκμητοι δ' ἀνὰ λόφον πρόσσεβον ποσὶν, αἶψα δ' ἵκοντο
Παρνησὸν καὶ χῶρον ἐπήρατον, ἔνθ' ἄρ' ἔμελλεν
Οἰκήσειν πολλοῖσι τεπμένος ἀνθρώποισι·
Δεῖξε δ' ἄγων αὐτοῖς δάπεδον καὶ πίονα νηόν.
Τοῦδ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ σήθεσσι φίλοισι,
Τῶν καὶ ἀνερόμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ηὔδα,
Ὦ ἄνα, ἐπειδὴ τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
Ἤγαγες, (ὣς που τῷ σῷ φίλον ἔπλετο θυμῷ)
Πῶς καὶ νῦν βιόμεθα, τό σε φράζεσθαι ἀνώγμεν.
Οὔτε τρυγηφόρος ἥδε γ' ἐπήρατος, ἔτ' ἀλείμων,
Ὥς τ' ἀπό τ' ἀζ ζώειν καὶ ἄμ' ἀνθρώποισιν ὀπηδεῖν.
Τὸν δ' ὀπιδεύσας προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων,
Νήπιοι ἄνθρωποι, δυσλήμονες, οἱ μελεδῶνας
Βάλεσθ' ἀργαλέους τε πόνους καὶ σείνεα θυμῷ,
Ῥηϊτέρην ἐπος ὔμμ' ἐρέω, καὶ ὄφρα φρεσὶ θήσω·
Δεξιτερὴ μὰλ' ἕκας ἔχων ἐν χειρὶ μάχαιρον
Σφάζειν αἰὲν μῆλα· τὰ δ' ἄρθονα πάντα παρεῖται,
Ὅσσα ἐμοί γ' ἀγάγωσι περικλυτὰ φῦλ' ἀνθρώπων,
Νηόν τε προφύλαχθε, δέδεχθε δ φῦλ' ἀνθρώπων
Ἐνθάδ' ἀγειρομένων, καὶ ἐμὸν ἰθυὸν τε μάλιστα.
Ἠέ τι τηὔσιόν γ' ἐπος ἔσσεται ἠέ τι ἔργον,
Τόβεις θ' ἥ θέμις ὅστις καταθνητῶν ἀνθρώπων.
Ἄλλοι ἔπειθ' ὑμῖν σημάντορες ἄνδρες ἔσονται,
Τῶν ὑπ' ἀναγκαίῃ δεδμήσεσθ' ἤματα πάντα.
Εἴρηταί τοι πάντα· σὺ δ φρεσὶ σῇσι φύλαξαι.
Καὶ σὺ μὲν ὕτω χαῖρε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱὲ,
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

Vota faciebant ut jusserat, prope stantes apud aram.
Cœnam postea sumpserunt, velocem apud navem nigram,
Et libarunt beatis diis qui olympum habitant.
Sed postquam potus & cibi amorem exemerunt,
In viam se dederunt: dux autem erat illis rex Jovis filius Apollo,
Citharam in manibus habens, admirabile ludens,
Pulchre ac alte ascendens. horrescentes autem sequebantur
Cretenses ad Pythum, & Jopæana canebant,
Ut Cretensium Pæones, quibus Musa
In pectoribus imposuit dea suavem cantionem.
Indefessi autem collem ascenderunt pedibus, citoque venerunt
Ad Parnasum & locum optabilem, ubi scilicet erat
Habitaturus a multis honoratus hominibus:
Ostendit autem ducens ipsius solum ac pingue templum.
Illorum autem excitabatur animus in pectoribus propriis,
Eorumque interrogans Cretensium dux dixit:
O rex quoniam longe ab amicis & a patria terra
Duxisti, (sic utique tuo placitum fuit animo)
Quo pacto etiam nunc vivemus, hoc te cogitare jubemus.
Neque uvæ ferax hæc amabilis, neque satis pratorum habens,
Ita ut ex hac bene vivamus simulque homines sequamur.
His autem subridens dixit Jovis filius Apollo:
Infantes homines, ærumnosi, qui curas
Vultis difficilesque dolores ac gemitus in animo,
Facile verbum vobis dicam, ac in sensus *vobis* ponam;
Dextra admodum quisque habens in manu cultrum
Jugulet semper oves: eæ autem copiosæ semper aderunt,
Quascunque mihi duxerint inclytæ gentes hominum.
Templumque custodite, & suscipite gentes hominum
Hic congregatorum, & meum consilium maxime.
Sive quid incassum verbum erit, sive quid opus,
Injuriaque qui mos est mortalium hominum.
Alii deinde vobis rectores viri erunt,
Quorum ex necessitate domiti eritis diebus in omnibus.
Dicta sunt tibi omnia: tu autem mente tua serva.
Et tu quidem sic salve Jovis ac Latonæ fili,
Verum ego & tui & alterius memor ero cantionis.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ.

Ἑρμεῖ ὑμνεῖ Μοῦσα Διὸς καὶ Μαίδος υἱόν,
Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίης πολυμήλου,
Ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον, ὃν τέκε Μαῖα
Νύμφη εὐπλόκαμος, Διὸς ἐν φιλότητι μιγεῖσα,
Αἰδοίη· μακάρων ἧ θεῶν ἠλάσκετ' ὄμιλον,
Ἄντρῳ ἔσω ναίουσα παλίσκιον, ἔνθα Κρονίων
Νύμφῃ εὐπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῷ,
Ὄφρα κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λαοσσόον Ἥρην,
Ἀνθρώπων ἀθανάτους τε θεοὺς θνητούς τ' ἀνθρώπους.
Ἀλλ' ὅτε δὴ μεγάλοιο Διὸς νόος ἐξετελεῖτο,
Τῇ δ' ἤδη δέκατος μὴς ὑρώῳ ἐσήλυτο,
Εἴς τε φόως ἄγαγεν, ἀείσιμά τε ἔργα τέτυκτο,
Καὶ τότ' ἐγείνατο παῖδα πολύζηλον, αἱμυλομήτην,
Λῃστῆρ', ἐλατῆρα βοῶν, ἠγήτορ' ὀνείρων,
Νυκτὸς ὀπωπητῆρα, πυλησόκον· ὃς τάχ' ἔμελλεν
Ἀμφαδίην κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι θεοῦσιν.
Ἠῷος γεγονὼς μέσῳ ἤματι ἐγκιθάριζεν,
Ἑσπέριος βοῦς κλέψεν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος,
Τετράδι τῇ πρωτέρῃ τῇ μιν τέκε πότνια Μαῖα.
Οὐδ' ἐπεὶ ἦ μητρὸς ἀπ' ἀθανάτων βόρε γυῖα,
Οὐκέτι δηρὸν ἔκειτο μένων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ,
Ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας ζήτει βόας Ἀπόλλωνος,
Οὐδὸν ὑπερβαίνων ὑψηρεφέος ἄντρου,
Ἔνθα χέλυν εὗρων, ἐκτήσατο μυρίον ὄλβον.
Ἑρμῆς τοι πρώτιστα χέλυν τεκτήνατ' ἀοιδόν,
Ἦ ῥά οἱ ἀντιβόλησεν ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι,
Βοσκομένη προπάροιθε δόμων ἐριθηλέα ποίην,
Σαῦλα ποσὶν βαίνουσα. Διὸς δ' ἐριούνιος υἱὸς
Ἀθρήσας ἐγέλασσε, καὶ αὐτίκα μῦθον ἔειπε,
Σύμβολον ἤδη μοι μέγ' ὀνήσιμον· οὐκ ὀνοτίζω.
Χαῖρε φυλὴ ἐρόεσσα, χοροιτύπε, δαιτὸς ἑταίρη,
Ἀσασίη προφανεῖσα· πόθεν τόδε καλὸν ἄθυρμα,
Αἰόλον ὄστρακον ἐσσὶ χέλυς ὄρεσι ζώουσα;
Ἀλλ' οἴσω σ' εἰς δῶμα λαβών· ὄφελός τί μοι ἔσσῃ,
Οὐδ' ἀποτμήσω· σὺ δέ με πρώτιστον ὀνήσεις,
Οἶκοι βέλτερον εἶναι· ἐπὴ βλαβερὸν τὸ θύρηφι.
Ἦ γὰ ἐπιλυσίης πολυπήμονος ἔσσεαι ἀοιδὸς
Ζωὸς ἐών· ἦ δ' ἅν μάλα καλὸν ἀείδοις.

IN MERCURIUM.

Mercurium laudat Muſa Jovis ac Maiæ filium,
Cyllenem regentem & Arcadiam ovibus abundantem,
Nuncium immortalium perquam utilem, quem peperit Maja,
Nympha cirrata, cum Jove in amore mixta,
Veneranda: beatorum autem deorum ſubduxit ſe e commercio,
Antrum intus habitans umbroſum, ubi Saturnius
Cum Nympha cirrata miſcebatur noctis in medio,
Cum dulcis ſomnus haberet albam cubitos Junonem,
Latens immortaleſque deos mortaleſque homines.
Verum cum jam magni Jovis mens perfecta eſſet,
Illique jam decimus menſis in cœlum fixus eſſet,
Inque lucem duxiſſet, manifeſtaque opera fierent;
Atque tum genuit filium vafrum, blandum conſiliis,
Prædonem, abactorem boum, ducem ſomniorum,
Noctis ſpectatorem, janitorem: qui ſtatim erat
Oſtenſurus inclyta opera apud immortales deos.
Mane natus, medio in die citharam pulſabat,
Veſpertinus boves furatus eſt procul jaculantis Apollinis,
Quarta prima qua illum peperit veneranda Maja.
Qui etiam poſtquam ab matris immortalibus ſaliit membris,
Non amplius diu jacebat manens ſacra in cuna,
Verum hic exiliens quærebat boves Apollinis,
Limen tranſcendens prærupti antri,
Ubi teſtudinem inveniens, poſſedit infinitas opes.
Mercurius utique primum teſtudinem conſtruxit canoram,
Quæ ſcilicet illi occurrit in atrienſibus januis,
Depaſcens ante domos floridam herbam,
Tarde pedibus incedens. Jovis autem perutilis filius
Inſpiciens riſit, & ſtatim verbum dixit:
Signum nunc mihi valde utile: non aſpernor.
Salve naturali ſpecie amabilis, choriſona, convivii ſocia,
Grata quæ apparuiſti: unde hic pulcher ludus,
Variegata teſta es teſtudo in montibus vivens?
Sed feram te in domum capiens: utilitas quædam mihi eris,
Neque contemnam: tu autem me primum juvabis.
Domi melius eſt eſſe: quoniam noxium foris *eſſe*.
Certe enim faſcino multinoxio eris telum
Vivens: ſi vero moriare, tunc admodum pulchre caneres.

Sic

Ὡς ἄρ' ἔφη· χὴ χερσὶν ἅμ' ἀμφοτέρῃσιν ἀείρας,
Ἀψ εἴσω κίε δῶμα, φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα.
Ἔνθ' ἀναπηλήσας γλυφάνῳ πολιοῖο σιδήρου
Αἰὼν ἐξετόρησεν ὀρεσκῴοιο χελώνης.
Ὡς δ' ὁπότ' ὠκὺ νόημα διὰ στέρνοιο περήσῃ
Ἀνέρος, ὅττε θαμειναὶ ὀπισθοφόωσι μέλεσθαι,
Αἱ ὅτε δινηθῶσιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμφυγαί,
Ὡς ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον ἐμήδετο πύκιμος Ἑρμῆς.
Πῆξε δ' ἄρ' ἐν μέτροισι τυμῶν δόνακος καλάμοιο,
Πειρήνας διὰ νῶτα διὰ ῥινοῖο χελώνης.
Ἀμφὶ δ' ἔρμα τάνυσσε βοὸς φραπίδεσσιν ἐΐσας,
Καὶ πήχεις ἐνέθηκε, θέσαν δ' ζυγὸν ἔμμορεν ἀμφοῖν·
Ἑπτὰ δ' ἐπὶ συμφώνους ὀΐων ἐτανύσσατο χορδάς.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεύξε, φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα,
Πλήκτρῳ ἐπειρήπιζε κατὰ μέρος· ἡ δ' ὑπὸ χειρὸς
Σμερδαλέον κονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισεν
Ἐξ αὐτοχεδίης πειρώμενος, ἠΰτε κοῦροι
Ἡβηταὶ θαλίῃσι πιφαυσκόμενα περτομέουσιν
Ἀμφὶ Διὶ Κρονίδῃ καὶ Μαιάδα καλλιπέδιλον.
Ὄν πάρος ἐφίλεσκον ἑταιρείῃ φιλότητι,
Ἦν τ' αὐτῇ γενεῇ, ὄνειμα κλυτὰ ἐξονομάζων,
Ἀμφιπόλους τε γέραιρε καὶ ἀγλαὰ δώματα νύμφης,
Καὶ τρίποδας κατὰ οἶκον ἑωνητούς τε λέβητας.
Καὶ τὰ μὲν ἂν ἤεισε, τὰ δ' ἔρεσσιν ἄλλα μενοίνα.
Καὶ τῷ μὲν κατέθηκε φέρων ἱδρῷ ἐνὶ λίκνῳ
Φόρμιγγα γλαφυρήν· ὁ δ' ἄρα χρειῶν ἐρατίζων,
Ἄλτο κατὰ σκοπιὴν ἀΐσσων ἐκ μεγάροιο,
Ὁρμαίνων δόλον αἰπὺν ἐνὶ φρεσίν, οἷά τε φῶτες
Φηληταὶ δίεπουσι μελαίνης νυκτὸς ἐν ὥρῃ.
Ἠέλιος μὲν ἔδυνε κατὰ χθονὸς Ὠκεανόνδε
Αὐτοῖσίν θ' ἵπποισι καὶ ἅρμασιν· αὐτὰρ ἄρ' Ἑρμῆς
Πιερίης ἀφίκανε θεῶν ὄρεα σκιόεντα,
Ἔνθα θεῶν μακάρων βόες ἄμβροτοι αὐλιν ἔχεσκον,
Βοσκόμεναι λειμῶνας ἀκηράσιας ἐρατεινάς.
Τῶν τότε Μαιάδης ἐὐσκοπος Ἀργειφόντης
Πεντήκοντ' ἀγέλης ἀπετέμνετο βῶας ἑλιξάς.
Πλαγιάδας δ' ἤλασσε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
Ἴχνη ἀποστρέψας· δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης,
Ἀντία ποιήσας ὀπλὰς τὰς πρόσθεν, ὄπισθεν,
Τὰς δ' ὄπιθεν, πρόσθεν· κατὰ δ' ἔμπαλιν αὐτὸς ἔβαινεν.
Σάνδαλα δ' αὐτίκ' ἔμελψεν ὑπὲκ ψαμάθοις ἁλίηισιν,

80 Ἀ-

Sic utique dixit & manibus ſimul ambabus tollens,
Retro introibat in domum, ferens amabile ludicrum.
Ubi ſcalpens ſcalpro cani ferri
Vitam eripuit montanæ teſtudinis,
Ut cum ocyor cogitatio per pectus tranſit
Viri quem frequentes verſant curæ,
Quæ quando volvuntur ab oculis flammæ,
Sic ſimul verbumque ac opus curabat inclytus Mercurius.
Fixit itaque in menſuris ſecans arundines calami,
Tranſadigens per dorſa per pellem teſtudinis.
Circa autem, pellem extendit bovis, conſiliis ſuis,
Ac cubitos impoſuit, jugum autem aptavit ambobus:
Septem autem concinnas ovium extendit chordas.
Verum poſtquam conſtruxit, ferens amabile ludicrum,
Plectro tentabat ſingulatim. hæc autem a manu
Graviter inſonuit: deus autem pulchre ſuccinebat
Ex tempore periculum faciens, veluti pueri
Puberes in conviviis mutua convitiantur.
De Jove Saturnio & Maia belle calceata.
Ut olim finiviſſent ſociabili amore
Suamque ipſius genituram, nomen inclytum nominans,
Famuloſque celebravit & præclaras domos Nymphæ,
Ac tripodas per domum perenneſque lebetes.
Et hæc quidem canebat, alia autem mente cogitabat.
Et hanc quidem depoſuit ferens ſacra in cuna,
Lyram cavam: ipſe autem carnes cupiens,
Saliit ad ſpeculam odorifera ex domo,
Movens dolum altum in mente, quemadmodum viri
Prædones agitant obſcuræ noctis in hora.
Sol quidem occidebat per terram in Oceanum
Cum ipſiſque equis ac curribus: verum Mercurius
Pieriæ pervenit currens *ad* montes umbroſos,
Ubi deorum beatorum boves immortales ſtabulum habebant,
Depaſcentes prata incedua optabilia.
Horum tunc Maiæ filius bene attentus Argicida
Quinquaginta ſegregavit boves mugitibus acres.
Vagas autem agitabat per arenoſum locum,
Veſtigia reflectens: doloſæque non oblitus eſt artis,
Contrario modo faciens ungulas priores, poſteriores,
Et poſteriores, priores: contrarioque modo & ipſe incedebat.
Sandalia autem ſtatim ejecit ad arenas marinas,

Inſ-

Ἄρρας ἦδ' ἀνόητα διέπλεκε θαυματὰ ἔργα,
Συμμίσγων μυελίκας ϗ μυρσινοειδέας ἴζυς.
Τῶν τότε σωδήσας νεοθηλέϊ ἄγκαλον ὕλης,
Ἀβλαβέως ὑπὸ πασσὶν ἐδήσατο σάνδαλα κῦφα
Αὐτοῖσιν πετάλοισι, τὰ κύδιμος Ἀργειφόντης
Ἔπασε Πιερίηθεν ὁδοιποριλω ἀλεείνων,
Οἷά τ' ἐπειγόμενος δολιχλὼ ὁδὸν, αὐτοφρεπὴς ὥς.
Τόνδε γέρων ἐνόησε δομῶν αἴθυσσω ἀλωλὼ
Ἱέμενον πεδίονδε δι' Ὀγχηστ λεχεποίλω·
Τὸν φρότδος φροσέφη Μαίης ἐριχυδέος υἱὸς,
Ὦ γέρον, ὅστε φυτὰ σκάπτεις ὀτκαμπύλος ὦμος,
Ἦ πολὺ οἰμήσεις ἅτ' ἂν τάδε πάντα φέρησι.
Καί κε ἰδὼν μὴ ἰδὼν τί), ϗ κωφὸς, ἀκούσας,
Καὶ σιγᾶν ὅτε μήπ κατυβλάπτῃ τὸ σὸν αὐτᾶ.
Τόσσον φὰς σωέσδυε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα·
Πολλὰ δ' ὄρη σκιόεντα ϗ αὐλῶνας κελαδεινὰς,
Καὶ πεδί' ἀνθεμόεντα διήλασε κύδιμος Ἑρμῆς.
Ὀρφναίη δ' ὄτκυρος ἐπαύετο δαιμονίη νὺξ
Ἢ πλείων, τίχα δ' ὄρθρος ἐγίγνετο δημιοεργός·
Ἧς νέον σκοπιὴ φροσεβήσατο δῖα Σελήνη
Πάλλαντος θυγάτηρ Μεγαμηδείαο ἄνακτος,
Τῆμος ἐπ' Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς
Φοίβε Ἀπόλλωνος βοῦς ἤλασεν ἀρυμετώπας·
Ἀθμῆτες δ' ἵκανον ἐς αὐλιον ὑψιμέλαθρον,
Καὶ λιμνὴς φροπάροιθεν ἀειπρεπέος λειμῶνος.
Ἔνθ' ἐπεὶ δ' βοτάνης ἐπεφόρβει βοῦς ἐρεμύκας,
Καὶ τὰς μὲν συνέλασσεν ἐς αὐλιον ἀθρόας ἅσας,
Λωτὸν ἐρεπομένας ἠδ' ἐρσήεντα κύπειρον.
Σωὴ δ' ἐφόρει ξύλα πολλὰ, πυρὸς δ' ἐπεμαίετο τέχνῃ·
Δάφνης ἀγλαὸν ὄζον ἑλὼν, ἐπέλεψε σιδήρῳ
Ἄρμενον ὀξυτομή· ἀνὰ δ' ἄμπνυτο θυμὸς ἀϋτμή.
Ἑρμῆς τοι φρώπτα πυρήϊα πῦρ τ' ἀνέδωκε.
Πολλὰ ϑ κάγκανα κᾶλα κατ' ἠδαίῳ ἐνὶ βόθρῳ
Οὖλα λαβὼν ἐπέθηκεν ἐπηετανά· λάμπετο ϑ φλόξ
Τηλόσε φύζηλω ἰεῖσα πυρὸς μέγα δαιομένοιο.
Ὄφρα ϑ πῦρ ἀνέκαιε βίη κλυτᾶ Ἡφαίστοιο,
Τόφρα δ' ὑποβρυχίας ἕλικας βοῦς ἕλκε θύραζε
Δοιὰς ἄγχι πυρός· δωμαμις δέ οἱ ἔπλετο πολλή.
Ἀμφοτέρας δ' ὀπὶ νῶτα καμαὶ βάλε φυσιόωσας.
Ἐγκλίνων δ' ἐκύλινδε δι' αἰῶνάς τε τορήσας.
Ἔργῳ δ' ἔργον ὄπαζε τιμὴν κρέα πίονι δημῷ.

Ω 2

Ineffabilia & inexcogitabilia complicabat mirabilia opera,
Commiſcens myricas & myrtis ſimiles ramos:
Ex his tunc colligans frondeſcentis faſciculum ſylvæ,
Abſque damno ſub pedibus ligavit ſandalia levia
Cum ipſis foliis, quæ inclytus Argicida
Avulſit a Pieria iter declinans,
Utpote deproperans longam viam, ſe decens ut.
Hunc autem ſenex animadvertit domans ſplendidum viridarium
Tendentem ad campum per Onchestum herboſum:
Quem prior allocutus eſt Maiæ inclytæ filius:
O ſenex, qui plantas fodis incurvus humeris,
Certe multum laborabis donec hæc omnia fructum tulerint.
Atque videns non videns ſis, & ſurdus *eſto*, audiens,
Et taceas quando nihil lædit rem tuam ipſius.
Tantum locutus agitabat boum fortia capita:
Multos autem montes umbroſos & valles ſonoras,
Et campos floridos tranſiit inclytus Mercurius.
Caliginoſa autem adjutrix ceſſabat divina nox
Plurima, moxque aurora fiebat populos ad opera excitans:
Recens autem in ſpeculam prodiit divina Luna
Pallantis filia Megamediæ regis,
Tunc ad Alpheum amnem Jovis potens filius
Phœbi Apollinis boves agitavit latifrontes:
Indomitæ autem pervenere ad ſtabulum altum,
Et ante lacus valde decori prati.
Ubi poſtquam bene herba pavit boves mugitibus acres,
Et has quidem ſimul egit ad ſtabulum univerſas,
Lotum comedentes & roſcidum cyperum.
Comportabat ligna multa, igniſque arti manum admovebat:
Lauri ſplendidum ramum accipiens decorticavit ferro
Aptum palmæ: ſurſumque ſpirabat ignis vapor:
Mercurius utique primum focum ignemque dedit.
Multa autem ſicca ligna in humili fovea
Integra ſumens impoſuit copioſa: emicabat autem flamma
Procul crepitum mittens ignis valde urentis.
Dum autem ignem accendebat vis inclyti Vulcani,
Interea mugientes flexipedes boves traxit foras
Duas prope ignem: vis autem ei erat multa.
Ambas autem in terga humi dejecit ſpirantes:
Inclinans autem volvebat jugulumque perforans.
Opus autem operi præbebat incidens carnes craſſa pinguedine.

Ὤμπα δ' ἀμφ' ὀβελοῖσι πεπαρμένα δερατέοισι,
Σάρκας ὁμῶς καὶ νῶτα γεράσμια, καὶ μέλαν αἷμα
Ἐρμείην ἐν χολάδεσσι· τὰ δ' αὐτοῦ κεῖτ' ὀπὶ χώρης·
Ῥίνας δ' ἐξετίνυσσε καταυχένιον ἐνὶ πέτρῃ.
Ὡς ἔπι νηῒ τίμεθ' ἅδατα πολυχρόνιοι πεφύασι,
Δηρὸν δὴ μετὰ ταῦτα καὶ ἄκριτον. αὐτὰρ ἔπειτα
Ἑρμῆς χαριμοφέρων εἱρύσατο πίονα ἔργα
Λείῳ ὀπὶ πλατυμῶνι, καὶ ἔχισε δώδεκα μοίρας
Κληροπαλεῖς· τέλεον δ' γέρας προσέθηκεν ἑκάστῃ.
Ἔνθ' ὁσίης κρεάων ἱράσατο κύδιμος Ἑρμῆς.
Οὐδμὴ γάρ μιν ἔτειρε καὶ ἀθάνατόν περ ἐόντα
Ἠδή, ἀλλ' ἐδ' ὡς οἱ ἐπείθετο θυμὸς ἀγλαΐῃ.
Καί τε μάλ' ἱμείροντι πέρην ἱερῆς κατὰ δειρῆς.
Ἀλλὰ τὰ μὲν κατέθηκεν ἐς αὔλιον ὑψιμέλαθρον
Δημὸν καὶ κρέα πολλά. μετήορα δ' αἶψ' ἀνάειρε,
Σῆμα νέης φωνῆς· ὀπὶ δ' ξύλα κάγκαλ' ἀείρας,
Οὐλόποδ' ἁλοκάρπωσε πυρὸς κατεδάμνατ' ἀϋτμῇ.
Αὐτὰρ ἐπεί τοι πάντα κατὰ χρέα λῦσε δαίμων,
Σάνδαλα μὲν προέηκεν ἐς Ἀλφειὸν βαθυδίνην·
Ἀνθρακιὴ δ' ἐμάρδησε, κόνιν δ' ἀμάθυνε μέλαινα
Πλωτύχιος· καλὸν δ' φόως ἐπέλαμπε σελήνης.
Κυλλήνης δ' αἶψ' αὖτις ἀφίκετο δῖα χάρισσα
Ὄρθιος, οὐδέ τις οἱ δολιχῆς ὁδὸς ἀντεβόλησεν
Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
Οὐδ' κύνες λελάκοντο. Διὸς δ' εἰρύνιος Ἑρμῆς
Δοχμωθεὶς μεγάροιο διὰ κληῖθρον ἔδυνεν,
Αὐρῃ ὁπωρινῇ ἐναλίγκιος, ἠΰτ' ὀμίχλη.
Ἰθυίας δ' ἄντρου ἐξίκετο πίονα νηόν,
Ἦκα ποσὶ προβιβών· οὐδ' κτύπεν ὥστε ἐπ' οὐδει.
Εὐαυμένως δ' ἄρα λίχνον ἐπῴχετο κύδιμος Ἑρμῆς,
Σπάργανον ἀμφ' ὤμοις εἱλυμένος· ἠΰτε τέκνον
Νήπιον, ἐν παλάμῃσι πατὴρ ἰγνύσι λαβὼν
Κεῖτο, χέλυν ἐρατὴν ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔεργων.
Μητέρα δ' οὐκ ἀρ' ἔληθε θεὰν θεός, εἶπέ τε μῦθον,
Τίπτε σὺ ποικιλομῆτα, πόθεν τόδε νυκτὸς ἐν ὥρῃ
Ἔρχῃ ἀναιδείλη ὀπηδέουσα; νῶϊ σε μάλ' οἴω
Ἢ τύχ' ἀμήχανα δεσμὰ περὶ πλαδρῇσιν ἔχοντα,
Λιποῖδ' ὑπὸ χθονὶ δι' ἐκ προθύροιο περήσειν,
Ἢ σε λαβόντα μετ' ἀθανάτοισι φιλητὰ δόσειν.
Ἔρρε πάλιν. μεγάλῳ σε πατὴρ ἐφύτευσε μερίμνῃ
Θνητοῖς ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι.

Τὼ

Assabat autem verubus infixas ligneis,
Carnes simul ac terga honorifica, & nigrum sanguinem
Detentum in intestinis: hæc autem ibi jacebant super terram.
Pelles autem extendit super asperam petram.
Sicut adhue nunc extendimus quæ annosæ sunt,
Diu utique postea ac immenso. verum deinde
Mercurius gaudifer traxit pinguia opera
Leni in loco plano, & scidit duodecim partes
Sorte distribuendas: perfectum autem honorem addidit unicuique.
Ibi jus carnium optabat inclytus Mercurius.
Odor enim illum affligebat, quamvis immortalem
Jam, verum neque sic illi obediebat animus superbus.
Atque valde cupienti transiisset per sacrum collum.
Sed hæc quidem deposuit ad stabulum altum
Pinguedinem & carnes multas. sublimia autem statim sustulit,
Signum novæ vocis: ad hæc autem ligna sicca tollens
Integros pedes integraque capita ignis prorsus consumpsit vapore.
Sed postquam utique omnia rite perfecit Deus,
Sandalia quidem projecit in Alpheum vorticosum:
Ignem autem extinxit, pulverem autem in arenam redegit nigram
Pernox: pulchra autem lux splendebat lunæ.
Cyllenes autem rursus adiit divos vertices
Matutinus, neque quisquam illi in longa via occurrit
Neque deorum beatorum, neque mortalium hominum:
Neque canes latrarunt. Jovis autem perquam utilis Mercurius
Incurvatus domus per seram ingressus est,
Auræ autumnali similis, veluti caligo.
Rectaque progressus antri pervenit ad pingue templum,
Tacite pedibus incedens: neque enim strepebat ut in solo.
Festinanter autem ad cunas ivit inclytus Mercurius,
Fascia circa humeros involutus: veluti natus
Infans, in palmis circa poplites velo ludens
Jacebat, testudinem amabilem læva manu tenens.
Matrem autem non utique latebat Deam Deus, dixitque verbum:
Quare tu versute, unde ista noctis in hora
Venis impudentia indute? nunc te prorsus puto
Certe mox ineluctabilia vincula circa latera habentem,
Latonii a manibus per vestibulum *potius* transiturum,
Quam te accipientem interim per valles prædaturum.
Pereas rursum: magnam te pater plantavit solicitudinem
Mortalibus hominibus ac immortalibus Diis.

Τὼ δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισι,
Μῆτερ ἐμή, τί με ταῦτα πτύσσεαι ἠΰτε τέκνον
Νήπιον· ὃς μάλα παῦρα κατὰ φρεσὶν αἴσυλα οἶδε;
Ταῦρε λέον, σὺ μητρὸς ὑπεδείδοικεν ὀνιπάς.
Αὐτὰρ ἐγὼ τέχνης ὀπιβήσομαι ἣν περ ἀρίστη,
Βηλέων ἐμὲ καί σε διαμπερές. ἐν θεοῖσι
Νῦν μετ' ἀθανάτοισιν ἀδώρητοι καὶ ἄπασοι
Αὐτῷ τῇδε μένοντες ἀνεξόμεθ', ὡς σὺ κελεύεις.
Βέλτερον ἤματα πάντα μετ' ἀθανάτοις ὀαρίζειν,
Πλούσιον, ἀφνειὸν, πολυληΐον, ἢ κατὰ δῶμα
Ἄντρῳ ἐν ἱερόεντι θαασέμεν. ἀμφὶ δὲ τιμῇς
Καὶγὼ τῆ ὁσίης ὀπιβήσομαι ἣν περ Ἀπόλλων.
Εἰ δέ κε μὴ δώῃσι πατὴρ ἐμὸς, ἄλλοι ἔγωγε
Πειρήσω· δώσαμαι φιλότητι ἐρχαμόων τε).
Εἰ δέ μ' ἀρνήσει Λητὼς ἐρικυδέος υἱὸς,
Ἄλλό τί οἱ καὶ μεῖζον ὀΐομαι ἀντιβολήσειν.
Εἶμι δὴ εἰς Πυθῶνα, μέγα δόμον ἀντιπορήσων,
Ἔνθεν ἄλις τρίποδας θελκαλλέας ἠδὲ λέβητας
Πορθήσω, καὶ χρυσὸν, ἄλις τ' αἴθωνα σίδηρον,
Καὶ πολλὼ ἐάῃτε· σὺ δ' ὄψεαι αἴκ' ἐθέλῃσθα.
Ὣς οἱ μὲν ῥ' ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον
Υἱός τ' αἰγιόχοιο Διὸς καὶ πότνια Μαῖα.
Ἠὼς δ' ἠερίη φόως θνητοῖσι φέρεσα
Ὦρνυτ' ἀπ' Ὠκεανοῖο βαθυῤῥόου, αὐτὰρ Ἀπόλλων
Οὐγχηστόνδ' ἀρίκανε, νεὼν πολυήρατον ἄλσος
Ἀγνὸν ἐρισφάραγος Γαιήοχος· ἔνθα γέροντα
Κνώδαλον ἄρρε νέμοντα παρὲξ ὁδὸν ἔρχεο ἀλωῆς·
Τὸν πρότερος προσέφη Λητὼς ἐρικυδέος υἱὸς,
Ὦ γέρον, Οὐγχηστοῖο βαθυδρόπε ποιήεντος,
Βοῦς ἀπὸ Πιερίης διζήμενος ἐνθάδ' ἱκάνω,
Πάσας θηλείας, πάσας κεράεσσιν ἐλίκτὰς
Ἐξ ἀγέλης· ὁ δὲ ταῦρος ἐβόσκετο μοῦνος ἀπ' ἄλλων
Κυάνεος· χαροποὶ δὲ κύνες κατόπισθεν ἕποντο
Τέσσαρες, ἠΰτε φῶτες ὁμόφρονες. οἱ μὲν ἔλειφθεν
Οἵ τε κύνες, ὅ τε ταῦρος· (ὃ δὴ θαῦμα τέτυκται)
Τοὶ δ' ἔβλω, ἠελίοιο νέον κατιδυομένοιο,
Ἐκ μαλακῆς λειμῶνος, ἅπερ γλυκεροῖο νομοῖο.
Ταῦτά μοι εἰπὲ γεραιὲ παλαιγενὲς, εἶπε δ' ὄπωπας
Ἀνέρα τοῦτ' ὄπιθ' ἰόντα βοῦς ἀλαωφόωντα κέλεσθαι.
Τὸν δ' ὁ γέρων μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν,
Ὦ φίλος, ἀργαλέον μὲν, ὅσ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτο

Πάν-

Huic Mercurius reſpondit verbis fraudulentis:
Mater mea, quid ita me obſervas tanquam natum
Infantem? qui valde pauca in mente æqua novit,
Timidum, ac matris formidat mandata.
Verum ego artem aggrediar quæ optima *erit*,
Conſulens mihi & tibi uſque. neque Deos
Nos inter immortales ſine muneribus & jejuni
Hic manentes tolerabimus, ut tu jubes.
Melius eſt omnibus diebus cum immortalibus verſari,
Divitem, copioſum, multa præda abundantem, quam domi
Antro in obſcuro ſedere. honorem autem
Et ego ſacrum aſſequar quem Apollo.
Si autem non dederit pater meus, at ego
Tentabo: poſſum prædonum princeps eſſe.
Si autem me exquirat Latonæ valde inclytæ filius,
Aliud quid illi & majus puto occurſurum.
Ibo enim in Pythona, magnam domum perforaturus,
Hinc affatim tripodas perpulchros & lebetes
Depopulabor, & aurum, affatimque ſplendidum ferrum,
Et multas veſtes: tu autem videbis ſi volueris.
Sic hi quidem utique verbis ad ſe invicem dicebant
Filiuſque Ægiochi Jovis ac veneranda Maja.
Aurora autem ex aere genita lucem mortalibus afferens
Excitabatur ab Oceano profunda fluenta habente, at Apollo
In Oncheſtum pervenit, iens, multum amabilem lucum
Purum graviſtrepi Neptuni: ubi ſenem
Feram invenit paſcentem prope viam ſepem viridarii:
Quem prior allocutus eſt Latonæ valde inclytus filius:
O ſenex, Oncheſti rubos colligens herboſi,
Boves a Pieria quærens huc adſum,
Omnes fœminas, omnes cornibus tortas
A grege: taurus autem paſcebatur ſolus ſeorſum ab cæteris,
Niger: horrendi autem canes a tergo ſequebantur
Quatuor tanquam homines unanimes. hi quidem relicti ſunt
Caneſque & taurus: (quod utique mirum eſt)
Illæ autem abierunt, Sole modo occidente,
Ex molli prato, a dulci paſcuo.
Hæc mihi dic ſenex olim nate, ſicubi vidiſti
Virum has ad boves tranſeuntem viam.
Huic ſenex verbis reſpondens dixit:
O amice, difficile quidem, quæcunque *quis* oculis viderit

Πάντα λέγειν. πολλοὶ γὰρ ὁδὸν φρήσασθαι ὁδῖται,
Τῶν οἱ μὲν, κακὰ πολλὰ μεμαότες, οἱ δὲ μάλ' ἐσθλά,
Φοιτῶσιν· χαλεπὸν δὲ δαήμεναι ὅττιν ἕκαστον.
Αὐτὰρ ἐγὼ προπάροιθε νὺξ ἐς ἠέλιον καταδύντα
Ἔσκαπτον περὶ γυνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο·
Παῖδα δ' ἔδοξα φέρουσε, σαφὲς δ' οὐκ οἶδα νοῆσαι,
Ὅππως ὁ παῖς ἅμα βουσὶν ἐϋκραίρηισιν ὀπήδει
Νήπιος, εἶχε δὲ ῥάβδον· ὄπισθε φάλαγγι δ' ἐβάδιζεν.
Ἐξοπίσω δ' ἀνέεργε, χάρη δ' ἔχεν ἀντίον αὐτῷ.
Φῆ ῥ' ὁ γέρων. ὁ δὲ θᾶσσον ὁδὸν κίε φοῖβος Ἀπόλλων.
Οἰωνὸν δ' ὀνόμη τανυσίπτερον· αὐτίκα δ' ἔγνω
Φηλητῆι γεγαῶτα Διὸς παῖδα Κρονίωνος.
Ἐσυμένως δ' ἤϊξεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων
Ἐς Πύλον ἠγαθέην, διζήμενος εἰλίποδας βοῦς,
Πορφυρέῃ νεφέλῃ κεκαλυμμένος ἀφρὸς ὥμους.
Ἴχνιά τ' εἰσενόησεν Ἑκηβόλος, εἶπέ τε μῦθον,
Ὢ πόποι, ἦ μέγα θαῦμα πόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὁρῶμαι·
Ἴχνια μὲν τάδε γ' ὄσσι βοῶν ὀρθοκραιράων,
Ἀλλὰ πάλιν τέτραπται ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα.
Βήμασι δ' οὔτ' ἀνδρὸς τάδε γίνεται οὔτε γυναικός,
Οὔτε λύκων πολιῶν, οὔτ' ἄρκτων, οὔτε λεόντων·
Οὔτέ τι κεν ταύρου λασιαύχενος ὅττιν ὁμοῖα,
Ὅστις τοῖα πέλωρα βιβᾷ ποσὶ καρπαλίμοισιν,
Αἰνὰ μὲν ἔνθεν ὁδοῖο, τὰ δ' αἰνότερ' ἔνθεν ὁδοιο.
Ὡς εἰπὼν ἤϊξεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
Κυλλήνης δ' ἀφίκανεν ὄρος κατάειμενον ὕλῃ
Πέτρης εἰς κάθημῶνα βαθύσκιον, ἔνθά τε νύμφη
Ἀμβροσίη ἐλόχησε Διὸς παῖδα Κρονίωνος.
Οἰδμὴ δ' ἱμερόεσσα δι' ὄρεος ἠγαθέοιο
Κίδνατο, πολλὰ δ μῆλα τανύποδα βόσκετο ποίῃ.
Ἔνθα τότε στάδην κατεβήσατο λάϊνον οὐδὸν
Ἄντρου εἰς ἱερόν· ἑκατηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων.
Τὸν δ' ὡς οὖν ἐνόησε Διὸς καὶ Μαίης υἱὸς
Χωόμενον περὶ βουσὶν ἑκηβόλον Ἀπόλλωνα,
Σπάργαν' ἔσω κατέδυνε θυείντ', ἠΰτε πολλὴν
Πρέμνων ἀνθρακιὴν ὕλης στοιδὸς ἀμφικαλύπτει·
Ὡς Ἑρμῆς ἐκάεργον ἰδὼν ἀλέεινεν ἑαυτόν.
Ἐν δ' ὀλίγῳ σωΐλαστε χάρη χεῖράς τε πόδας τε,
Δή ῥα νεόλλουτον περικαλλέμενον ἧδυμον ὕπνον
Ἄγχης, αἰνέτεόν τε χέλυν ὑπὸ μασχάλῃ εἶχε.
Γνῶ δ' ἄδ' ἠγνοίησε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱὸς

Νύμ-

Omnia dicere. multi enim viam permeant viatores,
Quorum alii quidem mala multa cupientes, alii vero valde bona-
Itant: difficile autem discere est unumquemque.
At ego totum diem usque ad Solis occasum
Fodi circa collem viridarii vitibus apti soli:
Puerum autem vidi o optime, manifeste autem non quivi intelligere,
Quinam puer boves pulchricornuas sequebatur
Infans, habebat autem virgam, ac flexuose incedebat.
A tergo autem cohibebat, caputque habebat contrarium sibi.
Dixit utique senex. Hic autem celerius viam ibat Phœbus Apollo:
Volucrem autem cognovit extensipedem: statim autem novit
Impostorem natum Jovis filium Saturnii.
Rapide autem ferebatur Jovis filius Apollo
Ad Pylum valde divinam, quærens flexipedes boves,
Purpurea nebula coopertus amplos humeros.
Vestigiaque agnovit jaculator, dixitque verbum:
Papæ, certe magnum miraculum hoc oculis video:
Vestigia quidem hæc sunt boum erecta cornua gerentium,
Verum retro conversæ sunt in herbosum pratum.
Gressus autem neque viri hi sunt neque mulieris,
Neque luporum canorum, neque ursorum, neque leonum:
Neque utique tauri hirsuti cervicem sunt similia,
Qui talia monstra facit pedibus velocibus,
Gravia quidem hinc viæ, verum graviora hinc viæ.
Sic fatus festinabat rex Jovis filius Apollo:
Cyllenæ autem pervenit montem indutum sylva
Petræ in latibulum densum umbris, ubi nympha
Immortalis pepererat Jovis filium Saturnii.
Odor autem jucundus per montem valde divinum
Spargebatur, multæ autem oves extensipedes pascebantur herbam.
Ibi tum festinans descendit per lapideum limen
Antrum in aereum longe jaculans ipse Apollo.
Hunc autem cum vidisset Jovis ac Maiæ filius
Iratum ob boves procul jaculantem Apollinem,
Fascias intro ingressus est odoriferas, veluti multos
Ramorum carbones ligni cinis circumtegit:
Sic Mercurius Jaculatorem videns subtraxit seipsum.
In breve autem coegit caput manusque pedesque,
Utique nuper lotus provocans dulcem somnum
Venationis, recentemque testudinem sub ala tenebat.
Cognovit autem neque ignoravit Jovis & Latonæ filius

Νύμφων τ' ἀρείων περικαλλέα ἠδ' φίλον υἱόν·
Παῖδ' ὀλίγον δολίῃσ' ἐλυμένον ἐνθοπίῃσι.
Παπτήνας δ' ἄρα πάντα μυχὸν μεγάλοιο δόμοιο,
Τρεῖς ἀδύτους ἀνέῳγε, λαβὼν κληῖδα φαεινὴν,
Νέκταρος ἐκπλείους ἠδ' ἀμβροσίης ἑρατεινῆς.
Πολλοὶ δ' χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἔνδον ἔκειτο,
Πολλὰ δ' φοινικόεντα καὶ ἄργυφα εἵματα νύμφης,
Οἷα θεῶν μακάρων ἱεροὶ δόμοι ἐντὸς ἔχουσιν.
Εὖθ' ἐπεὶ ἐξερέεινε μυχοὺς μεγάλοιο δόμοιο
Λητοΐδης, μύθοισι φρασιμβρότοις κύδιμον Ἑρμῆν,
Ὧδε πάϊ ὃς ἐν λίκνῳ κατάκειαι, μινύθει μοι βᾶς
Θᾶττον· ἐπεὶ τάχα νῶϊ δαΐσομεθ' ἃ κατὰ κόσμον.
Ῥίψω γάρ σε βαλὼν εἰς τάρταρον ἠερόεντα,
Εἰς ζόφον αἰνόμορον καὶ ἀμήχανον· οὐδέ σε μήτηρ
Ἐς φάος οὐδ' πατὴρ ἀναλύσεται, ἀλλ' ὑπὸ γαίῃ
Ἐρρήσεις, ὀλίγοισιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύων.
Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισι,
Λητοΐδη, τίνα τοῦτον ἀπειρεσίην μῦθον ἔειπες;
Καὶ βᾶς ἀγραύλους διζήμενον ἐνθάδ' ἱκάνεις;
Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα·
Οὐκ ἂν μηνύσαιμ' οὐκ ἂν μηνύσαιμι φράσαιμι.
Οὔτε βοῶν ἐλατῆρι κραταιῷ φωτὶ ἔοικα.
Οὐκ ἐμὸν ἔργον τοῦτο, πάρος δέ μοι ἄλλα μέμηλεν·
Τύπτω ἔμοιγε μέμηλε καὶ ἠμετέρης γάλα μητρὸς,
Σπάργανά τ' ἀμφ' ὤμοισιν ἔχειν καὶ θερμὰ λοετρά.
Μή τις τοῦτο πύθοιτο, πόθεν τόδε νεῖκος ἐτύχθη.
Καί κεν δὴ μέγα θαῦμα μετ' ἀθανάτοισι γένοιτο,
Παῖδα νέον γεγαῶτα διὰ προθύροιο περῆσαι
Βουσὶ μετ' ἀγραύλοισι. τὸ δ' ἀφραδέως ἀγορεύεις.
Χθὲς γενόμην, ἀπαλοὶ δ' πόδες, τριχὰ δ' ὑπὸ χθονὸς.
Εἰ δ' θέλεις, πατρὸς κεφαλὴν μέγαν ὅρκον ὀμοῦμαι,
Μὴ μὲν ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ὑπίσχομαι αἴτιος εἶναι,
Μήτέ τιν' ἄλλον ὄπωπα βοῶν κλοπὸν ὠκυπόδων,
Αἴτινες αἱ βόες εἰσί· τὸ δ κλέος οἷον ἀκούω.
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ πυκνὸν ἀπὸ βλεφάρων ἀμφιόσσων,
Ὀφρύσι ῥιπτάζεσκεν, ὁρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
Μάκρ' ἀποσυρίζων, ἄλιον ὡς μῦθον ἀκούων.
Τὸν δ' ἀπαλὸν γελάσας προσέφη ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ὦ πέπον ἠπεροπευτὰ δολοφραδές, ἦ σε μάλ' οἴω
Πολλάκις ἀντιπορεῦντα δόμους δ' ναιετάοντας,
Ἔγνυχον ἢ κλῖνας μεγάλων ἐπ' ἀφνειῶν καθίσαι,

285 Σκλά-

Nympham montanam præclaram & charum filium,
Puerum parvum dolosis involutum versutiis.
Circumspiciens igitur omnem recessum magnæ domus,
Tria penetralia aperuit, sumens clavem lucentem,
Nectare plena & ambrosia amabili.
Multum autem aurum & argentum intus jacebat,
Multæ autem puniceæ & albæ vestes nymphæ,
Qualia deorum beatorum sacræ domus intus habent.
Ubi postquam perscrutatus est recessus magnæ domus
Latonius, verbis allocutus est inclytum Mercurium;
O puer qui in cunis recubas, indica mihi boves
Citius: quoniam mox nos dissidebimus non secundum decorum.
Deturbabo enim te jaciens in tartarum caliginosum,
In tenebras malæ mortis & ineluctabiles: neque te mater
In lucem neque pater resolvet, sed sub terra
Peribis, paucis in viris ductor.
Huic Mercurius verbis respondebat versutis:
Latonie, quem hunc crudelem sermonem dixisti?
Et boves agrestes quærens huc venis?
Non vidi, non audivi, non alterius verbum audivi:
Haud indicare possim, non indicii præmium accipere.
Neque boum abactori forti viro similis sum.
Non meum opus hoc, pridem vero mihi alia curæ sunt:
Somnus mihi curæ est ac nostræ matris lac,
Fasciasque circa humeros habere ac calida lavacra.
Ne quis hoc sentiat, unde hæc contentio orta sit.
Et utique magnum miraculum inter immortales fieret,
Puerum recens natum per vestibulum transisse
Bobus cum agrestibus. hoc autem indecore dicis.
Heri natus sum, mollesque pedes, aspera autem subest terra.
Si autem vis, patris caput magnum juramentum juro,
Neque quidem ego neque ipse promitto me authorem esse,
Neque quenquam alium vidi boum furem vestrarum,
Quæcunque illæ boves sunt: famam autem solam audio.
Sic utique dixit, & frequenter a palpebris micans,
Superciliis jactabat, inspiciens hinc & hinc,
Longe fistula sibilans, vanum veluti verbum audiens.
Quem molliter ridens allocutus est longe operans Apollo:
Heus tu deceptor dolos cogitans, profecto te admodum puto
Sæpe perforantem domos bene habitatas,
Nocturnum non unum tantum in limine hominem collocaturum,

Con-

Σκιδάζοντα κατ' οἶκον ἄτερ ψόφου· οἱ δ' ἀγοράνδε.
Πολλὰς δ' ἀγραύλους ἀκαχήσεις μηλοβοτῆρας
Οὔρεσιν ἐν βήσῃς, ὁππότε νιν χρειὼν ἐρατίζων
Ἀντήσεις ἀγέλῃσι βοῶν ἢ πώεσι μήλων.
Ἀλλ' ἄγε, μὴ πύματον ἢ ὕστατον ὕπνον ἰαύσῃς,
Εἰ καὶ λίην κατιβαίνε μελαίνης νυκτὸς ἑταῖρε.
Τῶτο γὰρ ἦν ἢ ἔπειτα μετ' ἀθανάτοις γέρας ἕξεις,
Ἀρχὸς φηλητέων κεκλήσεαι ἤματα πάντα.
Ὣς ἄρ' ἔφη ἢ παῖδα λαβὼν φέρε φοῖβος Ἀπόλλων.
Σὼ δ' ἄρα φραδσάμενος τότε δὴ κρατὺς Ἀργειφόντης
Οἰωνὸν προέηκεν ἀειρόμενος μετὰ χερσί,
Τλήμονα γαστρὸς Ἔλυθον, ἀτάθαλον ἀγγελιώτην,
Εὐσομένως ᾧ μετ' αὖτε ἐπέπτατο· τοῖο δ' Ἀπόλλων
Ἔκλυεν, ἐκ χειρῶν ᾧ χαμαὶ βάλε κύδιμον Ἑρμῆν·
Ἔζετο ᾧ προπάροιθε, ἢ εὐσύμενός περ ὁδοῖο,
Ἑρμῆν κερτομέων, ἠμὶ μὴν προὸς μῦθον ἔειπε,
Θάρσει ἀπιφγλωσσῶτα Διὸς ἢ Μαιάδος υἱέ·
Εὑρήσω ἢ ἔπειτα βοῶν ἴφθιμα κάρηνα,
Τέτοις οἰωνοῖς· δὲ δ' αὖτε ὁδὸν ἡγεμονεύσεις.
Ὣς φάτ'· ὁ δ' αὖτ' ἀνόρουσε θεὸς Κυλλήνιος Ἑρμῆς
Σπεύδῃ ἰών. ἄμφω ᾧ πὰρ ἅατα χερσὶν ἐώθει,
Σπάργανον ἀμφ' ὤμοισιν ἑλιγμένος, εἶπε ᾧ μῦθον,
Πῆ με φέρεις ἑκάεργε, θεῶν ζαμενέστατε πάντων;
Ἦ με βοῶν ἕνεχ' ὧδε χολούμενος ὀρσολοπεύεις.
Ὤ πόποι, εἴθ' ἀπόλοιτο βοῶν γένος. εἰ γὰ ἔγωγε
Τὺ μετέρας ἔκλεψα βόας· ἀὰ' ἄλλον ὀπωπὰ
Αἵ τινές εἰσι βόες· τὸ ᾧ δὴ κλέος οἷον ἀκούω.
Δὸς ᾧ δίκλω ἢ δέξο πατρὶ Ζηνὶ Κρονίωνι.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τὰ ἕκαστα διαρρήδην ἐρέεινεν
Ἑρμῆς τ' οἰοπόλος ἢ Λητῶς ἀγλαὸς υἱός,
Ἀμφὶς θυμὸν ἔχοντες, ὁ μὲν νημερτέα φωνὴν
Οὐκ ἀδίκως ὄτι βουσὶν ἐλάζυτο κύδιμον Ἑρμῆν·
Αὐτὰρ ὁ τέχνῃσίν τε ἢ αἰμυλίοισι λόγοισιν
Ἤθελεν ἐξαπατᾶν Κυλλήνιον Ἀργυρότοξον.
Αὐτὰρ ἐπεὶ πολύμητις ἐὼν πολυμήχανον ἦρεν,
Εὐσυμένως δ' ἤπειτα διὰ ψαμάθοιο βάδιζε
Πρόσθεν, ἀτὰρ κατόπισθε Διὸς ἢ Λητῶς υἱός·
Αἶψα δ' ἵκανον κάρηνα θυώδεος ἀλυμπίοιο,
Ἐς πατέρα Κρονίωνα, Διὸς θεμιστοπόλοιο,
Κεῖθι δὲ ἀμφοτέροισι δίκης κατέκειτο τέλεσσι.
Εὐμυλίῃ δ' ἔχ' ὅλυμπον ἀγάννιφον· ἀθάνατοι ᾧ

Ἀρθι-

Convaſantem in domo abſque ſtrepitu: qualia dicis.
Multos autem agreſtes dolori dabis ovium paſtores
Montis in vallibus, quando carnes concupiſcens
Occurres gregibus boum & armentis ovium.
Sed age, ne ultimum ac poſtremum ſomnum dormias,
Ex cunis deſcende nigræ noctis ſocie.
Huc enim & poſt hæc inter immortales honorem habebis,
Princeps impoſtorum vocaberis diebus omnibus.
Sic effatus eſt, & puerum capiens ferebat Phœbus Apollo.
Itaque animadvertens tunc fortis Argicida
Augurium emiſit elevatus in manus,
Miſerum ventris erithum, peſſimum nuncium,
Vehementerque poſt eum adſternutavit: hunc autem Apollo
Audiebat, e manibus autem humi jecit inclytum Mercurium,
Sedit autem ante, licet deproperans iter,
Mercurio convitians, ac illi verbum dixit:
Confide faſciate Jovis & Majæ fili:
Inveniam & poſtea boum fortia capita,
His auguriis: recte autem rurſus viæ dux eris.
Sic dixit. ipſe autem exiliit celeriter Cyllenius Mercurius
Studio incedens. ambas autem ad aures manus impellebat,
Faſcia circa humeros involutus, dixitque verbum:
Quo me fers Jaculator, deorum fortiſſime omnium?
Certe me boum cauſa ſic iratus conturbas.
Papæ, utinam periiſſet boum genus. neque enim ego
Veſtras furatus ſum boves, neque alium vidi,
Quæcunque ſunt boves: famam autem ſolam audio.
Da vero judicium & accipe a Jove Saturnio.
Verum poſtquam ſingula diſerte interrogaſſent
Mercuriuſque ſolivagus & Latonæ præclarus filius,
Diverſam ſententiam habentes, hic quidem veram vocem
Non injuſte pro bobus agebat inclytum Mercurium:
Verum ille artibuſque & blandis ſermonibus
Volebat decipere Cyllenius argenti arcus dominum,
Verum quoniam callidus verſutum invenerat,
Feſtinanter poſtea per arenam ibat
Ante, ſed a tergo Jovis & Latonæ filius:
Satim autem venerunt ad vertices odoriferi olympi,
Ad patrem Saturnium, Jovis præclari nati,
Ibi enim ambobus judicii poſitæ erant trutinæ.
Rumor autem habebat olympum valde nivoſum: immortaleſque

Ἄφθιτοι ἠγερέθοντο ποτὶ ψύχας ἀλύμποιο.
Ἕσπετο δ' Ἑρμῆς τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Πρόσθε Διὸς γάνων. ὁ δ' ἀνείρετο φαίδιμον υἱὸν
Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, καί μιν προὸς μῦθον ἔειπε,
Φοῖβε, πόθεν ταύτῃσι μενοεικέα λητίδ' ἐλαύνεις,
Παῖδα νέον γεγαῶτα, φυλὴ κήρυκος ἔχοντα;
Σπουδαῖον τόδε χρῆμα θεῶν μετ' ὁμήγυριν ἦλθε.
Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Ὦ πάτερ, ἦ τύχα μῦθον ἀκούσεαι οὐκ ἀλαπαδνόν,
Κερτομέων ὡς οἷος ἐγὼ φιλολήϊός εἰμι.
Παῖδά τιν' ἄρον τόνδε ἀμφιρύτιον κεραΐσιν
Κυλλήνης ὀρέεσσι, πολλὴν διὰ χῶρον ἀνύσας,
Κέρτομον, οἷον ἔγωγε θεῶν οὐκ ἄλλον ὀπωπα,
Οὐδ' ἀνδρῶν ὁπόσοι λῃστήμβροτοί εἰσ' ὀπὶ γαίῃ.
Κλέψας δ' ἐκ λειμῶνος ἐμὰς βόας ὤχετ' ἐλαύνων
Εἰαπερινὸς ἅμα τῆνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.
Εὐθυπόρων δ' ἐλάων, τὰ δ' ἄρ' ἴχνια δοιὰ πέλωρα
Οἷά τ' ἀγάασθαι καὶ ἀγαυὸν δαίμονος ἔργα.
Τῆσιν μὲν γὰρ βουσὶν ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα
Ἀντία βήματ' ἔχουσα κόνις ἀνέφαινε μέλαινα.
Αὐτὸς δ' οἷος ὁδ' ἐκτὸς ἀμήχανος, ἔτ' ἄρα ποσσὶν
Οὔτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον.
Ἀλλ' ἄλλῃ πᾶ μῆτιν ἔχων διέτραπε κέλεσθαι,
Τοῖα πέλωρ' ὡς εἴ τις ἀραιῇσι δρυσὶ βαίνοι.
Ὄφρα μὲν ἂν ἐδίωκε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
Ῥεῖα μάλ' ἴχνια πάντα διέφραδεν ὀφθαλμοῖσιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ψαμάθοιο μέγα σίβον ἐξεπέρησεν,
Ἄφρασος γένετ' ὦκα βοῶν σίβος ἠδὲ καὶ αὐτός
Χῶρον ἀνὰ κρατερόν. τὰ δ' ἐφράσατο βροτὸς ἀνὴρ
Εἰς Πύλον αἰθυὶς ἐλῶντα βοῶν γένος ἀρυμετόπων.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ τοὺς μὲν ὀπὶ ἡσυχίῃ κατέρυξε,
Καὶ διὰ πῦρ μάλ' ἄμησεν ὁδόν, τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δ' ἔνθα,
Εἰν λίκνῳ κατέκειτο μελαίνῃ νυκτὶ ἐοικώς,
Ἄντρῳ ὀν ἠερόεντι κατὰ ζόφον· οὐδέ κεν αὖτε
Αἰετὸς ὀξὺ λάων ἐσκέψατο· πολλὰ δὲ χερσὶν
Αὐγὰς ὠμάρτυζε, δολοφροσύνῃσιν ἀλεγυνών.
Αὐτὸς δ' αὖτίκα μῦθον ἀπηλεγέως ἀγόρευεν,
Οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα.
Οὐδέ κε μαντεύσαιμ', οὐδ' ἂν μισθὸν ἀροίμην.
Ἦτοι ἄρ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἕζετο φοῖβος Ἀπόλλων.
Ἑρμῆς δ' αὖθ' ἑτέρωθεν ἀμειβόμενος ἔπος ηὔδα,

Incorruptibiles aggregabantur ad faſtigia olympi.
Steterunt autem Mercuriuſque & argentiarcus Apollo
Coram Jovis genubus. hic autem interrogavit eximium filium
Jupiter altitonans, ac illi verbum dixit:
Phœbe, unde hanc mitem prædam agitas,
Puerum recens genitum, indolem præconis habentem?
Præclara hæc res deorum ad conventum venit.
Illum contra alloquebatur rex procul operans Apollo:
O pater, profecto ſtatim ſermonem audies non inanem,
Qui me carpis tanquam ſi ſolus ego prædo eſſem.
Puerum quendam inveni hunc celebrem populatorem
Cyllenæ in montibus, multum ſpatium emenſus,
Conviciatorem, qualem ego deorum non alium inſpexi,
Neque virorum quotquot mortales ſunt ſuper terram.
Furatus autem e prato meas boves abiit agitans
Veſpertinus apud littus multiſoni maris.
Ad rectam viam agitans, veſtigia autem duplicia monſtroſa
Qualia admireris & illuſtris dei opera.
Bobus enim ad herboſum pratum
Contrarios greſſus habens pulvis oſtendebat niger:
At ipſe ſolus præter modum callidus, neque pedibus
Neque manibus inceſſerat per arenoſum locum:
Verum aliud quoddam conſilium habens eundo triverat vias,
Talia monſtra tanquam ſi quis tenuibus quercubus incederet.
Quamdiu igitur agitavit per arenoſum locum,
Facillime veſtigia omnia apparebant in pulveribus:
Verum poſtquam arenæ magnum callem pertranſivit,
Inviſibile factum eſt protinus boum veſtigium atque ipſius
Locum per durum, hunc autem animadvertit mortalis vir
Ad Pylum ſtatim agentem boum genus latifrontium.
Verum poſtquam has quidem in quiete ſacrificavit,
Et per ignem valde metit viæ, hoc quidem hic, hoc vero illic,
In cunis jacebat nigræ nocti ſimilis,
Antro in obſcuro ad tenebras: neque utique ipſum
Aquila acute videns inſpexiſſet: multum autem manibus
Lumina fricabat, dolum curans.
Ipſe autem ſtatim verbum infandum dicebat,
Non vidi, non audivi, non alterius verbum audivi:
Neque utique indicem, neque nuncii mercedem auferam.
Sic utique dicens ſedit Phœbus Apollo:
Mercurius autem contra ab altera parte reſpondens verbum dixit,

Δείξατο δ' εἰς Κρονίωνα θεῶν σημάντορα πάντων,
Ζεῦ πάτερ, ἤτοι ἐγώ σοι ἀληθείῃ καταλέξω·
Νημερτὴς τε γάρ εἰμι, καὶ οὐκ οἶδα ψεύδεσθαι.
Ἦλθεν ἐς ἠμετέρην διζήμενος εἰλίποδας βοῦς
Σήμερον ἠελίοιο νέον ὀπτελλομένοιο·
Οὐδὲ θεῶν μακάρων ἄγε μάρτυρας ἠδὲ κατόπτας.
Μισθὸν δ' ἐκέλευεν ἀναγκαίης ὑπὸ πολλῆς.
Πολλά δέ μ' ἠπείλησε βαλεῖν ἐς τάρταρον εὐρώ,
Οὕνεκ' ὁ μὲν τέρεν ἀνθος ἔχει φιλοκυδέος ἥβης.
Αὐτὰρ ἐγὼ χθιζὸς γενόμην· τὰ δὲ οἶδε καὶ αὐτός.
Οὔπω βοῶν ἐλατῆα κραταιῶ φωτὶ ἐοικώς.
Πείθεο· (καὶ γὰρ ἐμεῖο πατὴρ φίλος ἔσχεο μῦθον)
Ὡς οὐκ οἶκασ' ἔλασσα βόας, (ὡς ὄλβιος εἶμι)
Οὐδ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβην. τόδε δ' ἀτρεκέως ἀγορεύω,
Ἠέλιον μάλα αἰδέομαι καὶ δαίμονας ἄλλους,
Καί σε φιλῶ, καὶ τεῖσιν ὀπίζομαι· οἶσθα καὶ αὐτός
Ὡς οὐκ αἴτιός εἰμι· μέγαν δ' ὀμνύμι ὅρκον·
Οὐ μὰ τόδ' οὐδάτων εἰκυῖα προθύραια,
Καί ποτ' ἐγὼ τέτῳ τόσσῳ ποτὲ νηλέα φωνὴν,
Καὶ κρατερῷ περ ἐόντι, σὺ δ' ὁπλοτέροισιν ἀρήγεις.
Ὣς φάτ' ὀπαλλίζων Κυλλήνιος ἀργειφόντης·
Καὶ τὸ σάρωνον εἶχεν ἐπ' ὠλένῃ, οὐδ' ἀπέβαλλε.
Ζεὺς δ μέγ' ἐξεγέλασσεν, ἰδὼν κακομηδέα παῖδα,
Εὖ κε ὀπυιόμενος ἀρηρόμενον ἀμφὶ βόεσσιν.
Ἀμφοτέρους δ' ἐκέλευσεν ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας
Ζητεύειν, Ἑρμῆι δ διάκτορον ἡγεμονεύειν,
Καὶ δεῖξαι τὸ χῶρον ἐπ' ἀβλαβίῃσι νόοιο,
Ὅππη δ' αὖ ἀπέκρυψε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα.
Νεῦσεν δ Κρονίδης, ἐπεπείθετο δ' ἄγλαος Ἑρμῆς·
Ῥηϊδίως γὰρ ἔπειθε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.
Τὼ δ' ἅμφω ποδάδοντο Διὸς περικαλλέα τέκνα
Εἰς Πύλον· ἠμαθόεντα δ' ἐπ' Ἀλφειοῦ πόρον ἶξον,
Αὐλάς θ' ἐξίκοντο καὶ αὐλιον ὑψιμέλαθρον,
Ἦχί τε δὴ τὰ κρήματ' ἀτύζετο νυκτὸς ἐν ὥρῃ.
Ἔνθ' Ἑρμῆς μὲν ἔπειτα κιὼν ἐπὶ λάϊνον οὖδας,
Εἰς φῶς ἐξήλασσε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα·
Λητοΐδης δ' ἀπάτερθεν ἰδὼν, ἐπόησε βοείας
Πέτρῃ ἐπ' ἠλιβάτῳ, τύχα δ' ἤρσετο κύδιμον Ἑρμεῖ.
Πῶς ἐδύω δολομῆτα δύω βόε δειροτομῆσαι
Ὧδε νεογνὸς ἐὼν καὶ νήπιος; αὐτὸς ἔγωγε
Θαυμαίνω κατόπισθε τὸ σὸν κράτος· οὐδέ τι σεῦ χεὶ

Μι-

Convertebatur autem ad Saturnium deorum rectorem omnium;
Jupiter pater, certe ego tibi veritatem dicam.
Verax enim sum, & non novi mentiri.
Venit ad nos quærens flexipedes boves
Hodie Sole recens orto:
Neque deorum beatorum duxit testes neque speculatores.
Indicare autem jubebat vi multa.
Multum autem mihi minatus est ejecturum ad tartarum latum,
Quia ipse quidem tenerum florem *jam* habet amantis gloriam pubertatis,
Verum ego heri natus sum: hæcque novit & ipse.
Neque boum abactori forti viro similis.
Crede: (etenim meus pater charus gloriaris esse)
Quod non domum abegi boves, (sic felix sim)
Neque limen transii. hoc autem indubitate dico,
Solem valde veneror & deos alios,
Et te amo, & hunc observo: nosti & ipse
Quod non culpandus sum. magnum autem do juramentum:
Non per hæc immortalium bene instructa vestibula,
Et aliquando ego rependam crudelem vocem,
Forti quamvis. tu autem junioribus auxiliare.
Sic dixit innuens oculis Cyllenius Argicida:
Et fasciam habebat in ulna, neque abjecit.
Jupiter autem valde risit, videns versutum puerum,
Recte ac scite negantem de bobus.
Ambos autem jussit concordem animum habentes
Quærere, Mercurium autem nuncium ducem esse
Ac ostendere locum præ innocentia animi,
Ubi abscondisset boum fortia capita.
Annuit autem Saturnius, obediebat vero præclarus Mercurius:
Facile enim persuadebat Jovis mens Ægiochi.
Hi autem ambo festinabant Jovis præclari filii
Ad Pylum: arenosum autem ad Alphei vadum pervenere,
Ad agros autem pervenere & stabulum altum,
Illic ubi scilicet opes nutriebantur noctis in tempore.
Ibi Mercurius quidem deinde iens ad lapideum antrum,
In lucem egit boum fortia capita:
Latonius autem seorsum videns agnovit boum pelles
Petra in alta, cito autem interrogavit inclytum Mercurium:
Quo pacto potuisti versipellis duorum boum cervicem secare
Sic modo natus & infans? ipse ego
Miror a tergo tuam vim; neque te oportet

Lon-

Μακρὸν ἀέξεθαι κυλλώπι Μαιάδᾳ υἱέ·
Ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ χερσὶ πεπίεσφε καρτερὰ δεσμά
Ἄγνυ· ταὶ δ' ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χθονὸς αἶψα φύοντο
Αὐτόθεν ἀμβολάδην ἑσραμμέναι ἀλλήλῃσι,
Ῥεῖά τε καὶ πάσῃσιν ἐπ' ἀγραύλῃσι βόεσσιν,
Ἑρμέω βελῇσι κλεψίφρονι· αὐτὰρ Ἀπόλλων
Θαύμασεν ἀθρήσας. τότε δὴ κρατὺς Ἀργειφόντης
Χῶρον ὑποβλήδην ἐσκέψατο, πῦρ ἀμαφύσων,
Ἐγκρύψαι μεμαώς. Λητοῖς δ' ἐρικυδέι υἱὸν
Ῥεῖα μάλ' ἐφρήσυνεν ἐκηβόλον ὡς ἔθελ' αὐτὸς,
Καὶ κρατερὸν περ ἐόντα. λαβὼν δ' ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς,
Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέλος· ἡ δ' ὑπὸ χειρὸς
Σμερδαλέον κονάβησε. γέλασσε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
Γηθήσας, ἐρατὴ δὲ διὰ φρένας ἤλυθ' ἰωὴ,
Θυμῷ ἁκαζομένῳ. λύρη δ' ἐρατὰ κιθαρίζων
Στῆ ῥ' ὄγε θωρήσας ἐπ' ἀριστερὰ Μαιάδος υἱὸς
Φοίβῳ Ἀπόλλωνι. τύχα δὲ λιγέως κιθαρίζων
Γηρύετ' ἀμβολάδην· ἐρατὴ δέ οἱ ἔσσετο φωνὴ,
Κραίνων ἀθλωτῆς τε θεὰς καὶ γαῖαν ἐρεμνὴν,
Ὡς τιμωρῶτο γένοντο, καὶ ὡς λάχε μοῖραν ἕκαστος.
Μνημοσυνίῃ μὲν ὥρῃτο θεῶν ἐγέραιρεν ἀοιδῇ,
Μητέρα Μουσάων· ἡ γὰρ λάχε Μαιάδος υἱόν.
Τὰς δὲ κατὰ θρέσβιν τε καὶ ὡς γεγάασιν ἕκαστος,
Ἀθλωτὴς ἐγέραιρε θεὰς Διὸς ἀγλαὸς υἱὸς,
Πάντ' ἐνέπων κατὰ κόσμον, ἐπωλένιον κιθαρίζων.
Τὸν δ' ἔρος ἐν στήθεσσιν ἀμηχάνῳ αἴνυτο θυμόν·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Βυρόνε μηχανιῶτα πονεύμενε δαιτὸς ἑταῖρε,
Πεντήκοντα βοῶν ἀντάξια ταῦτα μέμηλας·
Ἠσυχίως δὲ καὶ ἔπειτα διακρινέεσθαι οἴω·
Νῦν δ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ πολύζηλε Μαιάδος υἱὲ,
Ἦ σοί γ' ἐκ γενεῆς τάδ' ἅμ' ἕσσεται ἠματὶ ἔργα,
Ἦέ τις ἀθλωτῶν ἠὲ θνητῶν ἀνθρώπων
Δῶρον ἀγαυὸν ἔδωκε, καὶ ἔφρασε θέσπιν ἀοιδὴν,
Θαυμασίην τε νέηται ὅσην ἐμὲ κήδεα λύειν,
Ἦν ἐ πώποτέ φημι δαήμεναι ἔτι τιν' ἀνδρῶν,
Οὔτε τιν' ἀθλωτῶν οἳ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσι,
Νόσφι σέθεν φιλῆτα Διὸς καὶ Μαιάδος υἱὲ,
Τίς τέχνη, τίς μοῦσα ἀμηχανίων μελεδώνων,
Τίς τρίβος. ἀτρεκέως γὰρ ἅμα τρία πάντα πάρεστιν,
Εὐφροσύνῃ καὶ ἔρωτα καὶ ἡδύμον ὕπνον ἑλέσθαι.

Καὶ

Longe creſcere Cyllenie Maiæ fili.
Sic utique dixit, & manibus circumvertebat fortia vincula
Virgulti: hæ autem ſub pedibus per terram ſtatim hærebant
Ibidem mutuo verſæ ad invicem,
Facileque & omnes ad agreſtes boves,
Mercurii conſiliis verſuti: verum Apollo
Admiratus eſt inſpiciens. tunc utique fortis Argicida
Locum torve inſpexit, ignem abolens,
Occultare cupiens. Latonæ autem valde inclytæ filium
Facillime ſedavit longe jaculantem ſicut volebat ipſe,
Fortem licet. capiens autem ſiniſtra manu,
Plectro tentabat cantum: hæc autem a manu
Horrende ſonuit. riſit autem Phœbus Apollo
Gaviſus, amabilis autem per ſenſus venit vox,
Ex animo auſcultanti. lyra autem amabile ludens
Stabat utique confiſus ad lævam Maiæ filius
Phœbi Apollinis. celeriter autem acute citharam pulſans
Canebat exorſus: amabilis autem illum ſequebatur vox,
Miſcens immortaleſque deos & terram tenebroſam,
Ut a principio facti fuere, & ut ſortitus eſt partem quiſque.
Mnemoſynen quidem in primis dearum honorabat cantione,
Matrem Muſarum: hæc enim ſortita eſt Maiæ filium.
Alios autem ſecundum ætatem & ut geniti ſunt ſinguli,
Immortales honorabat deos Jovis præclarus filius,
Omnia dicens pro decore, & ſub cubito citharam pulſans.
Illius autem amor in pectore immenſus cepit animum:
Et hunc allocutus verba alata dixit:
Bovicida verſute laborans, convivii ſocie,
Quinquaginta bobus digna iſta curæ habuiſti.
Quiete jam litem compoſitum iri puto:
Nunc autem age mihi hoc dic verſute Maiæ fili,
Nunquid te nativitate hæc ſimul ſecuta ſunt admirabilia opera,
Aut quis immortalium aut mortalium hominum
Donum illuſtre dedit, & docuit divinam cantionem.
Admirabilem enim hanc novam vocem audio,
Quam nunquam ajo didiciſſe neque quenquam virorum,
Neque quenquam immortalium qui olympicas domos habent,
Præter te impoſtor Jovis ac Maiæ fili,
Quæ ars, quæ muſa difficilium curarum,
Quæ exercitatio. vere enim ſimul tria adſunt,
Lætitiam & amorem ac dulcem ſomnum capere.

Καὶ γὰρ ἐγὼ Μάσησιν ὁλυμπιάδεσσιν ὁπηδὸς,
Τῇσι χοροί τε μέλωσι καὶ ἀγλαὸς οἶμος ἀοιδῆς,
Καὶ μολπὴ τεθαλυῖα, καὶ ἱμερόεις βρόμος αὐλῶν.
Ἀλλ' ἄπω πί μοι ὧδε μετὰ φρεσὶν ὧδε μέλησον
Οἷα νέων θαλίης ἐνδέξια ἔργα πέλονται·
Θαυμάζω Διὸς υἱὲ τόδ', ὡς ἐράτ' ἀθαρίζεις.
Νωῖν δ' ἐπεὶ ἦν ὀλίγος πὰρ ἐὼν κλυτὰ μήδεα οἶδας,
Σοὶ δ' αὐτῷ καὶ μητρὶ τόδ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,
Ναὶ μὰ τόδε κράνειον ἀκόντιον, ἢ μὲν ἐγώ σε
Κυδρὸν ἐν ἀθανάτοισι καὶ ὄλβιον ἡγεμονεύσω,
Δώσω τ' ἀγλαὰ δῶρα, καὶ ἐς τέλος οὐκ ἀπατήσω.
Τὸν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν,
Εἰρωτᾷς μ' Ἐκάεργε περιφραδές· αὐτὰρ ἐγώ σοι
Τέχνης ἡμετέρης ὄπιθεν μεγαίρω.
Σήμερον εἰδήσεις· ἐθέλω δέ τοι ἤπιος εἶναι
Βουλῇ καὶ μύθοισι. σὺ δ' ἔρεσκε πάντ' ἄνδ' οἶδας.
Πρῶτος γὰρ Διὸς υἱὲ μετ' ἀθανάτοισι θαάσεις
Ἠΰς τε κρατερός τε· φιλεῖ δέ σε μητίετα Ζεύς,
Ἐκ πάσης ὁσίης, ἔπορεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα·
Καὶ τιμὰς σέ γε φασὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς,
Μαντεύας θ' ἑκάεργε Διὸς πάρα, θέσφατα πάντα.
Καὶ γνῶν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἄρνειὸν δεδάηκα.
Σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι ὅ, τι μενοινᾷς.
Ἀλλ' ἐπεὶ ἦν τοι θυμὸς ὄπιθύει κιθαρίζειν,
Μέλπεο καὶ κιθάριζε, καὶ ἀγλαΐας ἀλέγωνε,
Δέγμενος ἐξ ἐμέθεν. σὺ δέ μοι φίλε κῦδος ὄπαζε·
Εὐμόλπῃ μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύφωνον ἑταίρῳ,
Καλὰ καὶ κατὰ κόσμον ὀπασάμενος ἀγορεύειν.
Εὔκηλος μὲν ἔπειτα φέρειν εἰς δαῖτα θάλειαν,
Καὶ χορὸν ἱμερόεντα, καὶ ἐς φιλοκηδέα κῶμον,
Εὐφροσύνῃ νυκτός τε καὶ ἤματος. ὅστις ἄρ' αὐτῷ
Τέχνῃ καὶ σοφίῃ δεδαημένος ἐξερεείνῃ,
Φθεγγομένη πολύτροπα νόῳ χαρίεντα διδάσκει
Ῥεῖα σὺν ἡθείῃσιν ἀθυρομένη μαλακῇσιν,
Ἐργασίαι φθέγγεσθαι δυήπαθον· ὃς δέ κεν αὐτῷ
Νηΐς, ἐὼν τὸ πρῶτον ὀπιζήφελος ἐρέεινε,
Μάψ αὔτως κεν ἔπειτα μετάορά τε θρυαλίζοι.
Σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι ὅ, τι μενοινᾷς,
Καί τοι ἐγὼ δώσω ταύτῃ Διὸς ἀγλαὸ δῶρον.
Ἡμεῖς δ' αὖ ὄρεός τε καὶ ἱπποβότου πεδίοιο
Βουσὶ νομεὺς Ἐκάεργος νομάσομεν ἀγραύλοισιν,

Etenim ego Muſarum olympiadum ſum ſectator,
His choreæque curæ ſunt & præclara via cantionis,
Et cantus florens, & amabilis ſtrepitus tibiarum.
Sed nondum mihi cantus in mente ſic curæ fuit
Qualia juvenum convivii dextra opera ſunt.
Admiror Jovis fili hæc, quam amabiliter citharam pulſas.
Nunc autem quoniam parvus inclyta conſilia noſti,
Tibique ipſi & matri hoc vere dicam:
Næ per hoc corneum telum, certe quidem ego te
Inclytum inter immortales & beatum ducam,
Daboque præclara munera, & tandem non te decipiam.
Huic autem Mercurius verbis reſpondebat aſtutis:
Interrogas me Jaculator cate: verum ego tibi
Artem noſtram ingredi non invideo.
Hodie ſcies: volo autem tibi placidus eſſe
Conſilio & verbis. tu autem in mente omnia bene noſti.
Primus enim Jovis fili inter immortales ſedes.
Bonuſque fortiſque: amatque te conſultor Jupiter,
Ex omni æquitate, dedit autem tibi præclara dona:
Et honores te ajunt didiciſſe ex Jovis conſilio,
Vaticiniaque Jaculator, a Jove fata omnia.
Et nunc ipſe ego filium opulentum cognovi.
Tibi autem promptum eſt diſcere quodcunque cupis.
Sed quoniam tibi animus cupit citharam pulſare,
Cane, & citharam pulſa, & gaudia tibi curæ ſint,
Accipiens a me. tu autem mihi chare gloriam præbe:
Recte cane præ manibus habens dulcivocam ſociam,
Pulchre & bene ac ornate ſcite dicere:
Quietus quidem deinde ferre ad convivium floridum,
Et choream amabilem, & ad glorioſum ludum,
Lætitiam noctiſque & diei. quicunque ipſam
Arte & ſapientia edoctus interrogarit,
Sonans multa variaque mente grata docet
Facile conſuetudinibus ludens mollibus,
Operationem dicens infelicem: quicunque autem ipſam
Neſcius primum vehementer interrogavit,
Stulte ſic deinde ſublimeque perturbaverit.
Tibi autem promptum eſt diſcere quodcunque cupis,
Et tibi ego dabo hanc Jovis præclare fili,
Nos autem rurſus montiſque & equipaſcui campi
Bobus paſcua, Proculoperans, tribuemus agreſtibus,

Ἔνθεν ἅλις τέξωσι βόες ταύροισι μιγεῖσαι
Μίγδην θηλείας τε καὶ ἄρσενας. οὐδέ τι σε χρὴ
Κερδαλέον περ ἐόντα περιζαμενῶς κεχολῶσθαι.
Ὣς εἰπὼν, ὤρεξε· ὁ δ' ἐδέξατο φοῖβος Ἀπόλλων,
Ἑρμῆ δ' ἰγγυάλιξεν ἔχων μάστιγα φαεινὴν,
Βουκολίας τ' ἐπέτελλεν. ἔδεκτο δὲ Μαιάδος υἱὸς.
Γηθήσας. κίθαριν δὲ λαβὼν ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς
Λιγὺς ἀγλαὸς υἱὸς ἄναξ ἑκάεργος Ἀπόλλων,
Πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέλος· ἡ δ' ὑπὸ καλὸν
Ἰμερόεν κονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ μέλος ἄεισε.
Ἔνθα βόες μὲν ἔπειτα ποτὶ ζάθεον λειμῶνα
Ἐτραπέτην· αὐτοὶ δὲ Διὸς περικαλλέα τέκνα
Ἄψορροι πρὸς ὄλυμπον ἀγάννιφον ἐρρώσαντο,
Τερπόμενοι φόρμιγγι. χάρη δ' ἄρα μητέτα Ζῆνα·
Ἄμφω δ' ἐς φιλότητα συνήγαγε· καὶ τὸ μὲν Ἑρμῆς
Λιπτοῖσιν ἐφίλησε μελιπδὲς, ὡς ἔπι καὶ νῦν,
Σήματ' ἐπεὶ κιθάρῃ μὲν Ἑκηβόλῳ ἐγγυάλιξεν,
Ἰμερτῇ δεδαώς· ὁ δ' ὑπωλένιον κιθάριζεν.
Αὐτὸς δ' αὖθ' ἑτέρης σοφίης ἐκμάσσατο τέχνην·
Συρίγγων ἐνοπῇσι τιτηνάσσατο τηλόθ' ἀκούειν·
Καὶ τότε Λιπτοίδης Ἑρμῆι πρὸς μῦθον ἔειπε,
Δείδια Μαιάδος υἱὲ, διάκτορε, ποικιλομῆτα,
Μή μοι ἀνακλέψῃς κιθάρῃ καὶ καμπύλα τόξα.
Τιμὴ γὰρ παρὰ Ζηνὸς ἔχεις, ἐπαμοίβια ἔργα
Θήσειν ἀνθρώποισι κατὰ χθόνα πολυβότειραν.
Ἀλλ' εἴ μοι τλαίης γε θεῶν μέγαν ὅρκον ὀμόσσαι,
Ἢ κεφαλῇ νεύσας, ἢ ὅτι Στυγὸς ὄμβριμον ὕδωρ,
Πάντ' ἂν ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένα καὶ φίλα ἔρδοις.
Καὶ τότε Μαιάδος υἱὸς ὑποσχόμενος κατένευσε
Μή ποτ' ἀποκλέψειν ὅσ' Ἑκηβόλος ἐκτεάτισται,
Μηδέ ποτ' ἐμπελάσειν πυκινῷ δόμῳ. αὐτὰρ Ἀπόλλων
Λιπτοίδης κατένευσεν ἐπ' ἀριθμῷ καὶ φιλότητι,
Μή τινα φίλτερον ἄλλον ὐπ' ἀθανάτοισιν ἔσεσθαι
Μήτε θεὸν μήτ' ἄνδρα Διὸς γόνον· ἐκ τοῦ τέλειον
Σύμβολον ἀθανάτων ποιήσομαι, ἠδ' ἅμα πάντων,
Πιστὸν ἐμῷ θυμῷ καὶ τίμιον. αὐτὰρ ἔπειτα
Οἶλβόν τε καὶ πλούτου δώσω περικαλλέα ῥάβδον,
Χρυσείην, τριπέτηλον, ἀκήριον, ἣ σε φυλάξει,
Πάντας ὀπιπραίνουσα θεοὺς, ἐπέων τε καὶ ἔργων
Τῶν ἀγαθῶν, ὅσα φημὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ἐμφὴς.
Μαντείην δὲ φέρουσι θεοτρεφέες βασιλῆες,

Οὔ-

Hinc copioſe parient boves cum tauris mixtæ
Mixtim fœminaſque & maſculos: neque te oportet
Aſtutum licet vehementer iraſci.
Sic locutus, porrexit: accepitque Phœbus Apollo,
Mercurio autem præbuit habens ſcuticam præclaram,
Boumque curas commiſit. ſuſcepit autem Maiæ filius
Lætus. citharam autem capiens manu læva
Latonæ præclarus filius rex procul operans Apollo,
Plectro faciebat periculum in modulatione: illa autem pulchre
Amabiliterque ſonuit: deus autem carmen ſuccinuit.
Ibi boves quidem deinde ad valde divinum pratum
Verſæ ſunt; ipſi autem Jovis præclari filii
Retrogradi ad olympum valde nivoſum contenderunt,
Oblectati cithara. gaviſus eſt igitur conſultor Jupiter:
Ambos autem in amicitiam conduxit: & tum quidem Mercurius
Latonium amavit omnino, ſicuti adhuc & nunc,
Signum poſtquam citharam quidem Jaculatori præbuit
Amabilem cum docuiſſet: is vero ſub ulna citharam pulſabat.
Ipſe autem rurſus alterius ſapientiæ fingebat artem:
Fiſtularum vocem fecit procul audibilem:
Et tunc Latonius Mercurium verbis affatus eſt:
Metuo Majæ fili, nuncie, variis conſiliis inſtructe,
Ne mihi furto auferas citharam & curvos arcus.
Honorem enim a Jove habes, alterna opera
Facere hominibus in terra multos nutriente.
Verum ſi mihi ſuſtinueris deorum magnum juramentum jurare,
Vel capite annuens, vel per Stygis fortem aquam,
Omnia utique meo in animo grata & amica feceris.
Et tunc Majæ filius promittens annuit
Nunquam ſe furaturum quæcunque Procul jaciens poſſideret;
Neque unquam appropinquaturum denſam ad domum at Apollo
Latonius annuit in concordia & amicitia,
Neminem ſibi magis charum inter immortales fore
Neque deum neque virum Jovis fœtum: præque *aliis* perfectum
Fœdus immortalibus faciam, ſimulque omnium *maxime*
Fidum meo animo & honorabile. verum poſtea
Felicitatis & divitiarum dabo præclaram virgam,
Auream trium foliorum, ſinceram, quæ te ſervabit,
Omnes perficiens deos, verborumque & operum
Bonorum, quæcunque ajo *me* didiciſſe ex Jovis conſilio.
Vaticinium autem optime Jovis alumne quod ſciſcitaris,

Οὔτέ σε θέσφατόν ὄζι δαήμεναι, οὔτέ τιν' ἄλλον
Ἀθανάτων. τὸ γὰρ οἷδε Διὸς νόος· αὐτὰρ ἔγωγε
Πίσωθείς, κατένευσα καὶ ὤμοσα κυρτερὸν ὅρκον,
Μή τινα νόσφιν ἐμεῖο θεῶν αἰειγενετάων
Ἄλλον γ' εἴπεσθαι Ζηνὸς πυκινόφρονα βουλήν.
Καὶ σὺ κασίγνητε χρυσόῤῥαπι μή με κέλευε
Θέσφατα πιφαύσκειν ὅσα μήδεται ἀρύοπα Ζεύς.
Ἀνθρώπων δ' ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ὀνήσω,
Πολλὰ περιζῶπέων ἀμογάρτων φῦλ' ἀνθρώπων.
Καὶ μὲν ἐμῆς ὁμφῆς ἀπονήσεται ὅστις ἄν ἔλθῃ
Φωνῇ καὶ πτερύγεσσι τελείντων οἰωνῶν·
Οὗτος ἐμῆς ὁμφῆς ἀπονήσεται δ' ἀπατήσω.
Ὅς δέ κε μαψιλόγοισι πιθήσας οἰωνοῖσι,
Μωσείλῳ ἐθέλῃσι παρὲξ νόον ἐξερεείνειν
Ἠμετέρῳ, νοέειν ὃ θεῶν πλέον αἰὲν ἐόντων,
Φήμ', ἀλίλῳ ὁδὸν εἶσιν, ἐγὼ δέ κε δῶρα δεχοίμην.
Ἄλλο δέ τοι ἐρέω Μαίης ἐριαυχέος υἱὲ
Καὶ Διὸς αἰγιόχοιο, θεῶν ἐριούνιε δαῖμον.
Μοῖραι γάρ τινες εἰσὶ κασίγνηται γεγαυῖαι
Παρθένοι, ὠκείῃσιν ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,
Τρεῖς· κατὰ ἣν κρατὸς πεπαλαγμέναι ἄλφιτα λευκὰ
Οἰκία ναιετάουσιν ὑπὸ πτυχὶ Πιερηνοῖο,
Μωσείης ἀπάνευθε διδάσκαλοι, ὧν ἔτι βεσὶ
Παῖς ἔτ' ἐὼν μελέτησα· πατὴρ δ' ἐμὸς οὐκ ἀλέγυνεν.
Ἐνταῦθεν δ' ἵπεται ποτώμεναι ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῃ,
Κηρία βόσκονται, καὶ τε κραίνουσιν ἔπεσα.
Αἱ δ' ὅτε μὲν θυίσωσιν ἐδητύος μέλι χλωρὸν,
Προφρονέως ἐθέλουσιν ἀληθείῃ ἀγορεύειν·
Ἢν δ' ἀπονοσφισθῶσι θεῶν ἱδρηῖδι δώρῳ,
Πειρῶνται δ' ἵπεται πτερὲξ ὁδὸν ἡγεμονεύειν.
Τάς τοι ἔπεσσι δίδωμι· σὺ δ' ἀτρεκέως ἐρεείνων,
Σῷ αὐτᾶ φρένα τέρπε· καὶ εἴ βροτὸν ἄνδρα δαείης,
Πολλάκι σῆς ὁμφῆς ἐπακούσεται, αἶψα τύχῃσι.
Ταῦτ' ἔχε Μαιάδος υἱὲ, καὶ ἀγραύλους ἕλικας βοῦς,
Ἵππους τ' ἀμφιπόλους καὶ ἡμιόνους πολυέργους·
Καὶ χθονοποῖσι λέουσι καὶ ἀργιόδουσι σύεσσι,
Καὶ κυσὶ, καὶ μήλοισιν, ὅσα τρέφει ἄρεια χθών,
Πᾶσι δ' ὁπὸ προβάτοισιν ἀνάσσειν κύδιμον Ἑρμῆν.
Οἷον δ' εἰς ἀίδηλον τετελεσμένον ἄγγελον ἦεν·
Ὅς κ' ἄδοτός περ ἐὼν, δώσει γέρας ὅν κ' ἐλάχισον.
Οὕτω Μαιάδος υἱὸν ἄναξ ἐφίλησεν Ἀπόλλων

Πλη-

Neque te fas eſt diſcere, neque quemquam alium
Immortalium. hoc enim novit Jovis mens: verum ego
Cujus fidei commiſſum eſt, annui ac juravi forte jusjurandum,
Nullum præter me deorum immortalium
Alium ſciturum Jovis ſapiens conſilium.
Et tu frater aureę virgę poſſeſſor, ne me jubeas
Fata indicare quęcunque meditatur latiſonus Jupiter.
Hominum autem alii nocebo, alium juvabo,
Multis modis verſando circa innumerabilium gentes hominum.
Atque meo vaticinio juvabitur quicunque venerit
Voce ac alis perfectarum alitum:
Hic a meo vaticinio juvabitur, neque prætermittam.
Quicunque autem vaniloquis fretus avibus,
Vaticinium voluerit pręter mentem interrogare
Noſtram, intelligereque diis plus ſemper exiſtentibus,
Ajo, vanam viam ibit, ego autem dona accipiam.
Aliud autem tibi dicam Maję valde inclyte fili
Et Jovis Ægiochi, deorum, perutilis deus.
Parcę enim quędam ſunt ſorores natę
Virgines, velocibus gaudentes alis,
Tres: ſuper caput autem conſperſę farina alba
Domunculas habitant ſub valle Parnaſi,
Vaticinio abſque magiſtrę, quod in bobus
Puer adhuc meditatus ſum: pater autem meus non curabat.
Hinc deinde volantes alias aliorſum,
Favos depaſcuntur, & perficiunt ſingula.
Hę autem quandoquidem bacchantur edentes mel viride,
Prompte voluerint veritatem dicere:
Si vero privatę fuerint deorum ſuavi cibo,
Conantur deinde extra viam ducere.
Has tibi poſtea do: tu autem recte iniquirens,
Tuiipſius mentem oblecta: & ſi mortalem virum cognoris,
Sępius tuum vaticinium exaudiet, ſi acciderit.
Hæc habe Maję fili, ac agreſtes flexipedes boves,
Equoſque cura & mulos patientes laboris:
Et horribiles leones & albidentes ſues,
Et canes, & oves, quęcunque nutrit ampla terra,
Omnibus autem pecoribus imperet inclytus Mercurius:
Soluſque in Orcum perfectus nuncius ſit:
Quique indotatus licet, dabit donum non minimum.
Sic Maję filium rex amavit Apollo

Πλωτοίη φιλότητι· χάριν δ' ἐπέθηκε Κρονίων.
Πᾶσι δ' ὄγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ὁμιλεῖ.
Παῦρα μὲν ἂν ὀνίνησι, τὸ δ' ἄκριτον ἥπδοπάᾳ
Νύκτα δι' ὀρφναίην φῦλα θνητῶν ἀνθρώπων.
Καὶ σὺ μὲν ἄτω χαῖρε Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Μοῦσά μοι ἔννεπε ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης
Κύπριδος, ἥτε θεοῖσιν ὀπὶ γλυκὺν ἵμερον ὦρσε,
Καί τ' ἐδάμασσατο φῦλα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Οἰωνούς τε δι' αἰπετέος, καὶ θηρία πάντα
Ἠμὲν ὅσ' ἤπειρος πολλὰ τρέφει ἠδ' ὅσα πόντος·
Πᾶσιν δ' ἔργα μέμηλεν ἐυστεφάνου Κυθερείης.
Τρισσὰς δ' ἐ δύναται πεπιθεῖν φρένας ἠδ' ἀπατῆσαι,
Κάρπου τ' αἰγιόχοιο Διὸς γλαυκώπιδ' Ἀθήνην.
Οὐ γάρ οἱ δάσσεν ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
Ἀλλ' ἄρα οἱ πόλεμοί τε ἄδον καὶ ἔργον Ἄρηος,
Τ' σμῖναί τε, μάχαι τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἀλεγύνειν.
Πρώτη τέκτονας ἄνδρας ὀπιχθονίους ἐδίδαξε
Ποιῆσαι σάπνα καὶ ἅρματα ποικίλα χαλκῷ·
Ἥδε τε παρθενικὰς ἁπαλόχροας ἐν μεγάροισιν
Ἀγλαὰ ἔργ' ἐδίδαξεν, ὅτι φρεσὶ θῆσα ἑκάστη.
Οὐδέ ποτ' Ἀρτέμιδα χρυσηλάκατον κελαδεινὴν
Δάμναται ἐν φιλότητι φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη.
Καὶ γὰρ τῇ ἅδε τόξα, καὶ ἔρεσι θῆρας ἐναίρειν,
Φόρμιγγές τε, χοροί τε, διαπρύσιοί τ' ὀλολυγαί,
Ἄλσεά τε σκιόεντα, δικαίων τε πόλις ἀνδρῶν.
Οὐδ' μὲν αἰδοίη κούρη ἅδεν ἔργ' Ἀφροδίτης
Ἰσίη, ἣν πρώτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης·
Αὖτε δ' ὀπλοτάτην, βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο,
Πότνιαν, ἣν ἐμνῶντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων·
Ἣν μάλ' οὐκ ἔθελεν, ἀλλὰ σεμνῶς ἀπέειπεν·
Ὤμοσε δ' μέγα ὅρκον, ὃ δὴ τετελεσμένον ἔστιν,
Ἁψαμένη κεφαλῆς πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
Παρθένον ἔσεσθαι πάντ' ἤματα δῖα θεάων.
Τῇ δ' πατὴρ Ζεὺς δῶκε καλὸν γέρας ἀντὶ γαμοιο,
Καί τε μέσῳ οἴκῳ κατ' ἄρ' ἕζετο πῖαρ ἑλοῦσα.
Πᾶσιν δ' ἐν θνητοῖσι θεῶν πρεσβοχόος ὅδε,
Καὶ σφῇ πᾶσι βροτοῖσι θεῶν σεμνὰ τέτυκται.

Τάων

Omni amicitia: gratiam autem impoſuit Saturnius.
Cum omnibuſque hic mortalibus & immortalibus verſatur.
Parum quidem igitur juvat, at ſæpiſſime decipit
Noctem per obſcuram gentes mortalium hominum.
Et tu quidem ſic ſalve Jovis & Majæ fili:
Verum ego & tui & alterius memor ero cantionis.

IN VENEREM.

Muſa mihi dic opera maxime aureæ Veneris
Cypridis, quæ diis dulcem amorem immiſit,
Atque domuit gentes mortalium hominum,
Aveſque aerias, ac feras omnes
Et quaſcumque continens multas nutrit & quaſcunque pontus:
Omnibus autem curæ ſunt opera belle coronatæ Cytherææ.
Tres autem non valet flectere animos neque decipere,
Filiamque Ægiochi Jovis cæſiam Minervam.
Non enim illi placuere opera aureæ Veneris,
Sed nimirum illi bellaque placuerunt & opus Martis,
Præliaque pugnæque, ac præclara opera curare.
Prima fabros lignarios viros terreſtres docuit
Facere plauſtra & currus varios ære,
Eademque virgines molles cute in domibus
Præclara opera docuit, in mentem ponens unicuique.
Nunquam Dianam habentem aureum colum ſonoram
Domat in amore riſus amans Venus.
Etenim huic placuere arcus, atque in montibus feras necare,
Lyræque choreæque, acutique ululatus,
Lucique umbroſi, juſtorumque urbs virorum.
Neque quidem venerandæ puellæ placuere opera Veneris
Veſtæ, quam primam genuit Saturnus verſutus:
Deinde autem poſtremam, conſilio Jovis Ægiochi,
Venerandam; quam procabantur Neptunus & Apollo:
Hæc autem noluit, verum rigide reſpuit:
Juravit autem magnum juramentum, quod utique perfectum eſt,
Tangens caput patris Jovis Ægidiferi,
Virginem *ſe* fore omnibus diebus diva præſtantiſſima.
Ei autem pater Jupiter dedit pulchrum donum loco nuptiarum,
Atque media in domo ſedit pinguedinem capiens.
Omnibus autem in templis deorum honorem habet,
Et ad omnes mortales deorum honorabilis eſt:

Harum

Τάων δ' δωάται πεπιθεῖν φρένας ἠδ' ἀπατῆσαι,
Τῶν δ' ἄλλων ὅπέρ τι περυγμένον ἐς Ἀφροδίτλω,
Οὔτε θεῶν μακάρων ἔτε θνητῷ ἀνθρώπων.
Καί τε πυρὲκ Ζλωὸς νόον ἤγαγε τερπικεραύνυ,
Ὅσε μέγισός τ' ὄξι μεγίσης τ' ἔμμορε τιμῆς·
Καί τέ τῦ, ὅτε θέλοι, πυκινὰς φρένας ἐξαπαρῆσα,
Ῥηϊδίως σωέμιξε καπυθνητῇσι γωναιξὶ,
Ἥρης ἐκλελαθῆσα καπιγνήτης ἀλόχυ τε,
Ἣ μέγα εἶδος ἀρίση ἐν ἀθωνάτησι θεῇσι.
Κυδίσλω δ' ἄρα μιν τέκετο Κρόνῳ ἀγκυλομήτας,
Μήτηρ τε Ῥείη· Ζδὶς δ' ἄρτιτα μήδεα εἰδὼς
Αἰδοίλω ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖλν.
Τῇ ὃ χῇ αὐτῇ Ζδὶς γλυκὺ ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ
Ἀνδρὶ καπυθνητῷ μιχθήμεναι, ὄφρα τάχιστα
Μηδ' αὐτὴ βροτέης δύνης ἀποεργμένη εἴη.
Καί ποτ' ἐπιδξαμένη εἶπη μετὰ πᾶσι θεοῖσιν
Ἡδὺ γελοιήσασα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Ὡς ῥα θεὺς σωέμιξε καπυθνητῇσι γωναιξὶ,
Καί τε καπυθνητὸς υἱὸς τέκεν ἀθωνάτοισιν,
Ὡς τε θεὰς ἀνέμιξε καπυθνητοῖς ἀνθρώποις.
Ἀγχίσεω δ' ἄρα οἱ γλυκὺ ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ,
Ὅς τότ' ἐν ἀκροπόλοις ὄρεσιν πολυπιδάκυ Ἴδης
Βυκολέεσκεν βῆς, δέμας ἀθωνάτοισιν ἐοικώς.
Τὸν δ' ἤπειτα ἰδοῦσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη
Ἠράσατ', ἐκπάγλως ὃ κατὰ φρένας ἵμερῳ εἷλεν.
Εἰς Κύπρον δ' ἐλθοῦσα, θυώδεα νηὸν ἔδυσεν,
Εἰς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενῳ βωμός τε θυώδης·
Ἔνθ' ἦγ' εἰσελθοῦσα θύρας ἐπέθηκε φαεινάς.
Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λοῦσάν, χῇ χρῖσαν ἐλαίῳ
Ἀμβρότῳ οἷα θεὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἐόντας,
Ἀμβροσίῳ ἑδνῷ, τό ῥά οἱ τεθυωμένον ἦεν.
Εἵσαμένη δ' ἕσσατο περὶ χροὶ εἵματα καλὰ,
Χρυσῷ κοσμηθεῖσα φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη,
Σάλατ' ὅτε Τροίλω, προλιποῦσ' δώδεα Κύπρον,
Τῶψι μετὰ νεφέεσσι θοῶς πρήσσουσα κέλευθον.
Ἴδλω δ' ἵκανεν πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν·
Βῆ δ' ἰθὺς σαθμοῖο δι' ὄρεος· οἱ δ' μετ' αὐτὼ
Σαίνοντες πολιοί τε λύκοι χαροποί τε λέοντες,
Ἄρκτοι, παρδάλιές τε θοαὶ προκάδων ἀκόρητοι
Ἦεσαν· ἡ δ' ὁρόωσα μετὰ φρεσὶ τέρπετο θυμόν·
Καὶ τοῖς ὀν σήθεσσι βάλ' ἵμερον· οἱ δ' ἅμα πάντες

Σεύ-

Harum non valet flectere mentes neque decipere,
Ex aliis autem nihil eſt quod effugerit Venerem,
Neque deorum beatorum neque mortalium hominum.
Quin & Jovis mentem ſeducit qui oblectatur fulminibus,
Qui maximus eſt maximumque ſortitus eſt honorem:
Et hujus, quando voluerit, ſapientem mentem decipiens,
Facile miſcuit cum mortalibus mulieribus,
Junonis eum obliviſci faciens ſororis conjugiſque,
Quæ ingenti ſpecie pulcherrima *eſt* inter immortales deas.
Inclytiſſimam igitur illam peperit Saturnus verſutus,
Materque Rhea: Jupiter autem incorruptibilia conſilia ſciens.
Venerandam mulierem *ſibi eam* effecit officia doctam.
Attamen etiam illi ipſi Jupiter dulcem amorem incuſſit animo
Viro cum mortali ut miſceretur, ut quam celerrime
Ne ipſa quidem humani concubitus expers eſſet:
Atque aliquando jactabunda diceret inter omnes deos
Dulce ſubridens riſus amans Venus,
Quod nempe deos miſcuerit cum mortalibus mulieribus,
Atque mortales filios pariendos dederit immortalibus,
Quodque deas immiſcuerit mortalibus hominibus.
Anchiſæ igitur illi dulcem amorem incuſſit animo,
Qui tum in ſummis montibus ſcaturiginoſæ Idæ
Cuſtodiebat boves, corpore immortalibus ſimilis.
Hunc autem poſtea conſpicata riſus amans Venus
Amavit, horrende autem mentem amor cepit.
In Cyprumque profecta, odoriferum templum ingreſſa eſt,
In Paphum: ibi autem illi templum eſt araque fumans:
Ubi hæc ingreſſa januas admovit lucidas.
Ibi autem illam Gratiæ lavarunt, & unxerunt oleo
Immortali, qualia diis inhærent æternis
Immortalium peplo, quod nempe illi ſuffitum erat.
Induta autem recte omnibus circa corpus veſtimentis pulchris,
Auro ornata riſus amans Venus,
Contendebat ad Trojam, derelinquens odoram Cyprum,
Alte per nubes velociter faciens iter.
In Idamque pervenit ſcatebroſam matrem ferarum:
Ibat autem recta ad ſtabulum per montem: poſtque ipſam
Adulantes *caudis* canique, lupi, terribileſque leones,
Urſæ, pardique veloces cervorum inſatiabiles
Ibant. hæc autem inſpiciens in præcordiis oblectabat animum:
Et his in pectoribus impoſuit amorem: hi autem ſimul omnes

Συΰδυο κοιμήσωντο κατὰ σκιόεντας ἀταύλους·
Αὐτὴ δ' ἐς κλισίας ἀποιήτους ἀφίκωτο.
Τὸν δ' ἄρε καθμοῖσι λελειμμένον οἷον ἀπ' ἄλλων
Ἀγχίσιον ἥρωα, θεῶν ἄπο κάλλος ἔχοντα.
Οἱ δ' ἅμα βουσὶν ἕποντο νομὰς κατὰ πιήεντας
Πάντες· ὁ δ' καθμοῖσι λελειμμένος οἷος ἀπ' ἄλλων
Πωλεῖτ' ἔνθα κ' ἔνθα, μεγαφύσιον κιθαρίζων.
Στῆ δ' αὐτῆ προπάροιθε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Παρθένῳ ἀδμήτῃ μέγεθος κ' εἶδος ἐμοίη,
Μή μιν ταρβήσειεν ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας.
Ἀγχίσης δ' ὁρόων ἐφράζετο θαύμαινέν τε
Εἶδός τε μέγεθός τε κ' εἵματα σιγαλόεντα.
Πέπλον μὲν γὰρ ἕσο φαεινότδον πυρὸς αὐγῆς,
Εἶχε δ' ὀπιγναμπὰς ἕλικας καλυκάς τε φαεινάς.
Ὅρμοι δ' ἀμφ' ἁπαλῇ δειρῇ περικαλλέες ἦσθον,
Καλοὶ, χρύσεοι, παμποίκιλοι· ὡς δ' σελήνη
Στήθεσιν ἀμφ' ἁπαλοῖσιν ἐλάμπετο, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἀγχίσῃ δ' ἔρος εἷλεν, ἔως δέ μιν ἀντία ἠύδα,
Χαῖρε ἄναξ', ἧτις μακάρων τάδε δώματ' ἰκάνεις,
Ἄρτεμις, ἢ Λητὼ, ἠὲ χρυσῆ Ἀφροδίτη,
Ἢ Θέμις ἠϋγενὴς, ἠὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
Ἦε τις Χαρίτων δῶρ' ἤλυθες, αἵτε θεοῖσι
Πᾶσιν ἑταιρίζουσι, κ' ἀθάνατοι καλέονται·
Ἦτις νυμφάων αἳτ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
Ἢ νυμφῶν αἳ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσι,
Καὶ πηγὰς ποταμῶν κ' βίοτεα ποιήεντα.
Σοὶ δ' ἐγὼ ἐν σκοπιῇ περιφαινομένῳ ἐνὶ χώρῳ
Βωμὸν ποιήσω, ῥέξω δέ τοι ἱδὰ καλὰ
Ὥρησιν πάσῃσι· σὺ δ' ἄφρονα θυμὸν ἔχουσα,
Δός με μετὰ Τρώεσσιν ἀριφραδέ' ἔμμεναι ἄνδρα.
Ποίει δ' εἰσοπίσω θαλερὸν γόνον· αὐτὰρ ἔμ' αὖτε
Δηρὸν ἐΰζώειν κ' ὁρᾶν φάος ἠελίοιο,
Ὄλβιον ἐν λαοῖς, κ' γήρας ὑπὸν ἱκέσθαι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἀγχίση κύδιστε χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
Οὔτίς τοι θεός εἰμι· τί μ' ἀθανάτῃσιν ἐΐσκεις;
Ἀλλὰ καταθνητή τε, γωνὴ δέ με γείνατο μήτηρ.
Ὀτρὰς δ' ὀξὺ πατὴρ ἔνομα κλυτὸς, εἴπερ ἀκούεις,
Ὅς πάσης Φρυγίης ἀτειχήτοιο ἀνάσσει.
Γλῶσσάν γ' ὑμετέρην κ' ἡμετέρην σάφα οἶδα.
Τρωὰς γὰρ μεγάρῳ με βροὸς τρέφεν· ἡ δ' ἀλαοσὸ

115 Σμι-

Bini dormierunt circa opacos receſſus:
Ipſa vero ad tabernacula pulchre facta pervenit.
Invenit autem in ſtabulis relictum ſolum ab aliis
Anchiſen heroa, a diis pulchritudinem habentem.
Illi autem boves ſequebantur per paſcua pinguia
Omnes: hic autem ad ſtabulum relictus ſolus ab aliis
Verſabatur hinc & hinc, penetrabile *quiddam* pſallens.
Stetit autem ipſo coram Jovis filia Venus,
Virgini indomitæ magnitudine & forma ſimilis,
Ne ipſam exhorreſceret præ oculis conſpicatus.
Anchiſes autem videns perpendebat mirabaturque
Formamque magnitudinemque & veſtes ſtupendas.
Peplo etenim induta erat ſplendidiore ignis radio,
Habebat autem flexos capreolos *inaures*, calyces *in anulis* lucidas.
Torques autem circa molle collum perpulchræ erant,
Pulchræ, aureæ, omnivariæ: tanquam autem luna
Pectora circa mollia ſplendebant, mirum viſu.
Anchiſen autem amor cepit, verboque illam allocutus eſt:
Salve regina, quæcunque beatorum, has domos accedis,
Diana, vel Latona, vel aurea Venus,
Vel Themis generoſa, aut cæſia Pallas,
Vel fortaſſis aliqua Gratiarum huc veniſti, quæ diis
Omnibus ſociantur, ac immortales vocantur:
Vel aliqua Nympharum quæ lucos pulchros incolunt,
Aut Nympharum, quæ pulchrum montem hunc habitant,
Et fontes fluviorum & valles herboſas.
Tibi autem ego in ſpecula in loco apparenti
Aram faciam, immolaboque tibi hoſtias pulchras
Anni tempore quolibet. tu autem benevolum animum habens,
Da mihi ut inter Trojanos eximius ſim vir.
Facque poſtea floridum fœtum: at me ipſum
Diu bene vivere & videre lucem ſolis,
Beatum inter populos, & ſenectutis in limen venire.
Huic reſpondit poſtea Jovis filia Venus:
Anchiſe inclytiſſime humigenitorum hominum,
Non aliqua Dea ſum: quid me immortalibus æquas?
Sed mortalis, mulierque me genuit mater.
Otreus autem eſt pater nomine inclytus, ſi forte audiviſti,
Qui omni Phrygiæ bene munitæ imperat.
Linguam autem veſtram & noſtram aperte novi.
Trojani enim in domo me nutrix nutrivit: quæ perpetuo

Σμικρὴν παῖδ' ἀπίτυλλε φίλης ἀπὸ μητρὸς ἑλοῦσα.
Ὡς δή τοι γλῶσάν τε καὶ ὄμματα δῖα ἔοικε.
Νῦν δέ μ' ἀνήρπαξε χρυσόῤῥαπις Ἀργειφόντης
Ἐκ χορῶν Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου κελαδεινῆς.
Πολλαὶ δὲ Νύμφαι καὶ παρθένοι ἀλφεσίβοιαι
Παίζομεν, ἀμφὶ δ' ὅμιλος ἀπείριτος ἐστεφάνωτο·
Ἔνθεν μ' ἥρπαξε χρυσόῤῥαπις Ἀργειφόντης·
Πολλὰ δ' ἐπήγαγεν ἔργα καταθνητοῖσ ἀνθρώποις,
Πολλὴν δ' ἄκλητόν τε καὶ ἄκριτον, ἣν διὰ θῆρες
Ὠμοφάγοι φοιτῶσι κατὰ σκιόεντας ἐναύλους.
Οὔ ποσὶ ψαύειν ἐδόκουν φυσιζόου αἴης.
Ἀγχίσεω δέ με φάσκε παρὰ λέχεσιν καλέεσθαι
Κυδρὸν ἄλοχον, σοὶ δ' ἀγλαὰ τέκνα τεκεῖσθαι.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξε καὶ ἔφρασεν, ἦτοι ὅγ' αὖτις
Ἀθανάτων μετὰ φῦλ' ἀνέβη κρατὺς Ἀργειφόντης·
Αὐτὰρ ἐγώ σ' ἰκέμην, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετο ἀνάγκη.
Λλλά σε πρὸς Διὸς γουνάζομαι ἠδὲ τοκήων
Ἐσθλῶν, (ἀ γάρ τοι γε κακοὶ τοιόνδε τέκοιεν)
Ἀσπάσιον μ' ἀγαγὼν καὶ ἀπειρήτῳ φιλότητι,
Πατρί τε σῷ δεῖξον καὶ μητέρι κεδνῇ εἰδυίῃ,
Σοῖς τε κασιγνήτοις οἵ τοι ὁμόθεν γεγάασιν.
Οὔ σφιν ἀεικελίη Διὸς ἔσομαι, ἀλλ' εἰκυῖα·
Εἰ π ἀεικελίη γουνὶ ἔσομαι, ἠέ καὶ οὐκί.
Πέμψαι δ' ἄγγελον ὦκα μετὰ Φρύγας αἰολοπώλους
Εἰπεῖν πατρί τ' ἐμῷ καὶ μητέρι κηδομένῃ περ.
Οἱ δέ τε μὲν χρυσόν κεν ἄλις ἐσθῆτί θ' ὑφαντῇ
Πέμψουσιν· σὺ δὲ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
Ταῦτα δὲ ποιήσας δαίνυ γάμον ἱμερόεντα,
Τίμιον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
Ὡς εἰπᾶσα θεὰ γλυκὺν ἵμερον ἔμβαλε θυμῷ.
Ἀγχίσῃ δ' ἔρος ἦλεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζε,
Εἰ μὲν θνητή τ' ἐσσὶ, γυνὴ δέ σε γείνατο μήτηρ,
Ὀρθὸς δ' ὄρσι πατὴρ ὄνομα κλυτὸς, ὡς ἀγορεύεις,
Ἀθανάτοιο δ' ἔκπαγλα ἀκούεις ἐνθάδ' ἱκάνειν
Ἑρμέω· ἐμὴ δ' ἄλοχος κεκλήσεαι ἤματι πάντι.
Οὔτις ἔπειτα θεῶν ὅτε θνητοῖς ἀνθρώποις
Ἐνθάδε με χήσει πρὶν σῇ φιλότητι μιγῆναι
Αὖτίκα νῦν· ἀδ' εἰ κεν ἐκηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων
Τόξου ἀπ' ἀργυρέου πρυμνὴν βέλεα ζονέεντα,
Βαλοίμην κεν ἔπειτα γυναῖκα εἰκυῖα θεῇσι,
Σῆς ἀνῆς ὀπάσαι, δμῶαι δ' ἅμ' ἔμπεν ἕποιτο,

Ὡς

Me parvam filiam educavit chara a matre cum accepiſſet.
Sic utique linguam & veſtram bene novi.
Nunc autem me rapuit aureæ virgæ dominus, Argicida
Ex cœtu Dianæ aureum colum habentis ſonoræ.
Multæ autem Nymphæ & virgines dotatæ
Ludebamus, & multitudo infinita coronæ inſtar circumfuſa erat:
Inde me rapuit aureæ virgæ dominus, Mercurius:
Multos autem duxit me per agros mortalium hominum,
Multamque ſorte nondum diviſam & incultam *terram* quam feræ
Crudivoræ frequentant per umbroſas valles.
Neque pedibus tangere videbar almam terram.
Anchiſæ autem me dicebat ad cubilia vocari
Puellam uxorem, abs te autem perpulchros filios parituram.
At poſtquam oſtendit & dixit, ipſe quidem rurſus
Immortales ad gentes ivit fortis Argicida:
Verum ego ad te veni, fortis autem mihi fuit neceſſitas.
Sed te per Jovem ſupplex oro ac per parentes
Bonos, (neque enim mali talem peperiſſent)
Indomitam me ducens & inexpertam rei amatoriæ,
Patrique tuo oſtende ac matri officia ſcienti,
Tuiſque fratribus qui tecum ſimul geniti ſunt.
Non illis indigna Jove ero, ſed digna:
Si quid indecens mulier ero, an non.
Mitte etiam nuncium ocyus ad Phrygas agiles equos habentes
Qui dicant patrique meo & matri amantiſſimæ.
Hi autem aurum affatim veſtemque textam
Mittent: tu autem multa & præclara accipies dona.
Hæc autem faciens celebra nuptias amabiles,
Honorabiles hominibus & immortalibus Diis.
Sic fata Dea dulcem amorem incuſſit animo.
Anchiſen autem amor cepit, verbumque dixit, & prolocutus eſt,
Siquidem mortalis es, mulierque te genuit mater,
Atque Otreus eſt pater nomine inclytus, ut ais,
Immortaliſque favore nuncii huc venis
Mercurii: mea autem conjux vocaberis diebus omnibus.
Nemo deinceps deorum neque mortalium hominum
Hic me tenebit quo minus tibi in amore miſcear
Statim nunc: neque ſi jaculator ipſe Apollo
Arcu ab argenteo emiſerit jacula triſtia.
Velim utique poſtea, mulier ſimilis deabus,
Tuum lectum ingreſſus, ſubire domum Ditis.

Sic

Ὡς εἰπὼν, λάβε χεῖρα. φιλομμειδὴς δ' Ἀφροδίτη
Ἔρπε μετυτρεφθεῖσα, κατ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα
Εἰς λέχος ἄστρωτον, ὅ, τι πρῶ πάρος ἔσκεν ἄνακτι
Χλαίνῃσιν μαλακῇς ἐστρωμένον. αὐτὰρ ὕπερθεν
Ἄρκτων δέρματ' ἔκειτο, βυρυθρόγγων τε λεόντων,
Τὰς αὐτὸς κατέπεφνεν ὀν ὄρεσιν ὑψηλοῖσιν.
Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν λεχέων ἀποιήτων ἐπέβησαν,
Κόσμον μέν σι πρῶτον ἀπὸ χροὸς εἷλε φαεινὸν,
Πόρπας τε, γναμπτάς θ' ἕλικας, καλύκας τε καὶ ὅρμους·
Λῦσε δέ οἱ ζώνην, ἵν' εἵματα στιγαλόεντα
Ἔκδυε, καὶ κατέθηκεν ὅπι θρόνῳ ἀργυροήλῳ
Ἀγχίσης· ὁ δ' ἔπειτα θεῶν ἰότητι καὶ αἴσῃ,
Ἀθλωάτῃ πιφέλεκτο θεᾷ βροτὸς, ἠδὲ σάφα εἰδώς.
Ἦμος δ' ἄψ εἰς αὖλιν ἀποκλίνωσι νομῆες
Βῆς τε καὶ ἴφια μῆλα νομῶν ἐξ ἀνθεμοέντων,
Τῆμος ἄρ' Ἀγχίσῃ μὲν ὅπι γλυκὺν ὕπνον ἔχυτο,
Νήδυμον, αὐτὴ δ' οἱ χροῒ ἔννυτο εἵματα καλά.
Ἐσταμένη δ' ἀκτὴ πάντα περὶ χροῒ δῖα θεάων,
Ἔστιλπνον μὲν ἄρ' κλισίῃ ἀποιήτοιο μελάθρου·
Ἦρε χάρη· καλῷ δ' ὑπερείσατο πῆχυ
Ἄμβροτον, οἷόν τ' ὀξὺν ἐύστεφάνου Κυθερείης·
Ἐξ ὕπνου τ' ἀνέγειρεν· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν;
Ὄρσεο Δαρδανίδη· τί νυ νήγρετον ὕπνον ἰαύεις;
Καὶ φράσαι εἴ τι ὁμοίη ἐγὼν ἐνδάλλομαι εἶδος
Οἷον δή με τοπρῶτον ὀν ὀφθαλμοῖσι νόησας.
Ὡς φάθ'. ὁ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλ' ἐμμαπέως ὑπάκουσεν·
Ὡς δ' εἶδεν δειρῇ τε καὶ ὄμματι καλ' Ἀφροδίτης,
Τάρβησέν τε καὶ ὄσσε παλινκλιδὸν ἔτραπεν ἄλλῃ.
Αὖψ δ' αὖτις χλαίνῃ τε καλύψατο καλὰ πρόσωπα,
Καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
Αὐτίκα σ' ὡς τοπρῶτα θεὰ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
Ἔγνων ὡς θεὸς ἦθα· σὺ δ' οὐ νημερτὲς ἔειπες.
Ἀλλά σε πρὸς Διὸς γουνάζομαι Αἰγιόχοιο,
Μή με ζῶντ' ἀμενηνὸν ὀν ἀνθρώποισιν ἐάσῃς
Ναίειν, ἀλλ' ἐλέαιρ'· ἐπεὶ οὐ βιοθάλμιος ἀνὴρ
Γίγνεται ὅς τε θεαῖς ἀνάζεται ἀθλωάτῃσι.
Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
Ἀγχίσῃ κύδιστε καταθνητῶν ἀνθρώπων,
Θάρσει, μηδέ τι σῇσι μετὰ φρεσὶ δείδιθι λίην.
Οὐ γάρ τοι τὸ δέος παθέειν κακὸν ἐξ ἐμέθεν γε,
Οὐδ' ἄλλων μακάρων· ἐπεὶ φίλος ἐσσὶ θεοῖσι.

Σοὶ

Sic fatus, cepit manum. riſus amans autem Venus
Repebat averſa, oculos pulchros dejiciens,
Ad lectum bene ſtratum, quod antea erat regi
Lænis mollibus ſtratum, at ſuperne
Urſorum pelles jacebant, gravivocumque leonum,
Quos ipſe occiderat in montibus altis.
Hi autem poſtquam lectos bene conſtructos aſcenderunt,
Mundum quidem illi primum a corpore ſumſit lucidum,
Fibulaſque flexibileſque inaures, anuloſque & monilia.
Solvit autem illi cincturam, & veſtes ſtupendas
Exuit, ac depoſuit in ſedem aureis clavis confixam
Anchiſes: hic autem poſtea deorum ſententia & fato,
Cum immortali concubuit dea mortalis, non aperte ſciens.
Quando autem rurſus ad ſtabulum agitant paſtores
Boveſque & firmas pecudes paſcuis e florentibus,
Tunc ſcilicet Anchiſæ quidem dulcem ſomnum offundebat
Suavem, ipſa vero corpori induebat veſtes pulchras,
Induta autem recte omnia circa corpus dia dearum,
Stetit apud lectum bene conſtructæ domus:
Suſtulit caput: pulchritudo autem genarum ſplendebat
Immortalis, qualiſque eſt belle coronatæ Cytherææ:
A ſomnoque excitavit: verbumque dixit, atque nominabat:
Surge Dardanide: quare inexpergiſcibilem ſomnum dormis?
Ac conſidera an quid ſimilis ego videor eſſe,
Qualem ſcilicet me primum oculis inſpexiſti.
Sic dixit. hic autem a ſomno admodum prompte exaudivit.
Ut autem vidit collum & oculos pulchros Veneris,
Timuitque & oculos declinando vertit alio.
Iterum autem retro veſte cooperuit pulchram faciem,
Et illam precans verbis velocibus alloquebatur:
Statim te ut primum dea vidi oculis,
Cognovi quod dea eras: tu autem haud verum dixiſti.
Sed te per Jovem oro Ægidiferum,
Ne me viventem debilem inter homines ſinas
Habitare, verum miſerere: quoniam haud longævus vir
Fit quiſquis cum deabus concumbit immortalibus.
Illi autem reſpondit deinde Jovis filia Venus:
Anchiſe inclytiſſime mortalium hominum,
Confide, neque tuo in animo timeas valde.
Neque enim ullus metus eſt, te paſſurum malum ex me,
Neque ex alias beatis: quoniam amicus es diis.

Σοὶ δ' ἔσαι φίλῳ υἱὸς ὃς ἐν Τρώεσσιν ἀνάξει,
Καὶ παῖδες παίδεσσι διαμπερὲς ἐκγεγάονται.
Τῷ ὃ κῆ Αἰνείαο ὄνομ' ἔσσεται, οὕνεκά μ' αἰνὸν
Ἔχεν ἄχος ἕνεκα βροτέῃ ἀνέρος ἔμπεσεν ἀνῇ.
Ἄγχι θεοὶ ὃ μάλιστα καταθνητῷσ ἀνθρώποισιν
Αἰεὶ ἐφ' ὑμετέρης γενεῆς εἶδός τε φυήν τε.
Ἦτοι μὲν ξανθὸν Γανυμήδεα μητιέτα Ζεὺς
Ἥρπασ' ἐὸν διὰ κάλλος, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη,
Καί τε Διὸς κατὰ δῶμα θεοῖς ὀπαοινοχοάοι,
Θαῦμα ἰδεῖν, πάντεσσι τετιμένος ἀθανάτοισι,
Χρυσέῃ ἐκ κρατῆρος ἀφύσσων νέκταρ ἐρυθρόν.
Τρῶα δ' πένθος ἄλαστον ἔχε φρένας, οὐδέ τι ἤδει
Ὅππη οἱ φίλον υἱὸν ἀνήρπασε θέσπις ἄελλα·
Τὸν δ' ἤπειτα γόασκε διαμπερὲς ἤματα πάντα.
Καί μιν Ζεὺς ἐλέησε, δίδου δέ οἱ ὑῶν ἄποινα
Ἵππους ἀργίποδας, τοί τ' ἀθανάτους φορέουσι.
Τούς οἱ δῶρον ἐδωκεν ἔχειν· εἶπέν τε ἕκαστα
Ζηνὸς ἐφημοσύνῃσι διάκτορος Ἀργειφόντης,
Ὡς ἔοι ἀθάνατος καὶ ἀγήρως ἤματα πάντα.
Αὐτὰρ ἐπειδὴ Ζηνὸς ὄγ' ἔκλυεν ἀγγελιάων,
Οὐκέτ' ἔπειτα γόασκε, γεγήθει δ φρένας ἔνδον,
Γηθόσυνος δ' ἵπποισιν ἀελλοπόδεσσιν ὀχεῖτο.
Ὣς δ' αὖ Τιθωνὸν χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠώς,
Γ' μετέρης γενεῆς, ὁπείκελον ἀθανάτοισι.
Βῆ δ' ἴμεν αἰτήσασα κελαινεφέα Κρονίωνα,
Ἀθανάτου τ' εἶ) καὶ ζώειν ἤματα πάντα.
Τῇ δ Ζεὺς ἐπένευσε, καὶ ἐκρήηνεν ἐέλδωρ,
Νηπίη, οὐδ' ἐνόησε μετὰ φρεσὶ πότνια Ἠὼς
Ἥβῃ αἰτῆσαι, ξύσαί τ' ἀπὸ γῆρας ὀλοιόν.
Τὸν δή τοι εἰως μὲν ἔχεν πολυήρατος ἥβη,
Ἠοῖ τερπόμενος χρυσοθρόνῳ ἠριγενείῃ,
Ναῖε πρὸ Ὠκεανοῖο ῥοῆς ὅθι πείρασι γαίης·
Αὐτὰρ ἐπεὶ πρῶται πολιαὶ κατέχυντο ἔθειραι
Καλῆς ἐκ κεφαλῆς καὶ δ' γενείου τε γενείου,
Τοῦ δή τοι δίνῃς μὲν ἀπείχετο πότνια Ἠώς,
Αὐτὰρ δ' αὖτ' ἀπέπαλλεν ἐνὶ μεγάροισιν ἔχουσα
Σίτῳ τ' ἀμβροσίῃ τε, καὶ εἵματα καλὰ δίδουσα.
Ἀλλ' ὅτε δὴ πάμπαν συγδρὸν κατὰ γῆρας ἔπιγνυ,
Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων δύνατ' οὐδ' ἀναεῖραι,
Ἧδε δέ οἱ κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή·
Ἐν θαλάμῳ κατέθηκε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς.

Τῶ

Tibi autem erit charus filius qui Trojanis imperabit,
Et filii e filiis perpetuo pronaſcentur.
Huic autem Æneas nomen erit, quoniam me gravis
Habuit dolor, quod mortalis viri incidi in lectum.
Prope dii autem maxime apud mortales homines
Semper ob veſtri generis ſpeciemque & pulchritudinem.
Ergo flavum Ganymedem conſultor Jupiter
Rapuit ſuam propter pulchritudinem, ut cum diis eſſet,
Et Jovis in domo diis vinum infunderet,
Mirabile viſu, ab omnibus honoratus immortalibus,
Aureo ex cratere hauriens nectar rubrum.
Troi vero luctus perpetuus habebat præcordia, neque norat
Ubi ſibi charum filium rapuiſſet divina procella:
Hunc deinde lugebat omnino diebus omnibus.
Et illius Jupiter miſertus eſt, deditque illi pro filio dona
Equos velocipedes, quique immortales ferunt.
Hos illi dono dedit habendos: dixitque ſingula
Jovis conſiliis nuncius Argicida,
Quod eſſet immortalis & inſeneſcibilis diebus omnibus.
At poſtquam Jovis hic audivit nuncium,
Non amplius poſtea lugebat, gaviſus autem eſt animo intus,
Lætus autem equis velocibus vehebatur.
Similiter Tithonum aurea ſede conſpicua rapuit Aurora,
Veſtri generis, ſimilem immortalibus.
Ivit autem oratura nigrinubem Saturnium,
Ut immortaliſque eſſet ac viveret diebus omnibus.
Huic autem Jupiter annuit, & perfecit votum.
Inſana, neque reputavit in mente veneranda Aurora
Ut juventutem peteret, raderetque ſenectam perditam.
Hunc autem donec quidem habebat a multis armata juventus,
Aurora oblectatus aurithrona ab aere genita,
Habitabat apud Oceani fluxum ad terminos terræ:
Verum poſtquam primi cani effundebantur capilli
Pulchro ex capite & ex generoſa barba,
Hujus quidem a lecto abſtinebat veneranda Aurora,
Ipſum autem rurſus nutriebat in domibus habens
Ciboque ambroſiaque, & veſtes pulchras dans.
Verum quando jam omnino ad odioſam ſenectutem properabat,
Neque ullum membrorum movere poterat neque attollere,
Hoc illi in animo optimum videbatur conſilium:
In thalamum depoſuit, januas autem admovit lucidas.

Τᾶ δή τοι φωνᾶ ῥεῖ ἄασετο, ὐδέ τι κίκυς
Ἔσθ' οἵη πάρο ἔσκεν ὀνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν.
Οὐκ ἄν ἔγωγέ σε τοῖον ἐν ἀθανάτοισιν ἐλοίμαν,
Ἀθάνατόν τ' ἔμεν ἠδὲ ζώειν ἤματα πάντα.
Ἀλλ' εἰ μὲν τοιοῦτο ἐὼν εἶδός τε δέμας τε
Ζώεις, ἠμέτερός τε πόσις κεκλημένος εἴης,
Οὐκ ἄν ἔπειτά μ' ἄχος πυκιναὶς φρένας ἀμφικαλύπτοι.
Νῦν δέ σε μὲν τάχα γῆρας ὁμοίιον ἀμφικαλύψει
Νηλειὲς, τό τ' ἔπειτα παρίσταται ἀνθρώποισιν,
Οὐλόμενον, καματηρὸν, ὅ, τε συγέρσι θεοί περ.
Αὐτὰρ ἐμοὶ μέγ' ὄνειδος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
Ἔσσεται ἤματα πάντα διαμπερὲς εἵνεκα σεῖο,
Οἳ πρὶν ἐμὰς ὀάρας, καὶ μήτιας αἵς ποτε πάντας
Ἀθανάτους σφετέρῃσι καταθνητῇσι γυναιξὶ,
Τέρβεσκον. πάντας γὰρ ἐμὸν δάμνασκε νόημα.
Νῦν οὐ δή μοι ἔτι στοναχήσεται ἐξονομήνας
Τοῦτο μετ' ἀθανάτοισιν. ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀάσθην,
Σχέτλιον, οὐκ ἐνόησα, ἀπεπλάγχθην δὲ νόοιο,
Παῖδα δ' ὑπὸ ζωνῇ ἐθέμην βροτῷ εὐνηθεῖσα.
Τὸν μέν, ἐπὴν δὴ πρῶτον ἴδῃ φάος ἠελίοιο,
Νύμφαι μιν θρέψουσιν ὀρεσκῷοι βαθύκολποι,
Αἵ τόδε ναιετάουσιν ὄρος μέγα τε ζάθεόν τε,
Αἵ ῥ' ἔτε θνητῆς γε μετ' ἀθανάτοισιν ἔπονται.
Δηρὸν μὲν ζώουσι, καὶ ἄμβροτον εἶδαρ ἔδουσι,
Καί τε μετ' ἀθανάτοισι καλὸν χορὸν ἐρρείσαντο.
Τῇσι δὲ Σιληνοί τε καὶ ἀσκοφόρος Ἀργειφόντης
Μίσγονθ' ὑπὸ φιλότητι μυχῷ παιπαλοέντων.
Τῇσι δ' ἅμ' ἢ ἐλάται ἠὲ δρύες ὑψικάρηνοι
Γινομένῃσιν ἔφυσδεν ὅθι χθονὶ βωτιανείρη,
Καλαὶ, τηλεθάουσαι ὑπὲρ αἶαν ὑψηλοῖσιν
Ἑστᾶσ' ἠλίβατοι· τεμένη δέ ἑ κικλήσκουσιν
Ἀθανάτων, τοὺς δ' οὔ τι βροτοὶ χείρεσσι σιδήρῳ·
Ἀλλ' ὅτε κεν δὴ μοῖρα παραιφασιὴ θανάτοιο,
Ἀζάνεται μὲν πρῶτον ὅθι χθονὶ δένδρεα καλὰ,
Φλοιοὶς δ' ἀμφιθαλέθοντι, πίπτουσι δ' ἀπ' ὄζοι,
Τῶνδε κὰπ' ἰμὰς ψυχὴ λείπει φάος ἠελίοιο.
Αἱ μὲν ἐμοὶ θρέψουσι σὺν ἱπποσύνῃσιν ὑὸν ἔχουσαι.
Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτον ἕλῃ πολυήρατος ἥβη,
Ἄξουσίν σοι δῶρα θεαὶ, δείξουσί τε παῖδα.
Σοὶ δ' ἐγὼ, ὄφρα ταῦτα μετὰ φρεσὶ πάντα διέλθω,
Εἰς πέμπτον ἔτος αὖτις ἐλεύσομαι ὑὸν ἄγουσα.

Τὸν

Ejus utique vox fluit immenſa, neque vis
Eſt, qualis antea fuit in flexibilibus membris.
Non utique ego te talem inter immortales eligerem ſ. præoptarem
Immortalemque eſſe & vivere diebus omnibus.
Sed ſi quidem talis formaque corporeque
Viveres, noſterque vir vocatus eſſes,
Non utique deinde me luctus ſecundum denſam mentem cooperiret.
Nunc autem te quidem celeriter ſenectus communis cooperiet
Immiſericors, quæ poſtea aſtat hominibus,
Perniciosa, laſſa, quam & dii odio habent.
At mihi magnum probrum inter immortales deos
Erit diebus omnibus omnino propter te,
Qui antea meas converſationes, & conſilia quibus olim omnes
Immortales commiſcui cum mortalibus mulieribus,
Timebant. omnes enim meum domabat conſilium.
Nunc autem utique non amplius mihi licebit gemendo nominare
Hoc inter immortales. ſiquidem ingenti mulcta mulctata ſum,
Damno duro, nec tolerando, aberravi autem mente,
Filiumque ſub cinctura poſui cum mortali mixta.
Illum quidem, ubi jam primum viderit lucem Solis,
Nymphæ ipſum nutrient montanæ profundos ſinus habentes,
Quæ hunc habitant montem magnumque valde divinumque,
Quæ utique neque mortales neque immortales ſequuntur:
Diu quidem vivunt, & immortalem cibum comedunt,
Atque cum immortalibus pulchram choream inſtaurant,
Cum his autem Silenique & bonus explorator Argicida
Miſcentur in amore in receſſu ſpeluncarum amabilium.
Cum his autem ſimul aut abietes aut quercus altæ capitibus
Genitis natæ fuere ſuper terram alentem viros:
Pulchræ, florentes in montibus altis
Stant altæ: delubra autem ipſas vocant
Immortalium, has autem haud mortales tondent ferro:
Sed quando jam fatum aſtiterit mortis,
Siccantur quidem primum ſuper terram arbores pulchræ,
Cortex autem cirumquaque corrumpitur, deciduntque rami:
Earum autem ſimul anima relinquit lumen Solis.
Hæ quidem meum nutrient apud ſe filium habentes.
Hunc quidem ubi jam primum ceperit multimodis expetita pubertas,
Ducent tibi huc Deæ, oſtendentque puerum.
Tibi autem ego, ut hæc menti tuæ inculcando omnia perſequar,
In quintum annum rurſus veniam filium ducens.

Τον μὲν ἐπὶω δὴ ὦρῶτον ἴδῃς θάλῳ ὀφθαλμοῖσι,
Γηθήσεις ὁρόων· μάλα γὰ θεοείκελῳ ἔσαι.
Ἄξεις δ' αὐτίκα νιν ποτὶ Ἴλιον ἰωεμέεσσιν.
Ἤν δέ πε εἴρηταί σε κατυθνητῶν ἀνθρώπων,
Ἤ πε σοι φίλον υἱὸν ὑπὸ ζώνῃ θέτο μήτηρ,
Τῶδε σὺ μυθεῖσθαι μεμνημένῳ, ὡς σε κελεύω·
Φασίν τοι νύμφης Καλυκώπιδῳ ἔγγονον εἶ)
Αἵ τόδε ναιετάουσιν ὄρῳ κατειμένον ὕλῃ.
Εἰ δέ κεν ἐξείπῃς καὶ ἐπεύξεαι ἄφρονι θυμῷ,
Ἐν φιλότητι μιγεῖσαι ἐϋστεφάνῳ Κυθερείῃ,
Ζεύς σε χολωσάμενῳ βαλέει φολόεντι κεραυνῷ.
Εἴρηταί τοι πάντα· σὺ δ' ὄφρεσι σῇσι νοήσας,
Ἴσχεο, μηδ' ὀνόμηνε, θεῶν δ' ἐποπίζεο μειλίων.
Ὡς εἰπᾶσ' ἵππους ἐς ὀρωρὸν ἰωεμόεντα.
Χαῖρε θεὰ Κύπροιο ἐϋκτιμένης μεδέουσα,
Σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενῳ μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΥΤΗΝ.

Αἰδοίῃ χρυσοστέφανον καλὴν Ἀφροδίτην
Ἀείσομαι, ἣ πάσης Κύπρου κρήδεμνα λέλογχεν
Εἰναλίης, ὅθι μιν ζεφύρου μένῳ ὑγρὴν ἀέντῳ
Ἤνεικεν κατὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
Ἀφρῷ ἐνὶ μαλακῷ· τὴν δ' χρυσάμπυκες Ὧραι
Δέξαντ' ἀσπασίως, περὶ δ' ἄμβροτα εἵματα ἔσσαν·
Κρατὶ δ' ἐπ' ἀθανάτῳ στεφάνην καλὸν ἔθηκαν,
Καλὴν, χρυσείην· ἐν δὲ τρητοῖσι λοβοῖσιν
Ἄνθεμ' ὀρειχάλκου χρυσοῦ τε τιμήεντος·
Δειρὴν δ' ἀμφ' ἁπαλὴν καὶ στήθεσιν ἀργυρέοισιν
Ὅρμοισι χρυσέοισιν ἐκόσμεον, οἷσί περ αὐταὶ
Ὧραι κόσμηθεν χρυσάμπυκες, ὁππότ' ἴοιεν
Εἰς χορὸν ἱμερόεντα θεῶν καὶ δώματα πατρός.
Αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πάντα περὶ χροῒ κόσμον ἔθηκαν,
Ἦγον ἐς ἀθανάτους· οἱ δ' ἠσπάζοντο ἰδόντες,
Χερσί τ' ἐδεξιόωντο· καὶ ἠρήσαντο ἕκαστος
Εἶναι κουριδίην ἄλοχον, καὶ οἶκαδ' ἄγεσθαι,
Εἶδος θαυμάζοντες ἰοστεφάνου Κυθερείης.
Χαῖρ' ἐλικοβλέφαρε, γλυκυμείλιχε· δός δ' ἐν ἀγῶνι
Νίκην τῷδε φέρεσθαι, ἐμοὶ δ' ἔντυνον ἀοιδήν.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΔΙΟ-

Hunc quidem ubi jam primum videris florem oculis,
Gaudebis videns: valde enim diis similis erit.
Duces autem statim illum ad Trojam ventosam.
Si autem aliquis interrogarit te mortalium hominum,
Quæ tibi charum filium sub cinctura posuerit mater,
Huic tu dicere memor sis ut te jubeo:
Dicunt nymphæ Calycopidis progeniem esse,
Quæ hunc habitant montem indutum sylva.
Si autem *rem ipsam* enunciaris & gloriaberis dementi animo,
In amore *te* mixtum esse cum bene coronata Cytherea,
Jupiter te iratus feriet ardenti fulmine.
Dicta sunt tibi omnia: tu autem in mente tua intelligens,
Cohibe te, neque indica, deorum autem observa iram.
Sic effata abiit ad cœlum ventosum.
Salve dea Cypro bene habitatæ imperans,
A te autem ego exorsus transibo aliam ad laudem.

IN EANDEM.

Venerandam auream coronam habentem pulchram Venerem
Canam, quæ totius Cypri mœnia adepta est
In mari sitæ, ubi illam zephyri vis molliter spirantis
Tulit per undam multisoni maris,
Spuma in molli. hanc autem auricurræ Horæ
Exceperunt libenter, immortalesque vestes induere:
Caput vero super immortale coronam bene constructam posuere,
Pulchram, auream: in perforatis autem auriculis
Florem orichalei aurique pretiosi:
Collum autem molle ac pectora argentea
Monilibus aureis ornabant, quibus ipsæ
Horæ ornatæ fuere auricurræ, quando irent
Ad choream amabilem deorum & domos patris.
Verum postquam omnem circa corpus ornatum posuere,
Duxere ad immortales: qui amplectebantur videntes,
Manibusque salutabant: & cupierunt quisque
Esse maritalem conjugem, & domum ducere,
Formam admirantes ex violis coronam habentis Cythereæ.
Salve nigras habens palpebras, dulciloqua: da vero in certamine
Hoc victoriam ferre, meamque præpara cantionem.
At ego & tui & alterius memor ero cantionis.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ, Η" ΛΗΣΤΑΙ.

Ἀμφὶ Διώνυσον Σεμέλης ἐρικυδέος υἱὸν
Μνήσεμαι, ὡς ἐφάνη πολυγηθὲς θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο,
Ἀκτῇ ἔπι πρωβλῆτι, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἐοικὼς
Πρωθήβῃ· καλαὶ δὲ περισσείοντο ἔθειραι
Κυάνεαι, φᾶρος δὲ περὶ στιβαροῖς ἔχεν ὤμοις
Πορφύρεον. τάχα δ' ἄνδρες ἐϋσσέλμου ἀπὸ νηὸς
Λῃσταὶ προγένοντο θοῶς ἔπι οἴνοπα πόντον
Τυρσηνοί· τὸν δ' ἦγε κακὸς μόρος. οἱ δέ, ἰδόντες
Νέσσω ἐς ἀλλήλους, τάχα δ' ἔκθορον· αἶψα δ' ἑλόντες
Εἵσσω ἔπι σφετέρης νηὸς κεχαρημένοι ἦτορ.
Υἱὸν γάρ μιν ἔφαντο διοτρεφέων βασιλήων
Εἶναι, καὶ δεσμοῖς ἔθελον δῆσαι ἀργαλέοισι.
Τὸν δ' οὐκ ἴσχανε δεσμά, λύγοι δ' ἀπὸ τηλόσε πῖπτον
Χειρῶν ἠδὲ ποδῶν· ὁ δὲ, μειδιάων ἐκάθητο
Ὄμμασι κυανέοισι. κυβερνήτης δὲ νοήσας,
Αὐτίκα εἷς ἑτάροισιν ἐκέκλετο, φώνησέν τε,
Δαιμόνιοι, τίνα τόνδε θεὸν δεσμεύετ' ἐλόντες,
Κρατερὸν; οὐδ' φέρειν δυήσεται ἡμέτερος νηῦς.
Ἢ γὰρ Ζεύς ἐστ' ὅδε γ' ἢ, ὃ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
Ἢ ἐ Ποσειδάων. ἐπεὶ οὐ θνητοῖσι βροτοῖσιν
Εἴκελος, ἀλλὰ θεοῖς οἳ ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν.
Ἀλλ' ἄγετ', αὐτὸν ἄφωμεν ἐπ' ἠπείροιο μελαίνης
Αὐτίκα· μηδ' ὅπι χεῖρας ἐάλετε, μή τι χολωθεὶς
Ὄρσῃ ἀργαλέους ἀνέμους καὶ λαίλαπα πολλήν.
Ὣς φάτο. τὸν δ' ἀρχὸς συγερῷ λωίπαπε μύθῳ,
Δαιμόνι' ἔρον ὅρα, ἅμα δ' ἱσίων ἕλκεο νηΰς,
Σόμπλω θ' ὅπλα λαβών. ὅδε δ' αὖτ' ἀνδρεσσι μελήσει.
Ἔλπομαι, ἢ Αἴγυπτον ἀφίξεται, ἢ ὅγε Κύπρον,
Ἢ ἐς Ὑπερβορέους, ἢ ἐκαστέρω· ἐς δ' ὄγε τελευτὴ
Ἔκ ποτ' ἐρεῖ αὐτοῦ τε φίλους καὶ κτήματα πάντα,
Οὕς τε κασιγνήτους. ἐπεὶ ἡμῖν ἔμβαλε δαίμων,
Ὡς εἰπών, ἰστόν τε καὶ ἱστίον ἕλκετο νηΰς.
Ἔμπνευσεν δ' ἄνεμος μέσον ἱστίον· ἀμφὶ δ' ἄρ' ὅπλα
Κατπύνοσθε. τάχα δὲ σφιν ἐφαίνετο θαύματα ἔργα.
Οἶνος μὲν πρώτιστα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
Ἡδύποτος κελάρυζε δι' ὠδίνας, ἄρνυτο δ' ὀδμὴ
Ἀμβροσίη· καθύπερθε δὲ πᾶσι λάβε πάντας ἰδόντας.
Αὐτίκα δ' ἀκρότατον περὶ ἱστίον ἐξετανύσθη

Ἀμ-

BACCHUS, SIVE LATRONES.

De Baccho Semeles inclytæ filio
Mentionem faciam, ut apparuit apud littus maris indomiti,
Apud promontorium quod *in mare* procurrit, juveni viro similis
Primum jam puberi: pulchri autem concutiebantur capilli
Cyanei, veſtem autem circa robuſtos habebat humeros
Purpuream. cito autem viri bene tabulata ex navi
Latrones pervenere velociter ad nigrum pontum
Tyrſeni: eos autem duxerat mala ſors. qui videntes
Innuere ſibi invicem, citoque exiliere: ſtatim autem capientes
Impoſuerunt *eum* ſuæ navi læti animo.
Filium enim illum autumabant a Jove nutritorum regum
Eſſe, ac vinculis volebant ligare difficilibus.
Illum autem non tenebant vincula, viminaque procul cadebant
A manibus & a pedibus: ipſe ſubridens ſedebat
Oculis cyaneis. gubernator autem intelligens,
Statim ſuos ſocios hortatus eſt, dixitque:
Miſeri, qualem hunc Deum ligatis capientes,
Fortem? neque ferre illum poteſt navis fabrefacta.
Aut enim Jupiter hic eſt, aut argentiarcus Apollo,
Aut Neptunus: quoniam haud mortalibus hominibus
Similis eſt, at Diis qui Olympicas domos habent,
Verum agite, hunc dimittamus ad continentem nigram
Statim: neque in eum manus conjicite, ne iratus
Excitet difficiles ventos ac turbinem multum.
Sic dixit. illum autem dux odioſo objurgavit ſermone:
Infelix ſecundum ventum vide, ſimulque velum trahe navis,
Simul omnia arma capiens. hic autem contra viris curæ erit.
Spero, aut *in* Ægyptum veniet, aut hic in Cyprum,
Aut ad Hyperboreos, aut longius: ad extremum autem
Aliquando indicabit ſuos amicos & poſſeſſiones omnes,
Suoſque fratres: poſtquam nobis obtulit Deus.
Sic locutus, malumque & velum trahebat navis.
Flavit autem ventus in medio veli: circumque arma
Deponebant. cito autem illis apparebant admirabilia opera:
Vinum quidem primum velocem per navim nigram
Dulce fluebat odorum, excitabaturque odor
Divinus: nautas autem ſtupor cepit omnes videntes.
Statim autem in ſummitate veli extenſa eſt

Vitis

Ἄμπελον ἔνθα κ᾽ ἔνθα, κατεκρημνῶντο δ᾽ ὅπολλοὶ
Βότρυες· ἀμφὶ ἱστὸν δὲ μέλας εἱλίσσετο κισσὸς
Ἀνθεσι τηλεθάων, χαρίεις δ᾽ ὅπι καρπὸς ὁρώρει.
Πάντες δὲ σκαλμοὶ σεφάνας ἔχον. οἱ δ᾽, ἰδόντες,
Μηδήδλῳ τότ᾽ ἔπειτα κυβερνήτῃ ἐκέλευον
Γῆ πελάσαι. ὁ δ᾽ ἄρα σφι λέων γένετ᾽ ἔνδοθι νηὸς
Δεινὸς ἐπ᾽ ἀκροτάτης, μέγα δ᾽ ἔβραχεν, ὧν δ᾽ ἄρα μέσσῃ
Ἄρκτον ἐποίησεν λασιαύχενα, σήματι φαίνων.
Ἂν δ᾽ ἔστη μεμαυῖα· λέων δ᾽ ὅπι σέλματος ἄκρου
Δεινὸν ὑπόδρα ἰδών. οἱ δ᾽ εἰς πρύμνῃ ἐφόβηθεν,
Ἀμφὶ κυβερνήτῃ δὲ σαόφρονα θυμὸν ἔχοντε
Ἔστη ἄρ᾽ ἐκπλαγέντες. ὁ δ᾽ ἐξαπίνης ἐπορούσας
Ἀρχὸν ἕλ᾽. οἱ δὲ θύραζε κακὸν μόρον ἐξαλύοντες,
Πάντες ὁμῶς πήδησθε, ἐπεὶ ἴδον εἰς ἅλα δῖαν·
Δελφῖνες δ᾽ ἐγένοντο. κυβερνήτῃ δ᾽ ἐλεήσας
Ἔσχεθε, καί μιν ἔθηκε πανόλβιον· εἶπέ τε μῦθον,
Θάρσει δῖος κράτωρ τῷ, μῷ κεχαρισμένε θυμῷ.
Εἰμὶ δ᾽ ἐγὼ Διόνυσος ἐρίβρομος, ὃν τέκε μήτηρ
Καδμηὶς Σεμέλη, Διὸς ὑπὸ φιλότητι μιγεῖσα.
Χαῖρε τέκος Σεμέλης διώπιδος· ἠδέ πῃ ὄξει
Σεῖό γε λησόμενον, γλυκερῷ κοσμήσαι ἀοιδῷ.

ΕΙΣ ΑΡΕΑ.

Ἄρες ὑπερμενέτα, βεισάρματε, χρυσεοπήληξ,
Ὀμβριμόθυμε, φέραυσι, πολισσόε, χαλκοκορυστά,
Κυρτερόχειρ, ἀμόγητε, δορυσθενές, ἔρκος ὀλύμπου,
Νίκης δ᾽ πολέμοιο πάτερ, σωαρωγὲ θέμιστος,
Ἀντιβίοισι τύραννε, δικαιοτάτων ἀγὲ φωτῶν,
Ἠνορέης σκηπτοῦχε, πυραυγέα κύκλον ἑλίσσων
Αἰθέρος ἀπλανέεσσιν ἐνὶ τείρεσιν, ἔνθά σε πῶλοι
Ζαφλεγέες τετιμένοι ὑπὲρ ἄντυγος αἰὲν ἔχουσι·
Κλῦθι βροτῶν ὁπίκουρε, δοτὴρ ἀγαθοῖο βίοιο,
Πρηὺ κατασίλβων σέλας ὑψόθεν ἐς βιότητα
Ἡμετέρην, χῆ χάρτος ἀρήϊον· ὥς κε δυναίμην
Σβέσσαι κακότητα πικρὴν ἀπ᾽ ἐμεῖο κυρήσας,
Καὶ ψυχῆς ἀπατηλὸν ὑπογνάμψαι φρεσὶν ὁρμὴν,
Θυμὸς τ᾽ αὖ μένος ὀξὺ καπνιζέμεν, ὅς μ᾽ ἐρέθησι
Φιλόπτολεμος χρυσείῃς ὁπαζόμενος· ἀλλὰ σὺ θάρσος
Δὸς μάκαρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀπήμοσι θεσμοῖς,
Δυσμενέων φυγέειν μόθον κῆράς τε βιαίους.

ΕΙΣ

Vitis huc atque huc, pendebantque multæ
Uvæ: circa malum autem volvebatur hedera
Floribus vireſcens, gratus autem fructus excitabatur.
Omnes autem ſcalmi coronas habebant. illi autem videntes
Mededen tunc deinde gubernatorem hortabantur
In terram appropinquare. ille autem leo factus fuit in navi
Horrendus in ſumma, valde autem rugiebat, in medio vero
Urſam fecit hirſutam cervice, ſigna oſtendens:
Surrexit autem furibunda: leo autem in ſede ſumma
Horrendum torve videns. illi autem in puppi timuere,
Circum autem gubernatorem ſapientem animum habentem
Stetere utique ſtupefacti. ille autem repente impetum faciens
Ducem cepit. illi autem foras malam mortem fugientes,
Omnes ſimul ſaliere, cum vidiſſent, in mare dium:
Delphines autem facti fuere. gubernatorem autem miſeratus
Tenuit, & eum fecit beatiſſimum: dixitque verbum:
Confide optime rector meo grate animo.
Sum autem ego Bacchus magniſonus, quem peperit mater
Cadmea Semele, Jovi in amore mixta.
Salve nate Semeles pulchrioculæ: haudquaquam licet
Tui oblitum, ſuavem ornare cantionem.

IN MARTEM.

Mars prærobuſte, gravis currui, inſignis aurata galea,
Invicte animi, clypeate, urbium quaſſator, ære armate,
Fortimane, indefeſſe, haſta valens, ſeptum olympi,
Victoriæ in bello felicis pater, auxiliator juſtitiæ,
Adverſariis tyranne, juſtiſſimorum dux hominum,
Fortitudinis ſceptrifer, ignitum circulum volvens
Ætheris inter ſeptemgrada aſtra, ubi te equi
Valde flammantes tertio ſuper curru ſemper habent:
Audi mortalium auxiliator, dator audacis vigoris,
Facile relucens lumen deſuper ad vitam
Noſtram, ac fortitudinem Martialem: ut poſſim
Depellere malum amarum a meo capite,
Et animæ deceptorem ſubflectere mente impetum,
Animique robur acutum cohibere, qui me excitat
Pugnam horrendam aggredi: ſed tu audaciam
Da beate, paciſque manere in illæſis legibus,
Inimicorum fugientem laborem fataque violenta.

ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ.

Ἄρτεμιν ὑμνεῖ μοῦσα καστγνήτην, Ἑκάτοιο,
Παρθένον ἰοχέαιραν, ὁμόζυγον Ἀπόλλωνος,
Ἣθ' ἵππους ἄρσασα βαθυχοίνοιο Μελήτης,
Ῥίμφα διὰ Σμύρνης παγχρύσεον ἅρμα διώκει
Εἰς Κλάρον ἀμπελόεσσαν, ὅθ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
Ἦσαι μιμνάζων ἑκατηβόλον ἰοχέαιραν.
Καὶ σὺ μὲν ὕτω χαῖρε, θεαὶ δ' ἅμα πᾶσαι ἀοιδῇ.
Αὐτὰρ ἐγώ γε σῶν τε καὶ ἐκ σέθεν ἄρχομ' ἀείδειν.
Σοῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Κυπρογενῆ Κυθέρειαν ἀείσομαι, ἥτε βροτοῖσι
Μείλιχα δῶρα δίδωσιν, ἐφ' ἱμερτῷ ὃ προσώπῳ
Αἰεὶ μειδιάει, καὶ ἐφ' ἱμερτὸν φέρει ἄνθος.
Χαῖρε θεὰ Σαλαμῖνος ἐϋκτιμένης μεδέουσα,
Καὶ πάσης Κύπρου· σὸς δ' ἱμείρεσσαν ἀοιδήν.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ.

Παλλάδ' Ἀθηναίην ἐρυσίπτολιν ἄρχομ' ἀείδειν
Δεινήν, ἣ σὺν Ἄρηϊ μέλει πολεμήϊα ἔργα,
Πτολίπορθοί τε πόλεις, αὐτή τε πτόλεμοί τε.
Καί τ' ἐρρύσατο λαὸν ἰόντα τε νισόμενόν τε.
Χαῖρε θεὰ, σὸς δ' ἄμμι τύχῃ εὐδαιμονίῃ τε.

ΕΙΣ ΗΡΑΝ.

Ἥρην ἀείδω χρυσόθρονον, ἣν τέκε Ῥείη
Ἀθανάτην βασίλειαν, ὑπείροχον εἴδει ἔχουσαν,
Ζηνὸς ἐριγδούποιο καστγνήτην ἀλεγεινήν τε
Κυδρήν, ἣν πάντες μάκαρες κατὰ μακρὸν Ὄλυμπον
Ἀζόμενοι τίουσιν ὁμῶς Διὶ τερπικεραύνῳ.

ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ.

Δήμητρ' ἠύκομον σεμνὴν θεὸν ἄρχομ' ἀείδειν,

Αὐ-

IN DIANAM.

Dianam laudat Muſa ſororem Jaculatoris,
Virginem ſagittis gaudentem, ſimul nutritam cum Apolline,
Quæ equos jungens juncis copioſæ Meletæ,
Perniciter per Smyrnam totum aureum currum agit
Ad Clarum vitibus copioſam, verum argentiarcus Apollo
Sedit expectans Jaculatricem ſagittis gaudentem,
Et tu quidem ſic ſalve, deæque ſimul omnes cantione.
At ego primum & a te incipio cantare.
A te autem ego exorſus tranſibo aliam ad laudem.

IN VENEREM.

Cyprogenitam Cytheream canam, quæ mortalibus
Blanda dona dat, amabili autem facie
Semper ſubridet, & amabilem fert florem.
Salve dea Salamine bene habitata regnans,
Et tota Cypro: da vero amabilem cantionem.
At ego & tui & alterius memor ero cantionis.

IN PALLADEM.

Palladem Minervam patronam urbium incipio canere
Acrem, cui cum Marte curæ ſunt bellica opera,
Dirutæque urbes, clamorque bellaque:
Quin & liberavit populum euntemque redeuntemque,
Salve dea, daque nobis fortunam felicitatemque.

IN JUNONEM.

Junonem cano aurithronam, quam peperit Rhea,
Immortalem reginam, excellentem formam habentem,
Jovis tonantis ſororem conjugemque
Inclytam, quam omnes beati per longum olympum
Venerantes honorant ſimul cum Jove gaudente fulminibus.

IN CERE REM.

Cererem pulchricomam venerandam Deam incipio canere,

Ipſam

Αὐτλῶ καὶ κιθάρῳ θεμιτολλέα Περσεφόνειαν.
Χαῖρε θεὰ, καὶ τῷδε σάω πόλιν· ἄρχε δ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ.

Μητέρα μοι πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων
Ὑμνεῖ Μοῦσα λίγεια Διὸς θυγάτηρ μεγάλοιο,
Ἣν κροτάλων τυμπάνων ἰαχὴ, σύριγγός τε τρόμος αὐλῶν
Εὐαδεν, ἠδὲ λύκων κλαγγὴ χαροπῶν τε λεόντων,
Οὔρεά τ' ἠχήεντα, καὶ ὑλήεντες ἔναυλοι.
Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε, θεὰ δ' ἅμα πᾶσαι ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΗΡΑΚΛΕΑ ΛΕΟΝΤΟΘΥΜΟΝ.

Ἡρακλέα Διὸς υἱὸν ἀείσομαι, ὃν μέγ' ἄριστον
Γείνατ' ὀπιχθονίων Θήβης ἐνὶ καλλιχόροισιν
Ἀλκμήνη, μιχθεῖσα κελαινεφεῖ Κρονίωνι.
Ὃς πρὶν μὲν κατὰ γαῖαν ἀθέσφατον ἠδὲ θάλασσαν
Πλαζόμενος πομπῇσιν ὑπ' Εὐρυσθῆος ἄνακτος,
Πολλὰ μὲν αὐτὸς ἔρεξεν ἀτύζοντα, πολλὰ δ' ἀνέτλη.
Νῦν δ' ἤδη κατὰ καλὸν ἕδος νιφόεντος Ὀλύμπου
Ναίει τερπόμενος, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.
Χαῖρε ἄναξ Διὸς υἱὲ, δίδου δ' ἀρετήν τε καὶ ὄλβον.

ΕΙΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ.

Ἰητῆρα νόσων Ἀσκληπιὸν ἀρχόμ' ἀείδειν,
Υἱὸν Ἀπόλλωνος, ὃ ἐγείνατο δῖα Κορωνὶς
Δωτίῳ ἐν πεδίῳ κούρη Φλεγύου βασιλῆος,
Χάρμα μέγ' ἀνθρώποισι, κακὸν θελκτῆρ' ὀδυνάων.
Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε ἄναξ· λίτομαι δέ σ' ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΥΣ.

Κάστορα καὶ Πολυδεύκε' ἀείδεο Μοῦσα λίγεια
Τυνδαρίδας, οἳ Ζηνὸς ὀλυμπίου ἐξεγένοντο.
Τοὺς ὑπὸ Ταϋγέτου κορυφῆς τέκε πότνια Λήδη,
Λάθρη ὑποδμηθεῖσα κελαινεφέϊ Κρονίωνι.
Χαίρετε Τυνδαρίδαι, ταχέων ὀπαδοὶ ἵππων.

ΕΙΣ

Ipſam & filiam perpulchram Proſerpinam.
Salve Dea, & hanc ſerva civitatem: præſiſque cantioni.

IN MATREM DEORUM.

Matrem mihi omniumque deorum omniumque hominum
Laudat Muſa ſuavis Jovis filia magni,
Cui crepitaculorum tympanorumque ſonus, ſimulque tremor tibiarum
Placuit, ac luporum clangor terribiliumque leonum,
Monteſque ſonori, & ſylvoſi receſſus.
Et tu quidem ſic ſalve, deæque ſimul omnes cantione.

IN HERCULEM LEONINI ANIMI.

Herculem Jovis filium canam, quem longe præſtantiſſimum
Genuit terreſtrium Thebis in amœnis
Alcmena, mixta cum nigrinube Saturnio.
Qui antea quidem per terram immenſam ac mare
Errans juſſibus Euryſthei regis,
Et multa ipſe fecit *aliis* mala, & multa tulit.
Nunc autem in pulchra ſede nivoſi olympi
Habitat oblectatus, & habet pulchram pedibus Heben.
Salve rex Jovis fili, da vero virtutemque & felicitatem.

IN ÆSCULAPIUM.

Medicum morborum Æſculapium incipio canere,
Filium Apollinis, quem genuit dia Coronis
Dotio in campo, filia Phlegyæ regis,
Gaudium magnum hominibus, malorum delinitorem dolorum.
Et tu quidem ſic ſalve rex: precor autem te cantione.

IN JOVIS PUEROS.

Caſtorem & Pollucem cane Muſa ſuavis
Tyndaridas, qui a Jove Olympio geniti ſunt.
Quos ſub Taygeti vertice peperit veneranda Leda,
Clam ſubdomita a nigrinube Saturnio.
Salvete Tyndaridæ, velocium inſeſſores equorum.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ.

Ἑρμῆν ἀείδω Κυλλήνιον ἀργειφόντην,
Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίης πολυμήλου,
Ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον, ὃν τέκε Μαῖα
Ἄτλαντος θυγάτηρ, Διὸς ἐν φιλότητι μιγεῖσα,
Αἰδοίη· μακάρων ζ θεῶν ἀλέεινεν ἔμιλον,
Ἄντρῳ ναιετάουσα παλισκίῳ· ἔνθα Κρονίων
Νύμφῃ εὐπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῷ,
Εὖτε κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λελιημένον Ἥρην·
Λάνθανε δ' ἀθανάτους τε θεοὺς θνητούς τ' ἀνθρώπους.
Καὶ σὺ μὲν ἄτω χαῖρε Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
Σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μετιβείσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.
Χαῖρ' Ἑρμῆ χαριδῶτα, διάκτορε, δῶτορ ἐάων.

ΕΙΣ ΠΑΝΑ.

Ἀμφί μοι Ἑρμείαο φίλον γόνον ἔννεπε μοῦσα,
Αἰγοπόδων, διφυέρωτα, φιλόκροτον, ὃς κατὰ πίση
Δενδρήεντ' ἄμυδις φοιτᾷ χορεύθεσι νύμφαις,
Αἳτε κατ' αἰγίλιπος πέτρης σείβουσι κάρηνα,
Παῖ' ἀνακεκλόμεναι, νόμιον θεὸν, ἀγλαέθειρον,
Αὐχμήεντ', ὃς πάντα λόφον νιφόεντα λέλογχε,
Καὶ κορυφὰς ὀρέων, καὶ πετρήεντα κάρηνα.
Φοιτᾷ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα διὰ ῥωπήια πυκνά.
Ἄλλοτε μὲν ῥηθροισιν ἐφελκόμενος μαλακοῖσιν,
Ἄλλοτε δ' αὖ πέτρῃσιν ὑπ' ἠλιβάτοισι βιβήκει,
Ἀκροτάτῳ κορυφὴν μιλόσκοπον εἰσαναβαίνων.
Πολλάκι δ' αἰγινόεντα διέδραμεν ἄρεα μακρὰ,
Πολλάκι δ' ὑπ' κνημοῖσι διήλασε θῆρας ὀπάων,
Ὀξέα δερκόμενος· τότε δ' ἔσχατος ἔκλαγεν οἶος,
Ἄκρης ἐξανιὼν δονάκων, ὑπὸ μοῦσαν ἀθύρων
Νήδυμον. οὐκ ἄν τόν γε παρήγαγον ὑψόθι μελέσσων
Ὄρνις ἴτ' ἔαρος πολυανθέος ὑπὸ πετήλοισι
Θρῴσκων ὀπωροχέουσα, χέει μελίγηρυν ἀοιδήν.
Σὺν δέ σφιν τότε νύμφαι ὀρεσιάδες λιγύμολποι
Φοιτῶσαι πυκνὰ ποσσὶν ὑπὸ κρηνίδι μελανύδρῳ
Μέλπονται, κορυφὴν ζ περιδινέει ἄρεος ἠχώ.
Δαίμων δ' ἔνθα καὶ ἔνθα χορῶν τότε εἰς μέσον ἔρπων,
Πυκνὰ ποσὶν διέπει· λαῷ δ' ὑπὸ νῶτα δασφοινὴν

Λυγ-

IN MERCURIUM.

Mercurium cano Cyllenium Argicidam,
Cyllenæ imperantem & Arcadiæ ovibus copioſæ,
Nuncium immortalium valde utilem, quem peperit Maja
Atlantis filia, Jovis in amore mixta,
Veneranda. beatorum autem Deorum vitabat commercium,
Antrum habitans opa-um: ubi Saturnius
Cum Nympha pulchricoma miſcebatur noctis in medio,
Quando dulcis ſomnus tenebat albiulnam Junonem:
Latebat autem immortaleſque deos mortaleſque homines.
Et tu quidem ſic ſalve Jovis & Majæ fili:
A te autem ego incipiens tranſibo aliam ad laudem.
Salve Mercuri gratiarum dator, nuncie, dator bonorum.

IN PANA.

De Mercurii mihi charo filio dic Muſa,
Capripede, bicorni, amatore ſtrepitus, qui per valles
Arboroſas ſimul incedit aſſuetis choreæ cum Nymphis,
Quæ per præruptæ petræ incedunt capita,
Pana invocantes, paſtoralem Deum, pulchrum cæſarie,
Squalidum, qui omnem collem nivoſum adeptus eſt,
Et vertices montium, & ſaxoſa cacumina.
Itirat autem huc atque illuc per virgulta denſa:
Interdum quidem fluentis pellectus mollibus,
Interdum rurſus ſaxa altiſſima obambulat,
Summum verticem ovium ſpeculam aſcendens.
Sæpe autem capris frequentes percurrit montes longos,
Sæpeque in ſaltibus agitavit feras mactans,
Acute cernens: tunc autem Heſperus clanxit vehementer,
Ex ſummitate egrediens arundinum, carmen ludens
Suave. non hunc præcurrerit in cantibus
Avis quæ vere multifloro in foliis
Lamentum effundens, fundit ſuavem cantum.
Cum ipſis autem tunc Nymphæ montanæ ſuaviloquæ
Ambulantes frequenter pedibus ad fontem nigræ aquæ
Canunt, circa verticem autem reſonat montis Echo.
Deus autem huc atque illuc chorearum tunc in medium ſerpens,
Frequenter pedibus aſſequitur: pellem autem ad terga cruentam

Λυγκὸς ἔχει, λιγυρῇσιν ἀγαλλόμενος φρένα μολπαῖς
Ἐν μαλακῷ λειμῶνι, τόθι κρήνης ἠδ' ὑάκινθος
Εὐώδης θαλέῃσι κατημίσγεται ἄνθεϊ ποίης.
Γυμνοῦσιν δὲ θεὰς μάχαιρας καὶ μακρὸν Ὄλυμπον·
Οἷόν θ' Ἑρμείαν ἐριούνιον ἔξοχον ἄλλων
Ἔννεπον, ὡς ὅρμαινε θεοῖς θοὸς ἄγγελος ἔσται·
Καί ῥ' ὅγε δὴ Ἀρκαδίην πολυπίδακα μητέρα μήλων
Εἶξίκετ'· ἔνθα δέ οἱ τέμενος Κυλλήνιόν ἐστιν.
Ἔνθ' ὅγε καὶ θεὸς ὢν ψαφαρότειχα μῆλ' ἐνέμεινεν
Ἀνδρὶ ὁμηγερέϊ θητεύων· θάλε γὰρ πόθος ὑγρὸς ἐπελθὼν
Νύμφῃ εὐπλοκάμῳ Δρύοπος φιλότητα μιγῆναι.
Ἐκ δ' ἐτέλεσσε γάμον θαλερόν· τέκε δ' ἐν μεγάροισιν
Ἑρμείην φίλον υἱὸν, ἄρην τερατωπὸν ἰδέσθαι,
Αἰγιπόδην, δικέρωτα, πολύκροτον, ἠδυγέλωτα.
Φᾶγε δ' ἀναΐξας, λεῖπεν δ' ἄρα παῖδα πιθήνην.
Δεῖσε γὰρ ὡς ἴδεν ὄψιν ἀμείλιχον ἠϋγένειον.
Τὸν δ' αὖψ' Ἑρμείας ἐριούνιος εἰς χέρα θῆκε
Δεξάμενος, χαῖρεν δὲ νόῳ περιώσια δαίμων.
Ῥίμφα δ' ἐς ἀθανάτων ἕδρας κίε, παῖδα καλύψας
Δέρμασιν ἐν πυκινοῖσιν ὀρεσκῴοιο λαγωοῦ.
Παρ δὲ Διὶ κάθιζε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν·
Δεῖξε δὲ κῦρον ἑόν. πάντες δ' ἄρα θυμὸν ἔτερφθεν
Ἀθάνατοι, περίαλλα δ' ὁ βάκχιος Διόνυσος.
Πᾶνα δέ μιν καλέεσκον ὅτι φρένα πᾶσιν ἔτερψε.
Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε ἄναξ, λίσσομαί σ' ἀοιδῇ.
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομαι ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΗΦΑΙΣΤΟΝ.

Ἥφαιστον κλυτόμητιν ἀείδετε μοῦσα λίγεια.
Ὃς μετ' Ἀθηναίης γλαυκώπιδος ἀγλαὰ ἔργα
Ἀνθρώπους ἐδίδαξεν ὅθι πρόσθε κατ' ἄντρα τε πέτρας
Ἔνζωοι ναιετάασκον ἐν ὄρεσσιν, ἠΰτε θῆρες.
Νῦν δὲ δι' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην ἔργα δαέντες,
Ῥηϊδίως αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
Εὐκήλοι διάγουσιν ἐνὶ σφετέροισι δόμοισιν.
Ἀλλ' ἵληθ' Ἥφαιστε, δίδου δ' ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Φοῖβε, σὲ μὲν καὶ κύκνος ὑπὸ πτερύγων λίγ' ἀείδει,

Οἳ χ-

Lyncis habet, ſuavibus oblectans animum cantibus,
In molli prato, illic crocus & hyacinthus
Odorus virens admiſcetur innumeræ herbæ.
Celebrant autem deos beatos & longum Olympum:
Qualem Mercurium admodum utilem præcellentem cæteris
Dicebant, quod hic omnibus diis velox nuncius eſt:
Atque is in Arcadiam copioſam fontibus, matrem ovium
Venit: ibi autem illi templum Cyllenium eſt.
Ubi *is* licet Deus hiſpidas velleribus oves paſcebat
Virum apud mortalem. vireſcebat enim amor mollis qui eum invaſerat
Cum Nympha belle cirrata Dryopis amore coeundi.
Perfecit autem coitum lætum: peperit autem in ædibus
Mercurio charum filium, ſtatim monſtroſum viſu,
Capripedem, bicornem, ac multi ſtrepitus, & dulce ridentem.
Fugit autem ſurgens, reliquit autem puerum nutrix.
Metuit enim ut vidit faciem inamabilem hirſutam.
Hunc autem ſtatim Mercurius valde utilis ad manum poſuit
Accipiens, gaudebat autem in animo admodum deus.
Confeſtim autem ad immortalium ſedes cucurrit, puerum cooperiens
Pellibus in denſis montani leporis.
Apud autem Jovem ſedit & cæteros deos:
Oſtenditque filium ſuum. omnes autem animo oblectabantur
Immortales, præcipue autem Bacchius Dionyſus.
Pana autem eum vocarunt quod animum omnibus oblectavit.
Et tu quidem ſic ſalve o rex, ſupplicabo autem tibi cantu.
At ego & tui & alterius memor ero carminis.

IN VULCANUM.

Vulcanum inclytum conſilio cane Muſa ſuavis.
Qui cum Minerva cæſia præclara opera
Homines docuit in terra, qui antea
Antris habitabant in montibus, veluti feræ.
Nunc autem per Vulcanum arte inclytum opera docti,
Facile ævum integrum in annum
Quieti degunt in ſuis domibus.
Sed propitius eſto Vulcane, daque virtutem & felicitatem.

IN APOLLINEM.

Phœbe, te & cygnus ſub alis ſuaviter cantat,

Οὐχθὴ ὅπη θρώσκων ποταμὸν ὡς ἀνίεντα
Πηνειόν· σὲ δ' ἀοιδὸς ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
Ἡδυεπὴς ὡρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἰὲν ἀείδει.
Καὶ σὺ μὲν ὕτω χαῖρε ἄναξ, ἵλαμαι δέ σ' ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝΑ.

Ἀμφὶ Ποσειδάωνα θεὸν μέγαν ἄρχομ' ἀείδειν,
Γαίης κινητῆρα καὶ ἀτρυγέτοιο θαλάσσης,
Πόντιον, ὃς τ' Ἑλίκῃσι καὶ ἀργείῃσιν ἀνάσσει.
Δίχθά τοι Ἐννοσίγαιε θεοὶ τιμὴν ἐδάσαντο,
Ἵππων τε δμητῆρ' ἔμεναι, σωτῆράς τε νεῶν.
Χαῖρε Ποσειδάων γαιήοχε, κυανοχαῖτα,
Καὶ μάκαρ ἀμενὲς ἥτορ ἔχων, πλώουσιν ἄρηγε.

ΕΙΣ ΔΙΑ.

Ζεῦα θεῶν τ' ἄριστον ἀείσομαι, ἠδὲ μέγιστον,
Εὐρύοπα, κρείοντα, τελεσφόρον, ὅστε Θέμιστα
Ἐγκελάδων ἐζομένη πυκινὰς ὀάρους ὀαρίζει.
Ἴληθ' εὐρύοπα Κρονίδη κύδιστε μέγιστε.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ.

Ἑστίη, ἥτε ἄνακτος Ἀπόλλωνος ἑκάτοιο
Πυθοῖ ἐν ἡγαθέῃ ἱερὸν δόμον ἀμφιπολεύεις,
Αἰεὶ σῶν πλοκάμων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον·
Ἔρχεο τόνδ' ἀνὰ οἶκον, ἐπέρχεο θυμὸν ἔχουσα,
Σοὶ Διὶ μητρόεντι· χάριν δ' ἅμ' ὄπαζον ἀοιδῇ.

ΕΙΣ ΜΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Μουσάων ἄρχωμαι, Ἀπόλλωνός τε Διός τε.
Ἐκ γὰρ Μουσάων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος
Ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ὅπη χθονὶ καὶ κιθαρισταί·
Ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες· ὁ δ' ὄλβιος ὅντινα Μοῦσαι
Φίλωνται, γλυκερή οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδή.
Χαίρετε τέκνα Διός, καὶ ἐμοὶ πρόσατ' ἀοιδλήν·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΕΙΣ

In ripam inſiliens amnem apud vorticoſum
Peneum: te & cantor habens citharam argutam
Suaviloquus primumque & poſtremo ſemper canit.
Et tu quidem ſic ſalve rex, placo autem te carmine.

IN NEPTUNUM.

Neptunum Deum magnum incipio canere,
Terræ motorem ac indomiti maris,
Ponticum, qui Helicona & latas habet Ægas.
Dupliciter tibi o terræ motor dii honorem diviſerunt,
Equorumque domitorem eſſe, ſervatoremque navium.
Salve Neptune terram habens, cæruleis crinibus decore,
Et beate, benignum animum habens, navigantibus auxiliare.

IN JOVEM.

Jovem deorum optimum canam, & maximum,
Late ſonantem, regem, fructiferum, qui cum Themide
Acclinata *ipſi* ſedente crebros ſermones miſcet.
Sis propitius late ſonans Saturnie inclytiſſime maxime.

IN VESTAM.

Veſta, quæ regis Apollinis jaculatoris
In Pytho valde divina ſacram domum circumverſaris,
Semper ex tuis crinibus deſtillat liquidum oleum:
Veni hanc ſuper domum, accede animum habens,
Cum Jove ſapiente: gratiam autem ſimul præbe carmini.

IN MUSAS ET APOLLINEM.

A Muſis incipiam, Apollineque, Joveque.
Ex enim Muſis & procul mittente Apolline
Viri poetæ ſunt in terra & citharœdi:
Ex autem Jove reges. is autem felix quem Muſæ
Diligunt, ſuavis illi ab ore fluit vox.
Salvete proles Jovis, & meum honorate carmen.
At ego & veſtri & alterius memor ero carminis.

ΕΙΣ ΔΙΟΝΥΣΟΝ.

Κισσοκόμην Διόνυσον ἐρίβρομον ἄρχομ' ἀείδειν,
Ζηνὸς καὶ Σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν υἱόν,
Ὃν τρέφον ἠύκομοι νύμφαι ἀνὰ πατρὸς ἄνακτος
Δεξάμεναι κόλποισι, καὶ ἐνδυκέως ἀπάτυλλον
Νύσσης ἐν γυάλοις. ὁ δ' ἄρ' ἔξετο πατρὸς ἔκητι
Ἄντρῳ ἐν ἠώδει, μεθυήμενος ἀθανάτοισιν.
Αὐτὰρ ἐπεὶ τόνδε θεαὶ πολύϋμνον ἔθρεψαν,
Δὴ τότε φοιτίζεσκε καθ' ὑλήεντας ἐναύλους,
Κισσῷ καὶ δάφνῃ πεπυκασμένος. αἱ δ' ἅμ' ἕποντο
Νύμφαι· ὁ δ' ἐξηγεῖτο, βρόμος δ' ἔχεν ἄσσετον ὕλην.
Καὶ σὺ μὲν ἔτω χαῖρε πολυσάφυλ' ὦ Διόνυσε·
Δὸς δ' ἡμᾶς χαίροντας ἐς ὥρας αὖτις ἱκέσθαι,
Ἐκ δ' αὖθ' ὡράων εἰς τὰς πολλὰς ἐριαύτας.

ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ.

Ἄρτεμιν ἀείδω χρυσηλάκατον κελαδεινὴν,
Παρθένον αἰδοίην, ἐλαφηβόλον, ἰοχέαιρα,
Αὐτοκασιγνήτην χρυσάορος Ἀπόλλωνος·
Ἣ κατ' ὄρη σκιόεντα καὶ ἄκριας ληϊδοέσσας
Ἄγρῃ τερπομένη παγχρύσεα τόξα πταίνει,
Πέμπασα σοδίεντι βέλη. δεδμέει δ' ὑπὸ κάρηνα
Ὑψηλῶν ὀρέων, ἰαχεῖ δ' ὑπὸ δάσκιος ὕλη
Δεινὸν ὑπὸ κλαγγῆς θηρῶν· φρίσσει δέ τε γαῖα,
Πόντος τ' ἰχθυόεις. ἡ δ' ἀλκίμον ἦτορ ἔχουσα,
Πάντη ὀπιτρέφεται θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην.
Αὐτὰρ ἐπὴν τέρψῃ θηροσκόπος ἰοχέαιρα,
Εὐφρήνῃ δ' νόον, χαλάσασ' ἀκαμπέα τόξα,
Ἔρχεται ἐς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο φίλοιο
Φοίβου Ἀπόλλωνος, Δελφοὺς εἰς πίονα δῆμον,
Μουσῶν καὶ Χαρίτων καλὸν χορὸν ἀρτυνέουσα.
Ἔνθα κατακρεμάσασα παλίντονα τόξα καὶ ἰοὺς,
Ἡγεῖται χαρίεντι περὶ κρατὶ κόσμον ἔχουσα,
Ἐξάρχουσα χορός. αἱ δ' ἀμβροσίῳ ὑπ' ἰείσαι
Υμνάουσι Λητὼ καλλίσφυρον, ὡς τέκε παῖδας
Ἀθλοσάτων βουλῇ τε καὶ ἔργμασιν ἔξοχ' ἀρίστους.
Χαίρετε τέκνα Διὸς καὶ Λητοῦς ἠυκόμοιο·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων καὶ ἄλλης μνήσομαι ἀοιδῆς.

ΕΙΣ

IN BACCHUM.

Hedera coronatum Bacchum valde ſonantem incipio canere,
Jovis ac Semelæ perinclytæ præclarum filium,
Quem aluerunt pulchricomæ Nymphæ a patre rege
Suſcipientes ſinibus, & accurate nutrierunt
Nyſſæ in vallibus. ipſe autem creſcebat patris favore
Antro in bene olenti, in numero poſitus immortalium.
At poſtquam illum Deæ multis laudibus dignum aluerant,
Tunc ititabat ad numeroſos receſſus,
Hedera & lauro ornatus. ipſæ autem ſimul ſequebantur
Nymphæ: ille dux erat, ſonuſque habebat immenſam ſylvam.
Et tu quidem ſic ſalve uvis abundans o Bacche:
Da autem nos gaudentes ad horas rurſus venire,
Ex horis autem rurſus ad multos annos.

IN DIANAM.

Dianam cano aureum venabulum habentem venatricem
Virginem verecundam, cervos jaculantem, ſagittis gaudentem
Germanam aurato enſe inſtructi Apollinis.
Quæ per montes umbroſos & cacumina ventoſa
Venatione oblectata totum aureum arcum tendit,
Emittens lethifera tela. tremunt autem capita
Altorum montium, ſonatque inſuper umbroſa ſylva
Graviter a clangore ferarum; horret autem terra,
Pontuſque piſcoſus. at ipſa fortem animum habens,
Circumquaque ſe vertit ferarum perimens genus.
At poſtquam oblectata eſt ferarum ſpeculatrix ſagittis gaudens,
Jucundeque affecit animum, laxans flexilem arcum,
Venit in magnam domum fratris ſui
Phœbi Apollinis, Delphorum in pinguem populum,
Muſarum ac Gratiarum pulchram choream paratura.
Ubi ſuſpendens reflexum arcum & ſagittas,
Dux fit gratioſum circa corpus ornamentum habens,
Præcedens in choris. illæ autem divinam vocem emittentes
Laudant Latonam pulchros talos habentem, quod peperit filios
Immortalium conſilioque & operibus longe optimos.
Salvete nati Jovis & Latonæ belle comatæ:
Verum ego veſtrum & alterius memor ero carminis.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ.

Παλλάδ' Ἀθωναίην κυδρὴν θεὸν ἄρχομ' ἀείδειν,
Γλαυκῶπιν, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἦτορ ἔχουσαν,
Παρθένον αἰδοίην, ἐρυσίπτολιν, ἀλκήεσσαν,
Τριτογένειαν, τὴν αὐτὸς ἐγείνατο μητίετα Ζεὺς
Σεμνῆς ἐκ κεφαλῆς, πολεμήϊα τεύχε' ἔχουσαν,
Χρύσεα, παμφανόωντα· σέβας δ' ἔχε πάντας ἰδόντας
Ἀθανάτους· ἡ δ' ὧρτο θοῶς Διὸς αἰγιόχοιο
Ἐσσυμένως ὤρουσεν ἀπ' ἀθανάτοιο κυφλίης,
Σείσασ' ὀξὺ δόρυ· μέγας δ' ἐλελίζετ' Ὄλυμπος
Δεινὸν ὑπ' ὀμβρίμης γλαυκώπιδος· ἀμφὶ δὲ γαῖα
Σμερδαλέον ἰάχησεν· ἐκινήθη δ' ἄρα πόντος
Κύμασι πορφυρέοισι κυκώμενος, ἔσχετο δ' ἄλμη
Ἐξαπίνης· ἔσσευε δ' Ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱὸς
Ἵππους ὠκύποδας δι' ἀρὴν χθόνα, εἰσόκε κύρη
Εἵλετ' ἀπ' ἀθανάτων ὤμων θεοείκελα τεύχη
Παλλὰς Ἀθηναίη, γήθησε δὲ μητίετα Ζεύς.
Καὶ σὺ μὲν ἴτω χαῖρε Διὸς τέκος αἰγιόχοιο·
Αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομαι ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝ.

Ἑστίη ἣ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
Ἀθανάτων τε θεῶν, καμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων,
Ἕδρην αἰπὺν ἔλαχες, φρεσβήδα τιμὴν,
Καλὸν ἔχουσα γέρας καὶ τιμήν· ἐν γὰρ ἄτερ σεῦ
Εἰλαπίναι θνητοῖσιν, ἵν' οὐ φρόνιν πυματίην τε
Ἑστίη ἀρχόμενος σπείσῃ μελιηδέα οἶνον.
Καὶ σύ μοι ἀργειφόντα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱὸν,
Ἄγγελον ἠδὲ μακάρων, χρυσόῤῥαπιν, δῶτορ ἐάων,
Ναίετε δώματα καλὰ, φίλα φρεσὶν ἀλλήλοισιν·
Ἴλαος ὢν ἐπάρηγε σὺν αἰδοίῃ τε φίλῃ τε
Ἑστίῃ· ἀμφότεροι γὰρ ὀπηδοὶ ἔσσαν ἀνθρώπων
Εἰδότες ἔργματα καλὰ, νόῳ θ' ἕσσεσθε καὶ ἠβῇ.
Χαῖρε Κρόνου θύγατερ σύ τε καὶ χρυσόῤῥαπις Ἑρμῆς·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομαι ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΝΤΩΝ.

Γαῖαν παμμήτειραν ἀείσομαι εὐθεμέθλον,

Πρεσ-

IN PALLADEM.

Palladem Minervam inclytam deam incipio canere,
Cæſiam, multi conſilii, implacabilem animum habentem,
Virginem verecundam, patronam urbium, robuſtam,
Tritogenam: quam ipſe genuit conſultor Jupiter
Sacro ex capite, bellica arma habentem,
Aurea, collucentia: ſtupor autem habebat omnes videntes
Immortales. ipſa autem ante Jovem Ægiochum
Impetuoſe exiliit ab immortali capite,
Vibrans acutum telum. magnus autem concutiebatur olympus
Vehementer a forti Cæſia: circumque terra
Graviter ſonuit: motus igitur eſt pontus
Undis purpureis turbatus, conſtitit autem ſalum
Repente: ſtitit autem Hyperionis præclarus filius
Equos velocipedes longo tempore, donec puella
Cepit ab immortalibus humeris diis congruentia arma
Pallas Minerva, gaviſus eſt autem conſultor Jupiter.
Et tu quidem ſic ſalve Jovis nata Ægiochi:
Verum ego & tui & alius memor ero carminis.

IN VESTAM ET MERCURIUM.

Veſta, quæ omnium in domibus altis
Immortaliumque deorum, humi ambulantiumque hominum,
Sedem ſempiternam ſortita es, ac antiquum honorem,
Pulchrum habens donum & honorem. neque enim ſine te
Convivia mortalibus, ubi non primæ poſtremæque
Veſtæ incipiens *quivis* libat ſuave vinum.
Et tu mihi Argicida, Jovis & Maiæ fili,
Nuncie beatorum, aureæ virgæ moderator, dator bonorum,
Habitate domos bonas, chara mentibus invicem:
Propitius auxiliare cum venerandaque charaque
Veſta. ambo enim terreſtrium hominum
Scientes opera pulchra, mentemque ſequimini & juventutem.
Salve Saturni filia, tuque & aureæ virgæ domin Mercurius:
At ego veſtrumque & alius memor ero carminis.

IN MATREM OMNIUM.

Terram omnium matrem canam bene fundatam,

Hono-

Πρεσβίσιλω, ἣ φέρβει ὅλ᾽ ἐπὶ χθονὶ πάνθ᾽ ὁπόσ᾽ ὀζύν.
Ἠμὲν ὅσα χθόνα δῖαν ὑπέρχεται, ἠδ᾽ ὅσα πόντον,
Ἠδ᾽ ὅσα πωτῶνται, τάδε φέρβεται ἐκ σέθεν ὄλβος.
Ἐκ σέο δ᾽ ἀγλαέες τε καὶ ἀγλαὸν τελέθουσι,
Πότνια· σοὶ δ᾽ ἔχεται δόμεναι βίον ἠδ᾽ ἀφελέσθαι
Θνητοῖς ἀνθρώποισιν. ὁ δ᾽ ὄλβιος ὅν κε σὺ θυμῷ
Πρόφρων τιμήσεις· τῷ δ᾽ ἄφθονα πάντα πάρεσι.
Βεβήκει μέν σφιν ἄρουρα φερέσβιος, ἦ κατ᾽ ἀγρὰς
Κτιλώσιν ἀθλιεῖ, οἶκος δ᾽ ἐμπίμπλαται ἐσθλῶν.
Αὐτοὶ δ᾽ ἀνομίῃσι πόλιν κατὰ καλλιγυναῖκα
Κοιρανέουσ᾽, ὄλβος δὲ πολὺς καὶ πλοῦτος ὀπηδεῖ.
Παῖδες δ᾽ ἀφροσύνῃ νεοθηλέϊ κυδιόωσι,
Παρθενικαί τε χοροῖς περεσκιρτῶσιν ἀφρονι θυμῷ
Παίζουσαι χαίρουσι κατ᾽ ἄνθεα μαλθακὰ ποίης,
Οὕς κε σὺ τιμήσεις σεμνὴ θεὰ, ἄφθονε δαῖμον.
Χαῖρε θεῶν μήτηρ, ἄλοχ᾽ Οὐρανῷ ἀστερόεντι,
Πρόφρων δ᾽ ἀντ᾽ ὠδῆς βίοτον θυμήρε᾽ ὄπαζε.
Αὐτάρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ᾽ ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ.

Ἥλιον ὑμνεῖν αὖτε Διὸς τέκος ἄρχεο Μοῦσα
Καλλιόπη φαέθοντα, τὸν Εὐρυφάεσσα βοῶπις
Γείνατο γαίης παιδὶ καὶ Οὐρανῷ ἀστερόεντι.
Γῆμε γὰρ Εὐρυφάεσσαν ἀγακλειτὸν Τ᾽ποερίων
Αὐτοκασιγνήτην, ἣ οἱ τέκε κάλλιμα τέκνα,
Ἠῶ τε ῥοδόπηχυν, ἐϋπλόκαμόν τε Σελήνην,
Ἠέλιόν τ᾽ ἀκάμαντ᾽, ὀπείκελον ἀθανάτοισιν,
Ὅς φαίνει θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Ἵππους ἐμβεβαὼς· σμερδνὸν δ᾽ ὄγε δέρκεται ὄσσοις,
Χρυσείης ἐκ κόρυθος· λαμπραὶ δ᾽ ἀκτῖνες ἀπ᾽ αὐτοῦ
Αἰγλῆεν σίλβουσι, καὶ ἐκ βλεφάρων τε πάρεικαὶ
Λαμπραὶ ἀπὸ κρατὸς χαρίεν κατέχουσι πρόσωπον
Τηλαυγές· καλὸν δὲ περὶ χροῒ λάμπεται ἐσθὴς
Λεπτουργὴς πνοιῇ ἀνέμων· ὑπὸ δ᾽ ἅρσενες ἵπποι.
Ἔνθ᾽ ἄρ᾽ ὅγε στήσας χρυσόζυγον ἅρμα καὶ ἵππους,
Θεσπέσιος πέμπησι δι᾽ ἠρώοιο κελεύθου.
Χαῖρε ἄναξ, πρόφρων δὲ βίον θυμήρε᾽ ὄπαζε
Ἐκ σέο δ᾽ ἀρξάμενος κλήσω μερόπων γένος ἀνδρῶν
Ἡμιθέων, ὧν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἔδειξαν.

ΕΙΣ

Honoratiſſimam, quæ nutrit in terra omnia quæcunque ſunt.
Et quot per terram diam incedunt, & quot pontum,
Et quot volant, hæc nutriuntur ex tuis divitiis.
Ex te autem beati filiis & fructibus exiſtunt *homines*,
Veneranda: atque abs te pendet dare vitam & auferre
Mortalibus hominibus. is autem felix quem tu in animo
Prompte honorabis. illi copioſa omnia adſunt.
Abundat illis & rus almum, & per agros
Jumentis abundat, & domus impletur bonis.
Ipſi autem bonis legibus per urbem habentem pulchras mulieres
Dominantur, felicitas autem multa & divitiæ ſequuntur.
Filii autem lætitia juvenili gloriantur,
Virgineſque choreis feſtivis læto animo
Ludentes gaudent per flores molles herbæ,
Quos tu honorabis veneranda dea copioſa diva.
Salve deorum mater, uxor Cœli ſtellati,
Prompta autem pro cantu vitam lætam præbe:
At ego & tui & alius memor ero carminis.

IN SOLEM.

Solem laudare rurſus Jovis nata incipe Muſa
Calliope, lucentem, quem Euryphaeſſa grandocula
Peperit terræ filio & cœli ſtellati.
Duxit enim Euryphaeſſam valde inclytam Hyperion
Germanam, quæ illi peperit pulcherrimos filios,
Auroramque roſeum cubitum habentem, pulchricomamque Lunam,
Solemque indefeſſum, ſimilem immortalibus,
Qui lucet mortalibus & immortalibus diis,
Equis vectus: horrendum autem is tuetur oculis,
Aurea e galea: clari autem radii ab ipſo
Splendidum *quiddam* relucent, ad tempora autem genæ
Claræ a capite gratioſum tenent os
Longe lateque ſplendens: pulchraque circa corpus fulget veſtis
Tenuiter contexta flatu ventorum: ſubtus autem maſculi equi.
Hic ille ſiſtens aurijugum currum & equos,
Divinus mittit per cœlum in Oceanum.
Salve rex, prompte autem vitam lætam præbe.
A te incipiens celebrabo mortalium genus virorum
Semideorum, quorum opera Dii mortalibus oſtenderunt.

ΕΙΣ ΣΕΛΗΝΗΝ.

Μνώω ἀείδειν τυνυσίπερον ἔσσετε μῶσαι,
Ἡδυεπεῖς κοῦραι Κρονίδεω Διὸς, ἴσορες ᾠδῆς.
Ἧς ἄπο αἴγλη γαῖαν ἐλίσσεται ὑρανόθεικτος
Κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο, πολὺς δ' ὑπὸ κόσμος ὄρωρεν
Αἴγλης λαμπόσης· σίλβει δ' ἁλὸς αἰπὺ ῥέεθρον
Χρυσέῳ ἀπὸ σεφάνῳ, ἀκτῖνες δ' ἐκδιόωνται·
Εὖτ' ἂν ἀπ' Ὠκεανοῖο λοεσαμένη χρόα καλὸν,
Εἵματα ἑσαμένη τηλαυγέα δῖα Σελήνη,
Ζεύξαμένη πώλους ἐριαύχενας αἰγλήεντας,
Ἐσσυμένως προτέρωσ' ἐλάσῃ καλλίτριχας ἵππους,
Ἐσπερίη δίχόμηνος, ὅτε πλήθει μέγας ὄγμος,
Λαμπρόταται τ' αὐγαὶ τότ' ἀεξομένης τελέθουσιν
Οὐρανόθεν, τέκμωρ ὃ βροτοῖς κῆ σῆμα τέτυκται.
Τῇ ῥά ποτε Κρονίδης ἐμίγη φιλότητι κῆ εὐνῇ.
Ἡ δ' ὑποκυσαμένη Πανδείῃ γείνατο κούρῃ,
Ἐκπρεπὲς εἶδος ἔχουσαν ἐν ἀθανάτοισι θεῆσι.
Χαῖρε ἄνασσα θεὰ λευκώλενε δῖα Σελήνη,
Πρόφρων, εὐπλόκαμος· σέο δ' ἀρχόμενος, κλέα φωτῶν
Ἄσομαι ἡμιθέων, οὓς κλείσ' ἔργματ' ἀοιδοί,
Μουσάων θεράποντες, ἀπὸ στομάτων ἐροέντων.

ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΥΡΟΥΣ.

Ἀμφὶ Διὸς κούρας ἐλικώπιδες ἔσσετε μῶσαι
Τυνδαρίδας, Λήδης καλλισφύρου ἀγλαὰ τέκνα,
Κάστορά θ' ἱππόδαμον, κῆ ἀμύμονα Πολυδεύκεα.
Τὼς ὑπὸ Ταϋγέτου κορυφῇ ὄρεος μεγάλοιο,
Μιχθεῖσ' ἐν φιλότητι κελαινεφέϊ Κρονίωνι
Σωτῆρας τέκε παῖδας ὀπιχθονίων ἀνθρώπων,
Ὠκυπόρων τε νεῶν, ὅτε τε σπέρχωσιν ἄελλαι
Χειμέριαι κατὰ πόντον ἀμείλιχον· οἱ δ' ἀπὸ νηῶν
Εὐχόμενοι καλέουσι Διὸς κούρους μεγάλοιο,
Ἀρνειὸν λευκοῖσιν ἐπ' ἀκρωτήρια βάντες
Πρύμνης, τοῖσι δ' ἄνεμός τε μέγας κῆ κῦμα θαλάσσης
Θῆκεν ὑποβρυχίους· οἱ δ' ἐξαπίνης ἐφάνησαν
Ξανθῇσι πτερύγεσσι δι' αἰθέρος αἰξάντες.
Αὐτίκα δ' ἀργαλέων ἀνέμων κατέπαυσαν ἄελλας,
Κύματα δ' ἐσόρεσαν λευκῆς ἁλὸς ἐν πελάγεσσι

Ναύ-

IN LUNAM.

Lunam canere quæ alas tendit dicite Muſæ,
Suaviloquæ puellæ Saturnii Jovis, peritæ cantus.
Ex qua ſplendor terram involvit a cœlo oſtenſus
Capite ex immortali, multuſque ornatus renidet
Splendore fulgente: eniteſcit autem tenebroſus aer
Aurea ex corona, radii autem volvuntur:
Quando ab oceano lota corpus pulchrum,
Veſtes induta procul lucentes divina Luna,
Jungens pullos longa cervice fulgidos,
Rapide ulterius agit pulchricomos equos,
Veſpertina ſemimenſtrua, quando plenus eſt magnus globus,
Clariſſimique ſplendores tunc creſcentis ſunt
Cœlitus, ſignum autem mortalibus & indicium extat.
Cum qua olim Saturnius mixtus eſt amore & lecto.
Illa autem prægnans Pandiam peperit filiam,
Decoram formam habentem inter immortales Deos.
Salve regina Dea albiulna dia Luna,
Benevola, pulchricoma: a te enim incipiens laudes hominum
Canam ſemideorum, quorum celebrant opera poetæ,
Muſarum miniſtri, ab oribus amabilibus.

IN JOVIS PUEROS.

De Jovis pueris nigrioculæ dicitæ Muſæ
Tyndaridis, Ledæ pulchritalæ præclaris natis,
Caſtoreque equorum domitore, & irreprehenſibili Polluce.
Quos ſub Taygeti vertice montis magni,
Mixta in amore cum nigrinube Saturnio
Servatores peperit filios terreſtrium hominum,
Velociumque navium, quando ſæviunt procellæ
Hyemales per pontum implacabilem: illi autem e navibus
Vota facientes vocant Jovis pueros magni,
Agnis albis, faſtigiis conſcenſis
Puppis, quam ventuſque magnus & unda maris
Fecerunt ſubmerſam: hi autem repente apparuerunt
Flavis alis per æthera ruentes.
Statim autem difficilium ventorum ſedarunt procellas,
Fluctuſque ſtraverunt albi maris in pelagis
Nautis, ſigna bona laboris eis: illi autem videntes

Gaviſi

Ναύταις, σήματα καλὰ πόντῳ σφίσιν· οἱ δ' ἴδοντες
Γήθησεν, παύσαντο δ' ὀϊζυροῖο πόνοιο.
Χαίρετε Τυνδαρίδαι ταχέων ὀπαδήτορες ἵππων·
Αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων καὶ ἄλλης μνήσομαι ἀοιδῆς.

ΕΙΣ ΞΕΝΟΥΣ.

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον ἠδὲ δόμοιο,
Οἳ πόλιν αἰπεινὴν νύμφης ἐρατώπιδος Ἥρης
Ναίετ' ἐς ἄκλειαν, ἧς πόδα νείατον ὑψικόμοιο
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ ξανθῆς ποταμοῖο,
Ἔβρυα καλὰ ῥέοντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

ΟΜΗΡΟΥ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΠΗ ΤΙΝΑ

Ἐκ τῆς τοῦ Ἡροδότου περὶ τοῦ Ὁμήρου βίου.

Εἰς Κυμαίους.

Αἰδεῖσθε ξενίων κεχρημένον ἠδὲ δόμοιο.
Οἳ πόλιν αἰπεινὴν κύμῃσιν ἐρειώπιδα κάρῃσιν
Ναίετε, Σαρδιάνης πόδα νείατον ὑψικόμοιο.
Ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ θείης ποταμοῖο
Ἔρμα διηνέος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεύς.

Εἰς τὴν Κύμην ἀναστρέψων.

Αἶψα πόδες μὲ φέροιεν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν.
Τῶν γὰρ καὶ θυμὸς φρόνων καὶ μῆτις ἀρίστη.

Εἰς Μίδην.

Χαλκῆ παρθένος εἰμὶ, Μίδεω δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι,
Ἐς τ' ἂν ὕδωρ τε ῥέοι, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλοι,
Ἠέλιός τ' ἀνιὼν λάμποι, λαμπρά τε σελήνη,
Καὶ ποταμοὶ ῥέωσιν, ἀναβλύζῃ δὲ θάλασσα,
Αὐτῇ τῇδε μένουσα πολυκλαύτῳ ἐπὶ τύμβῳ,
Ἀγγελέω παριοῦσι Μίδης ὅπι τῇδε τέθαπται.

Ὀλοφύρεται τὴν τυφλότητα αὐτῆς πρὸς τοὺς Κυμαίους.

Οἴ μ' αἶσα δῶκε πατὴρ Ζεὺς κύρμα γενέσθαι,
Νήπιον αἰδοίης ὅτε γένασι μητρὸς ἀταλλων,

Ἣν

Gaviſi ſunt, ceſſaruntque ab ærumnoſo labore.
Salvete Tyndaridæ velocium inſeſſores equorum:
At ego veſtrum & alterius memor ero cantionis.

IN HOSPITES.

Reſpicite hoſpitiis indigentem & domo,
Qui urbem excelſam Nymphæ amabilioculæ Junonis
Habitatis ad Orcum, cujus pedem extimum alticomæ
Divinam bibentes aquam flavi fluvii,
Hebri pulchrifluvii, quem immortalis peperit Jupiter.

HOMERI QUÆDAM EPIGRAMMATA ET VERSUS

ex Herodoto, de vita Homeri.

Ad Cives Gumanos.

HOſpitium præbete viro profugoque vagoque,
Urbem qui celſam Cumen, Eriopida prolem,
Radicem incolitis Sardenes alticomantis.
Divini potatis aquam qui fluminis Hermi,
Vorticibus torti, pater eſt cui Jupiter ipſe.

Rediturus Cumam.

VOs me hominum rapide plantæ portetis in urbem,
Quorum animus promptus, pollent qui mente ſagaci.

In Midam.

ÆNea ſum virgo, Midæ quæ incumbo ſepulchro.
Dum fluit unda levis, ſublimis naſcitur arbor.
Dum ſol exoriens & ſplendida Luna relucet,
Dum fluvii labuntur, inundant littora fluctus,
Hic conſtanter ago, lacrymaſque in marmore tincto
Fixa, Midam moneo tumulatum hic chare viator.

Deplorat ſuam cæcitatem adverſus Cumanos.

HEi mihi quam fatum dat Jupiter almus iniquum,
Infanti mihi lac venerandæ ex ubere matris

Præ-

Ἤν ποτ' ἐπύργωσαν βυλῇ Διὸς αἰγιόχοιο,
Λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ὑπεβήτορες ἵππων·
Οἱ πλότεροι μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα
Αἰολίδα Σμύρνῃ ἁλιγείτονα ποτνιάνακτον.
Ἥντε δι' ἁγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος,
Ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι Διὸς, ἁγλαὰ τέκνα,
Ἡθελέτην κλῆσαι δῖαν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν.
Οἱ δ' ἀπανευθίῳ ἱερὴν ὄπα, φημὶ ἀοιδήν.
Ἀφραδίῃ δὴ μέν τε παθὼν πις φράσσεται αὖθις.
Ὅσφιν ὀνείδεσιν ἐμὸν διεμήσατο πότμον.
Κοῦρα δ' ἐγὼ τιὼ μοι θεὸς ὤπασε γεινομένῳ περ,
Τλήσεμαι ἀκράαντον φέρων τετληότι θυμῷ.
Οὐδέ π μοι φίλα γοῦνα μένειν ἱεραῖς ὑπ ἀγυιαῖς
Κύμης ὁρμαίνουσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπείγει
Δῆμον ἐς ἀλλοδαπὸν ἰέναι ὀλίγον περ ἐόντα.

Ἀρχὴ Ἰλιάδος ἡ ἐλάττων.

Ἴλιον ἀείδω καὶ Δαρδανίην εὐπωλον,
Ἧς πέρι πολλὰ πάθον Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος.

Τῷ Θεσσαλῇ.

Θεσσαλὴς θυητοῖσιν ἀνωίστων πολέων περ,
Οὐδὲν ἀφρασύτερον πέλεται νόον ἀνθρώποισιν.

Ποσειδῶνι.

Κλῦθι Ποσειδάων μεγαλοσθενὲς ἐννοσίγαιε,
Εὐρυχόρων μεδέων ἠδὲ ξανθῆς Ἑλικῆος.
Δὸς δ' ἔρον καλὸν καὶ ἀπήμονα νόστον ἰδέσθαι
Ναύτας, οἳ νηὸς πομποὶ ἠδ' ἀρχοὶ ἔασι.
Δὸς δ' ἐς ὑπώρειαν ὑψικρήμνοιο Μίμαντος,
Αἰδοῖόν μ' ἐλθόντα βροτῷ ὁσίων γε κυρῆσαι.
Φῶτά τε παιφάσσω ὃς ἐμὸν νόον ἠπεροπεύσας,
Ὠδύσατο Ζεῦξα ξένιον ξενίῃ τε τραπέζῃ.

Εἰς πόλιν Ἐρυθρᾶς.

Πότνια γῆ, πάνσωρε, δότειρα μελίφρονος ἅλβου,
Ὡς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῷ δόχθος ἐτύχθης,
Τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεῖα σκῆς ἐχολώθης.

Πρὸς

Præbuit, Æolicæ Smyrnæ, quam Martia quondam
Gens Phriconitis, certamine fortis equeſtri,
Condidit ad pelagus, præterlabente Melete.
Docta Jovis proles mecum hinc digreſſa volebat
Carminibus celebrare urbem quam nomine dicunt
Cumam, quoſque viros intra ſua mœnia claudit.
Illi audire ſacræ ſpreverunt carmina vocis,
Sed quicunque mihi cladem exitiumque paravit,
Non impune feret læva quod mente volutat:
At mihi quam dederint naſcenti numina ſortem,
Ægro animo quamvis, certum eſt perferre patique,
Sed jam per ſacræ veſtigia ponere Cumæ
Compita non ſuadet mihi mens, potiuſque remota
Inque peregrina ſedem mihi quærere terra.

Exordium parvæ Iliados.

TRojam & Dardaniam canto, quæ mater equorum,
Quæ Danais Mavorte ſatis mala plurima vexit.

Theſtoridæ.

THeſtoride, ex multis, mortalibus abdita quæ ſunt,
Mens habet in primis cœcos humana proceſſus.

Neptuno.

AUdi qui Pelagus valido Neptune tridenti
Imperioque regis, ſpatioſaque culta Heliconis:
Da precor his nautis reditum ventoſque ſecundos,
Qui mihi ſunt comites placidi, naviſque magiſtri.
At mihi da miſero ſacram contingere terram.
Aerius qua parte Mimas ad ſydera ſurgit.
Inde hominis juſti me fac ſuccedere tectis,
Ulciſcique virum qui me improbitate fefellit,
Læſit & hoſpitii ſacra jura Jovemque benignum.

Ad Erythræam.

O Sacra multorum largitrix terra bonorum,
Quam tu plana aliis & parte æqualis ab omni,
Aſpera contra aliis, in quos converteris iram.

Πρὸς Ναῦτας.

Ναῦται πουτοπόροι σύγδῃ ἁλίγκιοι ἄτῃ,
Πτωχάσιν αἰθυίῃσι βίον δύαζηλον ἔχοντες.
Αἰδεῖσθε ξεινήιον Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος.
Δεινὴ γὰρ μέτοπις ξείνου Διὸς, ὅς κ' ἀλίτηται.

Πάλη.

Ἄλλη τίς σε πάλη ἀμείνονα καρπὸν ἵησιν
Ἰδρὼς ὃν κορυφῇσι πολυπτύχου ἰωμοέσσης,
Ἔνθα σίδηρος Ἄρηος ὀπιχθονίοισι βροτοῖσιν
Ἔσσεται ἤτ' ἄν μιν Κεβριόνιοι ἄνδρες ἔχωσι.

Εἰς Γλαῦκον ἢ Ἀπόλλωνα.

Γλαῦκε πέπων ὅπιθεν τὸ ἔπος τὸ ἐνὶ φρεσὶ θήσω,
Πρῶτον μέν κυσὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσι
Δῶναι, ὡς γὰρ ἄμεινον. ὁ γὰρ κε πρόσθεν ἀκούει
Ἀνδρὸς ἐπιχθομένου, κε ἔς ἔρκεα θηρὸς ἵοντος.

Πρὸς τὸν ἱερέα ἐν Σάμῳ.

Κλῦθί μοι ἀχομένῳ κουροτρόφε, δὸς δ' ἐγγυαλίξαι
Τοῦδε νέων μὲν ἀνήνασθαι φιλότητα κ' ἐάλω,
Ἢ δ' ὀπιδέσθω πολιοκροτάφοισι γέρουσιν,
Ὧν ὥρη μὲν ἀπαμβλώσεται, θυμὸς δ' ἀσινὴς.

Εἰς οἶκον τῶν Φρατόρων.

Ἀνδρὸς μὲν στέφανος, παῖδες· πύργοι δὲ πόλεως,
Ἵπποι δ' ἐν πεδίῳ κόσμος· νῆες δὲ θαλάσσης·
Χρήματα δ' αὔξει οἶκον. ἀτὰρ γλυκεροὶ βασιλῆες
Ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος τ' ἄλλοισιν ὁρᾶσθαι·
Αἰδομένους δὲ πυρὸς γερμαίτερος οἶκος ἰδέσθαι.

Ὁ Κάμινος.

Εἰ μὲν δώσετε μισθὸν, δείσω, ὦ κεραμῆες.
Δαρὸν δ' ἀγ' Ἀθηναίῃ, καὶ ὑπείρεχε χεῖρα καμίνῳ.

Ad Nautas.

INfidi nautæ, gens diris triſtior ipſis,
Sæva quibus veluti mergis dant æquora victum,
Si vobis nulla eſt hominum reverentia cordi,
At ſperate Jovem ſummo qui regnat Olympo.
Triſtis enim vultus Jovis eſt, pœnæque paratæ,
His quibus hoſpitii non eſt pia teſſera curæ.

Pinus.

FUnduntur fructus alia magis arbore dulces,
Quam fovet umbroſis felix in collibus Ida.
Hinc ferrum veniet Martis validæque ſecures
His ubi conſiſtet campis Cebrenia pubes.

Ad Glaucum caprarium.

GLauce, precor, paucis me audi, pareque monenti.
Præ foribus ſtabuli canibus ſua fercula primum
Fac tradas: nam ſic melius, cuſtodibus illis,
Nec fera, nec fures venient ad ſepta doloſi.

Adverſus antiſtitam Samiam.

DIve preces audito meas, mulierque fac iſta,
Averſata torum juvenili ætate vigentem.
Canorum veterumque ſenum capiatur amore,
Eſt ætas effœta quibus, ſed prompta voluntas.

In Palatium curialium.

UT patris nati, ſic turres ſunt decus urbis:
Sic & equi campum decorant: ſic æquora naves,
Sic & opes ornant ædes: præſentia regum
Auguſto in ſolio decorat fora lata ſedentum:
At lucente domus multo eſt auguſtior igne.

Fornax.

SI mihi mercedem dabitis figuli, iſta canemus.
Huc ades o Pallas, dextraque foveto caminum,

Εὖ ϑ' μελλωϑῆεν κότυλοι, καὶ πάντα μάλ' ἁρά·
Φρυχθῶαί τε καλῶς καὶ πιμπῆς ὦνεν ἀρέσθαι,
Πολλὰ μὲν ἐν ἀγορῇ πωλάμενα, πολλὰ δ' ἀγυιᾶς,
Πολλὰ ϑ' κερδῶαι ἡμῖν ϑ' δὴ ὡς σοι νοῆσαι·
Ἢν δ' ἐπ' ἀναιδείῃ τραπϑέντες ψεύδη ἄρηϑε,
Συγχαλέω δ' ἤπειτα καμίνῳ δηλητῆρας.
Σωτειβ' ὁμῶς Μάραγόντε καὶ Ἄσβετον, ἠδὲ γ' Ἄβαντον,
Ὠμόδαμόν θ' ὃς τῆδε τέχνη κακὰ πολλὰ πορίζει.
Πεῖϑε πυραίϑοισλω καὶ δώματι, σιὼ ϑ' κάμινῳ
Πᾶσα κυκιϑείη, κεραμεέων μέγα κωκυσάντων.
Ὡς γνάϑῳ ἱππείη βρύκει, βρύκοι ϑ' κάμινῳ,
Πάντ' ἔντοϑ' αὐτῇ κεραμηΐα λεπὰ ποιῦσα.
Δεῦρο καὶ Ἡελίη ϑυγάτηρ πολυφάρμακε Κίρκη,
Ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκη δ' αὐτάς τε καὶ ἔργα
Δεῦρο ϑ' καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας κενταύρους,
Οἵϑ' Ἡρακλείοις χεῖρας φύγον, οἵ τ' ἀπόλοντο.
Τύπτοιεν τύδε ἔργα κακῶς, τύπτοι ϑ' κάμινον.
Αὐτοὶ δ' οἱμώζοντες ὀρώατο ἔργα πονηρά.
Γηϑήσω δ' ὁρόων αὐτῷ κακοδαίμονα τίχνιν.
Ὅς ϑ' κ' ὑπερκύψῃ σεῦ ταῦτα, πᾶν τὸ πρόσωπον
Φλεχϑείη, ὡς πάντες ὀπίσαντ' ἄσιμα ῥέζειν.

Εἰρεσιώνη.

Δῶμα περισεπάμεϑ' ἀνδρὸς μέγα δωτιμένοιο.
Ὅς μέγα μὲν δώατα, μέγα ϑ' βρέμει ὄλβιος αἰεί.
Λύτηρ ἀνακλίνεϑε ϑύραι· πλάτος γὰρ ἔσηπε
Πολλὸς, σιὼ πλάτῳ ϑ' καὶ ἀφρεσιὴ τεϑαλυῖα,
Εἰρωὴ τ' ἀγαϑή. ὅσα δ' ἄγγεα, μεσὰ μὲν εἴη,
Κυρβείη δ' αἰεὶ κατὰ κυρβάσι ἕρποι μάζα.
Τὰ παιδὸς ϑ' γωνὴ κατὰ διφράδα βήσεται ὔμμιν,
Ἡμίονοι δ' ἄξουσι κρατείποδες ἐς τόδε δῶμα.
Αὐτὴ δ' ὑφαίνοι ἴστε ἐπ' ἠλέκτρῳ βεβαῶτα
Νᾶμαί σοι νᾶμαι ἐναίσιμος, ὥστε χελιδών.
Ἔσηκ' ἐν προθύροισι. καὶ εἰ μέν τοι δώσεις, εἰ ϑ' μὴ,
Οὐχ ἑσήξομεν. ἃ γὰρ σωοικήσοντε ἐνϑάδ' ἤλϑομεν.

Τοῖς Ἁλιεῦσι.

Τοίων γὰρ πατέρων ἐξ αἵματος ἐκγεγάατε,
Οὔτε βαϑυκλήρων, ἔτ' ἄστεα μῆλα νεμόντων.

Τέλος τῶν σωζομένων Ὁμήρου ποιημάτων.

Pulchre ut dureſcant calices, & mollia cuncta,
Siccenturque probe, & figulis lucra magna reportent,
Vendita perque forum multa, & per compita multa.
Sic illis quæſtus creſcat, prudentia nobis;
At ſi depoſito juvat irridere pudore,
Huc precor ut peſtes veniant quæcunque per orbem
Graſſantur, fundant & in hanc mala cuncta caminum,
Irruat huc Smaragus, gravis Asbetus, atque Sabactes:
Contere tu Pallas flammamque & vaſa camini.
Ille licet rapido multum nunc ferveat æſtu,
Inſuper Omodamus fervatque & damna det arti.
Omnia miſceto, fornacem, vaſa domumque,
Ut fragor immenſus fiat, figulique tremiſcant:
Non ſecus ac malæ crepitu clauduntur equinæ,
Sic ſubita fornax crepitetque cadatque ruina,
Inque lutum redeant calices & vaſa minuta.
Huc ducat longo Centauros agmine Chiron:
Quique manu Herculea cecidere ſuperque fuerunt,
Illi contundant opus omne, ipſumque caminum
In nihilum penitus redigant, figuli iſta videntes
Plorent, & lacrymis ſpectent ingentia damna.
Improbitatis ego ſpectabo hæc præmia lætus.
Denique qui pronus fornacem reſpicit, illi
Flamma vorax faciem rapiat, penituſque perurat.
Sic ſcelus agnoſcent omnes atque inde cavebunt.

Eireſione ſeu Ramus.

VEnimus ad magnas ædes civemque potentem,
Cujus divitiis reſonat domus atque redundat.
Vos aditum præbete fores, feliciter intrent
Divitiæ & requies hilaris, Chariteſque ſequantur:
Vaſa opibus tumeant, nihil hic videatur inane:
Sintque laboratæ Cereris repleta caniſtra.
Excelſo curru nurus hic portetur, & ipſam
Veloci curſu revehant ad limina muli.
Hæc premat electrum pedibus, telaſque laboret.
Aſt ego vos repetam, repetam (mihi crede) quotannis,
Non ſecus atque redit ſub tectum garrula Progne,
Aſſumus in porta: ſeu munera ferre placebit,
Seu nihil: eſt tamen hinc abeundi certa voluntas.
Non etenim hic habitare diu nec adeſſe paramus.

Piſcatoribus.

HI vos, o pueri, tales genuere parentes,
Nec latis fundis, gregibus neque mille potentes.

INDEX

In Homeri Odysseam.

Achillis anima Ulyssi loquitur λ 472. exequiæ ω 57.
Achivi convocati a Telemacho β 7.
Achivorum dissidium γ 133.
Æolia regio κ 1.
Æolus Ulyssi dat uterem ventorum κ 19. quo soluto venti emittuntur a sociis per imprudentiam 46. reversum Ulyssem indignabundus expellit 72.
Agamemnonis exitum narrat Nestor γ 264. ejus intestitus 303. δ 533. ejus umbra suum exitum refert λ 403. anima Amphimedonti loquitur ω 105.
Agelaus procos hortatur ut nuptias maturent υ 322. jubet ne Mentor Ulyssem juvet χ 213.
Ajacis Oilei exitus δ 509.
Alcinoi regis domus describitur η 85. ejus hortus 112. Phæaces de hospite Ulysse alloquitur 186. optat Ulyssem filiæ maritum 311. promittit Ulyssi auxilium 317. Phæaces hortatur ut Ulyssem juvent θ 25. parat convivium 381. hortatur Phæaces ad certamen 97. Ulyssi ab Euryalo lacessito loquitur 235. Phæaces monet ut Ulyssi dent xenia 386. querit omnes Ulyssis conditiones & fortunas 450. Ulyssem abiturum & Phæaces alloquitur υ 4.
Amor patriæ ι 35.
Amphimedontis anima Atridæ inscritum procorum narrat ω 120.
Amphinomus procos a Telemachi nece dehortatur ρ 406.
Anticleæ matris Ulyssis umbra λ 84. eum alloquitur 153. 215.
Antilochus a Memnone occisus δ 187.
Antinous Telemacho respondet α 383. β 84. Telemachum alloquitur β 303. procos alloquitur δ 773. ρ 364. succenset Eumæo propter mendicum Ulyssem ρ 374. mendico respondet 445. eumque scabello petit 467. Ulyssem arcum experiri petentem increpat Φ 287.
Antiphates rex Læstrygonum κ 114.
Antrum Polyphemi ι 182.
Arcus Ulyssis Φ 12. 90.
Arete uxor Alcinoi η 54. Phæaces alloquitur κ 335.
Argelaus procos hortatur χ 132.
Artacia fons κ 107.
Atridis anima Achilli loquitur de ejus funere ω 35.
Augurium aquilæ ο 160. 524.
Autolycus Ulyssis avus τ 394.

Bovis mactatio γ 439.

Callio ad naufragi Ulyssis preces refluxum sistit κ 449.
Calypsus specus ε 63. ea alloquitur Mercurium 87. indignatur in deos 116. cum Ulysse loquitur 160. eique jurat nullum illaturam damnum 180. prandens apud illam Mercurius & Ulysses 195. spondet Ulyssi immortalitatem 208.
Campus Elysius δ 563.
Cassandræ cædes λ 420.
Charybdis μ 101.
Cicones ι 39.
Circe in porcos vertit Ulyssis socios κ 235. Ulyssem alloquitur 378. ejus socios restituit pristinæ formæ 390. prædicit Ulyssi iter ad inferos 488. & futura pericula λ 22.
Circus accipitris genus ρ 87.
Clytemnestræ sævitia λ 420.
Creta insula τ 173.
Cyanea saxa μ 59.

Cy-

Cyclopes deorum contemptores ι 273.
Cyclopum insula fertilis ι 108.

Danaorum animæ ω 16.
Demodocus cantor ϑ 62. ϑ 28. *Ulyssi fletum movet* ϑ 86. *canit fabulam de Veneris & Martis amplexu* 267. *equum Trojanum canit* 499.
Dolius Penelopes servus δ 736. ω 388.

Echetus Rex σ 84.
Edothea Protei filia Menelao erranti dat consilium δ 372. *de Patre capiendo* 383. *doli in patrem* 434.
Elpenoris casus κ 557. *umbra Ulyssi apparet* λ 51. *tumulatur* μ 10.
Enipeus fluvius λ 237.
Eumæus nobilis subulcus ξ 3. *ejus domus, ad quam diverrit Ulysses* 6. *quem humaniter excipit* 44. *& eum non cognoscens periisse conqueritur* 64. *Eumæo reditus Ulyssis non persuadetur* 360. *respondet Ulyssi* 401. *hospiti sacrificaturus suem mactat* 418. *ei chlænam pollicetur* 510. *parat stratum Ulyssi* 518. *Eumæi & Ulyssis colloquium* ο 305. *fatum suum narrat* 388. *Telemachum reducem excipit* π 15. *Ei nunciat procos ab insidiis rediisse* 465. *insolenti Antinoo obloquitur* ρ 380.
Eupithes cum Achivis conspirat in Ulyssis mortem ω 425. *a Laerte occisus* 520.
Eryalus Ulyssi indignatur ϑ 158. *illum ense donat* 403.
Eurycleæ accersitur ut Ulyssem lavet τ 355. *illum agnoscit* 386. *nunciat Penelopæ Ulyssem rediisse* ψ 5. *Penelopæ loquitur* 25. 37.
Eurydice Nestoris uxor γ 452.
Eurylochus dux sociorum Ulyssis ad ædes Circes properat κ 210. *obloquitur Ulyssi* 428. *indignanter Ulyssi respondet* μ 278. *suasu Eurylochi præceptum Ulyssis de non tangendis gregibus solis violatur* 340.
Eurymachus Telemacho respondet α 400. *Halitherses vaticinium elevat* ϐ 178. *ejus oratio subdola* π 434. *Penelopæ indignanti ob cæsum hospitem respondet* σ 243. *Ulyssem lacessit* 349. *& scabello petit* 393. *artui impar dolet* Φ 249. *supplex Ulyssi, imputat Antinoo omnia* χ 45. *procos hortatur ad defensionem* 80. *occiditur* 82.
Eurymedusa nutrix Nausicaæ ψ 8.
Eurynome Penelopæ ministra σ 168.

Halitherses procis periculum imminere indicat β 157. *dissuadet Ulyssis cædem* ω 453.
Helenæ ornatus δ 120. *cum Menelao de adventis fabulatur* 136. *de Ulysse & Ilii excidio narrat* 240. *equo Trojano inclusos nominatim vocavit* 279. *Telemachum xenlis donat* ο 125.
Hercules λ 600. *Ulyssem alloquitur* 615. *proditor hospitii* Φ 23.
Heros Ægyptius β 15.
Hospitem invitum detinere inhumanum est ο 73.

Jason a Jove fulmine percussus ε 125.
Inferorum locus λ 22.
Injuste in malis dii accusantur α 32.
Iphitus Eurytides Φ 15.
Irus Ulyssem jurgiis incessit σ 10. *& in certamen provocat* 25.
Ithacæ insulæ qualitas ϑ 605. ι 238.
Ithacensium conspiratio in Ulyssem ω 425. *pugna* 512.
Jupiter in deorum consilio verba facit α 32. *hospitalis* ι 269. *das cælo signum Ulyssi procorum cædem meditanti* υ 104.
Jurare Stygiam paludem, gravissimum diis juramentum ε 185.

Laërceus aurarius faber γ 425.
Lampus & Phaethon equi Aurorae ψ 245.
Laodamas provocat Ulyssem ad certamen θ 145.
Leocritus Mentori pro Telem. loquenti respondet β 242.
Liodes arcum tendere nequit φ 144. supplex orat Ulyssem χ 310. occiditur 328.
Loti herbae miranda vis ι 91.

Malorum sibi homo causa α 7.
Medon Penelopae nunciat Telemachum navigasse δ 697. procos hortatur ad cœnam π 173.
Melanthius Ulyssem increpat ρ 215. & calce ferit 233. insolenter Ulyssi loquitur υ 177. armis procos instruit χ 142. vincitur a subulcis 188. trucidatur 474.
Melantho lacessit Ulyssem σ 325. ei minatur verbera nisi exeat domo τ 65.
Mendico pudor inutilis ρ 352.
Menelaus Telemachum & Pisistratum hospitio suscipi jubet δ 30. his labores suos narrat 78. dolet Ulyssem absentem 168. quærit ex Telem. causam itineris 311. ejus navigatio 350.
Mentor Ulyssis socius ϛ 225. Telemachum tueri studet 229.
Mercurius mittitur ad Calypso ε 29. ejus descriptio 47. & nuncium 97. ei ultimo libari consuetum η 137. Ulyssi remedium indicat contra Circes pharmaca κ 286. procorum animas ad inferos deducit ω 1.
Minerva pro Ulysse Jovem orat α 45. ejus responsum 63. similis Mentae regi a Telemacho hospitio excipitur 105. cum Telemacho colloquitur 158. eum jubet investigare patrem 271. iter properare hortatur β 267. ejus sollicitudo pro Telem. 405. Telemacho loquitur γ 14. Nestorem alloquitur 330. disparet 371. sub Ipshimae persona solatur Penelopen δ 795. in concilio deorum pro Ulysse intercedit ε 5. Nausicaam alloquitur ζ 25. formam mentita Neenidis Ulyssi fit obviam η 18. Ulyssi apparet in Ithaca ν 220. eum dissimulationis increpat 291. ac docet de procis occidendis 392. mutat ejus habitum 429. ad Telemachum proficiscitur 439. eum hortatur ut Ithacam redeat ο 10. Ulyssem monet ut filio se prodat 167. eundem animat in procorum cædem υ 44. procos dementes reddit 345. Mentori assimilata Ulyssi astat χ 205. a Jove eventum seditionis Ithacensium scisciatur ω 472. dirimit bellum 528.
Minos λ 567.
Moly herba κ 302.

Nausicaa Alcinoum Patrem alloquitur ξ 57. & ministrae simul lavantur 91. comparatur Dianae 102. ejus puellae terrentur viso nudo Ulysse 137. respondet Ulyssi 186. illi secuturo patris domum describit 255.
Neptunus Ulyssi infensus α 18. eum tempestate quatit ε 291. in Ulyssem saevit 365. indignatur Ulyssem restitutum esse patriae ν 126.
Nestor benevolus erga hospites γ 68. Telemacho respondet 102. 215. 375. ejus filii Minervae sacrum apparant 418.
Nulli suus unquam notus est pater α 215.

Orestes patrem ulciscitur γ 306.
Orion a Diana peremptus ε 122. 571.

Pandari filiae υ 66.
Penelope dolis procos ludit β 90. Medoni loquitur de procis δ 680. dolet clam se profectum esse filium 703. ei nunciatur Telemachum rediisse π 333. Telema-

chum alloquitur θ 101. mendicum Ulissem accersi jubet 508. ad procos itura σ 162. increpat Telemachum ob verberatum hospitem 214. cum Ulysse ignoto colloquitur τ 104. illi narrat ut procos fefellerit 135. quærit ex hospite genus 162. narrat Ulyssi somnium 535. Dianam precatur υ 61. procis certamen proponit Φ 4. depromit Ulyssis arma certamini procorum 67. Antinoum objurgat increpantem Ulyssem 311. Ulyssem rediisse non credit ⏚ 10. nutricem alloquitur 31. 57. subdubitans accedit Ulyssem 85. illum agnoscit 209.

Perpauci filii patribus similes β 276.

Phæacensium origo ζ 4. certamen, cursus, &c. θ 120. lusus pilæ 372. saltatio 378. naves sensiles 559. navis in saxum convertitur ϰ 161.

Pharmacum Helenæ, discutiens tristitiam δ 220.

Phemius canit reditum Achivorum α 325. reprehensus a Penelope 337. canit procis ρ 163. Ulyssi supplicat χ 344. & Medon a Telem. servantur 367.

Phylætius heri Ulyssis dolet infortunium υ 200. ei mandatur januæ custodia Φ 236.

Phorcynis portus ν 96.

Phrontis naucleri obitus ϰ 278.

Piræus Theoclymenum hospitatur ο 539. Telemacho reduci loquitur ρ 74.

Pisenor præco ϛ 38.

Pisistratus humanus erga peregrinos γ 36.

Polyphemus Neptuni filius α 70. ejus antrum 182. advenas interrogat 251. duos socios Ulyssis devorat 288. oculus illi eruitur ab Ulysse 380. Cyclopes advocat 438. arietem alloquitur 446. imprecatur Ulyssi 528.

Proci epulantur α 144. Telemachum navigaturum cavillantur β 325. de Telemacho colloquuntur δ 630. ac de eo occidendo consultant 670. parant navem ad insidias ei struendas 778. enavigant 842. ab insidiis redeunt ω 351. Ulyssi & Iro certaminis præmium constituunt σ 44. mirantur Penelopæ pulchritudinem 211. ei dona afferunt 283. illorum ultimo adventui instruitur domus υ 148. sinistro omine a Telemachi cæde deterrentur 241. dira portenta in procos 350. viribus impares arcui tendendo Φ 185. procorum cædes χ 8. ultimum certamen 255. simulantur in ædibus nuptiæ propter tumultum ⏚ 142.

Proteus captus a Menelao δ 450. disparet 570.

Scylla μ 73. sex Ulyssis socios devorat 246.

Sisyphus λ 592.

Solis grex ab Ulyssis sociis violatur μ 353.

Somni portæ τ 562.

Tantalus λ 581.

Telemachus in loquendo verecundus α 305. matrem reprehendit 345. Eurymacho loquitur 412. Achivos convocat β 7. quibus suam fortunam exponit 40. Antinoo respondet 130. procis loquitur 208. Minervam precatur 260. Antinoo respondet 209. minatur procis 316. Eurycleam alloquitur 348. & solatur 372. socios alloquitur 409. navigat Pylum 422. Minervam alloquitur γ 20. respondet Nestori eumque interrogat 78. 206. proficiscitur ad Menelaum 431. Spartam venit δ 1. Pisistratum ibi alloquitur 70. Menelao loquitur 290. 793. patriam repetiturus Pisistrato loquitur ο 45. & Menelao 64. 86. a quo proficiscitur 132. socios ad iter hortatur 218. Theoclymenum in navem

navem ſuſcipit 280. Ithacam redit 496. ad Eumæum diverti 550. de hoſpite quærit & patrem non agnoſcit τ 68. cui ignoto loquitur 112. Eumæum mittit ad matrem & Laertem 130. patrem alloquitur 222. eique recenſet numerum procorum 247. profecturus patrem relinquit ρ 5. redux excipitur a ſuis 36. matri narrat expeditionis capita 107. domus illi inſtar ardentis flammæ apparet τ 35. monet Eurycleam ne hoſpitem negligat υ 129. procis dicit ne hoſpitem infeſtent 262. Cteſippum ob inſolentiam minitantibus objurgat 304. experitur vires ſuas arcu Ulyſſis Φ 117. matri procos objurganti loquitur 344. Amphinomum interficit χ 95.

Telemus Cyclopum vates ι 508.

Tempeſtas ob Solis gregem violatum μ 406.

Theoclymenus vates ad Telemachi navem confugit ο 224. ejus genus 226. petit opem 271. interpretatur augurium 530. vaticinatur Penelopæ de Uliſſe ρ 151. inſtante procorum cæde exit ædibus Ulyſſis υ 371.

Thrinacria inſula Solis μ 261.

Tireſiæ umbra Ulyſſi omnem itineris ſucceſſum prædicit λ 98.

Tityrus λ 575.

Tyro Cretheï uxor λ 234.

VEnter multorum malorum cauſa ρ 286.

Viaticum paratur navigaturo Telemacho ξ 353.

Vinum Maroneum memorabile ι 208.

Ulyſſes in equo Trojano δ 270. parat navem apud Calypſum ε 233. excutitur rate vi tempeſtatis 313. naufragus a Leucothea juvatur 338. ad Phæacenſes defertur 390. exponitur terræ 458. Nauſicaam ſupplex alloquitur ζ 148. a Minerva in ædes Alcinoi perducitur η 37. Arsten ſupplex orat 142. clementer ab Alcinoo excipitur 167. interrogatus Aretæ ſuos labores exponit 207. ſuos caſus narrat 240. importuno Euryalo ſuccenſet θ 165. diſco omnes ſuperat 186. ejus peritia 214. illi feruntur xenia a Phæacenſibus 417. Nauſicaæ gratias agit 463. labores ſuos Alcinoo narrat ι 1. infelix prælium cum Ciconibus 47. defertur ad Lotophagos 84. ingreditur antrum Polyphemi 218. eique reſpondet 259. conſilium capit 315. Poliphemo vinum offert 345. & oculum eruit 380. ejus aſtutia 425. Polyphemo inſultat 475. ab Polo expulſus κ 72. venit Læſtrigoniam 81. ad Circem divertit 135. cervum configit 160. ad Circen ingreditur 314. eamque alloquitur 336. redit ad navem 407. ſocios ad Circen ducit 446. illos alloquitur 546. ad Cimmerios divertit λ 14. mortuos evocat 34. quærit ex matre conditionem uxoris, filii & patris 174. conatus matrem amplecti fruſtratur 203. videt Antiopen 259. Alcmenam 265. Megaram 269. Epicaſten 270. Chlorin 280. Pero 286. Ledam 297. Iphimediam 303. Otum & Ephialten 307. Ariadnen 320. Eurypbilen 325. ab Alcinoo diſcedendi copiam petit 353. ad Ajacis umbram verba facit 550. redit ab inferis ad Circen μ 9. Sirenes prætervectus ſocios alloquitur 154. appropinquat Scylle & Charybdi 235. Eurylocho reſpondet 296. monet ſocios ut gregibus Solis abſtineant 320. denuo in Charybdin impellitur 428. defertur ad Calypſo 448. ab Alcinoo digreditur ν 38. dormiens reducitur a Phæacenſibus 79. & Ithacam advehitur 114. non cognoſcit ſe in patriam veniſſe, nec a ſuis cognoſcitur 188. Minervæ diſſimulans ſe eſſe Ulyſſem, fingit cauſam adventus 256. Minervam allo-

alloquitur 311. Ulissis divitiæ & possessiones ξ 98. dissimulans nititur Eumæo Ulyssem rediturum persuadere 148. scite fingit historiam adventus sui 198. subulcum alloquitur 390. commode petit chlænam 362. quæritEumæum de matre & patre Laerte 343. & conditionem generis ejus 380. Telemacho loquitur π 90. filio se prodit 186. eumque instruit quid faciendum ubi ad procos venerit 270. urbem petit ρ 185. eam ingreditur mendicus 202. ab Argo cane agnoscitur 291. ædes suas ingreditur 324. mendicatum adit procos 365. mendicus Antinoum alloquitur 415. a quo scabello petitus conqueritur procis injuriam 468. Irum vincit σ 95. ob victoriam laudatus dona accipit a procis 115. Amphinomum monet infortunii 145. Ulissis discedentis ad Trojam verba ad uxorem 258. Telemachum jubet ut arma deponat τ 4. fingens se ex Creta ortum, fata sua narrat Penelopæ, 165. agnoscitur ab Euryclea ex cicatrice 386. unde Ulyssi nomen 405. adolescens ab apro vulneratur 446. Eurycleam prohibet ne se prodat 480. varia noctu secum versat de cæde procorum ν 10. Jovem orat 98. Philœtio loquitur 226. servis se manifestat Φ 220. petit experiri vires arcus 275. qui tandem ipsi affertur 377. Antinoum sagitta interficit χ 15. procis se manifestat 35. in procos se armat 122. post procorum cædem Eurycleam accersi jubet 390. & mortuos efferri 437. ac impudicas famulas laqueo suspendere 465. igne lustrat ædes 491. uxori loquitur ψ 165. lectum suum conjugalem describit 183. it cubitum cum uxore 294. illi enarrat suos errores 307. egreditur ad patrem 360. ad patrem contendit ω 202. eumque compellat 243. patri se prodit 320. Dolio loquitur 406. Achivi in Ulyssem conspirant 425. hostium adventus Ulyssi nunciatur 493. pugna 512. quam dirimit Pallas 528.

Volente Deo nihil est difficile γ 231.

Vulnera incantari solita τ 457.

Uxori non temere credendum λ 440.

X

Enia dantur Telemacho δ 611.

Explicatio quorundam Nominum in Batrachomyomachia.

Limnocharis, palude gaudens.
Physignatus, quod inflet se maxillis.
Hydromeduſa, regina aquarum.
Pſicharpax, micarum raptor.
Troxarta, vorans panem.
Lychomyle, a lambendis molis.
Pternotrocta, pernas arrodens.
Siſamida, genus est leguminis.
Lichopinax, lambens paropſidas & quadras.
Tyroglyphus, excavator caseorum.
Embaſichytros, in ollas irrepens.
Lichenor, lambens virum.
Troglodytes, ingrediens rimas & foramina.
Teutlæus, a beta vel porro.
Polyphemus, multivocus.
Crambophagus, vorans caules.
Limniſius, paluſtris.
Hydrocharis, aqua gaudens.
Borborocœtes, in cœno jacens.
Praſſophagus, porrum comedens.
Cniſſodoctes, nidorem sectans.
Pelobates, per lutum incedens.
Sitophagus, cibos absumens.
Praſſæus, caulis colorem imitans.
Artepibulus, quod pani insidietur.
Meridarpax, rapiens particulas.

FINIS.

BIBLIOTECA NAZ... ROMA

NOI RIFORMATORI

Dello Studio di Padova.

AVendo veduto per la Fede di Reviſione, e Approvazione del P. *Fra Paolo Antonio Ambrogi Inquiſitore di Padova* nel Libro intitolato: *Homeri Opera, quæ extant, Græce, & Latine. Tomi due in* 8. non v' eſſer coſa alcuna contro la Santa Fede Cattolica, e parimente per Atteſtato del Segretario Noſtro, niente contro Principi, e buoni coſtumi, concediamo Licenza a *Gio: Manfrè Stampatore di Venezia*, che poſſi eſſere ſtampato, oſſervando gli ordini in materia di Stampe, e preſentando le ſolite Copie alle Pubbliche Librarie di Venezia, e di Padova.

Dat. li 19. Marzo 1742.

(Jo. Alviſe Mocenigo II. Rif.
(Zuane Querini Proc. Rif.

Agoſtino Bianchi Seg.

Regiſtrato in Libro a carte 27.

Adi 3. Aprile 1742. Regiſtrato nel Magiſtrato Eccellentiſs. contro la Beſtemmia.

Alviſe Legrenzi Segr.

Digitized by Google

Digitized by Google

80

Digitized by Google